

Na ukud Apudyus

The Scriptures in Southern
Kalinga of the Philippines

Na ukud Apudyus
The Scriptures in Southern Kalinga of the Philippines
[ksc]

Translation: © 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Web version: 2016, Wycliffe Bible Translators, Inc., Orlando, FL
35862-8200 USA
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

© 2016, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works.

(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>)

In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give **Attribution** to the work.
- You do not sell this work for a **profit**.
- You do not make any **derivative works** that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Table of Contents

Mateo	Mat.	5
Marcos	Mar	74
Lucas.	Luc	116
Juan	Juan	187
Apostoles.	Apost.	237
Roma.	Rom	303
1 Corinto.	1 Cor.	336
2 Corinto.	2 Cor.	367
Galacia	Gal	387
Efeso	Ef	399
Filipos	Fili	410
Colosas.	Col	418
1 Tesalonica	1 Tes	426
2 Tesalonica	2 Tes	433
1 Timoteo	1 Tim.	437
2 Timoteo	2 Tim.	445
Tito	Tito	451
Filemon	Flm.	455
Hebreo	Heb	457
Jaime	Jaime	481
1 Pedro.	1 Ped.	489
2 Pedro.	2 Ped.	498
1 Juan	1 Juan	504
2 Juan	2 Juan	512
3 Juan	3 Juan	513
Juda	Juda	515
Nipaakammu.	Nip.	518
Read the New Testament daily		551

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Mateo

Na Nginkanà An Jesus Cristu

Luc 3:23-38

1 ¹ Annayan mansùsunufan na nginkanà an Jesu Cristu wi kanà David wi kanà ako Abraham.

^{2-6a} Nanipud an Abraham ingkanaan Ali David, anchanayan lunap wi nansùnusunub: Abraham, Isaac, Jacob, Juda wi mansusunud, cha Fares an Zara wi Tamar na inacha, Esrom wi Fares na amana, Aram, Aminadab, Naason, Salmon, Boaz wi Rahab na inana, Obed wi Ruth na inana, Jesse ya Ali David.

^{6b-11} Ad nanipud an David ingkana ta timpuy nilayawan chachi kanà Israel wi naiyoy ad Babilonia, anchanayan lunap wi nansùnusunub: David, Solomon (wi na inana, chi asawan Urias), Roboam, Abias, Asa, Josafat, Joram, Ozias, Joatam, Acaz, Ezekias, Manases, Amon, Josias ya Jeconias wi mansusunud.

¹²⁻¹⁶ Ad nanipud ta sachi naiyayanchad Babilonia ingkana ta niyanaan Jesus, anchanayan lunap wi nansùnusunub: Jeconias, Salatiel, Zorobabel, Abiud, Eliakim, Azor, Sadoc, Akim, Eliud, Eleazar, Matan, Jacob, ya Jose wi asawan Maria wi nan-inan Jesus. À Jesus, siyan Cristu wi impustan Apudyus wi ipaalina ad asnay lutà manturay.

¹⁷ Siyan nanipud an Abraham ingkanaan David, nasawaran à opat wi umapu. Ad nanipud an David ingkana ta naiyayan chachi kanà Israel ad Babilonia, nasawaran akò opat wi umapu. Ad nanipud ta sachi timpu ingkana ta niyanaan Cristu wi impustan Apudyus wi umali, nasawaran akò opat wi umapu.

Na Niyanaan Jesu Cristu

Luc 2:1-7

¹⁸ Amasnan nànwàwi wi mipangkop ta niyanaan Jesu Cristu. À Maria wi inana, nampagtachan Jose. Ngim na chaancha pù mantipunan,

inakammun Maria wi nafukì siya mipakapu ta mannakafalin na Ispiritun Apudyus. ¹⁹Ngim à Jose wi pagtana, mamfaru ya lawingonay mafainan à Maria, pionay mansinacha à maid osà mangakammu. ²⁰Ustuy mammomammò à Jose nu sinun in-inona, nampailan osay anghel Apudyus an siya ta nan-in-inpana ad anana, “Siay Jose wi kanà David, achia mafain wi mangasawan Maria, tan na nafukiyana, Ispiritun Apudyus na nangwa. ²¹Iyanànan larai ad ngachananyù Jesus tan siyan manaraknib an chiayuy asintatakuna ta machusaanyu kapu ta fasuryu.”

²²Nàwan anchanayà tumuttuwaan na impaifakan Apudyus ta profeta ta awi, wi anana, ²³“Mafukin osay fafarasang wi foon pù nasagsakid, ad iyanànan larai wi maawakan à Emmanuel” (Na miningna, “Annà Apudyus an chitau ta sana”).

²⁴Ad fummangon pù Jose, tinungparnan imfakan na anghel an siya, ad inasawanà Maria. ²⁵Ngim achicha pu nantipun ingkanà ummanà. Ad na ummanaana, nginachanan Jose na anà à Jesus.

Chachi Narpù Ad-adchayuwan Wi Ummoy Nangilan Jesus

2 ¹Timpun ad na aaliyan Herod, niyanà à Jesus ad Betlehem wi osay ilid Judea. Na sachi ko, chummatong ad Jerusalem na uchumi nangad-achar ta fituwon wi namparpu ta apot ta sumingitan na init. ²Ad inimuscha anani, “Sinun niyanaan na anà wi niyanà à man-alin chiayuy Judio? Tan innilanin fituwon wi singyar na niyanaana ta sumingitan na init, ad sachin ummaliyannisna ta chayawonnì siya.”

³Chingngor pun Ali Herod na sachi, nalifuk na somsomòna ya uray akon chachi uchumi iJerusalem. ⁴Siyan impaarus Herod na losani pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ad inimusnan chicha, “Sinun miyanaan na Cristu wi umali nu manturay?”

⁵Ad ananchay summongfat, “Ilid Betlehem wi sakup Judea, tan siyan anan na inyug-is na profeta ta awi wi anana,

⁶‘Na sachi kàiti ilid Betlehem wi sakup Judea,
namfalin à angatuwani ili ta losani il-ilid Judea,
tan siyan lumoswaan na mangituray
ta takù wi kanà Israel.’ ”

⁷Sachi ad inyagkaaw Herod wi nangayag ta chachi kaili wi nangad-achar ta fituwon, ad inimusnan chicha nu naanun ustuustuy lummoswaan na sachi fituwon. Ad imfakachan siya. ⁸Sachi ad impaligwatna chicha ta umoychad Betlehem ad anana, “Ing-ayu anapon na sachi anà, ta nu ochasanyu, umaliyun saon ifaka ta inyà ako chayawon à siya.”

⁹⁻¹⁰Ad lummigwatcha wi umoy ad Betlehem. Ingkawcha pun ta charan, amod na lagsakcha tan nampaila ko asin na sachi fituwon wi innilacha ta chamuy lummigwatancha. Siyan inun-unudchan sachi fituwon ingkanà ummillong ta fatug na iningkawan na anà.

¹¹Ad linumnòcha ta sachi foroy, ad innilachan anà ya inanay Maria. Ad nampalintumongchay nanayaw an siya. Ad in-archan atodchan siya wi nan-anginay falituk ya fangfanguy insenso ya lana wi ananchay mirra.

¹²Ad impain-inop Apudyus an chicha wi achicha pu mangulin an Herod, siyan nangoychà safalì charan wi nangulin ta ilicha.

Na Nangifakwitanchan Jesus Ad Egipto

¹³Lummayaw pun chachi nangad-achar ta fituwon, nampain-inop akon anghel Apudyus an Jose ad anana, “Fumangon-ayu ta ilayawnun anà ya inana tan anapon Herod na anà ta papatoyna. Siyan mamfakwit-ayud Egipto ad ingkaw-ayud aschi ingkanà ifakà na lumayawanyu.”

¹⁴Ad fummangon à Jose ad illayawnan man-ina ta sachi lafi wi ummoychad Egipto. ¹⁵Ad iningkawchad Egipto ingkana ta natayan Herod.

Nàwa losan chachì tummuttuwaan na impaifakan Apudyus ta profeta ta awi wi anana, “Inayakà na anàu ta lumayaw ad Egipto.”

Na Nampapatayan Herod Ta An-ananà

¹⁶Inakammun pu Herod wi sinikapan chachi nangad-achar ta fituwon à siya, naam-amod na og-otna. Ad illintogna wi mapatoy na losani an-ananà wi larai ad Betlehem ya sinakupna wi mantawon à chuwa ya uray kurang à machuway tawon. Tan umoy à chuway tawon na naparafas nanipud ta nail-an na fituwon wi imfakan chachi nangad-achar ta fituwon.

¹⁷Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Jeremias wi profeta ta awi wi anana,

¹⁸ “Mamagngor na ngonot ad Rama
wi amochi ifil ya chomchom.

Ifilan Raquel chachi kanàna tan natoycha.

Ad achi pu maàarù

tan naamin natoy na kanàna.”

Na Lummayawanchad Egipto

¹⁹Natoy pun à Herod, asin nampain-inop na anghel Apudyus an Jose ad Egipto, ²⁰ad anana, “Fumangon-a ta ilayawnun man-ina ta mangulin-ayud Israel, tan natoy losan chachi maryad mangtoy ta annay anà.”

²¹Siyan illayaw Jose na man-ina ad nangulinchad Israel.

²²Ngim chingngor pu Jose wi sinukatan Arkelao à amanay Herod wi man-ali ad Judea, ummogyat wi umoy ad aschi. Siyan asin nipain-inop an siya wi Galilea na umayanacha, ²³ad ummoycha finumroy ta osay ili wi ananchay Nazaret. Nàwan sachì tummuttuwaan na imfakan na profetas ta awi wi anancha, “Awakan na takù siyà iNazaret.”

Na Intudtuchun Juan Wi Mamfufunyang

Mar 1:1-8; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

3 ¹Lummaus ad na am-annay tawon, iningkaw na osay larai wi nangngachan à Juan wi anancha koy Mamfufunyang wi ummoy ta ikaw wi maid pu ili, ad illukinay mangitudtuchu ta takuy mituntun-ud an siya. ²Anana, “Masapur ifafawiyun lawingi oy-oyyoonyu, tan chanchanin mallukiyan na Manturayan Apudyus!” ³Na sachi Juan, siyan inug-ugkud Isaias wi profetan Apudyus ta awi, wi anana, “Awad na osay taku ta ikaw wi maid pu ili, wi mangip-ip-aw ta taku anani, ‘Annay chumatong na Apu. Pafaruwonyun somsomòyu ya mansakanaayu wi isun na mangikakatan ta charan nu siya chumatong na Ali!’”

⁴Na luput Juan, inafor wi chutchut na kamar, ya uglit na tàyadna, ad chuchun ya chilun aannona. ⁵Ad na ad-adchuwani taku, ummoycha chingngor na itudtuchuna, wi narpuchad Jerusalem ya losani sakupon na provinsiya wi Judea ya losan akoy ili wi achani ta Chawwang wi Jordan. ⁶Ad imfafawichan fasurcha, ad finunyakan Juan chicha ta sachi chawwang.

⁷Ngim na nangil-an Juan ta achuy Fariseo ya Saduceo wi ummoy an siya mampafunyang, ananan chicha, “Apay, chiayuy nasikap! Sinun nangifakan chiayu wi mampafunyang-ayu kay ta ilisiyun chusan Apudyus ta taku?” ⁸Masapur oyyoonyun sinuy mangipaila wi tuttuway namfafawiyau ta fasuryu. ⁹Ad achiyu namnamaoni mailisiyun kachusaanyu ta mangwanaanyuy kanà Abraham chiayu. Tan ifakà an chiayu, wi uray na anchanayay fatu, mafalini mamfalinon Apudyus chichà kanà Abraham nu pion! ¹⁰Na miyalikan na manusaan Apudyus ta taku, isù pannakur wi nififiyad wi manipur ta ayu ta lamutna. Siyan losani ayu wi achi pu mamkas à mamfaru, masipur ad maskob. ¹¹Chanum yakan ifunyang-ù mangipaila wi namfafawiyau ta fasuryu. Ngim awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. À siya, ifunyangnan chiayun Ispiritun Apudyus ya apuy. ¹²Ad nu umali, ilasinnan mamfaruy taku ta lawing, wi isun na mantopà finayu wi ilasinnan finayu ta chuki. Na finayu, iyangangna, ngim na chuki, mifallu ta apuy wi achi pu masobsofan.”

Na Nafunyangkan Jesus

Mar 1:9-11; Luc 3:21-22

¹³Na sachi timpu, chumatong à Jesus wi narpud Galilea wi ummoy mampafunyang an Juan ta sachi Chawwang wi Jordan. ¹⁴Ngim ummisi à

Juan, wi anana, “Sia kuman mamunyang an saon, ngim ummalian saon pafunyang!”

¹⁵Ngim summongfat à Jesus anani, “Sian mamunyang an saon, tan siyan mangwaanta ta losani pion Apudyus.” Siyan nanay-ù Juan.

¹⁶Nafunyan pun à Jesus, lummoswa ta chanum, ad niwanit ad langit ad innilanan Ispiritun Apudyus wi nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. ¹⁷Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sanat na anà wi ay-ayatò. Maragsakanà an siya.”

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron

Mar 1:12-13; Luc 4:1-13

4 ¹Sachi ad impuyut na Ispiritun Apudyus à Jesus ta ikaw wi maid pu takù ingkaw ta sachin mamachasan Satan an siya makafasuron. ²Ad ta unog na opatpuruy padcha ta sachi wi foon pù nangnangan, siyan nafitifitil. ³Siyan ummoy Satan padpachason à siya, wi anana, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, mamfarfalinom tinapoy na anchanayay fatu.”

⁴Ngim sinongfatana anani, “Niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Foon pu kà tinapoy afus na ifiyag na taku, ngim masapurcha kon losani ukud Apudyus à mafiyakanhà ing-ingkana.’ ”

⁵Sachi ad inyoy Satan à Jesus ta tabfungan na Templo ta sachi naapudyusani ili wi Jerusalem. ⁶Ad ananan siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, man-odchag-a, tan niyug-is ta ukud Apudyus wi,

‘Filinon Apudyus na aanghelesnà mangayyuwan an sia, siyan sipawonhà sia, ta uray na chapannu, achi pu masukat ta fatu.’ ”

⁷Ad anan ako Jesus an siya, “Ngim niyug-is ako ta ukud Apudyus wi, ‘Achim padpachason na Apum wi Apudyus.’ ”

⁸Ad inyoy ako Satan à Jesus ta tãngani filig, ad impailanan mansabsafali wi maiturayan ta luta ya kinafarucha. ⁹Ad anana, “Paituray-u losan chachi an sia nu mampalintumong-a wi manayaw an saon.”

¹⁰Ad summongfat à Jesus anani, “Lumayaw-a Satan! Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana,

‘Maid uchum à chayawonyu nu achi afus na Apuyu wi Apudyus, ya afus akò siyà patkonyu!’ ”

¹¹Sachi ad lummayaw à Satan, ad ummoy na aangheles finadngan à Jesus.

Na Nallukiyan Jesus Nantudtuchuwan Ad Galilea

Mar 1:14-15; Luc 4:14-15

¹²Chingngor pun Jesus wi nifarud à Juan wi Mamfunyang, nangulin ummoy ad Galilea. ¹³Ngim foon à iningkaw ad Nazaret ngim ummoy ad

Capernaum wi achani ta sachi Fayfay wi Galilea wi sakupon Zabulon ya Neftali. ¹⁴Nàwan sachì tummuttuwaan na inukud Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

¹⁵“Mafadngan na takud Zabulon ya Neftali
wi chomang na sachi Chawwang wi Jordan
wi nan-apot ta Fayfay,
wi chichan foon pù Judio
wi ingkaw ta provinsiya wi Galilea!

¹⁶Na amaschi wi taku,
isù iniingkawcha ta pangot kapu ta fasurcha,
ad sachin nisinaanchan Apudyus.

Ngim mamfaru ta sana
tan marawakan na somsomòcha
tan chummatong an chichan napigsay Silaw.”

¹⁷Ad nanipud ta sachi, illukin Jesus wi mangiwarawag ta tudtuchuna anani, “Masapur mamfafawiyayu ta lawingi oy-oyyoonyu tan chanchanin milukiyon na Manturayan Apudyus!”

Na Nangayakan Jesus Ta Opati Manatakufur À Mandisipulusna

Mar 1:16-20; Luc 5:1-11

¹⁸Na nanadchadcharanan Jesus ta tarantag na sachi Fayfay wi Galilea, innilanan chuway mansunud wi cha Simon wi ananchay Pedro ya Andres wi manakufur. ¹⁹Ad anan Jesus an chicha, “Ichulinyunat ad mitun-ud-ayun saon ta sukatà na iwaaryu ta mamatyonyun takun saon.” ²⁰Ad nan-itaynanchan takufurcha ad nitun-udchan siya.

²¹Naaaycha pù ait innilan ako Jesus na chuway mansunud wi cha Jaime an Juan ya amachay Zebedeo wi iningkaw ta fangkacha, wi amatonchan takufurcha. Ad inayakan ako Jesus chichay mansunud. ²²Ad nan-itaynanchà amacha ta fangka ad nitun-udchan Jesus.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ya Nangaanana Ta Sakit

Luc 6:17-19

²³Ad ummoy à Jesus ta ailiilid Galilea nantudtudtuchu ta sinagogacha wi makimkimungan na Judio, ad inwarawarawagnan Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus. Ad inaanna kon nan-ob-ofot wi sakit ya likat na taku. ²⁴Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ilid Siria. Siyan inyoy na takun siyan losani nasakit à nan-ob-ofot wi sakit, wi isun na nakafarfaray, nakartoy ya chachi naayayong. Ad impaimfag Jesus chicha losan. ²⁵Ad ad-adchuwan na takuy nitun-ud an siya wi narpu ta provinsiya wi Galilea ya Judea ya Decapolis ya Jerusalem ya chachi ili ta chomang na Chawwang wi Jordan.

Na Intudtuchun Jesus

Luc 6:20-23

5 ¹Innilan pu Jesus na ad-adchuwani taku, summang-at ta takudtud ad ummachuy, ad naarus na disipulusnan siya. ²Ad tinudtuchuwana chicha anani, ³“Maragsak na takuy makaawat wi maid lobfongchay mangwa ta mamfaruwon Apudyus nu achina chicha fadngan, tan mitatappicha ta Manturayan Apudyus!

⁴“Maragsak akon takuy manochomchom mipakapu ta lawingi màràwa, tan paragsakon Apudyus chicha!

⁵“Maragsak akon takuy mangipafafa ta long-agcha, tan adchon Apudyus chachi impustanan chicha!

⁶“Maragsak akon takuy siya kay pionchay oyyoon na pàwan Apudyus, tan fadngan Apudyus chicha wi mangwa ta mapnokancha!

⁷“Maragsak akon takuy manangngaasi ta asintatakuna, tan kaasiyan ako Apudyus chicha!

⁸“Maragsak akon takuy siya oy-oyyoonchan pion Apudyus wi maid lawing à pangkopchay mangwa, tan ilanchà Apudyus à tapin na padcha!

⁹“Maragsak akon takuy siya oy-oyyoonchan mampatarna ta taku, tan ifilang Apudyus chichà an-ananàna!

¹⁰“Maragsak akon takuy maparpalikatan kapu ta mangwaancha ta pion Apudyus, tan mitapicha ta Manturayanad langit!

¹¹“Maragsak-ayuy main-insurtu ya maparpalikatan ya mifafain kapu ta manursurutanyun saon. ¹²Uray nu amaschin oyyoonchan chiayu, maragsak-ayu ko kay tan chakor na kunkunayud langit. Tan amaschi kon napasasamak ta chachi profetas ta awi.”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Mamatì Asin Ya Silaw

Mar 9:50; Luc 14:34-35

¹³Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Isuayù asin ta losani taku ta lufung. Ngim nu maaan na tamtam na asin, maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna. Mifallu ad chamchampiton na taku tan maid silfina.

¹⁴“Ya isuayu kò silaw wi manlawag ta somsomò na losani takud asnay luta. Na aligna, isuayù ili ta osay takudtud wi mamàila wi achi pu mafalini masar-iwan. ¹⁵Ad maid pu ko takù paskichanan silaw ad tinab-unana, ngim ipatayna ta losan masilawan na charò na foroy. ¹⁶Ad amaschi kon linangyu, wi masapur mamàila ta taku. Tan na mangil-ancha ta mamfaruy oyyoonyu, siyan mangichayawanchan Apudyus wi Amayud langit.”

Mipangkop Ta Lintog Apudyus Wi Inyug-is Moses

Mat 24:34-35; Mar 13:30-31; Luc 21:32-33

¹⁷Ad inturuy Jesus anani, “Achiyu anani ummali aanon na Lintog wi inyug-is Moses ya chachi tudtuchun na profetas, tan na ummaliyà, à tumuttuwaan na losani imfakan na niyug-is. ¹⁸Somsom-onyuna, achi pu mafarfaliwan na Lintog Apudyus. Tan uray nu chumatong na pagpag na annayay luta ya langit, achi pu maaan uray na akàitan ta Lintog ingkanà màwan losan. ¹⁹Siyan sinumani sumurngasing ta uray kafafaan ta lintogna, ad siya kon itudtuchuna ta uchum, mifilang à siyà kafafaan ta Manturayan Apudyus. Ngim nu sinun manungpar ta losani Lintog Apudyus ya siya kon itudtuchuna ta uchum, mifilang à siyà nangatu ta Manturayan Apudyus. ²⁰Siyan na ifakà an chiayu, achiyu pu mitapi ta Manturayan Apudyus nu achiyu pu oyyoon na piona, wi isun chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Siyan masapur mamfarun oyyoonyu nu oy-oyyooncha.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Og-ot

Mar 11:25; Luc 12:57-59

²¹“Akammuyu wi nanipud ta awi siya nitudtuchun chitaun sachi lintog wi anana, ‘Achiyu pumatoy, tan na pumatoy, makuis ad machusa.’ ²²Ngim na ifakà an chiayu ta sana, uray na umog-ot yakay ta furunna, makuis ako kay. Ad na takuy manginsurtu ta furunna, micharum ta chachi nangangatuy kukunsisar. Ad na takuy mangwanan ta furunnay, ‘Natingtingangan-a wi maid silfim!’ lobjongnay mifallu ta apuy wi inferno. ²³Siyan nu awad ichatunyun Apudyus, ad simsimmòyu wi awad na lawingon na furunyun chiayu, ²⁴taynanyun sachi ichatunyu ta sangwanan na altar ta ummoyyu kaukud na furunyuy pinachuruwanyu ta man-asipakawan-ayu achiyuwot ichatun na pionyuy adchon an Apudyus.

²⁵“Ad nu kaspangalikan awad mangicharum an chiayu, ing-ayu umuna makaukud an siya, ta nu mafalin achiyu iyoy ta kuis. Tan nu mipasanguayu ta kuis, sikurachuy ipaifarud chiayu ta pulis, ²⁶ad tuttuway achiyu pu miparufus ta fafalluchan ingkanà finayachanyun losani murtayu.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Chagchakas

Mat 18:8-9; Mar 9:43-47

²⁷“Akammuyu kon nitudtuchu wi anana, ‘Achiyu makachagchakas.’ ²⁸Ngim na ifakà an chiayu ta sana, sinumani takuy mangila ta fufai ya simsimmònay makasuyop an siya, isù nakachagchakas ta amaschi somsomòna. ²⁹Siyan nu makafasuranyun ilan na atayu, kulikuranyu ad

imfalluyu! Tan un-unnoy na makurangan na long-ag nu wachawad na long-agyu ad nifalluyud inferno. ³⁰ Ad nu siya makafasuranyun oyyoon na imayu, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na mapukuranyu nu wachawad losan na long-agyu ad nifalluyud inferno.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang

Mat 19:3-12; Mar 10:2-12; Luc 16:18

³¹ “Akammuyu kon nitudtuchu wi anana, ‘Nu ichangan na larain asawana, masapur mangwà kasuratan na man-ichangancha.’ ³² Ngim na ifakà an chiayu ta sana, sinumani larai wi mangichang ta asawana, nakafasur, naragsig yakay nu nakararain asawana. Ad na nakafasurana, nakafasuronan asawanay inichangana nu asin mangasawa. Ad siyan na larai wi nangasawan siya, nakafasur ko.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Sapata

³³ “Akammuyu ko wi nanipud ta awi, intudtuchun chachi aappuyu wi, ‘Achiyu surngasingon na insapatayu, tan masapur oyyoonyun sinumani insapatayun Apudyus wi oyyoonyu.’ ³⁴ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, achiyu umisapatà farangna nu awad ifakayu. Achiyu isapatan langit, tan langit na umaachuyan Apudyus. ³⁵ Ya isuna koy achiyu isapatan annay luta, tan siyan nipapattayan na ikina. Ad isuna koy achiyu isapatan ili wi Jerusalem tan siyan finumroyan na angatuwani Ali. ³⁶ Ad achiyu ko isapatan uruyu, tan foon à makàwaayù mamputilà winnu mangngitit à uray osà fuèyu. ³⁷ Na oyyoonyu kay, ifakayuy ‘Oo’ nu tuttuwa, winnu ‘Foon’ nu foon. Tan nu chog-anyu, Satan na mismuy narpuwan na ichokayu.

Na Tutduchun Jesus Mipangkop Ta Faros

Luc 6:29-30

³⁸ “Akammuyu kon nitudtuchun chitau wi anana, ‘Na manyam-an ta atan na asintatakuna, masapur mayam-an akon atana. Ad nu sinun manyam-an ta fafan na asintatakuna, masapur mayam-an akon fafana.’ ³⁹ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, achiyu fumaros ta uray sinuy mangwà lawing an chiayu. Siyan nu awad manlipak ta apingyuy chiwawan, palipakyu kon chuwiki. ⁴⁰ Ad nu awad mangicharum an chiayu ta aranchan silupyu, adchonyu kon agwana. ⁴¹ Ad nu awad takù pafuudnan ochonnan chiayù osay kilometro, uray fuuchonyù chuway kilometro. ⁴² Adchanyun man-ochaw an chiayu, ya pafuruchanyun mamfurud an chiayu.

Na Tutduchun Jesus Wi Anusantaun Mallawing An Chitau.

Luc 6:27-28, 32-36

⁴³ “Akammuyu kon tudtuchu wi anana, ‘Masapur ay-ayatonyun fufurunya ngim kuraonyun mallawing an chiayu.’ ⁴⁴ Ngim na ifakà

an chiayu ta sana, masapur ay-ayatonyun mallawing an chiayu, ya masapur iluwaruwanyu kon mamarpalikat an chiayu. ⁴⁵Tan nu amaschin oyyoonyu, isuwonyun Amayud langit. Tan iparufusnan uminitan na inìt à fumaruwan na losani taku, wi uray lawing ya mamfaru. Isun akon uchan, adchona kò fumaruwan na losani taku, uray na mangwà lawing ya mangwà mamfaru. ⁴⁶Tan kunkunaan Apudyus chiayu nu afus na takuy mangayat an chiayù ay-ayatonyu? Foon, tan uray chachi manchachakup à fukis wi manturtulli, amaschi kon oyyooncha. ⁴⁷Ad nu afus na fufuronyun makaug-ugkuchanyu wi laksikonyun uchum, sinun silfina tan uray na achi pu mamati, amaschi kon oyyooncha! ⁴⁸Masapur iyustuustuyun oyyoonyu, wi isun na kinaustun na Amayud langit.”

Man-annad-ayu Ta Achiayu Mamàpail-on

6 ¹Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu anani, “Man-annad-ayu ta achiyu ipàpaila na takun mangwaanyu ta mamfaru. Tan nu siya kay mangwaanyun pionyuy ichayaw na takù chiayu, foon pù kunkunaan chiayun Amataud langit.

²“Siyàn nu awad adchonyù fachang ta takuy makasapur, achiyu kuma ipàpaila ta losani taku wi isun na oy-oyyoon chachi akinpapati wi mamàpail-on wi umoy ta sinagoga ya arsa wi ipàpailachan mamfaruy oyyooncha ta machayawcha. Ngim tuttuwan ifakà an chiayu, wi narpas na losani kunkunacha. ³Ngim à chiayu, nu awad adchonyù fachangyu, ilanyu ta achiyu pu kuma ipaakammu ta uray na mismuy furonyu wi mangatod-ayu, ⁴ta iyagkaawyuy mangatod. Ad à Amatau wi mangiila ta losani achi pu maila, kunkunaan chiayu.

Na Tutdutchun Jesus Mipangkop Ta Luwaru

Luc 11:2-4

⁵“Nu malluwaruayu, achiyu is-isuwwon na oyyoon na anchanay akinpapati wi mamàpail-on! Tan pionchay umoy umagsad malluwaru ta sinagoga ya ikid na arsà mangil-an na takun chicha. Tuttuwan ifakà an chiayu, wi narpas na losani kunkunacha. ⁶Ngim à chiayu, nu malluwaruayu, lumndayu ta kuwartuyu ad nan-onob-ayu wi malluwaru an Amatau wi achi pu maila. Ad à Amatau wi losanna ilan na achi pu maila, kunkunaan chiayù tapin na padcha.

⁷“Ad nu malluwaruayu ko, achiyu anchuanchwon na luwaruyu wi isun na oyyoon na chachi maid pammatacha, wi anancha pun nu chongron Apudyus chicha kapu ta kinaanchun na luwarucha. ⁸Achiyu is-isuwwon na pinagruwarucha. Tan à Amatau, inaagkammunan masapuryu uray nu chaanyu pù ifaka. ⁹Siyàn amasnaonyuy malluwaru:
‘Amanid langit,
machaychayaw kuman ngachannu.

- 10 Chumatong kuman manturayam ad asnay luta,
ya màwa kuman piom ad asnay lutà
isun na màwad langit.
- 11 Adchan chiani anonni ta finikat.
- 12 Pakawanon chiani ta lawingi iningwani,
à isun na mamakawananni ta chachi fumasur an chiani.
- 13 Ya ilisim chiani ta achiani pu maawis wi fumasur,
ya ilisim ako chiani ta sulisug Satan.’ ”
- 14 Ad inturuy ako Jesus anani, “Nu pakawanonyun mangwà lawing
an chiayu, pakawanon chiayu kon Amayud langit. 15 Ngim nu achiyu pu
pakawanon chicha, foon pu kò pakawanon chiayun Apudyus.

Na Tutdunchun Jesus Mipangkop Ta Mallanganan Wi Mangan

16 “Nu mallangan-ayuy mangan kapu ta malluwaruwanyun Apudyus,
achiyu is-isuwwon chachi akinpapati wi obsonchan itchurachà mangil-
an na taku wi mallanganchay mangan. Tuttuwan ifakà an chiayu wi
narpas na losani kunkunacha. 17 Ngim chiayu, nu mallangan-ayuy
mangan, manchar-up-ayu ya mansakaysay-ayu, 18 ta foon pù makailasin
na taku wi mallangan-ayuy mangan, ta afus à Amayu mangakammu.
Tan à Amayu wi achi pu maila, iillanan losani nitataruy oyyoonyu, ad
kunkunaanà chiayù tapin na padcha.

Na Masonsonan Na Kinafakngang Ad Langit

Luc 12:33-34

19 “Achiyu patpatkan na fumakngangyud asnay luta ya manonsonanyu
ta asinchuwan, tan machachail ako kay tan yam-anon na laoy ya lasti
ya mafalin akoy maakaw. 20 Ngim na oyyoonyu kuma, patpatkanyun
pion Apudyus ta siyan manonson ta kinafakngangyud langit, tan ad aschi,
maid pu makachachail ya maid pu ko makaakaw. 21 Tan na katuttuwaan,
sinumani patpatkanyu, kapilitani siya kon som-osom-onyu.”

Na Silaw Na Long-ag

Luc 11:34-36

22 Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na ata, siyan silaw na long-
ag. Siyan nu maid pu chufiktun na ata, isù losan nasilawan na long-ag.
23 Ngim nu awad chufiktun na ata, isù awad na long-ag ta pangot. Siyan
nu pangot na marpuwan na linang, isag pumangot.

Na Imfakan Jesus Mipangkop Ta Ouwa

Luc 12:22-31; 16:13

24 “Maid pu takù chuwan mangituray an siya tan kapilitani ay-ayatonan
osa ya lawingonan osa, ya kapilitani patkonan osa ad achina pun na

osa. Isuna ko an Apudyus ya pilak, tan nu pilak na napatog an chiayu, sikurachuy achi pu mafalini patkam na pion Apudyus.

²⁵“Siyana na ifakà an chiayu, achiayu machanakan mipangkop ta masapuryu ta mafiyakanyu, isun na maan ya luput, tan napatpatog na fiyagyu nu maan, ya long-agyu nu luput. ²⁶Ilanyun sissiwit, wi tumattattayapcha kay wi achicha pu mammura ya maid apitoncha, ya maid pu ko ichulinchà masapurcha. Ad tamako ta asififiyagcha nù? Oo, tan Amayud langit na mangayyuwan an chicha! Ad foon ayà napatpatog-ayun an Apudyus nu anchanay sissiwit? ²⁷Ad na osa, maid pu iturung na chanag tan uray machanachanakan-ayu, maid itur-ayna ta fiyagyu!

²⁸“Ad taayuko ko machanakan mipangkop ta usaronyuy luput? Ilanyun fokaw, achicha pu man-iwaar winnu mallakà luputcha. ²⁹Ngim ifakà an chiayu wi namagmagkit na sabsafungcha nu afaruwani silup Solomon wi siyan afaknangani Ali. ³⁰Siyana nu amaschin oyyoon Apudyus wi mangipafaru ta fokaw wi sin-aitan yakan awachancha, maryawchà fikat ad maskobcha, sinchumallun somsomòna ta mipangkop ta iluputyuy taku! Kurang na pammatiyu!

³¹“Siyana achiayu machanakan ta mipangkop ta masapuryu wi ifiyagyu wi isun na maan ya mainum ya luputyu, ³²tan amaschin som-osom-on na takuy foon pù mamati. Ngim chiayu, akammun na Amayud langit wi masapuryu losan na amaschi. ³³Siyana na som-osom-onyu kuma, mipangkop ta Manturayan Apudyus ya mangwaanyu ta pion. Tan nu amaschin patpatkanyu, nangamung à siyay mammammò ta losani masapuryu.

³⁴“Siyana achiayu machanakan mipangkop ta mapasamak à fikat, tan para kò fikat na màwaan na anchanaya. Tan tayuko chogchog-an na likatyu ta sana ta likatyù fikat?”

Achihu Pafasuron Na Uchum

Luc 6:37-38, 41-42

7 ¹Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Achihu pafasuron na uchum ta achin pu ko Apudyus pafasuron chiayu. ²Tan na oyyoonyu ta uchum, siya kon oyyoon Apudyus an chiayu. Siyan na losani oyyoonyu ta asintatakuyu, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu. ³Na miyalikana, isù narawag na mangil-anyu ta aiti mukat ta atan na furunyu, ngim foon pù mailasinyun nipapaktar wi mukatyu! ⁴Mafalin aya wi anami, ‘Choo ta aanò na aiti mukatnu,’ ad annan nipapaktar wi mukatyu? ⁵Mamàpail-on-ayun! Siyan masapur unaonyu aanon na nipapaktar wi mukat ta atayu ta lumawag na mangil-anyu wi mangaan ta aiti mukat na furunyu.

⁶“Achihu ipapilit itudtuchun ukud Apudyus ta takuy kattoi lawingonchay mangngor. Na miyalikana, achiyu adchon na kanginaan ta asu, tan uray nu adchonyun siya, obfan chiayu ko kay,

ya achiyu ko adchon na napatog wi fongar ta forò, tan iwalischa ad chinamchampitcha.

Achiyu Iwarang Wi Manchawat An Apudyus

Luc 11:9-13

⁷“Nu awad masapuryu, chawatonyun Apudyus ad adchonon chiayu. Nu anaanaponyun pionyuy anapon, ochasanyu. Ad nu kongkongonyun liwangan, maib-at an chiayu. ⁸Tan losani manchawat an Apudyus, maatod na chawatona, ad na manganap ta pionay anapon, ochasana, ya maib-at na liwangan ta sinumani mangkongkong. ⁹Somsom-onyun annaya: uray à chiayuy aamma, nu manchawat na anàyù maan, adchanyù fatu? ¹⁰Ad nu manchawat à filis, adchanyù urog? ¹¹Siyan chiayuy managfasur, nu akammuyuy mangatod à mamfaru ta anàyù, sin-umisag na oyyoon Amayud langit wi mangatod ta mamfaru ta sinumani manchawat an siya.

¹²“Na sinumani pionyuy oyyoon kuman takun chiayu, siya kuman oyyoonyun chicha, tan sachin puntus na losani Lintog Moses ya intudtuchun chachi profetas ta awi.

Na Nalipit Wi Liwangan

Luc 13:24

¹³“Mangoy-ayu ta nalipiti liwangan, tan na mawwar-angi liwangan, manturung ad inferno, ad kapu ta narakan sachi charan, achun mangoy. ¹⁴Ngim kapu ta nalipit na liwangan wi maoy ad langit ya nalikat akon charan, siyan ait na mangoy.

Na Oyyoon Na Osay Takun Mangifaka Ta Kinatatakuna

Luc 6:43-44

¹⁵“An-annachanyun chachi sinanprofetas wi takuy mangwanani ukud anu Apudyus na itudtuchucha, ngim foon pun. Isuchà naanusi taku, ngim na katuttuwaan, yam-anonchan pammatiyu. ¹⁶Mailasinha tan na oy-oyyooncha siyan mangifaka ta kinatatakucha, wi na miyalikancha, foon pù mafalini ifungan na tarurung na atunor! Ya foon pu kò mafalini ifungan na tabfog na akit! ¹⁷Ad na osa, na mamfaruy imong, mamfaru kon ifungana, ngim na lawingi imong, lawing akon ifungana. ¹⁸Tan maid mamfarù ifungan na lawing, ya maid ako lawing à ifungan na mamfaru. ¹⁹Ad na imongi achi pu mamkas à mamfaru, masipur ad maskob. ²⁰Siyan na mangilasinanyu ta sinanprofeta, na oy-oyyooncha.”

Na Achi Pu Mitapi Ta Manturayan Apudyus

Luc 13:25-27

²¹Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Foon pù losani maaapu an saon lumnò ta Manturayan Apudyus, tan afus na chachi mangwa

ta pion Ama ad langit. ²²Siyan nu chumtong na padchay manguisan Apudyus ta taku, achun umalin saon mampangpangngaasi anani, ‘Apu, Apu, parnoon chiani! Tan mipakapu ta karobfongam, intudtuchunin mipangkop an Apudyus, ad imparyawnin achuy farfaray na nakafarfaray, ya nangwaani kò achù kaskaschaaw!’ ²³Ngim na isongfat-un chicha, ‘Mantulituliayu! Maid akammù an chiayu. Lumayaw-ayu!’

Na Chuway Mangkakaob Ta Foroy

Luc 6:47-49

²⁴“Sinumani mangngor ta annay ifagfakà ya oyyoona, miyalig ta nararami taku wi fatun nangisaachana ta foroyna. ²⁵Ad uray nu ummuchauchan pun ya nanurun na chawwang ya fummalfali, achi pu nikur-ub na foroyna tan mampagchot na nisaachana.

²⁶“Ngim na takuy mangngor ta ifagfakà ya achina pu oyyoon, miyalig ta natingtingangani taku wi insaadnan foroyna ta lagrakan. ²⁷Ad ummuchauchan pun ya nanurun na chawwang ya fummalfali, nikur-ub na sachi foroy ad naamin niwà nag!”

Na Karobfongan Jesus

²⁸Narpas pun Jesus imfakan anchanaya losan, naschaaw chachi takuy naarus ta pinagtudtuchuna, ²⁹tan foon pù isun na pinagtudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog, tan maila wi annan karobfonganay mantudtuchu.

Impaimfag Jesus Na Osay Larai

Mar 1:40-45; Luc 5:12-16

8 ¹Nan-osog pù Jesus ta takudtud wi nantudtuchuwana, ad-adchuwana na takuy naarus nitun-ud an siya. ²Ad na sachi, iningkaw na osay larai wi nakollakong na long-agna, wi ummoy an Jesus nampalintumong ta sangwananna, wi anana, “Apu, patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

³Sachi ad inyaragwad Jesus na imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” Ad naanimfag à siya. ⁴Ad finilin Jesus à siya wi anana, “Achim ug-ugkuchon ta sinuman, ngim ing-a mampaila ta pachi, ad manchatun-a tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naaan na amaschi wi sakit.”

Impaimfag Jesus Na Sanilun Na Kapitan Na Surchachu

⁵Narpas pun na sachi, ummoy à Jesus ad Capernaum, ad na sumungachana ta sachi ili inafot na osay kapitan na surchachu wi iRoma an Jesus wi nampangpangngaasi, wi anana, ⁶“Apu, nasakit na sanilù. Awad ad foroy wi amod na sakitna wi achi pu makaisi, tan akin-ottoyon.”

⁷Ad anan Jesus, “Umali paimfakon à siya.”

⁸Ngim anan na kapitan, “Apu, mafainà wi mammangilin sia. Umanay yakan ukudnù mampaimfag ta sanilù. ⁹Tan maawatà na mipangkop ta karobfongan, tan uray saoni kapitan, masapur patiyò na ifakan na apù. Ad na susurchachuy iturayà, patiyoncha kon ifakà, tan nu ifakà ta osa, ‘Ing-a!’ umoy, ad nu ifakà ta osa, ‘Umalia!’ umali ko. Ad nu ifakà ako ta sanilù, ‘Oyyoom na sanat!’ oyyoona ko! Ad sinchumalluy màwan ifakam tan annan karobfongam.”

¹⁰Naschaaw à Jesus ta nangngorana ta imfakana, ad anana ta takuy umun-un-unud an siya, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi maid pu inchasà à isun na impappatin na anna ta losani chokatauy kanà Israel. ¹¹Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ad-adchuwana na foon pù Judio wi marpu ta arutaruta wi umoy makaragsak ancha Abraham, Isaac ya Jacob ta Manturayan Apudyus ad langit. ¹²Ngim chachi Judio wi piniliyan Apudyus wi mitapi kuma ta Manturayana, kaachuwana an chichan mipaoy ta sachi ikaw wi amod na pangotna, ad sachin asiiifilancha ya asingangarotngotan na fafacha kapu ta kinalikatna.”

¹³Ad anan Jesus ta kapitan, “Lumayaw-a, tan na patiyom wi màwan chiayu, màwa.”

Ad sachin ustuy ummimfakan na sanilun na kapitan.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mar 1:29-34; Luc 4:38-41

¹⁴Sachi ad ummoy à Jesus ta foroycha Pedro ad innilanan atukangan Pedro wi nifafàsar wi amod na panatingna. ¹⁵Ad inognan Jesus na imana ad naaan na panatingna, siyan fummangon ad sinakungana siya.

¹⁶Mummaschom pun, inchatong na taku an siyan ad-adchuwani nakafarfaray. Ad inaminna imparyaw na farfaraycha ta ukudna, ya impaimfagna kon losani nasakit. ¹⁷Iningwana losan chachì tumuttuwaan na inukud Isaias wi profeta ta awi wi anana, “Siyan nangaan ta losani sakittau, ya finnosna finuud na likattau.”

Na Kinalikat Na Sumurutan An Jesus

Luc 9:57-62

¹⁸Na nangil-an Jesus ta ad-adchuwani takuy naarus an siya, imfakana ta chachi disipulusna ta umoycha losan ta chomang wi tarantag na fayfay. ¹⁹Ad iningkaw na osay sikuchi mangitudtuchu ta Lintog wi ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, mifurunà an sia ta uray sinumani umayam.” ²⁰Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na mutit, annan afutchay ingkawancha, ad na sissiwit, anna kon sùfutchay ingkawancha. Ngim à saoni namfalin taku, maid pu foroy-ù sumpuwà. Ad mitun-ud-a ko kay?”

²¹Ad anan akon osay disipulus Jesus, “Apu, inyà yan ilofon à Ama.”
²²Ngim anan Jesus an siya, “Ikad na chachi maid pu pammaticha, wi niyalig à natoy, wi mangilofon ta isuchay natoy. Ngim sia, sumurut-an saon.”

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali

Mar 4:35-41; Luc 8:22-25

²³Sachi ad namfangkacha Jesus ya disipulusna. ²⁴Nangkinawacha pun ta fayfay, nammaag fummali napigsa. Ad nganngani milutong na fangka. Ngim nasusuyop à Jesus. ²⁵Siyan finangon na disipulusnà siya, wi anancha, “Apu, saraknifam chiani! Annay milutongtau!”

²⁶Ad fummangon à Jesus, ad pinakinònan fali ya challuyun. Ad asin tummuyong na fayfay. Ad anana, “Taayuko machanakan? Tayukò saon achi piyaron?”

²⁷Ad naschaawcha losan wi mamfufurun, ad anancha, “Sinun kintatakun na annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchè siya!”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Chuway Larai

Mar 5:1-20; Luc 8:26-39

²⁸Chummatong pu cha Jesus ta chomang na sachi fayfay wi sakupon Gadareno, sinib-at na chuway takù Jesus, wi narpucha ta lorobnan. Nakafarfaraycha, ad kaog-ogyatcha, siyan maid pu makaturod wi mangoy ta sachi charan. ²⁹Ad nampoawcha anani, “Siay anà Apudyus, sinun oyyoom an chiani? Umalim palikatan à chiani wi chaan pù chumatong na ustuy timpuna?”

³⁰Na sachi, niyaspu wi iningkaw na achani wi ad-adchuwani forò wi asisubsub. ³¹Siyan nampangpangngaasin chachi aran an Jesus, wi anancha, “Nu iparyawnù chiani, ipaoyùn chiani ta anchachiyay forò.”

³²Ad anan Jesus an chicha, “Ing-ayu nù!” Siyan tinaynanchan chachi taku ad ummoycha nallonog ta forò. Ad chachi forò, asitotodchècha wi ummoy lumayug ta chopras ad losancha naanud ta fayfay.

³³Na takuy namanfantay ta forò, ummawidcha losan ummoy ta ili, ad impachamagchan losani napasasamak ta chachi forò ya uray chachi takuy nakafarfaray. ³⁴Ad lummigwat na losani taku wi umoy mangilan Jesus. Ad na nangchasanchan Jesus, nampangpangngaasichan siya ta lumayaw kuma ta sachi ilicha.

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong

Mar 2:1-12; Luc 5:17-26

9 ¹Ad asincha Jesus namfangka wi nanchormang nangulin ta ilina.
²Ad na iningkawancha ta sachi ili, inchatong na uchumi takun siyan osay naayayong wi nifàsar. Ad inakammun pu Jesus wi napigsan

pammaticha, anana ta naayayong, “Sunud, lumagsak-a! Napakawan na fasurnu!”

³Iningkaw na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi nan-asiakitùtù anani, “Apay, iyisunan long-agnan Apudyus!”

⁴Ngim à Jesus, inakammunan somsomòcha, siyan anana, “Tamako ta lawing na somsomòyun saon? ⁵Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu, ‘Lumigwat-a ta manadcharan-a’? ⁶À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” Ad anana ta sachi naayayong, “Lumigwat-a, ad inaram na ofognu ad lumayaw-a!”

⁷Ad lummigwat na sachi naayayong ad lummayaw. ⁸Ad chachi ad-adchuwani takuy nangiila, naschaawcha wi amod akon ogyatcha, ad chinaychayawchà Apudyus kapu ta nangadchana ta karobfongan na taku wi mangwa ta amaschi.

Na Nangayakan Jesus An Mateo À Mandisipulusna

Mar 2:13-17; Luc 5:27-32

⁹Na lummayawan Jesus ta sachi ili, innilanan osay manchachakup à fukis wi nangngachan à Mateo wi ummaachuy ta pisinana. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.”

Ad narnigwat à Mateo wi nitun-ud.

¹⁰Na nanganancha Jesus ya chachi disipulusna ta foroycha Mateo, ummoy ako nakaan na achuy fufurun Mateo wi manchachakup à fukis ya uchumi takuy managfasur. ¹¹Ad na nangil-an na uchumi Fariseo an chicha, inimuscha ta disipulus Jesus, “Tamakon Apuyu, makaan ta kakassanay taku?”

¹²Chingngor pu Jesus chicha, sinongfatana chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurchan chuktur. Siya makasapur na nasakit. ¹³Anaponyun mining na annayay niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, ‘Foon pù ichatuchatunyun saon na patkà ngim siya patkà na mangaasiyanyu ta asintatakuyu.’” Ad anan ako Jesus, “Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Mangan

Mar 2:18-20; Luc 5:33-35

¹⁴Sachi ad ummoy na uchumi pasurut Juan wi Mamfufunyang inimus an Jesus, “Tamakò chiani ta Fariseo, kanayun-ani mallanganani mangan, ngim achi pun na disipulusnu?”

¹⁵Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mansasàuy lawan takuy makakasar nu awad an chichan larai wi mikasar? Achicha pun! Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar an chicha, ad sachin mallangananchay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus

Mar 2:21-22; Luc 5:36-39

¹⁶Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù itàrupnan lukaki luput ta pallos. Tan nu kumsin na lukaki luput, am-amchonon nakissay. ¹⁷Ad maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na sachi uglit ad mifallun fayas ad losancha machachail. Ngim na inafuyuy siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu, maid machachailancha.”

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang

Mar 5:21-43; Luc 8:40-56

¹⁸Man-ukuukud pù Jesus, chummatong na osay pangpangun na sinagogan na Judio ad nampalintumong an siya wi anana, “Àotoy na anàuy fafarasang. Ngim nu umalim agpachan à siya, umuli matakù!”

¹⁹Ad lummigwacha Jesus ya disipulusna wi nitun-ud an siya.

²⁰Ad niyaspur wi iningkaw na osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. Ad ummoy ta odchokan Jesus ad inagpachanan pagpag na silupna, ²¹tan na somsomòna, “Uray nu agpachà yakan silupna, umimfakà.”

²²Sachi ad nantuwilì Jesus ad innilanà siya, ad anana, “Sunud, papigsao na somsomònu! Tan mipakapu ta pammatim an saon, umimfag-a.” Ad sachin ummimfakana.

²³Chummatongcha pu Jesus ta foroy na sachi pangpangu, linumnò à Jesus, ad amod na ifil ya ngonot na namakungun. ²⁴Siyan anana, “Lumawaayu losan! Tan foon pù natoy na annay fafarasang. Nasusyop yakay!” Ngim inam-amangchà siya. ²⁵Lummawa pun na taku losan, linumnò à Jesus ta kuwartuy iningkawan na natoy ad inognanan imana, ad fummangon chi fafarasang.

²⁶Ad na sachi iningwan Jesus, nanchinamag ta sachi losani ili.

Impaimfag Jesus Na Chuway Nakurap

²⁷Lummayaw à Jesus ta sachi, ad na nanadchadcharanana iningkaw na chuway nakurap wi nitun-ud an siya, wi nampoapoaw anani, “Siay kanà David, kaasiyan chiani!”

²⁸Sachi ad wi linumnò à Jesus ta osay foroy, nakarnò akon chachi nakurap. Ad ananan chicha, “Patiyonyu wi mafalini makaaanà ta kurapyu?”

“Oo, Apu,” ananchay summongfat.

²⁹Ad inognan Jesus na atacha ad anana, “Siyan màwan chiayun patiyonyuy màwa!” ³⁰Ad na sachi, makailacha. Ad finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka ta sinuman!”

³¹Ngim lummayawcha ad impachamagcha ta atakutaku ta sachi ili.

Impaimfag Jesus Na Osay Naumor

³²Na lummayawan na chachi chuway naaan na kurapcha, inyoy akon uchum an Jesus na osay takuy inumor na farfarayna. ³³Ad imparyaw Jesus na aran, ad nakaningan sachi larai. Ad siyan naschaaw losan na takuy naarus, wi anancha, “Maid pu innilataù amasna ad asnay Israel!”

³⁴Ngim anan chachi Fariseo, “Karobfonganay mangiparyaw ta aran tan na ap-apun na aran na nangatod ta karobfongana.”

Kinaasiyan Jesus Na Taku

Luc 10:2

³⁵Ad kinagkagkaay Jesus na ailiili ta sachi wi nantudtuchu ta sinagoga wi makimkimungancha. Inwarawagnan Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya inaannan nan-ob-ofot wi sakit na taku.

³⁶Ad na nangil-ana ta takuy ad-adchuwon, amod na kaasinan chicha tan kakkaasicha, ya maid akammuchà mampaturungancha tan isuchà pannilu wi maid pu mangayyuwan an chicha. ³⁷Ad ananay nan-alig ta disipulusna, “Achun maani ngim ait na man-ani. ³⁸Siyan chawatonyun Apudyus wi ngin-uwa ta annay ani ta umifaun à achù man-ani.”

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay Nasawaran À Chuwa

Mar 3:13-19; Luc 6:12-16

10 ¹Inarus Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa ad inadchana chichà karobfongan à mangiparyaw ta aran ya mampaimfag ta losani karasi wi sakit. ²Anchanayan ngachan na chachi nasawaran à chuway apostolesna: Simon wi ananchay Pedro ya sunudnay Andres; cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo; ³ya Felipe an Bartolome, ya Tomas, ya Mateo wi nanchachakup à fukis; Jaime wi anà Alfeo, ya Tadeo, ⁴ya Simon wi ananchay Mangipapakat, ya Judas Iscariote wi siyan nangififik an Jesus.

Na Namaunan Jesus Ta Disipulusna Mantudtuchuwon

Mar 6:7-13; Luc 9:1-6; 10:1-2

⁵Sachi ad imfaun Jesus chachi nasawaran à chuway disipulusna wi anana, “Ing-ayu mantudtuchu, ngim achiayu umoy ta ilin na foon à Judio ya uray il-ili ad Samaria. ⁶Ngim ing-ayu ta kailiyanyuy kanà Israel wi isuchà pannilu wi natarà. ⁷Ing-ayu itudtuchu wi chanchani milukin Manturayan Apudyus wi uullayoncha. ⁸Innadhò na karobfonganyu wi paimfakonyun nasakit, wi uray nafuratung, ipauliyu takuwon na natoy, ya iparyawyu kon aran ta nakafarfaray. Maid pu fayad na karobfongan wi inawatyu, siyan achiyu pafayad na sinumani ifachangyu. ⁹Achiayu mamfarun à pilak uray siping, ¹⁰ya achiayu mampasiing. Achiayu ko

mangawit à mansukatanyù luput ya uray sapatu, ya achiayu ko mansur-ud. Tan na iyiwaaranyu chichan mangamung ta masapuryu.

¹¹ “Ad nu chumatong-ayu ta sinumani ili, anaponyu nu sinun maryad wi mammangilin chiayu ta sachin ingkawanyu ingkanà lumayawanyu. ¹² Nu lumndayu ta osay foroy, chawatonyun finchisyun Apudyus ta chachi nginforoy. ¹³ Ad nu pionchay mangiliyon chiayu, tuttuway finchisyunan Apudyus chicha. Ngim nu lawingoncha, man-uwayun finchisyun Apudyus. ¹⁴ Ad nu kaspangalikan awad foroy winnu ili maid pu mammangilin chiayu ya achicha pu chongron na itudtuchuyu, tðakonyun tapuk ta ikiyu ta lumayawanyù mangakammuwancha wi ikadcha ta machusaancha. ¹⁵ Ifakà an chiayu wi nu chumatong na Padchay Manguisan Apudyus ta taku, sin-umamod na chusan na amaschi nu chusan chachi lawingi takud Sodoma ya Gomorra.”

Na Liglikat Wi Umchas

Mar 13:9-13; Luc 12:11-12, 15-17; 21:12-17

¹⁶ Ad inturuy Jesus anani, “Chongronyuna! Ifaun-u chiayu ta chachi lawingi taku wi isuayù pannilu wi umoy miyamung ta kaog-ogyati atap wi asu. Siyan masapur tanchaananyun oyyoonchan chiayu, ngim pafaruwonyun oyyoonyun chicha. ¹⁷ An-annachanyu tan awad na uchumi taku wi maniliw an chiayu ad icharum chiayu ta kurti, ad impaabchoycha ko chiayu ta sinagogacha. ¹⁸ Ad kapu ta pammatiyun saon, ipasanguchà chiayu ta chachi nangangatuy turay ta maimfistikar-ayu. Ngim sachin wayayuy mangifakan chicha, ya uray chachi foon pù Judio, ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon. ¹⁹ Ad nu maimfistikar-ayu, achiayu machanakan mipangkop ta ifakayu ya isongfatyu, tan na sachi timpu, mipaakammun chiayun ustù ifakayu. ²⁰ Tan foon pu kà chiayun marpuwan na ifakayu, tan Ispiritun Apudyus wi Amataun mangipasasmò an chiayu.

²¹ “Ad na sachi timpu, uray na mansusunud, man-asifikcha ta mapatoy na sunudcha. Ya uray akon man-aama ya man-iina, man-asi-pinatoycha. ²² Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon. Ngim sinumani mangipapati ta pammatina ingkanà anungusna, chichan masaranknifan à ing-ingkana. ²³ Nu palikatan chiayu ta osay ili, umawid-ayu ta safali ili. Ngim ifakà an chiayu wi achiayu pu makasutup ta annayay pàwà an chiayu ta losan ilid Israel ad mangulinà, saoni namfalin taku.”

²⁴ Sachi ad nan-alig à Jesus ta mapasamak an chicha, anana, “Maid pu matudtuchuan à nangatngatu nu mantudtuchu, ya maid pu ko sanilù nangatngatu nu nginsanilun siya. ²⁵ Siyan kapilitan wi sinumani mapasamak ta mantudtuchu, mapasamak ako ta sachi tudtuchuwana. Isun akon sanilu, tan sinumani mapasamak ta nginsanilun siya, sikurachuy mapasamak akon siya.

Siyan saoni Apuyu, nu kuraonà ta taku wi ananchay saon à Beelzebub anu wi ap-apun na aran, sinchumallun mangkuraanchan chiayuy disipulus-u.”

Na Ustuy Umogyatan Na Taku

Luc 12:2-7

²⁶Inturuy Jesus anani, “Achiayu umogyat kuma ta taku. Tan na losani achi pu maila ta sana, mipailà tapin na padcha. Ya losani nitataru ta sana, mallotaw nu chumatong na timpuna. ²⁷Siyan na losani intudtuchù ta aafusanyu, ya intupkà an chiayu, masapur ipagnoryu ta losani taku wi uray ip-awyu. ²⁸Ya achiayu ko umogyat ta chachi mamatoy ta long-ag, tan achicha pu makàtoy ta alichodwa. Ngim siya umogyatanyu kumà Apudyus, tan karobfonganay mangifallu ta long-ag ad infierno wi mitapi kon alichodwa. ²⁹Panunutonyun somsomò Apudyus an chiayu, tan uray na sissiwit wi tansu kan nginan na chuwa, maid pu matoy à uray osa nu foon pù iparufus Amatauy Apudyus. ³⁰Ad sinchumallù chiayu, tan uray na fuèyu, finilang Apudyus. ³¹Siyan achiayu kuma umogyat ta sinuman tan napatpatog-ayu an Apudyus nu achuy sissiwit!”

Na Manàchor An Cristu Ya Mangilifak An Siya

Mar 8:38; Luc 9:26; 12:8-9

³²Inturuy Jesus anani, “Sinumani manàchor ta sangwanan na taku wi saon na Apuna, tàchorà ako siya an Ama ad langit. ³³Ngim sinumani mangilifak an saon ta sangwanan na taku, ilifak-u kò siya an Ama ad langit.”

Foon Pù Nawnawan Mamatiyan An Jesu Cristu

Luc 12:51-53; 14:26-27

³⁴Ad anana ko, “Achiyu somsom-on wi ummalì turnuson na losani taku ta luta, tan foon pù turnus na inyalì ngim lifuk. ³⁵Tan inyalì na man-asikuraan na man-aama ya man-iina ya uray na man-at-atukanga. ³⁶Ad na kangliitani afusur na osay taku, awad ako kay ta faryanna.

³⁷“Sinumani mamatpatog ta mangayatana ta chachakkorna nu ayatnan saon, maid pu karobfonganay mifilang à disipulus-u. Isun akon takuy mamatpatog ta mangayatana ta an-ananàna nu ayatnan saon, maid pu ko karobfonganay mifilang à disipulus-u. ³⁸Ya sinuman akoy mangwanani sumurut an saon, ngim achina pu maanusan na likatna uray siyan iyatoyna, maid pu ko karobfonganay mifilang à disipulus-u. ³⁹Tan na takuy mangan-annad ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim na takuy iyaw-awannan fiyagna kapu ta pammatinan saon, maatod an siyan makafiyakanan Apudyus à ing-ingkana.”

Na Pinagkunkunan Apudyus Ta Taku

Mar 9:41

⁴⁰Inturuy Jesus anani, “Sinumani manlispitun chiayu, lispituwonà ako. Ad nu sinun manlispitun saon, lispituwona kon nangifaun an saon. ⁴¹Ya

sinuman akoy manlispitu ta mangitudtuchu ta ukud Apudyus tan siyan iwaarna, makunkunaan à isun na kunkunan na sachi mangitudtuchu. Isun akon sinumani manlispitu ta mamfaruy taku kapu ta kinafaruna, makunkunaan akò isun na kunkunana. ⁴²Ya uray sinumani mamainum à mantakaliyong wi chanum ta uray afafaani mamatin saon kapu ta namatiyanan saon, kapilitani makunkunaan.”

Na Songfat Jesus Ta Chachi Imfaun Juan Wi Mamfufunyag

Luc 7:18-35

11 ¹Limpas pun Jesus finilin na chachi nasawaran à chuway disipulusna, lummayaw wi ummoy ta il-ili wi niyachani nantudtuchu.

²Na sachi timpu, nifafarud à Juan wi Mamfufunyag. Ad chingngorna pun na ining-ingwan Jesus, imfaunna uchumi disipulusnà umoy man-im-imus an Jesus. ³Ad inimuschan Jesus, “Ifakam nu sian uullayonni wi impustan Apudyus wi umali, winnu awad safali?”

⁴Ad anan Jesus an chicha, “Mangulin-ayun Juan ifakan chichingngoryu ya inniilayu wi iningwà, ⁵wi na nakurap, makailacha, ya na napilay, makachadcharancha, ya na nakollakong, ummimfagcha, ya na naturong, makachongorcha, ya uray na natoy, ummulicha natak. Ad chachi kakapus, miwarawag an chichan Mamfaruy Chamag. ⁶Ad ifakayu kon siya wi naragragasak chachi foon pù manchuwachuwa ta pammaticha wi saon na finaun Apudyus!”

⁷Lummayaw pun chachi disipulus Juan, imfakan Jesus ta takun mipangkop an Juan anani, “Na ummayanyu nangil-an an Juan ta iningkawana ta sachi ikaw wi maid pu foroy, sinun ummoyyu innila? Ananyu pun nin nu siyan isù kurun wi chupachupaliyon na fidfid! ⁸Ad nu foon, sinun ummoyyu innila nù? Taku wi nansilup à afaruwan? Ngim foon à nansilup à amaschi tan foroy na Alin ingkawan na nakasilup à amaschi! ⁹Siyan sinun ummoyyu innila nù? Osay profetan Apudyus? Na katuttuwaana, siya ummoyyu innilan profetan Apudyus. Ngim ifakà an chiayu wi Juan na kangrunaan wi profeta, ¹⁰tan siyan sachi takuy mismun imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Awad na osay taku wi ifaun-u unaon nu sia ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’ ¹¹Ad tuttuwan ifakà an chiayu wi maid pu takù niyanà ad asnay lutà nangatngatu nu Juan wi Mamfufunyag. Ngim na afafaan ta Manturayan Apudyus, mifilang à nangatngatu nu Juan kapu ta pammatinan saon. ¹²Ad nanipud ta chamchamun na nantudtuchuan Juan, achun maryad wi mangipapilit wi mitapi ta Manturayan Apudyus, ya sinchumallun iningwan na uchum wi maryad wi mangipapilit wi mitapi. ¹³Na Manturayan Apudyus, siyan puntus na losani imfakan chachi profetas nanipud ta awi ya ingkana ta lummoswaan Juan. Ya siya

kon pangkop na Lintog wi inyug-is Moses. ¹⁴ Siyan nu patiyonyun losani imfakacha, siya maawatanyu wi à Juan, siya Elias wi nifakay mangulin.

¹⁵ “Naingaan-ayu, siyan maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

¹⁶ Ad inturuy Jesus anani, “Sinun mangiyisuwà ta taku ta annay sillumunap? Iyalig-u chichà isù an-ananà wi man-in-innangu wi nampoapoaw ta akin-annàcha, ¹⁷ “Tinupayyanin kangsa ngim achiayu pu managni! Siyan sinukatannì chomchom ngim achiayu pu makachomchom!” ¹⁸ Tan na ummaliyan Juan, nallangarangani mangan ya foon pù umminum à fayas, ad inam-amsiw na takù siya wi magwoncha nakafarfaray à siya! ¹⁹ Ngim à saoni namfalin taku, ummaliyà pu ko wi foon pù mallanganà wi mangan, ya makaikainumà à fayas, inamsiwà ako wi magwonà lawotan ya sallimongan! Ya magwonà ako fufurun na manchachakup à fukis ya uchumi managfasur! Ngim uray nu amaschi, mipaila ko kan kinaraing Apudyus, tan na lisortan na oyyoona, siyan manuttuwaan ta kinaustuna.”

Chachi Achi Pu Mamati

Luc 10:13-15

²⁰ Na taku ta chachi ili wi nangipail-an Jesus ta kaachuwan wi kaskaschaaw, foon pù mamfafawicha ta fasurcha, siyan inomorana chicha anani, ²¹ “Kakkaasiayuy iCorazin ya iBetsaida! Isag-ayu kakkaasi nu chachi foon pù Judio wi iTiro ya iSidon, tan nu aschin nangipail-à ta kaskaschaaw wi isun na impailà ta iliyu, nanchapchapurcha kuma ya nansilupchà sakù mangipail-ancha ta mamfafawiyancha! ²² Ngim ifakà an chiayu wi nu chumtong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iTiro ya iSidon! ²³ Ad à chiayuy iCapernaum, namnamayu nin wi machayaw-ayù ikad ad langit, ngim naillachuayu tan mifalluayud infierno kapu ta achiyu pu mamfafawiyani! Tan nu siya kuma nangipail-à ad Sodoma ta kaskaschaaw wi isun na impailà ta iliyu, namfafawicha siya ad kassiya kuma ta sana. ²⁴ Ngim ifakà an chiayu wi nu chumtong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iSodoma.”

Na Man-illongan Na Makaawat Mipangkop An Jesu Cristu

Luc 10:21-22

²⁵ Sachi ad nalluwarù Jesus anani, “Ama wi Ap-apu ad langit ya asnay luta, manyamanà an sia tan impakaawatnun katuttuwaan mipangkop an saon ta takuy foon pù naachar wi achim pu impakaawat ta nan-araing ya naachar. ²⁶ Siyan manyamanà an sia Ama tan siyan piom wi màwa.”

²⁷ Inturuy Jesus wi man-ukud, “Impiyar Ama na losani awad an saon. Maid pu uchum à nangakammu ta kina-Apudyus-u nu achi afus à Ama wi Apudyus. Ya maid pu ko uchum à nangakammu an Ama wi Apudyus

nu achi afusà wi Anàna ya losani takuy piliyà à mangipakaawatà ta mipangkop an siya.”

²⁸Ad anana ko, “Chiayuy losani napoblimaan ya naungar kapu ta likat, umaliayun saon ta man-illongò chiayu. ²⁹Ya chongronyun tudtuchù ta acharonyun mipangkop an saon, ta tumarnaayu ya lumangpaw na somsomòyu. Tan à saon, naanusà ya foon à mangwaà à malikatan na taku. ³⁰Ya achiayu pu malikatan wi mangwa ta pàwà an chiayu tan foon à nalikat.”

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan

Mar 2:23-28; Luc 6:1-5

12 ¹Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy. Ad kapu ta nafitil na disipulusna, lummapidchà utimancha. ²Ad na nangil-an na uchumi Fariseo an chichay nan-utim, ananchan Jesus, “Ilam na annay oyyoon na disipulusnu, surngasingonchan Lintogtau wi mipalit na mallapit ta Safachu!”

³Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitilancha ta awi? ⁴Tan linumndò ta sachi mangngachani foroy Apudyus ad inaranan tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna. ⁵Ad foon pu kò finasayun Lintog wi inyug-is Moses mipangkop ta papachi wi man-iwaar ta Templo? Tan Sinafachuy surngasingoncha kon ngingillinani man-illongan, tan man-iw-iwaarcha ta sachi. Ngim foon pun met à mifilangchì fasurcha. ⁶Ifakà an chiayun katuttuwaan, wi awad ta sanan chiayun osay napatpatog nu sachi Templo. ⁷Na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Foon pù ichatuchatunyun saon na patkà ngim siya patkà na mangachakuwanyu ta fufurunyu.’” Ad anan ako Jesus, “Nu naawatanyu kuman mining na sachi, achiyu pu kuma pafasuron na anchanay foon à fummasur. ⁸Tan à saon wi namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta Safachuy ngingillinan.”

Na Nampaimfakan Jesus Ta Ima Wi Naayayong

Mar 3:1-6; Luc 6:6-11

⁹Sachi ad nangaw-ascha Jesus ummoy ta osay sinagoga wi maar-urusan na Judio. ¹⁰Ad niyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayayong na osay imana. Ya iningkaw akon uchumi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, ad ananchan siya, “Masurngasing na Lintogtau nu paimfakon na sakit ta Safachuy ngingillinan?”

¹¹Ad anan Jesus wi summongfat, “Ad nu chiayu, nu awad panniluyù nafituwan ta Safachu, achiyu pu umoy aran? ¹²Ad, napatpatog na taku

nu pannilu! Siyan foon à masurngasing na Lintogtau ta mamadngantau ta taku uray Safachuy ngingillinan.”

¹³Sachi ad anan Jesus ta larai wi naayayong na imana, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad ummimfag wi isun na osa. ¹⁴Ad lummyaw chachi Fariseo ta umoycha puranuwon na mamatayanchan Jesus.

Na Niyug-is Wi Mipangkop An Jesus

¹⁵Inakammun pu Jesus na mipangkop ta puranucha, lummyaw ta sachi, ya ad-adchuan na takuy nitun-ud an siya. Ad impaimfagnan losani nasakit, ¹⁶ya finilinna chicha ta achicha kuma ifagfakan mipangkop an siya. ¹⁷Amaschin iningwana ta tumuttuwaan na sachi impaifakan Apudyus an Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

¹⁸“Annayan chinutukà à fabfaun-u,

wi siyan ay-ayatò

ya siya kon mangiparagsak an saon.

Adchò na Ispiritù an siya

ta siyan umoy mangiwarawag ta mamfaruwò

ta losani taku ta ailiili.

¹⁹Foon à makasukob ya foon à ipoawnan ifakana.

Ya foon pu kò makais-isì ta aachuwan na taku.

²⁰Achina pu ko am-amchon

na chachi nakapsut na pammaticha.

Ya naanus ta chachi mailayusan,

ya achina pu iwarang na oy-oyyoona

ingkanà mangafak na ustu ta losani lawing.

²¹Ya siya ko afus na namnamaon

na losani takù masarakhifancha.”

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mar 3:20-30; Luc 11:14-23

²²Sachi ad inyoychan Jesus na osay takuy kinurap ya inumor Satan. Ad imparyaw Jesus na aran, ad makakinga ya makaila chi larai. ²³Ad naschaaw losan na nangila ta iningwan Jesus, ad anancha, “Mafalini siyan sachi kanà David wi uullayontau?”

²⁴Ngim chingngor pun chachi Fariseo na inukud chachi taku, sinongfatancha anani, “Mafalini iparyawnan aran, tan à Beelzebub wi apupun na aran, siyan nangatod ta karobfonganay mangiparyaw ta aran.”

²⁵Inaagkammun Jesus na som-osom-oncha, siyan sinongfatana chichà alig, wi anana, “Uray sinuy turay, nu foon à mantimpuyug na takucha wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, narakan mayam-anancha. Ad nu maid timpuyug na simfaryan winnu sin-umili, wi kanayuncha mantintinnanung wi mansusukob, mansisiyancha. ²⁶Isuna

ko nu ananyuy Satan na nangatod ta korobfongà wi mangiparyaw ta aran, tan nu tuttuwachi, wi mantantanungcha wi aran mangkukufat, kapilitani mayam-an na manturayancha! ²⁷Siyan nu ananyuy Beelzebub wi ap-apun na aran na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran, kattoi siya kon nangatod ta karobfongan chachi fufurunyu wi mangiparyaw ta aran! Tan na oyyoon na fufurunyu, sachi kuman mamanoknok an chiayu wi nangkurang na somsomòyu! ²⁸Siyan foon à Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran, tan Ispiritun Apudyus na nangatod. Ad siyan mangakammuwanyu wi nar-us chummatong na Manturayan Apudyus ad asnay luta.

²⁹“Maid pu makarnò ta foroy na oschorani taku wi mangara ta ochonna nu achina unaon faruchan na oschorani taku achiwot manamsam ta ochonna.

³⁰“Sinumani takuy achi pu miyamfuruy an saon, siyan fumusur an saon. Ya sinumani achi pu fumachang an saon ta oyyoò, siyan kumukuran saon. ³¹Siyan ifakà an chiayu, sinumani fasur na taku wi uray na mangifag-ancha ta lawing mipangkop an Apudyus, mafalini mapakawan. Ngim na fasur wi achi pu mapakawan, na mangifag-an ta lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus. ³²Siyan sinumani mangifakà lawing mipangkop an saoni namfalin taku, mafalini mapakawan. Ngim na sinumani mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan ta sana ya ing-ingkana.”

Maimatunan Na Kinatatakun Na Taku Ta Pinag-ukudcha

Mat 7:16-20; Luc 6:43-45

³³Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na mamfaruy imong, mamfaru kon fungana. Ngim na lawingi imong, kapilitani lawing na fungana. Siyan maimatunan na kinafarun na ayu ta fungana. ³⁴Isun akon chiayu, tan milarasin wi isuayù urog! Tan mafalini ifakayun mamfaru wi lawing-ayù? Tan tuttuwa wi na awad ta somsomò siya kon ifakan na tupò. ³⁵Na mamfaruy taku, mamfarun oy-oyyoona tan mamfarun som-osom-ona. Ngim na lawingi taku, lawing akon oy-oyyoona tan lawing na som-osom-ona.

³⁶“Mafalini sikurachuwonyu wi nu chumatong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, masapur wi waschi osa songfatanan Apudyus na losani inukudna wi maid kutùna. ³⁷Tan na losani inukudyu, sachin mangifaka ta machusaanyù tapin na padcha winnu foon.”

Na Nangipapilitanacha Nampàwaan An Jesus À Kaskaschaaw

Mar 8:11-12; Luc 11:29-32

³⁸Sachi ad na uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, ananchan Jesus, “Misturu, umipailaà kaskaschaaw an chianì manuttuwaanni nu sinua.”

³⁹Ngim sinongfatan Jesus chicha anani, “Chiayuy taku ta sanay lunap, lawing-ayu tan nan-awichanyù Apudyus. Ad apay mampail-onà à kaskaschaaw? Maid pu uchum à kaskaschaaw à ipailà an chiayu nu achi afus na sachi singyar wi nàwan Jonas wi profeta ta awi. ⁴⁰Tan à Jonas, iningkaw ta fukat na ikan ta unog na turuy padcha ya lafi. Isun ako saoni namfalin taku, wi milofonà ta luta ta unog na turuy padcha. ⁴¹Nu chumtong na Padchay Makuisan na losani taku, pafasuron chiayu ta chachi tinudtuchuwan Jonas ad Nineve, tan namfafawicha ta nangngorancha ta intudtuchun Jonas. Ngim à chiayu, safali tan uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Jonas achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu! ⁴²Ad na sachi koy Padchay Makuisan na losani taku, lumoswa kon sachi fufai wi Ali ta awi ad Seba ad pafasuron chiayuy taku ta sanay lunap, tan uray nu ad-adchayuwan na namfiyasiyana, ummoyna ikattò chongron na kinaraing wi intudtuchun Ali Solomon. Ngim à chiayu, uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Solomon, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu!”

Na Makafarfarayan Na Taku Asin

Luc 11:24-26

⁴³Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Nu lumayaw na aran ta osay nakafarfaray, umoyna kagkaayon na ikaw wi maid pu fumroy wi man-anap à ingkawana. Ad nu kaspangalikan maid pu ochasana, ⁴⁴somsom-ona, ‘Mangulinà ta sachi takuy narpuwà.’ Ad nu mangulin ya ochasanay mamfaru ya nacharus wi maid pu ingkaw, ⁴⁵umoy man-ayag à pitù furunna wi sillumawing nu siya, ad mallonogcha losan ta sachi taku. Siyan na nàwa ta sachi taku ta anungusna, sin-umisag nu chamu. Amaschin màwan chiayuy lawingi taku ta sanay lunap.”

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mar 3:31-35; Luc 8:19-21

⁴⁶Na sachi nantudtuchuwan Jesus ta chachi taku, chummatong na inan Jesus ya susunudna, ad impaayagchà siya. ⁴⁷Siyan imfakan na osay taku an Jesus, “Anchanat anun inam ya susunudnud paway, ad paayagchà sia.”

⁴⁸Ad sinongfatan Jesus anani, “Oo, ngim foon pu kà chichan ifilang-ù inà ya susunud-u!” ⁴⁹Ad intuchunan chachi disipulusna ad anana, “Chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u! ⁵⁰Tan sinumani mangwa ta pion Ama ad langit, chicha kon ifilang-ù susunud-u ya iinnà.”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi Nawakawakan À Fuor

Mar 4:1-9; Luc 8:4-8

13 ¹Ad na sachi padcha, lumkawà Jesus ta foroy ad ummoy ummachuy ta tarantag na fayfay ad nantudtuchu ta taku. ²Ad kapu ta ummad-adchuwan na takuy naarus, nan-atun ummachuy ta

fangka ad ummagsad na taku ta tarantag. ³Ad achun inyaligna wi intudtuchun chicha.

Anana, “Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. ⁴Ad na nawwakawakana, nanchissun uchum ta charan ad ummon sissiwit innan. ⁵Na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, siyan nallasun summimitancha. ⁶Ngim umminit pun naryawcha ad narangucha tan maid pu lummamutancha. ⁷Na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummfucha. Ngim inilung na tarurung. ⁸Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad tummfucha. Ad namungacha losan wi singkasut na fungan na uchum, ya onompuru ya turumpurun uchum.”

⁹Ad inyanungus Jesus anani, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig

Mar 4:10-12; Luc 8:9-10

¹⁰Sachi ad ummoy na disipulus Jesus an siya, ad anancha, “Apay pasig alig na pinagtudtuchum an chicha?” ¹¹Ad insuplikar Jesus wi anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus wi nailangitan, afus-ayù mipaakammuwana wi foon pù mipaakammu ta uchum. ¹²Tan na takuy mamati ya awad na maawatancha, machog-achog-an na maawatancha. Ngim na takuy foon pù mamati, maaan na uray aiti naawatana. ¹³Siyan na pangkop-uy mangusar ta alig ta itudtuchù an chicha, tan uray itotollongcha achicha pu ilasin, ya uray nu chochongroncha, achicha pu atinguron, siyan achicha pu maawatan. ¹⁴Siyan chichan tummuttuwaan na sachi imfakan Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

‘Uray nu itatanoongcha chongron,
achicha pu maawatan.

Ad uray nu itotollongcha,
achicha pu mailasin.

¹⁵Tan na anchanayay taku,
nar-us tummangkin na urucha,
ad isù tinumranchan ingacha
ya kinikimitchan atacha.

Tan nu foon pù amaschioncha,
mafalini chongronchan ifakà ya ilanchan ipailà,
ya mafalini maawatancha kon ustu,
ad siyan kapilitani mansakungchan saon
ta pakawanò na fasurcha.’

¹⁶“Ngim chiayu, nakasat-ayu tan makailasin-ayu ta ilanyu ya maawatanyun chongronyu. ¹⁷Ad masakurachuyu wi achun profetas ya

uchumi naapudyusani taku ta awi wi maryad mangila ta annay iillanyu ya mangngor ta chochongronyu, ngim fooncha pù naparufusan.”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag

Mar 4:13-20; Luc 8:11-15

¹⁸Sachi ad anana, “Chongronyuna ta maawatanyun mining na alig-u mipangkop ta nawwakawag. ¹⁹Na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta mipangkop ta Manturayan Apudyus ngim achicha pu atinguron, ad ummoy Satan inallilaw na chingngorcha.

²⁰“Na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngorancha. ²¹Ngim foon pù lummamut ta somsomòcha, siyan foon à nanakus. Tan inumchas pun na napoblmaancha ya napalikatancha kapu ta namatiyancha, achicha pu nakaanus siyan inwarangcha.

²²“Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ngim isù nailung na chingngorcha. Tan kapu ta patkanchan mangar-ancha ta masapurcha ta annay mafiyakancha ta sana, ya kapu ko ta pionchay fumaknang, sachin isù nangilung ta somsomòcha an Apudyus, siyan maid pu nafalinan na pammatica.

²³“Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta malloma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad pinaticha, siyan namungan pammatica, wi singkasut na imfungan na uchum, ya onompuru ya turumpurun uchum.”

Inyalig Jesus Na Charus

²⁴Sachi ad asin nan-alig à Jesus an chicha. Anana, “Na miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Nan-osò na osay taku ta lutanà mamfaruy pakoy. ²⁵Ngim na sillafiyon wi nasusuyop losan na taku, ummoy na afusurna winalisan à charus na sachi pakoy ad lummayaw. ²⁶Ad tummfufu pun na mura ad namusfus, mailasin akon charus wi tummfufu. ²⁷Ad na sasannilun na ngin-uwa, ummoycha imfakan siya, anancha, ‘Apu, maid met nilauk ta inyosònu, ad tamako ta amod na charus?’ ²⁸Ad anan na apucha, ‘Awad na afusur wi nangiwalis ta charus.’ Sachi ad inimus chachi sasannilu, ‘Ad piom nu ing-ani charusan?’ ²⁹Ngim ananay summongfat, ‘Foon, ta achi mitapi mifakut na pakoy. ³⁰Siyan uray nu ngannuwana. Ad nu timpun na inyàani, ifakà ta man-ani ta unaoncha charusan ad pinsutcha ad singkobcha, achichaot aniyon na pakoy ad inautcha inyoy ta arang-u.’”

Inyalig Jesus Na Fuor Wi Mustard

Mar 4:30-32; Luc 13:18-19

³¹Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Immuran na osay takun fuor wi mustard

ta umana. ³²Ad uray nu akàitan ta losani fuor, nu chummakor siyan achakran ta losani mura ad namfalin ayu wi manùfutan na sissiwit na pangana.”

Inyalig Jesus Na Yeast

Luc 13:20-21

³³Ad asin ako nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Isun na mangitumayan na fufai ta yeast ta sillatay arina ingkanà fumtar losan na arina.”

Na Pangkop Jesus Wi Nangusar Ta Alig

Mar 4:33-34

³⁴Kanayuni alig na usaron Jesus wi mantudtuchu ta takuy naaruus an siya. ³⁵Amaschin iningwana ta tumuttuwaan na sachi imfakan na profetan Apudyus ta awi, wi anana,

“Alig na losani usarò nu awad ifakà an chicha,
tan siyan mangitudtuchuwà ta chachi foon pù
nipaakammu nanipud ta nàwaan na lufung.”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Charus

³⁶Tinaynan pu Jesus chachi taku, linumnò ta foroy ad nakarnò akon disipulusnan siya, ad anancha, “Isuplikarnun mining na inyalignuy charus.”

³⁷Ad anan Jesus wi nangisuplikar, “Na miyalikan na sachi nangiyosò ta ustuy pakoy, saoni namfalin taku. ³⁸Na minur-ana, siyan annay luta. Ad na chachi ustuy pakoy, chichan ustuy mitapi ta Manturayan Apudyus. Ngim na charus, chichan takuy mitapin Satan. ³⁹Ad na sachi afusur wi nangiwalis ta charus, Satan. Ad na miyalig ta inyàani, anungus na padcha ta annay luta. Ad na chachi man-ani, aangehes Apudyus.

⁴⁰Ad na isun na nàwa ta charus wi naugpun ad naskob, amaschi kon màwa ta takù anungus na padcha. ⁴¹Tan à saoni namfalin taku, ifaun-un aangehes-ù umoy mangarus ta losani takuy mangwà makafasuran na uchum, ya chachi mangwamangwà lawing, ta achicha pu michoka ta Manturayan Apudyus. ⁴²Ad mifallucha ta apuy wi kumilakilab, ad asiaayom-omcha ya asingangarotngot na fafacha ta kinalikatcha. ⁴³Ngim na takun Apudyus, ingkawcha ta Manturayan Amachay Apudyus wi asililinangchay isù init.

“Naingan-ayu, siyan somsom-onyu kuman imfakà!”

Inyalig Jesus Na Kinuruub Wi Falituk Ya Perlas

⁴⁴Asin akò Jesus nan-alig wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, isun na kinuruub wi inchasan na osay taku ta osay

luta. Ad asinna tinab-unan ta lagsakna ad ummoyna ingngina losan na ùuwana ad pinagkulinna nginin-an na sachi luta.

⁴⁵“Ad na osay miyalikan akon Manturayan Apudyus, isun na amusanti wi man-anaanap à ngin-anà man-afaruy perlas. ⁴⁶Iningkaw ad na osay inchasanay isag napatog, lummayaw ad ingnginanana losani ùuwana ad nginin-anan sachi napatog wi perlas.”

Inyalig Jesus Na Takufur

⁴⁷Inturuy Jesus anani, “Na miyalikan na chachi mitapi ta Manturayan Apudyus, isun na mangitop-aran na manatakufur ta takufurcha ta fayfay ya akarakarasin natakufurani ukachiw. ⁴⁸Ad nu napnun takufur, kuykuyoncha wi iyoy ta tarantag ad piniliyanchan mamfaruy ukachiw ad inigkacha ta iigkaancha. Ngim na lawingi ukachiw, imfallucha. ⁴⁹Amaschin màwa ta anungus wi padcha, tan umalin aangheles aruson na lawingi taku ta misiyancha ta chachi mamfaruwon Apudyus, ⁵⁰ad ifallucha chicha ta sachi apuy wi kumilakilab, ad asiaayom-omcha ya asingangarotngot na fafacha.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus Ya Lintog Moses

⁵¹Sachi ad inimus Jesus ta chachi disipulusna, “Ad, maawatanyu losan chachi?”

“Oo, naawatanni,” ananchay summongfat.

⁵²Ad ananan chicha, “Chachi sikuchi mangitudtuchu ta Lintog, nu patiyonchan intudtuchù mipangkop ta Manturayan Apudyus, miyisucha ta takuy kumplitun ùuwana wi akammunan oyyoonay mangusar ta chachi chachaan wi tinawidna, ad akammuna koy mangusar ta chachi àara.”

Na Kailiyan Jesus, Achicha Pu Patkon À Siya

Mar 6:1-6; Luc 4:16-30

⁵³Narpas pu Jesus imfakan anchanay alig, lummayaw ⁵⁴ad nangulin ta ilina wi Nazaret. Ad na sachi, ummoy nantudtuchu ta sinagoga, ad na takuy naarus, naschaawcha ta nangngoranchan siya. Anancha, “Sinun nangar-ana ta kinaraingna ya karobfonganay mangwà kaskaschaaw?

⁵⁵Anà chi mangkakaob à siya? Ya Marian inana, wi susunudna cha Jaime ancha Jose an Simon ya Judas? ⁵⁶Ad anchana kon chitaun losani susunudnay fubfufai! Ad sinu kon nangacharana ta amaschi losan nù?” ⁵⁷Ad siyan achicha pu patkon à siya.

Sachi ad anan Jesus an chicha, “Tuttuway uray sinuy ili wi umayan na profetan Apudyus, lispituwon na takù siya. Ngim na mismuy kailiyana ya uray na faryanna, achicha pu lispituwon à siya.” ⁵⁸Ad maid in-inon Jesus wi mangwà kaskaschaaw ad ilina, tan achicha pu patkon à siya.

Na Natayan Juan Wi Mamfufunyang

Mar 6:14-29; Luc 9:7-9

14 ¹Na sachi timpu, chingngor Ali Herod na mipangkop an Jesus. ²Ad anana ta chachi mangupisinaona, “Na sachi Jesus, mismuy Juan wi Mamfufunyang wi ummuli natau, tan sachin karobfonganay mangwà kaskaschaaw.”

³Na sachi Herod, siyan nampatiliw an Juan ya nangipafarud an siya. Amaschin iningwana mipakapun Herodias wi asawan na sunudnay Felipe, ⁴tan imfakafakan Juan an Herod anani, “Maid karobfongam wi mangasawan Herodias!” ⁵Siyan pion Herod wi patoyon à siya, ngim ummogyat ta chachi Judio tan na kaachuwan an chicha, pinatichay profetan Apudyus à siya.

⁶Ngim chummatong pun na padchay manayawancha ta niyanaan Herod, nansaran anà Herodias wi fafarasang ta sangwanan na losani nakaragragasak. Ad naragsakan à Herod, ⁷siyan insapatana ta sachi fafarasang wi adchonon sinumani chawatona siya.

⁸Ad kapu ta intudtuchun inana, anana ta Ali, “Adchom an saon na urun Juan wi Mamfufunyang wi mapapallangkan!”

⁹Summauy à Herod, ngim kapu ta sachi insapatana ya mafain ako ta chachi mangilina, imfakana wi màwan chawatona. ¹⁰Ad impasiwatnan urun Juan ta fafalluchan. ¹¹Ad naichatong ta sachi fafarasang na naparangkan wi urun Juan ad innadchonon inana.

¹²Sachi ad, ummoy chachi disipulus Juan innaran lachagna ad illofoncha, ad ummoychan Jesus ifakan napasamak.

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku

Mar 6:30-44; Luc 9:10-17; Juan 6:1-15

¹³Chinamag pu Jesus na napasamak an Juan, lummayaw wi namfangkay ummoy tummalin ta osay lukar wi maid pu taku. Ngim chinamag pun na taku ta ailiilin ummayana, ummun-unudcha nanadcharan ta tarantag na fayfay. ¹⁴Ad lummogsad pù Jesus ta fangka, innilanan chachi ad-adchuwani taku, ad amod na kaasinan chicha, siyan impaimfagna losan na nasakit an chicha.

¹⁵Mummaschom pun, umoy na disipulusnan siya ad anancha, “Mummaschom, ad maid pu foroy ad asna. Siyan fuarom chicha ta umoycha mangnginà anoncha ta anchachi il-ili.”

¹⁶Ngim anan Jesus, “Foon à masapur lumayawcha. Paananyu chicha!”

¹⁷Ad sinongfatancha anani, “Ngim afus na annay limay tinapoy ya chuway filis à awad!”

¹⁸Ad anana, “Iyaliyu ta anna.” ¹⁹Sachi ad impaachuynan taku ta tappu. Ad innaranan chachi limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi manyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàn nan tinapoy ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku. ²⁰Ad losancha nabsug wi

nangan. Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani chinakup na disipulusna. ²¹Na filang na lallarai wi nangan, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mar 6:45-52; Juan 6:15-21

²²Narpas pun na sachi namaanan Jesus ta chachi taku, nallukanonan disipulusna ta fangka ta umunacha chumormang ta fayfay. Ad pinaryawnan chachi taku. ²³Sachi ad nanakachà Jesus ta takudtud wi ummoy tummalin nalluwaru. Ad na sachi lummafi, os-osàan à Jesus ta takudtud. ²⁴Ngim na sachi timpu, nangkinawan fangka ta fayfay, ad sachin mamparpalikatancha wi mangiturung ta fangka tan ituptuppiyà na challuyun ya aptiaptiwon na amochi fidfid.

²⁵Machamaan pun, ummoy à Jesus an chicha wi nanadchadcharan ta lafaw na chanum. ²⁶Ad na nangil-anchan siya wi manadchadcharan ta lafaw na chanum, ummogyatcha tan anancha pun nu aran, siyan nantukingcha.

²⁷Siyan nakaningà Jesus an chicha, “Achiayu machanakan! Saonna! Achiayu umogyat!”

²⁸Ad summongfat à Pedro wi anana, “Apu, nu tuttuway sia, manadcharanonà ako ta lafaw na chanum ta umaliyà an sia!”

²⁹“Waynu!” anan Jesus. Ad lummogsad à Pedro ta fangka ad nanadcharan ta lafaw na chanum wi umoy an Jesus.

³⁰Ngim lininana pun na napigsay fidfid, ummogyat ad cham-anay lumnod, siyan ananay nampoaw, “Apu, fadnganà!”

³¹Sachi ad chakusi chinòmaan Jesus na imana ad anana, “Apay achiyà piyaron? Apay nanchuwachuwaa?”

³²Sachi ad nallukancha ta fangka ad sachi kon kumminoan na fidfid. ³³Ad losan na disipulus Jesus wi iningkaw ta fangka, chinaychayawchà siya anani, “Tuttuway sian anà Apudyus!”

Na Nampaimfakan Jesus Ta Nasakit Ad Genesaret

Mar 6:53-56

³⁴Nakafallasiwcha pun ta fayfay, chummatongchad Genesaret. ³⁵Ad immatunan na takù Jesus, siyan nanchinamag ta ailiili. Ad inoycha losan na nasakit an siya. ³⁶Ad nampangpangngaasichan siya ta iparufusna kuma wi uray agpachan chachi nasakit na pagpag na silupna. Ad na losan nangagpad, ummimfagcha.

Tudtuchun Na Iyaawi

Mar 7:1-13

15 ¹Sachi ad chummatong na uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem, ad ummoychan Jesus inimus anani,

²“Tamakon disipulusnu, surngasingonchan achawiyantau wi intudtuchun na iyaawi? Tan achicha pu mamfuru nu mangancha!”

³Ad summongfat à Jesus anani, “Apay achiyu pu tungparon na Lintog Apudyus wi siya oognanyun sikuchi achawiyanyu? ⁴Tan anan na Lintog Apudyus, ‘Chayawom na amam ya inam,’ ad ‘Sinumani mangarawag ta amana ya inana, masapur mapatoy.’ ⁵Sachin ustuy nilintog, ngim iwalinyuchi tan itudtuchuyu wi uray nu awad iturung na taku ta amana ya inana, ngim nu ananay ‘Para an Apudyus,’ ⁶foon anù masapur chinayawnan amana ya inana wi fumachang an chicha. Ngim na mangwaan ta amaschi, siya iwalinyun lintog Apudyus, ad siya oognanyun achawiyanyu. ⁷Akinpapatiayu! Ad tuttawan sachi imfakan Apudyus ta awi mipangkop an chiayu, wi inyug-is Isaias wi profeta, wi anana.

⁸‘Na anchanayay taku, tupòcha kan manayawanchan saon, wi maid pu ustù somsomòchan saon.

⁹Siyan maid silfin na manayawanchan saon, tan siya itudtuchuchan achawiyancha wi ing-ingwan na taku ad ananchay filin-u nu!’ ”

Na Makafasuran Na Taku

Mar 7:14-23

¹⁰Sachi ad impaachanin Jesus na chachi ad-adchuwani taku, ad anana, “Inaagyu chongron ta maawatanyu! ¹¹Foon pù siya mamparwing ta taku an Apudyus na lumnò ta tupòna wi anona, ngim siya mangiparwing na lumawa ta tupòna wi ifungangayna.”

¹²Napannos ad, ummoy na disipulusnan siya ad anancha, “Kattoi nasukatan na chachi Fariseo ta nangngorancha ta imfakam!”

¹³Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, wi anana, “Losani mura wi foon pù Amà ad langit na nangimura, mafakutchi losan. ¹⁴Siyan achiayu machanakan an chicha, tan isuchà nakurap wi mangipuyut ta isuchay nakurap! Tan nu ipuyut na nakurap na isuna koy kurap, kapilitani losancha mafituwan.”

¹⁵Ad anan Pedro, “Isuplikarnun mining chi inyalignu.”

¹⁶Ad anan Jesus, “Achiyu pu ko maawatan? ¹⁷Achiyu pu maawatan wi na losani lumnò ta tupò na taku ad inùmunna, umoy ta fuwangna ad nangawas? ¹⁸Ngim na ifungangayna, narpuchi ta somsomòna ad siyan makafasuran na taku an Apudyus. ¹⁹Tan na somsomò siyan marpuwan na losani lawing, isun na pumatoy, managchakas ya mangwà amaschi wi linuruku, ya isun akon akaw, churun ya manturtulli ta taku. ²⁰Chichan mangiparwing ta taku an Apudyus wi foon pù siya mangiparwing na achicha pu mamfuruwan wi mangan.”

Na Pammatin Na Osay Fufai

Mar 7:24-30

²¹Lummayaw à Jesus ta sachi ili ad ummoy ta sakupon Tiro ya Sidon. ²²Ad iningkaw na osay fufai wi iCanaan wi foon à Judio, wi ummoy an Jesus. Ad ananay nangip-aw, “Apu! Kanà David! Kaasiyanà, tan maparpalikatan na anàuy fafarasang, tan nakafarfaray.”

²³Ngim foon pù summongfat à Jesus an siya. Ad ummoy na disipulusnan siya inàarù anani, “Uray nu oyyoom na chawatona, ta umayaw, tan sumitong à mituntun-ud!”

²⁴Ad anan Jesus wi summongfat, “Oo, ngim nifaunà yakay à para ta chachi kanà Israel wi isuchà natarà wi pannilu.”

²⁵Ngim ummoy ako kan sachi fufai nampalintumong ta sangwanan Jesus ad anana, “Apu, fadnganà!”

²⁶Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Foon pù mafalin wi ipaan na anon na anà ta asu.”

²⁷Ad anan ako chi fufai wi summongfat, “Tuttuwanat, Apu, ngim mafalini anon akon asu na chachà na anà.”

²⁸Siyan anan Jesus an siya, “Tuttuway napigsan pammatim! Siyan màwan sanati chawatom.” Ad na sachi anayun, ummimfag na fafarasangna.

Impaimfag Jesus Na Ad-adchuwani Taku

²⁹Lummayaw pù Jesus, nangoy ta tarantag na fayfay wi Galilea ad nanakacha ta osay takudtud ad ummachuy. ³⁰Ad nitun-ud akon ad-adchuwani taku wi nangiyoy ta fufurunchay nan-ob-ofot na sakitcha wi wachawad na napilay, naayayong, nakurap, naumor ya uchumi nasakit, ad impasanguchan Jesus. Ad impaimfagna chicha losan. ³¹Siyan naschaaw losan chachi naaamung, tan innilachay makachadcharan na napilay ya naayayong, ya makailan nakurap, ya kumingan chachi naumor. Siyan losancha chinayaw à Apudyus wi siyan ummapuwan chachi kanà Israel.

Na Namaanan Jesu Ta Opat Lifuy Taku

Mar 8:1-10

³²Sachi ad inayakan Jesus na disipulusna ad anana, “Maachakuwanà ta anchanay taku tan atlun padchacha ta sana wi ingkaw an chitau, ad naamin na faruncha. Ngim lawingò wi mamaryaw an chicha wi achicha pu mangan, tan awni ad nu masikingancha ta charan.”

³³Ad inimus na disipulusnan siya, “Ngim sinun mangar-antaù ipaantau ta annay kinaachucha, wi maid pu fororoy ta annay ikaw?”

³⁴Ad inimus Jesus an chicha, “Am-an na tinapoy wi awad an chiayu?”

“Pitu kay, ya aiti filis wi man-akàit,” ananchay summongfat.

³⁵Sachi ad impaachuy Jesus losan na taku ta luta, ³⁶ad innaranan pituy tinapoy ya chachi filis, ad nanyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàna impaiwaras ta disipulusna ta taku. ³⁷Ad losancha nabsug wi nangan. Ad pituy langngay na naamin napnu ta nafun-an wi chinakup na disipulusna. ³⁸Na filang na lallarai wi nangan, ummoy à opat lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

³⁹Sachi ad pinaryaw Jesus na taku achiwot mamfangka wi umoy ta sakup Magadan.

Impapilitchà Jesus Mampàwaon À Kaskaschaaw

Mar 8:11-13; Luc 12:54-56

16 ¹Iningkaw na uchumi Fariseo ya Saduceo wi ummoy an Jesus ad pachasonchay sikapan à siya. Siyan mampàwaonchà siyà kaskaschaaw à manuttuwaancha wi Apudyus na nangifaun an siya. ²Ngim inyalig Jesus wi summongfat, anana, “Nu masiut na init, ilasinyuy mamfarun tarun à fikat nu manlidlidchaka ad langit. ³Ad nu figikat wi ilanyuy manlidlidchaka ya manliblibfuu, ilasinyuy umuchan. Apay mafalini ilasinyun singyar na kinafarun na padcha ngim achiayu pu makailasin ta isingyar Apudyus ta anchanayay màmàwa ta chokanninay timpu! ⁴Kattoi lawing na taku ta annay lunap, tan nan-awichanchà Apudyus! Mampàwaayù kaskaschaaw à mangil-anyu ta kinasasaad-u, ngim maid pu mipailan chiayù singyar nu achi afus na isun na nàwan Jonas ta awi.”

Sachi ad lummayaw à Jesus wi tinaynanà chicha.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Tutdunchun Na Fariseo Ya Saduceo

Mar 8:14-21

⁵Nanchormangcha pu Jesus ta fayfay, naliwatan na disipulusna wi namfarun. ⁶Ad anan Jesus an chicha, “Tanchaananyun yeast na chachi Fariseo ya Saduceo.”

⁷Ad anan na disipulusnay nan-uukud, “Imfakana nin yakay tan maid inawittaù tinapoy.”

⁸Ngim inakammun Jesus na uukuchoncha, siyan anana, “Tayuko manis-isian na kinamaid na tinapoytau? Chaanyu pù saon piyaron? ⁹Chaanyu pu mailasin na karobfongà? Naliwatanyun limay tinapoy wi impaan-u ta chachi takuy nasuruk à limay lifu? Am-an na langngay na chinakupyuy nafun-an? ¹⁰Isun akon pituy tinapoy wi impaan-u ta chachi takuy nasuruk à opat lifu, am-an akon langngay na chinakupyuy nafun-an? ¹¹Apay achiyu pu naawatan wi foon à tinapoy na inug-ugkud-u an chiyu? Tan na imfakà, tanchaananyun sachi miyalig à yeast na Fariseo ya Saduceo!”

¹²Ad na sachi, naawatan chachi disipulusna wi foon pù yeast wi milauk ta tinapoy na ug-ugkuchona, tan siya itudtuchù an chiyu na

tanchaananyun sachi tudtuchun na Fariseo ya Saduceo wi ilaukcha ta ustuy mitudtuchu.

Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus

Mar 8:27-30; Luc 9:18-21

¹³Nichaumcha pu Jesus ta sakup Cesarea Filipos, inimusna ta disipulusna, “Sinun mammammoan na takun saoni namfalin taku?”

¹⁴Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku. Ad anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin, ad na uchum, ananchay sià Jeremias winnu safali wi profeta.”

¹⁵Sachi ad inimusnan chicha, “Chiayu ngay, sinun manomsom-anyu?”

¹⁶Ad summongfat à Simon Pedro, anana, “Sian Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay, wi sian anà na mafifiyyag wi Apudyus.”

¹⁷Ad anan Jesus an siya, “Siay Simon wi anà Juan, maragsak-a tan foon pù takun nangipaakammun sia ta sanat, ngim Ama wi awad ad langit na nangipasasmò an sia. ¹⁸Siyan na ifakà an sia, Pedro: miyalig-à fatu, tan na sanati imfakam wi mipangkop an saon, sachin isù panad tan sachin masapur mamfatayan na losani mamatin saon. Ad maid pu makaafak an chicha, wi uray na matayan. ¹⁹Ad ipiyar-un sian turfi na Manturayan Apudyus. Siyan sinumani ipalitud asnay luta, mipalit ako ad langit. Ad na iparufusnud asnay luta, miparufus ako ad langit.”

²⁰Sachi ad finilin Jesus na disipulusna ta achicha ifagfaka wi siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

Na Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Mapalikatana Ya Matayana

Mar 8:31-9:1; Luc 9:22-27

²¹Nanipud ta sachi, illukin Jesus wi mangifaka ta disipulusnan mipangkop ta màwan siya. Anana, “Masapur inyà ad Jerusalem ad palikatanà ta chachi mamangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha umuliyà mataku.”

²²Sachi ad intalin Pedro à Jesus ad inomoranà siya anani, “Apu, foon pu kumà iparufus Apudyus wi màwanat an sia!”

²³Ad nansakung à Jesus an Pedro wi anana, “Lumayaw-a, Satan! Tan sian manipod ta pion Apudyus wi màwan saon. Tan na somsomònu, foon à narpun Apudyus ngim somsomò yakan taku.”

Na Sumurutan An Jesus

²⁴Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna. ²⁵Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta

fiyagna kapu ta pammatinan saon, uray matoy maatod an siyan fiyag wi mannaynayun. ²⁶Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya? Tan foon à umanay na kinafaknang na takù ifayadna ta makafiyakana an Apudyus. ²⁷Tan à saoni namfalin taku, mangulinà à tapin na padcha wi mifurun na aangheles-u ya sumilingà ta kinafarun Ama wi Apudyus. Ad sachin mangadchà ta sufalit na losani iningwan na taku. ²⁸Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi mangilan saoni namfalin taku nu umaliyà manturay.”

Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna

Mar 9:2-13; Luc 9:28-36

17 ¹Lummaus ad na omomi padcha, inayakan Jesus cha Pedro ya Jaime an Juan wi mansunud ad inyoina chicha intalin ta osay filig. ²Ad na nangiil-anchan Jesus ta sachi, nafaliwan na itchurana, wi na fosarna summiling wi isù inìt, ad na silupna summilisiling wi putilaan. ³Sachi ad innilacha cha Moses an Elias wi makaug-ugkuad an Jesus. ⁴Ad nan-ukud akò Pedro wi ananan Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani! Tan nu piom, mangwaanì turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses ya Elias.”

⁵Na sachi man-ukuukuchan Pedro, ninapnapan na sumilingi lifuù chicha. Ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anàu wi ay-ayatò, wi mangiparagsak an saon. Chongronyù siya!”

⁶Na nangngoran na disipulus ta sachi kinga, nallufubcha kapu ta amochi ogyatcha. ⁷Sachi ad ummoy Jesus inagpachan à chicha wi anana, “Lumigwat-ayu. Achiayu umogyat!” ⁸Ad nantangadcha pun afus à Jesus à iningkaw.

⁹Na nan-oskancha ta filig, finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka na innilayu, ingkanà saoni namfalin taku umuliyà matakù.”

¹⁰Sachi ad inimus na disipulus Jesus, “Tamako anan na chachi mangitudtuchu ta Lintog wi masapur umuna nu umalì Elias?”

¹¹Ad anan Jesus wi summongfat, “Oo, tuttuway umunà Elias umali ta isakanan umaliyà. ¹²Ngim nar-us ummalì Elias, ad foon à illasin na takù siya, siyan iningwachan pionchay oyyoon an siya. Ad amaschi kon oyyoonchan saoni namfalin taku.”

¹³Ad na sachi, naawatan na disipulusna wi siya inug-ugkuad Jesus na mipangkop an Juan wi Mamfufunyag.

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mar 9:14-29; Luc 9:37-43

¹⁴Nangulincha pun ta iningkawan na ad-adchuwani taku, ummoy an Jesus na osay larai nampalintumong ta sangwanana, ¹⁵ad anana, “Apu, kaasiyam na anàuy fafaru wi nakartoy! Amod na maparpalikatana tan

kankanayuni mampatug ta apuy winnu chanum nu kinaonachi. ¹⁶Ad inyoy-u ta disipulusnu ngim achicha pu makaaan ta sakitna.”

¹⁷Ad summongfat à Jesus anani, “Chiayuy taku ta sana, ummakon pammatiyu! Naina kon iniingkawà ya anus-un chiayu ya achiayu pu mamati! Iyaliyun sanati anà ta anna!” ¹⁸Sachi ad inomoran Jesus na aran wi farfaray na anà, ad lummayaw na aran, ad na sachi anayun ummimfag chi anà.

¹⁹Ummaw-awni ad ummoy na disipulus Jesus an siya inyag-agkaaw ad anancha, “Tamako ta achiani pu nakaparyaw ta sachi aran?”

²⁰Ad anan Jesus, “Achiayu pun tan kurang na pammatiyu. Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu awad pammatiyù uray ait wi isun na akàit na akàitani fuor wi mustard, uray ananyu ta annayay filig, ‘Man-atun-a ta annat!’ ad tuttuway man-atun, tan maid achi mafalin an chiayu! ²¹Ngim na amaschi wi aran, maid pu makaparyaw nu achi afus na mallangan wi mangan ya malluwaru an Apudyus.”

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mar 9:30-32; Luc 9:43-45

²²Naaruscha pu Jesus ta disipulusna ad Galilea, ananan chicha, “Saoni namfalin taku, mipurangà ta takuy ²³mamatoy an saon, ngim na miyatluy padcha umuliyà mataku.”

Ad summauy na disipulusna ta nangngorancha.

Na Namfayachan Jesus Ta Fukis

²⁴Chummatongcha pu Jesus ta disipulusna ad Capernaum, ummoy an Pedro na manchachakup à fukis wi mifayad ta Templo, ad inimusna, “Foon à mamfayfayad na misturuyu ta fukis ta Templo?”

²⁵“Mamfayfayad met!” anan Pedro wi summongfat.

Ad na linumnoan Pedro ta foroy, anan Jesus an siya, “Simon, sinun somsomònu? Sinun mamfukison na Alid asnay luta, sikuchi takuna winnu chachi kaili wi narpù safali wi ili?”

²⁶“Chachi kaili wi narpù safali wi ili,” anan Pedro.

Ad anan ako Jesus, “Oo, tuttuwa, siyan foon pu kumà mamfayad na sikuchi takud asna. ²⁷Ngim uray foon à kailitau, achifali uray nu fayachantau ta achi pu lumawing na somsomò na anchanay taku. Siyan ing-a mamungwit ta anchi fayfay, ad na umunay màna, taangom na tupòna ad awad na pilak wi umanay à ifukista. Ad aram ya ummoynu finayachan na fukista.”

Na Mifilang À Angatuwan

Mat 5:29-30; Mar 9:33-37; Luc 9:46-48

18 ¹Na sachi timpu, inimus na disipulus an Jesus anani, “Sinun angatuwan ta takuy iturayan Apudyus?”

²Sachi ad inayakan Jesus na osay anà impasangun chicha, ³ad anana, “Tuttuwan ifakà, wi masapur faliwanyun somsomòyu ta miyisu ta somsomò na annayay anà wi maid pu somsom-onà ngumatuwana. Tan nu achiyu pun, kattoi achi pu mafalini mitapiayu ta Manturayan Apudyus. ⁴Tan na angatuwani taku ta Manturayan Apudyus, siyan mangipafafa ta long-agna wi isun na annay anà.”

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

⁵Inturuy Jesus anani, “Sinumani takuy patkanan nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon, patkana kò saon. ⁶Ngim sinumani mangwà makafasuran na isun na anchanay an-ananà wi mamatin saon ta man-awichanchà saon, kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitubung ta fayfay. ⁷Kakkaasin taku ta annay luta wi maawis ad nan-awichanchà Apudyus! Ngim sikud ako kay wi màwan amaschi. Ngim sinkumaasi na takuy nangawis à man-awichan na asintatakuna an Apudyus!

⁸“Nu kaspangalikan imayu winnu ikiyun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pukur winnu pilay wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na ima ya iki wi mifallu ta sachi mannaynayuni apuy à ing-ingkana. ⁹Ad nu kaspangalikan atayun mangwà man-awichanyun Apudyus, kulikuram ad imfalluyu! Tan un-unnoy na furching wi makafiyag an Apudyus nu wachawad na ata wi mifallu ta sachi inferno wi mannaynayuni apuy à ing-ingkana.

¹⁰“Siyon man-annad-ayu ta achiyu amsiwon na uray osay nafafay taku isun na anchanayay an-ananà. Tan tuttuway na aangehes ad langit wi mangayyuwan an chicha, kanayuncha iingkaw ta sangwanan Ama ad langit. ¹¹Tan à saoni namfalin taku, ummaliyà ad asnay luta ta saraknifà na manafasur ta achicha mifallu ad inferno.”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Natarà Wi Pannilu

Luc 15:3-7

¹²Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Sinun somsomòyù oyyoon na osay taku, wi singkasut na panniluna ad natarà na osa? Sikurachuy taynanan siyampuru ya siyam ta purag ad ummoyna inanap na sachi os-osàan wi natarà. ¹³Ad nu ochasana, tuttuway chakchakor na lagsakna ta sachi osa nu lagsakna ta chachi siyampuru ya siyam wi foon pù natarà. ¹⁴Isun akon Amataud langit tan lawingonan awad osà mifallu wi uray na kafafaan wi taku.”

Na Oyyoontau Ta Furuni Makafasur An Chitau

¹⁵Inturuy Jesus anani, “Nu awad furunnù nakafasur an sia, ing-a maos-osa makaukud an siya ad imfakam na iningwana. Ngim masapur afus-ayu

kay wi chuwa wi maid uchum. Ad nu chongronan imfakam, mamfaru tan nangulinom na ustuy somsomòna. ¹⁶Ngim nu kaspangalikan achina pu chongron na imfakam, man-ayag-à osa winnu chuwa mamfurunnu ta asin-ayu umoy ta chichan manàchor ta katuttuwaan. ¹⁷Ngim nu kaspangalikan achina pu ko kay chongron chiayu, ifakayu ta losani mamati ta maam-amunganyu ta fumachangcha ko. Ad nu kassiyay achina pu chongron na losani fufuronyu, ifilangyù siyà isù achi pu mamati winnu isun na manchachakup à fukis wi nakuruk.

¹⁸“Ifakà an chiayun katuttuwaan, wi sinumani ipalityud asnay luta, mipalit ako ad langit. Ad sinumani iparufusyud asnay luta, miparufus ako ad langit.

¹⁹“Ad na osay ifakà an chiayu, nu awad chawatonyun Apudyus wi uray chuwaayu kay, nu mantimpuyukonyun somsomòyu wi manchawat, oyyoon Ama wi nailangitan na pionyuy chawaton. ²⁰Tan uray nu afus na chuwa winnu turun maamung mipakapu ta pammatichan saon, awachà akoy makaamung an chicha.”

Na Mawa Ta Takuy Achi Pu Mamakawan Ta Furunna

²¹Sachi ad inimus Pedro an Jesus anani, “Apu, mangam-an na mamakawanà ta fumasur wi furun-un saon? Mangampituwon?”

²²Ad anan Jesus wi summongfat, “Foon à mangampitu kay, tan mangampituy puru na pitu. ²³Tan amasnan Manturayan Apudyus ad langit, wi na miyalikana, na osay Ali simsimòna wi manutar ta am-amung na utang na sasanniluna.

²⁴“Illukina pun wi mantutar, inyoychan siyan osay saniluna wi nakautang an siyà alifulifu. ²⁵Ngim kapu ta achi pu makafayad ta utangna, siyan imfakan chi Ali wi masapur mainginacha losan wi simfaryan à mansaniluwon na uchum, ya maingina kon losani ùuwacha, à mifayad ta utangna. ²⁶Ngim nampalintumong na sachi sanilu ta sangwanan na Ali wi nampangpangngaasin siya anani, ‘Apu, mangaasia ta wayaanà wi man-anap à ifayad-u ta losani utang-u!’ ²⁷Ad kinaasiyan na Ali siya, siyan pinakawanna kay à siya ta losani utangna.

²⁸“Ngim lummawa pun chi sanilu, inafotnan osay chokanay sanilu wi nakautang an siyà singkasut yakay. Ad chinòmaana ad illukinay koslon à siya wi anana, ‘Fayacham na losani utangnu!’ ²⁹Ad nampalintumong akon sachi chokanay sanilu wi nampangpangngaasi wi anana, ‘Mangaasia ta wayaanà wi man-anap à ifayad-u, ad fayachà met laing!’ ³⁰Ngim achina pu kinaasiyan à siya tan impafarudna ingkana nù fayachana losan na utangna.

³¹“Innilan pun na uchumi sanilun iningwana, lummawing na somsomòcha ad ummoycha ta Ali impilit na losani iningwana. ³²Ad impaayag na Ali chi sanilu, ad ananan siya, ‘Kattoi lawing-a, wi maid silfin na kinasanilum! Tan à saon, pinakawan-un losani utangnun saon tan nangkakkaasia. ³³Ad apay achim pu

kinaasiyan na chokami sanilù isun na nangaasiyà an sia?’³⁴ Ad ummog-ot chi Ali ad impaifarudnà siya ta mapalikatan ingkanà fayachanan losani utangna.”

³⁵ Sachi ad inyanungus Jesus na ukudna anani, “Amaschin oyyoon Ama wi nailangitan an chiayu nu achiyu pu kattò pakawanon na fufurunyu.”

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang

Mat 5:31-32; Mar 10:1-12; Luc 16:18

19 ¹Narpas pun Jesus intudtuchun losan chachi, lummayaw ta sachi provinsiyay Galilea ad nanchormangcha ta chawwang wi Jordan wi umoy ta sakup Judea. ²Ad ad-adchuwana na takuy nitun-ud an siya, ad impaimfagnan losani nasakit.

³Ad ummoy akon uchumi Fariseo an siya wi mamachas manikap an siya, wi anancha, “Iparufus na Lintogtau nu ichangan na larain asawana wi uray farangnan lasunna?”

⁴Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus ta awi, wi ananay na chamu wi nangwaana ta taku, iningwanan larai ya fufai. ⁵Ad anan ako Apudyus, ‘Kapu ta sachi, taynan na larain chakorna ad nitipun ta asawana, ad sachin mamfalinanchà osay long-ag.’ ⁶Ad manipud ta sachi, foon à chuwan long-agcha tan nantipunchà osay long-ag. Siyan maid pu karobfongan na taku wi mangichang ta sinumani nantipunon Apudyus.”

⁷Ad inimus akon Fariseo, “Siyan tan-akon nù Moses imparufus, tan illintogna met wi na larai, nu mangiyug-is à kasuratan à mangichangana ta asawana, mafalini ichangana?”

⁸Ad anan ako Jesus, “Na chamun na lufung, maid amaschi, ngim kapu ta kinatangkinyu imparufus Moses na mangichanganyu ta asawayu.

⁹Ngim na ifakà an chiayu, sinumani larai wi mangichang ta asawana, wi foon à kapu ta nakachagchakasan na sachi fufai na mangichanganan siya, makafasur à siyà chagchakas nu mangasawà safalì fufai.”

¹⁰Ad anan na disipulusna, “Siyan nu amasnat na man-asawa, un-unnoy nù nu achitau pu mangasawa.”

¹¹Ngim anan Jesus wi summongfat, “Ngim achi pu losan na taku makàwa ta amasnat, tan afus chachi mangipiyaran Apudyus à mangwa.

¹²Tan nangkarakarasin lasun na achin pu na larai mangasaw-an. Tan na uchum, nisisikud an chicha, ad na uchum, kapu ta nakapuncha. Ad na uchum, anusanchay achi pu mangasawa ta asikasuwonchay mangiwarawag ta mipangkop ta Manturayan Apudyus. Siyan sinumani makaanus ta anchanaya, oyyoona kuma.”

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-ananà

Mar 10:13-16; Luc 18:15-17

¹³Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananàchan Jesus ta paipataycha kuman imanan chicha ya iluwaruwanà chicha, ngim

ingkimaun na disipulusna chicha. ¹⁴Ngim anan Jesus, “Masapur iparufusyun umaliyan na an-ananà an saon, ya achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus ad langit.”

¹⁵Sachi ad impataynan imana ta chachi an-ananà achiwot lumayaw.

Na Faknangi Larai

Mar 10:17-31; Luc 18:18-30

¹⁶Na osay padcha, iningkaw na osay larai wi ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, sinun mafarù oyyoð ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

¹⁷Ad inimus Jesus, “Tam-ako imuson na mipangkop ta mamfaru? Tan os-osàan na mamfaru wi siyà Apudyus. Siyan nu piomi makafiyag an siyà ing-ingkana, oyyoom na losani illintogna.”

¹⁸Ad inimusna, “Sinun filinnay masapur oyyoð?”

Ad anan ako Jesus, “Achia pumatoy à taku, Achia mamufai, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwà, ¹⁹Masapur lispituwom na amam ya inam, ya Ay-ayatom na asintatakum à isun na mangay-ayatam ta long-agnu.”

²⁰Ad summongfat chi larai wi anana, “Tinungpar-u losan, ad sinu kon kurang-u?”

²¹Ad anan Jesus, “Nu piomi maid mangkurangam, ing-a inginan losani ùuwam ad inadchom na nginana ta kakapus, ta langit na maugpunan na kinafaknangnu. Ad umalia mitun-ud an saon.”

²²Ngim na nangngoran chi larai ta sachi, lummayaw wi nansasàuy tan amod na faknangna.

²³Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus. ²⁴Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

²⁵Na nangngoran na disipulusna ta sachi, naschaawcha ad anancha, “Ad sinu nù na mafalini masarahnifan?”

²⁶Ad intotollong Jesus chicha ad anana, “Nu taku kan mangwa ta makafiyakanchan Apudyus, tuttuway achi pu mafalin. Ngim nu Apudyus na mangwa, mafalin tan maid achi pu mafalin an siya.”

²⁷Sachi ad nan-ukud à Pedro wi anana, “Chiani ngay, tinaynannin losani ùuwani summurutannin sia. Ad makunkunaan-ani?”

²⁸Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi saoni namfalin taku, nu chumtong na tumùchuwà wi manturay à tapin na padcha, tumùchuayu ko ta chachi nasawaran à chuway aachuyan wi makaturay an saon. Ad chiayu kon manguis ta losani kanà chachi nasawaran à chuway anà Israel. ²⁹Ad sinumani nanaynan ta foroyna, susunudna, amana, inana, an-ananàna,

ya lutana kapu ta summurutanan saon, ad-achun maatod an siya nu sachi tinaynana. Ad foon pu kò afuschi, tan makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. ³⁰Ngim na osa koy ifakà, adchuwana na isù nangatu ta sana wi fumafà tapin na padcha. Ya chachi isù nafafa ta sana, ngumatuchà tapin na padcha.”

Na Intatangchan Apudyus Ta Maiwaarona

20 ¹Ad anan Jesus wi nan-alig, “Na Manturayan Apudyus, isun na osay takuy achun murana. Siyan naafigkat ummoy nanangchan. ²Iningkaw ad na inchasana, nakaturag an chicha wi adchonon tangchan ta osay padcha, ad ummoyna nan-iwaaron chicha.

³“Chummikas pun asin ako ummoy ta maaruarusan na taku ad innilanan uchumi maag-agsad wi maid oyyooncha. ⁴Ad ananan chicha, ‘Ing-ayu ko makaiwaar ta murà ta tangchanà chiayù ustuustuy tangchanyu.’ Ad ummoycha.

⁵“Mummamatù pun, asin ako ummoy nanangchan à uchum, ad isun akon iningwana ta mantalliing.

⁶“Ar-arkaw pu ko, ummoy ako ta sachi maaruarusan na taku ad inchasana kon maag-agsad ad anana kon chicha, ‘Tayuko taraon na padcha wi arkawonyu kay iingkaw ta annà otom?’ ⁷Ad anancha, ‘Maid nanangchan an chiani.’ Ad ananan chicha, ‘Ing-ayu nù makaiwaar ta chachi man-iwaardò.’

⁸“Mummaschom pun, anan na ngingluta ta kapatasna, ‘Arusom na nan-iwaar ta fayacham na tangchancha, ad ilukim ta nangudchi wi chummatong ingkana ta chachi naafigkat.’ ⁹Siyan chachi nangiluki ta ar-arkaw, natangchananchà tangchan ta osay padcha. ¹⁰Siyan nachauman ad chachi naafigkat, anancha pun nu ad-achun tangchancha ngim natangchanancha ko kay à tangchan ta osay padcha. ¹¹Siyan ngummayngayutngutcha ta nangawatancha ta tangchancha, ad nallilicha ta ngingluta wi anancha, ¹²‘Tamako ta miyisun tangchanni ta chachi adchatong wi osa kay uras na ummiwaaranancha ad pinadchani wi ummiwaiwaar ta amochi init?’ ¹³Ad anan na ngingluta ta osan chicha, ‘Furun, foon pù linukù chiayu tan siya met na nantuturakantau. ¹⁴Siyan aranyun na tangchanyu ad lumayaw-ayu. Tan piò wi man-iisuwon na tangchanyu ta chachi adchatong. ¹⁵Siya ipalityun amasnay oyyoò wi mangastu ta pilak-u? Winnu maapos-ayu tan mancharaà?’ ”

¹⁶Ad inyanungus Jesus anani, “Na chachi isù nafafa ta sana, chichan mangatù tapin na padcha. Ad chachi isù nangatu ta sana, fumafachà tapin na padcha.”

Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana

Mar 10:32-34; Luc 18:31-34

¹⁷Na nanadhadcharanancha Jesus wi umoy ad Jerusalem, intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan

chicha, ¹⁸“Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem. Ad sachin mantiliwanchan saoni namfalin taku. Ad mipurangà ta chachi pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog, ad masintinsiyaà à mapatoy. ¹⁹Ad mipurangà ako ta chachi foon pù Judio, ad am-amangonà ya abchoyonà akon chicha ya ilansaà ta kros ta matoyà. Ngim na miyatloy padcha, umuliyà matakù.”

Na Chawat Na Inacha Jaime An Juan

Mar 10:35-45

²⁰Sachi ad ummoy na asawan Zebedeo ya anàny chuwa an Jesus. Ad nampalintumong chi fufai ta sangwanan Jesus wi mangifaka ta pionay chawaton.

²¹Ad anan Jesus an siya, “Sinun ifakam?”

Ad ananay summongfat, “Nu chumtong na manturayam, mafalin wi makaachuy na annay chuway anàun sia, wi ipaachuynun osa ta apot ta chiwawannu ya osa ta apot ta chuwikim?”

²²Ad anan Jesus wi summongfat an chichay mansunud, “Foon à maawatanyun chawatonyu. Makaanus-ayu ta likat wi isun na likat wi mipachas an saon?”

“Oo, mafalinni,” ananchay summongfat.

²³Ad anan ako Jesus, “Tuttuway maanusanyun isun na liglikat-u. Ngim foon à saon na mampili nu sinun tumùchu ta apot ta chiwawan-u ya chuwiki, tan Aman nangisakana ta aachuyan à para ta chachi mangadchana.”

²⁴Chingngor pun chachi simpuruy disipulus na mipangkop ta chawaton chi chuway mansunud, ummog-otcha an chicha. ²⁵Siyan inarus Jesus chicha losan ad tinudtuchuwana chicha anani, “Akammuyu wi na turay ad asnay luta, amod na pinagmancharcha ta chachi iturayanha. Ya uray chachi nan-angatu, mancharoncha kon chachi asintatakucha. ²⁶Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu. Tan nu sinun maryad an chiayu wi ngumatu, masapur mamfalinonan long-agnà mansanilu ta fufurunna. ²⁷Ad nu awad ako maryad an chiayù mamfalin angatuwan, masapur mamfalinonan long-agnà isù afafaan wi sanilun na uchum. ²⁸Isun saoni namfalin taku, foon à ummaliyà ad asnay luta ta pafachangà ta taku, ngim ummaliyà ta fadngà chicha. Ya ummaliyà akò matoy à subfut na fasur na takuy ad-adchuwan.”

Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Chuway Taku

Mar 10:46-52; Luc 18:35-43

²⁹Na lummayawancha Jesus ya disipulusna ad Jerico, ad-adchuwan na nitun-ud an chicha. ³⁰Ad niyaspur wi iningkaw na chuway nakurap wi umaachuy ta ikid na sachi arsa wi ayoncha. Ad chingngorcha pun wi

Jesus na lumaus, illukichay nampoaw anani, “Siay kanà David! Kaasiyan chiani!”

³¹Ngim inomoran na takù chicha ta kuminòcha, ngim inam-amodcha impauy anani, “Apu! Kanà David! Kaasiyan chiani!”

³²Sachi ad ummillong à Jesus ad ananan chicha, “Sinun pionyù oyyòð an chiayu?”

³³Ad anancha, “Apu, makailaani kuma!”

³⁴Ad kinaasiyan Jesus chicha ad inagpachanan atacha, ad chakusi naaan na kurapcha, ad nitun-udchan siya.

Na Anungus Na Ummayan Jesus Ad Jerusalem

Mar 11:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

21 ¹Chanchanicha pu Jesus ad Jerusalem, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage wi ili. Ad na sachi, impaunan Jesus na chuway disipulusna, wi anana, ²“Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang ad sachin mangchasanyu ta osay nipupungod wi afayu wi naayyufuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna. ³Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu, ad man-itay-una.”

⁴Nàwan sachi tumuttuwaan na imfakan na osay profeta ta awi, wi anana,

⁵“Ifakayu ta takud Jerusalem wi Sion,
Ilanyu! Annat wi marungay na Aliyu!
Imfafanan long-agna wi nangaabfayu
ta ayyufun na afayu.”

⁶Sachi ad ummoy chachi chuway disipulus ad iningwachan imfakan Jesus an chicha. ⁷Ad inchatongchan sachi afayu wi naayyufuwan, ad inyap-apchan kunsurcha ta ochog na afayu ad nangafayù Jesus. ⁸Ad ad-adchuwana akon takuy nangiyap-ap ta kunsurcha ta arsa wi ayona, ta arsa wi ayona, ad na uchum ako, summongpatchà pingin na allilison ad inyap-apcha ko ta arsa. ⁹Ad na losani takuy umunauna ya mituntun-ud an Jesus, asipapauycha anani, “Chayawontaun annay Kanà David! Chayawontaù siyay ummali wi narpun Apudyus! Chayawontaù Apudyus wi Angatuwan!”

¹⁰Ad na chummatngan Jesus ad Jerusalem, ummoy losan na taku ilan wi nan-asiimuscha, “Sinu kon sanat?”

¹¹Ad summongfat chachi nituntun-ud wi anancha, “Siyà Jesus wi profetan Apudyus, wi narpud Nazaret ad Galilea.”

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mar 11:15-19; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

¹²Sachi ad ummoy à Jesus ta Templo ad imparyawnan losani mallakraku ya mangngingina wi iningkaw. Ad inaminna linitwad na lamisaan chachi mansusukat à pilak ya aachuyan chachi mallakrakù karupati. ¹³Ad

ananan chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templò, mausar à luruwwaruwan.’ Ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintatakuyu!”

¹⁴Sachi ad linumnò chachi nan-akurap ya nan-apilay ta Templo wi mampaila an Jesus, ad impaimfagnà chicha. ¹⁵Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ummog-otcha ta nangil-ancha ta iningwan Jesus wi kaskaschaaw, ya na nangngorancha ta ipaupauy na an-ananà ta charò na Templo anani, “Chayawontaun annay Kanà David!” ¹⁶Ad ananchan Jesus, “Achim pu chochongron na ipaupauy na anchanay an-ananà?”

“Chochongrò met!” anan Jesus. Ad anana ko, “Achiyu pu finasan sachi niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Tinudtuchuwam na anchanay an-ananà wi manaychayaw an siyà ustuustu.’ ”

¹⁷Sachi ad tinaynan Jesus chicha wi lummayaw wi ummoy ummiyan ad Betania.

Na Naranguwan Na Imongi Ikus

Mar 11:12-14, 20-24

¹⁸Nafikat pun wi mangulinan Jesus ad Jerusalem, kininanan fitilna. ¹⁹Ad innilanan osay imong wi ikus ta ikid na arsa, ad ummoyna innila nu awad fokasna. Ngim maid, afus na karumfuwani tufu. Sachi ad anana ta sachi imong, “Achia pu asin mamungà ing-ingkana!” Ad nachisan narangun sachi imong.

²⁰Ad na nangil-an na disipulusna, naschaawcha ad anancha, “In-inona koy nachisan yakay narangu?”

²¹Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu Apudyus yakan piyaronyu wi maid chuwachuwayu, mafalini makàwaayu ko ta isun na iningwà ta annayay imongi ikus. Ad foon pù afuschi tan uray ifakayu ta anchi filig, ‘Man-atun-a ta anchi fayfay,’ ad tuttuway màwa. ²²Tan nu afus à Apudyus à piyaronyu, adchona losan na iluwaruyu.”

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mar 11:27-33; Luc 20:1-8

²³Ad nangulin à Jesus ta Templo. Ad na nantudtuchuwana, ummoy an siyan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio. Ad inimuscha, “Sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi? Ad sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

²⁴Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achì ifakan nangatod ta karobfongà wi mangwa ta amaschi nu masongfatanyu yan na imusò an chiayu. ²⁵Sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag? Narpun Apudyus winnu taku?”

Ad nan-uupngacha anani, “Sinun ifakatau? Nu anantaüy ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitaüy ‘Tayukon nù achi pinatì Juan?’ ²⁶Ngim

nu anantaüy ‘Narpu ta taku,’ kaog-ogyat tan awad nin oyyoon na takun chitau, tan patiyoncha losan wi profetà Juan.”²⁷ Siyan ananchay summongfat, “Taw-an, maid akammuni.”

Ad anana kon chicha, “Siyan nu amasnat, achì pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyod.”

Na Alig Jesus Mipangkop Ta Chuway Mansunud

²⁸ Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Sinun somsomòyu ta annaya? Iningkaw na osay taku wi chuwan anàny lallarai. Ad anana ta panguru, ‘Anà, ing-a man-iwaar ta tarun ta sana.’²⁹ Ngim ananay summongfat, ‘Lawingò,’ tan natangkin. Ngim napapannos ad namfafawi wò umoy.³⁰ Ad ummoy akon sachi ama imfaka ta uchichi ta umoy ako man-iwaar. Ad anan chi uchichi, ‘Oo, inyà Ama.’ Ngim foon à ummoy.³¹ Sinun nanungpar ta pàwan na ama ta chachi chuwa?”

Ad summongfatcha anani, “Panguru.”

Ad linawakan Jesus chicha anani, “Tuttuwan ifakà an chiayu wi na lawingi takuy isun chachi manchachakup à fukis ya chachi puta, umun-unacha nu chiayu wi mitapi ta Manturayan Apudyus.³² Tan ummalin pu Juan wi Mamfufunyang, impaakammunan ustuy oyyoonyu ta mifilang-ayù mamfaruy taku, ngim achiyu pu tinuttuwà siya. Ngim chachi manchachakup à fukis ya puta, tinuttuwachà siya. Ngim uray nu iniilayun namfaliwancha, achiyu pu namfafawi à manuttuwaanyu kon siya.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta

Mar 12:1-12; Luc 20:9-18; 1 Ped 2:6-8

³³ Sachi ad anan Jesus, “Chongronyun annayay alig-u. Iningkaw na osay taku wi nammurà grapes. Ad inaradna linìwos, ad ummafut ako ta fatu à mamosposana ta fungana nu fayasoncha. Ad impàwana kon tånangani sikay à ingkawan na mamanfantay. Sachi ad impàwana kò fuwa ta safali wi taku ad lummayaw wi ummoy namfiyasi.

³⁴ “Timpun ad na inyàapit, imfaunna sasanniluna ta umoycha makafuwa.³⁵ Ngim chachi man-afang ta lutana, chinòmaanchan sasanniluna ad inabchoychan osa, ya pinatoychan osa, ad fininfintugchan osa.³⁶ Ad asin ako namfaun chi nginlutà ad-achu ta sasannilu nu chachi chamu. Ad iningwacha kon isun na iningwacha ta ummuna.³⁷ Ad na anungusna, imfaunna mismuy anàna tan anana pun nu singnanchà siya tan anàna.³⁸ Ngim intap pun chachi nangwà fuwa na anàny marungay, nan-uupngacha anani, ‘Anchayan anàny mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’³⁹ Ad chinòmaanchà siya ad inyoycha ta lasin na arad ad pinatoycha.

⁴⁰ “Siyan nu chumatong akon nginluta, sinun somsomòyù oyyoona ta chachi man-afang?”

⁴¹Ad ananchay summongfat, “Sikurachuy patoyona chachi arwingan ad ipàwana ta uchumi nalimpiw wi mangatod ta ustuy fuwana.”

⁴²Ad anan Jesus akon chicha, “Ad achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop ta annaya? Tan anana,

‘Na fatuy inchulin na mangkakaob
wi ananchay maid silfina,
sachin nàwà apatkan wi mipun-ad.

À Apudyus na nangwa ta annaya,
ad isag kaskaschaaw à maila!’

⁴³“Siyan ifakà an chiayu, wi foon à chiayuy Judio na iturayan Apudyus, tan isukatna chiayù safali wi mamtog ta pàwana. ⁴⁴Ad na mipangkop ako ta sachi fatu, nu awad maodchag an siya, mapmaptod. Ad nu awad maodchakan ta sachi fatu, matampù wi isù chapur.”

⁴⁵Na nangngoran na pangpangun na papachi ya Fariseo ta alig Jesus, naawatancha wi chichan inyaligna, ⁴⁶siyan pionchay chòmaan à siya. Ngim achicha pun tan ummogycha ta chachi takuy ad-adchuwan, tan imfilanghà Jesus à profetan Apudyus.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Kasar

Luc 14:15-24

22 ¹Ad asin akò Jesus nan-alig wi nantudtuchu ta taku. Anana, ²“Na Manturayan Apudyus, miyalig ta osay Ali wi nangisakana ta lagsak wi mangkasaran na anànay fafaru. ³Ad imfaunna sasannilunà umoy mangayag ta chachi takuy nar-usna inimfitar. Ngim lawingonchay umoy makakasar! ⁴Ad namfaun ako ta sasannilunay uchum wi ananay namilin, ‘Ing-ayu ifaka ta chachi naimfitar wi nisakanan maan. Impapartì na fakà ya man-apoponar wi ayyufu, siyan umalicha kuma makakasar!’ ⁵Ngim chachi naimfitar, achicha pu atinguron. Ad ummoy na osa ta tarunna, ya ummoy akon osa ta tindaanna, ⁶ad na uchum ako, impachòmacha chachi nafaun wi sasanniluna ad imfafaincha ya pinatoycha chicha.

⁷“Chingngor pun Ali na nàwàwa, ummog-ot ad imfaunna susurchachuna ta umoycha patoyon chachi pummatoy, ad impaskobna kon ilicha. ⁸Sachi ad anan na Ali ta sasannilunay uchum, ‘Losan nisakanan annay lagsak-u, ngim chachi naimfitar maid pu karobfongancha makaragsak. ⁹Siyan ing-ayu ta ar-arsa ad imfitaronyun sinumani takuy ilanyu.’ ¹⁰Ad ummoy chachi sasanniluna ta ar-arsa nan-imfitar ta losani takuy uray lawing ya mamfaru, siyan napnun sachi mangkasaranhà taku.

¹¹“Ad ummoy na Ali ilan na takuy naarus, ad nan-il-anan osay taku wi foon à nan-usar à ustuy silup wi usaron na umoy makakasar. ¹²Ad inimus na Ali an siya anani, ‘Furun, taako umalisna makakasar wi foon pù nan-usar-à silup na umoy makakasar?’ Ngim akikinnò chi taku. ¹³Sachi ad imfakan Ali ta sasanniluna, ‘Faruchonyun imana ya ikina ad imfalluyud lasin

wi mamfulingot, ta sachin umakaakana ya ngumarotngotan na fafana ta likatna.’ ”

¹⁴Sachi ad inanungusan Jesus na ukudna anani, “Ad-adchuwan na naimfitar, ngim ait na mapiliyan.”

Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis

Mar 12:13-17; Luc 20:20-26

¹⁵Sachi ad lummawa chachi Fariseo ta umoycha man-uukud à manikapanchan Jesus ta awad mangicharumanchan siya. ¹⁶Siyan ummifauncha ta uchumi pasurutcha wi Fariseo ya uchumi takun Herod ta umoycha ifakan Jesus, “Misturu, akammuni wi maid turtulliyam à taku, ya itudtuchum akon katuttuwaan wi pion Apudyus wi pàwa ta taku, ya foon akò atingurom na sinuy ukuchon na takun sia, tan maid pu laksikom à taku wi uray sinun kinasasaadcha. ¹⁷Siyan ifakam nù nu sinun somsomònu wi mipangkop ta annaya. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma, winnu foon?”

¹⁸Ngim inaagkammun Jesus na sikapcha, siyan ananan chicha, “Chiayuy akinpapati, taayuko sumiksikkap an saon? ¹⁹Umipailaayù parata wi ifayadyu ta fukis!”

Ad ummipailachà osà parata. ²⁰Ad inimus Jesus an chicha, “Sinun nginfosar ya nginngachan ta anna?”

²¹“Ali Cesar,” ananchay summongfat.

Ad anan Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

²²Na nangngorancha ta sachi, natataagcha ad lummawaycha.

Mipangkop Ta Umuliyon Na Taku Matakuan

Mar 12:18-27; Luc 20:27-40

²³Na sachi padcha, ummoy na uchumi Saduceo an Jesus. Na Saduceo, foon pù patiyoncha wi umuli matakun natoy. ²⁴Ad ananchan siya, “Misturu, intudtuchun Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asaw-on na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna. ²⁵Nu kaspangalikan awad pitù lallarai mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha. Ad inasawan miyagwa na nafaru. ²⁶Ngim amaschi kon napasamak an siya. Ya isun akon napasamak ta miyatlu ingkanà losan chachi pitu. ²⁷Ad na anungusna natoy akon fufai. ²⁸Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawa ta fufai nù? Tan losancha inasawà siya!”

²⁹Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Oo, ngim naillachuayu! Tan achiyu pu maawatan na niyug-is wi ukud Apudyus ya mannakafalinna. ³⁰Tan nu umulin taku matakuan, maid man-as-asawa tan mamfalincha isù aangheles ad langit. ³¹Ad na mipangkop ako ta umuliyon na taku matakuan, achiyu pu finasan sachi niyug-is wi ukud Apudyus an

chiayu? Anana, ³²‘Saon à Apudyus wi chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob.’ Ad sachin manuttuwaana wi uray natoycha Abraham ta sachi timpu, asififiyagchad langit wi manaychayaw an Apudyus.”

³³Na nangngoran chachi ad-adchuwani naarus ta sachi, naschaawcha ta itudtuchuna.

Na Apatkani Filin Apudyus

Mar 12:28-34; Luc 10:27

³⁴Chingngor pun na Fariseo wi pinakinò Jesus chachi Saduceo, losancha nantitipun ummoy an Jesus. ³⁵Ad na osan chicha wi mangitudtuchu ta Lintog, inyagsadnay manikap an Jesus wi anana, ³⁶“Misturu, sinun apatkan ta Lintogtau?”

³⁷Ad sinongfatan Jesus anani, “Masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oy-oyyoom ya losani kinaraingnu. ³⁸Sanan angatuwani filin Apudyus ya apatkan. ³⁹Ad na misùnub, isuna ko tan ananay masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu. ⁴⁰Na anchanay chuway Lintog Apudyus, chichan namfasaran na losani lintog wi inyug-is Moses ya intudtuchun chachi profetas.”

Mipangkop An Cristu

Mar 12:35-37; Luc 20:41-44

⁴¹Na sachi naarusan na Fariseo, inimus Jesus an chicha, ⁴²“Sinun somsomòyu mipangkop an Cristu wi impustan Apudyus wi ipaalina? Sinun nginkanà an siya?”

Ad ananchay summongfat, “Kanà David.”

⁴³“Oo, siya,” anan Jesus, “ngim nu amasnat, tan-ako David anani Cristun Apuna nù? Tan na inukud David wi impaspasmò na Ispiritun Apudyus, anana,

⁴⁴À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:

Tumùchua ta apot ta chiwawan-u

ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.”

⁴⁵Siyan nu inawakan David à Cristu Apuna, in-inon David wi nginkanà akon Cristu?”

⁴⁶Ngim maid pu makasongfat an Jesus. Siyan nanipud ta sachi timpu, maid pu makaturod asin mamachas wi manikap an siya.

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog Ya Fariseo

Mar 12:38-40; Luc 11:39-51; 20:45-47

23 ¹Sachi ad anan Jesus ta chachi takuy naarus ya disipulusna, ²“Na chachi mangitudtuchu ta Lintog ya chachi Fariseo, chichan napiyar à mangitudtuchu ta Lintog Apudyus wi inyug-is Moses. ³Siyan

masapur patkonyun losani itudtuchucha, ngim achiyu pàpàwatan na oy-oyyooncha, tan achicha pu oyyoon na itudtuchucha. ⁴Isù ipafuudcha ta takun chagsonani amod à mafuud, ad achicha pù ait fadngan chicha. ⁵Ya losani oy-oyyooncha, oyyooncha kay à mangipàpail-ancha ta taku ta machayawcha. Tan iyug-ischán uchumi ukud Apudyus à man-achakkor ad ifofodcha ta ichaycha ya tàraycha! Ya mallagragkoyloy akon silupcha! ⁶Ya pipioncha koy chichan machayaw ta sinuy lagsak, ya chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga. ⁷Ya pioncha koy malispitu ta aallusan na taku, ya pioncha koy maawakan à ‘Misturu.’ ⁸Ngim à chiayu, achiyu iparufus na maawakanyu ‘Misturu,’ tan man-iisuayuy mansusunud, ya os-osàan yakan Misturuyu tan afusà. ⁹Achiyu ko awakan na sinumani takù ‘Ama’ ta annay luta, tan os-osàan na Amatau wi awad ad langit. ¹⁰Achiyu ko iparufus wi maawakan-ayù ‘Apu,’ tan saon yakan Apuyu wi saon na Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay. ¹¹Ad na angatuwan an chiayu, masapur siya kon tumuturung an chiayu. ¹²Ya sinumani mangipangatu ta long-agna, fumafa. Ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu.”

¹³An inturuy Jesus anani, “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan tipochonyun mitapiyan na taku ta Manturayan Apudyus, tan na achiyu pu mitapiyan, chooyu lingalingon chachi man-anap à mitapiyancha!

¹⁴“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tayuko siksikkapan na anchanay nafarù mangar-anyu ta ùuwacha, ad malluwaruayù anchuanchù manab-nyu ta oy-oyyoonyu. Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaanyu.

¹⁵“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan fallasiwonyun fayfay ya kagkagkaayonyun losani luta ta awad awisonyù uray os-osàan à mandisipulusyu. Ad nu naawisyu, inam-amodyu wò akon kachusaana nu kachusaanyu.

¹⁶“Kakkaasiayu, chiayuy isù puyut wi nakurap! Isun na itudtuchuyu wi, ‘Nu Templon isapatan na mansapata, achifali uray nu achina pu oyyoon na insapatana, ngim nu mansapata ta sachi falituk wi awad ta Templo, masapur nu wi oyyoona tan fasurna nu nu achina pun.’ ¹⁷Tuttuway natingtingangan-ayu wi nakurap! Tan apay napatpatkonyun falituk nu Templo wi nampasantu ta sachi falituk? ¹⁸Ya itudtuchuyu koy nu altar na isapatan na mansapata, achifali uray nu achina pu oyyoon na insapatana, ngim nu mansapata ta michatun ta altar, masapur nu wi oyyoonan insapatana tan fasurna nu nu achina pun! ¹⁹Tuttuway maid akammuyu! Tan apay napatpatkonyun michatun nu altar wi mampapatog ta sachi michatun an Apudyus? ²⁰Siyan na ifakà an chiayu, sinumani mangisapata ta altar, foon pù afus na sachì insapatana tan insapatana kon losani ingkaw wi nichatun. ²¹Isun akon Templo. Nu sachin isapatan

na taku, foon pu kà Templon insapatana tan insapatana kò Apudyus wi iingkaw. ²²Ad nu langit na isapatan na taku, insapatana kon manturayan Apudyus ya à Apudyus ako wi turay ta sachi.

²³“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiyau! Tan mangatod-ayù pagkapurun na charusi mamparamnaw ta maan, ngim inwalinyun napatpatog wi itudtuchun na lintog, wi masapur malimpiw na oyyoonyu, ya masapur achakuwanyun asintatakuyu, ya masapur ako wi mapipiyyar-ayu. Amaschin masapur oyyoonyu kuma ya achiyu ko lausan na uchum.

²⁴“Tuttuway isuayù nakurap wi mangipuyut ta uchum! Naannad-ayu wi manungpar ta chachi foon à napatoki lintog ngim naturod-ayuy achi pu manungpar ta chachi napatpatog!”

²⁵“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiyau! Iwaiwasanyun lafaw na tasayu ya pingkanyu wi mamàila ngim na charòna wi achi pu maila, nanapnù kinurukyu ya kinamkamanyu ta taku. ²⁶Tuttuway isuayù nakurap, chiayuy Fariseo! Tan masapur unaonyu iwasan na charò na tasayu ta kaisawnay achi pu maila, siyan kapilitani pumor-as akon lafawnay mamàila.

²⁷“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiyau! Tan na osay miyalikanyu, isuayù pantiyung wi naar-arkusan wi mamfarun mail-ana ta taku, ngim na katuttuwaana, nanapnud charònà tung-ar ya lachag wi marmarpos. ²⁸Amaschiayu tan mamfaruayu ta sangwanan na taku, ngim na somsomöyu, losan tuli ya lawing.

²⁹“Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiyau! Tan finarfaruyun pantiyung wi para ta tung-ar na chachi profetas wi natoy ta awi, ya inar-arkusanyu kon pantiyung na mamfaruy taku. ³⁰Ad ananyu koy nu iningkaw-ayu kuma ta timpun na atattakuwan chachi profetas, foon pù nichokaayu ta namatayan na aappuyun chicha. ³¹Ngim sachin mangipudnuwanyu wi kanà chiayu ta chachi namatoy ta chachi profetas ta awi! ³²Choowot ikangputyun sachi nar-usi illukin na aappuyu! ³³Tuttuway isuayù urog wi isù tinawidyun losani lawing. Amod à ananyuy mailisiyun mifalluwanyud inferno.

³⁴“Siyan ifafagkà an chiayun oyyoonyu, tan umifaunà à profetas ya uchumi nan-araing ya uchumi mangitudtuchun chiayu. Ngim patoyonyun uchum, ilansayun uchum ta kros, abchoyonyun uchum ta sinagoga, ya palikatanyu chicha ta ailiili. ³⁵Ad na lisortan na oy-oyyoonyu, chuchussaon Apudyus chiayu, wi chiayun mangikaru ta chusan na napatayan na losani takuy maid ingwachà lawing nanipud ta namatayanchan Abel wi mamfaruy taku ingkanan Zacarias wi anà Barakias wi pinatoyyu ta namforaatan na Templo ya altar. ³⁶Tuttuwan ifakà an chiayuy taku ta annay sillumonap, chiayun mangikaru ta chusan na losani amaschi wi nàwa!”

Na Ayat Jesus Ta Chachi iJerusalem

Luc 11:34-35

³⁷Sachi ad anan Jesus, “O Jerusalem, chiayuy iJerusalem, amod na somsomdun chiayu! Tan chiayun nangtoy ta profetas ya namisong ta chachi finaun Apudyus à manudtuchun chiayu! Naina kon naryachà wi mangaruarus kuman chiayu wi isun na manaofan na manù ta isiwna, ngim ummisiayu! ³⁸Siyana sana, ikadyu kay nu maid pu mangayyuwan an chiayu. ³⁹Ad manipud ta sana, maid asin mangil-anyun saon ingkana ta padchay mangifag-anyuy, ‘Chayawontaun annay ummali wi narpun Apudyus.’ ”

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo

Mar 13:1-2; Luc 21:5-6

24 ¹Lummawa pù Jesus ta Templo, nichaum na disipulusnan siya ad illukicha ukuchon an siyan kinafarun na Templo ya foforoyi nampaliwos. ²Ad anan Jesus, “Mamàila tuwan kinafaruna, ngim tuttuwan ifakà an chiayu, wi chumatong na padchay maamin mikur-ub siyan maid pu mataynan à uray osa ta tuping.”

Liglikat À Tapin Na Padcha

Mar 13:3-13; Luc 21:7-19

³Ingkaw pu Jesus ta filig wi Olivo ummachuy, ummoy na disipulusnan siya tummalin, ad inimuscha, “Mafalin wi ifakam an chiani nu maanun màwaan na sachi imfakam ad kanad, ya sinu kon mangakammuwanni ta mangulinam ya mangakammuwanni ko ta anungus wi padcha?”

⁴Ad summongfat à Jesus wi anana, “Man-annad-ayu ta achiayu pu maallilaw ta uchum, ⁵tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu wi impustan Apudyus wi manturay! Ya ad-adchuwana allilawoncha. ⁶Ya chamchamakonyun kukufat, ya chamakonyu kon man-asikinnufat anu ta achayuy il-ili. Ngim achiayu umogyat, tan masapur màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha. ⁷Tan man-asikinnufat na losani turay ta annay lufung. Ad mangkukufat akon sin-umili. Ad manita ko ya amod akon ingki ta ailiili. ⁸Ngim na anchanaya losan, lugrukin yakan liglikat wi isun na sikab na lukin na mangkumut.

⁹“Kuraon chiayu ta losani takud asnay luta kapu ta pammatiyun saon, ad tiliwoncha chiayu ya palikatan chiayu ya patoyon chiayuy uchum. ¹⁰Ad kapu ta sachi, ad-adchuwana an chiayun man-awichanan pammatina, ya man-asifikcha ya man-asikuracha ko. ¹¹Ad lumoswa kon ad-adchuwani sinanprofetas wi mangallilaw ta achu. ¹²Ad kapu ta pumigpigan lawingi màwàwa ad asnay luta, maaan na ayat na

kaachuwani taku ta fufuruncha. ¹³Ngim sinumani mangipapati ta pammatina ingkanà anungusna, chichan masaraknifan à ing-ingkana. ¹⁴Ad na Mamfaruy Chamag wi mipangkop ta Manturayan Apudyus, mipaakammu ta losani taku ta arutaruta achiwot chumatong na anungus na asinchuwan.”

Na Lumoswaan Na Isag Kaog-ogyat

Mar 13:14-23; Luc 21:20-24

¹⁵Ad inturuy Jesus anani, “Lumoswa kon isag kaog-ogyat wi mailayu wi sachin inukud Daniel wi profeta ta awi. (Chiayuy mamasa ta annaya, maawatanyu kuman miningna!) Nu ilanyù siyay umagsad ta naapudyusani ikaw, ¹⁶masapur umawid chachi ingkaw ad Judea wi umoy mantaru ta filifilig. ¹⁷Ad na takuy niyaspur wi awad ta otop na foroyna, achi pu kuma lumnò mangarà sinuman ta ùuwana, ngim ichakusna umawid. ¹⁸Ad isun akon takuy niyaspur nasiput, achi pu kuma mangulin ta foroyna umoy mangarà uray luputna, tan ichakusna kuma umawid. ¹⁹Kakkaasin chachi mafuki ya chachi mantakifi ta sachi timpu! ²⁰Siyon iluwaruyun Apudyus ta achi pu kuma michammu ta timpun na akilid winnu timpun na iillongan! ²¹Tan amod na likat na sachi timpu, wi maid pu miyisuwana nanipud ta lugrukin na losan ingkana ta sana. Ad maid pu ko amaschì asin mipachas ad asnay lutà isun na sachi malikatan na taku. ²²Ad nu achin pu Apudyus inaanan na chachi padchay màwaan na anchanaya, matoy na losani taku. Ngim kapu ta kaasina ta losani chinutukana, inaananan padchay màwaan na anchanayay likat.

²³“Ad nu awad ako mangawanani, ‘Ilanyu, annayan Cristuy impaalin Apudyus wi manturay!’ winnu, ‘Anchiyà siya!’ achiyu patiyon. ²⁴Tan lumoswan uchumi sinan-Cristu ya sinanprofetas wi mangwanani chicha nun piniyar Apudyus, ad mangwachà kaskaschaaw ya singyar à mangallilawancha ta taku, wi nu mafalin, allilawonchan uray chachi chinutukan Apudyus. ²⁵Siyon somsom-onyuna, tan impachaan-un chiayu imfaka ta achiayu pu kuma maallilaw.

²⁶“Ad nu awad mangifakan chiayuy, ‘Awad anu ta tanap!’ achiyu umoy ilan. Ad nu ananchay, ‘Anchi mantataru!’ achiyu patiyon. ²⁷Tan saoni namfalin taku, na miyalikan na umaliyà, isun na ilat, wi nu sumlit maid achi mangila tan linanganan sumingitan na init ingkana ta masiutana.

²⁸“Ya sinumani ikaw na natoy, sachin maarusan na sissiwit wi mangan ta lachag.”

Na Mangulinan Jesus

Mar 13:24-27; Luc 21:25-28

²⁹Inturuy Jesus anani, “Na marpasan na anchanayay liglikat, makorkor na losani mailad langit, tan fumulingot na init, ya achi pu sumrag na

furan. Ya uray na fituwon, mayaayàcha. ³⁰Ad na sachi ko, lumoswad langit na singyar na umaliyà. Siyan man-ifil na losani taku kapu ta amochi ogyatcha ta mangil-anchan saoni namfalin taku wi iyaliyà ta lifuu wi marpud langit, ad maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u. ³¹Ad na sachi ko, mipakingan sachi chakorani pupu, ad sachin timpuy mangifaunà ta aangehes-u wi umoy mangarus ta losani takuy chinutukan Apudyus ta sinumani ili ta luta.”

Na Maachar Ta Sachi Imong Wi Ikus

Mar 13:28-31; Luc 21:29-33

³²Ad anan ako Jesus, “Acharonyun itudtuchun na imongi ikus. Akammuyu wi nu mangutar ya mamingi, chanchanin chakun. ³³Isuna ko, nu ilanyuy màwan losani inukud-u, akammuwonyu wi chanchanin mangulinà ad asnay luta. ³⁴Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u. ³⁵Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Maid Pu Mangakammu Ta Uras Wi Mangulinan Jesus

Mar 13:32-37; Luc 17:26-30, 34-36

³⁶Ad anan ako Jesus, “Maid pu mangakammu ta padcha winnu uras wi màwaan na anchanay losani inukud-u. Tan uray chachi aangehes ad langit ya saoni Anà Apudyus, maid pu osà mangakammu nu achi afus à Ama. ³⁷Na mangulinà ad asnay luta, isun na nàwa ta timpun Noe, ³⁸tan na sachi timpu, maid somsomò na taku wi awad na mapasamak, tan nanganangancha ya umminuinumcha ya nan-as-asawacha ingkana ta sachi linumnoancha Noe ta papur. ³⁹Ad maid pu illasinchà màwa ad nammaag nalitap ad asnay luta ad naamincha naanud. Ad sachin isun na màwa ta mangulinà. ⁴⁰Tan na sachi timpu, nu awad chuwà larai masiput, maaran osa ya mataynan na osa. ⁴¹Ad isuna ko nu awad chuwà fufai mamfayu, maaran osa ya mataynan akon osa. ⁴²Siyan tatanchaananyu ta mansakanaayu, tan foon à akammuyun padchay mangulinan na Apuyu. ⁴³Na miyalikana, nu akammun na nginforoy na ustuy uras na umaliyan na man-akaw ta foroyna, kapilitani sakanaonan chumatngana ta maid pu maakaw ta foroyna. ⁴⁴Siyan amaschionyu wi masapur mansakanaayu tan à saoni namfalin taku, mangulinà ta timpuy foon à namnamaonyu chumatngà.”

Na Mapiyar Wi Sanilu Ya Foon

Luc 12:41-48

⁴⁵Inturuy Jesus wi nan-alig anani, “Sinun mangilasinanyu ta mapiyar ya nanakman wi sanilu? Siyan piniyar na ap-apuna wi mangayyuwan

ta fufurunay sanilu ya mamaan an chicha nu timpun na inyòoan. ⁴⁶Ad maragragsakan na sachi sanilu nu aspuron na apunà siyay mangwa ta losani nipiyan an siya! ⁴⁷Tan tuttuwan ifakà an chiayu, wi na kinapiyarna, siya kon mangipiyaran na apuna ta losani ùuwana. ⁴⁸Ngim nu foon à mapiyyar na sachi sanilu, wi siya somsomònna mafayag na mangulinan na apuna, ⁴⁹ya ilukinay mamalikata ta fufurunay sanilu, ya makàakàan ya makàikàinum ta sallimongan. ⁵⁰Ngim na osay padcha, machanatong na apuna ta timpuy foon à namnamaonay chumatngana. ⁵¹Siyana kapilitani chusaon na apunà siya ad itapinà siya ta machusaan na chachi akinpapati. Ad sachin amochi likat wi asiaayom-omcha ya ngumarotgotan na fafacha ta likatna.”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Simpuruy Fabfafarasang

25 ¹Inturuy Jesus wi anana, “Na Manturayan Apudyus ta chumatngà, miyalig ta simpuruy fabfafarasang wi waschi osa nangawit à silawna wi umoy mangafot ta larai wi mangasawa. ²Na lima an chicha, natingtinganacha, ngim na fufurunchay lima, nanakmancha. ³Na chachi natingtingangan, nangawitchà silaw ngim maid inawitchà ikas à iyutupcha. ⁴Ngim chachi nanakman, nangawitchà ikas à iyutupcha ta silawcha. ⁵Ad kapu ta nataktak na larai wi chumatong, nanchùchùmogcha ad nasuyopcha.

⁶“Kawan pun na lafi, iningkaw na nangip-aw wi anana, ‘Annay marungay na larai wi mangasawa! Ing-ayu sib-aton à siya!’ ⁷Ad fummangon chachi fabfafarasang ad insakanachan silawcha. ⁸Ad chachi limay natingtingangan, nan-ochawcha ta chachi fufuruncha, wi anancha, ‘Adchan chianì ikas tan annay maamin na ikas na silawni.’ ⁹Ngim anan chi lima, ‘Foon, tan isù kurang an chitau losan. Siyan ing-ayu kay ngumina ta tinchaan à usaronyu.’ ¹⁰Siyana lummigwat chachi natingtingangan wi umoy ngumina. Ngim nasiutcha pun, chummatong chi larai wi uullayoncha. Siyan chachi limay nakasakana, nakarnòchan siya ad nallaragsakcha, ad inyonobchan liwangan.

¹¹“Napapannos ad chummatong ako chachi limay fabfafarasang, ad ananchay mangkobkob, ‘Apu, Apu! Ib-atnu ad!’ ¹²Ngim summongfat chi larai wi mangasawa anani, ‘Foon, tan maid akammù an chiayu.’”

¹³Ad inyanungus Jesus anani, “Siyana nu amaschi, masapur makasakanaayu tan maid akammuyu ta uras winnu padcha wi chumatngà.”

Na Miyalikan Chachi Awad Na Nipiyan An Chicha

Luc 19:11-27

¹⁴Ad inturuy Jesus wi anana, “Na miyalikan akon Manturayan Apudyus ta mangulinà, isun na osay taku wi ummoy namfiyasi ta

achayu, wi na lummigwatana, inayakanan saniluna ad impiyarna impadon an chichan ùuwana, ¹⁵ wi impiyarnan chichan insikun ta lobfongcha. Siyan na osa, impiyarnan limay lifuy falituk wi pilak, ad na miyagwa, impiyarnan chuway lifu, ad na miyatlu, impiyarnan sillifu. Sachi ad lummigwat wi ummoy namfiyasi.

¹⁶ “Na saniluy nipiyanan na limay lifu, inyamusantina ad nangkanar à limay lifu. ¹⁷ Isun akon sachi nipiyanan na chuway lifu ad nangkanar akò chuway lifu. ¹⁸ Ngim chi nipiyanan na sillifu, illofonna intaru.

¹⁹ “Nafayafayag pun chummatong na apucha ad impaayagna chicha ta akammuwonan iningwacha ta sachi impiyarnan chicha. ²⁰ Ad na sachi nipiyanan na limay lifu, nisangun siya ad impurangna chi inoognana, ad anana, ‘Apu, limay lifun annay kanar-u ta sachi impiyarnun saon.’ ²¹ Ad anan chi apucha, ‘Kattoi mamfarua ya mapiyar-à sanilu. Siyan kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipiyar-un chakor wi katad an sia. Waynu makaragsak an saon!’

²² “Sachi ad ummoy akon sachi nipiyanan na chuway lifu, ad impurangna chi inoognana, ad anana, ‘Apu, chuway lifun annay kanar-u ta sachi impiyarnun saon.’ ²³ Ad anan chi apucha, ‘Ustun iningwam. Kattoi mamfarua ya mapiyar-à sanilu! Siyan kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipiyar-un chakor wi katad an sia. Waynu makaragsak an saon!’

²⁴ “Sachi ad ummoy akon sachi nipiyanan na sillifu, ad ananay manlasun, ‘Apu, akammù wi istriktua tan man-uwam na liningtanan na uchum wi isù apitom na foon pù immuram. ²⁵ Ad sachin ummogyatà an sia, siyan illofon-u intarun pilaknu ta achi pu matarà. Siyan annayan ustuy pilaknu.’ ²⁶ Ngim anan na apuchan siya, ‘Lawing-a ya masachut-à sanilu! Tan nu akammum wi man-uwà na liningtanan na uchum wi isù apitò na foon pù immurà, ²⁷ siyan apay achim pu impaangkat ta awad kuma ait à paanànà arà ta annay nangulinà?’ ²⁸ Ad anana ta osay saniluna, ‘Aram na sanati impiyar-un siya ad inadchom ta sachi nangchon ta simpuruy lifu. ²⁹ Tan na mapipiyyar wi taku, machogchog-an na maatod an siya ingkanà sumawar. Ngim na takuy foon à mapipiyyar, maaan na uray aiti awad an siya.’ ³⁰ Ad anana ko, ‘Siyan na oyyoonyu ta annay maid silfinay sanilu, ifalluyù siya ta sachi lukar wi fulingotan ta man-ayoayom-om ta sachi ya ngumarongarotngot akon fafana.’ ”

Na Anungus Wi Makuisan Na Taku

³¹ Ad inturuy Jesus anani, “Saoni namfalin taku, na mangulinà ad asnay luta, mifurunà ta losani aangheles ad mamàilan kinachayaw-u. Ad na sachi, tumùchuwà wi manturay ya manguis ta losan. ³² Siyan mipasangun saon na losani takud asnay luta. Ad man-agwaò chichà isun na maninaan na mampapastor ta panniluna ta karchingna. ³³ Siyan

chachi mamfaruy taku wi miyalig à pannilu, igkà chicha ta apot ta chiwawan-u. Ngim chachi lawingi taku wi miyalig à karching, igkà chicha ta apot ta chuwiki.

³⁴“Ad à saoni Ali, ifakà ta chachi ingkaw ta apot ta chiwawan-u, ‘Wayyu, chiayuy fininchisyunan Ama, ta mitapiayu ta annay manturaya wi nisasagkanà ingkawanyu nanipud ta nawaan na lufung. ³⁵Tan na iningwayun saon, pinaananà ta nafitilà, ya pinainumanà ta nauwawà, ya minangiliyà ta fororoyyu uray kailiyà. ³⁶Ya sinilupànà ta namfodchangà, ya finarfaruwà ta nasakità, ya finusità ta nifaruchà.’ ³⁷Ad sumongfat na takuy nifilang à mamfaru, wi anancha, ‘Apu, maid met innilanì nafitilam ad pinaananni sia! Ya maid ako innilanì nauwawam ad pinainumanni sia! ³⁸Ad maid ako nammangiliyannin sia wi kailia, winnu namfodchangam ad sinilupanni sia! ³⁹Ya maid met ako innilanì nasakitam ad finarfarunì sia, winnu nafarucham ad finusitanì sia!’

⁴⁰“Ad à saoni Ali, anai sumongfat an chicha, ‘Tuttuwan ifakà an chiayu, wi uray sinuy iningwayu ta uray na kafafaani mamatin saon, isù saon na nangwaanyu ta sachi!’

⁴¹“Ad ifakà ta chachi taku ta apot ta chuwiki, ‘Lumayaw-ayu, chiayuy machuchusa, tan mifalluayu ta mannaynayuni apuy wi nisasagkanà mifalluwan Satan ya chachi aanghelesna! ⁴²Tan nafitilà pun, achiyà pu pinaanan, ya nauwawà pun, achiyà pu pinainuman. ⁴³Ummoyà pun ta iliyu, achiyà pu minangili, ya namfodchangà pun, achiyà pu sinilupàn. Ya nasakità pun, achiyà pu finarfaru, ad nafaruchà pun, achiyà pu finusità.’ ⁴⁴Ad ananchay sumongfat, ‘Apu, maid met innilanì nafitilam ya nauwawam ya nampamangiliyam ya namfodchangam ya nasakitam winnu nafarucham, ad achini pu sia finadngan!’ ⁴⁵Ad à saoni Ali, songfatà chicha anani, ‘Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na achiyu pu namadngan ta uray na kafafaani mamatin saon, isù saon na achiyu pu finadngan.’ ⁴⁶Siyan mipaoy losan na anchanaya ta mannaynayuni likat à machusaanchà ing-ingkana. Ngim chachi nifilang à mamfaru, makafiyagchan Apudyus à ing-ingkana.”

Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus

Mar 14:1-2; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53

26 ¹Narpas pu Jesus intudtuchun losan chachi, anana ta disipulusna, ²“Akammuyu wi chaan chuway padcha ad fiyastay mangiyakasmooan ta nallausan na aangheles ta aapputaud Egipto. Ad na timpun na fiyasta, saoni namfalin taku, mipurangà ta uchum ad ipailansachà saon ta kros.”

³Ad na sachi ko, naarus na chachi pangpangun na papachi ya chachi mamangpanguwon na Judio ta foroy Caifas wi Angatuwani Pachi, ⁴ad

nan-uupngacha nu sinun in-inonchay maniliw ya mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakammuwan. ⁵Ngim anancha, “Achitau pu ichammu oyyoon ta timpun na fiyasta, tan makuru nin na taku.”

Na Nangipail-an Na Osay Fafarasang Ta Ayatnan Jesus

Mar 14:3-9; Juan 12:1-8

⁶Sachi ad iningkawcha Jesus ad Betania ta foroy Simon, wi nakollakong ta sin-arkawan. ⁷Ad na manganancha, linumnò na osay fafarasang wi nangawawit à futilya wi nàwa ta ananchay alebaster wi fatuy iigkaan à nangina lana, ad insiitna ta urun Jesus. ⁸Ad na nangil-an na disipulusna, lummawing na somsomòcha ad ngummunungunucha anani, “Tanako chachailon na lana? ⁹Mingina kuma tan nangina, ta awad maatod ta kakapus!”

¹⁰Ngim à Jesus, inakammunan ug-ugkuchoncha, siyan ananan chicha, “Apay chillawonyun annay fafarasang? Mamfaru met na iningwana! ¹¹Ad nu mipangkop ta fumadnganyu ta kakapus, kanayuncha awad. Ngim à saon, foon à mafayag na ingkawà ad asnay luta. ¹²Tan na annay nangisiitana ta lana ta long-ag-u, nangisakanaana ta milobnà. ¹³Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na losani mitudtuchuwan na Mamfaruy Chamag ad asnay luta, machamag akon iningwan na annay fafarasang à masmasmoana.”

Na Nangilakuwan Judas An Jesus

Mar 14:10-11; Luc 22:3-6

¹⁴Sachi ad à Judas Iscariote wi osay disipulus Jesus, ummoy ta chachi pangpangun na papachi, ¹⁵ad inimusna, “Am-an na mamayadyun saon nu ipachòmà à Jesus an chiayu?” Ad fummilangchà turumpuruy pilak ad inadchonchan siya. ¹⁶Ad nanipud ta sachi, illukin Judas wi man-anap à wayanay mangifik an Jesus.

Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya Disipulusna

Mar 14:12-21; Luc 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30

¹⁷Sachi ad wi chamuy padchan na fiyastay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, ummoy na disipulus an Jesus inimus anani, “Sinun mangisakanaanni ta manganantaù mangiyakasmointau ta nallausan na anghel ta aapputau ta awi?”

¹⁸Ad anan Jesus an chicha, “Ing-ayud aschi Jerusalem ad sib-atonyun osay takuschi, ad ifakayun siya wi, anan na Misturu wi chanchanin matayana, siyan foroyyu nun mangananni ta annay fiyastay Mangiyakasmooan.”

¹⁹Ad lummigwat na disipulus Jesus ummoy iningwan losani imfakana ad insakanachan manganancha ta sachi fiyasta.

²⁰Mummaschom pun nan-ooanancha Jesus ta disipulusna. ²¹Ad na nanganancha, anan Jesus an chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na osan chiayu wi mangifik an saon.”

22 Ad summauycha losan, ad nasin-ossacha inimus an siya, “Apu, saon na anam?”

23 Ad anan Jesus wi summongfat, “Awad an chiayuy aufung-u ta sanan mangififik an saon. 24 À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin imfafagkan na niyug-is wi ukud Apudyus, ngim kakkaasin takuy mangififik an saon, tan un-unnoy akon nu achi pu niyanà!”

25 Sachi ad kumingà Judas, wi siyan mangififik an Jesus, wi anana, “Apu, saon lawan anam?”

Ad anan Jesus, “Oo, siyan anam.”

Na Lugrukin Na Manomsom-an an Jesus

Mar 14:22-26; Luc 22:15-20

26 Na nanganancha ko, innaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlàna ad innadchona ta disipulusna, wi anana, “Aranyuna ad innanyu. Sanan long-ag-u.”

27 Ad inarana kon sintasay fayas ad asin nanyaman an Apudyus, ad inadchonon chicha wi anana, “Uminum-ayu losan ta annaya. 28 Sanan charà wi mifùfù à manguras ta fasur na takuy ad-adchuwon, ya sana kon mampanoknok ta impustan Apudyus. 29 Tuttuwan ifakà an chiayu, wi achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na padchay makainumà an chiayu ta àoyyay fayas ta Manturayan Apudyus.”

30 Ad nangkantachà chaychayaw an Apudyus, ad lummawacha wi ummoy ta filig wi Olivo.

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mar 14:27-31; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

31 Sachi ad anan Jesus an chicha, “Na sanay lafi, umawid-ayu losan wi taynanyù saon, tan sachin niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Patoyò na mampapastor ad mansississiyon losan na panniluna.’ 32 Ngim nu umuliyà matakù, umunaà umoy ad Galilea nu chiayu ta aschin man-asiil-antau.”

33 Sachi ad anan Pedro an Jesus, “Uray nu taynan sia ta anchanay uchum, foon à taynà sia!”

34 Ngim anan Jesus an Pedro, “Tuttuwan ifakà an sia, wi nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.”

35 Ngim summongfat à Pedro wi anana, “Achì pu sia ilifak, uray nu makàtoyà an sia!”

Ad sachi kon imfakan losan na disipulusna.

Na Nalluwaruwan Jesus Ad Getsemani

Mar 14:32-42; Luc 22:39-46

36 Sachi ad ummoycha Jesus ta disipulusna ta sachi lukar wi ananchay Getsemani, ad anan Jesus an chicha, “Umachuy-ayu yan ta anna ta inyà

malluwaru ta anchi.” ³⁷Ad intalinna cha Pedro ya chachi mansunud wi anà Zebedeo, ad summauy wi malifuk na somsomòna. ³⁸Ad ananan chicha, “Amod na somsomòu wi isù siyan iyatoy-u. Ingwaw-ayu ta anna ta fantayanà.”

³⁹Ad ummadchayang à ait ad nallùfub ta luta wi malluwaru anani, “Ama, nu mafalin kuma, ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasnan chawatò, piò wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.”

⁴⁰Sachi ad nangulin à Jesus ta chachi turuy disipulusna ad inchasana chichay nasusuyop. Ad ananan Pedro, “Apay, achi pu mafalini fantayanà à uray osay uras? ⁴¹Achiayu kuma masuyop ta malluwaruayu ko ta achiayu pu maawis wi makafasur. Tuttuway annan somsomòyuy mangwa ta ustù, ngim maafak-ayu ta kinakapsut na long-agyu.”

⁴²Sachi ad asin ummadchayang à Jesus wi umoy malluwaru anani, “Ama, nu achi mafalini mafaliwan na annay màwan saon wi malikatà, siyan màwan piom.” ⁴³Sachi ad asin nangulin ta chachi turu ad inchasana chichay nasusuyop wi amod na suyopcha.

⁴⁴Ad tinaynana kay chicha wi ummoyna ko ipitluy mangiluwaru ta isun na luwaruna ta chamu. ⁴⁵Ad asin nangulin ta ingkawan na disipulusna ad anana, “Kassiyaayu kay wi nasusuyop? Noy! Annay nachauman na timpu, wi saoni namfalin taku, mipurangà ta managfasur. ⁴⁶Siyan fumangon-ayu ta intau, tan anchiyang mangifik an saon!”

Na Natiliwan Jesus

Mar 14:43-50; Luc 22:47-53; Juan 18:3-12

⁴⁷Sachi ad wi man-ug-ugku à Jesus, chummatong à Judas wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulusna, wi nifurun akon siyan ad-adchuwani takuy nasabsabliyan ya napangpang-oan, wi chichan imfaun na pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio. ⁴⁸À Judas, imfakanan singyar na mangifikanan Jesus, wi anana, “Na takuy kayyomò, siyan tiliwonyu!”

⁴⁹Sachi ad ummoy à Judas an Jesus ad anana, “Apu!” Ad kinayyomnà Jesus.

⁵⁰Ad anan Jesus an siya, “Furun, sinun kakaram?”

Sachi ad ummachanin chachi takuy naniliw an Jesus. ⁵¹Ad linùpus na osay disipulus Jesus na sablina ad piningasnan ingan na sanilun na Angatuwani Pachi. ⁵²Sachi ad inomoran Jesus à siya wi anana, “Ibroynun sablim! Tan nu sablin usarom à isaraknibnu, sabli kon mangtoyochan sia. ⁵³Apay, achim pu akammu wi nu manchawatà an Amà turung, man-ifaunnà alifulifù aangehes à manaraknib an saon? ⁵⁴Ngim nu amaschin oyyoò, in-inon na tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus wi ananay masapur màwan amasna?”

⁵⁵Sachi ad anan Jesus ta chachi takuy ad-adchuwan, “Akkawanà ta masapur mansasabliayu ya mampapang-òdayu wi umali maniliw an saon? Finikati nantudtudtuchuwà an chiayu ta Templo, ad apay achiyà pu tiniliw ta sachi nù? ⁵⁶Ngim masapur màwan amasna ta tumuttuwaan na inyug-is chachi profetas ta awi wi ukud Apudyus.”

Sachi ad ummawid losan na disipulusna wi tinaynanchà siya.

Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar

Mar 14:53-65; Luc 22:54-71; Juan 18:13-24

⁵⁷Chachi naniliw an Jesus, inyoychà siya ta foroy Caifas wi Angatuwani Pachi, wi sachin naurusan na namangpanguwon na Judio ya mangitudtuchu ta Lintog. ⁵⁸Ngim à Pedro, nan-ag-agkaaw wi nitun-ud an chicha ingkana kay ta paway na foroy na Angatuwani Pachi, ad ummoy nakaachuy ta chachi kuwarcha ta ilana nu sinun màwan Jesus.

⁵⁹Chachi pangpangun na papachi ya losani kukunsisar, nan-anapchà ipafasurchan Jesus ta awad lasunchay mamatoy an siya. ⁶⁰Ngim maid pu inchasancha, uray nu am-an na charumchan siya. Ngim anungusna ad ummagsad na chuwa anani, ⁶¹“Na sanati taku, ananay anna nun karobfonganay mamaas ta Templon Apudyus ad asinna patàchoron ta unog na turuy padcha.”

⁶²Sachi ad ummagsad na Angatuwani Pachi ad ananan Jesus, “Apay maid isongfatnu ta anchanay ipafasurchan sia? Winnu tuttuwan imfakacha?” ⁶³Ngim ingkikinnò à Jesus. Ad asin na Angatuwani Pachi anan an siya, “Ta sangwanan Apudyus wi natataku, mancharò sia ta songfatam na imusò an sia: sian tuttuway Cristu wi Anà Apudyus, wi uullayonni?”

⁶⁴Ad anan Jesus wi summongfat, “Tuttuwan imfakam. Ngim ifakà an chiayu losan, nu marpas na annay màwan saon, mailayù saoni namfalin taku wi umaachuy ta apot ta chiwawan Apudyus wi Mannakafalin. Ad mailayu kon mangulinà wi marpud langit wi iyaliyà ta lifuu!”

⁶⁵Chingngor pun na Angatuwani Pachin imfakan Jesus, kinissaynan silupna ta amochi og-otna, wi anana, “Sinu kon annaya, wi iyalignan long-agnà Apudyus! Foon à masapur awad uchum à anapontaù mangistiku ta fasurna! Tan losantau chingngor na sachi wi inukudna wi iyalignan long-agnà Apudyus! ⁶⁶Ad sinun kasomsom-anyu?”

Ad ananchay summongfat, “Mapatoy kuma.”

⁶⁷Ad tinubfaanchan fosarna ad chinanugchà siya. Ad na uchum ako, finungutchan atana ad linipakcha anani, ⁶⁸“Nu tuttuway sian Cristuy impaalin Apudyus, ifakam na nanlipak an sia!”

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mar 14:66-72; Luc 22:56-62; Juan 18:15-27

⁶⁹Na sachi, nakaachuy à Pedro ta paway, ad ummoy an siyan osay fafarasang wi sanilun na Angatuwani Pachi, ad anana, “Sia kon osay furun Jesus wi iGalilea.”

⁷⁰Ngim illifak Pedro ta sangwanancha losan anani, “Maid akammù ta sanati ug-ugkuchom.”

⁷¹Ad ummoy ta liwangan na sachi paway. Ngim iningkaw akon osay fafarasang wi sanilu wi nangilan siya, ad anana ta chachi naag-agsad, “Annaya kon osay furun Jesus wi iNazaret.”

⁷²Ad asin Pedro illifak wi ananay insapata, “Kattoi maid akammù ta sanati taku!”

⁷³Napapannos pun ummoy an siyan chachi naag-agsad wi anancha, “Kattoi sian osan chicha tan maimatunan na ingkigkingam!”

⁷⁴Ad anan Pedro wi nangisapata, “Uray chusaonà an Apudyus nu foon à tuttuwan ifakà, maid pu akammù ta sanati taku!”

Ad natanullaù na awitan ta sachi. ⁷⁵Ad nasnasmò Pedro na imfakan Jesus an siya, wi anana, “Nu chaan pun na awitan manullaù, namitluwonà illifak.” Ad chakusi lummayaw à Pedro wi amod na somsomònay nan-ifil.

Nipasangù Jesus An Pilato

Mar 15:1; Luc 23:1-2; Juan 18:28-32

27 ¹Figfikat pun asin naarus losan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio nan-uukud nu sinun in-inonchay mampapatoy an Jesus. ²Siyan kinachilaanchan imana ad inyoycha impurang an Pilato wi fifinnachur.

Na Natayan Judas

Apost 1:18-19

³À Judas, wi siyan nangifik an Jesus, inakammuna pun wi nasintinsiyaan à Jesus wi mapatoy, namfafawi siyan inyulinnan sachi turumpuruy pilak ta chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio. ⁴Ad anana, “Nakafasurà tan imfifik-un takuy maid pu fasurna!”

“Maid pu ay-ayannisnat! Ikadnu!” ananchay summongfat.

⁵Ad intop-ar Judas na pilak ta Templo ad lummayaw ummoy nan-otoy.

⁶Ad chachi pangpangun na papachi, chinakupchan pilak ad anancha, “Mipalit ta Lintogtau nu iyamungtaun annay pilak ta Templo tan fayad na fiyag na taku.” ⁷Siyan na lisortan na nan-uukuchancha, ingnginacha ta lutan na osay takuy manchichiwin à fanga ta awad lorobnan na kaili wi foon pù Judio. ⁸Ad nanipud ta sachi, nangachanan na sachi lutà “Lutan na Chara” tan sachin narpuwan na nginana.

⁹Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Jeremias wi profeta ta awi, wi anana, “Na turumpuruy pilak wi inapufaran na chachi kanà Israel à ustuy fayadna, innaracha ¹⁰ad ingnginacha ta sachi lutan na manchichiwin, wi sachin imfakan Apudyus wi màwa.”

Na Nangimfistikaran Pilato An Jesus

Mar 15:2-5; Luc 23:3-5; Juan 18:33-38

¹¹Sachi ad impasanguchà Jesus an Pilato wi fifinnachur, ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyam anam,” anan Jesus wi summongfat. ¹²Ngim achin pu Jesus songfatan na ipafasur na chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio.

¹³Siyam anan Pilato an siya, “Tam-ako achi songfatan na anchayan ipafasurchan sia?”

¹⁴Ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna wi uray osa ta ipafasurchan siya, ad siyam naschaawan na Fifinnachur.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mar 15:6-15; Luc 23:13-25; Juan 18:39-19:16

¹⁵Tinawoni timpun na fiyastay Mangiyakasmooan, siyam achawiyam na fifinnachur wi umiparufus à osà farud wi chawaton na taku. ¹⁶Ad na sachi timpu, niyasur wi iningkaw na osay farud wi nanchinamag na kinarawingna wi nangngachan à Jesus Barrabas. ¹⁷Siyam naarus pun na takuy ad-adchuwan, inimus Pilato an chicha anani, “Sinun pionyù iparufus-u, Jesus Barrabas winnu Jesus wi ananchay Cristu?” ¹⁸Sachin imfakan Pilato tan inaagkammuna wi aposchan nangicharumanchan Jesus.

¹⁹Na ummaachuyan Pilato ta aachuyani mangkuisana ta taku, inawatnan surat asawana wi anana, “Achim fiyangan na sanati takuy maid pu fasurna, tan ummogyatà ta in-inop-u ta lafi ta mipangkop an siya.”

²⁰Ngim chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio, inawischan takuy naarus ta siya paiparufuschà Barrabas ya ipapatoychà Jesus. ²¹Ngim inimus Pilato an chicha, “Sinun pionyuy iparufus-u ta annay chuwa?”

Ad losancha anan, “Barrabas!”

²²Ad inimus ako Pilato an chicha, “Ad sinu kon oyyoò an Jesus wi ananchay Cristu wi impaalin Apudyus?”

Ad losancha anan, “Ilansayù siya ta kros!”

²³Ad anan ako Pilato, “Tamako? Sinun iningwanay lawing à milansaana ta kros?”

Ngim chinakorcha impauy anani, “Ilansayù siya ta kros!”

²⁴Illasin Pilato wi maid silfin na ifagfakana, ad isù makurucha, siyam nampaarà chanum ad namfuru ta sangwanancha losan, ad anana, “Sanan

mangakammuwanyu wi maid fiyang-u ta mangtoyanyu ta annay taku! Siyan nangamung-ayu!”

²⁵Ad losancha summongfat anani, “Nangamung-ani ta kanàni nu kachusaannin mangtoyanni!”

²⁶Sachi ad imparufus Pilato à Barrabas, ad impaabchoynà Jesus, ad impurangnà siya ta chachi mangilansa.

Na Nanginsurtuwan Na Susurchachu An Jesus

Mar 15:16-20; Juan 19:2-3

²⁷Ad na susurchachun Pilato, inyoychà Jesus ta foroy na fifinnachur, ad linìwos losan na surchachù siya. ²⁸Ad finchanganchà siya ad sinilupanchà siyà mancharaag à isù silup na Ali. ²⁹Ad fummaliugchà lassilassì isù koronana ad impayunguschan siya, ad ummigkacha kò sur-ud ta chiwawani imana. Ad nampalintumongcha ta sangwanana wi nanginsurtun siya anani, “Ta matakua ing-ingkana, siay Alin na Judio!” ³⁰Ad tinubtubfaanchà siya, ad inarachan sur-udna ad impang-òcha ta uruna. ³¹Ad limpascha pun inin-insurtù siya, sinukatanchan sachi insilupchan siya ta sikuchi silupna. Sachi ad illayawchà siya wi umoy mangilansan siya ta kros.

Na Nilansaan Jesus Ta Kros

Mar 15:21-32; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

³²Na lummawaancha ta ili, inafotchan osay taku wi nangngachan à Simon wi iCirene. Ad impafuudchan kros Jesus an siya.

³³Ad nichaumcha ta osay lukar wi ananchay Golgota (na miningna, “Fàag”). ³⁴Ad inadchanchà Jesus à fayas à naraukan à apku, ngim inissimana pun achina pu inumon.

³⁵Sachi ad illansachà siya ta kros, ad namfinnunutcha nu sinun mangin-uwa ta luputna. ³⁶Ad ummachuycha wi namantay an siya. ³⁷Ad innigkacha ko ta kros ta uulluwan Jesus na inyug-ischay impafasurchan siya, anana, “Annayà Jesus wi Alin na Judio.” ³⁸Ad illansacha kon chuway akkawan inchorag an Jesus wi osa ta apot ta chiwawanna ya osa ta apot ta chuwikina.

³⁹Na takuy lummaus ta sachi, asiwiwingiwingcha wi nanginsurtun Jesus, wi anancha, ⁴⁰“Na! Anam met wi faasom na Templo ad asinnu patàchoron ta unog na turuy padcha! Siyan saraknifam na long-agnu! Ad nu tuttuway anà sian Apudyus, lumogsad-a ta sanati krosnu!”

⁴¹Ad isun akon iningwan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio, wi inin-insurtucha kò siya anani, ⁴²“Finadnganan uchum, ngim achi pu makafachang ta long-agna! Ad anana met wi siyan Alin na kanà Israel! Siyan nu lumogsad ta krosna, patiyontau wi narpun Apudyus! ⁴³Piyarona nù Apudyus, ya anana koy anà anu Apudyus. Siyan ilantau ud nu pion Apudyus wi manaraknib an siya ta sana!”

⁴⁴Ad uray chachi koy akkawan wi nailansa ko ta kros, sachi kon iningwachay manginsurtun siya.

Na Natayan Jesus

Mar 15:33-41; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

⁴⁵Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw. ⁴⁶Ad na sachi, nampoaw à Jesus wi anana, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Na mining na imfakana, “Apudyus-u, Apudyus-u, tam-akò saon man-awichan?”

⁴⁷Chingngor pun chachi naag-agsad na imfakan Jesus, anan na uchum, “Ayakanà Elias!” ⁴⁸Sachi ad nanodchà na osa wi ummoy nangarà ispongna ad illunongna ta ilom ad impàtanna ta paur ta supsupan Jesus.

⁴⁹Ngim ingkimaun na uchum anani, “Awniyan, ta ilantau nu umalin Elias saraknifan à siya!”

⁵⁰Ad asin nampoaw à Jesus, ad sachin anungus na angosna.

⁵¹Ad na sachi, nan-agwa nakissay na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo wi nanipud ta ngatu ingkana ta chora. Ad nanita kò napigsa ad natlà na chakorani fatu. ⁵²Ad naib-at akon lobrofon, ad ad-adchuwan na takun Apudyus wi nan-ootoy wi ummuli nataku, ⁵³ad tinaynanchan lofoncha. Ad ummuli pu ko nataku Jesus, losancha ummoy ad Jerusalem, wi ad-adchuwan na takuy nangilan chicha ta sachi.

⁵⁴Ad na kapitan ya chachi susurchachuna wi namafantay an Jesus, ummogyatcha ta nangil-ancha ta losani nàwàya ya nallinaancha ta chita, ad anancha, “Tuttuway siyan Anà Apudyus!”

⁵⁵Ad iningkaw akon ad-adchuwani fubfufai wi nan-oottap, wi chichan nitun-ud wi fummachang an Jesus ta narpuwanchad Galilea. ⁵⁶Iningkaw an chicha cha Maria Magdalena, Maria wi inacha Jaime an Jose, ya asawan ako Zebedeo.

Na Nilobnan Jesus

Mar 15:42-47; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁵⁷Mummaschom pun, chummatong na osay faknang wi iyArimatea wi mangngachan à Jose. Siya kon osay summurut an Jesus. ⁵⁸Ad ummoyna chinawat an Pilato na lachag Jesus, ad intay-un Pilato. ⁵⁹Ad impas Jose na lachag Jesus ta kros ad finussungna ta lukaki uros. ⁶⁰Ad inyoyna illofon ta attukutukanay lofon. Ad linikadnan chakorani fatu intumar ta liwangan na lofon, ad lummayaw. ⁶¹Ad cha Maria Magdalena ya osay Maria, iningkawcha wi ummaachuy ta sangwanan na lofon.

Na Namantayancha Ta Lofon Jesus

⁶²Nafikat pun ta Safachuy ngingillinan, naarus chachi pangpangun na papachi ya Fariseo ta foroy Pilato, ⁶³ad ananchan siya, “Apu, nasnasmònin imfakana ta atattakuwan na sachi tuliyani ananay umuli

nu matakù ta miyatluy padcha. ⁶⁴Siyan mamfaru nin nu umifaun-à umoy mamantay wi ustuustu ta lofonna ingkana ta miyatluy padcha, ta achin pun na disipulusna umoy ilayaw na lachagna ad ananchay ummuli nataku. Ad nu màwan amaschi, sillumawing nu umachun maturtulliyàn wi taku nu chamu.”

⁶⁵Ad inapufaran Pilato anani, “Oo, anchanat na susurchachu, siyan iyoyyu chicha ta narmancha fantayan.”

⁶⁶Ad ummoycha ad nangwachà singyar ta liwangan na lofon ta akammuwoncha nu awad umoy mangib-at, ad impafantaycha ustuustu.

Na Ummuliyan Jesus Natakuwan

Mar 16:1-10; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

28 ¹Na amfikat na sachi Safachuy ngingillinan ta wiswisnit ta Chumingku, lummigwacha Maria Magdalena ya sachi osay Maria wi umoy mangila ta lofon. ²Sachi ad nanità napigsa ad nan-osog na osay anghel Apudyus wi narpud langit ad linikadnan tangob na lofon ad ummachuyana. ³Na itchurana, isag sumiling wi isù ilat, ad na silupna, putilaan. ⁴Ad na nangil-an chachi kuwarcha, namaypayogpogcha ta ogyatcha, ad nalitwadchay isù natoy.

⁵Ngim anan na anghel ta fubfufai, “Achiayu umogyat. Akammù wi ummaliyu ilan à Jesus wi nailansa ta kros. ⁶Ngim maid ad asna tan ummuli nataku wi siyan imfakanan chiayu. Wayyu ta ilanyun nifanatana. ⁷Ad kanasonyu ta ing-ayu ifaka ta disipulusna, wi tuttuway ummuli natakù Jesus ad umuna umoy nu chicha ad Galilea ta aschin mangil-anchan siya! Achiyu maliwatan na imfakà an chiayu.”

⁸Ad nan-itaynanchan lofon, wi annan ogyatcha ngim naragsakcha ko kapu ta chingngorcha. Ad nanodchàcha wi umoy mangifaka ta disipulusna.

⁹Ngim inafotchà Jesus, ad ananan chicha, “Fumarun somsomòyu!” Ad nampalintumongcha ta sangwanana wi inognanchan ikina wi manayaw an siya. ¹⁰Ad anan Jesus an chicha, “Achiayu umogyat. Ngim ing-ayu ifaka ta losani susunud-u ta umoychad Galilea ta aschin mangil-anchan saon.”

Na Lasun Na Nanguwarchan Jesus

¹¹Lummayaw pun na fubfufai ta lofon, na uchumi surchachuy nanguwarcha ta lofon, ummoycha ta ili imfaka ta chachi pangpangun na papachi na losani nànwà. ¹²Ad chachi pangpangun na papachi, inaruscha chachi namangpanguwon na Judio, ad nan-uukudcha nu sinun oyyooncha. Ad pinasuksukanchan susurchachù achù pilak ta isulibchan nànwà. ¹³Ad ananchay namilin an chicha, “Amasnan ifakayu ta taku. Nasusuyop-ayu pun ta lafi, ummalin disipulusna innaran lachagna.

¹⁴Achiayu machanakan nu chamakon na fifinnachur na nàwa, tan nangamung-ani wi mangisuplikar an siya ta losan, ta achi chiayu pafasuron.”

¹⁵Ad innaran chachi susurchachun pilak ad tinungparchan nifakan chicha. Ad nanipud ta sachi, sachin nanchinamag ta losani Judio.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mar 16:14-18; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Apost 1:6-8

¹⁶Ad chachi disipulus Jesus wi nasawaran à osa, ummoycha ta takudtud ad Galilea wi sachin imfakan Jesus à manib-atanan chicha.

¹⁷Ad innilacha pun à siya, chinayawchà siya, uray nu manchuwachuwan uchum nu tuttuway Jesus.

¹⁸Sachi ad ummachanì Jesus an chicha anani, “Nipiyar an saon na fiyang ta losani awad ad langit ya asnay luta. ¹⁹Siyan ifaun-u chiayù umoy ta ailiili ta luta ta tudtuchuwanyun losani taku ta mamatichan saon ta mandisipulus-u chicha. Ad funyakanyu chicha ta ngachan Ama wi Apudyus, ya saoni Anàna, ya Ispirituna. ²⁰Ya itudtuchuyun chicha ta tungparonchan losani imfakà an chiayu. Ya sosom-onyuy iingkawà an chiayù ing-ingkana.”

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Marcos

Na Intudtuchun Juan Wi Mamfufunyag
Mat 3:1-12; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

1 ¹ Annayan Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu wi Anà Apudyus. ² Na nilukiyana siyan tummuttuwaan na inyug-is na profetay Isaias,

“Anan Apudyus, ‘Awad na osay taku
wi ifaun-u unaon nu sia
ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’

³ Ingkaw à siya ta ikaw wi maid pu ili,
wi mangip-ip-aw ta taku. Anana,
‘Annay chumatong na Apu.
Pafaruwonyun somsomòyu ya mansakanaayu,
wi isun na mangikakatan ta charan
nu chumatong na Ali.’ ”

⁴ Ad nampailà Juan ta ikaw wi maid pu ili namfunyafunyag ya nantudtutuchu ta taku, wi anana, “Masapur ifafawiyun fasuryu ya mampafunyag-ayu, ad pakawanon Apudyus chiayu.” ⁵ Ad ummoy na ad-adchuwani takuy chingngor à Juan, wi narpuchad Jerusalem ya ailiili ta provinsiya wi Judea. Ad imfafawichan fasurcha, ad finunyakan Juan chicha ta Chawwang wi Jordan.

⁶ Na luput Juan, inafor wi chutchut na kamar, ya uglit na tàyadna, ad chuchun ya chilun aannona. ⁷ Ad ananay nangiwarwarawag ta taku, “Awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. ⁸ Chanum yakan ifunyag-un chiayu, ngim à siya, ifunyagnan chiayun Ispiritun Apudyus.”

Na Nafunyan Jesus
Mat 3:13-17; Luc 3:21-22

⁹Na sachi timpu, chummatong à Jesus wi narpud Nazaret wi ili ta provinsiya wi Galilea, ad ummoy nampafunyan an Juan ta sachi Chawwang wi Jordan. ¹⁰Lummoswa pù Jesus ta chanum, innilanay niwanit ad langit ad na Ispiritun Apudyus, nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. ¹¹Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sian anàu wi ay-ayatò. Maragsakanà an sia.”

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron
Mat 4:1-11; Luc 4:1-13

¹²Sachi ad chinisan na Ispiritun Apudyus pin-oy à Jesus ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. ¹³Ad sachin namachasan Satan an siya makafasuron ta unog na opatpuruy padchay iningkawana ta sachi. Ad-adchuwan akon man-àachap ta sachi, ngim finadngan na aangehes à siya.

Na Nangayakan Jesus Ta Opati Manatakufur À Mandisipulusna
Mat 4:12-22; Luc 4:14-15; 5:1-11

¹⁴Nifarud pun à Juan wi Mamfufunyan, nangulin à Jesus ad Galilea nangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag wi narpun Apudyus. ¹⁵Intudtuchuna, “Chinumtong na matuttuwaan na imfakan Apudyus, siyan chanchanin milukiyan na Manturayana! Fafawiyonyun fasuryu ya patiyonyun annayay Mamfaruy Chamag!”

¹⁶Na osay padcha, nanadchadcharan à Jesus ta tarantag na Fayfay ad Galilea, ad innilanan chuway mansunud wi cha Simon an Andres wi manakufur. ¹⁷Ad ananan chicha, “Ichulinyunat ad mitun-ud-ayun saon ta sukata na iwaaryu ta mamatinyonyun takun saon.” ¹⁸Ad nan-itaynanchan takufurcha ad nitun-udchan siya.

¹⁹Naaaycha pù ait, innilana kon chuway mansunud wi cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo, wi iningkawcha ta fangka wi amatonchan takufurcha. ²⁰Ad nan-iyayagnà chicha, ad nitun-udcha kon siya wi tinaynanchà amacha ta fangka ya chachi tinangchanancha.

Na Osay Larai Wi Nakafarfaray
Luc 4:31-37

²¹Sachi ad ummoycha Jesus ad Capernaum. Ad na Safachuy ngingillinan na Judio, linumnò à Jesus ta sinagogan na Judio nantudtuchu. ²²Ad naschaaw na losani nangngor ta pinagtudtuchuna, tan foon pù isun na pinagtudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog, tan maila wi annan karobfonganay mantudtuchu.

²³Ad na sachi, linumnò ako ta sachi sinagoga na osay larai wi nakafarfaray. ²⁴Ad impoawna anani, “Siay Jesus wi iNazaret, sinun oyyoom an chiani? Ummalià manachail an chiani? Akammù à sia, wi sian sachi naapudyusan wi impustan Apudyus wi umali!”

²⁵Ngim impakinò Jesus na aran, “Kuminda! Taynam na sanati finarfaraynu!”

²⁶Ad na aran, inwokawognan sachi larai ad kummingà chakoran, pun lummayaw. ²⁷Ad losan chachi nangiila, naschaawcha ad nan-asiimuscha, “Sinu kon anna? Adchatuy tudtuchu! Annan karobfongana, tan mafalinna paryawon na aran, ad patkonchà siya!”

²⁸Sachi ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ilid Galilea.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mat 8:14-17; Luc 4:38-41

²⁹Sachi ad lummawacha Jesus ta sinagoga, ad ummoycha ancha Jaime ya Juan ta foroycha Simon an Andres. ³⁰Nasakit na atukangan Simon, wi amod na panatingna, siyan imfakachan siya. ³¹Ad ummoy à Jesus ta nasuypana ad inognanan imana wi namangon an siya, ad naaan na panatingna. Ad sinakunganà chicha.

³²Mummaschom pun, inchatong na takun siyan losani nasakit ya nakafarfaray. ³³Ad losan na taku ta sachi ili, naaruscha ta paway na sachi foroy. ³⁴Ad inaan Jesus na nangkarakarasi wi sakit na achuy taku, ya pinaryawna kon achuy aran, ad impakinòna kon aran tan inakammucha wi siyan Cristu.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ad Galilea

Luc 4:42-44

³⁵Anna puni machanchani mawisnit, fummangon à Jesus ad ummoy naos-osa nalluwaru ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. ³⁶Ngim ummun-unudcha Simon ya fufurunna wi nanganaanap an siya, ³⁷ad inchasancha pun, ananchan siya, “Imuson sia ta losan taku.”

³⁸Ngim ananan chicha, “Masapur intau ta uchumi ili ta inyà ako tudtuchuwan chicha, tan siyan pangkop na ummaliyà ad asnay luta.”

³⁹Ad ummoy à Jesus ta ailiilid Galilea nantudtudtuchu ta taku ta sinagogacha ya namparyaw ta aran wi farfaray.

Impaimfag Jesus na Osay Larai

Mat 8:1-4; Luc 5:12-16

⁴⁰Iningkaw na osay nakollakong wi ummoy nampalintumong wi nampangpangngaasin siya, ad anana, “Patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

⁴¹Ad kinaasiyan Jesus à siya ad inyaragwadnan imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” ⁴²Ad naanimfag à siya ad fummaru.

⁴³Ad finilin Jesus à siya, “Lumayaw-a. ⁴⁴Achim ug-ugkuchon ta sinuman, ngim ing-a mampaila ta pachi, ad manchatun-a tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naaan na sakitnu.”

⁴⁵Ngim lummayaw pun, inwarawarawagnan iningwan Jesus an siya, siyan ad-adchuwan na takuy nangngor ta mamfaruy ining-ingwan Jesus. Siyan achì pu Jesus mampaila umoy ta ili, ad inaptiwna ta ikaw wi maid pu taku. Ad ummon takun siya wi narpu ta ailiili.

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong

Mat 9:1-8; Luc 5:17-26

2 ¹Naarkawanan ad, namagkulin à Jesus ad Capernaum, ad nanchinamag wi chummatong. ²Siyan naarus na ad-adchuwani taku ta foroy ingkanà maid pu màkawan na uchum uray na sòfan. Ad intudtuchun Jesus na ukud Apudyus an chicha. ³Ad chummatong akon opati lallarai wi fillikanchan osay naayayongi larai ta ipasangucha kuman Jesus. ⁴Ngim maid pu in-inonchay mangiyachanin siya an Jesus tan nanapnun taku. Siyan inafutanchan otop na foroy wi fatug Jesus, ad inchòrachan nifafàsar wi naayayong ta sangwanana. ⁵Ad inakammun pu Jesus wi napigsan pammatichan siya, anana ta naayayong, “Sunud, napakawan na fasurnu.”

⁶Ngim na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi ummaachuy ta sachi, nan-asiakitùtùcha anani, ⁷“Sinun karobfongan na sanat wi iyisunan long-agnan Apudyus! Tan maid makapakawan ta fasur nu achi afus à Apudyus!”

⁸Ngim inakammun Jesus na somsomòcha, siyan ananan chicha, “Tamako ta amaschin somsomòyu? ⁹Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu ‘Lumigwat-a, aram na ofognu ad manadcharan-a’?” ¹⁰À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” ¹¹Ad anana ta sachi naayayong, “Ifakà an sia, lumigwat-a, aram na ofognu ad lumayaw-a!”

¹²Ad na nangiil-an na losani takun siya, lummigwat pun innaranan ofogna ad lummayaw. Ad naschaawcha losan, ad chinaychayawchà Apudyus anani, “Maid pun innilataù isun na annaya!”

Na Nangayakan Jesus An Levi À Mandisipulusna

Mat 9:9-13; Luc 5:27-32

¹³Ad ummoy asin à Jesus ta tarantag na Fayfay wi Galilea. Ad naarus na achuy takun siya, ad tinudtuchuwana chicha. ¹⁴Ad na lummayawana ta sachi, innilanà Levi wi anà Alfeo wi ummaachuy ta pisananay manchachakup à fukis. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.” Ad narnigwat à Levi wi nitun-ud an siya.

¹⁵Anna puni mangancha Jesus ya disipulusna ta foroycha Levi, ummoy ako nakaan na achuy fufurun Mateo wi manchachakup à fukis ya uchumi takuy managfasur, tan ad-adchuwan na nitun-ud an siya. ¹⁶Ad na nangilan na uchumi mangitudtuchu ta Lintog, wi Fariseo ko, wi nakaan à Jesus ta managfasur ya manchachakup à fukis, inimuscha ta disipulusna, “Tamako makaan ta kakassanay taku?”

¹⁷Chingngor pu Jesus chicha, sinongfatana chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurchan chuktur. Siya makasapur na nasakit. Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Mangan

Mat 9:14-15; Luc 5:33-35

¹⁸Na namingsani nallangan wi nangan na disipulus Juan wi Mamfufunyang ya chachi Fariseo, ummoy na uchumi taku an Jesus ad inimuscha, “Na disipulus Juan ya chachi disipulus na Fariseo, mallanganchay mangan, ngim tamakon disipulusnu foon pù mallanganchay mangan?”

¹⁹Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mallangan lawan takuy makakasar wi mangan nu awad an chichan larai wi mikasar? Mangancha met! Tan nu awad an chichan larai wi mikasar, foon pù mallanganchay mangan. ²⁰Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar, ad sachin mallangananchay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus

Mat 9:16-17; Luc 5:36-39

²¹Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù itàrupnan lukaki luput ta pallos. Tan nu kumsin na lukaki luput, maakusut na tàrup ad am-amchonon nakissay.

²²“Maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na uglit ad mayam-an na uglit ya mifallu kon fayas. Ngim na inafuyu, siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu.”

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan

Mat 12:1-8; Luc 6:1-5

²³Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy, ad lummapid na disipulusnà utimancha. ²⁴Ad anan na Fariseo an Jesus, “Ilam, tamako ta amaschiyoncha wi mipalit ta Lintogtau nu Safachu?”

²⁵Ad anan Jesus an chicha, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitlancha ta awi? ²⁶Tan linumnò ta sachi mangngachani foroy Apudyus ad inaranan tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit

na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna. (Na sachi timpu, Abiatar na Angatuwani Pachi.)”

²⁷Ad anan ako Jesus, “Masapur maawatanyu wi na Safachuy ngingillinan, iningwan Apudyus à fumaruwan na taku, wi foon pù iningwanan takù fumaruwan na ngingillinan. ²⁸Ad à saoni namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta uray Safachuy ngingillinan.”

Na Larai Wi Naayayong Na Imana

Mat 12:9-14; Luc 6:6-11

3 ¹Na osay Safachu, linumnò akò Jesus ta sinagogan na Judio. Ad niyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayayong na osay imana. ²Ad iningkaw akon uchumi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, siyan sinipsiputancha nu paimfakonon larai ta Safachuy ngingillinan. ³Ad anan Jesus ta sachi larai, “Waynu ta annay sangwanan.” ⁴Ad anan Jesus an chicha losan, “Sinun iparufus na Lintogtau wi màwa ta Safachu? Mangwataù mamfaru winnu lawing? Takuwontaun taku winnu patoyontau?” Ngim akikinnòcha.

⁵Ad linangrangana chicha losan, wi ummog-ot ta nangil-anan chicha, ngim ummachaku kon chicha tan achicha pu matudtuchuwan. Sachi ad anana ta larai, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad fummarun imana. ⁶Ad lummayaw chachi Fariseo ad ummoycha ta takun Herod puranuwon na mamatayanchan Jesus.

Na Ad-adchuwani Taku Ta Tarantag Na Fayfay

⁷Ummoycha Jesus ya disipulusna ta tarantag na fayfay, ad nitun-ud akon ad-adchuwani taku wi narpud Galilea, Judea, ⁸Jerusalem ya Idumea, ya iningkaw akon uchum wi narpu ta chomang na chawwang wi Jordan ya uchumi narpu ta sakupon Tiro ya Sidon. Ummalicha losan ilan à Jesus tan chingngorchan ining-ingwana. ⁹Ad kapu ta aachun na taku, imfakan Jesus ta disipulusna ta isakanachan fangkà ingkawana ta achi pu maslikan ta chachi taku. ¹⁰Tan kapu ta nangaanana ta achuy sakit, ad-adchuwana na uchumi nasakit wi nansusulig an siya ta agpachancha kumà siya. ¹¹Ad chachi koy nakafarfaray wi nangilan siya, nampalintumongcha ta sangwanana ad nampoawcha anani, “Sian anà Apudyus!”

¹²Ngim finilinna chachi farfaray ta achicha kuma ifagfakan na mipangkop an siya.

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay Nasawaran À Chuwa

Mat 10:1-4; Luc 6:12-16

¹³Ummoy summang-at à Jesus ta osay takudtud, wi inayakanan takuy pilliyana, ad ummoychan siya. ¹⁴Ad chinutukanan nasawaran à chuwa

mamfurunna, ta chichan ifaunna wi umoy mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag. Ad ngingadnana chichà apostoles, ¹⁵Ad inadchanà chichà karobfongan à mangiparyaw ta aran wi farfaray.

¹⁶Anchanayan chinutukanay nasawaran à chuwa: Simon (nginachanan Jesus à siyà Pedro); ¹⁷cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo (nginachanan Jesus chichà Boanerges, wi na miningna, “Anà na Ichur”); ¹⁸Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Jaime wi anà Alfeo, Tadeo, Simon wi ananchay Mangipapakat, ¹⁹ya Judas Iscariote wi siyan nangifik an Jesus.

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mat 12:22-32; Luc 11:14-23; 12:10

²⁰Sachi ad lummyaw à Jesus, ad asin akon ad-adchuwani taku naarus, siyan à Jesus ya disipulusna, maid pun in-inonchay nangan. ²¹Chingngor ad na faryannan ining-ingwana, ummoycha ta ilayawcha kumà siya, tan anan na uchumi taku wi natingtingangan anù Jesus!

²²Ad na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem, anancha ko, “Nakafarfaray à Jesus ta pangpangun na aran wi Beelzebub, ad siyan nangatod an Jesus ta karobfonganay mangiparyaw ta aran!”

²³Ad inarus Jesus na taku, ad nan-alig wi anana, “Mafalini iparyaw Satan na long-agna? ²⁴Uray sinuy turay, nu foon à mantimpuyug na taku, wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, foon pù chumakus wi mauummung à osà ili. ²⁵Ad nu maid timpuyug na simfaryan, wi kanayuncha mantintinnanung wi mansusukob, mansisiyancha. ²⁶Ad nu makapatoy à Satan ta akin-aaranna, wi maid pu timpuyugcha, kapilitani maafakcha losan ad mapagpag na karobfongancha.

²⁷“Maid pu makarnò ta foroy na oschorani taku wi mangara ta ochonna nu achina unaon faruchan na oschorani taku achiwot manamsam ta ochonna.

²⁸“Tuttuwan ifakà an chiayu, na losani fasur na taku, mafalini mapakawan, wi uray na mangifag-ancha ta lawing mipangkop an Apudyus. ²⁹Ngim na mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan à ing-ingkana.” ³⁰Imfakanan sachi tan iningkaw na uchumi nangifaka wi Satan anun narpuwan na karobfongana, wi foon pu nù Ispiritun Apudyus.

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mat 12:46-50; Luc 8:19-21

³¹Sachi ad chummatong na inan Jesus ya susunudna, ad iningkawcha ta paway wi nangipaayag an Jesus. ³²Ad na achuy taku wi naarus an siya, imfakachan siya, “Noy! Anchanat anun inam ya susunudnud paway, ad paayagchà sia.”

³³Ad sinongfatana anani, “Oo, ngim foon pu kà chichan ifilang-ù inà ya susunud-u.” ³⁴Ad linangrangana chachi nakaachuy an siya, ad anana, “Chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u! ³⁵Tan sinumani mangwa ta pion Apudyus, chicha kon ifilang-ù susunud-u ya iinnà!”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi Nawakawakan À Fuor

Mat 13:1-9; Luc 8:4-8

4 ¹Asin akò Jesus ummoy nantudtuchu ta tarantag na fayfay. Ad kapu ta ad-adchuwan na takuy naarus, linumnò à Jesus ta osay fangka ad sachin tummùchuwana, ad iningkaw na taku ta tarantag wi manchongor. ²Ad achun intudtuchunan chicha wi nan-alig. Ad na nantudtuchuwanan chicha, anana,

³“Chongronyuna! Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. ⁴Ad na nawwakawana, nanchissun uchumi fuor ta charan ad ummon sissiwit innan. ⁵Na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, siyan nallasun summimitancha. ⁶Ngim umminit pun naryawcha ad narangucha tan maid pu lummamutancha. ⁷Na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummufucha. Ngim inilung na tarurung, siyan achi pun namusfus. ⁸Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad kanasan na tummufuwancha, ad namungacha losan wi turumpurun fangan na uchum, ya onompuru ya singkasut na uchum.”

⁹Ad inyanungus Jesus anani, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig

Mat 13:10-17; Luc 8:9-10

¹⁰Naab-afus pù Jesus, ummoy na uchumi nangngor ya chachi nasawaran à chuway disipulusnan siya, ad inimuscha nu sinun mining na aligna. ¹¹Ad anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus, afus-ayù mipaakammuwana. Ngim chachi uchum wi achi pu mamati, alig yakan mifakan chicha.

¹²‘Uray iillancha, achicha pu ilasin.

Ya uray chochongroncha, achicha pu maawatan.

Tan nu anaponcha ta maawatancha, mansakungchan Apudyus, ad pakawanona chicha.’”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag

Mat 13:18-23; Luc 8:11-15

¹³Sachi ad anan Jesus an chicha, “Nu achiyu pu maawatan na annayay alig, sinun in-inonyu wi mangawat ta uchumi alig-u? ¹⁴Na miyalikan na fuor wi niwakawag, ukud Apudyus. ¹⁵Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus, ngim chakusi

ummoy Satan inallilaw na chingngorcha. ¹⁶Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngorancha. ¹⁷Ngim foon pù lummamut an chicha, siyan foon à nanakus. Tan inumchas pun na napoblmaanacha ya napalikatancha kapu ta namatiyanacha, achicha pu nakaanus siyan inwarangcha. ¹⁸Ad na isun na nanchissuwan na uchumi fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor, ¹⁹ngim isù nailung na chingngorcha. Tan kapu ta patkanchan mangar-ancha ta masapurcha ta annay mafiyakanacha ta sana, ya kapu ko ta pionchay fumaknang, ya pionchay manonsosonson ta sinuman, sachin isù nangilung ta somsomòcha an Apudyus, siyan maid pu nafalinan na pammatica. ²⁰Ngim na isun na nanchissuwan na uchumi fuor ta malloma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad pinaticha, siyan namungan pammatica, wi turumpurun imfungan na uchum, ya onompuru ya singkasut na uchum.”

Foon Pù Matab-unan Na Silaw

Luc 8:16-18

²¹Ad anan ako Jesus wi nan-alig, “Nu awad mamaskid ta silaw, tab-unana ta kasun? Winnu igkana ta chukun na katli? Foon pun, tan mipatay ta ustuy papattayana! ²²Somsom-onyuna, na losani nitataru ta sana, mallotaw à tapin na padcha. Ya uray na losani foon pù maakammuwan ta sana, chumatong akon mipaakammuwana. ²³Nu naingaan-ayu, maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

²⁴Ad anana kon chicha, “Masapur tatanchaananyun annayay ifakà, wi na oyyoonyu ta uchum, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu, ngim sin-umamod na inyòoyyana. ²⁵Tan na takuy mangwa ta chongrona, machog-achog-an na maawatana. Ngim na takuy foon pù oyyoonan chingngorna, maaan na uray aiti naawatana.”

Na Alig Na Sumimitan Na Fuor

²⁶Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, isun na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor ta lutana. ²⁷Ad nasuyop ta linafi ad fummangon ta finigfikat. Ad na murana, summimit ya chumakochakor, ngim foon pù akammun chi taku nu sinun in-inon na tummufuwana. ²⁸Na luta, siyan nangipatufu ta murà mamungaana, wi na chamu, sumimit ad mailan tufuna. Sachi ad illukinay mafuki achiwot mamusfus. ²⁹Ad nu nar-um, ummoyna inani tan timpun na inyàani.”

Na Alig Na Fuor Wi Mustard

Mat 13:31-34; Luc 13:18-19

³⁰Sachi ad inimus Jesus, “Sinun miyisuwan na Manturayan Apudyus? Sinun ustuy miyalikana? ³¹Na osay miyalikana, amasna. Nimuran osay

fuor wi mustard, wi akàitan ta losani fuor, ta luta. ³²Ngim nu chumakor, siyan achakran ta losani mura, wi man-anachun pangana, ad mamfalini manùfutan na sissiwit.”

³³Amaschi kon nangitudtuchuwan Jesus ta ukud Apudyus wi alig na achù usarona, ta awad an chicha nu maawatancha. ³⁴Kanayuni alig na usaronay manudtuchun chicha, ngim nu ummafuscha ta disipulusna, insuplikarnan chichan mining na losani inyaligna.

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali

³⁵Mummaschom pun ta sachi padcha, imfakan Jesus ta disipulusna, “Manchormangtau.” ³⁶Sachi ad tinaynanchan ad-adchuwani taku, ad nallukancha ta fangka wi ummaachuyan Jesus. Ad iningkaw akon uchumi namfangka wi nitun-ud an chicha. ³⁷Napapannos ad, nammaag fummali napigsa. Ad nasàchusàchuwan na fangkà chanum ta amochi challuyun ingkanà nganngani milutong. ³⁸Ngim namupungngan wi nasuyop à Jesus ta audchiyen na fangka. Siyan finangonchà siya ad anancha, “Misturu, apay achim pu mangwaani annay milutongtau?”

³⁹Ad fummangon à Jesus ad pinakinònan fali ya challuyun, ad asin tummuoyong na fayfay. ⁴⁰Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Taayuko machanakan? Chaanyu pu kà saon piyaron?”

⁴¹Ad naschaawcha losan, ad nan-asiakitùtùcha, anani, “Sinun annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchà siya?”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Larai

Mat 8:28-34; Luc 8:26-39

5 ¹Ad chummatongcha ta chomang na sachi fayfay, wi sakupon Gerasa. ²Ad lummogsad pun à Jesus ta fangka, nisib-at an siyan osay larai wi nakafarfaray, wi narpu ta lorobnan, ³wi sachin iningkawana. Oschoran à siya, wi maid pu makakachilan siya. ⁴Tan uray nu makachilaan na imana ya ikina, koskosatonan kachilana. Maid pu osà nakaipukod an siya. ⁵Ad na pinadcha ya linafi, nangkagkagkaay ta lobrofon ya filfilig wi nampoapoaw, ya sinukasukatnan long-agna ta fatu.

⁶Ngim intapna pun à Jesus, nanodchà ummoy nampalintumong an siya. ⁷⁻⁸Ad anan Jesus ta aran wi farfaray na larai, “Lumayaw-an siya, siay aran!” Ad na aran, impoawna anani, “Jesus wi Anà Apudyus wi Angatuwan, sinun oyyoom an saon? Mampangpangngaasiyà mipakapun Apudyus ta achiyà palikatan!”

⁹“Sinun ngachannu?” inimus Jesus.

Ad summongfat chi nakafarfaray wi anana, “Kaachuwan na ngachan-u, tan ad-adchuwani-ani!” ¹⁰Ad nampangpangngaasi ta achicha kuma miparyaw ta sachi ili.

¹¹Na sachi, niyaspur wi iningkaw na ad-adchuwani forò wi asisusubsub ta takudtud. ¹²“Ipaoyùn chiani ta anchachiyay forò ta awad ingkawanni,”

ananchay nampangpangngaasi. ¹³Ad imparufus Jesus. Ad tinaynanchan sachi larai, ad ummoycha nallonog ta chachi forò wi nasuruk à chuway lifu. Ad asitotodchàcha wi ummoy lummyug ta chopras ad naanudcha losan ta fayfay.

¹⁴Na takuy namanfantay ta forò, ummawidcha losan ad impachamagcha ta ili ya foforoy wi nampaliwos. Sachi ad lummigwat na achuy taku wi ummoy nangila ta nàwaana. ¹⁵Ad na chummatnganchan Jesus, innilachan sachi larai wi tinaynan na aran wi nakasilup ya tummutùchu wi fummarun somsomòna. Ad ummogyatcha losan. ¹⁶Sachi ad asin chachi nangiila inisturyan nàwàwa ta sachi nakafarfarayi larai ya forò.

¹⁷Ad nampangpangngaasichan Jesus ta lumayaw kuma ta sachi ilicha.

¹⁸Ad na sumaayana ta fangka, nan-àarù chi larai wi nakafarfaray ta mifurun akon siya.

¹⁹Ngim inisì Jesus wi anana, “Ing-a ta ilim, ta ifakam ta aagkim na losani iningwan Apudyus wi namachang an sia ya nangachakuwanan sia.”

²⁰Ad lummyaw chi larai wi ummoy ta il-ili ta sakup Decapolis ad inisturyanan losani iningwan Jesus an siya. Ad naschaaw losan na taku wi nanggor.

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang

Mat 9:18-26; Luc 8:40-56

²¹Nangulin pù Jesus wi namfangka ta chomang na fayfay, ad-adchuwon na takuy naarus an siya ta tarantag. ²²Ad chummatong akon osay pangpangun na sinagogan na Judio, wi nangngachan à Jairo, ad innilana pun à Jesus, nampalintumong an siya ²³ad nampangpangngaasi wi anana, “Akin-ottoyon na anàuy fafarasang. Ngim nu umalim agpachan à siya, maaan na sakitna ad matakù!”

²⁴Ad nifurun à Jesus an siya. Ad ad-adchuwon akon nitun-ud an Jesus wi mansususulig.

²⁵Iningkaw akon osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. ²⁶Inag-akasan na ad-adchuwani chuktur à siya, ad naamin nakastun ùuwana, ngim naam-am-amod na sakitna. ²⁷Ngim chingngornan mipangkop an Jesus, siyan ummoy niyamung ta uchumi taku, ²⁸tan na somsomòna, anana, “Uray nu agpachà yakan silupna, umimfakà.”

²⁹Ad na nangagpachana ta silup Jesus, chakusi inwarangnay chumara, ad nalinana wi naaan na sakitna. ³⁰Ad à Jesus, lininana wi nausar na karobfongana, siyan nantuwili ad inimusna ta taku, “Sinun nangagpad ta silup-u?”

³¹Ad anan na disipulusna, “Tammako imuson na nangagpad an sia, wi ad-adchuwon na takuy mansususulig?”

³²Ngim nallangrangà Jesus wi manganap nu sinun nangagpad an siya.
³³Ad kapu ta inakammun chi fufain nàwan siya, namaypayogpog ta ogyatna ad ummoy nampalintumong an Jesus, ad imfakanan katuttuwaan.
³⁴Siyan anan Jesus an siya, “Sunud, mipakapu ta pammatim an saon, ummimfag-a. Siyan fumarun somsomònu. Achi pu umulin sakitnu.”

³⁵Na nan-ug-ugkuchan Jesus, chummatong na osay fabfaun wi narpu ta foroycha Jario, ad ananan Jairo, “Nar-us natoy na anànu, siyan apay taktakontaun Misturu?” ³⁶Ngim foon pù atinguron Jesus na imfakacha, tan ananan Jairo, “Achia machanakan. Piyarom à saon.”

³⁷Ad impalit Jesus na mitun-uchan na taku naraksig cha Pedro ya Jaime an Juan wi mansunud. ³⁸Ad na chummatngancha ta foroy Jairo, innilan Jesus wi asiiifilcha wi maid anungnungana. ³⁹Ad linumnò à Jesus ad charom, ad inimusna ta chachi taku, “Sinun oyyoonyuy maid anungnungana ya tayuko asiiifil? Foon pù natoy na fafarasang. Nasusuyop yakay!”

⁴⁰Ngim inam-amangchà siya. Sachi ad imparawana chicha, ad inayakanan ama ya inan chi natoy, ya chachi turuy disipulusna, ad ummoycha ta charom wi nifafannatan na natoy. ⁴¹Ad inognanan imana ad anana, “Talita kum!” Na mining na sachi, “Anà, ifakà an sia, fumangon-a!”

⁴²Ad nafanangon à siya, ad nanadcharan. (Nasawaran à chuwan tawonna.) Ad isag naschaaw na chakorna. ⁴³Ngim finilin Jesus chicha losan ta achicha ifagfakan nàwa, ad anana kon chicha, “Paananyù siya.”

Na Kailiyan Jesus, Achicha Pu Patkon À Siya

Mat 13:53-58; Luc 4:16-30

6 ¹Lummayaw à Jesus ta sachi ili ad nangulin ad ilina wi nakaoy akon disipulusna. ²Ad na Safachuy ngingillinan, ummoy à Jesus ta sinagoga wi nantudtuchu. Ad na achuy taku, naschaawcha ta pinagtudtuchuna. Ad anancha, “Sinun nangacharana ta sanati itudtuchuna? Ya sinu kon nangarana ta kinaraingna ya karobfonganay mangwà kaskaschaaw? ³Siyan sachi mangkakaob, wi anà Maria, wi sunudcha Jaime, Joses, Judas ya Simon! Ad anchana ko ad asnan susunudnay fubfufai!” Ad achicha pu patkon à siya.

⁴Siyan anan Jesus an chicha, “Tuttuway uray sinuy ili wi umayan na profetan Apudyus, lispituwon na takù siya. Ngim na mismuy kailiyana ya uray na aagkina ya faryanna, achicha pu lispituwon à siya.”

⁵Siyan kapu ta achicha pu patkon à siya, maid in-inonay mangwà kaskaschaaw ta sachi. Ààiyut yakan nasakit wi inagpachana, ad naaan na sakitcha. ⁶Ad naschaaw à Jesus tan achi pun na taku mamatin siya.

Na Namaunan Jesus Ta Disipulusna Mantudtuchuwon

Mat 10:5-15; Luc 9:1-6

Sachi ad kinagkagkaay Jesus na ailiili ta sachi wi nantudtuchu.

⁷Ad inarusna chachi nasawaran à chuway disipulusna, ad innadchonan chichan karobfongancha wi mangiparyaw ta aran wi farfaray na taku, ad sininchuwwana finaun chicha. ⁸Finilinnà chicha, “Achiayu mangaw-it à uray sinuman ta mamfiasiyanyu, afus na sur-udyu. Achiayu mangawit à anonyu, achiayu mampasiing, ya achiayu ko mamfarun à pilak.

⁹Mansapatus-ayu, ngim achiayu mangawit à sukat na luputyu.”

¹⁰Ad anana kon chicha, “Nu awad mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta foroyna ingkanà lumayawanyu ta sachi ili. ¹¹Ad nu kaspangalikan awad ili maid pu mammangilin chiayu ya achicha pu chongron na itudtuchuyu, tòakonyun tapuk ta ikiyu ta lumayawanyu mangakammuwanha wi ikadcha ta machusaancha!”

¹²Ad ummoycha itudtuchu ta taku wi masapur mamfafawicha ta fasurcha. ¹³Ad imparyawchan ad-adchuwani aran ta nakafarfaray, ad linankanchan achuy nasakit ad impaimfagcha chicha.

Na Natayan Juan Wi Mamfufunyang

Mat 14:1-12; Luc 9:7-9

¹⁴À Ali Herod, chingngornan mipangkop an Jesus, tan ug-ugkuchon na takun ining-ingwana. Anan na uchumi taku, “Siyà Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku, tan sachin karobfonganay mangwà kaskaschaaw.”

¹⁵Ad anan na uchum, “Siyà Elias.”

Ad na uchum ako, anancha, “Siyàn osay profeta wi isun chachi profetas ta awi.”

¹⁶Ngim chingngor pun Ali Herod na amaschi, anana, “Siyà Juan wi impasiwat-u! Ummuli nataku!”

¹⁷Na sachi Herod, siyan nampatiliw an Juan ya nangipafarud an siya. Amaschin iningwana mipakapun Herodias wi asawan na sunudnay Felipe, tan inasawan ako Herod à siya. ¹⁸Siyan imfakafakan Juan an Herod anani, “Maid karobfongam wi mangasawa ta asawan na sunudnu!”

¹⁹Ad kapu ta sachi imfakan Juan, isag Herodias linawing à Juan, ad pionay papatoy à siya. Ngim maid pu in-inona, ²⁰tan à Herod, ummogyat an Juan tan illasina wi mamfaru Juan ya naapudyusan ako. Siyan finafantayanà siya. Ngim na nangngorana ta itudtuchun Juan, pionay chongron à siya uray nakulikur na somsomona.

²¹Ngim chummatong na wayan Herodias. Tan na padchay manayawancha ta niyanaan Herod, impasakanan Herod na chakor wi lagsak ad inimfitarnan losani fufurunay turay na kufilnu ya papangat na susurchachu, ya nangangatuy takud Galilea. ²²⁻²³Ad nansaran anà Herodias wi fafarasang, ad naragsakanha Herod wi mamfufurun. Siyan anan Herod an siya wi nansapata, “Uray sinuy piom, ifakam an saon ta adchè an sia, wi uray na kogwan na kina-ali!”

²⁴Sachi ad lummawan sachi fafarasang ad ummoyna inimus an inana, “Sinun chawatò?”

Ad na insongfat inana, “Chawatom na urun Juan wi Mamfufunyag.”

²⁵Ad napanagkulin chi fafarasang an Herod, ad anana, “Na piò, adchom an saon ta sana na urun Juan wi Mamfufunyag, wi mapapallangkan!”

²⁶Nansasàuy à Herod ta sachi, ngim kapu ta insapatana ta sangwanan na losani mangilina, mafain à Herod wi mangisi. ²⁷Siyon finaunna osay surchachuna wi kuwarcha ta umoy mangara ta urun Juan. Siyan ummoyna siniwat na urun Juan ta fafalluchan. ²⁸Ad inchatongna inadchon na uru wi naparangkan ta fafarasang. Ad chi fafarasang, innadchon an inana.

²⁹Chingngor ad na disipulus Juan na nàwan siya, ummoycha inaran lachagna ad illofoncha.

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifuy Taku

Mat 14:13-21; Luc 9:10-17; Juan 6:1-15

³⁰Ad nangulin na apostoles an Jesus ad imfakachan losani iningwacha ya intudtuchucha. ³¹Kapu ta ad-adchuwani na takuy nanchatohatong, maid pu wayachay mangan, siyan anan Jesus ta chachi disipulusna, “Intau tumalin ta mafalini man-illongtaù ait.” ³²Ad lummayawchay namfangka wi ummoym tummalin ta osay lukar.

³³Ngim immatunan na achuy takun nallurukan ta fangkay lummayaw. Siyan na ad-adchuwani taku wi narpu ta ailiili, nanodchàcha wi innoychan tarantag ad ummunacha chummatong ta lukar wi umayancha Jesus. ³⁴Lummogsad pù Jesus ta fangka, innilanan chachi ad-adchuwani taku, ad amod na kaasinan chicha tan isuchà pannilu wi maid pu mangayyuwan an chicha. Sachi ad illukinay nanudtuchun chichà achu.

³⁵Anna puni mummaschom, ummon disipulusna siya, ad anancha, “Mummaschom, ad maid pu foroy ad asna. ³⁶Siyon fuarom chicha ta umoycha mangnginà anoncha ta anchachi il-ili ya foforoy.”

³⁷Ngim sinongfatana chicha anani, “Chiayun mamaan an chicha.” Ad anancha, “Piom wi ing-ani mangnginà tinapoy à pasar na chuwangkasut à pilak à ipaannin chicha?”

³⁸“Ing-ayu ilan nu am-an na tinapoy wi awad an chiayu,” anan Jesus. Innilacha pun anancha, “Awad na limay tinapoy ya chuway filis.”

³⁹Sachi ad impaachuy Jesus ar-arubfunon na taku ta tappu. ⁴⁰Siyon nasillimmampuru ya nasingkakasut na osay ugpuni ummachuy ta tappu. ⁴¹Ad innaran Jesus na limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi nanyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàn nan tinapoy ya filis ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku. ⁴²Ad losancha nabsug wi nangan. ⁴³Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani tinapoy ya filis wi chinakup na disipulusna. ⁴⁴Na filang na lallarai wi nangan, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mat 14:22-33; Juan 6:16-21

⁴⁵Narpas pun na sachi namaanan Jesus ta chachi taku, nallukanonan disipulusna ta fangka ta umunacha chumormang ta fayfay wi umoy ad Betsaida. Ad pinaryawnan chachi taku. ⁴⁶Sachi ad nanakachà Jesus ta takudtud wi ummoy nalluwaru. ⁴⁷Lummafi ad, nangkinawan fangka ta fayfay, ad os-osàan à Jesus ta takudtud. ⁴⁸Ad intapna wi namparpalikatancha wi nangiturung ta fangkacha tan aptiaptiwon na amochi fidfid. Machamaan ad, ummoy à Jesus an chicha wi nanadchadcharan ta lafaw na chanum. Na somsomòna, lausana chicha. ⁴⁹⁻⁵⁰Ngim na nangil-anchan siyay nanadchadcharan ta fayfay, nampauycha ta ogyatcha tan anancha pun nu aran! Ngim nakaning chicha, wi anana, “Achiayu umogyat. Saonna!”

⁵¹Sachi ad nakafangkan chicha, ad kumminò na fidfid. Ad naschaaw losan na disipulusna, ⁵²tan achicha pu naawatan na mining na nampaachuwan Jesus ta tinapoy. Isù achi pu lumnò ta somsomòchan losani innilacha.

Na Nampaimfakan Jesus Ta Nasakit Ad Genesaret

Mat 14:34-36

⁵³Nakafallasiwcha pun ta fayfay, chummatongchad Genesaret, ad insingodchan fangkacha. ⁵⁴Lummogsadcha pun, nan-iyimatun na takù Jesus, ⁵⁵siyan nanodchàcha wi ummoy ta losani fororoy impachamag wi chummatong à siya. Ad inyoy na takun chachi nasakit ta sinuy chongronchay ayona. ⁵⁶Siyan uray sinuy ili wi umayan Jesus, anchanan nasakit wi inyoy na taku ta aallusanacha, ad nampangpangngaasichan siya ta iparufusna kuma wi uray agpachanchan pagpag na silupna. Ad na losani nangagpad, ummimfagcha.

Tudtuchun Na Iyaawi

Mat 15:1-20

7 ¹Na osay padcha, ummalin uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem, ad naaruscha naamung an Jesus.

²Ad innilacha wi na uchumi disipulusna, foon pù tinungparchan achawiyanchay Judio, wi nu mangancha mamfurucha umuna.

³(Tan na losani Judio, sinchumallun Fariseo, achicha pu mangan nu foon à mafuruwanacha, wi sachin manungparancha ta intudtuchun na aappucha. ⁴Ya achicha pu ko anon na sinumani mangin-an nu foon pun à farfarancha unaon. Achu kon uchumi achawiyancha wi tungparoncha, wi isun na inyùuras ta tasa, fanga ya kanchilu.)

⁵Ad chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, inimuschan Jesus, “Tamakon disipulusnu, foon pù tungparonchan achawiyantau wi intudtuchun na iyaawi, wi achicha pu mamfuru y mangan?”

⁶Ad ananan chicha, “Tuttuwan sachi imfakan Apudyus ta awi mipangkop an chiayuy akinpapati, wi inyug-is Isaias wi profeta, wi anana, ‘Na anchanay taku, tupòcha kan manayawanchan saon, wi maid pu ustù somsomòchan saon.

⁷Siyan maid silfin na manayawanchan saon, tan siya itudtuchuchan achawiyancha wi ing-ingwan na taku ad ananchay filin-u nu!’

⁸Inwalinyun filin Apudyus ta siya tungparonyun achawiyanyu wi narpu kay ta somsomò na taku.

⁹“Tuttuway naraing-ayu wi mangiwalin ta Lintog Apudyus ta siya oognanyun sikuchi achawiyanyu! ¹⁰Tan anan Moses, ‘Chayawom na amam ya inam,’ ad ‘Sinumani mangarawag ta amana ya inana, masapur mapatoy.’ ¹¹Sachin ustuy nilintog, ngim iwalinyuchi tan itudtuchuyu wi uray iturung na taku ta amana ya inana, ngim nu ananay ‘Korban na annaya’ (na mining na ‘Korban,’ ‘Para an Apudyus’), ¹²mapasinsiya wi foon pu nù masapur wi fadngana chicha. ¹³Siyan na itudtuchuyu, inwalinyun lintog Apudyus. Ad achu kon oy-oyyoonu wi amaschi.”

¹⁴Sachi ad asin Jesus impaachanin chachi ad-adchuwani taku, ad anana, “Chiayu losan, inaagyü chongron ta maawatanyu! ¹⁵Foon pù siya mamparwing ta taku an Apudyus na lumnò ta tupòna wi anona, ngim na marpu ta taku sachi mangiparwing an siya. ¹⁶Nu naingaan-ayu, maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

¹⁷Napannos ad, tinaynan Jesus chachi taku ad ummoy linumnò ta foroy. Ad na disipulusna, inimuschan siya nu sinun mining na inyaligna. ¹⁸Ad anan Jesus, “Achiyu pu ko maawatan? Achiyu pu maawatan wi sinumani lumnò ta tupò na taku ad inùmunna, foon pù sachin mangiparwing an siya an Apudyus? ¹⁹Tan foon pù umoy ta somsomòna ngim umoy ta fuwangna ad nangaw-as.” (Na nangifag-ana ta sachi, impakaawatna wi losan na maan, maid arwinganan Apudyus.)

²⁰Ad inturuyna anani, “Na somsomò, siyan marpuwan na mangiparwing ta taku an Apudyus. ²¹Tan na somsomò, siyan marpuwan na losani lawing, isun na chagchakas, akaw, pumatoy, ²²kamkam, ya losani oyyooni lawing. Na somsomò siya kon marpuwan na sinumani linuruku wi turtulli, apos, pasorod, pas-ar ya uchumi linuruku. ²³Losani amaschi wi lawingi marpu ta somsomò na taku, chichan mangiparwing ta taku an Apudyus.”

Na Pammatin Na Osay Fufai

Mat 15:21-28

²⁴Ad lummayaw à Jesus ta sachi ili ad ummoy ta sakupon Tiro. Ad linumnò ta osay foroy, wi na kakarana, achi pu maakammuwan na

ingkawana. Ngim foon à mafalin tan chingngor na taku. ²⁵⁻²⁶Na osay fufai wi foon à Judio, wi niyanà ad Fenisia wi sakupon Siria, chingngorna wi awad à Jesus. À siya, nakafarfaray na anànay fafarasang. Siyan ummoy an Jesus nampalintumong nampangpangngaasi ta iparyawna kuman farfaray na anàna. ²⁷Ad nan-alig à Jesus wi ananan siya, “Masapur mapaanan umunan an-ananà achiwot na asu. Foon pù mafalin wi ipaan na anon na anà ta asu.”

²⁸Ad sinongfatana anani, “Tuttuwanat, Apu, ngim uray na asu ta chukun na lamisaan, mafalini anonchan chachà na an-ananà!”

²⁹Ad anan Jesus an siya, “Naun-unan na songfatnu! Uray lumayaw-a. Tinaynan na aran na anànu!”

³⁰Chummatong pun chi fufai ad foroycha, inchasanan anàna wi nifafàsar ta katli, wi maid pu farfarayna.

Na Nangaanan Jesus Ta Turong Ya Umor Na Osay Larai

³¹Ad lummayawcha Jesus ta sakup Tiro, ad nangoychad Sidon ya sakupon Decapolis ad nanàpuscha ummoy ta fayfay ad Galilea. ³²Ad na sachi, iningkaw na osay larai wi naturong ya naumor, ad inyoy na uchumi takù siyan Jesus ad nampangpangngaasicha ta agpachana kuma ta umimfag. ³³Sachi ad intalin Jesus à siya ad inigkanan kammatna ta ingan chi larai, ad tinubfaanan kammatna ad iyid-onna ta chilana na larai. ³⁴Sachi ad nantangad à Jesus ad langit, ad nan-angngos à napapannos, ad anana ta larai, “Epfata!” (Na mining na sachi, “Machiyat-a!”).

³⁵Sachi ad naaan na turongna ya umorna, ad naun-unan na kingana. ³⁶Ad finilin Jesus na chachi taku ta achicha ifagfakan na iningwana, ngim uray nu filifilinona chicha, sinchumalluy ifagfagfakacha. ³⁷Ad losan na nangngor, isagcha naschaaw, wi anancha, “Mamfaru losan na oy-oyyoon! Tan manchongronan naturong ya pakingaonan naumor!”

Na Namaanan Jesus Ta Opat Lifuy Taku

Mat 15:32-39

8 ¹Naarkawanan ad, naarus akon ad-adchuwani taku an Jesus. Ad naamin pun na faruncha, inayakan Jesus na disipulusna ad ananan chicha, ²“Maachakuwanà ta anchanay taku tan atlun padchacha ta sana wi ingkaw an chitau, ad naamin na faruncha. ³Ngim nu paryawò chichay nafitil, masikingancha ta charan tan narpun uchum ta ad-adchayuwan.”

⁴Ad inimus na disipulusnan siya, “Ngim sinun mangar-antaù ipaantau ta anchanayay ad-adchuwan ta annay tummatalini ili?”

⁵Ad inimusnan chicha, “Am-an na tinapoy wi awad an chiayu?”
“Pitu kay,” ananchay summongfat.

⁶Sachi ad impaachuy Jesus losan na taku ta luta. Ad innaranan pituy tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlàna impaiwaras

ta disipulusna ta taku. Ad inwarascha. ⁷Ad iningkaw akon aiti filis wi man-akàit, siyan nanyaman à Jesus an Apudyus ad impaiwarasna ko ta disipulusna. ⁸Ad losancha nabsug wi nangan. Ad pituy langngay na naamin napnu ta nafun-an wi chinakup na disipulusna. ⁹Na filang na takuy nangan, ummoy à opat lifu. ¹⁰Ad pinaryaw Jesus na taku, ad namfangkacha Jesus ya disipulusna wi ummoy ta sakup Dalmanuta.

Na Nampàwaan Na Fariseo An Jesus À Kaskaschaaw
Mat 12:38-39; 16:1-4; Luc 11:29-32

¹¹Chummatong na uchumi Fariseo an Jesus nakafatfatang ta sikapancha kumà siya. Siyan mampàwaonchà siyà kaskaschaaw à manuttuwaancha nu tuttuway Apudyus na nangifaun an siya. ¹²Nan-angngos à Jesus à napapannos, ad anana, “Tamakon annay lunap, mampàwachà kaskaschaaw à mangil-ancha ta kinasasaad-u? Ngim na ifakà an chiayu, maid pu mipailà singyar ta annay lunap!”

¹³Sachi ad tinaynana chicha, ad asin namfangka wi ummoy ta chomang na fayfay.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Tutduchun Na Fariseo Ya Herod
Mat 16:5-12

¹⁴Na disipulus Jesus, naliwatanchay namfarun, ad afus na osay tinapoy wi awad ta fangka. ¹⁵Ad anan Jesus an chicha, “Tanchaananyun yeast Herod ya chachi Fariseo.”

¹⁶Ad anan na disipulusnay nan-uukud, “Imfakana nin yakay tan maid pu tinapoytau.”

¹⁷Ngim inakammun Jesus na uukuchoncha, siyan ananan chicha, “Tayuko man-is-isian na kinamaid na tinapoytau? Natangkin na somsomòyu tan achiyu pu maawatan ya mailasin na mipangkop ta karobfongà? ¹⁸Annat na atayu, ngim achiyu pu inilan iningwà? Ya annat akon ingayu, ngim maid pu chongronyu ta inukud-u? Ad naliwatanyun ¹⁹namotpotlaà ta limay tinapoy wi namaan ta chachi limay lifuy taku? Am-an na langngay na chinakupyuy nafun-an?”

Ad ananchan siya, “Nasawaran à chuwa.”

²⁰Ad anan ako Jesus, “Ad na namotpotlaà ta pituy tinapoy wi namaan ta chachi opat lifuy taku, am-an akon langngay na chinakupyuy nafun-an?”

Ad anancha ko, “Pitu.”

²¹Ad ananan chicha, “Ad chaanyu pù maawatan?”

Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Osay Larai

²²Chummatongcha pun ad Betsaida, inyoy na uchumi takun osay nakurap an Jesus, ad nampangpangngaasicha ta agpachanà siya. ²³Ad

iniwid Jesus chi nakurap ad inyoyna ta ikid na ili, ad tinubfaanan atana ad inagpachana. Ad inimusnan siya, “Awad itollongnu?”

²⁴Nallangranga chi larai ad anana, “Oo, makailaà ta taku, ngim isuchà ay-ayu wi manadchadcharan.”

²⁵Ad asin Jesus inagpachan na atana, ad nallangranga chi larai wi naaan na kurapna, ad pummadcha isag na nangil-ana ta asinchuwan.

²⁶Ad pinaryaw Jesus à siya ta umoy ad foroycha, ad ananay nangifilin, “Achia mangulin ta anchi ili.”

Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus

Mat 16:13-20; Luc 9:18-21

²⁷Ad nanadcharancha Jesus ya disipulusna wi umoy ta il-ili wi sakupon Cesarea Filipos. Ingkawcha ad ta charan, inimusnan chicha, “Sinun mammammoan na takun saon?”

²⁸Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku. Ad anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin. Ad na uchum, ananchay sia nun osay profeta.” ²⁹Ad inimusnan chicha, “Ad chiayu ngay? Sinun mammammoanyu?”

Ad summongfat à Pedro, wi anana, “Sian Cristu.”

³⁰Sachi ad finilin Jesus chicha, “Achiyu ifagfaka ta uchumi takun mipangkop an saon.”

Na Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 16:21-23; Luc 9:22

³¹Sachi ad illukin Jesus wi mangifaka ta disipulusna ta màwan siya, anana, “À saoni namfalin taku, masapur mapalikahanà ya kuraonà ta chachi mamangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.” ³²Illawagnay nangisuplikar ta sachi an chicha. Sachi ad intalin Pedro à Jesus ad inomoranà siya mipangkop ta sachi imfakana. ³³Ngim nansakung à Jesus ta chachi disipulusna ad inomoranà Pedro anani, “Lumayaw-a, Satan! Tan na somsomònu, foon à narpun Apudyus, ngim somsomò yakan taku!”

Na Sumurutan An Jesus

Mat 16:24-28; Luc 9:23-27

³⁴Sachi ad inayakan Jesus na chachi ad-adchuwani taku ya disipulusna, ad ananan chicha, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna. ³⁵Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta fiyagna kapu ta pammatinan saon ya mipakapu ko ta Mamfaruy Chamag, uray matoy

maatod an siyan fiyag wi mannaynayun. ³⁶Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya? ³⁷Tan foon à umanay na kinafaknang na takù ifayadna ta makafiyakana an Apudyus. ³⁸Ad sinumani taku wi mafain wi manàchor an saon ya intudtuchù, ta sanay timpuy maid pammatin na kaachuwan ya amod na kinarawing na taku, mafainà ako wi manàchor an siya nu mangulinà. Tan saoni namfalin taku, furnanà ta aangheles Apudyus nu mangulinà wi sumilingà ta kinachayaw Ama.”

9 ¹Ad anana kon chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi achi pu matoy ingkanà ilanchan Manturayan Apudyus wi chakor na mannakafalin na manturayana.”

Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna

Mat 17:1-13; Luc 9:28-36

²Lummaus ad na onomi padcha, inayakan Jesus cha Pedro ya Jaime an Juan ad inyoyna chicha intalin ta osay filig. Ad na nangiil-anchan Jesus, nafaliwan na itchurana, ³ad na silupna sumilisiling wi putilaan, wi maid miyisuwan na kinaputilàna ta losani ingkaw ta luta. ⁴Sachi ad innilacha cha Elias an Moses wi makaug-ugkud an Jesus. ⁵Ad nan-ukud akò Pedro wi ananan Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani! Mangwaanì turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses an Elias.” ⁶Amaschin imfakan Pedro tan maid akammunà ustù ifakana tan kapu ta amochi ogyatcha!

⁷Ad ninapnapan na osay lifuù chicha, ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anàu wi ay-ayatò. Chongronyù siya!” ⁸Sachi ad nallangrangacha pun afus à Jesus à iningkaw.

⁹Na nan-oskancha ta filig, finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka na innilayu, ingkanà saoni namfalin taku umuliyà matakù.”

¹⁰Ad pintogchan filinna, ngim nan-asiimuscha nu sinun mining na ananay matoy ya umuli matakù. ¹¹Ad inimuschan siya, “Tamako anan na chachi mangitudtuchu ta Lintog wi masapur umuna nu umali Elias?”

¹²⁻¹³Ad ananan chicha, “Oo, tuttuway umunà Elias umali ta isakananan umaliyà. Ad na katuttuwaana, nar-us ummalì Elias ad iningwan na takun sinuy lawing wi pionchay oyyoon an siya, wi sachin niyug-is wi màwan siya. Ya awad akon niyug-is wi mipangkop an saoni namfalin taku, wi masapur mapalikahanà ya maamsiwà ako ta taku.”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mat 17:14-21; Luc 9:37-43

¹⁴Na nangulinancha ta ingkawan na uchumi disipulus, innilachan ad-adchuwani taku wi naay-allium an chicha. Ya iningkaw akon uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi nakasongsongfat ta uchumi disipulus

Jesus. ¹⁵Innilan pun na takù Jesus wi marungay, isagcha nataag ad nanodchàchay umoy mangafot an siya. ¹⁶Ad inimus Jesus ta disipulusna, “Sinun nansosongfatanyun chicha?”

¹⁷Ad kummingan osay larai wi niyaslang ta sachi kimung, wi anana, “Misturu, inyali na annay anàuy fafaru an sia, tan nakafarfaray, wi sachin naumorana. ¹⁸Ad nu chumatong na farfarayna, ipatugnan long-agna ta luta, ya mantatarfutab na tupòna ya nginawingawinan fafana, ad manguntarag na long-agna. Imfakà ta disipulusnu ta iparyawcha kuman farfarayna, ngim achicha pu makàwa.”

¹⁹Ad anan Jesus an chicha, “Chiayuy taku ta sana, naina kon iniingkawà an chiayu ya anus-un chiayu ya achiayu pu mamati? Iyaliyu ta anna!” ²⁰Ad inyoychan fafaru ta sangwanana. Ngim innilan pun na aran à Jesus, nanguntarakona chi fafaru, ad nipatug à siya ta luta wi namfallifallin, ad nantatarfutab na tupòna.

²¹Ad inimus Jesus ta aman na anà, “Naanun nallukiyan na amasnaana?”

“Nanipud ta afan-ogna,” ananay summongfat. ²²“Ad na aran, kankanayunna mantop-aron ta apuy ya chanum ta mangtoyna kuman siya. Siyan nu makàwaa, achakuwam ya turungam chiani!”

²³Ad anan Jesus an siya, “Tammako anani, Nu makàwaa? Maid achi mafalin à oyyoon na taku nu mamati.”

²⁴Ad nakaningan aman chi fafaru ad anana, “Oo, patiyò, ngim fadnganà tan kurang na pammati!”

²⁵Innilan pu Jesus wi ummachuachun takuy naaarus, inomoranan aran, wi anana, “Ifakà an siay aran wi nanurong ya nangumor ta annayay fafaru, lumayaw-an siya ya achia mangur-ulin!”

²⁶Sachi ad nampauy na aran ad nanguntarakonan fafaru ad lummayaw. Ad isù lachag, siyan anan chachi taku, “Natoy!” ²⁷Ngim inognan Jesus na imana wi nampasiad an siya.

²⁸Sachi ad linumnòcha Jesus ya disipulusna ta osay foroy, ad inimuschan siya inyakitùtù, “Taaniko achi pu nakaparyaw ta sachi aran?”

²⁹Ad anan Jesus, “Na amaschi wi aran, maid pu makaparyaw nu achi afus na luwaru.”

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 17:22-23; Luc 9:43-45

³⁰Lummayawcha Jesus ta sachi ili ad nangoychad Galilea. Linawing Jesus wi maakammuwan na ingkawana, ³¹tan awad na itudtuchuna ta disipulusna anani, “Saoni namfalin taku, mipurangà ta takuy mamatoy an saon, ngim na miyatluy padcha umuliyà matakù.”

³²Achicha pu naawatan na mining na inukudna, ngim ummogychay nangimus an siya.

Na Mifilang À Angatuwan

Mat 18:1-5; Luc 9:46-48

³³Ad chummatongcha Jesus ad Capernaum, ad linumnòcha ta osay foroy. Ad inimus Jesus, “Sinun nan-is-isianyu ta charan?”

³⁴Ngim akikinnòcha, tan nan-is-isìcha ta charan nu sinun angatuwan an chicha. ³⁵Sachi ad tummùchù Jesus ad impatùchuna kon disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan chicha, “Sinumani maryad wi ngumatu, masapur ipafafanan long-agna wi isù ifilangnan long-agnà sanilun na losani fufurunna.” ³⁶Sachi ad inayakanan osay anà impasangun chicha, ad inàlinà siya ad ananan chicha, ³⁷“Sinumani patkanan nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon, patkana kò saon. Ad sinumani mangipatog an saon, patkana kon sachi nangifaun an saon.”

Na Foon Pù Mangukuran Chitau Siyan Furuntau

Luc 9:49-50

³⁸Ad anan Juan an siya, “Misturu, innilanin osay taku wi nangiparyaw ta aran ad imfoswaynan ngachannu, ad impalitni tan foon met à furuntau.”

³⁹Ngim anan Jesus an chicha, “Achiyu ipalit na amaschi, tan sinumani mangwà kaskaschaaw wi mangifosway ta ngachan-u, foon à lawing na pangkopnay mangifaka ta ngachan-u. ⁴⁰Tan sinumani foon pù mangukuran chitau, siyan furuntau. ⁴¹Tuttuwan ifakà an chiayu, uray sinumani mamainum à chanum an chiayu kapu ta pammatiyun saon wi Cristu, kapilitani makunkunaan.

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

Mat 18:6-9; Luc 17:1-2

⁴²“Sinumani mangwà makafasuran na isun na anchanay an-ananà wi mamatin saon ta man-awichanchà saon, kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitub-ung ta fayfay. ⁴³⁻⁴⁴Siyan nu kaspangalikan imayun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pukur wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na ima wi mifallud inferno wi mannaynayuni apuy. ⁴⁵⁻⁴⁶Ad nu kaspangalikan ikiyun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pilay wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na iki wi mifallud inferno. ⁴⁷Ad nu kaspangalikan atayun mangwà man-awichanyun Apudyus, kulikuram! Tan un-unnoy na furching wi makafiyag an Apudyus ta Manturayana nu wachawad na ata wi mifallud inferno, ⁴⁸wi awachan na likat wi achi pu miwarang ya apuy wi achi pu matoy.

⁴⁹“Nu maasinan na michatun an Apudyus à mangawatana, amaschi kuman maasinan na takù apuy. ⁵⁰Mamfarun asin, ngim nu maaan na tamtamna maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna. Siyan isu kumà naasinan na mamfurfurnanyu ta maturnus-ayu.”

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang

Mat 5:31-32; 19:1-12; Luc 16:18

10 ¹Lummayaw pù Jesus ta sachi ili, ummoy ta provinsiya wi Judea, ad nanchormang ta Chawwang wi Jordan. Ad asin naarus na ad-adchuwani takun siya, ad tinudtuchuwana chichà isun na sikuchi ining-ingwana.

²Ad ummoy akon uchumi Fariseo an siya wi mamachas manikap an siya, ad anancha, “Iparufus na Lintogtau nu ichangan na larain asawana?”

³Ad inimusnan chicha, “Sinun illintog Moses mipangkop ta ichang?”

⁴Ad anancha, “Anan Moses wi nu mangiyug-is na larai à kasuratan à mangichangana ta asawana, mafalini ichangana.”

⁵Ad anan Jesus an chicha, “Kapu ta kinatangkinyu inyug-isnan amaschi. ⁶Ngim na chamu wi nangwaan Apudyus, ta taku, iningwanan larai ya fufai. ⁷Ad kapu ta sachi, taynan na larain chakorna ad nitipun ta asawana, ⁸ad sachin mamfalinanchà osay long-ag. Siyan foon à chuwan long-agcha tan nantipunchà osay long-ag. ⁹Siyan maid pu karobfongan na taku wi mangichang ta sinumani nantipunon Apudyus.”

¹⁰Sachi ad linumnòcha Jesus ta foroy, ad inimus akon disipulusnan mipangkop ta ichang. ¹¹Ad ananan chicha, “Sinumani larai wi mangichang ta asawana ad mangasawà safali, makafasur à siyà chagchakas ta chamuy asawana. ¹²Ad nu ichangan na fufain asawana ad mangasawà safali, makachagchakas ako.”

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-ananà

Mat 19:13-15; Luc 18:15-17

¹³Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananà an Jesus ta agpachana kuma, ngim ingkimaun na disipulusna chicha. ¹⁴Ngim innilan pu Jesus, ummog-ot ad anana ta disipulusna, “Masapur iparufusyun umaliyan na an-ananà an saon. Achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus. ¹⁵Tuttuwan ifakà an chiayu, sinumani achi pu mangipafafa ta long-agna ta mamatiyanan Apudyus, wi isun na afafan na anchanayay an-ananà, achi pu mafalin wi mitapi ta Manturayan Apudyus.” ¹⁶Sachi ad inàlinan chachi an-ananà, ad impataynan imanan chicha wi naminchisyun.

Na Fknangi Larai

Mat 19:16-30; Luc 18:18-30

¹⁷Na lummigwatan Jesus wi umoy mangkagkaay, nanodchà na osay larai wi ummoy nampalintumong an siya, ad inimusnan siya, “Mamfaruy

Misturu, sinun masapur oyyoò ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

¹⁸Ad inimus Jesus an siya, “Tam-ako anani mamfaruwà? Tan maid uchum à mamfaru nu achi afus à Apudyus. ¹⁹Akammum na filin Apudyus: ‘Achia pumatoy à taku, Achia mamufai, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwa, Achia mangkuruk, ya Masapur lispituwom na amam ya inam.’”

²⁰Ad sinongfatana anani, “Misturu, tinungpar-u losan nanipud ta afan-og-u.”

²¹Naay-ayatan à Jesus wi nangitotollong an siya, ad anana, “Os-osàan yakan kurangnu, siyan ing-a inginan losani ùuwam ad inadchom na nginana ta kakapus, ta langit na maugpunan na kinafaknangnu. Ad umalia mitun-ud an saon.” ²²Ngim na nangngorana ta sachi, lummayaw wi nansasàuy tan amod na faknangna.

²³Ad nansakung à Jesus ta disipulusna ad anana, “Isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus!”

²⁴Naschaaw na disipulusna ta nangngoranha ta sachi. Ngim inturuy Jesus wi anana, “An-ananà, tuttuway nalikat na mitapiyan na taku ta Manturayan Apudyus! ²⁵Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

²⁶Ad naam-amod naschaaw na disipulusna, ad ananchan siya, “Ad sinu nù na mafalini masarakhifan?”

²⁷Ad intotollong Jesus chicha ad anana, “Nu taku kan mangwa ta makafiyakanhan Apudyus, tuttuway achi pu mafalin. Ngim nu Apudyus na mangwa, mafalin tan maid achi mafalin an Apudyus.”

²⁸Sachi ad nan-ukud à Pedro wi anana, “Chiani ngay, tinaynannin losani ùuwani sumurutannin sia.”

²⁹Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu sinun nanaynan ta foroyna, winnu susunudna, winnu inana, winnu amana, winnu an-ananàna winnu lutana kapu ta sumurutanan saon ya mangiwarawakana ta Mamfaruy Chamag, ³⁰ad-achun maatod an siya ta annay atattakuna nu sachi tinaynana. Tan maatod an siyan ad-achuy fumroyana, mansunudna, man-inana, man-amana, man-anàna, ya manlutana, ngim mamparpalikat ta annay lufung. Ngim makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. ³¹Ngim na osa koy ifakà, ad-adchuwana na isù nangatu ta sana wi fumafà tapin na padcha. Ya chachi isù nafafa ta sana, ngumatuchà tapin na padcha.”

Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana

Mat 20:17-19; Luc 18:31-34

³²Ad na nanadchadcharananha ta charan wi umoy ad Jerusalem, namapangngù Jesus. Ad naschaaw na disipulusnay nitun-ud an siya. Ad chachi koy takuy nituntun-ud an chicha, ummogyatcha.

Ad intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad asinna ko imfakan chichan màwan siya. ³³Ad anana, “Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem. Ad sachin mantiliwanchan saoni namfalin taku. Ad mipurangà ta chachi pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog, ad masintinsiyà à mapatoy. Ad mipurangà ako ta chachi foon à Judio. ³⁴Ad am-amangonà ya tubfaanà ya abchoyonà an chicha. Ad patoyonà akon chicha. Ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

Na Chawatcha Jaime An Juan Wi Mansunud

Mat 20:20-28

³⁵Sachi ad ummachanicha Jaime an Juan, wi anà Zebedeo, an Jesus, ad ananchan siya, “Misturu, awad na pionni wi oyyoom kumà para chiani.”

³⁶Ad anan Jesus, “Sinun pionyu?”

³⁷Ad ananchan siya, “Nu chumtong na machaychayawi manturayam, parufusam kumà chiani wi makaachuy an sia, osa ta apot ta chiwawannu ya osa ta apot ta chuwikim.”

³⁸Ad anan Jesus wi summongfat, “Foon à maawatanyun chawatonyu. Makaanus-ayu ta likat wi isun na likat wi mipachas an saon? Ad maiturodyuy matoy à isun na iyatoy-u?”

³⁹Ad ananchan siya, “Oo, mafalinni.”

Ad anan Jesus an chicha, “Tuttuway maanusanyun likat wi isun akon mipachas an saon, ya iturodyu ko wi matoy à isun na iyatoy-u. ⁴⁰Ngim foon à saon na mampili nu sinun tumùchu ta apot ta chiwawan-u ya chuwiki, tan Apudyus na nangisakana ta aachuyan à para ta chachi mangadchana.”

⁴¹Chingngor pun chachi simpuruy disipulus na mipangkop ta chawatoncha Jaime an Juan, ummog-otchan chicha. ⁴²Siyan inarus Jesus chicha losan ad tinudtuchuwana chicha anani, “Akammuyun oyyoon chachi manturay ad asnay luta, wi amod na pinagmancharcha ta chachi iturayanca. Ya uray chachi nan-angatu, mancharoncha kon chachi asintatakucha. ⁴³Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu. Tan nu sinun maryad an chiayu wi ngumatu, masapur mamfalinonan long-agnà mansanilu ta fufurunna. ⁴⁴Ad nu awad ako maryad an chiayù mamfalin angatuwan, masapur mamfalinonan long-agnà isù afafaan wi sanilun na uchum. ⁴⁵Isun saoni namfalin taku, foon pù ummaliyà ad asnay luta ta pafachangà ta taku, ngim ummaliyà ta fadngà chicha. Ya ummaliyà akò matoy à subfut na fasur na takuy ad-adchuwan.”

Na Nampaimfakan Jesus An Bartimeo Wi Nakurap

Mat 20:29-34; Luc 18:35-43

⁴⁶Chummatongcha Jesus ya disipulusna ad Jerico. Ad na lummayawancha ta sachi, ad-adchuwan akon takuy nitun-ud an chicha.

Ad niyaspur wi iningkaw na osay mamparpalimus wi nakurap wi ummaachuy ta ikid na arsa. Bartimeo na ngachanna, wi anà Timeo.

⁴⁷Chingngorna pun wi Jesus wi iNazaret na lumaus, illukinay nampoaw anani, “Jesus! Siay kanà David! Kaasiyanà!”

⁴⁸Ngim achun nangomor an siya ta kuminò kuma, ngim inam-amodna impauy anani, “Siay kanà David, kaasiyanà!”

⁴⁹Sachi ad ummillong à Jesus ad anana, “Ayakanyù siya.” Siyan inayakanchan sachi nakurap anani, “Lumagsak-a! Sumiad-a, tan ipaayagnà sia.”

⁵⁰Ad nan-iyannan kunsurna ad narnigwat wi ummoy an Jesus.

⁵¹Ad anan Jesus an siya, “Sinun piom à oyyod an sia?”

Ad anan na nakurap an siya, “Apu, piò wi makaila.”

⁵²Ad anan Jesus an siya, “Uray nu, ing-a. Kapu ta annay pammatim an saon naan na kurapnu.”

Ad chakusi naan na kurapna, ad nitun-ud an Jesus ta charan.

Na Nanchayawanchan Jesus Ta Linumnoanad Jerusalem

Mat 21:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

11 ¹Chanchanicha pun ad Jerusalem, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage ya Betania wi ili. Ad na sachi, impaunan Jesus na chuway disipulusna, ²wi anana, “Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang, ad na lumnoanyu ta ili, ochasanyun nipupungod wi ayyufun na afayu wi chaan pù maafayuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna. ³Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu ad man-itay-una.”

⁴Ad ummoycha ad inchasanchan ayyufu ta arsa wi nipupungod ta sawang na osay foroy. Ad inobfadcha. ⁵Ad na uchumi takuy naag-agsad ta sachi, anancha, “Tayuko obfachon na sanati ayyufu?”

⁶Ad imfakachan sachi impaifakan Jesus an chicha, ad intay-un chachi taku. ⁷Sachi ad inyoychan ayyufu an Jesus, ad inyap-apchan kunsurcha ta ochog na ayyufu ad nangafayù Jesus. ⁸Ad achu kon takuy nangiyap-ap ta kunsurcha ta arsa wi ayona, ad na uchum ako, summongpatchà pingin na allilison ad inyap-apcha ko ta arsa. ⁹Ad chachi taku wi umunauna ya mituntun-ud an Jesus, asipapauycha anani, “Chayawontaù Apudyus! Chayawontaù siyay ummali wi narpun Apudyus! ¹⁰Chayawontaù siya tan siyan mangituray ta pinakaalin na Aputauy David! Chayawontaù Apudyus wi Angatuwan!”

¹¹Ad na chummatngancha Jesus ad Jerusalem, linumnò à Jesus ta Templo. Linangrangana pun na losani iningkaw, ummoycha ta disipulusnay nasawaran à chuwa ad Betania wi ummiyan, tan mummaschom.

Na Naranguwan Na Imongi Ikus

Mat 21:18-19

¹²Nafikat ad wi mangulincha wi narpud Betania, nafitil à Jesus.

¹³Ad intapnan osay imong wi ikus wi karumfuwan, ad ummoyna

innila nu awad fokasna. Ngim maid, tan afus na tufu, tan chaan pun na imfubfungana. ¹⁴Sachi ad anana ta sachi imong, “Manipud ta sana, maid pu mangan ta fungam!”

Ad chingngor na disipulusnan imfakana.

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat 21:12-17; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

¹⁵Chummatongcha pun ad Jerusalem, ummoy à Jesus ta Templo ad imparyawnan mallakraku ya mangngingina wi iningkaw. Ad inaminna linitwad na lamisaan chachi mansusukat à pilak ya aachuyan chachi mallakrakù karupati, ¹⁶ad impalitna kon chachi mamfufuud wi mangoy ta charò na Templo. ¹⁷Ad ananay nanudtuchun chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templo, mausar à luruwwaruwan na losani taku ta iliili.’ Ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintatakuyu!”

¹⁸Chingngor pun chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog na ingwan Jesus, illukichay nan-anap à mangtayanchan siya. Ummogyatchan siya tan naschaaw losan na takuy nangngor ta itudtuchuna.

¹⁹Mummaschom pun, tinaynancha Jesus na sachi ili.

Na Maachar Ta Sachi Imongi Ikus

Mat 21:20-22

²⁰Na nanadcharanancha Jesus ta figikat, innilachan sachi imong wi ikus wi narangu, uray na puunna. ²¹Ad sisimmò Pedro na imfakan Jesus, siyan ananan Jesus, “Misturu, ilam! Narangun annay imongi ikus wi inarwakam!”

²²Ad anan Jesus, “Piyaronyù Apudyus. ²³Tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani mangifaka ta anchi filig, ‘Man-atun-a ta anchi fayfay,’ ad nu patiyona wi màwachi, wi maid pu chuwachuwan na somsomòna, tuttuway màwa. ²⁴Siyan ifakà an chiayu, sinumani chawatonyu ta malluwaruwanyu, patiyonyu wi naatod an chiayu, ad tuttuway maatod. ²⁵Ngim nu malluwaruwayu, masapur pakawanonyun sinumani nangwà lawing an chiayu ta pakawanon akon Amayud langit na iningwayuy lawing. ²⁶Tan nu foon pù pakawanonyun chachi nangwà lawing an chiayu, foon pu kò pakawanon chiayu ta Amayud langit.”

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mat 21:23-27; Luc 20:1-8

²⁷Ad nangulincha Jesus ad Jerusalem. Na nanadcharanan Jesus ta charò na Templo, ummoy an siyan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio. ²⁸Ad inimuschan siya, “Sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi? Sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

²⁹Ad summongfat à Jesus wi anana, “Achi ifakan nangatod ta karobfongà wi mangwa ta amaschi nu masongfatanyu yan na imusò an chiayu. ³⁰Ifakayun saon nu sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag. Narpun Apudyus winnu taku?”

³¹Ad nan-uupngacha anani, “Sinun ifakatau? Nu anantauy ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitauy ‘Tayukon nù achi pinatì Juan?’ ³²Ngim anantauy ‘Narpu ta taku?’” Ngim ummogyatcha ta taku, tan patiyoncha losan wi tuttuway profetà Juan. ³³Siyan sinongfatanchà Jesus, “Taw-an, maid akammuni.”

Ad anan ako Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, achi pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyoò.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta

Mat 21:33-46; Luc 20:9-19

12 ¹Sachi ad nan-alig à Jesus wi ananan chicha, “Iningkaw na osay taku wi nammurà grapes. Ad inaradna liniwos, ad ummafut ako ta fatu à mamposposana ta fungana nu fayasoncha. Ad impàwana kon tãngani sikay à ingkawan na mamanfantay. Sachi ad impàwana kò fuwa ta safali wi taku ad lummayaw wi ummoy namfiyasi. ²Timpun ad na inyàapit, imfaunna saniluna wi umoy makafuwa. ³Ngim chachi man-afang ta lutana, chinòmaancha ad inabchoychà siya, ad imparyawcha wi maid pu inadchoncha. ⁴Sachi ad asinna ko imfaun na osay saniluna, ngim sin-umisag na iningwachan siya nu sachi ummuna, tan finaagchan uruna ad iningwachà afàfàinan an siya. ⁵Ngim imfaun akon nginlutan osa, ad pinatoychà siya. Ad amaschi kon iningwacha ta losani sanilu wi nafaun, wi inabchoychan uchum ya pinatoycha kon uchum.

⁶“Siyan na anungusna, maid faunonà uchum, afus na anàny ay-ayatona. Ad imfaunna tan anana pun nu singnanchà siya. ⁷Ngim nan-uupnga chachi man-afang anani, ‘Anchiyan anàny mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’ ⁸Ad chinòmaanchà siya ad pinatoycha, ad imfalluchan long-agna ta lasin na arad.

⁹“Sinun oyyoon chi nginluta an chicha? Sikurachuy umoyna patoyon chicha, ad ipàwanà fuwa ta uchum. ¹⁰Achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop ta annaya? Tan anana,

‘Na fatuy inchulin na mangkakaob
wi ananchay maid silfina,
sachin nàwà apatkan wi mipun-ad.

¹¹À Apudyus na nangwa ta annaya,
ad isag kaskaschaaw à maila!’ ”

¹²Na nangngoran na pangpangun na Judio ta alig Jesus, naawatancha wi chichan inyaligna, siyan pionchay chòmaan à siya, ngim ummogyatcha ta chachi takuy ad-adchuwan, siyan tinaynanchà siya ad lummayawcha.

Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis

Mat 22:15-22; Luc 20:20-26

¹³Nifaun na uchumi Fariseo ya uchumi takun Herod ta umoycha sikapan à Jesus ta ukudna ta awad mangicharumanchan siya. ¹⁴Ad ummoychan siya imfaka, “Misturu, akammuni wi maid turtulliyam à taku, wi foon pù atingurom na sinuy ukuchon na takun sia. Ad maid pu laksikom à taku wi uray sinun kinasasaadcha, wi afus na katuttuwaan à itudtuchum wi pion Apudyus wi pàwa ta taku. Siyan annan imusonnin sia. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma, winnu foon?”

¹⁵Ngim inakammun Jesus na kinasilibcha, siyan ananan chicha, “Tayuko sumiksikkap an saon? Umipailaayù osà parata ta ilà.”

¹⁶Ad ummipailachà osa, ad inimusnan chicha, “Sinun nginfosar ya nginggachan ta anna?”

Ad anancha, “Ali Cesar.”

¹⁷Ad anan Jesus an chicha, “Siyan adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

Ad naschaawcha losan ta insongfat Jesus.

Mipangkop Ta Umuliyon Na Taku Matakuan

Mat 22:23-33; Luc 20:27-40

¹⁸Sachi ad ummoy na uchumi Saduceo an Jesus. Na Saduceo, foon pù patiyoncha wi umuli matakun natoy. Ad ananchan siya, ¹⁹“Misturu, inyug-is Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asaw-on na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna. ²⁰Nu kaspangalikan awad pitù lallaraì mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha. ²¹Siyan inasawanan miyagwa na nafaru, ngim natoy ako wi maid pu ko anàcha. Ya isun akon napasamak ta miyatlu, ²²ingkanà losan chachi pitu, natoycha losan wi maid pu anàcha. Ad na anungusna natoy akon fufai. ²³Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawan siya? Tan losanchay pitu inasawà siya.”

²⁴Ad anan Jesus an chicha, “Oo, ngim kattoi naillachuayu, tan achiyu pu maawatan na niyug-is wi ukud Apudyus ya mannakafalinna. ²⁵Tan nu umulin taku maku, maid man-as-asawa tan mamfalincha isù aangheles ad langit. ²⁶Ad na mipangkop ako ta umuliyon na taku matakuan, achiyu pu finasan sachi inyug-is Moses wi nifakan siya ta nangil-ana ta kummilafan na imong? Tan anan Apudyus an siya, ‘Saon à Apudyus wi chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob.’ ²⁷Ad sachin manuttuwaana wi uray natoycha Abraham ta sachi timpu, asififiyaghad langit wi manaychayaw an Apudyus. Siyan isag-ayu naillachu!”

Na Apatkani Filin Apudyus
Mat 22:34-40; Luc 10:25-28

²⁸Iningkaw ta sachin osay mangitudtuchu ta Lintog wi nanangngor ta chachi Saduceo wi nan-is-isì. Ad chingngorna ko wi ustun insongfat Jesus an chicha, siyan inimusnan siya, “Na losani filin Apudyus, sinun apatkan?”

²⁹Ad anan Jesus, “Na apatkani filin, anana: ‘Chiayuy kanà Israel, chongronyuna! À Apudyus wi Aputau, siyan afus à man-aputau. ³⁰Ad masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oyyoonyu ya losani kinaraingnu ya losani karobfongam.’ ³¹Ad na misùnub, anana, ‘Masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu.’ Maid pu uchum à filin à napatpatog nu anchanayay chuwa.”

³²Ad anan na mangitudtuchu ta Lintog an siya, “Tuttuwan imfakam, Misturu! Tan tuttuwa wi na Aputau, afus à siyà Apudyus, ya maid pu uchum à Apudyus nu achi afus à siya. ³³Ad tuttuway masapur wi chayawontaù siya ta losani somsomòtau ya losani kinaraingtau ya losani karobfongantau. Ad masapur ko wi ay-ayatontaun asintatakutaù isun na mangayatantau ta long-agtau. Isag napatpatog na mamatkan ta anchanayay filin nu manchatunan na losani michatun an Apudyus.”

³⁴Illasin Jesus wi nanakman chi larai kapu ta kinaustun na songfatna, ad ananan siya, “Foon à nalikat na manturayan Apudyus an sia.”

Ad nanipud ta sachi, maid pu makaturod wi asin mansarudsud an Jesus.

Mipangkop An Cristu
Mat 22:41-46; Luc 20:41-44

³⁵Na nantudtuchuan Jesus asin ta Templo, inimusna, “Tamako itudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog wi na Cristu wi ipaalin Apudyus wi manturay, kanà David à siya? ³⁶Tan à David, impasasmò na Ispiritun Apudyus an siyan imfakana wi,

‘À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:
 Tumùchua ta apot ta chiwawan-u,
 ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.’

³⁷Siyan nu inawakan David à Cristu Apuna, in-inon David wi nginkanà akon Cristu?”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog
Mat 23:6-7, 14; Luc 20:45-47

Ad-adchuan na taku wi naragsak wi manchongor an Jesus. ³⁸Ad na sachi nanudtuchuanan chicha, anana, “Annachanyun chachi

mangitudtuchu ta Lintog. Tan à chicha, pipionchay ikagkagkaay na silupchay lagkoyloy, ya pipioncha koy malispitu ta taku ta aallusancha. ³⁹Ya pipioncha koy chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga ya chichan machayaw ta sinuy lagsak. ⁴⁰Ad siksikkapanchan anchanay nafaru à mangar-ancha ta ùuwacha, ad malluwaruchà anchuanhù manab-uncha ta oy-oyyooncha! Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaancha!”

Na Nangadchan Na Nafaru Ta Pilakna

Luc 21:1-4

⁴¹Sachi ad tummùchù Jesus ta chomang na iigkaan à pilak ta Templo, ad intotollongnan takuy mangigkà pilak. Ad-adchuwan na fafaknangi takuy nangigkà achù pilak. ⁴²Ad linumnò akon osay kapus wi nafaru, ad chuwa kay siping na inigkana. ⁴³Sachi ad inarus Jesus na disipulusna, ad ananan chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ifilang Apudyus à chakchakor na inigkan na sachi nafaruy kapus nu losan wi inigkan chachi uchumi nangigka. ⁴⁴Tan chachi uchum, siya kay innadchonchan ait ta sawaroncha, ngim à siya, uray kapus, innadchona losan na iningkaw an siya wi usarona kumà iyatakuna.”

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo

Mat 24:1-2; Luc 21:5-6

13 ¹Na lummawaan Jesus ta Templo, anan na osay disipulusnan siya, “Misturu, ilam na afarun na annay Templo, wi man-afafarun fatu wi nausar ta nàwaana!”

²Ad anan Jesus an siya, “Oo, man-afafarucha ya man-achakkor, ngim chumatong na padchay maamin mikur-ub, siyan maid pu mataynan uray osa ta sikud wi ikawna.”

Liglikat À Tapin Na Padcha

Mat 10:17-22; 24:3-14; Luc 21:7-19

³Inkaw pu Jesus ummachuy ta filig wi Olivo wi chomangon na Templo, ummoycha Pedro, Jaime, Juan ya Andres an siya tummalin. Ad inimuschan siya, ⁴“Mafalin wi ifakam an chiani nu maanun màwaan na sachi imfakam ad kanad, ad sinu kon mangakammuwanni wi ngannganin màwaancha?”

⁵Ad summongfat à Jesus wi anana, “Man-annad-ayu ta achiayu pu maallilaw ta uchum. ⁶Tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu! Ya ad-adchuwan na allilawoncha. ⁷Ad nu chamakonyun kukufat, ya chamakonyu kon man-asikinnufat anu ta achayuy il-ili, achiayu umogyat. Tan masapur màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha. ⁸Tan man-asikinnufat na losani turay ta annay luta.

Ad mangkukufat akon sin-umili. Ad manita ko ta ailiili, ya amod akon ingki. Ngim na anchanaya losan, lugrukin yakan liglikat wi isun na sikab na lukin na mangkumut.

⁹“Masapur wi man-annad-ayu. Tan micharum-ayu ta korti, ad maabchoy-ayu ta sinagogacha. Ad mipasanguayu ko ta chachi nangangatuy turay kapu ta pammatiyun saon. Ngim sachin wayayuy mangifakan chicha ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon. ¹⁰Na Mamfaruy Chamag, masapur wi mipaakammu ta losani taku ta arutaruta. ¹¹Ad nu matiliw-ayu ya micharum-ayu ta korti, achiayu machanakan ta isongfatyu, tan na sachi timpu, mipaakammun chiayun ustù ifakayu. Tan foon pu kà chiayun marpuwan na ifakayu, tan Ispiritun Apudyus na mangipasasmò an chiayu.

¹²“Na sachi timpu, uray na mansusunud, man-asifikcha ta mapatoy na sunudcha, ya uray akon man-aama ya man-iina, man-aspinnatoycha. ¹³Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon. Ngim sinumani mangipapati ta pammatina ingkanà anungusna, chichan masaraknifan à ing-ingkana.”

Na Lumoswaan na Isag Kaog-ogyat

Mat 24:15-28; Luc 21:20-24

¹⁴Ad inturuy Jesus anani, “Ad mailayun sachi isag kaog-ogyat wi umagsad ta ikaw wi foon pu kumà umagsachana. (Chiayuy mamasa ta annaya, maawatanyu kuman miningna!) Nu ilanyuchi, masapur umawid chachi ingkaw ad Judea wi umoy mantaru ta filfilig. ¹⁵Ad na takuy niyaspur wi awad ta otop na foroyna, achi pu kuma lumnò ta foroyna mangarà sinuman, ngim ichakusna umawid. ¹⁶Ad isun akon takuy niyaspur nasiput, achi pu kuma mangulin ta foroyna umoy mangarà uray luputna, tan ichakusna kuma umawid. ¹⁷Kakkaasin chachi mafuki ya chachi mantakifi ta sachi timpu! ¹⁸Siyan iluwaruyun Apudyus ta achi pu kuma michammu ta timpun na akilid! ¹⁹Tan na likat na sachi timpu, maid pu miyisuwan na kinalikatna nanipud ta lugrukin na nangwaan Apudyus ta losan, ad maid pu ko amaschi mipachas ad asnay lutà isun na sachi. ²⁰Ad nu achin pu Apudyus inaanan na chachi padchay màwaan na anchanaya, matoy na losani taku. Ngim kapu ta kaasina ta losani chinutukana, inaananan padchay màwaan na anchanayay likat.

²¹“Ad nu awad ako mangwanani, ‘Ilanyu, annayan Cristuy impaalin Apudyus wi manturay!’ winnu, ‘Anchiya siya!’ achiyu patiyon. ²²Tan lumoswan uchumi sinan-Cristu ya sinanprofetas wi mangwanani chicha nun piniyar Apudyus, ad mangwachà kaskaschaaw ya singyar à mangallilawancha ta taku, wi nu mafalin, allilawonchan uray chachi chinutukan Apudyus. ²³Siyan man-annad-ayu, tan impachaan-un chiayu imfaka ta achiayu pu kuma maallilaw.”

Na Mangulinan Jesus*Mat 24:29-31; Luc 21:25-28*

²⁴⁻²⁵Inturuy Jesus anani, “Nu marpas na chachi liglikat, makorkor na losani mailad langit, tan fumulingot na init, ya achi pu sumrag na furan. Ya uray na fituwon, mayaayàcha. ²⁶Ad sachin mangil-anchan saoni namfalin taku, wi iyaliyà ta lifuu, ad maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u. ²⁷Ad sachi kon timpuy mangifaunà ta aangehes wi umoy ta arutaruta mangarus ta losani takuy chinutukan Apudyus.”

Na Maachar Ta Sachi Imong Wi Ikus*Mat 24:32-35; Luc 21:29-33*

²⁸Ad anan ako Jesus, “Acharonyun itudtuchun na imongi ikus. Akammuyu wi nu mangutar ya mamingi, chanchanin chakun. ²⁹Isuna ko, nu ilanyuy màwan anchanayay inukud-u, akammuwonyu wi chanchanin mangulinà ad asnay luta. ³⁰Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u. ³¹Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Maid Pu Mangakammu Ta Uras Wi Mangulinan Jesus*Mat 24:36-44*

³²Ad anan ako Jesus, “Maid pu mangakammu ta padcha winnu uras wi màwaan na anchanay losani inukud-u. Tan uray chachi aangehes ad langit ya saoni Anà Apudyus, maid pu osà mangakammu nu achi afus à Ama. ³³Siyon tatanchaananyu ta mansakanaayu, tan foon à akammuyun màwaan na anchanaya. ³⁴Na chumatngà, miyalig ta osay taku wi ummoy namfiyasi ta achayu, wi na lummigwatana, impiyarna ta sasannilunan losani fiyang na oyyooncha. Ad finilinnan man-aanchog ta man-annad wi manguwarcha. ³⁵Isun akon chiayu, tatanchaananyu ta mansasagkanaayu, tan isuayù man-aanchog wi foon pù akammuna nu sinun uras na mangulinan na Apuna, maschom, winnu kawan na lafi, winnu machamaan, winnu figfikat. ³⁶Siyon mansasagkanaayu ko, ta nu mangulinà achì pu kuma ochasan chiayuy isù nasusuyop na pammatiyu. ³⁷Siyon na ifakà an chiayu, siya kon ifakà ta losani taku: Masapur sasagkanaonyun mangulinà!”

Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus*Mat 26:1-5; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53*

14 ¹Chaan chuway padcha ad fiyastay Mangiyakasmooan ya fiyastay mangananchà tinapoy wi achi pu fumtar, ad nan-uupnga chachi

pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog nu sinun in-inonchay maniliw ya mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakammuwan. ²Ngim anancha, “Achitau pu ichammu oyyoon ta timpun na fiyasta, tan makuru nin na taku.”

Na Nallankan Na Fufai Ta Urun Jesus

Mat 26:6-13; Juan 12:1-11

³Sachi ad iningkawcha Jesus ad Betania ta foroy Simon, wi nakollakong ta sin-arkawan. Ad na manganancha, linumnò na osay fafarasang wi nangaw-awit à futilya wi nàwa ta fatuy ananchay alebaster wi iigkaan à fangfanguy lana wi nangina wi ananchay nardo. Ad pintodnan fakang na futilya ad insiitna ta urun Jesus. ⁴Ngim na uchumi iningkaw ta sachi foroy, lummawing na somsomòcha ad ngummunungunucha anani, “Tanako chachailon na lana? ⁵Mingina kumà pasar na turungkasut à pilak ta awad maatod ta kakapus!” Ad chinillawchà siya.

⁶Ngim anan Jesus, “Sachi! Achiyu fiyangan à siya. Mamfaru met na iningwana. ⁷Ad nu mipangkop ta fumadnganyu ta kakapus, kanayuncha awad, siyan farangnan fumadnganyun chicha. Ngim à saon, foon à mafayag na ingkawà ad asnay luta. ⁸Iningwanan mafalinnay oyyoon, inunana linankan na long-ag-ù sakanan na milobnà. ⁹Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na losani mitudtuchuwan na Mamfaruy Chamag ad asnay luta, machamag akon iningwan na annay fafarasang à masmasmoana.”

Na Nangilakuwan Judas An Jesus

Mat 26:14-16; Luc 22:3-6

¹⁰Sachi ad à Judas Iscariote, wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulus Jesus, ummoyna inturag ta chachi pangpangun na papachi na mangififikanan Jesus. ¹¹Ad naragsakcha wi nangngor ta imfakan Judas, ad impustachay fayachanchà siya. Ad illukinay man-anap à wayanay mangififik an Jesus.

Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya Disipulusna

Mat 26:17-25; Luc 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30

¹²Sachi ad wi chamuy padchan na fiyastay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon ustuy mamartiyancha ta pannilu wi maan ta padchay Mangiyakasmooan, anan na disipulusnan siya, “Sinun umayanni mangisakanaan ta manganantaù mangiyakasmooantau ta nallausan na anghel ta aapputau ta awi?”

¹³Ad imfaunnan chuway disipulusna wi anana, “Ing-ayud aschi Jerusalem, ad sib-atonyun osay larai wi man-aagtù simfangà chanum. Siyan mitun-uchanyu. ¹⁴Ad na foroy wi lumnoana, ifakayu ta nginforoy,

‘Anan na Misturu, Sinun awachan na kuwartu wi mangananni ta disipulus-u ta annay fiyastay Mangiyakasmoo?’ ¹⁵Ad ituchunan osay chakor wi kuwartu ta miyagway karachun na foroyna wi wachawad na losani masapur, ad sachin mangisakanaanyu ta manganantau.”

¹⁶Ad lummigwat na chuway disipulus wi ummoy ta ili, ad inchasanchan losani imfakan Jesus, siyan insakanachan manganancha ta sachi fiyasta.

¹⁷Mummaschom pun, chummatongcha Jesus ya disipulusna. ¹⁸Ad na nanganancha, anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na osan chiayuy makaan ta sana wi mangifik an saon.”

¹⁹Ad summauycha losan, ad nasin-ossacha inimus an siya, “Saon na anam?”

²⁰Ad ananan chicha, “Siyan osan chiayuy nasawaran à chuwa wi aufung-u ta sana. ²¹À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin imfafagkan na niyug-is wi ukud Apudyus, ngim kakkaasin takuy mangifik an saon, tan un-unnoy akon nu achi pun niyanà!”

Na Lugrukin Na Manomsom-an An Jesus

Mat 26:26-30; Luc 22:14-20; 1 Cor 11:23-26

²²Na nanganancha ko, innaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlana ad innadchona ta chachi disipulusna, wi anana, “Aranyuna. Sanan long-ag-u.”

²³Ad inarana kon sintasay fayas, ad asin nanyaman an Apudyus, ad inadchonon chicha, ad nan-at-attafancha ininum. ²⁴Ad ananan chicha, “Sanan charà wi mifufù à manguras ta fasur na takuy ad-adchuwan, ya sana kon mampanoknok ta impustan Apudyus. ²⁵Ad tuttuwan ifakà an chiayu, wi achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na padchay uminumà à àoyyay fayas ta Manturayan Apudyus.”

²⁶Ad nangkantachà chaychayaw an Apudyus, ad lummawacha wi ummoy ta filig wi Olivo.

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat 26:31-35; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

²⁷Sachi ad anan Jesus an chicha, “Umawid-ayu losan à awni wi taynanyù saon, tan sachin niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Patoyò na mampapastor ad mansississiyen losan na panniluna.’ ²⁸Ngim nu umuliyà matakù, umunaà umoy ad Galilea nu chiayu ta aschin man-asiil-antau.”

²⁹Sachi ad anan Pedro an siya, “Uray nu taynan sia ta anchanay uchum, foon à taynà sia!”

³⁰Ngim anan Jesus an siya, “Tuttuwan ifakà an sia, wi nu chaan pun na awitan ipigwa manullaù à lafi, namitluwonà ilifak.”

³¹Ngim inaadchin Pedro anani, “Achi pu sia ilifak, uray nu makàtoyà an sia!”

Ad sachi kon imfakacha losan.

Na Nalluwaruwan Jesus Ad Getsemani

Mat 26:36-46; Luc 22:39-46

³²Sachi ad ummoycha Jesus ta sachi lukar wi ananchay Getsemani, ad anan Jesus ta disipulusna, “Umachuy-ayu yan ta inyà malluwaru.”

³³Ad intalinna cha Pedro, Jaime ya Juan ad summauy wi malifuk na somsomòna. ³⁴Ad ananan chicha, “Amod na somsomòu wi isù siyan iyatoy-u. Ingkaw-ayu ta anna ta fantayanà.”

³⁵Ad ummadchayang à ait ad nallùfub ta luta wi nalluwaru wi nu mafalin kuma, achi pun mituruy na likat wi màwan siya. ³⁶Anana, “Ama, maid achi pu mafalin an sia. Siyan ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasan chawatò, piò wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.”

³⁷Sachi ad nangulin à Jesus ta chachi turu, ad inchasana chichay nasusuyop. Ad ananan Pedro, “Simon, nasuyop-a? Achi pu mafalini fantayanà à uray osay uras? ³⁸Achiayu kuma masuyop ta malluwaruayu ko ta achiayu pu maawis wi makafasur. Tuttuway annan somsomòyuy mangwa ta ustu, ngim maafak-ayu ta kinakapsut na long-ayuy.”

³⁹Sachi ad asin ummadchayang à Jesus ad nalluwarù isun na linuwaruna ta chamu. ⁴⁰Sachi ad asin nangulin an chicha, ad inchasana chichay nasusuyop, tan amod na suyopcha. Ad finangon Jesus chicha, ad maid pu akammuchà isongfatchan siya.

⁴¹Pitluna pun wi nangulin, ananan chicha, “Kassiyaayu kay wi nasusuyop? Noy! Annay nachauman na timpu, wi saoni namfalin taku, mipurangà ta managfasur. ⁴²Siyan fumangon-ayu ta intau, tan anchiyan mangififik an saon!”

Na Natiliwan Jesus

Mat 26:47-56; Luc 22:47-53; Juan 18:1-14

⁴³Na man-ukuukuchan Jesus, nachanatong à Judas wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulusna, wi nifurun akon siyan ad-adchuwani taku wi nasabsabliyan ya napangpang-oan, wi chichan imfaun na pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio. ⁴⁴À Judas, imfakanan singyar na mangififikanan Jesus, wi anana, “Na takuy kayyomò, tiliwonyu ya ilayawyuy makukuwwarchaan.”

⁴⁵Chummatongcha pun, ummoy à Judas an Jesus, ad anana, “Apu!” Ad kinayyomnà siya. ⁴⁶Sachi ad tiniliwcha ipupukod à Jesus. ⁴⁷Ngim na osay furunnay ummaagsad, linùpusnan sablina ad piningasnan ingan na sanilun na Angatuwani Pachi.

⁴⁸Sachi ad inimus Jesus an chicha, “Akkawanà ta masapur masabsabliyan-ayu ya mapangpang-oan-ayu wi umali maniliw an saon? ⁴⁹Finikati iyamuamungà an chiayu ta mantudtuchuwa ta Templo ad apay achiya pu tiniliw ta sachi nù? Ngim masapur màwan amasna ta tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus.”

⁵⁰Sachi ad ummawid losan na disipulusna wi tinaynanchà siya.

⁵¹Ad iningkaw ako ta sachin osay fafaru wi nan-aagkoy à yapitan à luput, wi nitun-ud an siya. Ad pinachaschay tiliwon akò siya, ⁵²ngim tinaynanan akoyna ad ummawid wi namfodchang.

Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar

Mat 26:57-68; Luc 22:63-71; Juan 18:13-14, 19-24

⁵³Ad inyoychà Jesus ta foroy na Angatuwani Pachi, ad naarus ako losan na pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio ya mangitudtuchu ta Lintog. ⁵⁴À Pedro, nan-ag-agkaaw wi nitun-ud an chicha ingkana ta paway na foroy na Angatuwani Pachi, ad nakaachuy ta chachi kuwarcha wi nakaanichu.

⁵⁵Chachi pangpangun na papachi ya losani kukunsisar, nan-anapchà ipafasurchan Jesus ta awad lasunchay mamatoy an siya, ngim maid pu inchasancha. ⁵⁶Ad-adchuwon na nangicharum à turtulli mipangkop an siya, ngim nansafasafalin inug-ugkudcha.

⁵⁷Ad ummagsad akon uchumi lallarai wi nanturtulli mipangkop an siya. ⁵⁸Anancha, “Chingngornin imfakana wi faasona nun annayay Templo wi ingwan na taku, ad mampatachor à osa ta unog na turuy padcha wi foon à takun mangwa.” ⁵⁹Ngim uray achun nanturtulli mipangkop an Jesus, foon pù man-aamfuruy na imfakacha.

⁶⁰Sachi ad ummagsad na Angatuwani Pachi ta sangwanancha losan, ad inimusnan Jesus, “Apay maid isongfatnu ta anchanay ipafasurchan sia?”

⁶¹Ngim ingkikinnò à Jesus wi achi pu summongfat. Ad asin na Angatuwani Pachi inimus an siya, “Sian tuttuway Cristu wi Anà na machayawi Apudyus? Sian impustan Apudyus wi umali manturay?”

⁶²Ad anan Jesus, “Oo, saon. Ad mailayù saoni namfalin taku wi umaachuy ta apot ta chiwawan Apudyus wi Mannakafalin. Ad mailayu kon mangulinà wi marpud langit wi iyaliyà ta lifuu!”

⁶³Ad na sachi, ummog-ot na Angatuwani Pachi, siyan kinissaynan silupna, ad anana, “Foon à masapur awad uchum à anapontaù mangistiku ta fasurna! ⁶⁴Tan losantau chingngor na sachi inukudna, wi iyalignan long-agnà Apudyus! Sinun ananyu nù?”

Ad inamfuruyanancha losan anani, “Sachin fasurna, ad mapatoy kuma!”

⁶⁵Ad na uchum an chicha, tinubfaanchà siya, ad finungutchan atana ad linipakchà siya, wi anancha, “Ifakam na nanlipak an sia!” Ad uray na kuwarcha, linipakcha kò siya.

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat 26:69-75; Luc 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

⁶⁶À Pedro, iningkaw ta nanchoray paway. Ad chummatong na osay fafarasang wi sanilun na Angatuwani Pachi, ⁶⁷ad innilana pun à Pedro wi nan-aannichu, intotollongnà siya, ad anana, “Sian osay furun Jesus wi iNazaret.”

⁶⁸Ngim illifakna anani, “Maid akammù ta ug-ugkuchom. Achì pu maawatan.” Ad ummoy ta liwangan na paway. Sachi ad nanullaù na osay awitan ta pokan na tullaù.

⁶⁹Ad asin ako innilan chi sanilù siya, ad imfakana ko ta chachi naagsad, “Annaya kon osay furuncha!” ⁷⁰Ngim asin ako Pedro illifak. Napapannos ad, anan akon chachi naag-agsad, “Kattoi sian osan chicha, tan iGalilea-a ko.”

⁷¹Ngim ananay nangisapata, “Uray chusaonà an Apudyus nu foon pù tuttuwan ifakà, maid pu akammù ta sanati taku wi ug-ugkuchonyu!”

⁷²Ad ta sachi, impigwan na awitan nanullaù, ad nasnasmò Pedro na imfakan Jesus an siya, “Nu chaan pun na awitan ipigwa manullaù, namitluwonà illifak.” Ad nan-ifil à Pedro wi amod na somsomòna.

Nipasangù Jesus An Pilato

Mat 27:1-2, 11-14; Luc 23:1-5; Juan 18:28-38

15 ¹Figfikat pun, asin naarus losan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio ya chachi mangitudtuchu ta Lintog ya losan chachi kukunsisar, ad nan-uukudcha nu sinun oyyoonchan Jesus. Siyan kinachilaanchan imana ad inyoycha impurang an Pilato. ²Ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyan anam,” anan Jesus wi summongfat.

³Ad chachi pangpangun na papachi, ad-adchuwana na impafasurchan siya. ⁴Ad inimus ako Pilato an siya, “Maid pu isongfatnu ta anchanay ad-adchuwani ipafasurchan sia?”

⁵Ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna. Siyan naschaaw à Pilato.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mat 27:15-26; Luc 23:13-25; Juan 18:39-19:16

⁶Tinawoni timpun na fiyastay Mangiyakasmooan, siyan achawiyana Pilato wi umiparufus à osà farud nu sinun piliyan na Judio. ⁷Na sachi timpu, niyaspur wi iningkaw na uchumi nifarud wi pumatoy ta timpun na nanguruwancha ta kufilnu, wi na osan chicha, Barrabas. ⁸Siyan naarus pun na takuy ad-adchuwana, imfakachan Pilato wi umiparufus kumà farud wi siyan achawiyana. ⁹Ad anan Pilato an chicha, “Pionyu wi iparufus-un

annay Aliyuy Judio?”¹⁰ Sachin imfakan Pilato tan inaagkammuna wi apos na pangpangun na papachin nangicharumanchan Jesus.

¹¹ Ngim chachi pangpangun na papachi, sinugsukanchan takuy naarus ta siya paiparufuschà Barrabas. ¹² Ad inimus ako Pilato an chicha, “Ad sinu kon oyyòd ta annayay ananyuy Aliyuy Judio?”

¹³ Ad inip-awcha anani, “Ilansayù siya ta kros!”

¹⁴ Ad inimus ako Pilato an chicha, “Tamako? Sinun iningwanay lawing à milansaana ta kros?”

Ad chinakorcha impauy anani, “Ilansayù siya ta kros!”

¹⁵ Siyan à Pilato, imparufusnà Barrabas ta paragsakonon chachi taku. Ad impaabchoynà Jesus, ad impurangnà siya ta susurchachu ta ilansachà siya ta kros.

Na Nanginsurtuwan Na Susurchachu An Jesus

Mat 27:27-31; Juan 19:1-5

¹⁶ Sachi ad imparnò na susurchachù Jesus ta foroy na fifinnachur, ad inayakancha kon losani fufurunchay surchachu. ¹⁷ Ad sinilupanchà siyà mancharaag à isù silup na Ali. Ad fummaliugchà lassilassì isù koronana ad impayunguschan siya. ¹⁸ Ad sinaruchuchà siya wi nanginsurtun siya, wi anancha, “Ta matakua ing-ingkana, siay Alin na Judio!” ¹⁹ Ad pinang-òchan uruna ad tinubtubfaanchà siya. Ad nampalintumongcha ta sangwanana wi akinchachayaw an siya.

²⁰ Limpascha pun inin-insurtù siya, sinukatanchan sachi mancharaag wi insilupchan siya ta sikuchi silupna. Sachi ad illayawchà siya wi umoy mangilansan siya ta kros.

Na Nilansaan Jesus Ta Kros

Mat 27:32-44; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

²¹ Na lummawaancha ta ili, inafotcha ta charan na osay taku wi iCirene, wi nangngachan à Simon, wi amacha Alejandro an Rufo. Jerusalem na ustuy umayana wi narpu ta payawna, ngim impafuudchan siyan kros Jesus.

²² Ad inyoychà Jesus ta osay lukar wi ananchay Golgota (na miningna, “Fàag”). ²³ Ad inadchanchà siyà fayas à naraukan à akas wi mirra, ngim achina pu inumon. ²⁴ Ad illansachà siya ta kros, ad namfinnunutcha nu sinun mangin-uwa ta luputna.

²⁵ Machanchani chumikas na nangilansaanchan siya ta krosna. ²⁶ Ad iningkaw na niyug-is ta krosna, wi impafasurchan siya, anana, “Alin na Judio.” ²⁷ Ad iningkaw akon chuway akkawan wi illansacha inchorag an Jesus wi osa ta apot ta chiwawanna ya osa ta apot ta chuwikina. ²⁸ Na nàwaan na sachi, à tumuttuwaan na sachi niyug-is ta awi, wi anana, “Nitaurung ta akkawan.”

²⁹Na takuy lummaus ta sachi, asiwiwingiwingcha wi nanginsurtun Jesus, wi anancha, “Akunu! Anam met wi faasom na Templo ad asinnu patàchoron ta unog na turuy padcha! ³⁰Siyan saraknifam na long-agnu, ad lumogsad-a ta sanati krosnu!”

³¹Ad isun akon iningwan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, nan-uukudchay nanginsurtun Jesus, anancha, “Finadnganan uchum, ngim achi pu mamachang ta long-agna! ³²Iillantau kay na annay Alitau nuy kanà Israel nu lumogsad à mangil-antaù mamatiyantau wi siyan Cristu wi impaalin Apudyus!” Ad uray chachi koy nilansa, ininsurtucha kò siya.

Na Natayan Jesus

Mat 27:45-56; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

³³Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw. ³⁴Ad na sachi, nampoaw à Jesus wi anana, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Na mining na imfakana, “Apudyus-u, Apudyus-u, tam-akò saon man-awichan?”

³⁵Chingngor pun chachi naag-agsad na imfakan Jesus, anan na uchum, “Chongronyu, ayakanà Elias!” ³⁶Ad nanodchà na osa wi ummoy nangarà ispongna ad illunongna ta ilom ad impaotna ta paura ta supsupan Jesus, ad anana, “Awniyan, ta ilantau nu umalin Elias ichdòrà siya ta kros!”

³⁷Ad asin nampoaw à Jesus, ad natoy.

³⁸Ad na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo, nan-agwa nakissay wi nanipud ta ngatu ingkana ta chora. ³⁹Ad na kapitan na surchachu wi nanasakung an Jesus, innilana pun na natayan Jesus, anana, “Tuttuway siyan Anà Apudyus!”

⁴⁰Iningkaw akon uchumi fubfufai wi nan-oottap. Na uchum an chicha, cha Maria Magdalena, Salome ya Maria wi inacha Jaime wi chakanchan ya Jose. ⁴¹Chichan nituntun-ud an Jesus wi fummachang an siya ta iningkawanad Galilea. Ad iningkaw akon achuy fubfufai wi nitun-ud an siya ta ummayanad Jerusalem.

Na Nilobnan Jesus

Mat 27:57-61; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁴²Mummaschom pun, wi sachin mangisakanaan na Judio ta losani masapurcha para ta Safachuy ngingillinan, ⁴³chummatong na osay iyArimatea wi mangngachan à Jose. Siyan osay malispituy kunsisar na Judio, ya siya kon osay man-uullay ta milukiyan na Manturayan Apudyus. Ad inturod Jose wi ummoy an Pilato chinawat na lachag Jesus. ⁴⁴Naschaaw à Pilato wi nangngor wi narpas natoy à Jesus, siyan impaayagnan kapitan na surchachu à manuttuwaana wi natoy à Jesus. ⁴⁵Ad na kapitan na surchachu, imfakanay tuttuway natoy à Jesus. Siyan imparufus Pilato à Jose wi umoy mangara ta lachag Jesus. ⁴⁶Ad

ngumminà Jose à mamputilà à uros ad impasnan lachag Jesus ta kros ad finussungna ta uros, ad inyoyna illofon ta lofoni tinukutukanchay fatu. Ad linikadnan chakorani fatu intumar ta liwangan na lofon. ⁴⁷Ad cha Maria Magdalena ya Maria wi inan Joses, innilacha kon nilobnan Jesus.

Na Ummuliyon Jesus Natakuwan

Mat 28:1-10; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

16 ¹Narpas pun na Safachuy ngingillinan, ummoycha Maria Magdalena ya Salome ya Maria wi inan Jaime ngumminà fangfangu ta ilanogcha ta lachag Jesus. ²Ad figfikad pun ta asini nafikat wi Chumingku, ummoycha ta nilobnan Jesus. ³Ad na nanadcharanancha ummoy, nan-asimuscha anani, “Sinun mallikad ta fatuy tangob na lofon?” ⁴Ngim na nichaumancha ta lofon, innilachan fatuy tangobnay chakoran wi niyadchayang nalikad ta liwangan. ⁵Ad linumnòcha ta lofon ad innilachan osay isù fafaru wi nansilup à mamputilà, wi ummaachuy ta apot ta chiwawancha. Ad ummogychay nangilan siya.

⁶Ad ananan chicha, “Achiayu umogyat. Akammù wi ummaliyu ilan à Jesus wi iNazaret wi nailansa ta kros. Ngim maid ad asna tan ummuli nataku! Ilanyun nangifanatanancha siya. ⁷Siyan ing-ayu ifakan Pedro ya chachi uchumi disipulusna wi umuna umoy à Jesus ad Galilea ta sachin mangil-anchan siya, wi sachin imfakanan chicha ta sin-arkawan.”

⁸Ad nanodchàchay lummayaw ta sachi lofon wi namaypayogpogcha ta amochi ogyatcha. Ad maid pu imfakacha ta uray sinuman kapu ta ogyatcha.

Na Nampail-an Jesus An Maria Magdalena

Mat 28:9-10; Juan 20:11-18

⁹Na ummuliyon Jesus natakuwan ta figfikad ta Chumingku, Maria Magdalena na chamuy nampail-ana, wi siyan namaryawana ta pituy aran. ¹⁰Ad ummoy Maria imfaka ta chachi fufurun Jesus wi asiluruway nangichomchom an siya. ¹¹Ngim uray chingngorcha wi ummuli nataku Jesus, ad innilan Maria, achicha pu tuttuwaon.

Na Nampail-an Jesus Ta Chuway Fufurunna

Luc 24:13-35

¹²Ad nampaila kò Jesus ta chuway fufurunna wi manadcharan wi umoy ta osay ili, ngim safalin nampail-anan chicha. ¹³Ad nangulincha wi nangifaka ta chachi fufuruncha, ngim achicha pu ko tuttuwaon chicha.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mat 28:16-20; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Apost 1:6-8

¹⁴Na anungusna, nampaila kò Jesus ta chachi nasawaran à osay disipulusna ta nan-ooanancha. Ad inomorana chicha tan natangkin na

urucha wi achicha pun tuttuwaon chachi nangilan siya ta ummuliyaana natakuwan.

¹⁵Ad anana kon chicha, “Ing-ayu itudtuchu na Mamfaruy Chamag mipangkop an saon ta losani taku ta lufung. ¹⁶Ad sinumani mamati ya mafunyan, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ngim sinumani achi pu mamati, ifallun Apudyus à siya ta machusaanà ing-ingkana. ¹⁷Chachi mamati, maadchanchà karobfonganchay mangwà kaskaschaaw, tan mipakapu ta karobfongà makaparyawcha ta aran wi farfaray, ya mafalin ako wi man-ukudchà safali ukud. ¹⁸Ya uray nu ognanchan urog winnu inumonchan ochot, maid ananan chicha. Ad nu agpachanchan nasakit, umimfagcha.”

Na Nipangatuwan Jesus Ad Langit

Luc 24:50-53; Apost 1:9-11

¹⁹Narpas pun na sachi imfakan Apu Jesus an chicha, nipangatud langit, ad tummùchu ta apot ta chiwawan Apudyus. ²⁰Ad chachi disipulusna, ummoycha intudtuchu na Mamfaruy Chamag ta ailiili. Ad iniingkaw akò Apu Jesus wi mamachang an chicha, ad inadchona kon karobfonganchay mangwà kaskaschaaw à manuttuwaan na taku wi katuttuwaan na itudtuchucha.

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Lucas

Surat Lucas An Teofilo

1 ¹Apu Teofilo, akammuta wi achun nangip-ipping wi nangiyug-is mipangkop ta iningwan Jesus ta iningkawanad asnay luta. ²Inyug-ischan chingngorcha ta inug-ugkud chachi nangiila ta nànaàwa nanipud ta lukina, wi chichan nangisursuru ta Mamfaruy Chamag an chitau. ³Siyan, Apu, kapu ta ninarmà inachar losan na anchanayay nàwa nanipud ta nilukiyancha, simsimdùuy mamfaru nu narmà wi mangisurat an sia, ⁴à mangakammuwan ta katuttuwaan na nitudtuchun sia. Ad amasan nàwaana.

Na Nipaakammuwan Na Miyanaan Juan Wi Mamfufunyang

⁵Na timpun na manturayan Ali Herod ad Judea, iningkaw na osay pachin na Judio wi nangngachan à Zacarias, wi kanà Abias wi miyawaruy sùnub wi pachi. Na asawanay Elisabet, kanà Aaron wi apun na papachi. ⁶Na anchanay man-asawa, mamfarucha an Apudyus tan tinungparcha losan na lintogna ya tudtuchuna. ⁷Ngim maid pu anàcha tan fasig à Elisabet, ya narakar McKaycha.

⁸⁻⁹Na osay padchay nan-iwaaran Zacarias wi pachi ta Templo, namfinnununut na papachi tan sachin ukalichà mangil-ancha nu sinun lumnò ta charom na Templon Apudyus ta timpun na malluwaruwan. Ad Zacarias na nafunut, siyan linumnò à siyà mam-u ta insenso. ¹⁰Ad na nam-uwana ta insenso, iningkaw na takuy ad-adchuwan ta lasin wi malluwaru.

¹¹Sachi ad, nampailan Zacarias na osay anghel Apudyus, wi ummagsad ta apot ta machiwawan ta pupùwan à insenso. ¹²Ad nataag à Zacarias ta nangil-ana ta anghel, ad naosyawan. ¹³Ngim kummingan sachi

anghel, wi anana, “Zacarias, achia umogyat! Tan chingngor Apudyus na luwaruyu. Umanà na asawam wi Elisabet à larai, ad ngachananyù siyà Juan. ¹⁴Lumagsak-ayu mipakapun siya, ya uray na achuy taku! ¹⁵Ad à Apudyus, ifilangnà siyà nangatu. Manipud ta mifùnakana, makarong-ag na Ispiritun Apudyus an siya. Ad masapur achi pu uminum à isun na fayas winnu sinumani sumalimong. ¹⁶Ad mipakapun siya, mansakung na achuy kanà Israel an Apudyus ta umapuchan siya. ¹⁷Ad sakanaonan chumatngan na Aputau, wi na oyyoona, isun na sachi profeta wi Elias ta awi, wi isun akon karobfongana. Tan mantitimpuyukonan somsomò na man-aama, ad faliwanan somsomò na takuy achi pu mamati, ta miyisun somsomòcha ta somsomò na mamfaruy taku. Sachin mangisakanaana ta takù mangngorancha ta Apucha nu umali.”

¹⁸Ngim anan Zacarias ta sachi anghel, “Sinun manuttuwaà wi màwan sanati ifagfakam? Tan narakarakay-ani wi man-asawa.”

¹⁹Ad anan na anghel, “Saon à Gabriel wi ingkaw ta sangwanan Apudyus. Ad imfaunà an siya wi umali mangifakan sia ta annayay mamfaruy chamag. ²⁰Ngim kapu ta achim pu tinuttuwan imfakà, achia pu makakinga ingkanà màwaan na annay imfakà. Tan tuttuway chumatong na ustuy timpuy màwaana.”

²¹Na takuy nanguullay an Zacarias, naschaawcha tan nafayag ad charom na Templo. ²²Ngim lummawa pù Zacarias, naawatancha wi awad na impailan Apudyus an siya ad charom, tan achi pu makakinga, wi imana kan insingsingyarna.

²³Narpas pun na iwaar Zacarias ta Templo, nangulin ad ilicha. ²⁴Ad naarkawanan ad, nangngilin à Elisabet, siyan iniingkaw ad foroychà limay furan. ²⁵Ad anana, “Tuttuway inachakuwanà an Apudyus, tan inaannan mifafainà tan annan anàu!”

Na Nipaakammuwan Na Miyanaan Jesu Cristu

²⁶Na miyanomi furan ta fukin Elisabet, imfaun Apudyus na anghel wi Gabriel wi umoy ad Nazaret wi osay ilid Galilea. ²⁷Iningkaw na umoyna ifaka ta osay fafarasang wi nangngachan Maria. À Maria, nipagta ta osay larai wi nangngachan Jose, wi osay kanà Ali David. ²⁸Nampaila pun na anghel an Maria, anana, “Lumagsak-a! Annat à Apudyus an sia ad fininchisyunanà sia!”

²⁹Naos-osyawan à Maria ta nangngorana ta imfakan na anghel, ad som-osom-ona nu sinun mining na inukudna. ³⁰Ad anan na anghel an siya, “Achia umogyat, Maria! Annayan mangichayawan Apudyus an sia: ³¹Mafukia, ad umanàà larai, ad ngachananyù siyà Jesus. ³²Mapatog à siya ya maawakan à Anà Apudyus wi Angatuwan, ya ipatawid Apudyus an siyan kinaalin David wi apuna ta awi. ³³Siyan man-Ali ta losani kanà Jacob à ing-ingkana, wi maid pu mapagpakan na manturayana!”

³⁴Ad anan Maria ta sachi anghel, “Ngim fafarasangà, ya maid pu nakasuyop an saon à larai. In-inon na màwaan na ug-ugkuchom?”

³⁵Ad summongfat na anghel, anana, “Umalin Ispiritun Apudyus an sia, ad mafukia kapu ta karobfongan Apudyus. Siyan na anà wi iyanànu, maakammuwan wi maid pu fasurna, ad maawakan à Anà Apudyus.

³⁶Somsom-om à Elisabet, wi akim, wi ananchay fasig. Ngim uray nu amaschi, onom furan na fukina ta sana, uray narakay. ³⁷Sachin mail-ana wi maid achi mafalin an Apudyus.”

³⁸Ad anan ako Maria, “Saniluwà an Apudyus. Siyan màwa losan na imfakam an saon.” Sachi ad lummayaw na anghel.

Ummoy Maria Finisità Elisabet

³⁹Naarkawanan ad, lummiawat à Maria ad kinankanasnay ummoy ta osay ili ta filfilig ta provinsiya wi Judea. ⁴⁰Chummatong pun, linumnò ta foroycha Zacarias ad finagfakanà Elisabet. ⁴¹Chingngor pun Elisabet na kingan Maria, nan-isin fukina. Ad impasasmò na Ispiritun Apudyus an Elisabet, ⁴²ad chinakornan kinganay mangwanan an Maria, “Ta losani fufai, sian chinutukan Apudyus wi mangadchanà afaruwan, ad machaychayaw na anà wi iyanànu!” ⁴³Ad anana ko, “Sinun kinatatakù wi annay umali fumisitan saon na inan na Aputau? ⁴⁴Tan chingngor-u pun na kingam, nan-isin fukì ta tottoròna. ⁴⁵Ad maragsak-a ko, tan pinatim wi tumuttuwan losani imfakan Apudyus an sia!”

Na Manayawan Maria An Apudyus

⁴⁶Sachi ad anan Maria,

“Chaychayawò à Apudyus,

⁴⁷ ya naragsakà ako mipakapun siyay Manaraknib an saon,

⁴⁸ tan simsimmoà an siya wi kafafaan ta takuna!

Siyan manipud ta sana, anan na losani taku wi nakasatà,

⁴⁹ tan à Apudyus wi Mannakafalin, kaskaschaaw na iningwanan saon.

Tuttuway machaychayaw à siya wi maid fasurna.

⁵⁰ Achakuwana losan na takuy mangiyafain an siya ta arunarunap nanipud ta chamchamu

ya ingkanà anungus na lufung.

⁵¹ Na iningwana, sachin mangipail-ana ta karobfongana.

Ad kinassawnan puranun na losani mamàpail-on.

⁵² Impafafanan nangangatuy ali,

ad impangatunan nafafa.

⁵³ Chachi manchawat à fachang, achun inadchonay mamfaru an chicha.

Ngim chachi nanat-op ta kinafarucha, imparyawnà chicha wi maid inadchona.

- 54 Tinungparnan sachi impustana ta aapputau ta awi,
ad fafadngan chitauy kanà Israel.
- 55 Foon à maliwatanan sachi impustanan Abraham ya losani kanàna,
tan achakuwan chitaù ing-ingkana.”
- 56 Ummoy à turuy furan na iningkawan Maria an Elisabet achiyot
lumayaw.

Na Niyanaan Juan Wi Mamfufunyag

57 Nachauman pun na umanaan Elisabet, inyanànan larai. 58 Ad
chingngor pun na charchar-agna ya aagkina wi inachakuwan Apudyus à
siya, nakaragsakchan siya.

59 Na awarun padchan na anà, ummoycha impasingyar à
manungparancha ta Lintog. Ad na uchum, pionchay ingachan à
Zacarias wi ngachan na amana, 60 ngim anan na inana, “Foon, Juan na
mangngachanna.”

61 Ad anancha, “Tamako, tan maid pu akiyù nginngachan à Juan!”
62 Sachi ad insingyarchay mangimus an amana nu sinun pionay
ipangachan ta anàna.

63 Ad insingyarnay mampaarà mangug-isana, ad inyug-isna, “Na
ngachanna, Juan.” Ad naschaawcha losan! 64 Ad na sachi, nakakingà
Zacarias, ad nan-ukud wi nanaychayaw an Apudyus. 65 Ad naschaaw
losan na charchar-agcha. Ad losan na taku ta filfilig ad Judea,
chinamagcha kon losani nàwa. 66 Ad losan chachi nangngor, som-
osom-oncha nu, “Sinu nin na mamfalinan na sanati anà nu chumakor?”
Amaschin somsomòcha tan narawag wi annan karobfongan Apudyus an
siya.

Na Nangifag-an Zacarias Ta Impasasmò Apudyus

67 Ad naatod na Ispiritun Apudyus nakarong-ag an Zacarias wi aman
Juan, ad imfakanan impaakammun Apudyus, anana,

68 “Chayawontaù Apudyus wi Aputauy kanà Israel,
tan annay ummali wi mamachang an chitauy takuna ad
sinaraknifanà chitau.

69 Tan imparoswanan osay mannakafalin à manaraknib an chitau,
wi kanà na sanilunay Ali David.

70 Ad impaakammuna ta chachi naapudyusani profetasna ta awi na
impustana.

71 Na osay impustana, saraknifanà chitau
ta afusurtau ya karobfongan na losani mallawing an chitau.

72 Na osa koy impustana ta aapputau, achakuwanà chicha
ad sosom-onan inturagnan chicha.

73-74 Na impustanan Abraham wi aputau,

insapatana wi saraknifanà chitau losan ta afusurtau
ta maid umogyatantaui mangwa ta piona,

⁷⁵ tapnu maid makafasurantau ya miyustuustun oyyoontau,
ta sanay atattakutau.”

⁷⁶ Ad nan-ukud akò Zacarias ta anàna, wi anana,

“Siay anàu, maawakan-à osay profetan Apudyus wi Angatuwan.
Ad sian paunaon Apudyus mampasakanaon ta taku ta
chumatngan na Aputau.

⁷⁷ Ad sian mangipaakammu ta taku wi masaraknifancha
nu ipakawanchan fasurchan siya.

⁷⁸ Tan à Apudyus, masayaaw ya isag naanus,
ad na manaraknifanan chitau, isun na sumingitan na init.

⁷⁹ Isù iingkawtau ta pangot tan amod na ogyattau wi matoy.

Ngim nu chumatong na Aputau, lawakanà chitau ad pafaruwonan
somsomòtau ta mitimpuyugtaun Apudyus.”

⁸⁰ Ad chummakor na anàcha, ad pummigsan somsomònan Apudyus.

Ad ummoy iningkaw ta ikaw wi maid pu umili ingkana ta timpun na
mangilukiyanay mantudtuchu ta chachi kanà Israel.

Na Niyanaan Jesus

Mat 1:18-25

2 ¹Na sachi timpu, illintog Augusto wi Ali ad Roma, wi masapur
mampalistan losani taku ta manturayana ta sikuchi ilin na aappucha.

²Na sachi chamuy milistaan na taku, timpun na namfifinnachuran Kirenio ad
Siria. ³Siyan waschi osay taku umoy mampalista ta sikuchi ilin na aappuna.

⁴Siyan lummigawat à Jose ad Nazaret wi ili ad Galilea, wi umoy ad
Betlehem wi ili ad Judea, tan siyan niyanaan na apuna wi Ali David.

⁵Nakaoy akò Maria wi nipagtay man-asawana. Akin-annaon à Maria,

⁶ad na iningkawanchad Betlehem, siyan timpuy umanaana. ⁷Ngim maid
pu kuwartù ingkawancha ta farangnay foroy ta sachi, siyan iningkawcha
ta sikay wi papàanan ta ayam. Ad inyanà Maria na panguruy anàna wi
larai. Ad inursana ad imfàsarna ta atutung.

Na Nampail-an Na Aangheles Ta Chachi Mampapastor

⁸Na sachi ili, anchanan uchumi mampapastor ta pannilu ta puppurag,
wi lafiyonchay fasantayan na pannilucha. ⁹Ad naanagsad nampailan osay
anghel Apudyus an chicha, ad nalinangancha ta sumiling wi lawag wi
narpun Apudyus ad langit. Isagcha ummogyat, ¹⁰ngim anan na anghel
an chicha, “Achiayu umogyat! Tan ummaliyà wi mangipagngor an chiayu
ta mamfaruy chamag wi mamparagsak ta losani taku. ¹¹Na sanay lafi,
niyanà ta ilin David na Sumaraknib ta taku. Siyan Cristu wi Apu! ¹²Na
manuttuwaanyu, ochasanyun anà wi naursan wi mifafàsar ta atutung.”

¹³Sachi ad nampailan ad-adchuwani anghel ad langit, ad chinaychayawchà Apudyus, wi anancha,

¹⁴“Machaychayaw à Apudyus ad langit wi angatuwan!
Farfaruwonan somsomò na losani takud asnay luta wi
mamparagsak an siya.”

¹⁵Lummayaw pun na aangheles wi namagkulin ad langit, nan-uukud chachi mampapastor, wi anancha, “Intaud Betlehem ilan na sachi nàwa, wi impaakammun Apudyus an chitau.”

¹⁶Siyan inaw-awaychay ummoy, ad inchasancha cha Maria an Jose ya sachi anà wi nifafàsar ta atutung. ¹⁷Ad na nangil-anchan siya, impaakammucha losan na imfakan na anghel mipangkop an siya. ¹⁸Ad naschaaw losan na nangngor ta imfakan chachi mampapastor. ¹⁹Ad à Maria, nasnasmòna losan na anchanaya ad simmosimmònan losani nàwàwa.

²⁰Ad nangulin chachi mampapastor ta puppurag wi manaychayaw an Apudyus mipakapu ta losani innilacha ya chingngorcha, tan tuttuway nàwa losan na imfakan na anghel an chicha.

Na Nangngachananchan Jesus

²¹Na awarun padchana wi timpun na masingyaran na anà, ngingachananchà siyà Jesus wi sachin imfakan na anghel ta chaan pun na inana mangngilinan.

Na Nangiyayanchan Jesus Ta Templo

²²Chummatong ad na timpu wi manungparancha Maria an Jose ta illintog Moses à macharusan na fufai wi ummanà, ummoychad Jerusalem wi inawitcha kò Jesus ta umoycha iparang an Apudyus, ²³tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, “Na panguruy anà wi larai, masapur miparang an Apudyus.” ²⁴Na osay pangkop na ummayancha ta Templo, umichatunchà chuwa karupati winnu chuwa amaschì sissiwit, wi sachi kon manungparancha ta lintog Apudyus.

²⁵Na sachi timpu, iningkaw ad Jerusalem na osay marmarong-ag wi mangngachan Simeon. Mamfarun achawiyana tan patpatkonan lintog Apudyus, ya siya kon osay manguullay ta masaraknifan na chokanay kanà Israel. Iningkaw akon Ispiritun Apudyus an siya, ²⁶ad impakaawatnan Simeon wi achi pu matoy ingkanà ilanan Cristu wi impustan Apudyus wi umali. ²⁷Na sachi timpu, impuyut na Ispiritun Apudyus à siya ta Templo. Ad sachi kon timpuy nangilon-ancha Jose an Jesus ta Templo ta matungpar na Lintog mipangkop ta niyanà. ²⁸Ad na nangil-an Simeon ta sachi anà, inàlina ad nanyaman an Apudyus wi anana,

²⁹“Apu, uray iparufusnun matayà ta sana, tan annay tummuttuwan

impustam an saoni nafafay takum.

³⁰ Tan innilà à siya wi manaraknib ta taku,

³¹ wi siyan simsimònu ipaakammu ta losani taku:

³² Siyan mallawag ta somsomò chachi foon pù kanà Israel, wi mampaakammun chicha ta piomi pàwa.

Ad siya kon mangipachayaw an chiani wi takum wi kanà Israel.”

³³ Naschaaw na inan Jesus ya amana ta nangngorancha ta inukud Simeon mipangkop an siya. ³⁴ Ad fininchisyunan Simeon chicha, ad anana kon Maria wi inan Jesus, “Na annay anànu, chinutukan Apudyus à siya, ad mipakapun siya mayam-an ya mifallu na achuy kanà Israel, ngim achu kon masaraknifan mipakapun siya. Siyan singyar Apudyus wi kuraon na achuy taku, ³⁵ ad sachin mangipaakammuwancha ta nitataruy somsomòchay lawing. Ad à sia wi inana, mansasaury-a kapu ta màwan siya.”

³⁶ Ad iningkaw ako ta sachi na osay profeta wi madmad-an wi mangngachan Ana wi anà Fanuel wi kanà Aser. À Ana, pituy tawon na nangasaw-ana, ³⁷ wi nafaru, ad umoy à warumpuru ya opat na tawonna. Kanayun iniingkaw à Ana ta Templo wi manaychayaw an Apudyus ya malluwaru ta finikat ya linafi, ya mallangan wi mangan à simfotang. ³⁸ Na sachi uras, inafotna cha Jesus, siyan naam-amod na nanyamananan Apudyus. Ad nanipud ta sachi inukudnan mipangkop an Jesus ta losani takuy manguullay ta sachi manaraknib an chichay kanà Israel.

Na Nangulinanchad Nazaret

³⁹ Kinangput pun cha Jose an Maria na losani filin ta lintog Apudyus, nangulinchad Nazaret wi ilichad Galilea. ⁴⁰ Ad chummakor na anà ta sachi, ad pummigsan somsomòna. Naraing akò siya, ad finadngan Apudyus à siya.

Na Nanghasanchan Jesus Ta Templo

⁴¹ Na namingsan ta makatawon, ummoy na inan Jesus ya amana ad Jerusalem nakakimkimung ta Fiyastay Mangiyakasmooan, tan sachin nangiyakasmooancha ta nallausan na anghel Apudyus ta chachi kanà Israel ad Egipto ta awi. ⁴² Nasawaran pù chuwan tawon Jesus, nakaoy ako wi umoy makafiyasta. ⁴³ Narpas pun na fiyasta, lummayaw na amana ya inana wi mangulin ad ilicha. Ngim achicha pu akammu wi nataynan na anàchay Jesus ad Jerusalem, ⁴⁴ tan anancha pu kay nu nifurog à siya ta fufuruncha. Ad pinadchachay manadchadcharan ad iyukudchà siya ta sachi furogcha wi fufuruncha ya aagkicha, ⁴⁵ ngim maid pu inchasancha. Siyan namagkulinchad Jerusalem anapon à siya.

⁴⁶ Na atlun padchana, inchasanchà siya wi nakaam-ammung ta mimisturun na Judio ta Templo, wi manchochongngor ya man-im-

imus an chicha. ⁴⁷Na losani manchongor an siya, naschaawcha ta kinaraingnay sumongfat ta losani inimuschan siya. ⁴⁸Ad naschaaw akon amana ya inana ta nangil-anchan siya, ad anan na inana, “Anàu, amod na chanagnin amam wi manganap an sia. Tam-ako oyyoon na amaschin chiani?”

⁴⁹Ngim summongfat à Jesus, “Tamako masapur anaponà? Inakammuyu kuma wi masapur awachà ta foroy Ama.” ⁵⁰Ngim foon pù naawatanchan inukud Jesus.

⁵¹Sachi ad nifurun à Jesus an chicha wi nangulin ad Nazaret, ad pintognan losani pàwacha. Ad à inana, simmosimmòna losan na nàwàwa. ⁵²Ad à Jesus, chummakor ad pummigpigsan kinaraingna. Ad inay-ayat na losani takù siya, ad à Apudyus, isag maragsakan an siya.

Na Nantudtuchuwan Juan Wi Mamfufunyang

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Juan 1:19-28

3 ¹⁻²Na miyasimpuru ya limay tawon na nanturayan Ali Tiberio ad Roma, iningkaw na impasasmò Apudyus an Juan, wi anà Zacarias, ta iningkawana ta ikaw wi maid pu umili. Na sachi timpu, Poncio Pilato na fifinnachur ad Judea, Herod na nanturay ad Galilea, Felipe wi sunudnan nanturay ad Iturea ya Traconite, ad Lisantias na nanturay ad Abilene. Na angatuwani papachin na Judio ta sachi tawon, cha Anas an Caifas.

³Ad nangkagkagkaay à Juan ta losani sakup na Chawwang wi Jordan mantudtuchu ta taku, wi anana, “Masapur ifafawiyun lawingi oyyoonyu, ya mampafunyang-ayu, ad pakawanon Apudyus chiayu.”

⁴Amaschin matungparan na inyug-is Isaias wi profetan Apudyus ta awi, wi anana,

“Awad na osay taku ta ikaw wi maid pu ili,
wi mangip-ip-aw ta taku anani,
‘Annay chumatong na Apu.

Pafaruwonyun somsomòyu ya mansakanaayu,
wi isun na mangikakatan ta charan
nu siya chumatong na Ali.

⁵Maafab losan na challug
ya matanap losan na takudtud ya filig.
Malinchong na charan wi namparpalikku
ya miparuum na arsa wi lasurasung,

⁶ta losan na taku ilan
na mansarakhnifan Apudyus!’ ”

⁷Ad-adchuwan na takuy ummoy pafunyang an Juan, ngim illasinna pun na somsomòcha, anana, “Apay, chiayuy nasikap! Sinun nangifakan chiayu wi mampafunyang-ayu kay ta ilisiyun chusan Apudyus ta taku?”

⁸Masapur oyyoonyun sinuy mangipaila wi tuttuway namfafawiyau ta fasuryu. Ad achiyu namnamaoni mailisiyun kachusaanyu ta mangwanaanyuy kanà Abraham chiayu. Tan ifakà an chiayu, wi uray na anchanayay fatu, mafalini mamfaliton Apudyus chichà kanà Abraham nu pionà! ⁹Na miyalikan na manusaan Apudyus ta taku, isù pannakur wi niffiyad wi manipur ta ayu ta lamutna. Siyan losani imong wi achi pu mamkas à mamfaru, masipur ad maskob.”

¹⁰Ad nan-im-imus na takun Juan, wi anancha, “Ad sinun oyyooinni nù?”

¹¹Ad na insongfat Juan an chicha, anana, “Na takuy chuwan silupna, masapur adchonon osa ta takuy maid pun silupna. Isuna ko, na takuy awad anona, masapur adchana kon takuy maid pun anona.”

¹²Ummoy akon uchumi manchachakup à fukis an Juan mampafunyag, ad inimuscha, “Misturu, sinu kon oyyooinni nù?”

¹³Ad anana, “Achiyu parabsan na fayad na fukis na taku.”

¹⁴Ad inimus akon uchumi surchachun siya, “Chiani ngay, sinu kon oyyooinni?”

Ad ananan chicha, “Achiyu palikatan na takù mangar-anyu ta pionyu, ya achiyu pafasuron na taku nu foon pù katuttuwaan. Mat-op-ayu kuma ta suwilchuyu.”

¹⁵Na nangngoran na taku an Juan, isagcha som-osom-on na chumatngan na Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay, ad na somsomòcha, siya nin à Juan. ¹⁶Siyan anan Juan an chicha, “Awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. Chanum yakan ifunyag-un chiayu, ngim à siya, ifunyagnan chiayun Ispiritun Apudyus ya apuy. ¹⁷Ad nu umali, ilasinnan mamfaruy taku ta lawing, wi isun na mantopà finayu wi ilasinnan finayu ta chuki. Na finayu, iyarangna, ngim na chuki, mifallu ta apuy wi achi pu masobsofan.”

¹⁸Siyan nangkarakarsin pinagtudtuchun Juan ta taku ta Mamfaruy Chamag à mamatiyancha kuma. ¹⁹Ngim ingkimaun Juan à Herod wi Fifinnachur, tan pillos Herod à Herodias wi asawan na sunudna, ad achu kon iningwanay lawing. ²⁰Ngim inam-amod Herod na fummasurana, tan impafarudnà Juan.

Na Nafunyakan Jesus *Mat 3:13-17; Mar 1:9-11*

²¹Na osay padchay nafunyakan na achuy taku, finunyakan ako Juan à Jesus. Ad na nalluwaruwan Jesus, niwanit ad langit, ²²ad na Ispiritun Apudyus, nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sian anàu wi ay-ayatò. Maragsakanà an sia.”

Na Nginkanà An Jesus

Mat 1:1-17

²³Na nallukiyan Jesus wi nantudtuchuwan, naturumpurun tawonna. Ad na somsomò na taku, anancha pun nu siyan anà Jose. À Jose, anà Eli ²⁴wi anà Matat. À Matat, anà Levi. Ad à Levi, anà Melke, wi anà Jane wi anà Jose. ²⁵À Jose, anà Matatias, wi anà Amos. À Amos, anà Nahum, wi anà Esli wi anà Nagi. ²⁶À Nagi, anà Maat wi anà Matatias. Ad à Matatias, anà Semei wi anà Jose, ad à Jose, anà Juda. ²⁷À Juda, anà Joanan, wi anà Resa. Ad à Resa, anà Zorobabel wi anà Sealtiel, wi anà Neri. ²⁸À Neri, anà Melke wi anà Addi. Ad à Addi, anà Cosam wi anà Elmodam, wi anà Er. ²⁹À Er, anà Josue wi anà Eliezer, wi anà Jorim. Ad à Jorim, anà Matat wi anà Levi. ³⁰À Levi, anà Simeon wi anà Juda, ad à Juda, anà Jose. Ad à Jose, anà Jonan wi anà Eliakim. ³¹À Eliakim, anà Milea wi anà Mena, wi anà Matata. Ad à Matata, anà Natan wi anà David. ³²À David, anà Jesse wi anà Obed. Ad à Obed, anà Boaz wi anà Salmon, wi anà Naason. ³³À Naason, anà Aminadab wi anà Admin, wi anà Arni. Ad à Arni, anà Esrom wi anà Faris, wi anà Juda. ³⁴À Juda, anà Jacob wi anà Isaac. Ad à Isaac, anà Abraham. Ad à Abraham, anà Tare wi anà Nacor. ³⁵À Nacor, anà Serug wi anà Ragau, wi anà Peleg. Ad à Peleg, anà Heber wi anà Sara. ³⁶À Sara, anà Cainan wi anà Arfaxad, wi anà Sem. Ad à Sem, anà Noe wi anà Lamec. ³⁷À Lamec, anà Metusela wi anà Enoc, wi anà Jared. Ad à Jared, anà Mahalaleel wi anà Cainan. ³⁸À Cainan, anà Enos wi anà Set. Ad à Set, anà Adam wi anà Apudyus.

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron

Mat 4:1-11; Mar 1:12-13

4 ¹Nafunyakan pù Jesus, tinaynanan sachi Chawwang wi Jordan, ad na Ispiritun Apudyus wi iingkaw an siya, impuyutna ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. ²Ad sachin namachasan Satan an siya makafasuron ta unog na opatpuruy padcha. Na sachi timpu, foon pù nangnangan à Jesus, siyan nafitifitil à siya ta anungusna.

³Siyan anan Satan an siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, mamfarfalinom tinapoy na annayay fatu.”

⁴Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Foon pu kà tinapoy afus na ifiyag na taku.’ ”

⁵Sachi ad, inyoy Satan à Jesus ta tãngani filig, ad na sachi anayun inaminna impailan siyan losani mansabsafali wi maiturayan ta luta. ⁶⁻⁷Ad anan Satan an siya, “Nu chayawonà, adchò an sian karobfongam wi manturay ta ailiili ya kinafaknangcha. Mafalin-u adchon ta sinumani chutukà, tan niyawatchan saon.”

⁸Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Maid uchum à chayawonyu nu achi afus na Apuywi Apudyus, ya afus akò siyà patkonyu!’ ”

⁹Ad inyoy ako Satan à Jesus ta tabfungan na Templo ad Jerusalem. Ad ananan siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, man-odchag-a, ¹⁰tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Filinon Apudyus na aanghelesnà mangayyuwan an sia.’ ¹¹Ad niyug-is ako wi, ‘Sipawonchà sia, ta uray na chapannu, achi pu masukat ta fatu.’”

¹²Ngim sinongfatan Jesus à siya anani, “Ngim niyug-is ako wi, ‘Achim padpachason na Apum wi Apudyus.’”

¹³Limpas pu Satan padpachason à Jesus makafasuron, tinaynanà Jesus ingkanà asinna ko pachason nu matimpuwan na màwaana.

Na Nangilukiyan Jesus Nantudtuchuwan Ad Galilea

Mat 4:12-17; Mar 1:14-15

¹⁴Nangulin à Jesus ad Galilea, wi iingkaw na karobfongan na Ispiritun Apudyus an siya. Ad nanchinamag na mipangkop an siya ta losani nampaliwos wi ili. ¹⁵Nantudtudtuchu ta chachi sinagoga wi makimkimungan na Judio, ad chinayaw losan na takù siya.

Foon À Patkon Na Kailiyan Jesus À Siya

Mat 13:53-58; Mar 6:1-6

¹⁶Ad ummoy à Jesus ad Nazaret wi chummakrana, ad na Safachu wi ngilinin na Judio wi man-iwaar, ummoy ta sinagoga wi makimkimungan na Judio, tan sachin achawiyana. Ad summiad à Jesus wi mamfasa ta ukud Apudyus, ¹⁷ad inyawatchan siyan nibruy inyug-is Isaias wi profeta ta awi. Finiyadna pun piniliyanan fasaona. Ad na finasana,

¹⁸“Annan saon na Ispiritun Apudyus
tan chinutukanà an siya
à mangipaakammu ta mamfaruy chamag
ta losani takuy maid mafalincha.

Ad imfaunà wi mangipagngor ta takuy isù nafarud
wi miparufuscha,
ya takuy nakurap
wi maaan na kurapcha,
ya takuy maparpalikatan wi miparufuscha ko.

¹⁹Ad na ifakà ako,
chummatong na timpuy
mangipail-an Apudyus ta achakuna ta taku.”

²⁰Ad linuut pun Jesus na nibru, inyulinna ta takuy nangatod an siya, ad tummuçu. Ad losan na takuy iningkaw ta sinagoga, immomoschoanchà siya. ²¹Ad ananan chicha, “Sanay nangngoranyu ta sanati ukud Apudyus, siyan tummuttuwana.”

²²Ad nas-omcha losan an siya, ad nataagcha ta kinafarun na inukudna. Ad anancha, “Ngim anà met Jose na sanat!”

²³Ad anan Jesus an chicha, “Kapilitani ifakayun saon na annayay ukud wi, ‘Chuktur, akasam yan na long-agnu.’ Tan pionyu koy pàwan saon ta annay ustuy ili na isun na kaskaschaaw wi chingngoryuy iningwà ad Capernaum. ²⁴Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na profeta, achi pu malispitu ta kailiyana. ²⁵Chongronyuna: Na timpun Elias wi profeta, achi pun ummukan ad asnay Israel ta unog na turuy tawon ya kogwa, ad naamin naurat na taku ta annay luta. Siyan ad-adchuwan na kakkaasi wi nafaru ta sachi timpu. ²⁶Ngim foon pù pin-oy Apudyus à Elias an chicha à mafadngancha, ngim finaunnà siya ta fadnganan osay nafaru wi foon à Judio wi ingkaw ad Serepta wi sakupon Sidon. ²⁷Ad na timpun ako Eliseo wi profeta, achun Judio ad asnay Israel wi nafuratung; ngim maid pu naan na sakitcha naraksig na sakit Naaman wi foon à Judio, wi iSiria.”

²⁸Na nangngoran chachi iningkaw ta inyalig Jesus, naaliling-otcha tan naawatanchay chichan ug-ugkuchona. ²⁹Ad lummigwacha ad linagkicha inyoy ta lasin na ili wi chopras wi iniliyancha. Na pangkopcha, odchakonchà siya ta chopras, ³⁰ngim nalliwot à Jesus ta takuy ad-adchuwan ad lummayaw.

Osay Larai Wi Nakafarfaray

Mar 1:21-28

³¹Sachi ad ummoy à Jesus ad Capernaum wi osay ili ta provinsiyay Galilea, ad nantudtudtuchu ta taku ta sinagoga wi makimkimungan na Judio ta Safachuy ngingillinan. ³²Ad naschaaw na losani nangngor ta pinagtudtuchuna, tan maaawwatan wi annan karobfongana. ³³Na osay Safachu, iningkaw ta sinagoga na osay larai wi nakafarfaray, ad impoawna anani, ³⁴“Siay Jesus wi iNazaret, sinun oyyoom an chiani? Ummalià manachail an chiani? Akammù à sia, wi sian sachi naapudyusan wi impustan Apudyus wi umali!”

³⁵Ngim impakinò Jesus na aran, wi anana, “Kuminò! Taynam na sanati finarfaraynu!” Sachi ad impatug na aran na larai ta sangwanan na takuy naarus achinaot taynan na larai wi maid nasukat.

³⁶Losan chachi nangiila, naschaawcha ad nan-ag-akitùtùcha, “Sinu kon annay tudtuchu wi mannakafalin, tan uray na aran, mafalinna paryawon!” ³⁷Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta ailiili ta sachi.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mat 8:14-17; Mar 1:29-34

³⁸Lummawa pù Jesus ta sachi sinagogan na Judio, ummoy ta foroycha Simon. Nasakit na atukangan Simon, wi amod na panatingna, ad impafachangchan siya. ³⁹Siyan ummoy à Jesus ta nasuypana ad imfakanay maaan na panatingna, ad naanimfag. Ad fummangon ad sinakunganà chicha.

⁴⁰Mummaschom pun, inyoy na taku losan na fufurunchay nasakit à nansabsafali an Jesus. Ad inturpun Jesus inagpachan chicha, ad ummimfagcha losan. ⁴¹Pinaryawna kon aran wi farfaray na achuy taku, ad na lummayawan chachi aran, inip-awcha anani, “Sian anà Apudyus!” Ngim impakinòna chicha tan inakammucha wi siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ta Sachi

Mar 1:35-39

⁴²Wiswisnit pun ta nafikat, lummigwat à Jesus wi ummoy naos-osa ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. Ngim napannos pun, ummon achuy taku inanap à siya, ad inchasancha pun impachaschay tawichan à siya ta achi lumayaw. ⁴³Ngim ananan chicha, “Taynà chiayu, tan masapur inyà ako ta uchumi ili itudtuchu na Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, tan siyan pangkop na nangifaunan Apudyus an saon ta annay luta.”

⁴⁴Ad ummoy à siya nantudtuchu ta sinagogan na Judio ta provinsiya wi Galilea.

Na Nangayakan Jesus Ta Chamuy Mandisipulusna

Mat 4:18-22; Mar 1:16-20

5 ¹Na osay padcha, ummaagsad à Jesus ta tarantag na Fayfay wi Genesaret wi mantudtuchu ta ukud Apudyus, ad ummafuyut na takuy ad-adchuwan tan pionchay chongron na itudtuchuna. ²Ad innilan Jesus na chuway fangka ta ikid na fayfay wi maid ingkaw à manakufur, tan lummogsadcha ta sàsaanchan takufurcha. ³Siyan ummoy à Jesus ta osa, wi uwan Simon, ad imfakana ta itùyudnà ait. Ad tummùchù Jesus wi nantudtuchu ta taku.

⁴Narpas pun nantudtuchu, anana kon Simon, “Ipaoyun fangka ta arobngan na chanum ad manakufur-ayu ta awad aranyù ukachiw.”

⁵Ad anan Simon, “Oo, Apu, ngim linabrafini wi nanakufur ad maid pu osà inarani. Ngim nu siyan anam, manakufurà.” ⁶Siyan nanakufur ad ad-adchuwan na ukachiw wi nàna ad tikangay makissay na takufur. ⁷Siyan inayakanchan fufuruncha wi iningkaw ta osay fangka ta fadnganchà chicha. Fummachangcha pun, napnun chuway fangka wi tikangaycha milutong ta chagson na ukachiw. ⁸Sachi ad naawatan Simon Pedro na nàwa, ad nampalintumong ta sangwanan Jesus, ad anana, “Apu, taynanà tan managfasurà!”

⁹Naschaawcha Simon wi mamfufurun ta aachun na ukachiw wi tinakufuranha. ¹⁰Naschaaw akon fufurun Simon wi cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo. Sachi ad anan Jesus an Simon, “Achia umogyat, tan manipud ta sana, sukata na iwaarnu ta mamatiyom na takun saon.”

¹¹Intàchangcha pun na fangkacha ta tarantag, tinaynancha losan ad nitun-udchan Jesus.

Impaimfag Jesus Na Osay Larai

Mat 8:1-4; Mar 1:40-45

¹²Na namingsan, iningkaw à Jesus ta osay ili wi iningkawan akon osay larai wi nakollakong. Ad na nangil-anan Jesus, ummoy nampalintumong wi nampangpangngaasin siya, wi anana, “Apu, patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

¹³Sachi ad inyarawwad Jesus na imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” Ad naanimfag à siya. ¹⁴Ad finilin Jesus à siya wi anana, “Achim ug-ugkuchon ta sinuman na annay iningwà an sia. Ngim ing-a mampaila ta pachi ad manchatun-an Apudyus tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naaan na sakitnu.”

¹⁵Ngim nanchinamag na mipangkop an Jesus, siyan ummachuachun ummoy maamuamung wi manchongor an siya ya mampaaan ta sakitcha. ¹⁶Ngim nu simfotog ummoy à Jesus naos-osa malluwaru.

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong

Mat 9:1-8; Mar 2:1-12

¹⁷Na osay padchay nantudtuchuwan Jesus ta osay foroy, iningkaw na natùtùchu wi uchumi mangitudtuchu ta Lintog ya naachar wi Fariseo. Narpucha ta ailiili ta provinsiya ad Galilea ya Judea ya narpu kon uchum ad Jerusalem. Ad na sachi koy timpu, iningkaw na karobfongan Apudyus an Jesus wi mangaan ta sakit.

¹⁸Sachi ad inchatong na uchumi lallarai na fillikanchay larai wi naayayong, ad ipachascha illò ta ipasangucha kuman Jesus. ¹⁹Ngim maid pu in-inonchay mangiyachanin siya tan nanapnun taku. Siyan ummoycha inafutan na otop na foroy ta uulluwan Jesus ad inchòrachan naayayong ta sangwanana. ²⁰Ad inakammun pu Jesus wi napigsan pammatichan siya, anana ta naayayong, “Furun, napakawan na fasurnu.”

²¹Ngim chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, nan-asiakitùtùcha anani, “Sinun kinatatakun na sanat wi iyisunan long-agnan Apudyus! Tan maid makapakawan ta fasur nu achi afus à Apudyus!”

²²Inakammun Jesus na somsomòcha, siyan ananan chicha, “Tamako ta amaschin somsomòyu? ²³Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu ‘Lumigwat-a ta manadcharan-a?’ ²⁴À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” Ad anana ta sachi naayayong, “Ifakà an sia, lumigwat-a, ad aram na ofognu ad lumayaw-a!”

²⁵Ad narnigwat à siya ta sangwananचा losan, ad inaranan ofogna ad lummayaw wi manchaychayaw an Apudyus. ²⁶Ad naschaawcha

losan wi nangiila, ya ummogyatcha ko. Ad chinaychayawcha kò Apudyus wi anancha, “Maid pu miyisuwan na innilatau ta sanay padcha!”

Na Nangayakan Jesus An Levi À Mandisipulusna

Mat 9:9-13; Mar 2:13-17

²⁷Sachi ad, lummayaw à Jesus, ad innilanan osay manchachakup à fukis, wi nangngachan à Levi, wi ummaachuy ta pisinana. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.” ²⁸Ad tinaynan Levi na asinchuwan, ad lummigwat wi nitun-ud an Jesus.

²⁹Ad pinarnusan Levi à Jesus ta foroyna, ad iningkaw akon achuy fufurun Levi wi manchachakup à fukis ya uchum akoy taku. ³⁰Ad na nangil-an na uchumi Fariseo, ya uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi Fariseo ko, ta sachi, chinillawchan disipulus Jesus, wi anancha, “Taayuko makaan ya makainum ta manchachakup à fukis ya kakassanay takuy managfasur?”

³¹Ad sinongfatan Jesus chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurchan chuktur. Siya makasapur na nasakit. ³²Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Manganan

Mat 9:14-15; Mar 2:18-20

³³Iningkaw akon uchumi taku wi ummoy an Jesus, wi anancha, “Na disipulus Juan, kanayuncha mallangan wi mangan ta malluwaruwancha, ya amaschi kon oyyoon na uchumi disipulus na Fariseo, ngim tamakon disipulusnu foon pù mallanganachay mangan?”

³⁴Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mallangan lawan takuy makakasar wi mangan nu awad an chichan larai wi mikasar? Mangancha met! ³⁵Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar an chicha, ad sachin mallanganachay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus

Mat 9:16-17; Mar 2:21-22

³⁶Ad asin nan-alig à Jesus an chicha, wi anana, “Maid pu takù mangissay ta lukak wi silup ad intàrupna ta pallos, tan chachailona kan lukak wi luput, ad foon pù miparay ta pallosi silup.

³⁷“Ad maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na sachi uglit ad mayam-an na uglit ya mifallu kon fayas. ³⁸Ngim na inafuyu, masapur siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu. ³⁹Na nangiluwam ta chachaani fayas, lawingonan àifungufungi fayas, tan anana nu, ‘Mampiyam chachaani!’ ”

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan

Mat 12:1-8; Mar 2:23-28

6 ¹Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy. Na nanadchadcharanancha, lummapid na disipulusnà utimancha. ²Ad anan na uchumi Fariseo, “Tamako ta amaschionyuy wi mipalit ta Lintogtau nu Safachu?”

³Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitilancha ta awi? ⁴Tan linumnò ta sachi mangngachani foroy Apudyus ad inaranan tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna.”

⁵Ad inanungusan Jesus na imfakana, wi anana, “À saoni namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta Safachuy ngingillinan.”

Na Larai Wi Naayayong Na Imana

Mat 12:9-14; Mar 3:1-6

⁶Na osay Safachu, linumnò akò Jesus ta sinagogan na Judio wi nantudtuchu. Ad niyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayayong na imanay chiwawan. ⁷Ad iningkaw akon uchumi mangitudtuchu ta Lintog na Judio ya uchumi Fariseo wi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, siyan sinipsiputancha nu awad paimfakona ta Safachuy ngingillinan. ⁸Ngim à Jesus, inaagkammunan somsomòcha, ad anana ta larai, “Waynu ta annay sangwanan.” Ad ummoy na larai. ⁹Ad anan Jesus an chicha losan, “Annan imusò an chiayu. Sinun iparufus na Lintogtau wi màwa ta Safachu? Mangwataù mamfaru winnu lawing? Takuwontaun taku winnu patoyontau?” ¹⁰Ad linangrangana chicha losan, ad anana ta larai, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad ummimfag.

¹¹Ad chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, naaliling-otcha ad nan-uukudcha nu sinun oyyoonchan Jesus.

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay Nasawaran À Chuwa

Mat 10:1-4; Mar 3:13-19

¹²Napannos pun, summang-at à Jesus wi umoy malluwaru ta takudtud, ad linabrafinay malluwarun Apudyus. ¹³Wiswisnit pun, inarusnan chachi sumursurut an siya ad chinutukanan nasawaran à chuwa ad nginadnana chichà apostoles. ¹⁴Na ngachancha: Simon wi nginadnanà Pedro ya sunudnay Andres; cha Jaime an Juan wi mansunud; Felipe an Bartolome, ¹⁵ya Mateo, Tomas, Jaime wi anà Alfeo, Simon wi ananchay Mangipapakat, ¹⁶Judas wi anà Jaime, ya Judas Iscariote wi siyan nangifik an Jesus.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ya Nangaanana Ta Sakit

Mat 4:23-25

¹⁷Nan-osog pun cha Jesus ya apostolesna ta takudtud, ummillongcha ta osay tanap, ad iningkaw akon achuy sumursurut an Jesus, ya ad-adchuwani takuy narpud Jerusalem ya provinsiyay Judea ya il-ili ad Tiro ya Sidon wi achani ta fayfay. ¹⁸Na pangkopcha losan wi ummoy, chongronchan ukud Jesus ya paaanchan sakitcha. Ad iningkaw akon uchumi nakafarfaray, ad niparyaw na farfaraycha. ¹⁹Ad losan na taku, umafuafuyut ta agpachanchà siya tan annan karobfongana wi uray nu agpachancha kà siya, maaan na sakitcha. Siyan ummimfag losan na nasakit.

Na Tuttuway Naragsak Ya Kakkaasi

Mat 5:1-12

²⁰Sachi ad nansakung à Jesus ta disipulusna ad ananay mantudtuchu, “Maragsak-ayu, chiayuy isù maid mafalinna ta sana, tan mitatappiayu ta Manturayan Apudyus!

²¹Chiayuy isù nafitil ta sana, maragsak-ayu ko tan fafadngan Apudyus chiayu ta mapnok-ayu!

Chiayuy mansasàuy ta sana, maragsak-ayu tan faliwan Apudyus na sauyyù lagsak!

²²“Ad chiayuy mamatin saon, maragsak-ayu nu kuraon na takù chiayu ya achicha pu ifilang à chiayu ya insurtuwonchà chiayu, ya uray nu ifafainchà chiayu, kapu ta pammatiyun saoni namfalin taku. ²³Nu amaschin màwan chiayu, manottoròayu, ya manachòayu ta lagsakuy tan chakor na kunkunayud langit. Na oyyoonchan chiayu, isun akon iningwan na aappucha ta anchachi profetas ta awi.

²⁴Ngim kakkaasiayuy fafaknang tan annay lutan pagpag na mallaragsakanyu!

²⁵Ya kakkaasiayu koy nanabsug ta sana, tan linaonyun amochi fitil à tapin na padcha!

Ad kakkaasiayu koy asiaamang ta sana, tan manomchom-ayu ya man-ifil-ayù tapin na padcha!

²⁶“Tuttuway kakkaasiayu nu chayawon losan na takù chiayu, tan chachi manaychayaw an chiayu ta sana, kanà chachi nanayaw ta chachi sinanprofetas ta awi.”

Na Oyyoonyu Ta Takuy Kumuran Chiayu

Mat 5:38-48; 7:12

²⁷Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Na ifakà an chiayu, masapur ay-ayatonyun uray chachi kumuran chiayu. Ya oyyoonyun mamfaru

ta chachi mallawing an chiayu. ²⁸Na takuy mangarawag an chiayu, chawatonyun achakun Apudyus an chicha. Ad iluwaruwanyu chachi mamarpalikat an chiayu. ²⁹Nu awad manlipak ta apingyu, palipakyu kon fisà. Ad nu awad mangara ta silupyu, paarayu kon agwana. ³⁰Adchanyun man-ochaw an chiayu, ad nu awad mangara ta ùuwayu, achiyu paiyulin. ³¹Na pionyuy oyyoon kuman takun chiayu, siya kuman oyyoonyun chicha.

³²“Nu afus yakan takuy mangay-ayat an chiayù ay-ayatonyu, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, ay-ayatoncha kon mangay-ayat an chicha! ³³Ad nu afus yakan mangwà mamfarun chiayù mangwaanyu ko ta mamfaru, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, amaschi kon oyyooncha! ³⁴Ad nu afus yakan chachi sikurachuwonyuy annan isubratchè pafuruchanyu, namnamaonyuy makunkunaan-ayu? Tan uray chachi lawingi taku, pafuruchanchan fufurunchay managfasur nu awad namnamaonchè isubratna! ³⁵Ngim chiayu, masapur ay-ayatonyun mallawing an chiayu, ya oyyoonyun mamfaru an chicha. Pafuruchanyun mamfurud an chiayu uray nu achicha pu iyulin. Tan nu amaschiyonyu, chakor na kunkunayu, ad mifilang-ayù aannà Apudyus wi Angatuwan. Tan à Apudyus, oyyoonan mamfaru ta uray lawingi taku ya uray chachi achi pu manyaman an siya. ³⁶Masapur sumayaaw-ayu tan mansayaaw à Apudyus wi Amayu.”

Achiyu Pafasuron Na Uchum

Mat 7:1-5

³⁷Ad inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Achiyu pafasuron na uchum ta achin pu ko Apudyus pafasuron chiayu. Achiyu anani nakafasur ta uchum, ta achin Apudyus ifakan fasuryu. Pakawanonyun asintatakuyu ta pakawanon ako Apudyus chiayu. ³⁸Mangatod-ayu ta uchum ad awad akon adchon Apudyus an chiayu, wi ad-achun adchon an chiayu nu inadchonyu, tan sumawar ingkanà achiayu pu makad-on. Siyan na oyyoonyu ta asintatakuyu, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu.”

³⁹Ad nan-alig à Jesus an chicha wi anana, “Achi pu mafalini ipuyut na nakurap na isunay nakurap, tan kapilitani losancha mafituwan. ⁴⁰Ya maid pu ko matudtuchuan à nangatngatu nu mantudtuchu, ngim nu kangputona acharon na mitudtuchun siya, miyisu ta nantudtuchun siya.”

⁴¹Ad nan-alig akò Jesus wi anana, “Isù narawag na mangil-anyu ta aiti mukat ta atan na furunyu, ngim foon pù mailasinyun nipapaktar wi mukatyu! ⁴²Mafalin aya wi anami, ‘Choo, sunud, aanò na aiti mukatnu,’ ad annan nipapaktar wi mukatyu? Mamàpail-on-ayu! Siyan masapur unaonyu aanon na nipapaktar wi mukat ta atayu, ta lumawag na mangil-anyu wi mangaan ta aiti mukat na furunyu.”

Na Mangimatunan Ta Kinatatakun Na Taku

Mat 7:16-20; 12:33-35

⁴³Asin nan-alig à Jesus, wi anana, “Na mamfaruy imong, achi pu mamungà lawing, ad ako maid pu lawing à imong à mamungà mamfaru. ⁴⁴Tan maimatunan na kinafarun na ayu ta fungana. Tan kapilitani foon pù mafalini ifungan na tarurung na atunor! Ya foon pu kò mafalini ifungan na tabfog na akit! ⁴⁵Na miyalikana, na mamfaruy taku, mamfarun oy-oyyoona tan mamfarun som-osom-ona. Ngim na lawingi taku, lawing akon oy-oyyoona tan lawing na som-osom-ona. Tan tuttuwa wi na awad ta somsomò siya kon ifakan na tupò.”

Na Chuway Mangkakaob Ta Foroy

Mat 7:24-27

⁴⁶Inturuy Jesus wi nan-ukud, “Tayuko anan wi saon na Apuyu ad achiyu pu oyyoon na ifakà an chiayu? ⁴⁷Sinumani sumurut an saon ya mangngor ta ifagfakà, ya oyyoona, amasnan miyalikana. ⁴⁸Miyalig ta nararami taku wi mangkaob à foroyna. Findanan luta ingkanà inchasanan chapin-ay ad sachin nangisaachana. Uray nanurun na chawwang ya chinussuk na chanum na foroy, achi pu mikur-ub tan mampagchot na nisaachana. ⁴⁹Ngim na takuy mangngor ta ifagfakà ya achina pu oyyoon, miyalig ta taku wi foon à nararam, wi insaadnan foroyna ta lagrakan. Chinussuk pun na chanum na sachi foroy, nikur-ub ad naamin niwà nag!”

Impaimfag Jesus Na Sanilun Na Kapitan Na Surchachu

Mat 8:5-13

7 ¹Limpas pun Jesus na intudtuchuna ta chachi taku, ummoy ad Capernaum. ²Iningkaw ta sachin osay foon à Judio wi kapitan na susurchachu wi iRoma, ad amod na sakit na osay sanilunay ay-ayatona, wi akin-ottoyon. ³Ad chingngorna pun wi awad à Jesus, imfaunna uchumi pangpangun na Judio ta umoycha ayakan à Jesus ta umoyna kuma paimfakon na saniluna. ⁴Inchasanha pun à Jesus, inàarùcha anani, “Mamfarun sachi kapitan, ya karobfonganay mafadngan, ⁵tan ay-ayatona chitauy Judio, ad siya kon nampàwa ta osay sinagoga wi makimkimungantau.”

⁶Ad nitun-ud à Jesus an chicha. Ad chanchanicha pun ta foroy na kapitan, sinib-atchan uchumi kakayyomna wi umoy mangiluslus an siya, ad imfakachan impaifakana, “Apu, achì pu kuma taktakon sia, tan mafainà wi mammangilin sia, ⁷ya achì pu ko karobfongan wi makakakayam an sia. Umanay yakan ukudnù mampaimfag ta sanilù. ⁸Tan maawatà na mipangkop ta karobfongan, tan uray saoni

kapitan, masapur patiyò na ifakan na apù. Ad na susurchachuy iturayà, patiyoncha kon ifakà, tan nu ifakà ta osa, 'Ing-a!' umoy, ad nu ifakà ta osa, 'Umalia!' umali ko. Ad nu ifakà ako ta sanilù, 'Oyyoom na sanat!' oyyoona met! Ad sinchumallù sia tan annan karobfongam."

⁹Naschaaw à Jesus ta nangngorana ta imfakacha. Siyan intuwilina ta takuy ad-adchuwani wi umun-unud an siya wi anana, "Tuttuway maid pu inchasà à isun na impappatin na anna ta losani chokatauy kanà Israel."

¹⁰Nangulin pun chachi nafaun ta foroy na kapitan, inchasanchan sanilunay ummimfag.

Na Nangipauliyan Jesus Nanakuwan Ta Natoyi Anà

¹¹Napapannos pun, ummoycha Jesus ya disipulusna ta osay ili wi Nain, ad nakaoy akon ad-adchuwani taku. ¹²Ummachanicha pun ta liwangan na sachi ili, inafotchan ad-adchuwani nakafurog ta osay nafaru wi umoycha ilofon na osay natoy. Fafarun natoy wi os-osàani anà na sachi nafaru. ¹³Innilan pun Apu Jesus chi nafaru, inachakuwanà siya ad anana, "Achia man-ifil." ¹⁴Sachi ad ummoyna inagpachan na lungun, ad ummillong na namuud. Ad anana, "Fafaru! Fumangon-a!" ¹⁵Ad fummangon na natoy ad kumminga, ad impurang Jesus à siya an inana.

¹⁶Ad ummogyat losan na nangiila ad chinayawchà Apudyus, wi anancha, "Lummoswan chitaun osay nangatuy profeta! Impailan Apudyus na man-aachakuna ta takuna!"

¹⁷Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ili wi sakupon Judea ya il-ili wi nampaliwos ad Judea.

Na Songfat Jesus Ta Disipulus Juan Wi Mamfufunyang

Mat 11:2-19

¹⁸Imfakan pun na disipulus Juan an siya mipangkop an Jesus ya losani nàwa, ¹⁹imfaunna chuwà umoy mangimus an Apu Jesus nu siyan sachi impustan Apudyus wi umali winnu awad urayonchà safali.

²⁰Ad chummatongcha pun an Jesus, ananchan siya, "Imfaun chianin Juan wi Mamfufunyang ta imusonnin sia nu sian uullayonni wi impustan Apudyus wi umali, winnu awad urayonnì safali?"

²¹Na sachi timpu, impaimfag Jesus na achuy takuy nasakit à nangkarakarasi wi sakit, ya imparyawna kon aran wi farfaray na uchum, ya inaanna kon kurap na achuy nakurap. ²²Ad sinongfatanan chachi chuway nafaun, wi anana, "Mangulin-ayun Juan ifakan losani innilayu ya chingngoryu wi iningwà, wi na nakurap, makailacha, ya na napilay, makachadcharancha, ya na nakollakong, ummimfagcha, ya na naturong, makachongorcha, ya uray na natoy, ummulicha natak. Ad chachi kakapus, miwarawag an chichan Mamfaruy Chamag. ²³Ad ifakayu kon siya wi naragragsak chachi foon pù manchuwachuwa ta pammaticha wi saon na imfaun Apudyus!"

²⁴Lummayaw pun chachi fabfaun Juan, imfakan Jesus ta naarusi takun mipangkop an Juan. Anana, “Na ummayanyu nangil-an an Juan ta iningkawana ta sachi ikaw wi maid pu umili, sinun ummooyu innila? Ananyu pun nin nu siyan isù kurun wi chupachupaliyon na fidfid. ²⁵Ad nu foon, sinun ummooyu innila nù? Taku wi nansilup à afaruwan? Ngim foon à nansilup à amaschi tan foroy na Alin ingkawan na nakasilup à amaschi! ²⁶Siyan sinun ummooyu innila nù? Osay profetan Apudyus? Na katuttuwaana, siya ummooyu innilan profetan Apudyus. Ngim ifakà an chiayu wi Juan na kangrunaan wi profeta, ²⁷tan siyan sachi takuy mismuy imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Awad na osay taku wi ifaun-u unaon nu sia ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’ ²⁸Ad tuttuwan annayay ifakà an chiayu wi maid pu takù niyanà ad asnay lutà nangatngatu nu Juan. Ngim na afafaan ta Manturayan Apudyus, mifilang à nangatngatu nu Juan kapu ta pammatinan saon.”

²⁹Naragsak losan na takuy nangngor an siya, wi uray akon chachi manchachakup à fukis. Chichan namtog ta imfakan Apudyus ad nampafunyangchan Juan. ³⁰Ngim chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog na Judio, linawingchan pion Apudyus an chicha, siyan achicha pu mampafunyang an Juan.

³¹Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Sinun mangiyisuwà ta taku ta annay sillumunap? ³²Iyalig-u chichà isù an-ananà wi man-in-innangu wi nampoapoaw ta akin-annàcha, ‘Tinupayyanin kangsa ngim achiayu pun managni! Siyan sinukatannì chomchom ngim achiayu pu makachomchom!’ ³³Tan na ummaliyan Juan wi Mamfufunyang, nallangarangan wi mangan ya foon pù umminum à fayas, ad inamamsiwù siya wi magwonyu nakafarfaray à siya! ³⁴Ngim à saoni namfalin taku, ummaliyà pu ko wi foon pù mallanganà wi mangan, ya makaikainumà à fayas, inamsiwà ako wi magwonà lawotan ya sallimongan! Ya magwonà ako fufurun na manchachakup à fukis ya uchumi managfasur! ³⁵Ngim uray nu amaschi, losan na takuy mamatin Apudyus, chichan mangipaila ta kinaustun na kinaustun Apudyus.”

Na Nangayakan Simon Wi Fariseo An Jesus

³⁶Na osay padcha, inayakan na osay Fariseo à Jesus ta mangan ta foroycha. Ad ummoy à Jesus nakaan. ³⁷Iningkaw ako ta sachi ilin osay fufai wi puta. Ad chingngorna pun wi awad à Jesus wi mangan ta foroy na sachi Fariseo, ummoy ako wi nangawit à fangfanguy lana wi na ikawna, nàwa ta fatu wi alabaster. ³⁸Linumnò na sachi fufai ad ummagsad ta odchokan Jesus, ad nan-ifil wi tummodtod na luwana ta chapana Jesus. Ad pinunasana ta fuùna, ad inapupuynan chapanna à mangipail-ana ta lispituna, achinaot isiit na lanog ta chapanna. ³⁹Ngim na nangil-an na sachi Fariseo ta sachi, anana

ta somsomòna, “Nu kattoi profetà Jesus, inakammuna kuma na kinatatakun na sanati fufai wi mangagpad an siya, ad ingkimauna.”

⁴⁰Sachi ad kummingà Jesus wi anana ta sachi Fariseo, “Simon, awad na ifakà an sia.”

“Oo, sinun ifakam Apu?” anan chi Fariseo.

⁴¹Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Iningkaw na osay larai wi nan-utangan na chuway larai, wi limampurun inutang na osa, ya limangkasut na inutang chi osa. ⁴²Ad kapu ta achicha pu makafayad, pinasinsiyana chicha. Siyan annan imusò an sia: Na chachi chuway nan-utang, sinun chakchakor na ayatna ta sachi nampautang nù?”

⁴³Ad anan Simon, “Chi chakchakor nin akon nipasinsiyana siya.”

Ad anan Jesus, “Oo, siya!”

⁴⁴Ad tinuwilina chi fufai ad anana kon Simon, “Sachin miyalikan na annayay fufai! Tan na linumnoà ta annay foroyyu, maid impaaram à chanum à mamfarfar-u wi siyan ukalitau. Ngim à siya, imfarfarnan luwana ta chapana ad pinunasana ta fuùna. ⁴⁵Ad à sia, foon pu kò finàwarnù saon ta linumnoà. Ngim à siya, nanipud ta linumnoana achina pu iwarang wi nangapupuy ta chapana-u. ⁴⁶Ad akò sia, foon pù linankam na urù wi siya kon ukalitau, ngim à siya, inaminna linankan na chapana-ù nangingay lana wi fangfangu. ⁴⁷Siyan ifakà an sia, na chakor wi ayat na annayay fufai an saon, sachin manuttuwaan wi napakawan na achuy fasurna. Ngim na takuy ait yakan napakawan wi fasurna, ait akon ipailanay ayatnan saon.”

⁴⁸Sachi ad anan Jesus ta sachi fufai, “Napakawan tuwan fasurnu.”

⁴⁹Ngim chachi uchumi makaan, anancha ta somsomòcha, “Sinu kon sanati taku, wi mamakawan ta fasur?”

⁵⁰Ad anan ako Jesus ta sachi fufai, “Kapu ta namatiyam an saon, nasaraknifan-a, siyan fumarun somsomònu.”

Na Fubfufai Wi Nitun-ud An Jesus

8 ¹Napannos pun, asin ummoy à Jesus nangkagkagkaay ta ailiili wi mantudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus. Ad nifurun akon siyan disipulusnay nasawaran à chuwa ²ad nitun-ud akon uchumi fubfufai wi chichan nangiparyawan Jesus ta aran ya impaimfagna ko ta sakitcha. À Maria Magdalenan osa wi siyan nangiparyawan Jesus ta pituy aran. ³Ya iningkaw akò Juana, wi na asawanay Cusa, mamfantay ta ùuwan Ali Herod. Ya iningkaw akò Susana ya achu koy fubfufai wi losancha fadngan cha Jesus ta sinuy mafalinchay ifachang.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi Nawakawakan À Fuor

Mat 13:1-9; Mar 4:1-9

⁴Ad ummoy an Jesus na ad-adchuwani taku wi narpu ta ailiili. Sachi ad wi nan-ar-aruscha, nan-alig à Jesus wi anana,

⁵“Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. Ad na nawwakawakana, nanchissun uchum ta charan ad chinamchampit na taku ya innan na sissiwit. ⁶Ad na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, ad uray nu summimitcha, naamincha naryaw tan mag-anan. ⁷Ad na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummufucha. Ngim inilung na tarurung. ⁸Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad tummufucha, ad namungà ad-adchuwan.”

Ad inanungusan Jesus na inukudna, wi anana, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig

Mat 13:10-17; Mar 4:10-12

⁹Sachi ad inimus na disipulus Jesus nu sinun mining na aligna. ¹⁰Ad anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus, afus-ayù mipaakammuwana wi foon pù mipaakammu ta uchum, tan alig yakan mifakan chicha. Tan uray itotollongcha, achicha pu imatunan. Ad uray chochongroncha, achicha pu maawatan.”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag

Mat 13:18-23; Mar 4:13-20

¹¹Inturuy Jesus wi nan-ukud, anana, “Annayan mining na alig-u. Na miyalikan na fuor, ukud Apudyus. ¹²Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus, ngim ummoy Satan inallilaw na chingngorcha ta achicha pu patiyon à masarankifancha.

¹³“Na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngoranča. Ngim foon pù lummamut ta somsomòcha, tan sin-aitan yakan namatiyanča. Tan inumchas pun na napalikatancha, inwarangča.

¹⁴“Na isun na nanchissuwan na fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ngim isù nailung na chingngorča kapu ta chanagča ta masapurcha, ya kinafaknang, ya pionchay lumam-ay na fiyagča.

¹⁵“Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta malloma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad impapatichay manungpar, uray malikatancha wi mangwa ta pion Apudyus wi pàwan chicha. Siyan isù ad-adchuwan na ifungacha.”

Foon Pù Matab-unan Na Silaw

Mar 4:21-25

¹⁶Asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù paskichanan silaw ad tinab-unana winnu igkana ta chukun na katli. Tan ipatayna ta ustuy papattayana ta mamàila ta takuy lumnò.”

¹⁷Ad anan ako Jesus, “Somsom-onyuna, na losani nitataru ta sana, mallotaw à tapin na padcha. Ya uray akon losani foon pù maakammuwan ta sana, chumatong akon mipaakammuwana.

¹⁸“Siyantantanchaakanyu wi manchongor ta ifakà, tan na takuy mangwa ta chongrona, machog-achog-an na maawatancha. Ngim na takuy foon pù oyyoonan chingngorna, maaan na uray aiti naawatana.”

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

¹⁹Sachi ad chummatong na inan Jesus ya susunudna, ngim achicha pu makaachani an Jesus kapu ta ad-adchuwani naam-ammung. ²⁰Siyan imfakan na osay taku an Jesus, “Anchanat anun inam ya susunudud paway, ad paayagchà sia.”

²¹Sachi ad anan Jesus an chicha losan, “Sinumani manchongor ta ukud Apudyus ya patkona, chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u.”

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali

Mat 8:23-27; Mar 4:35-41

²²Na osay padcha, namfangkacha Jesus ya disipulusna. Ad anan Jesus an chicha, “Chormangontaun fayfay.” Ad lummigwacha. ²³Ad na nanchormanganacha, nasuyop à Jesus. Nangkinawacha pun ta fagwang, nammaag fummali napigsa, ad nantuptuppiyà na challuyun ta fangka ingkanà nganngani milutong. ²⁴Siyan finangon na disipulus Jesus à siya, wi anancha, “Apu, Apu, annay milutongtau!”

Ad fummangon à Jesus ad pinakinònan fali ya challuyun, ad asin tummuoyong na fayfay. ²⁵Ad anan Jesus ta disipulusna, “Tayukò saon achi piyaron?”

Ngim naschaawcha ya ummogiyatcha, ad nan-ag-akitùtùcha anani, “Sinun annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchà siya!”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Larai

Mat 8:28-34; Mar 5:1-20

²⁶Sachi ad inturuycha Jesus ya disipulusnay namfangka wi umoy ta sachi sakupon Gerasa wi nichomang ad Galilea. ²⁷Ad lummogsadcha pun, nisib-at an Jesus na osay larai wi iGerasa wi nakafarfaray. Nafayag na namfodchangana ya achi pu umapun ta foroy na tan lorobnan na iingkawana. ²⁸⁻²⁹Tan na sachi larai, chumanatong na farfarayna, ad uray nu faruchoncha wi kachilaanchan imana ya ikina, torangona ad impaawid na aran à siya ta ikaw wi maid pu foroy. Ngim na nangil-anan Jesus, nampauy ad nallùfub ta sangwanana ta ogyatna, ad impoawna anani, “Siay Jesus wi Anà Apudyus wi Angatuwan, sinun oyyoom an saon? Mangaasia ta achiyà palikatan!” Amaschin imfakana tan imfakan Jesus ta aran ta lumayaw ta sachi larai.

³⁰Sachi ad inimus Jesus an siya, “Sinun ngachannu?”

Ad summongfat na nakafarfaray wi anana, “Kaachuwan na ngachan-u.” Sachin imfakana tan ad-adchuwan na farfarayna. ³¹Ad nampangpangngaasicha ta achicha kuma mipaoy ta fitu wi maid pagpag na acharomna à machusaancha.

³²Na sachi, niyaspur wi iningkaw na ad-adchuwani forò wi asisusubsub ta takudtud. Siyan nampangpangngaasin chachi aran an Jesus ta iparufusna kuman umatunancha ta chachi forò, ad imparufus Jesus. ³³Sachi ad tinaynanchan sachi larai ad ummoycha nallonog ta forò, ad asitodochàcha wi ummoy lumayug ta chopras ad naanudcha losan ta fayfay.

³⁴Na takuy namanfantay ta forò, na nangil-ancha ta napasamak, ummawidcha losan ad impachamagcha ta ili ya foforoy wi nampaliwos. ³⁵Sachi ad lummigwat na taku wi umoy mangila ta nàwaana, ad na chummatnganchan Jesus, inchasanchan sachi larai wi tinaynan na aran, wi nakasilup ya fummarun somsomòna, wi tummutùchu ta sangwanan Jesus. Ad ummogyatcha losan. ³⁶Sachi ad asin chachi ustuy nangiila inisturyan losani nàwa ta nangiparyawan Jesus ta aran. ³⁷Siyan losan chachi iGerasa, nampangpangngaasichan Jesus ta lumayaw kuma ta ilicha tan amod na ogyatcha. Siyan namfangkacha Jesus wi lumayaw. ³⁸Ad na larai wi lummayawan na farfarayna, nan-àarù ta mifurun ako, ngim inisì Jesus wi anana, ³⁹“Mangulin-a ta ilim ta isturyaom na losani iningwan Apudyus wi namachang an sia.”

Sachi ad lummayaw chi larai ad inisturyana ta losani linausanan iningwan Jesus an siya.

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang
Mat 9:18-26; Mar 5:21-43

⁴⁰Nangulin pù Jesus ta chomang na fayfay, naragsak na achuy taku wi nanguullay an siya. ⁴¹Ad na sachi, chummatong akon osay pangpangun na sinagogan na Judio, wi à Jairo na ngachanna. Ad nampalintumong an Jesus wi nampangpangngaasi ta umoy ad foroycha, ⁴²tan akin-ottoyon na os-osàani anànyafafarasang, wi nasawaran à chuwan tawonna.

Siyan lummigwat à Jesus, ad nakaoy akon achuy taku wi mansususulig an siya. ⁴³Na osan chicha, osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. Ad naamin nakastun ùuwana ta chuchuktur, ngim maid pu nakaaan ta sakitna. ⁴⁴Ad ummoy ta odchokan Jesus ad inagpachanan pagpag na silupna, ad chakusi inwarangnay chumara. ⁴⁵Ad inimus Jesus, “Sinun nangagpad an saon?”

Ngim maid nangifaka. Ad anan Pedro, “Apu, siya nangagpad an sian anchany mansususulig wi achuy taku!”

⁴⁶Ngim anan Jesus, “Awad na kakaran na osay nangagpad an saon, tan linìnà wi nausar na karobfongà.” ⁴⁷Sachi ad naawatan chi fufai wi

naakammuwan na iningwana, siyan ummoy nampalintumong an Jesus, wi namaypayogpog ta ogyatna, ad imfakana ta sangwanan na losani taku na pangkopnay nangagpad an siya, wi sachin naanan na sakitna. ⁴⁸Ad anan Jesus an siya, “Sunud, mipakapu ta pammatim an saon, ummimfag-a, siyan fumarun somsomònu.”

⁴⁹Na nangug-ugkuchan Jesus ta sachi, chummatong na osay fabfaun wi narpu ta foroycha Jairo, ad ananan Jairo, “Uray achitau taktakon na Misturu, tan nar-us natoy na anànu.”

⁵⁰Ngim na nangngoran Jesus ta sachi, ananan Jairo, “Achia machanakan. Piaronà ad matakun anànu.”

⁵¹Chummatongcha pun ta foroy, impalit Jesus na lumnoan na taku naraksig cha Pedro an Jaime ya Juan, ya ina ya aman na natoy. ⁵²Losan na takuy namakungun, asiiifilcha ya manomchomcha. Ngim anan Jesus an chicha, “Achiayu man-ifil, tan foon pù natoy na annay fafarasang. Nasusuyop yakay!”

⁵³Ngim inam-amangchà siya tan inaagkammuchay natoy. ⁵⁴Ngim inognan Jesus na iman na natoy ad anana, “Anà, fumangon-a!” ⁵⁵Ad ummulin angosna ad nafanangon, ad imfakan Jesus ta paanancha. ⁵⁶Ad naschaaw na chakorna, ngim finilin Jesus chicha ta achicha ifagfakan nàwa.

Na Namaunan Jesus Ta Displusna Mantudtuchuwon

Mat 10:5-15; Mar 6:7-13

9 ¹Na osay padcha, inarus Jesus na nasawaran à chuway disipulusna ad innadchonon chichan karobfongancha wi mangiparyaw ta aran wi farfaray na taku ya mangaan ta saksakit na taku. ²Ad imfaunna chicha ta umoycha itudtuchun mipangkop ta Manturayan Apudyus ya paimfakonchan nasakit. ³Ananan chicha, “Achiayu mangawit à uray sinuman ta mamfiyasiyanu: achiayu manur-ud, achiayu mampasiing, ya achiayu mamfarun à pilak ya uray anonyu ya luput à sukatyu. ⁴Ad nu sinun mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta foroyna ingkanà lumayawanyu ta sachi ili. ⁵Ad nu awad ilì maid pu mammangilin chiayu, tòakonyun tapuk ta ikiyu ta lumayawanyu ta sachi ili à mangakammuwancha wi ikadcha ta machusaanacha.”

⁶Ad lummigwatcha ad ummoycha kinagkagkaay na ailiili wi nangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag ya nan-aan ta sakit na taku.

Na Nakulikuran Na Somsomò Herod

Mat 14:1-12; Mar 6:14-29

⁷Na sachi, à Herod wi Ali ad Galilea, chingngorna pun na mipangkop ta losani iningwan Jesus, nakulikur na somsomòna tan anan na uchumi taku wi ummuli nu natakù Juan wi Mamfufunyg. ⁸Ad na uchum, anancha koy

nangulin na sachi profeta wi Elias. Ad anan akon uchum wi ummuli natakun osay taku wi profeta ta awi. ⁹Ngim anan Herod, “Impasiwat-u met à Juan, siyan sinun sanati ug-ugkuchoncha nù?” Ad pipionay mangilan Jesus.

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Juan 6:1-14

¹⁰Nangulin pun chachi apostoles wi imfaun Jesus, imfakacha losan na iningwacha. Sachi ad inayakan Jesus chicha ta umoycha kuma tumalin ta osay ili wi Betsaida. Ad lummigwacha. ¹¹Ngim chinamag pun na takun ummayana, ummun-unudcha ad marmaryad à Jesus an chicha. Siyan tinudtuchuwana chichà mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya impaimfagna kon losani nasakit.

¹²Masiut pun na init, ummoy na disipulus Jesus an siya ad anancha, “Fuarom na taku ta umoycha man-anap à anoncha ya umiyanancha ta anchachi il-ili ya foforoy tan maid pu maan ad asna.”

¹³Ngim anan Jesus an chicha, “Chiayun mamaan an chicha.”

Ad sinongfatancha anani, “Ngim afus na limay tinapoy ya chuway filis à awad. Sinun inginani anon na anchanayay takuy ad-adchuwana?” ¹⁴Tan na filang na lallarai wi iningkaw, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-anana.

Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Ar-arubfunonyu chichà sillimmampuru.”

¹⁵Tummùchucha pu losan, ¹⁶inanan Jesus na limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi manyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàna ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku. ¹⁷Ad losancha nabsug wi nangan. Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani chinakup na disipulusna.

Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus

Mat 16:13-20; Mar 8:27-30

¹⁸Na osay padchay nalluwaruwan Jesus ta naab-afusana, ummoy na disipulusnan siya, ad inimusnan chicha, “Sinun mammammoan na takun saon?”

¹⁹Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunayag wi ummuli naku. Ngim anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin. Ad na uchum, ananchay sia nun osay profeta wi ummuli naku.”

²⁰“Ad chiayu ngay?” anan Jesus. “Sinun mammammoanyu?”

Ad summongfat à Pedro, wi anana, “Sian Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay.”

²¹Sachi ad finilin Jesus chicha ta achicha ifagfaka ta uchum.

Na Imfakan Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 16:21-23; Mar 8:31-33

²²Ad imfakana kon chicha, “À saoni namfalin taku, masapur mapalikatanà ya kuraonà ta chachi mamangpanguwon na Judio

ya pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

Na Sumurutan An Jesus

Mat 16:24-28; Mar 8:34-9:1

²³Sachi ad imfakan Jesus an chicha losan, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna. ²⁴Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta fiyagna kapu ta pammatinan saon, uray matoy maatod an siyan fiyag wi mannaynayun. ²⁵Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya? ²⁶Ad sinumani taku wi mafain wi manàchor an saon ya intudtuchù, mafainà ako wi manàchor an siya nu mangulinà. Tan saoni namfalin taku, nu mangulinà, sumilingà ta kinachayaw-u ya kinachayaw Ama ya chachi aangehesna. ²⁷Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi achi pu matoy ingkanà ilanchan Manturayan Apudyus.”

Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna

Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

²⁸Lummaus pun na sinchumingkuwan nanipud ta nangukuchan Jesus ta sachi, inayakana cha Pedro an Juan ya Jaime ad ummoycha nanakacha ta filig. Ad nalluwarù Jesus. ²⁹Ad na nalluwaruwan Jesus, nafaliwan na itchuran na fosarna, ad na silupna, sumilililing wi putilaan. ³⁰Sachi ad innilacha ko cha Moses an Elias wi makaug-ugkuad an Jesus, ³¹wi sumiling akon luputcha. Na inug-ugkuadcha, mipangkop ta matayan Jesus ad Jerusalem à manungparana ta losani pion Apudyus. ³²Ngim nasuyopcha Pedro wi mamfufurun, tan amod na suyopcha. Ngim napapannos ad fummangoncha ad innilachan sumilingan Jesus ya chachi chuway larai wi nakaagsad an siya. ³³Ad na lummayawan chi chuwa, anan Pedro an Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani! Mangwaani turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses an Elias.” Amaschin imfakana tan maid akammunà ustù ifakana.

³⁴Na sachi man-ukuukuchan Pedro, nallifuu ad ninapnapanà chicha, ad ummogycha. ³⁵Ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anà wi chinuchuttukà à manturay. Chongronyù siya!”

³⁶Nakangput pun na sachi kumminga, ummafus à Jesus. Ad maid nangifagfag-an na disipulusna ta mipangkop ta innilacha.

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mat 17:14-18; Mar 9:14-27

³⁷Nafikat pun nan-osogcha Jesus ta turuy furunna, ad inafot na ad-adchuwani takù chicha, ³⁸ad nampauy na osay niyaslang an chicha wi

anana, “Apu, mangaasia ta ilam na anàuy fafaru, wi os-osàan à anàni!
³⁹Tan nu chumatong na farfarayna, mampauyonà siya ad manguntarag
 à siya, ad mantatarfutab na tupòna. Parpalikatan na aran na long-agna
 ingkanà lumayawana. ⁴⁰Ad nampangpangngaasiyà ta disipulusnu ta
 iparyawcha kuma ngim achicha pu makàwa.”

⁴¹Ad summongfat à Jesus anani, “Chiayuy taku ta sana, ummakon
 pammatiyu? Naina kon iniingkawà ya anus-un chiayu!” Ad anan Jesus ta
 sachi larai, “Iyalim na fafarum.”

⁴²Ngim na mangiyayana, impatug na aran à siya ta luta, ad
 nanguntaronà siya. Siyan inomoran Jesus na aran ad imparyawna, ad
 ummimfag na fafaru, ad impurang Jesus à siya an amana. ⁴³Ad losan na
 taku ta sachi, naschaawchay nangila ta karobfongan Apudyus wi maid
 miyisuwana.

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 17:22-23; Mar 9:30-32

Na naschaawan chachi taku kapu ta innilacha, anan Jesus ta
 disipulusna, ⁴⁴“Sosom-onyun annayay ifakà an chiayu. Saoni namfalin
 taku, mipurangà ta safali wi taku.” ⁴⁵Ngim achicha pu naawatan tan
 foon à naapuutancha ad ummogychay mangimus an siya.

Na Mifilang À Angatuwan

Mat 18:1-5; Mar 9:33-37

⁴⁶Na osay padcha, nansosongfat chachi disipulus nu sinun angatuwan
 an chicha. ⁴⁷Ngim inakammun Jesus na somsomòcha, siyan inayakanan
 osay anà ta michapat an siya, ⁴⁸ad ananan chicha, “Sinumani patkanan
 nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon,
 patkana kò saon. Ad sinumani mangipatog an saon, patkana kon sachi
 nangifaun an saon. Tan na kafafaan an chiayu, siya kon angatuwan.”

Na Foon Pù Mangukuran Chitau Siyan Furuntau

Mar 9:38-40

⁴⁹Sachi ad anan Juan an Jesus, “Apu, innilanin osay taku wi
 nangiparyaw ta aran ad imfoswaynan ngachannu, ad impalitni tan foon
 pù furuntau.”

⁵⁰Ngim anan Jesus an chicha losan, “Achiyu ipalit na amaschi, tan
 sinumani foon pù kumuran chitau, siyan furuntau.”

Na Taku Ta Osay Ilid Samaria, Ipalitchan Umayan Jesus Ad Ilicha

⁵¹Nganngani pun na mangulinan Jesus ad langit, simsimònay umoy
 ad Jerusalem. ⁵²Ad imfaunna impaunan uchumi fabfaunna ta osay ili ta
 provinsiyay Samaria ta umoycha mansakanaon na taku ta chumatngan

Jesus. ⁵³Ngim na taku ta sachi ili, achicha pu parnoon à Jesus tan narawag wi Jerusalem na umayana wi ilin na Judio. ⁵⁴Chingngor pun cha Jaime an Juan na nàwa, ananchan Jesus, “Apu, ifakataun Apudyus ta odchakana chichà apuy ta maskobcha?”

⁵⁵Ngim nansakung à Jesus ad inomoranà chicha. ⁵⁶Ad ummoychà safali ili.

Na Kinalikat Na Sumurutan An Jesus

Mat 8:19-22

⁵⁷Na nanadchadcharanancha, iningkaw na osay nangwanan an Jesus, “Mifurunà an sia ta uray sinumani umayam.”

⁵⁸Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na mutit, annan afutchay ingkawancha, ad na sissiwit, anna kon sùfutchay ingkawancha. Ngim à saoni namfalin taku, maid pu foroy-ù sumpuwà. Ad mitun-ud-a ko kay?”

⁵⁹Ad anan ako Jesus ta osa, “Sumurut-an saon.”

Ngim anan na sachi taku, “Apu, inyà yan ilofon à Ama.”

⁶⁰Ngim anan Jesus an siya, “Ikad na chachi maid pu pammaticha, wi niyalig à natoy, wi mangilofon ta isuchay natoy. Ngim sia, ing-a kay ta ipangngornun mipangkop ta Manturayan Apudyus.”

⁶¹Ad anan akon osa, “Apu, surutò sia, ngim inyà yan mampakacha ta faryan-u.”

⁶²Ad anan ako Jesus an siya, “Sinumani malluki wi sumurut an saon ya manchuwachuwan somsomòna, maid silfina ta Manturayan Apudyus.”

Na Namaunan Jesus Ta Pitumpuru Ya Chuwa

10 ¹Sachi ad piniliyan Jesus na pitumpuru ya chuwa wi larai ad sininchuwwana impauna ta sinumani ili wi somsom-onay umayan, ²ad ananay nan-alig an chicha, “Achun maani ngim ait na man-ani. Siyan chawatonyun Apudyus wi ngin-uwa ta annay ani ta umifaun à achù man-ani.” ³Ad impaligwat Jesus chicha wi anana, “Ing-ayu! Ifaun-u chiayu ta chachi lawingi taku, wi isuayù pannilu wi umoy miyamung ta kaog-ogyati atap wi asu. ⁴Achiayu mamfarun à pilak ya uray na sukat na sapatusyu, ya achiayu mampasiing ya achiayu makaukud ta taku ta charan. ⁵Nu lumndayu ta osay foroy, unaonyu ifaka ta chachi ingkaw wi finchisyunan Apudyus chicha. ⁶Ad nu pionchay mammangilin chiayu, tuttuway mafinchisyunancha. Ngim nu lawingoncha, ichauliyun imfakayu. ⁷Ad nu minangili chiayu, ingkaw-ayu ta sachi foroy. Achiayu man-attuattun ya achiayu mangamili anonyu, tan sachin isù labfuyu. Tan na takuy man-iwaar, karobfonganay maadchan à masapurna. ⁸Ad nu sinun ili wi chaumanyu ya minangili chiayu, anonyun sinumani isakungchan chiayu. ⁹Aanonyun sakit na losani nasakit ta sachi ili, ya ifakayu ko ta losani taku wi nganngani chumatong na Manturayan

Apudyus an chicha. ¹⁰Ngim nu awad ilì chatngonyù maid mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta pappawaycha ad ifakayun chicha, ¹¹‘Uray na tapukyu wi pinum-ot ta chapanni, pùpuanni mangakammuwanyu wi ikadyu ta machusaanyu. Ngim maawatanyu kuma wi tuttuway nganngani chumatong na Manturayan Apudyus an chiayu, ngim linawingyu!’ ” ¹²Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Ifakà an chiayu wi nu chumtong na manguisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusan na taku ta sachi ili nu chusan chachi iSodoma!”

Chachi Achi Pu Namati

Mat 11:20-24

¹³Inturuy Jesus wi anana, “Kakkaasiayuy iCorazin ya iBetsaida! Isag-ayu kakkaasi nu chachi foon pù Judio wi iTiro ya iSidon, tan nu aschin nangipail-à ta kaskaschaaw wi isun na impailà ad iliyu, nanchapchapurcha kuma ya ummaachuychay nansilup à saku à mangipail-ancha ta mamfafawiyancha. ¹⁴Ngim nu chumtong na manguisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iTiro ya iSidon! ¹⁵À chiayuy iCapernaum, namnamayu nin wi machayaw-ayu ikad ad langit, ngim naillachuayu tan mifalluayud infierno kapu ta achiyu pu mamfafawiyani!”

¹⁶Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Sinumani mamati ta ukuchonyu, patiyona kò saon. Ngim nu sinun mallawing an chiayu, lawingona kò saon, ad sikurachu koy lawingonan nangifaun an saon.”

Na Nangulinan Chachi Pitumpuru Ya Chuwa

¹⁷Na nangulinan chachi pitumpuru ya chuway imfaun Jesus, amod na lagsakcha. Ad ananchan Jesus, “Apu, uray aran, imparyawni ta nangifoswayanni ta ngachannu!”

¹⁸Ad anan Jesus an chicha, “Oo, tan innilà na naafakan Satan wi apun na aran, wi naodchag wi isù ilat wi nasaslit wi narpud langit. ¹⁹Chongronyuna! Innadhà chiayù karobfonganyu ta afakonyu losan na karobfongan Satan wi afusuryu, ta uray kuschanyun urog ya kayyaman, maid mapasamak. Siyan maid pu makaafak an chiayu. ²⁰Ngim foon pu kumà siya maragsakanyun mangafakanyu ta aran, tan siya kuma maragsakanyun nilistaan na ngachanyud langit.”

Na Maragsakan Jesus

Mat 11:25-27; 13:16-17

²¹Na sachi timpu, imparagsak na Ispiritun Apudyus à Jesus, ad illuwarun Jesus, “Ama, wi Ap-apu ad langit ya asnay luta, manyamanà an sia tan impakaawatnun katuttuwaan mipangkop an saon ta takuy foon pù naachar wi achim pu impakaawat ta nan-araing ya naachar. Siyan manyamanà an sia Ama tan siyan piom wi màwa.”

²²Inturuy Jesus wi man-ukud, “Impiyar Ama na losani awad an saon. Maid pu uchum à nangakammu ta kina-Apudyus-u nu achi afus à Ama wi Apudyus. Ya maid pu ko uchum à nangakammu an Ama wi Apudyus nu achi afusà wi Anàna ya losani takuy piliyà à mangipakaawatà ta mipangkop an siya.”

²³Sachi ad nansakung à Jesus ta chachi disipulusna ad inyagkaawnan chicha imfaka, anani, “Nakasat-ayu tan makailasin-ayu ta ilanyu! ²⁴Tan tuttuway achun profetas ya Ali ta awi wi maryad mangila ta annay iillanyu ya mangngor ta chochongronyu, ngim fooncha pù naparufusan.”

Na Alig Mipangkop Ta Mansayaaw Wi Kaili

Mat 22:34-38; Mar 12:28-30; Rom 13:8-14

²⁵Na osay padcha, na osay mangitudtuchu ta Lintog, inyagsadnay manikap an Jesus wi anana, “Misturu, sinun oyyò à makafiyakà an Apudyus à ing-ingkana?”

²⁶Ad sinongfatan Jesus à siya, “Sinun anan na niyug-is wi Lintogtau? Sinun naawatam ta finasam?”

²⁷Ad summongfat na larai, wi anana, “Masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oy-oyyoom ya losani karobfongam ya losani kinaraingnu. Ya masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu.”

²⁸Ad anan Jesus an siya, “Ustu met na songfatnu. Ammaschiyom ta makafiyag-à ing-ingkana.”

²⁹Ngim na sachi mangitudtuchu ta Lintog, foon à pionay mafainan à siya, siyan inimusna ko, “Ngim sinun uchumi taku wi masapur ay-ayatò?”

³⁰Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay padcha, iningkaw na osay larai wi narpud Jerusalem wi man-osog umoy ad Jerico. Ingwaw ad ta charan, inuyutan na akkawan à siya, ad chinatarchà siya ad inarachan losani ochonna wi uray na luputna, ad tinaynanchà siya wi akin-ottoyon.

³¹“Sachi ad, niyaspur wi nangoy akon osay pachin na Judio ta sachi charan. Ngim na nangil-ana ta sachi nachatar wi larai, linausana kà siya.

³²Ad nangoy ako ta sachi charan na osay Judio wi kanà Levi wi siyan osay fumabfachang ta Templo. Ad na nangil-ana ta sachi iSamaria wi nachatar, ummagsad yakà ait ad tinaynana.

³³“Ngim napannos pun, chummatong na osay iSamaria wi foon pun à kailiyantau. Ad na nangil-ana ta sachi nachatar, inachakuwanà siya.

³⁴Siyan ummoyna inakasan na sukatnà lana ya fayas, ad finofodna achinaot mangafayuwon ta afayuna ad inyoynà siya ta osay maafangan wi foroy, ad finafantayanà siya ta sachi lafi. ³⁵Nafikat pun, innadchonon pilak ta nginforoy ad ananan siya, ‘Fantayam à siya, ad nu mangkurang na annay pilak, chog-à nu mangulinà.’”

³⁶Sachi ad inimus Jesus ta sachi mangitudtuchu ta Lintog, “Na somsomònu ta chachi turu, sinun nangipaila ta ustuy pinag-ayat ta sachi nachatar?”

³⁷Ad summongfat à siya, wi anana, “Siya nangipaila ta ayatna chi larai wi ummachakun siya.”

Ad anan Jesus an siya, “Oo, siyan ing-a ad amaschiyom ako.”

Na Namisitaan Jesus Ancha Marta An Maria

³⁸Na nanadchadcharanancha Jesus, nichaumcha ta osay ili, ad minangilin na osay fufai siya wi Marta na ngachanna. ³⁹Ad iningkaw akon osay sunud Marta wi mangngachan à Maria, wi ummoy tummùchu ta sangwanan Jesus wi manchongor ta itudtuchuna. ⁴⁰Ad lummawing na somsomò Marta tan os-osàan à siyay man-iwaar, siyan ummoy an Jesus ad ananan siya, “Apu, isù finay-ananà an sia, wi afusà wi mangisakana ta anonyu tan tinaynanà an sunud-u. Ifakam ud an siya ta fadnganà!”

⁴¹Ngim anan Apu Jesus an siya, “Marta, narafos na chanagnu mipangkop ta sinumani màràwa. ⁴²Ngim os-osàan yakan masapur wi afaruwan, ad sachin piniliyan Maria, ad achi pu maaan an siya.”

Tudtuchuwan Jesus Na Disipulusnà Pinagruwaru

Mat 6:9-13; 7:7-11

11 ¹Na namingsan, wi narpasan Jesus nalluwaruwan ta osay lukar, anan na osay disipulusnan siya, “Apu, tudtuchuwam chiani pinagruwaru wi isun na nanudtuchuwan Juan ta disipulusna.”

²Ad anan Jesus an chicha, “Nu malluwaruayu, amasan oyyoonyu:

‘Amani,

machaychayaw kuman ngachannu.

Chumatong kuman manturayam ad asnay luta.

³ Adchan chiani anonni ta finikat.

⁴ Pakawanon chiani ta fasurni,

à isun na mamakawananni ta losani

fumasur an chiani.

Ya ilisim chiani

ta achiani pu maawis wi fumasur.’”

⁵Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Nu awad osan chiayù umoy ta fufurunna uray kawan na lafi, ad anam an siya wi, ‘Furun, pafuruchanà ad à turuy fusing à tinapoy, ⁶tan adchatong na osay furun-u wi mamfiasi ad maid pu ipaan-u an siya!’ ⁷Ad nu anan na furunnu, ‘Tumaktak-a kay tan losan-ani nasuyop ya narpas-ani nanchaig. Maid fumangofangon!’ ⁸Ngim uray amaschin ifakana, sikurachuy fumangon ta adchonan imusom, wi foon pù mipakapu kay tan furunnù siya, ngim kapu ta foon pù mafain-a wi man-imuimus. ⁹Ad somsomonyun miyalikana, nu awad masapuryu, chawatonyun Apudyus ad adchonan chiayu. Nu anaanaponyun pionyuy anapon, ochasanyu. Ad nu kongkongonyun liwangan, maib-at an chiayu. ¹⁰Tan losani manchawat

an Apudyus, maatod na chawatona, ad na manganap ta pionay anapon, ochasana, ya maib-at na liwangan ta sinumani mangkongkong.

¹¹“Somsom-onyun annaya: uray à chiayuy aamma, nu manchawat na anàyù filis, adchanyù urog? ¹²Ad nu manchawat à iprug, adchanyù kayyaman? ¹³Siyan chiayuy managfasur, nu akammuyuy mangatod à mamfaru ta anàyù, sin-umisag na oyyoon Amayud langit wi mangatod ta mamfaru! Tan à siya, adchonon Ispirituna ta sinumani manchawat an siya.”

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mat 12:22-30; Mar 3:20-27

¹⁴Na osay padcha, imparyaw Jesus na osay aran wi nangumor ta osay taku. Ad na lummayawan na aran, nakakingan sachi larai, ad siyan naschaaw losan na nangiila. ¹⁵Ngim anan na uchum, “Karobfonganay mangiparyaw ta aran tan à Beelzebub wi ap-apun na aran, siyan nangatod ta karobfongana!”

¹⁶Ad iningkaw akon uchum wi pionchay manikap an Jesus, siyan imfakacha ta mangwà kaskaschaaw à manuttuwaancha wi Apudyus na narpuwan na karobfongana. ¹⁷Ngim inaagkammun Jesus na somsomòcha, siyan sinongfatana chichà alig, wi anana, “Uray sinuy turay, nu foon à mantitimpuyug na takucha wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, narakan mayam-anancha. Ad nu maid timpuyug na simfaryan, mansisiyancha. ¹⁸Isuna ko nu kufaton Satan na akin-aaranna, kapilitani mayam-an na manturayancha. Amaschin ifakà tan ananyuy Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran. ¹⁹Ngim nu siyan nangatod ta karobfongà, kattoi siya kon nangatod ta karobfongan chachi fufurunyu wi mangiparyaw ta aran! Tan na oyyoon na fufurunyu, sachi kuman mamanoknok an chiayu wi nangkurang na somsomòyu! ²⁰Siyan foon à Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran, tan Apudyus na nangatod. Ad siyan mangakammuwanyu wi nar-us chummatong na Manturayan Apudyus ad asnay luta.

²¹“Miyalig à Satan ta takuy oschoran wi nan-ar-armas wi fafantayanan foroyna, ad maid pu makaakaw ta ochonna. ²²Ngim nu umalin osay naos-oschor nu siya wi kufatona ya inafakna, ilayawna losan na armasnay ananay iyafakna ad fingfingayona ta fufurunnannan losani sinamsamna.”

²³Ad anan ako Jesus, “Sinumani takuy achi pu miyamfuruy an saon, siyan fumusur an saon. Ya sinumani achi pu fumachang an saon ta oyyoò, siyan kumukuran saon.”

Na Makafarfarayan Na Taku Asin

Mat 12:43-45

²⁴Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Nu lummayaw na aran ta osay nakafarfaray, umoyna kagkaayon na ikaw wi maid pu fumroy wi man-

anap à ingkawana. Ad nu kaspangalikan maid pu ochasana, somsom-ona, ‘Mangulinà ta sachi takuy narpuwà.’ ²⁵Ad nu mangulin ya ochasanay mamfaru ya nacharus, ²⁶umoy man-ayag à pitù furunna wi sillumawing nu siya, ad mallonogcha losan ta sachi taku. Siyan na nàwa ta sachi taku ta anungusna, sin-umisag nu chamu.”

Na Tuttuway Lagsak

²⁷Na nangug-ugkuchan Jesus ta sachi, iningkaw na osay fufai wi niyaslang ta takuy ad-adchuwana, ad anana, “Kattoi maragsak na fufai wi nangiyana an sia ya namasusun sia!”

²⁸Ad summongfat à Jesus wi anana, “Oo, ngim maragragrak chachi mangngor ta ukud Apudyus ad patkoncha!”

Na Nangipapilitancha Nampàwaan An Jesus À Kaskaschaaw

Mat 12:38-42; Mar 8:11-12

²⁹Na sachi ummafuyutan na taku an Jesus, anana, “Lawing na taku ta sanay lunap! Apay mampail-onà à kaskaschaaw? Maid pu uchum à kaskaschaaw à ipailà an chiayu nu achi afus na sachi singyar wi nàwan Jonas ta awi. ³⁰Tan na nàwan Jonas, sachin nanuttuwaan chachi iNineve wi tuttuway Apudyus na nangifaun an siya. Ad amaschi kon màwan saon à manuttuwaan akon taku ta sana wi Apudyus na nangifaun an saon. ³¹Nu chumtong na Padchay Makuisan na losani taku, lumoswan sachi fufai wi Ali ta awi ad Seba ad pafasuron chiayuy taku ta sanay lunap, tan uray nu ad-adchayuwana na namfiyasiyana, ummoyna ikattò chongron na kinaraing wi intudtuchun Ali Solomon. Ngim à chiayu, uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Solomon, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu! ³²Ad na sachi koy Padchay Makuisan na losani taku, pafasuron chiayu ta chachi tinudtuchuwana Jonas ad Nineve, tan namfafawicha ta nangngorancha ta intudtuchun Jonas. Ngim à chiayu, safali tan uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Jonas, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu!”

Na Silaw Na Long-ag

Mat 5:15; 6:22-23

³³Inturuy Jesus wi man-alig, anana, “Maid pu takù mamaskid ta silaw ad sinar-iwana winnu tinab-unana, ngim ipatayna ta ustuy papattayana ta mailan sinumani lumnò. ³⁴Na ata, siyan silaw na long-ag. Siyan nu maid pu chifiktun na ata, isù losan nasilawan na long-ag. Ngim nu awad chifiktun na ata, isù awad na long-ag ta pangot. ³⁵Siyan am-ammaanyu ta achi pumangot na lawag ta long-agyu. ³⁶Ngim nu losan nasilawan na long-ag wi maid ait à pangotna, lumawag na manomsom-anyu wi isù nasilawan-ayu ta mamfaruy silaw.”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Fariseo Ya Mangitudtuchu Ta Lintog
Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

³⁷Narpas pù Jesus nan-ukud, inayakan na osay Fariseo à siya ta makaan ta foroyna, ad linumnò pun tummùchu wi mangan. ³⁸Ngim naschaaw na Fariseo ta nangil-anan Jesus tan achina pu tungparon na lintogcha, wi nu mangancha mamfurucha umuna. ³⁹Siyan nan-alig à Jesus an siya, wi anana, “Chiayuy Fariseo, iwaiwasanyun lafaw na tasayu ya pingkanyu wi mamàila ngim na somsomòyu wi achi pu maila, nanapnù kinurukyu ya kinamkamanyu ta taku. ⁴⁰Fokon-ayu! Tan achiyu pu akammu wi iningwan ako Apudyus na charom na long-ag wi achi pu maila, foon pu kà afus na mamàilà iningwana. ⁴¹Faliwanyu yan na somsomòyu ta fadnganyun asintatakuyuy kakapus, tan nu fumarun sachi achi pu maila, kapilitani fumaru kon sachi mamàila.

⁴²“Kakkaasiayuy Fariseo! Tan uray mangatod-ayù pagkapurun na charusi mamparamnaw ta maan, iwalinyun napatpatog tan foon à nalimpiw na oy-oyyoonyu ya foon à ay-ayatonyù Apudyus. Amaschin masapur oyyoonyu kuma ya achiyu ko lausan na uchum.

⁴³“Tuttuway kakkaasiayu, chiayuy Fariseo! Tan pipionyuy chiayun umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga, ad pionyu koy malispitu ta aallusan na taku. ⁴⁴Kakkaasiayu, tan isuayù lofon wi foon pù namarkaan, wi kuskuschan na taku tan achicha pu ilasin.”

⁴⁵Sachi ad, anan na osay mangitudtuchu ta Lintog an Jesus, “Misturu, na mangifag-am ta amasnat, nitapiani ko nainsurtu!”

⁴⁶Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Kakkaasiayu ko, chiayuy mangitudtuchu ta Lintog! Tan subsubraanyun lintog ad parpalikatanyun taku ta mangipapilitanyu mampatungparan. Isù ipafuudyun chagsonani amod à mafuud, ad achiyu pù ait fadngan chicha. ⁴⁷Kakkaasiayu! Tan finarfaruyun pantiyung wi nilobnan na tung-ar na chachi profetas wi pinatoy na aappuyu ta awi. ⁴⁸Ad sachin mangipail-anyu wi apufaranyu kon iningwan chachi aappuyu ta awi, tan chichan namatoy ta profetas ad chiayun mampafaru ta pantiyungcha. ⁴⁹Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Apudyus ta kinaraingna wi anana, ‘Umifaunà à profetas ya uchumi fabfaun an chicha. Ngim patoyonchan uchum ya palikatancha kon uchum.’ ⁵⁰Siyan chiayuy taku ta annay sillumunap, chiayun mangikaru ta chusan na napatayan na losani profetas nanipud ta nàwaan na annay lufung, ⁵¹wi nanipud ta namatayanchan Abel ingkanan Zacarias wi napatoy ta namforaatan na altar ya Templo. Oo, tuttuwan ifakà an chiayuy taku ta annay sillumunap, wi chiayun mangikaru ta chusan na losani amaschi wi nàwa!

⁵²“Kakkaasiayu, chiayuy mangitudtuchu ta Lintog, tan sinillaanyun somsomò na takuy manganap ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus,

tan uray chiayu, achiyu pu parnoon na katuttuwaan mipangkop an siya ta somsomòyu, ad ipalityu kon mangiparnoan na uchum!”

⁵³Lummayaw pù Jesus ta sachi foroy, chachi mangitudtuchu ta Lintog ya Fariseo, isagcha chinillaw à siya. Ad maid achicha sarudsuchon ⁵⁴à manikapancha kuma ta awad ait à masaw-aana ta ukudna ta awad mampafasuranchan siya.

Na Miparoswaan Na Nitataru Wi Somsomò

Mat 10:26-27

12 ¹Na sachi, ummachuachun takuy naarus, ad makamkammurawchay alifulifu wi man-ip-ipitcha. Ad anan Jesus ta disipulusna, “Tanchaananyu ta achiyu pàpàwatan na achawiyen na Fariseo wi akinpapaticha wi miyalig ta yeast. ²Tan tuttuway losani achi pu maila ta sana, mipailà tapin na padcha. Ya losani nitataru ta sana, mallotaw nu chumatong na timpuna. ³Siyen losani ukuchonyu ta pangot, mipadlaw ta padcha, ad losani intupkayu ta aafusanyu, mipagngor ta sangwanan na losani takù tapin na padcha.”

Na Ustuy Umogyatan Na Taku

Mat 10:28-31

⁴Ad inturuy Jesus wi anana, “Na ifakà an chiayuy fufurun-u, achiayu umogyat ta chachi mamatoy ta long-ag, wi sachin pagpag na lobfongcha. ⁵Ngim siya umogyatanyu kumà Apudyus, tan nu otyonan long-ag, annan karobfonganay mangifallu ad inferno wi sachin machusaan na taku. Siyan Apudyus na ustuy ogyatanyu!

⁶“Panunutonyun somsomò Apudyus an chiayu, tan uray na sissiwit wi mangin-an na limà chuway siping, maid pu osà maliwatan Apudyus. ⁷Ad sinchumallù chiayu, tan uray na fuùyu, finilang Apudyus. Siyan achiayu kuma umogyat ta sinuman tan napatpatog-ayu an Apudyus nu achuy sissiwit!”

Na Manàchor An Jesus Ya Mangilifak An Siya

Mat 10:19-20, 32-33; 12:31-32; Mar 3:28-29; 8:38

⁸Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Sinumani manàchor ta sangwanan na taku wi saon na Apuna, sikurachuy saon wi namfalin taku, tàchorà ako siya ta sangwanan na aangehes Apudyus. ⁹Ngim sinumani mangilifak an saon ta sangwanan na taku, à saoni namfalin taku, ilifak-u kò siya ta sangwanan chachi aangehes Apudyus.

¹⁰“Sinumani mangifakà lawing mipangkop an saoni namfalin taku, mafalini mapakawan. Ngim na mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan.

¹¹“Nu icharumchà chiayu ta sinagoga ya fifinnachur ya nan-angatuy turay, achiayu machanakan mipangkop ta isongfatyu ya ifakayu, ¹²tan na sachi uras, ipasasmò na Ispiritun Apudyus an chiayun ustù ifakayu.”

Na Alig Na Osay Faknang

¹³Sachi ad nan-ukud an Jesus na osay larai ta sachi amung, wi anana, “Misturu, mafalin nu ifakam ta sunud-u ta mamfingayannin tinawidni?”

¹⁴Ngim sinongfatan Jesus à siya anani, “Maid pu fiyag-u wi mangilintog an chiayu winnu mamingay ta làsunyu!” ¹⁵Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu ta chachi taku, anana, “Man-annad-ayu ta achiayu maawis wi mangkamkam, tan uray nu summawar na kinafaknang na osay taku, foon pù amaschin fumaruwan na mafiyakana.”

¹⁶Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay faknangi larai wi nagkasan na murana. ¹⁷Ad namnammò na sachi faknang, “Sinun in-inò tan nanapnun arang-u ad maid mangigkaà ta achuy apit-u? ¹⁸Amasnan oyyod. Faasò na arang-u ta pachakrò ta awad mangigkaà ta losani apit-u ya ochon-u. ¹⁹Ad som-osom-ò ako, Nakasatà, tan summawar losan na masapur-ù atawwotawwon, siyan achiyà pu asin man-iwaar! Mangamanganà, uminuinumà, ya lagragsakò na fiyag-u!”

²⁰Ngim na sachi, anan Apudyus ta sachi taku, “Ningning-a! Tan sanay lafin matayam, ad sinun mangin-uwa ta anchanayay kinakomam?”

²¹Sachi ad inyanungus Jesus anani, “Amaschin màwa ta takuy mangkakokakom à kinafaknang ad asnay luta, ngim maid somsomònan Apudyus.”

Na Oyyoon Apudyus Ta Takuy Mamiyar An Siya

Mat 6:25-34

²²Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Siyan na ifakà an chiayu, achiayu machanakan mipangkop ta masapuryu ta mafiyakanyu, isun na maan ya luput. ²³Tan napatpatog na fiyagyu nu maan, ya long-agy nu luput. ²⁴Ilanyun sissiwit. Achicha pu mammura ya maid apitoncha, ya maid pu ko mangigkaancha ta masapurcha. Ad tamako ta asifiyagcha nu? Oo, tan Apudyus na mangayyuwan an chicha! Ad napatpatog-ayu an Apudyus nu sissiwit! ²⁵Ad na osa, maid pu iturung na chanag tan uray machanachanakan-ayu, maid itur-ayna ta fiyagyu! ²⁶Siyan nu achiayu pu makàwa ta amaschi uray ait, taayuko machanakan mipangkop ta uray farangna? ²⁷Ilanyun mantutufun na fokaw. Achicha pu man-iwaar winnu mallakà luputcha, ngim ifakà an chiayu wi namagmagkit na sabsafungcha nu afaruwani silup Solomon wi afaknangani Ali. ²⁸Siyan nu amaschin oyyoon Apudyus wi mangipafaru ta fokaw wi sinaitan yakan awachancha, tan uray awad ta sana, maryawchà fikat ad maskobcha, sinchumallun somsomòna ta mipangkop ta iluputyuy taku! Kurang na pammatiyu!

²⁹“Achiyu kuma som-osom-on na masapuryu ifiyagyu wi isun na maan ya mainum, ya achiayu machanakan ta amaschi, ³⁰tan amaschin

som-osom-on na taku ta annay lufung wi foon pù mamati. Ngim chiayu, akammun Apudyus wi Amayu wi masapuryu losan na amaschi. ³¹ Siyan na som-osom-onyu kuma, mipangkop ta Manturayan Apudyus, tan nu amaschin patpatkanyu, nangamung à siyay mammammò ta losani masapuryu.”

Na Masonsonan Na Kinafaknang Ad Langit

Mat 6:19-21

³² Inturuy Jesus wi mantudtuchu ta disipulusna, anana, “Achiayu umogyat uray à àiyut-ayu, tan naragsak à Apudyus wi mangitapin chiayu ta Manturayana. ³³ Siyan inginayun ùuwayu ta iturungyun nginana ta kakapus, tan sachin manonsonanyu ta kinafaknangyud langit. Tan nu sachin manonsonanyu, maid pu maksayan ta kinafaknangyu tan maid makaakaw ya maid makachachail. ³⁴ Tan na katuttuwaan, sinumani patpatkanyu, kapilitani siya kon som-osom-onyu.”

Na Manasagkanaan Na Takuy Manguullay Ta Mangulinan Jesus

³⁵⁻³⁶ Inturuy Jesus wi man-ukud, wi anana, “Masapur makasakanaayu, uray sinun mapasamak, wi na miyalikana isuayù sasannilu wi manguullay ta apucha wi ummoy nakakasar, wi nansilupcha ya nangongogkan na silawcha, ta nu mangulin na apucha ad mangkobkob, chakusi ib-atça. ³⁷ Ad maragragsakan chachi sasannilu wi ochasan na apucha chichay nakasakana wi foon pù nasusuyopcha! Tuttuway aanonan kunsurna ad ipatùchuna chicha ad pinaananà chicha. ³⁸ Uray nu kawan na lafin chumatngana, winnu nganngani mafikat, nu ochasana chichay nakasakana, maragragsakança!”

³⁹ Asin ako nan-alig à Jesus, wi anana, “Somsom-onyu kon anna, wi nu inakammun na nginforoy na ustuy uras na umaliyan na man-akaw ta foroyna, kapilitani tatanchaakana ta maid pu maakaw ta foroyna. ⁴⁰ Siyan amaschionyu ko wi masapur makasakanaayu, tan à saoni namfalin taku, mangulinà ta timpuy foon à namnamaonyuy chumatngà.”

Na Mapiyar Wi Sanilu Ya Foon

Mat 24:45-51

⁴¹ Sachi ad anan Pedro an Jesus, “Apu, chiani kay disipulusnun mangifag-am ta sanat winnu losan na taku?”

⁴² Ad anan Apu Jesus wi nan-alig, “Sinun mangilasinyu ta mapiyar ya nanakman wi sanilu? Siyan piniyar na ap-apuna wi mangayyuwan ta fufurunay sanilu ya mamaan an chicha nu timpun na inyòoan. ⁴³ Ad maragragsakan na sachi sanilu nu asuron na apunà siyay mangwa ta losani nipiyan an siya! ⁴⁴ Tan tuttuwan ifakà an chiayu, wi na kinapiyarna, siya kon mangipiyaran na apuna ta losani ùuwana. ⁴⁵ Ngim

nu siya somsomò na sachi sanilun mafayag na mangulinan na apuna, ya ilukinay mamalikat ta fufurunay sanilu uray fufufai ya lallarai, ya makàakàan ya makàikàinum ya masallisallimong, ⁴⁶machanatong na apuna ta timpuy foon à namnamaonay chumatngana. Siyan kapilitani chusaon na apunà siya ad itapinà siya ta machusaan na losani foon à mamati.

⁴⁷“Na takuy akammunan pion na apunay pàwa ngim achina pu oyyoon winnu achi pu mansakana, amod na masaplitana. ⁴⁸Ngim na takuy maid pu akammuna ta pion na apuna, ad nangwa kò lawing, ait na masaplitana. Tan na takuy achun nipiyan an siya, kapilitani achun songfatana. Ad na takuy ad-achun nipiyan an siya, ad-achu kon songfatana.”

Na Mansisinaan Na Taku Mipakapun Jesus

Mat 10:34-36

⁴⁹Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na ummaliyà ad asnay luta, sogkò na sinuman. Ad sapay kuma ta nar-us kummilab! ⁵⁰Masapur chumatong na maparpalikata, ad asngaà wi mammammò ingkanà marpasana. ⁵¹Ananyu pun nin nu ummalì turnuson na losani taku ta luta! Ngim foon pun, tan ummaliyà à mansisinaan na taku ya mangkukuraancha. ⁵²Siyan manipud ta sana, amasanan màwa. Nu liman simfaryan, kuraon na turu na chuwa, ya kuraon akon chuwa na chachi turu. ⁵³Uray na man-aama, man-asikuracha, ya isuna kon man-iina ya man-at-atukanga, tan mangkikinnuracha losan.”

Na Achi Pun Na Taku Mangilasinan Ta Mipangkop An Jesus

Mat 16:2-3

⁵⁴Ad nan-alig akò Jesus ta chachi ad-adchuwon, wi anana, “Nu ilanyuy mangmangngitit na lifuu, akammuyuy umuchan, ad tuttuway umuchan! ⁵⁵Ad nu malinayun poyaaw wi namparpud lakud, chooyu anani malikat à fikat, ad tuttuway malikat! ⁵⁶Chiayuy akinpapati! Apay mafalini ilasinyun singyar na kinafarun na tarun ngim achiayu pu makailasin ta isingyar Apudyus ta anchanayay màwàwa ta chokanninay timpu?”

Aligruwonyun Kasusyu

Mat 5:25-26

⁵⁷Ad inturuy Jesus anani, “Taayuko achi makasomsomò à mamfarù màwa? ⁵⁸Nu kaspangalikan awad mangicharum an chiayu ta korti, pachasonyu yan ta patingkan na karobfonganyu wi aligruwon, ta achiayu pu kuma mipasangu ta kuis, tan nu ipasanguchà chiayu ta kuis, ipurangnà chiayu ta pulis ad imfarud chiayu. ⁵⁹Ad nu mifarud-ayu, achiayu pu miparufus ta fafalluchan ingkanà finayachanyun losani murtayu.”

Na Kaog-ogyati Lisortan Na Fasur

13 ¹Na sachi koy timpu, iningkaw na uchumi taku wi ummoy nangifakan Jesus ta nampapatayan Pilato ta uchumi iGalilea ta nangichatunancha ta animar an Apudyus. ²Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Apay, kapu ta amaschin napatoyancha, siya somsomòyun sachin manuttuwaanyuy sin-umisagcha managfasur nu uchumi iGalilea? ³Tuttuway foon! Ngim na ifakà an chiayu, nu achiyu pu manawichan na lawingi oy-oyyoonyu, amaschi kon arawing na matayanyu. ⁴Ya mipangkop ako ta natayan chachi simpuru ya waruy natapilan ta nikur-ufan chi tàngani foroy ad Siloe, siya somsomòyun sachin manuttuwaanyuy sillumawing na fasurcha nu losani uchumi iningkaw ad Jerusalem? ⁵Foon pu ko! Ngim tuttuwan annay ifakà an chiayu, wi nu achiyu pu manawichan na fasuryu, amaschi kon arawing na matayanyu.”

Na Alig Na Ayuy Ikus Wi Achi Pu Mamunga

⁶Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Iningkaw na osay taku wi tummufun osay ayu wi ikus ta lutana. Ad umoumoyna ilan nu awad lawa fungana, ad maid. ⁷Siyan anana ta man-iivaarona ta lutana, ‘Na! Atlun tawon-u ta sanay umali mangila nu awad fungan na annay ayu, ad maid. Pokpokonta! Tan nu iingkaw, chachailona kan luta.’ ⁸Ngim summongfat na man-iivaarona, ‘Apu, anusanta urayon à sintawon ta aufà na puunna ad inafunuwà, ⁹ad nu mamungà tawon, mamfaru. Ngim nu achi pun, pokpokonta.’ ”

Na Nampaimfakan Jesus Ta Osay Nafüung Uray Safachuy Ngingillinan Na Judio

¹⁰Na namingsani Safachuy ngingillinan, nantudtuchù Jesus ta osay sinagoga wi makimkimungan na Judio. ¹¹Ad niyaspur wi iningkaw akon osay fufai wi nafüung, wi finüung na aran, wi ummoy à masawaran à waruy tawon na nafüungana. ¹²Innilan pu Jesus à siya, inayakanà siya wi anana, “Ina, maaan na sakitnu!” ¹³Ad inagpachanà siya, ad nalinchong na umagsachana, ad chinayawnà Apudyus.

¹⁴Ngim naaliling-ot na mangipangpangu ta sachi sinagoga, tan Safachuy ngingillinan na nampaimfakan Jesus ta sachi nasakit. Siyan anana ta chachi naaamung, “Tamakonna? Onom padcha met na mafalini umiwaaran ta sinchumingkuwan. Sachi kuman umaliyanyu mampaimfakan, ta foon pù Safachuy ngingillinan!”

¹⁵Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Chiayuy akinpapati! Uray Safachu, nu mauwaw na fakayu winnu afayuyu, painumanyu. ¹⁶Ngim maid somsomòyu ta annay kailiyanyu wi kanà ako Abraham, wi simpuru

ya waruy tawon na namalikatan Satan an siya, ad siya ananyun lawing nu maaan na sakitna tan Safachu!” ¹⁷Ad chachi mallawing an Jesus, nafainancha ta songfatna. Ngim isag naragsak na takuy ad-adchuwan ta losani kaskaschaaw wi iningwana.

Na Alig Na Fuor Wi Mustard

Mat 13:31-32; Mar 4:30-32

¹⁸Sachi ad inimus Jesus, “Sinun miyisuwan na Manturayan Apudyus à mangiyalikà? ¹⁹Na osay miyalikana, amasna. Immuran na osay takun fuor wi mustard ta umana. Ad chummakor ad namfalin ayu wi manufutan na sissiwit na pangana.”

Inyalig Jesus Na Yeast

Mat 13:33

²⁰Ad asin ako nan-alig à Jesus wi anana, “Ad sinu kon mangiyalikà ta Manturayan Apudyus? ²¹Isun na mangitumayan na fufai ta yeast ta sillatay arina ingkanà fumtar losan na arina.”

Na Nalipit Wi Liwangan

Mat 7:13-14, 21-23

²²Sachi ad inturuynay umoy ad Jerusalem, wi nantudtutuchu ta taku ta il-ili wi innoyna. ²³Ad iningkaw na osay nangimus an siya, wi anana, “Apu, àaiyut yakan takuy masaragnifan?”

Ad summongfat à Jesus à alig, wi anana, ²⁴“Ipatiyuy mangoy ta nalipiti liwangan tan siyan lumnoanyud langit, tan ad-adchuwan na takuy safalin oyyooncha wi mamachas lumnò ngim achicha pu makarnò. ²⁵Tan na nginforoy, nu illausna inyonob na liwangan maid fotlon na narsin. Ad uray nu umaagsad-ayuwang mangkobkobkob ya mampoapoaw anani, ‘Apu, ib-atam à chiani!’ siya isongfat na nginforoy, ‘Maid pu akammù an chiayu nu sinun narpuwanyu!’ ²⁶Ad àaruonyu anani, ‘Chianin nakàakàan ya nakain-inum an sia, ad ilini kon nantudtuchuwam!’ ²⁷Ngim isaradna anani, ‘Maid pu akammù an chiayu nu sinun narpuwanyu. Lumayaw-ayuwang losan, lawing na oy-oyoonyu!’ ²⁸Ad na mangil-anyu ta aapputaay cha Abraham an Isaac ya Jacob, ya losan chachi profetas Apudyus, wi nitatappicha losan ta Manturayan Apudyus, man-ifil-ayuwang ngumarotngotonyun fafayu tan mifalluayuwang achi pu mitapi! ²⁹Ngim na takuy mitapi ta Manturayan Apudyus, farangnan marpuwancha wi ailiili wi uray na foon à Judio, mitapicha ko wi makaragragsak an Apudyus. ³⁰Siyan somsom-onyuna: Na takuy nafafa ta sana, chichan nangatù tapin na padcha. Ngim na takuy isù nangatu ta sana, chichan nafafà tapin na padcha.”

Na Ayat Jesus Ta Chachi iJerusalem

Mat 23:37-39

³¹Na sachi timpu, chummatong na uchumi Fariseo, ad ananchan Jesus, “Un-unnoy nin nu lumayaw-ad asna, tan pion Ali Herod wi mamatoy an sia.”

³²Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Ing-ayu ifaka ta sachi masikap, wi na sanay timpu, ituruy-u wi paryawon na aran wi farfaray ya mampaimfag ta nasakit, tan foon à mafayag ad kangputò na oyyòd.

³³Siyan masapur ituruy-un pangkop-u ta sanay timpu, tan maid safali matayan na profeta nu achi afus ad Jerusalem.”

³⁴Sachi ad anan Jesus, “O Jerusalem, chiayuy iJerusalem, amod na somsomdun chiayu! Tan chiayun nangtoy ta profetas ya namisong ta chachi finaun Apudyus à manudtuchun chiayu! Naina kon naryachà wi mangaruarus kuman chiayu wi isun na manaofan na manù ta isiwna, ngim ummisìayul” ³⁵Siyan na sana, ikadyu kay nu maid pu mangayyuwan an chiayu. Tan manipud ta sana, maid asin mangil-anyun saon ingkana ta padchay mangifag-anyuy, ‘Chayawontaun annay ummali wi narpun Apudyus.’”

Nan-aan Akò Jesus À Sakit Ta Safachuy Ngingillinan

14 ¹Na namingsani Safachu, inimfitar na osay nangatuy Fariseo à Jesus ta umoy makaan ad foroycha. Ad na uchumi taku ta sachi, sipsiputanchà siya nu sinun oyyoona ²tan iningkaw akon osay larai wi nallotlotog. ³Sachi ad inimus Jesus ta chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog anani, “Masurngasing na Lintogtau nu paimfakon na sakit ta uray Safachuy ngingillinan?”

⁴Ngim akikinnòcha. Siyan inagpachan Jesus na nasakit ad inaannan sakitna, ad imfakana ta lumayaw. ⁵Sachi ad anana ko ta chachi manipsiput, “Somsom-onyuna, wi nu mafituwan na anàyu winnu fakayu ta Safachu, achiyu pu lawa umoy aran?”

⁶Ngim maid pu isongfatcha ta sachi.

Na Oyyoon À Mampafafaan Ta Long-ag

⁷Illasin pu Jesus wi mampilin uchum ta chachi inimfitar na sachi Fariseo à tumùchuwanchà afaruwan à uùchuwon, tinudtuchuwon Jesus chicha losan wi ananay nan-alig, ⁸“Nu maimfirtatà makakasar, achita kuma tumùchu ta apatkani uùchuwon, tan nu awad naimfitar à nangatngatu nu chita, ⁹mafainta nu umalin sachi nan-imfitar an chita ad ananay, ‘Umachuyan na annati nangatuy takun anna.’ Ad isagta mafainan wi umoyta umachuy ta ikid. ¹⁰Siyan na oyyoon kuma, nu ayakan chita wi makaragsak, tumùchuta ta ikid, ta ikad na nan-

imfitar wi mangwanan, ‘Umaliasna tan annayan farfaruy uùchuwan.’ Nu amaschin màwa, machayawta ta sangwanan losan chachi uchumi naimfitar. ¹¹ Tan sinumani mangipangatu ta long-agna, mipafafa, ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu.”

¹² Sachi ad anan Jesus ta sachi nan-imfitar an siya, “Nu kaspangalikan mampartiy mallagsak, achim imfitaron afus yakan kakayyomnu ya susunudnu ya aagkiyu ya fafaknangi chachar-agyu, tan mafalinchay sumufalit, siyan isù mafayachan na iningwam tan parnusanha kò sia. ¹³ Ngim na oyyoom, nu mallagsak-a, imfitarom na kakapus ya chachi napilay ancha nakurap, ¹⁴ tan nu amaschiyom, mafinchisyunan-a tan achicha pu makasufalit. Ad siya manufalit à Apudyus ta padchay umuliyen matakuan na mamfaruy taku.”

Na Alig Na Chakor Wi Lagsak

Mat 22:1-10

¹⁵ Chingngor pun na osay makaan an Jesus ta intudtuchuna, anana, “Isag maragsak chachi makaragsak ta Manturayan Apudyus ad langit!”

¹⁶ Ad sinongfatan Jesus à siyà alig wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay taku wi mamparagsak à chakor, siyan nan-imfitar à ad-adchuwan à umali kuma makaragsak. ¹⁷ Ad narpas pun nisakana losan, finaunna saniluna ta umoyna ifaka ta chachi inimfitar na umalicha, tan nisakana losan. ¹⁸ Ngim chachi naimfitar, asilarasunchà achicha pu umayan. Na osa, anana, ‘Pangaasim tan achiyà pu makaali tan awad na angngingina wi payaw, ad masapur inyà yan ilan.’ ¹⁹ Ad na osa ko, anana, ‘Pangaasim tan achiyà pu makaali, tan angngingina à simpurù luwang, siyan inyà yan chicha pachason.’ ²⁰ Ad na osa ko, anana, ‘Àsawaà, siyan achiyà pu makaali.’

²¹ “Sachi ad nangulin na sanilu ad imfakana losan na lasuncha ta apuna. Ad naaliling-ot na apuna, ad anana ta saniluna, ‘Kanasom ta ing-a ta losani charan ya ar-arsa ta annay ili ad uray sinuy ochasam, ayakam losan ta umalicha makaragsak wi uray na kakapus ya napilay ancha nakurap.’

²² “Narpas pun na sachi, nangulin akon sachi sanilu ad anana, ‘Apu, pintog-un imfakam, ngim anna ko kan màkawan.’ ²³ Siyan anan akon apuna, ‘Siyan ing-a ko ta uray ad-adchayuwani lukar, ad àaruom ta takuschi ta umalicha ko makaragsak ta mapnu kuman annay foroy-u. ²⁴ Tan kattoo maid pu osa ta chachi ummunay naimfitar à manimsim ta annay nisakana!’ ”

Na Alikatan Na Sumurutan An Jesus

Mat 10:37-38

²⁵ Na namingsan wi ad-adchuwan na takuy mituntun-ud an Jesus, nansakung à Jesus an chicha ad anana, ²⁶ “Sinumani maryad wi

mamfalin disipulus-u, masapur wi chakchakor na ayatnan saon nu ayatna ta amana ya inana ya uray asawana ya an-ananàna ya susunudna, ya uray akon long-agna, tan nu achi pu makàwa ta amaschi, achi pu mafalini mandisipulus-u. ²⁷Ya sinuman akoy achina pu maturochan na losani likat na sumurutan saon, uray siyan iyatoyna, achi pu ko mafalini mandisipulus-u.

²⁸“Amasnan aligna. Nu kaspangalikan awad mampatàchor à chakor à foroy, unaona som-osom-on na kastuwona ta akammuwona nu umanay na pilaknà mangkangputana ta sachi foroy. ²⁹Tan nu achina pun, ad illukinay mampatàchor ad naamin nakastun pilakna wi achi pu makakangput, am-amangon na losani mangilan siya tan kurang na mafalina. ³⁰Ad amsiwoncha anani, ‘Illukinay mampatàchor ad achi pu makakangput!’

³¹“Ad na osay aligna, nu kaspangalikan awad osà Ali wi simpuruy lifun surchachuna, achina pu umoy ikufat ta akin-aalina wi chuwampuruy lifun surchachuna nu achina pun unaon som-osom-on nu lobfongnay makaafak ta sachi afusurna winnu achi pun. ³²Ad nu ilasinna wi kuranghà makakufat, umifaun à umoy mangimus ta afusurna tan chaancha pù lumigwat nu sinun pionà mantitimpuyukancha.”

³³Ad inyanungus Jesus anani, “Isun akon chiayu, sinumani mangwanani sumurut an saon, masapur mammammò yan, tan achi pu mafalin wi sumurut na takun saon nu achina pu fay-anan na losani awad an siya.”

Na Niyalikan Na Sumurut An Jesus À Asin

Mat 5:13; Mar 9:50

³⁴Asin nan-alig à Jesus à miyalikan chachi sumurut an siyà asin, anana, “Mamfarun asin, ngim nu maaan na tamtamna, maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna. ³⁵Siyan maid silfina uray nu usaron à afunu, siyan mifallu kay. Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Natarà Wi Pannilu

Mat 18:12-14

15 ¹Na namingsan wi nanudtuchuan Jesus ta taku, ummoy na manchachakup à fukis ya uchumi takuy achi pu mantungpar ta lintog manchongor an siya. ²Iningkaw akon uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog na Judio. Ad ngummayngayutngutcha, wi anancha, “Apay naragsak na annayay taku wi makafurfurun ta managfasur ya makaan akon chicha!” ³Siyan nan-alig à Jesus an chicha, wi anana,

⁴“Nu kaspangalikan awad osan chiayù singkasut na panniluna ad natarà na osa. Sinun oyyoona? Taynanan siyampuru ya siyam ta purag ad

ummoyna inanap na sachi natarà ingkanà ochasana. ⁵Ad nu inchasana, fuuchona wi amod na lagsakna ⁶ad ichtongna ta foroyna. Ad siyan ayakanan fufurunna ya chachar-agna aruson, wi anana, ‘Mallaragsaktau tan inchasà na natarà wi pannilù!’ ⁷Amaschi kon maragsakan chachi iingkaw ad langit nu mamfafawin uray os-osàani managfasur, nu lagsakcha ta siyampuru ya siyam wi mamfaruy taku wi foon pu nù masapur mamfafawicha.”

Na Natarà Wi Parata

⁸Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Ad nu kaspangalikan awad osà fufai simpurun pilaknay parparata, ad natarà na osa, sinun oyyoona nù? Paskichanan silaw ad ammaana sagkitan na foroynà manganapana ingkanà ochasana. ⁹Ad nu inchasana, ayakanan fufurunna ya chachar-agna aruson, ad ananan chicha, ‘Mallaragsaktau tan annay inchasà na pilak-uy natarà!’ ¹⁰Amaschi kon maragsakan chachi aangheles Apudyus nu mamfafawin uray os-osàani managfasur.”

Na Natarà Wi Fafaru

¹¹Inturuy ako Jesus wi nan-alig, anana, “Na namingsan, iningkaw na larai wi chuwan anànay fabfafaru. ¹²Na osay padcha, anan na uchichi an amana, ‘Ama, adchom na lèsun-u ta sana.’ Siyan nan-agwaon na amachan ùuwanan chichay chuwa.

¹³“Naarkawanan ad, ingnginan chi uchichin lèsunna ad lummayaw wi inawitnan pilakna, ad ummoy ta achayuy ili ad kinastuna losan na pilakna ta linuruku. ¹⁴Naamin pun na losani awad an siya, niyasur wi chinumtong na pakikad wi urat ta sachi ili, siyan nafitifitil à siya. ¹⁵Siyan napilit wi ummoy nakarabfu ta osay mannarun ta sachi ili. Ad na iwaarna, mamapaan ta forò. ¹⁶Ad kapu ta fitilna, pionay anon uray na fungan na ayu wi aannon na forò nu mafalin, tan foon à paananchà siya.

¹⁷“Anungusna pun, chinumtong na ustuy somsomòna, ad anana, ‘Losan chachi mallabfuwon Ama, masawar na anoncha, ad annaà yakay wi tikangay matoy à fitil!’ ¹⁸Mangulinà an Ama ad ifakà an siya, Ama, nakafasurà an chiayun Apudyus. ¹⁹Siyan uray nu maid karobfongà wi mifilang à anànu, mangaasia ta aranà à makarabrabfun sia.’ ²⁰Sachi ad lummigwat wi umoy an amana.

“Na marungayana, intap na amanà siya, ad nakaasi wi nangilan siya. Siyan nanodchà wi ummoy nanib-at ad finàwarna ta lagsakna. ²¹Ad anan chi fafaru, ‘Ama, nakafasurà an chiayun Apudyus, siyan maid karobfongà wi mifilang à anànu.’ ²²Ngim anan na amana ta sasanniluna, ‘Kanasonyu! Iyaliyun afaruwani luput ta isilupna. Ad mansapatusonyu kò siya, ya singsinganyu. ²³Ya aranyu kon apunorani ayyufun na fakatau ad partiyonyù mallagragakantau! ²⁴Tan anà pun nu natoy na annay fafarù,

ngim annay natattaku. Anà pun nu natarà, ngim annay nangulin.’ Sachi ad illukichay mallaragsak.

²⁵“Napapannos pun, nangulin na panguruy anàna wi narpu ta pappayaw. Chanchani ad ta foroycha, chingngornan mangkankanta ya mantatachò. ²⁶Siyan inayakanan osay sanilu ad inimusna nu sinun oy-oyyooncha. ²⁷Ad anan chi sanilu, ‘Nangulin na sunudnu, siyan impapartin amayun apunorani ayyufun na faka ta lagsakna ta nangulinan na sunudnu wi natattaku wi maid lawing à napasamak an siya.’ ²⁸Ad ummog-ot chi panguru ad achi pu lumndò ta foroy. Siyan lummawan amana ummoy inàarù ta lumndò. ²⁹Ngim sinongfatanà amana, ‘Ilam, nan-iwaarà à atawwotawwon, à isù sanilum, wi maid pu linabrabsing-ù imfakam, ad maid pu impapartim à uray osà karching à mallaragsakanni ta fufurun-u! ³⁰Ngim na annayay narukuy anànu, lummayaw wi kinastuna losan na ùuwam ta puta. Ad siyan impartiyam à apunorani ayyufu.’ ³¹‘Anà,’ anan na amana, ‘kanayun-a iingkaw an saon, siyan na losani awad na saon, uwam ako. ³²Ngim na sana, masapur mallaragsaktau ta pailataun tottoròtau, tan anà pun nu natoy na sunudnu, ngim annay natattaku. Anà pun nu natarà, ngim annay nangulin.’ ”

Na Iningwan Na Nasikap À Fumaruwana Na Fiyagna

16 ¹Sachi ad asin nan-alig à Jesus ta disipulusna, wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay faknang wi nangipiyar ta losani ùuwana ta osay man-iwaarona. Ngim chinamag na sachi faknang wi kaskastuwonan sachi nipiyar an siya. ²Siyan impaayagnà siya ad anana, ‘Sinu kon chongrò wi oy-oyyoom? Aminom ilistan losani iningwam mipangkop ta impiyar-un sia, tan iparyaw-u sia.’ ³Siyan som-osom-on na sachi taku nu sinun ustù oyyoona. Ad anana ta somsomòna, ‘Sinun in-inò wi mafiyag, tan annay iparyawà ta apù, tan nakapsutà wi mantarun ya mafainà wi mampalimus. ⁴Amasnan oyyod, ta uray nu iparyawà ta man-iwaarà, mafalini mangiliyonà ta foforoy na uchum!’

⁵“Sachi ad inayakanan losan na nakautang an apuna ad sinin-ossana inimus anani, ‘Am-an na utangnu ta apù?’ ⁶Ad sinongfatan na osa, ‘Singkasut wi lata wi lana.’ Ad anan chi niparyaw, ‘Annayan listaan na utangnu. Siyan pilmaam ta obsontà limampuru kan utangnu.’ ⁷Ad inimusna ko ta osa, ‘Am-an akon utangnu ta apù?’ Ad sinongfatana, ‘Sillifuy kafan wi finayu.’ Ad anan chi niparyaw, ‘Annayan listaan na utangnu. Siyan pilmaam ta obsontà warungkasut yakan fayacham.’

⁸“Napannos pun, illasin na apunan kinasikap na sachi niparyaw, ad chinayawnan kinaraingnay nangisakanà fumaruwana tapin na padcha.” Ad anan ako Jesus, “Tuttuway chachi achi pu mamatin Apudyus, sillumaingcha mipangkop ta ifiyagcha ta sana nu chachi mamati.”

Uchumi Tudtuchun Jesus

⁹Inturuy Jesus wi mantudtuchun chicha, anana, “Na itudtuchùn an chiayu, usaronyun kinafaknangyud asnay lutà mamfurfurunanyu, ta nu marpas na mausarana, iparnò chiayud langit wi mafiyakanyù ing-ingkana.

¹⁰“Sinumani napiyar wi mangchon ta kàkàit wi nipiyan an siya, mapiyar ako wi mangchon ta chakor. Ad isuna kon sachi achi pu napiyar wi mangchon ta kàkàit wi nipiyan an siya, kapilitani achi pu ko mapiyar wi mangchon ta chakor. ¹¹Siyan nu achiayu pu mapiyar wi mangchon ta pilak ad asnay luta, sin-umisag wi achiayu pu mapiyar wi mangchon ta tuttuway kinafaknang ad langit. ¹²Tan nu foon pù mapiyar-ayù mangchon ta ùuwan na uchum, achi pu maatod an chiayun ustuy man-uwayù tapin na padcha.”

¹³Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na sanilu, achi pu mafalin wi chuwan umapuwana tan kapilitani ay-ayatonan osa ya lawingonan osa. Ya kapilitani patkonan osa ad achina pun na osa. Isuna ko nu pilak na napatog an chiayu, achi pu mafalini patkam na pion Apudyus.”

¹⁴Chingngor pun chachi Fariseo na sachi intudtuchun Jesus, inam-amangchà siya tan siya ay-ayatonchan pilak. ¹⁵Siyan anan Jesus an chicha, “À chiayu, ipàpailayu kan kinafaruyu ta sangwanan na taku, ngim akammun Apudyus na tuttuway awad ta somsomòyu. Tan chiayuy taku, na patpatkonyu, kaisawchi an Apudyus.”

¹⁶Ad anan ako Jesus, “Na Lintog wi inyug-is Moses ya chachi profetas ta awi, sachin natungpar ingkana ta ummaliyan Juan wi Mamfufunyang. Sikud wi mifagfakan Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya achun mangipapilit wi mitapi. ¹⁷Ngim achiyu anani mab-os na uray akàitani lintog Apudyus, tan mallaslasun maumasan na annay luta ya langit nu maaanan uray na akàitani lintog Apudyus.”

¹⁸Ad anan ako Jesus, “Sinumani larai wi mangichang ta asawana ad nangasawà safali, makafasur, ad na larai wi mangasawa ta sachi fufai wi inichangana, makachagchakas ta sachi fufai.”

Na Faknangi Larai Ya Lazaro Wi Kapus

¹⁹Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Na namingsan, iningkaw na osay larai wi isag faknang wi man-afafaru ya nanginginan silupna ya kanayun mamparagsak à chakor. ²⁰Ad iningkaw akon osay kapus wi Lazaro na ngachanna wi nakakator na long-agna. À Lazaro, finikati nifafàsar ta sawang na sachi faknang, ²¹ta uray nu fugtan na sachi faknang na anona nu awad machachà ta lamisaanna. Ad na asu, chilchilanchan kakatorna.

²²“Na osay padcha, natoy na sachi kapus ad illayaw na aangehes à siya, ad ummoycha inchar-ag an Abraham à makaragsak ad langit. Na

sachi ko, natoy akon sachi faknang ad illofoncha, ²³ad nipaoy ad Hades wi ingkawawan na natoy wi maparpalikatan isag.

“Ad nantangad na sachi faknang ad intapnà Abraham ta ad-adchayuwan ya Lazaro wi nicharchar-ag an siya. ²⁴Ad nampoaw chi faknang wi anana, ‘Ama Abraham! Achakuwanà! Pailunongnun iman Lazaro ta chanum ad ifaunnù siya ta itodtodna ta chilà ta tumakaliyong, tan nalikatanà ta atung na annay apuy!’ ²⁵Ngim anan Abraham, ‘Anà, sosom-om na iningkawam ad luta. Naram-ay na imfibfiyagnu, ngim na fiyag Lazaro, kakkaasi siya. Ngim na sana, naragragsak à Lazaro ad asna. Ad à sia, maparpalikatan-a. ²⁶Ad foon pu kà afuschi tan annat na lofongani kitang wi namorchà an chitau, siyan uray awad maryad umalid asnat, achi pu mafalin tan maid ayona. Ya isuna koy sinuy awad ad asnat, achi pu makachormang wi umalid asna.’ ²⁷Sachi ad anan chi faknang, ‘Nu amasnat, Apu, ipangpangngaasim ta ifaunnù Lazaro ta foroy Ama, ²⁸tan awad na limay susunud-u, ta umoyna kuma warningan chicha ta faliwanchan oy-oyyooncha ta achicha kuma mipaali ta annay ikaw na amochi likat.’ ²⁹Ngim anan Abraham, ‘Ngim awad an chichan sachi inyug-is Moses ya chachi profetas ta awi à mawarningancha kuma nu chongroncha.’ ³⁰‘Oo, Apu,’ anan na sachi faknang, ‘ngim achicha pu patiyon! Ngim nu awad ummuli nataku natoy à umoy mangifakan chicha, sikurachuy man-awichanchan lawingi oy-oyyooncha.’ ³¹Ngim anan ako Abraham, ‘Nu achicha pu patiyon na inyug-ischa Moses ya chachi profetas, uray nu awad umuli mataku achi pu maawis na somsomòcha.’”

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42

17 ¹Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Tuttuway sikud wi maawis na takù man-awichanchan Apudyus. Ngim sinkumaasin takuy mangwà makafasuran na uchum, ²tan kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitub-ung ta fayfay. ³Siyan an-annachanyun oyyoonyu!

“Nu awad makafasur an sia, omoram, ad nu fafawiyona, pakawanom. ⁴Ya uray mangampitun makafasuranan sia ta osay padcha, ya mangampitu ko umali mampapakawan, masapur pakawanonyu.”

Mipangkop Ta Pammati

⁵Sachi ad anan chachi apostoles an Apu Jesus, “Papigsaom kuman pammatini.”

⁶Ad anan Apu Jesus, “Nu awad pammatiyù uray isun na akàit na akàitani fuor wi mustard, mafalini ananyu ta annayay ayu, ‘Mafakut-a ad nimuraa ta fayfay!’ ad tuttuway màwa.”

Na Fiyang Na Sanilu

⁷Inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Nu kaspangalikan awad osan chiayù awad sanilunà mancharnò winnu man-ayyuwan ta pannilu. Ad

nu tummàchang ta foroynu wi narpu ta payaw, foon pù siya ifakam an siya, ‘Kanasom ta mangan-a!’ ⁸Sikurachuy foon à amaschin ifakam, tan siya ifakam an siya, ‘Sukatam na silupnù mamfaru ad insakanam na anò umuna achiawot mipasali.’ ⁹Ad achi pu ko manyaman na nginsanilu ta namtokan na sanilu ta losani pàwana. ¹⁰Ad isuna kon chiayu nu pintogyu losan na imfakan Apudyus, achiyu anani machayaw-ayu tan siya ingwayu kan fiyangyu.”

Impaimfag Jesus Na Simpuruy Lallarai

¹¹Inturuycha Jesus wi umoy ad Jerusalem, ad nangoycha ta namforaatan Samaria ya Galilea. ¹²Ad na linumnoancha ta osay ili, sinibatchan simpuruy lallarai wi losancha nafuratung. Ad niyadchayangchay ummagsad ¹³wi nampoaw an Jesus anani, “Apu Jesus! Achakuwan chiani!”

¹⁴Innilan pu Jesus chicha, anana, “Ing-ayu pailan long-agyù ta papachi à manuttuwaancha wi naaan na sakityu.”

Ad na manadcharanchay umoy, naaan na sakitcha. ¹⁵Ad na nangil-an na osa wi naaan na sakitna, napanagkulin an Jesus wi inip-ip-awnan chayawnan Apudyus. ¹⁶Ad nampalintumong à siya ta sangwanan Jesus wi manyaman an siya. Na sachi larai, foon pù Judio tan kaili wi iSamaria. ¹⁷Sachi ad anan Jesus, “Simpuruchay ummimfag. Ad ummayan na siyam? ¹⁸Tamako ta osa kan annay larai, wi foon pù Judio, afus yakà namagkulin nanyaman an Apudyus?” ¹⁹Sachi ad anan Jesus an siya, “Lumigwat-a ta ing-a lumayaw. Kapu ta pammatim, naaan na sakitnu.”

Na Mawaan Na Milukiyan Na Manturayan Apudyus

Mat 24:23-28, 37-41

²⁰Sachi ad inimus na uchumi Fariseo an Jesus, “Maanun mallukiyan na Manturayan Apudyus?” Ad sinongfatan Jesus anani, “Maid ustù mail-an na mallukiyan na Manturayana. ²¹Ya maid pu ko mangwanani, ‘Ilanyu, tan annayan Manturayan Apudyus!’ winnu, ‘Anchiya!’ Tan na Manturayan Apudyus, awad an chiayu ngim foon à maila tan somsomò yakan iturayana.”

²²Sachi ad anana ta disipulusna, “Chumatong na timpuy pipionyuy mangila kuma ta mangulinà, saon wi namfalin taku, ngim achiyu pu mailan sachi timpu. ²³Siyan nu awad takù mangwanani, ‘Ing-ayuschi, tan anchiya!’ winnu, ‘Umaliayusna, tan annaya!’ achiyu umoy ilan. ²⁴Tan saoni namfalin taku, na umaliyà, isun na sumlitan na ilat wi maid achi mangila tan linangana losan na luta. ²⁵Ngim masapur maparpalikatanà yan ta taku ta annay sillumunap wi achiyà pu ifilang an chicha. ²⁶Na oyyoon na taku ta mangulinà ad asnay luta, isun na nàwa ta timpun Noe. ²⁷Tan na timpun Noe, nanganangancha ya umminuinumcha ya nan-as-asawacha ingkana

ta sachi linumnoancha Noe ta papur. Ad nammaag nalitap ad asnay luta ad naamincha naanud. ²⁸Ad isun akon nàwa ta timpun Lot. Na taku ta sachi, asiooancha ya asiinumcha ya asilarakucha, ya asimumuracha ko ya asikakaobchà foroy. ²⁹Ngim na padchay lummayawancha Lot ta ilichay Sodoma, anan pun na taku nu maid mapasamak, ngim naodchag na apuy ya asupli wi narpud langit, ad naamin naskob na asinchuwan, uray taku. ³⁰Ad na mipangkop an saoni namfalin taku, amaschi kon màwa wi anan pun na taku nu maid mapasamak ad nangulinà!

³¹“Na sachi padcha, na takuy niyaspur wi awad ta otop na foroyna, achi pu kuma umoy lumnò mangarà sinuman ta ùuwana, ngim ichakusna umawid. Ad isun akon takuy niyaspur nasiput, achi pu kuma mangulin umoy ta foroyna. ³²Sosom-onyun nàwa ta asawan Lot!

³³“Na takuy siya som-osom-onan mafiyakana ta annay luta, matoy ako kay. Ngim na takuy mamtog an saon uray sachin iyatoyna, maatod an siyan mannaynayuni fiyag an Apudyus.”

³⁴Ad anan ako Jesus, “Ifakà akon chiayu, nu lafin mangulinà ya awad nanchar-ag nasuyop, maaran osa ya mataynan na osa. ³⁵Ad nu awad chuwa fufai mamfayu, maaran osa ya mataynan akon osa. ³⁶Ad nu awad chuwa larai nasiput, maaran osa ya mataynan akon osa.”

³⁷Sachi ad inimus na disipulusna, “Sinun màwaanninat, Apu?”

Ad anan Jesus wi nan-alig, “Sinumani ikaw na natoy, sachin maarusan na sissiwit wi mangan ta lachag.”

Na Alig Na Nafaru Ya Kuis

18 ¹Sachi ad nan-alig à Jesus ta chachi disipulusnà natudtuchuwancha, ta kanayuncha kuma malluwaru ya achicha pu machischismaya. ²Anana, “Na namingsan, iningkaw na kuis ta osay ili wi maid ogyatnan Apudyus ya maid pu ko fainna ta asintatakuna. ³Ad na sachi koy ili, iningkaw na osay nafaru wi umoumoy ta kuis mampafachang wi anana, ‘Fadnganà, ta achiyà afakon ta asangù!’ ⁴Ad nafayag wi achin pun na kuis atinguron à siya. Ngim na anungusna, nas-à na kuis siyan anana ta somsomòna, ‘Uray maid ogyat-un Apudyus ya maid fain-u ta taku, ⁵fadngà na annay nafaru ta maid tumaktak ya maid angongonot à umaliali!’ ”

⁶Ad anan ako Jesus, “Somsom-onyun iningwan na kuis, uray nu lawingi taku. ⁷À Apudyus wi afaruwan, sin-umisag na oyyoonay sumufalit ta chachi mantakuna nu padchaoncha ya lafiyoncha wi manchawat an siya. ⁸Ifakà an chiayu wi chisanona fadngan chicha. Ngim à saoni namfalin taku, nu mangulinà, awad ochasà à namatin saon?”

Na Alig Na Fariseo Ya Manchachakup À Fukis

⁹Sachi ad asin nan-alig à Jesus ta takuy nanapnok ta kinafarucha ya man-iyaaamisnan uchumi taku. ¹⁰Anana, “Na namingsan, iningkaw na

chuway larai wi ummoy ta Templo malluwaru. Fariseo na osa, ad na osa, osay manchachakup à fukis. ¹¹Na charom na Templo, ummagsad chi Fariseo wi naos-osa wi malluwaru, wi anana, ‘Apudyus, manyamanà an sia tan foon pù isù na uchumi taku, wi losancha mangkamkam ta sinuman ya narukucha ya mamufaicha. Ya manyamanà ako tan foon pù isù na annay manchachakup à fukis. ¹²Tan saon, mamigwaà mallangan wi mangan ta chinumingku, ya adchò an sian pagkapurun na losani awad an saon.’

¹³“Ngim na sachi manchachakup à fukis, ummadchayang wi ummaagsad, ad achi pu mantangad ad langit tan mafain, ad tugtugtukonan far-uungnà mamfafawiyana ta fasurna. Ad anana, ‘Apudyus, achakuwanà kuma tan managfasurà!’ ¹⁴Ad na ifakà an chiayu, siya mamfaruwon Apudyus na manchachakup à fukis, wi foon pù sachi Fariseo. Tan sinumani mangipangatu ta long-agna, fumafa. Ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu.”

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-Ananà

Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

¹⁵Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananàchan Jesus ta agpachana kuma wi maminchisyun. Ngim na nangil-an chachi disipulusna, ingkimaucha chicha. ¹⁶Ngim impaiyachanin Jesus na an-ananà, ad anana ta chachi fufurunna, “Masapur iparufusyun umaliyan na an-ananà an saon, ya achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus. ¹⁷Tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani achi pu mangipafafa ta long-agna ta mamatiyanan Apudyus, à isun na afafan na anchanayay an-ananà, achi pu mafalin wi mitapi ta Manturayan Apudyus.”

Na Faknangi Larai

Mat 19:16-30; Mar 10:17-31

¹⁸Ad iningkaw na osay pangpangun na Judio wi nangimus an Jesus, anana, “Siay mamfaruy Misturu, sinun oyyoò ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

¹⁹Ad inimus Jesus, “Tam-ako anani mamfaruwà? Maid uchum à mamfaru nu achi afus à Apudyus. ²⁰Akammum na filin Apudyus: ‘Achia mamufai, Achia pumatoy à taku, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwa, ya Masapur lispituwom na amam ya inam.’”

²¹Ad summongfat na larai wi anana, “Tinungpar-u losan nanipud ta afan-og-u.”

²²Ad chingngor pun Jesus na sachi, anana, “Os-osàan yakan kurangnu wi masapur oyyoom. Inginam na losani ùuwam ad inwarasnun nginana ta kakapus ta langit na maugpunan na kinafaknangyu. Ad umalia mitun-

ud an saon.”²³ Ngim na nangngorana ta sachi, summauy tan amod na faknangna.

²⁴Na nangil-an Jesus ta summauyana, anana, “Isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus!”²⁵Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

²⁶Sachi ad anan chachi nangngor, “Ad sinu nù na mafalini masaranknifan?”

²⁷Ad anan Jesus, “Na achi pu mafalini oyyoon na taku, mafalini oyyoon Apudyus.”

²⁸Ad anan ako Pedro an siya, “Chiani ngay, tinaynannin losani ùuwani sumurutannin sia.”

²⁹Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu sinun nanaynan ta foroyna, winnu asawana, winnu susunudna, winnu chachakkorna winnu an-ananàna mangiwarawakana mipangkop ta Manturayan Apudyus,³⁰ad-achun maatod an siya ta annay atattakuna nu sachi tinaynana. Ad makafiyag akon Apudyus à ing-ingkana.”

Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana

Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

³¹Sachi ad intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan chicha, “Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem, sachin màwaan na losani inyug-is na profetas ta awi mipangkop an saoni namfalin taku.³²Tan mipurangà ta chachi foon pù Judio, ad am-amangonà ya insurtuwonà ya tubfaanà an chicha.³³Ya abchoyonà ad patoyonà akon chicha. Ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

³⁴Ngim chachi disipulusna, achicha pu maawatan na inukudna, tan isù naunog na pionay ifaka, siyan achi pu lumno ta somsomòcha.

Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Osay Palimus

Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

³⁵Sachi ad wi chanchanicha Jesus ad Jerico, iningkaw na osay nakurap wi ummaachuy ta ikid na arsa wi mamparpalimus ta losani lumaus.³⁶Ad na nangngorana ta lumausan na ad-adchuwani taku, inimusna, “Sinu kon sanat?”

³⁷“Lumaus à Jesus wi iNazaret,” anancha.

³⁸Ad inip-awna anani, “Jesus! Siay kanà David! Kaasiyanà!”

³⁹Ad chachi taku wi mamangpangu, inomoranchà siya ta kuminò, ngim inam-amodna impauy anani, “Siay kanà David, kaasiyanà!”

⁴⁰Sachi ad ummillong à Jesus ad impaayagnan sachi nakurap. Ummachani pun, inimus Jesus an siya,⁴¹“Sinun piom à oyyoò an sia?” “Apu,” anana, “piò wi makaila.”

⁴²Ad anan Jesus an siya, “Siyang makailaa! Tan kapu ta annay pammatim an saon naaan na kurapnu.”

⁴³Ad chakusi naaan na kurapna, ad nitun-ud an Jesus wi manaychayaw an Apudyus. Ad losan chachi taku, chinayawcha kò Apudyus ta nangil-ancha ta sachi nàwa.

Jesus An Zakeo

19 ¹Sachi ad nangoy à Jesus ad Jerico. ²Ad iningkaw ta sachin osay faknang wi larai wi Zakeo na ngachanna, wi osay ap-apun chachi manchachakup à fukis. ³Ad pionay ilan à Jesus ta akammuwona nu sinù siya, ngim achi pu makaila kapu ta aachun na taku ya ab-afobfà siya. ⁴Siyang nanodchà ad ummarab ta osay ayu ta pakailanà Jesus nu lumaus. ⁵Nichaum ad à Jesus ta sachi ayu, nantangad ad anana, “Zakeo, kanasomi lumogsad, tan masapur mangiliyonà an sia.”

⁶Ad kinankanas Zakeo wi lummogsad, ad amod na lagsaknay mammangilin Jesus. ⁷Ngim losan chachi nangiila, ngummayngayutngutcha wi anancha, “Apay mampamangilin sanat ta osay managfasur?”

⁸Ad anan Zakeo an Jesus ta sangwanan na losan, “Apu! Adchò na kogwan na fanyakà ta kakapus, ad sinumani kinuruk-u, mangampatò fayachan an siya.”

⁹Ad anan Jesus an siya, “Sanan padchay nanaranknifan Apudyus an chiayuy simfaryan, ad sia kon ustuy kanà Abraham. ¹⁰Tan à saoni namfalin taku, ummaliyà ad asnay luta ta anapò na managfasur ta saraknifà chicha ta achicha pu mifallud inferno.”

Na Alig Na Falituk Wi Pilak

Mat 25:14-30

¹¹Na nangngoran na taku ta imfakan Jesus, chanchanichad Jerusalem, ad anancha pun nu ngannganin milukiyan na Manturayan Apudyus. Siyang nan-alig à Jesus, ¹²wi anana, “Na namingsan, iningkaw na osay pangat wi ummoyan kinaalina aran ta achayuy ili. Ad nu mangulin, ilukinay manturay. ¹³Na chaanna pun lumigwatan, inayakanan sasannilunay simpuru ad impiyarna impad-on an chichan sin-ossay falituk wi pilak, ad anana, ‘Paachuwonyuna ingkanà mangulinà.’ ¹⁴Ngim na kailiyana, lawingonchà siya, siyang impaun-unudchan uchum à umoy mangifaka wi, ‘Lawingonni siyà man-alini.’

¹⁵“Ngim innaran chi pangat na kinaalina, ad nangulin, ad impaayagna chachi sasanniluna wi nangipiyarana ta pilak ta akammuwona nu sinun iningwacha. ¹⁶Ad nisangun osa wi anana, ‘Apu, simpurun kanar-u ta falituknu.’ ¹⁷Ad anan chi Ali, ‘Kattoi mamfaruà sanilu. Siyang kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipaituray-un sian simpuruy ili.’

¹⁸“Sachi ad nisangu kon miyagwa, wi anana, ‘Apu, liman kanar-u ta falituknu.’ ¹⁹Ad anan chi Ali an siya, ‘Ipaituray-un sian limay ili.’

²⁰“Sachi ad nisangu kon osa, wi anana, ‘Apu, annayan falituknu. Finussung-ù pangyu intarpon ²¹tan ummogyatà an sia, tan akammù wi istriktua, wi man-uwam na liningtanan na uchum wi isù apitom na foon pù immuram.’ ²²Sachi ad anan chi Ali, ‘Lawing-à sanilu! Na sanati ug-ugkudnu, siyan mangipaila ta fumasuram, tan nu inakammum wi istriktuwà, wi man-uwaà na liningtanan na uchum, wi isù apitò na foon pù immurà, ²³apay achim pu impaangkat ta awad kuma ait à paanà arà ta annay nangulinà?’ ²⁴Sachi ad anana ta chachi ummaagsad ta sachi, ‘Aranyun pilakna ad inadchonyu ta sachi mangchon ta simpuru.’ ²⁵‘Oo, Apu,’ anancha, ‘ngim awad met na simpuru an siya!’ ²⁶Siyan anana, ‘Oo, ngim ifakà an chiayu, wi na mapipiyyar wi taku, machogchog-an na maatod an siya. Ngim na takuy foon à mapipiyyar, maaan na uray aiti awad an siya.’ ²⁷Ad anana ko, ‘Ad chachi afusur-u wi mallawing an saon à man-alicha, iyaliyusna ad patoyonyu ta sangwanan-u!’ ”

Na Machayawan Jesus Ta Nichaumanad Jerusalem

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Juan 12:12-19

²⁸Narpas pun na alig Jesus, inturuyna wi umoy ad Jerusalem. ²⁹Ad chanchanicha pun, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage ya Betania wi ili. Ad impaunan Jesus na chuway disipulusna, ³⁰wi anana, “Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang, ad na lumnoanyu ta ili, ochasanyun nipupungod wi ayyufun na afayu wi chaan pù maafayuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna. ³¹Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu.”

³²Ad ummoycha, ad inchasanchan losani imfakan Jesus. ³³Ad na nangobfachancha ta ayyufu, anan na ngin-uwa, “Tayukonnat obfachon?”

³⁴Ad anancha, “Masapur na Aputau.” ³⁵Ad inchatongchan Jesus, ad inyap-apchan kunsurcha ta ochog na ayyufu ad nangafayuwonchà Jesus. ³⁶Ad na nangafayuwan Jesus, inyap-ap akon takun silupcha ta arsa wi ayona.

³⁷Na nan-oskancha ta sachi filig wi Olivo, wi ngannganicha chumatong ad Jerusalem, illukin losan na chachi ad-adchuwan wi summurut an Jesus wi manyaman an Apudyus, ya inip-ip-awchan chaychayawchan siya kapu ta losani kaskaschaaw wi innilacha wi iningwan Jesus. Anancha, ³⁸“Chayawontaun annay Alitau wi narpun Apudyus! Tan mipakapun siya, makatimpuyugtaun Apudyus ad langit, siyan chayawontaù Apudyus!”

³⁹Sachi ad kummingan uchumi Fariseo wi niyas-aslang ta kimung, ad ananchan Jesus, “Apu, pakin-om na anchanayay disipulusnu!”

⁴⁰Ad sinongfatan Jesus chicha, “Na ifakà an chiayu, nu mipakinòchay manayaw an saon, uray na anchanayay fatu mapilitchay mampauy wi manaychayaw an saon!”

Na Nangifilan Jesus Ta iJerusalem

⁴¹Na ummachaniyan Jesus ad Jerusalem, intapnan ili ad inifilanan taku ta sachi ili, ⁴²wi anana, “Chiayuy iJerusalem, maawatanyu kuma ta sanay padcha na kasapuranyù makatimpuyukanyun Apudyus! Ngim chaanyu pu akammuwon, ad nilaus! ⁴³Chumtong na timpuy liwoson chiayu ta afusuryu. Isotoncha urumon chiayu ad maid in-inonyu wi umawid. ⁴⁴Ad aminoncha yam-anon na annay iliyu ya losan akoy taku wi ingkaw. Aminoncha iwalis na fatu ta maid pu mataynan ta tuping. Sachin màwan chiayu tan achiyu pu pakan-anun ummaliyan Apudyus wi mamachang an chiayu!”

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Juan 2:13-22

⁴⁵Sachi ad ummoy à Jesus ta Templo, ad imparyawnan mallakraku wi iningkaw. ⁴⁶Ad ananan chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templò, mausar à luruwwaruwan,’ ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintatakuyu!”

⁴⁷Ad finikati umoumoy à Jesus ta Templo mantudtuchu. Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ya chachi namangpanguwon na taku, losancha anaanapon na mangtoyanchan siya. ⁴⁸Ngim maid pu in-inoncha tan losan na taku isag pipion wi mamangngor ta itudtuchuna.

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

20 ¹Na osay padchay mantudtuchuan Jesus ta taku ta Templo, wi mangipangngor ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Apudyus, ummoy akon siyan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ya chachi namangpanguwon na Judio, ²ad anancha, “Ifakam an chiani nu sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi. Sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

³Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Awad yan na imusò an chiayu. Songfatanyuna. ⁴Sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag? Narpun Apudyus winnu taku?”

⁵Sachi ad nan-uukudcha wi anancha, “Sinun ifakatau? Nu anantauy ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitauy ‘Tayukon nù achi pinatì Juan?’ ⁶Ngim nu anantauy ‘Narpu ta taku,’ fintukon chitau ta anchanayay taku, tan patiyoncha losan wi profetà Juan.”

⁷Siyan ananchay summongfat, “Taw-an! Maid akammuni nu sinun narpuwan na karobfongana.” ⁸Ad anan ako Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, achì pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyòd.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta

Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

⁹Sachi ad nan-alig à Jesus ta chachi taku, wi anana, “Iningkaw na osay taku wi nammura ta lutanà grapes. Sachi ad, impàwanà fuwa ta safali wi taku ad lummyaw wi ummoy namfiyasi. ¹⁰Timpun ad na inyàapit, imfaunna saniluna wi umoy makafuwa. Ngim chachi man-afang ta lutana, inabchoychà siya ad imparyawcha wi maid pu inadchoncha. ¹¹Sachi ad asinna ko imfaun na osay saniluna, ngim sin-umisag na iningwachan siya nu sachi ummuna, tan inabchoychà siya ad iningwachà afàfàinan ad imparyawcha wi maid pu ko inadchoncha. ¹²Ngim uray amaschin nàwa, asin ako namfaun chi ngingluta. Ngim finaagchà siya ad imparyawcha.

¹³“Sachi ad anan chi ngingluta, ‘Sinu kon in-inò? Ifaun-un annay anàu wi ay-ayatò tan singnanchà siya!’ ¹⁴Ngim intap pun chachi nangwà fuwa na anàna, nan-uupngacha anani, ‘Anchiyan anànay mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’ ¹⁵Ad inoyoycha ta lasin na arad ad pinatoycha.

“Siyan sinun oyyoon chi ngingluta an chicha? ¹⁶Sikurachuy umoyna patoyon chicha, ad ipàwanà fuwa ta uchum.”

Chingngor pun na takun sachi, anancha, “Sapay kuma ta achi pu màwan amaschi!”

¹⁷Ad intotollong Jesus chicha, wi anana, “Nu achi pu màwachi, sinun somsom-onyù miturungan na sachi niyug-is wi anana,

‘Na fatuy inchulin na mangkakaob,
wi ananchay maid silfina,
sachin nàwà apatkan wi mipon-ad.’

¹⁸Sinumani taku wi maodchag ta sachi fatu, mapmaptod. Ad nu awad maodchakan ta sachi fatu, matampù wi isù chapur.”

¹⁹Chachi mangitudtuchu ta Lintog ya pangpangun na papachi, pionchay maniliw an Jesus ta sachi, tan naawatancha wi chichan inyaligna. Ngim achicha pun tan ummogiyatcha ta chachi takuy ad-adchuwan.

Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis

Mat 22:15-22; Mar 12:13-17

²⁰Sachi ad inanapchan mawayaancha wi manikap an Jesus. Siyan pinasuksukanchan uchumi taku ta ituttuwachay mansarudsud, tan na

pioncha, masaw-à kumà Jesus ta ukudna ta awad mangicharumancha ta fifinnachur. ²¹ Siyan ummoycha an Jesus ad anancha, “Misturu, akammuni wi ustun itudtuchum ya uray na losani ug-ugkuchom. Ya akammuni ko wi maid pu laksikom à taku uray sinun kasasaadcha, tan itudtuchum afus yakan katuttuwaan wi pion Apudyus an chitau. ²² Siyan annan imusonnin sia. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma winnu foon?”

²³ Ngim illasin Jesus na silibcha, ad ananan chicha, ²⁴ “Umipailaayù osà parata. Ad sinun nginfosar ya nginngachan ta annay niyug-is?”

Ad anancha, “Ali Cesar.”

²⁵ Ad anan Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

²⁶ Siyan achicha pu makasilifan an siya ta man-uukudna ta sangwanan na taku. Ad nataagcha ko wi mangngor ta songfatna, siyan kumminòcha.

Mipangkop Ta Umuliyon Na Taku Matakuan

Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

²⁷ Ummoy na uchumi Saduceo an Jesus, wi chichan foon pù mamati wi umuli matakun natoy. Ad ananchan siya, ²⁸ “Misturu, inyug-is Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asawon na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna. ²⁹ Nu kaspangalikan awad pitù lallarai mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha. ³⁰ Siyan inasawan miyagwa na nafaru, ngim amaschi kon napasamak an siya. ³¹ Ya isun akon napasamak ta miyatlu ingkanà losan chachi pitu, natoycha losan wi maid pu anàcha. ³² Ad na anungusna natoy akon fufai. ³³ Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawa ta fufai nù? Tan losanchay pitu inasawà siya.”

³⁴ Ad anan Jesus an chicha, “Na taku ta annay luta ta sana, man-asawacha. ³⁵ Ngim na takuy mifilang à annan karobfonganchay umuli maku, wi umoy ad langit, maid man-as-asawa, ³⁶ tan mamfalincha isù aangheles wi achi pu matoy à ing-ingkana. Siyan chichan anà Apudyus tan ummuliyona chicha tinaku. ³⁷ Ad na mipangkop ako ta umuliyon na taku matakuan, awad na inyug-is Moses wi nifakan siya ta nangil-ana ta kummilafan na imong, ad siyan tumuttuwaan na umuliyon na taku matakuan. Tan na nifakan siya, À Apudyus, siyan chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob à Apudyuscha. ³⁸ Ad sachin manuttuwaana wi asififiyagchad langit wi manaychayaw an Apudyus. Tan nu natoycha kay ad sachi, in-inoncha nù wi manayaw an Apudyus?”

³⁹ Sachi ad anan na uchumi mangitudtuchu ta Lintog, “Apu, mamfarun songfatnu!” ⁴⁰ Amaschin anancha tan maid turodchay asin man-im-imus an siya.

Mipangkop An Cristu*Mat 22:41-46; Mar 12:35-37*

⁴¹Sachi ad inimus Jesus ta chachi taku, “Tachako anani na Cristu wi ipaalin Apudyus wi manturay, kanà David à siya? ⁴²Tan à David, inyugisna ta sachi nibrunay Salmo wi,

‘À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:

Tumùchua ta apot ta chiwawan-u

⁴³ ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.’

⁴⁴Siyan nu awakan David à Cristu Apuna, in-inon David wi nginkanà an Cristu?”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog*Mat 23:5-7, 14; Mar 12:38-40*

⁴⁵Na mangngoran chachi taku ta intudtuchun Jesus, anana ta disipulusna, ⁴⁶“Annachanyun chachi mangitudtuchu ta Lintog. Tan à chicha, pipionchay ikagkagkaay na silupchay lagkoyloy, ya pipioncha koy malispitu ta taku ta aallusancha. Ya pipioncha koy chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga ya chichan machayaw ta sinuy lagsak. ⁴⁷Ad siksikkapanchan anchanay nafaru à mangar-ancha ta uuwacha, ad malluwaruchà anchuanhù manab-uncha ta oy-ooyooncha! Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaancha!”

Na Nangadchan Na Nafaru Ta Pilakna*Mar 12:41-44*

21 ¹Sachi ad nallangrangà Jesus, ad innilana chachi nan-afaknang wi nangigkà pilak ta iigkaan à pilak ta Templo. ²Ad innilana kon osay nafaru wi kapus, wi chuwa kay siping na inigkana. ³Sachi ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ifilang Apudyus à chakchakor na inigkan na sachi nafaruy kapus nu losan wi inigkan chachi uchum. ⁴Tan chachi uchum, siya kay innadchonchan ait ta sawaroncha, ngim à siya, uray kapus innadchona losan na iningkaw an siya wi usarona kumà iyatakuna.”

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo*Mat 10:17-18; 24:1-14; Mar 13:1-13*

⁵Na uchumi disipulus Jesus, ug-ugkuchonchan mipangkop ta kinafarun na Templo, tan man-afaru na fatu wi nausar ta nàwaana, ya afaruwana na losani michatun an Apudyus ta sachi. Siyan anan Jesus, ⁶“Losan na mailayu, chumatong na padchay maamin mikur-ub, siyan maid pu mataynan à uray osa ta sikud wi ikawna.”

Liglikat À Tapin Na Padcha

⁷Sachi ad inimus na disipulusna, “Misturu, maanun màwaan na sachi imfakam? Ad sinu kon mangakammuwanni wi nganngani màwa?”

⁸Ad anan Jesus, “Man-annad-ayu kuma ta achiayu pu maallilaw ta uchum, tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu! Ad anancha ko, ‘Sanan ustuy timpuna!’ Ngim achiyu suruton chicha. ⁹Ad nu chamakonyun kukufat ya kuru, achiayu umogyat, tan masapur umunay màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha.”

¹⁰Ad inturuyna anani, “Man-asikinnufat na losani turay ta annay lufung. Ad mangkukufat akon sin-umili. ¹¹Ad manita ko ya maingki ya mapistin ailili. Ad awad akon mipailad langit wi kaog-ogyati singyar wi nakaskaschaaw.

¹²“Ngim na chaampunan na amaschi màwaan, tiliwon chiayu ya palikatan chiayu. Ad masumaryaayu ko ta sinagogan na Judio ad imfarud chiayu. Ad kapu ta pammatiyun saon, mipasanguayu ta chachi nangangatuy turay. ¹³Ad sachin wayayuy mangifaka ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon. ¹⁴Papigsaonyun somsomòyu ta sana ta achiayu machanakan ta isongfatyu nu chumatong na amaschi, ¹⁵tan paifakà na ukuchonyu ya adchò na kinaraingyu, siyan achi pu makasongfat na afusuryu, ya afakonyu chicha losan ta maid in-inonchay kumontaran chiayu. ¹⁶Ngim na sachi koy timpu, uray na chachakoryu ya susunudyu, ya aagkiyu ya fufurunnyu, ififik chiayu. Siyan na uchum an chiayu, mapatoy. ¹⁷Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon. ¹⁸Ngim uray nu sinun màwan chiayu, foon pù taynan chiayun Apudyus, tan uray na simforas wi fuùyu, foon pù iparufus Apudyus wi matarà. ¹⁹Siyan mangipapatianyuu ta pammatiyu, ad makafiyag-ayun Apudyus à ing-inkana.”

Na Nangukuchan Jesus Mipangkop Ta Mayan-anan Jerusalem

Mat 24:15-21; Mar 13:14-19

²⁰Ad inturuy Jesus anani, “Nu ilanyu wi liniwos na achuy surchachud Jerusalem, siyan akammuwonyu wi ngannganin mayam-anana ya maafakan na ingkaw. ²¹Siyan chachi ingkaw ad Judea, masapur umawidcha wi umoy mantaru ta filfilig. Ya chachi ingkaw ad Jerusalem, masapur mamfakwitcha. Ya losan chachi ingkaw ta tattarun, achicha pu kuma mangulin ta ili. ²²Tan sachin timpuy manusaan Apudyus ta losani machusà matungparan na losani niyug-is ta awi. ²³Siyan kakkaasin chachi nafuki ya chachi mantakifi ta sachi timpu! Tan maid achi mipachas à likat tan siyan timpun na manusaan Apudyus ta taku ta annay luta. ²⁴Mapatoy na uchum ya milayaw akon uchum ta ad-adchayuwani ili à mifarud. Ad na annay ilin na Judio wi Jerusalem, yamyam-anon na foon pù Judio ingkanà pagpakon Apudyus na manturayancha.

Na Mangulinan Jesus

Mat 24:29-31; Mar 13:24-27

²⁵“Na sachi koy timpu, kaog-ogyat na màwa ta init ya furan ya uray fituwon. Ad na annay luta, maid miyisuwan na ogyat na atakutaku tan sumafalin fayfay

wi pumigsan challuyunna ya mamanggor na akungiyongna. ²⁶Matarà na somsomò na taku ta ogyatcha ta manguullayancha nu sinun asin màwa ta annay luta, tan makorkor na losani mailad langit. ²⁷Ad sachin mangil-anchan saoni namfalin taku, wi iyaliyà ta lifuu, ad maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u. ²⁸Siyan nu milukin anchanayay màwa, masorkag-ayu ya papigsaonyun somsomòyu tan ngannganin masaraknifanyu ta losani likat.”

Na Alig Na Imongi Ikus

Mat 24:32-35; Mar 13:28-31

²⁹Sachi ad nan-alig à Jesus an chicha, wi anana, “Somsom-onyun imongi ikus ya uchum akoy ayu. ³⁰Akammuyu wi nu mangutar, chanchanin chakun. ³¹Isuna ko, nu ilanyuy màwan anchanayay inukud-u, akammuwonyu wi chanchanin milukiyon na Manturayan Apudyus.

³²“Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u. ³³Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Masapur Makasakanan Taku

³⁴Inturuy Jesus wi anana, “Man-annad-ayu ta achiyu un-unnoyon na mallagragrakanyu ya makainumanyu, ya ilanyu ko ta achi marafos na chanagyu mipangkop ta probleman na annay mafiyakan, tan awni ad ananyu pun nu chaan na padchay mangulinà ad foon à makasakanaayu. ³⁵Tan na mangulinà, maid pu mismù mangakammu ta losani taku ta arutaruta. ³⁶Siyan tatanchaananyu ya iluruwaruyun Apudyus ta papigsaonan somsomòyu ta mafalinyuy maanusan losan na mapasamak, ya ta mamfarun misanguwanyun saoni namfalin taku.”

³⁷Finikati umoy à Jesus ta Templo mantudtuchu, ad minaschom akoy umoy umiyan ta Filig wi Olivo. ³⁸Ad finigfikati umoy na losani taku ta Templo mangngor ta itudtuchuna.

Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Juan 11:45-53

22 ¹Sachi ad ngannganin timpun na fiyastay mangananchà tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon fiyastay ananchay Mangiyakasmaoan. ²Ad chachi mangitudtuchu ta Lintog ya pangpangun na papachi, nan-uupngacha nu sinun in-inonchay mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakammuwan, tan ummogiyatchà makuru na taku.

Na Nangilakuwan Judas An Jesus

Mat 26:14-16; Mar 14:10-11

³Sachi ad finarfaray Satan à Judas Iscariote wi osa ta chachi nasawaran à chuway disipulus Jesus. ⁴Siyan ummoy Judas inturag

ta chachi pangpangun na papachi ya uchumi kapitan na kuwarcha ta Templo na mangififikanan Jesus. ⁵ Siyan naragsakcha ad nantuturagcha wi fayachanchà siya. ⁶ Ummamfuruy à Judas ad illukinay man-anap à wayanay mangififik an Jesus à foon pu kumà maakammuwan ta taku.

Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya Disipulusna

Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷ Naarkawanan ad, chummatong na padchay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon mamartiyancha ta pannilu wi maan ta padchay Mangiyakasmooan. ⁸ Ad imfaun Jesus cha Pedro an Juan, wi anana, “Ing-ayu isakanan manganantau ta sanay fiyastay Mangiyakasmooan.”

⁹ Ad inimuschan siya, “Sinun ustù mangisakanaanni?”

¹⁰ Ad anana, “Nu lumndayud aschi Jerusalem, sib-atonyun osay larai wi man-aagtù simfangà chanum. Siyan mitun-uchanyu. Ad na foroy wi lumnoana, ¹¹ ifakayu ta nginforoy wi, ‘Anan na Misturu, Sinun awachan na kuwartu wi mangananni ta disipulus-u ta annay fiyastay Mangiyakasmooan?’ ¹² Ad ituchunan osay chakor wi kuwartu ta miyagway karachun na foroy na wi wachawad na losani masapur, ad sachin mangisakanaanyu ta manganantau.”

¹³ Ad lummigwatcha ad inchasanchan losani imfakan Jesus, siyan insakanachan manganancha ta sachi fiyasta.

¹⁴ Chummatong pun na ustuy timpun na manganancha ta sachi fiyasta, nan-ooanancha Jesus ta chachi nasawaran à chuway apostolesna. ¹⁵ Ad ananan chicha, “Isag-u pion wi makaan an chiayu ta annayay fiyastay Mangiyakasmooan ta chaanà pu mapalikatan! ¹⁶ Tan tuttuway achiyà pu asin makaragsak ta annay fiyasta ingkanà tumuttuwan niyalikana ad langit ta Manturayan Apudyus.”

¹⁷ Sachi ad, innaran Jesus na sintasay fayas, ad nanyaman an Apudyus, ad ananan chicha, “Aranyuna ad mamfanfansanyu inumon, ¹⁸ tan na ifakà an chiayu, manipud ta sana achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na Manturayan Apudyus.”

¹⁹ Ad innarana kon osay tinapoy ad asin nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlàna ad innadchonan chicha, wi anana, “Sanan long-ag-u wi michatun à mangilisin chiayu. Anonyunà mangiyakasmooanyun saon.”

²⁰ Narpascha pun wi nangan, innadchonan fayas an chicha, wi anana, “Na annay fayas, siyan singyar na àoooyay turag Apudyus ta takuna, ad na charà nu matoyà, siyan matuttuwaan na sachi turag, tan na charà, mifufù à para an chiayu.

²¹ “Ngim chongronyu yan! Awad an chitausan osay makaan wi mangififik an saon! ²² À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin imfagkan Apudyus, ngim kakkaasin takuy mangififik an saon!”

²³ Sachi ad nan-asisarudsudcha nu sinun mangwan chicha ta amaschi.

Na Taku Wi Ifilang Jesus À Nangatu

²⁴Sachi ad nansusukob chachi disipulus Jesus nu sinun angatuwan an chicha. ²⁵Siyan anan Jesus an chicha, “Na turay ad asnay luta, amod na pinagmancharcha ta chachi iturayancha. Ad chachi turay wi annan karobfongancha, ad ichayawchan long-agcha wi mangwanani chicha nun mamachang ta taku. ²⁶Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu, tan na angatuwan an chiayu, masapur ifafanan long-agnà isù kafafaan wi afachang na uchum. Ad na pangat an chiayu, masapur mamfalin isù kafafaan wi mansilfi ta uchum. ²⁷Sinun nangatngatu ta somsomòyu, na takuy tumùchu wi mangan winnu chi manakung an siya? Chi nasakungan wi tumutùchu. Ngim uray nu apuyù saon, isuwà à saniluyu. Ad amaschin turachonyu.

²⁸“Fufurun-u, tuttuway inanan-anusanyu kon losani likat-u. ²⁹Siyan na isun na nangadchan Ama an saon ta karobfongà wi manturay, amaschi kon mangadchà an chiayu ta karobfonganyu wi manturay. ³⁰Ad mitatappiayun saon ta manturayà wi makainum ya makaufung an saon, ya chiayun manguis ta asintatakuyuy Judio wi kanà chachi nasawaran à chuway anà Jacob wi ananchay Israel.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹Sachi ad anan Jesus an Pedro, “Simon! Chongromna! Chinawat Satan ta miparufus na mamachasanan chiayu losan, ta ilana nu awad an chiayun milasin à isun na milasinan na chuki ta fokas. ³²Ngim illuwaruwà sia, Simon, ta achi pu matarà na pammatim an saon. Ad nu asin-a mansakung an saon, papigsaom na pammatin na fufurunnu.”

³³Ngim anan Pedro, “Apu, nakasakanaà uray nu mifaruchà ya makàtoyà an sia!”

³⁴Ad anan Jesus, “Oo, ngim na katuttuwaana, Pedro, nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.”

Na Awiton Na Umoy Mantudtuchu

³⁵Sachi ad anan Jesus ta chachi disipulusna, “Na nangifaunà an chiayu ta sin-arkawan wi maid inaw-awityù pilak ya pasiing ya uray sapatusyu, nakurangan na masapuryu?”

“Foon met,” anancha.

³⁶“Ngim safali ta sana,” anan Jesus, “tan na sana, nu sinun awad pilakna, masapur awitona, ya masapur mampasiing ako. Ad nu sinun maid kamanna, inginana kuman silupnà kamanna. ³⁷Kattoi masapur tumuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus mipangkop an saon, wi anana, ‘Nitaurung ta akkawan,’ tan matungpar losan na niyug-is mipangkop an saon.”

38 Ad anan na disipulusna, “Apu, ilam! Annayan chuway kaman!”
 “Umanaynat!” anan Jesus.

Na Nalluwaruwan Jesus Ad Olivo Wi Filig

Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

39 Ad lummayawcha Jesus ta chachi disipulusna wi ummoy ta Filig wi Olivo tan sachin umayaayana nu maschom. 40 Chummatongcha pun, anan Jesus an chicha, “Malluwaruayu ta achiayu pu maawis wi makafasur.”

41 Sachi ad inachayuwana chicha, ad nampalintumong wi malluwaru, 42 wi anana, “Ama, nu siyan piom, ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasan chawatò, pìo wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.” 43 Sachi ad nampailan siyan osay anghel wi narpud langit wi namachang an siya. 44 Ad naam-amod na somsomò Jesus wi isù iyatoyna, ad sin-umisag na illulluwaruna, wi na lingotna, isù chara wi tumodtod ta luta.

45 Narpas pun na luwaruna, summiad ad nangulin ta ingkawan na disipulusna ad inchasana chichay nasusuyop tan amod na somsomòcha. 46 Ad ananan chicha, “Taayuko nasusuyop? Fumangon-ayu ta malluwaruayu ta achiayu maawis wi fumasur.”

Na Naniliwanchan Jesus

Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Juan 18:2-11

47 Na man-ukuukuchan Jesus, chummatong na ad-adchuwani taku, wi impuyut Judas wi osan chichay nasawaran à chuway disipulus Jesus. Ad ummoy à Judas an Jesus ad kinayyomnà siya.

48 Ad anan Jesus, “Judas, namfalinom singyar na ayat à singyar na fifik ta mangififikam an saoni namfalin taku?”

49 Ad illasin pun chachi fufurun Jesus na nàwàwa, inimuschan Jesus, “Apu, faakonni chicha?” 50 Ad na osa, piningasnan chiwawani ingan na sanilun na Angatuwani Pachi.

51 Ngim anan Jesus, “Sachi! Akayyunat!” Ad inaranan ingan chi nafaag ad impar-ogna.

52 Sachi ad anan Jesus ta chachi ummali mangaran siya, wi chichan pangpangun na papachi ya kakapitan na susurchachu ta Templo ya chachi mamangpanguwon na Judio, “Akkawanà, ta masapur masabsabliyan-ayu ya mapangpang-oan-ayu wi umali maniliw an saon? 53 Finakati miyas-aslangà an chiyu ta Templo, ad apay achiyà pu tiniliw ta sachi nù? Ngim sanan timpun na manturayan na lawing, siyan sachin miparufusanyu wi mangwa ta oyyoonyu.”

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat 26:57-75; Mar 14:53-72; Juan 18:15-27

54 Sachi ad tiniliwchà Jesus, ad inyoychà siya ta foroy na Angatuwani Pachi. Ad à Pedro, nan-ag-agkaaw wi nitun-ud an chicha. 55 Nan-apuy

na taku ta kawan na paway na foroy, siyan ummoy à Pedro nakaanichu an chicha. ⁵⁶Ad na nangil-an na osay fafarasang wi sanilu an Pedro wi makaanichu, intotollongna ad anana, “Sanat akon osay furun Jesus!”

⁵⁷Ngim illifak Pedro, wi anana, “Foon, fafarasang! Maid akammù an siya!”

⁵⁸Napannos pun iningkaw akon osay larai wi nangimatun an Pedro, an anana, “Sia met na osan chicha!”

Ngim anan Pedro, “Foon!”

⁵⁹Ad lummaus pu kon osay uras, immatunan akon osay larai Pedro, ad impapilitna anani, “Kattoi siyan osay furun Jesus, tan maiimmatunan wi iGalilea!”

⁶⁰Ngim anan ako Pedro, “Maid pu akammù ta ug-ugkuchom!”

Ad na sachi man-ukuchan Pedro, natanullaù na awitan. ⁶¹Ad nantuwilli Jesus wi nangilan Pedro, ad nasnasmò Pedro na imfakan na Apunan siya wi anana, “Nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.” ⁶²Ad lummayaw à Pedro wi amod na somsomònay nan-ifil.

Na Nangamsiwancha Ya Nanugtukanchan Jesus

Mat 26:67-68; Mar 14:65

⁶³Chachi nanguwarchan Jesus, inam-amsiwchà siya ad linipakcha ko.

⁶⁴Ad finungutchan atana ad inimuscha, “Sinun nanlipak an sia? Ifakam!”

⁶⁵Ya achu kon imfakacha wi nanginsurtun siya.

Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar

Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Juan 18:19-24

⁶⁶Figfikat pun, naamung chachi namangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ad impasanguchà Jesus an chichay kukunsisar. ⁶⁷Ad anancha, “Ifakam an chiani! Sian Cristu wi uullayonni?”

Ad sinongfatan Jesus chicha, wi anana, “Uray nu ifakà, achiyu pu tuttuwaon. ⁶⁸Ad nu awad akon sarudsuchò an chiayu, achiyu pu ko songfatan. ⁶⁹Ngim nu marpas na annay màwan saon, à saoni namfalin taku, tumùchuwà ta apot ta chiwawan Apudyus wi mannakafalin.”

⁷⁰Ad anancha losan, “Ad sian anà Apudyus?”

Ad anana, “Siyon ananyu.”

⁷¹Ad anancha, “Na! Maid asintau anapon à fasurna, tan chingngortau met losan na imfakana wi umanay à iyatoyna!”

Na Nipasanguwan Jesus An Pilato

Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Juan 18:28-38

23

¹Sachi ad lummigwacha losan ad inyoycha impasangù Jesus an Pilato wi fifinnachur. ²Ad imfakachan losani pangpangnuchay

lawing wi ingwan anu Jesus. Anancha, “Chingngornin annay larai ta mangawisana ta kailiyanni ya ipalitan mamfayachancha ta fukis ta Emperador. Ad anana koy siya nun Cristu wi impustan Apudyus wi umali man-alitau.”

³Sachi ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyan anam,” anan Jesus wi summongfat.

⁴Sachi ad imfakan Pilato ta chachi pangpangun na papachi ya losan chachi takuy naaarus, “Maid met inchasà à fasur na annay larai umanay à matoyana.”

⁵Ngim impapilitcha anani, “Nantudtutuchun sanat ta losani ilid asnay Judea, wi imparpunad Galilea, wi aw-awisonan taku ta kuruwonchan kufilnu, ad na sana, annay chummatong ako ad asnay Jerusalem.”

Na Nipasanguwan Jesus An Herod

⁶Chingngor pu Pilato na imfakacha, inimusna, “iGalilea lawan annay larai?” ⁷Ad inakammuna pun wi narpù Jesus ta sakupon na iturayan Herod, impaoyà Jesus an siya tan niyaspur wi iningkaw à Herod ad Jerusalem ta sachi timpu. ⁸Ad à Herod, naragsak wi mangilan Jesus tan nafayag wi pionay mangilan siya kapu ta losani chingngorna wi mipangkop an siya. Ad piona koy mangilà kaskaschaaw à oyyoon Jesus. ⁹Siyan nan-im-imus à Herod an Jesus, ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna. ¹⁰Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, inam-amodchan nangipafasuranchan Jesus. ¹¹Siyan à Herod ya susurchachuna, ininsurtuchà Jesus ya imfafaincha ko. Ad na anungusna, sinilupanchà siyà mamfaru ad inyulincha an Pilato. ¹²Ad nanipud ta sachi padcha, nangkayyomcha Herod an Pilato, uray nu namfusurchay sikud.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Juan 18:38–19:16

¹³Sachi ad impaarus Pilato chachi pangpangun na papachi ya mamangpanguwon na taku ya uchum akoy taku, ¹⁴ad ananan chicha, “Impasanguyun annay takun saon, ad imfakayu wi aw-awisonan taku. Siyan inimfistikar-ù siya ta sangwananyu, ngim maid pu inchasà à iningwanà isun na ipafasuryun siya. ¹⁵Ad isun ako Herod, maid pu ko inchasanà kafasurana, tan nangulinonà siya an chitau. Siyan maila wi maid pun ingwan na annay larai umanay à matayana. ¹⁶Siyan paabchoy-u kà siya ad imparufus-u.”

¹⁷Amaschin anan Pilato tan kakangayna wi tinawoni umiparufus à osa ta farud ta timpun na fiyastay Mangiyakasmoo. ¹⁸Ngim chachi takuy naaamung, asipopoawcha wi anancha, “Patoyom à siya, ta Barrabas na iparufusnu!” ¹⁹(Na sachi Barrabas, nifarud tan nitipun nakakuru ta kufilnud Jerusalem, ya iningkaw akon pinatoytay taku.)

²⁰Ngim à Pilato, pionay iparufus kumà Jesus, siyan pinachasnay mangawis ta taku. ²¹Ngim inip-awcha anani, “Ilansayù siya ta kros! Ilansayù siya ta kros!”

²²Sachi ad impitlun Pilato pinachas wi mangàarù an chicha, wi anana, “Tamako? Sinun ingwanay lawing à milansaana ta kros? Tan maid met inchasà à fasurnà umanay à mapatoyana! Winnu paabchoy-u kà siya ad imparufus-u?”

²³Ngim inip-ip-awcha wi mangipapilit wi milansà Jesus ta kros. Ad na anungusna, intay-un Pilato. ²⁴Ad sinintinsiyaanà Jesus à mapatoy, wi sachin chawatcha. ²⁵Ad imparufusnà Barrabas, wi siyan nifafarud kapu ta pummatoyana ya nanguruwana ta kufilnu, tan siyan pionchay miparufus. Ad impurangnà Jesus an chicha ta oyyoonchan sinumani pionchay oyyoon an siya.

Na Nilansaan Jesus Ta Kros

Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Juan 19:17-27

²⁶Ad illawachà Jesus, ad inafotcha ta charan na osay taku wi nangngachan à Simon wi iCirene. Jerusalem na ustuy umayana wi narpu ta payawna, ngim impafuudchan siyan kros Jesus ad ituntun-udnan siya.

²⁷Ad-adchuwan na takuy nituntun-ud an Jesus, wi nitapi kon uchumi fubfufai wi asiiifil ya asitutuking mipakapu ta màràwan siya. ²⁸Ad nantuwilli Jesus an chicha ad anana, “Chiayuy fubfufai wi iJerusalem, achiyu kumà saon ifilan ta siya kay ifilanyun long-agyu ya an-ananàyu. ²⁹Tan chumtong na amochi likat ad asna, wi mangwanaan na taku, ‘Nakasat chachi fubfufai wi maid anàcha, wi foon à nafugfuki ya maid pu tinagtakificha!’ ³⁰Tan kapu ta amochi likat ta sachi timpu, chawaton na taku ta uray na fililig ya takudtud, tapilancha chicha ta mitarucha kuma. ³¹Tan ilanyu, nu amaschin mapalikata wi maid pu fasur-u, sin-umamod na mapalikatanyu ya kanàyu wi managfasur!”

³²Iningkaw akon chuway pumappatoy à mitapi mapatoy an Jesus. ³³Ad na nichaumancha ta osay lukar wi ananchay “Fàag,” illansachà Jesus ta kros, ad illansacha ko namfuwaon chi chuway pumappatoy ta kroscha, na osa ta apot ta chiwawan Jesus ya osa ta apot ta chuwikina. ³⁴Narpas pun na sachi, anan Jesus, “Ama, pakawanom chicha tan maid maawatancha ta oy-oyyooncha.”

Na susurchachu wi iningkaw, namfinnunutcha nu sinun mangin-uwa ta luputna. ³⁵Ad ummaagsad na taku wi nampapalliu, ad chachi namangpanguwon na Judio inin-insurtuchà Jesus anani, “Finadnganan uchum, siyan fadngana kuman long-agna nu tuttuway siyan Cristu wi chinutukan Apudyus!”

³⁶Ad inamsiw akon susurchachù siya, wi painumancha siyà ilom, ³⁷ad anancha, “Noy! Nu tuttuway sian alin na Judio, apay achim saraknifan na long-agnu nù?”

³⁸Iningkaw na niyug-is ta kros ta uulluwan Jesus, wi anana, “Annayan Alin na Judio.”

³⁹Na osay pumappatoy wi nichar-ag nilansa an Jesus, ininsurtuna kò siya, wi anana, “Nu tuttuway sian Cristu wi impustan Apudyus, saraknifam na long-agnu ya chiani ko!”

⁴⁰Ngim chi osay pumappatoy, inomorana chi osa, wi anana, “Maid ogyatnun Apudyus? Nilansatau losan, ⁴¹ngim à chita, lobfongta met wi mapatoy ta chusan na iningwata, ngim na sanat, maid pun ingwanà lawing.” ⁴²Sachi ad, ananan Jesus, “Apu Jesus, somsom-onà ad nu umalia manturay!”

⁴³Ad anan Jesus, “Ipustà an sia, wi na sanay padcha, mitapian saon ad langit.”

Na Natayan Jesus

Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw. ⁴⁵Ad na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo, nan-agwa nakissay. ⁴⁶Ad nampoaw à Jesus wi anana, “Ama, ipurang-un sian alichodwà!” Imfakana pun na sachi, natoy.

⁴⁷Na nangil-an na kapitan na susurchachu ta losani nàwa, chinayawnà Apudyus, wi anana, “Tuttuway maid kafasuran na annay larai!”

⁴⁸Ad chachi takuy iningkaw wi nampapalliu, innilacha pun na losani nàwan Jesus, asisasauychay lummayaw. ⁴⁹Ngim losan chachi fufurun Jesus, ya chachi fubfufai wi nitun-ud an siya ta narpuwanchad Galilea, ummaagsadcha ta niyadchayang wi nampapalliu ta losani nàwà.

Na Nilobnan Jesus

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Juan 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹Iningkaw ad Jerusalem na osay larai wi Jose na ngachanna wi iyArimatea wi osay ili ta provinsiyay Judea. Machayaw à Jose tan naakammuwan na kinafaruna, ad siya kon osay man-uullay ta milukiyan na Manturayan Apudyus. Ngim uray nu siyan osay kunsisar na Judio, achina pu inamfuruyan na simsimòcha oyyoon an Jesus.

⁵²Ummoy Jose an Pilato chinawat na lachag Jesus. Ad intay-una. ⁵³Ad impasnan lachag Jesus ta kros, ad finussungnà uros ad inyoyna illofon ta attutukutukanchay fatuy lofon wi maid nilobrofon. ⁵⁴Na timpun na nilobnana, nganngani masiut na init wi sachin milukiyan na padchay ngingillinan na Judio wi Safachu.

⁵⁵Na fubfufai wi nituntun-ud an Jesus ta narpuwanchad Galilea, nitun-udchan Jose ad innilachan lofon Jesus ya nangilobnancha ta lachagna. ⁵⁶Sachi ad lummayawcha wi ummoycha insakanan fangfanguy tufu ya lana wi milafu ta lachag.

Nafikat pun wi Safachu, nangkakayamcha man-illong tan siyan lintogchay Judio.

Na Ummuliyan Jesus Natakuwan

Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Juan 20:1-10

24 ¹Wiswisnit pun ta Chumingku, lummigwat chachi fubfufai wi ummoy ta lofon, wi inawitchan fangfangu wi insakanacha. ²Nichaumcha ad ta lofon, innilachan fatuy tangob na lofon wi niyadchayang nalikad ta liwangan. ³Siyan linumnòcha, ad maid inchasanchà lachag Apu Jesus. ⁴Ad ummaagsadcha wi napasas, ad nakaagsad akon chuway larai wi sumiling na luputcha. ⁵Ad chachi fubfufai, nampalintumongcha ta ogyatcha. Ad anan chachi larain chicha, “Tayuko anapon na natattaku ta ikaw na natoy? ⁶Maid à siya ta anna tan ummuli nataku. Naliwatanyu nin na imfakanan chiayu ta iningkawanad Galilea, ⁷wi anana, ‘À saon wi namfalin taku, masapur mipurangà ta chachi lawingi taku ya milansaà ta kros, ad na miyatluy padcha umuliyà matakù.’”

⁸Ad sachin nangiyakasmooan chachi fubfufai ta imfakan Jesus, ⁹siyan nangulincha ta ili ad imfakacha losan chachi ta disipulus Jesus wi simpuru ya osa, ya losan chachi uchumi fufuruncha. ¹⁰Na ngachan chachi fubfufai, cha Maria Magdalena, Juana, Maria wi inan Jaime, ya iningkaw akon uchum. Imfakacha losan na innilacha ya chingngorcha ta chachi apostoles. ¹¹Ngim achicha pu tuttuwaon chicha, tan anancha pun nu maid kutù na ug-ugkuchoncha. ¹²Ngim à Pedro, narnigwat wi nanodchà ummoy ta lofon. Nichaum ad, nayyuung wi nangila ta charomna, ad afus yakan fussung à iningkaw. Siyan nangulin ta foroy, wi naschaaw wi mammomammò nu in-inon na nàwaana.

Na Nanib-atan Na Chuwa An Jesus Ta Nanadcharananchad Emaus

Mar 16:12-13

¹³Na sachi padcha, lummigwat na chuwa ta chachi sumurut an Jesus wi umoy ad Emaus wi nasuruk à simpuru ya chuway kilometron aachayunad Jerusalem. ¹⁴Ad na nanadcharanancha, inug-ugkudchan losani napasamak. ¹⁵Ad na nan-ug-ugkuchancha, inchasan Jesus chicha ad nifurun an chicha, ¹⁶ngim achicha pu makailasin an siya. ¹⁷Ad anan Jesus an chicha, “Sinu kon ug-ugkuchonyuy manadcharan?”

Ad ummillongchay mangngunguspoy. ¹⁸Ad anan na osa wi nangngachan Cleopas, “Adchachatong-ad Jerusalem, wi afus-a kà foon à nangngor ta losani nàwa ta sanay timpu?”

¹⁹Ad inimus Jesus, “Sinuman?”

Ad anancha, “Chachi napasamak an Jesus wi iNazaret. À siya, naakammuwan wi profetan Apudyus, wi lispituwon Apudyus ya uray na

taku. Ya impailanan karobfongana wi mantudtuchu ta losani intudtuchuna, ya nangwa kò kaskaschaaw. ²⁰Ngim chachi pangpangun na papachitau ya mamangpanguwontau, impurangchà siya an Pilato ad sinintinsiyaanà matoy, siyan illansachà siya ta kros. ²¹Ngim chiani, ananni pun nu siyan manaraknib an chitauy kanà Israel! Ngim lawing ta miyatluy padchanan sana nanipud ta nàwan siya. ²²Nataag-anid kanad ta inisturyan na uchumi fufurunni wi fubfufai, tan naawisnitcha ummoy ta lofon, ²³ad maid anun lachagna. Ad nangulinchay nangifakan chiani wi innilacha nun aangheles wi nangifakan chicha wi ummuli natakù Jesus! ²⁴Siyan ummoy akon uchumi fufurunni wi nangila ta lofon, ad na inchasancha, isun akon inisturyan chachi fubfufai, ngim maid pu innilachan Jesus.”

²⁵Sachi ad anan Jesus an chicha, “Maid pu akammuyu! Tan apay mansikab na manuttuwaanyu ta losani imfakan chachi profetas ta awi! ²⁶Achiyu pu maawatan wi masapur mapalikatan na Cristu wi impustan Apudyus wi umali achinaot ochasan na machayawana.” ²⁷Sachi ad insuplikar Jesus losan na niyug-is ta awi mipangkop an siya, wi illukina ta inyug-is Moses ingkana ta inyug-is losan na profetas.

²⁸Sachi ad wi ummachanicha ta ili wi umayancha, isù mangaw-as à Jesus wi lumayaw, ²⁹ngim tinawichanchà siya wi anancha, “Umiyan-asna, tan mummaschom ad mafulingtan-a.” Siyan nanchakas Jesus ad nakarnò an chicha ta foroy. ³⁰Ad na nan-ooanancha, inaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotlàna ad innadchonon chicha. ³¹Ad sachin nangilasinancha wi siyà Jesus, ngim nammaag wi maid à siya. ³²Sachi ad anancha, “Kattoi naragsak na somsomòta ta nangugkuchana ta charan ta nangisuplikarana ta sachi niyug-is wi ukud Apudyus, ad sana kan ustuy mangawatanta!”

³³Ad narnigwacha wi nangulin ad Jerusalem, ad inchasanchan chachi nasawaran à osay disipulus Jesus, wi nakaamung akon uchum. ³⁴Ad anancha, “Tuttuway ummuli natakun Aputau! Ad nampailan Simon!”

³⁵Sachi ad inisturyachan losani nàwa ta nafurkancha ya nangilasinanchan Jesus ta namotlaana ta tinapoy.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Juan 20:19-23; Apost 1:6-8

³⁶Ad na sachi nan-ug-ugkuchancha, nampailà Apu Jesus ta kawacha, ad ananan chicha, “Fumarun somsomòyu!”

³⁷Ngim isagcha ummogyat, tan anancha pun nu aran. ³⁸Ngim anan Jesus an chicha, “Taayuko umogyat? Tamako ta manchuwachuwaayu mipangkop an saon? ³⁹Ilanyun imà ya iki! Saon na! Agpachanà ta mat-op-ayu, tan maid pun met long-ag na aran! Ngim mailayun long-ag-u.”

⁴⁰Sachi ad impailan Jesus na imana ya ikina. ⁴¹Ad naragsakcha ya naschaawcha, ngim uray nu amaschi, isù foon pù tuttuwa. Siyan inimus

Jesus an chicha, “Awad maan ta manganà?” ⁴² Ad sinakunganchà siyà nautù ukachiw, ⁴³ ad innanna ta sangwanancha.

⁴⁴ Sachi ad ananan chicha, “Losani napasamak an saon, imfakafakà ta iningkawà an chiayu, tan masapur wi matungpar losan na niyug-is mipangkop an saon nanipud ta inyug-is Moses ya chachi profetas ya uray na niyug-is ta chachi kankanta wi Salmo.”

⁴⁵ Sachi ad linawakanan somsomòcha ta maawatanchan losani niyug-is ta awi wi ukud Apudyus. ⁴⁶ Ad anana kon chicha, “Annayan niyug-is mipangkop an saon: Masapur mapalikatan na Cristu, wi siyan impustan Apudyus wi umali, ya mapatoy, ngim na miyatluy padcha umuli mataku. ⁴⁷ Ya niyug-is ako wi masapur mitudtuchun annay chamag mipangkop ta mamfafawiyen na taku ta mapakawan na fasurcha mipakapun siya. Siyan mitudtuchuchi ta losani taku ta ailiili wi milukid asnay Jerusalem. ⁴⁸ Ad chiayun mangistiku ta katuttuwaan na losani nàwa. ⁴⁹ Ad foon pù mafayag ad ipaali an chiayun sachi impustan Ama wi mipaali ko, wi Ispirituna. Ngim masapur ingkaw-ayud asnay ili ingkanà chumatongchin chiayu, tan siyan mannakafalin wi marpud langit.”

Na Nipangatuwan Jesus Ad Langit

Mar 16:19-20; Apost 1:9-11

⁵⁰ Sachi ad imfurog Jesus chicha ingkanad Betania. Chummatongcha ad, intay-ag Jesus na imana ad fininchisyunanà chicha. ⁵¹ Ad na naminchisyunanan chicha, nipangatù siya ad langit wi tinaynanà chicha. ⁵² Ad chinaychayawchà siya, ad nangulinchay asilaragsak ad Jerusalem. ⁵³ Ad finikati umoycha ta Templo wi manaychayaw an Apudyus.

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Juan

1 ¹⁻²Na chamu wi chaan pun na lufung màwaan, iningkaw na Ukud wi siyà Jesu Cristu, wi siyan mangipaila ta kina-Apudyus Apudyus. Na sachi Ukud, iniingkaw an Apudyus, ya siya ko kà Apudyus. ³Chinutukan Apudyus à siyà mangwa ta losan, ad nàwan losan mipakapun siya. ⁴Siyàn narpuwan na fiyag na losani matattaku, ya siya kon Silaw wi manlawag ta somsomò na taku. ⁵Na sachi naawakan à Silaw, lawakanan pangot wi ingkawan na taku, ad na pangot, achi pu makaafak an siya.

Na Chamchamun Na Mipangoran Na Mipangkop An Jesus

⁶Iningkaw na osay larai wi impaligwat Apudyus, wi nangngachan à Juan. ⁷Impaligwat Apudyus à mangifaka ta atakutaku mipangkop ta sachi naawakan à Silaw. Istikuwanà siya ta mamati kuman taku. ⁸Foon à Juan na manlawag ta somsomò na taku, ngim siyan ummali nangifaka ta mipangkop ta sachi Silaw. ⁹Tan awad na osay umali, wi siyan tuttuway Silaw wi manlawag ta somsomò na losani takud asnay luta.

¹⁰Ngim ummali pun ad asnay lutay iningwana, foon pù illasin na taku wi siyan Cristu. ¹¹Ad uray na kailiyana, foon pù namfiyanganchà siya. ¹²Ngim na losani namiyang an siya, ya namatin siya, innadchan Apudyus chichà karobfonganchay mamfalin anàna. ¹³Na mamfalinan na takù anà Apudyus, foon à takun mangwa, ya foon à miyisu ta sikud wi miyanaan na taku, tan Apudyus na mangwà mamfalinan na takù anàna.

¹⁴Na sachi Ukud, namfalin taku ad iningkaw an chitau. Na losani imfakana, tuttuwa, ad na losani iningwana, impailanan achakuna ta taku. Innilani kon kina-Apudyusna tan siyan mismuy anà Amanay Apudyus.

¹⁵Tinàchoran ako Juan à siya, wi anana, “Siya chi imfagfakà an chiayu ta nangifag-à, ‘Na misukat an saon, nangatngatu nu saon tan à siya, iniingkaw uray ta chaan-u pù miyanaan.’ ”

¹⁶Maid miyisuwan na achakuna ta taku, tan achaachakuwan chitau ing-ingkana. ¹⁷À Moses, siyan nangifakan chitau ta lintog Apudyus, ngim à Jesu Cristu, siyan nangipaila ta achakun Apudyus an chitau ya katuttuwaan mipangkop an siya. ¹⁸Maid pu takù nangilan Apudyus, siyan maid pu mangipakaawat ta taku mipangkop an siya. Ngim na sikud wi Anàna wi isuna, wi iniingkaw an Apudyus, siyan nangipakaawat ta taku mipangkop an Amana.

Na Imfakan Juan Wi Mamfufunyang

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luc 3:1-18

¹⁹Annayan nangifag-an Juan wi Mamfufunyang ta mipangkop an Jesus. Na pangpangun na Judio ad Jerusalem, namfaunchà papachi ya uchumi tumurung an chicha à umoy mangimus an Juan nu sinù siya.

²⁰Ad à Juan, foon à insulibna, tan imfakanan katuttuwaan, “Foon à saon na Cristu wi uullayontau.”

²¹Ad anancha ko, “Ad sinua man? Winnu sià Elias wi ananchay asin umali?”

Ngim anana ko, “Foon à saon.”

Ad anancha ko, “Winnu sian sachi profetay uullayonni?”

Ad anan ako Juan, “Foon à saon.”

²²Ad inimuscha asin, “Ad sinua nù? Ifakam ud nu sinua, ta awad ako ifakani ta chachi nangifaun an chiani.”

²³Sachi ad insongfat Juan na sachi inyug-is Isaias wi profeta ta awi, wi anana, “Saon na sachi iniingkaw ta ikaw wi maid pu foroy, wi mangip-ip-aw anani, ‘Sakanaonyun chumatngan na Apu.’ ”

²⁴Sachi ad, chachi imfaun na Fariseo an Juan, ²⁵anancha, “Nu foon à sian Cristu, ya foon akò sian Elias, winnu sachi profetay uullayonni, apay mamfufunyang-a nù?”

²⁶Ad summongfat à Juan wi anana, “Chanum yakan ifunyang-u, ngim awad an chiayu ta sanan osay takuy chaanyu pù akammuwon. ²⁷Siyan misukat an saon. Nangatngatu nu saon, wi amochà à miyisun siya.”

²⁸Nàwa losan na sachi ad Betania, ta fisà na Chawwang wi Jordan wi namfunyafunyang Juan.

Na Pannilu Wi Michatun An Apudyus

²⁹Nafikat ad, innilan Juan à Jesus wi marungay, ad anana, “Ilanyu, anchiyan Pannilu wi innadchon Apudyus à mapatoy à fayad na fasur na losani takud asnay luta! ³⁰Siyan imfakà wi misukat an saon, wi nangatngatu nu saon, tan à siya, iniingkaw ta chaan-u pù miyanaan. ³¹Uray saon ta chamu, foon pu kò immatunà na kinatatakuna. Ngim na sana, na pangkop-uy mamunyang ta takù chanum, ta mipaakammu an chitauy kanà Israel wi siyan imfaun Apudyus.”

32-33 Ad imfakan ako Juan, “Na chamu, tuttuway foon pù immatunà na kinatatakuna. Ngim à Apudyus wi nangifaun an saon à mamfunyag à chanum, imfakanan saon, ‘Na takuy ilam wi sum-opan na Ispiritù, siyan mangifunyang ta takù Ispiritù.’ Ad na sana, akammù à siya tan innilà na Ispiritun Apudyus, wi isù karupati wi narpud langit, wi sinum-op ingkaw an siya. 34 Ad kapu ta innilà, tàchorà wi siyan tuttuway Anà Apudyus.”

Na Ummunay Nandisipulus Jesus

35 Asin ako nafikat, iningkaw à Juan ya chuway disipulusna, 36 ad innilanà Jesus wi lumaus, ad anana, “Anchiyan Pannilu wi innadchon Apudyus.”

37 Chingngor ad chachi chuway disipulus Juan na imfakana, tinun-udchà Jesus. 38 Ad nantuwilì Jesus ad innilanà chichay mituntun-ud, ad anana, “Sinun anaponyu?”

Ad summongfatcha, wi anancha, “Misturu, sinun ingkawam?”

39 Ad anan Jesus, “Intau ta ing-ayu ilan.” Ad nifurunchan siya wi umoycha ilan na iingkawana, ad linaficha iningkaw an siya.

40 Na osay nitun-ud an Jesus, Andres wi sunud Simon Pedro. 41 Ad inaw-awaynay ummoy nanganap an sunudnay Simon ad imfakanan siya, “Inchasannin Cristu.” (Na mining na sachi ngachan wi Cristu: Na impustan Apudyus wi umalid asnay luta manturay.) 42 Sachi ad inyoy Andres na sunudnay Simon an Jesus.

Ad na nangil-an Jesus an siya, anana, “Siay Simon wi anà Juan, ngachanà sià Cefas.” (Na ngachan wi Cefas, isun Pedro wi na miningna, falintuukan.)

Na Nangayakan Jesus Ancha Felipe An Natanael

43-44 Nafikat ad, simsim mò Jesus wi umoy ad Galilea. Inchasanà Felipe, wi iBetsaida, wi kailiyancha Andres an Pedro. Ad anan Jesus an siya, “Mifurun-an saon!” 45 Sachi ad inanap ako Felipè Natanael, ad imfakanan siya, “Inchasannin sachi takuy inyug-is Moses ta nangiyug-isana ta Lintog wi siya kon takuy inyug-is chachi profetas ta awi. Na ngachanna, Jesus wi iNazaret, wi anà Jose.”

46 Summongfat à Natanael, anana, “Apay, awad mamfarù takù narpud Nazaret?”

Ad anan Felipe, “Umalia ta inta ilan.”

47 Sachi ad wi innilan Jesus à Natanael wi marungay, anana, “Annayan osay taku wi maid silibna, siyan tuttuway kanà Israel!”

48 Sachin inimus Natanael, “In-inon na nangakammuwam an saon?”

Ad anan Jesus, “Innilà siay tummutùchu ta puun na ayuy ikus ta chaan pun Felipe mangchasan an sia.”

49 “Apu, sian Anà Apudyus,” anan Natanael, “ya sia kon Alini wi kanà Israel.”

⁵⁰Ad anan ako Jesus, “Afus yakan nangifag-à wi innilà siay tummutùchu ta puun na ayu, ad siyan mamatiyam wi saon na Cristu? Ad-achun kaskaschaaw wi mailayu nu anna!”

⁵¹Ad anana kon chicha losan, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi mailayuy miwanit ad langit, ya mailayu kon aangheles Apudyus wi mamagpagkulin an saoni namfalin taku.”

Na Kasar Ad Cana

2 ¹Narpas pun na chuway padcha, iningkaw na kasar ad Cana wi sakup Galilea. Ad ummoy nakakasar na inan Jesus. ²Ad naimfitar akò Jesus ya chiani wi disipulusna. ³Naamin pun na fayas, imfakan na inan Jesus an siya, “Naamin na fayas.”

⁴Ad anan Jesus, “Ina, foon à masapur ifakam na oyyoò, tan ikad-u kay. Tan chaan pù chumatong na timpuy mangipail-à ta karobfongà.”

⁵Ngim imfakan inana ta sasannilu, “Uray sinuy ifakanan chiayu, oyyoonyu.”

⁶Na paway na foroy, iningkaw na onomi finatuy amutu wi sillimman lataan à chanum. Sachin fufulluwan na Judio ta kaisaw tan siyan ukalicha. ⁷Ad anan Jesus ta sasannilu, “Punuwonyun anchanayay amutù chanum.” Ad pinnucha. ⁸Sachi ad, anan Jesus an chicha, “Lawonyu ad ing-ayu ipasimsim ta pangpangun na kasar.” Ad iningwacha. ⁹⁻¹⁰Ad sinimsiman na pangpangu na chanum wi namfalin fayas, ad impaayagnan mangasaway larai, ad anana, “Tamako? Siya met ukalin umunan mampiyay fayas, ta nu masalimong na taku, sachin misukatan na foon à isag mampiya. Ngim sia, safalin iningwam tan nanganungusom na mampiya!” Sachin imfakana tan foon pù inakammunan narpuwan na mampiyay fayas, ngim chachi sanilun nangakammu.

¹¹Sachin iningwan Jesus ad Cana wi ili ta sakup Galilea, wi chamuy kaskaschaaw wi iningwanà mangipail-ana ta mannakafalinna. Ad namatin chachi disipulusnan siya.

¹²Ad narpas pun na sachi, ummoy à Jesus ya inana ya susunudna ya chachi disipulusna ad Capernaum, ad iningkawchad aschi am-annay padcha.

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luc 19:45-46

¹³Chanchanin Fiyastay Mangiyakasmooan ta nallausan na anghel ta aappuni wi Judio ad Egipto, siyan ummoy à Jesus ad Jerusalem. ¹⁴Na sachi, ummoy ta Templo ad inchasanan mallarakù faka, pannilu ya karupati, ya mansusukat à pilak wi tummutùchu ta lamisaancha. ¹⁵Ad nangwà Jesus à abchoy ad chinogchogna imparyaw na losani faka ya pannilu ta Templo, ad linitwadna kon lamisaan na chachi mansusukat

à pilak ad niwalis na pilakcha. ¹⁶Imfakana ko ta mallarakù karupati, “Ilayawyun anchanayay ilakrakuyu! Apay, mamfalinonyun foroy Ama à larakkuwan?” ¹⁷Na nangil-anni wi disipulus Jesus ta iningwana, simsimònin sachi niyug-is wi ukud Apudyus ta awi, wi anana, “Isù mapalikatanà kapu ta apos-uy mangiila ta oyyoonchay achicha pu lispituwon na foroyun, Apudyus.”

¹⁸Sachi ad anan chachi pangpangun na Judio an Jesus, “Sinun kaskaschaaw à oyyoom à manuttuwaanni wi awad karobfongam wi mangwa ta sanat?”

¹⁹Ad anan Jesus wi summongfat, “Nu yam-anonyun annayay Templo, patàchorò ta miyatluy padcha.”

²⁰Ad anan chachi Judio, “Apay, namnamam wi afus na turuy padchà mangipatàchoram ta annayay Templo? Ummoy à opatpuru ya onomi tawon na nàwaana!”

²¹Ngim foon à sachi Templo wi foroy na ug-ugkuchon Jesus, tan inyalignan Templo à long-agna. ²²Na sachi, chiani wi disipulusna, achini pu naawatan na imfakan Jesus, ngim ummuli pù Jesus nataku, simsimònin imfakana ad pinatinin losani imfakana ya losan akoy niyug-is wi ukud Apudyus.

Na Akammun Jesus Mipangkop Ta Kinatatakun Na Taku

²³Na iningkawan Jesus ad Jerusalem ta timpun na Fiyastay Mangiyakasmooan, achun namatin siya ta nangil-ancha ta kaskaschaaw wi iningwana. ²⁴Ngim foon à mapnok à Jesus ta ananchay namatiyanchan siya, tan inaagkammunan somsomò na losani taku. ²⁵Siyan foon à masapur wi awad mangitudtuchun siya ta kinatatakun na taku, tan inaagkammunan awad ta somsomòcha.

Jesus An Nicodemo

3 ¹Iningkaw na osay Fariseo wi turay na Judio, wi nangngachan à Nicodemo. ²Na osay lafi, ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, akammuni wi Apudyus na nangifaun an sia wi mantudtuchu, tan maid makàwa ta anchanayay kaskaschaaw wi oy-oyyoom nu maid à Apudyus an siya.”

³Ad anan Jesus wi summongfat, “Tuttuwan ifakà an sia: Achi pu mafalini mitapin taku ta Manturayan Apudyus nu foon pù asin miyanà.”

⁴“In-inon na nakotongi larai wi asin miyanà?” anan Nicodemo. “Apay, mafalini mangulin ta fuwang na inana ad asin miyanà?”

⁵Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an sia: Achi pu mafalini mitapin taku ta Manturayan Apudyus, uray niyanà ta sikud wi miyanaana, nu foon à asin miyanà ta Ispiritun Apudyus. ⁶Na takuy iyanà na taku, siyan anà na sachi taku. Ngim na takuy asin miyanà, wi Ispiritun Apudyus na

mangiyana an siya, siya kon ana Apudyus. ⁷Achia maschaaw ta annayay mangifag-à wi masapur asin-ayu miyana. ⁸Nalikat à maawatanyun miyanaan ta Ispiritun Apudyus, ngim mawa tan oyyoon na Ispiritun Apudyus. Na miyalikana, isun na poyaaw wi ayonan pionay ayon nu mamoyaaw. Maid akammuyù narpuwana ya umayana, ngim kikinaonyun lumausana.”

⁹Ad anan Nicodemo, “Sinu kon annayay achi pu maawatan?”

¹⁰Ad anan Jesus an siya, “Tam-ako achi maawatan na annaya, wi nangatuay manudtuchun chitauy kanà Israel? ¹¹Siya ifakà an sian katuttuwaan, siya ukuchò na akammù ya innilà ngim achiyu pu tuttuwaon! ¹²Ilam, nu achiyu pu tuttuwaon na ifakà an chiayu mipangkop ta màmwad asnay luta, sinchumallu nu ifakà na mipangkop ad langit. ¹³Maid pu uchum à takù ummoy ad langit nu achi afus à saoni namfalin taku, tan siyan narpuwà.

¹⁴“Na nangisabrutan Moses ta sinan-urog ta pusti à manakuwana ta taku ta timpun na nanadchadcharanancha ta awi, amaschi kon misabrutà. ¹⁵Ad sinuy mamatin saon, maadchan à mannaynayuni fiyag.” ¹⁶Kapu ta amod na ayat Apudyus ta taku, impaalinan os-osàani Anàna wi matoy ad asnay luta, ta nu sinun mamatin siya, achi pu mifallu tan makafiyag an siyà ing-ingkana. ¹⁷Foon à manusaan Apudyus ta takun namaunana ta Anàna ta luta, ngim finaunna ta awad manaraknib ta taku.

¹⁸Siyan sinumani mamatin siya, achi pu machusa. Ngim na foon pù mamati, nifafagkan machusaana kapu ta achina pu mamatiyan ta Anà Apudyus. ¹⁹Annayan kachusaan na taku: Ummalin Anà Apudyus ad asnay luta ta lawakanan somsomò na taku. Ngim na taku, un-unnoyonchan pangot nu sachi lawag tan lawing na oy-oyyooncha. ²⁰Sinumani takuy mangwà lawing, kapilitani lawingonan lawag ya achi pu umamfuruy ta lawag tan mailan kinarawingna. ²¹Ngim na takuy mangwa ta ustu, siyan maryad wi umamfuruy ta sachi lawag, ad sachin mail-ana wi oyyoonan pion Apudyus.

Na Imfakan Juan Mipangkop An Jesus

²²Narpas pun na sachi, à Jesus ya chiani wi disipulusna, ummoy-ani ta provinsiya wi Judea, ad iningkaw-anid aschi mamfunyag ta taku. ²³À Juan wi Mamfunyag, iningkaw ad Enon wi achanid Salem tan achun chanum ta sachi, ad finunyakana chachi takuy umoy an siya pafunyag. ²⁴Na sachi timpu, chaan pù mifarud à Juan.

²⁵Na sachi, nakasongsongfat na uchumi disipulus Juan ta osay Judio mipangkop ta funyag. ²⁶Siyan ummoy chachi disipulus Juan an siya, ad imfakachan siya, “Misturu, na sachi taku wi impachamagnun chiani, wi namfurunnu ta iningkawantau losan ta chomangon Jordan, mamfunyag ako ta sana, ad siyan umayan losan na taku!”

²⁷Ngim summongfat à Juan, wi anana, “Achiayu maschaaw ta amaschi, tan maid pu takù makàwa ta oyyoona nu foon pù iparufus Apudyus.
²⁸Chingngoryun imfagfakà wi foon à saon na Cristu, ngim nipaunaà wi mangifaka ta taku ta mansakanachay mamatin siya. ²⁹Na miyisuwana, isun na larai wi mangasawa ta fufai wi siyan mansakungan na sachi wi fufai, foon pù sachi mangwa ta man-asaw-ancha. Ad na sachi nangwa, chochongronan ifakan na sachi larai, ad maragsakan ta mantipunan na man-asawa. Siyan isù saon na nangwà nangasaw-an na sachi larai, ad naragsakà wi mangiila ta umayan na taku an Jesus. ³⁰Tan à siya, kapilitani ngumatngatu, ngim à saon, fumafaà.”

Na Sachi Narpud Langit

³¹Ad inturuy Juan wi anana, “Na sachi narpud langit, siyan angatuwan. Ngim na narpud asnay luta, taku kay wi annay luta kan pagpag na akammuna. Ngim na sachi narpud langit, nangatngatu nu losani ingkaw ta annay luta. ³²Ya ifakana kon losani innilana ya chingngorna, ngim sin-ooa kan mamatin siya. ³³Ngim na mamatiyan na losani mamati, sachin mangipail-ancha wi patiyoncha ko wi tuttuwan inukud Apudyus. ³⁴Na sachi imfaun Apudyus, maid uchum à ug-ugkuchona nu achi afus na ukud Apudyus, tan iingkaw na Ispiritun Apudyus an siya. ³⁵Amod na ayat Apudyus wi Ama an Jesus wi Anàna, siyan impiyarnan sinuman an siya. ³⁶Siyan sinumani mamati ta Anàna, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ngim sinumani foon pù mamatin siya, achi pu makafiyag an Apudyus tan chusaon Apudyus à siyà ing-ingkana.”

Na Namatiyan Na Osay Fufai Wi iSamaria

4 ¹Na chachi Fariseo, chingngorcha wi ad-achun summurut an Jesus ya finunyakana nu finunyakan Juan wi Mamfufunyang. ²Ngim na katuttuwaan, maid pu finunyakan Jesus, tan chiani wi disipulusna afus na namfunyang. ³Ngim chingngor pu Jesus na ug-ugkuchoncha, lummayaw-ani ad Judea ad nangulin-ani ta sakup Galilea. ⁴Ad nangoy-ani ta provinsiya wi Samaria.

⁵Ad chummatong-ani ta osay ilid Samaria, wi Sicar, wi achani ta sachi lutay innadchon Jacob an anànay Jose ta awi, ⁶wi siya kon awachan na sachi fufun wi inaufan Jacob. Ad à Jesus, tummùchu ta sachi tan naungar ta nanadcharananni, tan akimmamatuon. ⁷⁻⁸Ngim à chiani wi disipulusna, ummoy-ani ta ili nguminà anonni.

Na sachi timpu, ummoy na osay fufai wi iSamaria manàchu ta sachi fufun, ad anan Jesus an siya, “Mafalini uminumà ta sanati sinàchum?”

⁹Naschaaw chi fufai, tan na Judio, achicha pu usaron na tasan na iSamaria. Siyan anana, “Tamakò siay Judio, man-achaw-à chanum an saon wi iSamaria?”

¹⁰Ad summongfat à Jesus wi anana, “Nu inakammum na mafalini adchon Apudyus an sia, ad nu inakammum ako nu sinuwà wi man-achaw à chanum an sia, sian man-achaw an saon ta adchè sià chanum wi nu inumom, foon pù asin-a mauwaw à ing-ingkana.”

¹¹Ad anan na fufai, “Apu, maid mangkaudnu ta annayay chanum, ad lofongan na annayay fufun? Ad sinun mangar-am ta chanum wi anami nu inumò, foon pù asinà mauwaw? ¹²Tan na annayay fufun, findan na aputauy Jacob ta awi ad imparàsunnan chitau. Ya sana kon nanakun chichay man-aama ya uray animarna. Ad anami nangatngatua nu siya wi napatpatog na chanumnu?”

¹³Ad summongfat à Jesus, “Losani takuy manginum ta chanum na annayay fufun, asincha mauwaw. ¹⁴Ngim na manginum ta chanum wi adchè, foon pù asin mauwaw à ing-ingkana, tan na chanum wi adchè, makarong-ag an siyà isù chagsi wi achi pu madchè, ad adchona kon mannaynayuni mafiyakanan Apudyus.”

¹⁵Sachi ad anan na fufai, “Apu, adchanà ta sanati chanum ta achiyà pu mauwaw ya achiyà pu ko umalialid asna manàchu.”

¹⁶Ad anan Jesus, “Ing-a ayakan à asawam ta umaliayud asna.”

¹⁷“Maid pu asawà,” anan na fufai.

Ad anan Jesus, “Tuttuwan imfakam wi maid pu asawam, ¹⁸tan liman inasawam, ya na sachi iingkaw an sia ta sana, foon pù ustuy asawam. Siyan tuttuwan imfakam wi maid pu asawam.”

¹⁹Ad anan na fufai, “Apu, mailasin-u wi profetaa. ²⁰Ngim na aappuni ta awi, annayay filig na nanaychayawanchan Apudyus. Ngim chiayuy Judio, ananyuy Jerusalem na ustuy manaychayawan na taku an Apudyus.”

²¹Sachi ad anan Jesus ta fufai, “Patiyom kuman ifakà, wi chumatong na timpuy foon à annayay filig ya foon akò Jerusalem na manaychayawan na taku an Ama wi Apudyus. ²²Chiayuy iSamaria, maid akammuyù Apudyus wi ananyuy chaychayawonyu. Ngim à chiani wi Judio, akammunin chayawonni, tan na Judio, chichan fumùnakan na manaraknib ta losani taku. ²³Ngim chummatong na timpuna, wi manipud ta sana, sinumani manayaw an Ama wi Apudyus à ustu, masapur chayawonà siya ta tuttuway somsomòna wi foon pu kà tupòna, tan sachin pion Ama wi oyyoon na manayaw an siya. ²⁴Tan à Apudyus, ispiritu wi achi pu maila, siyan chachi manayaw an siya, masapur foon à ipàpàilacha tan marpu kay ta somsomò wi sachin marpuwan na tuttuway chayaw.”

²⁵Sachi ad anan na fufai, “Akammù wi à tapin na padcha, umalin sachi impustan Apudyus wi ipaalina, wi ananchay Cristu. Ad à siya, itudtuchunan losani maid akammutau.”

²⁶Ad imfakan Jesus an siya, “Saon wi makaukud an sia, saon na Cristu.”

²⁷Sachi ad, chummatong-ani wi disipulus Jesus. Ad nataag-ani wi nangchas an Jesus wi nakaukud ta fufai. Ngim maid nansarudsud an chiani nu sinun masapur na sachi fufai winnu tamako nakaukud à Jesus an siya.

²⁸Sachi ad, tinaynan na sachi fufain sasàchuwana ad ummoy ta ili. Ad imfakana ta taku, ²⁹“Wayyu, intau ilan na anchi larai wi nangifakan saon ta losani iningwà. Siya nin na Cristu!” ³⁰Sachi ad lummigwacha losan wi umoy mangilan Jesus.

³¹Na sachi ko, àaruonnì Jesus, wi ananni, “Apu, taako achi mangan!”

³²Ngim summongfat à siya, “Awad na innan-u wi maid akammuyu.”

³³Ad nan-asisarudsud-ani, anani, “Awad nangiyali innanna?”

³⁴Ngim nan-alig à Jesus, wi anana, “Na anò, siyan mangwaà ta pion Apudyus wi nangifaun an saon, ya mangangputà mangwaan ta sachi impiyarnan saon.

³⁵“Awad na ananyu wi nu marpas na opat furan, siyan inyàani. Ngim na ifakà an chiayu, sanan inyàani. Tan ilanyun anchanayay takuy umali, wi isuchà nar-umi pakoy, wi sana kuman mamatyanchan saon! ³⁶Ya chachi takuy umoy mangitudtuchu ta mamatyan na uchum, isuchà man-ani, ya à chicha, matangchanancha. Ya foon pu kò afuschi, tan mannaynayun na aniyoncha. Ad na mammura, isun na man-ani wi losancha maragsak. ³⁷Tan tuttuwan ifakachay, ‘Na uchum, chichan mammura, ad na uchum ako, chichan man-ani.’ ³⁸Siyan ifaun-u chiayù umoy mangani ta immuran na uchum. Ad sachin mitapiyanyu ta iningwacha.”

³⁹Achun iSamaria wi namatin Jesus ta sachi ili kapu ta nangifag-an na sachi fufai wi imfakan Jesus na losani iningwana. ⁴⁰Siyan chummatong pun na chachi iSamaria an Jesus, tinawichanchà siya ad iningkaw à naawwa.

⁴¹Ad ummad-adchuwan akon namatin Jesus ta nangngorancha ta intudtuchuna. ⁴²Ad imfakacha ta sachi fufai, “Foon pu kà sachi inug-ugkudnun pummatiyanni tan chingngornin ustuy intudtuchuna, ad sinikurachuni wi siyan tuttuway imfaun Apudyus à manaraknib ta losani taku.”

Na Nangaanan Jesus Ta Sakit Na Anà Na Pangat

⁴³Narpas pun na chuway padcha, lummigwat-ani wi umoy ad Galilea wi chummakran Jesus. ⁴⁴Mipangkop ta ummayannid aschi, anan Jesus, “Uray sinuy profeta, foon à chayawon na kailiyanà siya.” ⁴⁵Ngim chummatong-ani pun ad Galilea, naragsak na taku wi mangilan Jesus, tan à chicha, nakafiyastachad Jerusalem ad innilacha losan na kaskaschaaw wi iningwanad aschi.

⁴⁶Sachi ad, nangulin-anin Jesus ad Cana wi sakup Galilea, wi sachin namfalinonan chanum à fayas. Ad niyaspur wi iningkaw ta sachin

osay pangat wi nasakit na anàna ad Capernaum. ⁴⁷Chingngorna ad wi awad à Jesus ad Galilea, wi narpud Judea, ummoyna inayakan à siya ta umoy kuma ad Capernaum ta aanonan sakit na anànay akin-ottoyon. ⁴⁸Ad anan Jesus an siya, “Tuttuway foon pù mamatiayu nu maid ilanyù singyar ya kaskaschaaw?”

⁴⁹Ngim anan na pangat, “Apu, ipangpangngaasim ta umalia ta achi matoy na anà!”

⁵⁰Anan Jesus an siya, “Ing-a, tan naaan na sakit na anànu!”

Ad pinatinan imfakan Jesus, ad lummayaw. ⁵¹Ad na ummayawana, sinib-atnan sasannilunay ummoy mangifaka wi kumminò na sakit na anàna!

⁵²Ad sinarudsudna nu sinun uras wi kummin-an na sakitna, ad anancha, “Mantalliing ad karabyan, sachin naaan na puchutna.” ⁵³Ad simsimò na sachi ama chi ustuustuy uras wi nangifag-an Jesus an siya, “Naaan na sakit na anànu.” Siyan losanchay simfaryan, namatichan Jesus.

⁵⁴Sachin miyagway kaskaschaaw wi iningwan Jesus ad Galilea, nanipud ta nangulinanchad Galilea wi narpud Judea.

Na Nangaanan Jesus Ta Sakit Ad Betsata

5 ¹Naarkawanan ad, ummoy-anin Jesus ad Jerusalem makafiyasta ta osay fiyastani wi Judio. ²Ad Jerusalem, awad na osay puung wi na ngachanna ta Hinebreo wi ukud, Betsata. Na sachi puung, achani ta liwangan na ili wi mangiparnoancha ta pannilu, ad nalìwos à limà sigsigkay ³wi umichungan chachi achuy takuy nan-ob-ofot na sakitcha: anchanan nakurap, napilay ya naayayong. Iingkawcha uullayon na mantipyaawan na chanum, ⁴tan nu simfotang, man-osog anun anghel Apudyus ad mantipyaawonan sachi puung, ad na umuna umoy ta sachi nantipyaaw wi chanum, maaan anun uray sinuy sakitna.

⁵Ad iningkaw na osay larai wi ummoy à turumpuru ya waruy tawon na nasakitana. ⁶Ad innilan Jesus à siya ad illasinnay nafayag na nifafannatana, ad anana, “Piom wi maaan na sakitnu?”

⁷“Oo, Apu,” anan na sachi nasakit, “ngim maid pu manurung an saon wi umoy ta puung nu mantipyaaw na chanum, ad kapu ta mamàanun kunay-uy umoy, maunnaunnaanà nu chaanà pu michaum ta chanum.”

⁸Sachi ad anan Jesus an siya, “Fumangon-a ad aram na ofognu ya nanadcharan-a!” ⁹Ad na sachi, naaan tuwan sakitna, siyan finuudnan ofogna pun nanadcharan.

Na nàwaan na sachi, Safachu, wi ngingillinani padchan na Judio wi man-iwaar. ¹⁰Siyan chachi pangpangun na Judio, inomoranchan sachi naaan na sakitna, anancha, “Ngingillinantaun sana, siyan mipalit ta Lintogtaun mamuucham ta ofognu.”

¹¹Ad summongfat na sachi naaan na sakitna, wi anana, “Oo, ngim na sachi takuy nangaan ta sakit-u, siyan nangifakan saon wi fuuchò na ofog-u ya manadcharanà.”

¹²Ad inimuscha, “Sinun kinatatakun na sachi, wi nangifakan sia ta amaschi?”

¹³Ngim na sachi naaan na sakitna, maid akammuna nu sinù Jesus, tan lummyaw à Jesus tan ad-adchuwana na takuy niyamung.

¹⁴Napapannos pun, inchasan Jesus à siya ta Templo, ad anana, “Ilam, fummarun long-agnu tan naaan na sakitnu, siyan iyakaynuy fumasur tan sin-umamod na asin màwan sia.”

¹⁵Sachi ad, lummyaw na sachi larai ad ummoyna imfaka ta chachi pangpangun na Judio wi Jesus na nangaan ta sakitna. ¹⁶Siyan chachi pangpangu, illukichay palikatan à Jesus kapu ta nangaanana ta sakit ta timpun na ngingillinan. ¹⁷Ngim sinongfatan Jesus à chicha, “À Ama wi Apudyus, foon à man-illong ta iwaarna, ad amaschiyà ako.”

¹⁸Ad naam-amod na og-ot chachi pangpangun na Judio an Jesus, ad pionchay mamatoy an siya kapu ta nanurngasingana ta ngilin ya kapu ko ta mangiyisuwana ta long-agnan Apudyus ta nangifag-ana wi Apudyus anun Amana.

Na Fiyang Jesus Wi Anà Apudyus

¹⁹Sachi ad anan Jesus ta chachi Judio, “Tuttuwan ifakà an chiayu: saoni Anà Apudyus, maid pu fugtungà oyyoon, tan siya oyyod yakan innilà wi oy-oyoon Ama. Siyan na losani oyyoon Ama, siya kon oyyod. ²⁰Tan à Ama, ay-ayatonà saoni Anàna, siyan na losani oyyoona, ipailana kon saon. Ya awad akon ipàwanan saon wi isag kaskaschaaw nu sachi innilayu à maschaawanyu. ²¹Tan à Ama, mafalini ipaulinan fiyag na natoy. Siyan uray saoni Anàna, mafalin akoy takuwò na sinuy taku wi piò wi takuwon. ²²Ya foon pu kò Aman manguis ta taku, tan piniyarnà saon à manguis ta losani taku, ²³ta chayawon losan na takù saon wi isun na manayawanchan Ama. Siyan sinumani achi pu manayaw an saon, foon pu kò chayawonà Ama wi nangifaun an saon.

²⁴“Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mangngor ta itudtuchù ya mamatin siyay nangifaun an saon, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ya achi pu ko machusa tan illisiyanan mifalluwana, tan annan fiyagnay narpun Apudyus.

²⁵Tuttuwan ifakà an chiayu: chummatong na timpu wi manipud ta sana, chachi isù nanattoy an Apudyus, nu chongronchan ifakà wi Anà Apudyus ad pinaticha, takuwò chicha ta makafiyagchan Apudyus à ing-ingkana. ²⁶À Ama, siyan narpunan na fiyag. Ad piniyarnà saon wi Anàna marpuwan akon fiyag. ²⁷Ad impiyarna kon saon na karobfongà wi manguis ta taku, tan à saon, namfalinà taku. ²⁸Achiayu maschaaw ta annayay ifakà wi chumatong na timpuy uray na losani nilofon, chongronchan ukud-u, ²⁹ad umulicha matakku. Siyan na losani

nangwà mamfaruwon Apudyus, makafiyagchan siyà ing-ingkana. Ngim na losani nangwà lawingon Apudyus, makafiyagcha kò ing-ingkana ta kachusaancha.”

Na Mangistiku An Jesus

³⁰Ad inturuy Jesus wi mangifaka, “Saon, siya kay oyyoò na nipiyan an saon. Siyan maid pu oyyoò à sinuman nu foon pù maatod na karobfongà wi mangwa. Ad na manguisà ta taku, turachò akon ifakan Ama, siyan kapilitani nalimpiw na manguisà ta taku tan maid pu fugtungà oyyoon ngim siyan pion na nangifaun an saon.

³¹“Nu saon afus na mangistiku ta long-ag-u, maid pu manuttuwan saon. ³²Ngim awad na osay mangistiku an saon, ya akammù wi ifakanan katuttuwaan mipangkop an saon wi siyà Apudyus. ³³Iningkaw akon imfaunyu wi nangimus an Juan mipangkop an saon, ad imfakana kon katuttuwaan. ³⁴Foon pù kasapurà na takù mangistiku an saon, ngim na nangipaspasmoà an chiayu ta imfakan Juan, ta mamatiayu kuma ta masarahnifan-ayu. ³⁵Tan na miyalikan Juan, silaw wi nangongogkan, ngim sin-aitan yakan naryachanyu ta lawagna tan sin-aitan na naryachanyu ta imfakana. ³⁶Ngim awad na mangistiku an saon ta sana wi napatpatog nu sachi nanàchoran Juan an saon, wi chichan oy-oyyoò wi impiyan Ama wi oyyoò. Ad chichan manuttuwaan wi siyan nangifaun an saon ad asnay luta. ³⁷Ad à Ama wi nangifaun an saon, mangistiku kon saon. Ngim chiayu, maid pu chingchingngoryu ta ukudna ya maid pu ko innil-ilayù itchurana. ³⁸Ad maid pu iningkaw à ukudna ta somsomòyu tan foon pù patiyonyù saon wi imfaunna. ³⁹Siya achaacharonyun niyug-is wi ukud Apudyus, tan na somsomòyu, sachin mitapiyanyun siya, ngim siya kon mangifaka ta mipangkop an saon! ⁴⁰Ngim uray nu amaschi, achiayu pu mamatin saon ta makafiyag-ayu an Apudyus à ing-ingkana.

⁴¹“Achì pu anapon na machayawà ta taku. ⁴²Ngim akammù na kinatatakuyu, wi maid pu ayatyu an Apudyus. ⁴³Saon, ummaliyà ad asnay luta wi à Aman namiyan an saon. Ngim achiyà pu ifilang an chiayu. Ngim nu kaspangalikan awad takù fummugtung umali, wi piniyarnan long-agna, sachin ifilangyu. ⁴⁴In-inonyuy mamatin saon, wi siya anaponyun manayawan na takun chiayu ad achiyu pu anapon na manayawan Apudyus an chiayu. ⁴⁵Achiyu anan wi saon na mampafasur an chiayu an Ama wi Apudyus, tan à Moses wi manamnamayu, siyan mampafasur an chiayu tan foon pù tuttuwaonyun inyug-isna. ⁴⁶Tan nu tinuttuwayun inyug-is Moses, tuttuwaonyu kò saon, tan na inyug-isna, mipangkop an saon. ⁴⁷Ngim kapu ta achiyu pu tuttuwaon na inyug-isna, kapilitani achiyu pu kò saon tuttuwaon!”

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luc 9:10-17

6 ¹Sachi ad, nanchormang-anin Jesus ta Fayfay wi Galilea wi anancha koy Tiberias; ²ad ad-adchuwon na takuy nitun-ud kapu

ta nangil-ancha ta kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta nangaanana ta sakit. ³Ad tinakachanin Jesus na osay takudtud, ad ummaamuy-ani. ⁴Na sachi timpu, machanchanin padchay Mangiyakasmoan. ⁵Ad nallangrangà Jesus, ad innilana chachi ad-adchuwani takuy marungay, ad ananan Felipe, “Sinun ngumin-antaù umanay à anon na anchanayay taku?” ⁶Inakammun Jesus na oyyoona, ngim na nangimusana, ta akammuwonan somsomò Felipe.

⁷Ad anan Felipe, “Uray nu mangkastutaù chuwangkasut à pilak, foon à umanay ta manimsimancha.”

⁸Sachi ad nan-ukud à Andres wi sunud Pedro, wi anana, ⁹“Annan osay fararuy namfarun à limà tinapoy ya chuwa filis. Ngim umanay lawachì para ta anchanayay takuy ad-adchuwani?”

¹⁰Ad anan Jesus an chiani, “Paachuyonyun taku.” Sachi ad ummachuycha losan ta tappu. Ummoy à limay lifun lallarai, wi foon à mifilang na fubfufai ya an-ananà. ¹¹Ad innaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus achinaot pafillay ta taku anoncha. Ad amaschi kon iningwana ta filis, ad nabsug losan na takuy ad-adchuwani. ¹²Nangancha pun, imfakan Jesus an chiani wi disipulusna, “Chakuponyun funacha ta maid machachail.” ¹³Ad chinakupnin funan na taku, ad nasawaran à chuway langayan napnu ta nafun-an ta sachi limay tinapoy.

¹⁴Na nangil-an chachi taku ta sachi kaskaschaaw wi iningwan Jesus, anancha, “Siyan sachi profetay uullayontau wi anan Apudyus wi ipaalina ad asnay luta!”

¹⁵Inakammun Jesus na somsomò chachi taku wi tikangaycha ipatut à siya man-aliyon, siyan tinaynana chicha ad naos-osa wi ummoy ta osay takudtud.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mat 14:22-33; Mar 6:45-52

¹⁶Mummaschom pun, ummoy-ani wi disipulusna ta tarantag na fayfay. ¹⁷Fummulingot ad, chaan pù mangulin à Jesus, siyan nallukan-ani ta fangka wi manchormang ad Capernaum. ¹⁸Na nallurugkananni, chummatong na napigsay fali, siyan mantiptipyaaw na chanum. ¹⁹Onom ad wi kilometron chinormangni, innilani Jesus wi manadchadcharan ta lafaw na chanum wi umachanin chiani, ad ummogiyat-ani isag. ²⁰Ad nan-ukud à Jesus wi anana, “Saonna! Achiayu umogyat!” ²¹Ad naragsak-ani wi mangiparnò an siya. Na sachi ko, chummatong-ani ta tarantag na ili wi umayanni.

Na Nanganapan Na Taku An Jesus

²²Na sachi wi nafikat, chachi takuy nataynan ta chomang, illasincha wi os-osàan yakan fangka wi iningkaw ta sachi ta maschom, wi sachi

kon nallukananni wi disipulus Jesus, ad inakammucha koy foon à nakarukan à Jesus. ²³Ad chummatong na uchumi fangka wi narpud Tiberias, ta achani ta ikaw wi namaanan Jesus ta chachi ad-adchuwan ta narpasana nanyamanan an Apudyus. ²⁴Ad kapu ta naakammuwan ta chachi nataynan wi taku wi maid à Jesus, ya maid-ani ko wi disipulusna, nallukancha ta fangka ad nanchormangcha wi ummoy ad Capernaum wi manganap an Jesus.

Na Maan Wi Iyatakù Ing-ingkana

²⁵Chummatongcha ad ta chomang, inchasanchà Jesus ad anancha, “Misturu, naanun ummaliam sina?”

²⁶Ad anan Jesus an chicha, “Payuko anaanapon à saon? Tuttuwan ifakà an chiayu: maid uchum à manganapanyun saon nu achi afus na sachi iningwà wi nabsukanyu, wi foon à kapu ta naawatanyun puntus na iningwà. ²⁷Foon pu kumà maan wi mabsukanyun afusi anaanaponyu, tan mapapog. Ngim na anaponyu kuma, sachi maan wi mannaynayun wi sachi mangatod ta mafiyakan an Apudyus à ing-ingkana. Ad sachin maan wi adchò an chiayu, tan sachin impiyar Ama wi Apudyus an saoni namfalin taku, à oyyod.”

²⁸Siyan anan chachi taku an Jesus, “Sinun in-inonni nù ta oyyoonnin pion Apudyus?”

²⁹Ad summongfat à Jesus wi anana, “Na pion Apudyus wi oyyoonyu, masapur patiyonyù saon tan saon na imfaunna.”

³⁰Ad anancha, “Ngim sinun oyyoom wi kaskaschaaw ta awad manuttuwaanni à mamatiyannin sia? Awad kuman ipailam, ³¹tan ilam, na chachi aapputau ta awi, iningkaw na sachi manna wi anoanoncha ta iningkawancha ta ikaw wi nanadchadcharanancha. Tan na niyug-is, anana, ‘Pinaanana chichà maan wi narpud langit.’ ”

³²Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu: na sachi innadchon Moses, foon pù tuttuway maan wi narpud langit. Tan na adchon Ama ta sana, sachin tuttuway maan wi narpud langit. ³³Na maan wi innadchon Apudyus ta sana wi langit na narpuwana, sachin mamiyag ta takù ing-ingkana.”

³⁴Ad anan chachi takun siya, “Apu, adchom an chianin annay maan kanayun.”

³⁵Sachi ad illawag Jesus na inukudna wi anana, “Saon na maan wi mamiyag ta takù ing-ingkana, ad na miyalikana, sinumani mamatin saon, achi pu mafitil ya achi pu ko mauwaw. ³⁶Ngim tuttuwan sachi imfakà an chiayu, wi uray ilailanyun oyyod, foon pù patiyonyu. ³⁷Ngim na losani takuy piniliyan Ama à mamatin saon, tuttuway mamaticha. Ya losani mamatin saon, akseptarò chicha losan. ³⁸Tan saoni narpud langit, foon à ummaliyà ad asnay luta wi mangwa kay ta piò, tan ummaliyà à mangwa

ta pion na sachi nangifaun an saon. ³⁹Ad na pion, ta losani piniliyana mamatin saon, maid pu osà matarà an chicha, ya ta ipauli chicha losan takuwon nu chumatong na anungus na padcha. ⁴⁰Tan pion Ama wi na losani mamati wi saon na Anàna ya saon akon patkoncha, makafiyag an saon à ing-ingkana, tan ipauli chicha takuwon ta sachi anungus wi padcha.”

⁴¹Na nangngoran na taku ta inukud Jesus, wi siyan maan wi narpud langit, ngummayutngutcha. ⁴²Ad anancha, “Tuttuway Jesus na annaya, wi anàcha Maria an Jose wi akammutau. Siyan apay ananay narpù siyad langit nù?”

⁴³Ad summongfat à Jesus wi anana, “Achiayu ngumayngayutngut, ⁴⁴tan maid pu osà mamatin saon nu foon à Ama wi nangifaun an saon na manurung ta somsomònà mamatiyana. Ad chachi mamatin saon, ipauli chicha takuwon nu chumatong na anungus na padcha. ⁴⁵Awad akon inyug-is na profetas ta awi, wi anancha, ‘Tudtuchuwan Apudyus na losani taku.’ Siyan sinumani takuy mangngor ta imfakan Ama ad pinaticha, kapilitani mamati kon saon. ⁴⁶Achì pu anani awad takù nangilan Ama ad langit, tan saon yakan nangilan siya, tan siyan narpuwà. ⁴⁷Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani takuy mamatin saon, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana, ⁴⁸tan saon na maan wi mangatod à mannaynayun à fiyag. ⁴⁹Na aappuyu ta awi, innanchan sachi manna ta iningkawanacha ta ikaw wi nanadchadcharanancha, ngim isunay natoycha. ⁵⁰Ngim sinumani mangan ta mannaynayuni maan wi tuttuway narpud langit, achi pu matoy à ing-ingkana. ⁵¹Saon na mannaynayuni maan wi narpud langit. Siyan sinumani mangan ta annayay maan, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ad na maan wi adchò an siya, long-ag-u wi siyan maatod à mamiyag ta losani takud asnay luta.”

⁵²Imfakan pu Jesus na sachi, nansusukob chachi taku, wi anancha, “Sinun in-inon na annayay takuy mangipaan ta long-agnan chitau?”

⁵³Ad anan Jesus an chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu: nu achiyu pu anon na long-ag-uy anà Apudyus wi namfalin taku, ya nu achiyu pu ko inumon na charà, achi pu mafalin wi makafiyag-ayun Apudyus. ⁵⁴Ngim sinumani mangan ta long-ag-u ya manginum ta charà, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana, ya ipauli akon fiyagna nu chumatong na anungus na padcha. ⁵⁵Tan na long-ag-u, sachin tuttuway maan, ad na charà, sachin tuttuway mainum, wi mamiyag ta takù ing-ingkana. ⁵⁶Siyan sinumani mangan ta long-ag-u ya manginum ta charà, ingkaw an saon à ing-ingkana ya ingkawà akon siya. ⁵⁷À Ama wi nangifaun an saon, sikud wi natattaku. Ad mipakapun siya, nisikud akon natakuwà. Siyan sinumani mangan ta long-ag-u, mafiya akò ing-ingkana tan saon na mamiyag an siya. ⁵⁸Siyan saon na ustuy maan wi narpud langit, wi foon à isun na sachi maan wi innan chachi aappuyu wi isunay natoycha. Tan na sinumani mangan an saon, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana.”

⁵⁹Imfakan Jesus na anchanaya ta nantudtuchuwana ta sinagoga wi makimkimungan na Judio ad Capernaum.

Na Ukud Jesus Wi Manaku Ta Takù Ing-ingkana

⁶⁰Na achuy mamatin Jesus, chingngorcha ad na sachi intudtuchuna, ngummayan somsomòcha, ad anancha, “Sinu kon mamangngor ta annayay ifakanay nalikat à somsom-on?”

⁶¹Ngim à Jesus, inakammuna wi ngummayngayutngutcha, siyan anana, “Afus yakayna, ad inyakayyuy mamatin saon? ⁶²Sinu kon somsomòyu nu ilanyù saoni namfalin taku, wi mamagkulin ad langit wi narpuwà? ⁶³Tan na narpuwan na mannaynayuni fiyag na taku, siyan Ispiritun Apudyus, wi maid silfin na losani oyyoon na taku. Ya chachi imfakà an chiayu, sachin mangawatanyu ta Ispiritun Apudyus ya sachi kon mamiyag an chiayù ing-ingkana.” ⁶⁴Nanipud ta chamu, inakammun Jesus nu sinun achi pu mamatin siya, ad inakammuna kon mangififik an siya. Siyan anana ko, “Ngim awad na uchum an chiayu wi foon à mamatin saon. ⁶⁵Ad sachin nangifag-à an chiayu wi maid osà mamatin saon nu foon à Aman manurung ta somsomòna wi mamati.”

⁶⁶Nanipud ta sachi, achun nangiwarang wi mitun-ud an Jesus wi nanawichanchà siya. ⁶⁷Siyan anan Jesus an chiani wi simpuru ya chuway disipulusna, “À chiayu, iwarangyu koy mituntun-ud an saon?”

⁶⁸Ad summongfat à Simon Pedro wi anana, “Apu, sinun safalì mitun-uchanni nù? Sia afus na mangitudtuchu ta mipangkop ta mannaynayuni mafiyakan an Apudyus. ⁶⁹Siyan sinikurachuni wi sian Anà Apudyus wi impaalina ad asnay luta wi manturay.”

⁷⁰Sachi ad anan Jesus, “Saon, piniliyà chiayuy simpuru ya chuwa, ngim awad na osan chiayuy inuwan Satan!” ⁷¹Siya imfakan Jesus na mipangkop an Judas wi anà Simon Iscariote, tan uray siyan osan chichay simpuru ya chuway disipulus Jesus, siyan mangififik an siya.

Cha Jesus Wi Mansusunud

7 ¹Nanipud ta sachi, foon pù mangkagkaay à Jesus ta provinsiya wi Judea, tan inakammuna wi anaanapon chachi pangpangun na Judio na mamatoyanchan siya. Siya kan provinsiya wi Galilean nangkagkaayana.

²Machanchanin osay fiyastan na Judio wi ananchay “Sikay”, ³ad anan na susunud Jesus an siya, “Taako achi lumigwat wi umoy makafiyasta ad Judea ta ipailam na kaskaschaaw ta chachi sumurut an sia? ⁴Tan maid takù mangitaru ta oy-oyyoona nu pionay mampaakammu ta long-agna. Siyan nu kaskaschaaw na oyyoom, ipailam ako ta atakutaku!” ⁵Amaschin imfakan na susunud Jesus tan uray à chicha, chaancha pù mamatin siya.

⁶Sachi ad anan Jesus an chicha, “Oo, ngim chaan pù chumatong na ustuy timpu wi mampail-à. Ngim à chiayu, mafalin wi farangnan timpuy

mampail-anyu, 7tan na takud asnay luta, foon à kuraon chiayu. Ngim saon, kuraonà an chicha tan ifakà na kinarawing na oy-oyyooncha. 8Siyon ing-ayu makafiyasta. Foon pù mifurunà an chiayu, tan chaan pù chumatong na ustuy mampail-à.” 9Sachin imfakan Jesus ad nataynan ta provinsiya wi Galilea.

Na Ummayan Jesus Makaragsakan

10Sachi ad wi lummigwat na susunudna wi umoy makafiyasta, nan-ag-agkaaw nitun-ud à Jesus. 11Chachi pangpangun na Judio wi nakafiyasta, anaanaponchà Jesus, wi anancha, “Sinun awachan Jesus?”

12Ad-adchuwan na taku ta sachi fiyasta wi nangiyakasaas ta mipangkop an siya. Na uchum, anancha, “Mamfarù Jesus.” Ngim na uchum, anancha, “Foon, tan turtulliyanan taku.” 13Ngim chachi mangug-ugkud ta mipangkop an Jesus, foon à ipanggorchan ifakacha tan ummogiyatcha ta pangpangun na Judio.

14Nangkinawa ad na fiyasta, ummoy à Jesus ta Templo wi mantudtuchu. 15Ad isag naschaaw chachi pangpangun na Judio, ad anancha, “Sinun nangacharana ta amasnay kinaraingna, wi foon pù man-uswila?”

16Ad anan Jesus an chicha, “Na itudtuchù, foon à somsomdun narpuwana tan narpun Apudyus wi nangifaun an saon. 17Ad sinumani takuy maryad mangwa ta pion Apudyus, mailasinna wi à Apudyus na marpuwan na itudtuchù, wi foon à somsomdun narpuwana. 18Tan na takuy siya itudtuchuna afus na narpu ta somsomdona, kapilitani siya kay anaponan machayawana. Ngim na takuy manganap à machayawan na nangifaun an siya, siyan nalimpiw wi maid turtullina.”

19Ad anana ko, “À Moses na nangatod ta lintog Apudyus an chitau. Ngim maid mamtog an chiayu ta sachi lintog, tan apay anaanaponyun mamatoyanyun saon nù?”

20Ad summongfat chachi taku wi anancha, “Narapang-a! Sinun mammammò wi mamatoy an sia?”

21Sachi ad anan Jesus, “Afus na nangaanà ta sakit na osay taku, ad nataag-ayu. 22Ngim chiayu, markaanyu met na an-ananàyu uray nu Safachuy ngingillinan, tan sachin imfakan Moses wi màwa, ngim foon à Moses na nangiluki tan tinawidna ta aappuna. 23Siyon nu mafalini mipamarkan anà ta ngingillinani Safachu ta achi masurngasing na sachi illintog Moses, taayuko umog-ot kapu ta nangaanà ta sakit na osay taku ta Safachu, à fumaruwan na fiyagna? 24Achiyu anani lawing na iningwà, ta anaponyun kinafaruna.”

Narpù Jesus An Apudyus?

25Sachi ad, anan na uchumi takud Jerusalem, “Sanat na takuy anaanapon na papangattau ta patoyoncha nu! 26Ad apay annaya met wi

mantudtuchu ta sangwanan na taku ad maid oyyoonchan siya nù? Winnu nat-opcha wi tuttuway siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali? ²⁷Ngim nu umalin Cristu, maid anu mangakammù marpuwana, ngim na sanati taku, akammutaun narpuwana.”

²⁸Sachi ad wi nantudtutchù Jesus ta Templo, chinakornan kingana, wi anana, “Tuttuway akammuyun narpuwà ya kinatatakù? Tan foon à fummugtungà wi ummalid asnay luta, tan finaunà ta sachi Katuttuwaan. Ngim chiayu, foon pù akammuyù siya. ²⁹Ngim à saon, akammù à siya tan siyan narpuwà ya siyan nangifaun an saon.”

³⁰Imfakan pu Jesus na sachi, pion chachi pangpangu wi maniliw an siya, ngim maid pu nangwa tan chaan pu chumatong na timpuna. ³¹Ngim uray amaschin somsomò na uchum, achu ko kan namatin siya, ad anancha, “Siyan kattoi Cristu wi impustan Apudyus, tan awad lawa osà makàwà kaskaschaaw à isun na iningwana?”

Namfaunchà Uchum À Umoy Maniliw Kuman Jesus

³²Chachi Fariseo, chingngorchan akitùtù na taku mipangkop an Jesus, siyan à chicha ya chachi pangpangun na papachi, namfaunchà kuwarchà umoy maniliw an Jesus. ³³Sachi ad anan Jesus, “Sin-aitan yakan ingkawà an chiayu, ad mangulinà ta sachi nangifaun an saon. ³⁴Siyan uray nu anaponà an chiayu, achiayu pu makàchas an saon tan achiayu pu makaali ta umayà.”

³⁵Sachi ad nan-asisarudsud chachi pangpangun na Judio, anancha, “Sinu kon umayana wi achitau pu makàchas an siya? Winnu umoy ta chachi achayuy ikaw wi awachan na fufuruntauy nansississiyon, ta tudtuchuwana chachi foon à Judio? ³⁶Tan tanako anani anapontaù siya? Ya sinun sachi ananay achitau pu makàchas an siya, ya achitau pu makaoy ta umayana?”

Na Niyalikan Na Ispiritun Apudyus À Chanum

³⁷Na anungus wi padchan na fiyasta, wi siyan apatkani padcha, summiad à Jesus ad chinakorna wi man-alig, anana, “Sinumani nauwaw, umali kuman saon ta painumà à siya. ³⁸Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Sinumani mamatin saon, lumosloswan siyan chanum wi mamiyag ta takù ing-ingkana.’ ” ³⁹Na sachi inukud Jesus wi chanum wi lumosloswa ta taku, inyalignan Ispiritu wi ipaalin Apudyus wi makarong-ag ta losani mamatin siya. Ngim chaan pù mipaalin Ispiritu ta sachi timpu tan chaan pun na machayawan Jesus wi mangulin ad langit.

Mansabsafalin Somsomò Na Taku Mipangkop an Jesus

⁴⁰Chingngor ad na takun imfakan Jesus, anan na uchum, “Siyan tuttuway profetay uullayontau!”

⁴¹Ad na uchum, anancha, “Siyan tuttuway Cristu wi impustan Apudyus wi umali!”

Ngim na uchum, anancha, “Apay, Galilea lawan marpuwan na Cristu? ⁴²Tan niyug-is ta ukud Apudyus wi na Cristu, kanà David, wi Betlehem na miyanaana, tan sachin ilin Ali wi David.” ⁴³Siyan achi pu miyamfuruy na somsomò chachi taku mipangkop an Jesus. ⁴⁴Na uchum an chicha, pionchay maniliw an siya, ngim maid pu osà nangipachas.

Na Foon Pù Mamatiyan Na Pangpangun Na Judio

⁴⁵Chachi kuwarcha, nangulincha ta chachi nangifaun an chicha, ad chachi namfaun wi pangpangun na papachi ya Fariseo, inimuscha, “Tayuko achi tiniliw à siya?”

⁴⁶Ad summongfatcha wi anancha, “Nanipud ta niyanaanni, maid pu chingngornì nantudtuchù isun siya!”

⁴⁷Ad anan ako chachi Fariseo, “Uray à chiayu, naturtullian-ayu ko? ⁴⁸Chiani wi Fariseo ya pangatyu, maid pu osà namati ta sachi taku.

⁴⁹Chachi takuy mamatin siya, maid pu akammucha mipangkop ta lintog Moses, siyan ifallu Apudyus chicha!”

⁵⁰Sachi ad, nan-ukud à Nicodemo wi osay furunchay Fariseo, wi siyan ummoy an Jesus ta sillafiyan. Anana ta fufurunna, ⁵¹“Maipalit ta lintogtau wi ipatuttau pafasuron na osay taku nu achitau unaon imfistikaron nu sinun iningwana.”

⁵²Ad summongfat chachi fufurunna wi anancha, “Apay, iGalileaa ko? Acharom na sachi niyug-is, wi maid osà profetà narpud Galilea.” ⁵³Sachi ad, nansissiyancha wi lummayaw ta foforoycha.

8 ¹Ngim à Jesus, ummoy ta Filig wi Olivo.

Na Napakawanan Na Osay Fufai Wi Nakafasur

²Nafikat ad ta wisnit, asin ummoy à Jesus ta Templo. Ad naarus na losani takun siya, ad tummùchù siya wi mantudtuchun chicha. ³Ad linumnò chachi Fariseo wi uchum ya nangitudtuchu ta lintog, wi inyalichan osay fufai wi nàchasan wi nakasuyop ta foon à asawana. Ad impasangucha ta taku. ⁴Ad imfakachan Jesus, “Misturu, annayan osay fufai wi nàchasan wi nakasuyop ta foon à asawana. ⁵Illintog Moses wi mapisong à fatu na fummasur ta amasnay fasur ingkanà matoy. Ad à sia, sinun ifakam?” ⁶Amaschin iningwacha tan pionchay sikapan à Jesus ta awad mangipafasuranchan siya. Ngim nayyuung à Jesus ad nangug-is ta kafu, wi siya inyusarna inyug-is na pattuchuna. ⁷Ad impapilitcha summongfaton à siya. Sachi ad summiad à Jesus, ad anana, “Nu sinun maid pu fasurnan chiayu, siyan umunay mamisong.” ⁸Ad asin nayyuung nangug-is ta kafu.

⁹Na nangngorancha ta imfakan Jesus, nasin-ossacha lummayaw wi illukin na arakayan an chicha. Siyan ummafuscha Jesus ya sachi fufai

nataynan. ¹⁰Sachi ad, tinangad Jesus na sachi fufai ad anana, “Ummakon chachi nangipafasur an sia? Maid pu manusan sia nù?”

¹¹“Maid, Apu,” anan na fufai.

Ad anan ako Jesus, “Uray saon, foon pu kò chusað sia. Siyan ing-a, ngim achia asin fumasur.”

Na Miyalikan Jesus À Silaw Na Lufung

¹²Asin ako nantudtuchù Jesus ta sangwanan na taku, ad ananay man-alig, “Saon na silaw wi manlawag ta somsomò na takud asnay luta. Siyan sinumani sumurut an saon, foon pù ingkaw ta pangot tan marawakan ta silaw wi fumiyag, siyan makafiyag an Apudyus à ing-ingkana.”

¹³Ad anan chachi Fariseo an siya, “Apay, namnamam wi manàchor ta long-agnu! Achi pu matuttuwan itanungnay manàchor ta long-agna.”

¹⁴Ad anan Jesus, “Foon, tan uray nu tàchorà na long-ag-u, tuttuwa met na ifakà, tan à saon, akammù na narpuwà ya akammù akon umayà. Ngim à chiayu, maid akammuyù narpuwà ya umayà. ¹⁵Ipatutyun nar-us wi simsimmòyu wi manguis an saon. Ngim saon, foon pù amaschin pinagkuis-u ta taku. ¹⁶Tan nu kaspangalikan kuisò na taku, kuisò chicha ta katuttuwaan, tan foon pù iyos-osà wi manguis, tan chuwaanin Ama wi siyan nangifaun an saon. ¹⁷Ad niyug-is ako ta lintog Moses wi nu chuwan manàchor, ad nu man-amfuruy na ifakacha, tuttuwan ifakacha. ¹⁸Siyan saon na osay manàchor ta long-ag-u, ya tàchoranà akon Ama wi nangifaun an saon.”

¹⁹Sachi ad, inimuschan siya, “Ad sinun ingkawan Amam?”

Ad anan Jesus, “Maid pu akammuyun Ama, ya maid pu ko akammuyun nu sinuwà, tan nu inakammuyun nu sinuwà, inakammuyun kò Ama.”

²⁰Amaschin imfakan Jesus ta nantudtuchuwana ta ikaw wi mangigkaanchà pilak ta Templo. Ad uray iningkaw chachi pangpangun na Judio ta sachi, maid pu osà nangip-ippong maniliw an siya, tan chaan pù chumatong na timpuna.

Na Foon Pù Makaoyan Na Uchum Ta Ummayan Jesus

²¹Sachi ad imfakan ako Jesus an chicha, “Chumatong na timpuy lumayawà, ad siyan manganapanyun saon, ngim achia pu makaali ta umayà, siyan matoy-ayu wi foon pù maaan na fasuryu.”

²²Sachi ad anan chachi pangpangun na Judio, “Otyona nin na long-agna, tan apay ananay achitau pu makaoy ta umayana nu!”

²³Ad anan ako Jesus, “Chiayu, asnay lutan narpuwanyu, siyan na akammuyun, mipangkop yakay ta annayay luta. Ngim à saon, langit na narpuwà, siyan foon pù annay lutan pagpag na akammù. ²⁴Ad sachin nangifag-à an chiayu wi matoy-ayu wi foon pù maaan na fasuryu, tan mitatàod an chiayù ing-ingkana, ad mifalluayu nu foon pù patiyonyu wi saon na ug-ugkuchò.”

²⁵Ad anancha, “Siyan sinua man?”

Ad summongfat à Jesus, wi anana, “Nanipud ta chamchamuy mantudtuchuwà, imfakafakà an chiayu nu sinuwà. ²⁶Achu kon ifakà mipangkop an chiayu, ya achu kon mangipafasurà an chiayu, ngim siya kay ifakà ta takud asnay luta na chingngor-u wi imfakan na sachi nangifaun an saon, ad à siya, tuttuwa losan na imfakana.”

²⁷Na chachi Judio, achicha pu naawatan wi Apudyus na ifagfakan Jesus wi Amana. ²⁸Siyan anan Jesus an chicha, “Saoni namfalin taku, nu ilansaà an chiayu ta kros, sachin mangakammuwanyu nu sinuwà, ya sachi kon mangawatanyu wi maid pu oyyoð à foon pù mipiyar an saon, ya maid pu ko ifakà nu foon à Aman nangitudtuchun saon. ²⁹Ad na sachi nangifaun an saon, iingkaw an saon. Foon à taynanà an siya, tan na oyyoð, afus yakan piona.”

³⁰Na nanangngorancha ta chachi imfakana, ad-adchuwana na namatin siya.

Inyalig Jesus Na Managfasur À Sanilun Satan

³¹Sachi ad imfakan Jesus ta chachi namatin siya, “Nu patkonyun losani intudtuchù an chiayu, chiayun tuttuway disipulus-u, ³²ad akammuwonyun katuttuwaan. Ad na katuttuwaan, sachin mangiparufus an chiayu ta kinasaniluyu.”

³³Sachi ad summongfat chachi Judio wi anancha, “Ngim kanà chianin Abraham, siyan maid met nansaniluwanni, siyan sinun piomi ifaka ta anami iparufus chiani ta kinasaniluni, tan foon pun met à saniluani?”

³⁴Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani fumasur, siyan sanilun Satan wi puun na fasur. ³⁵Na sanilu, mafalini miparyaw nu siyan somsomò na nginsanilu. Ngim na tuttuway anàna, achi pu miparyaw tan siyan anà à ing-ingkana. ³⁶Siyan nu Anà Apudyus na mangiparufus an chiayu ta kinasaniluyu, tuttuway miparufus-ayu. ³⁷Akammù wi kanà Abraham chiayu, ngim kapu ta achi pu lumnò ta somsomòyun itudtuchù, siyan anaponyun mangtoyanyun saon. ³⁸Saon, ifakà an chiayun chachi chingngor-un Ama ad langit, ad à chiayu, oyyoonyu kon chingngoryun amayu.”

³⁹Ad anan chachi Judio, “Maid pu safalì amani nu achi afus à Abraham.”

Ad anan Jesus, “Nu tuttuway kanà chiayun Abraham, turachonyu kuman iningwana. ⁴⁰Tan maid uchum à imfakà an chiayu nu achi afus na katuttuwaan wi chingngor-un Apudyus, ad sachin pangkop na maryachanyu wi mamatoy an saon. Ad, amaschi lawan iningwan Abraham? ⁴¹Ngim chiayu, tuttuway turachonyun iningwan na amayu!”

Ad anancha ko, “Apay, agkafàani? Os-osàan met na Amani, wi Apudyus.”

⁴²Ad anan Jesus an chicha, “Nu tuttuway Apudyus na Amayu, ay-ayatonyu kumà saon tan siyan narpuwà. Tan foon à fummugtungà wi umalid asnay luta, tan imfaunà an siya. ⁴³Siyan tamako achiyu pu maawatan na ifakà? Oo, tan foon pù pionyuy mangngor. ⁴⁴Tuttuway isuyù amayuy Satan, wi na piona, sachi kon pionyu. À siya, pumappatoy nanipud ta chamuna, ya maid pu mansakungana ta katuttuwaan tan pasig tulin ifakafakana. Losani ifakana, turtulli, tan oyyoonan nisikud an siya tan siyan sikud wi puun na turtulli. ⁴⁵Ngim à saon, pasig katuttuwaan na ifakà an chiayu, ad sachin achiyu pu mamatiyan an saon. ⁴⁶Awad osan chiayù manuttuwa wi awad fasur-u? Maid, tan maid pu fasur-u. Ad payuko achi tuttuwaon na katuttuwaan wi ifakà an chiayu nù? ⁴⁷Na tuttuway takun Apudyus, surutonchan ifakana. Ngim à chiayu, foon pù surutonyu tan foon pù tuttuway takunà chiayu.”

Cha Jesus An Abraham

⁴⁸Sachi ad sinongfatan chachi pangpangun na Judiò Jesus wi anancha, “Tuttuwa pan imfakani wi iSamariaa wi afusurni wi Judio! Ad nakafarfaray-a ko!”

⁴⁹Ad anan Jesus, “Foon à nakafarfarayà, tan Amà na afusi pachayawò. Ngim amsiwonà an chiayu. ⁵⁰Foon à kachayawà na kamkamkamà, ngim awad na osay mangkamkam ta kachayawà, wi siyà Apudyus; ya tàchoranà akon siya. ⁵¹Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mamtog ta itudtuchù, achi pu matoy à ing-ingkana.”

⁵²Sachi ad anan chachi Judio, “Ilanyu, tuttuway nakafarfaray! Natoy met à Abraham, ad isun ako chachi profetas, ad ifakami sinumani mamtog ta itudtuchum, achi pu matoy! ⁵³Apay, nangatngatua nu Aputauy Abraham ya chachi profetas, wi natoycha met ta awi? Sinua man wi amaschin somsomònu?”

⁵⁴Ad summongfat à Jesus wi anana, “Nu saon yakan mangipachayaw ta long-ag-u, maid pu silfin na amaschi wi chayaw. Ngim na katuttuwaana, à Aman mangipachayaw an saon, wi siya kon ananyuy Apudyusyu. ⁵⁵Maid akammuyun siya. Ngim à saon, akammù à siya. Ad nu anà wi maid pu akammù an siya, tuliyonà, wi isun chiayu. Ngim na katuttuwaana, tuttuway akammù à siya, ya patkò akon ifakana. ⁵⁶Na awi, naragsak na Apuyuy Abraham ta nangakammuwana wi ilanan umaliyà ad asnay luta. Ad na sana, tuttuway innilanan ummaliyà, siyan naam-amod na lagsakna.”

⁵⁷Ad anan chachi Judio, “Apay, chaan-a pù malimampuruy tawon, ad anami innilam à Abraham?”

⁵⁸Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu: na chaampunan Abraham màwaan, iningkawà.”

⁵⁹Sachi ad, nangànamchà fatu ta fatuwonchà siya. Ngim à Jesus, nantaru, ad lummayaw ta Templo.

Na Nangaanan Jesus Ta Sikuchi Kinurap Na Osay Larai

9 ¹Na nanadchadcharanannin Jesus, innilanin osay larai wi sikud na kurapna. ²Ad à chiani wi disipulus Jesus, inimusnin siya, “Apu, sinun nakafasur à nakurapan na annayay sikuchi nakurap? Siya, winnu chachakkorna?”

³Ad summongfat à Jesus, wi anana, “Foon pù fasurna winnu fasur na chachakkornan nakurapana, tan nakurap à mipail-an na karobfongan Apudyus an siya.” ⁴Sachi ad nan-alig à Jesus mipangkop ta natakuwan ya matayan, wi anana, “Na awachan na padcha, siyan wayatauy mangwa ta pion na nangifaun an saon, tan nu chumatong na lafi, maid wayatauy mangwa. ⁵Siyan na awachà ad asnay luta, saon na silaw wi manlawag ta somsomò na takud asnay luta.”

⁶Imfakan pu Jesus na sachi, nantubfa ta luta ad illaukna, ad illafunan piyò ta atan chi nakurap. ⁷Ad anana, “Ing-a char-upan na fosarnu ta puung ad Siloe.” (Na mining na sachi ngachan wi Siloe, “Nifaun.”) Ad ummoy na sachi nakurap nanchar-up, ad namagkulin wi naaan na kurapna.

⁸Ad na chachar-agna ya chachi nangakammun siya ta timpun na nan-ochaochawana, nan-asiiuscha wi anancha, “Apay, siyan sachi ummaamuy wi nan-ochaochaw?”

⁹Ad anan na uchum, “Oo, siya met.” Ngim anan na uchum, “Foon, tan isun yakà fosar chi osa.”

Ngim nan-ukud na sachi nakurap wi anana, “Saonna!”

¹⁰Ad inimuschan siya, “Tamako makailaa ta sana nù?”

¹¹Ad ananay summongfat, “Iningkaw na osay taku wi Jesus anun ngachanna. Iningwanan piyò ad illafuna ta atà, ad imfakanan saon wi inyà char-upan na fosar-u ad Siloe. Siyan ummoyà nanchar-up, ad nachisan naaan na kurap-u.”

¹²Ad anan chachi taku, “Sinun awachana ta sana nù?”

“Sanat na achì pu akammu,” anan na nakurap.

Na Nangimfistikaran Na Fariseo Ta Sachi Nakurap

¹³Sachi ad inyoy chachi takun sachi naaan na kurapna ta ikaw na Fariseo. ¹⁴⁻¹⁵Ad inimus chachi Fariseo nu sinun in-inon na naanaan na kurapna. Ad asinna imfaka, “Illafunan piyò ta atà, ad chinar-upà, ad makaila!”

Na nangwaan Jesus ta sachi, Safachu wi sikuchi ngilin na Judio. ¹⁶Siyan anan na uchumi Fariseo, “Ilanyuchi, foon à Apudyus na narpuwan na sachi taku, tan apay achina pu tungparon na ngilintau wi Safachu nù!”

Ngim anan akon uchum, “Ngim makàwa ad min na managfasur à kaskaschaaw à amaschi?” Siyan nanchuwan somsomòcha.

¹⁷Sachi ad, asincha ko inimus ta sachi naaan na kurapna, “Sinun manomsom-am ta sachi taku, tan annay inaannan kurapnu?”

“Na somsomòu,” anana, “profetà siya.”

¹⁸Ngim chachi pangpangun na Judio, achicha pu tinuttuwa wi sikud na kurap na sachi taku ad makaila ta sana, siyan impaayagchan chachakkorna, ¹⁹ad inimuschan chicha, “Tuttuway anàyun sanat? Ad tuttuway sikud na kurapna? Ad pamako makaila ta sana nù?”

²⁰Ad summongfat chachi chachakkorna wi anancha, “Oo, tuttuway anàinat, ad tuttuway nisikud na kurapna. ²¹Ngim na naaanan na kurapna, sanat na maid pu akammuni, ad maid pu ko akammuni nu sinun nangaan. Ngim mafalini imusonyun siya tan naangsan met, siyan lobfongnay manongfat ta imusonyu!” ²²Sachin imfakan chachi chachakkorna tan ummogycha ta chachi pangpangun na Judio, tan à chicha, nar-uscha imfafagka wi sinumani mangwanan wi Jesus na Cristu wi impustan Apudyus, miparyaw ta sinagogan na Judio. ²³Ad sachin nangifag-an na chachakkorna wi, “Naangsan met, siyan imusonyun siya!”

²⁴Sachi ad, asincha ko inayakan na sachi naaan na kurapna, ad ananchan siya, “À Apudyus man na manyamanam, tan akammuni wi managfasur na sachi taku!”

²⁵Ad summongfat na sachi naaan na kurapna, wi anana, “Maid akammù nu tuttuway managfasur winnu foon, ngim na afusi akammù, nakurapà ta chamu, ad na sana, makaila!”

²⁶Ad asincha ko inimus an siya, “Sinun in-inonay nangaan ta kurapnu?”

²⁷Ad anana ko, “Ninarmà imfakan chiayu, ad achiyu pu chongron. Apay pionyu koy asin mangngor? Winnu, pionyu koy sumurut an siya?”

²⁸Ad chachi Fariseo, ininsurtuchà siya wi anancha, “Sian disipulusna! Ngim à chiani, Moses na surutonna. ²⁹Akammuni wi nakaug-ugkud à Apudyus an Moses, ngim na sachi taku, maid akammuni narpuwana!”

³⁰Ad summongfat na sachi naaan na kurapna, wi anana, “Masmashaawà an chiayu! Tan maid akammuyù narpuwan na sachi mannakafalin wi mangaan ta kurap? ³¹Tan akammutau met wi foon pù chongron Apudyus na managfasur. Ngim na manayaw an siya ya mangwa ta piona, sachin chongrona! ³²Nanipud ta nàwaan na annayay luta ingkana ta sana, maid osà chingngortaù makaaan ta sikud wi kurap. ³³Siyan nu foon à Apudyus na narpuwana, maid kuma karobfonganay mangaan ta kurap.”

³⁴Ad ingkattòchay nanongfat an siya, wi anancha, “Managfasur-a nanipud ta nifùnakam, ad apay, tudtuchuwam chiani?” Sachi ad pinaryawchà siya wi pinagpagchan lumnoana ta simfaancha.

Na Kurap Wi Foon Pù Atan Nakurap

³⁵Chingngor pu Jesus na nàwa ta sachi nakurap, inchasanà siya, ad anana, “Patiyom na finaun Apudyus ta annay luta, wi namfalin taku?”

³⁶Ad anan na nakurap, “Apu, sinun sanati taku, ta mamatiyà an siya!”

³⁷Ad anan Jesus, “Iniillam à siya, tan makaug-ugkud an sia ta sana!”

³⁸“Apu, patiyò à sia!” anan na nakurap, ad chinayawnà siya.

³⁹Ad inturuy Jesus wi man-ukud, anana, “Na ummaliyà ad asnay luta, ta kuisò na taku, ta chachi isù nakurap wi maryad umila, makailacha. Ngim chachi mangwanan wi makailacha nu tan foon pù nakurapcha, makukurapcha met laing.”

⁴⁰Sachi ad na uchumi Fariseo wi niyaslang, na nangngorancha ta imfakana, anancha, “Apay, anami nakurap-ani ko?”

⁴¹Ad inyalig Jesus na fasur à kurap, wi anana, “Nu tuttuway nakurap-ayu, achì pu pafasuron chiayu, tan achiayu pu makaila ta katuttuwaan, ya mafalini maaan na kurapyu. Ngim kapu ta ananyuy makailaayu, siyan issiyan fasuryu wi sachin nangurap an chiayu.”

Inyalig Jesus Na Long-agnà Pastor

10 ¹Sachi ad, nan-alig à Jesus wi anana, “Tuttuwan ifakà an chiayu: na takuy umarab ta arad na pukukan wi ikaw na pannilu, wi foon à liwangan na ayona, man-akaw ya chumachail. ²Ngim na takuy mangoy ta liwangan, siyan ustuy pastor na pannilu. ³Ad na mamfantay ta liwangan, ib-atnan lumnoana. Ad ayakanan ngachancha sin-ossàon, ad chachi pannilu, ilasinchan kingana ad iparawana chicha. ⁴Ad nu illawana chicha, siyan mangipangu ta umayancha, ad tun-uchonchà siya tan ilasinchan kingana. ⁵Foon pù tun-uchonchan safali tan ilasinchay foon pù kingan na ustuy pastorcha, siyan umawichancha.”

⁶Foon pù naawatan na taku nu sinun pion Jesus wi ifaka ta annay inyaligna.

Jesus Na Mamfaruy Pastor

⁷Sachi ad, asin nan-alig à Jesus, wi anana, “Tuttuwan ifakà an chiayu: saon na liwangan na pukukan na pannilu. ⁸Ad na losani namangpangu nu saon, wi foon à ustun intudtuchucha, chichan man-aakaw ya chumachail. Ngim chachi pannilù, foon pù pintogcha. ⁹Saon na liwangan, ad sinumani mangoy an saon, saraknifà à siya, ya miparufus wi lumnò ya lumaway mangan. ¹⁰Ngim na man-akaw, maid safali pangkopna nu foon pù umoy mangarà piona ya pumatoy ya chumachail. Ngim à saon, ummaliyà à mamiyag ta taku wi adchò na farfaruy mafiyakancha ingkanà mapnokancha.

¹¹“Saon na mamfaruy pastor. Na mamfaruy pastor, foon à ifilangnan fiyagna ta mangayyuwanana ta panniluna. ¹²Ngim na kuwarcha wi mallabfu, wi foon pù ustuy ngin-uwa ta pannilu, safali. Tan à siya, nu umalin kaog-ogyati atap wi asu, taynanan pastorona ya umawid. Ad chi asu, anonan uchum, ad mafuar na uchum. ¹³Maanawid na sachi

mallabfu tan labfuna kan kamkamana wi foon à patkanan pannilu. ¹⁴Ngim saon na mamfaruy pastor, ad na mangakammuwa ta pannilù ya mangakammuwancha kon saon, ¹⁵isun na mangakammuwa an Ama ya mangakammuan Aman saon. À saon, foon à ifilang-un fiyag-u ta mangayyuwanà ta pannilù. ¹⁶Ad awad akon uchumi pannilù wi chaan pù miyamung ta anchanayay pannilu ta pukukan. Siyan masapur ayakà ako chicha, ad nu chongronchan kingà, umalicha ta osan mauugpunancha, ya osa kan mamastor an chicha.

¹⁷“Amod na ayat Ama an saon tan adchò na long-ag-ù matoy à mafiyakan na chachi pannilu, ad uray nu matoyà, matakuwà asin. ¹⁸Maid pu makapros ta fiyag-u nu achi pu iparufus, tan saon na mangiparufus ta matayà. Annan karobfongà wi mangiparufus ta matayà, ya anna kon karobfongà wi mangipauli ta fiyag-u, tan sachin impiyar Ama an saon.”

¹⁹Na nangifag-an Jesus ta anchanaya, nan-agwan chachi Judio, ²⁰tan achun nangifaka wi narapang anù Jesus, ya nakafarfaray; ad apay, tachako chochongron na amasnay ukud!

²¹Ngim na uchum, anancha, “Amasna nin na ukud na narapang? Ya awad lawa karobfongan na aran wi mangaan ta kurap?”

Chachi Pangpangun Na Judio, Achicha Pu Ilasin À Jesus

²²Ummakilid pun, iningkaw na fiyastay Mangiyakasmaoan ta Nàwaan na Templo ad Jerusalem. ²³Ad na sachi timpu, nangkagkaay à Jesus ta sawang na Templo, wi ananchay Sawang Solomon, ²⁴ad naarus na uchumi Judio an siya. Ad anancha, “Ifakam an chianin katuttuwaan, ta foon pù manchuwachuwaani. Tuttuway sian Cristu wi impustan Apudyus, wi uullayonni?”

²⁵Ad anan Jesus, “Imfagkafagkà an chiayu, ngim issiyay achiyu pu tuttuwaon. Ad na losani oyyoò kapu ta namiyarà an Ama, siya kuman manuttuwaanyu wi siyan narpuwà. ²⁶Ngim achiyu pu tuttuwaon, tan foon pù pannilù chiayu. ²⁷Tan na pannilù, tuttuwaonchan ifakà ya tun-uchoncha kò saon ya akammù chicha. ²⁸Siyan adchò an chichan mannaynayuni fiyag, ad achicha pu mifallù ing-ingkana. Ad maid pu ko makapros an chicha, tan oognà chichà ing-ingkana. ²⁹À Ama, wi siyan nangatod an chichan saon, siyan angatuwan, siyan maid pu makapros an chicha an Ama, tan ayyuwanana chicha. ³⁰Saon ya Amà, man-isuani tan osaani.”

³¹Na nangifag-an Jesus ta sachi, nangànam chachi pangpangun na Judio à fatu ta fatuwonchà siya. ³²Ad nan-iyanan Jesus, “Achun iningwà wi man-afaruy kaskaschaaw an chiayu wi impàwan Aman saon, siyan sinun pangkop na mamatuwanyun saon nù?”

³³Ad summongfatcha wi anancha, “Foon à mamfaruy iningwam na mamatuwannin sia! Tan na mamatuwannin sia, na mamrosam ta kina-

Apudyus Apudyus, wi mamfalinom na long-agnu Apudyus, ad takua met!”

³⁴Ad summongfat à Jesus wi anana, “Oo, ngim niyug-is met ta Lintogtau wi anan Apudyus, ‘Chiayu, apudyus-ayu ko.’ ³⁵Ad akammutau wi tuttuwa losan na niyug-is. Siyan chachi aapputau ta awi wi nangifag-an Apudyus ta ukudna, nginachanana chichà ‘apudyus.’ ³⁶À saon, chinutukanà an Ama ad imfaunna ad asnay luta. Siyan payuko anani pursò na kina-Apudyusna ta nangifag-à wi saon na Anàna? ³⁷Nu maid pu iningwà à kaskaschaaw wi Apudyus yakan makàwa, uray achiyà pu tuttuwaon an chiayu. ³⁸Ngim kapu ta sachin oyyoò, uray nu lawingonyuy manuttuwa ta ifakà, tuttuwaonyu kuman oyyoò, ta sachin manuttuwaanyu wi awad à Aman saon ya awachà akon siya.”

³⁹Sachi ad asincha ko pachason tiliwon à Jesus, ngim illisiyana chicha ad lummayaw.

⁴⁰Ad asin Jesus chinormang na Chawwang wi Jordan, ad ummoy ta sachi lukar wi namfunyakan Juan ta sin-arkawan. Ad iningkaw ta sachi. ⁴¹Ad ad-adchuwan akon nitun-ud an siya, tan anancha, “À Juan wi Mamfufunyang, maid impailanà kaskaschaaw, ngim losani imfakanay mipangkop ta annayay taku, tummuttuwa losan.” ⁴²Siyan ad-adchuwan akon namatin Jesus ta sachi.

Na Natayan Lazaro

11 ¹⁻²Na sachi ilid Betania, iningkaw na turuy mansusunud wi cha Maria, Marta ya Lazaro. À Maria, siyan nangisiit ta lanog ta ikin Jesus ad pinunasana ta fuùna. À Lazaro, nasakit, ³siyan impaayag cha Marian Martà Jesus wi anancha, “Apu, nasakit na furunnuy Lazaro wi ay-ayatom.”

⁴Chingngor ad Jesus, anana, “Na sachi sakit, foon pù matayan Lazaro, tan machayawan Apudyus, wi sachi kon machayawà wi Anàna.”

⁵Ay-ayaton Jesus chicha losan wi mansusunud, ⁶ngim na nangngorana ta nasakitan Lazaro, foon à lummigwat ta sachi wi timpu ngim inuraynan chuway padcha. ⁷Sachi ad imfakanan chiani wi disipulusna, “Intau asin ad Judea.”

⁸Ad anannin siya, “Apu, chi osay padcha tikangay sia fatuwon ta chachi Judiod aschi, ad apay, asintau ko umoy?”

⁹Sachi ad, nan-alig à Jesus wi nangifaka, “Masawaran à chuway uras na uminitana ta osay padcha, siyan nu manadcharan na taku ta padcha, achi pu misufù tan sisillawan na init na chadcharanona. ¹⁰Ngim nu lafin manadcharanana, kapilitani misufù tan mamfulingot.” ¹¹Imfakan pu Jesus na sachi, anana ko, “Nasusuyop na furuntauy Lazaro, siyan intau ta inyà fangonon à siya.”

¹²Ad summongfat-ani wi disipulusna, wi ananni, “Apu, nu nasusuyop yakay, kapilitani maaan na sakitna.”

¹³Na pion Jesus wi ifaka, nanattoy à Lazaro, ngim na naawatanni, nasusuyop yakay. ¹⁴Sachi ad imparawag Jesus wi nangifaka, “Natoy

à Lazaro, ¹⁵ngim mamfaruwanyu tan maichà ta natayana, ta awad mamatiyanyun saon. Siyan intau ilan à siya.”

¹⁶Sachi ad nan-ukud na osay furunni wi Tomas wi apil, ad ananan chiani, “Intau losan an Aputau, ta nu patoyonchà siya, itoytau ko losan!”

À Jesus Na Mangipauli Manaku Ta Natoy

¹⁷Chummatong-ani pun ad Betania, chingngor Jesus wi nar-us nilofon à Lazaro ta apatpadchana. ¹⁸Na ili wi Betania, turu nin wi kilometron aachayunad Jerusalem, ¹⁹siyan ad-adchuwana na iJerusalem wi ummoy nakafakungun ta sunudcha Marta an Maria.

²⁰À Maria, iningkaw ta foroy, ngim chingngor pu Marta wi chumatong-ani, ummoyna inafot à Jesus. ²¹Ad ananan siya, “Apu, nu iningkaw-ad asna, foon pù natoy na sunud-u! ²²Ngim akammù wi uray na sana, nu sinun imusom an Apudyus, adchonon sia.”

²³Ad anan Jesus an siya, “Umuli matakun sunudnu.”

²⁴“Oo, akammù wi umuli matakun,” anan Marta, “tan tuttuwaò wi umuli matakun losani natoy à tapin na padcha.”

²⁵Ad anan Jesus an siya, “Saon na mangipauli manaku ta taku, ya saon akon mangatod ta mannaynayuni fiyag. Siyan sinumani mamatin saon, uray nu matoy, takuwò à siya. ²⁶Ya sinumani natattaku, nu mamatin saon, achi pu matoy à ing-ingkana. Tuttuwaomna?”

²⁷“Oo, Apu, tuttuwaò!” anan Marta. “Ya tuttuwaò ako wi sian Cristu wi Anà Apudyus, wi impustanay umalid asnay luta.”

Nan-ifil À Jesus

²⁸Imfakan pu Marta na sachi, ummoy ta foroycha ad inayakanà Maria, ad inyakutimtimna, anana, “Chummatong à Aputau ad ayakanà sia.”

²⁹Na nangngoran Maria ta sachi, inaw-awaynay lummawa wi umoy mangafot an Jesus, ³⁰tan à Jesus, chaan pù chumatong ad ilicha, tan iniingkaw ta sachi nanaynan Martan chiani. ³¹Chachi taku wi naaamung ta foroy, nitun-udchan Maria ta lummawaana tan anancha pun nu umoy ta lofon man-ifil.

³²Ad chummatong pù Maria ta ikawni, nampalintumong ta sangwanan Jesus, ad anana, “Apu, foon à natoy na sunud-u nu iningkaw-ad asna!”

³³Na nangil-an Jesus an siyay man-ifiifil, ya chachi nifurun an siya wi losancha ko asiiifil, ummachaku ad naam-amod na somsomòna. ³⁴Ad anana, “Sinun nangilobnanyun siya?”

“Aschi, Apu,” anancha. “Intau ilan.”

³⁵Sachi ad nan-ifil akò Jesus. ³⁶Siyan anan chachi taku, “Amod tuwan somsomònan Lazaro!”

³⁷Ngim anan akon uchum, “Oo, ngim nu makakaan ta kurap na taku, panako imparufus na natayan na furunna nù?”

Na Ummuliyan Lazaro Natakuwan

³⁸Na ummachaniyan Jesus ta lofon, naam-amod na somsomòna. Na sachi lofon, liyang wi natangfan à topà. ³⁹Ad anan Jesus, “Aanonyun tangobna!”

Ngim inomoran Martà siya wi anana, “Apu, man-akub ta sana tan apatpadchan na natayana!”

⁴⁰Ad anan Jesus an siya, “Oo, ngim imfakà an sia, wi nu tuttuwaom, ilam na machayawan Apudyus.” ⁴¹Sachi ad inaanchan tangobna, ad nantangad à Jesus wi anana, “Ama, manyamanà an sia tan chongrom à saon. ⁴²Akammù wi chochongrom à saon, ngim ifakà à mangngoran na anchanayay taku ta tuttuwaoncha kuma wi sian nangifaun an saon.” ⁴³Imfakana ad na sachi, nampauy wi anana, “Lazaro, lumoswaa!” ⁴⁴Ad lummoswan sachi natoy wi nafufussung na imana ingkana ta chapanna ya uray na uruna. Ad anan Jesus ta chachi taku, “Obfachonyu ta manadcharan.”

Na Nantuturakancha Ta Mamatoyanchan Jesus

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luc 22:1-2

⁴⁵Chachi Judio wi nakafurfurun an Maria, achun namatin Jesus ta nangil-ancha ta sachi iningwana. ⁴⁶Ngim na uchum, ummoycha incharum ta chachi Fariseo na iningwan Jesus. ⁴⁷Ad chachi Fariseo ya pangpangun na papachi, impaayagcha chachi turay wi kukunsisar, ad nammimitingcha wi anancha, “Sinun oyyoontau ta sachi taku? Ad-adchuwan na oyyoonay kaskaschaaw! ⁴⁸Tan nu ikikinnòtau, anunu ad losan na taku sumurut an siya! Ad nu sachin màwa, umog-ot chachi turay ad Roma ad yam-anonchan Templotau, ad aanoncha kon losani manturayantau!”

⁴⁹Sachi ad nan-ukud na osa, wi Caifas na ngachanna, wi siyan Angatuwani Pachi ta sachi tawon. Anana, “Apay, maid pu kay ait à somsomòyu? ⁵⁰Tan foon pù ilasinyu wi un-unnoy na osà matoy à subfut na kaachuwani nu losantaury Judio?” ⁵¹Na sachi inukud Caifas, foon à somsomònan narpuwana ngim kapu ta siyan Angatuwani Pachi, siyan impasasmò Apudyus an siya wi masapur matoy à Jesus à sukat na losani Judio. ⁵²Ad foon akò afus na Judio na masubfut ta matayan Jesus, tan losani takuy niwaras ta luta wi anaon Apudyus, masubfutchà maugpunancha losan.

⁵³Nanipud ta sachi, nantuturag chachi pangpangun na Judio wi mamatoy an Jesus. ⁵⁴Siyan maid in-inon Jesus wi mangkagkaay ta awachan na kaachuwani Judio, siyan ummoy-anid Efraim wi ili wi achani ta lutay longaat, ad sachin iningkawanni.

⁵⁵Machanchanin sachi fiyastan na Judio wi Mangiyakasmooan, siyan nan-ar-arus ad Jerusalem na achuy taku wi narpu ta ailiili, ta umoycha

mampapor-as ta Templò manakanaanacha ta fiyasta, tan sachin ukalicha. ⁵⁶Ad na nansisib-atancha ta Templo, nan-asiiumuscha ta mipangkop an Jesus, wi anancha, “Sinun somsomòyu? Umali Jesus makafiyasta winnu foon?” ⁵⁷Ad chachi Fariseo ya pangpangun na papachi, imfilincha ta taku wi nu awad mangilan Jesus, masapur ifakacha ta mipatiliw.

Na Nallankaan Maria An Jesus Ad Betania

Mat 26:6-13; Mar 14:3-9

12 ¹Chaan onomi padcha ya chumatong na sachi fiyastay Mangiyakasmooan, ad asin-anin Jesus ummoy ad Betania wi ilin Lazaro wi impaulina tinaku. ²Ad sinakanachà siya ta sachi maschom, wi à Marta na nansanilu, ad iningkaw akò Lazaro wi nakaan an Jesus. ³À Maria, iningkaw an siyan osay futilya wi kanginaani lanog wi nardo wi fangfangu. Siyan innarana ad insiitna ta ikin Jesus, ad pinunasana ta fuùna. Ad summurut na fanguna ta sachi foroy. ⁴Sachi ad nanlilin osay disipulus Jesus wi à Judas Iscariote, wi siyan nangififik an Jesus, anana, ⁵“Tamako achina pu ilakun sanati lanogna ta awad maatod ta kakapus, tan umoy à turungkasut na nginana!” ⁶Na nangifag-ana ta sachi, foon à kapu ta somsomòna ta kakapus, ngim kapu ta anchun imana ad siyan nangchon ta pilak, ya asisipit.

⁷Ngim anan Jesus an Judas, “Sachi! Achiyu fiyangan à siya, tan inchulinnà para ta milobnà nu matoyà! ⁸Na kakapus, sikud wi awadchan chiayù tumurunganyu. Ngim à saon, foon à mafayakà wi ingkaw an chiayu.”

Nantuturagcha Koy Mamatoy An Lazaro

⁹Sachi ad, chingngor na achuy taku wi awad à Jesus ad Betania, siyan ummoycha ilan à siya. Ad foon à afus à Jesus à ummoycha ilan tan à Lazaro ako wi impaulina tinaku. ¹⁰Siyan chachi pangpangun na papachi, nantuturagcha koy mamatoy an Lazaro, ¹¹tan siyan pangkop na ummachuwan na Judio wi namatin Jesus wi nan-awichancha chicha.

Na Anungus Na Ummayan Jesus Ad Jerusalem

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luc 19:28-40

¹²Ad nafikat pun, chingngor chachi ad-adchuwani nakafiyastad Jerusalem wi chumatong à Jesus. ¹³Siyan naog-ognanchà tufun na allilison wi umoy mangafot an siya. Ad nampauycha, “Machayaw à Apudyus! Ya chayawontau kon annayay ummali wi narpun Apudyus, wi siyan Alitauy kanà Israel!”

¹⁴À Jesus, nangaabfayu ta ayyufun na afayu wi inchasanni, tan niyugis ta ukud Apudyus,

¹⁵“Chiayuy takud Jerusalem wi Sion, achiyu umogyat tan umalin Aliyu wi mangaabfayu!”

¹⁶À chiani wi disipulus Jesus, foon pù naawatanni ta sachi timpu nu sinun mapasamak. Ngim nangulin ad à Jesus ad langit, simsimdònin nàwan siya, wi tummuttuwaan na niyug-is.

¹⁷Na chachi taku wi nangila ta nangipauliyan Jesus nanakuwan an Lazaro, wi pin-awanà siya ad lummoswa, impakìnacha. ¹⁸Ad sachin nangabtan chachi ad-adchuwani taku an Jesus, tan chingngorchan mipangkop ta kaskaschaaw wi iningwana. ¹⁹Ngim chachi Fariseo, nan-asiakitùtùcha, “Sinu kon oyyoontau? Achitau pu makatipod an siya, tan ilanyu, losan na taku ta luta, losancha sumurut an siya!”

Na Nanganapan Na Uchumi Griego An Jesus

²⁰Na sachi ko, iningkaw na uchumi foon pù Judio wi narpud Griego wi nakafiyastad Jerusalem. ²¹Ad ummoychan Felipe (iBetsaidà siya wi misakup ad Galilea) ad anancha, “Apu, achi mafalin wi ing-ani ilan à Jesus?”

²²Siyan ummoy à Felipe an Andres ad imfakanan sachi, ad ummoychay chuwa wi mangifakan Jesus. ²³Ad anan Jesus an chicha losan, “Saon wi namfalin taku, chummatong ta sanan timpuy machayawà. ²⁴Tuttuwan ifakà an chiayu: nu maayyuwanan na fuor wi achi pu miyosò, achi pu umachu. Ngim nu miyosò na fuor ta luta wi milofon, umachu. ²⁵Na fuor, isun akon fiyagtaud asnay luta. Tan sinumani mangayyuwan ta fiyagnad asnay luta, wi fumaruwan yakan long-agnan afusi patkana, maid silfina tan matoy met laing. Ngim na takuy foon à fiyagnad asnay lutan patkana, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. ²⁶Siyan sinumani maryad mangwa ta piò, masapur surutonà saon. Siyan michokan saon ta umayà. Ya losani mangwa ta piò, pachayawon ako Amà chicha.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Matayana

²⁷Sachi ad, summauy à Jesus, wi mangifaka, “Napigsan somsomòu, ngim sinun ifakà? Chawatò an Ama ta achi pu mituruy na mipachas an saon? Foon, tan siyan pangkop-uy ummalid asnay luta.” ²⁸Sachi ad, nalluwaru wi anana, “Ama, ipailam na kachayawam!”

Ad magngor akon kinga wi narpud langit, wi anana, “Oo, impailà na kachayawà kapu ta iningwam, ad asin-u ko ipaila kapu ta sachi chanchani mipachas an sia.”

²⁹Chachi takuy naag-agsad ta sachi, chingngorchan kinga, ngim anan na uchum, nangichur. Ad na uchum, anancha, “Anghel na nakaukud an siya!”

³⁰Ngim summongfat à Jesus, wi anana, “Na kinga wi chingngoryu, foon pù katurungà yakan nipagngorana, tan katurunganyu ta maawatanyu wi chichingngorà an Apudyus. ³¹Tan na kachusaan na losani takud asnay luta wi foon pù mamati, miluki ta sana, tan sanan

maafakan Satan wi manturay an chicha. ³²À saon, nu mapatoyà ta kros, sachin mangayakà ta taku ta arutaruta ta umalichan saon.” ³³Na nangifag-an Jesus ta sachi, impaakammunan matayana.

³⁴Sachi ad summongfat chachi naarusi taku, wi anancha, “Ngim na sachi niyug-is wi lintogtau, anana wi na Cristu wi ipaalin Apudyus, matattakù ing-ingkana. Ad pam-ako anan wi mapatoy ta kros na sachi wi namfalin taku? Ad sinu kon sachi anami namfalin taku?”

³⁵Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Saon na silaw wi manilaw ta ayon na taku, ngim foon à mafayakà wi ingkaw an chiayu. Siyan patiyonyu kuman itudtuchù ta achiayu mifallu. Tan chachi achi pu pumati, maid akammucha ta umayancha. ³⁶Na sana, annaà wi silawyu, siyan patiyonyu kumà saon ta mamfalin-ayu anà Apudyus.”

Nalikat Na Mamatiyan An Jesus

Imfakan pu Jesus na sachi, lummayaw wi ummoy nantaru wi foon pù nampaila ta taku. ³⁷Uray nu ad-adchuwan na kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta sangwanan na taku, issiyay foon à mamatichan siya. ³⁸Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

“Apu, maid pu mamati ta ifakani, ad maid ako mamati wi sian mangwa ta kaskaschaaw.”

³⁹Siyan foon pù mafalin wi pumaticha, tan na sachi inyug-is ako Isaias, anana,

⁴⁰“Siyan isù kinurap Apudyus na atacha ya impatanginnan somsomòcha ta achicha pu ilasin na katuttuwaan, ya ta achicha pu maawatan na mipangkop an siya; tan nu nansakungchan Apudyus, pakawanonan fasurcha.”

⁴¹Inyug-is Isaias na sanat tan innilanan kina-Apudyus Jesus.

⁴²Uray nu sachi, achun pangpangun na Judio wi namati. Ngim achicha pu ipadlaw na pammaticha ta achicha pu miparyaw ta sinagogacha. ⁴³Ad un-unnoyonchan manayawan na takun chicha nu manayawan Apudyus an chicha.

Na Ukud Jesus Na Manusa Ta Taku

⁴⁴Asin ako kummingà Jesus, ad chinakorna, “Sinumani mamatin saon, foon à saon afus na patiyona, ngim patiyona kon sachi nangifaun an saon. ⁴⁵Ya sinumani mangakammun saon, akammuna kon nangifaun an saon. ⁴⁶À saon, ummaliyà ad asnay lutà manlawag ta somsomò na losani taku, siyan sinumani mamatin saon, marawakan na somsomòna ta achi pu iingkaw ta pangot. ⁴⁷Sinumani mangngor ta itudtuchù ad foon pù patiyona, foon à saon na manusan siya. Tan foon à ummaliyà ad asnay lutà manusa ta taku, tan na ummaliyà, ta saraknifà na taku. ⁴⁸Ngim na takuy achi pu mangakseptar an saon, ya foon pù patiyonan

itudtuchù, awad na manusan siyà tapin na padcha, tan na inug-ugku-u, sachin mail-an na kachusaancha! ⁴⁹Tuttuwachi, tan losani imfakà, foon à somsomòun narpuwana tan narpun Ama wi nangifaun an saon, tan siyan nangifaka ta losani ifakà. ⁵⁰Siyan ifakà na impaifakan Aman saon, tan akammù wi na imfakana, sachin mangatod ta mannaynayuni mafiyakan an siya.”

Na Namarfaran Jesus Ta Ikin Na Disipulusna

13 ¹Chaan osay padcha ta fiyastay Mangiyakasmooan ta nallausan na anghel ta aappuni, ad inakammun Jesus wi chumatong na timpuy mangulinanad langit an Amana. Amod na ayatna ta chachi summurut an siya ad asnay luta, wi maid miyisuwan na mangayatanan chicha, ad impaipailanan ayatna ingkana ta natayana.

²Nangan-ani ta sachi wi lafi, wi anungus na nakaan Jesus an chiani wi disipulusna, ad à Judas wi anà Simon Iscariote, narpas wi inawis Satan na somsomònà mangififik an Jesus. ³À Jesus, inakammuna wi impurang Amanan losani karobfongana, ad inakammuna ko wi Apudyus na narpuwana ya siya kon mangulinana. ⁴Ad na nangananni, summiad à Jesus ad inaannan kotap na silupna ad imfodnan tuwarya ta awàna. ⁵Ad impiyasnan chanum ta parangkan ad illukinay mamarfar ta ikini wi disipulusna achinaot ipunas na tuwaryay imfodna ta awàna. ⁶Sachi ad wi chummatong an Simon Pedro, anan Pedro, “Apu, pam-ako farfaran na iki?”

⁷Ad anan Jesus, “Foon pù maawatam ta sanan annayay oyyodò, ngim maawatam à awni.”

⁸Ad anan ako Pedro, “Kattoi achi pu mafalini sian mamarfar ta iki!” Ad anan Jesus, “Nu achì pu farfaran na ikim, achia pu mifilang à disipulus-u.”

⁹“Nu amasnat, Apu,” anan Pedro, “foon à afus na iki à farfaram, uray na imà ya urù!”

¹⁰Ngim anan Jesus, “Na nar-us nan-amos, foon à masapur misarad maamos tan pumopor-as, siyan afus na ikinà mafarfaran. Pumopor-as-ayu losan, ngim awad an chiayun osay foon.” ¹¹Inakammun Jesus na mangififik an siya, ad sachin nangifag-ana, “Awad na osay foon pù mampor-as.”

¹²Kinangput ad Jesus finarfaran na ikini, asinna innigkan silupna ad tummùchu. Ad ananan chiani, “Maawatanyun iningwà an chiayu?”

¹³Siya ananyun saon na misturuyu ya Apuyu, ad ustu met na ifakayu tan tuttuwa. ¹⁴Siyan saoni Apuyu ya misturuyu, nu saon na mamarfar ta ikiyu, masapur kuma wi man-asifarfar-ayu ko ta ikiyu. ¹⁵Iningwà na annaya ta awad turachonyu, ta sachi kuman oyyoonyu ta uchum.

¹⁶Tuttuwan ifakà an chiayu: maid sanilù nangatngatu nu apuna, ya maid

ako mafaun à nangatngatu nu sachi nangifaun an siya. ¹⁷Siyan kapu ta maawatanyun piò wi ifaka, lumagsak-ayu nu oyyoonyu!

¹⁸“Achi pu ifakan sanat an chiayu losan, tan akammù na kinatatakuyuy piniliyà, ya akammù akoy awad na osan chiayuy achi pu michoka ta annay ifakà. Ngim masapur tumuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, ‘Na osay nakàkàan an saon, siya kon mamatoy an saon.’ ¹⁹Ifakà na annayan chiayu ta sanay chaan pu màwa, ta nu màwa, siyan manuttuwaanyu wi tuttuway saon na impustan Apudyus wi umali. ²⁰Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mangipatog ta takuy ifaun-u, patkana kò saon; ad nu patkanà saon, patkana kon sachi nangifaun an saon.”

Na Nangifag-an Jesus Wi Awad Na Mangifik An Siya

Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luc 22:21-23

²¹Na nangifag-an Jesus ta anchanaya, summauy, ad anana, “Tuttuwan annayay ifakà: awad na osan chiayu wi mangifik an saon.”

²²Ad nan-asilaani wi disipulusna tan maid inakammuni nu sinun ustuy imfakana. ²³Saoni ay-ayaton Jesus, nichachar-akà an siya wi tummutùchu. ²⁴Siyan siningyaranà an Pedro ta imusò an Jesus nu sinun takuy ukuchona.

²⁵Ad nisachakà an Jesus achìwot imuson, “Apu, sinun takuy ug-ugkuchom?”

²⁶Ad anan Jesus, “Na takuy mangadchà ta tinapoy wi ilunong-u, siya!” Ad illunong Jesus na tinapoy ad inadchonon Judas wi anà Simon Iscariote. ²⁷Ad innaran Judas na sachi tinapoy, ad na sachi, nan-uwan Satan à siya. Ad anan Jesus, “Ing-a ta aw-awaynuy mangwa ta sanati som-osom-om!” ²⁸Ngim chiani wi nan-ooan, foon pù maawatanni nu sinun sachi imfakan Jesus an Judas. ²⁹Na uchum, anancha pun nu imfaun Jesus à siyà mangnginà masapurni ta fiyasta, winnu mangatod à pilak ta kakapus, tan Judas na nanangchon ta pilak.

³⁰Ad inawat pu Judas na tinapoy, lummayaw. Lafin nàwaan losan na anchanaya.

Na Adchatuy Lintog Jesus Ta Taku

³¹Lummayaw pù Judas, imfakan Jesus an chiani, “Saoni namfalin taku, chummatong ta sanan kachayawà. Ad nu machayawà, machayaw akò Apudyus. ³²Siyan nu saon na mangipaila ta kachayawan Apudyus, ipailan ako Apudyus na kachayawà, ad sanan màwaana. ³³Chiayuy isù anà, sin-aitan yakan ingkawà an chiayu. Ad nu awni, anaponà an chiayu. Siyan na imfakà ta chachi pangpangun na Judio, isarad-u ifakan chiayu, wi achiayu pu makaali ta umayà. ³⁴Awad na adchatuy lintog wi ifilin-un chiayu: masapur man-asiay-ayat-ayu. Na isun na mangayatà an

chiayu, sachi kon isuwonyuy man-asiayat. ³⁵Tan nu man-asiay-ayat-ayu, ilasin na losani taku wi chiayun disipulus-u.”

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luc 22:31-34

³⁶Sachi ad anan Simon Pedro, “Apu, sinu kon umayam?”

Ad anan Jesus, “Achiayu pu makaali ta umayà ta sana, ngim mitun-ud-ayù tapin na padcha.”

³⁷Ad anan Pedro, “Apu, tamako achiyà pu makatun-ud an sia ta sana? Tan nakasakanaà wi mitun-ud an sia, uray matoyà!”

³⁸Ad anan Jesus, “Tuttuway nakasakanaay makàtoy an saon? Tuttuwan ifakà an sia, Pedro: nu chaan pun na awitan manullaù à awni, namitluwonà illifak.”

À Jesus Na Charan Wi Umoy Ad Langit

14 ¹Sachi ad imfakan Jesus an chiani wi disipulusna, “Achiayu machanakan ta uray sinuman. Piyaronyù Apudyus, ya piyaronyu kò saon. ²Ad-adchuwan na màkawan ta foroy Ama. Siyan inyà umuna mangisakanà ingkawanyu. Nu foon pù tuttuwa, achi pun na imfakan chiayu. ³Ad nu marpas-u isakanan ingkawanyu, mangulinà akoy mangaran chiayu, ta na ingkawà, sachi kon ingkawanyu. ⁴Akammuyun charan wi umoy ta sachi umayà.”

⁵Anan Tomas an siya, “Apu, maid pu akammuni ta umayam, siyan sinun mangakammuwanni ta charan nù?”

⁶Ad anan Jesus an siya, “Saon na charan wi umoy an Apudyus, siyan maid pu makaoy an siya nu foon à saon na mangiyoy. Saon akon puun na tuttuway mapati, ya saon akon marpuwan na mannaynayuni fiyag. ⁷Siyan nu illasinyù saon, ilasinyu kò Ama. Ad manipud ta sana, tuttuway illasinyù siya tan innilayu.”

⁸Ad anan ako Felipe an siya, “Apu, ipailam à Amam an chiani, ta mat-op-ani.”

⁹Ad summongfat à Jesus wi anana, “Felipe, nafayakà wi iniingkaw an chiayu losan, ad chaannu pù ilasin à saon? Na nangilan saon, innilana kò Ama. Ad apay ifakam an saon wi ipailà à Ama an chiayu? ¹⁰Achiyu pu tuttuwaon wi man-isuanin Ama? Losan na imfakà an chiayu, foon pù somsomdun narpuwana tan narpun Ama wi awad an saon. Ya losan na iningwà, sachin man-iwaaranan saon. ¹¹Tuttuwaonyu kuman ifakà wi man-isuanin Ama. Ad nu achiyu pu tuttuwaon na annayay ifakà, tuttuwaonyu kuma kapu ta oy-oyyoò.

¹²“Tuttuwan ifakà an chiayu: sinumani mamatin saon, mafalini oyyoonan isun na iningwà. Ya chakchakor akon lisortan na oyyoona nu iningwà, tan mangulinà an Ama à katurunganyu. ¹³Ad na sinumani

chawatonyun Ama kapu ta pammatiyun saon, oyyò ò kachayawan Ama, wi na machayawana, mipakapun saon wi Anàna. ¹⁴Uray sinumani chawatonyu kapu ta pammatiyun saon, oyyòð.”

Na Nangipustaan Jesus Wi Awad Na Misukat An Siya

¹⁵Ad inturuy Jesus wi anana, “Nu tuttuway ay-ayatomyù saon, kapilitani oyyoonyun filin-u. ¹⁶Ad ifakà akon Ama ta ipaalinan misukat an saon ta siyan Tumuturung an chiayu. Siyan Ispiritun Apudyus wi makarong-ag an chiayù ing-ingkana. ¹⁷Ad siya kon mangipaakammu ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus. Achi pu mafalin wi maatod na Ispiritun Apudyus ta takuy foon à mamati, tan achicha pu imatunan à siya, ad foon akò maawatanchan mipangkop an siya. Ngim chiayu, maawatanyun mipangkop an siya tan iingkaw an chiayu, tan makarong-ag an chiayù ing-ingkana.

¹⁸“Ad uray lumayawà, foon pù fayfay-anà chiayu, tan mangulinà. ¹⁹Ngim foon à mafayag ad achiyà pu asin ilan ta chachi foon à mamatid asnay luta; ngim chiayu, asinyu ilan à saon. Kapu ta matakuwà à ing-ingkana, matakuyu kò ing-ingkana. ²⁰Ad nu chumatong na màwaan na annaya, sachin mangakammuwanyuy ingkawà an Ama. Ya isuna kon chitau, tan ingkaw-ayun saon ya isunay ingkawà an chiayu.

²¹“Sinumani mangngor ta filin-u ya patkona, siyan tuttuway mangay-ayat an saon. Ad kapu ta inay-ayata, ay-ayaton Amà siya. À saon, ay-ayato akò siya, siyan ipaakammu an siyan losani mipangkop an saon.”

²²Sachi ad nan-ukud à Judas wi foon à Iscariote, wi anana, “Apu, apay chiani kan mampaakammuwam ta mipangkop an sia, wi foon pun à chachi taku wi foon à mamati?”

²³Ad anan Jesus, “Na takuy mangay-ayat an saon, kapilitani patkonchan filin-u, siyan ay-ayaton Amà chicha. Ad à chianin Ama, ingkaw-ani kon chicha. ²⁴Na takuy foon à mangay-ayat an saon, foon pù patkonchan filin-u. Na losani imfakà, foon à somsomòun narpuwana ngim narpun Ama wi nangifaun an saon.

²⁵“Imfakà losan na anchanayan chiayu ta annay ingkawà an chiayu. ²⁶Ad na Tumuturung wi ipaalin Apudyus an chiayu, wi siyan Ispiritu wi misukat an saon, siyan mangitudtuchun chiayu ta losani chaan pù mipaakammu, ya ipasasmòna kon losani imfakà.

²⁷“Siyan uray lumayawà, tumarnan somsomòyu tan adchè an chiayun matarnaan na somsomò wi marpun saon. Na losani luta, maid pu makaatod ta isun na annayay matarnaan na somsomò. Siyan achiaiyu machanakan ya achiaiyu umogyat. ²⁸Chingngoryun imfakà an chiayu, wi lumayawà ad mangulinà asin. Siyan nu tuttuway ay-ayatomyù saon, maragsak-ayu kuma kapu ta umayà an Ama wi siyan nangatngatu nu saon. ²⁹Imfakà losan na anchanayan chiayu ta chaancha pù màwaan,

ta nu màwa, sachin manuttuwaanyu ta pammatiyun saon. ³⁰Manipud ta sana, maid achù ifakà an chiayu, tan à Satan wi turay na takud asnay luta, chanchanin timpuy mamachasanan saon mangafakan. Ngim maid pu karobfonganay mangafak an saon. ³¹Ngim uray, miparufus na oyyoona tan masapur maawatan na takud asnay luta wi ay-ayatò à Ama, siyan oyyoò losan na imfakana.”

Sachin anan Jesus, ad imfakana kon chiani, “Intau, lumayawtaud asna.”

Na Nangiyalikan Jesus Wi Siyan Puun Na Imong

15 ¹Sachi ad nan-alig à Jesus, wi anana, “Saon na isù puun na osay imong, ad à Ama, siyan isù manarkon ta imong. ²Chachi takuy mamatin saon, chichan isù pangà. Ad nu awad pangà wi achi pu mamunga, pangapangan Ama. Ngim chachi mamunga wi panga, charucharusan Ama ta umachun fungacha. ³Isuayù nacharusan kapu ta intudtuchù an chiayu. ⁴Siyan kanayun-ayu mamatin saon ta kanayunà iingkaw an chiayu. Isun na sachi panga, achi pu mamunga nu maid pu puunna, tan na puunna siyan marpuwan na fiyagna. Isuna kò chiayu, tan nu achiayu pu mamati kanayun an saon, achiayu pu makafunga tan achiayu pu makàwa ta mamfaruwò.

⁵“Saon na puun na imong ad chiayun pangà. Siyan na takuy mamati kanayun an saon, ya iingkawà an siya, mamungà achu tan oy-oyyoonan achuy mamfaruwò. Ngim nu maichà an chiayu, achiayu pu makàwa ta mamfaruwò. ⁶Na takuy foon pù mamati kanayun an saon, siyan isù panga wi mifallu. Marangu ya maugpun ad maapuyan. ⁷Siyan nu kanayun-ayu mamatin saon, ya maimuran intudtuchù ta somsomòyu, mafalini chawatonyun uray sinuy pionyu, ad màwan chiayu. ⁸Nu mamungaayù achu, siyan machayawan Ama, ad sachi kon mangipail-ana wi chiayun tuttuway disipulus-u. ⁹Na isun na mangay-ayatan Aman saon, sachi kon mangay-ayatà an chiayu. Siyan ifainyu kuman ayat-un chiayu. ¹⁰Ad nu patkonyun intudtuchù, tuttuway ifainyun ayat-un chiayu, wi isun saon wi ifain-un ayat Ama an saon tan patkò na imfakana. ¹¹Imfakà an chiayun anchanaya ta michokaayu ta lagsak-u, ta maid pu kurang na lagsakyu.

¹²“Annayan ifilin-un chiayu: man-asiay-ayat-ayu wi isun na mangay-ayatà an chiayu. ¹³Maid osà achakran à ayat nu foon à ayat na takuy mangatod ta long-agna ta matoy à manakuwana ta fufurunna. ¹⁴Chiayun tuttuway fufurun-u nu patkonyun filin-un chiayu. ¹⁵Achì pu anani sanilù chiayu ta sana, tan na sanilu, maid akammunà turung na pàwan na apunan siya. Ngim ifilang-u chiayù fufurun-u, tan losani imfakan Aman saon, imfakà akon chiayu. ¹⁶Foon à chiayun namilin saon à umapuwanyu, ngim saon na namilin chiayù mamatin saon, ad chinutukà

chiayù mamungà achu. Ad mannaynayun akon fungayu, ta uray nu sinun chawatonyun Ama mipakapun saon, adchonon chiayu. ¹⁷Siyan annayan ifilin-un chiayu: man-asiay-ayat-ayu losan.

Na Manguraan Na Foon Pù Mamati An Chitauy Mamati

¹⁸“Achiayu maschaaw nu kuraon chiayu ta takud asnay luta wi foon pù mamatin saon, tan kinurachà saon inuna. ¹⁹Tan nu man-iisun somsomòyu ta chachi taku, ay-ayaton chiayu. Ngim kapu ta nafaliwan na somsomòyu ya piniliyà chiayù mamati, sachin manguraanchan chiayu. ²⁰Achiyu maliwatan na imfakà an chiayu, wi maid sanilù nangatngatu nu apuna. Siyan kapu ta pinalikatanà ta chachi foon pù mamati, kapilitani palikatan chiayu ko. Ad na utupna ko, nu awad nanuttuwa ta intudtuchù, kapilitani awad akon manuttuwa ta itudtuchuyu. ²¹Ngim losani oyyoonchan chiayu, oyyooncha kapu ta pammatiyun saon, tan maid akammuchan Ama wi nangifaun an saon.

²²“Nu foon pù ummaliyà ad asnay luta nantudtuchun chicha, mafalin nin wi ananchay maid fasurcha. Ngim kapu ta ummaliyà, maid manlasuncha ta fummasurancha. ²³Tan sinumani manguran saon, kuraona kò Ama. ²⁴Nu maid iningwà à kaskaschaaw wi maid takù makàwa, foon à mapafasurancha. Ngim kattoi innilacha chachi manuttuwaancha nu sinuwà, ad iissiyay kukullaonchà chianin Ama. ²⁵Ngim màwa losan à tumuttuwaan na sachi niyug-is ta Lintogcha, wi ‘Kuraonchà saon à maid kapuna.’ ”

²⁶Ad anana ko, “Ipaalì an chiayun sachi Tumuturung wi marpun Ama, wi siyan Ispiritun Apudyus, ya siya kon mangitudtuchu ta katuttuwaan an chiayu. Ad nu umali, tàchoranà an siya. ²⁷Ya uray chiayu ko, tàchoranà akon chiayu tan chiayun nituntun-ud an saon nanipud ta lukin na nantudtuchuwà.”

16 ¹Ad anan Jesus, “Impaakammù losan na anchanayan chiayu, ta uray sinuy mapasamak foon pu kumà manchuwachuwan pammatiyun saon. ²Tan chumatong na mamaryawanchan chiayu ta sinagogayu, ad maam-amod tan chumatong akon timpu wi nu patoyoncha chiayu, ananchay sachi nun mangwaancha ta pion Apudyus. ³Na mangwaan ta taku ta amaschin chiayu, tan maid akammuchan Ama ya maid ako akammuchan saon. ⁴Ngim ipaakammù an chiayu ta sana ta nu chumatong na mangwaancha, sosom-onyu kuma wi impaakammù an chiayu.

Na Oyyoon Na Ispiritun Apudyus

“Foon pù imfakà an chiayun losani anchanaya ta chamu tan iniingkawà an chiayu. ⁵Ngim ifakà ta sana, tan mangulinà ta sachi nangifaun an saon. Ad apay maid pu mangimus an saon ta umayà? ⁶Oo, tan akammù

wi isag-ayu mansasàuy kapu ta imfakà. ⁷Ngim tuttuwan annayay ifakà wi fumaruwanyun lumayawà, tan nu achiyà pu lumayaw, achi pu umalin sachi Tumuturing wi makarong-ag an chiayu. Siyan masapur wi lumayawà, ta ipaali à siya. ⁸Ad nu umali, ipakaawatna ta atakutaku wi nasaw-àcha mipangkop ta fumasurancha, ad na osa, nu sinun tuttuway maid fasurna, ya mipangkop ako ta chusan Apudyus. ⁹Nasaw-à chachi foon pù mamati mipangkop ta tuttuway fumasuran, tan na tuttuway fumasuran siyan achicha pu mamatiyan an saon! ¹⁰Ad nasaw-àcha ko mipangkop nu sinun tuttuway maid fasurna, tan na maid fasurna, saon, wi na matuttuwaana, mangulinà an Ama ad langit wi achiyà asin ilan an chicha. ¹¹Ya nasaw-àcha ko mipangkop ta kachusaan na taku, tan nar-us nifakan kachusaan Satan wi siyan manturay ta losani foon pù mamati.

¹²“Achun piò wi ifakan chiayu, ngim akammù wi achiayu pu makaawat ta losan. ¹³Ngim nu umalin Ispiritun Apudyus wi mangitudtuchun chiayu ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus, itudtuchuna kon tuttuway mapati. Ya foon pu kò somsomònan marpuwan na itudtuchuna, tan siya ifakanan chingngorna. Ad ipaakammuna kon màwà tapin na padcha. ¹⁴Ad ipachayawna kò saon, tan losani intudtuchù, nipiyan an siya wi mangipakaawat an chiayu. ¹⁵Na losani awad an Ama, awad ako losan an saon, ad sachin mangifag-à wi na Ispiritu, saon na marpuwan na itudtuchunan chiayu.”

Sauy Ya Lagsak

¹⁶Ad inturuy Jesus wi anana, “Foon à mafayag ad chumatong na timpuy achiyu pu mangil-an an saon, ya foon akò mafayag ad asinyu ko ilan à saon.”

¹⁷Na sachi, na uchum an chiani wi disipulus, ananchay nan-asiimus, “Sinun pionay ifaka? Tan ananay foon à mafayag ad maid ilantaun siya, ya foon akò mafayag ad asintau ilan à siya, ad anana nuy, ‘Tan inyà an Ama.’ ¹⁸Sinun mining na imfakanay, ‘Foon à mafayag?’ Tan achitau pun maawatan nu sinun ukuchona!”

¹⁹À Jesus, inakammuna wi makaim-imus-ani, ad anana, “Anaponyu nu sinun mining na imfakà an chiayu, wi ‘Foon à mafayag ya maid ilanyun saon, ya foon pu kò mafayag ad asinyu ko ilan à saon?’ ²⁰Tuttuwan ifakà an chiayu: nu màwan anchanaya, man-ifil-ayu ya sumauy-ayu. Ngim chachi takud asnay luta wi foon à mamatin saon, lumagsakcha. Sumauy-ayu, ngim foon à mafayag ad na sauyyu, mamfalin lagsak. ²¹Na miyalikana, isun na fufai wi mangkumut, wi ichamanan sikabna. Ngim nu fumùnag na anà, maliwatanan sikabna kapu ta lagsakna ta anàna. ²²Isunan chiayu, tan uray nu mansasàuy-ayu ta sana, foon pù mafayag ad lumagsak-ayu asin tan asintau man-asiila. Ad maid makaaan ta sachi wi lagsak wi ochasanyu.

²³“Manipud ta sachi timpu, foon à saon na manchawatanyu, tan à Ama. Ya tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani chawatonyun siya mipakapun saon, adchonon chiayu. ²⁴Ingkana ta sana, maid chinawatyun Ama à nangiyusaranyu ta ngachan-u. Ngim ta sana, manchawat-ayu ad awatonyu ta maam-amod na lagsakyu à maid kumurangana.”

Na Naafakan Na Sachi Manturay Ta Luta

²⁵Inturuy Jesus wi mangifaka, “Ar-alig na pinangifakà an chiayu ta achanaya, ngim chumatong na timpu wi achiyà pu man-alig tan ilawag-uy mangifaka ta mipangkop an Ama. ²⁶Ad nu chumatong na sachi wi timpu, Aman ustuy manchawatanyu wi usaronyun ngachan-u, tan foon à masapur wi saon na mangichawat para an chiayu, ²⁷tan amod na ayat Ama an chiayu kapu ta ayatyun saon ya namatiyanyu wi siyan narpuwà. ²⁸Tan tuttuway ummaliyà ad asnay luta wi narpun Ama, ad ta sana, lumayawà ad asnay luta ta mangulinà an siya.”

²⁹Sachi ad nan-ifakani wi disipulusna, ananni, “Ilam, maawatanni ta sanan ifagfakam tan foon à alig. ³⁰Ad na sana, sikurachuani wi akammum na losan, wi uray na simmosimmòni, siyan foon à masapur wi mansarudsud-ani. Ad sachin mamatiyanni wi Apudyus na narpuwam.”

³¹Sachi ad anan Jesus an chiani, “Tuttuway patiyonyu? ³²Tan chanchanin timpuy mafuaranyu, wi waschi osa umoy ta foroyna wi manaynan an saon. Ngim foon à ab-abfussanà tan iingkaw à Aman saon. ³³Impaakammù an chiayun anchanayay chaan pu màwa ta tumartarnan somsomòyu kapu ta pammatiyun saon, tan palikatan chiayu ta takud asnay luta. Ngim pumigsa kuman somsomòyu tan inafak-un Satan wi manturay ad asnay luta!”

Illuwaruwan Jesus Na Chachi Mamatin Siya

17 ¹Sachi ad wi imfakan Jesus na anchanaya, nantangad ad langit ad nalluwaru, wi anana, “Ama, chummatong na timpu wi màwaan na losani màwan saon. Siyan pachayawom à saon, wi sachin mangipachayawà akon sia. ²Impiyarnun saon na karobfongà wi mamiyang ta losani taku wi piniliyam wi mamatin saon, ta adchò an chichan mannaynayuni fiyag. ³Ad na mangawatancha ta mannaynayuni fiyag, tan patiyoncha wi sian tuttuway Apudyus, ya patiyoncha ko wi saon na Cristu wi impustam wi umalid asnay luta. ⁴Ama, impailà na kachayawam ad asnay luta, tan limpas-u iningwa na losani impàwam an saon. ⁵Siyan na sana, Ama, asinnu pachayawon à saon ta sangwanam wi isun na chamuy kachayawanta ta chaan pun na luta màwaan.

⁶“Na anchanayay disipulus-u, foon à mamaticha ta chamu, ngim kapu ta piniliyam chicha wi mamatin saon, impakaawat-un chichan mipangkop an sia, ad pinatichan ukudnu. Takum chicha, ngim

innadchom an saon. ⁷Ad na sana, maawatancha wi losani awad an saon, sian narpuwana tan sian nangatod. ⁸Ad intudtuchù an chichan losani imfakam an saon, ad pinaticha losan. Siyan tinuttuwacha wi sian narpuwà ya sian nangifaun an saon.

⁹“Siyan chawatò na turungnun chicha. Foon pù iluwaruwà chachi foon pù mamati, ngim afus chachi mamati wi innadchom an saon na iluwaruwà, tan takum chicha. ¹⁰Tan losani taku wi mamatin saon, takum chicha, ya takù ako. Ad mipachayawà mipakapun chicha. ¹¹Ad mangulinà an sia Ama, wi taynà ad asnay luta, ngim mataynan ako losan na anchanayay innadchom an saon. À siay machayawi Ama, usarom na mannakafalinnu wi mangayyuwan an chicha, ta mantitimpuyugcha isun na nantimpuyukanta. ¹²Na iningkawà an chicha, inayyuwanà chicha wi inyusar-un mannakafalinnu wi innadchom an saon. Siyan maid pu osà natarà, afus na sachi matarà à tumuttuwaan na sachi niyug-is. ¹³Mangulinà an sia, ad ipagngor-un chichan annayay ifakà an sia ta makaragrag sakchan saon wi maid makurangana. ¹⁴Intudtuchù an chichan losani imfakam an saon, ad sachin mangurkuraan chachi foon à mamati an chicha, tan isuchà saon, wi foon pù itimpuyug-un somsomòu ta chachi foon pù mamati. ¹⁵Ama, foon pù ifakà wi ilayawnu chicha ta umachayucha ta chachi foon pù mamatid asnay luta, tan na chawatò, ta ayyuwanam chicha ta achicha pu maawis an Satan. ¹⁶Na somsomòcha, isun na somsomòu wi foon à isun na somsomò chachi foon pù mamati. ¹⁷Siyan usarom na imfakam wi katuttuwaan à mangipapigsa ta somsomòchan sia ta oyyooncha afus na imfakam. ¹⁸Imfaun-u chichà umoy mangitudtuchu ta ukudnu ad asnay luta, wi isun na nangifaunam an saon. ¹⁹Adchò na long-ag-un sia wi matoy à para an chicha, ta pungsanom man-uwa chicha.

²⁰“Foon à afus na anchanayay mamati ta sanà iluwaruwà, tan uray na losani mamatin saon kapu ta itudtuchucha. ²¹Ad na chawatò ako, ta mitimpuyugchan chita wi isun na nantimpuyukanta. Tan na mantitimpuyukancha, sachin mamatiyan na atakutaku wi sian tuttuway nangifaun an saon. ²²Na nangipachayawam an saon, isuna kon mangipachayawà an chicha ta mitimpuyug na somsomòcha wi isun na somsomòta. ²³Kanayun-a iingkaw an saon ya kanayunà iingkaw an chicha ta maturungancha wi mantitimpuyug, tan sachin mangil-an na atakutakud asnay luta wi sian nangifaun an saon. Ya ilasinja ko wi ay-ayatom na anchanay mamatin saon wi isun na mangay-ayatam an saon.

²⁴“Ama, na chaan pun na luta màwaan, innadchom an saon na kachayawà kapu ta ayatnun saon. Ad na piò ta anchanayay piniliyam wi mamatin saon, iingkawchan saon ya ilanchan kachayawà à ing-ingkana. ²⁵Ama wi afaruwan, na chachi foon pù mamatin sia, tuttuway maid akammuchan sia. Ngim à saon, akammù sia. Ad na anchanayay

mamatin saon, akammucha wi sian nangifaun an saon, ²⁶tan intudtuchù an chichan mipangkop an sia. Ad iturturuy-u ko wi mangipakaawat an chicha losan ta mipangkop an sia, ta na pinag-ayatnun saon, sachi kon man-asiay-ayatancha, ta iingkawà akon chicha.”

Na Naniliwanchan Jesus

Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luc 22:47-53

18 ¹Sachi ad wi narpas na nalluwaruwan Jesus, impuyutnà chiani wi disipulusna ad chinomangnin nadchù wi wail ad Kidron. Ad ummoy-ani ta im-imong. ²Ad à Judas wi nangifik an Jesus, inakammunan sachi ikaw tan sachin sisib-atannin Jesus. ³Siyan intun-ud Judas na susurchachu ya uchumi kuwarcha wi imfaun na pangpangun na papachi ya Fariseo. Nan-ar-armascha ya nansisilawcha losan.

⁴Inakammun Jesus na losani mapasamak an siya, siyan ummoy nisib-at an chicha, wi anana, “Sinun anaponyu?”

⁵An anancha, “Jesus wi iNazaret.” À Judas wi nangifik, niyaslang an chicha.

Ad anan Jesus, “Saon met.”

⁶Na nangifag-an Jesus, “Saon met,” nansunodcha ad nampakrobcha.

⁷Ad inimus Jesus asin, “Ad, sinun anaponyu?”

Ad anancha ko, “Jesus wi iNazaret.”

⁸“Imfakà an chiayu wi saon met,” anan Jesus. “Siyan nu saon na anaponyu, achiyu itapin anchanayay fufurun-u.” ⁹Ifakan Jesus na sachi tumuttuwaan na imfakanan Amana ta nangifag-ana, “Maid pu osà natarà ta takuy innadchom an saon.”

¹⁰Sachi ad, à Simon Pedro wi nangkakamman, linùpusnan kamanna ad finaagnà Malco wi sanilun na Angatuwani Pachi, ad napingas na chiwawani ingana. ¹¹Ad anan Jesus an Pedro, “Ibroynun kamannu! Apay, anam pun nu achì pu iparufus na pion Ama wi màwan saon?”

Na Nipasanguwan Jesus An Anas

¹²Sachi ad, chachi susurchachu ya kumandercha, ya chachi kuwarcha wi Judio, tiniliwchà Jesus ad kinachilaanchà siya. ¹³Ad inyoychan Anas, wi atukangan Caifas wi Angatuwani Pachi ta sachi tawon. ¹⁴À Caifas akon nangifaka ta chachi furunnay Judio wi un-unnoy na osà matoy à masubfutan na losan.

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luc 22:55-57

¹⁵Sachi ad, chianin Simon Pedro, nitun-ud-anin Jesus. Ad kapu ta inakammuwà ta sachi Angatuwani Pachi, imparufusà wi makarnò an Jesus ta paway na foroyna. ¹⁶Ngim nataynan à Pedro ta lasin na arad.

Siyam namagkulinà à nakaukud ta fufai wi man-iib-at ta liwangan ta parnoona kumà Pedro. ¹⁷Ad linumnò pun, anan na sachi fufai an siya, “Sian osa met ta disipulus Jesus!”

“Foon,” anan Pedro.

¹⁸Nan-apuy na sasannilu ya kuwarcha ta paway tan tungnin, ad naag-agsadchay man-anichu. Siyam ummoy akò Pedro nakaanichu.

Na Nangimfistikaran Na Angatuwani Pachi An Jesus

Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luc 22:66-71

¹⁹À Anas wi Angatuwani Pachi ta sin-arkawan, inimfistikarnà Jesus mipangkop an chiani wi disipulusna, ya mipangkop ta itudtuchuna. ²⁰Ad summongfat à Jesus wi anana, “Losani nantudtuchuwà, sangwanan na taku ta sinagoga ya Templo wi makimkimungantau losan, siyam maid milifak à intudtuchù. ²¹Siyam apay saon na mansarudsucham wi foon à chachi nangngor, tan chingngorcha met na losani intudtuchù.”

²²Imfakan pu Jesus na sachi, linipak na osay kuwarchà siya ad anana, “Apay, amasnat na pinagsongfatnu ta Angatuwani Pachi?”

²³“Nu awad lawing à imfakà,” anan Jesus, “ifakam na arwingana. Ngim nu ustun imfakà, taako lumipak?”

²⁴Sachi ad pin-oy Anas à Jesus, wi natatàod na imana, an Caifas wi Angatuwani Pachi ta sachi timpu.

Asin Pedro Illifak Wi Siyam Furun Jesus

Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luc 22:58-62

²⁵À Simon Pedro, issiyay nakaan-annichu ta paway. Ad inimus na uchum an siya, “Sian osa met ta disipulus Jesus!”

Ngim illifak Pedro wi anana, “Foon.”

²⁶Sachi ad, nan-ukud na osay sanilun na Angatuwani Pachi, wi akin na sachi finaag Pedro, ad anana, “Kattoi innilà sia ta sachi im-imong, wi finurnam à Jesus.”

²⁷Ad asin Pedro illifak, ad nanullaù na awitan.

Na Nipasanguwan Jesus An Pilato Wi Fifinnachur

Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luc 23:1-5

²⁸Na sachi wi figfikar, illayawchà Jesus ta foroy Caifas, ad inyoychà siya ta pisanan na fifinnachur wi iRoma. Ngim chachi pangpangun na Judio, foon à linumnòcha ta pisina tan ipakarupchà makaisawancha nu lumnòcha ta foroy na foon à Judio. Ad nu lumnòcha, achi pu mafalini makaanacha ta sachi fiyasta wi Mangiyakasmaoan wi machanchani chumatong. ²⁹Siyam à Pilato wi fifinnachur, lummaway makaukud an chicha. Anana, “Payuko iyalin sanati takud asna? Ad sinun mangicharumanyu?”

³⁰Ad sinongfatan chachi Judiò Pilato wi anancha, “Apay, iyalinì siyad asna nu maid fasurna?”

³¹Ad anan ako Pilato, “Ikadyu kay, ta aranyu ta chiayun manguis à manurutanyu ta lintogyu.”

Ad anan chachi Judio, “Oo, ngim chiayuy iRoma, achiyu pu parufusan chiani wi pumatoy à taku.” ³²Amaschin iningwachan Jesus à tumuttuwaan na sachi imfakanay mipangkop ta karasin na matayana.

³³Sachi ad, asin linumnò à Pilato ta pisinana, ad impaayagnà Jesus, ad sinarudsudna, “Sian Alin na Judio?”

³⁴Ad summongfat à Jesus wi anana, “Tuttuway piomi maawatan nu sinuwà? Winnu ifakamnat tan chingngornun imfakan na taku?”

³⁵Ad anan Pilato, “Apay, Judiowà ta akammù na mipangkop an sia? Na anchanayay kailiyam wi Judio ya chachi pangpangun na papachiyu, chichan nangicharum an sia. Ad sinun iningwam?”

³⁶Ad anan Jesus, “Foon à asnay lutan ustuy man-Aliyà, tan nu man-Aliyà ad asnay luta, kapilitani nakapatoy na chachi disipulus-u ta achiyà pu matiliw ta chachi pangpangun na Judio. Ngim foon pù annay lutan ikaw na kina-Ali.”

³⁷“Nu amasnat, tuttuway Alia?” anan Pilato.

Ad anan Jesus, “Ustun ifakam. Tan na katuttuwaan, na pangkop-uy umalid asnay luta miyanà à taku, ta ipaakammù na katuttuwaan. Ad sinumani maryad ta katuttuwaan, patiyonan ifakà.”

³⁸“Ad, maakammun katuttuwaan?” anan ako Pilato.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy
Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luc 23:13-25

Sachi ad asin lummawà Pilato wi man-ukud ta chachi taku. Anana, “Maid inchasà à fasur na annayay taku. ³⁹Siyam kapu ta awad na ukaliyu wi nu chumatong na annayay fiyastayu wi Mangiyakasmaon, awad kanayun na osay farud wi iparufus-u, siyan pioniyu iparufus-un annay Aliyuy Judio?”

⁴⁰Sachi ad asipapauycha wi anancha, “Foon à siyan parufusam ta à Barrabas na parufusam!” Na sachi Barrabas, akkawan.

19 ¹Sachi ad, impaabchoy Pilatò Jesus ta susurchachuna. ²Ad chachi susurchachu, fummaliugchà lasi ad impayunguschan siya wi sachi nun koronana tan Ali, ad sinilupancha kò siyà mancharaag wi isù silup na Ali. ³Ad inamsiwcha kò siya wi anancha, “Kattoi annayan Alin na Judio!” Imfakacha ad na sachi, linipakcha pà siya.

⁴Sachi ad asin ako lummawà Pilato ad imfakana ta chachi taku, “Iparawà na annayay taku à mangil-anyu wi maid pu inchasà à fasurna.” ⁵Ad imparawachà Jesus wi issiyan lasi ta uruna ya nasisillupan akò mancharaag. Ad anan Pilato, “Ilanyuna nu chaan-ayu pu mat-op!”

⁶Ngim na nangil-an chachi pangpangun na papachi ya chachi kuwarcha an Jesus, losancha inip-aw, “Ilansayù siya ta kros! Patoyonyù siya!”

Ad anan Pilato an chicha, “Ikadyu kay nu ananyuy ilansayù siya, tan maid pu fasurnà inchasà.”

⁷Ad summongfat chachi takuy ad-adchuwana wi anancha, “À matungparan na lintogni wi Judio, masapur wi matoy na sanat tan iningwanan long-agnà anà anu Apudyus.”

⁸Na nangngoran Pilato ta sachi, naam-amod na ogyatna. ⁹Ad asin ako Pilato imparnò à Jesus, ad sinarudsudna, “Sinun tuttuway narpuwam?”

Ngim foon pù sumongfat à Jesus. ¹⁰Siyan anan Pilato an siya, “Taàako achi songfatan? Apay, achim pu akammuy annan karobfongà wi mangiparufus an sia winnu mangiparansan sia?”

¹¹Ad summongfat à Jesus wi anana, “Maid pu karobfongami mangwà uray sinuy oyyoom an saon nu foon à iparufus Apudyus. Siyan na takuy nangipurang an saon an sia, chakchakor na fasurna nu sia.”

¹²Chingngor ad ako Pilato na sachi, inyanapnan oyyoonay mangiparufus an Jesus. Ngim nampaupay chachi taku wi anancha, “Nu parufusam à siya, foon pù Ali Cesar na tàchoram tan annay afusurna. Tan sinumani mangifaka wi siyan Ali, isù pursonan saad na Alitaud Roma!”

¹³Chingngor ad Pilato na impauycha, asinna ko imparawà Jesus, ad inyoyna ta ikaw wi manguisana ta taku, wi farfarun archanna, wi Gabata na ngachanna ta Hebreo wi ukud, ad tummùchù Pilato ta uùchuwana.

¹⁴Na sachi uras, chanchanin mamatù, wi na mafikat, milukin sachi fiyasta wi Mangiyakasmoan. Sachi ad imfakan Pilato ta chachi taku, “Ikadyu, tan na annay Ali, tuttuway Aliyu!”

¹⁵Ad asipapauycha wi anancha, “Patoyonyù siya! Ilansayù siya ta kros!”

Ad inimus Pilato, “Apay, patoyò na Aliyu?”

Ad anan chachi pangpangun na papachi, “Maid uchum à Alini nu achi afus à Cesar!”

¹⁶Sachi ad impurang Pilatò Jesus an chicha ta ikadcha wi mangilansa.

Na Nilansaan Jesus

Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luc 23:26-43

¹⁷Ad innarachà Jesus, ad impafuudchan siyan krosna wi mangiyoy ta lukar wi ananchay “Tung-ar na Uru,” wi Golgota na ngachanna ta Hinebreo. ¹⁸Ad illansachà siya ta krosna, ad iningkaw akon chuway nilansa, ad nangkawaonchà Jesus. ¹⁹Iningkaw akon impaiyug-is Pilato wi impaotcha ta kros Jesus, wi anana, “Jesus wi iNazaret, wi Alin na Judio.” ²⁰Turuy karasi wi ukud na niyug-isana, wi Hebreo, Latin ya Griego.

Ad-adchuwana na taku wi namasa, tan niyachanid Jerusalem ta sachi nilansaana. ²¹Sachi ad ummoy chachi pangpangun na papachi an Pilato wi manlili, anancha, “Foon kumà inyug-isnuy ‘Alin na Judio’. Na inyug-isnu kuma, ‘Anana nu, Saon na Alin na Judio!’ ”

²²Ad sinongfatan Pilato chicha, “Na piò wi miyug-is, sachin niyug-is.”

²³Narpas ad wi illansan chachi susurchachù Jesus, innarachan silupna ad nan-apatoncha ta marnobchay opat. Ad innaracha kon silupnay lagkoyloy. ²⁴Ad nan-uukudcha wi anancha, “Achitau pu kissayon na annaya, ta mamfunfunuttau ta ilantau nu sinun mangin-uwa.” Amaschin tummuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Finingfingaychan silup-u ad namfunfunutanchan lagkoyloy wi silup-u.” Ad sachin iningwan chachi susurchachu.

²⁵Na sachi, ummaagsad-ani ancha inan Jesus ta achani ta krosna, wi iningkaw akon inaona wi sunud inana, ya Maria wi asawan Cleofas, ya Maria Magdalena. ²⁶Ad sachi wi innilan Jesus à inana ya saoni disipulusna wi ay-ayatona, anana, “Ina, ifilangnù Juan à anànu.”

²⁷Ad anana kon saon, “Siay Juan, inaom à Ina.” Ad nanipud ta sachi, iningkaw à inanan chiani.

Na Natayan Jesus

Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luc 23:44-49

²⁸Sachi ad, inakammun Jesus wi limpasna losan na nipiyan an siya, ad anana, “Nauwawà.” Inukudnan sachì tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus.

²⁹Ad illunongchan impaawchay luput ta ilom ad impasupsupchan Jesus. ³⁰Ad sinupsupan pu Jesus, anana, “Narpas losan.”

Imfakana ad na sachi, nalluptungoy ad natoy.

Na Nanuyuanchan Jesus

³¹Chachi pangpangun na Judio, ummoychan Pilato ifaka ta maptod kuman ikin chachi nilansa ta mallasun matayancha, ta maaanacha ta kros. Tan nu mafikat, sachin fiyastacha wi kattoi pananggilin, siyan achi pu kuma iingkaw chachi nilansa ta kroscha. ³²Siyan ummoy chachi susurchachu manchatar ta ikin chachi nilansa. Pintodcha ad na ikin na chuwa, ³³ananchay isunubchan uwan Jesus, ngim innilachay nanattoy, siyan foon pù pintodchan ikina. ³⁴Ngim inchuyù na osay surchachun tufayna ta futi Jesus, ad nachisan lummoswan chara ya chanum. ³⁵Saon wi nangiyug-is ta annaya, innilà na losani nàwa, siyan tàchorà wi tuttuwa losan. Siyan tuttuwan annayay ug-ugkuchò, ta pumatiayu ko. ³⁶Nàwa losan à tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Maid pu osà maptod ta tung-arna.” ³⁷Ya awad akon niyug-is wi anana, “Fufuyyaoncha kon sachi taku wi chinuyùcha.”

Na Nilobnan Jesus

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luc 23:50-56

³⁸Narpas ad na sachi, iningkaw na osay iyArimatea, wi Jose na ngachanna. Namatin Jesus, ngim intarunan pammatina kapu ta ogyatna ta chachi pangpangun na Judio. Na sachi Jose, ummoynan Pilato imfaka ta aranan lachag Jesus. Ad intay-un Pilato, siyan ummoyna innara. ³⁹Ad ummoy akò Nicodemo, wi siyan ummoy an Jesus ta sillafiyon. Ad inyoyonan limampuruy kiluy fangfanguy mirra ya aloe wi mitapi ta natoyi milofon. ⁴⁰Ad innarachan lachag Jesus, ad finussungcha ta luput wi narafuwan à fangfangu, wi sachin ukalini wi Judio nu awad ilofonni. ⁴¹Ad-adchaniyan ta nilansaan Jesus, iningkaw na im-imong. Ad na sachi im-imong, iningkaw na àoyyay lofon wi maid nilofon. ⁴²Ad kapu ta machanchani milukin panagngilini padcha, ya achanin sachi lofon, sachin nangilobnanchan Jesus.

Na Lofon Wi Maid Iningkaw

Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luc 24:1-12

20 ¹Wiswisnit pun ta Chumingku, ummoy à Maria Magdalena ta lofon. Chummatong pun, innilanay naiib-at na lofon. ²Siyan nanodchà wi ummoyna ifakan chianin Pedro. Anana, “Illayawchan long-ag na Aputau ta lofon, ad maid akammuni nu sinun nangiyayancha!”

³Sachi ad lummawaanin Pedro ta ing-ani ilan na lofon. ⁴Nanodchàani wi chuwa, ad kapu ta mamfilokà, saon na ummunay chummatong. ⁵Nayyuungà wi nangilad charom, ad afus na fassung à maila, ngim foon pù lumnoà. ⁶Ngim Pedro wi ummun-unud, nangaw-as ad charom, ad innilana kon fassung, ⁷ya fassung na urunay nakupin naitalin. ⁸Sachi ad linumnoà ako wi mangila. Na nangil-à, sachin namatiyà wi ummuli natakù Jesus. ⁹Tan na sachi timpu, chaanni pù maawatan na niyug-is ta awi wi ananay masapur matoy à Jesus ya umuli matakù. ¹⁰Sachi ad, lummayaw-ani.

Na Nampail-an Jesus An Maria Magdalena

Mat 28:9-10; Mar 16:9-11

¹¹Ngim à Maria Magdalena, iningkaw ta lasin na lofon, wi nan-ifiifil. Ad na man-ifiifilana, nayyuung wi nangilad charom, ¹²ad innilanan chuway anghel wi nansisillupchà mamputilà, wi tummutùchu ta nifanatan na lachag Jesus. Na osa, tummutùchu ta uulluwan, ad na osa, tummutùchu ta ikkiyan. ¹³Sachi ad inimuscha, “Paako man-ifiifil, sunud?”

Ad anan Maria, “Tan illayawchan long-ag na Apuni, ad maid akammù ta nangiyayancha!”

¹⁴Sachi ad nantuwili ad innilanà Jesus wi ummaagsad, ngim foon pù immatunanay siyà Jesus. ¹⁵Ad anan Jesus an siya, “Paako man-ifiifil, sunud? Ad sinu kon anapom?”

Na somsomò Maria, anana pun nu siyan takuy mamfantay ta murmura, siyan anana, “Nu sian nangilayaw an siya, pangaasim ta ifakam na nangigkaam ta inyà aran.”

¹⁶Sachi ad imfakan Jesus an siya, “Maria!”

Ad nasanakung à Maria ad anana ta Hinebreo, “Rabboni!” wi na pionay ifaka, “Apu!”

¹⁷“Oo, ngim achiyà ognan,” anan Jesus, “tan chaanà pu umoy an Ama ad langit. Ngim ing-a ifaka ta chachi fufuruntau wi inyà ad langit an Ama wi Apudyus, wi siya kon Amayu wi chayawonyu.”

¹⁸Sachi ad ummalin Maria imfakan chiani wi disipulus Jesus wi innilanà Apu Jesus. Ad inisturyana losan na imfakan Jesus an siya.

Na Nampail-an Jesus ta Disipulusna

Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luc 24:36-49

¹⁹Mummaschom pun ta sachi wi Chumingku, naamung-ani wi disipulus Jesus ta foroy wi nichaig tan ummogyat-ani ta chachi pangpangun na Judio. Ad narnoswà Jesus wi nakaagsad an chiani, ad anana, “Annaà, ta mamfarun somsomòyu.” ²⁰Imfakana ad na sachi, impailanan imana ya futina. Siyan amod na lagsakni ta nangil-annin siya. ²¹Sachi ad anan ako Jesus an chiani, “Fumarun somsomòyu! Ifaun-u chiayù mantudtuchu wi isun na nangifaunan Aman saon.” ²²Sachi ad insap-uynan chiani, ad anana, “Awatonyun Ispiritun Apudyus. ²³Sinumani fasur na taku wi pakawanonyu, tuttuway mapakawan. Ad sinumani achiyu pu pakawanon, achi pu ko mapakawan.”

Nalikat Na Namatiyan Tomas

²⁴À Tomas, wi ananchay Apil, wi osay furunni wi disipulus Jesus, niyaspur wi maid à siya ta sachi nampail-an Jesus an chiani. ²⁵Siyán inisturyanin nangil-annin Apu Jesus.

Ngim anana, “Mafalin ayan sachi? Achi pu tuttuwaon ingkanà ilà na pilat na lansa ta imana, ya ingkanà agpachà na futina.”

²⁶Na asini Chumingku, asin-ani naamung wi disipulus Jesus ta nanchaig wi foroy, ad nitimpuy iningkaw akò Tomas. Ad lummoswa kò Jesus, ad anana, “Annaà ako ta fumarun somsomòyu.” ²⁷Ad ananan Tomas, “Annayan imà ta ilam ya ognam na pilatna, ya agpacham na futiù ta tuttuwaom. Achi kuma manchuwachuan pammatim an saon!”

²⁸Ad anan Tomas, “Apu, patiyò wi sià Apudyus!”

²⁹“Mamfaru tan tuttuway mamatia kapu ta innilam,” anan Jesus. “Ngim simfumaru chachi chaan pù mangilan saon ad mamaticha ko kay!”

Na Puntus Na Annayay Nibru

³⁰Ad-adchuwan na uchumi kaskaschaaw wi iningwan Jesus ta sangwananni wi disipulusna, wi foon à inyug-is-u ta annayay nibru. ³¹Ngim inyug-is-un anchanayà mamatiyanyu wi à Jesus siyan tuttuway Anà Apudyus wi impustanay umali. Ad nu mamatiayu, makafiyag-ayun siyà ing-ingkana.

Na Asin Nampail-an Jesus Ta Pituy Disipulusna

21 ¹Iningkaw akon osay nampail-an Jesus an chiani wi disipulusna ta sachi Fayfay wi Tiberias. Amasanan nàwaana: ²Na sachi timpu, niyaspur wi iningkaw-ani wi Simon Pedro, ya Tomas wi Apil, ya Natanael wi iCana wi nisakup ad Galilea, ya chiani wi chuway anà Zebedeo, ya chuwa koy furunni. ³Ad anan Simon Pedro, “Inyà manakufur.”

Ad ananni ko, “Furnanni kò sia.” Siyan ummoy-ani losan namfangka, ad linabrafini wi nanakufur, ngim maid pun innarani. ⁴Ad wiswisnit pun, iningkaw na osay ummaagsad ta tarantag, wi Jesus, ngim foon pù immatunanni. ⁵Ad ananan chiani, “Awad pinuntaanyu, susunud?”

“Maid pun,” ananni.

⁶Ad anan Jesus, “Itop-aryun takufuryu ta apot ta machiwawan na fangka, ta awad puntaanyu.” Siyan intop-arni, ad achiani pu nakakuykuy tan ad-adchuwan na napuntaan.

⁷À saon, immatunà wi siyà Jesus, ad anà an Pedro, “Sachin Aputau!” Ad na nangngoran Pedro ta sachi, nansilup ad pummaytù ta chanum ad nan-iyat wi umoy an Jesus. ⁸Ad chiani wi uchum, namfangkaani wi ummunud tan kinuykuynin takufur wi napnù ukachiw. Foon pù achayu ta tarantag, tan umoy nin à singkasuti metro. ⁹Lummogsad-ani pun ta tarantag, innilanin apuy wi fummafara ya ukachiw wi nachachawis, ya iningkaw akon tinapoy. ¹⁰Ad anan Jesus an chiani, “Umiyaliayù uchum à ukachiw ta pinuntaanyu.”

¹¹Siyan linumnò à Pedro ta fangka ad kinuykuynan tafukur wi napnù man-achakkor à ukachiw, wi singkasut ya limampuru ya turu. Ngim uray ad-adchuwan, foon pù nakissay na tafukur. ¹²Sachi ad inayakan Jesus à chiani wi anana, “Wayyu ta mangantau.” À chiani, maid osà nangimus an siya wi “Sinua?” tan inakammuni losan wi siyà Jesus. ¹³Ad innaran Jesus na tinapoy, ad finillaynan chiani, ad isuna kon ukachiw.

¹⁴Sachin pitlun na nampail-an Jesus an chiani wi disipulusna nanipud ta ummulyana natakuan.

Na Imfakan Jesus An Pedro

¹⁵Narpas-ani pun nangan, anan Jesus an Simon Pedro, “Siay Simon wi anà Juan, ad-achun ayatnun saon nu ayat na anchanayay uchum?”

Ad anan Pedro, “Oo, Apu. Akammum met wi ay-ayatò sia.”

Ad anan Jesus, “Siyán tudtuchuwam chachi pannilù wi namatin saon.”
 16 Sachi ad impigwan Jesus na anana, “Simon wi anà Juan, tuttuway ay-ayatonà?”

“Oo, Apu,” anan Pedro, “akammum wi ay-ayatò sia.”

Ad anan ako Jesus, “Siyán ayyuwanam ngarud chachi pannilù wi mamatin saon.”
 17 Sachi ad impitlun Jesus na anana, “Simon wi anà Juan, tuttuway awad ayatnun saon?”

Ad summauy na somsomò Pedro, tan pinitlun Jesus imfakan sachi. Ad anana, “Apu, akammum losan, siyan akammum akoy tuttuway ay-ayatò sia!”

Ad anan Jesus, “Siyán tudtuchuwam chachi pannilù. 18 Tuttuwan ifakà an sia: na afabfarum, oyyoom yakan piom, ad ummoy-a ko ta farangnay piom. Ngim nu marakay-a, uyachonchan imam ad finarudchà sia, ad iyoychà sia ta achim pu pion wi umayan.”
 19 Sachin inyisun Jesus wi iyalignà matayan Pedro à kachayawan Apudyus. Imfakan pu Jesus losan na sachi, ananan Pedro, “Saon yakan surutom!”

Na Imfakan Jesus Mipangkop An Juan

20 Sachi ad nantuwilli Pedro ad innilanà saon wi ummun-unud. Saon na nichar-ag an Jesus ta sachi anungus na nakaananan chiani, wi sachin nangimusà nu sinun mangifik an siya. 21 Ad innilan pu Pedrò saon, inimusnan Jesus, “Apu, sinu kon màwan siya nù?”

22 Ad anan Jesus, “Nu piò wi manatakun siya ingkanà asin-u mangulinan, foon pù fiyanguchi. Ngim sia, surutom à saon!”

23 Nanipud ta nangifag-an Jesus ta sachi, niwarawag ta chachi namati wi achiyà anu matoy. Ngim foon pu sachin anan Jesus, tan na imfakana, “Nu piò wi manatakun siya ingkanà asin-u mangulinan, foon pù fiyanguchi.”

Na Anungus Na Annay Niyug-is

24 Saoni Juan wi disipulus Jesus, tàchorà wi katuttuwaan losan na annay inyug-is-u. Ya akammuni losan wi tuttuwa.

25 Ad-adchuwam akon uchumi iningwan Jesus wi foon à miyug-is, tan nu miyug-is losan à nibru, na somsomòu foon pù umanay losan na annay lutà ingkawancha.

Na Iningwan Chachi

Apostoles Jesus

1 ¹Na chamuy surat-un siay Teofilo, inyug-is-un losani ining-ingwan Jesus ya insursuruna nanipud ta lukina ²ingkana ta nipangatuwanad langit. Na chaampunan Jesus ad langit nipangatuwan, iningkaw na imfilinna ta chachi chinutukana wi apostolesna, wi narpu ta somsomò na Ispiritun Apudyus. ³Na narpasan na natayan Jesus ya ummulyana natakuwan, nampaipailan chicha ta unog na opatpuruy padcha, ya achu kon iningwana ta awad manuttuwaancha wi tuttuway ummuli nataku, ya intudtuchunan chicha na mipangkop ta Manturayan Apudyus.

⁴Na namingsan wi niyamung à Jesus an chicha, finilinna chicha, “Achiyu taynan ad asnay Jerusalem ingkanà adchon Ama na Ispiritunan chiayu, wi siyan imfakafakà wi impustana an chiayu. ⁵Finunyakan chiayu an Juan à chanum, ngim foon à mafayag ad ifunyag Apudyus na Ispiritunan chiayu wi sachin umaliyana makarong-akan an chiayu.”

Na Nipangatuwan Jesus Ad Langit

Mat 28:16-20; Mar 16:14-20; Luc 24:36-53; Juan 20:19-23

⁶Na asincha naamungan, inimus na apostoles Jesus an siya, “Apu, mafalini sanan timpun na miparyawan chachi iRoma wi turay ta ikadni wi Judio wi mangituray ta lutani?”

⁷Ad summongfat à Jesus, “À Ama wi Apudyus, siya kan mangakammu ta màwaan na sinuy oyyoona. Achi pu mipaakammuchin chiayu. ⁸Ngim akammuyu losan na iningwà ya intudtuchù, siyan nu umali makarong-ag na Ispiritun Apudyus an chiayu, sachin mangadchana ta karobfonganyu wi mangistiku an saon. Ad sachi kon itudtuchuyu ta takud asnay Jerusalem ya losani sakupon Judea ya Samaria ya uray ta losani luta.”

⁹Narpas ad wi imfakan Jesus na sachi, nipangatù siya ad langit ta nangiil-ancha ingkanà nasar-iwan ta lifuu.

¹⁰Nantatangadcha pun wi mangiila ta ummayan Jesus, naanagsad ta iningkawancha na chuway anghel wi nakasilup à mamputilà. ¹¹Ad anan chi

chuway anghel, “Chiayuy iGalilea, taayuko mantatangad ad langit? À Jesus wi nipangatud langit, mangulin à tapin na padchà isun na lummayawana.”

Na Nanukatanchan Judas

¹²Sachi ad, lummayaw na apostoles ta sachi filig wi Olivo ad nangulinchad Jerusalem wi osay kilometron aachayuna. ¹³Chummatongcha pun, ummoycha ta foroy wi iniingkawancha. Chana ngachan na naamung: Pedro, Juan, Jaime, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Jaime wi anà Alfeo, Simon wi mangipapakat, ya Judas wi anà na safali wi Jaime. ¹⁴Ad na nakaamuamung akon chicha, chachi susunud Jesus ya Maria wi Inana ya uchumi fubfufai. Siya maamuamunganchan malluwarucha.

¹⁵Naarkawanan ad, nammimiting na losani mamati, wi umoy à singkasut ya chuwapurur filangcha, ad nan-ukud à Pedro. ¹⁶Anana, “Susunud, iningkaw na impasasmò na Ispiritun Apudyus an David ta awi, siyan inyug-isnan màwan Judas, wi siyan nangipuyut ta chachi naniliw an Jesus. Ad tummuttuwan losani niyug-is, ¹⁷tan à Judas, siyan osay furuntau wi nachutukan à makaiwaar an chitau wi apostoles.”

¹⁸Na sachi Judas, natangchanan ta sachi lawingi iningwana, ad inusarnay nangnginà luta, ad sachin nan-otoyana, ad finumtak na fukatna ad lummoswan fakisna. ¹⁹Ad nanchinamag na losani takud Jerusalem, siyan nginachananchan sachi lutà Aceldama wi na anan na sachi ta ukudcha, “Nacharaan wi Luta.”

²⁰Anan ako Pedro, “Awad akon inyug-is David ta awi ta nibrunay kankanta, wi anana,

‘Ta fumaaw na foroyna wi maid asin ingkaw.’

Ad na osa koy niyug-is, anana,

‘Ta awad na misukat an siya à mamiyang ta fiyangna.’ ”

²¹⁻²²Inturuy Pedro wi man-ukud, “Siyan kapu ta amaschin niyug-is, masapur manchutuktaù sukat Judas à mitapin chitau. Na machutukan, masapur na osay nangilan Apu Jesus ta ummuliyana natakuwan, ta mafalini istikuwanan innilana. Ya masapur ako wi nifurufurun an chitau ta ingkawan Jesus, nanipud ta namunayakan Juan ta taku ingkana ta nipangatuwan Jesus ad langit.”

²³Siyan imfakachan ngachan na chuway larai: Matias na osa, ya Jose Justo wi na osay ngachanna, Barsabas.

²⁴Sachi ad nalluwaruchan Apudyus, “Siay Apu wi mangakammu ta somsomò na losani taku, ipailam an chiani nu sinun chinutukam ta annayay chuwa ²⁵à misukat an Judas à man-apostoles, tan à Judas, inwarangna ad ummoy ta makuisana.”

²⁶Narpascha pun nalluwaru, namfinnunutcha ta akammuwoncha nu sinun machutukan, ad Matias na nafunut, siyan nitapi ta chachi simpuru ya osay apostoles.

Na Nakarong-akan Na Ispiritun Apudyus Ta Takuy Mamati

2 ¹Chummatong pun na fiyasta wi anancha Pentecostes, naarus na losani mamatin Jesus ta osay foroy. ²Ad na sachi, nammaag nagngor na isù chakor wi akungiyong wi narpud langit, ad chingngor losan na iningkaw ta foroy. ³Ya iningkaw akon innilacha wi isù kilab na apuy wi niwaras ta uulluwancha, wi chinchintong na kilab an chicha losan. ⁴Ad waschi osay mamati, naadchan à Ispiritun Apudyus wi makarong-ag an chicha, ad illukicha losan wi mangiyukud ta nangkarakarasi wi ukud, wi siya mampaukud na Ispiritun Apudyus an chicha.

⁵Iningkaw ako finumroy ad Jerusalem na achuy Judio wi nangapudyus, wi narpu ta ailiili, siyan nangkarakarasin ukudcha. ⁶Chingngorcha pun na sachi isù akungiyong, ummoycha nakaarus ta foroy wi iningkawan chachi mamatin Jesus. Ad nataagcha losan, tan waschi osa chongronan ukudna wi ifosway chachi mamati. ⁷Ad asitataagcha anani, “Tamakon anchanay losani iGalilea? ⁸Waschi osan chitau chochongronan sikuchi ukudna wi iyukudcha! In-inoncha aya? ⁹Tan na uchum an chitau, iPartia, ya anchana kon iMedia, iyElam, iMesapotamia, iJudea, iCapadocia, iPonto, ya iyAsia. ¹⁰Ya anchana kon iFrigia, iPamfilia, iyEgipto, ya sakupon Libia wi achanid Cirene. Na uchum an chitau, iRoma, ¹¹wi sikuchi Judio na uchum ya uchumi foon pù Judio wi namfarfalin à Judio. Ya anchana kon chitau na iCreta ya iyArabia. Siyan uray nangkarakarasin narpuwantau, siya chochongrontaun sikuchi ukudtau wi iyukudcha ta kaskaschaaw wi iningwan Apudyus!”

¹²Siyan naschaawcha losan wi achicha pu makasomsomò. Siyan nanasiimuscha, “Sinu kon anan na annaya?” ¹³Ngim am-amangon na uchum à chicha, wi anancha, “Nasalimong na anchanay taku!”

Na Nangisuplikaran Pedro Ta Mipangkop Ta Ummaliyan Na Ispiritun Apudyus

¹⁴Ngim summiad à Pedro ya nakasiad akon chachi simpuru ya osay fufurunay apostoles, ad chinakornan kingana wi man-ukud, “Kailiyan wi Judio ya chiayu losan wi ingkaw ad asnay Jerusalem, chongronyuna. ¹⁵Na ananyu, nasalimong-ani, ngim naillachuayu, tan maid pu masalimong ta mangmangan! ¹⁶Ngim nàwan annayà tumuttuwaan na sachi imfakan Joel wi profeta ta awi ta nangifag-ana ta ukud Apudyus.

¹⁷‘Anan Apudyus, Amasnan oyyoò nu chumtong na timpun na anungus na padcha:
Adchò na Ispiritù ta losani takud asnay luta.
Siyan na aannàyu, ipagngorchan ipaspsasmòun chicha.
Na fabfafaru, ilanchan ipailà an chicha

wi isun à in-inop.

Ad na man-amarong-ag, in-inponcha kon
ipain-inop-un chicha.

18 Na losani larai ya fufai wi mamtog an saon,
adchò na Ispiritù an chicha losan ta sachi timpu
à mangipagngorancha ta ipaspasmòun chicha.

19 Ipailà akon kaskaschaaw wi singyar ta langit
ya uray ad asnay luta.
Na usarò wi mampailà kaskaschaaw, chara ya apuy
ya amochi asuk.

20 Ad fumulingot na init,
ya chumilaag na sorag à isù chara,
ad chumtong na mampataag ya mampaogyat
wi padchay manguisà
ta losani taku ta annay luta.

21 Ngim na sachi timpu, sinuy takuy
mampangpangngaasin saon,
saraknifà à siya
ta achi pu mifallu.’ ”

22 Inturuy Pedro wi man-ukud, “Kailiyan wi kanà Israel, inanaagyun
annay ifakà mipangkop an Jesus wi iNazaret. Tan inistikuwan Apudyus
à siya wi langit na ustuy narpuwana, wi na manuttuwaanyu, innadchon
Apudyus na karobfongana wi mangwa ta chachi kaskaschaaw wi
mampataag. Ad akammuyu wi tattuway iningwana, tan iningwana ta
sangwananyu. 23 Ngim à tumuruyan na simsimò Apudyus wi màwa,
imparufusnan natiliwan Jesus, siyan chiayun nangtoy an siya, tan
innadchonyù siya ta chachi lawingi taku ta ilansacha ta kros. 24 Ngim
uray natoy à Jesus, impaulin Apudyus à siya tinaku, siyan inafaknan
matayan tan achi pu makaipukod na otoy an siya. 25 Sachin inyug-is
David ta awi ta nangifag-ana,

‘Sikurachuwo wi iingkaw à Apudyus an saon
wi achiyà pu fayfay-anan.
Siyan uray sinuy mapasamak,
achiyà pu umogyat.

26 Siyan naragsakà,
ya chaychayawò à siya,
tan uray matoyà,
sikurachuwo wi umuliyà mataku.

27 Ama wi Apudyus, akammù wi achim pu taynan à saon
ad Hades wi awachan na natoy,
ya achim pu ko parufusan
na marposan na long-ag-u.

28 Nar-us wi impaakammum an saon wi
matatakuwà à ing-ingkana.
Ad amod na lagsak-u
tan iingkaw-an saon.’ ”

29 Inturuy Pedro wi mangisuplikar, anana, “Susunud, tuttuwan ifakà mipangkop an David wi achakchakrantau. Sachin inyug-isna, ngim foon pù long-agnan inukudna, tan natoy met à David ta awi ad nilofon, ad awad na lofonna ta sana. 30 Ngim profeta kò David, siyan inakammunan impustan Apudyus an siya, tan insapatan Apudyus an siya wi manturay na osay kanà David à tapin na padchà isun akon kinaturayna. 31 Ad naawatan David wi asin Apudyus takuwon na sachi kanàna wi ipaalin Apudyus à manturay, ad sachin nangukuchana wi achi pu mataynan à Cristu ad Hades wi awachan na natoy, ya achi pu ko marpos na long-agna. 32 Siyan na inukud David, Jesus wi impaulin Apudyus tinaku. Ad istikuwanni losan wi tuttuway asin nataku, tan innilani siya. 33 Ad impangatun Apudyus à Jesus wi tummùchu ta apot ta chiwawanna, ad impurang Apudyus an siyan karobfonganay mangatod an chiani ta sachi impustana, wi Ispirituna, siyan na ilanyu ya chongronyu ta sana, sachin mangadchan Jesus ta Ispiritun Apudyus an chiani. 34 Ad foon pù David na ummod langit tummùchu ta apot ta chiwawan Apudyus, uray siyan nan-ukud, tan inukudnan mipangkop an Jesus. Tan anana,

‘Imfakan Apudyus ta Apù wi ipangatunà siya
wi tumùchu ta apot ta chiwawanna

35 ingkanà afakon Apudyus
na losani afusur na Apù.’ ”

36 Sachi ad anan Pedro, “Siyan losan-ayuy kanà Israel, masapur maawatanyu wi à Jesus wi illansayu ta kros, siyan Cristu wi impustan Apudyus ta awi à umali, ya siyan piniyarna wi man-apun na losan.”

37 Na nangngoran chachi naaamung ta imfakan Pedro, nakulikur na somsomòcha, ad inimuschan Pedro ya chachi uchumi apostoles, “Ad sinu kon in-inonni nù?”

38 Ad anan Pedro, “Waschi osan chiayu masapur ifafawinan fasurna ya mampafunyag à mangamfuruyana wi à Jesu Cristun umapuwana, ad pakawanon Apudyus na fasuryu ya adchona kon Ispiritunan chiayu, 39 tan sachin impustan Amatau wi Apudyus wi adchonon chitauy Judio ya kanàtau ya uray taku ta ailiili, tan adchonon Ispirituna ta losani takuy pinilianay mamati.”

40 Ad-adchuwan na inukud Pedro ta nanlaramana mansuplikaran ta chachi naamung ya tinudtuchuwana kò chicha anani, “Patiyonyun intudtuchù ta ilisiyanyun kachusaan na lawingi taku!”

41 Ad-adchuwanachay namati ta imfakan Pedro, ad nampafunyagcha. Na sachi padcha, ummoy à turun lifuy takun nitapi ta chachi mamatin

Jesus. ⁴²Ad impapatcha wi mangachar ta intudtuchun na apostoles, ad nitimpuyugcha ta chachi mamati wi makaruwaruwaru ya man-asipàonan à manomsom-ancha ta natayan Jesus.

Mantitimpuyug Na Mamati

⁴³Achun iningwan na apostoles wi kaskaschaaw, siyan naschaaw na losani nangila. ⁴⁴Na losani mamati, man-iisun somsomòcha, ya isuchà simfaryan wi mamfifinnachangcha mampàatod. ⁴⁵Tan ingnginachan uchumi taruncha ya ochoncha ya inwaraschan nginana ta losani furunchay mamati wi makasapur. ⁴⁶Ad finikati naaruuscha ta Templo, ad man-asipàonancha ta foroyocha wi mamfarun somsomòcha ya amod akon lagsakcha. ⁴⁷Ad chinaychayawchà Apudyus, ya malispitucha ta losani taku. Ya finikati ichokachokan Apudyus an chicha na chachi masaraknifan.

Na Naaanan Na Pilay Na Osay Larai

3 ¹Ar-arkaw pun ta osay padcha, ummoycha Pedro an Juan ta Templo makaruwaru tan sachin panagruruwaru. ²Ad na sachi, iningkaw akon osay larai wi niyabfan-og napilay wi achi pu makachadcharan. Ad finikati changoyonchà siya iyoy ta ikaw na osay chakor wi liwangan ta Templo wi anancha “Afaruwani Liwangan,” ad sachin tummutùchuwana wi mampalimos ta takuy lumnò.

³Innilana pun cha Pedro an Juan wi lumnò ta Templo, nangkakkaasin chicha. ⁴Ngim intotollongchà siya, ad anan Pedro, “Ilam à chiani!”

⁵Ad intotollongnà chicha, tan anana pun nu awad adchonchan siya. ⁶Ngim anan Pedro, “Maid pilakni, ngim na awad an chiani, sachin ifachangnin sia. Siyan kapu ta karobfongan Jesu Cristu wi iNazaret, ifakà an sia, sumiad-a ad manadcharan-a!”

⁷Sachi ad inognan Pedro na chiwawan wi imana ad impasiadna. Ad nammaag ummoschor na ikina. ⁸Ad nantattattaud wi nakarnò ancha Pedro ta Templo wi manaychayaw an Apudyus.

⁹Innilan na losani takù siyay nanadcharan ya manaychayaw an Apudyus. ¹⁰Ad immatunancha pun wi siyan sachi napilay wi tummutùchu wi mamparpalimos ta sachi “Afaruwani Liwangan” na Templo, naschaawcha losan ta sachi nàwan siya.

Na Insuplikar Pedro Ta Taku Ta Templo

¹¹Niyiiwid na sachi napilay ancha Pedro an Juan ta lagsakna, ad na losani taku ta sachi, nataagcha ad nanodchàcha niyamung ancha Pedro ta chakor wi sawang ta Templo wi anancha “Sawang Solomon.”

¹²Innilan pun Pedro na chachi naamung, anana, “Kailiyan wi kanà Israel, apay mataag-ayu mipangkop ta annay nàwa? Tayukò chiani itotollong?”

Ananyu pun nin nu karobfonganni winnu kinafarunin nangaananni ta pilay na annayay taku? ¹³Foon, tan Apudyus na nangaan, wi siyan chinaychayaw na achakchakrantau wi Abraham ancha Isaac ya Jacob ya losan chachi uchumi achakchakrantau ta awi. Ad na sana, inaannan pilay na annayay taku à mangil-anyu ta kina-Apudyus na anànay Jesus. Ngim à chiayu, impatiliwyù Jesus, ad incharumyù siya an Pilato, ngim uray pion Pilato wi mangiparufus an siya, inisiyu. ¹⁴Siyan uray mamfarù Jesus wi maid pu fasurna, linawingyu, tan osay pumappatoy na piniliyanyù iparufus Pilato. ¹⁵Siyan pinatoyyun sachi puun na mannaynayuni fiyag, ngim impaulin Apudyus à siya tinaku. Istikuwanni wi tuttuwa, tan inniilanì siya ta ummuliyanana natakuwan. ¹⁶Siyan na annayay larai wi iniilayuy napipilay, karobfongan Jesus na nampaimfag ya nampaoschor an siya, ad nàwa kapu ta pammatinin Jesus ya mamiyaranni ta karobfongana.”

¹⁷Inturuy Pedro, “Susunud, akammù wi na nangtoyanyun Jesus, iningwayu kay tan foon pù illasinyu wi siyan impaalin Apudyus. Uray ako chachi pangpanguyu, foon pu kò ilasinja. ¹⁸Ya impaakammun chachi profetas ta awi na imfakan Apudyus an chicha wi masapur mapalikatan ya mapatoy na sachi ipaalina wi Cristu. Siyan na iningwayu, sachin tummuttuwaan na imfakan Apudyus. ¹⁹Siyan masapur mamfafawiyau ya mansakung-ayun Apudyus ta pakawanonan fasuryu ²⁰ya papigsaonan somsomöyu, ya asinna ko ipaalì Jesus wi siyan chinuchuttukana wi mangituray an chitau. ²¹Ngim masapur iingkaw à Jesus ad langit ingkanà chumatong na timpu wi mampafaruwan Apudyus ta sinuman, wi sachi kon impaiyug-isna ta chachi profetana ta awi. ²²Tan na inyug-is Moses ta awi, anana,

‘À tapin na padcha, ipaalin Aputau wi Apudyus na osay profeta wi isun saon, wi kanàtau. Masapur patkonyun losani ifakana. ²³Ngim sinumani takuy achi pu mamtog ta sachi profeta wi ipaalin Apudyus, kattoo masisicha ta takun Apudyus, ad mifallu.’ ”

²⁴Ad inturuy Pedro wi man-ukud, “Losan chachi profetas ta awi, nanipud an Samuel ya ingkana ta chachi nansùnusunub wi profetas, imfakacha kon anchanay màràwa ta sana. ²⁵Ad na losani impustan Apudyus, wi impaiyug-isna ta chachi profetasna, nitapitau losan wi kanàcha. Siyan makafingaytau ta inturag Apudyus ta chachi achakchakrantau. Tan na imfakanan Abraham, ‘Fadngà losan na taku ta annayay luta mipakapu ta kanànu.’

²⁶Siyan chitauy Judio na ummunay nangifaunan Apudyus ta anànay Jesus à mafadngantau ya mafinchisyunantau ta man-awichantaun lawingi oyyoontau.”

Na Nafaruchancha Pedro An Juan

4 ¹Na sachi nakaug-ugkuchan cha Pedro ya Juan ta takuy naaamung, chummatong na uchumi papachi ya Saduceo ya kapitan chachi

kuwarcha ta Templo. ²Naaliling-otcha ancha Pedro an Juan tan itudtuchucha wi ummuli natakù Jesus wi sachi nun mamfasaran ta umuliyana na losani natoy matakuwan à tapin na padcha. ³Ad tiniliwchà chicha, ngim kapu ta mummaschom, imfarudchà chicha ingkanà mafikat. ⁴Ngim uray amaschi, namatin ad-adchuwana wi nanangngor ta intudtuchucha Pedro mipangkop an Jesus. Siyan ummoy à limay lifun lallarai wi mamati wi foon à nifilang na fufufai ya an-ananà.

⁵Nafikat pun, naarus na pangpangun na Judio ad Jerusalem, wi nitapi kon pangrakayoncha ya mangitudtuchu ta Lintog Moses. ⁶Niyamung akon Angatuwani Pachi wi Anas ya nitipun ako cha Caifas an Juan ya Alejandro ya uchumi familyan Anas. ⁷Ad impasangucha cha Pedro an Juan ad inimfistikarcha chicha, “Sinun nangatod ta karobfonganyu wi mangwa ta sachi iningwayu? Ad sinu kon mamachang an chiayu?”

⁸Sachi ad, impatured na Ispiritun Apudyus na somsomò Pedro, ad anana, “Chiayuy pangpangu ya pangrakayon, ⁹tayuko imfistikaron à chiani mipangkop ta namadnganni ta sachi napilay ya naanaan na pilayna? ¹⁰Tan maawatanyu kuma, ya maawatan kuma losan akoy susunudtauy kanà Israel wi na karobfongan Jesu Cristu wi iNazaret, sachin naanaan na pilay na annayay taku wi mailayuy sumisiad ta sangwananyu. Na sachi Jesus, siyan impailansayu ta kros ta nampapatoyanyu, ngim impaulin Apudyus tinakù siya. ¹¹À Jesus siyan niyalikan na sachi niyug-is wi inukud Apudyus, wi anana,

‘Na fatu wi anan na mangkakaob wi ifallucha,
siyan apatkan wi fatu.’

¹²Siyan maid pu osà makasaraknib an chitau nu achi afus à siya, tan maid uchum à impaalin Apudyus ta losani lutà mannakafalin à manaraknib ta taku ta achicha pu mifallu nu achi afus à Jesus.”

¹³Losan chachi pangpangu wi kunsisar, naschaawcha wi nangila ta turodcha Pedro an Juan, sinchumallu ta nangakammuwancha wi maid saadcha ya foon à inuswilacha. Ad sachin nangilasinancha wi chichan fufurun Jesus. ¹⁴Ngim maid pun ifakacha, tan iningkaw akon sachi napilay wi nakaagsad wi naaan na pilayna.

¹⁵Siyan imparawacha cha Pedro an Juan ya sachi naaan na pilayna, ad nan-ang-angongotcha, ¹⁶“Sinu kon oyyoontaun chicha nù? Tan akammun na losani takud asnay Jerusalem na iningwacha wi kaskaschaaw, siyan amod à mailifakta. ¹⁷Siyan igtutontau chicha ta achicha asin ug-ugkuchon na mipangkop ta sachi Jesus ta uray sinumani taku ta achi man-in-inumamag.”

¹⁸Sachi ad asincha impaayag à chicha ad imfakacha wi masapur iyakaycha wi mantudtuchu ta mipangkop an Jesus, ya uray na mangifag-ancha ta ngachanna.

¹⁹Ngim sinongfatancha Pedro an Juan à chicha, “Somsom-onyu nu sinun mamfaruwon Apudyus, chiayun patkonni winnu Apudyus?”

20 Achi pu mafalin wi iyakayni wi mangifaka ta innilani ya chingngorni mipangkop an Jesus.”

21 Sachi ad, asin chachi pangpangu inigtut chicha ta iyakaycha, achichaot iparyaw chicha, tan achicha pu makaanap à ustù lasun à manusaancha chicha, tan na losani naarus wi taku, chaychayawonchà Apudyus kapu ta sachi nàway kaskaschaaw. 22 Tan na sachi larai wi naaan na pilayna, nasuruk à opatpurun tawonna.

Na Nanchawatan Na Mamati À Turod An Apudyus

23 Niparufus ad cha Pedro an Juan, nangulincha ta fufuruncha, ad inisturyacha losan na imfakan chachi pangrakayon ya pangpangun na papachi. 24 Chingngor pun na fufurunchan inisturyan Pedro, nakaruwarucha wi anancha, “Amani wi Apudyus, sian nangwa ta sinumani awad ad langit ya annayay luta ya fayfay ya losani ingkaw. 25 Na Ispiritum siyan nangipasasmò an apuni wi David wi namatin sia, ta nangifag-ana wi,

“Tamako chachi foon à Judio, ummog-otcha?

Ya chachi Judio, tachako som-osom-on
wi mangwà lawing?

26 Nasasagkanan aalialin na annayay luta,
ya nitimpuyug na losani turay
tan na pioncha, kufatonchà Apudyus
ya sachi chinutukana wi manturay wi Cristu.’

27 Amani wi Apudyus, tummuttuwan sachi inyug-is David ta awi tan niyamung ad asnay Jerusalem na sachi Ali Herod ya Poncio Pilato, ya nitipun akon chachi foon à Judio ya chachi chokani wi Judio. Naaruscha nantuturag ta patoyonchan anànuy Jesus wi maid fasurna, wi siyan chinutukam à manturay. 28 Ad na losani anancha wi oyyooncha, siyan imfafagkam wi màwa, tan siyan simsimònù. 29 Siyan na sana, Apudyus wi Amani, chongrom na annay iyog-ogyatchan chiani, ya adchom an chiani wi mansilfin sia na turodni wi mangitudtuchu ta ukudnu. 30 Ya ipailam na karobfongam wi mangaan ta sakit, ya oyyoom akon kaskaschaaw ta mangifag-anni ta fachang na sachi mannakafalini anànuy Jesu Cristu wi maid fasurna.”

31 Narpascha pun nalluwaru, niyukayug na foroy wi naamungancha, siyan naadchan na Ispiritun Apudyus an chicha. Siyan tummurodcha wi mangukud ta ukud Apudyus, wi maid ogyatcha.

Man-asifachang Na Mamati

32 Ad man-iisun somsomò na losani mamatin Jesus, wi maid pu osà mangifaka wi uwana kan ochonna, tan uwacha losan. 33 Chakor na karobfongan na apostoles wi mangistikù ta ummuluyan Apu Jesus

natakuwan, ya chakor akon fachang Apudyus ta losani mamati. ³⁴Maid makurangancha ta masapurcha tan chachi awad na mafalincha, ingnginachan uchumi lutacha winnu agwan na foroycha nu awad, ³⁵ad inadchonchan nginana ta apostoles. Siyan chachi apostoles, fingfingayonchan sachi fachang ta sinuy makasapur.

³⁶Iningkaw na osay larai wi Jose wi iChipre, wi osay kanà Levi. Nginachanan na apostoles à siyà Bernabe wi na pionay anan, “Sumorkag.” ³⁷Ingnginan Jose na osay lutana ad innadchonchan nginana ta chachi apostoles.

Ananias An Safira

5 ¹Ad iningkaw akon osay larai wi Ananias na ngachanna. Safiran asawana. Ingnginacha kon uchumi lutacha, ²ngim nanturagchay man-asawa wi kogwaonchan nginana. Sachi ad inadchon Ananias na kogwan na nginan na luta ta chachi apostoles, ad anana, “Annayan nginana.”

³Ngim anan Pedro an siya, “Tammako parufusan na mangawisan Satan ta somsomònu à manurtulliyam ta Ispiritun Apudyus wi kinappotnun kogwan na nginan na lutayu? ⁴Na chaanyu pun manginginan ta luta, uwayu. Ad ingnginayu pun, ikadnu koy mangusar ta nginana. Siyan tammako amaschiyon? Foon pu kà takun tinurtulliyam ngim à Apudyus!”

⁵Na nangngoran Ananias ta imfakan Pedro, nalitwad wi natoy. Siyan isag ummogyat losan chachi nangngor ta nàwa.

⁶Ad innaran na fabfifarun lachag, ad finussungcha ad illofoncha.

⁷Lummaus ad na turuy uras, linumnò à Safira wi asawan na natoy wi chaanna pu chongron na nàwa ta asawana.

⁸Ad anan Pedro an siya, “Ifakam nu inadchonyu losan na nginan na lutayu.”

“Oo,” anana, “inadchonni losan na nginana.”

⁹Ad anan Pedro, “Tamako nanturakanyu wi man-asawa wi padpachason na Ispiritun Apudyus? Ilam, anchanayan fabfifarun wi nangilofon ta asawam, ad illofoncha kò sia!”

¹⁰Ad nalitwad ako chi fufai wi natoy. Sachi ad linumnò na fabfifarun ad innilachà Safira wi natoy ako, siyan chinangoychà siya ummoy illofon ta char-ag na lofon asawana.

¹¹Ad losan na mamati ya chachi uchumi nangngor, isagcha ummogyat ta sachi nàwa.

Na Kaskaschaaw Wi Iningwan Na Apostoles

¹²Na sachi timpu, achun kaskaschaaw wi iningwan chachi apostoles ta sangwanan na taku. Ya losani mamati, naaruaruscha ta sachi arway

sawang na Templo wi anancha “Sawang Solomon.” ¹³Ngim chachi takuy chaan pù mamati, uray lispituwonchan chachi mamati, ummogyatcha wi mitipun an chicha. ¹⁴Ngim ummachuachu ko kan mamati wi fubfufai ya lallarai.

¹⁵Ad kapu ta oyyoon na apostoles wi kaskaschaaw, inyoy na takun nasakit wi nifasar ta ikid na arsa ta urayonchan lumausan Pedro, tan anancha pun nu uray mifatug yakan angingiwanna, maaan na sakitcha. ¹⁶Ya ad-adchuwan akon narpu ta chachi ili wi sakupon Jerusalem, wi inyalicha kon nasakit wi mampaaan ta sakit ya mampaparyaw ta aran ta chachi nakafarfaray, ad ummimfagcha losan.

Na Naparpalikatan Na Apostoles

¹⁷Kapu ta oy-oyoon na apostoles, ummapos na Angatuwani Pachi ya fufurunay Saduceo, ¹⁸siyan impatiliwchan apostoles ad imfarudcha. ¹⁹Ngim na sachi lafi, ummoy na osay anghel Apudyus ta fafalluchan ad inib-atnan liwangan, ad illawanan apostoles. Ad ananan chicha, ²⁰“Ingayu ta Templo ta itudtuchuyu ta takun mipangkop ta mannaynayuni fiyag wi marpun Jesu Cristu.”

²¹Ad pintog na apostoles na nifakan chicha. Sachi ad, wi sumingitan na init, ummoycha ta Templo ad illukichay mantudtuchu.

Na sachi ko, na Angatuwani Pachi ya fufurunna, impaayagchan losani pangrakayon na Judio wi anancha kukunsisar, ad impaaracha chachi nafarud wi apostoles ta kuisoncha kuma. ²²Ngim chummatong pun chachi mangaran chicha ta fafalluchan, maid pun inchasancha. Siyan nangulincha ta chachi kukunsisar, ad anancha, ²³“Chummatong-ani pun ta fafalluchan, nichachaig na liwangan ya wachawad na kuwarcha. Ngim inib-atni pun, maid pu osà inchasanni ad charò!”

²⁴Na nangngoran chachi pangpangun na papachi ya pangpangun na kuwarcha ta Templo ta imfakacha, nakulikur na somsomòcha nu sinun in-inon na nàwa ta chachi farud. ²⁵Sachi ad, chummatong na osay larai wi nangifaka, “Chachi takuy imfarudyu, awadchay mantudtuchu ta takuy naarus ta Templo!”

²⁶Ad ummoy na kapitan na kuwarcha ya fufurunna innara chachi apostoles. Ngim finarfaruchà chicha wi nangaran chicha tan umogyatchà fintukon na takù chicha.

²⁷Inyoychan apostoles impasangu ta chachi kukunsisar, ad illukin na Angatuwani Pachi wi mangimfistikar an chicha. ²⁸Anana, “Finilinni chiayu ta achiayu mantudtuchù mipangkop an Jesus, ad achiyu pu pintog! Siyan nagngor losan na takud asnay Jerusalem ta itudtuchuyu, ad pafasuronyù chiani mipangkop ta napatoyana.”

²⁹Ad summongfatcha Pedro ya chachi uchumi apostoles, “Masapur wi Apudyus na patkonni, foon pù taku! ³⁰Tan à Apudyus wi chinaychayaw

na achakchakrantau ta awi, nangulinonà Jesus tinaku wi impapatoyyu ta nangipailansaanyun siya ta kros. ³¹Ad impangatun Apudyus à Jesus ta apot ta chiwawanna ad langit à Ap-apu ya Sumaraknib. Iningwan Apudyus losan na anchanaya ta mawayaantaury kanà Israel wi mamfafawi ta mapakawan na fasurtau. ³²Ad à chiani wi apostoles, istikuwanni wi tuttuwa losan chachi, ya istikuwan akon Ispiritun Apudyus, wi na Ispirituna, siyan adchon Apudyus à makarong-ag ta sinuy mamatin siya.”

³³Na nangngoran chachi kukunsisar ta imfakacha Pedro, naam-amod na og-otcha, wi pionchay mamatoy an chicha. ³⁴Ngim summiad na osa wi Gamaliel na ngachanna. Fariseo à Gamaliel, wi siyan osay mangitudtuchu ta Lintog Moses, ya lispituwon na losani takù siya. Impaiparawanan apostoles, tan awad na ifakana ta chachi fufurunnay nangangatu. ³⁵Niparawa pun na apostoles, nan-ukud à Gamaliel, “Susunud-uy kanà Israel, masapur an-annachanyun oyyoonyu ta anchanayay taku. ³⁶Chongronyu yan na iyalig-u. Na sin-arkawan, iningkaw na osay larai wi nangngachan à Teudas. Impangatunan long-agna wi opat kasut na takuy summurut an siya. Ngim napatoy à Teudas, ad nafuar losan na takuna, siyan maid tummuruyan na sachi.

³⁷“Narpas ad na sachi, wi timpun na nampalistaan na taku, iningkaw akò Judas wi iGalilea. Ad à Judas, inawisna kon achuy taku à summurut an siya, ngim napatoy ako, siyan nafuar akon losani takuna.

³⁸“Siyan na sana, na ifakà an chiayu, maid kuma oyyoontaun chicha. Tan nu somsomò yakan takun narpuwan na oy-oyyooncha ya itudtuchucha, kapilitan miyisu ta chachi uchum wi achi pu mituruy. ³⁹Ngim nu Apudyus na narpuwan na oy-oyyooncha, kattoi achitau pu makaafak an chicha, tan amod à kontraon à Apudyus!”

Sachi ad pintogchan imfakan Gamaliel, ⁴⁰ad impaayagchan apostoles. Ad impaabchoychà chicha, ad impalitchan asincha mangitudtuchuwan ta mipangkop an Jesus, ad imparufuscha.

⁴¹Ad na apostoles, amod na lagsakcha ta nanaynancha ta chachi kukunsisar tan imfilang Apudyus chichà awad karobfonganchay mapalikatan mipakapun Jesus. ⁴²Ad finikati inturturuychay umoy ta Templo ya foforoy na taku wi mantudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus wi siyan impustan Apudyus wi umali ad asnay luta wi manturay.

Chinutukanchan Fumachang Ta Apostoles

6 ¹Ad ummachuachun Judio wi mamatin Jesus. Ad iningkaw nallilliluyan na sikuchi Judio ta chachi chatuy Judio wi Griego na ukudcha. Ad na ililin na Judio wi Griego na ukudcha, mafayfay-anan anun chachi nafaru wi chokacha ta miwarasan na anoncha ta afigkafigkat.

² Siyan na simpuru ya chuway apostoles, nampamitingcha wi inayakanchan losani fufurunchay mamati. Anancha, “Lawing nu iyakayni wi mantudtuchu ta ukud Apudyus, ta siya iwaaronnin man-iwaras.

³ Siyan na oyyoonyu, chumutuk-ayù pitù lallarai an chiayu à piyaronyu wi akammuyuy titingngilon na Ispiritun Apudyus na somsomòcha ya awad laingcha, ta paifiyangnin chicha na mipangkop ta annaya. ⁴ Tan à chiani, siya ipapuutnin luwaru ya mantudtuchu ta mipangkop an Jesus.”

⁵ Intay-un chachi losani taku na imfakan na apostoles, siyan chinutukanchan pitu. Na osa, Esteban wi impapatinan pammatinan Apudyus, ya mangwa ta pàwan na Ispiritun Apudyus an siya. Na uchumi chinutukancha ko, Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas, ya Nicolas, wi losancha mamati an Jesus. À Nicolas, iyAntiokia wi foon pù osay kanà na Judio ngim nakatimpuyug an chicha, ad mamatin Jesus.

⁶ Niparang chachi pitu ta apostoles, siyan na apostoles, impataychan imacha ta chachi nachutukan ad illuwaruwanchà chicha.

⁷ Ad nitudtudtuchun ukud Apudyus, siyan ummachuachun mamati ad Jerusalem. Uray na papachin na Judio, achucha koy namati an Jesus.

Na Natiliwan Esteban

⁸ À Esteban, chakor na fachang Apudyus an siya, ya inadchon ako Apudyus na karobfongana wi mangwà kaskaschaaw à mamadngana ta taku. ⁹ Ngim iningkaw na uchumi Judio wi mallawing an Esteban. Chichan mantitimpuyug ta osay sinagogan na Judio wi ananchay Sinagogan na Niparufus wi Sasannilu. Narpucha ta uchumi ili wi Cirene, Alejandria, Cilicia, ya Asia. Nakasongsongfatchan Esteban,

¹⁰ ngim achicha pu makaafak an siya, tan innadchon na Ispiritun Apudyus na turodna ya laingna wi sumongfat. ¹¹ Siyan apsanchà siya, ad pinasuksukanchan uchumi taku à mangisodsod an siya anani, “Chingngornin annayay taku wi man-ukuukud à lawing mipangkop an Apudyus ya Moses.”

¹² Siyan nasugsukan na taku ta nangngoranča ta sachi. Ya ummog-ot akon pangrakayonča ya chachi mangitudtuchu ta Lintog Moses. Siyan tiniliwchà Esteban, ad inyoycha ta naarusan na pangpangun na Judio. ¹³ Niparang pun à Esteban ta chachi pangpangu, impaayagcha chachi nanturtulli. Chinog-achog-ančan turtullicha wi mangifaka, “Na annayay taku, kanayun man-ukuukud à lawing mipangkop ta annayay naapudyusan wi Templotau ya Lintogtau wi inyug-is Moses. ¹⁴ Tan chingngornin imfakana wi yam-anon anu Jesus wi iNazaret na annayay Templotau ya faliwana kon ukalitou wi intudtuchun Moses ta awi.”

¹⁵ Sachin imfakacha, ad immomoschoan chachi pangpangù Esteban, ad nab-os na itchurana ta nangiil-anča, tan namfaliw à isun na fosar na anghel.

Na Imfakan Esteban

7 ¹Sachi ad, inimus na angatuwani pachi an Esteban, “Tuttuwan imfakacha?”

²Ad summongfat à Esteban anani, “Aamma ya susunud, chongronyuna! Na awi ta iningkawan na achakchakrantaüy Abraham ad Mesopotamia wi chaanna pù fumroyan ad Haran, impailà Apudyus wi machaychayaw an siya. ³Ananan Abraham, “Taynam na aagkim ya ilim ta ing-a fumroy ta safali wi ikaw wi ituchù an sia.’

⁴“Sachi ad, lummayawcha Abraham ta sachi ili wi Caldeo, ad ummoycha finumroy ad Haran. Natoy pù amana, nan-atunon Apudyus chicha ad sachin ummaliyancha ta annayay iniliyantau ta sana. ⁵Na sachi timpu, maid impain-uan Apudyus an Abraham à uray sin-aliwog. Ngim impustan Apudyus an siya wi chumtong na padcha wi maatod losan na annayay Palestine an siya ya kanàna. Ngim chaan pun umanà na asawan Abraham ta nangipustaan Apudyus ta amaschin siya.

⁶“Amasnan impaakammun Apudyus an Abraham: ‘Chumatong na padchay taynan na kanànun annayay luta ad umoycha ta achayuy ikaw wi uwan na safali wi taku. Ad sachin mansaniluwancha ya mapalikatancha ta unog na opat kasuti tawon.’ ⁷Ad imfakan ako Apudyus an Abraham, ‘Ngim kuisò chachi manginsanilu ta kanànu, ad nu marpaschi, miparufuscha wi mangulin ta annayay luta, ta asnan manaychayawancha asin an saon.’

⁸“Na sachi ko, imfakan Apudyus an Abraham wi masapur mamarkaan na lallarai à singyar. Na sachi wi singyar, ifakana wi patiyoncha wi oyyoon Apudyus losan na impustanan chicha. Sachi ad, minarkaan Abraham na anànay Isaac ta awarun padchana. Isuna kon iningwan Isaac ta niyanaan na anànay Jacob. Ad à Jacob, minarkaana ko chachi simpuru ya chuway anànay lallarai, wi chichan narpuwantau.

⁹“Na chachi narpuwantau wi aannà Jacob, amod na aposcha ta sunudchay uchichi wi Jose, siyan ingnginachà siyà mansanilun na iyEgipto. ¹⁰Ngim finadngan Apudyus à Jose ta losani likatna. Innadchon Apudyus na laingna ya achawiyanyay mamfaru. Siyan kapu ta amaschi, naragsak na Alin na iyEgipto an siya, ad chinutukanà siyà mamfifinnachur ad Egipto, ya siyan naadchan à mamiyang ta foroyna ya od-ochonna.

¹¹“Na sachi timpu, naingkin losani ili ad Egipto, ya uray ako ad Canaan wi iningkawancha Jacob ya chachi uchumi kanàna. Napalikatan na losani taku ta sachi timpu, wi maid pu manùmunan na achakchakrantaù anoncha. ¹²Chingngor pun Jacob wi awad na maan ad Egipto, impaligwatnan aannàna ta umoycha manùmun ad aschi. Ad sachin chamuy ummayan na achakchakrantaud Egipto. ¹³Na pigwan na

ummayanchad Egipto, impaakammun Jose na long-agna ta susunudna, tan foon pù immatunanchà siya. Ad sachi kon nangakammuwan na Ali ta familyan Jose. ¹⁴Ad impaayag Jose na susunudna ya amachay Jacob, ya losani familyacha, ta umalicha losan ad Egipto fumroy.

¹⁵“Siyon ummoycha Jacob ad Egipto wi pitumpuru ya liman filangcha, ad aschi kon nan-ootoyancha. ¹⁶Na natayan chachi achakchakrantau, inyoy na aannàchan lachagcha ad Sikem à milofon ta sachi nilobnan Abraham. Sachin lofon wi nginin-an Abraham ta aannà Hamor.

¹⁷“Ad kummanakanà na achakchakrantau ad Egipto, siyan ngangani chumatong na timpu wi mangipauliyan Apudyus an chicha ta annayay ikawtau, wi sachin impustana an Abraham. ¹⁸Nansukasukat ad na aaliali ad Egipto, siyan manturay na osay Ali wi foon pù akammunan iningwan Jose ta sin-arkawan. ¹⁹Sinilifan na sachi Ali na achakchakrantau, ad pinalikatana chicha wi impapilitna paifallun abfufùnag wi anàcha ta matoycha.

²⁰“Na sachi timpu, niyanà na osay larai wi Moses wi mamfarun itchurana. Intarun inanà siya ad foroycha ta turuy furan. ²¹Narpas pun na turuy furan, nipapilit wi intarucha ta ikid na chawwang ad tinaynanchà siya. Ad à siya, inchasan na fafarasang wi anà na Ali, siyan innarana, ad tinangkonna. ²²Ad nitudtuchun Moses na losani kinarang chachi iyEgipto, siyan nichayaw à Moses ad aschi Egipto kapu ta laingna wi man-ukud ya mangwaana ta ustü.

²³“Naopatpuru pun na tawon Moses, simsimònna wi umoy makafurfurun ta chachi chokanay kanà Israel nu sinun màràwan chicha. ²⁴Ad innilanan osan chicha wi palikatan na osay iyEgipto. Ummoyna finadngan, siyan imfarosna ad pinatoynan sachi iyEgipto. ²⁵Anan pun Moses nu maawatan na fufurunna wi siyan chinutukan Apudyus à mangilayaw an chicha ad Egipto, ngim foon pù naawatancha.

²⁶“Tan nafikat pun, inchasan Moses na chuway chokanay kanà Israel wi nampatoy. Ad ingkimauna chicha, wi anana, ‘Fufurun, taayuko mampatoy, wi mansunud-ayu?’

²⁷“Na lummuki, intüyudnà Moses ad anana, ‘Sinun namilin an sià mallintog an chiani? ²⁸Winnu piomi patoyonà, wi isun na namatayam ta sachi iyEgipto ad karabyan?’

²⁹“Na nangngoran Moses ta sachi, ummogyat tan naakammun iningwana, siyan ummawid ta achayuy ili wi Midian. Nangasawad aschi ya chuwan anàchay larai.

³⁰“Lummaus pun na opatpuruy tawon wi iniingkawan Moses ad Midian, ad nangkagkaay à Moses ta ikaw wi maid pu chanum, wi achani ta sachi filig wi Sinai. Sachin nangil-ana ta osay imong wi kumilakilab wi nangkakawan anghel Apudyus ta sachi apuy. ³¹Ad nataag à Moses wi mangila, siyan ummachani ta imoschoana, ad chingngornan kinga

wi narpu ta apuy, wi kingan Apudyus. ³²Anana, 'Saon à Apudyus wi chinaychayaw na aappum wi Abraham ancha Isaac ya Jacob.'

"Na nangngoran Moses ta sachi, namayogpog ta ogyatna ya foon pù pionay mangila. ³³Ad anan Apudyus an siya, 'Aanom na sapatu nu tan naapudyusan na sanati ikaw wi summisiacham. ³⁴Inniilà wi napalikatan na takù ad aschi Egipto. Chingngor-un akaagcha wi kaasicha. Siyan ummaliyà wi mangilayaw an chicha. Mangulinò sia, Moses, ad Egipto ad oyyoom na ifakà.' "

³⁵Inturuy Esteban, wi anana, "À Moses, linawing na achakchakrantaù siya, tan na imfakacha, 'Sinun nangatod ta karobfongam à sian man-apuni ya manguis an chiani?' Ngim kattoi siyan chinutukan Apudyus à apucha wi mangilayaw an chicha. Ya nafadngan à Moses ta sachi anghel wi innilana ta kawan na kummilakilab wi imong.

³⁶"Ad illayaw Moses na achakchakrantaù ad Egipto. Achun iningwanay kaskaschaaw ad aschi Egipto ya uray na chummormangancha ta fayfay wi ananchay Manchilaag. Ya achu kon iningwana, wi maid pu karobfongan na uchumi takuy mangwa, ta nangiyayanan chicha ta sachi ikaw wi maid pu chanum. Na nangkagkagkaayancha ta sachi, ummoy à opatpuruy tawon. ³⁷Intudtuchun Moses ta achakchakrantaù, wi mangifaka, 'Awad na osay ifaun Apudyus wi profeta ta kanàtaù, wi isun saon.' ³⁸À Moses, siyan nakaukuchan na anghel ta sachi filig wi Sinai ta nangawatana ta lintog Apudyus. Ad intudtuchun Moses ta achakchakrantaù na lintog ta nangkagkagkaayancha ta sachi ikaw wi maid pu chanum. Na intudtuchunad aschi, sachin mangakammuwantaù ta mafiyakantaù ing-ingkana.

³⁹"Ngim na achakchakrantaù, foon pù patkonchà Moses wi siya kay pionchan mangulin ad Egipto. ⁴⁰Na sachi, nanakachà Moses ta filig wi Sinai nakaukud an Apudyus. Ad na maichana, imfakan na taku ta panguruy sunudnay Aaron, anancha, 'Mangwaà apudyustau ta chichan mangipangun chitau, tan maid pun akammutau nu sinun nàwan Moses wi nangiparawan chitau ad Egipto.'

⁴¹"Sachi ad, iningwachan sinanfaka ta awad mamàilà chaychayawoncha. Impartiyancha ya naragsakcha ta iningwacha wi apudyuscha nu.

⁴²"Sachin nan-awichan Apudyus an chicha. Tinaynanan achakchakrantaù ta chaychayawonchan farangnay pioncha, wi uray fituwon ya init winnu furan. Awad na imfakan Apudyus an chicha wi inyug-is na profeta ta awi, wi anana,

'Chiayuy kanà Israel, na sachi opatpuruy tawon
wi nangkagkagkaayanyu ta sachi ikaw
wi maid pu chanum,
foon pù saon na impartiyanyu.

Foon pù saon na chinaychayawyu,
 43 tan finuudyun sachi sinanforoy
 wi iningkawan na sinan-Apudyusyu wi Moloch.
 Chinaychayawyu kon sachi fituwon Refam
 wi inapudyusyu ko.
 Chichan iningwayu à chinaychayawyu wi foon pù saon.
 Siyan iparufus-un maiyoyanyu
 ta achayuy luta wi mar-usan ad Babilonia.’ ”

44Inturuy Esteban, wi anana, “Na nangkagkagkaayan na achakchakrantau ta sachi ikaw wi maid pu chanum, uray foon pù Apudyus na chinaychayawcha, awad an chicha na isù foroy wi iningwan Moses à mammammoancha an Apudyus. À Apudyus na nangifaka wi oyyoon Moses na sachi, ya intudtuchuna kon inyòoyanay nangwa wi inusarnan uglit na animar ya luput. 45Natoy pù Moses, Josue na nisukat an siya. Ya sinuy ummayan na achakchakrantau, finuudchan sachi isù foroy wi foroy Apudyus. Na sachi timpu, finadngan Apudyus na achakchakrantau wi mangiparyaw ta sinumani iningkaw ad Canaan, ta man-uwana na achakchakrantau. Ad inyalichad asna na sachi isù foroy, ad asnan iningkawancha ingkana ta timpun David. 46Tuttuway inay-ayat Apudyus à David, ya inchaw David an Apudyus à miparufus à siya à mangwà afaruwan à foroy Apudyus, ta awad manchaychayawanchan siya, wi siyan Apudyus wi chinaychayaw na aputaay Jacob. 47Ngim foon pù David na imparufus Apudyus wi mangwa ta sachi foroy, tan anànay Solomon.

48“Ngim à Apudyus wi angatuwan, foon pù foroy wi ingwan na takun ingkawana; tan inyug-is na profeta ta awi na ukud Apudyus, wi anana, 49-50 ‘Langit na tumùchuwà wi manturay,
 anan Apudyus.

Ya annay lutan kukuschà.

Ad in-inonyuy mangwà ustuy ingkawà?

Tan à saon, iningwà losan!

Siyan maid pu in-inonyu wi mangwà ingkawà.’

51“Amod na kinatangkinyu!” anan Esteban. “Uray Judioayu, achiyu pu patkon à Apudyus, ya achiyu pu ko chongron na ifakana! Ya achiyu pu pu patkon na Ispirituna; achogkaanyu kan chachi achakchakrantau ta awi, 52tan maid pu osà profeta foon pù pinalikatan na achakchakrantau! Pinatoycha chachi profetas wi finaun Apudyus wi mangifaka mipangkop ta umaliyan na anànay Jesus wi maid fasurna. Ad ummali pun à Jesus, impatiliwyù siya ad pinatoyyu ko. 53Chiayu kon naadchan na lintog Apudyus wi intudtuchun na aangehes, ngim achiyu pu ko patkon!”

Na Namatayanchan Esteban

54Na nangngoran chachi pangpangu ta imfakan Esteban, nangamiamiwcha ta og-otcha. 55Ngim à Esteban, nakarong-ag na

Ispiritun Apudyus an siya. Nantangad ad langit ad innilanan sumilingan na kinafarun Apudyus. Ad innilana kò Jesus wi awad ta apot ta chiwawan Apudyus. ⁵⁶“Ilanyu,” anan Esteban. “Niwanit ad langit ya anchi Jesus wi namfarfalin taku wi awad ta apot ta chiwawan Apudyus!”

⁵⁷Ad na pangpangun na Judio, impupchan ingacha, ad nampauycha ta achicha pu chongron na ifakan Esteban. Ad kinankanaschay manòman siya, ⁵⁸ad kinuykuychà siya ta ikid na ili. Na takuy nallastug mipangkop an siya, imfanatchan agwan na silupcha ta sangwanan Saulo, wi siyan osay pangatcha. Ad pinisongchà siya. ⁵⁹Na namisopisonganchan Esteban, nalluwarù siya wi anana, “Apu Jesus, aram na achawong-u!” ⁶⁰Ad nampalintumong à siya, ad chinakornan kingana wi mangifaka, “Apu, achim pafasuron chicha ta annay oyyooncha.” Sachin imfakana, ad natoy.

8 ¹⁻²Ad à Saulo, siyan osay nangiparufus ta namatayanchan Esteban.

Pinalikatan Saulo Na Mamati

Na sachi, iningkaw na uchumi Judio wi ustun somsomòchan Apudyus. Amod na nangichomchomanchan Esteban, ad illofoncha. Ad na sachi padcha wi natayan Esteban, nilukin mapalikatan na mamati ad Jerusalem. Siyan niwartàcha ta ailiili ta provinsiya wi Judea ya Samaria. Ngim na apostoles, foon pù lumayawchad Jerusalem.

³Ad à Saulo, isagna palikatan na mamati ta iwarangcha, wi lon-ona chicha pakuykuy ta foroycha ad impaifarudna chicha, uray fufai ya larai.

Nitudtuchun Mamfaruy Chamag Ad Samaria

⁴Na chachi niwartà wi mamati, itudtutuchuchan chamag mipangkop an Jesus ta sinumani umayancha. ⁵À Felipe, ummoy ta osay ilid Samaria à mantudtuchu ta takud aschi wi tuttuway Jesus na Cristu wi impustan Apudyus wi umali. ⁶Naamuamung na taku wi nanangngor ta imfakana. Ad na nangil-ancha ta kaskaschaaw wi iningwana, naschaawcha. ⁷Imparyawnan aran wi farfaray na ad-adchuwani taku, ad nampauy na aran ta lummawaancha. Inaanna kon ayayong ya pilay na ad-adchuwani taku, ⁸siyan naragsak na taku ta sachi ili wi Samaria.

⁹Iningkaw ako ta sachi ili na osay larai wi Simon na ngachanna. Ad mangwamangwà kaskaschaaw à mataakan na takud Samaria ta sarumangkana. Imfakana wi siya nun osay pangat tan annan karobfongana. ¹⁰Siyan losani taku ta sachi, uray sinuy kinasasaadcha, natataagchan siya. Anancha, “Awad tuwan siya na chakorani karobfongan Apudyus.”

¹¹Kapu ta nafayag na nangipail-ana ta kaskaschaaw ta chachi taku, chichingngorchà siya. ¹²Ngim na chummatngan Felipe, intudtuchun Felipe ta taku na mamfaruy chamag wi mipangkop ta Manturayan

Apudyus ya mipangkop an Jesu Cristu, ad pinatin na takun intudtuchuna, ya nampafunyangchay lallarai ya fubfufai.

¹³Uray akò Simon, namati ko, ad nafunyan pun, nitun-ud an Felipe. Ad nataag à Simon wi nangiila ta losani kaskaschaaw wi iningwan Felipe.

¹⁴Chingngor pun na apostoles ad Jerusalem wi pinatin na takud Samaria na ukud Apudyus, imfaunchà Pedro an Juan ta sachi.

¹⁵Chummatongcha pun, illuwaruwanchan chachi mamati, ta umalin Ispiritun Apudyus makarong-ag an chicha, ¹⁶tan uray nafunyancha ta ngachan Apu Jesus, chaan pu umalin Ispiritun Apudyus an chicha. ¹⁷Sachi ad impataycha Pedro an Juan na imacha ta chachi mamati ad siyan ummaliyan na Ispiritun Apudyus wi makarong-ag an chicha.

¹⁸Ad innilan pun Simon wi nakarong-ag na Ispiritun Apudyus ta chachi mamati, ta nangipatayan na apostoles ta imachan chicha, impailanan pilak an Pedro ya Juan, ¹⁹wi anana, “Adchanà akò karobfongà ta uray sinuy mangipatayà ako ta imà, makarong-ag akon Ispiritun Apudyus an siya.”

²⁰Anan Pedro an siya, “Mifallua kuma ad infierno, wi mitapi kon pilaknu, tan anam pun nu mafalini ngin-am na adchon Apudyus, wi achi pu mangin-an! ²¹Achia mifibfiyang ta annay iwaarni mipangkop an Jesu Cristu, tan foon pù ustun somsomònun Apudyus. ²²Siyan ifafawim na lawingi somsomònu, ya man-ochaw-an Apudyus nu mafalin pakawanonan safali wi simsimmònu. ²³Tan akammù wi amod na aposnu ya isù nifafarud-a ta fasurnu.”

²⁴Siyan anan Simon ancha Pedro an Juan, “Ipangngaasiyu ta iluwaruwanà, ta achi pu màwan amaschi wi imfakayun saon.”

²⁵Tinistikuwancha pu Pedro an Juan na mipangkop an Jesu Cristu ta takud aschi, nangulinchad Jerusalem. Na nangulinancha, intudtuchuchan Mamfaruy chamag mipangkop an Jesus ta ailiilid Samaria wi innoycha.

Na Namatiyan Na Osay iyEtiopia

²⁶Imfakan na osay anghel Apudyus an Felipe anani, “Lumigwat-a umoy ta arsa wi marpud Jerusalem wi umoy ad Gaza.” (Na sachi arsa, nangoy ta ikaw wi maid pu chanum.)

²⁷Siyan lummigwat à Felipe ummoy ta arsa ad sinib-atnan kalisa wi nallukanan na osay nangatuy upisyar, wi mamangchon ta pilak Candace wi Ali ad Etiopia, wi narpud Jerusalem ummoy nakachaychayaw an Apudyus ad lumayaw umoy ad Etiopia. ²⁸Na nallurugkanana, fasafasaonan Ukud Apudyus wi inyug-is na profetay Isaias ta awi.

²⁹Ad anan na Ispiritun Apudyus an Felipe, “Ing-a umachani ta sanati nallurukan.” ³⁰Ad nanodchà à Felipe. Ummachani pù Felipe ta kalisan na sachi iyEtiopia, chingngorna wi fasafasaonan inyug-is na profetay Isaias. Ad inimus Felipe, “Maawatam na sanati fasfasaom?”

³¹Summongfat, “In-inò wi mangakammu nu maid pu mangitudtuchun saon nu sinun pionay ifaka?” Sachi ad, imfakanan Felipe ta makarukan an siya. ³²Na sachi finasana, anana,

“Isù pannilù siya wi maparti.

Isun akon anà na pannilu wi foon pù kuminga ta mangaanancha ta chutchutna.

Amaschin nàwa ta namalikatanchan siya.

³³Nafainan à siya,

ya foon pù ustun nanguisanchan siya.

Maid miyisuwan na kinarawing na ingwan na asintatakuna, tan pinatoychà siya.”

³⁴Ad inimus na larai an Felipe, “Na sachi profeta, long-agnan ug-ugkuchona winnu safali wi taku?”

³⁵Ad illukin Felipe wi mantudtuchun siya ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus, wi Jesus kattò na ug-ugkuchon na sachi profeta.

³⁶Na nallurugkanancha, nichaumcha ta annan chanum, siyan anan na iyEtiopia, “Annat na chanum. Mafalini mafunyananà ta sana?”

³⁷Ad anan Felipe, “Oo, mafalin nu tuttuway mamatian Jesus.”

“Oo, mamatiyà,” anana. “Patiyò wi à Jesu Cristu, siyan anà Apudyus.”

³⁸Sachi ad, impaillongnan kalisana, ad lummogsadcha nallunong ta chanum, ad finunyanan Felipe siya.

³⁹Na lummoswaancha ta chanum, illayaw na Ispiritun Apudyus à Felipe, ya maid pu asin ilan na sachi iyEtiopia an siya. Ngim inturuyna ko kay ta umayana, wi naragsak. ⁴⁰Ad à Felipe, nachanatong ad Azoto. Ad intudtuchunan Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus ta ailiili, ingkanà chummatong ad Cesarea.

Na Namatiyan Saulo An Jesus

Apost 22:6-16; 26:12-18

9 ¹Ngim à Saulo, pumigsapigsan mamalikatana ta chachi mamatin Apu Jesus wi pionay mapatoycha. Sachin ummayana ta Angatuwani Pachi ²ta mampàwà kasuratan ta chachi mangipangpangu ta sinagogan na Judio ad Damasco, wi annan karobfonganay mantiliw ta sinumani takuy mamatin Jesus, uray fufai ya larai, ta ipagkulinna chichad Jerusalem.

³Chanchanicha pun Saulo ad Damasco, nammaag nasiling à Saulo ta linang wi narpu ta langit. ⁴Nalitwad à siya ad chingngornan kinga wi anana, “Siay Saulo, tammakò saon parpalikatan?”

⁵“Sinua, Apu?” anan Saulo.

Ad summongfat na kumminga, “Saon à Jesus, wi parpalikatam ta mamalikatam ta anchanay mamatin saon. ⁶Fumangon-a ta ing-a ta ili, ad mifakan sia ad aschi na masapur wi oyyoom.”

⁷Na fufurun Saulo wi nitun-ud an siya, ummagsadcha. Natataagcha tan chingngorchan sachi kumminga, ngim maid pu innilachà taku. ⁸Sachi ad, fummangon pù Saulo, nanchiyat ad achi pu makaila tan nakurap. Siyan iniwidchà siya inyoy ad Damasco. ⁹Naatluy padchan nakurapan Saulo, ya maid nangnanganana ya umin-inumana ta sachi turuy padcha.

¹⁰Iningkaw ad Damasco na osay mamatin Jesus, wi Ananias na ngachanna. Impailà Apu Jesus an siya ta in-inopna, wi nangifaka, “Ananias!”

“Apu, sinun ifakam?” anan Ananias.

¹¹Ad anan Apu Jesus an siya, “Lumigwat-a, Ananias, ta ing-a ta foroy Judas wi awad ta arsa wi ananchay Linchongan. Anapom ta sachin osay takuy iTarso, wi Saulo na ngachanna, wi malluwaruwaru ta sana. ¹²Tan impain-inop-un siya wi umalin osay larai wi Ananias na ngachanna ta ipataynan imanan siya ta maaan na kurapna.”

¹³Summongfat à Ananias wi anana, “Oo, Apu, ngim achun takuy nangisturyan saon ta mipangkop ta arwingani iningwana, tan pinarpalikatanan takum ad Jerusalem. ¹⁴Ad na pangkop anun ummaliyanad asnay Damasco, tiliwonà chiani losan wi mamatin sia, tan nampàwà surat na angatuwani pachi wi mangiparufus ta maniliwanan chiani.”

¹⁵Ngim anan Jesus an siya, “Ing-a kay, tan chinutukà à siyà mansilfin saon à mangipangkor ta mipangkop an saon ta tuturay, ya chachi foon à Judio, ya uray chiayuy Judio. ¹⁶Ya ipaakammù akon siyan losani mapalikatanan kapu ta mangipaakammuwanan saon.”

¹⁷Sachi ad, lummigwat à Ananias ummoy ta foroy Judas ad inchanan Saulo. Impataynan imanan siya ad anana, “Sunud-uy Saulo, à Apu Jesus na nangifaun an saon, wi siyan innilam ta arsa ta ummaliyam ad asna. Finaunnà saon à mangipatay ta imà an sia ta maaan na kurapnu, ad umalin Ispiritun Apudyus makarong-ag an sia.”

¹⁸Sachi ad, lininan Saulo wi naaan na arusisì na atana, ad mafalini makaila. Sachi ad, lummigwat, ad nafunyakan. ¹⁹Narpas pun na sachi, nangan à Saulo ad ummoschor.

Nantudtuchù Saulo Ad Damasco

Nafayag à Saulo ad Damasco wi iniingkaw ta chachi mamatin Jesus. ²⁰Ad ummoy à siya ta sinagogan na Judio nantudtuchù mipangkop an Jesus. Anana, “Siyan anà Apudyus.”

²¹Nataag na nangngor, ad inimuscha, “Foon ayà siyan namarpalikatanan ta chachi mamatin Jesus ad Jerusalem? Na pangkopnay umalid asna tiliwona chana mamati ta iyoy nad Jerusalem isangu ta chachi pangpangun na papachi!”

²²Ngim à Saulo, pummigpigan pinagtudtuchuna mipangkop an Jesus. Na chokanay Judio ad Damasco, achicha pu makasongfat kapu ta

kinaraing Saulo wi mangistiku an Jesus, wi siyan impustan Apudyus wi manturay.

²³Lummaus ad na achuy padcha, nantuturag na uchumi Judio nu sinun oyyoonchà mangtoyanchan Saulo. ²⁴Sachi ad finangafanganchan losani liwangan na ili ta pinadcha ya linafi ta patoyonchà Saulo. Ngim iningkaw na nangiyakutimtim an Saulo ta puranun na Judio. ²⁵Siyan na osay lafi, inyoy na fufurun Saulo à siya ta chingching na ili. Ad inyinchayuncha ta lasin na chingching.

Na Nangulinan Saulo Ad Jerusalem

²⁶Ad nangulin à Saulo ad Jerusalem. Na chummatngana, pionay miyamung ta chachi mamati, ngim ummogyatchan siya tan foon pù tuttuwaoncha wi mamati siya. ²⁷Ngim finurnan Bernabe à siya ad inyoyna ta awachan na apostoles, ad inisturyanan nangil-an Saulo an Apu Jesus ta arsa wi umoy ad Damasco. Insuplikarna losan na imfakan Jesus an Saulo, ya kinaturod Saulo wi nangitudtuchu mipangkop an Jesus ad Damasco.

²⁸Sachi ad imfilangchà Saulo à furuncha, siyan iningkaw an chicha nantudtuchu ad Jerusalem. Ya maid pu ogyat Saulo wi mantudtuchu mipangkop an Apu Jesus. ²⁹Nakaug-ugku ya nakais-isì ta chachi Judio wi Griego na ukudcha. Ad pionchay mamatoy an siya.

³⁰Na nangakammuwan na fufurun Saulo ta puranucha, inyoychà siya ad Cesarea, ad pin-oychà siya ad Tarso wi sikuchi ilina.

³¹Na sachi timpu, maid mapalikatan na chachi mamatin Jesus ta ailiilid Judea ya Galilea ya Samaria. Ad kapu ta fachang na Ispiritun Apudyus, pummigsapigsan pammatacha ya ummachuachun mamati, ya mafainchay manurngasing ta pion Apudyus.

Na Fummadngan Pedro Ta Takud Lidda Ya Joppe

³²À Pedro, nan-attuattun ta ailiili wi awachan na mamati, siyan na osay padcha ummoyna fisitaon na takun Apudyus ad Lidda. ³³Inchasanad aschi na osay larai wi Eneas na ngachanna. À Eneas, ummoy à waruy tawon na achina pun makaligwatan ta ofogna tan naayayong.

³⁴Siyan anan Pedro an siya, “Eneas, paimfakon Jesu Cristù sia. Lumigwat-a ad luutom na ofognu.”

Ad nasaryun lummigwat à Eneas. ³⁵Innilan pun na takud Lidda ya Saron à siya, namatacha losan an Apu Jesus.

³⁶Ad Joppe, iningkaw na osay fufai wi mamati, wi Tabita na ngachanna. (À Dorcas na ngachanna ta Griego wi ukud, wi na miningna, ugsa.) Mamfarun ining-ingwana, ya ad-adchuwan na kakapus wi finadngana. ³⁷Na sachi timpu, nasakit à Tabita, ad natoy. Inamoschan lachagna ad imfanatcha ta ngatuy kuwartun na foroyna.

³⁸Chingngor pun na mamati wi awad à Pedro ad Lidda wi achanid Joppe, imfaunchan chuwa umoy mangayag an Pedro wi anancha, “Awaynu ad ta intaud Joppe.”

³⁹Ad nifurun à Pedro an chicha. Chummatongcha ad, inayakanchà siya ta kuwartun na foroy Dorcas wi nifanatana. Ad nakaam-ammung na man-afaru an Pedro. Asiiifilcha wi nangipaila ta luput wi chinait Dorcas ta atattakuna.

⁴⁰Ngim imparawan Pedro chicha, ad nampalintumong wi malluwaru an Apudyus. Sachi ad, nansakung ta natoy, ad anana, “Tabita, fumangon-a!”

Ad chiniyatnan atana, ad na nangil-anan Pedro, fummangon.
⁴¹Inognan Pedro na imana ad impasiadna. Ad inayakana chachi mamati ya chachi nafaru, ad impailana wi ummuli natakù Tabita.

⁴²Nanchinamag na sachi nàwa ta losani takud Joppe, ad ummachun mamati an Apu Jesus kapu ta sachi nàwa.

⁴³Ad iningkaw à Pedro à nafayag ad Joppe ta foroy Simon, wi na iwaar Simon, mamangwà larat.

Naayakan À Pedro Ad Foroycha Cornelio

10 ¹Iningkaw ad Cesarea na osay larai wi nangngachan Cornelio. Siyan kapitan na singkasuti surchachu wi Romano wi narpuchad Italia. ²Uray foon à Judio, nangApudyuscha Cornelio wi simfaryan. Losancha chaychayawon à Apudyus, ya achu kon inadchona wi fachang ta kakapus wi Judio, ya kanayuncha malluwaru an Apudyus. ³Ar-arkaw pun ta osay padcha, iningkaw na impain-inop Apudyus an Cornelio. Innilanan osay anghel Apudyus wi linumnò ta foroyna, wi anana, “Cornelio!”

⁴Immomoschoan Cornelio na anghel ta ogyatna, ad anana, “Oo, Apu, sinun ifakam?”

Ad anan na anghel, “Chingngor Apudyus na luwarum ya akammuna kon kaasim ta kakapus, ad som-osom-onà sia. ⁵Umifaun-à umoy ad Joppe mangayag ta osay larai ad aschi wi mangngachan à Simon Pedro. ⁶Awad ta foroy na osay Simon wi na foroyna achani ta fayfay. Na sachi Simon, mamangwà larat na iwaarna.”

⁷Narpas pun wi imfakan na anghel na sachi, lummayaw. Ad inayakan Cornelio na chuway saniluna ya osay surchachuna wi siyan fachang Cornelio wi chinaychayawna kò Apudyus. ⁸Inisturyan Cornelio an chicha losan na inin-inopna achinaot ifaun à chicha ad Joppe.

⁹Nafikat pun ta nanadcharanan na turuy nifaun, ummachanicha ta ili wi Joppe, ad niyaspur wi ummoy à Pedro nalluwaru ta sachi mamatù ta tanapi tabfungan na foroy. ¹⁰Ad nafitil wi pionay mangan ngim chaan pù mautun maan. Na nangisakanaanacha ta manganana iningkaw na impain-

inop Apudyus an siya. ¹¹Inin-inopna wi niwanit ad langit ad iningkaw na isù arway uros wi nifufuy-ug wi chumòchdora ta luta. ¹²Ad na iningkaw ta sachi uros, nan-ob-ofot wi man-àachap, wi na uchum, mipalit à anon na Judio.

¹³Ad chingngor Pedro na kumminga, wi anana, “Pedro, fumangon-a ta partiyom na piomi anon!”

¹⁴Summongfat à Pedro wi anana, “Foon, Apu, tan nanipud ta niyanaà, maid pu in-innan-ù ischà paniyawonni wi Judio.”

¹⁵Asin ako nan-ukud na kummingad langit, anana, “Pedro, achim anan wi paniyaw na maan, tan ifilang Apudyus losan na maan à mamfaru.”

¹⁶Nàwan sachi namitlu, ad mipagkulin na sachi ad langit.

¹⁷Som-osom-on pu Pedro nu sinun mining na sachi inin-inopna, chummatong ad Joppe chachi taku wi finaun Cornelio. Inchasancha pun na foroy Simon, ¹⁸inimuscha nu awad mangilinà nangngachan à Simon Pedro.

¹⁹Na manom-asom-an Pedro nu sinun mining na impain-inop Apudyus an siya, imfakan na Ispiritun Apudyus an siya, “Pedro, awad na turuy laraid chora wi manganap an sia. ²⁰Siyan man-osog-a ya achia manchuwachuwa wi mifurun an chicha, tan saon na nangifaun an chicha.”

²¹Sachi ad nan-osog à Pedro, ad imfakana ta chachi lallarai, “Saon na anaponyu. Sinun ifakayu?”

²²Ananchay summongfat, “À Cornelio wi kapitan na susurchachu, siyan nangifaun an chiani. Mamfarun sachi apuni wi Cornelio, wi chaychayawonà Apudyus. Lispituwon na Judiò siya. Imfakan na osay anghel Apudyus ta paayagnà sia ta chongrona nu sinun itudtuchum an siya.”

²³Chingngor pu Pedro na imfakacha, minangilinà chicha ad ummiyancha.

Nafikat pun, nakaligwat à Pedro an chicha, ya nifurun akon uchumi mamati wi iJoppe. ²⁴Asin pu nafikat, chummatongchad Cesarea wi nanguullayanca Cornelion chicha. Iningkaw akon uchumi inayakan Cornelio wi aagkina ya fufurunna.

²⁵Na linumnoan Pedro ta foroy, nampalintumong à Cornelio ta sangwanana wi manayaw an siya.

²⁶Ngim anan Pedro, “Sumiad-a, tan man-isutay losan taku.”

²⁷Summiad à Cornelio ad nan-ug-ugkudcha ta linumnoanacha ta foroy, ya achun takuy inchasan Pedro wi naarus. ²⁸Ad imfakan Pedro an chicha losan, “Chiayuy foon à Judio, inaagkammuyu wi mipalit na makafurfurun-ani wi Judio ta takuy foon à Judio; uray na lumnoanni ta foroyyu, mipalit, tan siyan osay lintogni. Ngim impaakammun Apudyus an saon wi maid pu arwingan na makafurfurnà an chiayuy foon à Judio.

29 Ad sachin ummaliyà ta nangayakanyun saon wi maid pu isiu, uray foon-ayu pù Judio. Siyan imusò nu taayuko umayag?”

30 Sachi ad, insuplikar Cornelio, wi anana, “Miyapat padchan sana, wi isun na sanay ar-arkaw, nalluwaruwà ta annay foroyni. Ad nammaag ummagsad ta sangwanan-un osay taku wi mammusiling na silupna, 31 ad anana, ‘Cornelio, chingngor Apudyus na luwarum ya sosom-onan kaasim ta kakapus; 32 siyan umifaun-à umoy ad Joppe mangayag ta mangngachan à Simon Pedro, wi awad ta foroy Simon wi mamangwà larat, wi achanin foroyna ta fayfay.’

33 “Siyan namfaunà à ummali nangayag an sia, ad mamfaru tan inanusami ummali. Ad na sana, awad-ani losan ta chongronnin ipaakammun Apudyus an chiani.”

Na Imfakan Pedro

34 Ad illukin Pedro wi man-ukud, anana, “Sana kan mangawatà wi tuttuway man-iisuwon Apudyus na ayatna ta losani taku, 35 tan uray farangnay taku ta luta, nu chayawonà Apudyus ya oyyoonan ustu, mitipun an Apudyus. 36 Chingngoryun Mamfaruy Chamag wi impaakammun Apudyus an chiani wi kanà Israel mipangkop an Jesu Cristu, wi mafalin maurus na somsomò na taku mipakapun siya, wi siyan Aputau losan, wi foon pu kà afus na Judio. 37 Akammuyu kon intudtuchun Jesus ya iningwana ta losani sinakup Israel. Illukinan iningwana ad Galilea ta narpasan na nantudtuchuwan Juan mipangkop ta funyag.

38 “Kapilitan wi chingngoryu ko wi inadchon Apudyus an Jesus na Ispirituna ya karobfongana, siyan uray sinuy ummayana, mamfarun iningwana ta taku, ya impaimfagnan nakafarfaray, tan annà Apudyus an siya. 39 À chiani wi apostoles, innilanin losani iningwanad Jerusalem ya uchumi ilini wi Israel. Illansachà Jesus ta kros, ad sachin natayana. 40 Ngim na niyatluw padcha, impaulin Apudyus tinakù siya, ad impailà siya ta taku. 41 Ngim foon pù innilan na losani takù siya tan chiani kan nangila wi chinutukan Apudyus à mangistikun siya. Ya chianin nakaan akon siya ta ummaliyana natakuwan. 42 Ad imfilinnan chiani ta itudtuchunin Mamfaruy Chamag mipangkop an siya ta losani taku; ya istikuwanni ko wi siyan chinutukan Apudyus à manguis ta losani taku, uray na nanattoy. 43 Ad ako, na losani profetas ta awi, imfakacha wi na losani mamatin Jesus, mapakawan na fasurcha, mipakapun siya.”

Na Nakarong-akan Na Ispiritun Apudyus Ta Uchumi Foon À Judio

44 Na man-ukuukuchan Pedro, sachin nakarong-akan na Ispiritun Apudyus ta losani nanchongor. 45 Na chachi mamati wi Judio wi nifurun an Pedro, wi narpud Joppe, naschaawcha tan uray na foon à Judio,

nakarong-ag akon Ispiritun Apudyus an chicha. ⁴⁶Tan chichingngorcha wi chaychayawon chachi foon à Judio à Apudyus ya mafalini man-ukudchà safali ukud wi foon pù sikud wi ukudcha.

Siyan anan Pedro ta fufurunna, ⁴⁷“Na anchanayay foon à Judio, nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chicha, wi isun chitau, siyan awad lawa mangipalit an chichà mafunayakan?”

⁴⁸Sachi ad imfakan Pedro ta mafunyakancha kapu ta namatiyanchan Jesu Cristu. Narpas pun, tinawichanchà Pedro ta ingkaw yan an chicha.

Na Nansuplikaran Pedro Ta Namatiyan Chachi Foon À Judio

11 ¹Ad na apostoles ya losani mamati wi Judio ad Judea, chingngorcha wi na uchumi foon à Judio, pinaticha kon ukud Apudyus. ²Siyan na nangulinan Pedro ad Jerusalem, na uchumi mamati wi Judio wi mangaadchi mampatungpar ta sikuchi achawiyancha ta foon à Judio, chinillawchà siya. ³Anancha, “Paako pamangili ta foon à Judio wi foon pù namarkaancha, ad nakaan-a kon chicha, ad foon pù imfilangnù lawing!” ⁴Siyan insuplikar Pedro na losani nàwà.

⁵Anana, “Na nalluwaruwà ad aschi Joppe, iningkaw na impaininop Apudyus an saon. Innilà na isù arway uros wi nifufuy-ug wi chummòchdora wi narpud langit, ad nichissu ta sangwanà. ⁶Intollong-un charomna, ad nan-ob-ofot wi man-àachap na iningkaw, wi na uchum, mipalit à anon na Judio. ⁷Ad chingngor-u kon kumminga ta sachi. Anana, ‘Fumangon-a, Pedro. Partiyom na piomi anon!’

⁸“Ngim ummisia anani, ‘Foon, Apu! Tan nanipud ta niyanaà, maid pu in-innan-ù ischà paniyawonni wi Judio.’

⁹“Asin ako nan-ukud na kummingad langit, wi anana, ‘Achim anan wi paniyaw na maan, tan ifilang Apudyus losan na maan à mamfaru.’ ¹⁰Nàwan sachì namitlu, ad nipagkulin na uros ad langit.

¹¹“Ad sachi kon chummatngan na turuy larai ta foroy wi iningkawà. Nifauncha wi narpud Cesarea à nangayag an saon. ¹²Ad impaakammun na Ispiritun Apudyus an saon ta achiyà manchuwachuwa wi mifurun an chicha. Siyan nifurunà an chicha ya nitun-ud akon anchanayay onomi susunudtau. Nichaum-ani pun ad Cesarea, linumnòani ta foroycha Cornelio.

¹³“Ad insuplikar Cornelio an chianin nangil-ana ta anghel ta foroyna. Imfakan anun sachi anghel an siya, ‘Umifaun-à umoy ad Joppe mangayag ta mangngachan à Simon Pedro. ¹⁴Itudtuchunan chiayun masarankifanyuy simfaryan.’

¹⁵“Ad illukì pun wi mantudtuchu, nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chicha wi isun akon nakarong-akanan chitau ta chamu. ¹⁶Ad sachin nangiyakasmò ta imfakan na Aputau wi Jesus, wi anana, ‘Imfunyag Juan na chanum an chiayù singyar na namatiyanyu, ngim safalin ifunyag Apudyus, tan ifunyagnan Ispiritunà makarong-ag an chiayu.’

¹⁷“Siyan nu nangatod à Apudyus ta Ispirituna ta chachi foon à Judio, wi isun akon nangadchanaan chitau ta namatiyantaun Apu Jesu Cristu, sinun kinatatakù nu ipalit-un pion Apudyus wi oyyoon!” anan Pedro.

¹⁸Chingngorcha pun na imfakan Pedro, nat-opcha ad inwarangchay nanillaw an siya, ad chinayawchà Apudyus, wi anancha, “Inadchan ako Apudyus na chachi foon à Judio à wayachay mamfafawi ta maadchancha kò mannaynayuni fiyag!”

Na Namatiyan Na Uchumi iyAntiokia

¹⁹Nanipud ta napatoyan Esteban, naparpalikatan na mamati, siyan niwartàcha. Na uchum, ummoycha ta achayu wi Fenicia, ad na uchum, ummoychad Chipre ya ikad ad Antiokia. Ad imfakafakachan Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu ta sinumani umayancha, ngim afus na chokachay Judiò nangifag-ancha. ²⁰Ngim na uchumi mamati wi iChipre ya iCirene, ummoychad Antiokia wi mangipagngor ta Mamfaruy Chamag wi mipangkop an Apu Jesus ta takuy foon à Judio. ²¹Kapu ta annan karobfongan Apudyus an chichay mantudtuchu, ad-adchuwan na takuy namatin Apu Jesus.

²²Chingngor pun na mamatid Jerusalem mipangkop ta namatiyan na foon à Judio, finaunchà Bernabe ad Antiokia. ²³Ad na chummatngana, naragsak ta nangil-ana wi fininchisyunan Apudyus chicha. Ad sinorkagnà chicha ta iturturuychay mamati an Apu Jesus. ²⁴Ad-adchuwan akon nitapi ta chachi mamati, tan mamfaruy takù Bernabe wi patkopatkonan Ispiritun Apudyus ya napigsa kon pammatina.

²⁵Sachi ad, ummoy à Bernabe inanap à Saulo ad Tarso. ²⁶Inchasana pun, nangulinchad Antiokia, ad nakatawoncha ta sachi. Niyamuamungcha ta chachi mamati, wi ad-adchuwan na takuy tinudtuchuwancha. Chachi mamatid Antiokia, chichan chamuy nangachanan à Cristiano.

²⁷Na sachi timpu, chummatong ad Antiokia na uchumi profetas wi narpud Jerusalem. ²⁸Na osa, wi nangachanan à Agabo, ummagsad ta naamungan chachi mamati, ad imfakanan intudtuchun na Ispiritun Apudyus an siya, wi maingki losan na ili ta luta. Ad tummuttuwan imfakana ta timpuy nanturayan Emperador Claudio.

²⁹Siyan chachi mamatid Antiokia, nantuturagcha ta ipaw-itchan fachangcha ta susunudchay mamatid Judea à patingkan na adchoncha. ³⁰Ad finaunchà Bernabe ya Saulo ta awitonchan pilak wi fachangcha losan ta chachi mangipangpangu ta mamati ad Judea.

Naparpalikatan Na Uchumi Mamati

12 ¹Na sachi koy timpu, illukin Ali wi Herod wi mamarpalikat ta uchumi mamatin Jesus. ²Impasiwatnà Jaime wi sunud Juan.

³Inakammuna pun wi naragsak na Judio ta iningwana, impatiliwna kò Pedro. Nàwan naniliwanchan Pedro ta timpun na fiyasta wi nanganancha ta tinapoy wi foon pù naraukan à mampafotar.

⁴Natiliw pun à Pedro, imfarudchà siya wi nasawaranchà onom wi nanguwarcha, wi nasin-oppatcha wi nansinsinnukat. Tan na somsomò Herod, nu marpas na fiyasta, imfistikarona ta sangwanan na Judio.

⁵Siyan nafarud à Pedro, ngim chachi mamatin Jesus, impapaticha illuwaruwan à siya.

Niparawà Pedro Ta Fafalluchan

⁶Simsimmò Herod wi nu marpas na fiyasta iparawanà Pedro à mapatoy, ad na sachi lafi, nasusuyop à Pedro ta nangkawaan na chuway kuwarcha. Nakachilaan akò chuwa, ya iningkaw na uchumi kuwarcha ta liwangan na fafalluchan.

⁷Na sachi, nammaag nasilawan na ingkawan Pedro ya impaila kon osay anghel Apudyus, ad inwokawognà Pedro wi namangon an siya, ad anana, “Kanasom! Fumangon-a!”

Ad na sachi, naaan na kachilana.

⁸Ad anan na anghel, “Pagchotom na usarnu ya mansapatus-a.”

Pintogna pun, anan akon sachi anghel, “Mangkunsur-a ko ad mitun-ud-an saon.”

⁹Siyan nitun-ud à Pedro, ngim na somsomòna, anana pun nu foon pù tuttuwan iningwan na anghel, wi isù in-inopna. ¹⁰Lin-usanchan nansùnub wi kuwarcha, ad chin-umanchan liwangan ta chingching. Ad nammaag naib-at, ad lummawacha. Nanadchadcharancha pun ta arsa, tinaynan na anghel à siya.

¹¹Ad sachin nallinaan Pedro wi tuttuwan nàwan siya, ad anana, “Tuttuway imfaun Apudyus na anghelnà manaraknib an saon, ta achi pu mituruy na pinanunut Herod ya achi pu màwan pion na Judion saon.”

¹²Na manom-asom-ana ta sachi, ummoy ta foroycha Maria wi inan Juan Marcos. Achun taku wi naarus ta sachi wi mangiluwaru an siya. ¹³Nangkobkob ad à Pedro ta onob, ummoy na osay sanilu wi Roda na ngachanna innila nu sinun nangkobkob. ¹⁴Illasinnan kingan Pedro, ad naragsak ta chummatngan Pedro, siyan nanodchà wi umoy mangifaka ta chachi naarus, wi anana, “Annat à Pedro ta sòfan!” Ngim achina pun inib-at na onob!

¹⁵Ad ananchan siya, “Tingangnu!” Ngim impapilit chi fafarasang anan wi tuttuway annat à Pedro. Ad anancha, “Anghel nin wi fantaynan innilam.”

¹⁶Ngim nangkobkokobkob à Pedro ta onob. Siyan ummoycha innila. Inib-atça ad, nataagcha tan tuttuway Pedro. ¹⁷Ad impakinòna chicha, ad imfakanan mipangkop ta nangiparawaan Apudyus an siya ta

fafalluchan. Ad anana ko, “Ifakayu kon Jaime ya uchumi susunudtau.” Sachi ad, tinaynanà chicha, ad lummayaw.

¹⁸Nafikat pun, nakulikur na chachi kuwarcha tan maid à Pedro. ¹⁹Ad à Herod, imfaunnà chicha ta anaponchà siya, ngim maid pun inchasancha. Siyan inimfistikar Herod na kuwarcha, achinaot papatoy chicha losan.

Narpas pun na sachi, lummayaw à Herod ad Judea wi ummoy ad Cesarea.

Na Natayan Herod

²⁰Na iningkawan Herod ad Cesarea, naaliling-ot ta takud Tiro ya Sidon. Kapu ta ilin Herod na mangar-ancha ta anoncha, siyan somosom-oncha nu sinun in-inonchay mamparagsak an siya. Sachi ad, inawischà Blasto à mamfurunchay umoy mampangpangngaasi an Herod ta mitimpuyug an chicha. À Blasto, siyan ap-apun na ingkaw ta foroy Herod.

²¹Chummatong na osay padcha wi nampamitingan Herod ta taku. Nakasilup à silup na Ali, ad tummùchu ta nangatuy aachuyan, ad nan-ukud ta taku. ²²Narpas pun nan-ukud, nampaupauy na taku wi anancha, “Foon à takun annayay kumminga, tan siyan osay apudyus!” ²³Kapu ta foon pun à Apudyus na impachayaw Herod, pinasakit na anghel Apudyus à siya. Sachi ad, kininanan korkor wi nangan ta long-agna, ad natoy.

²⁴Ad niturturuy na ukud Apudyus nipagngor ta ailiili, ad ummachuachun mamati.

²⁵Narpas pun na iwaarcha Bernabe an Saulo ad Jerusalem, nangulinchad Antiok, ad nifurun akò Juan Marcos an chicha.

Nifauncha Saulo Ya Bernabe Wi Umoy Mantudtuchu Ta Uchumi Il-ili

13 ¹Na chachi mamati wi naamuamung ad Antiokia, iningkaw an chichan uchumi profetas ya uchumi mangitudtuchu ta ukud Apudyus. Anchanayan ngachancha: Bernabe, Simeon (wi Ngikit na ototanna), Lucio (wi iCirene), Manaen (wi inanà na aman Ali wi Herod ta afan-ogna), ya Saulo. ²Na osay padcha, nallanganchay nangan ta awad wayachay malluwaru ya manchaychayaw an Apudyus. Ad iningkaw na imfakan na Ispiritun Apudyus an chicha. Anana, “Chutukanyu cha Bernabe an Saulo wi mangwa ta pàwà an chicha.”

³Siyan asincha nalluwaru ya nallangancha koy nangan, achichaot ipatay na imacha ta chachi chuway nachutukan. Narpas pun na sachi, nifauncha.

Nantudtuchucha Bernabe Ya Saulo Ad Chipre

⁴Siyan lummigwatcha wi umoy ad Seleucia wi sachin nangifaunan na Ispiritun Apudyus an chicha. Chummatongcha pun ad Seleucia,

namapurcha wi umoy ad Chipre, ad nifurun akò Juan Marcos wi fumachang an chicha. ⁵Chummatongcha pun ad Salamina, wi osay ilid Chipre, ummoycha nan-attuattun ta chachi sinagogan na Judio mangitudtuchu mipangkop an Jesus.

⁶Kinagkagkaaycha losan na ilid Chipre ingkanà chummatongchad Pafo. Ad sinib-atchad Pafo na osay Judio wi mansasarumangka wi nangngachan à Bar-Jesus wi anana nuy siyan osay profeta. ⁷Na sachi sinanprofeta, siyan osay furun Sergio Paulo wi fifinnachur ad Chipre.

Chi fifinnachur, wi naraing, impaayagna cha Bernabe an Saulo tan pionay chongron na ukud Apudyus wi itudtutchucha. ⁸Ngim na sachi sinanprofeta wi Bar-Jesus, wi Elimas na ngachanna ta ukud wi Griego, kinuranà chicha ta nakaukuchancha ta fifinnachur tan pionay achi pun mamatin fifinnachur. ⁹À Saulo, wi nangngachan akò Pablo, nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an siya. Immomoschoanà Elimas ¹⁰ad anana, “Isum yakà Satan tan kuraom na losani mamfaru. Naraing-ay mallaslastug, ad siya padpachasom wi mamaliktad ta ukud Apudyus wi katuttuwaan à turtulli! ¹¹Siyan chusaon Apudyus à sia, ad makurap-a wi achim pu ilasin uray na inìt à apadchapadcha.”

Sachi ad, nammaag nakurap à Elimas, wi isù natab-unan na atanà mangmanggitit wi funot, ad nan-apoap wi man-anap à mangipuyut an siya.

¹²Innilan pun na fifinnachur na nàwa, namatin Apu Jesus, tan nataag ta itudtutchucha mipangkop an siya.

Nantudtutchucha Bernabe Ya Saulo Ad Antiokia Wi Sakupon Pisidia

¹³Sachi ad, à Saulo wi Pablo ya chachi fufurunna, tinaynanchad Pafo. Namapurcha wi umoy ad Perge wi sakupon Pamfilia. Ad summiyan à Juan Marcos ta sachi, ad nangulin ad Jerusalem.

¹⁴Ngim cha Pablo, inturturuycha wi umoy ta safali wi Antiokia wi sakupon Pisidia. Ad na Safachu wi iillongan na Judio, ummoycha ta sinagogan na Judio makaachar an chicha. ¹⁵Nafasa pun na uchumi Lintog Moses ya inyug-is na uchumi profetas Apudyus ta awi, impaayag na mangipangpangu ta sachi sinagoga cha Pablo, anana, “Susunudni, nu awad itudtuchuyu ta anchanayay naurnung wi taku, ifakayu ta masorkagcha.”

¹⁶Sachi ad, summiad à Pablo. Pinakinònan taku, ad illukinay man-ukud:

“Susunud-uy Judio wi kanà Israel, ya chiayuy foon à Judio wi ummali makachaychayaw an Apudyus, chongronyuna! ¹⁷À Apudyus wi chaychayawontauy kanà Israel, siyan namili ta achakchakrantaui ta awi à takuna. Na iningkawanchad Egipto wi foon pù sikuchi ilicha, Apudyus na fummachang an chicha ta umachucha, achinaot ipailan karobfongana

ta nangilayawanan chicha ta sachi ili. ¹⁸Na nangagkagkaayancha ta opatpuruy tawon ta sachi ikaw wi maid pu chanum, inanusana chicha ya finadngana kò chicha. ¹⁹Ad chummatongcha pun ad Canaan, inafakchan pituy nasyun, tan Apudyus na nangwa. Ad impain-uwanan sachi luta ta achakchakrantau. ²⁰Ummoy à 450 wi tawon nanipud ta ummayanchad Egipto ingkana ta lukin na finumroyanchad Canaan.

“Narpas pun na sachi, chinutukan Apudyus chachi papangat wi nansùnusunub wi nanturay an chicha ingkana ta timpun Samuel wi profeta. ²¹Ad na iningkawan Samuel, nallilin achakchakrantau ta awad otyan alicha, siyan chinutukan Apudyus à Saulo wi anà Kis wi kanà Benjamin à man-alicha. Ad nan-ali Saulo ta opatpuruy tawon. ²²Sachi ad, inaan Apudyus à Saulo, ad chinutukanà David à man-alicha. Anan Apudyus, ‘Na annayay David wi anà Jesse, ay-ayatò à siya tan oyyoonan sinuy ifakà.’

²³“Impustan Apudyus wi, à tapin na padcha, miyanà na osay kanà David wi siyan manaraknib an chitauy kanà Israel. Ad ummali tuwan sachi kanà David, wi siyà Jesus. ²⁴Na chaan pun Jesus nallukiyan wi mantudtuchu, ummunà Juan wi nangipagngor an chitauy Judio wi masapur mamfafawitau ta fassasurtau ad mampafunyang à mangipailan ta namfafawiyantau. ²⁵Nganngani pun marpas na fiyang Juan, imfakana ta taku, ‘Nu sinun mammammoanyun saon, foon à saon na impustan Apudyus wi umali manaraknib ta taku, tan awad na misukat wi nangatngatu nu saon.’”

²⁶Inturuy Pablo wi nan-ukud, anana, “Susunud-uy kanà Abraham, ya chiayu koy foon à Judio, wi makachaychayaw akon Apudyus, chitau losan na nipaakammuwan na annayay chamag mipangkop ta masaraknifantau à makafiyakantaun Apudyus à ing-ingkana. ²⁷Ngim chachi takud Jerusalem, ya uray chachi papangatcha, achicha pu akammu wi à Jesus na manaraknib an chitau, tan achicha pu naawatan na mifasafasa ta Sinafachu, wi inyug-is na profetas ta awi. Ngim tummuttuwan sachi niyug-is, tan pinatoychà Jesus. ²⁸Uray maid pun inchasanchà arwingan Jesus, impapilitchan Pilato impapatoy à siya. ²⁹Ad limpascha pun iningwan losani niyug-is mipangkop an siya, inarachan lachagna ta kros ad illofoncha.

³⁰“Ngim impaulin Apudyus à siya tinaku. ³¹Ad chachi nifurun an siya ta narpuwanchad Galilea wi ummoy ad Jerusalem, nampaipailà Jesus an chicha ta apadchapadcha. Ad na sana, chichan mangistiku ta takud Israel ta mipangkop an siya. ³²⁻³³Ad sachin pangkop na ummaliyannid asna, ta ipaakammunin chiayun Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus: na impustan Apudyus ta achakchakrantauy Judio, nàwan chitau wi kanàcha, tan impaulin Apudyus à Jesus tinaku. Sachin anan na niyug-is ta niyagway Salmo, wi anana,

‘Sian anà;

sanan padchay mangipaakammuwa wi man-amata.’

³⁴Awad akon niyug-is wi ukud Apudyus mipangkop ta ummuliyan Jesus natakuwan, ta achi marpos na long-agnà ing-ingkana, wi anana,

‘Adchò an chiayu chachi mamfaruy impustà an David,
wi sikurachuy màwa.’

³⁵Ad na sachi impustana, mipangkop an Jesus. Awad akon osay inyug-is David wi mipangkop an Jesus, wi ananan Apudyus:

‘Foon pù iparufusnu wi marpos na long-ag-u,
tan saon na chinutukam wi mangay-ayat an sia.’

³⁶Ngim à David, narpas pun na losani impàwan Apudyus an siya ta atatakuna, natoy. Ad nilofon ta liyangi nilobnan na aappuna, ad narpos na long-agna. ³⁷Ngim à Jesus, foon pù marpos na long-agna tan impaulin Apudyus à siya tinaku. ³⁸⁻³⁹Susunud, maawatanyu kuman anna: kapu ta iningwan Jesus, mafalin wi pakawanon Apudyus na fasurtau. Siyan aagkammuwonyuna, nu patiyonyù Jesus, aanonan fasuryu. Uray patkonyun Lintog Moses, foon pù sachin mangaan ta fasuryu. ⁴⁰Siyan am-ammaanyu, ta foon pu kumà màwan chiayun inyug-is chachi profetas wi ukud Apudyus, wi anancha,

⁴¹‘An-annachanyuy mallawing ta imfakan Apudyus!

Tan awad na oyyoò

ta sanay atattakuyù maschaawanyu
ad siyan matayanyu!

Tan uray misuplisuplikar an chiayu,
foon pù tuttuwaonyu wi màwa!’ ”

⁴²Narpas pun à Pablo nan-ukud, lummawacha an Bernabe ta sinagoga, ad inimus na taku nu mafalini asincha mantudtuchu ta asini Safachu ta utupanchan intudtuchucha. ⁴³Lummayaw ad na taku ta sinagoga, ad-adchuwana na nitun-ud ancha Pablo an Bernabe, wi Judio na uchum, ya foon à Judio na uchum ngim tungparonchan Lintog na Judio. Nakaug-ugkudcha Pablon chicha ad sinorkagchà chicha ta ngongodngochanchay mamiyar ta kaasin Apudyus.

⁴⁴Na asini Safachu, nganngani losan na takud Antiokia maarus ta chongronchan ukud Apudyus. ⁴⁵Ngim na nangil-an na achi pu mamati wi Judio ta chachi ad-adchuwani takuy naarus, amod na aposcha. Ad iissionchan inug-ugkud Pablo, ad ininsurtuchà siya. ⁴⁶Ngim cha Pablo an Bernabe, tummurodchay man-ukud. Anancha, “Kattò masasapur wi mipagnor na ukud Apudyus an chiayuy Judio umuna. Ngim kapu ta achiyu pu patiyon, ya foon à mangwaanyun mannaynayuni fiyag, siyan man-awichannì chiayu ta ing-ani ta chachi foon à Judio mantudtuchun chicha. ⁴⁷Tan annayan imfilin Apudyus an chiani, wi anana,

‘Chinutukà sià mallawag

ta somsomò na foon à Judio,
ta awad wayan na losani taku ta lufung
wi masaraknifan mipakapun sia.’ ”

⁴⁸Chingngor pun na foon à Judio na imfakan Pablo, lummagsakcha, ad chinayawchà Apudyus kapu ta impakaawatchan ukudna. Ad losan chachi nachutukan wi makafiyag à ing-ingkana, namaticha.

⁴⁹Ad nanchinchinnamag na mipangkop an Apu Jesus ta ailiili ta sachi luta. ⁵⁰Ngim chachi Judio wi achi pu mamati, sinugsukanchan pangpangun na sachi ili, ya uray na fafaknangi fubfufai wi nanaychayaw an Apudyus, wi fooncha pù Judio. Ad illukicha palikatan cha Pablo an Bernabe. Ad imparyawcha kò chicha ta ilicha. ⁵¹Sachi ad, pinùpuancha Pablo an Bernabe na kafu ta chapancha à mangakammuwan na taku ta ili ta mallawingancha ta chamag mipangkop an Jesus. Ad lummayawcha wi ummoy ad Iconio. ⁵²Ngim chachi mamati ad Antiokia, naragsakcha ko kay tan inakammuchà Jesus, ad naatod akon karobfongan na Ispiritun Apudyus an chicha.

Na Nàwan Chicha Ad Iconio

14 ¹Ad man-isun nàwan Pablo ya Bernabe ad Iconio. Chummatongcha pun ad Iconio, ummoycha ta sinagogan na Judio nantudtuchu. Ad ad-adchuwana na Judio ya foon à Judio wi namatin Jesus. ²Ngim na uchumi Judio wi foon pù mamati, sinugsukanchan uchumi foon à Judio, ad sachi kon lummawingan na somsomòcha ta chachi mamati.

³Uray nu amaschin iningwacha, nafayagcha Pablo an Bernabe iningkaw ad Iconio, ya naturodchay mantudtuchu mipangkop an Apu Jesus. Ad innadchona kon chichan karobfonganchay mangwà kaskaschaaw, wi sachin mangil-an wi tuttuwan intudtuchucha mipangkop ta achakuna.

⁴Ngim nan-agwan taku ta sachi ili, tan na uchum, sinurutchu chachi Judio wi achi pu mamati, ad na uchum, sinurutchan apostoles.

⁵Sachi ad, nantuturag chachi Judio ya pangpangucha, ya chachi foon à Judio, ad simsimòchay palikatan cha Pablo an Bernabe ya chunuroncha kò chicha. ⁶Ngim chingngorcha Pablo na simsimòcha, ad ummawidcha wi ummoy ad Listra ya Derbe, ya uchumi ili wi sinakup Licaonia, ⁷ad inturturuychay mantudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus.

Naparpalikatancha Pablo Ad Listra

⁸Iningkaw ad Listra na osay larai wi napilay wi achi pu makachadcharan nanipud ta niyanaana. ⁹Na tummutùchuwanay nanchochongngor ta intudtuchun Pablo, inakammun Pablo wi namati siya, wi mafalini paimfakon Apudyus na pilayna. Ad intotollong Pablò siya, ¹⁰ad chinakornan kingana, wi anana, “Sumiad-a!”

Ad nasaniad na sachi napilay ad nanadcharan.

¹¹Na nangil-an chachi naarus ta iningwan Pablo, illukichay mampoaw ta sikuchi ukudcha, “Chichan apudyustau wi namfarfalin taku, ad nan-osogchan chitau.”

¹²Ad nginachanancha chichà ngachan na sinan-Apudyuscha. À Bernabe, anancha nuy Zeus à siya, ad à Pablo, anancha nuy Hermes à siya tan siyan kumminga.

¹³Na temploy nanaychayawan na takun Zeus, iningkaw ta lasin na ili. Ad na pachicha, inchatongnan laki wi faka ya inar-arkusanchà sabsafung na liwangan na ili, tan pionchay chatunan cha Pablo an Bernabe tan anancha pun nu chichan apudyuscha.

¹⁴Ngim naawatan pun Pablo ya Bernabe wi sachin oyyoon na taku, kiniskissaychan silupcha ta ipailacha wi lawing na oyyoon na takun chicha. Ad nanodchàcha ko wi nangkawa ta naarus wi taku ad impoawcha anani, ¹⁵“Tamako ta amasan oyyoonyu? Foon pù Apudyus-ani! Takuani kay, wi isun chiayu! Na pangkop na ummaliyannid asna, ipanggornin chiayu na Mamfaruy Chamag, ta man-awichanyun anchanayay sinan-Apudyusyu wi maid silficha, ta mansakung-ayu ta natatakuy Apudyus, wi siyan nangwa ta langit, luta, fayfay, ya losani ingkaw. ¹⁶Na laus, imparufus Apudyus wi oyyoon na atakutakun sinumani piniyacha. ¹⁷Ngim iniingkaw na iningwana ta akammuwoncha kumà siya, tan impailanan kina-Apudyusna ta mamfaruy iningwanan chicha. Tan siyan mangipaali ta uchan ya apit ta tinawon; siyan mangatod à maan, ya siya kon mamparagsak an chiayu.”

¹⁸Ngim uray imfakanan sachi, pion na takuy ipartiyanchà chicha, ngim na anungusna, ingkimaun Pablò chicha.

¹⁹Sachi ad, chummatong na uchumi Judio wi narpud Iconio, ya Antiokia wi sinakup Pisidia. Ad sinugsukanchan chachi takud Listra, siyan pinisongchà Pablo, ad kinuyudchà siya ta lasin na ili tan anancha pun nu natoy. ²⁰Ngim inalium pun chachi mamatì Pablo, fummangon, ad nangulin ta ili. Ad nafikat pun, lummayawcha Pablo ya Bernabe wi ummoychad Derbe.

Na Nangulinancha Pablo Ad Antiokia Wi Sinakup Siria

²¹Chummatongcha pun ad Derbe, intudtuchucha kon Mamfaruy Chamag ta sachi ili, ya ad-adchuwan na namatin Jesus. Sachi ad, nangulinchad Listra, ya Iconio, achichaot umoy ad Antiokia wi sinakup Pisidia. ²²Impapigsachan mamati ta sachi ili, ya sinorkagcha ko chicha ta achicha man-awichan na pammatacha uray sinuy likat wi chumtong an chicha. Intudtuchucha kay, “Kapilitan wi mapalikatantau ta annay lufung, achitauwot mitapi ta Manturayan Apudyus.”

²³Na losani ili wi innoycha Pablo, nanchutukchà mangipangpangu ta chachi naarubfun wi mamati. Na nangadchancha ta fiyang na chachi

mangipangpangu, nallanganchay nangan ad illuwaruwanchà chicha. Ad imfakacha wi à Apudyus wi piyaroncha, siyan mamachang an chicha.

²⁴Na sachi nangoyancha ta sakup Pisidia, chummatongchad Perga wi sinakup Pamfilia. ²⁵Nantudtuchucha pun ad Perga, ummoycha kod Atalia, ²⁶ad namapurcha wi nangulin ad Antiokia wi sachin nalligwatancha. Tan chachi mamatid Antiokia, chichan nangifaun ancha Pablo. Na sachi timpu, illuwaruwanchà chicha ta mafadnganchay mangwa ta iwaar wi nipiyan an chicha, wi narpas ta sana.

²⁷Chummatongcha pun ad Antiokia, impaayagcha losan na mamati, ad inur-ullitchan losani iningwan Apudyus an chicha. Imfakacha ko wi innadchon Apudyus na wayan na foon à Judio ta mamaticha kon Jesus. ²⁸Ad iningkawchà nafayag an chichay mamatid Antiokia.

Nammimiting na Apostoles Ya Pangpangu Ad Jerusalem

15 ¹Sachi ad, chummatong ad Antiokia na uchumi lallarai wi narpud Judea. Illukichay mantudtuchu ta chachi mamatid Antiokia, wi anancha, “Achiayu pu masarankifan nu foon pù mamarkaan na long-agyuy lallarai, tan sachin niyug-is ta Lintog Moses ta awi, wi masapur oyyoonyu.” ²Kapu ta sachi intudtuchucha, nakasukobcha Pablo an Bernabe an chicha, siyan nifauncha Pablo ya Bernabe ya uchumi mamati ta umoychad Jerusalem imuson ta apostoles ya pangpangun na mamati mipangkop ta sachi intudtuchun chachi iJudea.

³Ad na lummausancha ta provinsiyad Fenicia ya Samaria, imfakafakachan mipangkop ta namatiyan na foon à Judio an Apudyus. Ad isag lummagsak losan na mamati ta sachi nangngorancha.

⁴Chummatongcha pun ad Jerusalem, isag naragsak chachi mamati ya pangpangucha ya apostoles, wi nammangilin chicha. Ad inur-ullitcha Pablo na losani impawan Apudyus an chicha.

⁵Ngim na uchumi mamati, wi tapin na Fariseo, anancha, “Masapur ipapilittau chachi foon pù sikuchi Judio wi mamatin Jesus, ta mamarkaan na long-agcha ya patkoncha kon Lintog Moses.”

⁶Na apostoles ya mangipangpangu, nammimitingcha ta uukuchonchan sachi fanag.

⁷Nan-uukudcha pù nafayag, anan Pedro, “Susunud, akammuyu wi chinutukanà an Apudyus ta sin-arkawan à mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag ta takuy foon à Judio, ta mawayaanchay manchongor ta mamatichan Jesus. ⁸Ad à Apudyus, wi mangakammu ta somsomò na losani taku, impaakammuna wi mafalini mamati kon foon à Judio, tan innadchon an Ispiritunà makarong-ag akon chicha, wi isun na nangadchanan chitauy sikuchi Judio. ⁹Foon pù mangkarasiyona chachi foon à Judio an chitauy Judio, tan isunay pinakawanna ko chicha ta namatiyanchan Jesus. ¹⁰Siyan tayuko padpachason à Apudyus

wi ipapilityu oyyoon na ukalитай? Tan uray na achakchakrantau ta awi, ya uray chitau ta sana, achitau pu makatungpar ta losani Lintog Moses. Ad apay palikatantau chachi foon à Judio wi anantauy masapur tungparoncha losan na sachi? ¹¹Lawing! Akammutau wi masaraknifantau mipakapu ta achakun Apu Jesus an chitauy namati, ad isuna kon chicha.”

¹²Sachi ad, kumminò na takuy naaamung, ta chongronchan ur-ullitcha Bernabe an Pablo mipangkop ta kaskaschaaw wi impàwan Apudyus an chicha ta nantudtuchuwancha ta chachi foon à Judio.

¹³Sachi ad, kummingà Jaime, anana, “Susunud, chongronyu ad! ¹⁴Àisuplikar Pedro na mipangkop ta lukin na nampaakammuwan Apudyus ta achakuna ta takuy foon à Judio, ta awad ako mamatin siyà mantakuna. ¹⁵Na sachi iningwan Apudyus, niyunud ta inyug-is na chachi profetas ta awi, wi anancha,

¹⁶ ‘Anan Apudyus, mangulinà à tapin na padcha
ta fangonò na manturayan David,
wi nachachail,
ta asin-u pafaruwon na manturayana.

¹⁷ Siyan na losani foon à Judio
wi chinutukà à mantakù,
mansakungchan saon.

¹⁸ Sachin impaakammun Apudyus ta awi!’ ”

¹⁹Ad inturuy Jaime wi man-ukud. Anana, “Siyan na somsomòu, achitau pu kuma alliwon na namatiyan chachi foon à Judio an Apudyus.

²⁰Uray isurattau kan filintaun chicha wi achicha pu anon na sinumani michatun ta sinan-Apudyus, tan paniyawchin chitauy Judio; ya achicha pu ko anon na chara winnu napsor wi animar wi achi pu nachara; ya achicha pu ko it-om na foon pù asawacha. ²¹Tan na losani Judio, akammuchan anchanayay lintog, tan nanipud ta awi, nifasafasan Lintog Moses ta losani sinagogatau ta Sinafachu, ya mitudtutuchu kon ukudna ta ailiili.”

Nanuratcha Ta Chachi Mamati Wi Foon À Judio

²²Siyan chachi apostoles ya mangipangpangu, ya losanchay mamati, chinutukanchan uchumi fufuruncha à mamrun ancha Pablo ya Bernabe wi mangulin ad Antiokia. Na chinutukancha, Judas wi Barsabas, ya Silas, wi chichan chuway mapatkan an chicha. ²³Amasnan insuratcha:

“Susunudni wi foon à Judio ad asnati Antiokia, Siria, ya Cilicia, annayan suratnin chiayuy mamatin Jesus. À chiani wi apostoles ya mangipangpangu ta mamatid asnay Jerusalem, chianin nanurat an chiayu. ²⁴Chinamagni wi ummali nud asnat na uchumi iyasna wi ummoy mangalliwi an chiayu ta itudtuchuchay safali. Ngim foon pù chianin nangifaun an chicha. ²⁵Siyan nammimiting-ani,

ad chinutukannin ifaunnin chiayu. Mifuruncha Bernabe ya Pablo, wi fufurunni, ²⁶wi nangisarcha ta fiyagcha ta nantudtuchuwancha mipangkop an Aputauy Jesu Cristu. ²⁷Na ifaunni, Judas an Silas, à chichan mangistiku ta annayay insuratni. ²⁸Nakatimpuyug-ani ta Ispiritun Apudyus wi foon pù ipapilitni patungpar na lintogni, naraksig na anchanayay masapur tungparonyu: ²⁹achiyu anon na sinumani nichatun ta sinan-Apudyus; ya achiyu anon na chara winnu napsor wi animar wi achi pu nachara; ya achiyu it-om na foon pù asawayu. Mamfaru nu anusanyuy patkon na anchanayay filin. Afuschi ifakanin chiayu.”

³⁰Sachi ad, impaligwacha chachi opat, wi ummoy ad Antiokia. Chummatongcha pun, impaayagcha losan na mamati ad innadchonchan sachi surat ta fasaoncha.

³¹Finasacha pun, lummagsakcha tan nasorkagcha ta sachi nisurat.

³²Cha Judas an Silas, wi naraing wi mangifaka ta ukud Apudyus, achu kon intudtuchuchà masorkakan na mamati à mampapigsa ta pammaticha.

³³Iningkawcha Judas ya Silas ad Antiokià apadchapadcha, ad finarfarun chachi mamati chicha impaligwat mangulinon ta chachi nangifaun an chicha. ³⁴Ngim pion Silas wi mataynan.

³⁵Ngim nataynancha Pablo an Bernabe ad Antiokia, ad iningkawchà nafayag nantudtuchu ya nangipagngor ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus. Ya achu kon fummachang an chichay nantudtuchu.

Nansiyancha Pablo An Bernabe

³⁶Naarkawanan ad, anan Pablo an Bernabe, “Inta ilan na susunudtauy mamati ta ailiili wi nangipagngoranta ta ukud Apudyus, ta akammuwonta nu sinun oy-oyyooncha.” ³⁷Na pion Bernabe, mifurun akò Juan Marcos an chicha, ³⁸ngim inisi Pablo, tan na iningkawanchad Pamfilia ta sin-arkawan, tinaynanà chicha, wi foon pù finadngana chicha ingkana ta narpasan na iwaarcha.

³⁹Ad nansukobcha Pablo an Bernabe mipangkop ta sachi, ad nansiyancha.

À Bernabe, inayakanà Juan Marcos ad namapurcha wi ummoy ad Chipre.

⁴⁰Ngim à Pablo, inayakanà Silas à mamfurunna. Illuwaruwan na mamati chicha ta fadngan Apu Jesus chicha ta sinuy umayancha. Ad lummigwacha. ⁴¹Ad ummoycha ta uchumi ilid Siria ya Cilicia wi mangipapigsa ta pammatin na mamati.

Nifurun À Timoteo Ancha Pablo Ya Silas

16 ¹Ummoy ako cha Pablo ad Derbe ya Listra, ad inafotcha ta sachì Timoteo, wi osay mamatin Jesus. Judion inana, wi mamati ko,

ngim Griego na amana wi foon pù Judio. ²Losan chachi mamatid Listra ya Iconio, linispituchà Timoteo.

³Piniyan Pablo wi mitun-ud à Timoteo à mamfurunna ta sinuy umayancha. Ngim na chokan Pablo wi Judio ta ailiili wi pionchay ayon, inakammucha wi foon à Judio na aman Timoteo, siyan minarkaan Pablò siya ta maid pu mallilin chicha mipangkop ta Lintog Moses.

⁴Na nallausancha ta il-ili, imfakacha ta foon à Judio wi mamati na imfilin chachi apostoles ya mangipangpangu ta mamatid Jerusalem, ta tungparoncha otyan. ⁵Ad pummigsapigsan pammatin na taku ta ailiili, ad ummachuachu kon mamati ta finikat.

Na Inin-Inop Pablo Ad Troas

⁶Innoycha Pablo na sakup Frigia ya sakup Galacia, tan achin pun na Ispiritun Apudyus pinarufusan na mantudtuchuwancha ta provinsiya wi Asia. ⁷Chummatongcha pun ta pagpag na provinsiya wi Misia, pionchay umoy ta provinsiya wi Bitinia, ngim achin pun na Ispiritun Jesus pinarufusan chicha. ⁸Siyan linausanchad Misia ad inchakuschad Troas. ⁹Lummafi pun, iningkaw na impain-inop Apudyus an Pablo, ad innilanan osay larai wi iMacedonia wi ummaagsad nan-àarù wi anana, “Umaliayud asnay Macedonia ta fadngan chiani!”

¹⁰Sachi ad, nansakanaani wi umoy ad Macedonia, tan inakammuni wi Macedonia na ustuy pion Apudyus wi mangipagngoranni ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus.

Na Namatiyan Lydia

¹¹Namapur-ani wi tinaynannid Troas wi ummoy ad Samotracia. Nafikat pun, chummatong-anid Neapolis. ¹²Nanchissaag-ani ta sachi, ad nanadcharan-ani wi ummoy ad Filipos, wi achakrani ili ta osay sakup Macedonia, wi na kaachuwani takuy ingkaw, iRoma, ya chichan turay. Ad foon pù nafayag na iningkawanni ta sachi ili.

¹³Safachu pun, ummoy-ani ta tarantag na chawwang wi lasin na ili, tan chingngorni wi sachi nun luruwwaruwan na Judio. Ummachuy-ani ta tarantag ad nakaug-ugkud-ani ta fubfufai wi naaamung. ¹⁴Na osay nanchochongngor an chiani, Lydia wi iTiatira wi na iwaarna, mallarakù nanginay mancharaag wi luput. Uray foon à Judio à siya, nanchaychayaw an Apudyus. Ad na nangitudtuchuwan Pablo, impakaawat Apudyus an siyan mipangkop an Jesus, siyan pinatina.

¹⁵Sachi ad nafunyakancha Lydia wi simfaryan. Ad inimfitarnà chiani, wi anana, “Nu tuttuwaonyu wi kattoà namati an Apu Jesus, intaud foroyni ta ingkaw-ayu ingkanà lumayawanyu.” Ad impapilitna, siyan ummoy-ani.

Nifarudcha Pablo Ya Silas Ad Filipos

¹⁶Na osay padcha wi ummayanni ta luruwwaruwan, inafotnin osay fafarasang wi sanilu, wi man-aafatug, tan nakafarfaray. Achun pilak wi adchoadchona ta ngin-uan siya wi tangchan na man-afatukana.

¹⁷Nituntun-ud à siya an chianin Pablo, ad nampoapoaw, “Na anchanayay taku, siya iwaiwaaronchan pàwan na Angatuwan wi Apudyus an chicha! Itudtutchuchan masaragnifanyu!”

¹⁸Iningwanan amaschi ta apadchapadcha ingkanà ummog-ot à Pablo. Ad nansakung an siya, ad anana ta farfaray na fafarasang, “Ta ngachan Jesu Cristu, ifakà an sia, lumayaw-a!” Ad chakusi lummayaw na aran.

¹⁹Inakammun pun na ngin-uan siya wi maid asincha mangaran à pilak tan lummayaw na farfarayna, chinòmaanchà Pablo an Silas, ad kinuykuychà chicha ta iyoycha ta ingkawan na turay na ili.

²⁰Impasanguchà chicha ta chachi iRoma wi kuis, ad incharumcha, “Na anchanayay Judio, mangmangwachà makuruwan na ilitau, ²¹tan na itudtutchucha, kumassaw ta lintogtauy iRoma. Ad foon pù mafalin wi surutontaun achawiyanchay safali.” ²²Ad na losani takuy naarus manchongor, ummog-otchan Pablo ya Silas.

Sachi ad, kinissay chachi kuis na silupcha Pablo ya Silas, ad impaabchoychà chicha. ²³Narpas ad wi amod na inyàabchoychan chicha, impaifarudcha. Ad imfakacha ta kuwarchacha ta narmanay manguwarchan chicha.

²⁴Siyon inyoy na kuwarchà chicha ta kuwartuy nangukuk ta fafalluchan, ad innigkanan ikicha ta naafutani ayuy chagsonan, ta achicha pu makaawid.

²⁵Kawan pun na lafi, nalluwaruwarucha Pablo ya Silas, ya nangkankantachan Apudyus, ad na uchumi farud chochongronchà chicha. ²⁶Sachi ad, nanità napigsa wi nanyugyugkayug na fafalluchan, ad nammaag naib-at losan na onob, ad naaan losan na kachilan na farud.

²⁷Fummangon pun na kuwarcha, innilanay naib-at losan na onob na fafalluchan, ad anana pun nu ummawid losan na farud. Siyan linùpusnan sablina ta patoyonan long-agna.

²⁸Ngim nampoaw à Pablo, “Achim patoyon na long-agnu, tan maid pu ummawid! Wachawad-ani!”

²⁹Sachi ad, nampaiyalin kuwarchà silaw. Ad kinankanasnay linumnò ta ikawcha Pablo ad namaypayogpoki nampalintumong ta sangwanancha. ³⁰Ad imparawanà chicha, ad inimusnan chicha, “Apu, sinun oyyoò ta masaragnifanà?”

³¹Summongfatcha, “Patiyom yakà Apu Jesus, siyan masaragnifam, ya uray akon faryannu.”

³²Sachi ad, intudtutchuchan ukud Apudyus an siya ya losani nakaaforoy. ³³Na sachi ko, pinunasan na kuwarchan sukatcha. Ad narpas pun na sachi, finunyakancha Pablo chichay simfaryan.

³⁴Sachi ad, inayakana cha Pablo an Silas ta umoycha mangangan ad foroycha. Ad naragsakcha losan wi simfaryan kapu ta namatinyanchan Apudyus.

³⁵Nafikat pun, namfaun na kuis à pupulis ta umoycha iparufus cha Pablo ta fafalluchan.

³⁶Siyán imfakan na kuwarcha an Pablo, “Imfakan chachi kuis wi mafalin anuy miparufus-ayun Silas. Siyan man-agkaaw-ayu lumayaw.”

³⁷Ngim anan Pablo ta pupulis, “Maid pu inchasanchà fasurni, ngim impaabchoychà chiani ta sangwanan na ad-adchuwani taku. Ad impaifarudcha kò chiani. Ad na sana, pionchay man-agkaawon iparufus à chiani! Achi pu màwa! Ikadcha kay umali mangiparufus an chiani, ta losan na taku akammuwon na iningwacha, tan uray Judio-ani, Romano-ani ko!”

³⁸Sachi ad, nangulin na pupulis ta chachi kuis wi nangifaka ta impaifakacha Pablo. Ad na nangngoran chachi kuis wi Romanocha Pablo an Silas, ummogyatcha. ³⁹Siyán ummoycha nampangpangngaasin chicha, ad illawachà chicha ta fafalluchan, ad imfakacha ta taynanchan ili.

⁴⁰Tinaynan pun cha Pablo an Silas na fafalluchan, ummoycha ta foroy Lydia, ad nakaug-ugkudcha ta chachi mamati wi naarus, ta sorkakoncha chicha. Limpascha pun na sachi, lummayawcha.

Na Parpalikatancha Pablo Ad Tesalonica

17 ¹Innoycha Pablo an Silas ad Amfipolis ya Apolonia, ad nichaumchad Tesalonica wi awachan na osay sinagogan na Judio. ²Ad ummoy à Pablo nantudtuchu mipangkop ta ukud Apudyus, tan sachin sikuchi oy-oyyoona. Ta anog na turuy Safachu nakachischiskas à Pablo ta chachi taku ³wi mamfasarfasar ta niyug-is wi ukud Apudyus ta mangisuplikarana wi masapur mapalikatan ya mapatoy na Cristu wi impustan Apudyus wi umali, ad umuli ko mataku. “À Jesus wi ug-ugkuchò,” anan Pablo, “siyan Cristu wi imfaun Apudyus.”

⁴Na uchumi Judio wi nanchongor, namaticha, wi nitipuncha ancha Pablo an Silas, ad namati kon uchumi mamangpanguwon na fubfufai ta sachi ili, ya ad-adchuwani Griego wi nanchaychayaw an Apudyus uray fooncha pù sikud wi Judio.

⁵Ngim chachi Judio wi achi pu mamati, naaposcha, siyan inaruschan lawingi takuy fufullakfor ta kuruwonchan ili. Ad inchukuschan onob na foroy Jason tan pionchay iparawa cha Pablo an Silas, ta iyoycha ta sangwanan na taku. ⁶Ngim maid inchasancha, siyan kinuykuychà Jason ya uchumi mamati ad inyoycha ta kukunsisar na ili.

Ad ananchay nampoaw, “Anchanayan takuy nangkurukuru ta ailiili, ad anchanay chummatong ad asna. ⁷Ad na annayay Jason na nammangilin

chicha. Losancha linabsing na lintog na Emperadortau, tan ifakafakachay awad anun safali wi ali, wi mangngachan à Jesus.”

⁸ Chingngor pun na kukunsisar ya naaarus wi taku na impafasurcha, isagcha nachanakan. ⁹ Ad namfayachon na kukunsisar cha Jason ya fufurunay mamati, ad imparyawcha chicha.

Namatin Ad-adchuwan Ad Berea

¹⁰ Mummaschom pun, pin-oy na chachi mamati cha Pablo an Silas ad Berea. Chummatongcha pun, ummoycha ta sinagogan na Judio. ¹¹ Na taku ta sachi, un-unnoycha nu chachi Judio ad Tesalonica, tan pioncha isag chongron na chamag mipangkop an Jesus, ad finasafasachan niyug-is wi ukud Apudyus ta finikat ta ilancha nu tuttuwan intudtuchun Pablo. ¹² Ad ad-adchuwanhay namati, wi nitapi kon achuy lallarai ya mamangpanguwon na fubfufai wi foon pù Judio. ¹³ Ngim chingngor pun na Judio ad Tesalonica na nangitudtuchuwan Pablo ta ukud Apudyus ad Berea, ummoycha sinugsukan na taku ta lawingonchà Pablo. ¹⁴ Siyan na mamatid Berea, pin-oychà Pablo ta ikid na fayfay. Ngim nataynancha Silas an Timoteo ad Berea. ¹⁵ Na lallarai, wi ummoy nangiturud an Pablo ingkanad Atenas, nangulinchad Berea ta ifakachan filin Pablo an Silas ya Timoteo ta kanasonchay umun-unud an Pablo ad Atenas.

Na Intudtuchun Pablo Ad Atenas

¹⁶ Na nan-uullayan Pablo ancha Silas ya Timoteo ad Atenas, lummawing na somsomona ta nangil-ana ta achuy sinan-Apudyus ta sachi ili. ¹⁷ Siyan ummoy ta sinagogan na Judio nakaug-ugku an chicha ya uchumi foon à Judio wi nanaychayaw an Apudyus. Ummoy ako ta market ta afigkafigkat nantudtuchu ta sinumani ummoy manchongor an siya. ¹⁸ Iningkaw akon uchumi nangitudtuchu wi naakammuwan à Epicureo ya Estoico wi nakais-isì akon siya. Na uchum, nan-ag-akitùtùcha, “Sinu kon ug-ugkuchon na sanati mamadpachayaw?”

Ad summongfat na uchum, “Ug-ugkuchona nin na adchatuy apudyus!” Amaschin imfakacha tan intudtuchun Pablo mipangkop an Jesus ya umuliyen matakuan. ¹⁹ Siyan inayakanchà Pablo ad inyoycha ta sangwanan na mamangpanguwon na ili, wi ananchay Areopago, ad ananchan Pablo, “Pionni wi akammuwon na adchatuy itudtuchum, ²⁰ tan na uchum ta ug-ugkuchom, maid pu chingngorni à isun na amaschi! Ad pionni kuma wi maawatan na sachi.” ²¹ (Amaschin imfakacha, tan losan na takuy iyAtenas, ya uray na nakaumili an chicha, pipionchay ukuukuchon ya chochongron na sinumani adchatu.)

²² Sachi ad, ummagsad à Pablo ta sangwanan na mamangpanguwon na ili, ad anana, “Chiayuy iyAtenas, mailà wi ipapatyuy manaychayaw ta apudyusyu wi achu, ²³ tan na ummawaà ta iliyu, nantollongà ta

chachayyawanyu na nangkarakarasi wi apudyusyu, ad innilà akon osay altar wi niyug-isan na ukud, 'À Para Ta Apudyus Wi Chaan Pù Maakammuwan.' Na sachi chaychayawonyu wi chaanyu pù akammuwon, siyan ipaakammù an chiayu ta sana. ²⁴Siyan Apudyus wi nangwa ta lufung ya losani ingkaw. Ngim foon pù fumroy ta templo wi ingwan na taku, tan siyan Apu ad langit ya asnay luta. ²⁵Maid pu kurang an siya, ad foon pù mafalini fadngan na takù siya, tan siyan marpuwan na asinchuwan, ya siyan mangatod ta losani masapurtau, ya angostau, ya mafiyakantau. ²⁶Nangwà Apudyus à osà taku ta chamu, ad siyan narpuwan na atakutaku ad asnay luta. Insakasakanan ustuustuy manturayan na sinuy turay ya ustuy ingkawancha. ²⁷Iningwanan taku ta somsom-onchè siya, ta anaponcha kuman mangakammuwanchan siya. Tan foon pù achayù Apudyus an chitau. ²⁸Tan iningkaw na osay mangwanani,

'Losani matakuwantau
ya oyyoontau,
narpun siya.'

Iningkaw akon inyug-is na uchumi asintatakuyuy naraing, wi anancha, 'Anà chitau kon Apudyus.'

²⁹"Siyan kapu ta anà chitaun Apudyus, foon pu kumà iyisutaun kina-Apudyusna ta kinaapudyus na anchanayay sinan-Apudyus wi falituk winnu pilak winnu fatu wi iningwan na naraingi taku. ³⁰Ingkana ta sana, inanusan Apudyus na lawing wi ining-ingwan na taku, tan chaancha pù akammuwon à siya. Ngim na sana, imfakana wi ifafawin na takun losani fasurcha. ³¹Tan chumtong na padchay makuisan na losani taku ta luta, tan chinuchuttukan Apudyus na osay nalimpiw wi kuis wi manguis an chitau, ad illausna impaakammu wi siyan chinutukana tan impaulina tinakù siya!"

³²Na nangngorancha ta inukud Pablo mipangkop ta osay natoy wi taku wi ummuli nataku, inam-amang na uchum à siya, ngim na uchum, anancha, "Pionni wi asin chongron na annay ukuchom."

³³Sachi ad, tinaynanan sachi amung. ³⁴Ngim nitun-ud an siyan uchumi maryad wi mamati an Jesus. Na osa, Dionisio wi osay mimbrun na nangatuy upisyar wi nangachanan à Areopago; ad na osa, osay fufai wi Damaris na ngachanna; ya iningkaw akon uchum.

Nantudtuchù Pablo Ad Corinto

18 ¹Sachi ad, tinaynan Pablo ad Atenas ad ummoy ad Corinto. ²Inafotna ta sachì Akila wi Judio wi niyanà ad Ponto. Na asawana, Priscila. Finumroychay man-asawa ad Roma ta sin-arkawan, ngim illintog Emperador Claudio wi lumayaw na losani Judio ad Roma, siyan lummayawcha Akila ad Italia wi ummoy ad Corinto. Na sachi,

finisitan Pablò chicha. ³Niyaspur wi mamangwà kamfas cha Akila, siyan kapu ta sachi kon iwaar Pablo, iningkaw akon chicha wi makaiwaar. ⁴Ad ummoummoy à Pablo ta sinagogan na Judio ta Sinafachu mangaw-awis ta chachi Judio ya foon à Judio ta mamaticha kuman Jesus.

⁵Chummatong pun cha Silas an Timoteo ad Corinto wi narpuchad Macedonia, illukin Pablo wi mantudtuchu ta finikat. Tinististikuwana ta Judio wi tuttuway Jesus na Cristu wi impustan Apudyus wi umali. ⁶Ngim kinurachà siya ya nan-ukudchà lawing an siya, siyan yinagyagnan silupna ta ipailana wi achina pu asin tudtuchuwan chicha, ad anana, “Nu chusaon Apudyus chiayu, ikadyu kay! Maid pu fiyang-u! Manipud ta sana, inyà tudtuchuwan na foon à Judio!” ⁷Sachi ad, tinaynan Pablo chicha wi nan-atun ta foroy na osay foon à Judio, wi Ticio Justo na ngachanna, wi nichar-ag ta sinagogan na Judio. Ticio Justo kon osay manchaychayaw an Apudyus. ⁸À Crispo wi mangipangpangu ta sinagogan na Judio, namatichay simfaryan an Apu Jesus. Ad namati kon ad-adchuwani iCorinto ta nangngorancha ta intudtuchun Pablo, ad nampafunyangcha losan.

⁹Na sillafiyon, inin-inop Pablo wi anan Apu Jesus an siya, “Achia umogyat ta anchanay taku. Ituruynu wi mantudtuchu mipangkop an saon. ¹⁰Maid pu mangan-anun sia, tan awachà an sia, ya ad-adchuwon akon takud asna wi chinutukà à mantakù.” ¹¹Siyan iningkaw à Pablo ta sachi ili à sintawon ya kogwa wi intudtuchunan ukud Apudyus.

¹²Na namfinnachuran Galion ad Acaya, nantitimpuyug na Judio wi achi pu mamati, ad ummoycha incharum à Pablo. ¹³Anancha, “Na annayay taku, sumupling ta lintog, tan awiawisonan taku ta obsonchan pinagchayawchan Apudyus!”

¹⁴Nganngani pun kumingà Pablo, nakaningà Galion. Anana ta Judio, “Nu awad fasurna winnu lawing à iningwana, anusà chongron na charumyuy Judio. ¹⁵Ngim kapu ta is-isì yakan mipangkop ta mining na uchumi ukud, ya ngadngachan na taku, ya lintogyu, ikadyu kay, tan maid pu fiyang-u!”

¹⁶Ad imparyawna chicha ta kurti. ¹⁷Sachi ad, na foon à Judio wi nangiila, chinòmaanchà Sostenes wi mangipangpangu ta sinagogan na Judio, ad inabchoychà siya ta paway na kurti, ngim foon à namfiyangan Galion.

Nangulin À Pablo Ad Antiokia

¹⁸Nafayag pù Pablo ad Corinto, tinaynanan chachi mamati ad ummoy ad Cencrea, ad nifurun akò Akila an Priscila. Chummatongcha pun, nampapukis à Pablo ta mangipail-ana wi narpas na impustanan Apudyus. Narpas pun na sachi, namapurcha wi ummoy ad Siria. ¹⁹Ad chin-umanchad Efeso wi nanaynanan Akila an Priscila. Ad ummoy à Pablo ta

sinagogan na Judio nantudtuchu. ²⁰Ad pionchay tawichan à Pablo, ngim ummisi. ²¹Ad anana, “Nu iparufus Apudyus, mangulinà.” Ad namapur wi lummayaw ad Efeso.

²²Chummatong pun ad Cesarea, nanadcharan ummoy ad Jerusalem ta umoy na fisitaon na chachi mamati, ad nangaw-as ad Antiokia. ²³Foon pù nafayag na iningkawana ta sachi, ad lummigwat ako wi ummoy ta ailiili wi sinakup Galacia ya Frigia nantudtuchu ya nansorkag ta losani mamati.

Nantudtuchù Apolos Ad Efeso Ya Corinto

²⁴Na sachi timpu, chummatong ad Efeso na osay Judio wi narpud Alejandria. À Apolos na ngachanna. Naraing à siyay mantudtuchu ya achun inakammuna wi mipangkop ta niyug-is wi ukud Apudyus. ²⁵Nakakoti mantudtuchu mipangkop an Apu Jesus, ya katuttuwaan na intudtuchuna, tan siyan nitudtuchun siya ta chamu. Ngim afus na inacharnan Juan à itudtuchuna ta namfunyakana ta taku. ²⁶Ummoy à Apolos ta sinagogan na Judio, ad naturod à siyay mantudtuchu. Chingngor pun cha Akila an Priscila à siya, inayakanchà siya ad foroycha, ad ninarmanchay nangisuplikar an siya ta chaanna pù akammuwon na mipangkop an Jesus. ²⁷Sachi ad, simsimò Apolos wi umoy ad Acaya, siyan inapufaran na mamati siya, ad sinuratanchan mamati ad Acaya ta mangiliyonchà siya. Na chummatngana, chakor na fachangna ta chachi namati kapu ta kaasin Apudyus an chicha. ²⁸Kapu ta naraing wi makais-isi ta Judio, inafaknà chicha ta sangwanan na taku. Inusarnan niyug-is wi ukud Apudyus ta nangipaakammuwana wi Jesus na Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

Nantudtuchù Pablo Ad Efeso

19 ¹Na iningkawan Apolos at Corinto, nangoy à Pablo ta filig wi ummoy ad Efeso. Chummatong pun, inchasanan uchumi mamati.

²Inimusnan chicha, “Nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chiayu ta namatiyanyu?”

Ad summongfatcha anani, “Maid chingchingngornì awad Ispiritun Apudyus.”

³Ad inimus Pablo, “Nu amasnat, in-inon na nafunyakanyu?”

Ad summongfatcha, “Nafunyakan-ani ta funyag Juan ta namatiyanni ta intudtuchuna.”

⁴Sachi ad insuplikar Pablo, wi anana, “Na funyag Juan, siyan nangipail-an na takuy namfafawicha ta fasurcha ya nafaliwan na somsomòcha. Ngim intudtuchuna wi masapur patiyoncha kon misukat an siya, wi Jesus.”

⁵Chingngorcha pun na insuplikar Pablo, asincha nampafunyag à mangipail-ancha wi namatichan Apu Jesus. ⁶Sachi ad impatay Pablo na

imanan chicha, ad nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chicha. Sachi ad, nan-ukudchà foon pù sikud wi ukudcha, ad inukudcha kon impasasmò Apudyus an chicha. ⁷Umoychà nasawaran à chuway lallarai.

⁸Na turuy furan, ummoummoy à Pablo ta sinagogan na Judio nantudtutuchu. Naturod à siya wi nanongfat ya mantudtuchu ta taku à mangawisanan chicha mipangkop ta Manturayan Apudyus. ⁹Ngim natangkin na uchum wi achicha pun patiyon, ad pinarpawingchan mitudtuchu mipangkop an Jesus ta sangwanan na losani naamung. Siyan tinaynan Pablo chicha, ad inayakana chachi mamatin Jesus. Ummoycha ta uswilaan Tirano, ad sachin nantudtuchuan Pablo ta taku ta finikat ¹⁰ingkanà lummaus na chuway tawon. Siyan losan na taku ta provinsiya wi Asia, uray Judio ya foon, chingngorchan chamag mipangkop an Apu Jesus.

Na Nàwa Ta Pituy Anà Sceva

¹¹Ad-adchuwan na kaskaschaaw wi impàwan Apudyus an Pablo, ¹²tan uray pangyu winnu luput wi inyusarna, nu inyoy na uchum ta nasakit ya nakafarfaray, ummimfagcha ya lummayaw akon farfaraycha. ¹³Ngim iningkaw na uchumi Judio wi nangkagkagkaay wi nangiparyaw anu ta aran wi farfaray na taku. Ad impadpachascha ko usaron na ngachan Apu Jesus ta paryawonchan aran. Anancha ta aran, “Siay aran, kapu ta karobfongan na ngachan Jesus wi itudtuchun Pablo, lumayaw-a!”

¹⁴Na uchumi nangwa ta amaschi, pituy lallarai wi anà Sceva, wi siyan osay pangpangun na papachin na Judio. ¹⁵Ngim na namingsan, summongfat na osay aran an chicha, wi anana, “À Jesus, akammù, ya uray Pablo, ngim maid pu akammù an chiayu!”

¹⁶Sachi ad, na larai wi nakafarfaray ta sachi aran, chinòmaana chichay pitu, ad nakapatoy an chicha ingkanà inafakna chicha. Ad ummawidchay naamin nasukatan wi nakiskissay na luputcha. ¹⁷Na nangngoran na losani takud Efeso ta sachi nàwa, uray Judio ya foon à Judio, naam-amodcha ummogyat ad chinayawchan ngachan Apu Jesus. ¹⁸Ad kapu ta sachi, ad-adchuwan na mamati wi nangipudnu wi namfafawicha ta sangwanan na fufuruncha ta lawingi ining-ingwacha. ¹⁹Ad na uchum, wi nansasarumangka ko, inaruschan nibruchay sarumangka ad singkobcha ta sangwanan na taku. Na nginan na nibruchay singkobcha, ummoy à limampuruy lifu ta pilakcha. ²⁰Kapu ta chachi losani nàwàwa, nanchinchinnamag na mipangkop an Apu Jesus ya karobfongana, siyan ummachuachu kon mamati.

Na Kuru Ad Efeso

²¹Narpas pun na sachi, simsimò Pablo wi mangoy ta provinsiyay Macedonia ya Acaya wi umoy ad Jerusalem. Anana, “Nu chumatongà

ad Jerusalem, ituruy-uy umoy ad Roma.”²² Sachi ad, impaunanad Macedonia na chuway mamadfachang an siya, wi cha Timoteo an Erasto, ad nataynan à Pablo ta sachi provinsiya wi Asia, wi sachin awachan Efeso.

²³Na sachi koy timpu, iningkaw ad Efeso na kaog-ogyati kuru mipangkop ta pammatin na mamatin Jesus. ²⁴Amasnan nàwaana: Iningkaw na osay larai wi Demetrio na ngachanna. Na iwaar Demetrio, mampapanchay à pilak à sinantemplon na osay apudyuscha wi fufai nu, wi Artemis anun ngachanna. Inyusar na taku chachi sinantemplo à manaychayawancha ta sachi sinan-Apudyuscha. Siyan achun lakansiyacha Demetrio ya chachi mallabfuwona. ²⁵Siyan nampamiting à Demetrio ta chachi mallabfuwona ya uchumi mampapanchay, ad ananan chicha, “Fufurun-u, akammuyu wi na annayay iwaartau, siyan fummakngantau. ²⁶Ad ta sana, iniilatau ya chichingngortaun iningwan na annay taku wi Pablo. Ad itudtutuchuna ta taku wi sinumani apudyus wi ingwan na taku, foon pu nù tuttuway Apudyus. Ad maila wi naawis na achud asnay Efeso ya ad-adchuwani ili ta provinsiyay Asia. ²⁷Siyan masapur tatanchaakantau tan awni ad maamsiw na annay iwaartau, ad maid pu mangngina. Ad foon pu kà afuschi, tan mamfalini maid silfin na templon na achayawani apudyustau wi Artemis. Ad mifafa kon kinasasaadna, wi siyan chaychayawon losan na taku ta annay provinsiya wi Asia ya uray na losani lufung!”

²⁸Chingngorcha pun na sachi imfakana, naaliling-otcha, ad asipapauycha, wi ananchay, “Achayawan à Artemis wi apudyustaud asnay Efeso!”

²⁹Sachi ad, niwaras na kuru ta sachi ili. Ad chinòmaancha cha Gayo an Aristarco wi nifurun an Pablo, wi narpuchad Macedonia. Ad intodtodchàchà chicha ta parasa wi naarusan na taku. ³⁰Piniyan Pablo wi umoy ta sangwanan na taku, ngim inyachin na mamati siya. ³¹Uray na uchumi mamangpanguwon na provinsiya, wi fufurun Pablo, ummifaunchà mangifakan siya ta achi pu mampaila ta parasa.

³²Ad na sachi, amod na ngonot wi maid aag-agngorana tan na kaachuwan an chicha, foon pù akammuchan pangkop na naarusancha. ³³Siyan na uchumi Judio, impasanguchà Alejandro wi osay furuncha ta isuplikarna ta taku, tan ummogychà pafasuron na takù chichay Judio mipangkop ta sachi kuru. Ad impachas Alejandro wi pakin-on na taku, ta mafalini man-ukud, ³⁴ngim immatunancha pun wi Judiò siya, asipopoawcha, “Achayawan à Artemis wi apudyustaud asnay Efeso!” Ad amaschin inip-ip-awcha ta unog na chuway uras.

³⁵Na anungusna, nampailan mayor na ili. Impakinòna pun à chicha, anana, “Kailiyà wi iyEfeso, awad lawa takù foon pù nangaagkammu wi chitauy iyEfeso na mamangchon ta templon na achayawani Artemis ya

nasantuwani fatu wi naodchag narpud langit? ³⁶Maid pu osà makaifaka wi foon pù tuttuwana, isunga kuminòtau ta maid pu mangàaway. ³⁷Na anchanayay chuwa wi inyaliyud asna, maid inakawcha ta templotau, ya maid pu ko imfakachà lawing mipangkop ta apudyustau. ³⁸Ngim nu mampangpangnù Demetrio ya chachi fufurunna makafasuran na osay taku, awad na kuistau ya pangpangutau ta pisinacha, siyan ikadchay mangicharum an chicha. ³⁹Ngim nu awad safali ifakayu, urayonyu, ta ukuchontau ta ustuy man-ar-arusanni wi pangpanguyu. ⁴⁰Tan machanakanà, tan nu pafasuron chitau ta chachi papangattaud Roma mipangkop ta nàwad kanad wi kuruyu, sinun ustù ilasuntaun chicha, tan maid pun!”

⁴¹Imfakana ad na sachi, finuarna chicha.

Nangulincha Pablo Ad Macedonia Ya Acaya

20 ¹Narpas pun na sachi kuru, impaarus Pablo na mamati ta sorkakonà chicha. Ad ananan chicha, “Annay lumayawà.” Tinaynana pù chicha, ummoy ad Macedonia. ²Ummoy ta ailiili nantudtuchu ta mamati ta masorkagcha. Sachi ad, ummoy akod Acaya, wi nangngachan Grecia. ³Iningkaw ta sachì turuy furan. Sachi ad, simsimònna wi mamapur wi umoy ad Siria. Ngim nganngani pun lumigwat, chingngorna wi nantuturag na uchumi Judio ta patoyonchà siya, siyan nalliglig ad Macedonia. ⁴Nifurun akon uchumi fufurunna. Na ngachancha: Sopatro wi anà Pirro, wi iBerea; Aristarco ya Segundo wi iTesalonica; Gayo wi iDerbe; Tikico ya Trofimo wi iyAsia; ya chianin Timoteo. ⁵Chummatong-ani pun ad Filipos, ummunacha ta urayon chianid Troas. ⁶Narpas pun na fiyastay nanganan na takù tinapoy wi achi pun naraukan à mampafotar, namapur-ani wi ummun-unud ta fufurunni. Lummaus pun na limay padcha, chummatong-anid Troas, ad nakachumingkuani ta fufurunni ta sachi.

Na Naodchakan Eutico

⁷Mummaschom pun ta Safachu, naarus-ani wi losani mamati makaan ta tinapoy à mangiyakasmooanni ta natayan Jesus. Ad nantudtuchù Pablo ingkana ta kawan na lafi, tan simsimònay lumayaw nu mafikat. ⁸Ad-adchuwan na silaw ta sachi kuwartu ta miyatlu kat-un na foroy wi naarusanni. ⁹Na osay fafaru wi nangngachan à Eutico, tummutùchu ta tawa, ad na nantudtuchuwan Pablo, manchùchùmog à siya. Ad nasuyop à Eutico, ad naodchag. Lummogsadcha pun aran à siya, nanattoy. ¹⁰Siyan lummogsad akò Pablo, ad finonwarnà siya, ad ananan chicha, “Achiayu machanakan, tan matakù!” ¹¹Ad summang-at-ani losan asin, ad nangan-anì tinapoy. Narpas-ani pun nangan, inturuy Pablo wi nakaug-ugkud an chiani, ingkana ta summingitan na init, achiyot lumayaw.

¹²Ad na sachi fafaru, inturudchà siya ta foroyna, ad naragsakcha tan ummuli natakù.

Na Ummayancha Pablo Ad Mileto

¹³Impaunan Pablò chiani wi namapur wi umoy ad Asson, tan imfakana wi chakasonà chiani tan manadcharan wi umoy ad Asson. ¹⁴Nan-aafot-ani pun ad Asson, namapur-ani losan wi ummoy ad Mitilene. ¹⁵Nafikat pun, tinaynannin sachi ili ad inturuyini wi namapur, ad chummatong-anid Chio. Asin pu nafikat, chummatong-anid Samos, ad asin pu ko nafikat, chummatong-anid Mileto. ¹⁶Achiani pu nanchakas ad Efeso, tan simsimò Pablo wi lausanni, ta mangkanas na chumatngannid Jerusalem ta chaptannin fiyasta wi ananchay Pentecostes.

Nantudtuchù Pablo Ta Mangipangpangu Wi iyEfeso

¹⁷Na iningkawannid Mileto, impaayag Pablo chachi mangipangpangu ta mamatid Efeso. ¹⁸Chummatongcha pun ad Mileto, anan Pablo an chicha, “Akammuyun imfibfiyag-u ta iningkawà an chiayu nanipud ta chamuy ummalìyà ad asnay provinsiya wi Asia. ¹⁹Iningwà losan na impàwan Apudyus an saon, ya foon pù inchayaw-un long-ag-u. Inturuy-uchi uray mansikab na somsomòu ta simfotang, ya uray pinarpalikatanà ta chachi Judio ta namachapachasancha mangtoyan an saon. ²⁰Akammuyu ko wi maid pu insulib-ù fumaruwanyu ta nantudtuchuwà an chiayu ya nangipanggorà mipangkop an Jesus ta sangwanan na taku ya uray ta aforoforoy. ²¹Impapatì akoy nangifaka ta chokà wi Judio ya chachi foon à Judio wi masapur ifafawichan fasfasurcha ya mansakungchan Apudyus ya mamaticha kon Jesu Cristu wi Aputau. ²²Ad na sana, inyà ad Jerusalem, tan siyan pàwan na Ispiritun Apudyus, uray foon pù akammù nu sinun màwan saon ad aschi. ²³Tan na afusi akammù, mafaruchà ya mapalikatanà ta sinuy ili wi umayà, amaschin impaakammun na Ispiritun Apudyus an saon. ²⁴Ngim uray matoyà, tan maid pu filang na fiyag-u, tan pakaropasò na losani impàwan Apu Jesus an saon, wi masapur istikuwà na Mamfaruy Chamag mipangkop ta achakun Apudyus ta taku.

²⁵“Iniingkawà an chiayu nantudtudtuchu mipangkop ta Manturayan Apudyus. Ngim na sana, akammù wi nu lumayawà, maid asinyu mangilan an saon ta annay luta. ²⁶Siyan maawatanyuna, wi nu awad osan chiayù misiyan an Apudyus à machusa, foon pù fasur-u, ²⁷tan maid pun insulib-u ta nantudtuchuwà an chiayu ta losani pangkop Apudyus. ²⁸Siyan man-annad-ayu, ya ayyuwananyu kon losani fufurunyu wi impiyar na Ispiritun Apudyus an chiayù mangipangpangun chicha. Isun na inyòoyyan na mampapastor wi mangayyuwan ta panniluna, amaschi kon oyyoonyu wi mangayyuwan ta chachi mamati, tan imfayad Apudyus

na charan na anàna à oroscha. ²⁹Akammù wi nu lumayawà, umali chachi mantudtuchù chumachail an chiayu, wi isuchà atap wi animar wi otyonchan naamu. ³⁰Chumtong na timpuy na uchum an chiayu, turtulliyanchan mamati ta chichan masurut. ³¹Siyan man-annad-ayu ta achiayu miyafut. Somsom-onyu kuman nantudtuchuwà an chiayu ta unog na turuy tawon wi iningkawà an chiayu, ta linafi ya finikat, wi malluruwà ako kapu ta chakor na ayat-u ya achakù an chiayu.

³²“Siyan na sana, Apudyus na mangayyuwan an chiayu, ya piyarò wi surutonyun tudtuchu mipangkop an Jesus, wi kaasin Apudyus ta taku. Siya kon nginlobfong wi mangipapigsa ta pammatitau, ya mangatod ta mamfaru wi impustana ta losani mantakuna. ³³À saon, maid nan-ochawà à pilakyu, ya luputyu ya sinuy awad an chiayu, ³⁴tan akammuyu wi nallabfuwà à mangar-à ta losani masapur-u ya masapur akon fufurun-u. ³⁵Amaschin ining-ingwà, ta is-isuwonyu, tan masapur mallagpottaury man-iwaar ta awad ifachangtau ta sinumani makasapur à fachang. Sosom-ontau kuman imfakan na Aputau wi Jesus, wi anana, ‘Naragragsak na takuy mangatod nu takuy man-ochaw.’ ”

³⁶Sachi ad, nampalintumongcha losan ad nalluwarù Pablo. ³⁷Ad losancha mansasàuy, ad nan-ifilcha tan lawingonchay lumayaw à Pablo, ³⁸sinchumallun nangifag-ana wi maid asincha mangil-an an siya ta annay luta. Sachi ad, tinun-udchà siya wi umoy ta ikaw na papur wi mallukanana.

Ummoy À Pablo Ad Jerusalem

21 ¹Nansisiyan-ani pun an chicha, nangaw-as-ani wi namapur ad Cos. Ad nafikat pun, chummatong-anid Rodes, ad asin ad nafikat, chummatong-anid Patara. ²Ad inchasannin osay papur wi umoy ad Fenicia, ad namapur-ani. ³Na namapuranni, innilanin luta wi nangkawaon na fayfay wi nangngachan Chipre ta apot ta chuwiki. Ad panopanos pun chummatong-anid Tiro wi osay ili ta provinsiya wi Siria. Nanchissaag-anid Tiro, tan siyan mangichissaakan na papur ta karkana. ⁴Ad inchasannin uchumi mamatin Jesus, siyan iningkaw-anin chichà sinchumingku. Ad na iningkawannin chicha, imfakachan Pablo wi foon pu otyan à ituruynay umoy ad Jerusalem, tan impaakammun na Ispiritun Apudyus an chicha wi mapalikatan à Pablo ad aschi. ⁵Ngim nachauman pun na timpuy lumayawanni, impapilitni wi lumayaw. Siyan inturud na nasimfarfaryani mamati chiani ta ikaw na papur. Ad nampalintumong-ani losan ta ikid na fayfay wi nan-asiluwaru. ⁶Sachi ad, nangulincha ta foforoycha, ad nallukan-ani ta papur.

⁷Ad inturturuyni wi namapur, ad chummatong-anid Tolemaida, ad nanchissaag-ani ta fusitaonni chachi mamatin Jesus ta sachi. ⁸Nafikat pun, asin-ani namapur wi ummoy ad Cesarea. Chummatong-ani pun,

ummoy-ani ta foroy Felipe ad iningkaw-anin siya, wi siyan osa ta chachi pitu wi nachutukan ad Jerusalem à fumachang. Na iwaarna ko, nantudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus. ⁹Opat na anàny fabfahasang, wi profetascha ko wi ifagfakachan ipaspasmò na Ispiritun Apudyus an chicha. ¹⁰Lummaus pun na uchumi padcha, chummatong akon osay profeta wi Agabo na ngachanna, wi narpud Judea. ¹¹Ummali Agabo ta foroy Felipe ad inaranan larat Pablo, ad finofodnan imana ya ikina. Ad anana, “Annayan imfakan na Ispiritun Apudyus: Na nginlarat ta anna, amasnan maniliwan na Judio an siya ad Jerusalem ad iyoychà siya icharum ta foon à Judio.”

¹²Chingngorni pun na imfakana, inàarùni ta chachi uchumi iningkaw ta achi pu kumà Pablo umoy ad Jerusalem. ¹³Ngim sinongfatan Pablò chiani, “Sinu kon oyyoonyuy asiiifil? Parwingonyu kan somsomò! Susunud, nakasakanaà wi mitaod ad Jerusalem, ya uray nu mapatoyà kapu ta pammatì an Apu Jesus.”

¹⁴Siyan kapu ta achiani pun makaawis an siya, kumminòdani, ad ananni, “Iluwarutau wi afus na pion Apudyus à màwa.”

¹⁵Foon à nafayag na iningkawanni ta sachi, ad nansakanaani wi umoy ad Jerusalem. ¹⁶Nifurun akon chianin uchumi mamati wi iCesarea. Ad na chummatngannid Jerusalem, inyoychà chiani ta foroycha Mnason wi iChipre, tan sachi nun ingkawanni. Nafayag na namatiyan Mnason an Jesus.

Fummisità Pablo An Jaime

¹⁷Chingngor pun na mamatid Jerusalem wi chummatong-ani, isagcha naragsak wi mammangilin chiani. ¹⁸Nafikat pun, ummoynin Pablo fisitaon à Jaime. Iningkaw akon losani mangipangpangu ta mamatid Jerusalem. ¹⁹Ad inyag-akammuni pun à Pablo an chicha, inur-ullit Pablo na losani impàwan Apudyus ta nantudtudtuchuwana ta chachi foon pù Judio. ²⁰Na nangngorancha ta ur-ullitna, chinaychayawchà Apudyus.

Ngim anancha kon Pablo, “Sunuchi Pablo, sosom-om wi alifulifun Judio wi mamatin Jesus, wi losancha ipapati wi manungpar ta losani Lintog Moses. ²¹Nanchinamag wi itudtudtuchum anu ta losani fufuruntauy Judio wi finumroy ta lutan na foon à Judio, ta man-awichanchan Lintog Moses, ya imfagfakam anu wi achicha pu ko markaan na an-ananàcha, ya achicha pu ko tungparon na uchumi achawiyantauy Judio. ²²Ad, sinun oyyoontau ta akammuwonchay foon pù tuttuwan chingngorcha, tan sikurachuy chamakonchay chummatong-ayu. ²³Na somsomòni, amasnan ustuy oyyoom. Anchanan opat an chiani wi lallarai wi nganngani marpas na impustachan Apudyus. ²⁴Furnam chicha wi umoy ta Templo, ad miyamung-a ta mangwaancha ta pituy padchay mangkangputancha ta illintog Moses mipangkop ta mipustan Apudyus. Ad nu makangputchi,

fayacham akon kastuscha, ta nu marpas, mafalinchay mampapukis ta pachi à mangipail-ancha wi nakangput na impustacha. Ad siyan mangakammuwan na taku wi maid katuttuwaan na chinamagchay mipangkop an sia. Ad akammuwoncha ko wi ipapatim wi manungtungpar ta Lintog Moses. ²⁵Ya mipangkop ta chachi foon à Judio wi namati, insuratnin tudtuchunin chicha, wi achicha otyan anon na sinumani michatun ta sinan-Apudyus, ya achicha pu ko anon na chara winnu napsor wi animar wi achi pu nachara, ya achicha pu ko it-om na foon à asawacha.”

²⁶Nafikat pun, finurnan Pablo na chachi opat, ad nitapì siya ta oyyoonchay manungpar ta Lintog Moses mipangkop ta impustacha. Ad ummoycha ta Templo, ad imfakan Pablo ta pachi na padchay marpasan na oyyooncha, tan nu marpas, masapur mamparti chi opat à animar à ichatunchan Apudyus.

Natiliw À Pablo

²⁷Nganngani pun wi marpas na pituy padcha, niyasur wi na uchumi Judio wi iyAsia, innilachà Pablo ta Templo. Ad sinugsukanchan ad-adchuwani taku, ta chòmaanchà Pablo. ²⁸Nampoawcha, “Fufurunni wi kanà Israel, fadngan chiani! Tan annayan sachi taku wi mantudtuchu ta atakutaku ta lawingonchà chitauy Judio, ta achicha ko tungparon na Lintog Moses, ya achicha pu ko lispituwon na annay Templotau. Ad na sana, am-amchona ko, tan kaisawanan Templotau, tan imparnònna foon à Judio.” ²⁹Amaschin anancha, tan na osay padcha, innilachan osay foon pù Judio, wi iyEfeso, wi nangngachan à Trofimo, wi nifurun an Pablo ta linumnoana ta ili, ad anancha pun nu imparnònà siya ta Templo.

³⁰Na nangngoran na takud Jerusalem ta sachi, ummog-otcha, ad nakurucha losan, ad asitotodchàchay ummoy ta Templo. Ad chinòmaanchà Pablo ad kinuykuychà siya iparawa ta Templo. Sachi ad, inyonobchan Templo. ³¹Ngannganicha pun patoyon à siya, imfakan na osay taku ta kumander na susurchachuy iRoma wi nakurun losani taku ta ili. ³²Sachi ad, chakusi inayakan na kumander na uchumi kapitan ya susurchachu ad asitotodchàchay ummoy ta awachan na ad-adchuwani taku. Ad innilan pun na takù chicha, inwangchay manatar an Pablo.

³³Ad tiniliw na kumander à Pablo ad impakachilanà siya à chuwa kachila. Sachi ad, inimusna ta taku, “Sinun takuy anna? Ad sinu kon iningwana?”

³⁴Ngim nansafasafalin songfatcha, ya asingongonotcha, siyan maid pu mangakammuwana nu sinun katuttuwaan. Sachi ad, imfakana ta susurchachu ta iyoychà Pablo ta kampucha. ³⁵Chummaumcha pun ta archan na kampu, intangoy na uchumi surchachu impangatù Pablo tan naam-amod na og-ot na taku. ³⁶Ad nituntun-udcha kon siya, wi ip-ip-awcha anani, “Patoyontaù siya!”

Tinàchoran Pablo Na Long-agna

³⁷Na mangiparnoanchan Pablo ta kampu, kummingà Pablo à Griego ta kumander anani, “Mafalini awad na ifakà an sia?”

Nataag na kumander tan Griego na inyùukud Pablo, ad anana, “Apay, akammumi man-ukud à Griego! ³⁸Anà pun nu sian sachi iyEgipto wi nanguru ta kufilnu ta sin-arkawan. Siyan sachi nangiyoy ta opat lifuy takuy alilifuk ta ikaw wi maid pu taku.”

³⁹“Foon pun à saon,” anan Pablo, “tan Judiowà wi narpud Tarso ta provinsiya wi Cilicia, wi Tarso na osay machaychayaw wi ili.” Ad anan ako Pablo, “Annan piò wi ifaka ta anchanayay taku, nu mafalin.”

⁴⁰Ad intay-un na kumander, siyan summiad à Pablo ta archan ad impakinònan taku. Ad nan-ukud à sikud wi ukud na Judio, wi Hinebreo, ad anana:

22 ¹“Aamma ya susunud, chongronyun ifakà, nu awad arwingà an chiayu.”

²Na nangngorancha wi Hinebreo na inyùukudna, kumminòcha losan.

Ad inturuy Pablo anani: ³“À saon, Judiowà wi niyanà ad Tarso ta provinsiya wi Cilicia, ngim asnay Jerusalem na chummakrà ya nan-uswilaà. À Gamaliel na nanudtuchun saon, siyan ninarmà wi nangachar manungpar ta Lintog wi tinungpar na achakchakrantau. Lagpotanà ako wi nangwa ta losani pion Apudyus, wi isun na inyòoyyayu ta sana.

⁴Pinalikatà na mamatin Jesus, ya impapatoy-u kon uchum. Uray lallarai ya fufufuai, impatiliw-ù chicha ta mifarudcha. ⁵Na angatuwani pachi ya losan chachi Kukunsisartau, mafalini istikuwoncha wi katuttuwaan na ifakà tan chichan nangatod an saon ta surat wi mangatod à karobfongà wi maniliw ta chachi mamatin Jesus. Siyan inawit-un sachi surat ta chachi chokatauy Judio ad Damasco, wi na pangkop-u, tiliwò chachi mamati ad iyali chichad asnay Jerusalem, wi makachilaancha, ta machusacha.

Asin Pablo Inur-ullit Na Namatiyana

Apost 9:1-19; 26:12-18

⁶“Ngim machanchaniyà pun ad Damasco ta mamatù, nammaag nasilingà ta linang wi narpu ta langit, ⁷ad nalitwachà. Ad chingngor-un kinga wi anana, ‘Saulo, Saulo! Tammakò saon parpalikatan?’

⁸“Ad inimus-u, ‘Sinua, Apu?’

“Ad summongfat chi kumminga, ‘Saon à Jesus wi iNazaret, wi parpalikatam.’

⁹“Chachi fufurun-u, innilachan linang, ngim achicha pun chingngor na inukud na sachi kumminga.

¹⁰“Sachi ad, inimus-u, ‘Apu, sinun oyyoò?’

“Ad ananay summongfat, ‘Fumangon-a ta ing-ad Damasco wi awachan na mangifakan sia ta losani pàwan Apudyus an sia.’

11 “Ngim nakurapà kapu ta sachi linang, siyan iniwichà ta fufurun-u inyoy ad Damasco.

12 “Iningkaw ad Damasco na osay Judio, wi Ananias na ngachanna, wi manaychayaw an Apudyus ya tungparona losan na Lintogtauy Judio, ya lispituwon losan na chokanay Judio à siya. 13 Ummalin saon ta foroy wi iningkawà, ad summiad ta char-ag-u. Ad anana, ‘Sunuchi Saulo, maaan na kurapnu!’

“Sachi ad, nakailaà ad intollong-ù siya.

14 “Ad anan ako Ananias, ‘À Apudyus wi chinaychayaw na achakchakrantau, chinutukanà sia ta akammuwom na piona, ya ilam na nalimpiw wi anàay Jesu Cristu, ya chongrom na ustuustuy kingana. 15 Tan sian mangistikù ta atakutaku ta losani inilam ya chingngornu mipangkop an siya. 16 Ad, sinu kon urayom? Fumangon-a ta ing-a mampafunyag, ya iluwarum an Jesus ta pakawanonan fasurnu.’

Imfaun Jesus À Pablo Wi Umoy Mantudtuchu Ta Foon À Judio

17 “Ad namagkulinà pun ad Jerusalem, ummoyà ta Templo malluwaru, ad iningkaw na isù impain-inop Apudyus an saon, 18 tan innilà à Apu Jesus wi ananan saon, ‘Kanasom! Taynam ad asnay Jerusalem, tan na takud asna, achicha pu patiyon na istikum wi mipangkop an saon.’

19 “Ngim sinongfatà, ‘Apu, patiyoncha nin, tan akammucha wi saon na ummoummoy ta chachi sinagoga naniliw ta chachi mamatin sia, ya impaabchoy-u kò chicha. 20 Ad akammucha ko wi saon na nangiparufus ta namatayanchan Esteban wi nangistikun sia, tan iningkawà wi nangchon ta luput chachi namatoy.’

21 “Ad ananan saon, ‘Uray, ing-a, tan ifaun-ù sia mantudtuchuwon ta achayuy foon à Judio.’ ”

22 Na nangifag-an Pablo ta sachi, na takuy naaarus nanchochongngor an siya, illukichay nampoaw, “Patoyontaù siya! Matoy otyan na amasnati taku!”

23 Ad asipapauycha, ad kinissaychan silupcha ya ingkab-urchan kafu ta ngatu. 24 Siyan imparnò na kumander à Pablo ta kampu, ad imfakana ko ta abchoyon na surchachunà siya ta akammuwoncha nu sinun pangkop na ummog-otan na Judio an siya. 25 Ngim intaodcha pun à siya ta abchoyoncha, anan Pablo ta kapitan na surchachu wi ummaagsad, “Apay, iparufus na lintog wi maabchoy na takuy Romano wi chaan pù maimfistikar?”

26 Chingngor pun na kapitan na imfakan Pablo, ummoyna imfaka ta kumander. Anana, “Sinu kon annay oyyoontau? Tan na anchi Pablo, Romano nu!”

27Sachi ad, ummoy na kumander an Pablo inimus an siya, “Ifakam nu tuttuway Romano-a?”

“Oo, anan Pablo.”

28Ad anan na kumander, “Uray saon, ngim chakor na finayachà ta mifilangà à Romano!”

Ad summongfat à Pablo, “Ngim à saon, niyanaà à Romano.”

29Siyana chakusi nan-onat na chachi mangimfistikar an siya; ya uray na kumander, ummogyat ta nangakammuwana wi Romanon impakachilana.

Naimfistikar À Pablo Ta Mamangpanguwon Na Judio

30Ngim na kumander, pionay akammuwon na mismuy ipafasur na Judio an Pablo; siyan nafikat pun, impaayagnan losani pangpangun na papachi ya losani mamangpanguwon na Judio. Ad impaannan kachilan Pablo. Ad inyoy na impasangngù siya ta sangwanancha losan.

23 1Intotollong Pablò chicha, ad anana, “Susunud-uy Judio, mamfarun somsomòu tan nanipud ta niyanaà, nginongodngochà wi mangwa ta anan Apudyus wi mamfaru.” 2Na nangifag-ana ta sachi, à Ananias wi Angatuwani Pachi, impalipaknan tupò Pablo.

3Sachi ad, anan Pablo an siya, “Siya sinankuis, tuttuway lipakon Apudyus akò sia! Tan in-inon akon anam wi nakafasurà ta Lintogtau, ad sian nakafasur tan impalipaknù saon, wi amaschin mipalit ta Lintogtau?”

4Sachi ad, anan na osay niyachanin Pablo, “In-insurtuwom na Angatuwani Pachin Apudyus!”

5Ad anan Pablo wi summongfat, “Susunud-uy Judio, nu inakammù wi siyan Angatuwani Pachi, foon pu otyan à imfafain-ù siya, tan awad tuwan niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, ‘Achiayu man-ukud à lawing ta pangpanguyu.’”

6Inakammun Pablo wi nan-agwan somsomò na chachi Kukunsisar, tan Saduceo na uchum ya Fariseo kon uchum, ad chinakornan kingana, wi anana, “Susunud! Fariseowà, wi kanà akon Fariseo! Siyan namnamaò wi umuli matakun natoy, ad sachin pangkop na nangicharumanyun saon ta sana!”

7Imfakana ad na amaschi, illukin chachi Fariseo ya Saduceo wi mansusukob, tan nan-agwacha. 8Tan na Saduceo, anancha nu wi achi pu umuli matakun natoy. Anancha ko nu wi maid pu anghel ya alichodwa. Ngim na Fariseo, tuttuwaoncha losan chachi. 9Ngummonongonotchay nansusukob. Ad na uchumi Fariseo wi mangitudtuchu ko ta Lintog, summiadchay ipapilitchan somsomòcha. Anancha, “Maid pu osà inchasanni nakafasuran na annay taku. Nu tuttuway nakaukud an siyan anghel winnu osay achi pu maila, lawing akuin na amaschi?”

10Sachi ad, natuud na sukobcha, siyan nachanakan na kumander tan awni ad nu aragragkiyanachà Pablo ta og-otcha. Siyan imfakana ta uchumi surchachuna ta umoycha aran à siya ta asincha iyoy ta kampu.

¹¹Na sachi lafi, impailà Apu Jesus an Pablo, ad anana, “Papigsaom na somsomònu, tan masapur wi istikuwanà ad Roma à isun na nangistikuwam an saon ad asnay Jerusalem.”

Nantuturag Na Judio Ta Patoyonchà Pablo

¹²Nafikat pun, nantuturag na uchumi Judio ta patoyonchà Pablo. Nan-asisapatacha ta achicha pu mangan ya uminum ingkanà patoyoncha nù Pablo. ¹³Nasurukchà opatpuruy Judio wi nantuturag ta amaschi. ¹⁴Ummoycha ta pangpangun na papachi ya mamangpanguwon na Judio, ad anancha, “Nan-asisapataani wi achiani pun mangan ingkanà patoyonnì Pablo. ¹⁵Siyan chiayu ya losan chachi uchumi pangpangu, umifaun-ayù umoy mangifaka ta kumander ta iyalinà Pablo ta anna ad akin-iimfistikar-ayu mipangkop ta kasusna. Ad fangafanganni ta charan ta patoyonnì siya.”

¹⁶Ngim na amunaon Pablo, chingngornan mipangkop ta puranun chachi Judio, siyan ummoyna ta kampu impalinan siya. ¹⁷Ad inayakan Pablo na osay kapitan, ad anana, “Iyoynu ad na annay fafaru ta kumander, tan awad na ifakanan siya.”

¹⁸Ad inyoyna ta sachi, ad anana, “À Pablo wi farud, impaiyalinan annay fafaru an sia tan awad anun ifakanan sia.”

¹⁹Sachi ad, iniwid na kumander chi fafaru intalin ad inimusna, “Sinun piomi ifaka?”

²⁰Summongfat na sachi fafaru, wi anana, “Nantuturag chachi pangpangun na Judio wi manawat an sia ta asinnu ipasangun amaò wi Pablo ta mimittinganchà fikat, ta iyam-ammacha nuy mangimfistikar an siya mipangkop ta kasusna. ²¹Ngim achim otyan patkon chicha, tan nasuruk à opatpurun takuy mamangafang an siya, tan nan-asisapatacha losan wi achicha pu nu mangan ya uminum ingkanà patoyoncha nù siya. Nakasakanacha, wi uullayoncha kan mangiparufusam.”

²²Sachi ad, imparyaw na kumander à siya, wi finilinnà siya, “Achim ifagfaka wi impalinam an saon na anna.”

Na Naiyayan Pablo Ta Fifinnachur Wi Felix

²³Ad inayakan na kumander na chuway kapitan, ad ananan chicha, “Isakanayun 200 wi susurchachu, wi mitapi kon 200 wi mantutufay ya 70 wi mangafayu. Lumigwat-ayù tiprò ta sanay lafi, wi mangipuyut an Pablo ad Cesarea. ²⁴Mangafayuwonyu kò Pablo, ya mallaram-ayu ta maid maan-anun siya, ingkanà inchatongyun Fifinnachur wi Felix.”

²⁵Ad nanurat akon kumander, anana:

²⁶“Apu Fifinnachur Felix, saon wi Claudio Lisias na annay manurat an sia. Sapay kuma ta mamfarua. ²⁷Na annay larai wi impaiyalì an chiayu, chinòmaan na Judiò siya ad tikangaycha

patoyon. Ngim inakammù pun wi Romanò siya, sinaraknifanni ta susurchachù à siya. ²⁸Ngim kapu ta piniyà wi akammuwon nu sinun ipafasurchan siya, inyoy-ù siya ta Kukunsisaracha. ²⁹Ad inchasà wi maid pu nakafasuranà umanay à mapatoyana, ya uray mifaruchana, tan na ipafasurchan siya, mipangkop yakay ta lintogchay Judio. ³⁰Chinamag-u pun wi nantuturag na uchumi Judio ta fangafanganchà siya, sinaryun-u ipaiyalin sia. Imfakà ako ta chachi nangicharum an siya ta umalicha toopon an sia na nangicharumanchan siya.”

³¹Na sachi lafi, pintog na susurchachu losan na imfakan na kumandercha, wi inyoychà Pablo ingkanad Antipatriza. ³²Nafikat pun, summiyan na uchumi susurchachu nangulin ta kampucha, ad inturuy chachi nangafayu wi mangipuyut an Pablo. ³³Chummatongcha pun ad Cesarea, innadchonchan surat ta fifinnachur, ad imparangchà Pablo an siya. ³⁴Finasan pun na fifinnachur na surat, inimusnan Pablo nu sinun provinsiyan niyanaana. Ad inakammuna wi iCilicià siya, ³⁵siyan anana, “Achi sia imfistikaron nu umali chachi mangicharum an sia.”

Ad impafantaynà Pablo ta susurchachu ta foroyna wi impakaob Ali Herod ta sin-arkawan.

Incharumchà Pablo Ta Fifinnachur Felix

24 ¹Lummaus pun na limay padcha, chummatong ad Cesarea à Ananias wi Angatuwani Pachi ya uchumi mamangpanguwon na Judio ya intapicha kon osay abogado wi nangngachan à Tertulo. Ad nisanguchan Fifinnachur Felix wi mangipafasur an Pablo. ²Impaayag pun na fifinnachur à Pablo, imfakan Tertulo na ipafasurchan siya anani, “Machayawi Apu Fifinnachur! Kapu ta kinaraingnuy mangituray an chiani wi Judio, maid nakurkuruwannì nafayag, ya ad-adchuwan na iningwam à fummaruwan na losani taku ta annay lutani. ³Siyan uray nu farangnan umayanni, chakor na yamannin sia kankanayun. ⁴Achì pu otyan taktakon à sia, ngim anusam wi mangngor ta annay aiti ifakani. ⁵Tan ilam, na annayay taku, sikurachuy siyan osay akukuru ta atakutaku, tan ummoummoy ta ailiili mangkurukuru ta chokanay Judio. Ya siya kon osay pangpangun na sumursurut ta osay takuy iNazaret. ⁶Impachasna ko chinimò na Templonid Jerusalem, siyan tiniliwnì siya, tan ananni pun nu kuisonnì siya mipangkop ta Lintogni. ⁷Ngim ummalin sachi kumander, wi Lisias, ad linagkina illayaw. ⁸Ad imfakana ko wi masapur nuy umalianid asna, ta sangwanam na mangicharumannin siya. Nu imfistikarom na annay taku, maakammuwam wi na losani ipafasurnin siya, tuttuwa.”

⁹Ad ummamfuruy akon fufurunay Judio anani tuttuwa losan na impafasurnan Pablo.

Na Nanàchoran Pablo Ta Long-agna Ta Sangwanan Felix

¹⁰Sachi ad, impasongfat na fifinnachur an Pablo. Ad anan Pablo: “Apu Fifinnachur, akammù wi nafayag na nangkuisam an chitauy Judio, siyan naragsakà wi manongfat ta impafasur na anchanayan saon ta sangwanam. ¹¹Mafalinnuy akammuwon wi simpuru ya chuway padcha ta sana nanipud ta ummayà ad Jerusalem makachaychayawan an Apudyus ta Temploni. ¹²Na iningkawà ta sachi, maid pu nangil-an na Judio an saon à makais-isì ta sinuman ta Templo, ya maid ako innilachà nanguruwà ta taku, uray ta sinagogacha winnu farangnay lukar. ¹³Ya maid pu ko mamfasarancha wi tuttuwan ipafasurchan saon. ¹⁴Ngim awad na ifakà an sia: Tudtuchun Jesus na sursurutò ta manaychayawà ta Apudyus na achakchakranni, ad sachin nangifag-ancha wi foon pù ustù mitudtuchu. Ngim tuttuwaò ako kay losan na niyug-is wi Lintog Moses ya losani inyug-is na profetas ta awi. ¹⁵Man-isun namnamani ta anchanay mangipafasur an saon, tan namnamaonni losan wi ipaulin Apudyus takuwon na losani natoy à tapin na padcha, na mamfaru ya lawingi taku. ¹⁶Ad kapu ta amasan namnamà, ngongodngochà wi mangwa ta mamfaru, tapnu ustun somsomòu kanayun, wi maid pu kafasurà an Apudyus, ya maid pu ko otyan kafasurà ta asintatakù.

¹⁷“Nafayag wi maid pu ummay-ayà ad Jerusalem, siyan na ummayà, nangawità à pilak à ifachangni ta fufurunni wi makasapur, ya ummoyà ako manchatun an Apudyus ta Templo. ¹⁸Ad na nangwaà ta sachi inchasan chachi Judio wi iyAsia an saon ta Templo. Na sachi, narpas-u iningwan ukalini, wi mipangkop ta maaanan na kaisaw-u. Ad maid ad-adchuwan à taku ta sachi, ya maid pu ko nangkuru. ¹⁹Chachi iyAsia, chicha kuman ummalid asna mangicharum an saon, nu awad tuwa kafasurà. ²⁰Ngim nu maidcha pun, uray nu ifakan na anchanayan inchasanchà fasur-u ta naisanguwà an chichad Jerusalem! ²¹Tan na iningkawà ta sachi, tuttuway chinakor-un kingà ta mangwanaà wi, ‘Incharumà an chiayu kapu kay ta manuttuwaà wi umuli matakun natoy.’ Ngim afus yakan sachì imfakà an chicha.”

²²À Fifinnachur Felix, achun inakammuna mipangkop ta tudtuchun Jesus, siyan imfakana ta Judio, “Urayontau yan na chumatngan Kumander Lisias, achìwot ifanag na annay kasusyu.” ²³Ad impafantaynà Pablo ta kapitan, ngim mifilang à siyà isù foon pù farud, wi foon à mipalit na fufurunny mangiyoy ta kasapurana.

Nan-ukud À Pablo An Felix Ya Drusila

²⁴Lummaus ad na am-annay padcha, iningkaw na ummayan Felix, ngim foon pù nafayag ad nangulin wi inchatongnan asawana wi Drusila na ngachanna, wi Judio. Sachi ad, impaayagnà Pablo ta chongronchan

mipangkop ta pammati an Jesu Cristu. ²⁵Ngim na mangitudtuchuwan Pablo ta mipangkop ta malimpiw wi mafiyakan, ya maningngilan ta lawing wi pion na long-ag, ya chumatngan na padchay manguisan Apudyus ta taku, ummogyat à Felix ta nangngorana, ad anana, “Sachi! Uray lumawaa ta sana, ta achi ipaayag sia nu awad timpù!” ²⁶Ad na sachi nampaapaayakana ya nakaukaukuchanan Pablo, anana pun nu pasuksukanà siya.

²⁷Lummaus ad na chuway tawon, nisukat à Porcio Festo an Felix wi mamfifinnachur, ngim na lummayawan Felix, tinaynanà Pablo ta fafalluchan, wi maid uchum à pangkopna nu achi mamfaruwon kuman Judio siya.

Nipasangù Pablo An Festo

25 ¹Atlun padchan na chummatngan Festò mamfifinnachur ta sachi provinsiya wi Cesarea, lummigwat wi umoy ad Jerusalem. ²Chummatong pun, chachi pangpangun na papachi ya uchumi mamangpanguwon na Judio, ummoychan siya icharum à Pablo. Nampangpangngaasicha wi ³nu mafalin otyan, ipagkulinnà Pablo ad Jerusalem, tan nantuturagcha ta fangafanganchà siya ta charan patoyon. ⁴Ngim sinongfatan Festo à chicha anani, “Nafafantayan à Pablo ad Cesarea, ad foon pù iingkaw ad mangulinà akod aschi. ⁵Siyan uray mifurun na uchumi pangpanguyun saon, ta aschin mangicharumanchan Pablo nu awad iningwanà lawing.”

⁶Waru winnu simpuruy padchan iningkawan Festo ad Jerusalem, ad lummayaw wi umoy ad Cesarea. Nafikat pun, tummukaw ta kukùisan, ad impaayagnà Pablo. ⁷Chummatong pun à Pablo, sinauyup na chachi Judio wi narpud Jerusalem linìwos à siya. Inggakattòchay mangipafasur an siya, ngim maid pu ustuustù mamfasarancha. ⁸Sachi ad, tinàchoran Pablo na long-agna, wi anana, “Maid pu sinurngasing-u ta Lintogtauy Judio winnu Templotau. Ya maid pu nanurngasingà ta Emperador na iRoma.”

⁹Ngim kapu ta pion Festo wi kumapot na Judio an siya, imfakanan Pablo, “Manay-ua nu intaud Jerusalem ta aschin maimfistikaram ta annay impafasurchan sia?”

¹⁰Ngim anan Pablo wi summongfat, “Lawingò, tan annaà ta sangwanam, ya asna otyan na maimfistikarà, tan sian ustuy chinutukan na Emperador à manguis. Ya akammum met wi maid pu lawing à iningwà ta chokà wi Judio. ¹¹Nu awad fasur-ù umanay à mapatoyà, foon pù ilisiyà. Ngim nu maid pu katuttuwaan na mangipafasuranchan saon, maid pu nginlobfong à mangiparang an saon. Siyan iparang-un kasus-u ta Emperador.”

¹²Sachi ad, nakaug-ugkud à Festo ta fufurunay turay, ad anana, “Chinawatnu wi siya mangiparangam ta kasusnun Emperador, ad siyan mangipàyà an sia.”

Nipasangù Pablo Ancha Agripa An Bernice

¹³Lummas pun na am-annay padcha, niyaspur wi ummalid Cesarea na osay Ali wi Agripa, ya sunudnay fufai wi Bernice. Ummoycha fisitaon à Festo. ¹⁴Iningkawcha pun à foon pù nafayag, inisturyan Festo an siya na mipangkop an Pablo. Anana, “Awad ta anna na osay farud wi tinaynan Felix. ¹⁵Na iningkawà ad Jerusalem, chachi pangpangun na papachi ya uchumi mamangpanguwon na Judio, incharumchà siya, ad imfakacha ta papatoy-ù siya. ¹⁶Ad sinongfatà chicha wi foon pù ukalitaury Romanon pachusatan takuy mapafasuran nu chaan pù makuis. Masapur man-asisangucha yan ta chachi mangicharum an siya, ta awad wayanay manongfat ta ipafasurchan siya. ¹⁷Ad na chummatngan chachi nancharum ad asna, foon pù inyaw-awni na kasusna tan nafikat ad tumrukawà ta kukùisan. Ad impaayag-ù Pablo, ¹⁸ad sachin nangifag-an na mangicharum an siya. Anà pun nu awad arwingan à ipafasurchan siya, ngim maid ustuustù fasurnà nangicharumanchan siya. ¹⁹Tan na puntilyacha kay wi makais-isi, mipangkop ta ukalichay Judio, ya mipangkop ako ta osay natoy wi à Jesus anu, wi ipapilit Pablo anani ummuli nu nataku. ²⁰Kapu ta ait na akammù wi mangimfistikar ta amaschi wi fanag, inimus-un Pablo nu pionay maiyoy ad Jerusalem, ta aschi otyan na maimfistikarana. ²¹Ngim lawingona. Ananay uray urayonan miparangan na kasusna ta Emperador. Siyan impafantay-ù siya ingkanà ipaiyoy-ù siya ta Emperador.”

²²Chingngor pun Ali Agripa na imfakan Festo, anana, “Uray saon, piò ako chongron à siya.”

Ad anan Festo, “Mafalin met! Ipaayag-ù siyà fikar.”

²³Nafikat ad, ummoycha Agripa an Bernice ta kukùisan, wi ipàpailachan afaruwani silupcha. Nakarnò ako chachi pangpangun na susurchachu ya chachi mamangpanguwon na ili. Ad linumnòcha pun losan, impaayag Festò Pablo. ²⁴Ad anan Festo, “Ali Agripa ya losan-ayuy annad asna: Na annayay taku wi mailayu, siyan incharum losan na Judio ad Jerusalem ya asnay Cesarea. Ip-ip-awcha anani mapatoy otyan. ²⁵Ngim maid pu inchasà à fasurnà umanay à mapatoyana. Ad kapu ta pionay mangiparang ta kasusna ta Emperador ad Roma, intay-ù. ²⁶Ngim maid pu ustuustù akammù à fasurnà isurat-u ta Emperador. Ad sachin mangipasanguwà an chiayu losan, sinchumallun sia, Ali Agripa, ta nu marpastau imfistikaron, awad otyan màchasan à isurat-ù fasurna. ²⁷Tan na somsomòu, maid silfin na mangipàyà ta farud ta Emperadortau nu maid pu ochasà à ustuustù nakafasurana!”

Tinàchoran Pablo Na Long-agnan Agripa

26 ¹Anan Agripa an Pablo, “Mafalini man-ukud-a.” Impakinò Pablo na taku, achinaot songfatan na impafasurchan siya anani,

²“Ali Agripa! Mamfaru tan annaa ta sanay padcha, siyan nakasatà nu makatàchorà ta long-ag-u ta sangwanam mipangkop ta losani impafasur na anchanayay chokatay Judio. ³Tan akammum losan na ukalitaury Judio ya sinuy mansongsongfatantau. Siyan anusami manchongor ta annay ifakà an sia.

⁴“Losan na fufuruntay Judio, akammuchan imfibfiyag-u nanipud ta afan-og-u, tan iniingkawà an chicha ta ilini ya aschi Jerusalem. ⁵Inaagkammucha wi nanipud ta chamu, nititipunà ta Fariseo wi mangipapati ta religiontau, ya impapati wi manungpar ta losani lintogcha. Ad nu pioncha, mafalinchay istikuwan. ⁶Tan na sana, micharumà kapu ta namnamaò wi oyyoon Apudyus na impustana ta achakchakrantau ta awi, wi ipaulina takuwon na natoy. ⁷Isunga losan na fufuruntaury Judio wi kanà chachi simpuru ya chuwa, isunay sachin namnamaonchà màwan chicha, siyan issiyachay manchaychayaw an Apudyus ta finikat ya linafi. Ad, Apu Ali, kapu ta sachi namnamaò, sachin impafasurchan saon. ⁸Ad apay achiayu pu mamati wi ipaulin Apudyus takuwon na matoy?

⁹“Uray saon ta sin-arkawan, anà pun nu mamfarun isag-u kuraon na takuy mamatin Jesus. ¹⁰Ad amaschin iningwà ad Jerusalem. Ad-adchuan na takun Apudyus wi impafarud-u, tan innadchon na pangpangun na papachin karobfongà. Ad nu nasintinsiyaanchà matoy, inapufarà ako. ¹¹Kanayun-u ko pachusà chicha ta chachi sinagogan na Judio wi mangipapilit an chicha ta man-awichanchan pammatican Jesus. Uray na achayuy il-ilin na foon à Judio, ummoummoy-u ko pinalikatan na mamatin Jesus, tan narafos na og-ot-un chicha.

Inisturyan Pablo Na Namatiyana

Apost 9:1-19; 22:6-16

¹²“Ad sachin ummayà ad Damasco,” anan Pablo. “Inaw-awit-un surat chachi pangpangun na papachi wi nangatod à karobfongà wi maniliw ta sinumani mamatin Jesus. ¹³Ingwawà pun ta charan ta mamatù, nalinanganà ta narpu ta langit wi napigpigsa nu init. Nasiling-ani losan wi mamfufurun, ¹⁴ad nalitwad-ani losan. Ad chingngor-un kummingà Hinebreo. Ananan saon, ‘Saulo, Saulo! Tammakò saon parpalikatan? Maid pu silfin na oy-oyyoom. Anam pun nu afakonà? Tan siya kay parpalikatam na long-agnu!’

¹⁵“Ad inimus-u, ‘Apu, sinua?’ Ad summongfat na Apu, ‘Saon à Jesus, wi parpalikatam. ¹⁶Ngim fumangon-a, tan na pangkop-uy mampailan sia, chutukà sià mangwa ta piò, ya mangistiku ta annay nangil-am an saon ta sana ya na ipailà an sià tapin na padcha. ¹⁷Ifaun-u sià umoy mangitudtuchu ta mipangkop an saon ta chokam wi Judio ya uray na foon pù Judio. Ya saraknifà sia ta sinumani oyyoonchan sia. ¹⁸Tudtuchuwam chicha ta maawatanchan

mipangkop an saon, ta marawakan na somsomòcha ya man-awichanchan lawing. Ad nu man-awichanchan karobfongan Satan, ad mansakungchan Apudyus ya mamatichan saon, mapakawan na fasfasurcha, ad mifilangchà takuy chinutukan Apudyus.' Sachin imfakan Jesus ta nampail-anan saon ta charan.

Imfakan Pablo Na Mipangkop Ta Mantudtuchuwana

¹⁹“Sachi ad, Apu Ali, pintog-u losan na imfakan Jesus ta nampail-anan saon. ²⁰Ad illukì ad Damasco wi nantudtuchu ta losani taku uray na foon à Judio achiaot umoy ad Jerusalem ya losani sakupon Judea ta ifafawichan fasfasurcha ya mansakungchan Apudyus ya oyyoonchan mamfarù mangipail-anchay tuttuway namfafawicha. ²¹Ad kapu ta sachi wi intudtuchù, chinòmaan chachi chokatay Judiò saon ta Templo, wi siya pangkopchan patoyonchà saon. ²²Ngim fafadngan Apudyus à saon, ad siyan impapilit-uy mantudtuchu ta losani taku, uray sinun kinasasaadcha, ingkana ta sana. Maid uchum à ifagfakà nu foon à inukudcha Moses ya chachi profetas ta awi na màwà tapin na padcha, ad nàwa tuwa chachi losan. ²³Tan imfafagkacha wi masapur mapalikatan ya mapatoy na Cristu wi impustan Apudyus wi ipaalina, ta siyan umunay umuli mataku. Ya siya kon mangipaakammun chitaay Judio, ya uray chachi foon, mipangkop ta marawakan na somsomò ya masaraknifan na taku.”

²⁴Na nangifag-ana ta sachi, chinakor Festo wi nampoaw, “Narapang-a, Pablo! Na narafosi acharnu, siyan namparapang an sia!”

²⁵Ngim summongfat à Pablo, wi anana, “Foon à narapangà, Apu Fifinnachur, tan na annay ug-ugkuchò, katuttuwaan, wi foon pù ug-ugkud na narapang. ²⁶Ali Agripa! Akammum na mipangkop ta anchanayay losani ug-ugkuchò, tan sikurachuwo wi foon pù nàwa ta chugyu! Siyan ifafagkà an sia. ²⁷Ali Agripa, tuttuwaom na imfakan na profetas winnu foon? Akammù wi tuttuwaom!”

²⁸Ngim anan Ali Agripa, “Anam pun nu mallasun mangawisam an saon ta mamfalinà Cristiano?”

²⁹Ad anan Pablo, “Uray nu mallasu winnu foon, na iluwarùn an Apudyus, ta sia ya uray losan na anchanay manchochongngor ta ifakà, mamatiayu losan an Apu Jesus, à isun na namatiyà. Is-isuwonyu otyan losan à saon, naraksig yakan annayay kachilà!”

³⁰Sachi ad, summiad na Ali, ya fifinnachur ya Bernice ya losan chachi nakatùchun chicha, ad lummawacha. ³¹Ad nan-uukudcha anani, “Maid met fasurnà umanay à mapatoyana, ya uray mifaruchana.” ³²Ad anan ako Agripa an Festo, “Miparufus kuma nu foon pù iparangnan kasusna ta Emperador.”

Namapur À Pablo Wi Nipaoy Ad Roma

27 ¹Chummatong pun na padchay lumayawannin Pablo wi umoy ad Italia, impiyarchà Pablo ya uchumi farud an Julio,

wi siyan kapitan na susurchachun na Emperador. ²Ad nallukan-ani ta osay papur wi narpud Adrumeto wi umoy ta il-ilid Asia. Nifurun akon chiani Aristarco wi iMacedonia wi narpud Tesalonica. ³Nafikat pun, nansapaanid Sidon, ad kapu ta kinaasiyan Julio à Pablo, imparufusnan lumogsachana ta papur, wi umoy na fusitaon na fufurunna ta sachi ili, ta mafalini adchonchan siyan masapurna. ⁴Asin-ani pu lummigwat, linausannid Chipre ta ikidnay malingchan, tan sib-aton na lukannin fidfid. ⁵Lin-usanni pun na fayfay ta chomang na provinsiya wi Cilicia ya Pamfilia, chummatong-anid Mira wi sakupon Licia. ⁶Ad sachin nanghasan Kapitan Julio ta osay papur wi narpud Alejandria wi umoy ad Italia, ad sachin nallukananni.

⁷Inyom-omman na lukanni tan napigsan fidfid, ad siyan nafayakanni wi chummatong ad Gnido. Ad kapu ta pummigpigsan fidfid, achiani pu makaturuy ta pionni wi ayon, siyan nalliglig-ani ad innoynin malingchan wi ikid Creta wi lausannid Salmon. ⁸Ngim uray nu nangiiikid-anid Creta, napalikatan-ani ingkana ta chummatnganni ta nginachananchà Mamfarù Chichissaakan na Papur wi achani ta ilid Lasea.

⁹Kapu ta nataktak-ani nafayag ta fidfid, kaog-ogyat na mallukan ta papur, tan imfabfali. Siyan finilin Pablò chicha, anana, ¹⁰“Fufurun, nu ipapilittau ituruy, akammù wi achun machachail ta karkatau ya uray na annay papur, ya awad akon matoy.”

¹¹Ngim na kapitan, achina pu pintog na imfakan Pablo, tan siya pintogna kan imfakan na ngimpapur ya mammamakkiyona. ¹²Na kaachuwan ako wi karukanni, pionchay mangituruy, tan foon pu nù mamfarun sachi ikaw à ingkawan na papur nu imfabfali. Siyan ananchay ipachasni ichatong ad Fenix wi sakupon Creta, ta siyan ingkawantau tan imfabfali, tan mamfarù chichissaakan, tan foon pù sakungonan narpuwan na fidfid.

Nafaliyancha Ta Fayfay

¹³Sachi ad, chummatong na fidfid wi narpud chaya, ad ananchay mafalini ituruychan puranucha. Siyan kinuyudcha impangatun chagsonani aka wi mampaillong ta papur, ad nalligwatcha wi mangiiikid ad Creta. ¹⁴Ngim panopanos ad, chummatong na napigsay fidfid wi narpu ta lakud Creta. ¹⁵Ad chinarusnan papur, ad maid pu in-inonchay mansakung ta fidfid, siyan impaiturungni ta fidfid. ¹⁶Niyachaniani pun ta chayan na ilid Cauda, sachin nawayaanni wi nangilukan ta fangka wi kuykuykuyon na papur, tan nalingchan-ani ait, ngim napalikatan-ani ko. ¹⁷Narpas pun na sachi, finofodchan long-ag na papur à chakorani tali ta achi machosyang na tabrana. Inchòracha kon ar-araway luput ta miyin-innayad mifidfid na papur, tan machanachanà ichakus na papur ta kallikallis wi luta ta chomang Libya. ¹⁸Nafikat pun, kassiyang fali wi

napigsa, siyan illukichay mangitop-ar ta karka ta fayfay, ta lumangpaw. ¹⁹Na atlun padchana, intop-archa kon uchumi lamintan na papur.

²⁰Lummaus pun na apadchapadcha, wi achiani pu nakaila ta init ya fituwon, ad kassiyay mamidfidfid à napigsa, na somsomòni, maid pu namnamani matakū.

²¹Nafayag pu ko wi maid pu nangnangan, summiad à Pablo, ad anana, “Fufurun, nu pintogyun imfakà wi iningkawtau kuma ad Creta, maid nachachail ya natarà. ²²Ngim uray, achiaiyu machismaya, tan maid pu matoy an chitau! Afus na papur à mayam-an. ²³Imfakà na amaschi, tan na lafi, à Apudyus wi chaychayawò, wi ngintakun saon, imfaunna anghel an saon, ²⁴ad anana, ‘Pablo, achia umogyat, tan maid pu mapasamak an sia, tan masapur maimfistikar-a ta sangwanan na Emperador. Ad mipakapu kon sia, kinaasiyan ako Apudyus na karukannu wi maid pun matoy an chicha.’ ²⁵Siyan papigsaonyun somsomòyu, fufurun-u, tan sikurachuwo wi oyyoon Apudyus losan na imfakana. ²⁶Ngim masapur mifalin papur ingkanà mipanad ta osay luta wi nangkawaon na fayfay.”

²⁷Lummaus ad na chuway chumingku, issiyay nifalin papur ta kawan na fayfay ad Adriatico. Kawan ad na lafi, inorman chachi mammamanihu wi umachaachianiani ta luta. ²⁸Ad inisongchan arofond na chanum, ad chuwapuruy chopā. Chummànicha pu kò ait, asincha ko inisong, ad nasawaran à limay chopan arofondna. ²⁹Sachin ummogyatanchà michongpar na papur ta fattufattu. Siyan inchòrachan opati manachagson wi aka ta agkimut na papur à mampailong, ad nalluwarucha ta achi pu otyan mafayag na mafikatana. ³⁰Ngim na mammamanihu ta papur, pionchay umawid. Siyan inchòrachan fangka ta fayfay, wi akin-iigkacha ta uchumi aka ta sangwanan na papur. ³¹Ngim anan Pablo ta kapitan ya susurchachuna, “Nu lumayaw chachi uchum ta papur, maid pu osà matakun chitau.” ³²Sachi ad, kinsat na susurchachun talin na fangka ta ilayaw na challuyun.

³³Nganngani pun mafikat, inàarù Pablo chachi taku ta mangancha. Anana, “Miyagway chumingku ta sana wi maid pu ustù nangananyu, tan nafayfay-anan ta ogyatyu. ³⁴Siyan mangan-ayu ta awad iyatakuyu. Achiaiyu machanakan, tan maid pu mapasamak an chitau.”

³⁵Sachi ad, nangarà Pablò tinapoy, ad nanyaman an Apudyus ta sangwanancha losan. Narpas pun, pinotlàna ad illukinay mangan. ³⁶Na nangil-ancha ta sachi, nasorkagcha nakaan. ³⁷Na am-amungni losan ta papur, umoy à 276. ³⁸Narpas-ani pun nangan losan, nantop-archa ta karkachay ili ta lumangrangpaw na papur.

Na Nayam-anan Na Papur

³⁹Fummigfikat pun, intap na mammamanihun luta, wi ikid na fayfay. Achicha pu makailasin nu sinuy ili, ngim innilachan nisùyu wi kallis na

tarantagna, ad anancha pun nu mafalini ikalikatanchay iturung na papur ta sachi. ⁴⁰Siyān kinsatchan tali wi nitàchan na aka, ta milutongcha, ad inobfadchan tali wi nanangchon ta tabra wi mangiturung ta umayan na papur. Ad impasadsadchan ar-araway luput wi iningkaw ta sangun na papur ta itùyud na fidfid ta tarantag. ⁴¹Ngim nikarad na papur ta kallis ad achi pun chumàani, tan nisufag na sangun na papur. Ad na agkimutna, tupatupakan na challuyun, ad naachus-as.

⁴²Sachi ad, simsimò na susurchachu wi patoyoncha losan na farud ta maid pu man-iyat umawid an chicha. ⁴³Ngim impalit na kapitan, tan pionay matakù Pablo. Imfakana ta pumaytù ta fayfay na losani makaiyat ta umunacha umoy ta tarantag, ⁴⁴ad umun-unud na uchum wi mampataw ta tabra winnu farangnay ayuy partin na papur. Ad sachin iningwani losan ad farfaruani wi chummaum ta tarantag.

Na Nàwan Pablo Ad Malta

28 ¹Chummaum-ani pun ta tarantag, sachin nangakammuwanni wi Malta na ngachan na sachi ili wi nangkawaon na fayfay. ²Na ummili ta sachi, minangilichà chiani. Nan-apuychà man-anichuwanni, tan ummuchauchan ya tungnin. ³Ad à Pablo, namaur à simposot. Ngim itunguna pun ta apuy, narnoswan urog, ad inobfanan iman Pablo, wi nipanitul. ⁴Innilan pun chachi ummili na urog wi mitatayyun ta imana, nan-ag-akitùtùcha, “Sikurachuy pumappatoy na sanati larai, tan uray lummasat ta fayfay, inchasanan kachusaana.”

⁵Ngim à Pablo, yinagyagnan urog ta apuy, ad maid nasukat an siya. ⁶Chachi ummili, anancha pun nu lumtug na imana winnu matuwad matoy. Ngim nafayagcha pun wi nanguullay wi maid pun iniilachà napasamak, finaliwanchan somsomòcha, tan anancha, “Siyān osay apudyus!”

⁷Foon pù achayun sachi lukar wi iningkawanni ta lutan Publio wi pangpangun na takud Malta. Ad minangilinà chianì turuy padcha. ⁸Ad niyaspur wi na aman Publio, napanating ya nantili. Ummoy Pablo finisità siya, ad illuwaruwana pun, impataynan imanan siya, ad naanimfag. ⁹Nachamag pun na nàwan siya, ummoy an Pablo na losani mansaksakit ta ili, ad impaimfagna chicha. ¹⁰Ad-adchuwan na mamfaruy innadchonchan chiani, ad na lummayawanni, inyalicha ko losan na masapurni ta charan.

Inturuychay Umoy Ad Roma

¹¹Naturuy furanni pun ad Malta, nallukan-ani ta osay papur wi narpud Alejandria wi iniingkaw akod Malta ta imfabfali. Na markan na sachi papur, apil wi sinan-Apudyuscha. ¹²Chummatong-ani pun ad Siracusa, iningkaw-anì turuy padcha. ¹³Namparpuanid Siracusa, ad ummoy-anid

Regio. Ad nafikat pun, nallukin poyaaw ad chaya wi narpuwanni, siyan nalligwat-ani asin, ad na agwan padchana, chummaum-anid Puteoli. ¹⁴Inchasanni ta sachin uchumi mamatin Jesus, ad tinawichan chiani ta ingkaw-anin chichà sinchumingkuwan, achianiwot manadcharan umoy ad Roma. ¹⁵Chinamag pun na mamatid Roma wi marungay-ani, lummigwatchay mangafot an chiani ta achayu. Na uchum, inafotchà chiani ta ikaw wi nginachananchà Market Appio, ad na uchum, ta ikaw wi nginachananchà Turuy Maafangani Foroy. Innilan pun Pablò chicha, nanyaman an Apudyus, ad nasorkag na somsomona.

Nantudtuchù Pablo Ad Roma

¹⁶Na chummatngannid Roma, imparufuscha wi man-afang à Pablo ta osay foroy, ta foon pù fafalluchan na ingkawana, ngim makukuwarchaan à osà surchachu.

¹⁷Apat padchana pun, impaayag Pablo na pangpangun na Judio wi iningkaw ad Roma. Naaruscha pun, ananan chicha, “Susunud-u, maid pu iningwà à lawing ta chokatauy Judio. Ad maid pu ko sinurngasing-u ta ukalitauy intudtuchun na achakchakrantau. Ngim impaifarud na Judiò saon ad Jerusalem, ad incharumchà saon ta chachi iRoma ad aschi. ¹⁸Inimfistikar pun na chachi iRoma saon, pionchay mangiparufus an saon, tan maid inchasanchà umanay à mapatoyà. ¹⁹Ngim lawingon na chokatauy Judio na miparufusà, siyan kapilitani iparang-un kasus-u ta Emperador. Ngim achì pu icharum chicha. ²⁰Ad siyan puun na nangipaayakà an chiayu, ta man-uukudtau, tan piò wi ipaakammun chiayu na ustuy puun na nakakadchilaà. Mipuun ta pammatì ta sachi namnamaontauy kanà Israel.”

²¹Ad ananchan siya, “Maid met inawatnì surat à narpud Judeà mipangkop an sia. Uray na chokatau wi narpuschi, maid ako impachamagcha winnu inisturyachà lawing à iningwam. ²²Ngim akammuni wi parwingon na taku ta ailiili na fufurunnu wi manursurut an Jesus, siyan pionni wi chongron na kasomsom-am.”

²³Ad inuukudchan padchay asincha maarusan man-uukuchan. Ad nachauman pun na sachi padcha, ummad-adchuwanchay ummoy ta ingkawan Pablo. Ad illukin Pablo ta figfikat ingkanà lummafi wi mangisuplikar ya mangistikun chicha mipangkop ta Manturayan Apudyus. Insuplikarna kon inyug-is Moses ya chachi profetas mipangkop an Jesus ta awisona otyan chichà mamatin Jesus. ²⁴Ad naawis na uchum ta imfagfakana, ngim na uchum, foon pù mamaticha. ²⁵Siyan na nafuarancha, nan-agwacha, ad nan-is-isìcha. Tan na chaancha pun mafuaran, anan Pablo wi nangiyukawid, “Tuttuwan impaiyug-is na Ispiritun Apudyus ta sachi profetay Isaias mipangkop ta achakchakrantau, ²⁶tan ananan Isaias,

'Ing-a ifaka ta anchanayay taku:

Uray chochongronyun ifakà,

achiyu pu maawatan.

Uray nu iillanyun ipailà,

achiyu pu imatunan.

Sachin ifakam an chicha,

²⁷ tan na anchanayay taku,

kapu ta natangkin na urucha,

achicha pu atinguron na ifagfakà

ya mangkikimitcha koy umisì

ta achicha iillan à saon,

tan lawingonchay chongron ya maawatan

na ifagfakà,

ya achicha pu ko mansakung an saon

ta pafaruwò chicha.' ”

²⁸ Ad inyukawid Pablo anani, “Siyan piò wi mangipaakammun chiayu wi awad chachi imfaun Apudyus wi mangipagngor ta foon à Judio ta mipangkop ta manaraknifana ta taku, tan chumngarcha!” ²⁹ Narpas ad wi imfakan Pablo na sachi, nafuar chachi Judio wi nan-is-isìcha.

³⁰ Chuway tawon na iningkawan Pablo ta foroy wi inafanganad Roma, ad linispituna losan na namasyar an siya. ³¹ Impagngopagngornan mipangkop ta Manturayan Apudyus, ad intudtuchuna kon mipangkop an Apu Jesu Cristu, tan maid pu nangipalit an siya.

Na Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Roma

Na Surat Pablo ta Chachi Mamatid Roma

1 ¹À saoni Pablo wi mansilfin Jesu Cristu, chinutukanà à man-apostoles ya piniyarà an Apudyus à mangifaka ta Mamfaruy Chamagna.

²Na Mamfaruy Chamag Apudyus, impustana ta awi, ad impaisuratna ta chachi profetasna. ³Na sachi Chamag, mipangkop ta Anàna wi Aputaay Jesu Cristu. Na kinatatakuna, niyanà ta kanà David, ⁴ad na kina-Apudyusna ko, nipaila wi siyan mannakafalini Anà Apudyus ta ummuliyana natakuan.

⁵Mipakapun Jesu Cristu, inachakuwanà an Apudyus ad chinutukanà à man-apostolesnà umoy mangifaka ta mipangkop an siya ta losani taku ta mamaticha. ⁶Ad sachin nitapiyanyu ko, chiayuy mamatid asnat Roma, tan chinutukan Apudyus chiayu kò mamatin Jesus à mantakuna.

⁷Ad siyan annayan surat-un chiayu losan ad asnat wi ay-ayaton Apudyus ya chinutukanà mantakuna.

Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus ya Aputaay Jesu Cristu, ya patarnaoncha kon somsomòyu losan.

Na Nanyamanan Pablo An Apudyus

1 Cor 1:4-9; Ef 1:15-23; Fili 1:3-11; Col 1:3-14

⁸Umunaà manyaman an Apudyus mipakapun Jesu Cristu mipangkop an chiayu losan, tan nanchinamag na pammatiyu ta ailiili. ⁹Akammun Apudyus wi tuttuwan ifakà, wi siyan mansilfiyà à patingkan na karobfongà wi mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop ta Anàna. Siyan akammuna wi nu malluwaruwà, kanayun-u itapi chiayu. ¹⁰Na osay chawatò an Apudyus, nu mafalin, ta iparufusà kuma wi

umalid asnat mangilan chiayu. ¹¹Tan piò isag wi mangilan chiayu, tan awad na itudtuchù an chiayu wi narpu ta Ispiritun Apudyus ta pumigsan pammatiyu. ¹²Na piò wi ifaka, man-asisorkagtau ta pumigsan pammatitau.

¹³Susunud, maawatanyu kuman annaya, wi namin-anuy pinuranù wi umali mangilan chiayu ngim natipotipochà. Na piò, umali tudtuchuwan na uchum ad asnat ta mamaticha ko wi isun na nantudtuchuwa ta uchumi foon à Judio ta uchumi ili. ¹⁴Tan sachin impurang Apudyus an saon, ad masapur songfatà an siya nu achì pu oyyoon. Ad sachin isù utang-u ta losani taku ta annay luta, uray naachar ya foon, ya uray chachi machayaw ya foon. ¹⁵Siyan isag-u pion wi umali mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag an chiayu ko ad asnati Roma.

Na Karobfongan Na Mamfaruy Chamag

1 Cor 1:18, 24

¹⁶Sikurachuwa mipangkop ta Mamfaruy Chamag, tan siyan mangifaka ta mannakafalin Apudyus wi manaraknib ta sinumani mamati, wi umunaani wi Judio achiwot ta foon à Judio. ¹⁷Tan na Mamfaruy Chamag, siyan mangifaka ta inyòoyan Apudyus wi mangifilang ta takù mamfarun siya. Ya maid uchum à mangifilangana ta takù mamfaru nu achi afus na pammaticha. Tan sachin imfakan na niyug-is wi ukudna, wi anana, “Na takuy mifilang à mamfaru an Apudyus kapu ta pammatina, makafiyag an siyà ing-ingkana.”

Na Kinarawing Na Losani Taku

Apost 14:17; 17:24-31

¹⁸Nifafagkan amochi og-ot Apudyus ta losani managfasur wi foon pù mamati ya mangwamangwà lawing. Na lawingi oy-oyyooncha, sachin mangipalit ta mamatiyancha ta katuttuwaan wi mipangkop an Apudyus. ¹⁹Siyan chuchussaon Apudyus chicha tan narawag met an chichan losani maakammuwan mipangkop an Apudyus, tan inlawag Apudyus. ²⁰Tan uray achi pu mailà Apudyus, mamàilan kina-Apudyusna ya mannakafalinna wi maid pagpagna. Tan nanipud ta nangwaana ta luta, narawag na mipangkop an siya, tan na losani iningwana chichan mail-an na mipangkop an siya. Siyan maid pu lasun na takù achicha pu mamatiyan an siya! ²¹Ngim uray akammun na takun mipangkop an Apudyus, achicha pu chayawon à siya, ya achicha pu ko manyaman an siya. Siyan summafalin somsomòchà maid kutùna, ad fummulingot na somsomòcha ingkanà maid pu maawatanchà mipangkop an siya. ²²Na anancha naraingcha, ngim ningningcha! ²³Tan à chicha, inwarangchay manaychayaw ta tuttuway Apudyus wi matatakù ing-ingkana, ad siya chaychayawoncha chachi iningwan na imachà man-apudyuscha wi

sinantakun uchum ya sinansissiwit ya sinan-animar ya sinan-urog akon uchum.

²⁴Siyan kapu ta sachi, winayaan Apudyus chichà mangwa ta farangnay lawing wi pion na long-agcha, siyan maid achicha oyyoon à lawing à mangusarancha ta long-agcha. ²⁵Na lukin na amaschi, foon pù patiyonchan akammuchay katuttuwaan wi mipangkop an Apudyus, ad sinukatanchan katuttuwaan wi mipangkop an Apudyus à turtulli. Tan chayawoncha ya patkancha chachi iningwan Apudyus. Ngim afus kumà Apudyus à chaychayawonchà ing-ingkana! Amen.

²⁶Siyan kapu ta sachin oyyooncha, winayaan Apudyus chichà mangwamangwa ta sachi lawing ya afafain wi narpu ta pipion na long-agcha. Siyan uray na uchumi fufufai, mantintinnanungcha wi mangwa ta afafain wi achi pu kuma màwa. ²⁷Ad uray na uchumi lallarai ko, wi foon à fufain asaw-oncha ngim mantintinnanungchay lallarai. Siyan kaisaw ya afafain na oy-oyyooncha. Siyan machuchusacha kapu ta sachi safali wi oy-oyyooncha.

²⁸Siyan kapu ta foon pù patkonchà Apudyus, finayfay-ana chicha, ta oyyooncha kan farangnay foon pu kumà oyyooncha. ²⁹Siyan maid achicha oyyoon à lawing tan mangkamkamkamkancha ya lawingonchan fufuruncha, ya maaposcha ko ya pumappatoycha, ya mansusukobcha ya losancha man-asisilib ya man-asiliud. ³⁰Ya man-asiukudchà lawing, ya lawingonchà Apudyus, ya man-iyaaamisan asintatakucha. Ya mamaspas-archa ya mamadpachayawcha, ya am-amchonchay mangwà lawing. Ya achicha pu patkon na chachakkorcha. ³¹Maid somsomòchà mamfaru, ya achicha pu oognan na impustacha, ya maid sayaawcha winnu achakucha ta uchumi taku. ³²Chachi taku, uray nu akammucha wi chuchussaon Apudyus à ing-ingkana na losani mangwa ta kakassachi, ipapilitcha ko kay oyyoon. Ya mamfaruwoncha ko chachi uchumi mangwa ta kakassachi.

Maid Pu Makailisi Ta Chusan Apudyus

Mat 7:1-5

2 ¹Siay mangukum ta kinarawing na uchum, achim anani ilisim na machusaam an Apudyus, uray sinuay taku. Tan nu ukumom na kinarawing na uchum ya iningwam na oy-oyyooncha, siya oyyoom akon machusaam an Apudyus. ²Ad maaawwatantau wi nalimpiw à Apudyus ta pinagkuisna ta sinumani mangwà lawing. ³Ngim siay mangukum ta kinarawing na uchum, wi siya kon oy-oyyoom, anam pun nu mailisim na kachusaam an Apudyus? ⁴Winnu amsiwom na kinaachakuna ya kinaanusna wi anami pasinsiyaonà sia? Ngim achim pu maawatan wi na pangkop na kinaanus Apudyus, wi pionay fafawiyom na lawingi oy-oyyoom! ⁵Ngim natangkin na somsomòyu, siyan chog-achog-am yakan

kachusaam an Apudyus ta sachi padcha wi chumatngan na nalimpiw wi manguisana ta losani takud asnay luta. ⁶Tan sikurachuy adchon Apudyus ta losani takun sufalit na iningwacha. ⁷Ngim chachi takuy mangipapati wi mangwa ta mamfaru wi mamfaruwan Apudyus an chicha ya makauwaancha ta mannaynayuni fiyag, chichan mangadchan Apudyus ta makafiyakanchan siyà ing-ingkana. ⁸Ngim chachi takuy pioncha kan pioncha, wi foon pù iyafainchan ustu tan oyyoonchan sinumani lawing wi pioncha, chichan mangipugngoran Apudyus ta og-otna ta manusaanan chicha. ⁹Ad sachin mapalikatan ya masakafan na losani takuy mangwà lawing, wi umunan Judio achiwot na foon à Judio. ¹⁰Ngim na losani takuy mangwà mamfaruwon Apudyus, pachayawon Apudyus chicha ya pangatuwona chicha ya patarnaona kon somsomòcha wi umunan Judio achiwot na foon à Judio. ¹¹Amaschin inyòoyan Apudyus tan à siya, man-iisuwonan pinagkuisna ta losan, wi maid laksikona.

¹²Chachi foon pù Judio, maid an chichan Lintog Apudyus wi inyug-is Moses. Siyan kuison Apudyus chicha mipangkop ta fasurcha, tan foon pù sachi Lintog na mamfasarana ta manguisanan chicha, tan maid akammucha ta sachi. Ngim losan chachi Judio, inakammuchan sachi Lintog, siyan sachin mamfasaran Apudyus ta manguisanan chicha kapu ta summurngasingancha. ¹³Tan foon à mamfaruwon Apudyus na taku kapu ta mangngorana kay ta Lintog, ngim na ifilangnà mamfaru na manurutan ta Lintog. ¹⁴Maid akammun na foon à Judio ta Lintog Moses, ngim nu kaspangalikan oyyoonchan ustu wi intudtuchun na Lintog, sachin mail-ana wi ilasinchan ustu ta somsomòcha, ad sachin miyalig akò lintog wi sursurutoncha. ¹⁵Siyan na mangwaancha ta ustu, sachin mangipaila wi nimura ta somsomòchan ustuy intudtuchun na Lintog. Ad na mallinaan na somsomòcha, sachin manguis an chicha nu lawing winnu mamfarun ingwacha. ¹⁶Siyan sachin oyyoon Apudyus à makuisan na losani taku, tan nu chumatong na sachi Padchana, kuison Jesu Cristu na losani nitataruy somsomò na losani taku wi sachin impaakammun na Mamfaruy Chamag wi iwarwarawag-u.

Na Judio Ya Kina-Judiocha

Gal 2:15-21; 3:1-14; 5:1-12

¹⁷Chiayuy mangwanani Judio-ayu wi takun Apudyus, siya mamfasaranyun nangchonanyu ta Lintog Moses à mitapiyanyun Apudyus ya ipasikatyun nangakammuwanyu ta tuttuway Apudyus. ¹⁸Ad akammuyu kon pion Apudyus à oyyoonyu kuma tan annat na Lintogna wi manudtuchun chiayù mangilasinanyu ta sinuy mamfaruwona. ¹⁹Ad sikurachuayu wi chiayun nginlobfong wi manudtuchu ta chachi isù nakurap wi maid akammucha mipangkop an Apudyus, ad isuayù silaw wi mallawag ta chachi awad ta pangot. ²⁰Ya ananyu ko wi chiayun

awad na karobfongana wi mangamsiw ya manudtuchu ta chachi maid pu akammucha wi isuchà ignorante, tan awad an chiayun sachi Lintog wi siyan maid achiyu akammu ta tuttuway mapati. ²¹Naraing-ayuy manudtuchu ta uchum, ngim achiyu pu tudtuchuwan na long-agyu! Tan na itudtuchuyu wi achitau pu kuma man-akaw, chooyu met man-akaw! ²²Ad na itudtuchuyu ko wi achitau pu managchakas, chiayu met na annan chagchakasna! Ad ananyu koy achita pu chayawon na sinan-Apudyus, ngim apay naturod-ayu nù wi lumnò ta simsimfaancha wi umoy man-akaw ta sinuy michatun an chicha? ²³Siya ipaspas-aryu kon lintog Apudyus wi awad an chiayu, ngim chiayu kon mangifafain an Apudyus ta manurngasinganyu ta lintogna! ²⁴Tuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Kapu ta oy-oyyoonuy Judio, sachin manuliyen chachi foon pù Judio an Apudyus.”

²⁵Chiayuy Judio, nu tuttuway tungparonyun Lintog Apudyus wi inyug-is Moses, tuttuway misilfin namarkaan na long-agyu wi siyan markayu ta nangifilangan Apudyus an chiayu. Ngim nu surngasingonyun Lintogna, maid pu silfin na namarkaanyu. ²⁶Tan uray chachi foon à Judio, wi foon pù namarkaan na long-agcha, nu oyyoonchan ustu wi intudtuchun na Lintog, ifilang Apudyus chichà isù namarkaan. ²⁷Siyan chachi foon pù Judio, uray foon pù mamarkaan na long-agcha wi isun chiayuy Judio, nu oyyoonchan intudtuchun na lintog, chichan mangipaila ta machusaanyuy Judio. Tan chiayuy uchum, uray namarkaan na long-agyu ya awad akon sachi niyug-is wi Lintog an chiayu, foon pù tungparonyu! ²⁸Tan ilanyu, na mangil-an Apudyus ta Judio, foon à tuttuway Judio na niyanà yakà Judio winnu namarkaan na long-agna. ²⁹Tan na tuttuway Judio siyan nafaliwan na kinatatakuna wi foon pù afus na long-agnà namarkaan, tan isù namarkaan na somsomòna. Ad na màwaan na sachi, kapu ta nan-iwaaran na Ispiritun Apudyus an siya wi foon pù kapu ta nan-iwaaran na Lintog. Ad na sachi taku, uray foon à chayawon na takù siya, machayaw an Apudyus.

3 ¹Siyan nu amasnat, maid silfin na kina-Judioni nù? Ya maid silfin na namarkaanni ko? ²Na katuttuwaana, achun silfin na kina-Judion na Judio! Tan na osa, chichan nangipurangan Apudyus ta ukudna. ³Ngim nu kaspangalikan awad achi pu manungpar ta inukudna. Nu foon à managpatin uchum, siya ko anantaun foon à mapiyar à Apudyus? ⁴Foon à mafalin! Tan à Apudyus, uray nu nanturtullin losani takud asnay luta, achi pu mafalin wi manturtulli Apudyus. Tan na niyug-is wi ukudna, anana,

“Siay Apudyus, mamàila wi tuttuwa ya nalimpiw
na losani ifakam.

Siyan uray sinumani oyyoon na taku
wi man-anap à arwingam,

maid pu màchasan tan maid purus arwingam.”

⁵Mafalini anantaury mamfaru nun fumasuran na taku, tan na kinarawingcha, sachi nun mangipaila ta kinafarun Apudyus? Mafalini anantaury masaw-à à Apudyus nu chusaonan fummasur? Amaschin ifagfakan na uchum! ⁶Ngim foon pù ustun amaschi wi somsomò! Tan nu foon à nalimpiw à Apudyus, sinun in-inona wi manguis ta losani taku nù?

⁷Ngim mafalini anantau wi nu manturtulliyà, sachi nun mipail-an na kachayawan Apudyus ya mangukuchana ta katuttuwaan? Ad nu maam-amod na kachayawana kapu ta manturtulliyà, achiyà pu kuma chusaon an siya? ⁸Siyan na fanag na amaschi wi somsomò, uray fumasufasurtau tan mamfarun lisortana! Ngim kattoi maid kutù na amaschi wi somsomò tan mamparwing. Ngim awad anun uchumi manginsurtun saon wi mangwanani amasnat anun itudtuchù! Siyan chachi taku, sikurachuy machusacha.

Maid Pu Takù Achi Makafasur

1 Juan 1:8-10

⁹À chiani wi Judio, un-unnoy na kinasasaadni nu chiayuy foon à Judio? Foon! Tan nar-us-u imfaka wi na losani taku, uray na Judio ya foon à Judio, man-iisutaury managfasur. ¹⁰Tan sachin imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana,

“Maid pu osà takù mamfaru.

¹¹ Ad maid pu osà makaawat ta mamfaruwon Apudyus, tan maid osà maryad makafurfurun an Apudyus.

¹² Nan-awichancha losan à Apudyus, siyan nasaw-àcha losan.

Ad maid pu osà mangwa ta ustù.

¹³ Maid ustù ukuchoncha tan nauliputan à tuli na chilacha.

Ad isù ochot na urog wi umtoy na ukudcha

wi ifungangay na tupòcha,

¹⁴ ya losan arawag na ukudcha.

¹⁵ Ya alistucha koy mamalikat ya pumatoy ta asintatakucha.

¹⁶ Ad uray sinuy umayancha, kuruwonchan taku ya awad akon chachailoncha.

¹⁷ Kattoi maid pu somsomòchà maitimpuyug ta taku,

¹⁸ ya maid pu ko ogyatchan Apudyus.”

¹⁹À chitau, akammutau wi na losani niyug-is wi Lintog Apudyus, para ta chachi mamangchon ta Lintogna. Siyan kapu ta sachi Lintog,

maid pu lasun na uray sinuy takud asnay lutà achina pu machusaan an Apudyus, tan maid pu osà achi nakafasur. ²⁰Siyan maid pu takù mifilang à maid fasurna an Apudyus kapu ta manungparana ta Lintog, tan na katuttuwaan, maid pu takù makatungpar ta losani lintog. Tan na puntilyan na Lintog siya ipailana ta takun fummasuranha.

Na Mangifilangan Apudyus Ta Takù Maid Fasurchan Siya

Gal 3:1-14; Ef 2:1-10

²¹Ngim mamfaru ta sana tan impailan Apudyus na oyyoonay mangifilang ta takù maid fasurchan siya. Na iningwana, foon pù itapinan manungparan ta Lintog wi inyug-is Moses uray imfagfakan na sachi Lintog ya chachi profetas mipangkop ta oyyoon Apudyus. ²²Tan na mangifilangana ta takù maid fasurchan siya, afus na namatiyanchan Jesu Cristu ad sachi. Ad maid pu laksikon Apudyus ²³tan maid pu osà takù achi nakafasur, siyan maid makàwa ta mamfaruwon Apudyus. ²⁴Ngim uray sachi, ifilang Apudyus na takù maid fasurchan siya ta nangachakuwana ta losan. Ad iliblina kon achakuna ta taku kapu ta iningwan Jesu Cristu wi nanubfut an chitau. ²⁵Tan à Jesu Cristu, impaalin Apudyus à siyà natoy wi nifufù na charana, ad sachin namayadna ta fasur na taku, wi sinumani mamatin siya, mapakawan na fasurna. Sachin iningwan Apudyus à mangipail-ana wi ustuustun inyòoyyana. Tan ingkana ta sana, inan-anusanan fummasuran na taku ta nangachakuwanan chitau. ²⁶Ngim na sana, na mail-ana wi ustuustun inyòoyyana, masapur machusan fasur, siyan sachin nangipaaliyanan Jesu Cristu à mamayad ta losani fasur, tapnu sinumani mamatin Jesus ifilang Apudyus à siyà maid fasurna.

²⁷Siyan maid pu mafalin à ipaspas-artau. Mifilangtaù maid pu fasurtaun Apudyus kapu ta nanungparantau ta Lintog? Foon! Tan foon à kapu ta mamfaruy oy-oyyoontaun mangakseptaran Apudyus an chitau ngim mipakapu kay ta mamatiyantaun Jesu Cristu. ²⁸Siyan maila wi na mangifilangan Apudyus ta takù maid fasurnan siya, mipakapu kay ta mamatiyanan Jesu Cristu wi foon à manungparana ta Lintog. ²⁹Tan à Apudyus, foon pu kà chiani wi Judio na somsom-ona tan somsom-ona ko chachi foon à Judio tan man-iisuwonan losani taku. ³⁰Os-osàan à Apudyus, siyan man-iisuwonan oyyoona ta Judio ya foon à Judio. Tan na mangifilangana ta Judio ya foon à Judio à maid fasurchan siya, kapu ta namatiyanchan Jesu Cristu. ³¹Siyan nu amasnat, maid nù silfin na Lintog? Foon, tan na mamatiyantaun Jesu Cristu, sachin manuttuwaantau ta Lintog.

Na Niyalikan Abraham

Gal 3:16-29; 4:21-31

4 ¹Sinun maukud nù ta mipangkop an Abraham wi nginkanà an chitauy Judio? ²Tan akammutau wi foon à kinafarunan

nangifilangan Apudyus an siyà mamfaru. Tan nu maid fummasurana, mafalini ichayawnan amaschi. Ngim kapu ta fummasur, foon à mafalini ipachayawna an Apudyus na sinumani iningwanay mamfaru. ³Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “Pinatin Abraham na inukud Apudyus, ad sachin nangifilangan Apudyus an siyà mamfaru.”

⁴Nu ifilang Apudyus na takù mamfaru an siya kapu ta mamfaruy ingwacha, isù natangchanan na sachi taku, wi foon à liblin maatod an siya tan isù illabfuna. ⁵Ngim foon à amaschin inyòoyyan Apudyus wi mangifilang an chitaù mamfaru. Tan à Apudyus, mipakapu kay ta achakuna iliblinan mangifilangana ta takù maid fasurnan siya. Siyan achitau pu mamfasaran na nangwaantau ta mamfarù mamfaruwan Apudyus an chitau, ta siya piyarontaù Apudyus ta ifilangna chitaù mamfaru. ⁶Uray à Ali David ta awi, amaschin anana ta nangukuchana ta lagsak na takuy imfilang Apudyus à maid fasurna wi mipakapu ta pammatina wi foon pù kapu ta iningwanay mamfaru. Na sachi inyug-is David, anana,

⁷“Amod na lagsak chachi takuy
pinakawan Apudyus na lawingi iningwana,
ad inaannan kachusaan na fasurna!

⁸Isag naragsakan à siya
tan foon à oognan Apudyus na fasurna,
tan imfilangnà siyà maid fasurna!”

⁹Na sachi lagsak wi inukud David, para kay ta chachi Judio wi namarkaan na long-agcha? Foon, a! Tan nitapi ko chachi foon à namarkaan. Tan somsom-ontau, wi na nangifilangan Apudyus an Abraham à mamfaru, kapu ta namatiyana kay ta inukud Apudyus, ¹⁰uray foon pù namarkaan à Abraham, tan chaan pù mallukin namarkaan na taku. ¹¹Tan na sachi marka, ummun-unud à isù singyar na nangifilangan Apudyus an Abraham à mamfaru kapu ta namatiyana ta inukud Apudyus. Ad sachin naawakan Abraham à pinakaaman na losani takuy ifilang Apudyus à mamfaru kapu ta mamatiyancha ta imfakana, uray nu foon à namarkaan na long-agcha. ¹²Ad siya kon pinakaaman na losani namarkaan wi foon pu kà long-agchan namarkaan, tan patiyoncha kon inukud Apudyus wi isun akon namatiyan Abraham ta sachi chaanna pu mamarkaan.

Chachi Mamatin Apudyus, Chichan Mangipurangana Ta Impustana

¹³Iningkaw na impustan Apudyus an Abraham ya losani kanàna wi à tapin na padcha chichan manawid ta losani awad ad asnay luta. Na nangipustaan Apudyus ta sachi an Abraham, foon à kapu ta nanungparana ta Lintog ngim kapu ta namatiyana ta losani inukud Apudyus. Ad na namatiyan Abraham, sachin nangifilangan Apudyus an

siyà mamfaru. ¹⁴Tan nu afus yakan manungparan ta Lintog na ustuy mangawatan ta impustan Apudyus, kattoi maid filang na pammati, ad siyan achin pun na impustan Apudyus tumuruyan tan maid pu makatungpar ta losani Lintog. ¹⁵Tan na Lintog, sachin mamfasaran wi chuchussaon Apudyus chitau tan sinurngasingtau. Ngim nu maid lintog, maid pu sinurngasingtau.

¹⁶Ad siyan maawatantau wi na impustan Apudyus wi adchona, illiblinay nangatod ta losani mamati ta inukudna, wi na nangilibliyana ta impustana, ta awad mail-an na achakuna, ya ta masakurachu wi awaton na losani tuttuway kanà Abraham. Ad na losani mifilang à tuttuway kanàna, foon pù afus na Judio wi mamangchon ta Lintog, tan uray na sinumani mamatin Apudyus wi isun na namatiyan Abraham. Tan à Abraham, siyan pinakaamatau losan wi mamati, ¹⁷wi sachin imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Namfalìnò sià pinakaaman na ad-adchuwani taku ta mansafasafali wi ili.” Sachin anan Apudyus, tan na mangil-ana, kanà Abraham na losani taku wi mamati wi isun na namatiyan Abraham. À Apudyus, siyan mannakafalin wi manaku ta natoy ya mangwa ta piona wi uray ifakana kay ad màwa wi maid lukina.

¹⁸À Abraham, pinatinan imfakan Apudyus an siya uray isù achi pu mafalini màwa, ad siyan nginkanà ta ad-adchuwani taku ta ailiili, wi na aachucha, isù aachun na fituwon ta langit, wi sachin imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi màwa. ¹⁹Ad uray narakarakay à Abraham, foon à kummapsut na pammatina uray na namnammoana ta kinarakaychan Sara wi man-asawa. Tan na sachi timpu, chanchani singkasut na tawon Abraham ad maid pu anàcha tan fasig à Sara. ²⁰Ngim foon pù nanchuwachuwan somsomò Abraham mipangkop ta sachi impustan Apudyus an siya, ngim pummigpigsan pammatina ad nanyaman an Apudyus ta nanayawanan siya, ²¹tan sinikurachuna wi oyyoon Apudyus na impustana. ²²Ad sachin nangifilangan Apudyus an siyà mamfaru, tan pinatina wi tuttuwan sachi impustan Apudyus an siya. ²³Ad na sachi ukud wi anana, “Imfilang Apudyus à Abraham à mamfaru,” foon à afus na para an Abraham na niyug-isana, ²⁴tan niyug-is à para kon chitau losan ta sana. Tan uray chitau, ifilang ako Apudyus chitau mamfaru nu mamatitaun siya, wi siyan nangipauli nanaku an Aputauy Jesus ta natayana. ²⁵Ad à Jesu Cristu, innadchon Apudyus à siyà matoy à mamayadna ta fasurtau, ad nipauli natakù mifilangantaù maid fasurtaun Apudyus.

Na Mangifilangan Apudyus Ta Takù Maid Fasurchan Siya

Col 1:21-23; Jaime 1:2-8; 2 Ped 1:3-11

5 ¹Siyan à chitauy nifilang à maid fasurtaun Apudyus kapu ta pammatitau, nitimpuyugtau an Apudyus kapu ta iningwan

Apuday Jesu Cristu. ²Ad mipakapu ko ta pammatitau, mitapitau ta achakun Apudyus wi linaontau ko ta sana. Siyan lumagsaktau kapu ta namnamatauy mitapi ta kachayawan Apudyus! ³Ad lumagsaktau ko kapu ta liglikattau, tan akammutau wi nu anusantaun likat, siyan pumigsaan na somsomòtau ta achitau pu maafak nu awad uchum à likat. ⁴Ad na pumigsaan na somsomòtau, sachin mangapufaran Apudyus an chitau. Ad nu apufaran Apudyus chitau, sachi kon mannamnamaantauy makauwa ta chachi adchonà tapin na padcha. ⁵Ad foon pù machismayan awad namnamaonan Apudyus, tan amod na ayat Apudyus an chitau, wi na mifasarana, na nangadchana ta Ispiritunà makarong-ag an chitau.

⁶Na mail-an na amochi ayat Apudyus an chitau, tan uray maid pu karobfongantau wi manaraknib ta long-agtau kapu ta fasurtau, natoy à Cristù subfuttau managfasur ta chummatngan na ustuy timpu. ⁷Nalikat à awad mangiyatoy à masarakhifan na osay mamfaruy taku. Mafalin nin wi awad mangiturod mangiyatoy à masarakhifan na furunnay ay-ayatona. ⁸Ngim à Apudyus, maid pu miyisuwan na ayatna wi impailanan chitau, tan uray nu managfasurtau, innadchonà Cristù matoy à subfuttau! ⁹Ad nu ifilang Apudyus chitau maid fasurtaun siya kapu ta natayan Jesu Cristu wi nifufù na charanà para an chitau, sikurachuy sarakhifana ko chitau ta og-ot Apudyus wi manusa ta losani takù tapin na padcha! ¹⁰Tan somsom-ontaun annaya, wi na chamu, tuttuway afusur chitau Apudyus kapu ta fasurtau. Ngim uray amaschi, inulin Apudyus chitau mamfurunna kapu ta natayan na anàny Jesu Cristu. Ad kapu ta namfurunnà chitau, sikurachuy masarakhifantau kapu ta asin natakun anàna! ¹¹Ad foon pu kò afuschi, tan tuttuway pinaragsak Apudyus chitau kapu ta iningwan Jesu Cristu wi siyan nangwà nifurnantaun Apudyus.

Na Niyalikan Jesu Cristu An Adam

1 Cor 15:21-28

¹²Na chamu, os-osàani takun fummasur wi siyan ummunay taku. Ad na lisortan na sachi fasurna, otoy. Ad sachin nitapiyan na losani takud asnay luta wi matoy tan maid pu osà achi pu fummasur. ¹³Ad uray na chaan pu Apudyus nangadchan ta Lintognan Moses, nar-us fummasur na taku, ngim maid pu mangifaka wi fasurchachi tan maid pun yan lintog à mamfasaran wi awad sinurngasingcha. ¹⁴Ngim nanipud an Adam ingkanan Moses natoy na losani taku tan tinawidchan matayan, wi uray nansabsafalin fasurcha, isun na fasur Adam.

À Adam, siyan miyalikan na umali wi siyà Jesus. Tan à chichay chuwa, iningkaw na iningwacha wi nitapiyan na losani taku. ¹⁵Ngim nansafalin lisortan na iningwachay chuwa, tan foon à miyisun fummasuran chi osa ya mangaanan ta fasur chi osa. Tan somsom-onyu, wi na lisortan na fummasuran Adam wi os-osàani taku, iningwanan matayan na

losani taku. Ngim sin-umisag na kinapigsan na achakun Apudyus, tan na lisortan na iningwan Jesu Cristu, siya iningwanan maaanan na fasur na losani taku kapu ta achakuna wi siyan fachang Apudyus wi iliblina ta taku. ¹⁶Ad maila ko wi tuttuway nansafalin lisortan na fummasuran Adam ta sachi libli wi imfachang Apudyus. Tan na sachi os-osàani fummasur, innadchonon chitaun machusaantau losan. Ngim na adchon na sachi libli wi imfachang Apudyus an chitau, uray ad-adchuwan na fasurtau ifilangna chitaù maid fasurtaun siyà achitau pu machusaan! ¹⁷Siyan simfumarun iningwan na sachi os-osàani Jesu Cristu nu iningwan na sachi os-osàani Adam! Tuttuway nisapasap na sachi fummasuran Adam ta losani takù matayancha losan. Ngim losani takuy mangawat ta amochi achakun Apudyus à mifilanganchà mamfaru, makafiyagchan Apudyus à ing-ingkana ya makaturaycha kon siya.

¹⁸Siyan na lisortan na sachi os-osàani fasur wi iningwan Adam siyan machusaan na losani taku. Ngim na lisortan na sachi os-osàani afaruwani iningwan Cristu siyan mifilangan na losani taku an Apudyus à maid fasurha wi sachin makafiyakanchan siyà ing-ingkana. ¹⁹Siyan maila wi kapu ta sachi foon pù pinumtokan na sachi os-osàani taku, siyan nisapasap wi managfasur na losani taku. Ngim kapu ko ta pinumtokan na sachi osa, mafalini mifilang na losani takù mamfaru an Apudyus.

²⁰Na nangadchan Apudyus ta Lintog, ta umachuachun makafasuran. Ngim uray nu machogchog-an na fumasuran na taku, maam-amod na achakun Apudyus wi mamachang an chicha. ²¹Tan na chamuna, fasur na mangituray ta taku wi siyan matayancha. Ngim na sana, achakun Apudyus na mangituray wi sachin mangifilangan Apudyus an chitaù mamfaru kapu ta nitipunantaun Aputauy Jesu Cristu wi sachi kon makafiyakantaun siyà ing-ingkana.

Na Nakàtoy An Jesu Cristu Siyan Makafiyag Akon Siya

2 Cor 5:14-15; Gal 2:19-21; 3:26-27; Col 2:11-3:11

6 ¹Tuttuway maid pu miyisuwan na achakun Apudyus an chitau. Ad, sinu kon anantau nù! Iturturuytauy fumasur ta machogchog-an na achakun Apudyus an chitau? ²Foon pun! Tan ituruy na natoy na ining-ingwana ta chaanna pu matayan? À chitauy isù nakàtoy an Jesu Cristu, ituruytaun sachi tinaynantau? ³Tan inaagkammutau wi awad na pion na nafunyakantau wi isingyar. Tan na insingyarna siyan nilamyungantaun Jesu Cristu ta natayana. ⁴Siyan na nafunyakantau, nilamyungtaun Jesu Cristu ta natayana ya nilobnana ko. Ad maatod an chitaun faruy fiyag wi isun na nàwan Jesu Cristu ta nipauliyana natakuwan mipakapu ta mannakafalin Amatauy Apudyus.

⁵Siyan kapu ta nilamyungtaun Jesu Cristu ta natayana, sikurachu koy milamyungtaun siya ta ummulyana natakuwan, siyan asintau

mataku wi isun na natakuwana. ⁶Siyan maawatantau kuma wi na chachaani kinatatakutau, sachin nakàtoy an Jesu Cristu ta sachi kros ta awad maafakan na lawing wi nisikud an chitau, ya ta achi chitau ko mansaniluwon ta fasur. ⁷Tan nu matoy na taku, sachin milufusana ta karobfongan na fasur wi manturay an siya.

⁸Ad kapu ko ta nakàtoytaun Jesu Cristu, sachin mamatiantau wi makafiyagtau kon siyà ing-ingkana. ⁹Ad akammutau ko wi kapu ta ummuliyan Jesu Cristu natakuwan achi pu mafalin wi asin ako matoy, tan pinagpagnan matayan à ing-ingkana, wi isù inafakna. ¹⁰Na natayana, umanay à mamayadna ta fasurtaù ing-ingkana. Ad kapu ta ummuliyan natakuwan, matatakù ing-inkanà machayawan Apudyus. ¹¹Siyan chitau ko, masapur ifilangtaun long-agtau isù nanattoy mipangkop ta karobfongan na fasur wi manturay an chitau ya natataku an Apudyus kapu ta nailamyungantaun Jesu Cristu.

¹²Siyan achitau pu kuma iparufus na manturayan na fasur ta long-agtau ta achitau pu patkon na lawingi pipion na long-ag. ¹³Ya achitau pu ko itay-un uray sinumani partin na long-agtau mausar à mangwa ta lawing. Isù nanattoytau an Apudyus ta sin-arkawan kapu ta fasurtau, ngim innadchon Apudyus na faruy fiyagtau, siyan na oyyoontau, adchontaun losani long-agtau an siya ta usaronay mangwa ta mamfaruwona. ¹⁴Tan achi pu kuma mafalin wi fasur na mangituray an chitau ta sana. Tan na achakun Apudyus na mangituray an chitau ta sana wi foon à sachi lintog na manturay.

Na Papattiyontau Siyan Nginsanilun Chitau

Rom 8:1-17

¹⁵Nu kaspangalikan awad mangwanani, nu foon pù lintog na mangituray an chitau, achifali uray nu fumasufasurtau ta ikad yakan achakun Apudyus wi maningngil an chitau! Ngim achi pu màwan sachi! ¹⁶Tan foon pù maawatantau wi uray sinuy mangadchantau ta long-agtau sachin isù nginsanilun chitau? Siyan nu Satan na mangadchantau, siyan nginsanilun chitau, ad na lisortana, matayan ya mifalluwan. Ngim nu Apudyus na mangadchantau, siyan nginsanilun chitau, ad na lisortana, ifilangna chitau maid fasurtaun siya. ¹⁷Siyan manyamantaun Apudyus! Tan na chamu, isù sanilun Satan chitau. Ngim na sana, tuttuway ipapatitauy mamtog ta sachi katuttuwaan wi nitudtuchun chitau. ¹⁸Nilufus-ayu ta kinsaniluy ta fasur ad namfalinon Apudyus chiayù isù saniluna wi mangwa kay ta ustü.

¹⁹(Siya usarò na maawatanyuy ug-ugkud mipangkop ta sanilu ta mallasun mangawatanyu kuma ta annayay piò wi ukuchon.) Na sin-arkawan, intay-uyun losani long-agyù nansaniluy mangwa ta sinumani lawing ya akaisawani oy-oyoon. Siyan na sana, amaschi kuman

oyyoonyuy mangitay-u ta losani long-agyù mansaniluy mangwa ta ustuy mamfaruwon Apudyus.

²⁰Na sin-arkawani saniluyun Satan, maid pu somsomòyù mangwa ta ustuy mamfaruwon Apudyus. ²¹Ad sinun kunkunayuy nangwanangwa ta amaschi wi siyan mafainanyu ta sana? Tan na lisortan na amaschi oyyoon, matayan ya misinaan an Apudyus à ing-ingkana! ²²Ngim na sana, nasaraknifan-ayu ta kinasaniluyun Satan, siyan à Apudyus na nginsanilun chiayu. Ad na makunkunaanyu ta sana, namfalinona chiayù takuy mamfaruwona wi na lisortana makafiyakanyun siyà ing-ingkana. ²³Tan na fayad na fasur siyan matayan wi misinaan an Apudyus à ing-ingkana. Ngim na iliblin Apudyus siyan makafiyakan an siyà ing-ingkana kapu ta nilamyungantaun Aputaury Jesu Cristu.

Na Misiyanantau Ta Lintog

Gal 2:19-20

7 ¹Susunud, akammù wi maawatanyun anchanayay ifakà tan akammuyu met na mipangkop ta lintog wi atattakun yakan takun manitingngilana. Ngim nu kaspangalikan matoy na osay taku, sachin mapagpakan na manitingngilan na lintog an siya. ²Isun na man-asawa, wi nu nangasawan fufai, ipalit na lintog na mangisiyananan asawana asinna mangasaw-an à safali ingkanà matoy. Ngim nu kaspangalikan matoy na asawana, niparufus na sachi fufai ta sachi lintog, ad miparufus akoy asin mangasawa nu pion. ³Ngim nu kaspangalikan nakasuyop na fufai ta safali wi larai wi awad na sikuchi asawana, sachin tuttuway ananchay nakachagchakas. Ngim nu nar-us natoy na asawana, foon pù sachi lintog na maningngil an siya tan foon à makachagchakas nu asin mangasawa.

⁴Ad isuna kon chiayu, susunud, wi matayan na mansiyanan na man-asawa, siyan isun akon matayan na misiyananyu ta lintog. Tan chiayu, nakàtoy-ayu met an Jesu Cristu ta natayana, siyan achi pu mafalin wi na sachi lintog na manitingngil an chiayu ta sana. Tan safalin nitapiyantau, tan nilamyungtaun Jesu Cristu wi ummuli nataku ta natayana. Siyan na sana, nawayatau wi mangwa ta pion Apudyus. ⁵Na sana, foon kumà isun na chamuy sursurutontaun sikuchi pion na long-agtau. Tan na chamu, chinog-an na Lintog na ayattaury mangwa ta lawing, tan uray sinumani ipalit na Lintog sachi kon piontaury oyyoon wi na lisortana matayan wi misinaan an Apudyus à ing-ingkana. ⁶Ngim na sana, naiparufustau ta sachi Lintog wi nginsanilun chitau, tan mipakapu ta nakàtoyantaun Jesu Cristu siyan niparufusantau ta sachi Lintog. Siyan na sanay mansilfiyantaun Apudyus, foon à sachi Lintog na maningngil an chitau ngim Ispirituna.

Ipakaawat Na Lintog Na Fasur

Gal 2:15-21

⁷Nu kaspangalikan awad mangwanani, nu amasnat, lawing na Lintog tan siyan nangwà fummasuran! Ngim foon, tan nu maid pu Lintog, foon

à maawatan nu sinun fasur. Tan nu maid pu Lintog à mangifakay, “Achia mangkamkam ta uwan na uchum,” foon à illasin-un kinarawing na mangkamkam wi awad an saon. ⁸Ngim kapu ta iningkaw na sachi Lintog wi mangipalit ta mangkamkam, sachin nangiparoswa ta mangkamkam wi awad an saon. Tan nu maid na Lintog, maid ilasin à fasur. ⁹Isun na chaan-u pu nangakammuwan ta sachi Lintog, anà pun nu mamfaruwà wi maid fasur-u. Ngim na naawatà ta imfakan na sachi Lintog, naawatà akoy managfasurà, ¹⁰ad karobfongà wi matoy ya misina an Apudyus à ing-ingkana. Siyan na sachi Lintog wi piniyar-ù mamiyag an saon, sachi kon nangifaka ta matayà. ¹¹Siyan sinikapanà ta fasur wi nisikud an saon, tan siyan nangawis an saon wi summurngasing ta sachi Lintog, wi na lisortana matayan wi misinaan an Apudyus.

¹²Ad siyan, naapudyusan na Lintog ya uray losani filinna, tan mamfaru ya ustun itudtuchuna. ¹³Siyan pafasurò na Lintog tan siyan nangwa ta matayà à misinaà an Apudyus à ing-ingkana? Achi pu mafalin, tan na fasur wi awad an saon, sachin nangwà misinaà an Apudyus. Ad kapu ta sachi imfakan na Lintog wi masapur matoyà, sachi Lintog na mangipaakammu ta mipangkop ta fasur ya mipangkop ta kinarawingna.

Maid Pu Takù Makàwa Ta Ustu

¹⁴Akammutau wi na Lintog, naapudyusan tan Apudyus na narpuwana. Ngim chitauy taku, nisisikud an chitaun fasur wi isutaù sanilun na fasur. ¹⁵Isun saoni achì pu maawatan na annay long-ag-u, tan na mamfaruy piò wi oyyoon, sachin achì pu oyyoon! Ngim na lawingi lawingò wi oyyoon, sachin oyyoò! ¹⁶Ad nu siya oyyoò na lawingò, sachin manuttuwaan wi tàchorà na kinaustun na Lintog. ¹⁷Siyan mafalini ifakà wi foon à saon na mangwa ta lawing, tan mipakapu ta fasur wi nasisikud an saon, sachin mangimanchar ta mangwaè ta lawing. ¹⁸Tan akammù wi maid mamfarù nisisikud ta annay long-ag-u. Tan uray nu piò wi mangwa ta mamfaru, achiyà pu makàwa. ¹⁹Siyan tamako achiyà pu makàwa ta mamfaru wi piò nù? Ad na lawing wi lawingò, tamako sachin oy-oyyoò? ²⁰Siyan nu oyyoò na lawingò wi oyyoon, kapilitani foon à saon na mangwa, tan na fasur wi nisisikud an saon sachin mangimanchar.

²¹Siyan na maawatà ta annay matakuwantau, nisikud wi nu piò wi oyyoon na mamfaru, siya màwan lawing. ²²Amod na ayat na somsomòu wi mangwa ta pion Apudyus, ²³ngim maid mafalin-u. Tan na fasur wi nisisikud ta annay long-ag-u, siyan manipod ta ayat na somsomòu wi mangwa ta pion Apudyus. Siyan isù imfifaruchà ta fasur wi mangituray an saon. ²⁴Siyan kakkaasiyà, tan sinun nginlobfong wi manaraknib an saon ta annay kinasanilù ta fasur wi misinaà an Apudyus? ²⁵Siyan manyamanà an Apudyus tan siyan afusi makafachang an saon kapu ta iningwan Aputauy Jesu Cristu!

Siyan nu mipangkop an saon, uray nu chumtong na fumasuran na annay long-ag-u, ipapatin na somsomòuy mangwa ta pion Apudyus.

Ispiritun Apudyus Na Mamaliw Ta Kinatatakun Na Taku

Juan 3:1-8; Rom 6:15-23; Gal 5:16-26; Heb 10:1-5

8 ¹Siyan na sana, losantaüy nilamyung an Jesu Cristu, sikurachuy achitau pu machusa. ²Tan na Ispiritun Apudyus siyan mangituray an chitau ta sana, wi à siya, mipakapu ta nilamyungantaun Jesu Cristu, finaliwanan fiyagtau ta nangadchana ta faruy fiyag. Ad imparufus chitau ta manturayan na fasur ta sana wi siya lisortana mifalluwan. ³Siyan tuttuway foon à nanurutan ta Lintog na nangwà masarknifantau, tan kapu ta kinakapsuttaüy taku, maid pu makasurut ta sachi. Ngim à Apudyus, siyan nangwa ta masarknifantau, wi impaalinan anàna wi namfalin isutaüy takuy managfasur, ngim na karasina kay, maid pu fasurna. Ad siyan chinusan Apudyus à mamayadna ta fasurtau ta foon à fasur na mangituray an chitau ta sana. ⁴Amaschin iningwan Apudyus ta masurut na losani Lintog. Ad iningwanan sachi fumaruwantau wi manurut ta pion na Ispiritun Apudyus wi foon à pion na long-ag. ⁵Tan na takuy manurut ta sikuchi pion na long-agna, maid uchum à mammanchar an siya nu achi afus na pipion na long-agna wi nisisikud ta taku. Ngim na takuy manurut ta pion na Ispiritun Apudyus, Ispiritun mammanchar an siya. ⁶Nu pion yakan long-ag na mammanchar an chitau, misinataun Apudyus à ing-ingkana. Ngim nu Ispiritun Apudyus na mammanchar an chitau siyan tumarnaan na somsomòtau ya makafiyakantaun Apudyus à ing-ingkana. ⁷Siyan chachi manurut yakay ta sikuchi pipion na long-agcha, chichan afusur Apudyus tan foon pù surutonchan pion Apudyus. Ad na katuttuwaan, achicha pu makasurut ta sachi, ⁸tan na takuy surutonan sikuchi pipion yakan long-agna, achi pu mafalini oyyoonan mamparagsak an Apudyus.

⁹Ngim safali an chitau, tan foon pù sikuchi pipion na long-ag na mangituray an chitau, tan Ispiritun Apudyus na mangituray nu tuttuway nakarong-ag an chitau. Tan sinumani takuy maid na Ispiritun Cristu an siya, foon à takun Cristu. ¹⁰Ngim nu tuttuway awad à Cristun chitau, uray nu matoy na annay long-agtau kapu ta fasur, mafiyagtau mipakapu ta Ispiritun Apudyus tan imfilang Apudyus chitau maid fasurtau an siya. ¹¹Ad nu tuttuway nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chitau, à Apudyus wi nangipauli nanaku an Jesu Cristu, ipaulina ko takuwon na annay long-agtau mipakapu ta Ispirituna wi nakarong-ag an chitau.

¹²Siyan, susunud, masapur iyafaintaun pion Apudyus ta foon à sikuchi pipion na long-ag na oy-oyyoontau. ¹³Tan nu sikuchi pipion na long-ag na sursurutontau, siyan misinaantaun Apudyus à ing-ingkana. Ngim nu awatontaun fachang na Ispiritun Apudyus à mangiyakayantau ta sikuchi

pipion na long-ag, makafiyagtaun Apudyus à ing-ingkana. ¹⁴Tan losani takuy Ispiritun Apudyus na mangituray an chicha, chichan tuttuway an-ananà Apudyus. ¹⁵Ad na Ispiritun Apudyus wi innadchonon chitau, foon à mansaniluwon chitau à umogyatantaun Apudyus, ngim mamfalinon chitau an-ananà Apudyus. Ad kapu ta karobfongan na Ispiritun Apudyus, siyan mangawakantaun Apudyus, Ama! ¹⁶Ad na Ispiritun Apudyus, siyan mangipalnan chitau wi tuttuway an-ananà Apudyus chitau. ¹⁷Ad kapu ta an-ananà Apudyus chitau, sikurachuy tawichontaun sachi tawid wi adchona ta losani takuna. Ya makatawidtau ko ta losani innadchonon Jesu Cristu. Tan nu mitapitau ta likat Cristu, sikurachuy mitapitau ko ta machayawana.

Na Machayawantaù Tapin Na Padcha

2 Cor 4:17-18; 2 Ped 3:10-13

¹⁸Nu som-osom-ò na losani maliglikatantau ta annay luta ta sana, akammù wi maid miyisuwan na kinafarun na màwan chitaù tapin na padcha. ¹⁹Ad uray na losani iningwan Apudyus ad asnay luta, uullayoncha kan padchay mangiparangan Apudyus ta kinangatun na an-ananàna. ²⁰Tan na losani iningwan Apudyus, foon à nituruy na puntus Apudyus wi nangwa tan nitapicha losan ta fummasuran na taku, tan sachin simsimò Apudyus à màwa. Ngim anna ko kan manamnama, ²¹wi à tapin na padcha, fumarun losani iningwan Apudyus ya masarakanfancha ko ta matayancha ya marposancha. Ya makatawidcha losan ta farfaruy fiyag wi adchon Apudyus ta an-ananàna. ²²Tan akammutau wi ingkana ta sana losani iningwan Apudyus manliglikatchà isun na manlikatan na umanà. ²³Ad foon pu kò afus chachi amaschi, tan uray ako chitauy naadchan à Ispiritun Apudyus à manuttuwaantau ta losani adchonon chitaù tapin na padcha. Maliglikatantau wi manguullay ta mangifilangan Apudyus an chitaù mismuy anàna ya sachi kon mamaliwana ta long-agtaù achi pu asin matoy. ²⁴Tan namnamataun nasarakanfiantau, ngim nu siya namnamaontaun ilantau foon pù tuttuway namnama. Tan sinun mannamnama ta ilana? ²⁵Siyan kapu ta chaan pù chumatong na namnamaontau, masapur an-anusantau uullayon.

²⁶Ad na Ispiritun Apudyus wi awad an chitau, fadngana ko chitau ta kinakapsuttau. Tan uray na malluwaruwantau maid akammutau ta ustuy ifakataun Apudyus. Siyan nu achitau pu makaifaka ta mifaka kapu ta achagson na simsimòtau, na Ispiritun Apudyus siyan mangipachakus ta sachi achitau pu makaifaka. ²⁷Ad à Apudyus wi nangaagkammu ta somsomòtau, maawatana kon chawat na Ispirituna, tan na mangiluwaruwan na Ispiritunan chitau, iyunudna ta pion Apudyus à para an chitau.

²⁸Siyan chitauy tuttuway mangay-ayat an Apudyus, wi piniliyanà mangwa ta puranuna, akammutau wi uray sinun màwan chitau,

fumaruwantaun lisortanan Apudyus. ²⁹Tan nanipud ta chamun na sinuman, inaagkammun Apudyus nu sinun mamatin siya, siyan piniliyana chichà miyisun Jesu Cristu wi anàna, ta umachuchay mansusunud wi à Jesu Cristun pangurun chicha losan. ³⁰Siyan na losani takuy piniliyan Apudyus, namatiyona chicha. Ad losanchay mamati, imfilangna chichà maid fasurchan siya. Ad siyan mitapiyancha ta kachayawana.

Na Ayat Apudyus An Chitau Mipakapun Jesu Cristu

Ef 3:14-21

³¹Siyan nu sachin iningwan Apudyus à para an chitau, sinu kon asintau ifaka nù? Tan nu siyan mamachang an chitau, maid pu makaafak an chitau nù! ³²Somsom-ontaù Apudyus, wi uray na mismuy anàna, foon pù inyachinan matayana à para an chitau ngim innadchonà matoy à subfuttau! Ad nu sachi, makaka lawa wi mangatod ta sinuman an chitau? Foon! ³³Ad maid mampafasur an chitauy piniliyan Apudyus, tan à Apudyus siyan mismuy nangifaka wi maid fasurtaun siya! ³⁴Siyan sinu kon manusan chitau nù? À Jesu Cristu nù? Foon, tan siyan natoy à para an chitau, ya ummuli nataku, ya awad ta sana ta machiwawan Apudyus ta machayawana wi mangitatàchor an chitau! ³⁵Ad maid pu ko makaaan ta ayat Jesu Cristun chitau. Tan uray nu achun likattau ya maid pu achi mipachas à malifukan na somsomò, kakassiyang ayatnan chitau. Ad uray nu maparpalikantau, ya uray nu makurangantaù maan ancha luput, ya uray sinumani kaam-amak wi màwan chitau, ya uray otyon chitau, achi pu mafaliwan na somsomò Jesu Cristun chitau. ³⁶Na niyug-is wi ukud Apudyus, anana,

“Kapu ta summurutannin sia,
 nasasagkanaani wi matoy,
 tan isù namfalinon chianì pannilu wi maparti.”

³⁷Ngim uray nu mapasamak losan chachi an chitau, mangaafaktau mipakapun Jesu Cristu wi mangay-ayat an chitau!

³⁸Siyan sikurachuwà wi maid pu makaaan ta ayat Apudyus an chitau. Tan uray nu matoytau winnu matatakutau, ay-ayaton chitau. Ad maid pu anghel ya uray aran à makatipod ta ayatnan chitau. Ya uray sinuy mapasamak an chitau ta sana ya uray akò tapin na padcha, maid pu makaaan ta ayat Apudyus an chitau. ³⁹Tan uray sinuy mannakafalin wi awad ad langit ya awad ad charom na luta ya losani ingwana, maid pu makaaan ta ayat Apudyus an chitau mipakapun Aputauy Jesu Cristu.

Chachi Takuy Chinutukan Apudyus

Rom 2:28-29; Gal 4:21-31

9 ¹Susunud, tuttuwa ya maid atuliyang na annay ifakà, kapu ta pammatì an Jesu Cristu. Ad akammun na Ispiritun Apudyus na

somsomòu wi katuttuwaan na annay ifakà, ² wi na ifakà, isag na sikab na somsomòu ya maid pu mapagpakan na sikabna, ³ kapu ta chachi asintatakù wi Judio! Tan nu mafalin kuma, uray saon na misina an Cristu ya machusa an Apudyus ta chichan masaraknifan. ⁴ Tan chichan mismuy kanà Israel wi chinutukan Apudyus à man-anàna ya chicha kon nangipail-ana ta kina-Apudyusna. Ya chicha kon nangiturakana ta chachi inturagna. Ad chicha kon nangadchana ta Lintogna ya nangitudtuchuwana ta ustuy pinagchayawchan siya. Ya chicha kon nangipustaana ta chachi impustana. ⁵ Ya chicha kon kanà na chachi napatoki takun Apudyus ta awi. Ad chachi Judio kon niyanaan Jesu Cristu ta ummaliyanad asnay luta wi siyan Apapun na losan ya siya kò Apudyus wi machaychayaw à ing-ingkana! Amen.

⁶ Achi pu anani payan yakay chachi losani impustan Apudyus ta awi an chiani wi Judio. Tan na katuttuwaana, foon à ifilang Apudyus losan na chachi kanà Israel à tuttuway takuna. ⁷ Isun Abraham, wi foon à ifilang Apudyus à ustuy takunan losani kanàna. Tan anan Apudyus an siya, “À anànuy Isaac siyan afusi lumoswaan na impustà à ustuy kanànu.” ⁸ Ad na piona ukuchon, foon pù an-ananà Apudyus na losani kanà Abraham. Tan na takuy ifilang Apudyus à ustuy an-ananàna, chichan niyanà à tumuttuwaan na sachi impustana. ⁹ Tan na impustan Apudyus an Abraham, anana, “À Amasnay timpu na umaliyà à asini tawon, ad iyanà Sara wi asawam na anàyuy larai.”

¹⁰ Ad na osa koy mangiyalikà, chachi chuway anà Rebecca, wi chichan anà Aputaay Isaac. ¹¹⁻¹² Tan imfafagkan Apudyus an siya, “Nangatngatun uchichi nu panguru, siyan na panguru mansilfi ta sachi uchichi.” Na nangifag-an Apudyus ta sachi, chaancha pù miyanà, siyan maid pu kattò iningwachà mamfaru winnu lawing à namiliyan Apudyus à ay-ayatona. Ngim sachin iningwan Apudyus à mangipail-ana wi foon à kapu ta iningwan na taku wi mamfaru winnu lawing na mamiliyanan chicha. Tan à Apudyus, piliyanan piona wi mipakapu kay ta somsomòna. ¹³ Tan na osay niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “À Jacob na inay-ayat-u ngim achi pu inay-ayat à Esau.”

¹⁴ Siyan nu amaschi, siyan anantaay foon à nalimpiw à Apudyus tan annan laksikona? Foon, tan achi pu mafalini mifakan amasnat. ¹⁵ Tan imfakanan Moses ta awi, “Saoni Apudyus, ikad-uy mangachaku ya mangaasi ta sinumani piò.” ¹⁶ Ad siyan maila wi na mamiliyan Apudyus ta taku, foon pù siya kapunan pion na taku oyyoon, ngim kapu kay ta achakun Apudyus. ¹⁷ Isun na nàwa an Ali wi Faraon ta awi ad Egipto, tan imfakan Apudyus an siya, “Na nangwaà an sià man-ali, ta awad mangipail-à ta karobfongà ya ta mangipachamakà na kina-Apudyus-u ta ailiili.” ¹⁸ Ad sachin mail-ana wi à Apudyus, achakuwanan sinumani pionay achakuwan, ya patangkinona kon somsomò na sinumani pionay patangkinon.

Na Og-ot Apudyus Ya Achakuna

¹⁹Nu kaspangalikan awad makasongsongfat wi mangwanan an saon, “Siyon nu amasnat, achi pu kuma mafalini pafasuron Apudyus na takuy fumasur, tan maid pun met makasurngasing ta piona!” ²⁰Ngim achi pu ko kuma mafalini maukud na amaschi an Apudyus tan siyan nangwan chitau. Isun na fanga wi nachiwin, liliyonan nanchiwin nu tamako amaschin inchidchiwinna? ²¹Foon pun met, tan somsom-ontaun manchiwin à fanga, annan karobfonganay mangusar ta pita nu sinun piona, tan nu ananay chiwinonan kogwanà kusi ya kogwanà linga, insikun ta piona.

²²Ad isuna kon iningwan Apudyus. Tan pionay mangipaila ta og-otna ya karobfongana wi manusa ta chachi mangipaog-ot an siya. Ngim uray nu amaschi, inan-anusana chicha uray nu machuchussacha. ²³Ad piona koy mangipaila ta kinachayawna wi maid pu miyisuwana, siyan inachakuwana chachi takuy piniliyana wi mangila ta machayawana. ²⁴Ad chitaun piniliyana, wi foon pù afus na Judio tan uray na foon à Judio. ²⁵Tan na inyug-is Hosea ta awi, wi anan Apudyus,

“Na chachi foon pù takù ta chamu,
chichan piliyà à mantakù ta sana.
Siyon chachi foon pù inay-ayat-u ta chamu,
chichan ay-ayatò ta sana.”

²⁶Ya awad akon osay inyug-isna wi anana,
“Ad na sachi mismuy lukar wi iningkaw na nangifaka wi
foon pù takun Apudyus chicha,
maawakanchè an-ananà Apudyus
wi siyan natatakù ing-ingkana.”

²⁷Ad na inyug-is Isaias mipangkop ta kanà Israel wi Judio, anana,
“Uray nu ad-adchuan na kanà Israel
wi isun na kinaachun na kallis ta tarantag na fayfay,
ààiyut yakan masaraknifan an chicha.

²⁸Tan sikurachuy chumatong na padchay
mangikamakaman Apudyus wi manusa ta losani takud asnay luta
wi maid milumidyuwana.”

²⁹Ad awad akon osay inyug-is Isaias wi anana,
“À Apudyus wi mannakafalin wi Ap-apun na losan,
nu chinusana chitau losan wi Judio
wi foon pù inachakuwanan uchum,
nitapitau nachusa wi isun na chachi takud Sodoma ya Gomorra.”

Foon Pù Patiyon Na Chachi Judio Na Mamfaruy Chamag

³⁰Siyon na piò wi ifaka, na chachi foon pù Judio wi maid pu namnamachà ifilang Apudyus chichà maid fasurchan siya, nifilangchè

mamfaruy taku kapu ta namatiyanchan Jesu Cristu. ³¹Ngim chachi Judio wi nangipapati wi nanurut ta lintog à mangifilangan Apudyus an chichà maid fasurchan siya, kakassiyang fasurcha. ³²Ad tamako ta amaschi nù? Tan siya pinipiyyarchan manurutancha ta lintog à mangifilangan Apudyus an chichà maid fasurchan siya wi foon pù piniyarchà Jesu Cristu. Siyan nichongparcha ta fatu wi chochongparan na taku. ³³Tan sachin ukuchon na niyug-is wi nangiyalig à Jesu Cristu fatu, wi anana, “Ilanyu, tan awad na iparoswà ad Sion wi iliyu wi osay isù fatu.

Ad siyan michongparan na taku.

Ngim sinumani mamatin siya,
maid maamuyuwana tan masasallaknifan.”

10 ¹Susunud, maid uchum à iluwaru an Apudyus nu achi afus na masaranknifan chachi kailiyà wi Judio! ²Tan tàchorà chicha wi kattò na maryachanchay manchaychayaw an Apudyus, ngim foon à ustuustun naawatancha. ³Tan foon pù inakammuchan oyyoon Apudyus wi mangifilang ta taku mamfaru wi maid fasurchan siya, ad siya ipapatcha suruton na awachi simsimòcha, ad achicha pun iyamfuruy ta puranun Apudyus. ⁴Tan na katuttuwaana, pinagpag Jesu Cristu na miyusaran na sachi Lintog à mifilangan na taku mamfaru an siya, siyan na sana, sinumani mamatin siya, mifilanghà mamfaru wi maid fasurcha.

Maid Achi Pu Mafalin À Masaranknifan

Ef 2:1-10

⁵Na inyug-is Moses mipangkop ta miyusaran na Lintog à mifilangan na taku mamfaru an Apudyus, anana, “Sinumani manurut ta losani lintog wi maid pu surngasingona, mafalini makafiyag an Apudyus.” ⁶Ngim nu mipangkop ta mifilangan na taku mamfaru mipakapu ta pammatican Jesu Cristu, foon à nalikat à màwa, tan foon pù masapur wi awad umoy ad langit mangipaalin Cristu ad asnay luta. ⁷Ad foon pu kò masapur wi awad umoy ad charom na lutà mangipauli manaku an Cristu. ⁸Tan na anan na niyug-is wi ukud Apudyus, foon à nalikat na masaranknifantau, tan chichingngortaun nàwa, siyan akammutau ya mafalin akoy ug-ugkuchontau. Ad sachi kon ug-ugkuchontau ta taku. ⁹Tan nu ipudnuyu ifaka wi à Jesus na Ap-apu, ad nu patiyonyu ta somsomòyu wi siyan impaulin Apudyus tinaku, masaranknifan-ayu. ¹⁰Tan na mamatiyantaun Jesu Cristu siyan mangifilangan Apudyus an chitaù maid fasurtaun siya. Ad nu sachin ifagfakatau ta uchum, sachi kon masaranknifantau ta kachusaantau. ¹¹Siyan tuttuwan niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Sinumani mamatin Jesu Cristu, maid pu maamuyuwana.” ¹²Ad na sanati naukud, mitapin losani taku tan maid pu laksikon Apudyus, siyan uray Judio winnu foon, maid pu nansafaliyancha tan à Jesu Cristun

Ap-apun na losani taku ya siyan mangachaku fumafachang ta sinumani manchawat an siya. ¹³Tan sachin anan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Sinumani manchawat à fachang Jesu Cristu, masaraknifan.”

¹⁴Ngim sinun in-inonchay manchawat à fachangna nu chaancha pù mamati? Ad in-inoncha koy mamati nu maid pu chingchingngorchà mipangkop an siya? Ad in-inoncha koy mangngor nu maid pu umoy mangifaka? ¹⁵Ad sinu kon umoy mangifaka nu maid pu mifaun? Tan na katuttuwaana, awad na finaun Apudyus, siyan tuttuwan sachi niyug-is wi ukudna, wi anana,

“Mamfaru ta annan umali
mangifaka ta Mamfaruy Chamag!”

¹⁶Ngim na arwingana, ad-adchuan na foon pù mamati ta Mamfaruy Chamag, isun na sachi inyug-is Isaias ta awi, wi anana,

“Apudyus, isù maid pu mamati
ta sachi imfagfakani!”

¹⁷Siyan maaawwatan wi maid uchum à marpuwan na mamatiyan na taku nu achi afus na mangngoranha ta ukud Apudyus, ya maid pu ko uchum à mipagngor nu achi afus na sachi chamag wi mipangkop an Cristu.

¹⁸Ngim na imusò, tamako foon pù mamati chachi Judio nù? Chaancha pu chongron? Foon, tan chichingngorcha met, tan niyug-is na ukud Apudyus wi anana,

“Nifakan ukudna ta ailiili,
siyan nanchinamag ta taku ta ailiili
ingkana ta pagpag na luta.”

¹⁹Siyan na sachi, foon pù naawatan na Judio na sachi chingngorcha? Sikurachuy naawatanha, tan uray na awi, iningkaw na inyug-is Moses, wi anana,

“Asikasuwò na chachi foon pù Judio
wi foon pù ifilangyù takù ta umapos-ayu,
ad achakuwà ako chicha,
wi uray ait na akammucha mipangkop an saon,
à umog-otanyu.”

²⁰Awad akon osay inyug-is Isaias wi sintumurod wi nangifaka ta sachi imfakan Apudyus mipangkop ta chachi foon pù Judio, wi anana,

“Inchasanà ta chachi takuy
foon pù manganap an saon,
ad uray nu maid nan-imusanha mipangkop an saon,
finadngà na somsomòcha
ta maawatanchan mipangkop an saon.”

²¹Ngim nu mipangkop ta chachi Judio wi takun Apudyus, anana,

“Finikati uullayò na mansakunganchan saon,
uray nu achicha pu pumtog ya umiisìcha.”

Na Achakun Apudyus Ta Chachi Judio

11 ¹Siyan kapu ta amaschin iningwan chachi Judio wi achicha pu mamati, awad nin mangwanani finay-anan Apudyus losan chachi sikuchi takuna. Ngim foon pun! Tan Judiowà met wi niyanà ta kanà Benjamin wi kanà Abraham. ²Ad foon pù finay-anan Apudyus na chachi piniliyana wi takuna ta awi. Tan iningkaw na namati, isun na sachi niyug-is wi nalliliyan Elias an Apudyus mipangkop ta chachi kailiyanay Judio, ³wi anana,

“Apu, pinatoycha losan chachi profetasnu
ad chinachailcha ko losan na mipatayan
na michatun an sia.

Siyan na sana, os-osàanà à nafun-an
wi manayaw an sia,
ya uray ako saon, anaanaponchan matayà.”

⁴Ad annayan insongfat Apudyus an siya,

“Foon pù afus-à nafun-an, tan awad na
pituunlifuy illarasin-u wi foon pù manaychayaw ta
sachi sinan-Apudyus wi Baal.”

⁵Amaschin nàwa ta awi, ad isun akon màwa ta sana, tan uray nu achi pu mamatin kaachuwani an chiani wi Judio, awad na sin-oosa wi namati wi chinutukan Apudyus kapu ta achakuna. ⁶Na nanutukanan chicha, foon à kapu ta nangwaancha ta mamfaru ngim kapu kay ta achakun Apudyus. Tan nu awad iningwachà mafalinchay machutukan, foon nù à liblin achakun Apudyus an chicha.

⁷Siyan, sinun maawatantau nù? Na maawatantau, na chachi kaachuwani Judio wi kanà Israel, foon à makàchascha ta sachi mamfaruwon Apudyus an chicha wi anaanaponcha. Tan afus na sin-oosan chichan nangchas wi chichan chinutukan Apudyus. Ngim chachi uchum, naam-amodchay achicha pu manchongor ta ifakan Apudyus.

⁸Siyan tummuttuwan sachi niyug-is ta awi wi anana,

“Impatangkin Apudyus na somsomòcha,
ad ingkana ta sana, isù nakurapcha
wi achicha pu makailasin ta ustu,
ya isù naturongcha ko
wi achicha pu makagngor ta mipangkop an siya.”

⁹Ad awad akon inyug-is David mipangkop ta chachi achi pu mamati, wi anana,

“Sapay kuma ta chachi mallaragsakanchan
masikapanchà machusaancha!

¹⁰Ya sapay kuma ta isuchà nakurap
wi achicha pu makailasin ta katuttuwaan,

ya sapay kuma ta mafùungcha
ta likatchà ing-ingkana.”

¹¹ Siyan kapu ta amaschin iningwan chachi kailiyà wi Judio, awad nin mangwanan wi finay-an Apudyus chichà ing-ingkana. Ngim foon pun, tan ilanyu, na achicha pu namatiyan, sachi kon nangadchan Apudyus ta wayayuy foon pù Judio à mamati à maapsan kuma chachi Judio à mamatiyancha kuma ko. ¹² Siyan na sachi foon pù namatiyan na chachi Judio wi fummasuranchan namfalini siyan fummaruwan na losani takud asnay luta, ad sinchumallu fumarun taku nu mamati ko chachi Judio an Apudyus!

Na Masaraknifan Na Chachi Foon À Judio

Ef 2:11-22

¹³ Na sana, awad akon ifakà an chiayuy foon à Judio, wi saon na osay piniyar Apudyus à man-apostolesna wi manudtuchun chiayu. Ad ichayaw-un sachi iwaar wi nipiyan an saon, ¹⁴ ta umapos kuman uchumi kailiyà wi Judio ta mamaticha kumà masaraknifancha. ¹⁵ Tan ilanyu, na nangiwalinan Apudyus ta Judio, sachin nangakamichana ta uchumi taku ta ailiilì mamfurunna. Siyan maid pu miyisuwan na lagsak nu mangulinon Apudyus na Judio an siya, tan isun akon lagsak na natoy wi umuli matakul!

¹⁶ Isun na tinapoy wi michatun an Apudyus, wi nu michatun na ummunay nautu, mitapi kon anchi uchum. Ya isun akon osay imong, tan nu Apudyus na ngin-uwa ta lamutna, kapilitani siya kon ngin-uwa ta pangana. ¹⁷ Na nàwa, isù sinoprà Apudyus na uchumi pangan na sachi imong wi immurana, wi chichan miyalikan na Judio, ad insuupnan safali wi panga wi miyalig à foon à Judio. Siyan na sana, kapu ta nisuup-ayu, makauwaayu ta losani afarun na sachi imong wi immuran Apudyus tan makauwaayu ta losani impustan Apudyus ancha Abraham ya chachi kanàna. ¹⁸ Ngim chiayuy nisuup, masapur an-annachanyu ta achiyu amsiwon na chachi nasoprà, tan pangaayu kay wi foon à chiayun mamangchon ta lamut, tan na lamut siyan mamangchon an chiayu.

¹⁹ Achiyu kuma anani, “Un-unnoy-ani nu chachi Judio,” ngim ananyuy, “Istay, nasopràcha ta awad misuupanni.” ²⁰ Tuttuway nasopràcha tan achicha pu namati. Ad na nisuupanyu ko, kapu ta namatiyanu. Ngim achiyu ipas-ar na sachi, ngim man-annad-ayu! ²¹ Tan ilanyu, maid kakan Apudyus wi manoprà ta sikuchi panga, ad sillumasun manopraanan chiayu! ²² Siyan amaschin mangil-antau ta kinaachakun Apudyus ya kinaistriktuna. Tan nu mipangkop ta chachi achi pu mamati, istriktù siya wi manguis. Ngim nu mipangkop an chitauy mamati, amod na kinaachakuna nu iturturuytaun pammatitau wi achitau pu man-awichan na achakuna. Tan nu man-awichantau, sopraon chitau ko. ²³ Ad isun

akon chachi Judio wi foon pù mamati, nu faliwanchan sachi achicha pu mamatiyan ta mamaticha ko, isuup Apudyus chicha, tan à Apudyus, mannakafalin wi mangisuup. ²⁴Tan nu mafalini aran chiayu wi isù pangan na imongi safali, ad insuupna chiayu ta sachi ustuy murana, sillumasun mangisuupana ta Judio wi sikud wi pangana.

Umachakù Apudyus Ta Losani Taku

Ef 3:1-13

²⁵Chiayuy susunud wi foon pù Judio, annan piò wi ipaakammun chiayu wi chaan pù mipaakammu ta taku, ta achiyu kuma ipas-ar anani natpatog-ayu nu Judio. Siyan maawatanyu kuma wi foon à manakus na kinatangkin na somsomò na uchumi kailiyà wi kanà Israel ta achicha mamatiyan, tan ingkana kà makumplitun filang na foon à Judio wi mamati. ²⁶Ad sachi kon timpuy mamatiyan na losani Judio wi kanà Israel à masaraknifancha. Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “Chumatong na Sumaraknib wi marpud Sion, ad charusanan losani kinarawing na Judio wi kanà Jacob.

²⁷Ad na sachi timpu, pakawanò na fasurchà tumuttuwaan na impustà an chicha.”

²⁸Kapu ta foon à namatin Judio ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu, isù afusur Apudyus chichà fumaruwanyuy foon à Judio. Ngim kapu ta chinutukan Apudyus na aappucha ta awi, patkana ko kay chicha. ²⁹Tan à Apudyus, achi pu mafalini faliwanan somsomòna mipangkop ta takuy nar-usna chinutukan ya fininchisyunan. ³⁰Chiayuy foon à Judio, foon pù namatiayun Apudyus ta chamu. Ngim na sana, chiayun inachakuwan Apudyus kapu ta achin pun na Judio namatiyan. ³¹Ad isun akon sachi màwa ta Judio, tan uray foon pù mamaticha ta sana kapu ta nangachakuwan Apudyus an chiayu, chumatong na padchay mangachakuwan Apudyus akon chichà mamatiyan. ³²Amaschin iningwan Apudyus ta awad mipail-an na kafasuran na losani taku ta awad mangipail-ana ta achakuna ta losani taku.

Na Machayawan Apudyus

³³Kattoi naschaawà wi mammammò ta kinaraing Apudyus wi maid miyisuwana, tan maid achina akammu ya maid achina maawatan! Maid makaisuplikar ta simsimòna! Ya maid pu ko makaawat ta ukalina!

³⁴Isun na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana,

“Maid pu takù mangakammu ta somsomò Apudyus.

Siyan maid pu makatudtuchun siya.

³⁵Ad maid pu nangatod an siyà farangnà sufalitana.”

³⁶Tan à Apudyus, siyan nangwa ta asinchuwan ya siya kon mangayyuwan ta losan, wi na puntusna, machayawana. Siyan chaychayawontau siyà ing-ingkana! Amen.

Na Oyyoon Wi Mansilfi An Apudyus
1 Cor 12:4, 12; Ef 4:1-16; 1 Tes 5:12-22

12 ¹Siyan, susunud, kapu ta amochi achakun Apudyus an chitau, masapur adchontaun long-agtau à natattakuy chatun an Apudyus wi mansilfin siya, ta machachallusantaury mangwa ta sinumani piona, tan sachin ustuy oyyoontau wi manayaw an siya. ²Achitau pu turachon na oy-oyyoon na achi pu mamati, ta na oyyoontau, iparufustaù Apudyus à mamaliw ta somsomòtau fumaruwana. Tan nu sachin oyyoona, maawatantaun pion Apudyus an chitau, ya losan akoy mamfaruwona ya sinumani mamparagsak an siya.

³Ad kapu ta piniyarà an Apudyus à mantudtuchu, annayan ifakà an chiayu losan: Masapur wi waschi osa achina pu pangatuwon na long-agna ta somsomòna, ngim masapur ammana somsom-on na isun na karobfongana wi innadchon Apudyus an siya kapu ta namatiyana. ⁴Iyalig-un long-ag na taku. Tan uray nu osan long-ag, achun partinay nangkarakarasi wi foon pù man-iisun mausarancha. ⁵Isuna kon chitauy mamati, tan uray achutau, os-osàntau wi long-ag Cristu, ad nansùsuuptau losan uray nangkarakarasi. ⁶Ad kapu ta fachang Apudyus an chitau, nangkarakarasin innadchonay karobfongantau, siyan masapur wi waschi osa usaronan naatod an siyà patingkan na karobfongana. Isun na naadchan à karobfongan wi mangipaakammu ta imfakan Apudyus, masapur iyamfuruyna ta sachi pinatina. ⁷Ad na naadchan à karobfongan wi mansilfi ta uchum, masapur ipapatinay mangwa. Ad na mantudtuchu, masapur farfaruwonay mantudtuchu. ⁸Nu siya naatod na karobfongan wi mansorkag à pumigsaan na pammatin na uchum, masapur siyan oyyoona. Ad nu awad innadchon Apudyus à karobfonganay fumachang, masapur manchara. Ad na naadchan à karobfongan wi mangayyuwan ta mamati, masapur ipapatinay mangwa. Ad na mansayaaw ta chachi malikatan, masapur naragsak wi mangwa.

⁹Masapur ituttuwataun ayattau ta fufuruntau wi foon à afus na tupò à man-ug-ugkud. Ya masapur akoy man-awichantaun sinumani lawing ta siya kay somsom-ontaun mamfaru. ¹⁰Masapur man-asiay-ayattaù isun na mangay-ayatan ta mismuy sunud, ya man-asilispitutau koy mamfufurun. ¹¹Achitau pu ko masachut wi mangwa ta uray sinuman, sinchumallun mansilfiyantaun Apu Jesu Cristu. ¹²Na namnamatau siya kuman mamparagsak an chitau. Ya masapur an-anusantaun losani likattau, ya ipapatitauy malluwaru. ¹³Ad nu awad ako takun Apudyus à makasapur à fachang, masapur fadngantau. Ya achitau pu kuma mas-à wi mammangili ta farangnay taku.

¹⁴Nu awad mangwà malikatantau, achitau pu arwakan ngim chawatontaun Apudyus ta finchisyunanà siya. ¹⁵Makaragsaktau ta chachi naragsak, ya makasauytau ko ta chachi mansasàuy. ¹⁶Makatimpuyugtau ko ta losani taku, ya achitau pu ipangatun long-agtau, ngim mampafatau. Ya achitau pu asigsikuru wi isù akammutaun losan.

¹⁷Nu kaspangalikan awad nangwà lawing an chitau, achitau pu ifaros à lawing. Ipatatitau oyyoon na sinumani mamfaruwon na losani taku. ¹⁸Pachasontau ta patingkan na karobfongantau wi makatimpuyug ta losani taku. ¹⁹Susunud, uray sinuy oyyoonchan chiayu, achiayu fumaros ngim ipiaryun Apudyus ta siyan mangifaros. Tan sachin niyug-is ta ukudna, wi anana,

“Saon na nginfiyang ta faros,
siyan saoni Apudyus na mangifaros.”

²⁰Na oyyoontau, turachontaun sachi niyug-is wi ukudna, wi anana,

“Nu nafitil na afusuryu, paananyù siya,
ad nu nauwaw, painumanyu.

Tan nu amaschin oyyoonyu,
siyan mafainan ta iningwana.”

²¹Siyan ilantau ta achitau maafak ta lawing, tan na oyyoontau kuma, afakontaun lawing.

Masapur Patkontaun Turay Na Kufilnu

Tito 3:1; 1 Ped 2:13-17

13 ¹Losani taku, masapur patkonchan kufilnu wi mangituray an chicha tan Apudyus na nangatod ta karobfonganchay manturay. Siyan maid pu manturay ad asnay luta nu foon à Apudyus na nangipiyar an chichà manturayancha. ²Siyan sinumani sumurngasing ta manturay, sumurngasing ako ta filin Apudyus, ad siyan machusaana. ³Foon à ogyatantaun manturay nu oyyoontaun ustu, ngim afus na mangwà lawing à umogyat an chicha. Siyan ta maid umogyatanyu ta manturay, siya kay oyyoonyun ustu, wi sachi kon manayawanchan chiayu. ⁴Tan na turay, chichan isù mansilfin Apudyus à fumaruwanyu. Ngim nu lawing na oyyoonyu, sachin umogyatanyu tan awad na karobfongancha wi manusan chiayu, tan mansilfichan Apudyus à manusa ta sinumani mangwà lawing. ⁵Siyan masapur patkontau chachi turay à mangilisiyantau ta chusan Apudyus, ya siya kon ustuy oyyoontauy mamati.

⁶Siyan sachi kon mamayachantau ta fukistau, tan masapur awad suwilchuwon na chachi turay wi mansilfin Apudyus ta mangayyuwananchan chitau. ⁷Siyan fayachanyun sinumani illintog na kufilnu wi fayachanyuy fukis ancha sinumani nilintog wi mafayachan. Ad masapur lisipituwonyun losani karobfonganchay malispitu.

Na Oyyoontaury Mamfufurun

Luc 10:29-37; Gal 5:14; 1 Tes 5:5-8

⁸Masapur fayachantaun losani utangtau ta marpas wi achitau iyawniawni, ta afus yakan utangtauy achi pu marpas wi siyan man-asiay-ayatantaury mamfufurun. Tan na takuy mangay-ayat ta furunna, siya tungparonan losani Lintog. ⁹Tan ilanyu, nu tungparontaun sachi osay lintog wi anana, “Masapur ay-ayatom na furunnù isun na mangay-ayatom ta long-agnu,” mitapi losan na uchumi lintog wi isun chachi lintog wi anancha, “Achia managchakas; achia pumatoy à taku; achia man-akaw; ya achia mangkamkam à uwan na uchum.” ¹⁰Tan nu awad tuttuway ayatnu ta furunnu, achi pu mafalini oyyoom na lawing an siya. Siyan na mangay-ayatantau ta furuntau, sachin manungparantau ta losani Lintog.

¹¹Masapur wi amaschin inyòoyyayu, tan akammutau wi tuttuway chanchanin mangulinan Jesu Cristu wi mangaran chitau, tan ad-achani ta sana nu sachi wi namatiyantau. Siyan imanmanyuy mangwa ta losani pionna. Masapur isuayù fummafangon wi nasususuyop. ¹²Tan tuttuway chanchani marpas na annay isù lafi wi fulingotan ta somsomò na taku kapu ta fasur. Ya chanchanin pumadchaana wi mangulinan Jesu Cristu. Siyan iyakaytaun losani lawing wi isù pangot, ta siya iyarmastaun mamfaru wi mausar ta padcha. ¹³Imanmantau wi mangwa ta ustu wi miyampuruy ta oy-oyyoon na takuy narawakan na somsomòcha. Siyan achi pu kuma mafalin wi mansallisallimong, ya achi pu ko mafalin wi managchakas ya mangwà linuruku ancha mangkukura ya man-ap-apos. ¹⁴Ngim na oyyoontau kuma, turachontaun inyòoyyan Apu Jesu Cristu ya achitau pu parufusan na annay long-agtau wi mangwa ta uray sinuy pionay lawing.

Achita Chillawon Na Furunta

1 Cor 8:1-13; 10:23-30; Col 2:16-17

14 ¹Masapur ifilangtau furuntaun sinumani nakapsut na pammatina. Ya achitau pu ision à siya mipangkop ta maawatana, uray nu safalin maawatanyu. ²Isun na taku wi, kapu ta kinakapsut na pammatina, afus yakan tipoy à anona wi lawingonan ischa. Ngim na pammatin na uchum, mafalini anonchan farangnay maan. ³Siyan chiayuy mangan ta farangnay maan, achiyu chillawon na mallawing ta uchumi maan. Ad uray chiayuy mallawing ta uchumi maan, achiyu ko chillawon na mangan à farangna, tan inakseptar Apudyus chiayu losan. ⁴Tan sinua man wi manguis ta sanilun na uchum? Na katuttuwaan, sanilun Apudyus chitau losan! Siyan ikad na nginsanilu wi manguis nu ustu winnu foon na oyyoon na waschi osay saniluna. Ad waschi osa, fadngan Apu Jesu Cristu à makàwa ta pionna.

⁵Nu kaspangalikan awad osà patkanan uchumi padcha nu uchum. Ngim na uchum, man-iisuwonchan apadchapadchà maid osà napatpatog. Siyan masapur waschi osa mapnok na somsomòna nu sinun surutona.

⁶Tan na mamatog ta osay padcha, oyyoonà manayawanan Apu Jesu Cristu. Ya isuna kon mangan à farangnay maan, anonà manayawanan Apu Jesu Cristu ad iyamanna losan an Apudyus. Ad uray akon mallawing ta uchumi maan, na pangkopna ko, manayawanan Apu Jesu Cristu wi iyamanna kon Apudyus na mafalini anona.

⁷An chitauy mamati, maid osà fumukud mangwa ta mafiyakana ya uray akon matayana. ⁸Tan na pangkop na annay mafiyakantau siyan machayawan Apu Jesu Cristu, isun akon matayantau, tan machayawana ko. Siyan uray nu matatakutau winnu matoytau, maid uchum à pangkop losan chachi nu achi afus na machayawan Apu Jesu Cristu wi siyan ngin- uwan chitau. ⁹Tan sachin pangkopnay natoy ya ummuli nataku, ta siyan man-apun na asififiyag ya uray na natoy.

¹⁰Siyan nu Jesu Cristun Aputau losan, maid pu karobfongantau wi manguis ya mangamsiw ta fufuruntau. Tan maid pu osan chitaù achi pu mipasangu makuis an Apudyus. ¹¹Tan na niyug-is wi ukudna, anana, “Saoni Apudyus wi nafifiyyag, na ifakà, maid pu takù achi pu mampalintumong ta sangwanà à mangipudnu ta kina-Apudyus-u à machayawà.”

¹²Siyan maaawwatan wi losani taku, mipasanguchan Apudyus à manongfatancha ta losani iningwacha ta nafiyakanhad asnay luta.

Achitau Lifukon Na Pammatin Na Furuntau

1 Cor 8:9-13

¹³Siyan masapur iyakaytau wi mangkinnuis, ya an-annachantau ta achitau pu oyyoon na fumasuran na furuntau. ¹⁴An saon, napnokà, wi à Apu Jesus na manikurachu ta somsomòu wi mafalini maan na farangnay maan wi maid pu paniyawon Apudyus. Ngim sinumani takuy paniyawonan uchumi maan ta somsomòna, siyan tuttuway paniyaw an siya. ¹⁵Siyan chiayuy mangan à farangna, ilanyu ta foon pù malifukan na pammatin na furunyun mangananyu, tan nu amaschin oyyoonyu, ipailayu wi maid pu ustù ayatyun siya. Siyan ilanyu ta foon pù sachi maan wi anonyun manlifuk ta pammatin na furunyu, wi osa koy inyatoy Jesu Cristu na fasurna! ¹⁶Ad nu awad oyyoonyù mamfaruwonyu, ngim lawing ta atan na fufurunyu, iyakayyu ta maid pu maamsiwan na mamfaruy oyyoonyu. ¹⁷Tan na Manturayan Apudyus an chitau, foon à napatog na maan ya mainum, ngim na napatog, siyan mifilangantaù maid pu fasurtaun Apudyus, ya makatimpuyukantau ta uchum, ya lagsak wi adchon na Ispiritun Apudyus. ¹⁸Ad nu amaschin patkantau ta sanay

mansilfiyantaun Cristu, siya iparagsaktaù Apudyus ya lispituwon chitau ko ta asintatakutau.

¹⁹Siyan ipapatitauy mangwa ta sinumani mampatimpuyug an chitau ya sinumani mampapigsa ta pammatin na uchum. ²⁰An-annachantau ta achitau chachailon na iwaar Apudyus kapu kay ta maan. Losani karasin na maan, mafalini maan. Ngim lawing nu siyan fumasuran na furun na manganan. ²¹Siyan na oyyoontau kuma, achitau pu mangwà sinumani manlifuk ta pammatin na furuntau, uray na manganan à ischa ya uminuman à fayas ya sinumani amaschi nu sachin malifukan na pammatina. ²²Tan uray nu maawatantau wi maid pu arwingan na amaschi, ikinòtau kay ta nangamung yakà Apudyus. Tan kattoi maragsak na takuy foon à pafasuronan long-agna kapu ta iningwanay akammunay mamfaru! ²³Ngim nu awad chuwachuan na somsomòna mipangkop ta kinaustun na manganana ta anona, fasurnachi nu ipapilitna wi mangan, tan foon à surutonan patiyona. Tan tuttuwa wi uray sinuy oyyoon, nu manchuwachuwatau mipangkop ta kinaustuna, fasur nu oyyoontau.

Somsom-ontaun Mafadngan Na Uchum, Wi Foon

Pù Afus Na Long-agtau

Gal 6:1-5

15 ¹Chitauy napigsan pammatina, masapur fadngantaun chachi nakapsut na pammatica wi isù makafuudtau ta fuudcha, wi foon pù afus na fumaruwan na long-agtau somsom-ontau. ²Somsom-ontau kuman fumaruwan na fufuruntau ta awad pumigsaan akon pammatica. ³Tan à Jesu Cristu, foon pù afus na long-agnà simsimòna, tan sachin anan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Losani insurtu wi inukud na takun sia,
saon na umayana.”

⁴Losani niyug-is wi ukud Apudyus, niyug-ischa losan à matudtuchuwantau ya masorkakan na somsomòtau wi manganus ta sinuy mapasamak an chitau à pumigsaan na namnamataun siya. ⁵Ad na chawat-un Apudyus wi marpuwan na anus ya manorkag ta somsomò, adchonon chiayun mantitimpuyukanyu ta turachonyun iningwan Aputauy Jesu Cristu, ⁶ta man-os-ossaantauy manayaw an Apudyus wi Aman na Aputauy Jesu Cristu.

Na Mitapiyan Chachi Foon À Judio

⁷Siyan man-asifilang-ayù isun na nangifilangan Cristu an chiayu, tan sachin machayawan Apudyus. ⁸Tan na ummaliyan Cristu ad asnay luta, ummali mansilfi ta Judio à mangil-ancha ta kinapiyar Apudyus wi mangwa ta losani impustana ta aappucha ta awi. ⁹Ad foon pu kò afuschi, tan ummalì masaranknifan na chachi foon à Judio à manayawancha kon

Apudyus kapu ta achakuna. Ad sachin niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Siyon chayawò siay Apudyus,
ya uray na foon à Judio
makachayawcha kon sia.
Ad ikankantanin chayawnin sia.”

10 Ya awad akon osay niyug-is, wi anana,
“Chiayuy foon à Judio, makaragrasak-ayu ko
ta chachi takun Apudyus!”

11 Ad na osa, anana ko,
“Chiayuy foon à Judio,
chayawonyu losan à Apudyus,
ta chayawon akon losani takù siya!”

12 Ya awad akon inyug-is Isaias, wi anana,
“Chumatong na osay kanà Jesse,
wi umali manturay ta chachi foon à Judio.
Ad siyan namnamaonchà mangisaraknib an chicha.”

13 Na chawatò an Apudyus wi narpuwan na namnamatau, ta iparagsaknà chiayu ya patarnaona kon somsomòyu kapu ta pammatiyu, ya ta pumigsapigsa kon namnamayun siya kapu ta karobfongan na Ispirituna wi fumachang an chiayu.

Na Puntos Pablo Wi Mantudtuchù Amaschi

2 Cor 10:15-16

14 Susunud, tuttuway mapnokà ta mipangkop ta pammatiyu, tan akammù wi nalimpiw na oy-oyyoonyu ya achu kon naawatanyu wi tudtuchun Apudyus ya mafalin akoy man-asitudtuchuayu. 15 Ngim achifali tan naturochà wi mangisurat ta anchanayay uchumi intudtuchù an chiayu, tan uray nu akammuyu, asin-u impasasmò an chiayu ta achiyu maliwatan. Ya naturochà wi mantudtuchun chiayu, tan siyan impiyar Apudyus an saon, 16 wi mansilfin Jesu Cristu à mafadngan na losani foon à Judio. Tan itudtuchù an chiayuy foon à Judio na Mamfaruy Chamag wi narpun Apudyus à mitapiyanyu. Siyan isuwà à pachi wi mangichatun an chiayun Apudyus. Ad akseptaron ako Apudyus chiayu tan naapudyusan-ayu kapu ta Ispirituna wi awad an chiayu.

17 Ad kapu ta nitimpuyukà an Jesu Cristu, siyan mafalini ichayaw-un losani nansilfiyà an Apudyus. 18 Ngim maid uchum à ug-ugkuchò nu achi afus na chachi iningwan Cristu ta nangusaranan saon à mamatiyan na chachi foon à Judio an Apudyus. Tan na namatiyancha, kapu ta nangitudtuchuwà ya ining-ingwà, 19 wi finadnganà ta karobfongan na Ispiritun Apudyus wi mangwà kaskaschaaw ya chachi mampataag ta taku. Siyan nanipud ad Jerusalem ya ingkanad Ilirico, ninarmà wi

nangitudtuchu ta losani Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu ta losani taku. ²⁰Tan na mamiyaà wi umoy ta il-ili mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag ta takuy chaan pù mangngor ta mipangkop an Cristu, ta achì pu kotapan na iningwan na uchum. ²¹Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana,

“Chachi foon pù natudtuchuwan ta mipangkop an siya, chongroncha.
Uray maid pu akammucha mipangkop an siya, maawatancha.”

Na Puranun Pablo Wi Umoy Ad Roma

²²Siyan, susunud, sachin mataktataktakà wi umali an chiayud asnat. ²³Ngim na sana, limpas-un iwaar-u ta anchanayay ili. Siyan kapu ta am-annay tawoni naparafas piò wi umali mangilan chiayud asnat, ²⁴na sanay umayà ad España, simsimdòuy manchakas ad asnati Roma ta makafurfurunà yan an chiayù ait ta mat-opà, ad ipaligwatà an chiayu wi mangituruy umoy ad España. ²⁵Ngim na sana, inyà umunad Jerusalem iyoy na annayay fachang wi para ta chachi takun Apudyus ad aschi. ²⁶Tan na anchanayay mamatid asnay provinsiya wi Macedonia ya Acaya, simsimdòcha wi mangatod à fachangcha ta kakapus wi takun Apudyus ad Jerusalem wi makasapur à fachang. ²⁷Somsomòcha kan nangwaancha ta sachi, ngim na katuttuwaana karobfongancha wi mamachang ta chachi Judio tan maid uchum à nangngoran na chachi foon à Judio ta mipangkop an Apudyus nu achi afus na Judio. Ad na sana, sumufalitcha wi fumachang ta kasapuran na Judio. ²⁸Siyan nu marpas-u ipurang an chichan annayay naurnung, manchakasà ad asnat ta umayà ad España. ²⁹Ad sikurachuwò wi nu umaliyà ad asnat, lumagsaktau losan mipakapun Cristu.

³⁰Siyan, susunud, annan chawatò an chiayu, ad akammù wi chongronyu tan os-osàan na somsomòtaun Aputauy Jesu Cristu ya manasiay-ayattau losan kapu ta Ispiritun Apudyus. Na chawatò, losantau kuma à saon iluwaruwan an Apudyus. ³¹Iluwaruyu wi ayyuwananà an Apudyus ta achiyà an-anuwon ta chachi Judio ad Judea wi foon pù mamati. Ya chawatonyu ko, ta chachi takun Apudyus ad Jerusalem, ta akseptaroncha kuman annayay fachang wi narpu ta chachi foon pù Judio. ³²Siyan isakà maragsakan wi umalid asnat nu iparufus Apudyus, ta maillongan akon somsomòu. ³³Sapay kuma ta iingkaw à Apudyus an chitau losan, wi siyan narpuwan na tarnatau. Amen.

Na Nampakumustaan Pablo Ta Uchum

16 ¹Na sunudtauy fufai wi Febe wi umalid asnat, siyan osay mamachafachang ta chachi maamuamung wi mamati ad

Cencrea. ²Ipailayun ayatyun siya mipakapu ta pammatiyun Apu Jesus wi amaschin ustuy oyyoon na takun Apudyus. Ad na losani kasapurana, fadnganyu kuma tan achun takuy finadngana, ad uray akò saon finadnganà an siya.

³Pakumustaonyu cha Akila an Priscila wi man-asawa, wi chichan fufurun-uy mansilfin Jesu Cristu. ⁴À chicha, tikangaycha iyatoy na nanarankifanchan saon, siyan manyamanà an Apudyus mipakapun chicha. Ya uray ako chachi foon à Judio wi mamati wi maamuamung, losancha ko manyaman an Apudyus mipakapun chicha. ⁵Ya pakumustaonyu ko chachi mamati wi maamuamung ta foroycha.

Pakumustaonyu kon sachi furun-uy Epeneto, wi siyan ummunay namatin Cristu ta provinsiya wi Asia. ⁶Ya itapiyu kò Maria wi nangipapati wi man-iwaar à para an chiayu. ⁷Ya itapiyu ko cha Andronica an Junia wi kailiyà wi Judio wi nafarud ako ta nafaruchà ta sin-arkawan. À chicha, ummunachay namati nu saon, ya lispituwon na losani apostoles chicha.

⁸Pakumustaonyu kon sachi furun-uy Ampliato wi ay-ayatò mipakapun Apu Jesus. ⁹Ya uray akò Urbano wi osay furunni ko wi mansilfin Cristu, ya Estakis ako wi osay ay-ayatò. ¹⁰Ya itapiyu kò Apeles wi napalikatan à nail-an na katuttuwaan na pammatinan Cristu. Ya itapiyu kon losani faryan Arestobulo, ¹¹ya à Herodion wi osay kailiyà wi Judio, ya chachi mamati wi faryan Narciso.

¹²Pakumustaonyu ko cha Trifena an Trifosa wi mansilfi kon Apu Jesus, ya à Persido wi furun-u wi mangipapati wi mansilfin Apudyus. ¹³Pakumustaonyu kò Rufo, wi machamchamag na mansilfiyanan Jesu Cristu, ya à inana wi isun ako inà. ¹⁴Ya itapiyu ko cha Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas ya losan chachi susunudtau wi makaamuamung an chicha. ¹⁵Ya pakumustaonyu ko cha Filologo an Julia, cha Nereo ya sunudnay fufai, ya à Olimpás, ya chachi koy losani takun Apudyus wi awad na chicha.

¹⁶Waschi osan chiayu, ipailana kuman ayatna ta fufurunna nu maamung-ayu. Losani mamatin Cristu wi maamuamung ta ailili, losancha pakumustaon chiayud asnat.

Na Anungus Na Intudtuchun Pablo

Gal 1:8-9; 1 Tim 6:3-5; Tito 3:10

¹⁷Susunud, anna kon ifakà an chiayu: tatanchaananyu chachi takuy manyam-an ta timpuyugyu ya manlifuk ta pammatin na uchum. Tan surngasingonchan katuttuwaan wi nitudtuchun chiayu wi safalin itudtuchucha. Siyan masapur achiayu makafurfurun an chicha! ¹⁸Tan na amaschi wi taku, foon à Aputauy Jesu Cristu na mansilfiyancha ngim afus yakan pipion na long-agchà anaanaponcha. Ad kapu ta kinasikapcha, achun awisoncha turtulliyani kurang na somsomòcha.

¹⁹Naragsakà mipakapun chiayu tan nanchinamag na nangipapatianyu ta pammatiyu. Ngim anna kon piò an chiayu, ta lumailaing-ayu wi mangwa ta mamfaru ya maid pu somsomòyù mangwà lawing. ²⁰Tan nu amaschi, foon à mafayag ad à Apudyus wi narpuwan na tarnan na somsomòtau, fadngan chitau wi mangafak an Satan, tan isù kuschantaù siya.

Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Aputauy Jesu Cristu.

²¹À Timoteo wi makaiwaar an saon ta annay mansilfiyannin Jesu Cristu, pakumustaona ko chiayu, wi isun akon anchanayay kailiyà wi Judio wi cha Lucio an Jason ya Sosipatro.

²²(À saoni Tercio wi mangiyug-is ta annayay surat Pablo, pakumustaò ako chiayuy mamatin Aputauy Jesu Cristu.)

²³À Gayo wi mammangilin saon, wi annayay foroyna kon maamuamungan na losani mamatid asna, pakumustaona chiayu. Ad à Erasto wi tuserero na annayay ili, ya à Cuarto wi sunudtau ko, pakumustaoncha chiayu.

²⁴Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Aputauy Jesu Cristu. Amen.

Machayaw À Apudyus

Juda 24-25

²⁵Chaychayawontaù Apudyus! Annan mannakafalinnay mampapigsa ta pammatiyù miyamfuryana ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu wi intudtuchù. Na sachi chamag, wi nitataru nanipud ta awi, sana kan mipaakammuwana. ²⁶Ngim ta sana, nipaakammu ta ailiili tan inyug-is chachi profetas ta awi, tan à Apudyus wi iniingkaw à ing-ingkana, siyan nangifilin à mifag-anà mamatayan na taku ta ailiili.

²⁷Ta à Apudyus wi araingan ta losan, machaychayaw à siyà ing-ingkana mipakapun Jesu Cristu! Amen.

Na Chamuy Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Corinto

1 ¹Susunud, saon à Pablo wi chinutukan Apudyus à man-apostoles Jesu Cristu. Ya annaya kò Sostenes wi osay sunudtauy mamati. ²Ad annay manurat-anin chiayuy maamuamung manaychayaw an Apudyus ad asnati Corinto. Piniliyan Apudyus chiayù takuna wi maapudyusan mipakapu ta pammatiyun Jesu Cristu, ya losan akoy taku ta luta wi nangapun Jesu Cristu wi Aputau losan.

³Sapay kuma ta fafadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu, ya farfaruwoncha kon somsomòyu.

Na Yaman Pablo Mipakapu Ta Mamatiyan An Cristu

Rom 1:8-15; Ef 1:15-23; Fili 1:3-11; Col 1:3-14

⁴Manyamayamanà an Apudyus mipangkop an chiayu kapu ta chakor wi fachangnan chiayu mipakapu ta namatiyanyun Jesu Cristu. ⁵Tan kapu ta nitimpuyukanyun siya, achun napatog wi imfinchisyunnan chiayu, tan nafadngan-ayuy makaawat ya mangisuplikar mipangkop an siya. ⁶Ad pummigsa kon pammatiyun Cristu wi intudtuchunin chiayu. ⁷Siyan maid achiyu inawat ta losani finchisyun Cristu ta maid pu mangkuranganyu ta sanay manguullayanyu ta mangulinan Jesu Cristu wi Aputau. ⁸Ad à Apudyus, papigsapigsaonan pammatiyu ingkanà anungus na padcha tapnu maid mapafasuranyu ta mangulinan Jesu Cristu wi Aputau. ⁹Mapipiyyar à Apudyus, wi siyan namilin chiayù makatimpuyug an Anàny Jesu Cristu wi Aputau.

Na Nakapsutan Na Timpuyug Chachi Mamati

1 Cor 3:3-9

¹⁰Susunud, mipakapu ta karobfongan na ngachan Jesu Cristu wi Aputau, chawatò an chiayu ta mantitimpuyug-ayu losan, ta

achiayu mansisina, tapnu man-os-ossaan kuman somsomòyu ya pangpangkoponyu. ¹¹Sachin ifilin-un chiayu, susunud, tan awad na imfakan na uchumi taku ta faryan Cloe wi man-asisukob-ayu. ¹²Tan na chingngor-u, mansafasafalin tàchoranyu, wi anan anun uchum, Pablon surutoncha, ad na uchum, Apolos anun surutoncha, ad na uchum ako, Pedro nu, na uchum ako, Cristu. ¹³Isù nasinasinà Cristu an chiayu! Annan sarudsuchò: Saoni Pablo lawan napatoy ta kros à namayad ta fasuryu? Winnu nafunyak-an ayù pasurut-u wi foon à Cristu?

¹⁴Manyamanà tan maid pu finunyakà an chiayu, naraksig cha Crispo an Gayo, ¹⁵siyan maid pu mangwanaanyu wi finunyakà chiayù pasurut-u. ¹⁶Oo, finunyakà uwa ko cha Estefanas wi simfaryan, ngim maid nin uchum à finunyakà. ¹⁷Tan foon pù piniyarà an Jesu Cristu à mamfufunyang, tan piniyarà an siyà mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an siya. Ad foon pu kò usarò na kinaraiing na taku wi mantudtuchu, ta siyan maawisan na takun natayan Cristu ta kros wi namayachana ta fasurtau.

Jesu Cristun Mail-an Na Mannakafalin Apudyus Ya Kinaraiingna

1 Cor 2:6-16; Jaime 3:13-18

¹⁸Na Mamfaruy Chamag mipangkop ta natayan Jesu Cristu ta kros, maid kutùna ta chachi takuy mifallu. Ngim an chitauy masaranknifan kapu ta namatiyantau, maawatantau wi na natayan Jesu Cristu, sachin mail-an na karobfongan Apudyus wi manaraknib an chitau. ¹⁹Ad sachi kon anan na niyug-is wi ukud Apudyus ta awi, wi anana,

“Chachailò na kinaraiing na naraing ta annay luta, ya ipailà wi maid silfin na naawatanchay inacharcha.”

²⁰Siyan maid iturung na kinaraiing na naraing ya naachar, ya uray ako chachi achichiskas ta annay luta. Tan imfafagkan Apudyus wi foon à ifilangnan amaschi tan maid pu silfin na amaschin siya.

²¹Tan na kinaraiing Apudyus, achina pu parufusan na taku wi mangwa ta masaranknifancha kapu ta kinaraiingcha. Tan na piona, masaranknifan yakan chachi mamati ta ukudna wi itudtuchuni, wi maid kutùna ta somsomò chachi achi pu mamati. ²²Maid pu kutùna ta somsomò na Judio tan pionchay awad mipailà kaskaschaaw à manuttuwaancha. Ya uray akon chachi foon à Judio, tan achicha pu patiyon na sinuman wi achi pu miyamfuruy ta kinaraiingcha. ²³Ngim uray nu amaschi, siya itudtuchunin natayan Cristu ta kros. Ad na Judio, larawwingonchan chongroncha, ad na foon à Judio, maid pu kutùnan chicha. ²⁴Ngim na losani piniliyan Apudyus à mantakuna, uray sikud wi Judio ya foon, maawatancha losan wi à Cristu wi itudtuchuni, siyan mail-an na mannakafalin Apudyus ya kinaraiingna. ²⁵Siyan na pinuranun Apudyus à masaranknifantau, naràraing nu kinaraiing na taku uray anan na uchum wi maid pu kutùna.

Ad na natayan Jesu Cristu, wi ananchay maid silfina, siya kon inyafak Apudyus ta losani karaingnan.

²⁶Susunud, achitau pu kuma maliwatan na kasasaadtau ta namiliyan Apudyus an chitauy namati, tan sin-ooosa kan chitau na annan laingnà mangifilangan na taku. Ya sin-ooosa kon annan saadna ya annan mafalinna. ²⁷Tan pinipilliyon Apudyus chachi anan na takuy maid silficha. Tan na puntilyana, mafainan à tapin na padchan chachi takuy mamas-om ta kinafalincha ya kinaraingcha. ²⁸Ad na osa koy puntilyan Apudyus ta namiliyana ta takuy nafafa ya maamsiw, ta awad mangipail-ana wi maid kutù na sinuy patpatkan na taku ta luta. ²⁹Ad siyan maid osà takù mafalini mansigsikuru ta sangwanan Apudyus tan maid ipas-arna! ³⁰Impailan Apudyus na kinaraingnan chitau ta nangifaunanon Jesu, ad iningwanan mitapiyantaun Jesu Cristu, tan impaalinà Jesu ad asnay luta ta matoy à fayad na fasurtau à masaraknifantau. Ad kapu ta natayan Jesu, siyan nacharusantau ya mafalin wi ifilang Apudyus chitau maid fasurtau siya. ³¹Siyan tuttuwan sachi niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Sinumani mamiyay mamaspas-ar, siya kuma ipas-arna afus na iningwan Apu Jesu.”

Na Mitudtuchu Mipangkop Ta Natayan Cristu

2 ¹Susunud, na ummalìyà ad asnat nangitudtuchuwan ta ukud Apudyus, ninarmà wi nangilawag wi maid pu inusar-ù naunog à ukud ya kinaraing wi isun na kinaraing na uchum. ²Tan pinuranù inwalin na losani awad an saon, ta siya kay itudtuchù afus na mipangkop an Jesu Cristu, sinchumallun natayana ta kros. ³Siyan na iningkawà an chiayu, namaypayogpokà ta ogyat-u tan kapu ta kinakapsut-u anà pun nu achiyà pu makàwa ta ipàwan Apudyus an saon. ⁴Ad foon pù awad inusar-uy nantudtuchù naunog à ukud wi isun na kinaraing na taku ta annay luta, tan na Ispiritun Apudyus, siyan nangicharan ta inug-ugkud-u kapu ta mannakafalinna. ⁵Siyan na namatiyanyu, kapu ta karobfongan Apudyus wi foon pù mipakapu ta kinaraing na taku.

Na Kinaraing Apudyus

Rom 11:33-36; 1 Cor 1:18-31; Jaime 3:13-18

⁶Ngim foon pù anà wi maid naunog à mitudtuchu ta mamati, tan nu tudtuchuwanni chachi naangsan na pammaticha, naunog na pinagtudtuchuni. Ngim na amaschi wi kinaraing, foon à miyisu ta kinaraing na taku ta annay luta winnu kinaraing chachi nangangatuy turay, wi mapapog. ⁷Tan na kinaraing wi itudtuchuni, siyan naunog wi puranun Apudyus mipangkop ta oyyoonay manaraknib an chitau, wi foon à impaakammun Apudyus ta taku ingkana ta sana. Pinuranunan sachi ta chaan pun na lufung màwaan. Ad na lisortana ko, na

machayawantaù tapin na padcha. ⁸Ngim na losani nangangatu wi turay ta annay luta, maid purus nakaawat ta sachi kinaraing Apudyus. Tan nu naawatancha, kapilitan wi achicha pu impailansa na achayawani Aputau. ⁹Ngim na sachi nàwa, sachin tummuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Na sachi foon à innil-ilan na taku ya maid chingchingngorcha, wi achicha pu ko nasnasmò, sachin insasagkanan Apudyus à para ta chachi mangay-ayat an siya.”

¹⁰Siyan na chachi foon à nipaakammu ta awi, impaakammun Apudyus an chitau, tan Ispiritunan nangipaakammu, tan akammuna losan, uray na naunog wi mipangkop an Apudyus. ¹¹Na aligna, maid osà takù mangakammu ta somsomò na furunna, tan siya kan afusi nangakammu tan siyan somsomòna. Ad isuna kon Apudyus tan maid pu mangakammu ta somsomòna naraksig na Ispirituna. ¹²Siyan an chitau, foon pù takun narpuwan na mangawatantau, tan narpu ta Ispiritun Apudyus wi impaalinay makarong-ag an chitau. Siyan mafalini maawatantaun mipangkop ta losani ifachang Apudyus an chitau.

¹³Siyan na losani itudtuchuni, foon à somsomòni ya kinaraingnin narpuwana, tan narpu ta Ispiritun Apudyus. Siyan isuplikarnin sachi mitudtuchu mipangkop an Apudyus ta takunay nakarong-akan na Ispirituna. ¹⁴Ngim na takuy maid na Ispiritun Apudyus an siya, achina pu maawatan na sinumani narpu ta Ispiritun Apudyus tan maid kutùnan siya. Tan na afusi makaawat ta amaschi, afus na takuy nakarong-akan na Ispiritun Apudyus, tan siyan mangipakaawat. ¹⁵Ad sinumani nakarong-akana, makailasin ta kinafaru ya kinarawing na losan. Ngim sinumani maid na Ispiritun Apudyus an siya, kapilitan wi achina pu maawatan na somsomò na mamati. ¹⁶Tan niyug-is ta ukud Apudyus wi,

“Sinun mangakammu ta somsomò Apudyus? Sinun makatudtuchun siya?”

Ngim an chitau, annan somsomò Jesu Cristu, tan nakarong-ag na Ispiritunan chitau.

Na Mansilfi An Apudyus

1 Cor 1:10-17; Ef 2:20-22; Heb 5:11-14

3 ¹Ngim susunud, uray amaschin intudtuchù an chiayu, achu kon achì pu itudtuchu, wi mitudtuchu kuma ta losani naangsan na pammatina. Tan foon à iparufusyun mangimanihuwan na Ispiritun Apudyus an chiayu. Siyan isuayù an-ananà wi malluki mamatin Jesu Cristu. ²Ad sachin achì pu nangitudtuchuwan ta naunog an chiayu, tan na iningkawà ad asnat isuayù anà wi sumusususu, wi achi pu makakog-ar ta man-amnuti maan. Ad issiyaayu kay ta sana wi isù an-ananà wi achi pu makaawat ta uchum. ³Tan siya kay iparufusyù mangimanihun

chiayun pion na long-agyu, tan man-asiapos-ayu ya man-asisukob-ayu, ad kapu ta amaschin kinasasaadyu sachin mangil-an wi isuyu chachi achi pu mamati. ⁴Isun na chachi uchum wi saon anun surutoncha, ad na uchum wi Apolos anun surutoncha. Sachin mangilasinan wi siya turachonyun achawiyian chachi achi pu mamati.

⁵Tan sinu Apolos? Ad sinu kò saoni Pablo à mansusubkanyu? Tan sanilu chiani kan Apudyus wi mansilfin siyà mamatiyanyu, wi waschi osan chiani oyyoonan afusi pàwan Apudyus an siya. ⁶Na miyalikana, isù saon na nangifunufun ta fuor ya Apolos na nansasayug, ngim Apudyus na nangipatufu. ⁷Ad na nangifunufun ya mansasayug, foon à napatpatogcha nu Apudyus wi nangipatufu. ⁸Maid pu nangkarasiyan na mangifunufun ta mansasayug, tan man-isucha an Apudyus, ad à tapin na padcha, kunkunaan Apudyus chicha insikun na ingwacha. ⁹Tan à chianin Apolos, man-asifachang-ani wi mangwa ta ipàwan Apudyus. Ad à chiayu, chiayun isù tarun Apudyus wi ipàwanan chiani.

Ad na osay aligna, isuayù foroy Apudyus wi impaitàchornan chiani. ¹⁰Ad kapu ta karobfongà wi inadchon Apudyus, isù naraingà wi nampatàchor ta sanati foroy wi nanarman na nangisaachà, ad na uchumi taku, chichan isù mangituruy wi mangkaob ta sachi illuki. Ngim waschi osa masapur inungnungnan oyyoona ta achi misafali. ¹¹Tan ilanyu, illaus Apudyus iningwan misaachana wi maid safali nu achi afus à Jesu Cristu, ad achi pu mafalin wi mab-os, tan maid uchum à misaachan na pammati nu achi afus à siya. ¹²Ad chachi mangituruy wi mangitudtuchu, mansabsafalin pinagtudtuchucha. Tan na miyalikan na uchum, isù falituk ya kambang ya man-anginay fatu na usaroncha ta mangkaofancha ta foroy tapnu mamfaru ya mannaynayun. Ngim na uchum, fafarangonchay mangkaob wi isù ayu ya kurun ya chakami na usaroncha. ¹³Tan na mangulinan Cristu wi siyan padchay manguisana ta losan, sachin mail-an na kinaustun na iningwan na waschi osa ta chachi nangwa, tan na mangipail-ana, isù sogkona losan à mail-an na mannaynayun ya foon. ¹⁴Siyan nu achi pu maskob na nakaob wi ustun nisaachana, kunkunaan Apudyus na nangkaob. ¹⁵Ngim na takuy maskob na iningwana, foon à kunkunaan Apudyus à siya. Masaraknifan ako kay, ngim isù naskob na foroyna wi long-agna kan inyawidna.

¹⁶Isù achiyu pu maawatan wi chitauy mamati, isù foroy chitaun Apudyus tan finumroy na Ispiritun Apudyus an chitau. ¹⁷Siyan sinumani takuy manachail ta foroy Apudyus, chachailon ako Apudyus à siya, tan naapudyusan na sachi foroyna. Ad maid uchum à isù foroyna nu achi chitauy mamati.

¹⁸Siyan, ilanyu ta achiyu turtulliyana na long-agyu. Tan nu awad mamiyar ta kinaraingna, wi sachin mamfaruwon chachi achi pu mamati, turtulliyana kan long-agna. Siyan masapur kuma wi ipafafanan

panunutna ta pàpàwatanan tuttuway kinarang wi marpun Apudyus, uray nu amsiwon na taku. ¹⁹Tan maid pu silfinan Apudyus na kinarang wi mamfaruwon chachi achi pu mamati. Isun na sachi niyug-is ta ukud Apudyus, wi anana, “Na sachi piyaron na taku wi kinarangcha, usaron ako Apudyus à mangafakanan chicha.” ²⁰Ad na osay niyug-is, anana ko, “Akammun Apudyus wi maid pu manturungan na somsomò chachi nan-araing ta annay luta wi achi pu mamati.” ²¹Siyan maid pu kuma sigsikuru wi awad anun naraing wi taku wi surutona, tan innadchon Apudyus à chiani losan à manturung an chiayu. ²²Ad na katuttuwaan, maid achina innadchon à manturung an chiayu, tan innadchonà saoni Pablo, Apolos ya Pedro, ya uray akon losani awad ta annay luta, ya isun akon mafiyakanyu ya uray na matayanyu, ya losani mipachas an chiayu ta sana ya uray à tapin na padcha, pinuranun Apudyus losan à manturung an chiayu. ²³Tan à chiayu, para an Cristu, ad à Cristu para an Apudyus.

Apostoles Cristu

4 ¹Ifilangyu kumà chiani wi apostoles à sanilun Jesu Cristu, wi impafiyang Apudyus an chianin mangipaakammu ta sachi chaan pù mipaakammu ingkana ta sana. ²Ad na kinapatog na sanilu wi awad na nipurang an siya, masapur wi managpati wi mangwa ta losani ifakan na apuna. ³Siyan kapu ta saniluwà an Jesu Cristu, achi pu asikasuwon na manguisanyun saon ya uray sinuy taku mipangkop ta mangwaà ta ipàwan Apudyus an saon. Ya uray akò saon, achi pu ko kuison na long-ag-u. ⁴Maid pu akammù à illachù, ngim uray amaschi, foon à sachin mangifaka wi awad winnu maid. Tan à Apudyus na afusi mangakammu, siyan ikadna kay wi manguis an saon. ⁵Siyan isuna ko, masapur achiyu karkaruwon wi manguis ta uchum. Tan siya uullayontaun ustuy timpun na makuisan na losan ta mangulinan na Aputauy Jesu Cristu. Tan na sachi, iparoswanan losani nitataruy oy-oyoon ya somsomò, ya uray akon losani tuttuway kakaran na somsomò. Ad sachin manayawan Apudyus ta waschi osay taku insikun ta tuttuway iningwacha.

⁶Susunud, imfakà losan chachi mipangkop an chianin Apolos à mangacharanyu kuma ta achiyu surngasingon na sachi niyug-is wi ukud Apudyus, “Achiyu chog-an na niyug-is.” Siyan achiyu kuma ipangatun osa à mangipafafaanyu ta osa. ⁷Tan sinun ipas-artau? Tan nu ad-achun maawatan na osa, foon pu ayà Apudyus na narpuwana? Tan losani karobfongantau, Apudyus na kattoi nangatod. Ad siyan, maid karobfongantau wi mangipas-ar ta uray sinuman.

⁸Isù nanapnok na somsomòyu wi maid kurang na akammuyu mipangkop an Apudyus. Tan isuayù ngummatu wi namfalin turay wi achiyu pù chiani masapur! Mamfaru kuma nu tuttuway turay-ayu, tan

nu sachi, makaturay-ani kon chiayu! ⁹Tan na somsomòu, isù namfalinon Apudyus chiani wi apostoles à kafafaan ta losan. Tan maam-amsiw-ani wi isuanì farud wi nasintinsiyaan à mapatoy à fuyaon na losani taku ya uray na aangheles. ¹⁰À chiani, kapu ta namatiyannin Cristu, ananchay ningning-ani. Ngim à chiayu, na ananyu naraing-ayu ta namatiyanyu! À chiani, nakapsut-ani, ngim à chiayu nanapnok-ayu nu ta karobfonganyu! Am-amsiwon na takù chiani, ngim nalispituayu nun chicha! ¹¹Uray na sana, makukullangan-ani ta masapurni wi maan ya mainum. Ya nakiskissay akon luputni, ad parpalikatan-ani ta chachi achi pu mamati, ya maid pu ustù ingkawanni. ¹²Ad mauungar-ani ko wi mallabfu ta masapurni. Ad nu maarwakan-ani, foon à songfatanni, ngim iluwaruwanni chicha. Ad uray nu maparpalikatan-ani, an-anusanni kay. ¹³Nu insurtuwon chiani, songfatannì mamfaru. Isuani kà kimmò wi mifallu, wi maid misilfiyana ta somsomò chachi maid pammatina.

¹⁴Foon à fumainanyun annay manuratà an chiayu, tan siya piò yakan matudtuchuwanyu wi isù chiayun an-ananàu wi ay-ayatò. ¹⁵Tan somsom-onyu, wi uray alifulifun chachi mangayyuwan ta pammatiyun Jesu Cristu, saon yakan afusi isù pinakaamayu tan saon na ummunay nangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag an chiayu. ¹⁶Siyan saoni isù amayu, chawatò an chiayu ta turachonyu kuman impappatì. ¹⁷Ad sachin nangifaunà an Timoteo ad asnat, wi ifilang-ù anàu wi ay-ayatò, tan mapiyar kapu ta pammatinan Aputau. Ad ipasasmònàn chiayun inyòoyà wi manurut an Jesu Cristu, wi miyamfuruy ta itudtutchù ta losani mamati ta ailiili wi ummayà.

¹⁸Awad na uchumi sigsikurun chiayu wi anancha pun nu achì pu umali fisitaon chiayu. ¹⁹Ngim nu parufusan Apudyus, achi pu mafayag ad ummaliyà ad asnat. Ad sachin mangakammuwà ta anchanati mamaspas-ar, nu awad tuwa karobfongancha winnu tupòcha kan manukuukud. ²⁰Tan na Manturayan Apudyus, foon pù inyùug-ugkuhtaun mipail-ana tan na man-iwaaran na karobfonganàn chitau. ²¹Ad sinun un-unnoyonyu? Nu umaliyà, omorà chiayù madisiplinaanyu, winnu ipailà yakan ayat-u ya sayaaw-u? Ikadyu kay wi mampili!

Na Kinarawing Na Osay Mamati

5 ¹Awad na chinamag-u wi màràwad asnat wi arwingan, tan uray chachi achi pu mamati maid oyyoonchà amasnat. Tan na chingngor-u, awad anun osan chiayu wi namros ta asawan amanà pigwa. ²Amaschin màràwan chiayud asnat, ad issiyay isigsikuruyun kinafaruyu? Ta mafainan-ayu kuma kapu ta sanati oy-oyoon na furunyu, ad paryawonyù siya ta achi miyaaslang an chiayu. ³⁻⁴Uray nu maichà pun ad asnat, isun yakà awachà wi nitatappin chiayu, tan som-osom-ò chiayu. Siyan kapu ta isù iingkawà an chiayu, ya

mipakapu ko ta karobfongà wi innadchon Aputauy Jesus, nar-us-u simsimò na oyyoonyuy manusa ta sanati nangwa ta sachi. Siyan nu maarus-ayu maamung, wi isù nakaamungà akon chiayu, amasan oyyoonyu mipakapu ta karobfongan Jesus wi awad an chitauy mamati: ⁵Ipurangyun Satan ta ikad Satan wi mamalikat an siya, ta nu waliwanan achawiyana mafalin wi masaraknifan nu mangulin à Apu Jesu Cristu.

⁶Siyan na annay isigsikuruyu wi chiayu kan ustu, amaschin mailana wi naillachuayu. Tan akammuyu met na sachi ukud wi anana, “Nu milauk na uray aiti yeast wi mampafotar, alinana losan.” ⁷Masapur aanonyun annati isù yeast, wi fasur, ta asin-ayu macharusan an Apudyus, tan amaschin masapur an chiayuy namatin Jesu Cristu. Tan à siya, natoy à namayachanan chitau, wi isù pannilu wi nichatun an Apudyus ta timpun na sachi Fiyastay Mammammoan. ⁸Siyan na annay mafiyakantau, man-awichantau kuman losani lawingi oy-oyoon. Ad ipapatitau wi mangwa ta ustu, ya mamangchon ta katuttuwaan wi maid miyaagwa ta somsomò!

⁹Na sachi osay surat-un chiayu, imfakà wi achiayu mifurfurun ta chachi makaààwa ta foon à asawana. ¹⁰Ngim foon pù anà wi achiayu mifurfurun ta chachi achi pu mamati, wi makachagchakas winnu marmarunuk winnu akkawan winnu manayaw ta sinan-apudyus. Tan in-inona man nu achiayu pun makafurfurun ta chachi achi pay masapur wi taynanyun annayay lufung! ¹¹Ngim na piò wi anan, achiayu kuma makafurfurun ta chachi mangwanan wi mamaticha ad siya oyyoonchan lawing wi isun na makaààwa ya marmarunuk ya manaychayaw ta sinan-apudyus, ya chachi koy man-osoosot ya sallimongan ya akkawan. Tan nu ananchay mamaticha ngim amaschin achawiyancha, uray okan achiayu makaan an chicha.

¹²⁻¹³Maid met karobfongantau wi manguis ta chachi taku wi foon pù tuttuway mamati, tan ikad Apudyus wi manguis ya manusan chicha. Ngim chitauy mamati, karobfongantau wi manguis ya mandisiplina ta osay furuntauy makaamuamung. Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “Paryawonyun lawing na oy-oyyoona an chiayuy maamuamung.”

Achi Pu Kuma Man-asicharum Na Mamati

1 Ped 2:19-20; 3:8-17

6 ¹Kaspangalikan nu awad mansusubkanyuy mamati, taayuko ko umoy manchichinnarum ta kuis wi foon à mamati ad foon pù anchachiyay susunudyuy mamati na umayanyu ta chicha kuman mangilintog? ²Achiyu pu aya akammu wi chitauy takun Apudyus, mitapitaun Cristu wi manguis ta losani taku ta annay lutà tapin na padcha? Siyan nu mitapitauy manguis ta losani taku ta annay luta, achiyu pu lawa karobfongan wi mangilintog ta kagkàit wi fanag wi achiyu pu mangkinnaawatan. ³Tan achiyu pu lawa

akammu wi mitapitau wi manguis ta uray chachi aangheles à tapin na padcha? Siyan nu uray aangheles na kuisontau, achi pu aya mafalin wi chiayun mangilintog ta uray sinumani problemayu ta annay luta? ⁴Siyan nu awad problemayu, apay iyoyyu ta chachi foon pù mamati wi maid karobfonganchay mangilintog an chiayuy mamati? ⁵Afafain na amaschi! Maid lawa osan chiayuy mamati nanakman à orognay mangilintog ta problemayu? ⁶Ad apay ing-ayu manchichinnarum ta chachi foon pù mamati, ta chichan mangilintog an chiayu!

⁷Na sanati manchichinnarumanyu, sachin mangipaila wi fuwatnan pammatiyu. Tan achi lawa un-unnoy nu anusanyun marukuwanyu ya masallutanyu? ⁸Ngim foon, tan mallilinnukuayu ya man-asisallut-ayu, ad sillumawing akon sachi tan susunudyuy mamatin mangwaanyu.

⁹Achiyu pu aya akammu wi chachi mangwa ta linuruku, achicha pu mitapi ta Manturayan Apudyus? Siyan ilanyu ta achiyu turtullian na long-agy, tan sinumani makaààwa, ya chachi manayaw ta sinan-apudyus, ya uray ako chachi managchakas ya chachi makaààwa ta akinlaraicha winnu fufai wi mangwa ta foon pu kumà màwa, achi pu mafalini mitapicha ta Manturayan Apudyus. ¹⁰Ya uray akon chachi akkawan, ya chachi mangkamkam, ya chachi sallimongan ya chachi narastug, achi pu ko mitapin amaschi ta Manturayan Apudyus. ¹¹Ad na katuttuwaan, amaschin achawiyen na uchum an chiayu ta sin-arkawan. Ngim na sana, nacharusan-ayu ta losani fasuryu, ya tin-on Apudyus chiayù mantakuna, ad kapu ta iningwan Apu Jesu Cristu ya karobfongan na Ispiritun Apudyus, mifilang-ayù maid fasurnan Apudyus.

Usaronyun Long-agyù Machayawan Apudyus

1 Tes 4:1-12

¹²Nu kaspangalikan awad mangwanan wi mafalin anuy oyyoonan sinumani piona tan foon à chachaani lintog na matungpar ta sana. Oo, ngim uray amaschi awad na màwa wi uray iparufus Apudyus, maid maiturungna tan chumachail. Siyan uray nu mafalini oyyoò na sinumani piò, achì pun tan nu iluwam na long-ag-u achiyà pu makatingngil. ¹³Ad nu kaspangalikan awad ako mangwanani, “Na maan, iningwan Apudyus à mapnokaan na fuwang, ad na fuwang, nàwà ingkawan na maan.” Oo, siya, ngim chumatong na mamagpakan Apudyus ta chachi losan. Ngim foon pù long-ag na miyalikana wi nàwa nun makaààwaan à mapnokaan na pipion na long-ag. Tan na annay long-ag, nàwà mansilfin Apu Jesu Cristu wi siyan mangayyuwan ta annay long-ag. ¹⁴Tan uray nu matoy na annay long-agtau, takuwon ako Apudyus kapu ta mannakafalinna wi isun na nanakuwanan Aputauy Jesu Cristu.

¹⁵Maid pu aya akammuyu wi nu namatitaun Cristu, tapin na long-agnà chitau? Ad, mafalin ayay iyamung na tapin na long-ag Jesus ta

puta? Achi pun! ¹⁶Ad maid pu aya akammuyu wi nu makaààwa na osay taku ta puta, namfalinchà os-osàani long-ag? Tan sachin imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop ta takuy mangasawa, “Na chuwa, mamfalini os-osàani long-ag.” ¹⁷Ngim sinumani intitipunnan somsomònna Apu Jesus, namfalíncha ko osa.

¹⁸Siyana nu amaschi, achiyu it-om na foon à asawayu. Na uchumi fasur, achicha pu chachailon na long-ag. Ngim sinumani mangit-om ta foon à asawana, siyana fasur wi manachail ta long-ag. ¹⁹Maid pu aya akammuyu wi na long-agtau, foroy na Ispiritun Apudyus wi inadchon Apudyus wi makarong-ag an chitau? Siyana foon pù chitaun ngin-uwa ta annay long-agtau tan à Apudyus na ngin-uwa ²⁰tan nginin-anà napatog. Siyana masapur usarontaun long-agtau machayawana.

Mipangkop Ta As-asawa

1 Tes 4:1-8

7 ¹Na sana, annay songfatà na chachi sarudsudyu ta nanuratanyun saon. Mipangkop ta as-asawa, nu achi pu mangasawan osay taku, ustu met. ²Ngim kapu ta ad-adchuwan na nakafasur wi makaààwa ta foon à asawacha, un-unnoy nu waschi osay larai ya fufai awad na asawana ta maid maawisanyù makafasuran. ³Ad na larai wi nangasawa, masapur ipiyarnan long-agnay ustuustu ta asawana. Ya uray akon asawanay fufai, masapur akoy ipiyarnan long-agnay ustuustu ta asawana, ta mat-opchay man-asawa. ⁴Tan na fufai wi nangasawa, foon à siyana ngin-uwa ta long-agna tan asawanan ngin-uwa. Ya isuna kon larai, foon pu kò siyana ngin-uwa ta long-agna tan asawanan ngin-uwa. ⁵Siyana chiayuy man-as-asawa, achi pu mafalin wi iyachiyun long-agyu ta asawayu, naraksig na man-amfuruyanyu à mangipapatianyuy malluwaru. Ad nu marpas na padchay nanturakanyu, ituruyyu kon achawiyanyuy man-asawa ta maid pu mangawisan Satan à fumasur.

⁶Na mangwanaà ta amaschi, foon pù anà wi masapur mangasawaayu, ngim ifakà ta maawatanyu wi maid arwingana nu mangasawaayu. ⁷Tan na katuttuwaana, piò kuma nu mafalini isuwonyù saon losan wi maid asawana. Ngim achifali tan akammù wi foon pù man-iisutau, tan nangkarakarasin lobfongtau wi inadchon Apudyus.

⁸Chiayuy chaan pù mangasawa ya chiayuy nafaru, amasnàn itudtuchù an chiayu wi un-unnoy nu achiayu mangas-asawa wi isun saon. ⁹Ngim nu achiayu pu makaiyattom, un-unnoyna nu mangasawaayu, tan un-unnoy na mangasawata nu iliglikatan iyaattom na pipion na long-ag.

¹⁰À chiayuy nangasawa, amasna kon tudtuchù an chiayu wi foon pù somsomòun narpuwana tan à Jesu Cristun nan-ukud: na fufai, achi pu mafalin wi isiyannan asawana. ¹¹Ngim nu isiyanna, masapur achi pu asin mangasawa. Ngim nu piona ko, mangulin ta asawana. Ad isun akon larai, masapur achina pu ko ichangan na asawana.

12-13 Chiayu koy nangasawa wi chaan pu mamatin aassawayu, annayan tudtuchù an chiayu, wi foon pù turuy na imfakan Apu Jesus tan narpu kay ta somsomòu: uray achi pu mamatin asawan na osa, nu pionay makaafroy an siya, masapur achina ichangan à siya. 14 Tan uray foon à mamatin asawan na osa, isuna ko kay ifilang Apudyus à siyà mafinchisyunan mipakapu ta pammatina. Tan nu foon pù amaschi, na an-ananàcha, isuchà anà na foon pù mamati. Ngim na katuttuwaana, imfilang ako Apudyus chichà mafinchisyunan wi isù anà na mamati. 15 Ngim kaspangalikan pion na achi pu mamati wi mangisiyan ta asawanay mamati, mafalin. Ad siyan mifilang na sachi mamati maid asawana. Amaschin màwa tan pion Apudyus wi maturnus kuman somsomòyu ta annay mafiyakanyu. 16 Tan chiayuy mamati, in-inon na manikurachuwanyu wi masaraknifan na asawayuy achi pu mamati, uray foon à isiyanchà chiayu?

Foon Pù Masapur Sukatan Na Takun Kinasasaadna Nu Mamati

17 Waschi osay mamati, masapur kuma wi ituruynan kinasasaadna ta namatiyana, tan sachin innadchon Apu Jesus an siya. Amaschi kon ifilin-u ta losani mamati wi maamuamung ta ailiili. 18 Siyan uray nu namarkaan na long-agnù Judio ta chaannu pù mamatiyan, foon pù masapur anaponan mangaanana ta markan na kina-Judiona ta sana. Ad nu foon à namarkaan na long-agna ta chaanna pù mamatiyan, foon pù masapur mamarkaan ta sana. 19 Tan achifali uray namarkaan-a winnu foon, tan foon à sachin napatog. Tan siya napatog na mangwaantau ta filin Apudyus. 20 Siyan sinumani kinasasaad na osay taku ta namatiyana, foon à masapur obsona ta sana. 21 Siyan nu kaspangalikan sanilua ta chaannu pù mamatiyan, achifali uray nu iturturuynu wi mansanilu. Ngim nu miparufus na manaynam ta kinasanilum, ustu met nu màwa. 22 Tan na sanilu wi mamati, masapur maawatana koy imparufus Apudyus ta kinasaniluna ta fasurna. Ngim na takuy foon à sanilu, nu mamatin Cristu, masapur akoy maawatana wi mansanilù siyan Cristu. 23 Nangina met na nangnginan Cristun chiayu, siyan siya kay kuman umapuwanyu wi foon pù takun ap-apuwonyu. 24 Siyan, susunud, nu sinun kinasasaadyu ta namiliyan Apudyus an chiayu wi mamati, iturturuuyu wi mangitimpuyug ta somsomòyun Apudyus ta losani oyyoonyu.

Tudtuchù Para Ta Chachi Chaan Pun À Mangasawa Ya Chana Nafaru

25 Na mipangkop ta chana chaan pun à mangasawa, maid pu maifakà à narpun Apu Jesus, ngim kapu ta achakunan saon mafalini piyaronà wi mantudtuchun chiayu. 26 Na somsomòu, mipakapu ta liglikat na sanay timpu un-unnoy nu achiayu pu mangasawa. 27 Ngim chiayuy nar-us nangasawa, achiyu somsom-on wi mangisiyan ta asawayu. Ngim an chiayuy maid asawana,

un-unnoy nu achiayu man-anap à asaw-onyu. ²⁸Ngim nu mangasawaayu, foon pun à fasurchi, ngim annan liglikatna ad sachin mangwanaà wi achiayu mangasawa, ta achiayu kuma makalikat ta sikud wi likat na man-asawa.

²⁹Susunud, na mangwanaà ta amasnan chiayu, foon à mafayag na ingkawantau ta annay luta. Siyan chiayuy lallarai wi awad na asawana, ipapatiyu kuma wi mangwa ta pion Apudyus wi isun akon anchanay maid asawana. ³⁰Ya uray ako chiayuy mansasàuy ya chiayuy naragsak, ilanyu ko ta foon à amaschin patkanyu. Ya uray ako chiayuy mallaraku wi awad na ùuwana, ilanyu ko ta foon à siyan patkanyu. ³¹Siyan uray sinun kinasasaadyu winnu fiyangyu ta annay luta ta sana, fayfay-anyu chachi tan achi pu mafayag ad chummatong na mapagpakancha losan.

³²Na piò kuma, achiayu pu malingaling mipangkop ta probleman na annay mafiyakan. Tan somsom-onyun larai wi maid asawana, nawaya wi manganap ta sinuy mamparagsakanan Apudyus, tan maid safali som-osom-ona. ³³Ngim na larai wi awad na asawana, maid uchum à somsom-ona nu achi mipangkop ta mafiyakan ta annay lutà mangiparagsakana ta asawana, ³⁴siyan isù nakogwan somsomòna. Ad uray akon fufai. Tan na fufai wi maid asawana, maid pu ko uchum à som-osom-ona nu achi afus na mangiparagsakanan Apudyus, tan siya kay pionan man-uwan Apudyus na losani long-agna ya somsomòna. Ngim na fufai wi awad na asawana, achun som-osom-ona wi mipangkop ta mafiyakana ta annay lutà mangiparagsakana ta asawana.

³⁵Na mangwanaà ta amasna, foon à mangipalità ta mangasaw-anyu, ngim afus na fumaruwanyu kuma. Tan na piò, ustuustun oyyoonyu ya inungnungyu kuma wi mangwa ta pion Apudyus wi maid malingalinganyu.

³⁶Mipangkop ta chana nantuturag wi man-asawa, ngim kapu ta likat na annay luta simsimòchay achicha pu ituruy, ustu met. Ngim nu achicha pu kay makatingngil ta long-agcha, wi asincha somsom-on na man-asaw-ancha, maid met arwingna ya foon pu kò fasur nu mangasawacha. ³⁷Ngim nu awad larai nakaturag wi mangasawa, ad mafalini makatingngil ta long-agna wi maid uchum à nangipapalit an siya wi somsomòna kay wi achi pu masapur mangasawa, un-unnoy na amaschi. ³⁸Siyan mamfarun mangasawa, ngim un-unnoy na achi pun.

³⁹Na fufai wi annan asawana, achi pu mafalini isiyannà asawana ad asin nangasawa. Ngim nu natoy na asawana, mafalin asin mangasawa, ngim masapur siya asaw-onan mamati ta mantimpuyugcha. ⁴⁰Ngim na somsomòu, un-unnoy nu foon pù asin mangasawa. Ad akammù wi miyamfuryu na somsomòu ta somsomò na Ispiritun Apudyus.

Mipangkop Ta Maan Wi Nichatun Ta Sinan-Apudyus

Rom 14; 1 Cor 10:23-30

8 ¹Annaya kon ifakà an chiayu mipangkop ta manganan ta maan wi nichatun ta sinan-apudyus.

Losantauy mamati, akammutaun katuttuwaan mipangkop ta sachi. Ngim an-annachantau kuma, tan awni ad nu na akammutau siya mangiturungantaun tumangsitan na somsomòtau, tan na ayattau ta uchum, papigpigsaoan pammatitau losan. Ad nu sachi, kapilitan wi anapontaun katurungan na pammatina. ²Tan na takuy mamas-om ta long-agna wi achu nun akammuna, sachin mangipail-ana wi tuttuway kurang na akammuna. ³Ngim na taku wi mangayat an Apudyus, siyan ipaakammun Apudyus wi takunà siya.

⁴Siyan na mipangkop ta manganan ta sachi maan wi nichatun ta sinan-apudyus: akammutau met wi foon pù tuttuwachay apudyus, tan akammutau wi os-osàan yakà Apudyus. ⁵Tan uray nu achun chayawoncha wi awad ad langit ya asnay lutà apudyusoncha ya ap-apuwoncha, ⁶akammutau wi os-osàan yakà Apudyus wi siyan Amatau wi nangwa ta asin chuwan, wi siyan puntus na annay mafiyakantau. Ya os-osàan akon Aputau wi siyà Jesu Cristu, wi mipakapun siya nàwa losan na sinuman ya nàwa kon makafiyakantaun Apudyus.

⁷Ngim awad na uchumi fufuruntau wi achicha pu maawatan na katuttuwaan na sachi tan impaingsachan chachi sinan-apudyus, siyan nimura ta somsomòcha wi tuttuway machayaw na manchatunancha. Ad na somsomòcha, nu anonchan sachi nichatun isù chayawoncha kon sachi sinan-apudyus. Siyan kapu ta sachi nimura ta somsomòcha, fasurcha an Apudyus nu anonchan amaschi. ⁸Ngim na katuttuwaan, foon à maan na mangipafaru winnu mamparwing ta somsomò Apudyus an chitau. Tan maid anana an Apudyus uray tipyontau winnu foon, tan maid iturung na maan ta pammati ya maid ako chachailonà pammati.

⁹Ngim masapur an-annachantaun wayatau, tan uray maawatantau wi maid arawingana an Apudyus mipangkop ta anontau, kattoi awad na arawingana nu siya lifukontaun pammatin na osay furun wi nakapsut na pammatina. ¹⁰Tan nu kaspangalikan na osay ait na maawatana, ya ilanà chiayu, wi isù ad-achun maawatanyu, wi siya mangananyun ikaw na sinan-apudyus, sachin tumurochan na somsomòna ad makaan akò siya ngim safalin mangiturungana, ad sachin fumasurana an Apudyus. ¹¹Siyan na lisortan na achuy maawatanyu, chinachailnan sachi furunyu, wi osay sunudyuy inyatoy Jesu Cristu na fasurna. ¹²Ad nu amaschin oyyoontau wi manachail ta pammatin na sunudtau nakapsut na pammatina, fumasurtau kon Cristu, tan iningwataun fummasuran na sachi sunudtau. ¹³Siyan an saon, nu fumasuran na sunud-un manganà ta maan wi nichatun ta sinan-apudyus, achì pu asin anon na amaschì ing-ingkana tapnu achì pu fumasuron na sunud-u.

Na Karobfongan Ya Fiyang Na Apostoles

2 Cor 11:7-11; Fili 4:15-18

9 ¹Saoni Pablo, saon na osay apostoles Aputauly Jesus, tan innilà à siya. Siyan maid nginlobfong wi manmanchar an saon nu achi afus

à siya. Ad à chiayuy mamatid asnat, chiayun fungan na mangwaà ta pion Jesu Cristu wi Aputau. ²Siyan uray nu achiyà ifilang à apostoles ta uchumi taku, ifilangà kuman chiayu tan na namatiyanyu siyan fungan na kinaapostoles-u.

³Siyan amasnan songfat-u ta chachi man-imfistikar ta kinaapostoles-u. ⁴Maid lawa karobfongà wi mapaanan kapu ta annay mantudtuchuwà? ⁵Ad nu awad asawà, maid pu ko lawa karobfongà wi mangaw-awit an siya ta sinumani mamfiyasyà, wi isun na inyòoyyan cha Pedro ya chachi uchumi apostoles, ya chachi koy susunud Aputauy Jesus? ⁶Winnu chiani kan Bernabe afus na masapur man-iwaar wi maid karobfonganni wi masupportaran? ⁷Somsom-onyuna, tan awad lawa innilayù surchachù ikadna kay mamayad ta kastun na kinasurchachuna? Winnu awad lawa mannarun à mammura ad achina pu anon na fungan na sachi immurana? Winnu awad lawa akammuyù mampapastor à mipalit na uminumana ta katas na katasona ta chachi pastorona?

⁸Ya foon pù afus na anchanay inyalig-un mamfasaran na amaschi, tan sachi kon anan na Lintog. ⁹Tan na sachi Lintog wi inyug-is Moses, anana, “Achiyu funguton na tupò na faka wi man-ilionyu ta mafalini mangan nu piona.” Ad, afus yakan fakà inukud Apudyus ta sachi imfakana? ¹⁰Foon, tan chitauy takun pionay ukuchon. Tan ilanyu, uray na mancharnò winnu man-ani, namnamaonchay awad na awatonchay namfannukancha ta fungan na sachi ingwacha. ¹¹Ad isuna kon chiani, tan chianin nangimura ta ukud Apudyus an chiayù makafiyakanyun siya, siyan foon à lawing nu apitonnin masapurni iyatakuni ta sana. ¹²Tan nu karobfongan na uchum wi marabfuwan an chiayu, achi sinchumallù chiani!

Ngim uray awad karobfonganni wi marabfuwan, achini pu ipapilitchi tan an-anusanni kan uray sinuy likat, ta maid mallasunyù achiyu pu manchongran ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu. ¹³Inaagkammuyu wi chachi man-iwaar ta Templo, maid uchum à mangar-ancha ta anoncha nu achi afus na maiyoy ta Templo wi maatod an Apudyus. Ya uray chachi mangkob ta sinumani michatun an Apudyus, makafingaycha ko ta putod na sogkoncha. ¹⁴Siyan isuna ko kan chachi mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag, tan imfilin Aputauy Jesus wi maid uchum à mangar-anchà iyatakucha nu achi afus na chachi mantudtuchuwancha.

¹⁵Ngim uray nu amasnat, chaan-u pu usaron na sachi wi karobfongà, ya achì pu ko isurat na amasna ta sana ta awad na mangilukiyanyu wi manangchanan an saon. Tan uray nu matoyà à fitil, achì pu ifakan labfù, tan na annay manginibliyà wi mantudtuchu, sanan mangiparagsak an saon. ¹⁶Maid karobfongà wi mangisigsikuru mipangkop ta annay mangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag, tan piniyarà an siyà

mangitudtuchu. Siyan kaasiyà tuwa nu achì pu itudtuchu! ¹⁷Nu narpu kay ta somsomòun annay mangitudtuchuwà, mafalini chawatò wi marabfuwanà. Ngim kapu ta Apudyus na nangipiyar ta sachin saon, oyyoò yakay wi maid pu ko somsomòu marabfuwan. ¹⁸Siyan sinun ustù labfù nù? Siya labfù yakan mamfaruy somsomòu wi michayawà kapu ta ilibli na mangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag, tan achì pu ipapilit na karobfongà wi marabfuwan kapu ta oy-oyyoò.

¹⁹Saon, maid pu nginsanilun saon, ngim namfalinò na long-ag-ù sanilun na losani taku tapnu isag achu kuman maawis-u. ²⁰Tan nu Judion mantudtuchuwà, itachun-u ta achawiyanchay Judio ta awad in-inò wi mangitudtuchu kuma ta mamatyancha. Siyan uray nu akammù wi foon pù masapur tungparò na Lintog Moses, tungparò ako kay tapnu chongronchan itudtuchù mipangkop an Jesu Cristu. ²¹Ad isuna ko nu mantudtuchuwà ta chachi foon à Judio, tan iwalin-un Lintog Moses ta itachun-u ta achawiyancha ta patiyonchan itudtuchù mipangkop an Cristu. Ngim foon pù anà wi foon à tungparò na lintog Apudyus, tan issiyay sursurutò na filin Cristu. ²²Ad isuna ko nu tudtuchuwà na chachi nangkurang na maawatancha, pàpàwatà chicha wi maid oyyoò à lawingoncha tapnu maawischa mipakapun saon ad pumigpigan pammaticha. Siyan uray sinuy karasin na taku, anapò na oyyoò wi mangitachun ta achawiyancha tapnu awad uchum à mangngor ta itudtuchù à masaraknifancha ko. ²³Amaschin oy-oyyoò, tan na piò yakay, mipagnopagnor kuman Mamfaruy Chamag, ya makauwaà ako ta lisortana.

²⁴Iyalig-un annay namatiantaù todtodchà. Tan akammutau wi nu awad todtodchà, ipapatin na losani makatodtodchà ta mangafak, ngim osa kan mangafak à makunkunaan. Siyan chitauy mamati, amaschi kuman oyyoontau wi mangipapati ta pammatitau ta awad arantaù kunkunatau. ²⁵Ngim masapur iwarangtaun sinumani mangipakapsut ta pammatitau, wi isun na oyyoon chachi makakunkuntis. Tan à chicha, disiplinaonchan long-agcha tan pionchay mangara ta kunkuna. Ngim na kunkuna, nàwà tufun yakan ayu wi mallasun maryawana. Ngim chitauy mamati, safalin kunkuna wi ipapuuttan aran, tan mannaynayun. ²⁶Siyan na oyyoò, ipapati wi mamammò ta mangafakà wi isun na makatodtodchà. Ya isuwà akò osay makasinsintuk wi tatanchaanà ta achi miyawas na sintuk-u. ²⁷Ad na oyyoò ako, titingngilò na pipion na long-ag-u ta foon pù sachin patkò, tan nu mantudtuchuwà ta uchum à masaraknifancha, siyan foon à miwalinà.

Warning Mipangkop Ta Manayawan Ta Sinan-Apudyus

Rom 14; 1 Cor 8; Heb 3:7-19

10 ¹Susunud, piò wi ipasasmò an chiayun sachi nàwa ta chachi aapputau ta awi ta lummayawanchad Egipto ta nangipuyutan

Moses an chicha. Tan na sachi, waschi osan chicha naalichungan ta lifuu wi chummàchàani wi insakanan Apudyus à mangipuyut an chicha ta umayanha. Ya losan cha ko chinadcharan na kawan na sachi ananchay Fayfay wi Mancharaag. ²Ad siyan chachi aapputau, isuchà nafunyakan ta sachi lifuu ya sachi fayfay à mail-ana wi summurutchan Moses. ³Ad losan cha ko innainnan na sachi maan wi imparoswan Apudyus, ⁴ya ininumcha kon sachi chanum wi narpun Apudyus wi imparoswana ta sachi fatù uminumancha, ad na kattoi miyalikan na sachi fatu, Cristu wi iniingkaw an chicha ta losani ummayanha. ⁵Ngim uray nu amaschin namadngan Apudyus an chicha, achun foon pù namtog an siya. Siyan chinusanà chicha, ad sachin nan-ootoyan cha ta charan.

⁶Ad, losan chachi nànwà, siyan man-acharantau kuma wi achitau pu maawis wi mangwa ta lawing wi isun na aapputau ta awi, ⁷ya ta achitau pu ko chayawon na sinan-apudyus wi isun na iningwan na uchum. Tan na niyug-is wi iningwacha, anana, “Tummùchun takuy nanganangan ya umminuinum ta sachi inchatuncha ta sinan-apudyus, ad narpascha pun, achu kon akakaisaw wi ing-ingwacha.” ⁸Achitau pu ko kuma oyyoon na isun na iningwacha wi makaàwacha ta foon pù asawacha. Tan na namingsani nangwaan na uchum ta amaschi, natoy na chuwapuru ya turuy lifuy taku ta osay padcha. ⁹Siyan achitau ko padpachason à Apudyus, tan sachi kon iningwan na uchum ta namingsan, ad nan-ootoycha losan ta nangobfan na urog an chicha. ¹⁰Ya achitau pu kuma ngumuynguytungut kapu ta sinumani malikatantau, wi isun na ingwan chachi uchum ta awi, ad na chusacha, pinatoy na anghel chicha.

¹¹Nàwà losan chachi mansarmingantau taku ta pinagchusan Apudyus ta lawing, ad niyug-isca kò man-acharantau natattaku ta sana, tapnu mawarningantau, tan chanchanin pagpag na losan.

¹²Ad, sinumani mangwanan wi napigsan pammatina, masapur man-an-annad ta achi fumasur. ¹³Ad maawatanyu kuma wi losani iyawis Satan à manallutnan chitau, kakangayna kay wi mipachas ta losani taku. Ngim mapiyar à Apudyus, ya impustanay achina pu parufusan na napigsay sallut wi foon à kayata. Tan na timpun na masallutantau, adchonon kinapigsatau ya karobfongantau wi umisì ta amaschi ta awad in-inontauy mangilisi ta sallut Satan.

¹⁴Siyan, susunud wi ay-ayatò, man-awichanyu kuman manayawan ta sinan-apudyus. ¹⁵Akammù wi nanakman-ayu, siyan sosom-onyu kuman annayay ifakà. ¹⁶Ta somsom-onyuna, nu makaantau ta sachi Mammammoan an Apu Jesu Cristu, maamungtau wi manyaman an Apudyus ad makainumtau ta fayas à mangamfuruyantau ta milàamantau ta nifufuan na charan Jesu Cristu à macharusan na fasurtau. Ad na sachi koy maan wi pinakarong-agna, nu napotpotlà ya nakaantau, sachi kon mangifaka wi milàamtau ta natayana ta kros. ¹⁷Ad kapu ta os-osàn

na maan wi siyà Jesus, siyan uray nu achutau, isutaù os-osàani long-ag mipakapu ta os-osàani anontau.

¹⁸ Siyan mafalini iyisutau ta achawiyana na Judio, tan nu awad makaan ta sachi wi nichatun an Apudyus, siyan mangipaila wi mitapicha ko wi manayaw an siya.

¹⁹ Sinun pion na sachi imfakà wi anan? Foon pù anà wi awad mannakafalin na sinan-apudyus wi chayawoncha, ya foon pù ko anà wi awad mamfaru winnu lawing ta sachi ichatuncha. ²⁰ Ngim na piò wi maawatanyu kuma, maid uchum à manchatunan na chachi foon pù mamati nu achi afus na aran wi foon pù Apudyus. Siyan achiayu makaan ta amaschi, tan lawingò wi makatimpuyug-ayu ta aran. ²¹ Tan achi pu mafalin wi makaan-ayu ya makainum-ayu ta sachi Mammammoan ta natayan Apu Jesus nu makaan-ayu ya makainum-ayu ko ta sachi machayawan aran. ²² Tan nu paaparonyù Apudyus, paog-otonyu kà siya. Ad, naos-oschor-ayu nu siya, ta mafalin achina pu chiayu chusaon?

²³ Nu kaspangalikan awad na mangwanani, “Nu mamatita, miparufusta mangwà farangna tan foon pun à sachi lintog na matungpar ta sana.” Oo, siya, ngim foon pù mamfarun losani oyyoon, tan awad na oyyoon wi maid pu ifachangna ta furunta, tan chumachail, ya awad akon oyyoon wi foon à papigsaonan pammati tan pakapsutona. ²⁴ Siyan na oyyoontau kuma, waschi osa somsom-onan fumaruwan na fufurunna wi foon pu kà fumaruwan na long-agna.

²⁵ Mafalini anonyun sinumani mailaku wi ischa ta market wi maid sarusarudsud, ta achi maallilaw na somsomöyu. ²⁶ Tan anan na ukud Apudyus, “Losan na sinumani awad ad asnay luta, uwan Apudyus tan iningwana.”

²⁷ Nu ayakan chiayu ta chachi foon à mamati wi umoy makaan an chicha, ing-ayu nu pionyu, ad losani ipasangucha, anonyu wi maid imuimus nu naichatun winnu foon ta mamfarun mangananyu. ²⁸⁻²⁹ Ngim nu kaspangalikan awad mangwanani naichatun na sachi anonyu, achiyu anon ta fumaruwan na nangifaka. Tan uray nu maawatanyu wi mafalin anonyu tan maid met adchonà lawing ta long-ag, achiyu ko kay anon tan sachin machisturfuwan na somsomò na sachi furunyuy nangifaka wi naichatun. Ngim nu awad mangwanan ta somsomòna wi, “Oo, ngim apay natpatog na kinakapsut na somsomò na furun-u wi sachin manipod ta manganà ta sachi akammù wi mafalini anò? ³⁰ Tan nu manyamanà an Apudyus machillawà lawa ta manganà ta sinumani inyaman-u?”

³¹ Ngim na ifakà an chiayu, na losani oyyoonyu, oyyoonyù machayawan Apudyus, wi uray mangananyu ya uminumanyu. ³² Ya an-annachanyu ta achiyu oyyoon na machismayaan na uchum, uray Judio winnu foon, ya uray akon losani susunudtauy mamatin Apudyus. ³³ Tan amaschi kon oy-oyyod, wi na losani oyyod, an-annachà ta nu mafalin,

maid kuma parwingò à somsomò na uray sinuy taku. Siyan foon yakà fumaruwà na som-osom-ò tan siya kay anapò na fumaruwan na losan ta masaraknifancha ko kuma.

11 ¹Siyan turachonyu kuman annay achawiyà tan turachò akon inyòoyoan Cristu.

**Na Mangafungusan Na Fubufai Ta Urucha Nu Maarus Maamung Wi
Manayaw An Apudyus**
1 Cor 14:33-36

²Mamfaru tuwan inyòoyayuy mammammò an saon ya mamtokanyu ko ta chachi intudtuchù an chiayu. ³Ngim awad akon osay piò wi maawatanyu wi à Apudyus, karobfonganay mangituray an Cristu, ya à Cristu, karobfonganay mangituray ta losani lallarai, ad na larai, karobfonganay mangituray ta asawana. ⁴Siyan nu awad larai malluwaru winnu mangipaakammu ta ukud Apudyus nu maarus-ayu maamung, masapur wi maid afungus ta uruna, tan nu awad, isù afungusan mangap-apuwanan Cristu. ⁵Ngim na fufai, nu siyan malluwaru winnu mangipaakammu ta ukud Apudyus ta maarusanyu maamungan, masapur kumay man-afungus, tan nu maid, isù achina pu iyamfuruy ta karobfongan na asawana. Ad afafain na amaschi tan man-isun mafainan na maid pu afungusna ta nampapungak. ⁶Siyan nu kaspangalikan achi pu man-afungus na fufai, un-unnoy nu mampapungak. Ngim kapu ta afafain nu mampapungak na fufai, un-unnoy na afungusan uruna. ⁷Ngim na larai, achi pu kuma man-afungus, tan siyan mansarmingan ta itchuran Apudyus ya kinaap-apuna. Ngim na fufai, mansarminganan kinaap-apun na larai. ⁸Ya mailan kinaap-apun na larai tan na nangwaan Apudyus ta taku, foon à fufain narpuwan na larai tan larain narpuwan na fufai. ⁹Ya foon pu kò siya ingwan Apudyus na larai mamfurun na fufai, tan ingwanan fufai mamfurun na larai. ¹⁰Ta manuttuwaan akon aangheles ad langit, masapur man-afungus na fufai mangipail-ana wi karobfongan na larai wi mangituray an siya. ¹¹Ngim uray amaschi, chitauy mamatin Apu Jesus masapur man-asifachangtauy larai ya fufai, tan na larai, masapurnan fufai, ad na fufai, masapurna kon larai. ¹²Tan uray nu larain narpuwan na fufai ta chamu, fufain mangiyanà ta larai ta sana. Ad à Apudyus, siyan narpuwan na losan.

¹³An chiayu, mamfaru lawan mangil-anyu ta fufai wi malluwarun Apudyus ta maamunganyu nu maid pu afungus na uruna? ¹⁴Ad kangayna ko ta losani taku wi akus-un nu anchuanchun fuè na larai, ¹⁵ngim sachin ustuy mangipafaru ta fufai. Tan na fuèna, naatod an siyà isù afungus na uruna. ¹⁶Ngim nu awad mansusukob mipangkop ta anchanay ifakà, maid safali isongfat-u tan sachin itudtuchuni losan wi apostoles. Ad sachi kon achawiyen losan chachi uchumi mamati wi maarus maamung ta ailiili.

Mipangkop Ta Mammammoan An Apu Jesus

¹⁷Annaya kon itudtuchù an chiayu mipangkop ta annati oy-oyyoonyu wi foon à ustu, tan na maamuamunganyu nu, ad-achun lawing wi lisortana nu mamfaru, siyan achì pu chayawon à chiayu. ¹⁸Tan chinamag-u wi nu maarus-ayu maamung wi manayaw an Apudyus, man-as-asingwaayu wi maid timpuyugyu. Ad isù tuttuwaò ako. ¹⁹Ngim uray nu man-as-asingwaayu, tan amaschin mail-an na kinaustun na pammatin na uchum. ²⁰Tan nu maarus-ayu maamung wi mangan ta Mammammoan ta natayan Apu Jesu Cristu, lawing na achawiyanyu tan foon pù Mammammoanyun ustuy pangkopyu, ²¹tan mabsukanyu kay. Tan na mangananyu, umunan uchum mamfusug ta ichatongcha, ad maid anon na uchum, siyan nafitilcha. Ad mansallimong na uchum. ²²Apay amasnat na oy-oyyoonyu? Maid lawa fororooyù mangananyu ya uminumanyu? Tan ipàpailayu wi maid lispituyu ta chachi mitapi wi manayaw an Apudyus, ya achiyu pu ko somsom-on na chachi maid mafalincha, wi ifafainyù chicha. Ad, ananyu pun nin nu mamfarun somsomòu ta sanati oy-oyyoonyu? Ngim foon met!

²³À Aputauy Jesu Cristun nangitudtuchun saon ta sachi intudtuchù an chiayù oyyoonyu kuma. Tan na nanganancha ta sachi lafi wi chaampunan Jesus mififikan, innaranan tinapoy ²⁴ad nanyaman an Apudyus. Ad pinotpotlàna ad innadchonon chicha, wi anana, “Sanan long-ag-u wi michatun à mangilisin chiayu. Anonyunà mangiyakasmooanyun saon.” ²⁵Ad isun akon iningwana ta narpasancha nanganan, wi innarana kon sintasay fayas, ad anana, “Na annay fayas, siyan singyar na àooyyay turag Apudyus ta takuna, ad na charà nu matoyà, siyan matuttuwaan na sachi turag. Ad nu inumonyun amasna, oyyoonyù mangiyakasmooanyun saon.”

²⁶Siyan, susunud, na mining na sachi, na losani mangwaanyu ta amaschi wi mangananyu ta sachi tinapoy ya uminumanyu ta sachi fayas, siya tàchoranyun natayan Apu Jesu Cristu, ad amaschi kuma kon oy-oyyoonyu ingkanà mangulinana.

²⁷Siyan kapilitani nu awad takù mamafarang wi makaan ya makainum wi foon pù iyafainnan long-ag Apu Jesus ta natayana ya nifufuan na charana, kapilitan wi fasurnan amaschi an Apudyus. ²⁸Siyan, waschi osa masapur imfistikarona kuman somsomòna unaon achiwot makaan ya makainum ta Mammammoan ta natayan Jesus. ²⁹Tan nu achina pu somsom-on na kinapatog na long-ag Jesus ad nakaan ya nakainum ako kay ta Mammammoan, makafasur ad ochasanan machusaanan Apudyus. ³⁰Ad sachi kon pangkop na achun nasakit an chiayu ya achu kon nakapsut na long-agcha, ya siya kon natayan na uchum. ³¹Ngim nu unaontau yan imfistikaron na somsomòtau ta mampacharustau

achitauwot makaan, achi chitau chusaon an Apudyus. ³²Ad nu imfistikaron chitau kon Apudyus disiplinaon chitau kon siya, sachin mangitudtuchuwanan chitau wi mangimanman ta oyyoontau ta achitau pu mitapi ta kachusaan na achi pu mamati.

³³Siyan, susunud, nu maarus-ayu maamung wi mangan ta Mammammoanyun Apu Jesu Cristu, masapur man-uuray-ayu. ³⁴Ad nu kaspangalikan awad na nafitil, umuna kuma mangan ad foroycha achiwot umoy makaan ta Mammammoan ta achi chiayu disiplinaon an Apudyus nu maarus-ayu maamung. Ad na mipangkop ta uchumi ifakà an chiayu, awni ta umaliyà ad asnat.

Na Mangkarakarasi Wi Karobfongan Wi Adchon Na Ispiritun Apudyus
Rom 12:6-8; Ef 4:11-15

12 ¹Siyan na sana, susunud, piò wi ipakaawat an chiayun mipangkop ta mangkarakarasi wi karobfongan wi adchon na Ispiritun Apudyus an chitau, ta maawatanyu kuma. ²Tan akammuyu met wi na chaanyu pu mamatiyan, naturtullian-ayu tan chinaychayawyun chachi sinan-apudyus wi uray maid fiyagcha, ngim naawis-ayun chicha. ³Ngim na sanay namatiyanyun Jesu Cristu, safali. Siyan masapur maawatanyu wi na takuy naadchan à Ispiritun Apudyus, achina pu arwakan à Jesus. Ya maid pu ko takù mangwanani Jesus na umapuwana nu foon pù ipasasmò na Ispiritun Apudyus an siya.

⁴Uray nangkarakarasin maatod an chitau wi karobfongan, os-osàan yakan marpuwancha wi siyan Ispiritun Apudyus. ⁵Ya uray nangkarakarasi kon inyòoyyatau wi mansilfin Apudyus, os-osàan yakan mansilfiyantau losan wi siyà Apu Jesu Cristu. ⁶Ya uray nangkarakarasi kon lobfong wi mangwa ta pion Apudyus, os-osàan yakan mangatod ta pigsan na losani taku, wi siyà Apudyus.

⁷Waschi osan chitauy mamati, iingkaw na karobfongan na Ispiritun Apudyus à mangiturung. ⁸Tan na uchumi mamati, inadchan na Ispiritun Apudyus à laing à mangicharan ta ukud Apudyus. Ad na uchum, naadchancha kò laing à mangawat ta sachì manudtuchuwanan ko ta uchum. ⁹Ya awad akon uchum wi naadchan à napigsay pammati, wi isuna koy Ispiritun nangatod. Ad na uchum, naadchanchà karobfongan wi mangaan ta sakit. ¹⁰Ad na uchum, inadchan na Ispiritun Apudyus à karobfongan wi mangwà kaskaschaaw. Ad na uchum, naadchanchà karobfongan wi mangipaakammu ta sinuy pion Apudyus wi paakammu. Ya awad akon uchum wi naadchan à kinaraing wi mangilasin nu Apudyus na narpuwan na sinumani karobfongan winnu aran na narpuwana. Ad inadchan akon Ispiritun Apudyus à karobfongan na uchum à makaukud à safali wi ukud wi achicha pu maawatan ya foon pu kò inacharcha. Ad naadchan akon uchum à karobfongan wi

mangisuplikar nu sinun mining na amaschi wi ukud. ¹¹Losan na amaschi wi karobfongan, maid safali narpuwancha nu achi afus na Ispiritun Apudyus. Inadchanan waschi osay namatì sinun pionay adchon ta anchanaya.

Uray Nangkarakarasin Partin Na Long-ag, Os-osàan Ako Kay
Rom 12:4-6; Ef 4:11-16

¹²Na long-agtauy taku, achun partina ngim os-osàan ako kay wi long-ag. Ya isun akon chitauy mamati, wi uray achutau, isutaù os-osàani long-ag, wi long-ag Cristu. ¹³Tan an chitauy mamati, awad na Judio ya foon, ya awad na sanilu ya foon, ngim nifunyang an chitau losan na os-osàani Ispiritun Apudyus. Siyan nafunyakantaù os-osàani long-ag Jesus, ad nakarong-ag akon Ispiritun Apudyus ta waschi osan chitau.

¹⁴Man-alikà ta maawatanyu. Na long-ag na taku, achun partina ta awad in-inonay mangwa ta oyyoona. ¹⁵Siyan nu kaspangalikan anan na iki, “Kapu ta achiyà pu makàwa ta oyyoon na ima, foonà pù ustuy partin na long-ag.” Ngim mafalin lawan amaschi? Foon, tan uray achi pu makàwan iki ta oyyoon na ima, masapur na long-ag na sachi iki. ¹⁶Ad nu anan akon inga, “Kapu ta achiyà pu makaila, foonà pù ustuy partin na long-ag.” Ngim foon pu ayà masapur na long-ag na inga? Ngim masapurna met. ¹⁷Tan nu kaspangalikan losan ata na long-ag, sinun manchongor ta mifaka nù? Ad nu losan inga, sinun mansungsung nù? ¹⁸Ngim mamfaru tan iningwan Apudyus na partin na long-ag à nangkarakarasi wi ikad na piniyana. ¹⁹Tan nu os-osàan yakan partin na long-ag, ustuustuy long-ag lawan amaschi? ²⁰Foon! Tan na long-ag, nangkarakarasin partina ta nu man-am-amungcha losan, mamfalin osay long-ag.

²¹Siyan achi pu mafalin wi mamaspas-ar na ata wi mangwanan wi foon pu nù masapurnan fachang na ima, tan masapurna met laing! Ya uray akon uru, tan foon pu kò mafalin wi mamaspas-ar wi mangwanani foon pu ko nù masapurnan iki, tan masapurna met laing! ²²Tan na katuttuwaana, chachi partin na long-ag wi isù kafafaan wi isù maid iturungna, isag ako masapur na amaschi. ²³Ad chachi partin na long-ag wi anantauy maid ustù misilfiyancha, chicha met laing na isagtau laraman. Ya sinchumallun chachi partin na long-ag wi mifain wi achi pu kuma maila, chichan narmanarmantauy manilup ta matab-unan. ²⁴Ngim chachi partin na long-ag wi mamfarù maila, achitau pun met tab-unan tan foon à masapur. Nantiptipunon Apudyus na losani partin na long-ag tapnu chachi isù foon à napatog, chichan isagna pararam. ²⁵Amaschin ingwan Apudyus ta mantitimpuyug na losani partin na long-ag ta man-asilaramcha. ²⁶Siyan nu masakafan na osay partin na long-ag, masakafancha losan. Ad nu machayaw na osay partin na long-ag, makaragsakcha losan an siya.

²⁷Maid uchum à pion na annay inyalig-ù ukuchon nu achi afus à chitauy mamati, tan isù chitaun long-ag Jesu Cristu wi partinà chitau losan. ²⁸Ad nantitimpuyukon Apudyus chitaù osay long-ag wi nangkarakarasin impafiyangnan chitau. Tan na chamuy chinutukana, chachi nan-apostoles. Ad na miyagwa, chachi namprofeta wi nangifagfaka ta pion Apudyus wi ipaakammu. Ad na miyatlu, chinutukan Apudyus na mangitudtuchu ta ukudna. Ya awad akon chachi naadchan à karobfongan wi mangwà kaskaschaaw, ya awad akon chachi naatod na karobfonganchay mangaan ta sakit. Ya awad akon uchum wi naadchan à karobfongan wi tumuturung, ya awad na uchum wi naadchan à karobfongan wi mangipangpangu ta mamati, ya awad akon chachi naadchan à karobfongan wi man-ukud à safalì ukud wi achicha pu maawatan. ²⁹Siyon foon à apostoles na losani mamati, ya fooncha pu kò losan profeta winnu mantudtuchu. Ya foon pu kò karobfongan losan na mamati wi mangwa ta kaskaschaaw ³⁰winnu mangaan ta sakit ya uray man-ukud à safali wi ukud wi achicha pu maawatan, winnu mangisuplikar ta sachi ukud. ³¹Siyon waschi osa talikakayana kuman sinuy napatog wi karobfongan wi adchon na Ispiritun Apudyus an chitau.

Ngim awad akon osay ifakà wi napatpatog ya farfaru nu chachi uchum, siyan talikakayanyu wi siyan ayat.

Ayat Na Apatkan Ta Losani Karobfongan Wi

Adchon Na Ispiritun Apudyus

Juan 13:35; 1 Juan 3:11-18; 4:7-21

13 ¹Uray nu kaspangalikan awad karobfongà wi man-ukud à uray sinumani ukud na taku ya uray ukud akon aangheles, ngim nu maid ayat-u ta asintatakù, maid silfin losan na amaschi tan isuwà yakà lata wi kangkangkangoncha winnu uchumi angangaliwngiw na kingana. ²Ad uray nu kaspangalikan awad karobfongà wi mangipakaawat ta ukud Apudyus wi ipasasmònán saon, winnu awad karobfongà wi mangifaka ta losani chaan pù maakammuwan ad asnay luta, winnu karobfongà ta maawatà na losani somsomò Apudyus, ya uray nu napigsan pammatì wi mafalin-u atunon na filfilig ta luwarù, ngim nu maid ayat-u ta asintatakù maid pu silfin na amaschi karobfongan. ³Ad uray nu kaspangalikan adchò losan na ochon-u ta chachi maid mafalinna, ad uray nu iyatoy-uy mangipapati wi sumurut an Apudyus, maid kattò iturungnan saon nu maid pu ayat-u ta asintatakù.

⁴Ngim na takuy awad na tuttuway ayatna ta asintatakuna, foon à mallasun maaminan na anusna tan masmasayaaw, ya achi pu ko maapos ya foon pu kò mamaspas-ar. ⁵Na takuy awad na tuttuway ayatna, maid tangsitna ya foon pu kò kinot, ya achina pu ko ipapilit na fumaruwan na long-agna. Ya foon pu kò mallasun umog-otana. Ya achina pu ko som-

osom-on na lawingi iningwachan siya. ⁶Ad ako, lawing na somsomòna nu awad ilanà mangwà lawing, ngim lagragsakonan katuttuwaan. ⁷Na takuy ustun ayatna ta asintatakuna, maanusanan losani mipachas an siya, ya ipaoyna kò mamfarun puntilyan na furunna ya namnamaona ko wi oyyoonan ustu, ya foon pu kò ngumayan somsomòna ta losani malikatana.

⁸Achi pu mapagpag na ayat. Ngim na losani karobfongan wi adchon Apudyus ta taku, awad na mapagpakancha. Isun na sachi karobfongan wi mangifaka ta sinuy ipaakammun Apudyus, mapagpag chachi tan chumatong na timpunay achicha pu masapur. Ad na karobfongan ako wi mangiyukud ta safali wi ukud, mapagpag akon amaschi, tan foon pù kanayun masapur. Ya uray akon kinaraing na chachi mangawat ta achu, mapagpag ako. ⁹Tan foon à wachawad na naatod an chitau wi kinaraing ya uray akon karobfongantau wi mangipaakammu ta ukud Apudyus. ¹⁰Ngim nu chumatong na wachawachanan chitau wi maid kurangna, miwalin losan na chachi foon à wachawad, tan foon à masapur ta sachi.

¹¹Iyalig-un afan-og, tan na afan-og-u, inan-annà na ingkigkingà ya insossomsomòu ya uray akon mangwaà ta sinumani màwa. Ngim na sanay chummakrà, inaan-u losan na inan-annà tan akammù na oy-oyyòò ta sana.

¹²Na osa koy aligna, foon à isag narawag na maawatantau ta sana, tan isun na mallachawanan ta man-uchafu wi sarming wi foon à isag maimatunan. Ngim à tapin na padcha wi mansinnakungantaun Apu Jesus, ad isag narawag na mangil-antaun siya. Na sana, ait yakan akammutau, ngim à tapin na padcha, achun mangakammuwantau ta sinuman, wi na miyisuwana, isun na kinarawag na mangil-an Apudyus an chitau.

¹³Siyan afus na turù mannaynayun an chitau. Na osa, siyan pammatitaun Apudyus, ad na miyagwa, namnamatau mipakapun Jesu Cristu, ad na miyatlu, siyan ayat wi apatkan an chicha losan.

Mipangkop Ako Ta Karobfongan Wi Adchon Na Ispiritun Apudyus

14 ¹Siyan, ipapatiyu wi mangay-ayat ta asintatakuyu. Ya talikakayanyu kuman chachi karobfongan wi adchon na Ispiritun Apudyus, sinchumallun sachi karobfongan wi mangifaka ta pion Apudyus wi ipaakammu. ²Achiyu patkan na karobfonganyu wi man-ukud ta safali wi ukud wi achiyu pu maawatan, tan nu amaschin iyukudyu, foon pù takun makaukuchanyu tan à Apudyus yakay ya foon pù maawatan na taku, tan na ipaukud na Ispiritun Apudyus an chiayu, achi pu makaakasmò na taku. ³Ngim na takuy awad na karobfongana wi mangifaka ta pion Apudyus wi ipaakammu, chakor na fachangna ta taku tan maawatanchan ukuchona. Siyan pumigsaan na pammaticha ya

masorkakancha ko, ya maturungancha ko nu awad likatcha. ⁴Ngim na takuy mangiyukud ta safali wi ukud, afus yakan long-agnà mafachangan. Ngim na takuy mangifaka ta pion Apudyus wi ipaakammu, siya fadnganan losani mamati.

⁵Piò kuma wi losani awad na karobfonganyuy man-ukud à safali wi ukud, ngim sin-umisag na maryachà nu losan kuma wi awad na karobfonganyu wi mangitudtuchu ta sinuy pion Apudyus wi ipaakammu ta taku. Tan napatpatog tuwan karobfongan wi mantudtuchu nu man-ukud à safali wi ukud. Ngim mamfaru ko kan man-ukud à amaschi nu awad mangisuplikar ta mining na sachi ukud wi anan à mafadngan kuman losani mamati.

⁶Siyan, susunud, sinun silfin na umaliyà ad asnat nu man-ukuchà à safali ukud wi achiyu pu maawatan? Awad lawa ifachang na umaliyà an chiayu? Maid, naraksig na mangitudtuchuwà an chiayu ta chachi impaakammun Apudyus an saon, winnu uchumi impakaawatna, winnu uchumi akammù wi ukudna, ad siyan mafadnganyu.

⁷Isun na sagkaypu winnu urfit, nu fafallangon pakingaon, foon pù makailasin na taku ta ayugna. ⁸Ya isun akon pupu wi isingyarcha nu nàwan kufat. Tan nu achicha pu narman wi mangipakinga ta ustuy singyar, foon pù maawatan na susurchachu wi masapur mansakanachay makakufat. ⁹Ad isuna kon chiayu, tan nu man-ukud-ayù safali ukud wi achi pun na taku maawatan, sinun in-inonchay mangawat ta pionyuy ifaka, tan isu kà mipoyaaw na ukuchonyu!

¹⁰Ad-adchuwana na karasin na ukud ad asnay luta, ad losani maaawwatan na sikud wi ngin-ukud tan ukudcha. ¹¹Ngim nu awad man-ukud ta sikud wi ukudchay achì pu maawatan, maid kutùnan saon ya maid pu ko kutù na ukuchò an siya. ¹²Siyan kapu ta amod na maryachanyu wi maadchan ta chachi karobfongan wi adchon na Ispiritun Apudyus, siya talikakayanyu kuman karobfongan wi fumachang ta pammatin na losani fufuronyu wi makaarus an chiayu makaamung.

¹³Siyan na takuy awad na karobfonganay man-ukud à safali wi ukud wi achina pu maawatan, masapur kuma chawatonan Apudyus ta adchona kon karobfonganay mangisuplikar ta sinuy ug-ugkuchona. ¹⁴Isun saon, tan nu malluwaruwà wi mangusar ta ukud wi achì pu maawatan, siya malluwaru na Ispiritun Apudyus wi awad an saon, ngim foon pù maawwatan na somsomòun ug-ugkuchona. ¹⁵Siyan sinu kon nù na oyyoò? Na oyyoò nu malluwaruwà, siya iyukud-un ukud wi ipasasmò na Ispiritun Apudyus wi maawatan akon somsomòu. Ad uray nu mangkantaà, siya kantaò akon ipasasmò na Ispiritun Apudyus wi maawatan akon somsomòu. ¹⁶Ad isuna kon chiayu kuma, tan nu chayawonyù Apudyus ad inyusaryun safali wi ukud wi achiyu pu maawatan, wi innadchon na Ispiritun Apudyus an chiayu, sinun in-inon na uchum wi miyamfuryu ta

manyamananyun siya nù? Tan maid pun mangakammuwana nu sinun ukuchonyu. ¹⁷Tan uray nu farfarun manyamananyun Apudyus, maid iturungna ta chachi uchum!

¹⁸Manyamanà an Apudyus tan chakchakor na karobfongà wi man-ukud à safali wi ukud nu karobfonganyu. ¹⁹Ngim uray amasnat, nu miyamungà makaamung ta uchumi mamati, un-unnoyò na limay ug-ugku na ifakà wi maawatan chachi taku à matudtuchuwancha nu man-ukuchà à alifulifù ug-ugku wi achicha pu maawatan.

²⁰Susunud, achiyu kuma isuwon na pinagsomsomò na an-ananà. Ngim nu mipangkop ta mangwaan ta lawing, sachi kuman ustuy man-an-annaanyu wi maid akammuna, ngim na pinagsomsomòyu, inungnungyu kuma wi isun na somsomò na naangsan. ²¹Ya nu mipangkop ta mausaran na safali wi ukud wi achiyu pu maawatan, awad na niyug-is ta ukud Apudyus ta awi wi anana,

“Imfaun-un chachi taku wi mansabsafalin ukudcha wi umoy mangifaka ta taku ta piò wi paifaka. Ngim uray pakingaò na foon à Judio à mangifaka ta piò, achiyà pu ko chongron ta chachi taku.”

²²Ad sachin manuttuwaantau wi impafùnag Apudyus na uchumi ukud wi safali à para chachi achi pu mamati à mammammoancha kuman siya wi foon pù para ta chachi namati. Ngim na karobfongan wi mangitudtuchu ta sachi impaakammun Apudyus, sachin para ta mamati ta mafadngan na pammatacha wi foon pù para ta chachi achi pu mamati.

²³Siyan somsom-onyun annaya, tan nu maarus-ayu maamung wi man-achar, ad losan-ayu man-ukud à mansabsafali wi ukud wi losanyu achi pu maawatan, ad niyaspur wi nakarnò na uchum wi chaan pu matudtuchuan winnu chaan pu mamati, apay, foon pu ayà ananchay natingang-ayu losan? ²⁴Ngim nu ochasanchà chiayu wi sin-ossaonyu isturyaon na pion Apudyus wi mipaakammu, kapu ta chongrona sachin mangilasinana wi managfasur à siya. ²⁵Ad kapu ko ta milawag na losani nitataru ta somsomòna, sin-aitan ad sachi kon mamfafawiyana ad siyan chayawonà Apudyus anani, “Tuttuway annà Apudyus an chiayu!”

Na Maturnusan Na Manayawan An Apudyus

²⁶Susunud, nu maamung-ayu wi manayaw an Apudyus, amasna kuman oyyoonyu. Awad na mangkanta, ya awad na mangitudtuchu ta ukud Apudyus, ya awad akon mangifaka ta sinumani impaakammun Apudyus an siya, ya awad akon man-ukud à safali ukud ya annat akon mangisuplikar ta sachi inukudna. Ngim ilanyu ta losani oyyoonyu, oyyoonyù mafadngan losan na mamati. ²⁷Nu kaspangalikan awad na man-ukud à safali ukud wi achina pu maawatan, turu winnu chuwa kuman man-ukud. Ya achicha ko manchiganon ta mansinnukatcha. Ad masapur

ko wi awad osà mangisuplikar ta inukudcha. ²⁸Ngim nu kaspangalikan maid pu mangakammù mangisuplikar, kuminò kuman chachi man-ukud ta somsomò yakan man-ukuchana à mangngoran Apudyus. ²⁹Ad mipangkop ako ta chachi mangifaka ta sinumani impaakammun Apudyus an chicha, mamfaru ko nu turu winnu chuwa kan man-ukud. Ad chachi uchum wi manchochongngor, chichan mangilasin nu tuttuway narpun Apudyus na sinuy ukuchoncha. ³⁰Ad uray nu awad na man-ukuukud ya awad osà nangipaakammuwan Apudyus ta pionay paifaka, masapur wayaan na sachi man-ukuukud ta misukat na sachi osa. ³¹Siyan amaschin oyyoonyu wi mansuksukat-ayu losan ta awad na wayanay mangifaka ta sinumani impaakammun Apudyus an siya, ta maacharanyu losan ya masorkakanyu ko ta pammatiyu. ³²Ad na taku wi awad na karobfongana wi mangifaka ta pion Apudyus wi mipaakammu, awad akon karobfonganay mangiyakay ta sachi ukuchona. ³³Tan à Apudyus, foon pù pionan makallawtau tan na piona kay na maturturnustau.

Na màràwa ta ailiili, nu maarus maamung chachi mamati, ³⁴akikinnò na fubfufai. Ad isuna kuma an chiayu wi achi pu miparufus na fubfubai wi mantudtuchu, tan masapur ifafachan long-agcha ta lallarai, tan sachin niyug-is ta Lintog na Judio. ³⁵Siyan nu awad pionchay maawatan, achicha ta foroycha imuson ta asawacha, tan afafain nu man-ukud na fufai ta sangwanan chachi nan-ar-arus wi mamati.

³⁶Ngim chiayu ngay, apay achiayu pu miyamfuruy ta intudtuchuni? Tan naillachuayu tan siya simsimòyun chiayun narpuan na ukud Apudyus. Winnu simsimòyu nin wi chiayu kan natudtuchuwan ta ukudna! ³⁷Siyan nu awad an chiayun mangwanan wi piniyar anu Apudyus à siyà mangipaakammu ta ukudna, winnu awad anun karobfongana wi innadchon na Ispiritun Apudyus, masapur maawatana ko wi losan na anchanayay inyug-is-u, filin Apu Jesus. ³⁸Siyan nu achina pu chongron na anchanaya, achiyu ko chongron à siya.

³⁹Siyan, susunud, talikakayanyu kuma wi mangitudtuchu ta sinumani impaakammun Apudyus an chiayu, ad achiyu ko ipalit na mangiyukud ta safali wi ukud. ⁴⁰Ad ilanyu ko ta losani oyyoonyu, ustuustu ya naurus.

Na Ummuliyán Cristu Natakuan

Mat 12:40; 28:16-17; Luc 24:34; Apost 9:3-6

15 ¹Susunud, piò wi asin mangipasasmò an chiayu ta sachi Mamfaruy Chamag wi nar-us-u impachamag an chiayu, wi sachi kon inawatyu ya siya kon lummamutan na pammatiyu ta sana. ²Ad sachi koy chamag na masaraknifanyu nu ngongodngochanyuy mamati, naraksig nu pinatiyu wi maid katuttuwaana.

³Intudtuchù an chiayun sachi isag napatog wi inachar-u an Apudyus, wi na sachi tudtuchu, mipangkop ta natayan Cristù fayad na fasurtau, wi

sachin niyug-is ta awi ta ukud Apudyus ta chaanna pu màwaan. ⁴Nilofon à siya, ad na miyatluy padcha ummuli natakù, wi sachi kon niyug-is ta ukud Apudyus ta awi. ⁵Ad ummuli pun natakù, nampailan Pedro ya losan ta chachi apostolesna. ⁶Sachi ad nampaila ko ta uchumi pasurutna wi naarus naamung wi nasurukhà limangkasut. Natoy na uchum an chicha ta sana, ngim chaan pun à matoy na kaachuwan an chicha. ⁷Sachi ad nampaila kon Jaime achiwot nampaila ko ta losani apostolesna.

⁸Ad na anungusna, nampaila kon saon wi maid purus namnamà wi mamati. ⁹Tan saon na afafaan ta losani apostoles tan achi pu kuma karobfongan wi man-apostoles tan pinarpalikata chachi naamuamung wi mamatin Apudyus. ¹⁰Ngim kapu kay ta sayaaw Apudyus an saon, nafaliwan tuwan kinatatakù, siyan na sana, losan na oy-oyyoð ya annay kinasasaad-u, mipakapu kay ta fachangnan saon. Ad foon pu kò nasayang na sayaawna tan isag-u ipapati wi mangwa ta sinumani pion Apudyus. Ad sin-umisag nin na inyiiwaar-u nu inyiiwaar losan chachi uchumi apostoles. Ngim foon pù karobfongà na mangipapatiyà, ngim mipakapu ta turung Apudyus. ¹¹Siyan uray saon na mangitudtuchun chiayu winnu chachi uchumi apostoles, man-iisu ko kan itudtuchuni wi sachin pinatiyu.

Sikurachuy Umulitau Ko Matakù

Apost 5:12-19

¹²À chiani losan, annay losanni itudtuchu wi ummulì Cristu natakù. Siyan apay anan na uchum an chiayu wi achi pu nu umuli matakun natoy? ¹³Tan nu tuttuwan sanat, kapilitani achi pu ko ummulì Cristu natakù! ¹⁴Ad nu kaspangalikan achi pu ummulì Cristu natakù, maid nù kutù na annay itudtuchuni ya maid pu ko kutù na mamatiyanyun siya. ¹⁵Ad foon pu kò afuschi, tan nu tuttuway achi pu ummulì Cristu natakù, manturtulliani nù mipangkop an Apudyus. Tan itudtudtuchuni wi impaulin Apudyus tinakù Cristu. Ngim nu achi pu umuli matakun natoy, kapilitani foon pù impaulin Apudyus tinakù Cristu. ¹⁶Tan nu achi pu umuli matakun natoy, achi pu ko ummulì Cristu natakù. ¹⁷Ad nu achi pu ummulì Cristu natakù, maid purus silfin na mamatiyanyun siya ad issiyan fasuryu nù wi achi pu mapakawan. ¹⁸Ad isun akon chachi nar-us natoy wi namatin Cristu, ad payan yakan namatiyancha nu tuttuwan sachi. ¹⁹Tan nu kaspangalikan afus yakan sanay atattakutaù misilfiyan na pammatitaun Cristu, wi maid uchum à namnamataw wi umuli matakù, ad chitauy mamatin isag achagchaku ta losani atakutaku.

²⁰Ngim na katuttuwaana, tuttuway ummulì Cristu natakù wi siyan ummunay nan-uli wi achi pu asin matoy. Ad sachin matuttuwaan na umuliyon na losani taku matakuan. ²¹Tan somsom-onyu, nu matoy na losani taku kapu ta ingwan na os-osàani taku ta chamchamuna, siyan mafalin akoy umuli matakù na losani taku kapu ta ingwan na

os-osàani taku ko. ²²Tan kapu ta maid pu takù achi pu matoy kapu ta nitimpuyukan an Adam, siyan isuna koy umuli matakun natoy kapu ta nitimpuyukan an Cristu. ²³Ngim man-un-unud na màwa ta taku tan Cristun ummunay ummuli nataku ta losani nan-ootoy. Ad à tapin na padcha wi mangulinana, siyan umuliyen na losani natoy wi namatin siya matakuan. ²⁴Sachi ad nu chumtong na anungusna wi siyan mangafakan Cristu ta sinumani turay ya losani awad na mannakafalinna, tan sachin mamagpakana ta losani karobfongan ya fiyang na afusurna. Ad nu marpas, ipurangna kon losan an Amanay Apudyus ta Manturayana. ²⁵Tan simsimò Apudyus wi masapur manturay umunà Cristu ingkanà afakonon losani fumusur an siya. ²⁶Ad nu maafakcha losan, maid asin matmatoy à taku tan siyan anungus na afusurtau na otoy. ²⁷Tan awad na niyug-is ta ukud Apudyus ta awi wi anana, “Manturayon Apudyus à Cristu ta sinuman.” Ad narawag ako wi foon pu kò mitapì Apudyus ta sachi mangipaturayana ta losan an Cristu, tan à Apudyus siyan mangipaturay an siya. ²⁸Ad nu iturayan Cristun sinuman, sachin ustuy mangipurangan Cristu, wi Anà Apudyus, ta turayna ya uray akon long-agna wi manturayona kò amana ta Apudyus na mangituray ta losan.

²⁹Ad na osa ko, nu foon pù tuttuway ipaulin Apudyus takuwon na natoy, tamako kon chachi uchum mampafunyang nù à para ta fufurunchay nanattoy? Tachako oyyoon nù na amaschi nu ananchay achi pu umuli matakun natoy? ³⁰Tan à chiani, nu tuttuway achi pu umuli matakun taku, sinun silfin nù na man-otoyanni wi mangitudtuchu, uray maid pu nangipachas an chiani? ³¹Tan susunud, tuttuway inuras wi sasagkanad na matayà. Ngim uray amaschi an-anusà yakay, tan chiayuy susunud na mamaspas-arà kapu ta pammatiyun Jesu Cristu wi Aputau. ³²Ngim nu achi pu umuli matakun natoy, sinu nù na maarà ta annay mafiyakà ta sana wi isù posposponà ta anchanayay takud asnay Efeso wi isù otyonà ta layun. Tan nu foon pù tuttuway umuli matakun natoy, maid silfin na manliglikatà, achi un-unnoy na surutò na ananchay, “Mangamanganta ya uminuinumta tan matoyta ko kà fikad ad sachi.”

³³Ngim achita kuma maturtulliyen ta amaschi tan foon pù tuttuwa. Tan tuttuwan sachi ananchay, “Nu makafurfuruntau ta lawing, lumawingta ko.” ³⁴Siyan manchaulyonyun somsomòy ta iwarangyuy fumasur. Tan awad na uchum an chiayu wi isù maid akammuchan Apudyus. Ad siyan maifafainanyu.

Mipangkop Ta Umuliyen Na Long-ag Matakuan

2 Cor 4:16–5:10; 1 Tes 4:13-17

³⁵Awad na mangimus wi, “Sinun in-inon na natoy wi umuli matakun? Ad sinu kon itchuran na long-agcha nu umuli matakun?” ³⁶Apay amaschin imus? Tan inaagkammuyun màwa ta fuor, tan nu mifunufun achi pu

sumimit nu achi pu marpos umuna. ³⁷Ad na sachi mifunufun wi isun na pakoy winnu sinuman, sumafalin itchuracha nu tumufucha tan foon à kakassiyay fuor. ³⁸Ngim nu nimura, inadchan Apudyus na fuor à long-agnà pionay itchura siyan na nangkarakarasi wi fuor naadchan à karasin na tumufuwancha.

³⁹Ya isuna ko ta long-ag na sinumani naparsuwa wi annan fiyagna, tan foon à losancha man-iisu. Tan safalin long-ag na taku ta long-ag na animar ya sissiwit ya ukachiw.

⁴⁰Ya isun akon chachi iningwan Apudyus wi awad ta langit ya chachi awad ad asnay luta, wi foon pu kò man-iisucha, tan safalin kinafarun chachi awad ta langit ta kinafarun chachi awad ta annay luta. ⁴¹Tan annat na kinafarun na init, ya annat akon kinafarun na furan, ya annat akon kinafarun na fituwon. Nangkarakarasi kon kinafarucha tan nansabsafalicha.

⁴²Losan na anchanayay inyalig-u, mipangkop ta umuliyon na natoy matakuan. Tan na long-agtaud asnay luta, narakà matoy ya marpos. Ngim nu umuli matakun long-ag, isag safali tan achi pu asin matmatoy à ing-ingkana. ⁴³Ad na annay long-agtau ta sana, lawrawingngan ya nakapsut. Ngim nu umuli maku, maid pu ustù miyisuwan na kinafaruna ya kinapigsana. ⁴⁴Na annay long-agtau ta sana, para kay ad asnay luta. Ngim nu mipauli maku, para ta makafiyakan ad langit. Siyan kapu ta annan long-ag wi para ad asnay luta, kapilitani awad akon safali wi long-ag wi para ad langit. ⁴⁵Tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, “Na chamuy taku wi Adam, ingwan Apudyus à siyà lugrukin na mafiyakan ta annay luta wi mapagpag.” Ngim à Jesu Cristu wi naawakan à miyawway Adam, siyan lugrukin na mannaynayuni mafiyakan wi maid pun pagpagna. ⁴⁶Ad ako maawatanyu kuma wi foon pù umun-unan mannaynayuni long-ag tan masapur umunan long-ag wi para ta annay luta achiwot na mannaynayun. ⁴⁷Na sachi chamuy taku wi Adam, linuta tan lutan narpuwana. Ngim na nisunub wi isù miyawway Adam, langit na narpuwana. ⁴⁸Ad na losani kanà na sachi chamuy Adam, manisun long-agcha ta long-agna tan linutacha losan. Ngim na losani taku wi niyaamung an Cristu, isun akon long-ag Cristu wi narpu langit na long-agchà tapin na padcha. ⁴⁹Siyan somsom-onyuna, tan nu inawattaun long-ag Adam tan kanàna chitau, sikurachu ko wi awatontaun long-ag Jesus à tapin na padcha, tan nitatappitau kon siya.

⁵⁰Susunud, na piò wi ifakan chiayu, amasna. Na long-agtau wi awad na fokasna ya charana, achi pu purus mafalin wi mitapi ta Manturayan Apudyus tan achi pu mafalin wi miyaslang na marpos ta sachi achi pun.

⁵¹⁻⁵²Siyan chongronyun annay katuttuwaan wi foon pù nipaakammu ta taku ingkana ta sana. Tan chitauy mamati, awad na uchum an chitau wi foon à matoy. Ad nu mipakingan pupun Apudyus ta anungus na sinuman,

sachin mismuy mafaliwan na long-agtau, ad mipauli ko matakú losan na nan-ootoy wi namati ad achicha pu asin matoy à ing-ingkana. Ad losantau mamati, mafaliwan na long-agtau faruy long-ag. ⁵³Tan chitauy taku wi mafalini matoy, masapur isù mafaliwantau ta long-ag wi achi pu matoy, ta na mapagpag, mamfalin à mannaynayun wi maid pagpagnà ing-ingkana. ⁵⁴Siyan nu amaschin màwa wi masukatan na matoy à mannaynayun wi achi pu matmatoy, sachin tumuttuwaan na sachi niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Pinagpag Apudyus na matayan ta maid asin matoy.”

⁵⁵Ad anana ko,

“Siyan maid asin mangafakan na otoy ta taku. Ya maid ako asin umogyatan na taku ta matayan.”

Sachin anan Apudyus. ⁵⁶Na narpuwan na ogyat na taku, otoy mipakapu ta fasur. Ad na mangilawag ta fasur, sachi Lintog Apudyus wi inyug-is Moses. ⁵⁷Ngim manyamantaun Apudyus tan kapu ta iningwan Aputauy Jesu Cristu, adchon Apudyus an chitaun mangaabfakantau ta otoy.

⁵⁸Siyan, susunud wi ay-ayatò, ipapatiyun pammatiyu ya oognanyun katuttuwaan. Ad ipapatiyu ko wi mangwa ta sinumani pion Apudyus wi pàwan chiayu, tan akammutau wi uray sinuy oyyoontaù para an Apudyus, achi pu masayang tan kattoi annan misilfiyancha losan an Apudyus.

Mipangkop Ta Maugpunan Na Ifachang Ta Susunud Wi Mamati

Rom 15:25-26; 2 Cor 9

16 ¹Annaya kon ifakà an chiayu mipangkop ta urnungonyuy ifachang ta chachi takun Apudyus ad aschi Judea. Siya oyyoonyun isun na imfakà ta chachi mamati ta ailiili ta provinsiyad Galacia. ²Siyan na oyyoonyu ko, mamfaru nu Chinumingkuy waschi osan chiayu umichulin kumà innàit ta iniwaarana. Ad sonsononyu ta achiayu manchakuchakup nu umaliyà. ³Ad nu chumatongà, mangwaà akò surat à awiton chachi piliyanyù mangiyoy ad Jerusalem ta inurnungyu ta awad mangakammuwancha ta puntilyan na ifachangyu. ⁴Ad nu kaspangalikan nu saon na mangiyoy, uray mifurun chachi piniliyanyu.

Na Puranun Pablo

Apost 19:8-10, 21

⁵Na puranù, inyà umunad Macedonia achiyaot umalid asnat. ⁶Ad nu chumatongà ad asnat, mafayakà nin wi ingkaw an chiayu, ingkanà marpas na akilid. Ad nu marpas, chiayun mangipaligwat an saon ta uchumi umayà. ⁷Tan nu iparufus Apudyus, piò wi mafayakà kuman chiayu tan lawingò nu sin-aitan yakan mangil-à an chiayu.

⁸Ngim ingkawà yan ad asnay Efeso ingkanà marpas na lagsak wi Pentecostes. ⁹Tan uray achun mallawing an saon ad asna, achun wayà wi mantudtuchu tan achun maryad wi manchongor.

¹⁰Nu umali Timoteo ad asnat, ilanyu ko ta narmanyu mangiliyon à siya, tan siya kon osay mangwa ta ipàwan Apudyus wi isun akon oyyod. ¹¹Ad ilanyu ko ta achiyu ungusan à siya, ta fadnganyu tapnu mamfarun mangulinanan saon ad asna, tan uullayò à siya ya chachi koy mamrun an siya wi susunudtau.

¹²Ya mipangkop an Apolos wi sunudtau ko, inàarùù siya ta mifurun kuma ta chachi uchumi susunudtau wi umalid asnat, ngim achi pu nu mafalin ta sana. Ngim umali nu nu awad wayana.

Na Anungus Na Tudtuchun Pablo

¹³Susunud, man-an-annad-ayu ya ipapatiyu kon pammatiyu. Achiayu kuma mafain ta pammatiyu ngim ipailayun kinapigsana. ¹⁴Ya na losani oyyoonyu, maila kuman ayatyu ta asintatakuyu.

¹⁵Susunud, akammuyun mipangkop an cha Estefana wi simfaryan wi chichan ummunay namatid Acaya. Ad akammuyu ko wi ipapatichay fumachang ta losani takun Apudyus. Siyan na chawatò an chiayuy susunud, ¹⁶ta patkonyu kuman takuy kakassachi, ya uray akon losani makaiwaar an chicha wi mansilfin Apudyus.

¹⁷Maay-ayatanà ta ummaliyancha Estefana, Fortunato ya Acaico, tan naàanan na amochi ayù an chiayu ta nangil-à an chicha. ¹⁸Ad sinorkagcha kon somsomòu à isun na nanorkakanchan chiayu. Siyan lispituwontau kuman isun na amaschi wi taku.

¹⁹Losan na anchanayay mamati wi maaruarus maamung ta ailiilid asnay provinsiya wi Asia, losancha pakumustaon à chiayud asnat. Ya uray ako cha Akila an Priscila wi man-asawa ya losan chachi mamati wi maaruarus maamung ad foroycha, losancha ko pakumustaon à chiayuy susunudnin Cristu. ²⁰Ya uray ako losan na anchanay mamatid asnay Efeso, pakumustaoncha kò chiayu.

Siyan chiayu, nu man-asiilaayu, ipailayu kuman man-asiay-ayatanyu.

²¹Saoni Pablo, mismuy imà na mangisurat ta annay anungus na surat-u, “Sapay kuma ta farfaruayud asnat.”

²²Nu sinumani achi pu mangay-ayat an Aputauy Jesu Cristu, kapilitani machusan Apudyus.

Sapay kuma ta foon pù mafayag ad nangulin à Aputauy Jesu Cristu!

²³Fafadngan chitau losan an Apu Jesus kanayun.

²⁴Ay-ayatò chiayu losan mipakapun Jesu Cristu.

Na Niyagway Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Corinto

1 ¹Saon à Pablo wi chinutukan Apudyus à man-apostoles Jesu Cristu. Ad anna kò Timoteo wi sunudtau. Ad annayan suratnin chiayuy maaruarus maamuamung ad asnati Corinto wi manaychayaw an Apudyus, ya losan akoy takun Apudyus ta ailiili wi sakupon na provinsiyad Acaya.

²Ad iluwarunin Apudyus wi Amatau ya Jesu Cristu wi Aputau ta fadngancha chiayu losan ya turnusoncha kon somsomòyu losan.

Na Yaman Pablo An Apudyus

³Manyamantaun Apudyus wi Aman Aputauy Jesu Cristu, tan siyan Amatau wi manangngaasi ya Apudyustau wi managfachang. ⁴Tan fadngafadngan chitau ta losani manliglikatantau. Ad siyan mafalintauy fumachang ako ta fufuruntauy mapalikatan ta sinumani likat. Tan na imfabfachang Apudyus an chitau, amaschi kon imfabfachangtau kuma ta fufuruntau. ⁵Nu amod na malikatantau, makalikattau ta likat Cristu, siyan isun akon makauwaantau ta chakor wi fachang Apudyus kapun siya. ⁶Ad nu malikatan-ani, achifali tan na lisortana fumaruwanyu ya masarakhifanyu. Ad nu mafadngan-ani, siya kon lisortan na mafadnganyu ya machogchog-an na pigsayu wi manganus ta uray sinumani likat wi isun na mangan-anusanni. ⁷Ad siyan maid chuwachuwani mipangkop an chiayu, tan akammuni wi uray malikatan-ayu wi isun na malikatanni, fadngan Apudyus chiayu kò isun na mamadnganan chiani.

⁸Susunud, pionni wi ipaakammun chiayun sachi napasamak an chiani ta provinsiyad Asia, tan amod na napalikatanid aschi wi achiani pu makaanus ad maid namnamani mataku. ⁹Tan isuanì nasintinsiyaan à matoy. Amaschin napalikatanni. Ngim narawag wi nàwa losan na

sachì mangacharanni wi achini pu kuman piyaron na karobfonganni, ta siya kay piyaronnì Apudyus wi karobfonganay mangipauli manaku ta natoy. ¹⁰Tan sinaraknifan chiani ta sachi napalikatanni wi ananni pun nu iyatoyni, siyan sikurachuwonni wi sasallaknifan chiani ta uray sinuy mapasamak, siyan pipiyyaronni siya. ¹¹Ya chiayu kon fumachang wi mangiluwarun chiani. Ad nu achun mangiluwarun chiani, achu kon manyaman an Apudyus ta mamadnganan chiani ta manongfatana ta luwaruyu.

¹²Ichayawni ya sikurachuwonni ta somsomòni wi na losani oyyoonni ta taku, ya sinchumallun chiayu, nacharus losan wi maid nitarù lawing. Ad foon pù somsomò na takun narpuwan na iningwani tan finadngan Apudyus chiani kapu ta sayaawna. ¹³⁻¹⁴Ya losani suratnin chiayu, maid pu nipasakid tan narawag na pinag-ifakani ta maawatanyu. Ta uray nu chaanyu pù isag maawatan na awad an chiani, sapay kuma ta chumtong na mangawatanyù ustuustu ta nu umchas na padchay mangulinan Apu Jesus, mafalin wi ichayawyù chiani wi isun na mangichayawannin chiayu.

Na Achin Pu Pablo Maturuyan Wi Umoy Ad Corinto

¹⁵⁻¹⁶Kapu ta masikurachù wi piyaronyù saon, siyan pinuranù wi umalini fisitaon umunà chiayu achiyaot manàpus ad Macedonia ya mangoyà ako asin ad asnat nu mangulinà ad asna wi marpud Macedonia, ta mamigwan mamadngà an chiayù masorkakanyu, ya piò akoy mampaturung an chiayu ta annay mamfiyasyà umayan ad Judea. ¹⁷Ngim kapu ta achi pu nituruy na pinuranù, achiyu kuma sosom-on wi foon à mapiyar na ukud-u wi isun chachi achi pu mamati wi maid achicha winwinan ngim achicha pu oyyoon. ¹⁸Ngim na katuttuwaan, foon à amaschiyà, tan pipiyyarò à Apudyus, ad siyan sursurutò. ¹⁹Ya maid pu ko amaschin Jesu Cristu wi Anà Apudyus, tan à siya, maid pu tinachunanà achina pu iningwa. À Jesus, siyan impangorni ancha Timoteo ya Silvanos an chiayu. ²⁰Tan na losani impustan Apudyus, Jesu Cristun nangituruy. Ad sachin manàchoranni ta kinapiyarna ta losani taku ta machayawan Apudyus. ²¹Ad à Apudyus, siyan mangipapigsa ta pammatitau losan an Jesu Cristu. Ad piniyar chitau kò mangwa ta pàwana. ²²Ad minarkaan chitau kò mail-ana wi chitaun takuna, wi na iningwana, innadchonon Ispiritunà makarong-ag an chitau manuttuwaantau wi adchonon losani impustana.

²³Akammun Apudyus na katuttuwaan wi na achì pun umaliyan ad asnati Corinto, lawingò wi parwingon na somsomòyu nu omorà chiayu. ²⁴Tan foon à siya pangkopnin manturay-anin chiayu mipangkop ta pammatiyu, tan inaagkammuni wi ustun impappatiyu. Tan na pionni kay chogchog-annin lagsakyuy manursurut an Apudyus.

2 ¹Ad sachin namnammoà wi achiyà pu umali ta sana tan lawingò wi asin mamparwing ta somsomòyu. ²Tan chiayu met na ustuy mangiparagsak an saon. Siyan nu omorà chiayù lumawingan na somsomòyu, sinu kon mangiparagsak an saon nù? ³Ad sachin nangisuratà ta sachi osay surat-un chiayu, ta am-ammaanyu kuman oyyoonyu nu umaliyà, tan lawingò wi parwingon na somsomòyu tan chiayu kuman ustuy mangiparagsak an saon. Ad akammù wi nu lumagsakà na umaliyà, sikurachuy lumagsakanyu ko. ⁴Ya foon à nakan sachi nanuratà an chiayu, tan amod na sikab na somsomòu, ya nalluruwà wi namnammo ta oy-oyyoonyu. Tan na pangkop na sachi surat-u, foon à lumawingan na somsomòyu ngim mangipail-à kuma ta amod wi inyàayat-un chiayu.

Masapur Pakawanon Na Furun Wi Fummasur

1 Cor 5

⁵Nu awad furunyù nangwà lawing, foon pu kà somsomòun parwingona tan uray chiayu ko tan nasikafan akon somsomòyu. Ngim foon pù piò wi mangifaka ta kachusaana, ⁶tan umanay na iningwayun siyà kachusaana. ⁷Ad na oyyoonyu ta sana, pakawanonyù siya ya sorkakonyu ko ta achi pumarsut ad iwwarangna ta pammatina. ⁸Siyan chawatò an chiayu ta ipailayu wi tuttuway ay-ayatonyù siya. ⁹Tan na osay pangkop-u ta sachi nanuratà an chiayu, tan piò wi padpachason chiayu ta mangakammuwà nu tuttuway patkonyun losani intudtuchunin chiayu. ¹⁰Nu awad pakawanonyu, pakawanò akò siya. Ad akammun Cristu wi nu awad pakawanò, achì pu asin sosom-on na fummasurana. Iningwà na amaschi turachonyu ta fumaruwanyu ¹¹ta achitau pu maafak an Satan, tan akammutaun kinasilibnay manurtullin chitau.

Na Nachanakan Pablo Ad Troas

Apost 20:1

¹²Na chummatngà ad Troas nangitudtuchuan ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu, nasorkakà tan winayaanà an Apudyus wi nantudtuchud aschi. ¹³Ngim isakà nachanakan tan maid inchasà ta sunudtauy Tito. Siyan nampakachaà ta susunudtaud aschi ad ummoy-ud Macedonia inanap à Tito, ad inchasà à siyad aschi.

Isutaù Fangfangu An Apudyus Tan Mamatitaun Cristu

¹⁴Manyamanà an Apudyus tan kapu ta niyamungantaun Cristu, fadngan chitaù mangafakantau ta afusurtau. Ad inusarnà chiani kò mangiwarawag ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu ta losani umayanni, wi na sachi chamag, isù fangfangun Apudyus wi sungsungungon na atakutaku. ¹⁵Ad uray chitau koy mamati, isutaù fangfangu wi inchatun Cristu an Apudyus wi sungsungon na losani

taku, uray na masaraknifan ya chachi foon. ¹⁶Na manungsungan na achi pu masaraknifan, isutaù man-akuakub wi umtoy. Ngim na manungsungan na masaraknifan, isutaù mamfangufangu wi fumiya. Maid pu karobfongan na taku wi mangchon ta amaschi wi fiyang nu foon à Apudyus na namiyar an siya. ¹⁷Foon pù isunin chachi uchum wi na mangifagfag-ancha ta ukud Apudyus, isù laku ta mangar-ancha kà pilak. Ngim à chiani, safali tan Apudyus na namiyar an chiani, ad siyan iyafainnì siya ya ayyuwanana kò chiani ta annay mansilfiyannin Jesu Cristu.

Na Mansilfi Ta Sachi Adchatuy Turag Apudyus

Gal 3:17-26

3 ¹Awad nin na mangwanan wi ichayawnin long-agni, ya masapur awad ipailanì surat an chiayù manuttuwaanyu ta kinaustuni wi manudtuchu winnu chiayun mangwà surat à mangipail-anni ta uchum à manuttuwaancha ta kinaustuni. ²Ngim tuttuway foon pù masapur na amasnat tan maid uchum à surat à manuttuwaan ta kinaustun na itudtuchuni nu achi afus à chiayu. Tan nu ilan na takù chiayu wi nafaliwan na oy-oyyoonyu, sachin mangakammuwancha ta kinatuttuwani ko, tan chiayun mansarmingnan na awad an chiani. Ya naraka kon isù mamasaanchan chiayu. ³Tan chiayun isù surat Cristu wi impàwanan chiani mamasaan na atakutaku. Ad foon pu kò lapis na nangisurat tan Ispiritun na asififiyag wi Apudyus. Ad foon pu kò fatun nisuratana tan somsomòyun nisuratana.

⁴Na nangwanaanni ta sachi, sikurachuani wi akseptaron Apudyus na oyyoonni mipakapun Cristu. ⁵Ad foon pu kò ananni wi narpun chianin karobfonganni wi mangwa ta annay oyyoonni, tan narpun Apudyus na losani karobfonganni. ⁶Tan siyan nangatod ta karobfonganni wi mangitudtuchu ta mipangkop ta sachi adchatuy inturag Apudyus à masaraknifan na taku. Ad na sachi masaraknifan, foon pù kapu ta mamatiyan ta sachi niyug-is wi lintog, ngim kapu ta fachang na Ispiritun Apudyus. Tan na sachi niyug-is wi lintog, siya kay ipaakammunan fumasuran wi misinaan na taku an Apudyus à ing-ingkana. Ngim na Ispiritun Apudyus, siya ipaakammunan oyyoon wi makafiyag an Apudyus à ing-ingkana.

⁷Na nangadchan Apudyus ta sachi lintog ta awi an Moses, wi niyug-is ta sachi fatu, isag summiling na fosar Moses ta kinasiling Apudyus kapu ta nanakungan Apudyus an siya. Ad uray nu maumas na siling na fosarna, foon pù makaitollong ta chachi kanà Israel wi mangiilan siya kapu ta kinasilingna. Siyan nu amaschin apigsan na kinafarun na sachi lintog wi maid uchum à ifanagna nu achi afus na kachusaan na taku, ⁸simpumigsan kinafarun na man-iwaaran na Ispiritun Apudyus! ⁹Siyan

nu isag machayaw na lintog Apudyus wi mangifaka ta mifalluwan na sinumani sumurngasing, sin-umisag akon machayawan na puranun Apudyus wi mamfalinona chitaù maid fasurtaun siya. ¹⁰Na kinachayaw na puranun Apudyus ta sana, ya kinangatuna, napigpigsa nu kinachayaw na chamuy puranuna. ¹¹Tan nu machaychayaw na sachi chamuy imfakan Apudyus wi mapagpag, sinchumallun machayawan na imparoswana ta sana wi maid pagpagnà ing-ingkana!

¹²Ad kapu ta nasikurachuwan-ani mipangkop ta puranun Apudyus, ilawagni wi mangitudtuchu ¹³tan maid itataruni. Tan foon pù isuni Moses wi tinab-unanan fosarna ta achi pu kuma madlaw ta chachi kailiyana wi kanà Israel na maumasan na sachi siling ta fosarna. ¹⁴Ya isun akon kailiyana wi kanà Israel, isù natab-unan akon somsomòcha wi uray na sana isuchà nakurap. Tan nu fasaonchan chachaani Lintog Moses, foon pù maawatanchan ifakana. Ngim amaschin màràwà ingkanà mamatin takun Cristu ad sachin maaanan na isù afungus wi nanab-un ta somsomò. ¹⁵Siyan uray na sana, nu fasaon na Judion Lintog Moses, isù issiyan sachi nanab-un ta somsomòcha. ¹⁶Ngim niyug-is ta ukud Apudyus wi nu mansakungchan Aputau maaan na sachi nanab-un ta somsomòcha. ¹⁷Ad na sachi Aputau wi ug-ugkuchona, Ispiritun Apudyus, tan sinumani takuy nakarong-akana, naiparufus ta sachi Lintog Moses. ¹⁸Siyan losantau namati, maid na sachi isù nanab-un ta somsomòtau tan isutaù lachawan wi mail-an na kinafarun na Aputauy Ispiritun Apudyus. Ad mipakapu ko ta man-iwaaranan chitau, mafalifaliwantau miyisun siya ta isag mail-an na kinangatuna.

Na Karobfongan Apudyus, Maila Ta Man-iwaarona

1 Cor 2:6-16; 1 Tes 2:1-16

4 ¹Kapu ta kinafarun Apudyus, piniyar chianì mangitudtuchu mipangkop ta naakammuwan wi puranuna. Ad sachin mangipapatiyanni ko wi foon pù ngumayaani. ²Siyan foon pù silifannin takù maturtulliyanchay mamati. Tan foon pù usaronnin kinaraingnì maawisancha, ya foon pu kò safaliyonnin sachi pion na ukud Apudyus wi ifaka tan afafain losan na amaschi. Ta sangwanan Apudyus, siya kay iparawagni ifakan katuttuwaan, ad kapilitan wi ilasin akon atakutakun awad an chiani. ³Siyan nu awad takù foon pù makaawat ta annay Mamfaruy Chamag wi itudtuchuni, foon pù maawatancha tan mifallucha. ⁴Tan à Satan wi siyan arwingan wi manturay ta takud asnay luta, talingfanan somsomòcha ta foon à mafalin wi marawakancha ta Mamfaruy Chamag mipangkop ta kinachayaw Cristu wi issuissun Apudyus. ⁵Siyan foon pù kinafarunin itudtuchuni ngim iningwanin long-agnì isù saniluyù mangiwarawakannin chiayu ta kinaapun Jesu Cristu. ⁶Ad à Apudyus wi nangwa ta annay luta, wi siyan nangifaka

wi lumoswan lawag ta marawakan na pangot, siya kon manlawag ta somsomòtau ta maawatantaun kinafaruna. Ya maid uchum à mangipaila ta kinafarun Apudyus nu achi afus à Cristu.

⁷Ngim chiani wi mangitudtuchu, isuanì fanga wi nangigkaan Apudyus ta sachi isù kinuruub. Amaschin iningwanà mail-an na annay karobfonganni wi foon à narpun chiani tan narpun Apudyus. ⁸Siyan uray nu maid achini làamon à likat wi isù posposposon chiani, foon pù maafak-ani. Ad uray nu chumtong ta simfototang na maid purus akammuni ustù oyyoonni, foon pù ngumayan somsomòni. ⁹Ad uray nu isag-ani maparalikatan ta taku, foon à fayfay-anan Apudyus à chiani. Ad uray nu oyyoonchà chianì akin-ottoyon, foon pù natoy-ani. ¹⁰Amaschin mapaspasamak an chiani, ad tatàayonnin matayanni wi isun na sachi nàwan Jesus. Ngim kapu ta foon pù parufusanan mapatoyanni, amaschin mangil-an na taku wi natatakù Jesus wi mangaayyuwan an chiani. ¹¹Losan na annay mafiyakanni, tatàayonnin matayanni kapu ta mangwaanni ta pion Jesus. Ngim amaschin mail-ana wi iingkaw à Jesus an chiani wi mangayyuayyuwan ta annay long-agni wi narakà matoy. ¹²Siyan uray nu tatàayonnin matayanni kapu ta mangiwarawakanni ta Mamfaruy Chamag, achifali tan siyan makafiyakanyun Apudyus à ing-ingkana.

¹³Awad na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Kapu ta pinati na imfakan Apudyus, siyan mangifagfag-à ta uchum.” Ad isuna kon chiani, tan kapu ta namatiyanni ta imfakan Apudyus, sachi kon mangifagfag-anni. ¹⁴Ad sikurachuwonni wi, à Apudyus wi nangipauli nanakun Apu Jesus, ipaulina ko takuwon à chiani, ya uray à chiayu tan mamatiayun Jesus, ad ugpunonà chitau losan itapin siya. ¹⁵Siyan losan na annay manlikatanni, anusannì mafadnganyu, tan nu umachuachun takuy mallina ta fachang Apudyus ya sayaawna, umachuachu kon chachi manyaman an siyà machayawana.

¹⁶Ad siyan foon pù ngumayaanni, tan uray kumapsukapsut na annay long-agni kapu ta kinarutana, finikati pumigsapigsan pammatinin Jesu Cristu. ¹⁷Ad na losani likatni ta sana, ifilangnì maid anana tan mapapog, ad na lisortana mannaynayuni afaruwon wi maid miyisuwana ya maid pu miyalikana. ¹⁸Siyan foon pù akawaannin chachi mailad asnay luta ta sana tan siya akawaannin chachi foon pù maila wi awad ad langit. Tan na chachi maila wi awad ad asnay luta, mapagpagcha losan, ngim na chachi foon pù maila wi awad ad langit, siyan maid mapagpakancha.

Un-unnoy Na Mafiyakan Ad Langit Nu Annay Luta

1 Cor 15:50-55

5 ¹Akammutau wi uray matoy na annay long-agtau wi isun yakà sikay, awad na mannaynayuni long-ag wi fumroy ad langit wi

adchon Apudyus. Foon pù takun nangwa ta sachi tan Apudyus na nangwa, siyan foon pù matoy à ing-ingkana tan mannaynayun. ²Ya mangag-ostau wi manguray ta sachi faruy long-ag wi mafalini ingkaw ad langit. ³Tan nu matoytau, foon pù afus na alichodwà ingkaw ad langit tan awad na long-ag wi ingkawana. ⁴Ngim na annay mafiyakantaud asnay luta, isù asngaantaun kinalikat na mapaspasamak. Ngim foon pù matayan na mangasngaantau, tan na piontau kay masukatan kuman annay long-agtauy narakà matoy ta mannaynayuni long-ag na misukat wi achi pu matoy à ing-ingkana. ⁵Ad Apudyus na namnamdò wi sachin adchon chitau wi sukatanà chitau. Ad innadchona kon Ispirituna wi makarong-ag an chitaù manuttuwaantau ta mangadchana ta sachi.

⁶Siyan uray sinuy mapasamak an chitau, achitau ngumaya tan awad na Ispiritun Apudyus an chitaù manuttuwaantau ta sachi maatod à tapin na padcha wi faruy long-ag. Ad akammutau, wi na ingkawantaud asnay luta wi fumroyan na annay long-ag, achayutau ta awachan Aputauy Jesu Cristu. ⁷Siyan na annay mafiyakantaud asnay luta, chachi foon pù mailan patiyontau wi foon à chachi mamàila. ⁸Siyan uray sinuy mapasamak, foon pù chanakontau, achitau umogyat ta otoy. Tan un-unnoy na ingkawantaun Apu Jesus nu annay ingkawantaud asnay luta. ⁹Siya kuma asikasuwontau oyyoon na mangiparagsak an Apudyus, wi uray ta sanay mafiyakantau winnu ingkawantaun siyad langit. ¹⁰Tan losantau sanguwon à Cristu ta makuisantau. Ad waschi osa maatod an siyan sufalit na iningwana ta annay mafiyakana wi mamfaru winnu lawing.

Na Mamrunan Apudyus Ta Taku Mipakapun Cristu

Col 1:15-23

¹¹À chiani, akammuni wi kaog-ogyat na marungayi manguisan Apu Jesu Cristu ta taku, ad sachin mangipapatiyanni mangifagfag-an ta taku ta mamaticha kuma. Ad akammun Apudyus wi sachi afus na awad ta somsomòni wi maid safalè pangkopnin chiayu. Ad sapay kuma ta uray à chiayu, akammuwonyu ko wi sachin afusi awad ta somsomòni. ¹²Achì pu isurat na amasnat à mampachayawanni, tan na mangisuratà ta amasnat, awad ustù machayawannin chiayu, ta maawatanyun katuttuwaan na oy-oyyoonni, ta awad isongfatyu ta anchanati taku wi mangipas-ar ta kinasasaadcha wi siya patkanchan itchura wi iillan na taku ad achicha pu pakan-anun kinalimpiw na somsomò. ¹³Siyan uray anan na taku wi natingang-ani, achifali nu siya kay oyyoonnin machayawan Apudyus. Ngim nu ananchay naangsan-ani, siyan fumaruwanyu. ¹⁴Tan na isag wi ayat Cristun chitau, siyan maningngil ta somsomòni. Tan narawag an chiani wi natoy à Cristu namayad ta losani taku. Siyan uray os-osàan à natoy, isù nakàtoyttau losan an siya ta natayana. ¹⁵Ad kapu ta natoy à siyà para an chitau, losantauly natattaku, foon kumà fumaruwan na

long-agtaun patkan, tan siya pion Jesu Cristu kuman patpatkan, tan siyan natoy ya ummulu natakù masaraknifantau.

¹⁶Na sin-arkawan, siya nangifilanganni ta kinatatakun na taku na ifasarni ta kinasasaadcha winnu kinafaknangcha wi sachin oy-oyyoon chachi foon à mamati. Ad uray à Cristu ta chamu, amaschi kon iningwanin siya. Ngim foon à amaschin oyyoonni ta sana. ¹⁷Tan uray sinuy mamatin Cristu, mafaliwan na kinatatakuna wi naaan na sikuchi lawing wi oy-oyyoon ad nasuktan à mamfaruy oy-oyyoon. ¹⁸À Apudyus na nangwa ta losani amaschi, wi kapu ta iningwan Cristu inyulinnan takun siya à asinna mamfurun. Ad impiyarnan chianin manudtuchu ta taku mipangkop ta mangiyulinana ta takù mamfurunna. ¹⁹Siyan na itudtuchuni wi kapu ta iningwan Cristu, mafalini iyulin Apudyus na takun siya ta asinna mamfurun wi foon pù sosom-onan fummasuranha. Ad impiyarna kon chianin annay chamag à itudtuchuni ta losani taku.

²⁰Ad siyan chiani, wi pinakarong-ag Cristu, chianin usaron Apudyus à mangàarù an chiayu. Siyan kapun Cristu, ipangpangaasiyu ta iparufusyù Apudyus wi manguli an chiayù mamfurunna. ²¹Tan à Apudyus, uray maid purus fassasur Cristu, impapus-annan siyan losani fasurtau ta siyan machusà masaraknifantau. Ad kapu ta niyaammungantaun siya, sachin makauwaantau ko ta kinafaruna.

6 ¹Siyan chiani wi makaiwaar an Apudyus, mampangpangngasianin chiayu ta achiyu mamfalinon na sayaaw Apudyus an chiayù isù maid silfina. ²Chongronyun annayay niyug-is wi ukud Apudyus wi anana,

“Chingngor-un sachi chinawatyu, tan niyaspur wi sachin ustuy timpun na mangaasiyà an chiayu, siyan finadngà chiayu tan sachi kon ustuy timpun na manaraknifà an chiayu.”

Sanan imfakan Apudyus. Siyan chongronyu, tan sanan ustuy timpuy mangar-anyu ta sayaaw Apudyus tan sana kon ustuy timpun na masaraknifanyu!

³An-annachanni ta maid kuma machillaw ta mangwaanni ta annay impiyar Apudyus an chiani, ta maid manlasun na uchum à achicha pu mamatiyan. ⁴Ad na mail-ana wi Apudyus na kattò mansilfiyanni, ipapatini wi mangan-anus ta losani likat wi mipachas an chiani ya losani kaog-ogyat wi mapaspasamak. ⁵Naabchoabchoy-ani ya nifarufarud-ani. Ya kinurukuru chiani ko. Ya mauungar-ani ko kapu ta oy-oyyoonni. Ad na simfotang masurasurapan-ani ya mafitifitil-ani. ⁶Ad na mansilfiyannin Apudyus, nacharus na oy-oyyoonni, ya ustuustun nangawatanni ta ukudna, ya anuanusanni kon asinchuwan, ya an-annachanni kon losani oyyoonni. Ya awad akon Ispiritun Apudyus an chiani, ya ipailani kon tuttuway ayatni ta atakutaku. ⁷Ad na mansilfiyanni kon Apudyus, pasig katuttuwaan losan na itudtuchuni wi karobfongan Apudyus na mangiturung an chiani. Ad na

nangifilangan Apudyus an chitaù maid fasurtaun siya, sachin isù armasni wi iyafakni ta lawing ya isaraknibni ta chachi mangwà lawing an chiani.

⁸Uray amsiwon chiani winnu chayawon chiani, ipapatini wi mangwa ta pion Apudyus. Ya uray nu insurtuwon chiani winnu farfaruwon chiani, ad uray ananchay matuliani, siya kay ukuchonni afus na katuttuwaan.

⁹Uray achi chiani ifilang, machamchamag-ani ko kay. Ad uray tataayonnin matayanni, mamàila wi natattakuani. Ya uray parpalikatan chiani madisiplinaanni an Apudyus, foon à patoyon chiani. ¹⁰Ad uray nu isù mansasàuy-ani, kanayun-ani ko kay naragsak. Ya uray ananchay kapus-ani, pafaknangonnin taku tan makafiyagchan Apudyus. Ad uray isù maid mafalinni, isù uwanin losan à ing-ingkana.

¹¹Chiayuy susunud ad asnati Corinto, kapu ta ayatnin chiayu, imfagkanin losani somsomònin chiayu wi maid iliudni. ¹²Foon pù chianin nangkurang na ayatnan chiayu, ngim chiayun kurang na ayatnan chiani. ¹³Siyon na ifakà an chiayu wi isù an-ananàu, papigsaonyu kuman ayatyun chiani wi isun na pinag-ayatnin chiayu.

Achitau Kuma Maawis Ta Oy-oyoon Chachi Foon Pù Mamati

¹⁴À chitauy mamati, foon à mafalin wi miyamfuruytau ta chachi foon à mamati, tan achi pu mafalini miyasawan mamfaru ta lawing. Mafalin ayay mantipun na pangot ya lawag? ¹⁵Achi pu ko mafalin wi mantimpuyug cha Cristu an Satan. Ad isun ako ta mamati ya foon pun, tan maid kattò mantimpuyukan na somsomòcha. ¹⁶Tan mafalin aya wi miparnò na sinan-Apudyus ta ustuy foroy Apudyus? Ad chitau met na foroy na natatakuy Apudyus kapu ta nakarong-akan na Ispiritun Apudyus an chitau. Tan amasan imfakan Apudyus ta sachi niyug-is wi ukudna wi anana,

“Inyà makaforoy ta chachi takù ta ingkawà an chicha, ta saon na man-apudyuschà chayawoncha ya chichan mantakù.”

¹⁷Ad anan ako Apudyus,

“Achiayu makatimpuyug ta chachi foon pù mamati tan nanat-on-ayu. Siyan tum-on-ayu ta achiayu mitapi ta sinuy lawing wi oyyooncha, ad siyan mangiparnoà an chiayu, ¹⁸tan saon na man-amayu ya chiayun man-anàu.”

Amasan imfakan na sachi mannakafalin wi Ap-apuy Apudyus.

7 ¹Susunud wi ay-ayatò, losan chachi, impustan Apudyus an chitau, siyan iwarangtau kuman losani lawing wi mampakaisaw ta long-ag ya uray na somsomò. Ya iyafaintaù Apudyus ya man-akawatau ta nacharustaù pumigpigsan na mangwaantau ta ustu.

Na Lagsak Pablo Uray Nu Maliglikatan

²Chogchog-anyu kuman ayatyun chiani tan maid ining-ingwanì lawing an chiayu ya maid pu ko chinachailnin chiayu ya maid linukunin

chiayu. ³Foon pù imfakànà mangipafasurà an chiayu, tan tuttuwan sachi imfafagkà wi achi pu maaan na ayatnin chiayu, uray matoy-ani. ⁴Ad maid chuwachuwani wi siya oyyoonyun ustu, ad siyan ichayawni chiayu ta uchum. Ad uray achun napalikatanni, masorkakà ako kay mipakapun chiayu, siyan amod na lagsaknin chiayu.

⁵Ad uray na sachi chummatngannid Macedonia, issiyan likatni tan nangkawaon chiani ta achuy likat wi maid achi kumura. Ad nachanakan-ani ko tan naallilaw na pammatiyu. ⁶Ngim à Apudyus, wi manorkag ta somsomò chachi summauy na somsomòcha, sinorkagna kon somsomòni ta chummatngan Tito wi narpud iliyu. ⁷Ad foon pu kà afus na chummatnganà lummagsakanni, tan chachi inisturyana koy iningwayu wi nangiparagsak an siya. Ad inisturyana kon ayatyu wi mangilan saon, ya namfafawiyanyu, ya nanatàchoranyun saon. Siyan ummisag na lagsakni ta sana.

⁸Na katuttuwaan, achiyà amuyuwan mipangkop ta sachi ummunay surat-un chiayu, uray isag lummawing na somsomòyu ta sachi. Oo, nachanakanà tuwa ta sachi ummuna, ngim mamfaru tan sin-aitan yakan lummawingan na somsomòyu. ⁹Siyan na sana, naragsakà, foon pù kapu ta lummawingan na somsomòyu ngim kapu ta lisortana wi sachin namfafawiyanyù namaliwanyu ta oy-oyyoonyu. Tan inyusar Apudyus na sachi lummawingan na somsomòyù fumaruwanyu, siyan maid arwingan na sachi nanuratannin chiayu. ¹⁰Tan na lisortan na lummawingan na somsomò wi usaron Apudyus, siyan mamfafawiyàn à mafaliwan na sachi somsomò. Ad na lisortan na sachi, masaraknifan. Ad maid pun met maamuyuwan nu masaraknifanta! Ngim nu awad lummawingan na somsomò ya achi pu mifafawi, siya lisortan na amaschin misinaan an Apudyus à ing-ingkana. ¹¹Ngim an chiayu, tuttuway imparufusyù Apudyus wi nangusar ta sachi lummawingan na somsomòyu. Ad siya lisortanan innongnongyun pammatiyu wi asinyu pintog na ustuustuy oy-oyyoon, tan linawingyun iningwan na sachi fummasur wi foon à pionyuy mitaurung, tan pionyuy mangwa ta ustu. Siyan chinusayù siya ta achiayu mafainan an Apudyus ya uray an chiani. Ad na osay lisortan na namfafawiyanyu, pionyu koy mangilan saon. Siyan mamàila wi pasig ustun iningwayu mipangkop ta amaschi wi fummasuran.

¹²Siyan na nangisuratà ta sachi surat-un chiayu, foon pù afus yakan machusaan na sachi takuy fummasur, ya foon pu kò afus yakà mafadngan ta sachi pinarwingna, tan insurat-uchì mangilasinanyu losan ta kinatuttuwan na somsomòyun chiani ta sangwanan Apudyus. ¹³Siyan kapu ta iningwayu, nasorkag tuwan somsomòni.

Ad foon pu kò afus-anì nasorkag na somsomòna, tan uray à Tito. Ad sin-umisag akon lummagsakanni ta nangil-anni ta lagsakna tan fummarun somsomòna ta nangil-ana ta ining-ingwayu. ¹⁴Tan na chaanna

pu umaliyan ad asnat, inchayaw-ù chiayun siya. Ad mamfaru tan tummuttuwa losan na imfakà, siyan maid fumainà. Tan isun na sachi nangifag-anni ta pasig katuttuwaan an chiayu, siyan isuna koy pasig katuttuwaan na losani imfakanin Tito mipangkop an chiayu. ¹⁵ Siyan naam-amod fummarun somsomònan chiayu, tan achina pu maliwatan na lagsakyuy namtog ta imfakana, ya chanagyuy nangwa ta ustu winnu foon. Amaschin nammangiliyanyun siya. ¹⁶ Siyan amod akon lagsak-u tan na sana, maid purus chuwachuwà wi mapipiyyar-ayu.

Na Oyyoon Na Mamati Wi Mangatod Ta Iturungcha

2 Cor 9; Fili 4:10-20

8 ¹ Susunud, pionni wi mangipaakammun chiayu mipangkop ta man-iwaaran na sayaaw Apudyus ta chachi mamati wi maaruarus maamuamung ta ailiilid Macedonia. ² Tan na susunudtaud aschi, uray amod na maparpalikatancha wi achun problemacha, naragsakcha ko kay. Siyan uray nu isagcha kapus, isuchà faknang wi mangatod ta iturungcha ta chachi susunudtau wi makasapur à turung ad aschi Jerusalem. ³ Ya tàchorà ako wi foon pu kà patingkan na lobfongchan innadchoncha, tan adchoncha kon uray masapurcha. Ad maid met nangipapilit an chicha. ⁴ Ad nampangpangngaasicha ta parufusanni chicha wi mitapi fumachang ta chachi takun Apudyus wi maliglikatan ta provinsiyad Judea. ⁵ Ad naschaaw-ani ta pinag-atodcha! Tan na chamuy inadchoncha, long-agcha ya somsomòchan Apudyus, ad adchoncha kon long-agchà fumachang an chiani mangwaanacha ta pion Apudyus.

⁶ Ad kapu ta iningwan na anchanayay iMacedonia, siya ifakanin mamfaru nu ituruyyu koy mangugpun ta sachi ifachangyu. Ad siyan ananni wi ipaalini Tito ad asnat à fumachang an chiayu, tan siyan ummunay nangipasasmò ta amaschin chiayu. ⁷ Tuttuway achun ilasinyu ta uchum wi oy-oyyoonyu, tan napigsan pammatiyu ya karobfonganyu wi mantudtuchu tan achun maawatanyu mipangkop an Apudyus. Ya ipapatiyu koy mangwa ta sinumani pàwana. Ad amod akon ayatyun chiani. Siyan namnamaonni ko wi nawadwad na oyyoonyu wi mangatod ta ifachangyu ta chachi makasapur à fachang.

⁸ Foon pù ifakànà mapilitanyuy mangwa ta ug-ugkuchò. Ngim ipaakammù yakay an chiayun ayat na anchanayay uchum wi mangatod à fachang, ta awad mail-an na katuttuwaan na ayatyu ta fufuronyu. ⁹ Tan akammutau met na iningwan Aputauy Jesu Cristu wi fummachang an chitau, tan uray nu faknang ad langit wi maid pu achi awad an siya, tinaynana losan ad ummalid asnay luta wi namfalin à kapus à mafadngantau. Ad na sachi kummapusana, sachi kon fumaknangantaun siya.

¹⁰ Siyan na filin-un chiayu mipangkop ta ifachangyu, mamfaru nu man-ikangputyu ta sanan sachi illukiyu ta narpasi tawon. Tan chiayun

chamuy maryad wi mangatod à fachang, ya chiayu kon chamuy nangiluki ta amaschi. ¹¹ Siyan ilanyu ta ikangputyù isun kuman ayatyu wi nangiluki ta patingkan na karobfonganyu wi mangatod. ¹² Tan nu awad ayatyu wi mangatod, adchonyun karobfonganyu wi adchon, tan sachin mangiparagsak an Apudyus, foon pù singilonan foon pù karobfongantau wi adchon.

¹³ Foon pù anà wi mangatoatod-ayu ta mafadngan na uchum ingkanà chiayun maawanan. ¹⁴ Tan foon pù sanat na piò wi ifaka. Tan na piò yakay, man-asifachangtau losan. Ad kapu ta annan subraonyu ta sana, mamfaru nu ifachangyu ta chachi makasapur à fachang. Tan nu kaspangalikan chumtong na timpuy mangkuranganyu ya awad subraoncha ko, fadngan chiayu ko. Tan nu amaschin oyyoontau, maid pu osà malikatan an chitauy mamati. ¹⁵ Ad amaschin ifakan na niyugis wi ukud Apudyus wi anana, “Na sachi takuy nan-apit à achu, foon à summubra tan innadchanan uchum. Ya uray akon sachi takuy ait yakan naapitna, foon à makurangan tan inadchan na uchum.”

Na Nangiyayancha Tito Ta Surat Ad Corinto

¹⁶ Manyaman-anin Apudyus tan inadchonan Tito na ayatnay fumachang an chiayu wi isun na ayatni wi mamachang an chiayu. ¹⁷ Tan na nangifag-anni wi siya kuman umod asnat, tuttuway naay-ayatan, tan nar-usna simsimò wi umod asnat. ¹⁸ Ad annan osay ifurunnin siya wi sunudtau ko, wi kapu ta oy-oyyoona wi mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag, chinayaw na losani mamati ta ailiili. ¹⁹ Ad siyan mismuy chinutukancha losan à mamfurunni wi mangiyoy ta maifachangtau ta chachi makasapur à fachang ad Judea. Ad maid uchum à pangkop na sachi maifachang nu achi afus na machayawan Apu Jesu Cristu ya mangipail-antau ko ta ayattau wi fumachang.

²⁰ Siyan mamfaru ta siyan osay mifurun an chiani, tan maid chumillaw ta annay mamangchonanni ta annay chakor wi fachang wi nasonson. ²¹ Tan ipapatini wi mangwa ta ustu wi foon pu kà afus na mamfaruwon Apudyus tan uray na mamfaruwon na taku.

²² Ad anna kon osay sunudtau wi ifurunni ancha Tito wi umalid asnat, tan na mangiil-anni ta kinatatakuna, fumabfachang wi taku, ya maay-ayatan wi umalid asnat tan chakor na namnamana mipangkop an chiayu. ²³ Na mipangkop an Tito, siyan furun-uy man-iwaar ta annay mamadngannin chiayu. Ad na anchanayay uchumi fufuruntau wi mitun-ud an siya, chichan pinakarong-ag losan na anchanayay mamati ta ailiilid asna. Ad mipakapun chicha, machaychayaw à Jesu Cristu. ²⁴ Siyan na oyyoonyu, ipailayun lispituyu ya ayatyun chicha ta sangwananchay losan wi mamati ta ailiili ta awad manuttuwaancha ta losani ichaychayawni mipangkop an chiayu.

Na Fachang Ta Susunudtauy Mamati

1 Cor 16:1-4; Fili 4:10-20

9 ¹Foon pù masapur wi isurat-un chiayun mipangkop ta ifachangyu ta chachi takun Apudyus ad asnati Judea wi makasapur à fachang, ²tan akammù wi chakor na ayatyuy fumachang, ad inchayaw-ù chiayu ta losani anchanay mamatid asnay Macedonia, wi imfakafakà wi, “Chachi susunudtaud Acaya, nanipud ta sachi narpasi tawon nansasagkanacha wi fumachang.” Ad kapu ta ayatyu, siyan namparoswa ta chakor wi ayatchay fumachang. ³Siyan na mangipaaliyà ancha Tito ta sana, ta magkasan kuman sachi chayawni mipangkop an chiayuy mangisasagkana ta ifachangyu. ⁴Tan nu umaliyà ad asnat ya awad mitun-ud an saon ta anchanay mamatid asnay Macedonia, ad nu kaspangalikan ochasannì chiayu wi maid pu insasagkanayu, mafainanani kattò tan sinikurachunì chiayu. Ad isun akon mafainanyu. ⁵Siyan na somsomòdu wi un-unnoy nu ipaunà na anchanayay fufuruntu ta chakuchakuponchan impustayuy adchonyu, ta nu chumatong-ani, nisasagkanan sanati ifachangyu. Ad sachin mail-ana wi mangatod-ayyu kapu ta ayatyuy fumachang wi foon à napilit-ayyu.

⁶Mamfaru nu sosom-onyu wi na takuy ait na immurana, ait akon apitona. Ngim na takuy achun immurana, achu kon apitona. ⁷Siyan waschi osan chiayu masapur som-osom-ona nu sinun pionay adchon, ta na mangadchana, kapu ta ayatna ya maid fafawina ya foon pu kò mapilit wi mangatod. Tan à Apudyus, ay-ayatonan maay-ayatani mangatod. ⁸Ya karobfonganay mangatod ta achun chiayu ingkanà sumawar, ta kanayun umanay à usaronyu ta losani annay mafiyakanyu, ya awad achù ifachangyu ta chachi makasapur à fachang. ⁹Isun na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Manchara wi mangatod à fachang ta kakapus, ya awaawad à ingkanan mamfaruy ifachafachangna.”

¹⁰À Apudyus wi marpuwan na fuor wi imuran na man-osò, wi siyan mangipatufu ta awad anon na taku, karobfonganay mangatod à achun chiayu ta umachuachu kon adchonyu ifachang ta uchum.

¹¹Ya paachuwon ako Apudyus na losani awad an chiayu ta mafalini mancharaayuy mangatod ta uchum. Siyan na mangadchanyu, sachin umachuachuwan chachi manyaman an Apudyus. ¹²Tan na amaschi wi oy-oyyoonyu foon pu kà afus na mafadngan na takun Apudyus wi maid mafalincha, ngim paroswaona kon ayat na achuy taku wi manyaman an siya. ¹³Ad sachi kon mangil-an na taku wi tuttuway nagkasan na pammatiyun Cristu wi foon pu kà tupòyun nan-ukud. Siyan achun manayaw an Apudyus kapu ta nangipapatiyanyu namtokan ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus, ya kapu ko ta namadnganyun chicha ya

uray akon uchum. ¹⁴Ad siyan iluwaruwaruwanchà chiayu wi amod na somsomòchan chiayu kapu ta nangilasinancha ta kaskaschaaw wi iningwan Apudyus an chiayu. ¹⁵Siyan manyamantau losan an Apudyus kapu ta sachi kaskaschaaw wi innadchonà mafadngantau wi maid uchum nu achi afus à Jesu Cristu.

Na Nanàchoran Pablo Ta Sachi Napiyarana

10 ¹Saoni Pablo wi ananchay umogyat anuy mangifaka ta ifakana ta sangwananyu ngim naturod nu umachayun chiayu, annay mampangpangngaasiyà an chiayu wi mangifaka wi isun na kinaanu ya kinasayaaw Jesu Cristu. ²Na ifakà, ipangngaasiyu ta nu umaliyà foon kumà masapur omorà chiayu. Tan nu umaliyà ad asnat, tuttuway ipailà na kinaturod-u ta losani manillaw an chiani wi mangwanani fumaruwan anun long-agnin pangkopni wi mangwa ta annay oyyoonni, ya iyisu chiani ta takuy foon pù mamati. ³Tan uray takuani kay ad asnay luta, foon pù is-isuwonnin oyyoon na uchum wi mangufat ta chachi kumura an chicha. ⁴Tan na armas wi usaronni wi mangufat an Satan, foon pù isun na armas wi usaron na takud asnay luta ngim na armastau mannakafalin wi armas Apudyus. Ad umanay na narpun Apudyus à manachailni ta uray apigsaan wi kumuran siya. ⁵Ad sachin iyafakni ta kinaraing chachi man-asilib ya sinumani pas-ar wi manipod ta somsomò na taku wi manuttuwa mipangkop an Apudyus. Ad ipapatini ko wi mangafak ta losani somsomòni ta mafaliwancha losan à miyamfuruyanacha ta pion Jesu Cristu. ⁶Siyan iyustuustuyun mamatiyanyun Jesu Cristu, ta nu umalianid asnat chusaonnin anchanati maid patkoncha.

⁷Siya kay ilanyun mamàila ta atayu, ad maawis-ayu ta amaschi, wi achiyu pu panoknokaan na katuttuwaan. Tan na uchumi takud asnat wi mallawing an chiani, wi anancha koy chicha nun takun Cristu, masapur kuma wi somsom-oncha wi takun ako Cristu chiani. ⁸Awad nin mangwanan wi narafos na inyòoyyà wi manàchor ta karobfongà wi mifibfiyang an chiayu. Ngim foon à mafainà tan Apudyus na nangatod ta karobfongà à mafadngan na pammatiyu ya foon pù machachailan na pammatiyu. ⁹Ad achiyu kuma anan ta somsomòyu wi mangog-ogyat-u kan nanurasuratà an chiayu. ¹⁰Tan awad nin na uchum an chiayuy mangwanan wi naturochà wi kaog-ogyat na surat-u nu umachayuwa an chiayu, ngim umogyatà anuy makaukud ta sangwananyu! ¹¹Siyan na ifakà ta amaschi wi taku, maawatana kuma wi losani insuratnin chiayu ta maichanni, isun ako kan ifakani nu chumatong-ani.

¹²Maid turodni wi mangiyisu ta long-agni ta chachi mangipachayaw ta long-aghad asnat. Tan à chicha, ing-ingwacha kan ananchay mamfaruwon Apudyus, ad sachi kon turachoncha. Tuttuway ningningcha

tan man-asichayawcha wi mangwa ta sachi narpu kay ta somsomòcha!
 13 Ngim à chiani, foon pù ichayawnin foon à ipàwan Apudyus an chiani, tan siya kay ichayawnin mangwaanni ta ipàwana, ad nitapiayu ta sachi.
 14 Ad sachin karobfonganni wi manudtuchun chiayu ta sana, tan chianin chamchamuy nangitudtuchun chiayu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu.
 15 Ad foon pu kò pursonnin chayaw na màràwa ta uchumi ili. Ngim chiayuy sakupni, pionni wi pumigpigsa kuman pammatiyu ta awad katurunganni ya mawayaanni wi mangwa ta uchumi ipàwan Apudyus an chiani.
 16 Tan na pionni kuma, ing-ani iwarawag na Mamfaruy Chamag ta chachi uchumi il-ili wi ad-achayu nu chiayu. Tan kattoi foon pù pursonnin iningwan na uchum à machayawanni.
 17 Tan nu mipangkop ta sachi michayaw, awad met na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Nu sinun mampachayaw, maid pu kuma uchum à ichayawna nu achi afus na iningwan Apudyus.”
 18 Kattoi achi pu machayaw na takuy mangichayaw ta long-agna, tan na tuttuway machayaw chachi ichayaw Apudyus.

À Pablo Ya Chachi Sinan-apostoles

Gal 1:6-10; Fili 4:15-18

11 1 Anusanyu kuman annayay isurat-u wi isuwà à natingang wi maid fain-u wi manàchor ta long-ag-u. Ya achiayu kuma mas-à ta annayay ukuukuchò. 2 Tan tuttuway machanakanà mipangkop an chiayu wi isun akon chanag Apudyus nu kaspangalikan safalin patiyonyu. Tan na piò yakay maid kuma uchum à mangipàyanyu nu achi afus à Jesu Cristu. Tan isuayù fafarasang wi nituturag wi mangasawa, wi foon pù mafalin wi maatub ta safali wi larai. 3 Tan uray nu ninungnung na pammatiyun Cristu, machanakanà tan maawis nin na somsomòyu ta safali wi tudtuchu ad man-awichanyun sachi pinatiyu, ad maallilaw na ayatyun Cristu, tan amaschin nàwan Eva wi sinikapan Satan wi nampailà isù urog. 4 Tan apay narakan mangamfuruyanyu ta uray sinumani umalid asnat wi mangitudtuchu ta sabsafali mipangkop an Jesus wi foon pù isun na intudtuchuni. Ad naraka kon mangamfuruyanyu ta sabsafali wi mipangkop ta Ispiritun Apudyus, ya mipangkop ta masarakanan na taku wi foon pù isun na pinatiyu ta chamu. 5 Isù napatpatog na anchanati sinan-apostoles nu saon! 6 Ngim uray foon à naraingà wi man-ukud, kattoi akammù na mipangkop an Apudyus. Ad kattòyu illasin na katuttuwaana, tan maid pu achini impaakammun chiayu ta losani nantudtuchuwanni.

7 Ad na nangitudtuchuwà an chiayu ta Mamfaruy Chamag wi narpu Apudyus, maid pu siningil-ù labfù tan impafafà na long-ag-u wi nan-anap à inyatakù ta mapatkanyu. Ad, naillachuwà lawa ta sachi? 8 Na nanudtuchuwà an chiayu, finadnganà ta chachi mamati ta uchumi il-ili, siyan chichan pinalikatà à mafadnganyu. 9 Tan na iniingkawà an chiayu,

nu awad kasapurà maid nangifag-à an chiayu, tan inadchon chachi fufuruntauy narpud Macedonian inusar-u ta achiayu pu mapalikatan kapun saon. Amaschin iningwà, ya oyyoð tan lawingò wi mampalikat-ayu. ¹⁰Na katuttuwaana wi awad à Cristun saon, foon pù mafalin mafarfaliwan na annay ichayaw-u wi maid ar-arà à uray sinuman an chiayud asnat wi provinsiyad Acaya. ¹¹Ananyu pun nin nu imfakà na sachi tan lawingò chiayu! Ngim foon, tan akammun Apudyus wi ay-ayato chiayu.

¹²Ngim na mangiturturuyà mangwaan ta amasna, matipod kuman anchanayay awad ad asna wi mangwanani apostolescha nu, ta maid in-inonchay mampachayaw wi man-isu nun oyyooncha ta oyyoonni. ¹³Tan na anchanay taku, foon pù tuttuway apostoles Cristu, tan sinan-apostolescha wi nan-obfos ta mapiyaranchà masakapan na taku. ¹⁴Ad foon pu kumà maschaaw-ayu ta kinasilibcha, tan Satan na ap-apucha. Ad à Satan, mafalini mamfalinonan long-agnà isù farfaruy anghel Apudyus. ¹⁵Siyan foon à maschaawtau nu mamfalfalinon chachi mansilfin siyan long-agchà isù mansilfi ta katuttuwaan. Ngim na lisortan na amaschi, làamonchan kaog-ogyat wi chusan na losani ining-ingwacha.

Na Namparpalikatan Pablo Kapu Ta Kinaapostolesna

Gal 1:11–2:10

¹⁶Isarad-u ifaka wi achiyu kuma anani natingangà. Ngim nu sachin ananyu, anusanyuy chongron na annayay manàchorà ta long-ag-u, ta mampachayawà à ait. ¹⁷Tan akammù wi foon pù Apu Jesus na mampaukud an saon ta sachi, ngim uray isuwà à natingang iturod-uy mangichayaw ta amasnan chiayu. ¹⁸Ngim kapu ta achun mangichayaw ta awad an chicha, siyan mapilitanà akoy mangug-ugkud mipangkop ta awad an saon tapnu akammuwonyun ustuustu. ¹⁹Ad chiayuy mangwanani naangsan-ayu, naraka met na mangamfuruyanyu ta fòfòon, siyan amfuruyanà kuman chiayu! ²⁰Tan apay akseptaronyun sinumani takuy mamfalinon chiayù isù sanilu nù? Tan ingay-uyu uray lukuponcha ya sikapancha chiayu, ya amsiwoncha ya lipakonchà chiayu! ²¹Ngim tuttuway mafain-ani wi mangwa ta isun na oy-oyyoonchan chiayu!

Ngim nu kaspangalikan mampachayawcha, maiturod-uy mangichayaw ta long-ag-u. Tan uray isuwà yakà natingtingangan, achifali tan ifakà yakayna. ²²Nu ichayawchay Hebreocha wi Judio, Hebreowà ako wi Judio. Ad nu ananchay chichan kanà Israel wi pilliyan Apudyus à mantakuna, uray met à saon. Ad nu anancha koy chichan kanà Abraham, kanaà met akon Abraham. ²³Ad nu ananchay mansilfichan Cristu, sin-umisag na mansilfiyà an siya nu chicha. Isuwà yakà narapang wi mangifaka ta amasna. Ngim ilanyu, isag-u ipapati uray nu ifarufaruchà ya maabchoabchoyà kapu ta mansilfiyà an siya, ya achu kon afistayà

matoyan ta mangipapatiyà. ²⁴Nangalliman nanaplisaplitan na chachi Judion saon à turumpuru ya siyami saplit. ²⁵Ad nampamitlu kon naabchoyà ta chachi iRoma. Ad na namingsan, pinisongà. Ya nampamitlu kon nilutongan na papur wi nakarukanà. Ya iningkaw akon namingsan wi nanaptap-awà ta fayfay ta osay lafi ya osay padcha. ²⁶Ad maid pu achi napasamak an saon ta namfiyafiyasiyà ta ailiili wi umoy mangitudtuchu ta ukud Apudyus. Tan namin-anu wi afistayanà michurun ta chawwang, ad namin-anu koy tikangayà mapatoy ta akkawan. Ya achu kon chachi kailiyà wi Judio wi maryad mangtoy an saon, ya uray akon chachi foon pù Judio. Ya kaog-ogyat akon nàwan saon ta nallukanà ta papur, ya achu kon kaam-amak an saon ta ailiili ya uray filfilig ya sinchumallun iningwan chachi akinapati. ²⁷Amod na naliglikatà mipakapu ta annayay oyyòd, tan kanayun wi maid in-inò wi masuyop, ya nafitifitilà ya nauwauwawà, ya kurang na maan ya luput. ²⁸Ad foon pu kò afus na amaschi, tan na osa, finikati machachannakanà ta losani mamati wi maamuamung ta ailiili. ²⁹Tan nu kumapsut na pammatin na osa, amod na somsomòu. Ad nu awad maawis fumasur, maam-amod na sikab na somsomòu.

³⁰Maid kuma ichayaw-u, ngim kapu ta mapilitanà, foon à kinasasaad-un ichayaw-u tan na naliglikatà ya kinakapsut na long-ag-u, ta mailan fachang Apudyus an saon. ³¹Ad à Apudyus wi Aman Apu Jesus wi machaychayaw à ing-ingkana, akammuna wi maid tuli ta annayay inukud-u. ³²Iningkaw akon napasamak an saon ta iningkawà ad Damasco, tan na fifinnachur wi chinutukan Ali Arestas, impakuwarchanan losani liwangan na ili ta chòmaanà anu. ³³Ngim na chachi mamatid aschi, inyinchayunà inchòora ta tawan na tuping wi arad na sachi ili, siyan achì pu nagpapan.

Na Chachi Impailan Apudyus An Pablo

12 ¹Uray maid kutù na mangichayawan ta long-ag, masapur ituruy-u wi mangichayaw ta chachi nàwan saon à kuminoan na anchanayay mangichayaw ta long-agchad asna. Siyan isturyaò na mipangkop ta chachi isù impain-inop Apu Jesus an saon ya chachi impailana. ²⁻³Awad na osay namatin Cristu ta sin-arkawan wi simpuru ya opati tawon na naparafas, ad nipangatù siyad langit wi ingkawan Apudyus. Foon pù akammù nu alichodwana kan ummoy winnu nitapin long-agna, tan Apudyus yakan nangakammu. Tan na afusi akammù, naiyoy ta sachi afaruwani lukar. ⁴Ad aschi langit, iningkaw na chingngornay foon pù iparufus Apudyus wi maisturya, ya maid pu takù makaifaka ta amaschi. ⁵Na sachi takuy naarad langit, saon. Nu safali wi taku, chayawò à siya, ngim kapu ta saon na sachi, foon pù ichayaw-u tan siya kay ichayaw-un nalikatà à mail-an na fachang Apudyus an saon.

⁶Nu piò wi mangichayaw ta long-ag-u, mamàila wi foon pù matuli tan pasig tuttuwan losani ifakà. Ngim achì pun, tan nu amaschiyò sachin manayawan na takun saon. Ad foon pù sachin piò, tan ikad kuman somsomò na takun saon ta mangil-ancha ta oyyòò ya mangngorancha ta ug-ugkuchò.

⁷À Apudyus, inlumidyunà achì pu mamaspas-aran mipangkop ta chachi achuy nakaskaschaaw wi impailanan saon, tan imparufusnan amod wi namalikatan na anghel Satan an saon ta achì pu mamaspas-aran. ⁸Ad namitluwò chinawat an Apu Jesus ta aanona kuman annay likat-u. ⁹Ngim na losani songfatnan saon, anana, “Umanay na fachang-un sia wi manganus ta sanati likatnu. Tan na amochi mapalikatam, sachin isagnu mallinaan ta karobfongà.” Sanan imfakanan saon, siyan naragsakanà ta manliglikatà, tan sachin mallinaà ta karobfongan Cristun saon. ¹⁰Ad à machayawan Cristu, naragsakà ako kay ta losani likat-u ya kinakapsut na long-ag-u, ya uray sinuy mapasamak an saon uray mainsurtuwà ya maparpalikatanà ya maproblemaanà. Tan nu achun malikatà, sachin mail-an na karobfongan Cristu wi awad an saon.

Na Chanag Pablo Ta Chachi iCorinto

¹¹Isuwà à ningning kapu ta losani annay inukud-u mipangkop ta long-ag-u, ngim pinilità an chiayu, tan chiayu kuman manàchor an saon. Tan uray maid filang-u, maid pu inlasinchan saon na anchanati nan-angatuy sinan-apostolesyud asnat. ¹²Tan na iningkawà an chiayu, inan-anusà na losani likat ad impailà ako losan an chiayun chachi singyar ya kaskaschaaw wi maid pu takù makàwa, ta awad kuma manuttuwaanyu ta kinaapostoles-u. ¹³Siyan na losani iningwà ta chachi mamati ta uchumi ili, isun akon iningwà an chiayu naraksig yakan sachi os-osàan wi foon à kinastuwanà an chiayu. Siyan pakawanonà kuma nu lawingchi!

¹⁴Sanan pitlù wi nansakana wi umali mamisitan chiayu. Ad nu umaliyà, foon pù man-imusà à fachangyu, tan foon à pilakyun kamkamà ngim chiayun piò. Tan isuayù an-ananàu, ad foon pù an-ananà na marpuwan na masapur na chakorcha, tan chakorchan marpuwan na masapur na an-ananà. ¹⁵Ad à saon, maragsakà uray kastuwò losan na awad an saon ya uray akon long-ag-u nu siyan mafadnganyu. Uray kumapsut na ayatyun saon, maam-amod pumigsan ayat-un chiayu?

¹⁶Siyan amfuruyanyu losan wi foon à nangkastusò chiayu, ngim awad nin na mangwanani sikap-ù mallukuwà an chiayu ngim foon à akammuyu. ¹⁷Ngim sinun in-inò wi nallukun chiayu? Mipangkop ta chachi finaun-u wi ummalid asnat fummachang an chiayu? ¹⁸Tan saon na nangifaun an Tito ya osay sunudtaù namfurunna wi ummalid asnat. Ad linukucha lawà chiayu? Foon met, tan nan-isun pangkopni ya man-isu kon inyòoyyani wi mangwa ta nipiyan an chiani.

¹⁹Na somsomòyu nin, ug-ugkuchonni losan chanà mangipachayawanni kay ta long-agni. Ngim foon pun, tan afus yakà ukuchonnin pion Cristu. Ad akammun Apudyus wi maid uchum à pangkopni nu achi afus na mafadnganyu, chiayuy ay-ayatonni. ²⁰Ngim machanakanà à ochasà chiayuy siya oy-oyyoonyun foon pù piò nu umaliyà ad asnat. Siyan kapilitan wi nu amaschi, oyyòò akon foon pù pionyu, tan omorà chiayu nu ochasà chiayuy mansusukob ya man-asiapos ya naraka wi pumuchut na uruyu, ya man-asikinot-ayu ya man-asiinsurtuayu ya man-asiliud-ayu ya man-asipas-ar-ayu wi maid pu turnusyu. ²¹Amod na fain-un Apudyus ya malluwaà ta sangwananyu nu ochasà chiayuy kassiyon oy-oyyoonyuy lawing nu asinà umalid asnat, wi chaan pun na uchum ifafawin fasurcha wi kassiyay nakasuyosuyopcha ta foon à asawacha ya sinumani lawing wi pipion na long-ag.

Na Anungus Wi Tudtuchun Pablo

13 ¹Sanan pitlù wi umali fumisitan chiayud asnat, siyan nu awad ochasà an chiayù issiyay fumasurfasar, kapilitani machusa. Ngim masapur awad turu winnu chuwa takù mangiyistiku ta lawingi iningwana, tan amasnan anan na niyug-is wi ukud Apudyus. ²Na pigwan na ummaliyà ad asnat, winarningà na anchanati fummasur ta iwarangcha, tan nu achicha pun, sikurachuy machusacha ta sanay pitlun na umaliyà, ad sachin nanwarningà an chiayu losan. Ad na annay maichà an chiayu, asin-u ko warningan chiayu wi achì pu achakuwan na uray sinumani fumasur. ³Siyan chiayuy mangifakà manuttuwaanyu wi Cristun tuttuway narpuan na karobfongà, sachin mangakammuwanyu ta mandisiplinaà an chiayu. Tan foon pù nakapsut à Jesu Cristu wi mangwa ta oyyoonan chiayu, tan chakor na karobfongana. ⁴Tan uray kinakapsut Cristun natayana ta kros, ngim na sanay mafiyakana, maila wi awad tuwan mannakafalin Apudyus an siya. Ad à chiani, nakapsut-ani ko, tan chooni nitapiyan an Cristu ta sachi nanliglikatana. Ad nitapiani ko ta nafiyakana, siyan awad an chianin mannakafalin Apudyus wi mandisiplinan chiayu.

⁵Waschi osa kuman chiayu kuisonan long-agna ta ilana nu tuttuway mamati, wi foon kumà chianin kuisona. Tan nu maid à Cristun chitau, foon pù tuttuway namatitau! Apay foon pù akammuyu wi iingkaw à Cristun chitau nu kattoi namatitau? ⁶Sachin mangilasinanyu wi ustuustun pammatini.

⁷Iluwarunin Apudyus ta maid kuma oyyoonyù lawing, ad na maryachanni ta sachi, foon à machayawanni wi manudtuchun chiayu, tan uray maid isù mangil-anyu ta karobfonganni, achifali nu siya kay oyyoonyun ustu. ⁸Tan foon pù masapur man-iwaaronnin karobfonganni nu oyyoonyun ustu, tan siya amfuruyannin katuttuwaan. ⁹Achifali

nu foon pù mipailan karobfonganni nu pumigsan pammatiyu. Tan na iluwaruwarunin Apudyus, ta miyustuustun pammatiyun siya. ¹⁰Siyan na pangkop-uy mangisurat ta annay amod wi tudtuchù an chiayu, ta matudtuchuwanyu ta sanay maichà, ta nu umaliyà foon kumà masapur wi marafos na inyòoyyà wi mandisiplinan chiayu. Ngim na katuttuwaana annan karobfongà wi mandisiplinan chiayu tan Apu Jesus na nangatod ta karobfongà, wi siya pangkopnan fumaruwanyu, foon à machachailanyu.

¹¹Susunud, sachin ifakà an chiayu. Sapay kuma ta mamfaruayu losan ad asnat, ya pafaruwonyun achawiyanyu, ya oognanyu kay afus na intudtuchù an chiayu, ya mantitimpuyug-ayu ko ta maturturnus-ayu. À Apudyus wi puun na ayat ya turnus, iingkaw an chiayu.

¹²Ipaipailayun ayatyu ta fufuronyu.

¹³Losan na anchanayay takun Apudyus, pakumustaoncha chiayud asnat.

¹⁴Ayyuwanan chitau losan an Apu Jesu Cristu, ya linaontau kon ayat Apudyus, ya man-asitimpuyugtau losan kapu ta Ispirituna wi awad an chitau.

Na Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Galacia

1 ¹Saon à Pablo wi nachutukan à man-apostoles Jesu Cristu, wi foon pù takun nanutuk an saon, ya foon pu kò takun namiyar an saon, tan à Jesu Cristu ya à Amanay Apudyus wi nangipauli nanakun siya ta natayana. ²Annayan surat-un chiayud asnati provinsiya wi Galacia. Losan-ani ta fufuruntau wi mamatid asna, pakumustaonni chiayu losan wi maug-ug-ugpun manaychayaw an Apudyus ta il-ilid Galacia.

³Sapay kuma ta fadngan chiayu losan kanayun an Amatau wi Apudyus ya Aputau wi Jesu Cristu, ya farfaruwoncha kon somsomòyu.

⁴À Jesu Cristu wi Aputau, innadchonon long-agnà matoy kapu ta fasurtau, ta awad masaraknifantau ta sanay kinarawing wi màràwa ta annay luta. Iningwan Jesu Cristu na annaya à matungparan na pion Amatauy Apudyus pàwa. ⁵Ta machaychayaw à Apudyus à ing-ingkana! Amen.

Os-osàan Yakan Mamfaruy Chamag À Masaraknifantau

2 Cor 11:1-4; 1 Tim 1:3-7

⁶Isakà maschaaw an chiayu! Tan nallasu kan nan-awichanyun Apudyus wi namilin chiayù mitapiyanyun siya kapu ta achakun Jesu Cristu. Tan siya nu sanguwonyun safali wi tudtuchu à masaraknifanyu nu. ⁷Na katuttuwaan, maid pu safali mamfaruy chamag à masaraknifanyu nu achi afus na intudtuchuni. Ngim anchanat na uchum ad asnat wi mangillachu ta somsomòyu wi padpachasoncha sukatan na mamfaruy chamag mipangkop an Jesu Cristu. ⁸Ngim mafalin ayay masukatanchi? Tan uray sinumani mangitudtuchù safali masaraknifan, wi uray chiani winnu anghel wi marpud langit, nu itudtuchunan safali nu sachi limpasni intudtuchun chiayu, sikurachuy mifallud inferno! ⁹Imfakafakanin amaschin chiayu ta laus, ngim isarad-u ifaka wi nu awad

mangitudtuchù safali masaraknifan, wi foon pù sachi limpasyu pinati, sikurachuy ifallun Apudyus ad inferno!

¹⁰Ad sinun mammammoanyun saon nù? Siya nin somsomòyun siya anaanapò na machayawà ta taku wi foon pù machayawan Apudyus? Tan nu siya kamkamà na chayaw na taku, achì pu kuma ifakan amasnan chiayu! Ad nu amaschi ko, kapilitani foon pù ituruy-uy mansanilu an Jesus.

Na Nangar-an Pablo Ta Kinaapostolesna

Apost 9:1-32

¹¹Susunud, masapur maawatanyu wi na mamfaruy chamag wi itudtutchù, foon pù somsomò yakan takun narpuwana, ¹²ya foon pu kò takun nangakammuwà tan Jesu Cristun mismuy nangipaakammun saon.

¹³⁻¹⁴Chinamagyun imfibiyag-u ta chamu wi nangipapatiyà ta achawiyanni wi Judio. Na manungparà ta achawiyanni wi Judio, namangpanguwonà ta karuwasà tan isag-u impapatin achawiyannan na achakchakranni. Siyan pinarpalikata isag chachi mamatin Jesu Cristu tapnu iwarangcha losan.

¹⁵Ngim uray amaschin ining-ingwà, inachakuwanà an Apudyus, tan uray na chaan-u pu mifunakan, chinuchuttukanà an siya wi mangwa ta pionan. Ad kapu ta achakuna, chinutukanà wi mangwa ta annay oyoyoo ta sana. ¹⁶Ad chummatong pun na ustuy timpu wi anan Apudyus, impaakammunan saon na mipangkop an anàyan Jesus, tapnu itudtuchù an chiayuy foon à Judio. Foon pù nampatudtuchuwà ta taku, ¹⁷ad foon pù ummoyà ad Jerusalem nampatudtuchu ta chachi ummuna nan-apostoles, tan na iningwà, nangaw-asà ad Arabia achiyaot mangulin asin ad Damasco.

¹⁸Ad lummaus pun na turuy tawon, ummoy-u finusità Pedro ad Jerusalem, ad iningkawà an siya ta nasuruk à chuway chumingku. ¹⁹Ngim maid pu innil-ilà ta uchumi apostoles, tan afus yakà Jaime wi chakanchani sunud Jesus à innilà.

²⁰Tuttuwa losan na annay isurat-un chiayu. Akammun Apudyus wi maid osà turtulli.

²¹Sachi ad, ummoyà ako ta chachi ili wi sakupon Siria ya Cilicia. ²²Ngim na sachi timpu, maid pu mangakammun saon ta chachi mamatin Jesus ad Judea. ²³Tan siya afus à chamagchan saon na takuy nampalikat ta mamati ta sin-arkawan, ngim na sana, annay mantudtuchu ta mamatiyan wi siyan pionay paiwarang ta chamu! ²⁴Siyan chinaychayawchà Apudyus kapun saon.

Na Nangapufaran Na Uchumi Apostoles Ta Kinaapostoles Pablo

Apost 15:1-21; 2 Cor 11:16-33

2 ¹Lummaus pun na nasawaran à opati tawon, ummoy-ani asin an Bernabe ad Jerusalem wi inawitni kò Tito. ²Na pangkop na

ummayanni, siyan imfakan Apudyus. Chummatong-ani pun, ummoyà nakaukud ta chachi apostoles wi mangipangpangu ta mamati. Ad imfakà losan na intudtuchù ta chachi foon à Judio wi Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus ta akammuwonchan oy-oyyod. Tan masapur kuma wi tàchoranà ta chachi mangipangpangu ta achi maid silfin na itudtuchù. ³Siyan inapufarancha wi ustus losan, ad uray chi furun-uy Tito wi foon à Judio, foon pù ipapilitchà siyay mamarkaan na long-agnà singyar na Judio. ⁴Ngim iningkaw na uchumi mangipapilit wi chichan akinpapati wi nakaamung an chiani ta siputancha nu tamakò chitauy namatin Jesu Cristu miparufus wi achi pun manungpar ta achawiyon na Judio. Tan na puntilyacha, ipapilitcha kuma pàwan anchanayan chitau. ⁵Ngim kattò wi achini pu pintog chicha, ta achi pù ait masuktan na katuttuwaani mamfaruy chamag, ta minungnung na itudtuchunin chiayuy foon à Judio.

⁶Ad ilanyun anna: uray chachi nangangatu wi isù mamangpanguwontau, maid chillawoncha ta intudtuchù ya maid pu ko inchokachà safali. Na mangifag-à wi isuchà pangpangu, tan foon à napatog an saon na kinasasaadcha, tan foon pù kinasasaad na mangifilangan Apudyus ta taku. ⁷Tan à chicha, wininwinancha losan na imfakà tan immatunancha wi chinutukanà an Apudyus à mantudtuchu ta Mamfaruy Chamag ta foon à Judio, wi isun akon nanutukanan Pedro wi mantudtuchu ta Judio. ⁸À Pedro, nàwa apostoles à mantudtuchu ta Judio, kapu ta karobfongan Apudyus, ad siya kon nàwan saon à mantudtuchu ta foon à Judio. ⁹Siyan losan chachi pangpangu wi cha Jaime, Pedro ya Juan, naawatancha wi Apudyus na nanutuk an saon, siyan linamanuchà chianin Bernabe à mampail-ancha wi mamfufurun-ani. Ad nan-asiwinwin-ani wi chianin Bernabe na umoy mantudtuchu ta foon à Judio ya chichan mantudtuchu ta Judio. ¹⁰Ad na afus wi imfakachan chiani, ta achini kuma maliwatan wi fumachang ta chachi kakapus wi mamatid aschi Jerusalem, wi siya ko kan illaus-u simsimò oyyoon.

Na Nangomorán Pablo An Pedro Ad Antiokia

¹¹Na ummaliyan Pedro ad Antiokia ta namingsan, inomorà an siya ta sangwanan na taku tan naillachu. ¹²Amasnan nàwaana: na chummatngan Pedro ad Antiokia, nakaakaan ta uchumi mamati wi foon à Judio. Ngim sachi ad wi chummatong chachi uchumi Judio wi finaun Jaime wi narpuchad Jerusalem, wi mangipapilit wi masapur mamarkaan ako losan na mamati, nachanakan à Pedro à lawingonchà siya kapu ta oy-oyyoon, siyan inwarangnay makaan ta chachi foon à Judio. ¹³Siyan uray chachi uchumi Judio wi mamatid Antiokia, tinuradcha kò Pedro wi manalingob ta miparufus an chicha. Ad uray à Bernabe, naawis ako ta iningwan Pedro. ¹⁴Ngim inakammù pun wi sumurngasing na iningwacha

ta katuttuwaan wi intudtuchun na Mamfaruy Chamag, inomora à Pedro ta sangwanancha losan. Amasan imfakà: “Siay Pedro, tuttuway Judio-a, ngim inyakaynuy manungpar ta achawipan na Judio kapu ta namatiyaman an Jesu Cristu. Siyan tamakon sana ta ipapilitnu patungpar ta foon à Judio na achawipan na Judio nù?”

Foon Pù Manungparan Ta Lintog Na Masaraknifan Na Taku

Rom 6:5-6; 7:4-13; 9:30-33; Ef 2:8-9

¹⁵Ad inturuy-u ko anani, “Ilanyu: nisisikud wi Judiotau tan niyanàtau Judio, wi foon pù isutaun chachi foon à Judio wi maid akammucha ta pion Apudyus. ¹⁶Ngim akammutau met wi foon pù manungparan ta lintog Apudyus wi inyug-is Moses na maaanan na nakafasuran an Apudyus, tan afus na mamatiyan an Jesu Cristu. Siyan uray à chitauy Judio, siya ko kan afus na namatiyantaun Jesu Cristu na nangifilangan Apudyus an chitaù maid fasurtaun siya wi foon pù nanungparantau ta sachi lintog. Tan foon pù siya maaanan na fasur na takun Apudyus na manungparana ta lintogtauy Judio.

¹⁷“Ad sachin mangawatantau wi uray chitauy Judio, managfasurtau, wi isun chachi foon à Judio. Ngim mafalin laway anantau, à Cristun nangwan chitaù managfasur kapu ta nangiwalintau ta lintog ta namatiyantaun siya? Foon, achi pu mafalin! ¹⁸Tan ilanyu: nu uliyò na sachi lintog wi niwalin, isù unguisà na iningwan Jesus à naaanan na fasur-u, siyan kapilitani fasurchin Apudyus. ¹⁹Tan na sachi lintog ako, naaawwatà wi nu sinun sumurgasing, mapatoy. Siyan maid pu namnamà à mafadngan ta sachi lintog. Ad à Jesu Cristun namnamaò à mamachang an saon wi mangwa ta pion Apudyus. ²⁰Tan isù nakàtoyà an Jesu Cristu, wi sachin nafaliwan na nisisikud wi somsomòu. Siyan na sana, foon pù saon na mangimanihu ta somsomòu ta annay atattakù tan à Jesu Cristu wi nakarong-ag an saon. Ya namnamaò na fachangna wi siyan anà Apudyus. Kapu ta ayatnan chitau, innadchonon long-agnà matoy à mansufuttau. ²¹Susunud, achi kuma mafalin wi iwalintaun achakun Apudyus. Tan nu siya mangifilangan Apudyus ta takù naaanan na fasurchan siya kapu ta nanungparana ta lintog Moses, isù maid silfin na natayan Jesu Cristu nù!”

Pammatin Masaraknifan, Foon À Lintog

Rom 8:1-17

3 ¹Siyan chiayuy iGalacia, isuayù natingang! Sinun namaliw an chiayu wi nallasun namatiyanyu ta safali. Isù foon à narawag na nangitudtuchuwannin chiayu mipangkop ta natayan Jesu Cristu ta kros!
²Annayan imusò: nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chiayu kapu ta nanungparanyu ta lintog, winnu namatiyanyun Jesu Cristu ta nangngoranyu

ta Mamfaruy Chamag? ³Isuayù natingang! Tan nu Ispiritun Apudyus na namachang an chiayu ta nansakunganyun Apudyus, tayuko ungusan na sachi wi ipapilityu nu chog-an ta achawiyen na Judio? ⁴Achiyu pu lawa papayanon na losani napachasyu kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu? Papayanonyu kuma. ⁵Somsom-onyu kon annaya: na nangadchan Apudyus ta Ispiritunan chiayu nakarong-akan, ya nangipail-ana ta kaskaschaaw, siyan nanungparanyu ta lintog winnu namatiyanyu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu?

⁶Iyalig-un nàwa ta aputauy Abraham. Niyug-is ta ukud Apudyus wi, “À Abraham, pinatinan imfakan Apudyus, ad kapu ta pammatina, imfilang Apudyus à siya mamfaru.” ⁷Ad siyan, maawatanyu kuma wi chachi tuttuway kanà Abraham, chichan mamati wi tuttuwan imfakan Apudyus. ⁸Niyug-is ta awin ukud Apudyus wi chumatong na padchay ifilang Apudyus uray na foon à Judio à maid pu fasurchan siya nu mamatichan siya. Ad sachin mamfaruy chamag wi imfakan Apudyus an Abraham ta nangwanaany, “Mipakapun sia, mafadngan na losani taku ta annay luta.” ⁹Siyan ilanyu: finadngan Apudyus à Abraham kapu ta namatiyanan siya. Ad uray akon sinumani taku, nu mamatichan Apudyus, mitapicha ko mafadngan.

¹⁰Siyan nu sinun manamnamanay akseptaron Apudyus à siya kapu ta manungparana ta lintog wi inyug-is Moses, kapilitani machusa. Tan na niyug-is ta ukud Apudyus, anana, “Sinumani manurngasing uray osa ta lintog Apudyus wi inyug-is Moses, machusa ad mifallu!” Mismuy Apudyus na nangifaka ta sachi, ad awad lawa takù maid sinurngasingna ta lintog? ¹¹Ad siyan, susunud, isag narawag wi foon pù mafalin wi ifilang Apudyus na takù maid fasurnan siya kapu ta nanungparana ta lintog. Ngim awad akon osay niyug-is wi anana, “Ifilang Apudyus na takù maid pu fasurnan siya nu mamatin siya, ya chichan makafiyag an siya.” ¹²Ngim na lintog, safalin anana, tan foon pù pammatin namfasarana, tan anana, “Na taku wi manungpar losan ta lintog wi maid pu surngasingonà osa, siyan achi pu machusa, ya makafiyag à ingkana.”

¹³Ngim kapu ta maid pu takù makàwa, losan kuman taku machusa. Ngim simfut chitaun Jesu Cristu tan innadchonon long-agnà machusà sukattau. Sachin anan na osay niyug-is ta ukud Apudyus, wi anana, “Sinumani mapsor mitayun ta ayu, sachin mail-an na chusan Apudyus an siya.” ¹⁴Ad amaschin nàwan Jesu Cristu ta mafalini makauwaayuy foon à Judio ta sachi impustan Apudyus an Abraham, tan na sana mafadngan-ayu ko nu mamatiayun Jesu Cristu. Tan na sana, nu mamatitaun Jesu Cristu, siyan makarong-akan na Ispiritun Apudyus an chitau losan, tan siyan impustana.

Na Mansafaliyan Na Impustan Apudyus Ta Sachi Lintog

Rom 4:1-22; Heb 6:13-15

¹⁵Susunud, asinà man-alig ta maawatanyu kuma. Nu kaspangalikan manturag na chuway taku ad pinilmaanacha, foon pù mafalini awad

mangfos ta sachi nanturakancha. ¹⁶Siyan amasnan anan na alig-u: à Apudyus, iningkaw na inturagnan Abraham wi iparoswan na osay kanàna. Ad maawatanyu kuma wi foon pu kò ananay iparoswan na achuy kanàna, tan na anana, iparoswan yakan os-osàani kanàna. Ad na sachi kanàna, siyà Jesu Cristu. ¹⁷Ad nisisikud na sachi inturag Apudyus an Abraham wi impustanay iparoswanà tapin na padcha. Lummaus pun na opatkasut ya turumpuruy tawon achinwot Apudyus ifakan lintog an Moses. Ad achi pu mafalin wi iwalin na lintog na nanturakancha Apudyus an Abraham tan ummun-unud na lintog. ¹⁸Tan sinun silfin na nangipustaan Apudyus ta impustana nu mamfasar ta manungparan ta lintog wi ummun-unud! Tan na katuttuwaana, innadchon Apudyus na inturagnan Abraham wi makafiyakan à ing-ingkana tan siyan impustana.

NA Kausaran Na Lintog

Rom 7:7-13; 11:32; Ef 2:1-10; Col 3:11

¹⁹Ananyu nin wi, sinu kon nù na silfin na lintog? Somsom-onyun annaya: na kausaran na lintog, wi inyun-unud Apudyus, ta awad mangilasinan na taku ta kinarawing na oyyooncha. Tan na puranun Apudyus, matungparchi ingkanà chumatong na sachi osay kanà Abraham wi nangipustaana. Na sachi impustan Apudyus, isag napatog nu sachi lintog. Tan ilanyu: na nangifag-an Apudyus ta lintog, imfaunna kan aangehes wi isù amfakaon à ummoy nangifakan Moses achinaot ifaka ta taku. ²⁰Ngim na sachi impustan Apudyus an Abraham, maid amfakaon tan Apudyus na mismuy ummoy nakaturag an Abraham.

²¹Ananyu nin wi, nu amaschi, surngasingon na lintog na sachi impustan Apudyus. Ngim foon! Tan ilanyu: nu awad lintog à karobfonganay manaku ta taku, losancha nù mifilang an Apudyus à maid fasurchan siya nu tungparoncha. ²²Ngim foon pù umanay na lintog à manaraknib ta taku, tan imfafagkan na niyug-is ta ukud Apudyus wi maid pu takù achi pu fummasur, tan losani taku, fummasurcha losan. Siyan masapur wi mamatichan Jesu Cristu, ta mafalin wi adchon Apudyus an chichan sachi impustanà masaraknifancha.

²³Na chaan pu Jesu Cristu umaliyan, isù imfifarud chitau ta lintog tan sachin nangukuwwarchan chitau. Imfifarudnà chitau ingkanà mipaakammun mipangkop ta mamatiyan an Jesu Cristu. ²⁴Siyan isù sachi lintog na nanitingngil an chitau ingkana ta umaliyan Jesu Cristu. Ngim kapu ta ummalì Jesu Cristu, mafalini ifilang Apudyus chitau maid fasurtaun siya kapu ta mamatiyantau. ²⁵Ad na sana wi chummatong na mamatiyan an Jesu Cristu, foon pù sachi lintog na manitingngil an chitau tan à Jesus yakay.

²⁶Siyan kapu ta pammatitau, sachin nanganaan Apudyus an chitau tan patiyontaù Jesu Cristu. ²⁷Siyan chitau losan wi mamatin Jesu

Cristu ya nafunyakan kapu ta namatiyantau, innarataun somsomònà mansomsomòtau. ²⁸Siyan na sana, maid mansafaliyan na Judio ta foon, sanilu ta foon, uray na larai ta fufai tan man-iisu ta sangwanan Apudyus kapu ta namatiyan an Jesu Cristu. ²⁹Siyan, nu Jesu Cristun manitingngil an chitau, uray nu foon-ayu pù Judio, mifilang-ayù tuttuway kanà Abraham ya makauwaayu ko ta losan chachi impustan Apudyus an Abraham.

4 ¹Awad akon iyalig-un chiayu mipangkop ta lintog. Na marnusi anà, nu matoy na amana, mallàsunna losan na ùuwan amana. Ngim kapu ta kinamarnusna, isù maid pu misafaliyana ta sanilun amana uray nu uwanan losan. ²Tan masapur patkona losan na ifakan chachi piniyar amana wi mangimanihun siya ingkanà chumatong na timpuy imfakan na amana wi siyan mangimanihu. ³Isuna kon chitau, tan na chaantau pu mamatiyan, isutaù sanilu wi patkontau losan na achawiyani wi narpu ta taku ta annay luta. ⁴Ngim chummatong pun na timpu wi simsimò Apudyus, imfaunna anàna ta annay luta wi namfalin taku wi inyanà na osay fufai. Ad tinungparna losan na lintog na Judio ⁵ta awad in-inonay manubfut ta losani isù sanilun na sachi lintog. Ad siyan namfalinona chitaù anà Apudyus.

⁶Ad na nangipail-an Apudyus wi inyanàna chitau impaalinan Ispiritun Jesu Cristu à makarong-ag an chitau, wi siyan mangitudtuchun chitau ta mangwanaantaun Apudyus, “Ama.” ⁷Siyan na sana, foon pù sanilutau tan anà chitaun Apudyus. Ad kapu ta anà chitaun Apudyus, makauwatau ko ta losani iparàsunna.

Na Chanag Pablo Mipangkop Ta Chachi iGalacia

Col 2:16-19

⁸Na chamuna wi chaanyu pu maawatan na mipangkop an Apudyus, tuttuway sanilun chiayu ta chachi sinan-Apudyus wi mammanchar an chiayu. ⁹Ngim na sanay akammuyun tuttuway Apudyus, tan inunana imfilang chiayù anàna, tayuko uliyon na chachi sikud wi achawiyanyu wi maid pu kattò silficha ta masaraknifanyu? Pionyu wi asin mansanilun chicha? ¹⁰Tan tamako ta mangngilin-ayu ta chachi padcha ya furan ya tawon wi nginilin na Judio? ¹¹Kattoi machanakanà isag an chiayu! Isun yakà maid pu silfin na losani iniwaar-uy nantudtutuchun chiayu.

¹²Susunud, ipangpangngaasiyu ta asinyu turachon à saon. Tan foon pù lintogni wi Judio na mamfasarà à masaraknifà, ya isuyu ko ta chaanyu pu mangngoran ta sachi lintog. Ya mamfaru ko losan na iningwayun saon ta iningkawà an chiayu ta sin-arkawan. Siyan uliyonyu kuman sachi somsomòyu. ¹³Ya inaagkammuyu wi na chamuy nangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag an chiayu, nasakità wi iningkaw ad iliyu. ¹⁴Ngim uray napalikatan-ayu kapu ta sachi amochi sakit-u, foon pù nappog-ayu

tan inan-anusanyu ya foon pù finayfay-ananà. Tan minangiliyà wi isù anghel Apudyus, winnu Jesu Cristu na minangiliyu. ¹⁵Tan impailayun lagsakyun saon ta sachi, wi nu mafalin, uray inukityun atayu ad insukatyu ta atà. Amaschin lagsakyun saon! Siyan tamako ta summafalin somsomòyun saon ta sana? ¹⁶Namfalinà afusuryu kapu kay ta nangifag-à ta katuttuwaan an chiayu?

¹⁷Na chachi takud asnat wi safalin itudtuchucha, ay-ayuwon chiayu. Ngim safalin kakaracha tan na pioncha, kumapot-ayun chicha ta manawichanyù chiani ya intudtuchuni ta chicha kuman ichayawyu. ¹⁸Achi pu anani lawing nu awad takù mangipaila ta tuttuway ayatnan chiayu nu maid kuma lawing à pangkopcha, ya kakassiyaoncha uray maichà winnu ingkawà. ¹⁹Chiayuy aannàun Jesu Cristu, maparpalikatan na somsomòun chiayu wi isù mampalikatan na mangkumut, tan insakit-un manguullayà ta pumigsaan na pammatiyun Jesu Cristu. ²⁰Nu mafalin kumay awachà an chiayu ta sana, narmà kuma wi makaug-ugud an chiayu, tan maid pu kattò akammù à oyyoò mipangkop an chiayu.

Na Miyalikan Na Manungparan Ta Lintog Ya Mamatiyan An Jesu Cristu
Rom 9:6-9; Heb 11:11

²¹Chiayuy maryad manungpar ta lintog wi inyug-is Moses, maawatanyun imfakan na sachi lintog? ²²Niyug-is ta sachi lintog wi chuwan anà Abraham wi lallarai, wi na osa, inyanà na sachi sanilucha Abraham. Ad na osa, siyan inyanà na kattò wi asawana. ²³Na sachi anà Abraham ta saniluchay Agar, isun na sikuchi miyanaan na takun niyanaana. Ngim na sachi osay anàna ta kattoi asawana, niyanà kapu kay ta impustan Apudyus an Abraham. ²⁴Iyalig-un anchanay chuway fufai ta chuway turag wi inturag Apudyus. Na sachi osay sanilu wi Agar ya losani kanàna, iyalig-ù siya ta lintog wi imfakan Apudyus an Moses ta filig ad Sinai wi sakupon Arabia. ²⁵Siya ko kan tarus na annay alig-u tan na agwan na ngachan na sachi filig, Agar. Siyan losani taku wi manungpar ta sachi lintog, isuchà sanilu tan isuchà kattoi kanà Agar wi nichoka ta chachi takud Jerusalem ta sana. ²⁶Ngim na sachi kattoi asawan Abraham wi Sara, wi foon pù sanilu, iyalig-ù siya ta faruy Jerusalem wi kattoi ilitaud langit. ²⁷Siyan tummuttuwaan na niyug-is ta ukud Apudyus wi anana,

“Siay fasig, maragsak-a! Tan uray nu maid pu inyanànu, manottorò! Tan uray tinaytaynan sia ta asawam, manumfali wi ad-achun kanànu nu sachi kanayun iingkaw na asawana.”

²⁸Siyan, susunud, chitaun miyalikan Isaac wi inyanàcha Abraham kapu ta impustan Apudyus, tan chitaun niyanà ta impustan Apudyus. ²⁹Na anà wi niyanà ta sikud wi miyanaan, pinarpalikatanan sachi anà wi niyanà kapu ta fachang na Ispiritun Apudyus. Ad isun akon sana an chitau tan

chachi isù sanilun na lintog, parpalikatancha kon chachi mamtog an Jesu Cristu. ³⁰Ngim somsom-onyun annayay niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Iparyawnun sanati sanilu wi man-ina tan foon pù mafalini makaràsun na anà na sanilu ta anà na foon pù sanilu.” ³¹Siyan, susunud, maawatanyu kuma na pion na annati anan, wi foon pù kanà chitau ta sanilu tan kanà chitau ta foon pù sanilu.

Foon Pù Lintog Moses Na Matungpar Tan Jesu

Cristu Ya Filinnan Matungpar

Rom 2:25-29; 4:9-12; 1 Cor 7:18-20

5 ¹Susunud, foon pù issiyay sanilutau tan illisin Jesu Cristu chitau ta kinasanilutau! Siyan oognanyu kay afus na sachi iningwana, ad achiyu iparufus wi asin-ayu mansanilu.

²Saoni Pablo wi sunudyu, ilawag-uy mangifakan chiayu, siyan chongronyu: nu piyaronyun mamarkaan na long-agyù masaraknifanyu, maid silfin Cristu an chiayu. ³Inongnongyun annay ifakà ta isarad-u: nu ananyuy masapur matungpar anun lintog mipangkop ta mamarkaan na long-ag, masapur tungparonyu losan chachi lintog. ⁴Chachi mangwanani lintog na tungparonchà mangifilangan Apudyus an chichà maid fasurchan siya, misiyanchan Jesu Cristu, ad foon à achakuwan Apudyus chicha. ⁵Ngim chitau, mannammatau wi siya mangifilangan Apudyus an chitaù maid fasurnan siya kapu ta karobfongan na Ispirituna, ya kapu ko ta namatiyantaun Jesu Cristu. ⁶Tan nu mamatitaun Jesu Cristu, maid pu karasin na namarkaan na long-ag ya foon, tan na masapur kay, na namatiyantaun siya, wi maila ta man-asiay-ayatantau.

⁷Na impappatiyu ta chamu, ustu met! Siyan sinun nangawis an chiayù summiyananyu ta katuttuwaan ta sana? ⁸Tan foon pù Apudyus wi namilin chitaun narpuwan na sachi. ⁹Isun na yeast, wi uray ait, pafotarona losan na milaukana, sachin isun na intudtuchuchan chiayu. ¹⁰Ngim nasorkag na somsomòu mipangkop an chiayu, tan piyarò à Apu Jesus à mamachang ta somsomòyu ta achiyu winwinan na sachi safali wi itudtuchucha. Ya na taku wi mangallilaw ta somsomòyu, uray nu sinuman, ochasanan kachusaanan Apudyus.

¹¹Ad uray akò saon, susunud, nu itudtuchù wi masapur tungparontau kon lintog mipangkop ta mamarkaan na long-ag, foon pu kumà parpalikatanà ta asintatakù wi Judio mipangkop ta itudtuchù wi natayan Jesu Cristu ta kros. ¹²Na piò yakay, ta chachi mangallilaw ta somsomòyu, taynanchà chiayu.

¹³Susunud, piniliyan Apudyus chitau ta foon pù masapur tungparontaun sachi lintog wi inyug-is Moses, tan imparufusnà chitau ta sachi. Ngim foon pù mafalin wi ilasunyuchì mawayaanyuy mangwa ta farangnay pion na long-ag, tan na masapur wi oyyoontau,

fadngafadngantaun fufuruntau kapu ta man-asiay-ayatantau. ¹⁴Tan losan na lintog Apudyus, kinim-ung na annayay osa wi anana, “Masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu.” ¹⁵Ngim an-annachanyu tan nu awad man-asisongfatanyu ya man-asisugkanyu, man-asiyam-an-ayu kay.

**Safalin Pion Na Ispiritun Apudyus Ta Pion Na Long-ag
Wi Nisisikud Ta Taku
*Rom 7:14-25; 8:1-17***

¹⁶Annayan tudtuchù an chiayu: iparufusyun Ispiritun Apudyus à manitingngil ta somsomòyu ad pintogyun piona, ad kapilitani achiyu pu oyyoon na lawing wi sikuchi pion na long-ag. ¹⁷Tan na lawing wi sikuchi pion na long-ag, kontraonan pion na Ispiritun Apudyus. Ad isun akon pion na Ispiritun Apudyus, kontraona kon pion na long-ag. Siyan na anchanay chuwa, mampattopattoycha ta somsomò, ad achiyu pu makàwa ta inaagkammuyu wi mamfaru ta sin-arkawan. ¹⁸Siyan nu Ispiritun Apudyus na manitingngil an chiayu, foon pù lintog na mamangchon an chiayu.

¹⁹Isag narawag na pion na long-ag wi nisisikud ta taku, tan na piona, mamufai ya sinumani lawing wi oyyoon, ²⁰ya manayawan ta sinan-Apudyus, ya mangusaran ta mannakafalin wi foon pù Apudyus na narpuwana. Ad na uchumi marpu ta pion na long-ag, siyan kumuru ya sumukob ya uray akon apos ya og-ot ya mangkamkam ta mamfaru wi fumaruwana kay. Ad na salinotnot na pion na long-ag, siyan mansisiyanan wi maid timpuyug, ²¹tan apos na awad. Ya uray akon salimong ya mallukuwan ya uchumi lawing. Imfakafakà an chiayu ngim isarad-u ifaka wi sinumani mangwamangwa ta amaschi, achi pu mitapi ta Manturayan Apudyus.

²²Ngim kattò safalin iparoswan na Ispiritun Apudyus an chitau. Tan na ifungana siyan ayat, lagsak, tarna, anus, achaku ya malimpiwtau, ya managpatitau, ²³ya naannad ya mangipafafaan ta long-ag. Siyan nu chichan awad an chitau, maid pu lintog à labsingontau. ²⁴Losani taku wi nitatappin Jesu Cristu, fayfay-ananchan lawing wi pion na long-ag tan isù nitapi nilansa ta nilansaan Jesus ta kros. ²⁵Siyan, susunud, kapu ta Ispiritun Apudyus na nangatod ta makafiyakantaun Apudyus à tapin na padcha, masapur patkontau kumà siya ta annay atattakutau. ²⁶Achitau pu kuma mamadpachayaw tan maid pu safalì lisortana nu achi afus na apos ya lawingi somsomòtau ta uchum.

**Man-asifachangtau
*Rom 15:1-6***

6 ¹Susunud, nu miyaspur wi ilasinyu wi fummasur na furunyu, chiayuy napigpigsan pammatina, ammayu fagfag-an à siya wi

mamachang ta somsomòna ta ochasanan ustu. Ngim ilanyu ta foon à siyan makafasuranyu. ²Masapur man-asifachang-ayu tan amaschin mamtokantau ta illintog Jesu Cristu wi ananay man-asiay-ayattau. ³Nu siya ka nun ustu wi foon à kasapurnan sinumani fachang, turtulliyana kan long-agna. ⁴Waschi osay taku, masapur ammaana imanman na oy-oyyoona ta ilana nu ustu winnu foon. Tan nu ustu, sachi kuman lumagsakana ta achina iyisun iningwana ta ingwan na uchum à mangipachayawana ta long-agna ta taku. ⁵Tan waschi kuma osa somsom-onan kinakapsutna wi foon à kinakapsut na furunnan somsom-ona.

⁶Na osa koy ifakà, sinuy matudtuchuwan ta ukud Apudyus, masapur koy ifingayana kuman sachi manudtuchun siya ta mafalinna.

⁷Achiayu manturtulli, susunud, tan inaagkammun Apudyus na oy-oyyoonyu. Tan sinumani oyyoon na taku, apitona ko kan iningwana. Tan sinumani immuran na taku, siya kon apitona. ⁸Siyan nu oyyoon na takun pion na long-ag, ochasana kon fungan na sachi iningwana wi kachusaanà ing-ingkana. Ngim na takuy mangwa ta pion na Ispiritun Apudyus, ochasana kon mamfaru wi marpu ta Ispiritun Apudyus wi makafiyag an siyà ing-ingkana. ⁹Siyan achitau pu kuma mas-à wi mangwa ta mamfaru tan nu siyan oy-oyyoontau, chumatong na timpuy mangchasantau ta kunkunan losan chachi iningwatauy mamfaru. ¹⁰Siyan, susunud, na sanay atattakutau, ipapatitau wi mangwa ta mamfaru ta losani taku, sinchumallun chachi fufuruntauy mamati.

Na Anungus Na Tutdutchun Pablo

¹¹Saoni Pablo na mismuy mangiyug-is ta annay anungus na ifakà an chiayu. Ilanyun achakor na annay inyùug-is-u! ¹²Chachi mangipapilit wi mamarkaan na long-agyù manungparanyu ta lintog, siya kay anaponchan machayawancha. Ya amaschin oyyooncha ta achicha kuma mapalikatan kapu ta mamatinyanchan Jesu Cristu wi natoy ta kros. ¹³Ngim na katuttuwaana, uray chachi namarkaan na long-agcha, achicha pu tungparon losan na lintog! Pioncha kay wi mangipapilit ta amaschin chiayu, ta awad ipasikatcha wi pintogyu chicha. ¹⁴Ngim à saon, foon pù machayawà na anapò, tan maid uchum à ichayaw-u nu achi afus na natayan Aputaay Jesu Cristu. Tan kapu ta natayana, maid pu ayat-u ta uray sinumani nikakangay ta taku ta annay luta tan kattoi maid silfin na amaschin saon ta sana. ¹⁵Siyan maid pu karasinan chitaun namarkaan na long-ag winnu foon pun, tan na masapur kay, mafaliwan na somsomò. ¹⁶Siyan chiayuy manungpar ta annay intudtuchù, sapay kuma ta farfaruwon Apudyus na somsomòyu ya achakuwanà chiayu wi sachin màwa ta losani tuttuway takun Apudyus.

¹⁷Siyan manipud ta sana, maid kuma makulikuran na somsomòu mipangkop ta annay itudtuchù. Tan impapatì wi mangwa ta pion Apu

Jesus wi nginsanilun saon. Siyan napillapillatan na long-ag-ù mail-an na katuttuwaana.

¹⁸Susunud, sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Aputaay Jesu Cristu. Amen.

Na Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Efeso

Na Insurat Pablo Ta Chachi Mamatid Efeso

1 ¹Saon à Pablo wi chinutukan Apudyus à man-apostoles Jesu Cristu. Annayan surat-un chiayuy takun Apudyus wi mangipapati wi mamatin Jesu Cristu ad asnati Efeso. ²Na iluwarù, ta fadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu, ya farfaruwoncha kon somsomòyu.

Naragsak Na Somsomò Apudyus An Chitau Kapu Ta Namatiyantaun Jesu Cristu

³Kattòtau chaychayawon à Apudyus wi Aman Jesu Cristu wi Aputau tan na namatiyantaun Jesu Cristu inadchonon chitaun losani fumaruwan wi narpud langit wi impàwana ta Ispirituna. ⁴Tan ilanyun iningwana: Na chaanna pù mangwaan ta annayay luta, nar-usna pinilijan à chitaù man-anàna kapu ta nitapiyantaun Cristu. Siyan namfalinonà chitaù maapudyusan ya maid fasurtaun siya, wi maid pu safalì puun na sachi iningwanà para an chitau nu achi afus na ayatnan chitau.

⁵Siyan nisisikud wi somsomò Apudyus wi manganà an chitau kapu ta natayan Jesu Cristu. Siyan kattoi naragsakan Apudyus na nangwaana ta sachi. ⁶Siyan chaychayawontaù siya kapu ta achakunan chitau wi maid pu miyisuwana, wi sachin nangipaaliyana ta anànay ay-ayatona! ⁷Ad mipakapu ko ta natayan Cristu wi nifùfuan na charana, nasubfuttu ad pinakawan Apudyus na fasurtau. Siyan maid pu miyisuwan na achakun Apudyus ⁸wi illiblinan chitau.

Ad na kinaraiing Apudyus ya kinanungnungna, ⁹impaakammunan chitaun sikud wi puranunay pàwa mipangkop an Jesu Cristu wi foon pù naakammuwan ingkana ta sana. ¹⁰Annayan pinuranuna: Nu chumatong

na ustuy timpu, mantitimpuyukon Apudyus na sinumani awad ad langit ya asnay luta ta siya man-apuchà Jesu Cristu.

¹¹Na losani màwa, màwa tan sachin simsimmo Apudyus wi màwa. Siyan nanipud ta chamchamun na sinuman, napipilliyantaù mantakuna wi mitapin an Jesu Cristu. ¹²Siyan chiani wi nisisikud na namnamani wi umalin sachi impustan Apudyus wi umali, chaychayawonnin kinafarun Apudyus!

¹³Ad ta sana, chiayu koy uchum, iningwan Apudyus chiayu kò mantakuna ta nangngoranyu ta sachi tuttuway ukudnay Mamfaruy Chamag à masaraknifanyu. Ad na namatiyanyun Jesu Cristu, innadchon Apudyus na Ispiritunà makarong-ag akon chiayu wi sachin impustanà manuttuwaan wi takunà chitau losan. ¹⁴Na nakarong-akan na Ispiritun Apudyus an chitau, sachin manuttuwaantaù wi adchon Apudyus na losani impustanan chitaù tapin na padcha, ya aran chitau ko ad langit. Siyan chaychayawontaun kinafarun Apudyus!

Na Illuwarun Pablo

Rom 1:8-15; 1 Cor 1:4-9; Fili 1:3-11; Col 1:3-14

¹⁵Siyan nanipud ta chamuy nangngorà wi namatiayun Apu Jesus ya chakor na ayatyu ta losani takun Apudyus, ¹⁶maid pu pagpag na yaman-un Apudyus mipakapun chiayu. Na losani malluwaruwà, kanayun-u somsom-on à chiayu, ¹⁷ya iluwarù an Apudyus wi isag machaychayawi Amatau, wi Aman akon Aputaay Jesu Cristu, ta adchan chiayù kinarang à marpu ta Ispirituna, ya ta ipaakammuna kon chiayun losan wi mipangkop ta kina-Apudyusna ta maaawwatanyu. ¹⁸Ya iluwarù ako ta lawakan Apudyus na somsomòyu ta lumawag na mangilasinanyu nu sinun sachi wi losantaù namnamaon wi awaton à tapin na padcha kapu ta namiliyanan chitau, ya ta maawatanyu kon kinaachu ya kinafarun na adchona ta takuna, ¹⁹ya kinapigsan na mannakafalin Apudyus wi mangiturung an chitauy mamati tan maid pu miyisuwana. Na sachi mannakafalinna wi mangiturung an chitau, siya ko kan mannakafalinna wi impailana ²⁰ta nangipauliyana nanakuwan an Jesu Cristu ta natayana, ya nangipatùchuwanan siya ta apot ta chiwawannad langit. ²¹Siyan nanipud ta lugrukin na lufung ya à ing-ingkana, maid pu miyisuwan na kinangatun Jesu Cristu, tan siyan kangatuwan na losani mannakafalin wi manturay ad asnay luta ya uray ad langit, tan siyan angatuwan na losani ap-apu ya losani aran ya uray sinuy ifakan na taku. ²²Tan iningwan Apudyus à Jesu Cristu man-apun na losan ya iningwana kò siyà pinakaurutau wi mamati. ²³Ad na losani mamati, chichan pinakarong-agna. Ad na losani awad an Jesu Cristu wi uru, makafingaytau ko wi long-agna.

Na Nanakuwan Apudyus Ta Chachi Isù Nanattoy An Siya

Rom 3:21-31; Col 2:8-15

2 ¹Na chaanyu pù mamatiyan an Jesu Cristu, maid pu namnamayù mitapin Apudyus, tan isuayù nanattoy an siya kapu ta fasuryu.

²Ad na sachi, tinuradyun ukalin na foon pù mamati, ad pintogyu kon pion Satan wi siyan mangituray ta sana ta chachi mannakafalin wi achi pu maila ya losan akoy foon pù mamati. ³Ya uray à chiani wi Judio, sachi kon iningwani ta chaanni pù mamatiyan an Jesus, tan iningwanin farangnay pion na long-agni ya sinumani chinumtong ta somsomòni. Siyan maid pu karasinan chiani wi Judio tan sikuchi lobfongni ko wi machusa, wi isun na kachusaan na losani foon pù mamati.

⁴Ngim à Apudyus, maid pu miyisuwan na ayatnan chitau, ya maid pu ko miyisuwan na kaasina, ⁵tan uray nu isutaù nanattoy an siya ta chaantau pu mamatiyan, tinakuna chitau mipakapun Cristu. Siyan kaasina kan nanarakhifanan chitau. ⁶Siyan na sana, kapu ta nitapitaun Jesu Cristu, impangatun Apudyus chitau ko wi makaturay an Jesu Cristu ad langit ta kinangatuna. ⁷Sachin iningwan Apudyus à mangipail-anà ing-ingkana ta kinachakor na ayatnan chitau ya sayaawna wi maid miyisuwana. Na puun na sachi, Jesu Cristu. ⁸⁻⁹Siyan kaasin yakay Apudyus na nasarakhifantau ta namatiyantaun Jesu Cristu, wi foon à kinafarun na iningwatau, tan illiblin Apudyus na nitapiyantaun siya. Siyan maid pu mafalini ipaspas-ar na sinumani taku ta mitapiyanan Apudyus. ¹⁰Tan Apudyus yakan nangwà mitapiyantaun siya ta namatiyantaun Jesu Cristu. Ya finaliwanan somsomòtau ta makàwatau ta mamfaruwona, wi sachin kakaranay nangwan chitau ya simsimòna wi sachi kuman oyoontau.

Na Mansusunuchan Mipakapun Cristu

1 Cor 3:9-15; Gal 2:15-21

¹¹Siyan chiayuy foon à Judio, achiyu kuma maliwatan wi niyanàayù foon pù tuttuway takun Apudyus, ad man-iyaaamisni chiayu tan maid pu markan Apudyus an chiayu. Ngim na katuttuwaan, foon à Apudyus na mangwa ta sachi marka, tan taku kay. ¹²Siyan na chaanyu pù mamatiyan, maid pu inakammuyu mipangkop an Jesu Cristu ya foon pu kò nifilang-ayun chiani wi kanà Israel wi piniliyan Apudyus. Ad maid pu ko ay-ayanyu ta inturag Apudyus wi impustana adchon an chiani. Ya maid pu ko namnamayù mafadnganyun Apudyus ta sanay mafiyakanyu tan maid akammuyun siya. ¹³Ngim safali ta sana, tan uray maid akammuyun Apudyus ta sin-arkawan, nitapiayun siya kapu ta charan Jesu Cristu wi nifùfù ta natayana.

¹⁴Siyan Jesu Cristun nangwa ta nantitimpuyukantau wi Judio ya foon à Judio wi nan-ossaanon chitau mansusunuchon tan inaannan nangkukuraantau. ¹⁵Na natayana, inaanan Lintog na Judio ya liglamintuna, tan siyan nangkukuraantau. Siyan na sana, uray chuway karasitauy taku wi Judio ya foon à Judio, nansusunudtau nan-ossaan ta nitapiyantaun siya. Ad sachin nantitimpuyukantau.

¹⁶ Siyan na natayan Jesu Cristu ta kros, siyan naaanan na nangkuraan na Judio ya foon à Judio, ad sachin nantimpuyukona nan-ossaanon chicha nangulinon losan an Apudyus. ¹⁷ Siyan na ummalian Jesu Cristu, itudtuchunan mantimpuyukantau an Apudyus, wi uray chiayuy foon à Judio wi achayun Apudyus ya chiani koy Judio wi naawakan à takun Apudyus. ¹⁸ Ad na sana, losantau wi uray Judio ya foon à Judio, fadngan na Ispiritun Apudyus chitau losan wi mitapin Apudyus kapu ta iningwan Jesu Cristu.

¹⁹ Siyan chiayuy foon à Judio, uray nu foon pù faryan chiayun Apudyus ta sin-arkawan, imfilang Apudyus chiayù takuna ya inanà chiayu ta mitapiayu losan ta chachi uchumi mamati wi faryanna. ²⁰ Na aligna, chitau losan na isù foroy Apudyus wi iingkawan na Ispirituna. Siyan à Jesu Cristu na isù nisaachan na foroy, ya chachi profetas ya apostoles, isuchà tuud na foroy tan chichan ummunay nangipaakammu ta mipangkop an Jesus, ²¹ ad na losani mamati, chichan isù takiaran na foroy. Ad à Jesu Cristu na mamangchon ta manchartuman na losani takiara ta makaofanà osà naapudyusani foroy. ²² Siyan kapu ta nitapiyanyun Jesu Cristu, chiayu kon isù takiara wi usaron na Ispiritun Apudyus wi mangwa ta fumroyan Apudyus.

Na Nantudtuchuwan Pablo Ta Foon À Judio

Col 1:24–2:5

3 ¹ Siyan saoni Pablo wi mansilfin Apudyus, nafaruchà kapu ta nantudtuchuwà ta mipangkop an Jesu Cristu an chiayuy foon à Judio à mafadnganyu. ² Ad chichingngoryu wi impafiyang Apudyus an saon na mangipaakammu ta kaasina an chiayù fumaruwanyu. ³ Tan foon pù nipaakammun mipangkop ta nitapiyanyuy foon à Judio an Apudyus ingkana ta sana, ngim impailan Apudyus an saon ad siyan isurat-un chiayu ta sana. ⁴ Siyan nu fasaonyun annaya, acharonyun maawatà ta sachi puranun Apudyus mipangkop an Jesu Cristu wi foon pù nipaag-akammu. ⁵ Tan nanipud ta sin-arkawan, maid takù nangakammu ta sachi puranun Apudyus, ngim na sana, impaakammun na Ispiritun Apudyus an chiani wi piniliyanay man-apostolesna ya profetasna. ⁶ Siyan annayan puranunay foon pù nipaag-akammu: Na sana, chiayuy foon à Judio, makafingay-ayu ta losani adchon Apudyus an chiani wi Judio, ya mifilang-ayu kò long-ag Jesu Cristu ya makafingay-ayu ko ta losani impustan Apudyus mipakapun Jesu Cristu. Sachin nàwan chiayu kapu ta namatiyanyu ta Mamfaruy Chamag.

⁷⁻⁸ Uray nu saon na kafafaani takun Apudyus, iningwanà saon à mansilfin siya tan inadchà à karobfongà wi mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag an chiayuy foon à Judio. Ad sachin impurang Apudyus an saon à mangiwarawakà ta kaasin Jesu Cristu an chiayu wi maid miyusuwana.

⁹Ad na osa koy imfakan Apudyus, ta ipakaawat-u ta losani taku na oyyoon Apudyus wi mangipacharan ta sachi puranuna wi foon pù nipaag-akammu. Tan à Apudyus wi nangwa ta losan, achina pu impaag-akammun sachi puranuna ingkana ta sana. ¹⁰Siyon uray na losani mannakafalini turay ad langit wi achi pu maila, maid akammucha ta kaskaschaaw wi kinaraing Apudyus, tan na pion Apudyus, chitauy mamatin Jesu Cristu na mangil-ancha ta kinaraing Apudyus wi maid miyisuwana. ¹¹Na sachi puranun Apudyus, nisisikud ta somsomòna, ad à Aputauy Jesu Cristu na lummoswaana losan. ¹²Siyon na sana, kapu ta namatiyantaun Jesu Cristu ya nitimpuyukantaun siya, foon pù umogyattaay mangifaka an Apudyus ta sinumani ifakatau. ¹³Siyon achiayu kuma machismaya kapu ta annayay mapalikata mipangkop ta itudtuchù an chiayu, tan anusà losan à fumaruwanyu.

Na Ayat Jesu Cristu Ta Taku

Rom 8:31-39

¹⁴Nu somsom-ò losan na iningwan Apudyus wi Amatau, mampalintumongà wi manaychayaw an siya, ¹⁵wi siyan puun na asinchuwan, ya siya kon Aman na losan, uray ad langit ya asnay luta. ¹⁶Ad na iluwarù an siya wi angatuwan wi maid pu makasomsomò ta mannakafalinna, ta papigsaonan somsomòyu losan kapu ta Ispirituna, ¹⁷ya ta ingkaw à Jesu Cristu ta somsomòyu kapu ta pammatiyun siya. Ya iluwarù ako ta lumamut ta somsomòyun man-asiay-ayatanyu ¹⁸ta awad karobfonganyuy mangawat ta kinapigsan na ayat Jesu Cristu an chitau. Ya foon pu kà chiayu ngim uray losani takun Apudyus ta maawatancha losan na ayat Jesu Cristu wi maid miyisuwana. ¹⁹Uray achitau pu makasomsomò ta kinapigsan na ayat Jesus an chitau, iluwarù ta machog-achog-an kuman maawatanyu ingkanà miyukali an chiayu na kina-Apudyus Apudyus.

²⁰Uray sinumani ifakatau Apudyus, mafalini ad-achun oyyoona nu ifakatau tan maid pagpag na karobfongana, tan uray na achitau pu makasomsomò, mafalin an siya. Ad na mannakafalinna ko, man-iwaar an chitau à mafadngantau. ²¹Siyon losantaay mamati, chaychayawontaù Apudyus à ing-ingkana mipakapun Jesu Cristu ya mitapiyantaun siya! Amen.

Masapur Mantitimpuyug Na Losani Mamati

Rom 12:6-8; 1 Cor 12:12-26

4 ¹À saoni Pablo wi nafarud kapu ta manursurutà an Apu Jesu Cristu, na ifakà an chiayu, iyafainyù Apudyus wi namilin chiayu. ²Na oyyoonyu, masapur wi ipafafayun long-agyu wi achiayu mampadpachayaw ya masapur akoy man-asiinnananus-ayu tan sachin

mangipail-anyu ta man-asiay-ayatanyu. Ad anusanyun illachun na fufuronyu ya anayunonyu pakawanon chicha. ³Ya ipapatitau ko wi mangwa ta pion na Ispiritun Apudyus ta achitau pu chachailon na timpuyugtau wi narpun siya.

⁴Os-osàan na long-ag Jesus wi chitau, ya maid pu osà long-ag à achi pu man-asiinnawat. Ya os-osàan akon Ispiritun Apudyus wi nakarong-ag an chitau losan. Ya os-osàan akon losantau namnamaon wi awaton à tapin na padcha kapu ta namiliyan Apudyus an chitau wi sachin mannaynayuni fiyag. ⁵Ad uray achutau, os-osàan na Aputau wi siyà Cristu. Ya os-osàan akon charan ta mapati à mitapiyantaun Apudyus. Ya os-osàan akon singyar à maifag-an ta nitapiyantaun siya wi funyag. ⁶Ya os-osàan à Apudyus wi siyan angatuwan ta sinuman, ya siya kon Aman na losani mamati. Ya à siya, iingkaw an chitau losan ya man-iwaar akon chitau losan.

Nan-ob-ofot Na Innadchon Apudyus À Mafadngantau

1 Cor 12:4-11

⁷Siyàn tuttuway os-osàan na patiyontau wi siyà Jesu Cristu. Ngim foon pu kà os-osàani karasi na karobfongan na inadchonon chitauy mamati, tan inadchan Jesu Cristu na waschi osan chitau karobfongan. ⁸Nifakan sachi ta ukud Apudyus wi impaiyug-isna ta awi:

“Na nangulinanad langit,
achun inawitnay farud,
ya inadchona kon karobfongan na losani taku.”

⁹Ad sinun mining na ananay nangulin ad langit? Na miningna, kapilitani ummali ummunad asnay luta, tan tanako anani nangulin ad langit nù?

¹⁰Siyàn maid pu safalì nangwa ta sachi nu achi afus à Jesu Cristu wi siyan ummalid asnay luta achiwot mangulin ad langit. Siyan na sana, sinumani lukar awad à siya.

¹¹Ya achu kon inadchonay karobfongan na takù mafadngan na namatin siya, tan iningwanan uchum à man-apostoles, ya karobfongan na uchum wi mangifaka ta ukud Apudyus wi ananchay profetas. Ya inadchona kon karobfongan wi mangiwarawag ta Mamfaruy Chamag ya karobfongan wi mangayyuan ta namati ya manudtuchun chicha. ¹²Na kakaran Jesu Cristu wi nangatod ta chachi nan-ob-ofot wi karobfongan, ta waschi osay mamati orognay mangwa ta pion Apudyus à pumigsaan na pammatina ta man-ossaan à long-ag Cristu. ¹³Na màwa kuma, machogchog-an na pammatitau ya akammutau mipangkop ta Anà Apudyus ta matimpuyug na pammatitau ingkanà miyustuustu wi miyisutau an Jesu Cristu.

¹⁴Nu sachin màwan chitau, tuttuway foon pù isutau an-ananà wi mallasuy maawis ta sinumani adchatuy tudtuchu, ya achitau pu ko maturtulliyan ta chachi masmasikap wi mansabsafalin itudtuchucha.

¹⁵Tan na oyyoontau, ug-ugkuchontaun katuttuwaan wi achitau pu kuma fumchù wi mangifaka, ta ipailataun ayattau. Tan masapur miyisutaun Jesu Cristu ta losani oyyoontau tan siyan urutau. ¹⁶Ya siyan mangimanihun chitauy pinakarong-agna, wi urat na mamangchon ta mansilsilpuwan na losani partin na long-ag. Ad nu oyyoon na waschi osay partin na long-ag na fiyangna, pumigsa ya chumakor na long-ag. Siyan amaschi kuman oyyoontauy long-ag Jesu Cristu ta pumigsan timpuyugtau ya pammatitau kapu ta man-asiy-ayatantau.

Na Mafaliwan Na Mafiyakan Ta Namatiyan An Jesu Cristu

Rom 6:1-14; Col 3:5-17

¹⁷Siyan na itudtuchù an chiayu wi imfakan Apu Jesu Cristu an saon, masapur achiyu turachon na oy-oyyoon chachi foon pù mamati, tan à chicha, siya kay surutoncha afus na awad ta somsomòcha wi maid pu silfina ¹⁸tan foon pù narawakan na somsomòcha. Ya maid fingaycha ta fiyag wi adchon Apudyus, tan maid akammucha ta mipangkop an siya. Tan siya kay ipapilitcha oyyoon na pioncha. ¹⁹Siyan naaan na losani faincha ya tuttuway achicha pù ait makatingngil ta lawing wi pion na long-agcha wi oyyoon wi afafain ya narafos na somsomòcha ta sinuman.

²⁰Ngim à chiayu, foon pù sachin inacharyu mipangkop an Jesu Cristu. ²¹Tan chingngoryu met na mipangkop an siya ya turachonyu kon katuttuwaan wi intudtuchuna. ²²Ad siyan masapur wi man-awichanyu losan na lawingi ukaliyu wi tinuradyu ta chaanyu pù namatiyan, tan na chachi ukali, sachin maturtulliyen na long-agyu ya machachailana. ²³Na masapur ta sana, mafaliwan na somsomòyu ²⁴wi aranyun mamfaruy somsomò wi marpun Apudyus wi isù niyanàayu asin à faruy taku. Tan na sachi marpun Apudyus, nacharus ya nalimpiw.

²⁵Siyan masapur wi achiayu man-asituli, ta afus na katuttuwaan à ukuchonyu, tan man-am-amungtau losan à osà long-ag Jesus. ²⁶Ad nu awad umog-otanyu, annachanyu ta achi siyan fumasuranyu. Ya achiyu ko sosom-on na og-otyu, ta sin-aitan kuma ad naaan. ²⁷Ya achiyu iparufus wayaan na mangkuliyan Satan ta somsomòyu. ²⁸Nu awad osà man-aakaw, masapur iyakayna ta mallabfu ta ustuustu ta awad mangar-anà masapurna ya ifachangna ta chachi makasapur à fachang. ²⁹Achiyu ko man-ukud à lawing, tan na ukuchonyu kan makafachang ta chachi mangngor, ta pumigsan somsomòcha mipangkop ta mamfaru. ³⁰Ya achiyu ko oyyoon na mampasauy ta Ispiritun Apudyus, tan na Ispiritun Apudyus wi nakarong-ag an chitau, siyan markan Apudyus wi mangifaka wi inuwan Apudyus chitau. Siyan sinumani taku wi awad na Ispiritun Apudyus an siya, sikurachun masaraknifanà tapin na padcha. ³¹Masapur achiyu sosom-on na sinumani lummawingan na somsomòyu. Iyakayyu kon og-ot ya songsongfat. Foon pu ko kumà manchillaw-ayu ya

isilonyun uchum, ³²tan na oyyoonyu kuma, man-asiinnanus-ayu ya man-asiachakuayu ta mamfaru kan oyyoonyu ta fufuronyu. Ya masapur akoy man-aspinnakawan-ayu wi isun na namakawanan Apudyus an chiayu mipakapun Jesu Cristu.

Na Oyyoon Na Narawakan Na Somsomòna

Gal 5:16-26; Fili 2:12-18; Col 3:5-17

5 ¹Chiayun anà Apudyus wi isagna ay-ayaton, siyan masapur turachonyun losani somsomòna tan siyan Amatau. ²Ya masapur akoy man-asiay-ayat-ayu wi isun na mangay-ayatan Jesu Cristu an chitau. Tan kapu ta ayatnan chitau, inadchonon long-agnà matoy à para chitau wi sachin nangichatunana ta long-agnan Apudyus, ad tuttuway napnok à Apudyus ta sachi wi iningwan Jesus.

³Kapu ta chiayun takun Apudyus, achi pu kuma mafalin wi awad na mangkamkam ya mangwà lawing wi makachagchakas ya losani linuruku. Uray na maisturyaan ta amaschi, foon pu kumà mafalini awad maisturyà kakassachin chiayu. ⁴Ya achiayu ko kuma man-ukud à lawing à ukud ya chachi mipasib-ot na manturungana ya uray chachi maid kutùna ya narafos wi soysoyog, ta na ipaingsayu kuma, na manyamananyun Apudyus. ⁵Tan chachi takuy kaisaw ya linurukun oy-oyyooncha, sikurachuy achicha pu mitapi ta Manturayan Apudyus wi Aman Jesu Cristu. Uray chachi mangkamkam ta sinuman wi siya apudyusonchan ochon tan sachin patpatkancha wi foon à Apudyus.

⁶Ilanyu ta achiayu pu maturtulliyon ta chachi masmasikap wi mangwanani foon pù tuttuwan annayay imfakà. Sikurachuy apiton na achi pu mamatin og-ot Apudyus ta kakassanà oy-oyyoon.

⁷Siyan achiayu miyamfuruy ta takuy kakassana. ⁸Na sin-arkawan, pangot na ikawyu tan maid akammuyun Apudyus. Ngim na sana, narawakan na somsomòyu kapu ta namatiyanyun Apu Jesus. Siyan masapur iyafainyun narawakan na somsomòyu ⁹wi na fungana nalimpiw na somsomòyu ya manurachanyu ta katuttuwaan ya losani mamfaruwon Apudyus. ¹⁰Siya acharonyu oyyoon na mamparagsak an Apudyus.

¹¹Achiayu ko miyamfuruy ta oy-oyyoon chachi takuy foon pù mamatin Apudyus, wi maid silfin na oy-oyyooncha, tan siya oyyoonyun ustu à marawakan na kinarawing na oy-oyyooncha. ¹²Tan uray na mangifagan ta sachi itaruchay mangwa, isag afafain. ¹³Siyan nu marawakan na kinarawing na oy-oyyooncha, kapilitan wi achi pu mitaru ad narawag kuman mangilasinancha ta kinarawingna ta waliwancha kuma. ¹⁴Ad sachi kon itudtuchun na sachi niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Chiayuy isù nasuyop, fumangon-ayu
tan isuayù nanattoy, siyan umuliayu matakun,
ta lawakan Cristu na somsomòyu.”

¹⁵Laramanyu kuman inyòoyyayu ta achiyu is-isuwwon chachi achi pu makaawat ta ustu, tan à chiayu, kattoi naawatanyun ustu. ¹⁶Ad nu awad wayayuy mangwa ta mamfaru, siyan oyyoonyu, tan maam-amod na lawing lumawilawing ta sana. ¹⁷Siyan achiayu man-an-annan ta anaponyun pion Apudyus wi pàwan chiayu.

¹⁸Achiyu ko iparufus na long-agyù masalimong tan chumachail na amaschi. Ngim na oyyoonyu, iparufusyun Ispiritun Apudyus wi mangchon ta somsomòyu. ¹⁹Ad nu man-asilanlannus-ayu, ukuchonyun ukud Apudyus ya mangkankantaayu kò manayawanyun Apudyus ya mangifag-anyu ta tudtuchu. Siyan lagragsakonyuy mangkankanta wi som-osom-onyun pionchay ukuchon. ²⁰Uray sinun mapasamak, kanayun-ayu manyaman an Amatauy Apudyus ta ngachan Apu Jesu Cristu.

Na Mitudtuchu Ta Man-asawa

Col 3:18-19; 1 Ped 3:1-7

²¹Waschi osan chiayu, masapur ipafafanan long-agna ta fufurunna tan amaschin mail-an na mangipafafaanyu ta long-agyun Cristu.

²²Chiayuy fubfufai, masapur ipafafayun long-agyu ta aassawayu wi isun na mangipafafaanyu ta long-agyun Apu Jesus. ²³Tan na larai, siyan urun na asawana wi isun na nan-uruwan Jesu Cristu ta losani namati, ya à Jesus, sinarakhifanan losani namati, wi niyalig à long-agna. ²⁴Isun na mamatkan na namatin Jesu Cristu, isun kuman mamatkanyuy fubfufai ta aassawayu.

²⁵Chiayu koy lallarai, masapur ay-ayatonyun aassawayu wi isun na nangay-ayatan Jesu Cristu an chitauy namatin siya, tan à Jesus, kapu ta ayatnan chitau, inadchonon long-agnà matoy ²⁶ta mamfalinonà chitaù maid fasurtaun Apudyus kapu ta nangurasana ta fasurtau ta namatkantau ta imfakana. ²⁷Iningwan Jesu Cristu losan na amaschi mangin-uwaan chitau wi maid fasurtau ya maid ako arwingantau, ta kattoi mamfarun mangil-anan chitau ya mangar-anan chitau.

²⁸Siyan chiayuy lallarai, masapur isun na mangay-ayatanyu ta long-agyu na mangayatanyu ta aassawayu, tan chichan isù putod na long-agyu. Siyan sinumani mangay-ayat ta asawana, ay-ayatona kon ustuy long-agna, ²⁹ad maid pu takù lawingonan long-agna, tan paanana ya farfaruwona. Ad sachi kon isun na oyyoon Jesu Cristu, tan ayyuwana ya ay-ayatona losani mamati, wi nifilang à long-agna, ³⁰tan chitaun partin na long-agna. ³¹Sachin nampaiyug-isang Apudyus ta ukudna wi anana, “Nu mangasawan larai, taynanan chachakkorna ad nitipun ta asawana ad sachin mafalinancha osà long-ag.” ³²Naunog na pionay ifaka, wi na maawatà, mitipun à Jesu Cristu ta losani mamati ta mamfalincha osa. ³³Ngim isuna kon mausarana ta man-asawa. Tan na larai, masapur wi ay-ayatona asawana wi isun na mangay-ayatana ta long-agna, ad na fufai, masapur iyafainnan asawana.

Na Mitudtuchu Ta An-ananà Ya Chachakkor

Mar 7:10; Col 3:20-21

6 ¹Chiayuy an-ananà, masapur patkonyun chachakkoryu, tan siyan ustuy oyyoon na namatin Apu Jesus. ²Ad sachin illintog Apudyus wi anana, “Masapur lispituwonyun chachakkoryu.” Sachin chamuy lintog Apudyus wi awad na kunkunana nu patkon, tan na impustan Apudyus, anana, ³“Nu patkonyun annaya, mamfarun fiyagyu ad asnay luta ya anchun mafiyakanyu.”

⁴Chiayuy chachakkor, achiyu paog-oton na aannàyu ngim tudtuchuwanyu ya disiplinaonyu chichà isun na oyyoon Apu Jesus an chitau.

Na Mitudtuchu Ta Sanilu Ya Nginsanilu

Col 3:22–4:1

⁵Chiayuy sanilu, masapur am-ammaanyu wi mamtog ta nginsanilun chiayu ya iyafainyu ko chicha, wi na oyyoonyu, patkonyu chicha wi maid lawing ta somsomòyu wi isù Jesu Cristu na patkonyu. ⁶Ya foon yakà afus na mangiil-anchan chiayù mangwaanyu ta ustu, tan nu amaschi, siya kay anaponyun machayawanyu. Na oyyoonyu kuma, ifilangyu wi Jesu Cristu na nginsanilun chiayu wi asilaragsak wi mangwa ta pion Apudyus. ⁷Ya mamfaru kuman somsomòyu wi mangwa ta sinumani pàwachan chiayu, tan na katuttuwaana, foon pu kà takun nginsanilun chiayu tan à Apu Jesu Cristu ko. ⁸Ya akammutau ko wi uray sinumani taku, sanilu winnu foon, wi mangwà mamfaru, losan Apudyus kunkunaan.

⁹Ya chiayu koy awad na saniluna, masapur iyustuustuyun oyyoonyu. Achiyu og-ogyaton chachi saniluyu. Tan akammuyu wi chitau losan, wi uray sanilu winnu ap-apu, os-osàan na Aputaud langit. Ad à siya, maid amiliyanà taku tan man-iisuwona losan uray sinun kinasasaadcha.

Na Armas Wi Adchon Apudyus

Rom 13:12; Col 1:13; 1 Tes 5:8; Heb 4:12

¹⁰Na anungus na ifakà an chiayu: masapur ipapatiyuy mangwa ta losani pion Apudyus, wi usaronyun mannakafalin Apu Jesu Cristu wi awad an chiayu. ¹¹Masapur iyarmasyun losani armas wi innadchon Apudyus ta awad in-inonyuy mangafak an Satan wi isag nasikap. ¹²Tan na katuttuwaan, foon pù takun akufattau, tan chachi losani aran ya losani achi pu maila wi mannakafalini losan lawing na awad ta somsomòcha, wi chichan mangituray ta takud asnay luta. ¹³Ad siyan usarontau losan na armas wi innadchon Apudyus an chitau wi mangufat ta afusurtau, ta achitau pu maafak nu chumtong na lawing. Ad mangaafaktau nu marpas na kufat.

¹⁴Siyan mansasagkanaayu wi isun na surchachu. Na surchachu, masapurnan larat. Siyan isù manlaratyun mangukuchanyu ta katuttuwaan wi maid pu turtulli. Na osa ko, masapur na surchachun tapar na far-uungna. Siyan isù mantaparyun mangwaanyu ta mamfaru ya nalimpiw. ¹⁵Ad na isù mansapatusyu ko, nakasakanaanyuy mangifaka ta Mamfaruy Chamag mipangkop ta makatimpuyukan an Apudyus. ¹⁶Ad masapur ako oognanyun pammatiyun Jesu Cristu tan sachin isù arasagyu. Siyan pipiyaronyù siya, tan sachin iyarasagyu ta sinumani kaog-ogyati oyyoon Satan wi isù fumarafaray say-ang. ¹⁷Ad na isù helmetyu siyan nanaraknifan Jesu Cristu an chiayu, tan sachin manapar ta somsomòyu. Ya iyaaw-isyu kon kaman wi innadchon na Ispiritun Apudyus, wi siyan ukud Apudyus.

¹⁸Masapur akoy malluwaruwaruayu manchawat à fachang Apudyus uray sinuy mapasamak, wi surutonyun itudtuchun na Ispirituna ta malluwaruwanyu. Ad ipapatiyuy mangiluwaruwaru ta losani namati. ¹⁹Ya itapiyà ako iluwaru ta ipasasmò Apudyus na ustuy ukuchò nu mawayaanà wi man-ukud. Ya iluwaruyu ko ta tumurochè wi mangifaka ta Mamfaruy Chamag wi foon pù nipaag-akammu ingkana ta sana. ²⁰Tan kapu ta sachi, saon na isù amfakaon Apudyus, ad sachi kon nafaruchà. Siyan iluwaruanà kuma ta tumuroturochè wi mangituruy ta annay impiyar Apudyus an saon.

Na Anungus Na Imfakan Pablo

²¹Sachin afus à ifakà, ngim achifali tan annat wi umalì Tikico wi napatoki sunudtau tan napiyar wi mansilfin Apu Jesus. Siyan mangisturya an chiayu ta losani mipangkop an saon. ²²Sachin pangkop-uy mangifaun an siyad asnat, ta ukuchonan mipangkop an chianid asna ya sorkakona kon somsomòyu losan.

²³Siyan, susunud-uy namati, na iluwarù an Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu, ta pafaruwonchan somsomòyu losan, ya ta pumigsapigsan pammatiyu ya uray akon man-asiay-ayatanyu. ²⁴Sapay kuma ta fadngan Apudyus chiayu losan, chiayuy achi pu mapagpag na mangay-ayatanyun Apu Jesu Cristu.

Na Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Filipos

Na Insurat Pablo Ta Chachi Mamatid Filipos

1 ¹Saon à Pablo, ya annaya kò Timoteo, wi chianin mansilfin Jesu Cristu. Annayan suratnin chiayuy mangipangpangud asnati Filipos, ya chiayuy mamachang an chicha, ya uray losan-ayu wi inanà Apudyus kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu. ²Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu, ya farfaruwoncha kon somsomòyu.

Na Illuwarun Pablo Mipangkop Ta Chachi iFilipos

Rom 1:8-15; 1 Cor 1:4-9; Ef 1:15-23; Col 1:3-14

³Na losani manomsom-à an chiayu, manyamanà an Apudyus, ⁴⁻⁵tan nanipud ta chamun na namatiyanyun Jesu Cristu ingkana ta sana, fadngafadnganà an chiayu ta mangiwarawakà ta mamfaruy chamag mipangkop an siya. Siyan na mangiluwaruwà an chiayu, kattoi naragsakà. ⁶Ya sikurachuwo ako wi paituruy Apudyus na pammatiyu, tan siyan nangipasasmò an chiayu ta chamun na namatiyanyu. Ya chog-achog-ana ko ta maid pu mangkuranganyu ta mangulinan Jesu Cristu wi manguis ta atakutaku.

⁷Amaschin somsomòun chiayu tan napatog-ayu an saon. Tan makalikat-ayun saon ta annayay nafaruchà, ya finadnganyu kò saon ta manàchorà ta mamfaruy chamag ya mangipapigsaà ta pammatin na uchum. ⁸Akammun Apudyus wi amod na ayù an chiayu ya ayat-un chiayu, wi isun akon ayat Jesu Cristu an chitau.

⁹Siyan na iluwarù an Apudyus, ta pumigsapigsan man-asiay-ayatanyu, ya ta machog-achog-an na maawatanyu mipangkop an Apudyus, ya lumaing-ayu ko wi mangilasin ta losani katuttuwaan. ¹⁰Tan nu amaschi,

kapilitani amfuruyanyun ustu. Ad na lisortan na sachi, foon pù pafasuron chiayu ta mangulinan Jesu Cristu, tan ochasan chiayuy nachachallusan. ¹¹ Siyan oyyoonyu kay afus na ustu wi mamfaruwon Apudyus, wi Jesu Cristun afusi mangwa ta amaschi, ad sachin machayawan Apudyus ya mipail-an na kinafaruna.

À Jesu Cristun Puntus Na Annayay Mafiyakan

1 Cor 4:16–5:10

¹² Susunud-u, ananyu pun nin nu matipod na miwarawakan na mamfaruy chamag kapu ta losani napasamak an saon. Ngim foon tan tumurung yakay. ¹³ Tan ilanyu, nanchongor losan na susurchachun na Ali ya uray losan na anchanay uchumi takud asna wi maid pu safali nafaruchà nu achi afus na mansilfiyà an Jesu Cristu. ¹⁴ Ad mipakapu ko ta nafafalluchà, nasorkag na somsomò na kaachuwani susunudtau an Apu Jesus ad naan na ogyatcha, siyan tummurodcha koy mangiwarawag ta ukud Apudyus.

¹⁵ Ngim safalin pangkop na uchum, tan aposcha kan saon na mangipagngorancha ta mipangkop an Cristu, tan siya pionchan kallow. Ngim na uchum wi ustuustun pangkopcha, ¹⁶ ay-ayatonchà saon tan naawatancha wi imparufus Apudyus na annay nafaruchà à manàchorà an siyad asna. ¹⁷ Ngim chachi uchum, kattoi safalin pangkopchay mangipagngor mipangkop an Cristu, tan siya kay anaponchan machayawancha. Ad na pioncha ko, machismayaà kuma ad asnay fafalluchan nu chongrò na oyyooncha. ¹⁸ Ngim an saon, naragsakà ako kay. Tan uray lawing winnu ustun pangkopcha, achifali nu iwarawagchà Jesu Cristu, tan sachin mamparagsak an saon.

¹⁹ Ad naragsakà ako tan akammù wi kapu ta luwaruyu ya fachang na Ispiritun Jesu Cristu, siyan fumaruwà na lisortan losan na napasamak an saon. ²⁰ Na piò ya namnamaò an Apudyus, maid pu kuma oyyoò à mifainà an siya, sinchumallu ta sana, ya kassiya kuman turoduy mangipachayaw an Jesu Cristu. Uray matoyà winnu matakuwà, achifali nu siyan machayaw mipakapun saon. ²¹ Tan maid safali puntus na mafiyakà nu achi afus na machayawan Jesu Cristu. Ad nu matoyà, simfumaru tan inyà an siya. ²² Ngim nu matakuwà, mafalini ituruy-un annayay nipiyan an saon. Ad sinun piliyà nù? Matoyà winnu matakuwà? Achiyà pu makaifaka nu sinun un-unnoy, ²³ tan losan-u pion. Tan na piò, taynà na annay luta ta inyà an Jesu Cristu tan sachin afaruwon. ²⁴ Ngim à fumaruwanyu tan kasapuranyù saon, un-unnoy nu matatakuwà. ²⁵ Siyan mipakapun chiayu, sikurachuwò wi matatakuwà tan masapur ingkawà an chiayu ta machog-achog-an na pammatiyu ya ta lumagsaragsak-ayu. ²⁶ Ad nu umaliyà ad asnat, kapilitani pumigpigsa na manayawantaun Jesu Cristu.

²⁷Ngim susunud, uray sinuy màwan saon, masapur ifainyun sachi patiyonyu wi mipangkop an Jesu Cristu. Siyan uray nu makaaliyà ad asnat winnu foon, chongrò kuma wi oognanyun pammatiyu ad nantitimpuyug-ayu losan wi mangipapati wi manàchor ta mamfaruy chamag wi patiyontau. ²⁸Achiayu pu ko umogyat ta chachi mallawing an chiayu, tan na achiyu pu umogyatan an chicha, sachin manuttuwaancha wi maafakcha ya machusacha. Tan à chiayu, mangafak-ayu tan Apudyus na manatàchor an chiayu. ²⁹Tan naatod an chiayun wayayuy mamatin Jesu Cristu à machayawana. Ngim foon pù afus na namatiyanyù naatod, tan uray na mapalikatanyu, machayawana ko. ³⁰Sikurachuy mitapiayu ta likat-u kapu ta namatiyantaun Jesu Cristu. Akammuyun nangan-anusà ta likat-u ta sin-arkawan, ya chochongronyu ko wi siya kon màràwa ta sana.

Na Kinangatun Jesu Cristu Ya Nampafafaana

Rom 15:1-4; 2 Cor 8:9; 1 Ped 5:5-7

2 ¹Susunud, na nitimpuyukantaun Jesu Cristu, sachin mangipapigsa ta somsomòtau. Ad na ayatnan chitau, sachin mangay-ayu ta somsomòtau. Ad kapu ta nitimpuyukantau ta Ispiritun Apudyus, man-asiay-ayattau ya man-asiachakutau. ²Siyan kapu ta maawatanyu losan na anchanaya, chogchog-anyu kuman lagsak-u, wi na oyyoonyu, mantitimpuyug-ayu ya man-asiay-ayat-ayu, wi man-ossa kuman somsomòyu. ³Ya uray sinuy oyyoonyu, foon pu kumà mipangatuwan na long-agyu winnu mampachayawanyu. Tan na oyyoonyu kuma, waschi osa ipafafanan long-agna ta ifilangnan furunnà nangatngatu nu siya. ⁴Siya anaponyun fumaruwan na fufurunyu wi foon pu kà afus na fumaruwanyu.

Turachontaun Somsomò Jesu Cristu

⁵Turachonyun somsomò Jesu Cristu à mansomsomòyu ⁶wi à siya, uray nu isunà Apudyus,
 foon pù impapilitna
 wi mamangchon ta kina-Apudyusna,
⁷tan inchulinnan kinangatuna,
 ad namfalin taku wi isun chitau
 ad ingwanan long-agnà
 isù sanilun Apudyus.
⁸Ad impafafanan long-agna
 wi mamtog an Amana
 uray nu sachin inyatoyna
 fa nilansaana ta kros.
⁹Ad sachin nangipangatuwan Apudyus

an siyà angatuwan
wi maid pu miyisuwan
na kinagatuna.

- ¹⁰ Siyan chumatong na padcha
wi losani iingkaw ad langit ya luta,
uray na nanattoy ya chaan,
ya uray na losani maila ya achi pun,
maid pu achi mampalintumong ta sangwanan Jesus
wi manaychayaw ta kinangatuna.
- ¹¹ Ad maid pu ko takù achi mangipudnu
wi à Jesu Cristun Ap-apun na losan.
Ad siyan michayawan Amatauy Apudyus.

Ipatatitaun Pammatitaun Apudyus

Mat 5:14-16; Ef 5:1-20; 1 Juan 1:5-7

¹² Chiayuy susunud wi ay-ayatò, pintogyun losani intudtuchù an chiayu ta iningkawà an chiayu, siyan sinchumallu kuma ta sanay maichà, wi maid umisianyu. Ipatatiyu wi mangwa ta losani pion Apudyus ya lispituwonyù siya ya umoogyat-ayu kuma wi sumurngasing ta piona à masaraknifanyu. ¹³ Awad à Apudyus an chiayu wi mangatod ta karobfonganyu ya somsomòyu wi mangwa ta piona.

¹⁴ Susunud, uray sinuy oyoonyu, achiayu ngumuytungut ya achiayu ko makais-isì ¹⁵ ta maid arwinganyu ya maid kuma ipafasur na taku an chiayu wi anà Apudyus, uray miyas-aslang-ayu ta takud asnay luta wi amod na kinarawingcha. Tan isuayù fituwon wi sumilaw wi mallawag ta takud asnay luta. ¹⁶ Tan na ukud Apudyus wi iwarawagtau, sachin mafiyakanchà ing-ingkana. Siyan nu amaschin oyoonyu, maragsakà ta mangulinan Jesu Cristu, tan chiayun mail-an na kinasilfin na losani iningwà.

¹⁷ Uray nu mapatoyà ta sana, maragsakà wi mangatod ta fiyag-u an Apudyus tan itapì ta pammatiyu wi isù ichatunyun siya. Tan maragsakanà mipakapun chiayu. ¹⁸ Ya uray chiayu ko, makaragsak-ayu kuma an saon, uray nu matoyà.

Na Mifaunancha Timoteo Ya Epafrodito

Apost 16:1-4

¹⁹ Na somsomòu, nu iparufus Apu Jesus, foon pù mafayag ad ifaun-ù Timoteo ad asnat à mangilan chiayu, ta chamakò kuma nu in-inon na pammatiyu à masorkakà, ²⁰ tan à Timoteo, siya kan mamiyang an chiayu wi isun na annay mamiyangà an chiayu. ²¹ Tan losan chachi uchum, siya kay fumaruwanchan somsom-oncha, wi inwalinchan mipangkop an Jesu Cristu. ²² Ngim à Timoteo, akammuyun kinapatognan saon tan

isuanì man-ama wi man-asifachang ta mangiwarawakanni ta mamfaruy chamag. ²³Siyan na somsomòdu, nu maakammuwan na màwan saon, man-ifaun-ù siya. ²⁴Ad na namnamaò ako an Apu Jesus, miparufusà ta achi pu kuma mafayag ad uray à saon, umaliyà akod asnat.

²⁵Ad annaya kò Epafrodito wi sunudtau wi impaaliyud asna wi mamachang an saon ta sinuy masapur-u. Isù tuttuway sunud-ù siya tan furun-u wi isu kò surchachun Apudyus. Ngim na somsomòdu, mamfaru nin nu mamagkulinò à siya ta sana ²⁶tan amod na ayunan chiayu losan, sinchumallu tan chingngoryu nun nasakitana. ²⁷Amod tuwan sakitna tan tikangay matoy. Ngim inachakuwan Apudyus siya, siyan ummimfag. Ya inachakuwanà ako, tan nu matoy, maam-amod na somsomòdu ya likat-u. ²⁸Siyan amod na lagsak-u wi mamagkulinò à siya ta sana ta ilanyu ta asin lumagsak na somsomòyu. Tan nu lumagsak-ayu, lumangpaw na somsomòdu ya lumagsakà ako. ²⁹Maragsak-ayu wi mamachatong an siya, tan sunudtau mipakapun Apu Jesus. Ad masapur iyafainyun losani taku wi isun siya. ³⁰Tan à siya, tikangayna iyatoy na nangwaana ta pion Jesu Cristu, tan achina pu imfilang na fiyagna ta fummadnganan saon, wi amaschi kuman imfabfachangyu ko nu iningkaw-ayu.

Na Tuttuway Mamfaruwon Apudyus

Rom 2:28-29; 3:28; 1 Cor 15:9-10; 2 Cor 11:18-31

3 ¹Siyan, susunud-u, na ifakà an chiayu losan, lumagsak-ayu kapu ta nitimpuyukanyun Apu Jesu Cristu. Foon pù mas-aà wi asin mangifakan chiayu ta annaya tan masapur achiyu pu maliwatan. ²Masapur tanchaananyu chachi arwingani taku wi mangipapilit wi losan anu mamarkaan na long-ag à mitapiyan an Apudyus. Tan isù pioncha kay wi fumaag! ³Ngim foon pù sachin singyar na tuttuway anà Apudyus. Siyan foon pù chichan tuttuway anàna, tan na tuttuway anà Apudyus, chitauy manayaw an siya kapu ta fachang na Ispirituna, chitauy mangichayaw an Jesu Cristu ya siya kay afus na piyarontau wi foon pù mamàila wi oy-oyoon à manurachan ta lintog. ⁴Tan nu awad mangwanan wi piyaronan nanurachana ta lintog, sinchumalluwà nu siya tan maid pu achì iningwa. ⁵Tan à saon, kanaà an Jacob wi nan-Israel wi kinanaan Benjamin. Ad na niyawaruy arkaw ta niyanà, namarkaan akon long-ag-u, siyan mismuwà wi Judio. Ya nu mipangkop ta manurachan ta lintog Apudyus, saon akon osay Fariseo wi kaistriktuwan wi manurad ta losan. ⁶Ad na nangipapitiyà wi nanurut ta ukalini wi Judio, achun pinarpalikata ta chachi namatin Jesus. Ya maid pu ko nipafasurà mipangkop ta lintog Moses tan maid pu sinurngasing-u ⁷Ngim ta sana, losan chachi pinatkà ta sin-arkawan, naawatà wi maid pu ifachangnà mitapiyà an Apudyus, siyan inwarang-u losan chachi kapu ta iningwan Cristu an saon. ⁸Ya foon pu kò afuschì inwarang-u tan kapu ta nitipunan

na somsomòun Jesu Cristu ya nangapuwà an siya, ifilang-u kà nifasura na losani napatog an saon ta chamu à sumurutà an Jesu Cristu ta sana ⁹ta mitapiyà yakay an siya. Siyan ta sana, achì pu piyaron na kinafarù kapu ta nanurachà ta lintog Moses. Tan na kinafarù ta sana, innadchon Apudyus an saon kapu ta namatiyà an Jesu Cristu. Tan sachin adchon Apudyus ta sinuy mamatin Cristu. ¹⁰Siyan na piò ta sana, maaawwatà losan na awad an Jesu Cristu ya umisuwà an siya, ya malinà akon mannakafalinna wi nipaila ta ummuliyanan natakuan. Ad na somsomòu ta sana, uray nu mapalikatanà wi isun na napalikatanan, ya uray nu matoyà wi isun na natayana, achifali nu umisuwà an siya, ¹¹ta umuliyà ako matakun wi isun na ummuliyanan natakuan, ta makafiyakà akon siya.

Masapur Ipatitau Wi Mangwa Ta Pion Apudyus

Apost 20:24; Heb 12:1-2; 2 Tim 4:7-8

¹²Susunud, achì pu anan wi ustuwà wi nar-us niyisun somsomòu ta somsomò Jesu Cristu. Ngim pachasò ta losani karobfongà wi mangwa ta piona tan sachin pangkopna wi namilin saon à mantakuna. ¹³Achì pu ko anan wi iningwà losan na pion Jesu Cristu, ngim na oyyòd, maliwatà na napanafas ta minungnung na somsomòu wi mangwa ta chaan. ¹⁴Siyan ipapati wi mangwa ta pion Apudyus tan sachin makunkunaan, wi na kunkuna siyan makafiyakan an siya ad langit kapu ta iningwan Jesu Cristu.

¹⁵Siyan losantau wi pinum-ot na somsomònan Jesu Cristu, amaschi kuman somsomòtau. Ngim nu kaspangalikan awad achi pu umamfuruy, Apudyus na mamachang ta somsomòna ta tumipun. ¹⁶Ngim uray nu sachi, masapur waschi osan chitau oyyoonan akammuna wi pion Apudyus an siya.

¹⁷Susunud, turachonyu kumà saon. Ya ilasinyu kuma kon chachi manurad an saon ta na achawiyanni, sachi kuma kon achawiyanyu. ¹⁸Tan tuttuwan sachi imfakafakà an chiayu, ya malluruwaà wi asin mangifaka ta sana wi awad na uchum wi oyyoonchan long-agchà afusur Jesu Cristu kapu ta achawiyancha, tan nawnawaonchan natayana ta kros. ¹⁹Siyan à chicha, mifalluchad infierno, tan siya afusi patiyonchan pipion na long-agcha. Ad sinuman akoy afafain, sachi kon pionchay ipaila. Ya annay luta kan pagpag na som-osom-oncha. ²⁰Ngim an chitau, langit na ustuy fumroyantau, ya urayontau kon mangulinan Jesu Cristu wi Aputau wi nanaraknib an chitau, tan umali wi marpud langit wi mangayag an chitau. ²¹Ad na sachi, mamfalinonan anchanay kakkaasi wi long-agtaù isun na kinafarun na long-agna. Karobfongana ko wi mangwa, tan na mannakafalinna maid achi mafalin an siya, tan uray na man-ap-apuwana ta losan.

Na Uchumi Intudtuchun Pablo

Mat 6:25-34; Col 3:1-2; 1 Tes 5:16-18; Col 3:1-2

4 ¹Siyan, susunud wi ay-ayatò, ipatdiyuy mangwa ta losani pion Apu Jesu Cristu. Amod na ayù an chiayu, tan chiayun mamparagsak an saon, ya chiayu kon ichayaw-u ta uchum.

²Chiayuy fubfufai wi cha Erodias an Sintike, mangaasiayu ta mantimpuyug-ayu kapu ta namatianyayun Apu Jesus. ³Ad na ifakà an siay furun-u wi makaiwaar an saon ta annayay ukud Apudyus, fadngam à chicha tan tuttuway impapatichay fummachang an saon ta nangiwarawakancha ta mamfaruy chamag wi isun akon Clemente ya uray chachi uchum. Uray nu foon pù ingadchanà chicha ta annayay surat-u, illistan Apudyus losan ta nibrunay mangifaka ta takuy makafiyag an siyà ing-ingkana.

⁴Na ifakà an chiayu losan, maragsak-ayù ing-ingkana kapu ta niyamungantaun Apu Jesu Cristu. Ipigwà ako ifaka wi maragsak-ayu!

⁵Masapur ipailayun kinaanusyu ta losani taku tan tuttuway machanchanin mangulinan Apu Jesus. ⁶Ya achiayu ko machanchanakan ta uray sinuman, ta nu malluwaruayu ifakayu losan an Apudyus wi itapiyu kon yamanyun siya. ⁷Siyan pafaruwon Apudyus na somsomòyu wi maid pu miyisuwan na afaruna. Ad maid pu makachachail ta afarun na somsomòyu mipakapun Jesu Cristu.

⁸Na anungus na isurat-un chiayuy susunud, masapur afus na katuttuwaan à igkayu ta somsomòyu ya sinumani mamfaru ya machaychayaw. Ta na ingkaw ta somsomòyu, nacharus ya sinumani ifilang Apudyus à ustu ya sinumani mampaayat. Achiayu manomsomò à lawing, ta siya som-osom-onyun losani mampafaru ta sosomò. ⁹Ya losani inacharyun saon wi innilan na atayu winnu chingngoryu, sachi kuman oyyoonyu. Ad à Apudyus wi mampafaru ta somsomòyu, achina pu taytaynan à chiayu.

Na Yaman Pablo Kapu Ta Fachangcha

2 Cor 8:1-15; 9:1-15; 11:9; 12:10

¹⁰Amod na lagsak-u ya yaman-un Apu Jesus, tan uray nafayag, finadnganà asin à mangipail-anyu ta ayatyun saon. Achì pu anan wi naliwatanyù saon, tan maid pu kay wayayuy mangipaila ta ayatyu. ¹¹Ya achiyà pu mallili kapu ta kinakurang na masapur-u, tan na katuttuwaan, illuwam-u wi isù mamapnok ta uray sinumani awad an saon.

¹²Napachas-u losan na sinuman wi uray na makurangan ya masubraan na sinumani masapur na taku. Siyan ta sana, uray sinuy màwan saon, mamapnokà uray nafifitilà winnu nanabsukà. Siyan maid pu ko lilì uray nu maid ta masapur-u winnu subra. ¹³Makaanusà ta uray sinuman kapu

ta fachang Jesu Cristu wi mangipapigsan saon. ¹⁴Ngim manyamanà tan chakor na fachangyun saon ta annay likat-u.

¹⁵Chiayud asnati Filipos, akammuyu wi chiayu kan namachang an saon ta sachi lummayawà ta provinsiyad Macedonia ta chamun na nangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag. Achiyà pu finadngan ta chachi namati ta uchumi ili, tan chiayu kan nangatod ta losani masapur-u à nakaiwaaranyun saon. ¹⁶Uray na iningkawà ad Tesalonica, impaw-ipaw-ityun fachangyun saon. ¹⁷Manyamanà ta losani fachangyun saon, ngim foon pu kà sachin mamparagsak an saon, tan chakchakor na lagsak-u tan kunkunaan Apudyus à chiayu kapu ta iningwayu. ¹⁸Siyan na sana, kapu ta losani impaw-ityun Epafrodito, maid pu mangkurangà tan nasawar! Ad na sachi innadchonyu, foon pu kà saon na nangadchanyu tan isù inchatunyu losan an Apudyus, siyan namparagsak akon siya. ¹⁹À Apudyus, maid pu miyisuwan na kinafaknangna, siyan mipakapun Jesu Cristu, iliblinay mangatod an chiayu ta losani masapuryu. ²⁰Siyan chachayyawontà Amatauy Apudyus à ing-ingkana. Amen.

²¹Pakumustaonni losan na takun Apudyus ad asnat wi mamatin Jesu Cristu. ²²Losan na anchanay mamatid asnay Roma, sinchumallu chachi awad ta foroy Ali Cesar, pakumustaoncha chiayu losan.

²³Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Apu Jesu Cristu.

Na Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Colosas

Na Insurat Pablo Ta Chachi Mamatid Colosas

1 ¹Saon à Pablo wi chinutukan Apudyus à man-apostoles Jesu Cristu. Ya anna kod asnà Timoteo wi sunudtau. ²Chiayuy susunudni ad asnati Colosas, annayan surat-un chiayuy takun Apudyus wi managpati mamtog an Jesu Cristu.

Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus, ya farfaruwona kon somsomòyu.

Iluwaruwan Pablo Na Chachi Namati

Rom 1:8-15; 1 Cor 1:4-9; Ef 1:15-23; Fili 1:3-11

³Nu iluwaruwanni chiayu, kanayun-ani manyaman akon Apudyus wi Aman na Aputaay Jesu Cristu, ⁴tan chingngornin mipangkop ta pammatiyun Jesu Cristu ya inyàayatyu ta losani susunudtau wi takun Apudyus. ⁵Kapilitan wi sachin inyòoyyayu, tan nanipud ta nangngoranyu ta katuttuwaan mipangkop an Jesu Cristu, namnamaonyu awaton na inchulin Apudyus ad langit à para chiayu. ⁶Na katuttuwaan wi patiyonyu, siyan mamfaruy chamag wi miwarawag ta arutaruta, ad maimura ta somsomò na taku wi isun na nimur-ana ta somsomòyu. Tan uray sinuy mamati, nafaliwan na somsomòna wi isun akon nafaliwan na somsomòyu ta namatiyanu wi tuttuwan mangachakuwan Apudyus. ⁷À Epafras wi nangitudtuchu ta annayan chiayu, mangipapati wi mansilfin Jesu Cristu. Ay-ayatò à siya wi furunni wi mantudtuchu, tan siyan mangiyiwaar an chianid asnat. ⁸Ya siya kon nangifakan chiani mipangkop ta inyàayatyu ta fufurunyu wi maid pun uchum à narpuwana nu achi afus na Ispiritun Apudyus.

⁹Siyan nanipud ta nangngoranni ta namatiyanu, iluwaruwaruwanni chiayu. Na iluwaruni, ta fadngan kuman Ispiritun Apudyus à chiayu

ta machog-achog-an na maawatanyu mipangkop ta pion Apudyus an chiayu. ¹⁰Tan nu sachi, kapilitani iyafainyù Apu Jesu Cristu ta annay mafiyakanyu, ya ipapuutyu ko wi mamparagsak an siya. Ad ako, achu kon oyyoonyuy mamfaru ya machog-achog-an akon maawatanyu mipangkop an Apudyus. ¹¹Ad na iluwaruni ko, ta mannakafalin Apudyus wi maid pu miyisuwana, siya kuman mangipapigsa ta pammatiyu, ta makaanus-ayu ta uray sinuy mapasamak an chiayu, ya ta achi pu ko lumamsit na lagsakyu. ¹²Siyan uray sinuy mapasamak an chiayu, manyamayaman-ayu ko kan Amatauy Apudyus tan innadchan chitaù karobfongan à makatawid ta farfaru wi adchona ta losani takuna wi mitapi ta manturayana wi sumilisiling. ¹³À Apudyus, sinaraknifanà chitau ta pangot wi mannakafalin Satan, ya intapinà chitau ta manturayan na anàna wi ay-ayatona. ¹⁴Ad na annayay anàna, sinubfut chitau à maaanan na fasurtau.

Na Kina-Apudyus Jesu Cristu Ya Iningwana
Juan 1:3; 2 Cor 5:18-21; Ef 1:10-21; Fili 2:5-11

¹⁵À Apudyus, achi pu maila, ngim à Jesu Cristu, siyan mail-an na kina-Apudyus Apudyus, tan siyan isuna. Iningkaw à Jesu Cristu ta chaampunan na sinuman màwaan, ya napatpatog à siya nu losan. ¹⁶Ad impurang Apudyus an Jesu Cristu na fiyangna wi mangwa ta losani awad ad asnay luta ya ad langit, ya losani maila ya achi pun. Siyan uray chachi mannakafalin wi aangheles ya chachi mannakafalin wi aran, siyan nangwa ta losan, uray chachi ap-apu ya turay ya chachi annan karobfongana. Siyan losan na anchanaya, nàwacha mipakapun Jesu Cristu à michayawana. ¹⁷Na chaampunan na sinuman màwaan, iniingkaw à Jesu Cristu, ya siyan mamangchon ta sinuman. ¹⁸Ad ta sana ko, siyan uratau wi mamati ya chitaun isù long-agna. Ya siya kon puun na mafiyakantaun Apudyus. Ya siyan apatkan wi naawakan akò Anà Apudyus. Ya siyan nanamu wi ummuli nataku ad achi pu matmatoy. Ad sachin mail-ana wi siyan angatuwan ta losan. ¹⁹Ad simsimò Apudyus wi losani awad an siya wi Ama, awad akon Jesu Cristu wi Anàna, siyan nan-osa na kina-Apudyuscha. ²⁰Ad na simsimò ako Apudyus à oyyoon Jesu Cristu, makatimpuyukona asin na losani awad ad asnay luta ya langit an siya, ad na mampatimpuyukana, nifùfuan na charana ta natayana ta kros.

²¹Uray à chiayu ta sin-arkawan, maid pu somsomòyun Apudyus. Isù afusurnà chiayu kapu ta lawingi iningwayu ya simmosimmòyu. ²²Ngim safali ta sana, tan iningwan Apudyus chiayù mamfurunna kapu ta natayan na Anàna. Iningwan Apudyus na sachi ta màway parnoonà chiayu ta sangwanana wi maid pu ait à fasfasuryun siya ya maid pu machillawanyu, ya maid pu mapafasuranyu an Apudyus.

²³Ngim tanchaananyu ta achiyu ilobsanan na pammatiyu, tan masapur ngongodngochanyu wi mamati. Ya achiyu ko iparufus na maawisananyu wi mangiyakay ta namnamayu, wi na chamun na nannamnamaanyu, na nangngoranyu ta mamfaruy chamag mipangkop an Jesu Cristu. Niwarawag na sachi chamag ta arutaruta, wi saoni Pablo na osay mangiwarawag.

Na Nipàwan Pablo À Fumaruan Na Namati

Ef 3:1-13

²⁴Uray nu mamparpalikata kapu ta annayay mantudtuchuwà an chiayuy foon pù Judio, naragsakà ako kay tan na annay mapalikata, isù anungusà na likat wi nanlikatan Jesu Cristu para an chitau losan wi namati wi naawakan à long-agna. ²⁵Ya piniyarà an Apudyus wi mansilfin siya à mafadngan na losani mamati, sinchumallun chiayuy foon pù Judio, ta ipaakammù an chiayun losani simsimmò Apudyus. ²⁶Nanipud ta awi, maid pu takù nangakammu ta sachi anan Apudyus wi simsimmònà oyyoon, tan intataruna. Ngim ta sana, impaakammuna an chitauy takuna. ²⁷Maid miyisuwan na sachi kaskaschaaw wi simsimmòna wi para ta losani taku, tan na simsimmòna, makarong-ag à Jesu Cristu an chitau, wi sachi kon namnamatauy mitapin Apudyus ta machayawana.

²⁸Siyan iwarawagni ta atakutaku na mipangkop an Jesu Cristu. Pachaananni chicha ya tudtuchuwanni ko chicha ta patingkan na karobfonganni, ta nu mafalin, waschi osa ikakotnan pammatina ya oognanan pion Jesu Cristu wi maid pu manchuwaan na somsomòna. ²⁹Sachin mangipapatiyà wi mangwa, uray nalikat. Ad na karobfongà wi mangwa, marpun Jesu Cristu wi mamachang an saon.

2 ¹Chiayuy susunud ad asnati Colosas ya Laodicea, ya uray chiayuy uchum wi chaan pù mangilan saon, kattoi amod na somsomòun chiayu wi achiyà pu makaifaka. ²Tan na piò para an chiayu losan, ta pumigsan pammatiyu losan ta màrot na mantimpuyukanyu kapu ta man-asiay-ayatanyu. Ya machog-achog-an na maawatanyu mipangkop an Apudyus ta masikurachuyu ta somsomòyu na mipangkop an siya. Tan nu sachi, lumawarawag na maawatanyu mipangkop ta sachi foon pù ipaakammun Apudyus ingkana ta sana, wi maid pu safali nu achi mipangkop an Jesu Cristu. ³Tan à Jesus, wachawad an siyan losani naunog wi somsomò Apudyus ya kinaraingna wi maid pagpagna. Siyan afus à siyà mangipaakammu ta anchanaya ta taku. ⁴Na mangifag-à losan ta anchanayan chiayu, ta achiayu kuma maturtulliyen ta chachi man-asilib wi man-awis. ⁵Tan uray nu maichà an chiayu, awachà an chiayu tan kattoi achi pu maaan na somsomòun chiayu. Ad naragsakà ako ta nangngorà wi pummigsan nantimpuyukanyu wi mamangchon ta pammatiyun Jesu Cristu.

Ustun Mafiyakan Na Mamati An Jesu Cristu

Rom 6:1-14; Gal 3:13-14

⁶Pinatiyù Jesu Cristu Apuyu, siyan masapur iyafainyun nitapiyanyun siya. ⁷Isun kuman pum-unan na osay imong na lumamutan na pammatiyun Jesu Cristu. Siyan achaacharonyun awad an siya, ta pumigpigsan pammatiyu wi nitudtuchun chiayu. Ya manyamayaman-ayu ko an Apudyus.

⁸Tantanchaananyun chachi taku wi maryad manachail ta pammatiyu, tan à chicha, achawiyon yakan iyaawin som-osom-oncha, wi na kinarangcha, turtulli wi maid kutuna, wi na narpuwana, foon pù Cristu tan narpu kay ta takud asnay luta ya chachi aran wi achi pu maila wi manturay ta lufung. ⁹Tan à Jesu Cristu wi namfalin à taku, wachawad an siyan losani kina-Apudyus Apudyus. ¹⁰Siyan umustun mafiyakanyu nu awad à siyan chiayu tan maid mangkurangana. Tan chakchakor na karobfongana nu losani turay wi achi pu maila ya uray uchum akoy mannakafalin.

¹¹Ad kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu, isù namarkaan-ayù manuttuwaan wi takun Apudyus chiayu. Ngim na markayu, foon pù isun na markan na Judio wi takun nammarka ta long-agcha, tan na immarkan Jesu Cristu an chiayu, na nangaanana ta ayattau wi mangwa ta lawing. ¹²Siyan na nafunyakantau ko, sachin nangisingyar wi nakàtoytaun Jesu Cristu ya nakarofontau ya nakaulitaun siya nataku. Tan piyarontaun mannakafalin Apudyus wi nangipaulin Jesu Cristu nanaku.

¹³Na chaanyu pù mamatiyan, isuayù nanattoy an Apudyus kapu ta fasuryu ya kapu ko ta foon-ayu pù Judio wi maid pu markan Apudyus an chiayu. Ngim na sana, tinakun Apudyus chiayu wi intatappinà chiayu ta mafiyakan Jesu Cristu kapu ta namatiyanyun siya, ya pinakawanna kon losani fasuryu. ¹⁴Tuttuway linabsingtaun lintogna. Ngim na sana, pinakawan Apudyus chitau kapu ta natayan Jesu Cristu ta kros, tan sachin nangiwalinan Apudyus ta sachi lintog wi nangifaka ta machusaantau ¹⁵Na natayan Jesus ta kros, sachi kon nangafakana ta mannakafalin na losani aran wi achi pu maila wi manturay, tan inafak Jesus chicha ta sangwanan na sinuman, siyan maid pu achi nangila ta naafakancha.

¹⁶Siyan, susunud, achiyu winwinan chachi mangipapilit ta ngilin an chiayu mipangkop ta maan ya mainum ya sachi anancha wi masapur anu matungpar na pananggilin wi isun na fiyastay finuran ya sinafachu. ¹⁷Tan na anchanaya, nàwacha kay à alig wi nangitudtuchu ta mipangkop an Cristu ta chaanna pù chumatngan. Ngim nar-us ummalì Jesu Cristu, siyan foon pù masapur na miyalikana tan chinumtong na katuttuwaan. ¹⁸Siyan achiyu chongron na sinumani mangipafafan chiayu ta mangwanaanchay

nangatngatucha nu chiayu tan awad anun impain-inop Apudyus an chicha. Tan ipas-archa wi mangipàpaila wi impafafacha nun long-agcha, ya ipapilitcha ko wi masapur nu wi chayawonyun aangheles. Ngim maid pu ustù ipas-archa tan narpu kay ta kinasilib na somsomòcha. ¹⁹Tan nan-awichanchà Jesu Cristu wi siyan urutauy mamati. Tan ilanyu: À Jesu Cristu, siyan urutau ya chitaun long-agna. Na uru, siyan mangipapigsa ya mangicharan ta losani partin na long-ag, tan urun marpuwan na losani masapur na long-ag à chumakrana, wi sachin pion Apudyus.

Na Makàtoy An Jesu Cristu Ya Makatakuwan Akon Siya
Gal 2:19-20

²⁰Chiayuy mamati, isù nakàtoy-ayun Jesu Cristu, ad sachin nangiparufus an chiayu ta karobfongan na chachi mannakafalin wi kaog-ogyat wi achi pu maila wi manturay ad asnay luta, à achiyu pu manungparan an chicha. Siyan tayuko tungparon na itudtuchucha wi iniyawi nù? Tan tayuko tungparon chachi paniyaw wi ananchay ²¹foon pù maan ya mad-on. ²²Tan na katuttuwaana, iningwan Apudyus losan chachi ipalitchà usaron na taku ad sachin pagpag na misilfiyancha. Siyan somsomò yakan takun nangwa ta chachì mapaniyaw. ²³Ngim tatanchaananyu tan isù ustun mangipapilitancha manayawan ta aangheles ya mampafafaancha ya mamalikatancha ta long-agcha. Ngim maid pu silfin na amaschi tan achina pu faliwan na lawingi somsomò ya pipion na long-ag.

3 ¹Ngim chiayu, susunud, kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu, nakauliyu ko natakun siya wi iingkaw ad langit wi makaturay an Apudyus. Siyan masapur patkanyun losani pion tan manaynayun. ²Sachin patkanyu, foon à annay mafiyakan tan mapapog. ³Na aligna, isutaù nanattoy mipangkop ta kasapuran na fiyag ta annay luta, ngim natattakutau ko tan nitatappitau ta fiyag Jesu Cristu. Na sachi fiyag, achi pu maila ta sana tan inoognan Apudyus ad langit. ⁴Ngim nu mampailà Jesu Cristu à tapin na padcha, wi siyan awachan na ustuy fiyagtau, mailatau ko wi sumiling ta kinachayawna.

Na Achawiy an Na Nafaliwan Na Somsomòna
Gal 5:16-26; Ef 4:17-32; 5:3-20

⁵Siyan umisiayu ta lawing wi niluwam ta takud asnay luta wi isun na makachagchakas ya uray somsomòyu ta amaschi. Achiyu ko winwinan na uray sinuy lawing wi pipion na long-ag ya uray na mangkamkam. Tan na sachi kamkam, isun na manayawan ta sinan-Apudyus. ⁶Ad kapu ta sachi, kaog-ogyat na ichusan Apudyus ta mangwa. ⁷Uray chiayu ta chaanyu pù mamatiyan, nakaamfuruy-ayu ta amaschi, tan sachi kon manitingngil an chiayu.

⁸Ngim na sanay namatiyanyu, masapur miyakay na anchanay lawing, isun na og-ot, lastug, liud ya isil ya man-ukuchan à lawing ya akakaisaw. ⁹Ya achiayu ko man-asituli tan inyakaytau na sachi chachaan wi insossomsomòtau ya chachi lawing wi nisikud an chitau, ¹⁰tan inawattaun faruy somsomò wi narpun Apudyus. Ad na annay faruy somsomò, machog-achog-an na maawatantau mipangkop an Apudyus à miyisuwantaun siya. ¹¹Siyan na sana, maid anana an Apudyus nu Judioa winnu foon, ya uray nu namarkaan na long-agnu winnu foon. Tan na naachar ya foon, ya uray na ap-apu ya sanilu, man-iisucha an Apudyus. Tan na masapur Apudyus, makarong-akan Jesu Cristu ta taku. Ad à Jesu Cristu, makarong-ag ta sinumani mamatin siya.

¹²Chinuchuttukan Apudyus chiayu à mantakuna wi ay-ayatona, siyan masapur wi oyyoonyun piona wi machaku ya mansayaaw-ayu ta taku. Mampakumfafaayu, achiayu mamaspas-ar, man-asiinnanus-ayu wi achiyu parwingon na fufurunyu. ¹³Anusanyun ipachurun na fufurunyu ya nu awad nakafasur an chiayu, man-ipakawanyu. Tan na impappakawan Apu Jesu Cristu an chitau, masapur wi amaschi kon impappakawantau ta uchum. ¹⁴Ad na apatkan an chiayu siyan man-asiay-ayatanyu tan sachin puun na ustuy mantitimpuyukan wi maid pu mangkurangana.

¹⁵Amfuruyanyun sachi adchon Jesu Cristu wi maturnusan na somsomò, tan sachin namiliyan Apudyus an chiayu, ta matimpuyug-ayu man-osa à long-ag Jesu Cristu. Ya achiyu maliwatan wi manyaman an Apudyus. ¹⁶Imurayu ta somsomòyun intudtuchun Jesu Cristu ya imfakana tan chakor na fachangna. Ya man-asitudtuchuayu ya man-asisorkag-ayu ta patingkan na karobfonganyu. Ya kankantaonyun chayawyun Apudyus ta mangngoranyu ta tudtuchuna. Ya kankantaonyu kon yamanyun siya. ¹⁷Uray sinumani oyyoonyu winnu ifakayu, iyafainyù Apu Jesu Cristu, ya manyaman-ayu kon Ama wi Apudyus mipakapun Jesu Cristu.

Tudtuchun Pablo Ta Masimfarfaryan

Ef 5:21–6:9

¹⁸Na ifakà an chiayuy fubfufai, ifafayun long-agyu ta aassawayu tan sachin masapur oyyoon na mamatin Apu Jesu Cristu.

¹⁹Ya chiayu koy lallarai, masapur ay-ayatonyun aassawayu ya man-anus-ayun chicha ya achiyu ibsut wi man-ukud.

²⁰Chiayuy an-ananà, masapur patkonyun losani ifakan na chachakkoryu, tan sachin mangiparagsak an Apudyus.

²¹Ya chiayu koy chachakkor, achiyu labson na omoryu ta anàyu, ta achicha pu machismaya wi mangwa ta ustu.

²²Na ifakà an chiayuy sanilu, masapur patkonyun losani ifakan chachi nginsanilun chiayu. Foon pù afus na awachanchà mangwaanyu

ta pioncha, tan nu amaschi, machayawanyu kan pangkopyu. Ngim na pangkopyu kuma wi mangwa ta sinumani ipàwacha, mangiyafainanyun Apu Jesus. ²³Uray sinuy oyyoonyu, ipapatiyu wi mangwa ta patingkan na karobfonganyu, wi isù Apu Jesus na mampàwan chiayu, wi foon pu kà taku. ²⁴Sikurachuy awad na mamfaruy kunkuna wi adchon Apu Jesus an chiayu, tan siyan ustuy mallabfuwanyu. ²⁵Ya sinumani mangwà lawing, awad akon labfuna wi sufalit na ingwana, tan maid amiliyan Apudyus à taku ta manguisana.

4 ¹Chiayu koy nginsanilu, masapur wi malimpiw-ayu ya ustun oyyoonyu ta saniluyu, tan akammuyu wi awad akon Apuyud langit wi nginsanilun chiayu.

Uchumi Tudtuchun Pablo

1 Tes 5:15-25

²Awad akon ifakà an chiayu losan. Ipatatiyu wi malluwaru wi achiayu mappog. Ya imanmanyun ifakayu ya manyaman-ayu ko an Apudyus. ³Iluwaruwanyu ko chiani, ta adchon Apudyus na wayani wi mangiwarawag ta mamfaruy chamag mipangkop an Jesu Cristu wi foon pù naakammuwan ingkana ta sana, tan sachin nifaruchà ta sana. ⁴Siyan iluwaruwanà ta fadnganà an Apudyus ta narawag na itudtuchù.

⁵Masapur imanmanyu kon oyyoonyu ta foon pù mamati ya achiyu wayaan wi mangifaka ta mipangkop an Jesu Cristu an chicha. ⁶Uray sinumani ifakayu, masapur inungnungyun ug-ugkuchonyu ta awad puntusna ya iyustuustuyun isongfatyu ta mansarudsud mipangkop ta pammatiyu.

Na Nampakumustaan Na Uchumi Mamati

⁷Sachin afus à ifakà tan annay umalid asnat à Tikico wi sunudtau wi ay-ayatontau wi napiyar wi mangwa ta losani pàwan Apudyus an siya, ya ipapatinay makaiwaar an saon. Siyan ikadna wi mangisturya ta mipangkop an saon. ⁸Sachin pangkop-uy mangifaun an siya, ta akammuwonyun mipangkop an chianid asna à masorkakanyu. ⁹Furnan na napatog wi sunudtauy Onesimo wi osay mapiyar wi furunyuy iColosas. Siyan ikadchay chuwa wi mangisturya ta losani màwawan chianid asna.

¹⁰À Aristarco wi nakafarud an saon, pakumustaonà chiayu. Ya uray à Marcos wi apingsan Bernabe, pakumustaona kò chiayu. Imfakafakà an chiayu wi nu umalì Marcos ad asnat, ammaanyuy mammangilin siya. ¹¹À Josias Justo, pakumustaona kò chiayu. Na losani Judio wi mamatid asna, afus na anchanay turù fumachang an saon wi mangitudtuchu ta manturayan Apudyus ta losani mamati wi Judio ad asna. Ad chichan masorsorkakan na somsomòu. ¹²À Epafras wi chokayu koy iColosas,

pakumustaona kò chiayu. Siya kon osay sanilun Jesu Cristu ya ipapatinay mangiluwarun chiayu an Apudyus ta pumigsa ya lumamut na pammatiyu ta maid chuwachuwanay siya oyyoonyun pion Apudyus. ¹³Akammù na kinakakotnay mangwa ta fumaruwanyu ya fumaruwan akon chachi mamatid Laodicea ya Hierapolis. ¹⁴À Lucas wi ay-ayatontau wi chuktur, ya à Demas, pakumustaoncha kò chiayu.

¹⁵Pakumustaonyu kon chachi susunudtauy mamatid aschi Laodicea, ya uray Nimfas ya chachi maamuamung ad foroycha. ¹⁶Nu marpasyu fasaon na annayay surat-u, ipaw-ityud Laodicea ta fasaoncha ko. Ya aranyu kon surat-un chichad Laodicea ta fasaonyu ko. ¹⁷Awad uwan mifakan Arkipo: tudtuchuwanyù siya wi masapur ipapatinay oyyoon na sachi impiyar Apu Jesus an siya.

¹⁸Saoni Pablo, imà kattò na nangisurat ta annayay anungus na ug-ug kud-u. Sapay kuma ta farfaruayu losan ad asnat. Achiyu kuma maliwatan wi nifafaruchà! Sapay kuma ta fadngan Apudyus chiayu losan.

Na Chamuy Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Tesalonica

1 ¹À saoni Pablo ya fufurun-uy cha Silas an Timoteo, annayan suratnin chiayuy mamati wi maug-ug-ugpun ad asnati Tesalonica, chiayuy illamyung Apudyus wi Ama ya Jesu Cristu wi Aputau. Sapay kuma ta fadngan chiayun Apudyus ya farfaruwona kon somsomòyu kanayun.

Na Mafiyakan Ya Pammatin Chachi Mamatid Tesalonica

²Itatappinì chiayu losan ta malluwaruwanni, ya manyamayaman-anin Amatauy Apudyus mipakapun chiayu. ³Tan som-osom-onnin mamfaruy oy-oyyoonyu kapu ta pammatiyun Jesus. Ya sosom-onni kon nangngongodngochanyuy mangwa ta sinuy pàwana kapu ta kinaayatyun Amatauy Apudyus, ya mangan-anusanyuy manguullay ta mangulinan Aputauy Jesu Cristu wi namnamaontau.

⁴Susunud, akammuni wi ay-ayaton Apudyus chiayu ya chinuchuttukanà chiayù mansilfin siya. ⁵Tan na nantudtuchuwannin chiayu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu, foon pù afus na imfakanì chingngoryu, tan inaagkammuyu wi narpu ta Ispiritun Apudyus tan lininayun karobfongana ta intudtuchuni, wi maid pu manchuwachuwaanni tan pasig tuttuwa. Akammuyu kon achawiyanni ta iningkawannin chiayu, tan losan na iningwani, fumaruwanyu. ⁶Ad inis-isuyu kò chianin Apu Jesus, tan uray nu naparpalikatan-ayu kapu ta namatiyanyun Jesus, naragsak-ayuy namati ta intudtuchuni. Na pangkop na naragsakanyuy namatiyan, pinaragsak chiayu ta Ispiritun Apudyus.

⁷Siyan kapu ta imfibfiyagyu ko, chiayu kon is-isuwwon losan na mamati wi ingkaw ta provinsiyad Macedonia ya Acaya. ⁸Ad foon pu kà takuy iMacedonia ya iyAcaya na nanamag an chiayu mipangkop an Apu Jesus, ya uray mipangkop ta pammatiyun Apudyus tan nanchinamag

ta ailiili. Siyan losan na ili wi ayonni, foon pù masapur isturyaonnin mipangkop ta pammatiyu, tan inaagkammucha, ⁹ad chichan mangisturyan chiani mipangkop ta nammangiliyanyun chiani, ya nangiwalinanyu ta sinan-Apudyus ta mansakung-ayun Apudyus, ta siya kan patkonyu, tan siyan tuttuway matataku wi Apudyus. ¹⁰Ad ifakacha kon mipangkop ta mannamnamaanyu ta mangulinan na anàny Jesu Cristu wi marpud langit. À Jesus, wi impaulin Apudyus tinaku, siyan manaraknib an chitau ta manusaan Apudyus ta taku kapu ta og-otna ta losani lawing.

Na Iningwan Pablo Ad Tesalonica

2 Cor 4:1-15

2 ¹Susunudni, akammuyu wi foon à nawnawan iningkawannin chiayu. ²Inaagkammuyun naparpalikatanni ya naifafainanni ko ta takud Filipos ta sin-arkawan. Ngim uray nu achu kon kummuran chianid Tesalonica, foon pù ummogyat-ani wi mantudtuchun chiayu ta Mamfaruy Chamag Apudyus, tan finadngan chiani. ³Na nangitudtuchuwannin chiayu, maid safali kakarani tan katuttuwaan afus na pangkopni wi maid somsomòni mallukun chiayu. ⁴Tan na ifagfakani, afus na pion Apudyus à ifakani. Imfilang Apudyus à chiani mapiyar à mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus, siyan foon pù anaponnin mamfaruwan na takun chiani, tan ipapatini wi mangitudtuchu ta pion Apudyus tan siya kan afus wi mangakammu ta somsomò.

⁵Akammuyu met ako wi foon pù inaw-awisnì chiayu ta ummaliyanni, ya foon pu kò nantudtuchuani ta awad arannin chiayu. Akammun ako Apudyus wi tuttuwan annay isurat-u! ⁶Ya foon pu kò anaponnin michayawannin chiayu, uray na manayawan na uchum, ⁷uray nu awad na karobfonganni wi machayaw kapu ta kinaapostolesnin Jesu Cristu. Ngim sinayaawannì chiayù isun na manayaawan na ina ta anàna.

⁸Kapu ta kinaayatnin chiayu, foon pù afus na nangifag-anni ta Mamfaruy Chamag wi narpun Apudyus à iningwani, tan impapasnin sinumani karobfonganni nangakammuwanyu. Amaschin somsomònin chiayu! ⁹Susunud, sosom-onyun inyiwaarni ta iningkawannin chiayu, wi padchaonni ya lafiyonni wi man-iwaar ta awad mangar-anni ta masapurni, ta maid mataktakanyu ta mantudtuchuwannin chiayu ta Mamfaruy Chamag Apudyus.

¹⁰Akammuyu ya akammun ako Apudyus na achawiyannin chiayuy mamati, tan innilayu wi maid iningwanì maomoranni winnu mamafasuran na takun chiani. Tan maid pu iningwani nu foon pù impapatini wi nangwa ta pion Apudyus, siyan maid makapafasur an chiani. ¹¹Akammuyu kon immammansunin chiayu, wi isun na immammansun na ama ta anàna. ¹²Sinorsorkagni chiayu ya

imfakafakanin chiayu wi masapur ngongodngochanyu tungparon na ustuustu wi mamparagsak an Apudyus, tan siyan mangayag an chiayu ta mitapiayu ta Manturayana ya mangakammuwanyu ta kinangatuna.

¹³Ad manyamayaman-ani kon Apudyus tan chingngoryu pun na ukud Apudyus wi intudtuchunin chiayu, pinatiyu wi tuttuway ukud Apudyus. Foon pù imfilangyù ukud yakan taku. Tan na ukud Apudyus, annan karobfonganay fumachang an chiayuy mamati. ¹⁴Susunud, man-iisun nànwàn chiayu ta nàwa ta takun Apudyus wi mamatin Jesu Cristu ad Judea, tan pinarpalikatan na aumiliyù chiayù isun na namparalikatan na chokachay Judio an chicha. ¹⁵Tan na Judio ta awi, chichan namatoy ta uchumi profetas Apudyus. Ad na kanàcha, wi Judio ko, chichan namatoy an Jesus wi Aputau. Ad pinalikatancha kò chiani. Siyan, maid pu maragsakan Apudyus an chicha. Kuraoncha losan na taku. ¹⁶Imfakà na amaschi tan ipalitchan mangitudtuchuwanni ta Mamfaruy Chamag ta takuy foon pù Judio à masaraknifancha. Ngim sikurachuy chusaon Apudyus chicha tan am-amchoncha kan fasurcha. Siyan na sana, inchasanchan kaog-ogyat wi chusan Apudyus.

Amod Na Ayun Pablo An Chicha

Apost 17:15

¹⁷Susunud, uray foon pù nafayag nanipud ta nisiyanannin chiayu, amod na ayunin chiayu. Uray maid-anin chiayu, kanayunni sosomon chiayu. Kapu ta ayunin chiayu, pionni koy mangulin mangilan chiayu. ¹⁸Sinchumallù saon, tan piniyà wi umali, ngim tipotipochon Satan na umaliyanni ta fufurun-u. ¹⁹Pionni isag wi umalin chiayu tan chiayun maragsakanni ya namnamani, ya chiayu kon pangkop na foon à mifafainanni wi misangun Apu Jesus ta mangulinana, tan chiayun mamfesaranni ta nangwaanni ta pàwana. ²⁰Tuttuway chiayun mamparagsak an chiani ya chiayu kon pangkop na machayawanni ta uchum.

3 ¹Siyan na achini pu nakaanusan ta ummayuwannin chiayu, simsimmòni wi uray mataynan-ani ad Atenas, ²ad impaalini kà Timoteo an chiayu. À Timoteo, osay sunudtau wi mamiyang an Apudyus, wi mangitudtuchu ko ta Mamfaruy Chamag mipangkop an Cristu. Impaalini siya ta tudtuchuwana ya fadngan chiayu ta pumigsan pammatiyu, ³ta maid pu osan chiayù man-awichanan pammatina kapu ta naparpalikatanyu. Ngim inaagkammuyu wi na amaschi wi likat, màwan chitau. ⁴Tan na iniingkawannin chiayu, imfakafakani wi tuttuway mapalikatantau kapu ta pammatitau. Ad na sana, kattoi maawatanyuchi, tan siyan napasamak an chiayu. ⁵Ad siyan nangifaunà an Timoteo, tan mansikab na somsomòu mipangkop an chiayu, ad piniyà wi akammuwon nu isun na pammatiyu, tan nachanakanà nu sinugsukan

Satan à chiayu ad siyan maid pu silfin na nangitudtuchuwanni nu nanawichanyun pammatiyu.

⁶Ngim annay nangulin à Timoteo, ad mamfaru, tan impachamagna wi issiyan pammatiyun Apudyus ya man-asiay-ayatanyu ko. Imfakana kon mamfaruy manosom-anyun chiani ya pionyu koy mangilan chiani wi isun akon maryachanni wi mangilan chiayu. ⁷Siyan kapu ta anchanayay imfakana mipangkop an chiayu, susunud, tuttuway nasorkag-ani, uray achun mapaspasamak an chiani wi likat ad asna. Naragsak-ani mipakapu ta pammatiyu, ⁸ad fummaru tuwan somsomòni ta sana kapu ta mangipapatiyanyu ta pammatiyun Apu Jesu Cristu. ⁹Ad maid pu ko miyisuwan na yamannin Apudyus mipakapun chiayu, tan na losani malluwaruwanni, chakor na lagsakni mipakapun chiayu. ¹⁰Iluwaruwaruni ta pinadcha ya linafi ta man-asiilatau asin, ta awad na mafalinni mipakaawat an chiayu ta sinuy mangkurangan na pammatiyu.

¹¹Sapay kuma ta aanon Amatauy Apudyus ya Aputauy Jesus na matipochanni, ta miparufus otyan na asintau man-asiil-an. ¹²Iluwaruni ko ta papigsaon Apu Jesus na man-asiay-ayatanyu, ya uray na ayatyu ta losani taku, ta na inyàayaty otyan ta fufurunyu, isun akon pigsan na mangay-ayatannin chiayu. ¹³Ya iluwaruni ko ta papigsaon ako Amatauy Apudyus na somsomòyu wi mangwa ta piona. Siyan maid pu fasfasuryu an Apudyus ya maid pu ko machillawanyu ta sangwanana ta mangulinan Aputauy Jesus wi mifurun akon losani nantakuna.

Na Imfibiyagy Wi Mamparagsak An Apudyus

1 Cor 6:15-20

4 ¹Siyan, susunud, nar-usyu inakammu an chianin imfibiyagy wi mamparagsak an Apudyus. Ngim uray amaschin inyòoyyayu ta sana, amasnan ifakani: Chawatonnin chiayu, ta ngachan Apu Jesus, ta simfumarun oy-oyyoonyu. ²Tan inaagkammuyun imfilinni, tan Apu Jesus na nangatod ta karobfonganni wi mangifaka ta amaschi. ³Na pion Apudyus, maid otyan fasfasurtaun siya. Siyan masapur wi achiayu mamufai. ⁴Masapur waschi osan chiayuy lallarai imanmanna kuman oyyoonay mangasawà machayawan Apudyus ta maid afafain à mawa. ⁵Achiyu parufusan na pion na long-agyu à mammanchar an chiayu ta oyyoonyu, tan sachin oy-oyyoon na chachi maid pammatinan Apudyus. ⁶Siyan ilanyu ta maid mallukuwanyu ta susunudyuy mamati. Imfakafakanin anchanayan chiayu ta sin-arkawan, ad limpasni ko imfaka wi chusaon Apudyus na sinuy mangwa ta amaschi. ⁷Tan na namiliyan Apudyus an chitau, ta is-isuwwontaù siya wi achitau pu wayaan na long-ag wi mangwa ta piona. ⁸Siyan nu foon pù patkonyun anchanayay itudtuchuni, foon pù takun kuraonyu tan Apudyus wi nangatod an chiayu ta Ispirituna.

⁹Ya mipangkop ta mangay-ayatanyu ta susunudyuy mamati, foon à masapur awad maifakà tan limpas Apudyus tinudtuchuwan chiayu mipangkop ta man-asiay-ayatanyu. ¹⁰Tuttuway ay-ayatonyun susunudtauy mamati ta losani ilid Macedonia. Ngim uray pay, na ifagfakani, susunud, papigsaonyun mangay-ayatanyu.

¹¹Ya ilanyu ko ta maid malingaling à osà taku. Ipapuutyu kan ustuy iwaaryu. Ikakotyuy man-iwaar ta awad ifiyagy, tan sachin imfakanin chiayu ta sin-arkawan. ¹²Ad nu amaschionyu, foon à masapur wi man-ochaw-ayu ta uchum à masapuryu. Ad siyan malispituwanyu ta takuy foon pù mamati.

Na Mangulinan Jesu Cristu

1 Cor 15:51-55

¹³Susunud, pionni koy ipakaawat an chiayun katuttuwaan mipangkop ta chachi namati wi nan-ootoy, ta achiayu mansasàuy wi isun chachi takuy maid pammatichan Apudyus, siyan maid namnamaonchay asin matakun nan-ootoy. ¹⁴Kapu ta namatiyantau wi natoy à Jesus ya ummuli ko nataku, sachin mannamaantau wi ipaulin Apudyus takuwon losan na nan-ootoy wi namatin Jesus. Ad ifurun Apudyus chicha an Jesus ta mangulinana ad asnay luta.

¹⁵Na annay itudtuchunin chiayu ta sana, tudtuchun Apu Jesus, wi ananay, na mangulinanad asnay luta, à chitauy asififiyag ta sachi padcha, foon à chitaun umunay manib-at an siya, tan na nan-ootoy wi namatin siya, chichan umuna. ¹⁶Amasnan màwa: Mampauy à Jesu Cristu wi mangayag ta losani mamati. Sachi ad mampauy akon pangpangun na aanghelesna ad magngor akon tangkuyud Apudyus, ad siyan man-oskan Jesus wi Aputau wi marpud langit. Ad sachi kon umuliyen na nan-ootoy wi namati matakuan. ¹⁷Ad à chitauy asififiyag ta sachi timpu, mammaagtau mitapin chicha ta lifuu wi mangafot an Apu Jesus ta langit. Ad iingkawtaun siyà ing-ingkana. ¹⁸Siyan, man-asisorkag-ayu losan mipangkop ta anchanayay insurat-u.

Masapur Mansasagkanatauy Manguullay Ta Mangulinan Apu Jesu Cristu

Mat 24:42-44; 2 Ped 3:10-13

5 ¹Susunud, foon pù masapur isurat-un timpuy mapasamakan na anchanaya, ²tan inaagkammuyu met wi na padchay mangulinan Apu Jesus, foon pù maakammuwan ta taku. Na aligna, na umaliyan Cristu, miyisu ta umaliyan na akkawan tan foon pù ipaakammuna yan na màwaana. ³Ngim chumatong pun na timpuy mangwanaana na taku wi maid machanakancha tan maid pu mallingalingaling an chicha, sachin machanatngan na machusaanacha. Ad maid pu in-inonchay makaawid, tan miyalig à mangkumuti fufai wi foon pù mafalini ilisiyanan sikabna.

⁴Ngim chiayuy susunud, nu chumatong na sachi timpu, foon à mataag-ayu wi isun chachi achi pu mamati. Tan chicha, isù pangot na iingkawancha, ad sachin mataakancha wi isun na mataakan na nasuyop nu chumatong na man-akaw. ⁵Ngim chitau losan, isù padchan iingkawantau tan narawakan na somsomòtau, siyan foon pù isù lafi wi pangot na ikawtau. ⁶Siyan achitau pu otyan asngaan wi mangwa ta mamfaru, wi isun na oy-oyyoon na achi pu mamati wi isuchà nasuyop. Masapur man-annadtau ya tingngilontaun oyyoontau ta makasakanatau ta mangulinan Jesu Cristu. ⁷Somsom-ontau wi lafin masuypan na taku ya lafi kon sasallimngan na taku. ⁸Ngim à chitauy mamati, foon à lafin iingkawantau tan padcha. Siyan masapur man-annadtau ta maid lawing à oyyoon. Achitau pu kuma man-awichan na pammatitau ya ayattau ta fufuruntau. Achitau pu ko maliwatan na nanaraknifan Apudyus an chitau ta achitau pu machusa. Tan na anchanaya, wi isù arasagtau, chichan fumachang an chitau ta achitau pu maawis fumasur. ⁹Tan foon pù makuisantaun nanutukan Apudyus an chitau, ngim chinutukan chitau ta masaraknifantau kapu ta ingwan Apu Jesu Cristu. ¹⁰À Jesus, natoy à siyà para chitau ta mafalin mamfuruntà siya, uray man-ootoytau ta mangulinana winnu asififiyagtau. ¹¹Siyan iturturuyyuy man-asisorkag ya man-asifachang.

Na Fiyangtauy Mamati

¹²Na osa koy pionni wi ifakan chiayu, masapur lispituwonyu chachi mangipapati wi mantudtuchun chiayu mipangkop ta manungtungparanyun Jesus, tan chichan mangipangpangu ya manudtuchun chiayu. ¹³Lispituwonyu ya ipailayun ayatyun chicha mipakapu ta iwaarcha. Ad man-asilispituayu ko ta ustuustun mantitimpuyukanyu.

¹⁴Awad akon uchumi ifakani. Masapur sorkakonyun masachut. Sorkakonyun ngummaya. Fadnganyu chachi mallasun maawisancha makafasuran. Anusanyuy mamachang ta losani taku. ¹⁵Nu awad mangwà lawing an chiayu, achiayu fumaros, ngim kanayunyu farfaruwon na fufurunyu ya uray losani taku.

¹⁶Lumagragstau kanayun. ¹⁷Kanayun-ayu ko malluwarun Apudyus. ¹⁸Uray sinun mapasamak an chiayu, manyaman-ayu, tan sachin pion Apudyus wi oyyoontau kapu ta annay makatimpuyukantaun Jesu Cristu.

¹⁹Achiyu tipochon na man-iwaaran na Ispiritun Apudyus. ²⁰Achiyu amsiwon na tudtuchun chachi takuy mampaifag-on Apudyus ta pionay ifaka, ²¹ngim masapur wi panoknokanyun ifagfakacha. Ad patkonyun mamfaru, ²²ad man-awichanyu losan na lawing.

²³Na ochawonnin Apudyus wi puun na tarnatau, ta fafadngan chiayu, ta isuwonyù siya ta losani oyyoonyu, tapnu misilfiyanyun siya, ya

mantarnaona ko chiayu ya uray akon somsomòyu ta maid pu fasfasuryù ochasanan chiayu ta mangulinan Jesu Cristu wi Aputau. ²⁴Sikurachuy oyyoon Apudyus na annaya tan siyan mangayag an chiayu, ad losan na imfakana, sikurachuy oyyoona.

²⁵Susunud, iluwaruwanyu kò chiani.

²⁶Pakumustaonyu kon susunudtaud asnat, ad ifakayu kon mangay-ayatannin chicha.

²⁷Kapu ta karobfongà wi narpun Apu Jesus, ifakà an chiayu wi masapur ipagngoryun annay surat ta losani susunudtauy mamatid asnati Tesalonica.

²⁸Sapay kuma ta fadngan chiayun Apu Jesu Cristu kanayun.

Na Niyagway Surat Pablo Ta Chachi Mamatid Tesalonica

1 ¹À saoni Pablo ya fufurun-uy cha Silas an Timoteo, annaya kon suratnin chiayuy mamati wi maug-ug-ugpun ad asnati Tesalonica, chiayuy illamyung Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu. ²Sapay kuma ta fadngan chiayu kanayun an Apudyus ya Apu Jesu Cristu, ya farfaruwoncha kon somsomöyu.

Na Pinagkuis Apudyus Ta Taku Ta Mangulinan Cristu

³Susunud, masapur manyamayaman-anin Apudyus mipakapun chiayu, ad ustu met wi amaschin oyyoonni tan pumigsapigsan pammatiyu ya uray akon man-asiay-ayatanyu. ⁴Sachin mangichayawannin chiayu ta losani mamatin Apudyus wi maug-ug-ugpun ta ailiili wi ayonni. Tan uray maparpalikatan-ayu mipakapu ta namatiyanyu, an-anusanyu kay ad ipapatiyun pammatiyu, uray amod na manliglikatanyu.

⁵Amaschin manuttuwaanni wi ustuustun pinagkuis Apudyus ta taku, tan na mangan-anusanyu ta liglikat siyan nangitapiyan Apudyus an chiayu ta manturayana, wi sachin iliglikatanyu. ⁶Na pinagkuis Apudyus, ustuustu tan palikatanan chachi mamalikat an chiayu. ⁷Ngim chiayuy maparpalikatan, wi isun chiani, pakin-on Apudyus na likattau losan ta mangulinan Apu Jesus wi marpud langit, wi mifurun akon aangehesnay mannakafalin. ⁸Na umaliyana, awad akon apuy wi kumulakilab. Ad na sachi timpu, chusaona losan na mallawing an Apudyus, tan foon pù patiyonchan Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesus wi Aputau. ⁹Maid mapagpakan na chusacha, tan misisinacha an Apu Jesus à ing-ingkana. Siyan achicha pu mangil-an ta mannakafalinna wi maid miyisuwana. ¹⁰Ngim losantauy takuna, wi mamatin siya, chaychayawontau losan à siya ta sachi padchay mangulinana, wi maid miyisuwan na michaychayawana. Ad à chiayu, miyamung-ayu ko tan pinatiyun intudtuchuni.

¹¹Ad siyan kanayunnì chiayu iluwaruwan, ta mangifilangan Apudyus an chiayù ustuustuy mitapi ta manturayana, wi sachin nangayakanan chiayu. Ad iluwaruwanni kò chiayu, ta fadngan chiayu ta mannakafalinna wi mangwa losan ta mamfaru wi pionyuy oyyoon kapu ta namatianyayun Jesu Cristu. ¹²Tan nu amaschi losan na màwa, machayaw à Jesus wi Aputau mipakapun chiayu, ad machayaw-ayu ko tan siyan Apuyu. Màwa losan chachi kapu ta sayaaw Apudyus ya Apu Jesu Cristu.

Na Manursurgasing An Apudyus

Mat 24:3-44; 1 Tes 4:15-17

2 ¹Susunud, awad na pionni wi maawatanyu mipangkop ta mangulinan na Aputauy Jesu Cristu ya mitipunantaun siya. ²Achiayu pu kuma maillachu ya achiayu machanakan mipangkop ta mangngoranyu wi nar-us chummatong anun padchay mangulinan na Aputauy Jesus. Siyan uray nu awad mangwanan wi Ispiritun Apudyus anun nangipaakammun chicha, winnu ananchay awad anun nangitudtuchun chicha, winnu ananchay suratni nun nangngorancha ta amaschi, achiyu patiyon. ³Ilanyu ta achiayu maturtulliyen ta uray sinumani mangmangwa, tan na padchay mangulinan Jesu Cristu, achi pu chumtong ingkanà chumtong na anungus na mallawingan na taku an Apudyus. Ad na sachi, lumoswa kon sachi amod na kinarawingna wi maid mamfanakana nu achi mifallud inferno. ⁴À siya, mangatngatuwonan long-agna nu sinumani chayawon na takù apudyuscha. Kuraona chicha losan. Ya kuraona kò Apudyus, tan lumnò akò siya umachuy ta Templon Apudyus ad Jerusalem, ad iwarawagnay siya nun tuttuway Apudyus!

⁵Apay, naliwatanyun imfakà mipangkop ta anchanaya ta iningkawà an chiayu? ⁶Tan akammuyu met wi awad na manipod ta lumoswaan na sachi arwingani taku ta sana. Ad akammuyu ko nu sinun manipod. Ngim nu chumatong na ustuy timpuna, miparufus na lumoswaana.

⁷Ngim uray nu chaan pu lumoswan sachi, nar-us nalinan chitaun karobfonganay mangwà lawing, uray achi pu milasin ta taku. Ngim achi pu miparoswan sachi ingkanà miparyaw na manipod ta lumoswaana. ⁸Ad nu lumayaw, sachin lumoswaan na sachi amod na kinarawingna. Ngim nu mangulin à Apu Jesus, otyona ta sap-uyna, ad na kinasiling na mangulinan Jesus, afakonà siya.

⁹Na lumoswaan na sachi amod na kinarawingna, awad na karobfongan Satan an siya. Siyan akarakarasin oyyoonay kaskaschaaw à mangallilawna ta taku. ¹⁰Ad na kinasikapna, nangkarakarasin oyyoonà iturtullina ta takuy mifallu. Mifallucha tan achicha pun patkan na katuttuwaan à masarakanifancha. ¹¹Siyan na oyyoon Apudyus an chicha,

iparufusnan maturtulliyan na somsomòcha ta patiyonchan turtulli.
¹²Ad na lisortana, machuchusacha losan tan achicha pun mamati ta katuttuwaan; siya kay lagragsakonchan mangwaancha ta lawing.

Nachutukan-ayù Masaraknifanyu

¹³Ngim chiayuy susunudni wi ay-ayaton na Aputau, masapur manyamayaman-anin Apudyus mipakapun chiayu. Tan nanipud ta chamchamun na asinchuwan, chinuchuttukan chiayun Apudyus à masaraknifan, kapu ta inyòoyyan na Ispiritun Apudyus wi namfalinon chiayù mantakun Apudyus ya namatiyanyu ta katuttuwaan. ¹⁴Inayakan Apudyus à chiayu ta sachi kapu ta intudtuchuni wi Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu. Ad inayakana kò chiayu à makauwa ta machayawan Aputauy Jesu Cristu.

¹⁵Siyan, susunud, achiyu maliwatan na imfakafakani ya insuratni wi tudtuchuni ta katuttuwaan. Ipatiyun pammatiyu.

¹⁶À Aputauy Jesu Cristu ya Amatauy Apudyus wi mangay-ayat an chitau, maid mapagpakan na mangisorkakanchan chitau ya chichan nangatod ta mamfaruy namnamaontau wi sikurachu kapu ta mangachakuwanchan chitau. ¹⁷Siyan na iluwaruni, ta iturturuychay mangisorkag an chiayu ya fafadngan chiayu ta mamfaru kanayun na oyyoonyu ya ifakayu.

Iluwaruwanyù Chiani

3 ¹Susunud, na anungus wi isuratnin chiayu, iluwaruwaruwanyu kò chiani ta mangkanas na miwarawakan na ukud Apu Jesus ya ta mamati na taku wi isun na namatiyanyu, à machayawan Apudyus. ²Iluwaruyu ad ako ta ilisin Apudyus à chiani ta chachi arwingani taku, tan ad-adchuwana na chaan pu mamati.

³Ngim uray sachi, managpatì Apu Jesu Cristu, siyan ipapigsanan pammatiyu losan ya fafantayanà chiayu ta lawingi oy-oyoon Satan.

⁴Innadchon Apu Jesus na manikurachuwannin chiayu wi iturturuyyu oyyoon losan na ifilinnin chiayu.

⁵Na iluwaruni, fadngan Apu Jesus na somsomòyu ta maaawwatanyun mipangkop ta kinaayat Apudyus ya kinaanus Jesu Cristu.

Masapur Mangkakottaay Man-iwaar

1 Tes 2:9

⁶Susunud, anna kon osay ifilinnin chiayu, ta ngachan Jesu Cristu wi Aputau. Na ifilinni, masapur achiayu makafurfurun ta chachi susunud wi masachut wi man-iwaar, ya achicha pu tungparon na intudtuchunin chiayu losan. ⁷Tan akammuyu met na imfibfiyagni ta iningkawannin chiayu, wi tuttuway foon pù masachut-ani. Ad siya ko kuman is-

isuwwonyu. ⁸Tan maid pu inar-aranin chiayù masapurni achini pu finayachan, tan padchaonni ya lafiyonni wi man-iwaar à mangar-anni ta masapurni ta achiayu pu malikatan mipakapu kay ta kasapuranni.

⁹Amaschin iningwani ta awad is-isuwwonyu, uray awad karobfonganni wi pafachang an chiayu. ¹⁰Ad na iniingkawannin chiayu, imfakafakanin chiayu wi, “Nu sinun achi pu umiwaar, achi pu ko maadchan à anona!”

¹¹Ngim chingngorni wi awad na masachut an chiayu, wi siya kay mallagpotanchan mifibfiyangcha ta uchum. ¹²Siyan awad na ifilinni ta isun na sanat wi taku, tan siyan paifilin Apu Jesu Cristu. Na ifilinni, masapur kumakotchay man-iwaar ta ikadchà mangar-anchà masapurcha, ta fumaru kon mafiyakancha. ¹³Chiayuy susunud-u, achiayu otyan mas-à wi mangwamangwa ta mamfaru.

¹⁴Ad nu awad osà achi pu mamtog ta annay insuratni, achiayu miyamfuruy an siya ta fumain kuma. ¹⁵Achi pu ifaka wi ifilangyù siyà afusuryu, ngim tudtuchuwanyù siya ta ifafawinan oy-oyyoona, tan siyan osay sunudyuy mamati.

Na Luwarun Pablo

¹⁶Iluwarù an Aputay Jesus, wi siyan puun na tarnatau, ta kanayunna mantarnaon na somsomòyu losan, ta uray nu sinun mapasamak, farfaru ko kan somsomòyu. Ya iluwarù ako ta kanayun iingkaw à Apu Jesus an chiayu losan.

¹⁷Na annay anungus na suratni, saoni Pablo na mismuy mangiyug-is: Sapay kuma ta farfaruayu losan ad asnat. Amasnan mangilasinanyu wi tuttuway saon na manurat, tan amasnan imarkà ta surat-u.

¹⁸Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Jesu Cristu wi Aputau.

Na Chamuy Surat Pablo An Timoteo

Na Chamuy Surat Pablo An Timoteo

1 ¹ Saon à Pablo wi nachutukan à apostoles Jesu. Chinutukanà an Apudyus wi nanaraknib an chitau, ya Jesu Cristu wi puun na namnamatau. ² Annayan surat-un sia, Timoteo, wi ifilang-ù anàu tan sian osay namati ta intudtuchù mipangkop an Jesu Cristu.

Na iluwarù an Apudyus wi Amatau ya Jesu Cristu wi Aputau, ta fadngancha ya achakuwanchà sia, ya farfaruwoncha kon somsomònu.

Awad Na Mantudtuchu Ta Foon Pù Tuttuwa

2 Ped 2; Juda 8-13

³ Na piò, ingkaw-ad asnati Efeso wi sachin imfilin-un sia ta ummayà ad Macedonia, tan awad na uchumi takud asnat wi mantudtuchu ta foon pù ustu, siyan warningam chicha ta iyakaycha. ⁴ Ifakam ta iyakaychay mangur-ullit ta ining-ingwan na achakchakrancha ya kinapatogcha, tan maid silfina; mangwachà mansusubkan. Maid pu ifachang na anchanayà maawatan na taku ta puranun Apudyus, wi maakammuwan nu piyarontaù siya. ⁵ Na pangkop-uy mantudtuchu ta annaya, ta man-asiay-ayatcha, wi na ayatcha, marpu ta nacharus wi pusu ya somsomò wi maid pangkopnà safali, ya ta miyustuustun pammatichan Apudyus. ⁶ Tan awad na uchum ad asnat wi nan-awichan ta katuttuwaan, ad man-is-isìcha wi maid pu kutù na ukuchoncha. ⁷ Pionchay mifilang à mangitudtuchu ta lintog Apudyus, ngim achicha pu maawatan na ifagfakacha, ya mamasomcha wi chichan katuttuwaan.

⁸ Akammutau wi mamfarun lintog Apudyus nu ustun miyusarana ta taku. ⁹ Naawatantau ko wi na nàwaan na lintog, foon à para chachi mangwa ta mamfaru tan nàwan lintog à para ta takuy achi pu mamtog ta lintog, wi isun na futangilu, ya chachi maid pammatinan Apudyus, ya losani managfasur, amaschin manapur ta lintog. Uray ako chachi

mangamsiw an Apudyus, ya chachi mangmangwà lawing ta aammacha ya iinnacha, ya chachi pumappatoy. ¹⁰Na uchumi masapuran na lintog, chachi managchakas, chachi makaààwa ta chokachay larai ya fufai, chachi mangilaku ta taku, chachi manturtulli, chachi mangisapata ta turtulli, ya losan na takuy mangwà kumontra ta ustuy mitudtuchu. ¹¹Na ustuy mitudtuchu, miyamfuruy ta itudtuchù wi Mamfaruy Chamag wi nipiyar an saon wi narpu ta machaychayaw ya angatuwan wi siyà Apudyus.

Maid Miyisuwan Na Achakun Apudyus

Apost 8:3; 9:3-19

¹²Manyamanà an Jesu Cristu wi Aputau wi nangatod ta karobfongà wi mangwa ta sachi impiyarnan saon, tan imfilangnà saon à osay napipiyar, ya chinutukanà à mangwa ta piona. ¹³Tan uray nu lawing na inukud-u mipangkop an siya ta sin-arkawan, ad pinalikatà ya pinarparwing-ù siya, inachakuwanà an Apudyus tan na sachi timpu, chaanà pu mamati, siyan foon pù akammù na iningwà. ¹⁴Ngim amod na achakun Apudyus an saon tan innadchonan namatiyà an siya ya mangay-ayatà ta asintatakù, wi lumoswa ta makatimpuyukan an Jesu Cristu. ¹⁵Awad na osay nifaka wi tuttuwaon kuman losani taku, wi anana, “Ummalì Jesu Cristu ad asnay lutà manaraknib ta managfasur.” Ad saon na aamochan wi managfasur. ¹⁶Ngim inachakuwanà an Apudyus, ta awad mangipail-an Jesu Cristu ta kinaanusna ta arwingani taku, ta masorkakan na somsomò chachi umun-unud wi mamatin Jesus wi mafalini maatod akon chichan mannaynayuni mafiyakan an Apudyus. ¹⁷Siyay chaychayawontaù Apudyus à ing-ingkana, wi uray achi pu maila, siya kan Ali wi maid pagpagna, Ali wi matatakù ing-ingkana wi achi pu matmatoy! Amen.

Na Impiyar Pablo An Timoteo

¹⁸Annayan ipiyar-un sia, Timoteo wi furun-u, kapu ta imfakan chachi nangakammun Apudyus mipangkop an sia wi mapiyar-à mantudtuchu ta ukudna. Na imfakacha, sachi kuman manorkag ta somsomònu ta sanay mangufatam ta lawing. ¹⁹Ikakattònun pammatim ya oyyoom losan na akammum ta somsomònu wi pion Apudyus. Tan awad na uchumi nangiwarang ta akammuchay ustu ad siyan nachachailan na pammaticha. ²⁰Sachin nàwaancha Himeneo an Alejandro, siyan impurang-u chicha an Satan à manomsom-ancha ta achicha man-ang-angawan à Apudyus.

Mipangkop Ta Malluwaruwan

1 Ped 3:1-7

2 ¹Na umunay itudtuchù, masapur iluwaruwanyun losani taku. Man-ochaw-ayù fachang Apudyus an chicha, ya manyaman-ayun

Apudyus à mipangkop an chicha. ²Ya iluwaruwanyun losani manturay, ya losani papangat, ta matarnan mafiyakantau ya ta achi pu mipalit na manchayawantaun Apudyus ya mangwaantau ta ustus. ³Sachin ustuy luwaru wi mamparagsak an Apudyus wi nanarakhnib an chitau. ⁴Na pion Apudyus, masarakhnifan kuman losani taku ya maawatanchan katuttuwaan wi mipangkop an siya. ⁵Os-osàan à Apudyus ya os-osàan akon mampatimpuyug ta taku an Apudyus, wi siyà Jesu Cristu wi namfalin taku. ⁶Tan à Jesu Cristu, innadchonan long-agnà mansufutna ta losani taku ta achitau pu machusa. Ad na iningwana, sachin mangipail-an Apudyus wi pionay masarakhnifan losan na taku. ⁷Ad siyan nachutukanà à apostoles, ta inyà itudtuchun annayay chamag mipangkop an Apudyus ta chachi foon pù Judio ta mafalincha koy mamati ta katuttuwaan. Foon pù manturtulliyà tan tuttuwan annayay ug-ugkuchò.

⁸Na losani maamungan na mamatin Apudyus, piò kuma wi chachi larai na malluwaru, wi nacharus na somsomòchan Apudyus ya foon à umoog-otcha ya maid somsomòchay makasukob.

⁹Ad na fubfufai, narmancha kuman insissilupcha ya akammucha koy mafain, ya foon pu kumà patpatkanchan kinaartin na fuùcha ya uray na ar-arkus wi falituk ya farangat ya nanginginay silup. ¹⁰Tan na mangil-an ta kinafarun na fufai, siyan mamfaruy oy-oyyoona, tan sachin manuttuwaan wi tuttuwan pammatinan Apudyus.

¹¹Masapur akoy akikinnò na fubfufai ya mampafafachay manginaag manchongor ta chachi manudtuchun chicha. ¹²Achì pu iparufus wi mantudtuchun fubfufai ya mangatuwonchan somsomòcha nu lallarai. Masapur akikinnòcha, ¹³tan na ummunay iningwan Apudyus, Adam wi larai achinaot à Eva wi fufai. ¹⁴Ya foon pu kò Adam na naturtulliyannan tan asawanay fufain naturtulliyannan wi sinurngasingnan filin Apudyus. ¹⁵Ad siyan mapalikatan na fufai ta umanaana. Ngim mafadngan nu ipapatinay mamatin Apudyus ya awad ayatna ta asintatakuna ya oyyoonan pion Apudyus ya akammunay mafain.

Na Kinatatakun Na Mangipangpangu Ta Mamati

Tito 1:6-9

3 ¹Tuttuwan annayay ukud wi nu awad takù maryad wi mangipangpangu ta chachi mamati, sachin mamfaruy iwaar ya napatog. ²Ngim na mangipangpangu, masapur wi maid pu machillawana, ya osa kan asawana, ya masapur wi naannad ya makatingngil ta lawing wi pion na long-agna, ya nanakman, ya masapur mammangili ta uray sinumani taku, ya masapur wi awad akon lobfongnay mantudtuchu. ³Achi pu mafalin na sallimongan ya akukuru, tan masapur wi maanus. Achi pu kon asusukob, ya mangkamkam à pilak. ⁴Masapur wi akammunay mangiturung ta faryanna, wi patkon

na aannànà siya ya lispituwonchà siya. ⁵Tan nu maid pu akammunay mangiturung ta faryanna, sinchumalluy achi pu makaiturung ta chachi maamuamung wi mamatin Apudyus. ⁶Achi pu ko mafalin na appapati wi mangipangpangu, tan nu mamadpachayaw siyan machusaana wi isun na nachusaan Satan. ⁷Masapur mafainan akon chachi foon pù mamati ta achicha am-amison ad siyan loogna milus-ufan ta sikap Satan.

Na Kinatatakun Na Fumachang Ta Mangipangpangu

⁸Na fumachang ta mangipangpangu, masapur ko wi maid lawing à oy-oyyooncha, ya naannadcha, ya foon pu kò mansalinchuwan ukudcha, ya achicha labson wi uminum, ya foon à kamkamanchan pilak. ⁹Ya masapur nacharus na somsomòcha wi mamangchon ta katuttuwaan wi patiyontau wi nifakan chitau. ¹⁰Masapur wi mipachascha umuna, ad nu ustun inyòoyyacha, màway fumachangcha. ¹¹Na aassawacha ko, masapur wi naannadcha ya achicha pu malliud, ya matingngilchan lawing wi pion na long-ag.

¹²Masapur wi osa kan asawan na fumachang, ya masapur akammucha koy mangiturung ta faryancha. ¹³Na fumachang wi ustun inyòoyyacha, mifilangchà nangatu, ya tàchoranchan ukudcha mipangkop ta pammatican Jesu Cristu.

Maid Pu Miyisuwan Na Iningwan Apudyus

¹⁴Uray manuratà an sia, foon à mafayag ad umaliyà kuma wi mangilan sia. ¹⁵Ngim nu mataktakà, annay surat-un mangipakaawat ta imfibiyagtau, chitauy nitapi ta faryan Apudyus, wi chitaun awachan Apudyus wi matatakù ing-ingkana, tan chitaun isù tuud ya fot-ang wi nisaachan na katuttuwaan. ¹⁶Maid pu miyisuwan na nipaila wi katuttuwaan mipangkop ta patiyontau wi siyà Jesu Cristu, tan namfalinonan long-agnà taku ta maila ad tinàchoran na Ispiritun Apudyus na kinafaruna ya innilan na aangheles à siya. Ad nipachamag na mipangkop an siya ta arutaruta, ya pinatin na achuy takù siya ta annay luta, ad nangulin ad langit à machayaw.

Tanchaananyun Chachi Mantudtuchu Ta Safali

1 Tim 1:3-11; 2 Ped 2; Juda 8-13

4 ¹Narawag na imfakan na Ispiritun Apudyus wi chumtong na timpuy iwalin na uchumi takun ustuy pammatican Jesu Cristu, ya patkonchan turtulli wi itudtuchun na aran. ²Chachi mangitudtuchu ta turtulli, akinpapaticha ya foon pù mailasinchon lawing wi oy-oyyooncha tan namfalin ukalicha. ³Na amaschi wi taku, itudtuchucha wi lawing na mangasaw-an ya lawing akon uchumi maan. Ngim na katuttuwaan, iningwan Apudyus na sinumani maan à anon na taku, ad

à chitauy namatin Apudyus wi nangawat ta katuttuwaan, manyamantau ya anontaun uray sinumani maan. ⁴Tan na sinumani iningwan Apudyus, pasig mamfaru. Maid pu mipalit nu manyaman na mangan. ⁵Mamfarun losani maan kapu ta sachin imfakan Apudyus ya kapu ko ta manyamanta.

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mansilfin Jesu Cristu

2 Tim 2:14-26

⁶Sunud, nu itudtuchum losan na anchanaya ta chachi susunudnuy namati, siyan mamfasaran wi ustun mansilfiyam an Jesu Cristu ya machog-achog-an akon maawatam mipangkop ta katuttuwaan wi nitudtuchun sia. ⁷Timoteo, achim chochongron na chachi is-isturya wi maid silfina tan maid maiturungna ta pammati an Apudyus. Na oyyoom, ipapatim wi mandisiplina ta long-agnu wi mangwa ta pion Apudyus. ⁸Annan silfin na matudtuchuwan na long-ag tan umoschor wi mangwa ta oyyoona, ngim simfumarun misilfiyan na matudtuchuwan na somsomò wi mangwa ta pion Apudyus, tan foon pu kà afus na mafiyakan ta sanan misilfiyana tan mafiyakan akò tapin na padcha.

⁹Tuttuwan imfakà, siyan patiyon kuman losani taku. ¹⁰Kapu ta sachi, ipapatitau wi mangwa ta pion Apudyus uray malikatantau, tan piyarontaù Apudyus wi matatakù ing-ingkana wi siyan manaraknib ta losani taku, sinchumallu chachi mamatin siya.

¹¹Siyan, Timoteo, itudtuchum losan na anchanayay intudtuchù an sia. ¹²Ilam ta awad maamsiwam kapu ta kinamarnusnu, ngim sia kuman manturachancha ta kinaannadnu ya ukudnu ya inyòoyyam ya inyàayatnu ta asintatakum, ya mamangchonam ta pammatim ya achim pu mamarufusan ta pion na long-ag. ¹³Ipapuutnu wi mangifasa ta ukud Apudyus ta taku, ya mangitudtuchuwam an chicha ta ukudna. Sachin oyyoom ingkanà umaliyà. ¹⁴Achim ako fayfay-anan na innadchon Apudyus wi karobfongam ya sachi impaifakan Apudyus an sia ta nangipatayan chachi pangpangu ta imachan sia. ¹⁵Sosomom na anchanayay intudtuchù an sia ta oyyoom chana ta losani karobfongam ta awad mangil-an na taku wi pummigpigsan pammatim. ¹⁶Annacham na long-agnu ya itudtuchum, tan nu ipapatim wi mangwa, siyan masaraknifam an Apudyus ya masaraknifan akon chachi manchongor an sia.

Na Fiyangyu Mipangkop Ta Furunyuy Namati

Tito 2:1-15

5 ¹Achim omoran na larakkay ngim ammaam iyug-ugku wi isù chachakkornu chicha. Ya chachi fabfafaru, ifilangnu chichà susunudnuy nauchi. ²Ya chachi iinna, ifilangnu chichà inam, ya chachi

fabfafarasang, ifilangnu chichà susunudnu wi maid pu somsomònù malluku.

³Asikasuwonyu chachi nafaru wi maid pu uchum à mangasikasun chicha. ⁴Ngim nu awad aannàcha winnu aappucha, tudtuchuwam chicha wi ikadchay mangasikasun chichay nafaru, ta foroychan mampail-ancha ta inyòoyyacha ta pion Apudyus, ta sufalitanchan inyòoyyan na chachakkorcha ya aappuchan chicha, tan sachin pion Apudyus. ⁵Ngim chachi nafaruy maid pu mangasikasun chicha, maid pu safalì manamnamacha wi fumachang nu foon à Apudyus, siyan malluwaruwarucha ya man-ochaochawcha à fachangna ta inarkaw ya linafi. ⁶Ngim nu awad nafarù som-osom-ona kan pion na long-agna, isù natoy an Apudyus uray asififiyag. ⁷Siyan itudtuchum na anchanaya ta chachi namati ta maid mapafasurancha. ⁸Ngim nu awad achi pu mangasikasu ta aagkina, sinchumallun faryanna, isù nan-awichanan pammatina, ya sillumawing nu chachi achi pu mamati.

⁹Na ilistayuy nafaru wi loognay mafadngan, chachi mantawon à onompuru ya foon à namigwa nangasawa. ¹⁰Masapur akoy naakammuwan wi ustun nangasikasuwana ta aannàna, namangimangili, mansayaaw ta uchumi mamati ya finadngana chachi napalikatan wi nakasapur à fachang ya impapatinay mangwa ta mamfaru.

¹¹Ngim achiyu ilistan chachi nafaruy chaan pù marakay tan awni ad nu afakon na ayatchay asin mangasawa na ayatchan Jesu Cristu. ¹²Siyan makafasurcha tan foon pù oyyoonchan sachi impustachan Apudyus wi oyyooncha. ¹³Ad miluwamcha koy umoy mantaktataktak man-attuattun ta aforoforoy ya am-amod ako ta miluwamchay manchamichamit ya manchongochongor ya is-isturyaonchan maid pu fiyangcha. ¹⁴Siyan na itudtuchù ta chachi nafaruy chaan pù marakay, un-unnoy nu asincha mangasawa ta umanàcha ta awad asikasuwonchà faryancha, ta maid pu wayan na chachi foon pù mamatin Apudyus à mampafasur an chitau. ¹⁵Tan awad na uchumi nafaru wi nar-uscha nansakung an Satan. ¹⁶Siyan nu awad mamatì fubfufai ya awad nafaru ta aagkicha, masapur chichan mangasikasu an siya, ta afus à asikasuwon na uchumi mamati na chachi nafaru wi maid mangasikasun chicha.

¹⁷Mipangkop ta chachi mangipangpangun chiayu wi ustun inyòoyyacha, masapur machogchog-an na labfucha, sinchumallun chachi mangipapati wi mangitudtuchu ta ukud Apudyus. ¹⁸Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “Achiyu funguton na tupò na faka wi man-ilionyu ta mafalini mangkarab nu piona.” Ad na osa ko, “Masapur matangchanan na man-iwaarom.” ¹⁹Ya achiyu tuttuwaon na mipafasur ta mangipangpangu nu foon pù chuwa winnu turun manàchor wi tuttuway fasurna. ²⁰Ngim nu awad nakafasur à mangipangpangu, omoranyu ta sangwananyuy namati ta umogyatchay uchum wi mangwà amaschì fasur.

²¹Timoteo, masapur patkom losan na intudtuchù an sia, wi maid amiliyam à taku, tan chochongron Apudyus ya Jesu Cristu ya chachi naapudyusani aangheles losan na annay imfakà an sia. ²²Achim aw-away wi manchutuk à man-ap-apun chiayuy mamati, tan awni ad nu fumasur, mapafasuran-a ko. Siyan an-annacham ta achia fumasur.

²³Foon pù afus na chanum à inumom tan masapurnun aiti fayas ta maakasan na sakiton na fuwangnu, tan nasasakkit-a.

²⁴Awad na uchumi taku wi mamadlaw na fasurcha, siyan maaagkammu wi machusacha. Ngim na uchum, achi pu mailasin na fummasuranha, ngim madlaw à tapin na padcha. ²⁵Ya amaschi kon madlawan na mamfaru wi oyyoon na uchumi taku. Ya uray chachi achi pu mailasin wi mamfaru, mipadlaw à tapin na padcha.

6 ¹Mipangkop ta sanilu wi namati, masapur wi lispituwonchan nginsanilun chicha ta maid machillawan Apudyus ya uray akon itudtuchutau. ²Ya chachi sanilu wi namati kon apucha, achicha kuma ilayusan à chicha kapu ta mansusunuchancha mipangkop ta pammatica, ngim farfaruwoncha kuman mangwaancha ta pion na apucha, tan na apuchay mangawat ta turungcha, susunudchay namati, ya ay-ayaton ako Apudyus chicha.

Mipangkop Ta Safali Wi Tutduchu Ya Kinafaknang

Jaime 5:1-6

Timoteo, masapur itudtuchum ya ilawagnuy ustuustun anchanaya. ³Sinumani mangitudtuchu ta mipasib-ot wi achi pu miyamfuruy ta intudtuchun Aputauy Jesu Cristu wi tuttuway mapati, ⁴mamadpachayaw à siya wi maid pu akammuna, ya siya kay pionan makasukob ya makaisisi à maid kutùna. Ad na mamfanakan na amaschi, man-ap-aposcha, mangkukuracha, man-asiinsurtucha ya man-asisuspitchà lawing. ⁵Ya kanayun na susukob tan kummubfung na somsomòcha ad naliwatanchan katuttuwaan mipangkop an Apudyus. Tan na somsomòcha, pammatica nun fumaknangancha.

⁶Ngim safalin kinafaknang na tuttuway mamatin Apudyus, tan tuttuway faknangtau nu mapnoktau ta sinumani awad an chitau. ⁷Tan maid illoswatau ta niyanaantau. Ad maid ako awitontau nu matoytau. ⁸Siyan nu umanay na anon ya luput, mapnoktau kuma. ⁹Ngim chachi mangkamkam à fumaknang, mallasun maawisanha makafasuran wi mangwà lawing ya linuruku, ad siyan milus-ufancha machachailan ya mifalluwan. ¹⁰Tan na kamkam ta pilak, siyan puun na achuy lawing. Awad na uchum wi kapu ta kamkamcha ta pilak, nanawichanchan pammatican Apudyus, ad siyan maid achicha làamon à likat.

Ipatim Wi Mangwa Ta Pion Apudyus

¹¹Ngim siay takun Apudyus, man-awicham losan chachi tan na oyyoom, ngongodngocham wi mangwa ta ustuy pion Apudyus.

Papigsaom na pammatim ya ayatnu ya sayaawnu ta asintatakum.

¹²Ikattònuy mangicharan ta pammatim wi isù makatodtodchàa, ad makunkunaan-à mannaynayuni fiyag, tan sachin pangkop Apudyus para an sia nanipud ta namatiyam ta sangwanan na achuy taku.

¹³Awad na ifakà an sia ta sangwanan Apudyus wi nangatod ta fiyag na losan, ya Jesu Cristu wi nangiparawag ta katuttuwaan an Poncio Pilato. Na ifakà an sia: ¹⁴Masapur patkom na losani nitudtuchun sia ya ilam ta awad miyawas ta itudtuchum ingkanà mangulinan Aputauy Jesu Cristu. ¹⁵Tan nu chumtong na ustuy timpuna iparang Apudyus à Jesu Cristu ad asnay luta. À Apudyus, siya kan afaruwan wi mannakafalini manturay ya siya kon Alin na losani ali ya Ap-apun na losani ap-apu. ¹⁶Siya kan achi pu matoy à ing-ingkana, ya maid pu miyisuwan na kinasiling na ingkawana, siyan maid pu makaachanin siya. Nanipud ta chamchamu, maid pu takud asnay lutà nangilan siya ya maid pu ko makailan siya. Siyan chayawontaù siyà ing-ingkana tan maid pu miyisuwan na mannakafalinna! Amen.

¹⁷Ifakam ta chachi awad na mafalincha ta achicha ipaspasar na ùuwacha tan mallasù maumas, siyan foon pu kumà sachin mannamnamaanacha, ta na mannamnamaanacha kuma, Apudyus wi mangatoatod an chitaù losani masapurtau à mapnokaan ya lumagsakantau ta annay atattakuwantau. ¹⁸Ya ifakam ta oyyoonchan mamfaru ta siya afaknangancha kuman mamfaruy oy-oyyoon ya mancharacha ya alistucha kuma wi fumachang ta uchum. ¹⁹Tan nu amaschin oyyooncha, langit na makappotan na mannaynayuni kinafaknangcha wi mausar à tapin na padcha ta sachi mafiyakan wi maid pagpagna, wi sachin kattò wi fiyag.

²⁰Timoteo, masapur ayyuwanam losan na impiyar Apudyus an sia. Ya achim chongron chachi man-ukuukud wi maid kutù na man-is-isiancha wi ananchay kinaraingcha nu, ngim nipapasib-ot. ²¹Tan awad na uchum wi kapu ta ananchay naraingcha nu, naliwatanchan pammatichan Apudyus.

Sapay kuma ta fadngan Apudyus chiayu losan.

Na Niyagway Surat Pablo An Timoteo

Na Niyagway Surat Pablo An Timoteo

1 ¹⁻²Siay Timoteo wi ifilang-ù anàu wi ay-ayatò, annayan miyagway surat-un sia. Saon à Pablo wi nachutukan an Apudyus à apostoles Jesu Cristu ad imfaunnà saon à mangitudtuchu mipangkop ta mannaynayuni fiyag wi impustana ta sinumani makatimpuyug an Jesu Cristu.

Na chawatò an Apudyus wi Amatau ya Jesu Cristu wi Aputau, ta fadngancha ya achakuwanchà sia, ya farfaruwoncha kon somsomònu.

Na Yaman Pablo Mipangkop An Timoteo

³Manyamanà an Apudyus mipakapun sia, Timoteo, tan siyan patiyò wi isun na namatiyan na achakchakrà ta awi wi maid safalì pangkop na somsomòu. Manyamanà akon siya ta losani mangiluwaruwà an sia ta afigkafigkat ya arabfilabfi. ⁴Achì pu maliwatan na luwam ta nansiyanta, siyan piò isag wi asin mangilan sia, ta lumagsakà. ⁵Achì pu ko maliwatan na nangipapatyam wi namatin Apudyus, wi isun na pammatin na apum wi Loida ya inam wi Eunice, ya akammù wi sachi kon awad an sia ta sana. ⁶Siyan ipaspasmòun sia ta achim maliwatan na sachi innadchon Apudyus an sia ta nangipatayà ta imà ta urum. ⁷Tan na Ispiritun Apudyus wi innadchon Apudyus an chitau, achina pu paogyaton chitau, ngim siya papigsaonan somsomòtau. Innadchona kon annad ya ayattau ta asintatakutau.

⁸Siyan achia mafain wi mangistiku an Aputauy Jesu Cristu, ya achia ko mafain mipangkop an saon wi nifarud mipakapun siya. Anusami milàlàam ta likat chachi mangipagngor ta Mamfaruy Chamag, tan papigsaon Apudyus chitauy manganus losan ta amaschi. ⁹Tan à Apudyus, sinarakhifanà chitau losan ad piniliyanà chitau mantakuna, wi na namiliyana, foon pù kapu ta mamfaruy iningwatau ngim kapu

ta achakuna ya puranuna ta chaampunan na luta màwaan mipakapun Jesu Cristu. ¹⁰Ad sanan miparangan na puranun Apudyus an chitau tan ummali Jesu Cristu ad asnay lutà manaraknib an chitau. Ad inafak Jesus na matayan ad inwarawagnan Mamfaruy Chamag wi mangifaka ta mannaynayuni mafiyakan an Apudyus.

¹¹Saon, piniyarà an Apudyus à man-apostolesnà mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag. ¹²Ad sachin maparalikata ta sana. Ngim issiyan somsomòu, tan akammù à Apudyus wi piyarò, ya sikurachuwo wi ayyuwananà ta mangwaà losan ta impiyarnan saon ingkanà chumtong na manguisana ta sinuman ta sachi anungus na padcha. ¹³Siyan oognam na katuttuwaan wi intudtuchù an sia, ya ipapatim wi mamatin Apudyus ya mangay-ayat ta asintatakum tan sachi kuman oyyoon nu makatimpuyugtaun Jesu Cristu. ¹⁴Ad na Ispiritun Apudyus wi nakarong-ag an chitau, fadngan sia wi mangan-annad ta chachi napatog wi nipiyan an sia.

¹⁵Chinamagnu wi finay-ananà ta chachi losani iningkaw ad asnay provinsiyay Asia, uray cha Figelo an Hermogenes. ¹⁶Achakuwan kuma Apudyus cha Onesiforo wi simfaryan tan kanayuni ummali sumorsorkag an saon. Foon pù mafain uray nu nafaruchà, ¹⁷tan na chummatnganad asnay Roma, inanapnà saon ingkanà inchananà. ¹⁸Ya akammum ako losan na namadnganan saon ad Efeso. Siyan achakuwan kuma Apudyus à siya ta sachi anungus na padcha wi manguisana ta taku.

Masapur Managpatitau Wi Mamati

2 ¹Siay anàu, papigsaom na pammatim an Apudyus tan chakor na fachangnan chitau kapu ta nitimpuyukantaun Jesu Cristu. ²Ya losani chingngornun saon wi intudtuchù ta sangwanan na achuy taku, siyan ipiyarnu ko ta takuy piyarom wi mafalin akoy mantudtuchu ta uchum.

³Anusam na uray sinuy likat wi chumatong an sia tan sachin làamon na ustuy mansilfin Jesu Cristu wi isù surchachu. ⁴Na ustuy surchachu, foon pù mafalin wi miyamfuruy na iwaarona ta iwaar na sifilyan tan masapur oyyoona kan mamparagsak ta sachi namilin siyà surchachuna. ⁵Na osa koy miyalikan na mansilfin Jesu Cristu, isun na takuy makakunkuntis ta todtodchà, tan foon pù mafalini makunkunaan nu achina pu tungparon na lintog na sachi todtodchà. ⁶Isun akon mannarun wi mallagpot wi man-iwaar, siyan manamuy man-apit. ⁷Somsom-om na anchanayay imfakà, tan fadngan sian Apudyus ta maawatam losan.

⁸Achim maliwatan à Jesu Cristu wi natoy ya ummuli nataku, wi siyan kanà David. Sachin Mamfaruy Chamag wi itudtuchù. ⁹Ad kapu ta mangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag, mapalikata ya nafaruchà wi isù pumappatoy. Ngim uray nafarud na long-ag-u, maid pu makaiwarang

ta mitudtuchuwan na Mamfaruy Chamag. ¹⁰ Siyan an-anusà na sinumani màwan saon à fumaruwan na chachi takuy chinuchuttukan Apudyus, ta masaraknifancha ko mipakapun Jesu Cristu wi sachin makauwaancha ta mannaynayuni mafiyakan an Apudyus. ¹¹ Tuttuwan mifagfaka wi,

Nu nakàtoytaun Jesu Cristu,
makafiyagtau kon siya.

¹² Nu an-anusantaun liglikat mipakapun siya,
makaturaytau kon siya ta manturayana.

Ngim nu ilifaktaù siya,
kapilitani ilifakna kò chitau.

¹³ Ngim uray nu foon pù mapiyartau,
mapiyyar à Apudyus,
siyan oyyoonan imfakana tan foon pù
mafalin wi turtulliyanan long-agna.

Na Ustuy Pinagtudtuchu

1 Tim 4:6-16; 6:3-10; Tito 3:8-11

¹⁴ Ispasasmònun anchanaya ta losani mamatid asnat, ya warningam chicha ta sangwanan Apudyus ta achicha kuma mansusukob mipangkop ta sinumani maid kutùna, tan maid iturung na amaschi tan chumachail yakay ta somsomò na manchongor. ¹⁵ Ad à sia, ipapatim wi mangwa ta mangiparagsak an Apudyus. Ya ilam ta awad miyawas ta pinagtudtuchum ta ukudnay katuttuwaan ta maid pu mifainam.

¹⁶ Achim chochongron na is-isturyaon na takuy maid pu kutùna, tan mampaachayu ta somsomò na taku an Apudyus. ¹⁷ Tan na itudtuchucha, isù sakit wi kakator wi mallasun miyalinana ta long-ag. Amaschin itudtuchun cha Himeneo an Fileto, ¹⁸ tan finay-ananchan katuttuwaan, ya inillachuchan pammatin na uchum, tan ananchay narpas anun umuliyon na taku matakuwan. ¹⁹ Ngim achia machanakan ta uray sinuy ukuchoncha, tan achi pu maillachun katuttuwaan mipangkop an Apudyus, tan isù falintuukan wi achi pu miyukayug. Ya nu mipangkop ta chachi tuttuway namatin siya, awad na niyug-is wi anana, “Akammun Apudyus losan na tuttuway namatin siya.” Ad anana ko, “Sinumani mangwanay ummapu an Jesu Cristu, masapur iyakaynan losani lawing.”

²⁰ Na foroy na fafaknang, wachawad na alikamon wi napatog ya foon, tan awad na finalitik ya uchumi nangina. Ya awad akon inayu ya pinita. Siyan napatog na mausaran na uchum ya foon na uchum. ²¹ Na aligna an chitau, nu piontau wi napatog na mangusaran Apudyus an chitau, masapur man-awichantaun lawing wi isù nichatuntaun Aputauy Apudyus ya nisasagkanatawi wi mausar ta sinumani mamfaruwona.

²² Man-awicham chachi apigsaani pipion na long-ag na fararu, ta ipapatim wi mangwa ta mamfaruwon Apudyus ya mitimpuyukam ta

asintatakum. Ya papigsaom akon pammatim an Apudyus ya ayatnu ta asintatakum. Ya iyamfuruynun somsomònu ta chachi takuy man-ochaw à fachang an Apudyus wi maid safali puntus na somsomòcha. ²³Achia makachischiskas ta chachi maid silfina tan maid fanagna. Tan akammum wi na mamfanakan na amaschi, sukob. ²⁴Tan na takuy mansilfin Apudyus, foon pu kumà mafalini makasukob, tan masapur wi mamfaru ya masayaaw ta losani taku, ya masapur ako naanus wi mantudtuchu. ²⁵Tan nu am-ammaanay mantudtuchu ta chachi safalin somsomòcha, adchon Apudyus nin na wayachay mamfafawi, ta maawatanchan katuttuwaan mipangkop an siya, ²⁶ad sachin manomsom-ancha ya masarakhifancha ta silib Satan wi nangawis an chicha wi mangwa ta pionia.

Na Mâwà Tapin Na Padcha

1 Tim 4:1-5; Juda 17-23

3 ¹Timoteo, maawatam kuma wi nu machanchanin anungus na padcha, maam-am-amod na likat ad asnay luta. ²Tan sumafalin somsomò na taku wi siya kay som-osom-onchan long-agcha ya pilak. Mamas-omcha ya mamaspas-archa, ya man-iinsurtucha, ya foon à patkonchan chachakkorcha. Ya maid manyamanancha ya foon pù iyafainchà Apudyus. ³Ad na taku ta sachi timpu ko, maid pu somsomòcha ta asintatakucha, ya maid pu sayaawcha, ya lumaingchay manturtulli, maid pu maanawaancha, ya isilonchan mangwà mamfaru. ⁴Ya uray na furuncha, ififikcha. Maid annadcha tan sumkorchay mangwa ta pipioncha wi maid pu somsomòcha ta pion Apudyus. ⁵Ipàpailacha wi annan pammaticha ngim achicha pu iparufus na man-iwaaran Apudyus an chichà mafaliwan na somsomòcha. Timoteo, achia miyam-amung ta takuy kakassachi.

⁶Na uchum ako wi masmasikap, mifurufuruncha ta uchumi fifinnaryan, ad nu uming-ingsacha, sikapancha chachi fubfufai wi mallasù maawis wi nakulikur na somsomòcha ta fasurcha, ya mansabsafalin lawing wi pipion na long-agcha. ⁷Na amaschi wi fubfufai, maid achicha manchongran ta awad kuma acharoncha ngim achicha pu makailasin ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus. ⁸Ya na chachi masmasikap, surngasingonchan katuttuwaan mipangkop an Apudyus, wi isun cha Janes an Jambres wi summurngasing an Moses ta awi. Tan na anchanaya, lawing na manomsom-ancha ya nipaspasib-ot na pammatichan Apudyus. ⁹Siyan màwan chicha na isun na nàwa ancha Janes an Jambres, wi foon pù mannayun na oy-oyooncha ad ilasin na losani takun nipasib-otancha.

Uchumi Tudtuchun Pablo

1 Ped 4:12-19

¹⁰Ngim à sia, Timoteo, foon à amaschin awad an sia, tan tinuradnun intudtuchù ya inyòoyà. Akammum ako losan na awad an saon: na

pammatì, ya ayat-u ta asintatakù, ya anus-u ta uray sinuy napasamak an saon. ¹¹Ya akammum ako losan na napasamak an saon ad Antiokia, ad Iconio, ya ad Listra, wi amod na napalikatà! Ngim sinaraknifanà an Apudyus. ¹²Na katuttuwaana, sinumani maryad wi mangwa ta pion Apudyus kapu ta nitimpuyukanan Jesu Cristu, mapalikatan. ¹³Ngim chachi narastug ya lawing na oy-oyyooncha, maam-am-amodcha wi turtulliyanchan taku ya maturtulliyancha ko.

¹⁴Ngim à sia, oognam na sachi nitudtuchun sia wi inaagkammum wi katuttuwaan, tan akammum na kinatatakun na chachi nangitudtuchun sia. ¹⁵Nanipud ta afan-ognu, chichingngornun niyug-is wi ukud Apudyus, wi siyan mangipaspasmò ta takù mamatiyanchan Jesu Cristu à masaraknifancha. ¹⁶Na losani niyug-is wi ukud Apudyus, à Apudyus na nangipaspasmò ta niyug-isana. Siyan miyusar à matudtuchuwantau ta katuttuwaan ya ta michuruwantau ya mangun-un ta maillachuwantau ya masuruwantau wi mangwa ta ustuy mafiyakan. ¹⁷Sachin misilfiyan na ukud Apudyus ta wachawad na masapurtau wi mamatin siya wi mangwa ta losani mamfaru.

4 ¹Na annay ifilin-un sia, Timoteo, ifakà ta sangwanan Apudyus ya Jesu Cristu wi asin umali wi manturay ya manguis ta losani taku uray natattaku ya natoy. ²Na ifakà an sia, ipagngornun losani chamag mipangkop an siya. Uray nu chongroncha winnu foon, ipapatim wi ipagngopagngor ta taku. Awisom chicha, ya omoram na uchum ya sorkakom chicha losan. Masapur anusam wi mangitudtuchu, ³tan chumtong na timpu wi achi pun na taku chongron na katuttuwaan mipangkop an Apudyus. Tan siya kay surutonchan pipion na long-agcha ya arusonchan mangitudtuchu ta siya chongroncha afus na pioncha. ⁴Man-awichanchan katuttuwaan tan siya patpatkancha afus na urullitcha. ⁵Ngim à sia, masapur tingngilom na somsomònu ta maanusam na sinuy likat wi chumtong an sia, ya ipapatim wi mangiwarawag ta Mamfaruy Chamag, ya oyyoom losan na nipiyan an sia.

⁶Mipangkop an saon, chanchanin manaynà ta annay luta tan patoyonchà saon. ⁷Impatì ta patingkan na karobfongà wi nangwa ta pion Apudyus, ya tinungpar-un losani impiyarnan saon. ⁸Siyan nisakanad langit na mamfaruy kunkunà wi adchon Apu Jesu Cristu, wi siyan nalimpiw wi kuis, nu chumtong na padchay manguisana ta taku. Ya foon pu kà saon na maadchan ta sachi tan losan na takuy maryad wi mangilan siya ta mangulinana.

Na Probleman Pablo

⁹Timoteo, masapsapaa kuma wi umalid asna nu mafalin, ¹⁰tan tinaynanà an Demas, tan un-unnoyonan nailufungan, siyan ummoy ad Tesalonica. Ad à Cresente, namfiyasi wi umoy ad Galacia ya à Tito,

ummoy ad Dalmacia. ¹¹⁻¹²Maid akò Tikico tan imfaun-u ad Efeso. Siyan afus yakà Lucas à annad asna. Siyan chakasom à Marcos tan masapur-un fachangna ta annay iwaartau. ¹³Ad nu umaliayu, awitonyun kunsur-u wi tinaynà an Carpo ad Troas. Awitonyu kon chachi nibrù, sinchumallun chachi surat-u wi tinorà tan sachin masasapur-u.

¹⁴À Alejandro wi mamfosar, achun iningwanay lawing an saon, siyan ikad Apudyus wi mangifaros ta chachi iningwana. ¹⁵Tatanchaakam akò siya tan larawwingonan itudtuchutau.

¹⁶Na chamuy nipasanguwà ta kuis, maid pu osà furun-ù nangitàchor an saon tan ummawidcha losan. Ngim chawatò an Apudyus ta pakawanona chicha. ¹⁷Ngim foon à tinaynanà an Apudyus tan impapigsanan somsomòu ya finadnganà an siya wi mangipagngor losan ta chamag mipangkop an siya ta mangngoran chachi foon pù Judio, ya sinarakhnifanà ako ta mapatoyà ta sachi timpu. ¹⁸Ya sikurachuwò ako wi sasallakhnifanà an Apudyus ta uray sinumani lawing wi màwa ya aallanà ta manturayanad langit. Siyan machaychayaw à Apudyus à ing-ingkana! Amen.

¹⁹Pakumustaò cha Priscila ya Akila ya cha Onesiforo wi simfaryan. ²⁰Nataynan à Erasto ad Corinto, ad na lummayawà ad Mileto, nasakit à Trofimo siyan nataynan ad aschi. ²¹Nu mafalin, umaliad asna ta chaan na akilid.

À Eubulo ancha Pudente an Lino ya Claudia ya chachi uchumi susunudtau, pakumustaoncha kò sia.

²²Sapay kuma ta iingkaw à Apu Jesus an sia, ya fadngan chiayu losan an Apudyus.

Na Insurat Pablo An Tito

1 ¹Annayan surat-un sia, Tito wi ifilang-ù anàu mipangkop ta pammatitau. Saon à Pablo wi apostoles Jesu Cristu wi na iwaar-u, oyyòd na pion Apudyus. Napiyarà wi mangipapigsa ta pammatin na takuy chinutukan Apudyus, ya itudtuchù na mamatyanchan siya, ya ipakaawat-u kon katuttuwaan mipangkop an siya. ²Manamnamataun mannaynayuni fiyag, tan uray na chaampunan na lufung màwaan, sachin impustan Apudyus, ya maid pu turtullin Apudyus. ³Ad sanan ustuy timpu tan impakaawat Apudyus na Mamfaruy Chamag mipangkop ta mannaynayuni fiyag. Impiyarnan annayay chamag an saon, siyan ipagngor-u tan sachin imfilin Apudyus wi nanaraknib an chitau. ⁴Iluwaruwà sia, Tito, ta fadngan Apudyus sia ya achakuwanà sia, ya farfaruwonan somsomònu. À Apudyus, siyan Amatau ya à Jesu Cristun nanaraknib an chitau.

Mipangkop Ta Mangipangpangu

1 Tim 3:1-13

⁵Na pangkop-uy nanaynan an siad Creta, ta ituruynuy mangwa ta sachi chaan pun à makangput ya chutukam nu sinun mangipangpangu ta ailiilid asnat. ⁶Achim maliwatan na intudtuchù mipangkop ta mangipangpangu: Masapur maid pu machillawana ya osa kan asawana; ya na an-ananàna, masapur wi mamaticha kon Apudyus ya patkonchan amacha ya foon à natangkincha. ⁷Na mangipangpangu, kapu ta napiyar à siya an Apudyus, masapur wi maid lawing à oy-oyyoona; ya foon pù ipapilitna kan pion, ya foon pù managpuchut na uruna. Foon pu kò mafalini màwà pangpangu na sallimongan, ya uray akon akukuru ya man-akum. ⁸Na mangipangpangu, masapur mangiliyonan atakutaku, ya pionan mamfaru. Masapur wi naannad ya nalimpiw, ya surutonan pàwan Apudyus, ya makatingngil ta lawing wi pion na long-agna. ⁹Masapur oognanan itudtuchun Apudyus wi sachin mapiyar, ta awad mamfasaranay mantudtuchu ta uchum ta ustuy mitudtuchu, ya ta ipailanan nasaw-aan na takuy safalin somsomòna.

Tatanchaakam Na Chachi Akinpapati

¹⁰Awad na achuy natangkini taku wi maid patkoncha, wi isun na uchumi Judio wi ananchay namaticha ad nitipunchan chiayu,

ad turtulliyanchan uchum ta ukudchay maid kutùna. ¹¹ Masapur iwarangchay man-ukuukud tan lifukonchan somsomò na uchumi faryan mipangkop an Apudyus. Siya itudtuchuchan foon à ustu ta awad aranchà pilak. ¹² Na sin-arkawan, iningkaw ad asnati Creta na osay mangitudtuchu wi iCreta, wi uray à siya, anana, “Pasig tuliyan na iCreta, ya kaog-ogyatcha ya masachutchay man-iwaar; siya kay pionchan mangamangancha.” ¹³ Sachin imfakana, ya tuttuwan inukudna. Siyan kapu ta sachi, masapur wi isasangum wi mangomor an chicha, tapnu umustuustun pammatica, ¹⁴ ta foon pù chongronchan chachi ur-ullit na Judio wi iyaawi wi maid pu silfina. Ifakam ako ta foon pù chongronchan chachi lintog wi ining-ingwan na takuy nan-awichanchan katuttuwaan. ¹⁵ Na taku wi mamfarun somsomòna, uray sinu, maid pu makachachail ta mamfaruy somsomòna. Ngim na taku wi foon pù mamfarun somsomòna, ya achi pu mamatin Apudyus, maid mamfarun siya tan pasig lawing na somsomòna. ¹⁶ Na anancha, namatichan Apudyus, ngim na oy-oyyooncha, sachin manuttuwaan wi maid pu pammatica. Auupilcha ya maid patkoncha ya maid pu akammuchay mangwa ta ustu.

Na Ustuy Mapati

1 Tim 2:8-12; 3:2-13; 5:1-25

2 ¹ Ngim à sia, Tito, masapur itudtuchum na miyamfuruy ta katuttuwaan wi mipangkop an Apudyus. ² Ifakam ta aamma ta tingngilonchan pion na long-agcha ya man-annadcha. Masapur ngongodngochanchay mamatin Apudyus ya mangay-ayat ta asintatakucha. Ya masapur awad na anus an chicha. ³ Uray akon iinna, ifakam ta am-ammaanchay mangwa ta pion Apudyus. Achicha malliud ya mansallisallimong. Afus na ustù itudtuchucha. ⁴ Tudtuchuwanchan fubfufai wi chaan pù marakay ta man-annadcha ya ay-ayatonchan aassawacha ya aannàcha, ⁵ ya tingngilonchan lawing wi pion na long-ag. Tudtuchuwancha kò chicha ta achicha adchon na long-agcha ta foon pù asawacha, ya oyyoonchan fiyangcha ta foroy, ya sumayaawcha, ya patkonchan asawacha. Sachin oyyooncha ta achi pu maamsiw na tudtuchun Apudyus.

⁶ Ifakam ta fabfafaru tingngiloncha kon long-agcha, ya man-annadcha. ⁷ Ya sia, Tito, pailam wi ustuustun losani oyyoom ta awad suruton na uchum. Ipatatim ya annacham na itudtuchum. ⁸ Iyustuustum na itudtuchum ta maid machillawana ta fumain na chachi kumokontra tan maid ochasanchà mallawinganchan chitau.

⁹ Ifakam ta sasannilu wi masapur patkonchan apucha ya oyyoonchan losani pion na apucha, wi maid pu isìcha, ¹⁰ ya achicha iyagkaaw wi mangara ta sinuman. Masapur ipailachay mamfarucha ta mapiyarcha, tan nu amaschin oyyooncha, sachin mampafaru ta somsomò na taku ta tudtuchun Apudyus wi nanarahnib an chitau.

¹¹Impailan Apudyus na kaasina wi nasaraknifan na losani taku. ¹²Na sachi kaasin Apudyus, itudtuchunan chitau wi masapur miyakay na sinumani lawingon Apudyus ya sachi lawing wi pipion na long-ag. Itudtuchunay masapur man-annadtau ya malimpiwtau wi mangwa ta pion Apudyus ta sanay atattakuwantau ta annay luta, ¹³tan sanan mangur-urayantau ta mannamnamaantau wi mangulinan Jesu Cristu wi maid miyisuwan na kinafaruna. Siyan angatuwani Apudyustau ya siyan nanaraknib an chitau. ¹⁴Innadchonon long-agnà natoy kapu ta fasfasur wi iningwatau, ta macharusantau wi maid kafasurantau an siya ad mantakunà chitau wi afus na mamfaru oyyoontau.

¹⁵Itudtuchum na anchanaya ta taku, ya iyusarnun karobfongam wi mansorkag an chicha. Ipaakammum akon naillachuwancha ta siya oyyoonchan ustu. Am-ammaam na inyòoyyam ta maid machillawam.

Na Ustuy Oyyoon Na Namati

2 Tim 2:14-26

3 ¹Ifakafakam ta chachi takud asnat ta patkonchan turaycha ya nakasakanachay mangwa ta sinuy mamfaru. ²Ifakam ako ta achicha parwingon uray sinumani taku ya achicha asusukob, tan masapur mansayaawcha ya mamfarucha ta asintatakucha. ³Tan uray chitau ta sin-arkawan, lawing na oy-oyyoontau tan maid akammutaù mipangkop an Apudyus. Narukutau ya maid patkontau. Siya ko patpatkantaun pipion na long-ag ya sinumani maragsakantau. Ad na afigkafigkat pasig lawing ya apos na awad an chitau, ad lawingon chitau ta uchumi taku tan lawingontau ko chicha. ⁴Ngim ipaakammun pu Apudyus na sayaawna ya ayatna ta taku, ⁵sinaraknifanà chitau. Foon pù kapu ta kinafarun na iningwataun nanaraknifanan chitau, tan kapu ta kaasinan chitau. Chinarusanan losani fasurtau, siyan isù asintau niyanà wi nafaliwan na fiyagtau mamfaru, tan finaliwan na Ispiritun Apudyus na somsomòtau. ⁶Kapu ta sachi iningwan Jesus, inadchon Apudyus na Ispiritunan chitau makarong-ag. ⁷Kapu ta kaasin Apudyus, nifilangtau maid fasurtaun siya, ya makafingaytau ta mannaynayuni fiyag wi namnamaontau. Tuttuwan anchanayay mitudtuchu.

⁸Siyan ipapatim wi mangitudtuchu ta anchanaya ta chachi namatin Apudyus, ta am-ammaanchay mangwa ta ustu ya mamfaru. Anchanayan mamfaru oyyoon, ya misilfi ta taku. ⁹Man-awicham na is-isi wi maid kutùna ya kinapatog na achakchakrancha ya susukob ya is-isi mipangkop ta lintog na Judio, tan maid pu ifachang na amaschi, ya maid silfina losan. ¹⁰Na sinuy manachail ta timpuyugyu, omoranyu, ad nu achina pu iwarang, omoranyu asin. Ad nu issiyàona wi achina pu iwarang, paryawonyu. ¹¹Tan maila wi nar-us lummuwam na kinatangkinna, wi uray à siya, aagkammuwonan fasurna.

¹²Nu foon pù Artemas na faunò an sia, Tikico na faunò, siyan umaaliyun saon ad aschi Nicopolis, tan simsimòdu wi aschin ingkawà ta sanay akilid. ¹³Fadngam cha Zenas ya Apolos ta lumigwatanchay mamfiyasi, ta awad na losani masapurcha. ¹⁴Tudtuchuwam na fufuruntau ta am-ammaanchay mangwa ta ustu ya mamfaru, ya fadnganchan makasapur à fachang, tan kattoi masapur wi awad silfin na mafiyancha.

¹⁵Chiani losan ad asna, pakumustaonni sia. Pakumustaom ako chachi fufuruntauy namatid asnat. Sapay kuma ta fadngan Apudyus chiayu losan.

Na Surat Pablo An Filemon

¹ Saon à Pablo wi nifarud kapu ta mangitudtuchuwà ta mamatiyan an Jesu Cristu. Anna kod asnà Timoteo wi sunudtau.

Annayan suratnin siay furuni Filemon wi ay-ayattonni, wi sia kon osay mangitudtuchu ta ukud Apudyus. ² Ad na annayay surat, mipaw-it akon Apia wi sunudni ko ya Arkipo wi furunni wi fumachafachang ta iwaar wi mipangkop an Jesu Cristu; ya chiayu losan wi mamati wi maamuamung ad asnati foroyyu.

³ Na iluwarù, ta fadngan chiayu losan an Amatauy Apudyus ya Apu Jesu Cristu ya farfaruwoncha kon somsomöyu.

Na Ayat Filemon Ya Pammatina

Col 1:4

⁴ Na losani mangiluwaruwà an siay sunuchi Filemon, manyamanà an Apudyus ⁵ kapu ta chongrò na pammatim an Apu Jesus ya ayatnu ta losani takun Apudyus. ⁶ Iluwaruwà akò sia ta mangifagfagam ta uchum mipangkop ta pammatitau, ta machog-achog-an na maawatanyu mipangkop ta losani mamfaru wi maatod an chitau kapu ta namatiyantaun Jesu Cristu. ⁷ Sunud, naragsakanà ya masorkag na somsomòu kapu ta pinag-ayatnu ta mamatid asnat. Ad siya kon masorsorkakancha.

Na Chawat Pablo An Filemon

⁸ Siyan kapu ta pammatitaun Cristu, wi sachin nansunuchanta, mafalini naturochà wi mangipapiliti mampàwa ta anchanayan sia. ⁹ Ngim kapu ta man-asiay-ayatanta, un-unnoy na mampangpangaasiyà an sia. À saoni Pablo wi narakay wi nifarud ta sana kapu ta mangitudtuchuwà ta mamatiyan an Jesu Cristu, ¹⁰ awad na chawatò an sia mipangkop an Onesimo wi ummawid wi sanilum. Tan na sana, imfilang-ù Onesimo à anà, tan namatin Jesu Cristu ta nantudtuchuwà ta sanay nifafalluchà. ¹¹ Na sin-arkawan, maid sunung na annay takun sia, ngim ta sana achun sunungnan sia ya uray akon saon. ¹² Siyan mangulinò à siya an sia, uray mansikab na somsomòu ta lumayawanan saon. ¹³ Tan piò kuma wi

ingkaw an saon, ta fadnganà saon à isù long-agnu wi fumachang ta sanay nifafalluchà kapu ta mangitudtuchuwà ta Mamfaruy Chamag. ¹⁴Ngim foon pù ipapilit-u nu achim pu itay-u, tan mampatungachà an sia nu fumachang-a. Tan na piò, marpu kay ta uwami somsomò.

¹⁵Na fanag nin na ummawichanà sin-aitan, ta nu mangulin, iingkaw an sià ing-ingkana. ¹⁶Ad ta sana, foon pu kà sanilu, tan kapu ta namatiyana, namfalin à sunudtau wi ay-ayatontau. Isag-u patkan à siya, ad sinchumallu kon sia tan foon pu kà sanilum ta sana tan mansunud-ayu ko kapu ta namatiyanan Apu Jesu Cristu.

¹⁷Siyan nu ifilangnù saon à tuttuway furunnu, ipailam na ayatnun siya wi isù saon na umali. ¹⁸Ad nu awad iningwanà lawing an sia winnu awad utangnan sia, ifilangnù utang-u ta uray saon na mamayad. ¹⁹Saoni Pablo, imà na nangiyug-is ta annaya, wi fayachà losan na utangnan sia. Ngim achim anani isarfod-u na mangipaspasmoà an sia ta utangnu kon saon wi siyan nasaraknifam an Apudyus, tan nu maichà foon nin à namatia. ²⁰Siyan, sunud, oyyoom kuman annay chawatò mipakapun Jesu Cristu, ta maragsakanà ya mas-oman na somsomòu, tan mansunudta mipakapun Jesu Cristu.

²¹Na manuratà an sia, sikurachuwò wi foon pu kà afus na annay chawat-un oyyoom, tan akammù wi ad-achun oyyoom.

²²Ad na osa koy ifakà: mangisakanaayù kuwartù ingkawà, tan namnamaò wi songfatan Apudyus na luwaruyu ad miparufusà, siyan foon à mafayag ad umaliyà ad asnat.

²³Anna kò Epafra wi furun-uy nifafarud ako kapu ta pammatinan Jesu Cristu, pakumustaona chiayud asnat. ²⁴Isun akon anchanay uchumi fufuruni mangitudtuchu ta ukud Apudyus ad asna, wi cha Marcos, Aristarco, Demas ya Lucas, losancha pakumustaon à chiayud asnat.

²⁵Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Apu Jesu Cristu.

Na Niyug-is Ta Chachi Mamati Wi Hebreo

Jesu Cristun Nangipaakammu Ta Ukud Apudyus

Juan 1:1-18

1 ¹Na awi, kanayun Apudyus ipaakammun ukudna ta chachi profetasna wi nan-ob-ofot na inyòoyyanay nangipaakammun chicha ta chichan mangifaka ta chachi aapputaay Judio. ²Ngim na sanay anungus na sinuman, à Jesu Cristu wi mismuy Anànan nangipaakammun chitau ta ukudna. À Jesu Cristu, siyan chinutukan Apudyus wi nangwa ta lufung, ya siya kon nangipiyarana wi mangin-uwa ta losani ingkaw. ³Ad siya kon mangil-antau ta kinafarun Apudyus wi maid miyisuwana ya siya kon issuissun na kina-Apudyus Apudyus. Ya siya kon manitingngil ta lufung kapu ta mannakafalin na ukudna. Finayachana ad na kachusaan na fasurtauy taku, nangulin ad langit ad tummùchu ta machiwawan Apudyus wi angatuwani Ali.

Nangatngatù Jesu Cristu Nu Aangheles

⁴Siyan naaawwatan wi nangatngatù Jesu Cristu nu aangheles, ta nangwanaan Apudyus an Jesus à Anàna, siyan mangil-an wi napatpatog na ngachanna nu aangheles. ⁵Tan maid nangifagfag-an Apudyus ta uray sinumani anghelnà amasna,

“Sian anàu, tan na sana ilawag-u wi saon na Amam.”

Ad maid pu ko anghel à nangwanaan Apudyus ta amasna,

“Man-amaà an siya, ad siyan man-anàu.”

⁶Ngim chanchani pun na mangipaaliyan Apudyus ta Anànay machaychayaw ta lufung, imfakana kon mipangkop ta Anàna,

“Losani aangheles Apudyus, masapur mampalintumongchan siya.”

⁷Ad imfakan ako Apudyus na mipangkop ta aangheles,

“Chachi aangheles-u, chichan sanilù wi fafàunò. Ad na mampàwàà ta oyyooncha, mafalini mamfalinò chicha isù puyupuy winnu kilab.”

⁸Ngim na ifakan Apudyus ta sachi Anàna, amasna,
 “Siay Apudyus, maid pagpag na manturayam à ing-ingkana! Pasig
 ustu ya malimpiw na pinagturaynu. ⁹Siya pipiom na sinumani
 mamfaru, ya larawwingom na lawing. Siyan kapu ta amaschi,
 à saon wi Apudyusnu, chinutukà sia ya imparagsak-ù sia tan
 impangatù sià nangatngatu nu chachi losan wi nan-angatu.”

¹⁰Ad anana ko,

“Na chamchamu, siay Apun nangwa ta annay luta ya uray
 akon sinumani awad ad langit. ¹¹Ad uray nu maumas losan
 chachi iningwam, achia pun tan iingkaw-à ing-ingkana. Ngim
 chachi iningwam, chumatong na pumallosancha wi isun
 na pumallosan na luput. ¹²Kupinom chichà isù kunsur ad
 masukatanchà mamfarù isun na mansukatan ta luput. Ngim à
 sia, maid mamfarfaliwam tan sissiyaà ing-ingkana, wi uray à
 atawwotawwon, maid pagpag na mafiyakam.”

¹³Ya maid pu ko imfakan Apudyus ta uray sinuy anghelnà isun na
 amasna,

“Tumùchua ta annay achayawan wi apot ta chiwawan-u ingkanà
 ipaafak-u na losani afusurnu ta isù papattayam ta ikim chicha.”

¹⁴Maid pu amaschi imfakan Apudyus ta uray sinuy anghelna, tan na
 aangheles, chicha kan sanilun Apudyus wi mansilfin siya tan fafaunona
 chichà fumachang ta chachi takuy masaraknifan.

Na Masaraknifan Na Taku

2 ¹Siyan nu amaschin kinangatun Jesu Cristu, sin-umisag wi masapur
 ipapatitau wi mamangchon ta losani nar-ustau chingngor ta achitau
 maliwatan na pammatitau. ²Isun na lintog Apudyus wi impaakammun na
 aangheles ta aapputau ta awi wi tuttuwa, ad sinumani summurngasing,
 sikurachuy nachusà insikun na sinurngasingna. ³Siyan nu amaschin
 nàwa mipangkop ta imfakan na anghel, sin-umamod na machusaan
 nu achitau pun atinguron na tuttuway masaraknifan wi Jesu Cristun
 mismuy nangifaka. Tan à Apu Jesu Cristu, siyan chamuy nangipaakammu
 ta masaraknifantau, ad na chachi nanangngor an siya chicha kon
 nangipaakammun chitau ta katuttuwaana. ⁴Ad uray à Apudyus,
 tinàchorana kon katuttuwaan na sachi ta nangwaana ta nansabsafali
 wi singyar ya nangkarakarasi wi kaskaschaaw. Ad inadchana kon takù
 karobfongancha wi narpu ta Ispirituna, ad na pinag-atodna ta sachi
 karobfongan, insikun ta karobfongan na masin-ooa.

Na Sumaraknib An Chitau

⁵Na sachi ipaakammunin chiayu, siyan mipangkop ta chachi manturay
 ta faruy lutà tapin na padcha. Ad foon pù aangheles na piniyar Apudyus à

manturay, tan taku. ⁶Tan sachin anan na osay niyug-is ta ukud Apudyus wi anana,

“Apudyus, sinun mangisilfiyam ta taku wi sosom-om à chicha?
Tam-ako fiyagon chicha wi takucha kay?

⁷Iningwam chichà nafabfafa nu aangheles, ngim foon à iingkaw ad impangatun à chicha wi isun na kinangatun na ali wi farfaru ya machaychayaw.

⁸Tan impaturaynun chichan losani iningwam ta luta.”

Sachin niyug-is, ad kapu ta imfafagkan Apudyus wi maid achin na taku iturayan, siyan maawatantau wi sikurachuy chumtong na amaschi wi mangiturayancha ta losan. Ngim na katuttuwaana, chaan pù mipachas na sachi tan ingkana ta sana, maid pun innilataù takù mangituray ta losani iningwan Apudyus. ⁹Ngim awad na osay nangipachas ta sachi, siyà Jesus. Tan à siya, namfalin takù sin-aitan wi nafabfafa nu aangheles. Nàwan sachi mipakapu kay ta achakun Apudyus an chitauy taku ta mafalini matoy à fayad na fasur na losani taku. Ad na sana, kapu ta nangadchana ta long-agnà maparpalikatan ya matoy, nipangatù siya wi machaychayaw.

¹⁰À Apudyus wi nangipàwa ta asinchuwan à machayawana, piona wi ad-adchuwan na mamfalin à anàna ta makafingaycha ko ta kinachayawna. Siyan ustu ya nalimpiw na nangiparufusana ta mapalikatan Jesus à màwaan chanan. Tan na napalikatan Jesus, sachin mail-an na isag wi kinafaruna wi maid machillawana, ad siyan marpuwan na masaraknifantau. ¹¹Siyana à Jesus na nanarus ta fasurtau.

Siyan an chitauy nacharusan na fasurna wi Jesus na nanarus, os-osàan na Amatau losan. Ad siyan foon à mafain à Jesus wi mangifilang an chitau susunudna. ¹²Ananan Apudyus,

“Ipachamag-un mipangkop an sia ta anchanayay susunud-u, ya ikankantà akon chayaw-un sia ta miyamungà an chicha.”

¹³Ad anana ko, “À Apudyus na afusi patiyò.” Ya anana ko, “Annaà ta anchanay an-ananà Apudyus wi impurangnan saon.”

¹⁴Chachi an-ananà wi ukuchon Jesus, chitauy taku wi annan long-agnay mafalin matoy. Ad sachin nangar-an Jesus ta long-agnay isun na long-agtau ta mafalin ako matoy. Sachin iningwana, ta na matayana, siyan mangafakanan Satan wi siyan puun na matayan na taku ya misinaanchan Apudyus. ¹⁵Ad na nangafakanan Satan, sachi kon nangaanana ta ogyattau wi matoy, tan nanipud ta niyanaantau isù finafarud Satan à chitau tan umoogyattau wi matoy. ¹⁶Siyana naaagkammuwan wi losan na iningwan Jesus, foon à mamachangana ta aangheles ngim mamachanganan chitauy taku wi nifilang à kanà Abraham. ¹⁷Ad sachin kasapuran Jesus wi mamfalin à takuy isutauy mifilang à susunudna, ta linaona kon losani linaontauy taku. Siyan na sana, siyan asayaawan wi Angatuwani Pachi wi amfakaontaun Apudyus,

ya managpati wi manàchor an chitau tan siyan namayad ta fasurtauy taku ta mapakawantau. ¹⁸Ad kapu ta pinachasnan likat na taku ta namadpachasan Satan an siya makafasuron, siyan akammunan oyyoonay mamachang ta sinumani padpachason Satan awison.

Nangatngatù Jesus Nu Moses

3 ¹Siyan, susunud-un Cristu wi chinutukan Apudyus à mantakuna, somsom-onyù Jesus wi puun na pammatitau, tan siyan finaun Apudyus à Angatuwani Pachì amfakaontau. ²Ad à Jesus, mapipiyyar tan tungtungparonà Apudyus wi namiyar an siya, wi isun akon kinapiyar Moses wi nangwa ta losani nipiyyar an siya. À Moses, napiyar wi mansilfi ta chachi aapputau ta awi wi naawakan à aforoy Apudyus. ³Ngim nangatngatù Jesus nu Moses, wi na aligna, napatpatog na takuy nangkakaob nu sachi foroy wi kinaobna. ⁴Tan na losani foroy, sikurachuy awad na nangwa. Ngim na nangwa ta losan, à Apudyus. ⁵Isun Moses, wi tuttuway managpati wi sanilun Apudyus tan impapatinay tinungpar losan na pàwan Apudyus mipangkop ta mangayyuwanana ta chachi naawakan à takuna. Tan à Moses, pinanoknokanan impaakammun Apudyus wi màwà tapin na padcha. ⁶Isun ako Jesus, tan managpati ko, ngim foon à sanilù siya tan mismuy Anà Apudyus, wi impapatinan mangayyuwananan chitauy mifilang ta faryan Apudyus. Tan aforoy chitaun Apudyus nu ipapatitaun pammatitau wi achitau pun iwarang na namnamataun Jesu Cristu, wi sachi kon chayawtau.

Na Man-illongan Na Takun Apudyus

⁷Siyan na oyyoontau, tungparontaun sachi niyug-is wi intudtuchun na Ispiritun Apudyus wi anana,

“Na sanay mangngoranyu ta ifakan Apudyus an chiayu,

⁸ achiyu turachon na kinatangkin na aappuyu ta awi ta iningkawancha ta ikaw wi achi pu mailiyan, wi sinurngasingchà Apudyus.

⁹ Tan uray nu inniilachan namadfachangan Apudyus an chicha ta unog na opatpuruy tawon, kassiyay padpachasoncha nu katuttuwaan na inukudna.

¹⁰ Ad sachin ummog-otan Apudyus an chicha, ad anana, ‘Kanayun safalin somsomòcha ya achicha pu patkon na piò wi pàwan chicha.’

¹¹ Siyan na ummog-otan Apudyus, insapatana anani, ‘Achi pu parufusan chicha wi umoy ta ikaw wi insasagkanà à umillongancha kuma!’ ”

¹²Siyan, susunud wi mamati, an-annachanyu ta maid an chiayun lawing na somsomònay umisi wi mamtog an Apudyus. Tan na lisortan na

amaschi wi somsomò, man-awichanà Apudyus wi natatakù ing-ingkana. ¹³Tan na oyyoonyu kuma, man-asisorkag-ayù afigkafigkat ingkanà pagpag na mafiyakanyu, ta maid pu kuma maturtulliyanyu makafasuran wi amaschin mallukiyan na tumangkinan na somsomòyu. ¹⁴Tan sikurachuy mitatappitau losan an Jesu Cristu nu ipapatitauy mangituruy ta ustuy pammatitau ingkanà anungus na padcha.

¹⁵Annaya kon intudtuchun na ukud Apudyus, wi anana,

“Na sanay mangngoranyu ta ifakan Apudyus an chiayu, achiyu turachon na kinatangkin na aappuyu ta awi wi sinurngasingchà Apudyus.”

¹⁶Siyan somsom-onyu, nu sinun chachi nangngor ta imfakan Apudyus ad sinurngasingcha. Maid uchum nu achi afus na chachi aapputau ta awi wi impuyut Moses ta nangilayawan chichad Egipto. ¹⁷Ya sinu kon ummog-otan Apudyus ta unog na opatpuruy tawon nu achi afus chachi fummasurfasur, ad nan-ootoycha kapu ta fasurcha! ¹⁸Ad sinu kon chachi takuy nangisapataan Apudyus, wi achina pu chicha iparnò ta sachi lutay man-illongancha kuma, nu achi afus chachi aapputau wi achi pu pumtog? ¹⁹Siyan maawatantau wi kapu ta sachi achicha pu mamtokan ta imfakan Apudyus, sachin achicha pu niparnoan ta sachi mamfaruy luta.

4 ¹Ngim uray nu amaschi, kassiyay ingkaw na sachi impustan Apudyus wi makaillongan an siya. Siyan masapur wi an-annachantau ta maid pu achin chitau makarnò. ²Tan à chitau, chingngortau met na Mamfaruy Chamag, wi isun akon nangngoran chachi aapputau ta awi. Ngim maid silfin na nangngorancha tan achicha pu pinati. ³Ngim kapu ta namatiyantau, sachin miparnoantau ta sachi man-illongan wi impustan Apudyus. Ngim na mipangkop ta chachi achi pu mamati, annayan niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana,

“Ummog-otà mipangkop ta achicha pu namatiyan, siyan insapatà wi achì pu parnoon chichà makaillong an saon!”

Sachin imfakan Apudyus, uray illausna insasagkananan sachi man-illongan nanipud ta nangwaana ta lufung. ⁴Tan annaya kon niyug-is ta ukud Apudyus, mipangkop ta miyapituy padcha wi nan-illongana: “Na miyapituy padcha, nan-illong à Apudyus tan limpasnan losani iningwana.” ⁵Ngim uray nu narpas na sachi iningwanay man-illongan, imfakana kon mipangkop ta chachi aapputau: “Achì pu parnoon chichà makaillong an saon.” ⁶Tan uray chichingngorchan sachi Mamfaruy Chamag, achicha pu pinati, ad sachin achicha pun lumnoan. Ngim annan uchumi taku wi mafalin wi lumnò. ⁷Ad na maakammuwana, imfakan Apudyus wi awad na asintau makaillongan an siya, ad na sachi padcha wi ukuchona, inawakanà “Sana.” Ad lummaus pun na achuy tawon nanipud ta nangwanaan Apudyus wi achi pun chachi aapputau makaillong an siya, impaiyug-isnan amasnan David, wi illaus-u ko imfakan chiayu:

“Na sanay padcha, nu chongronyun ifakan Apudyus, achiyu patangkinon na uruyu.”

⁸Ad sachin mangawatantau, wi na sachi lutay nangipuyutan Josue ta aapputau, foon pù sachin man-illongan wi impustan Apudyus tan na asini timpu, imfakan Apudyus wi awad na safali wi man-illongan. ⁹Siyan akammutau wi awad na chaan wi man-illongan wi nisasagkanà para ta takun Apudyus wi isun na nan-illongana ta sachi miyapituy padcha. ¹⁰Ad chachi makaillong an Apudyus, sachin ummillongana ta oy-oyyoona wi isun na nan-illongan Apudyus ta iningwana. ¹¹Ad siyan ipapatitau oyyoon na makarnoantau ta sachi iillongan, tapnu maid pu osan chitau miyisu ta chachi aapputau ta awi wi foon pù pintogchan ukud Apudyus, siyan achicha pu nakarnò.

¹²Na ukud Apudyus, chakor na karobfongana wi mangipaila ta losani awad an chitauy taku. Tan na ukudna, natadtachom nu sabli wi nansupang na ngarabna. Tan chuutonon somsomòtau, ad fuslitanan losani nitataruy somsomò, tan uray sinuy achi pu maila wi kakara ya puranun na somsomò, mafuslitan losan. ¹³Siyan uray sinumani awad, maid pu makaitaru an Apudyus tan nipapallang na losan ta atana. Ad siya kon manongfatantau ta losani iningwatau ya uray simsimòtau.

À Jesus Na Angatuwani Pachi

¹⁴Siyan, ipapatitauy mamangchon ta pammatitau, tan à Jesus wi Anà Apudyus, siyan Angatuwani Pachitau wi ummoy an Apudyus ad langit wi mangiparang an chitau ta sangwanana. ¹⁵Tan na sachi Angatuwani Pachitau, maawatana kon losani kinakapsuttau, tan na losani oy-oyyoon Satan à masailuwantauy fumasur, napachasana ko losan, ngim à siya, achi pu fumasfasur. ¹⁶Siyan masorkagtau kumay malluwaru an Apudyus wi manangngaasi, ad sachin mangchasantau ta sayaawna ya fachangna ta sinuy kasapurantau.

5 ¹Mipangkop ta angatuwani papachin na Judio, machutukan na osà pinakarong-ag na losani asintatakuna an Apudyus. Ad siyan napiliyan wi mangichatun ta sinumani michatun an Apudyus kapu ta fasur na taku. ²Ad kapu ta taku ko kà siya, mafalin akoy anusana losan na maillachuwan na asintatakuna ya ait na akammucha. ³Ad kapu ta kinakapsutna ko, ya naillachuwana, siyan foon yakà tab-unanan fasur na takun mangichatunana ta ichatunna, tan masapur wi awad akon ichatunnà manab-unna ko ta uwanay fasur.

⁴Maid pu takù itanungna chutukan na uwanay long-ag ta sachi machayawi saad wi angatuwani pachi, tan à Apudyus yakan manutuk, wi isun na nanutukanan Aaron ta awi. ⁵Ad isuna kon Cristu, tan foon à siyan nangipachayaw ta long-agnà mamfalini angatuwani pachi, tan Apudyus na nanutuk an siya, ta nangwanaanan siya,

“Sian Anà; ad annay ipaakammù ta taku wi saon na Amam.”

⁶Ad awad akon osay niyug-is wi ukud Apudyus wi anana,

“Pilliyà sià mampachì ing-ingkana, wi isun na kinapachin Melkisedec.”

⁷Na iningkawan Jesus ad asnay luta, ummakaag ya nalluruwa ta nalluwaruwanan Apudyus, tan siya kan makasaraknib an Jesus ta matayana. Ad chingngor ako Apudyus na luwaruna, tan isurut Jesus na somsomòna ta sinuy pion Apudyus. ⁸Tan uray nu Anà Apudyus à siya, inacharnan mamtokanan Apudyus ta namparpalikatana. ⁹Siyan sachin nifasaran na kinanongnongna, ad na sana siyan puun na mannaynayuni masaraknifan na losani mamatin siya. ¹⁰Ad imfafagkan ako Apudyus wi siyan ustuy angatuwani pachi wi na kinapachina, isun Melkisedec.

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mangiwarang Ta Pammaticha

¹¹Achun piò wi ifakan chiayu mipangkop ta annay fanag, ngim nalikat à isuplikar an chiayu tan isù amnutan na somsomòyu wi achiyu pu maawatan. ¹²Tan uray nu nafayag na namatiyanu, wi orogyu kumay mantudtuchu ta uchum ta sana, chiayu kon masapur wi asin matudtuchuwan ta chachi puun na ukud Apudyus. Tan isuayù an-ananà wi sumussusu, wi achiayu pu makakog-ar ta man-amnuti maan. ¹³Sinumani manun-ud afus ta tudtuchuy mipangkop an Apudyus wi mallasù maawatan, isun à anà wi kurang à somsomò. Ad na miyalikanchà an-ananà, chaancha pù ilasin na mipangkop ta mamfaru ya lawing. ¹⁴Na miyalikan na chummakor wi mangan à man-amnut à maan, chachi mangawat ya mamtog ta naunog wi tudtuchuy mipangkop an Apudyus, wi foon à kurang na mangaawatcha tan inakammuchay mangilasin ta mansafaliyan na ustu ya lawing.

6 ¹Siyan foon pu kà iingkawtau ta chamuy tudtuchu ta namatiyanu wi nangifafawian ta lawing, ya oyyoon wi mamatin Apudyus, masapur wi ad-acharontaun chachi naunog wi tudtuchuy mipangkop an Jesu Cristu à pumigsaan na pammatitau. ²Na chamuy namatiyanu, inacharyun mipangkop ta funyag, ya mangipatayan ta ima ta chachi iluwaruwan, ya uray na umuliyon na natoy matakuwan ya manguisan Apudyus ta takuy achi pu mamati ing-ingkana. Losan na amaschi, inachar-achartau, siyan foon kumà isassassaradtau. ³Ad na oyyoontau kuma nu iparufus Apudyus, acharontaun uchumi pumigsaan na pammatitau.

⁴Tan nu awad takù man-awichanan pammatina, achi pu mafalin wi asin mangulin an Jesu Cristu. Tan na chamuy namatiyana, narawakan met na somsomòna, ad napachasanan chakor wi sayaaw Apudyus, ya uray na karobfongan na Ispiritun Apudyus. ⁵Ad napachasana kon kinafarun na ukud Apudyus ya mannakafalin Jesu Cristu wi miparang

à tapin na padcha. ⁶Siyan na amaschi wi taku, nu man-awichanan pammatina, achi pu mafalin wi asin mamfafawi ya mansakung an Jesu Cristu, tan imfafainnan Anà Apudyus ta sangwanan na taku, ad isù kakaraonay asin mangilansan siya ta kros.

⁷Iyalig-un piò wi ifaka. Na mangiyalikà an chitauy taku, luta. Nu mauchauchanan na luta ad ipatufunan mamfaruy murmura wi annan silfina, sachin finchisyun Apudyus ta sachi luta. ⁸Ngim nu langrangkinit yakan ipatufun na sachi luta, maid pu silfina. Ad maid pu uchum à lisortana nu achin Apudyus ifallù maskob.

⁹Ngim uray nu amasnan ukuchò, susunud, maid chanag-u mipangkop an chiayu tan sikurachuwa wi nagkasan na pammatiyu ta masaraknifanyu. ¹⁰Ad nalimpiw kò Apudyus, siyan foon pù maliwatanan chachi ining-ingwayù machayawana ya ayatyun siya, wi impailayu ta namadngafadnganyu ta chachi susunudtau wi mamati. Tan nanipud ta chamuna ya uray ingkana ta sana, sachin oy-oyyoonyu. ¹¹Siyan na piò kuma, waschi osan chiayu ipapatina oognan na namnamana ingkanà mangulinan Jesus, ta awatonyu losan na namnamaonyun Apudyus. ¹²Ya achiayu ko mappog, tan na oyyoonyu kuma, turachonyun iningwan chachi uchum, wi kapu ta pammatica, inan-anusanachay manguullay ta mangadchan Apudyus ta sachi impustanan chicha.

Sikurachun Impustan Apudyus

¹³Somsom-ontaun nangipustaan Apudyus an Abraham, wi insapatanay oyyoonan sachi impustana. Ad kapu ta maid pu nangatngatù mansapataana, intanungna kan long-ogna nansapataan ¹⁴wi ananan Abraham, “Kattoi finchisyunà sià chakoran ya pakanaò sià ad-adchuwan.” ¹⁵Ad à Abraham, inan-anusanay nanguullay ta sachi ingkanà tummuttuwan sachi impustan Apudyus.

¹⁶Nu mansapatan osay taku, usaronan ngachan na osay nangatngatu nu siyà mansapataana. Ad sachin mangipail-ana wi oyyoonan impustana ya siya kon mapagpakan na lillili. ¹⁷Ad amaschi kon oyyoon Apudyus tan piona wi masikurachun na takun mipangkop ta katuttuwaan na impustanan chicha, siyan insapatanà manuttuwaancha wi achi pu mabmab-os na puranuna ya sachi impustana. ¹⁸Siyan, kapu ta maid turtullin Apudyus ya foon pù mafarfaliwan na sachi impustana, siyan chitauy mamatin siyà masaraknifantau, masorkagtau kuma mipangkop ta namnamatau tan sikurachuy awatontau. ¹⁹Ad na sachi namnamatau, siyan mangipungod ta pammatitau ta achitau pu manchuwachuwa. Ad illusutna kò chitau ta sachi forchà à linumnoantaud langit ta ustuy awachan Apudyus ²⁰wi sachin namangpanguwan Jesus wi pinakarong-agtau umoy manàchor an chitaun Apudyus. Tan à Jesus, siyan angatuwani pachitau ing-ingkana, wi na kinapachina, isun Melkisedec ta awi.

Na Kinapachin Melkisedec

7 ¹À Melkisedec, siyan Ali ad Salem ta awi, ya pachi wi pinakarong-ag na taku an Apudyus wi Angatuwan. Ad na sachi nangulinan Abraham wi ummoy nakakufat ta opati Ali, inafot Melkisedec à siya ad fininchisyunana. ²Ad à Abraham, inadchonon Melkisedec na pagkapurun na losani naaracha ta afusuracha. À Melkisedec, na osay mining na ngachanna, “Ali wi Maid Fasurnan Apudyus.” Ad kapu ko ta siyan Alid Salem, naawakan à “Ali wi Mampatarña ta Taku,” wi sachi kon osay mining na ngachanna, tan na mining na Salem, “Tarna.” ³Maid pu niyug-is à mipangkop ta amana ya inana ya uray akon aappuna. Ya maid ako niyug-is ta niyanaana ya natayana. Siyan isù pachi siyà ing-ingkana, wi miyalig an Jesu Cristuy Anà Apudyus wi maid lukin na natakuwana ya maid ako pagpagna.

⁴Mamàilan kinangatun Melkisedec, tan uray à Abraham wi narpuwantaay Judio, inadchonon Melkisedec na pagkapurun na naaracha ta chachi inafakcha. ⁵Na illintog Apudyus mipangkop ta pagkapuru, afus yakan chachi kanà Levi wi pachi annan karobfongancha wi mangawat ta pagkapurun na akinJudiocha, uray man-iisuchay kanà Abraham. ⁶Ngim safali an Melkisedec, tan uray foon pù kanà Levi, inawatna ko kan pagkapurun Abraham ad fininchisyunanà Abraham wi siyan nangipustaan Apudyus ta sachi impustana. ⁷Ad akammutau wi na takuy fuminchisyun, nangatngatù siya nu takuy finchisyunana. ⁸Ya losani papachi wi kanà Levi, wi mangawat ta pagkapurun na taku, matoycha ko kay tan takucha. Ngim à Melkisedec wi nangawat ta sachi pagkapurun Abraham, asififiyag à siya tan sachin niyug-is wi ukud Apudyus. ⁹Ad na nangadchan Abraham ta sachi pagkapuru, isù nakafayad akò Levi, wi kanàna kuman ustuy mangawat ta pagkapurun na akinJudiocha. ¹⁰Tan na nansib-atancha Abraham an Melkisedec, chaan pù miyanà à Levi, siyan isù iningkaw à Levi ta long-ag apunay Abraham ta sachi timpu.

Na Kinapachin Jesus, Isun Na Kinapachin Melkisedec

¹¹Na papachi wi kanà Levi, chichan mangiturung ta Lintog wi inyug-is Moses ta takud Israel. Ngim nu umanay na kinapachichà mangaan ta fasur, foon pu kumà masapur wi miparoswan safali wi pachi wi isun na kinapachin Melkisedec, wi foon pu kò isun na kinapachin Aaron wi kanà Levi. ¹²Ngim kapu ta sinukatan Apudyus na kinapachin na mampachi, kapilitani masapur masukatan akon lintog wi iturungcha. ¹³⁻¹⁴Ad losan na anchanayay mifaka, maid uchum à miturungana nu achi afus à Aputay Jesu Cristu wi siyan sukat losan na uchumi papachi. Ad à siya, foon pu kò kanà Levi tan naaagkammuwan wi kanà Juda. Ad sachin mail-ana wi niwalin na chamuy turag, tan maid pu imfakan Moses à

awad mampachi ta chachi kanà Juda ya maid ako mampadpachi kanà Juda.

¹⁵Ad narawag wi sinukatan Apudyus na màwa, tan imparoswanan safali wi pachi wi isun na kinapachin Melkisedec. ¹⁶Ad na nampachiyana, foon à kapu ta tawidna ta nginkanà wi sikud wi achawiyancha, tan nampachi siya kapu ta mannakafalinna tan achi pu mapagpag na mafiyakana. ¹⁷Tan na niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop an siya, anana, “Mampachià ing-ingkana wi isun na kinapachin Melkisedec wi maid pagpagna.” ¹⁸Ya sachin niwalinan na chachaani lintog, tan napagpag na misilfiyana ad kurang na karobfongana wi mamiyag ta taku. ¹⁹Tan maid karobfongan na Lintog Moses wi mampafaru ta taku. Ngim na sana, annan namnamaontau tan napatpatog na iningwan Apudyus wi siyan mitapiyantaun siya.

²⁰Ya awad na sapatán Apudyus. Maid pu amaschi insapatana ta nallukiyan na uchum nampachiyán, ²¹ngim na nallukiyan Jesus nampachiyán, amasnan insapatan Apudyus, wi ananan siya,
 “Saoni Apudyus, isapatà wi sian pachi ing-ingkana, ad foon pù mafalin wi mafaliwan na imfakà.”

²²Siyan kapilitani à Jesus na mamfatayantau wi un-unnoy na annay inturag Apudyus ta taku nu sachi sikud wi inturagna.

²³Chachi kanà Levi, achuchay nansùnusunub nampachi ngim napagpag na nampachiyancha nu matoycha. ²⁴Ngim à Jesus, kakassiyán kinapachina tan maid pagpag na fiyagna. ²⁵Ad sachin karobfongana ta sana ya uray à ing-ingkana wi manaraknib ta losani mansakung an Apudyus mipakapun siya. Tan à Jesus, iingkaw à ing-ingkana ta sangwanan Apudyus wi manatàchor an chicha.

²⁶Siyan à Jesu Cristun Angatuwani Pachi wi masapurtaù mangiparang an chitaun Apudyus. Tan à siya, naapudyusan wi maid pu fasurna ya maid pu ko illachuna, tan maid pu arwingana wi isutauy managfasur. Ad maid pu ko miyisuwan na nipangatuwanad langit wi ingkawan Apudyus. ²⁷À Jesus, foon pun à isun chachi uchumi angatuwani papachin na Judio, wi finikati masapur wi awad na ichatunchà manab-un ta fasur cha achichaot ichatun na michatun à manab-un ta fasur losan na taku. Ngim à Jesus, namingsan yakan nangichatunana ta long-agna, ad umanay na sachì ing-inkanà fayad na losani fasur na taku. ²⁸Na takuy nachutukan à angatuwani papachi ta matungparan na Lintog Moses, takucha kay wi sikuchi managfasur. Ngim na insapatan Apudyus, wi ummun-unud ta Lintog, chinutukanà Angatuwani Pachin Anàna wi maid purus fasurnà ing-ingkana.

À Jesus Na Angatuwani Pachitau

8 ¹Na puntus na losani annay ukuchò, awad na osay Angatuwani Pachitau wi mangiprisintar an chitaun Apudyus. Ad à siya, tumutùchu

ta machiwawan Apudyus ad langit wi makaturay an siya. ²Ad mansilfi Jesu Cristu angatuwani pachi ta sachi ustuy ikaw Apudyus ad langit, wi Apudyus na nangwa wi foon pù isun na Templod asnay luta wi takun nangwa.

³Na fiyang na losani angatuwani pachin chitauy Judio, napiyarchay mangichatun ta sinuy michatun an Apudyus ya losani maatod an siya. Ad isuna kon Jesus, tan kapu ta siyan Angatuwani Pachitau, kapilitan wi masapur awad akon ichatunnan Apudyus. ⁴Nu awad à Jesus ad asnay luta ta sana, foon à mafalin mampachi tan anchanan papachi wi nar-us napiyar wi mangichatun ta sinumani illintog Moses wi michatun an Apudyus. ⁵Ngim à chicha, alig yakan losani oy-oyyooncha wi isù angingiwan na katuttuwaan wi awad ad langit wi ikaw Apudyus. Tan isun na sachi kamfas wi sikay wi chanchani pu wi kaofon Moses à fumroyan kuma Apudyus, anan Apudyus an siya, “Ammaam turachon losan na itchuran na sachi tuttuwa wi impailà an sia ta iningkawam ta sachi filig.” ⁶Ngim na sana, napatpatog na mampachiyan Jesus nu nampachiyan chachi ummuna, tan à Jesus siyan mangiparang ta adchatuy turag Apudyus ta chachi takuna. Ya un-unnoy na adchatuy turag Apudyus nu sachi ummunay turagna, tan simfumarun kinafarun na impustana ta adchatuy turagna.

⁷Somsom-onyuna, tan nu umanay na sachi chamuy inturag Apudyus à masaraknifantau, foon pu kumà masapur wi awad asinna iturag. ⁸Ngim inakammun Apudyus na kinakapsut na taku wi lawing nu achicha pu makasurut ta sachi lintog wi ummunay niturag, ad sachin nangifag-ana wi, “Chumatong na padchay makaturakà ta chachi kanà Israel ya kanà Juda.

⁹Foon pù isun na sachi ummunay inturag-u ta chachi aappucha ta awi ta nangilayawà an chichad Egipto. Tan foon pù tinungparchan sachi inturag-u, siyan nan-awichà chicha.

¹⁰Ngim na isukat-u iturag ta chachi kanà Israel, amasna. À tapin na padcha, imurà na tudtuchù ta somsomòcha ta siyan tungparoncha. Ad siyan saon na man-apudyuscha ya chicha kon mantakù.

¹¹Ad siyan foon à masapur wi awad na mantudtuchu ta asintatakuna winnu mangifakan chichà mangakammuwanchan saoni Apudyus, tan uray na afafaani taku ya angatuwan, akammuwonà losan.

¹²Ad na sachi koy timpu, pakawanò na losani fasurcha ya achì pu sosom-on na lawingi iningwacha.”

¹³Na nangifag-an Apudyus ta adchatuy turag, sachin namagpakana ta ummunay inturagna, tan narpas na nisilfiyana. Ad akammutau koy sinumani narpas na misilfiyana, miwalin à ing-ingkana.

Na Chachaan Ya Adchatuy Pinagchaychayaw An Apudyus

9 ¹Na sachi ummunay turag Apudyus wi siyan lintog wi inyugis Moses, iningkaw na urchin na pinagchaychayaw na taku an

Apudyus, ya iningkaw akon foroy wi iningwachà manchaychayawancha. ²Ad na sachi foroy, kamfas wi chuwan kuwartuna. Na osay kuwartu, nginachananchà “Machayawi Kuwartu,” wi ingkawan na silaw ya lamisaan wi mipatayan na tinapoy wi michatun an Apudyus. Ya nakurtinaan na sawangna. ³Ad na miyagway kuwartu, nginachananchà “Achayawani Kuwartun Apudyus.” ⁴Ad na ingkaw ta sachi kuwartu, falituk wi altar wi sosogkan à insenso. Ad iningkaw na kasun wi natabunan à falituk, wi ananchay “Foroy na Turag,” wi sachi kon iningkawan na fanga wi falituk wi naigkaan na aiti manna wi aannon na aappucha, ya iningkawan akon sur-ud Aaron wi tummufu ta atattakuna, ya chuway fatu wi niyug-isan na illintog Apudyus. ⁵Ad na ngatuwon na kasun, iningkaw na chuway sinantataku wi isù anghel, wi chichan mail-an na kinachayaw Apudyus. Ad nafitfit na payàcha wi inichunganan lafaw na kasun wi anancha koy siyan mangaanan Apudyus ta fasur, tan sachin nawarsiyan à charan na sinumani nichatun an Apudyus. Ngim foon pù siyan isuplikar-u losan ta sana.

⁶Sachin naurnusan losan na sinumani awad ta foroy wi manaychayawan na taku an Apudyus. Ngim afus yakan sachi machupar wi kawartù lumnoan na chachi papachi ta finikat wi mangwa ta fiyangcha. ⁷Tan maid pu makarnò ta sachi miyagway kuwartu nu achi afus na angatuwani pachi, ad mamingsan yakay ta sintawon na lumnoana, wi masapur wi awad illònà charà ichatunnan Apudyus à manab-unna ta fasurna ya fasur akon asintatakuna wi foon pù akammunay fumasurfasurcha. ⁸Siyan losan na anchachiyay màràwa, alig ako wi usaron na Ispiritun Apudyus à mangiparawag an chitau, wi foon à mafafarang na lumnoan na taku misanguwan an Apudyus kapu ta urchin na sachi machupar wi kuwartu. ⁹Ad siyan miyalikan na màràwa ta sana, ta itudtuchunan chitau wi uray nu am-an na animar wi ischaon à manayawan an Apudyus, ya uray sinun ichatunnan siya, issiyay mangkurang à macharusan na fasurnà fumaruwan na somsomòna. ¹⁰Tan losan chachi màràwa manayawanchan Apudyus, nampatingka kay ta annay long-ag ad asnay luta, tan mipangkop ta maan, mainum ya chachi karasi wi oyyoon wi manguras ta kaisawchan Apudyus. Ngim natungpar kay chachi ingkana ta nangwaan Apudyus à sukatna.

¹¹Ad nar-us ummalì Cristu wi siyan Angatuwani Pachi wi mangiparang an chitaun Apudyus, ad mipakapun siya, un-unnoy tan mafadngantau. Tan à siya, linumnò ta sachi tuttuway foroy Apudyus ad langit wi mangwa ta fiyang na angatuwani pachi, ad simfumarun sachi nu lumnoan ta kamfasi sikay ad asnay luta wi taku kan nangwa. ¹²Ad na iningwan Cristu, namingsan linumnò ta Achayawani Kuwartun Apudyus ad langit. Ad na inawitna ichatun an Apudyus, foon à charan na karching winnu faka, tan mismuy charana wi sachin imfayadna ta fasurtau,

ad umanay à masaraknifantaù ing-ingkana. ¹³ Siyan somsom-ontaun kinapatog na sachi nàwa. Na intudtuchun na lintog, nu napaniyaw na taku an Apudyus, masapur ipartiyana karching winnu faka ad pùwonan ikaw na faka. Ad nu iwarsin pachin charan na chachi animar ta taku, ya iwaiwànan chapur an siya, sachin nacharusan na napaniyawanan Apudyus. ¹⁴ Siyan nu umanay na charan na animar à manarus ta napaniyawan na long-ag, sinchumallun karobfongan na charan Cristu wi mangaan ta fasurtau! Tan à Cristu wi maid pu fasurna, kapu ta fachang na mannaynayuni Ispiritun Apudyus innadchonan long-agnà michatun an Apudyus à fayad na fasurtau. Ad na charana, charusan somsomòtau, ta mamfarun mansilfiyantaun Apudyus wi matatakù ing-ingkana.

¹⁵ Ad siyan à Cristun amfakaon na adchatuy turag Apudyus ta taku, tapnu losani namfalinon Apudyus à an-ananàna, mafalin wi tawichonchan mannaynayuni impustana. Mafalini tawichoncha tan iningkaw na natoy à nacharusan na fasurcha wi iningwacha ta chaampunan na annay adchatuy turag màwaan.

¹⁶ Iyalig-un tawid, tan nu awad takù tawichonchan làsunna, masapur awad manuttuwaan wi natoy tuwan ngin-uwa achiwot mafingay ta chachi manawid. ¹⁷ Tan mipangkop ta mipatawid ta turag, achi pu màwa ingkanà matoy na ngin-uwa, ad sachin màwaana. ¹⁸ Isun na chamuy turag Apudyus, wi achi pu màwan sachi ingkanà awad charà manuttuwaan wi awad na natoy. ¹⁹ Tan na nàwa ta awi, impakaawat Moses losan na lintog Apudyus ta chachi taku wi kanà Israel. Sachi ad chinanumanan charan na karching ya laki wi faka. Sachi ad impaawnan mancharaaki chutchut na pannilu ta pingin na charus wi ananchay hisop, ad inusarnay nangiwersi ta nachanumani chara ta nibruy niyug-isan na Lintog, ya losan akoy taku ta sachi. ²⁰ Ad na nangiwersiyana, anana ko, “Na annayay chara matuttuwaan na turag Apudyus wi illintognay masapur tungparonyu.” ²¹ Sachi ad, winarsiyana ako Moses à charan sachi kamfasi sikay wi manchaychayawanchan Apudyus, ya uray na losani mausar ta manchayawancha. ²² Tan na niyug-is ta Lintog, itudtuchuna wi chara afus na macharusan na losani sinuman ya charay mifùfù afus na mapakawanan na fasur.

Na Nichatunan Jesu Cristun Macharusan Na Fasur

²³ Losan chachi mausur à manayawan an Apudyus ad asnay luta, isucha kà angingiwan na katuttuwaan wi sikuchi awad ad langit. Ad na nawarsiyana à charan na animar wi nichatun an Apudyus, siyan macharusan na napaniyawanchan siya. Ngim na chachi katuttuwaan wi awad ad langit, achi pu umanay na charan yakan animar tan masapur na charan na napatpatog wi chatun. ²⁴ Tan na linumnoan Cristu, foon à kamfas wi iningwan na taku, tan na linumnoana katuttuwaan

ad langit wi ikaw Apudyus. Tan na awad ad asnay luta, angingiwan yakan katuttuwaan wi awad ad langit. Ad à Cristu, awad ako ta sana ta sangwanan Apudyus à mangiparang an chitau losan. ²⁵ Siyan à Cristu, foon à isun na uchumi angatuwani papachi wi tinawoni illòchan charan na animar ta sachi Achayawani Kuwartun Apudyus, tan foon pù isassassarad Cristu wi mangichatun ta charana. ²⁶ Tan nu tinawoni ichatunnan charana, masapur koy misassassarad na matayana, nanipud ta lukin na nàwaan na annay luta. Ngim foon à amaschi, tan na sanay ngannganin anungus na lufung, namingsan à Cristu ummalid asnay luta wi nangichatun ta long-agnan Apudyus à fayad na fasur na losani takù ing-ingkana. ²⁷ Tan isutauy taku, wi naagkammuwan wi mamingsan yakan matayantau achitauwot makuis. ²⁸ Ad isun ako Cristu, wi namingsan yakan natayanà macharusan na fasur na losani taku. Ad asin ako umali, ngim foon pù mipangkop ta fasur na umalina asikasuwon, tan umali wi mangara ta losani manguullay an siya.

10 ¹ Na Lintog Moses, alig wi isù angingiwan na mamfaru wi chaan pun à mipachas. Tan na matungparan na sachi lintog, wi tinawoni isarasarad manchatun à animar an Apudyus, achi pu umanay à mangaan ta fasur na takuy manayaw an siya. ² Tan nu umanay na sachi maaanan na fasur na takuy manayaw an siya, foon pu kumà masapur wi misarasarad na manchatunancha ta mat-op kuman somsomòcha wi napakawancha, ad umanay kuman sachì ichatuchatuncha. ³ Ngim na katuttuwaan, foon pù aanon na sachin fasurcha, tan losan chachi ichatunchan Apudyus, siyan mangipaspasmò an chicha ta fumasufasurancha. ⁴ Tan achi pu mafalin wi umanay na charan na faka ya karching à mangaan ta fasur.

⁵ Ad sachin nangifag-an Cristun Apudyus ta chanchanina umaliyan ad asnay luta, wi anana,

“Foon pù animar wi michatuchatun an sian anapom, ya isun akon chachi uchumi adchoadchoncha. Siyan sachin namfarfalinam an saon à taku ta awad orognà michatun an sia.

⁶ Tan achia pu mat-op ta chachi animar wi sogkosogkoncha ya chachi uchumi ichatuchatunchà manab-uncha ta fasur.

⁷ Siyan anna, Apudyus, wi mamparang wi mangwa ta mat-opam tan siyan nar-us niyug-is ta awi ta sachi Lintognuy mipangkop an saon.”

⁸ Sachin anan Cristun Apudyus, wi foon à chachi michatun wi animar ya chachi uchum wi michatun an siya na anapona, ya foon pu kò chachi sogkonchan mat-opana, ya uray chachi uchumi ichatuchatunchà manab-un ta fasur. Sachin anana, uray nilintog na amaschi wi masapur oyyoon. ⁹ Pinarotlotanan sachi ta nangwanaana, “Anna, Apudyus, wi mamparang wi mangwa ta mat-opam.” Ad sachin nangiwalinan Apudyus

ta losani ummunay nilintog wi mipangkop ta michatun an siya ad insukatnan michatunan Cristu. ¹⁰Ad kapu ta siya iningwan Jesu Cristun pion Apudyus à mat-opana, sachi kon naanan na fasurtau, tan na sachi namingsani nangichatunana ta long-agna, umanay ta losani takù ing-ingkana wi foon pù misarad.

¹¹Losan na papachi wi mansilfi ta lintog, finikati isarasaradcha wi manchaturan à animar an Apudyus. Ngim foon pù mafalin wi aanon na sachin fasur na taku. ¹²Ngim à Cristu, namingsan yakan nangichatunana ta long-agnan Apudyus à mamayadna ta fasur, ad umanay na sachì ing-ingkana. Ad limpasna pun na sachi, ummoy tummùchu ta apot ta chiwanan Apudyus à machayawana. ¹³Ad sachin man-uullayana ingkanà maafak losan na afusurna. ¹⁴Siyan kapu ta sachi namingsani nangichatunan Jesu Cristu ta long-agna, siyan maid fasurtau an Apudyus à ing-ingkana, losantay nacharusan na fasurna kapu ta namatiantaun siya.

¹⁵Ad na Ispiritun Apudyus, tàchorana kon katuttuwaana, tan na niyugis ta imfakana, anana,

¹⁶“Sanan adchatuy iturag-un chicha, wi à tapin na padcha, imurà na tudtuchù ta somsomòcha ta maragsakanchay mamati.”

¹⁷Ya pinarotlotanan sachi ta nangwanaana,

“Ad foon pù sosom-ò na fasurcha ya chachi lawing wi iningwacha.”

¹⁸Siyan nu sachin oyyoon Apudyus wi mamakawan ta fasur, maid uchum à masapur michatun an siyà maaanan na fasur tan narpas losan.

Tumurodtau Wi Mansakung An Apudyus

¹⁹Siyan, susunud, kapu ta natayan Jesus wi nifùfù na charana, mafalin ta sanan lumnoantau ta sachi Achayawani Kuwartun Apudyus. ²⁰Mafalin na sachi tan na nangichatunan Jesu Cristu ta long-agna ta natayana, isù kinissaynan sachi namoforchà ta lumnoan ta ikaw Apudyus. Ad sachin faruy ayontay umoy an Apudyus makafiyag à ing-ingkana. ²¹Ad na sana awad na pachitay mannakafalin wi mangayyuwan ta losani takun Apudyus. ²²Ad siyan mangaaw-as na somsomòtau an Apudyus wi maid pu sinsinan à somsomò ya maid pu ko chuwachuwan na mamatiantaun siya. Tan sikurachuy chinarusan Jesus losan na lawing wi lummamut ta somsomòtau, wi isù nawarsiyon ta charan Jesus ya isù nauullasantau ko ta mampor-asi chanum. ²³Siyan oognantaun namnamaontaun Apudyus ta maid pu chuwachuwan na somsomò, tan à Apudyus, mapipiyyar wi mangwa ta losani impustana. ²⁴Ya anapontaun in-inontay mangipapigsa ta mangayatan na waschi osa ta furunna, ya man-asisorkagtau wi mangwa ta mamfaru. ²⁵Ya achitau pu ko iyakay wi maamuamung manayaw an Apudyus, ta achitau pu turachon na oy-oyoon na uchum. Tan na oyyoontau, man-asisorkagtau ta pumigsan pammatitau,

sinchumallu tan akammutau wi machanchanin mangulinan na Aputauy Jesu Cristu.

²⁶Ngim an-annachanyu, tan na takuy nangawat ta katuttuwaan à masaraknifana, ad kakar-onay fumasufasur, maid uchum à michatun à maaanan na sachi fasurna. ²⁷Ad maid ako uchum à namnamana nu achi afus na kaog-ogyati manusaan Apudyus an siya. Tan itungun Apudyus losan na sumurngasing an siya ta sachi kaog-ogyati apuy. ²⁸Siyan somsom-ontau, tan na takuy sumurngasing ta Lintog Moses, nu awad turu winnu chuwà mangiyistiku ta summurngasingana, masintinsiyaan à otoy. ²⁹Ad sin-umamod akon machusaan na takuy ilayosanan Anà Apudyus ya man-ay-ayamanan charana wi siyan tummuttuwaan na adchatuy turag Apudyus à fayad na fasur na losani taku. Ya insurtuwona kon Ispiritun Apudyus wi siyan mangipakaawat ta mipangkop ta sayaaw Apudyus an chitau. Siyan sin-umamod na machusaan na amaschi, ³⁰tan naaawwatantau nu sinun nangwanan ta annaya wi, “Saon na mangifaros, siyan chusað losan chachi mangwà lawing.” Ad anana ko, “Kuison Apudyus na takuna.” ³¹Siyan naaawwatan wi tuttuway kaog-ogyat na mallàam wi taku ta chusan na natatakuy Apudyus!

³²Somsom-onyun achawiyanyu ta chamchamun na namatiyanyu, tan na sachi timpu wi narawakan na somsomöyu, inan-anusanyun amochi likat ngim foon pù naab-afak-ayu, ³³uray kanayun-ayu nain-insurtu ya naparpalikatan ta sangwanan na achuy taku. Ya uray nu foon pù chiayun mismuy napalikatan, nitapiayu ko kay ta fufurunyuy namati wi naamaschi. ³⁴Ya inachakuwanyu kon chachi fufurunyuy mamati wi nafafarud. Ad pilloschan ùuwayu ngim isuna koy naragsak-ayu. Siya, tan inaagkammuyu wi awad na napatpatog wi ùuwayu wi mannaynayun ad langit wi maid pu makapros. ³⁵Siyan achiayu kuma ngumaya tan chakor na kunkunayu. ³⁶Ya masapur kuma wi man-anus-ayu ta siya kay oyyoonyun pion Apudyus, à mangar-anyu ta sachi impustanan chitau. ³⁷Tan awad na niyug-is ta ukudna, wi anana,

“Foon pù iingkaw ad ummalin sachi uullayonyu, tan sikurachuy umali, foon à iyawniawnina.

³⁸Ad na takù, wi nacharusan na fasurcha kapu ta mamatiyancha, chichan makafiyag an saon. Ngim nu awad osà man-awichanà saon, achiyà pu mas-ot an siya.”

³⁹Ngim à chitau, foon pù isutaun chachi man-awichanchà Apudyus ad sikurachuy mifallucha, tan à chitauy mangipapati ta pammatitau, sikurachuy masaraknifantau.

Pammati Wi Maturad

11 ¹Sinun pammati? Na pammati, manikurachuwantau wi mangawat ta sinumani namnamaontau, ya maid chuwachuwatau

ta losani imfakan Apudyus wi foon pù maila. ²Isun chachi taku ta awi, wi kapu ta pammaticha, sachin nangipafaruwan Apudyus an chicha.

³Ad à chitau ko, kapu ta namatiyantau maawatantau wi katuttuwaan na inukud Apudyus, wi kumminga kay ad nàwan sinuman. Ad losani maila, narpu losan ta achi pu maila.

⁴À Abel ta awi, kapu ta pammatina ustuustun inchatunnan Apudyus wi foon pù isun na iningwan na sunudnay Cain. Ad kapu ko ta pammatina, sachin nangifilangan Apudyus an siyà mamfaruy taku, wi siya nail-anan nangapufaran Apudyus ta sachi inchatunna. Siyan uray natoy à Abel, isù issiyay tudtudtuchuan chitau mipakapu ta pammatina.

⁵Isun ako Enoc, wi mipakapu ko ta pammatina innaran Apudyus à siyad langit wi asififiyag. Ad uray inanaanap na takù siya, maid inchasancha tan innaran Apudyus. Ad niyug-is ta ukud Apudyus wi na chaan pun Apudyus mangar-an an Enoc, inunanà Apudyus inay-ayu.

⁶Ad tuttuway maid pu takù makaay-ayun Apudyus nu maid pammatina. Tan uray sinumani maryad wi mitapin Apudyus, masapur patiyona wi tuttuway awad à Apudyus, ya patiyona ko wi ipakammun Apudyus na kina-Apudyusnan siya.

⁷Ad akò Noe, wi kapu ta pammatina tinungparnan imfakan Apudyus mipangkop ta sachi mapasamak ta marungay wi padcha uray maid pu inilanà manuttuwaana. Ad sachin namatiyanan Apudyus ad nangwà papur à masaraknifanchay simfaryan. Ad kapu ta pammatina, siyan nangifilangan Apudyus an siyà maid fasurnan siya, ad sachi kon nail-an na machusaan na asintatakuna tan maid pammaticha.

⁸À Abraham ako, kapu kay ta pammatina, pintognan imfakan Apudyus an siya wi ummoy finumroy ta safali wi luta wi impustan Apudyus à ipatawidnan siya. Ad narnigwat wi maid inakammuna nu sinun mamayan Apudyus an siya. ⁹Ad chummatong pun, kapu ta pammatina iningkaw ta sachi uray nu kaili tan siyan lutay impustan Apudyus wi ipatawidnan siya. Iningkaw yakay ta sikay wi isù kaili, ad isun akon iningwan na anànay Isaac ya uray na apunay Jacob wi losancha makafingay ta sachi impustan Apudyus wi ipatawidnan chicha. ¹⁰Tan à Abraham, ninamnamanay fumroy ta sachi mannaynayuni foroy wi nanadnad na nisaachana tan Apudyus na nangwa.

¹¹Ad mipakapu ko ta pammatin Abraham, nafalin wi ummanàchan Sara wi man-asawa, wi uray nu narakarakaycha tan piniyar Abraham à Apudyus wi oyyoonan impustana. ¹²Ad uray isag narakarakay à Abraham, ummad-adchuwan na kanàna wi maid pu makafilang tan isun na aachun na fituwon ta langit winnu aachun na kallis ta tarantag na fayfay.

¹³Na anchanayay taku, nan-ootoycha wi maid pu nangila ta tummuttuwaan chachi impustan Apudyus ta atattakuwancha. Ngim

issiyay achicha pun inwarang ta pammaticha, tan inaagkammucha wi ochasanchà tapin na padcha. Ad sachin mangamfuruyancha wi mangilicha kay ad asnay luta. ¹⁴Sinumani mangamfuruy ta amaschi, wi mangilicha kay ad asnay luta, sachin mangilawakancha wi awad na safali wi lutay namnamaoncha fumroyan. ¹⁵Foon à som-osom-onchan sachi lutay tinaynancha, tan nu sachin pioncha, nangulincha kuma. ¹⁶Ngim na namnamaonchay fumroyan siyan sachi farfaruy ingkawanchad langit. Ad kapu ta amaschin somsomòcha, foon pù mafain à Apudyus uray siyan Apudyuscha, tan insasagkananan foroychad langit.

¹⁷À Abraham, impustan Apudyus wi pakanaonà siyà ad-adchuwan. Ngim na afabfarun na anàay Isaac, iningkaw na namadpachasan Apudyus an Abraham, wi kapu ta pammatina, maid isinay mangtoy ta anànà ichatunna Apudyus, ¹⁸uray nar-us Apudyus impustan siya, “Mipakapun Isaac, umad-adchuwan na kanànu.” ¹⁹Ngim inaagkammun Abraham wi annan karobfongan Apudyus wi mangipauli manaku ta natoy. Ad tuttuway isù natoy akò Isaac ad impaulin Apudyus à siya tinaku, tan foon à inisi Abraham wi mangichatun ta anànan siya.

²⁰Ad à Isaac, kapu ta pammatina wi oyyoon Apudyus na impustana, imfinchisyunna ta an-ananàay Jacob an Esau na adchon Apudyus an chichà tapin na padcha.

²¹Ad akò Jacob, kapu ta pammatina wi tumuttuwan inukud Apudyus, fininchisyunana kon chachi chuway apuna wi anà Jose, ta sachi chanchaniyana matayan. Na nangwaanana ta sachi, ummawil ta surudna ad chinaychayawnà Apudyus.

²²Isun ako Jose, wi kapu ta pammatina wi oyyoon Apudyus losan na imfakana, sachin nangifag-ana ta susunudna wi chumatong na timpuy mangilayawan Apudyus ta kanàchad Egipto. Akin-ottoyon à siya ta sachi nangukuchana, ya imfakana kon mipangkop ta miyatunan na tung-arna nu chumatong na milayawancha.

²³Ad mipakapu ko ta pammatin chachi chachakkor Moses, naturodchay nangitaru ta anàchay abfufùnag ta unog na turuy furan, wi maid ogyatcha ta sachi illintog na Ali, tan innilachay mamfarun sachi anà.

²⁴Ad mipakapu ko ta pammatin Moses ta chummakrana, inisinin manganaan na sachi nanarkon an siya wi anà na Ali wi Faraon. ²⁵Tan un-unnoyonan mitapi makaliglikat ta chachi asintatakunay takun Apudyus nu man-awichanà chicha tan siyan fumasurana. Tan inaagkammuna wi na makakankanasana, foon à mannaynayun. ²⁶Tan na somsomò Moses, un-unnoyonay maam-amsiw kapu ta namnamana ta sachi impustan Apudyus wi ipaalina, wi Cristu, nu mangin-uwaana ta uray losani kinafaknang ad Egipto. Tan na sisimmò Moses, awad na ipakunkunan Apudyus à tapin na padcha.

²⁷Siyan kapu ta pammatina, lummayaw à Moses ad Egipto wi maid ogyatna ta og-ot na Ali. Ad uray nalikat, impapatina tinaynan ad Egipto tan isù innilanan achi pu maila, wi siyà Apudyus. ²⁸Ad kapu ko ta pammatina ta imfakan Apudyus, imfilinna ta kailiyanay Judio ta warsiyanchà charan na pannilun liwangan na fororoycha, ta nu umalin Anghel na Otoy, achicha pu michoka ta mangtoyana ta panguruy an-ananà wi lallaraid Egipto. Ad sachin nallukiyan na fiyasta wi mipangkop ta nallausan na anghel.

²⁹Ad mipakapu ko ta pammatin chachi kanà Israel, finallasiwchan sachi fayfay wi nangachanan à “Mancharaag” wi napor-à na chanum ad innoychan kawana wi namag-anan. Ngim chachi iyEgipto wi nanogchog an chicha, naanudcha losan tan asin nan-amung na chanum ta chumormangancha.

³⁰Ad uray akon chachi nangufat ta ilid Jerico, wi mipakapu kay ta pammaticha, nikur-ub na finatuy arad ta sachi ili ta niyapituy padchan na nanadchadcharanancha nallioliwosan na chachi kanà Israel. ³¹Ad mipakapu ko ta pammitin Rahab wi puta ta sachi ili, foon à nitapi napatoy ta napatayan chachi kailiyana wi foon à mamati. Tan à siya, minangilinan chachi finaun Moses à mansiput ta sachi ili ta umawidcha.

³²Ad-adchuwan yakaychi! Umanay chachi mangawatanyu mipangkop ta pammati, tan kumurang na timpu nu ipongpongan isturyaon na mipangkop ta pammatin na uchum wi isun cha Gideon, ancha Barak, Samson, Jefte, David, Samuel ya chachi uchumi profetas. ³³Tan mipakapu ta pammaticha, inafakchan losani kinufatchay ili. Ad mipakapu ta pammatin na uchum, nalilimpiwchay nanturay, siyan inawatchan impustan Apudyus. Ad na uchum ako, inafakchan kaogogyati layun ta achicha pu makàtoy an chicha. ³⁴Na uchum ako, foon à naat-atungan ta nitunguwancha ta amochi apuy. Na uchum, illisichan napatoyancha ta sabli. Uray nakapsut na uchum, naadchanchà kinaoschor kapu ta pammaticha. Ad tummuod na uchum wi makakufat, ad inafakchan chachi afusurcha. ³⁵Ad iningkaw akon uchumi fubfufai, wi kapu ta pammaticha, nipauli natakun aforoycha wi natoy. Nàwa losan chachi mipakapu ta pammatichan Apudyus.

Ngim iningkaw akon uchum, wi isunay mipakapu ko ta pammaticha, nachòmaancha ya naparpalikatancha ingkanà natayancha, tan achicha pu man-awichan à Apudyus uray sachin milufusancha nu siyan oyyooncha, tan un-unnoyonchan mipauliyancha matakuan an Apudyus. ³⁶Ad na uchum, naam-amsiwcha ya naab-abchoycha, ad na uchum, nakachilaancha ya naifarudcha. ³⁷Mansabsafalin natayancha, tan napisong na uchum, napatoy na uchum ta sabli, ad narakachi nan-agwan long-ag na uchum. Ad kummapus na uchum mipakapu ko ta pammaticha, wi uglit na pannilu ya karching na illuputcha. Ya achun iningwan na

takun chichà naparpalikatancha. ³⁸Napilitchay mallilliliwos ta filfilig ya uchumi ikaw wi maid pu takù ingkaw, ya lilliyang na finumroyanचा. Sachin nàwa ta chachi mamatin Apudyus tan maid filangcha ya silficha ta takuy uchum, ngim na katuttuwaan, isagcha misilfin Apudyus.

³⁹Losan na amaschi wi namati ta awi, uray inapufaran Apudyus na pammatica, foon à maatod an chichan sachi impustan Apudyus wi adchona. ⁴⁰Tan iningkaw na illausna pinuranu wi un-unnoy wi paran chitau losan wi takuna. Ad sachin manguullayan chachi namangpangun chitau, ta makauwacha ko ta sachi farfaruy maatod an chitau.

À Apudyus wi Amatau

12 ¹À chitau, isù naliwostau ta ad-adchuwan wi napigsan pammatica. Siyan masapur iyakaytaun sinumani manipod ta pammatitau, ya uray chachi fasur wi illuwam na long-ag, tapnu mafalintauy mangwa ta sinumani pàwan Apudyus, wi isutau makatodtodchà. ²Ya ipapatitau koy mamammò an Jesus wi siyan puun na pammatitau ya siya kon pumigsaana. Siyan turachontaun somsomòna, tan à siya, inanusanan losani likat, uray na sachi afafain wi natayana ta kros, tan sisimmòna kan lisortana wi lumagsakana. Ad na sana, nipachayaw à Jesus tan tumutùchu ta apot ta chiwawan Apudyus ad langit wi manturay.

³Siyan somsom-ontaun nangan-anusan Jesus ta amochi likat wi iningwan chachi managfasur an siya, ta achitau pu ngumaya winnu iyakay na pammatitau nu mapalikantau. ⁴Tan na katuttuwaana, maid pun met napatoy an chiayù nangipapatì achi pu mangwà fumasurana. ⁵Naliwatanyu lawan tudtuchun Apudyus ta losani awakanà an-ananàna, à masorkakantau losan? Tan anana,

“Anàu, somsom-om kuman mandisiplinaà an sia, ya achia ko ngumaya nu omorà sia.

⁶Tan à saoni Apudyus, disiplinaò losan na ay-ayatò, ya chusaò akon losani imfilang-ù anàu à fumaruwancha.”

⁷Siyan anusanyun likat na immammansun Apudyus à madisiplinaanyu. Tan na manlikatanyu, sachin mangipaila wi imfilang Apudyus chiayù anàna, tan maid pu anà à achin na amana mansuwan à madisiplinaana. ⁸Tan nu achina pù chiayu mansuwan à madisiplinaanyu, foon pù tuttuway anà chiayu ad safalin nangin-anà an chiayu, tan losan na tuttuway an-ananà Apudyus, madisiplinaanचा. ⁹Isun na aammataud asnay luta, tan na afan-ogtau, mansuwan chitau madisiplinaantau ad lispituwontau met à chicha. Siyan sinchumallu kumay akseptarontaun pinagdisiplinan Amataud langit ta makafiyagtaun siya! ¹⁰Tan na aammataud asnay luta, sin-aitan yakan nandisiplinaanचा chitau, ad namfaruwonचा. Ngim nu Apudyus na mandisiplinan chitau tuttuway

fumaruwantau, tan mafalintauy mitapi ta kinafarunay ustuustu. ¹¹Na timpuy madisiplinaantau, isù lawingontau tan mansikab. Ngim nu ammatau somsom-on, ilasintaun kinafarun na nadisiplinaantau tan na ifungana maturnusan na somsomò ya mamfaruy mafiyakan.

Tudtuchu Ya Warning

¹²Siyan achiayu ngumaya, ya papigsaonyun pammatiyu. ¹³Ad ipapatiyu oyyoon na ustu, tapnu masorkag chachi uchum wi kummapsut na pammatica, ta pumigsan pammatica nu ilanchà chiayu wi foon pù am-amchonyun kinakapsutcha.

¹⁴Pachasonyu ta mampatingkaan na kafailanyu na makatimpuyukanyu ta losani taku nu mafalin. Ya pachasonyu koy mangwa ta sinuy mamfaruwon Apudyus, tan maid pu mitapin siyà achi pu mangwa ta mamfaruwona. ¹⁵Masapur an-annachanyu ko ta maid osan chiayù mallawing ta fachang Apudyus. Ya ilanyu ko ta achiyu un-unnoyon na lawing, tan na lisortan na sachi, isù ochot wi chumachail, ya ad-adchuwan akon mitaurung. ¹⁶Ad ilanyu ko ta maid mangatod ta long-agna ta sinumani foon pù karobfonganay maadchan, ya achiyu ko fafarangon ta patkan Apudyus wi isun na iningwan Esau. Tan à Esau, insukatnà sin-umoan na sachi karobfongan na panguruy anà. ¹⁷Ad akammuyu ko wi napannos pun, piona ko kay wi finchisyunan amana, ngim achi pu mafalin, uray nalluruway nangifafawi, tan nilaus wi nàwa, ad achi pu mafalin wi mipagkulin na sinuy nar-us nàwa.

¹⁸Susunud, na manaychayawantaun Apudyus ta sanay timpu, foon à kaog-ogyat wi isun na inyòoyyan na aapputau ta awi wi na ummachaniyanchan siyad Sinai, iningkaw na kummilakilab wi apuy ya sachi pangot ya afulingotan ya fummali ko. ¹⁹Ad iningkaw akon kingan na pupu ya chingngorcha kon osay kumminga. Ad chachi aapputau wi nangngor ta kingana, naam-amod na ogyatcha siyan inàarùcha ta okakonay asin kuminga, ²⁰tan achicha pu makàwa ta sachi imfakana wi, “Sinumani mangsod ta annay filig, uray animar, masapur mapisong ingkanà matoy.” ²¹Ad kapu ta isag kaog-ogyat na sachì nangil-ancha, uray akò Moses, namilpilpil ta ogyatna.

²²Ngim safali an chitau ta sana, tan maid kaog-ogyat na umachaniyantaun Apudyus wi manaychayaw an siyay natatakù ing-ingkana. Tan na miyalikana, isù ummoytau ta Filig wi Sion wi awachan na faruy ili wi Jerusalem wi awad ad langit, wi ingkawan akon alifulifuy aangheles. ²³Ad isù mitatappitau ko ta sachi lagsak na aammungan na losani an-ananà Apudyus, wi nililistan ngachanchad langit, ya awad akon losani nan-ootoy wi namati, wi imfilang Apudyus à maid fasurchan siya. Ya mitatappitau kon Apudyus wi siyan manguis ta atakutaku. ²⁴Ad mitatappitau kon Jesus wi siyan nangiprisintar ta adchatuy turag

Apudyus ta masaraknifantau, tan isù nawarsiyantau ta charana à nanarusana ta fasurtau. Siyan simfumarun inturung na charana wi foon pù isun na charan Abel wi man-imus à farosna.

²⁵Siyan an-annachanyu ta ammayu chongron à Apudyus, achiyu ision nu siyan man-ukud an chiayu. Tan somsom-onyuna, chachi aapputau ta awi, kapu ta achicha pu chongron na imfakan Moses, chinusan Apudyus chicha. À Moses, taku kay ad asnay luta, siyan sin-umamod na machusaantau nu foon pù chongrontaun ifakan Apudyus wi nailangitan. ²⁶Tan na awid aschi Sinai, nanitad asnay luta ta kummingaana. Ngim impustana koy asinna manitaon, ad foon pù afus na annay lutà manyukayug tan uray akod langit. ²⁷Ad na anan na nangifag-an Apudyus wi asinna chitaon na asinchuwan, yagyakonon losani iningwana ta maaan losan na foon à mannaynayun, ta chachi mannaynayun yakan mataynan wi chicha kan achi pu mafalin wi mayagyag.

²⁸Siyan, susunud, manyamantaun Apudyus tan intatappinà chitau ta mannaynayuni manturayana wi achi pu mafalin wi miyukayug. Ya imanmantaun pinagchayawtaun siyà mamparagsakantaun siya ya iyafaintau kò siya ya lispituwontau siya. ²⁹Tan à Apudyus wi chaychayawontau, sin-umamod na pinagchusana nu amochi apuy.

Na Inyòoyyatauy Mangiparagsak An Apudyus

13 ¹Iturturuyyun man-asiay-ayatanyu, tan mansusunud-ayu losan an Cristu. ²Ad achiyu ko ilisiyan wi mammangili ta farangnay takuy uray foon à ag-akammuyu, tan awad na uchumi nammangili wi achicha pun illasin wi aangheles na minangilicha. ³Ya achiyu ko maliwatan chachi susunudtau wi nifafarud, ta fadnganyu chicha wi isù nitapiayu nifarud an chicha. Ya uray akon chachi maparpalikatan, somosom-onyu ko chicha wi isù makaliglikat-ayu.

⁴Losan-ayu, masapur akoy iyafainyun man-as-asaw-anyu wi maid sumurngasing ta inadchon Apudyus wi karobfongan na man-asawa. Tan à Apudyus, chuchussaonan sinumani makachagchakas ya sinumani makaààwa.

⁵An-annachanyu ko ta foon à pilak yakan patpatkanyu ta annay atattakuwanyu, mapnok-ayu kuma ta awad an chiayu. Tan na anan Apudyus an chitau, “Achì pu taytaynan chiayu, ya achì pu ko chiayu man-awichan.” ⁶Siyan masorkagtau kuma wi mammammò mangwanani, “À Apudyus na fumadfachang an saon, siyan achiyà pu umogyat ta uray sinuy mapasamak.”

⁷Achiyu maliwatan chachi sikud wi nangipangpangun chiayu ta chamu, wi chichan nangitudtuchun chiayu ta ukud Apudyus. Somsom-onyun lisortan na imfibfiyagcha, ta turachonyu kuman impappaticha. ⁸Tan achi pu mamfarfaliw à Jesu Cristu, siyan na somsomòna ta sin-

arkawan, sachi kon somsomòna ta sana ya uray à ing-ingkana. ⁹Ad ilanyu ko ta achiayu maawis ta mansabsafali wi tudtuchu à maallilawan na pammatiyu. Ya masapur maawatanyu ko wi na mangipapigsa ta pammatitau siyan fachang Apudyus wi foon pù mamtokan ta ngilin mipangkop ta maan, tan maid pu takù mafadngan na pammatina mipakapu kay ta nanungparana ta amaschi wi ngilin.

¹⁰Chitauy mamatin Jesu Cristu, akammutau wi siyan nichatun à fayad na fasurtau. Ngim chachi manungtungpar ta lintog Moses mipangkop ta manchatunan, achicha pu mitapin chitau. ¹¹Na oyyoon na angatuwani pachin na Judio, iyoyan charan na animar ta sachi Achayawani Kuwartun Apudyus ad inchatunnan siyà manab-un ta fasur na taku. Ad na long-ag na sinumani inchatunna, maiyoy ta lasin na ili ta siyan mangkofancha. ¹²Siyàn à Jesus, na miyalikan na sachi nàwàwa, linsinchà siya ta ili à patoyoncha wi sachin nifufuan na charanà macharusan na fasur na taku. ¹³Siyàn masapur ako sursurutontaù Jesu Cristu wi isù nitapitau narsin wi milàamtau ta nifafainana. ¹⁴Tan maid pu ustù iingkawantau ta annay luta, tan na namnamaontau kay siyan makabroyantaun Apudyus à tapin na padcha. ¹⁵Ad na isù ichatuchatuntaun Apudyus ta sanan manyamanantaun siya mipakapun Jesu Cristu, wi amaschin ustuy oyyoon na losani mangiyistikun Jesus à Apuna. ¹⁶Ad achitau pu ko maliwatan wi mangwà mamfaru ta fufuruntau, ya fafadngantau kon chachi makasapur à fachang, tan amaschin isù chatuntaun Apudyus wi makaay-ayun siya.

¹⁷Tungparonyun tudtuchun na chachi pangpanguyu ya patkonyu ko chicha, tan chichan piniyar Apudyus wi mangayyuwan ta pammatiyù pumigsaana. Ipatatichan oyyooncha tan akammucha wi masapur sufalitanchan Apudyus na losani nipiyan an chicha. Siyan nu patkonyu chicha, maragsakanchay mangwa ta fiyangcha, ngim nu achiyu pu patiyon chicha, ngumayacha ta iwaarcha, ad foon pù amaschin fumaruwanyu.

¹⁸Susunud, iturturuyyu ko kuma wi mangiluwarun chiani, tan ingkana ta sana nanat-op na somsomòni wi ustun oy-oyyoonni, ad maid uchum à pionni wi oyyoon nu achi afus na mamfaru. ¹⁹Ad na chawatò akon chiayu, ta ipatatiyu koy mangiluwarun saon ta foon à mafayag ad mangulinonà an Apudyus an chiayu.

Manayawan an Apudyus

²⁰À Apudyus, siyan nangipauli nanakun Aputaay Jesus. Ad à Jesus, siyan angatuwan ta losani isù pastor wi mangayyuwan ta mamati, tan innadchonon long-agna wi matoy, wi na nifufuan na charana, sachin tummuttuwaan na adchatuy turag Apudyus à ing-ingkana. Ad na iluwarù an Apudyus wi puun na turnus, ²¹ta adchonon chiayun losani masapuryu

ta makàwaayu ta pionà, ya fadngana kò chiayu losan wi mangwa ta sinumani mangiparagsak an siya wi maid uchum à marpuwan na fachangna nu achi afus à Jesu Cristu. Siyan chaychayawontà Cristu ing-ingkana. Amen!

Na Anungus Na Ifakana

²² Susunud, ipangpangngaasiyu ta inanaagyun annay tudtuchù an chiayù masorkakan na somsomòyu, uray nu ait na annay insurat-un chiayu.

²³ Ad na osa koy piò wi ipaakammun chiayu, mipangkop an Timoteo wi sunudtau, tan niparufus à siya ta farud. Ad nu foon à mafayag na chumatnganad asna, furnanà saon wi umalid asnat mangilan chiayu.

²⁴ Pakumustaonyu ad losan chachi mangipangpangun chiayud asnat, ya losan akoy takun Apudyus ad asnat. Losan akoy anchanayay susunudtaud asna wi iyItalia, pakumustaoncha kò chiayu.

²⁵ Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Apudyus.

Na Surat Jaime

1 ¹Saon à Jaime wi mansilfin Apudyus ya Apu Jesu Cristu. Annayan surat-un chiayuy takun Apudyus wi niwartà ta arutaruta. Farfaruayu kuma losan.

Achiayu Manchuwachuwa Mipangkop An Apudyus

Rom 5:3-5; 2 Cor 12:9-10; 1 Ped 1:6-9

²Susunud, nu umchas na mangkarakarasi wi mapalikatanyu, achiyu anan wi lawing na amaschi, tan kattoi fumaruwanyu. ³Tan akammutau wi nu anusantaun liglikat, siyan pumigsaan na pammatitau. ⁴Siyan masapur an-anusantaun sinumani likat, ta pumigpigsan pammatitau ta maid mangkurangantau wi mangwa ta losani pion Apudyus.

⁵Ad nu awad osan chiayù foon pù akammunan ustuy oyoona, masapur iluwarunan Apudyus ta ipaspasmònan ustu, tan à Apudyus, liblin mangadchana ta taku ta chawatcha wi achi pu mapapog. ⁶Ngim na manchawat, masapur patiyona wi adchon Apudyus na chawatona, ya foon pu kumà manchuwachuwa. Tan na takuy manchuwachuwa, isù challuyun wi mangulliullinon na fidfid. ⁷⁻⁸Na takuy amaschi, wi mamfalifaliw na somsomòna ta losani oyoona, achina pu kuma namnamaoni awad na adchon Apudyus an siya, tan maid.

Na Mamparagsak Ta Kapus Ya Faknang

1 Tim 6:6-10, 17-19

⁹Chiayuy kakapus wi mamati, maragsak-ayu kuma tan imfilang Apudyus chiayu. ¹⁰Ad uray chiayuy fafaknang wi mamati, maragsak-ayu kuma nu awad mangipafafan chiayu kapu ta pammatiyu tan foon pù kinafaknangyun mangifilangan Apudyus an chiayu. Tan na kinafaknang, isù sabsafung wi sinaitan ad naryawcha ad narangu. ¹¹Tan nu uminit à napigsa, maryaw na mura ad mayagyag na sabsafungcha, ad naaan na kinafaruna. Amaschi kon màwa ta faknang ta mangasikasuwana ta kinafaknangna.

Na Maawisan Ya Maturtulliyon Na Taku

1 Cor 10:13; 2 Tim 2:22-23

¹²Maragsak na mamati wi mangipapati ta pammatina uray sinumani liglikat wi mipachas, tan nu ilasatnan chachi padpachas an siya, makunkunaan à

mannaynayuni fiyag wi sachin impustan Apudyus à adchona ta losani mangay-ayat an siya. ¹³Ngim nu awad takù maawis wi fumasur kapu ta likat, achi pu mafalini ananay à Apudyus na nangawis an siyà nakafasurana. Tan à Apudyus, achi pu mafalini maawis wi fumasur, ad achina pu ko awison makafasuron na taku. ¹⁴Tan na mangawis ta taku wi fumasur, pipion na long-agna wi foon pu kumà mafalin wi màwa. ¹⁵Ad nu pasinsiyaona oyyoon na lawing wi pion na long-agna, sachin fasur, ad siya lisortanan misinaan Apudyus à ing-ingkana.

¹⁶Siyan, susunud wi ay-ayatò, achiyu maturtulliyen wi mangipafasur an Apudyus! ¹⁷Tan à Apudyus wi awad ad langit, siyan puun na losani mamfaru ya ustu wi maatod an chitau. Ya siya kon nangwa ta losani mamuiyat ad langit. Ngim uray nu mamfarfaliw na chachi iningwana, achi pu mafaliwan à Apudyus. ¹⁸Isun na naryachanan chitau nanganaan ta namatiyantau ta ukudnay katuttuwaan, siyan chitauy inanànan apatkan ta losani iningwana.

Masapur Patkontaun Chongrontauy Ukud Apudyus

Luc 6:46-49

¹⁹Susunud-u wi ay-ayatò, sosom-onyun annaya! Masapur alistutauy manchongor ngim achitau aw-away wi man-ukud, ya nalikat kuman umogotantau. ²⁰Tan na og-ot, lingalingona kan mangwaantau ta pion Apudyus wi mamfaru. ²¹Siyan aanonyun losani lawing wi awad ta somsomòyu ya losani lawing wi niluwamanyu, ya adchonyun long-agyun Apudyus ad patiyonyun ukudna ta maimura ta somsomòyu, ad sachin masarakanifanyu.

²²Achiyu turtulliyen na long-agyu wi chochongronyu kan ukud Apudyus à otom, tan masapur oyyoonyun imfakana. ²³Tan na takuy manchongor kay ta ukud Apudyus ad foon à patkona, miyalig à osay mallachawan. ²⁴Itotollongnà siya ngim lumayaw ad naliwatanan itchurana. ²⁵Siyan na oyyoonyu kuma, ipatipiyuy mangachar ta filin Apudyus ta an-annachanyu ya achiyu maliwatan na chingngoryu, ta oyyoonyun imfakana. Ad na takuy mangwa ta amaschi, finchisyunan Apudyus à siya tan na filin Apudyus, sachin mangilisi an chitau ta fasur.

²⁶Sinumani takuy mangwanani tungparonan pion Apudyus ngim achina pu tingngilon na tupòna, siya turtulliyenan long-agna tan maid pu silfin na mangwanaananay mamati à siya. ²⁷Tan na takuy ifilang Amatauy Apudyus à mamfaru wi tuttuway manungpar ta piona, siyan takuy mangwa ta isun na manayaaw ta kakapus wi nafaru ya ulila nu awad likatcha, ad foon pù turachonan lawingi oyyoon na takud asnay luta wi maid akammuchan Apudyus.

Man-iisuwontaun Losani Taku

Rom 12:3-5; 14:1-23

2 ¹Susunud, kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu wi Aputaay afaruwan, masapur maid amiliyanyù taku. ²Na aligna, nu maarus-

ayu manchaychayaw an Apudyus, ya lumnò na chuway larai. Na osa, mamfarun silupna ya nansingsing à falituk, ad na osa, kapus, wi nakiskissay na luputna. ³Nu asikasuwoyunun sachi mamfarun luputna wi patùchuwonyù siya ta afaruwan, ad ananyu ta kapus wi “Umagsad-a kay ta anchi winnu mallagkang-a ta sanat,” ⁴siyan amiliyanyun taku, ad lawing na insossomsomòyu tan mangamiliayu.

⁵Chongronyu, susunud-uy ay-ayatò! Chinutukan Apudyus na kakapus wi taku à mapigsan pammatican siya, tan mitapicha ta manturayana wi sachin impustana ta losani mangay-ayat an siya. ⁶Ngim à chiayu, insurtuwonyun kakapus! Tuttuway akammuyu wi chana faknangi taku, chichan mangilayus an chiayu, ya chichan mangicharum an chiayu! ⁷Ya chicha kon mangifaka ta lawing mipangkop an Jesu Cristu wi ummapuwanyu.

⁸Siyan nu tungparonyun sachi apatkani lintog Apudyus wi anana, “Ay-ayatonyun losani taku à isun na mangayatanyu ta long-agyu,” sachin mangwaanyu ta ustù. ⁹Ngim nu amiliyanyun taku kapu ta kinasasaadcha, siyan makafasuranyu tan surngasingonyun lintog Apudyus.

¹⁰Uray nu osa kan surngasingonyu wi lintog Apudyus, isù surngasingonyun losani lintog. ¹¹Tan à Apudyus wi nangilintog wi, “Achiayu makachagchakas,” anana ko, “Achiayu pumatoy.” Siyan uray nu foon à nakachagchakas-ayu, nu pumatoy-ayù taku, sinurngasingyun losani lintog Apudyus.

¹²Ngim nu tungparonyun pion Apudyus, sachin milisiyanyu ta kinasaniluyu ta fasur, ad sachi kon lintog wi ikuis Apudyus an chitaù tapin na padcha. Siyan an-annachanyun oyyoonyu ya ukuchonyu. ¹³Tan à Apudyus, maid pu achakuna ta takuy achi pu umachaku ta asintatakuna. Ngim sinumani umachaku ta uchum, achakuwan ako Apudyus à siya ta manguisana ta taku.

Na Mail-an Na Tuttuway Pammati

Juan 15:1-5; 1 Juan 3:18

¹⁴Susunud, nu awad mangwanani namati nun Apu Jesu Cristu, ngim maid oyyoonà mangipail-ana ta pammatina, maid silfina tan na mangwanaana kay wi namati, foon pù umanay à masarahnifana. ¹⁵Na aligna: nu awad sunudtaù mamati makasapur à luputna ya anona, ¹⁶maid silfina nu anan an siya wi, “Sapay kuma ta finchisyunan Apudyus à sia! Achia machanakan mipangkop ta kasapuram.” Tan maid silfin na amaschi ukud nu achiyu pu fadngan à siya wi mangatod ta masapurna. ¹⁷Amaschin pammati wi nu tupò yakay wi maid oyyoon à fungana, maid silfina.

¹⁸Ngim nu awad mangwanay, “Saon, umanay na pammati an Apudyus à mitapiyà an siya.” Ngim na osa, anana, “Umanay na mangwaà ta

mamfaru ta asintatakù à mitapiyà an Apudyus.” Ngim na songfat-u ta amaschi, “In-inon na mangipail-am ta pammatim nu achim pu oyyoon na mamfaru ta asintatakum? Tan na mampail-antau ta pammatitau, siyan mangwaantau ta mamfaru.” ¹⁹Nu anan na osa wi nanapnok ta namatiyana wi os-osàan à Apudyus, ustun sanat. Ngim foon pù umanay na sachì masaraknifan, tan uray na aran, isuna koy tuttuwaoncha, ya mamayogpogcha ta ogyatchan siya. ²⁰Maid pu akammun na takuy man-ukud à amaschi! Siyan isarad-u ifaka wi maid pu silfin na pammati nu achina pu oyyoon na mamfaru. ²¹Isun Abraham wi aputau ta awi. Sinun nangifilangan Apudyus an siyà maid fasurna nu foon à nangwaana ta imfakan Apudyus wi paichatunna anàny Isaac. ²²Ad sachin mangil-antau wi nantimpuyug na pammatina ta iningwana, tan na matuttuwaana wi tuttuway namati, na nangwaana ta imfakan Apudyus an siya. ²³Ad sachi kon tummuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Pinatin Abraham à Apudyus, siyan imfilang Apudyus à siyà mamfaru.” Ad sachin naawakan Abraham à furun Apudyus. ²⁴Siyana maawatantau wi foon à umanay na mangifag-antau kay wi namatin Apudyus, tan na takuy ifilang Apudyus à mamfaru, siyan mangwa ta imfakana, wi foon pu kà afus na tupòna.

²⁵Isun akò Rahab wi puta ta awi. Tan imfilang Apudyus à siyà mamfaru kapu ta iningwana wi imparnònan chachi finaun Josue à mansiput, ya illigligna chicha ta achicha pu machòmaan ta lummayawancha.

²⁶Na long-ag wi maid angosna, maid pu silfina tan natoy. Isun akon pammati, tan nu awad mangwanani namatin Apudyus, ngim maid pu oyyoonà matuttuwaan na inukudna, maid pu silfin na inukudna siyan isu kò nanattoy.

Na Matingngilan Na Tupò

Ef 4:29; Tito 3:2

3 ¹Susunud, achiyu kuma kamkaman wi mamfalin mangitudtuchu ta ukud Apudyus, tan am-amod na kachusaancha nu masaw-àcha. ²Losantau fumasur tan masaw-àtau ta oyyoontau ta simfotang. Ngim nu awad takù matingngilnan tupòna wi achina pu ug-ugkuchon na lawing, matingngilna kon long-agna ta maid fumasurana. ³Isun na kàiti aka wi maigka ta tupò na afayu wi siyan mamtokana ta sinuy pion wi mangipàyan. ⁴Isun akon papur, tan uray napigsan fidfid, umoy ta sinuy pion na mammamaki wi ayona kapu kay ta kàiti tabra wi awad ta chot-ar na papur. ⁵Amaschin tupòtau, tan uray kàit, chakor na karobfongana.

Ya isun akon kàkàit à asiling, tan nu kumngot, mafalini sogkonan ar-araway kinufat! ⁶Na tupòtau, isun akon apuy tan maid achina chachailon, tan siyan narpuwan na losani makafasuran na taku, wi sachi

kon mamparwing ta mafiyakan, ya Satan na narpuwan na kinarawing na tupò.

⁷Na taku, mafalini man-amucha. Ad tuttuway annan nan-amu ta uchumi man-àachap wi ingkaw ta kinufat ya sissiwit, uray na urog ya sinumani ingkaw ta fayfay. ⁸Ngim uray nu amaschi, maid pu osà takù nakaamu ta tupòna, tan achi pu matिंगgil, tan man-ukud à lawing à isù ochot wi umtoy. ⁹Ad na tupò wi usaron na takù manayaw an Amatauy Apudyus, siya kon usaroncha wi mangarawag ta asintatakutau wi iningwan Apudyus à issuissuna. ¹⁰Osa kan tupò, ngim ifoswaynan chayaw ya ifoswayna kon arawag. Susunud, foon pu kumà màwan amaschi! ¹¹Na aligna, awad innilayù chagsì manschisan lumoswan mallin-ong ya mangkikibrò? ¹²Maid tan achi pu mafalini lumoswan mallin-ong nu siya lumosloswan mangkikibrò. Isuna koy maid pu faruù à mamungà kayàit, ya isuna koy maid pu iwoy à mamungà faruù.

Laing Wi Marpun Apudyus

1 Cor 1:18-31; 2:6-16

¹³Nu awad takù mangwanani naraing ya nanakman, masapur ipafafanan long-agna wi mangwa ta mamfaru tan sachin manuttuwaan ta nanakmana ya kinaraingna. ¹⁴Ngim nu aposan, wi long-agna kan som-osom-ona, achi pu kuma mampachayaw wi mangwanani nanakman ya naraing, tan maid katuttuwaana. ¹⁵Tan na laing wi amaschi, foon à Apudyus na narpuwana, tan narpu kay ta somsomò na taku ya Satan. ¹⁶Siyan nu awad takù kakassachi wi aposan ya nakakom, maid pu timpuyugcha tan pasig lawing na oy-oyyooncha.

¹⁷Ngim na laing wi marpun Apudyus, nacharus tan patarnaonan somsomò, sumayaaw ya umanus na taku, manangngaasi ya losan mamfarun oyyoon na taku ya foon à mangamili ya mamàpail-on. ¹⁸Siyan nu man-asitimpuyug-ayu ya patimpuyukonyu kon uchum, isù imurayun tarna ad losan mamfarun ifungana.

Na Machachailan Na Timpuyugtauy Mamati

Rom 6:6-14, 19

4 ¹Tamakon uchum an chiayu mansusukob ya man-is-isi? Amaschiayu tan waschi osa oyyoona kan sinumani pion na long-agna. ²Ad kapu ta achiayu pu makaara ta pionyuy uwaon, siyan somsom-onyuy uray pumatoy-ayu à mangar-anyu. Annan aposyu tan achiayu pu makaara, ad sachin makasugkanyu ya makais-isianyu. Ngim na katuttuwaan, achiayu pu makaara ta pionyu tan foon à chawatonyun Apudyus. ³Ngim uray nu awad chawatonyu, foon pù adchon Apudyus tan lawing na pangkopyuy manawat, tan maragsakan yakan long-agy.

⁴Foon pù managpatiyu tan achiyu pu iyafain na pammatiyun Apudyus. Tan foon pù maawatanyu wi nu miyamfury-ayu ta oy-oyyoon na takud asnay

luta wi lawing, achi pu mafalin wi miyamfuruy-ayun Apudyus, tan oyyoonyu kan long-agyù afusurna. Tan sinumani miyamfuruy ta oy-oyyoon na takud asnay luta, fusuronà Apudyus. ⁵Achiyu anan wi maid silfin na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Na pipion na Ispiritun Apudyus wi nakarong-ag an chitau, afus yakà Apudyus à ay-ayatontau.” ⁶Tan na kaasin Apudyus wi innadchonan chitau, chakor na fachangna tan mafalini afakontaun lawing wi sikuchi pipion na long-ag. Tan anan na niyug-is wi ukud Apudyus, “Achakuwan Apudyus na takuy mangipafafa ta long-agna, ngim lawingonan takuy mamadpachayaw.”

⁷Siyan masapur wi Apudyus yakan tungtungparonyu. Tan nu achiyu pu tungtungparon à Satan, taynanà chiayu. ⁸Mansakung-ayun Apudyus, ta sakungon chiayu. Chiayuy fumasfasur, ifafawiyun fassasuryu! Ya chiayu koy manchuwachuwa, mangkogngonyun somsomòyu an Apudyus! ⁹Sumaury-ayu kuma ta fasuryu ya man-ifil-ayu kapu ta fumasufasuranyu, ya sukatanyun amangyù chomchom ya lagsakyù sauy! ¹⁰Tan nu ipafafayun long-agyu an Apudyus, ipangatunà chiayu.

Achitau Kuma Karkuruwon Na Fasur Na Susunudtau

Mat 7:1-5; Rom 14

¹¹Susunud, achiayu man-asiliud, tan na malliud ta furunna winnu mangarkuru ta kinarawingna, isuna koy liuchonan Lintog Apudyus tan kuisona nu sinun patiyona ya foon. Nu amaschiyonyu, foon à mantungpar-ayu ta Lintog, tan chiayun manguis nu sinun matungpar. ¹²Ngim achi pu mafalin na amaschi, tan Apudyus na afusi mangifaka ta lintog ya siya ko kan afusi manguis. Tan siyan afusi annan karobfongana wi manaku ya mangtoy. Siyan chitauy taku, maid pu karobfongantau wi mangarkuru ta kinarawing na asintatakutau.

Lawingon Apudyus Na Mamadpachayaw

Mat 6:34

¹³Chongronyuna, chiayuy mamadpachayaw wi mangwanani, “Amasnan oyyoonni: Ing-ani ta sana winnu fikat ta safali ili mangamusanti sintawon ta umad-achun pilakni.” ¹⁴Akammuyun màwà fikat? Foon! Tan na annay fiyagtau, isù asuk wi sin-aitan ad maumas. ¹⁵Siyan na ananyu kuma, “Nu iparufus Apudyus, matatakutau ta ung-ungwatau ta oyyoontau.” ¹⁶Ngim à chiayu, naillachuayu, tan mamadpachayaw-ayu.

¹⁷Siyan achiyu maliwatan wi sinumani mangakammu ta ustuy masurut, ngim achina pu oyyoon, nakafasur.

Tudtuchun Apudyus Ta Fafaknang

1 Tim 6:6-10, 17-19

5 ¹Awad akon ifakà an chiayuy fafaknang! Man-ifil-ayu ya manchomchom-ayu kapu ta amochi likat wi màwan chiayù tapin na

padcha! ²Maumas na kinafaknangyu! Anon na atain luputyu! ³Maratiyan na falitukyu ya pilakyu. Ad na lati, siyan mamananoknok wi foon à ustun nangusaranyu ta kinafaknangyu. Siyan chusaon Apudyus chiayu tan sinonsonsonyuu kan kinafaknangyu ta sanay anungus na timpu, ⁴ya foon à inadchonyun ustuy labfun na chachi mallabfuwonyu ta lutayu. Ad na lilin na chachi nallabfuwonyu, chingngor Apudyus wi Mannakafalin.

⁵À chiayu, naram-ay na fiyagyu ad asnay luta ta sana wi maid achi awad an chiayu, ngim impapunoryun long-agyu wi misakanà chusaon Apudyus. ⁶Impafasuryun chachi maid fasurna ya pinatoyyù chicha wi maid in-inonchay mangikimaun an chiayu.

Masapur Man-anustau

Luc 24:25-26

⁷Ngim à chiayu, susunud, man-anus-ayu losan uray sinun màwan chiayu, ingkanà mangulin à Apu Jesu Cristu. Isun na manganusan na mannaran mangurayan ta uchan à mammur-ana ya mangurayana ta mamkasan na murana achinaot apiton, ⁸amaschi kuman manganusantau mangurayan ta mangulinan Apu Jesu Cristu. Siyan masorkagtau kuma tan chanchanin mangulinanad asnay luta.

⁹Susunud, achiayu man-asiliud, ta achin Apudyus chiayu chusaon, tan chanchanin manguisana ta taku.

¹⁰Somsom-onyun chachi profetas ta awi wi imfaunnà nangifagfaka ta filinna, ta turachonyun nangan-anusancha ta losani nàwan chicha. ¹¹Chachi profetas ta awi, anantauy nakasatcha ta sana tan inan-anusanchan likat ad achicha pu nampasugnod. Chingngoryun mipangkop ta nanganusan Job ta likat ta sin-umawi ya naminchisyunan Apudyus an siya ta anungusna. Tan à Apudyus, manangngaasi ya manang-ayat ta taku.

¹²Susunud, nu mantuturag-ayu, achiayu umisapata an Apudyus ya uray sinumani awad ta annay luta, tan umanay na ananyuy “Oo” nu tuttuwa, winnu “Foon” nu foon. Amaschin oyyoonyu ta achiayu pu machusa an Apudyus.

Masapur Malluwarutau

¹³Nu kaspangalikan awad osà maliglikatan an chiayu, malluwaru kuma an Apudyus. Na naragsak akon chiayu, ikankantan an chayawnan Apudyus. ¹⁴Ad nu awad nasakit an chiayu, paayagna kuman chachi pangpangun na mamati ta umoycha iluwaruwan à siya ya lankancha kò siya ta ngachan Apu Jesu Cristu. ¹⁵Ad kapu ta luwarucha wi piyaronchà Apudyus, maaan na sakitna, tan aanon Apudyus ya pakawanona kon fasurna. ¹⁶Siyan man-asipudnuayu losan ta fasuryu ya man-asiluwaruayu ta paimfakon Apudyus chiayu. Tan napigsan luwarun na mamatin Apudyus, tan patkon ako Apudyus na luwarucha.

¹⁷Isun Elias wi profeta ta awi. Isutau ko wi taku, ad impapatinay nangiluwarun Apudyus ta achi umud-uchan, ad tuttuway foon pù ummuchan ta unog na turuy tawon ya kogwa. ¹⁸Sachi ad asin nalluwaru ta umuchan, ad tuttuway ummuchan, ad asin tummufun murmura ta annay luta.

¹⁹Susunud, sosom-onyun annaya, wi nu awad osan chiayù manawichanan pammatinan Apudyus, ya awad ako osà mangawis an siya ta mamfafawi, ad nansakung an Apudyus, ²⁰siyan nanaku ta sachi nakafasur ta achi pu mifallu, ya uray nu achun fasurna, pakawanon Apudyus losan.

Na Chamuy Surat Pedro

1 ¹Saon à Pedro wi osay apostoles Jesu Cristu, ad annayan surat-un chiayuy napipilliyàn à mantakun Apudyus wi niwaras ta il-ili ta chachi provinsiyad Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ya Bitinia. ²Pinipilliyàn chiayun Apudyus wi Ama à tumuttuwaan na simsimòna. Ad namfalinon na Ispiritunà chiayù naapudyusani taku à mamtokanyun Jesu Cristu ya macharusanyu kapu ta nifufuan na charana.

Sapay kuma ta fadngan chiayu losan an Apudyus ya farfaruwona kon somsomòyu.

Na Sikurachuy Namnamatau

2 Tes 2:13-17; Jaime 1:2-8; 1 Ped 4:12-13

³Manyamantaun Apudyus wi Aman Aputauy Jesu Cristu! Tan kapu ta sachi amochi sayaawna, niyanàtaun siyà mafaliwan na mafiyakantau kapu ta ummuliyàn Jesu Cristu natakuwan. Ad sachin manikurachuwantau ta sachi namnamaontau ⁴wi makauwa ta losani inchulin Apudyus ad langit wi para an chitauy takuna. Na nangichulinanad langit, ta maid pu makachachail ya achi pu ko lumawing ya achi pun mamfarfaliw à ing-ingkana. ⁵Man-uwatau losan chachi, chitauy mamiyar ta mannakafalin Apudyus wi mangayyuwan an chitau ingkanà mangipail-ana ta lisortan na manaraknifanan chitau ta anungus na padcha.

⁶Siyan kapilitani lumagsak-ayu met, uray nu mansikab na somsomòyù sin-aitan ta maparpalikatanyu ta sana wi achuy likat. ⁷Tan na achuy likat wi mipachasyu, sachin mail-an na katuttuwaan na pammatiyu. Tan ilanyu, uray falituk wi para kay ta annay luta, maapuyan tapnu mail-an na kinafalitukna. Ad napatpatog na pammatiyu nu falituk, ad na mapalikatan ako ta likat sachin mail-an na katuttuwaana. Ad kapu ta tuttuway pammatiyu, siyan machayaw-ayu ya mipangatuayu ko ta mangulinan Jesu Cristu. ⁸Ad à Jesu Cristu, uray nu chaanyu pu ilan à siya, ay-ayatonyu ko kà siya, ad uray foon pù ilanyù siya ta sana, mamatiayun siya. Siyan amod na lagsakyu wi maid miyisuwana. ⁹Tan na lisortan na pammatiyu masaraknifanyu wi sachin pangkop na namatiyanyun Cristu.

¹⁰Ad chachi profetas Apudyus ta awi, uray nu chichan nangifakà mipangkop ta masaraknifantau, innonongnongcha inuna inachar-achar na mipangkop ta annay masaraknifan ta maaawwatancha achichaot ifakan mangadchan Apudyus an chiayu. ¹¹Inanaanapcha nu sinun ustuy timpun na màwaana ya in-inon akon milasinana. Tan na Ispiritun Cristu wi iningkaw an chicha, impaakammunan mapalikatan Cristu wi siyan ifaun Apudyus ya uray akon michayawana. ¹²Sachi ad nipaakammu kon chicha wi foon pù timpuchan màwaana tan màwa ta annayay timputau. Ad tuttuway nàwan chiayu ta sana tan sachin fokas na Mamfaruy Chamag wi chingngoryu ta nangitudtuchuwan chachi takuy finadngan na Ispiritun Apudyus wi siyan nifaun ad asnay luta wi narpud langit. Ad nu mafalin, uray chachi aangehes pioncha koy mangachar ta mipangkop ta anchanayay fanag.

Na Mamfaruwon Apudyus Wi Mafiyakan

Rom 12; 1 Cor 3:16-17

¹³Siyan chaachaanyu ta somsomòyu, ya man-annad-ayu ko. Ya oognanyu kan namnamaontau wi mamfaruwon Apudyus an chitau ta mangulinan Jesu Cristu. ¹⁴An-ananà chiayun Apudyus, siyan masapur patkonyù siya wi achiyu parufusan na maawisan na somsomòyu wi asin mangwa ta chachi lawing wi piniyayu iningwa ta chaanyu pù nangakammuwan ta katuttuwaan. ¹⁵Ad na oyyoonyu kuma afus na mamfaruwon Apudyus tan sikud wi mamfarù Apudyus wi namili an chiayu. ¹⁶Tan niyug-is ta ukud Apudyus wi, “Maid pu fasur-u, ad surutonà kuma.”

¹⁷Siya awakanyù Apudyus à Amayu ta malluwaruwanyun siya, siyan masapur iyafainyù siya ta sanay mafiyakanyud asnay luta, tan maid laksikona ta manguisana ta atakutaku tan adchona ta waschi osa na miyunud wi iningwana. ¹⁸Tan akammuyu kon kinapatog na fayad na nasaraknifanyu ta chachi achawiyen wi tinawidyu ta aappuyu wi maid ifachangnan chiayu. Ad na insubfutnan chiayu, foon à pilak winnu falituk wi màway mafaliwan na kinapatogcha, ¹⁹tan na insubfutna, apatkan wi charan Cristu wi nifùfù ta natayana. À siya, isù pannilu wi maid purus lufiktuna wi ichatunchan Apudyus, tan maid pun osà fasurna. ²⁰Nanipud ta chaampunan na lufung màwaan, simsim mò Apudyus wi sachin màwa, ad nàwa ta sanay timputau à fumaruwantau losan. ²¹Ad kapu ta iningwan Jesu Cristu, piyaronyù Apudyus wi nangipaulin siya nanaku ta natayana, ya nangipachayaw akon siya. Ad siyan pangkop na pammatiyun Apudyus ya namnamayu kon siya.

²²Ad ako, kapu ta namtokanyu ta katuttuwaan, nacharusan na somsomòyu wi sachin puun na ustuy mangay-ayatanyu ta susunudyuy mamati. Siyan na ifakà, papigsaonyun man-asiay-ayatanyu ta losani

somsomòyu wi foon pu kà tupòyu, ²³tan na namatinyanu ta ukud Apudyus, wi mannaynayuni katuttuwaan ya asififiyag, asin-ayu niyanà, ngim foon pù isun na niyanaan na taku wi matoy, tan niyanàayu an Apudyus wi achi pu matmatoy à ing-ingkana. ²⁴Isun na niyug-is wi ukudna, wi anana,

“Na losani taku, isucha kà charus wi mallasù maryaw ad natoy, ad na kinafarucha ko, isun yakà tabfà na charus, wi nu maryaw na charus, mayakayag akon tabfàna ad maid.

²⁵Ngim na inukud Apudyus, sachin iingkaw à ing-ingkana.”
Ad na sachi ukud Apudyus, siyan Mamfaruy Chamag wi nipanggor an chiayu.

Na Niyalikan Jesu Cristù Fatu Wi Asififiyag

Mat 21:42; Rom 9:33; 10:11; 1 Cor 3:10-17

2 ¹Siyan, kapu ta niyanàayun Apudyus masapur iwarangyun losani lawing. Siyan achi pu kuma mafalin wi awad na turtulli ya ag-akinfaru an chiayu ya uray akon apos ya lawingi ug-ugku ta asintatakuyu. ²Tan na oyyoonyu kuma, isun na maryachan na àianà wi sumusususu, siyan isun kuman maryachanyu wi mangad-achar ta ukud Apudyus à pumigsaan na pammatiyu ingkanà mitapiyanyun siya ta anungus na padcha, ³tan nar-usyu linina na kinafarun Apudyus.

⁴Siyan adchonyun long-agyun Apu Jesu Cristu wi puun na mannaynayuni fiyag. Ad na miyalikana, siyan isun na fatu wi inwalin na mantuping tan maid silfina, ngim piniliyan Apudyus à apatkan tan siyan mamon-ad. ⁵Siyan kapu ta tinakun Apudyus chiayu, adchonyun long-agyun siyà isù fatu wi mausar ta mangwaana ta foroyrà machayawana. Ad namfalinon ako Apudyus chiayù isù pachi wi mansilfin siya wi na ichatunyun siyan yaman ya chayaw. Ad akseptaron ako Apudyus na sachi oyyoonyu, kapu ta iningwan Jesu Cristu. ⁶Tan na niyug-is wi ukud Apudyus mipangkop an Jesu Cristu, anana,

“Awad na piniliyà wi iparoswà ad Sion wi siyan isù apatkani fatu tan siyan mimon-ad. Ad sinumani mamatin siya, maid mifafainanà ing-ingkana.”

⁷An chiayuy mamati, isag napatog na sachi naawakan à fatu. Ngim na chachi achi pu mamati, safali, tan chichan tummuttuwaan na sachi niyug-is wi anana,

“Na fatu wi inwalin chachi mangkaob ta foroy, wi ananchay maid silfina, sachin namfalin apatkan wi namon-ad.”

⁸Ad na osa koy niyug-is, anana,

“Sana kon fatuy misufuan na takù milus-ufancha.”

Ngim na misufuancha, achicha pu mamati ta ukud Apudyus, wi sachin màwan chicha.

⁹Ngim chitau, chitaun pilliyan Ali wi Apudyus à man-anàna ya mampachina wi mansilfin siya. Ad chinarusana kò chitaù milasinantau ta chachi uchum à mantakuna. Siyan chitau wi sikuchi iningkaw ta pangot ta chamu, inatunna chitau ta kaskaschaaw wi lawagna, ta chitaun mangiwarawag ta kinafarun na iningwanay machaychayaw.

¹⁰Na sin-arkawan, foon pù takun Apudyus chitau, ad maid pu ko akammutau ta sayaawna. Ngim na sana wi nantakunà chitau, inakammutau kon sayaawna.

Na Oyyoon Wi Mansilfi An Apudyus

Rom 13:1-7; Tito 3:1-11

¹¹Susunud, isutaù fisita wi foon à manakus ta annay luta tan langit na ustuy fumroyantau! Siyan masapur achiyu oyyoon na lawing wi sikuchi pipion na long-ag tan chichan manachail ta pammatitau. ¹²Ya laramanyun oyyoonyu ta takuy achi pu mamati ta uray nu ipafasurchan lawing an chiayu, nu mamàilan mamfaru wi oyyoonyu, sachin mapilitancha wi manayaw an Apudyus ta umaliyana manguisan ta atakutaku.

¹³À machayawan Apu Jesu Cristu, masapur patkontau kon losani manturay. Siyan masapur patkonyun angatuwani turay, ¹⁴ya uray akon chachi fifinnachur wi piniyarnà manusa ta chachi mangwà lawing ya manayaw ako ta chachi mangwa ta ustu.

¹⁵Tan na pion Apudyus siya kay oyyoonyun mamfaru à kuminoan chachi man-ukuukud à lawing wi maid akammuchan Apudyus. ¹⁶Inaan Apudyus na kinasaniluyu ta fasur maid nginsanilun chiayu. Ngim achiyu ko mallasunchi mangwaanyu ta sinumani lawing, ngim ipailayu ta mafiyakanyu wi chiayun sanilun Apudyus ta mangwaanyu ta pion. ¹⁷Masapur lispituwonyun losani taku, ya ay-ayatonyun losani susunudyuy mamati. Ya masapur iyafainyù Apudyus, ya lispituwonyu kon turayyu.

Turachonyun Kinaanus Cristu Ta Nampalikatana

Ef 6:5-8; Col 3:22-25; 1 Juan 3:13-18

¹⁸Chiayuy sasannilu, masapur patkonyun ifakan na ap-apuyu ya lispituwonyu ko chicha wi foon pu kà afus na ap-apu wi naanus ya mansayaaw tan uray akon chachi nan-auyung. ¹⁹Tan mamfaruwon Apudyus na takuy mangan-anus ta mapalikatana uray foon à orognay mapalikatan, wi na mangan-anusana mipakapu kay ta mammammoanan Apudyus. ²⁰Tan maid pu takù machayaw kapu ta nanganusana ta napalikatana nu tuttuway nangwà lawing. Ngim uray nu oyyoonyun ustu ya palikatan chiayu, nu anusanyu sachin mamfaruwon Apudyus an chiayu. ²¹Tan sachin nangayakan Apudyus an chiayuy mamati wi anusanyun liglikat. Tan uray à Cristu, inan-anusanay napalikatan

mipakapun chiayu ad siyan impailanan manurachanyu ta nangan-anusana. ²²Tan à Cristu, maid purus fasurna, ya maid inug-ugkudnà turtulli. ²³Ad na sachi koy nanging-insurtuwanchan siya maid pu ko insongsongfatnà lawing. Ad na namarpalikatancha kon siya foon pu kò sinufalitana tan siya kay piniyarnà Apudyus wi nalimpiw wi Kuis. ²⁴À Cristu, finuudnan losani fasurtau ta natayana ta kros ta awad in-inontauy mamagpag ta fumasurantau ya ta makàwatau ko ta sinuy mamfaruwona. Tan na nasukatana, sachin nangipafaruwan Apudyus an chitau. ²⁵Tan na chamu, isutaù natarà wi pannilu. Ngim na sana, inyulin chitau an Jesu Cristu wi siyan Pastortau ya mangayyuwan an chiayu.

Na Tudtuchun Pedro Ta Man-asawa
Ef 5:21-33; Col 3:12-19; 1 Tim 2:8-15

3 ¹An chiayu koy naasaw-an wi fubfufai, masapur ipafafayun long-agyu ta aassawayu ta nu kaspangalikan awad na uchum an chichà chaan pu mamati ta ukud Apudyus, mamaticha nin nu ilanchan mamfaruy achawiyanyu. Siyan foon à masapur na manudtuchuwanyun chicha, ²tan iillanchan kinafarun na achawiyanyu ya pinaglisipituyu, ad sachin maawisanha. ³Ya foon pu kò mangigkaanyu ta ang-angkayun mangipaila ta kinamagkityuy fubfufai, ya uray akon chachi manakaysayanyu ta fuùyu. ⁴Tan na mangipaila ta tuttuway kinamagkityu siyan mangimanmananyu ta oy-oyyoonyu wi isun na anusyu ya annadyu, tan sachin mannaynayuni kinafaru wi patkan Apudyus. ⁵Ad sachi kon iningwan chachi namati wi fubfufai ta awi ta mangipail-ancha ta kinamagkitcha, tan pinatichà Apudyus ad impafafachan long-agcha ta aassawacha. ⁶Isun Sara, wi pintognà Abraham wi asawana ad inawakanà siyà ap-apuna. Siyan uray chiayu ta sana, mialig-ayù kanà Sara nu oyyoonyun ustu ya foon à maanogyat-ayu.

⁷Ad isuna kon chiayuy naasaw-an wi lallarai. Tan masapur ko wi ayyuwananyun aassawayu ya man-anus-ayu ya maawatanyu kuman kakangay na fufai, tan naos-oschor-ayu nu chicha. Ya masapur ko wi lisipituwonyu chicha tan makauwacha ko ta mannaynayuni fiyag. Amaschin oyyoonyu ta maid mataktakan na luwaruyun Apudyus.

Oyyoonyun Ustu Uray Mapalikatanta
1 Cor 6:1-11; 1 Ped 4:12-16

⁸Na uchumi ifakà an chiayuy mamati, amasna: masapur mantitimpuyukonyun somsomòyu wi isuayù mismuy mansusunud wi man-asiay-ayat ya man-asisayaaw. Ya masapur wi waschi osa ipafafanan long-agna ta furunna. ⁹Ad nu awad mangwà lawing an chiayu, achiyu sufalitan à lawing. Ya isun akon ifakachan chiayuy lawing, achiyu

ko songfatan à lawing. Ta na oyyoonyu, sufalitanyu chichà mamfaru, tan sachin namiliyan Apudyus an chiayu, ta oyyoonyun mamfaru à manawichanyu ko ta mamfaru. ¹⁰Na sachi niyug-is wi ukudna, anana, “Sinumani maryad wi mamfarun mafiyakana ya maryad akoy lumagsak, masapur achina pu parufusan na tupòna wi man-ukud à lawing ya achi pu ko manturtulli.

¹¹Ya masapur man-awichanan lawing ta mamfarun sakungona, ya ipapatina ko wi manganap ta ustuy pinagfurfurunna ta uchum.

¹²Tan à Apudyus, ayyuwananan sinumani mangwa ta mamfaru ya chochongronan luwarucha. Ngim kuraonan losani mangwa ta lawing.”

¹³Maid mallawinganchan chiayu nu ipapatiyu wi mangwa ta ustu. ¹⁴Ngim nu kaspangalikan palikatan chiayu, uray mamfarun oyyoonyu, lumagragasak-ayu ko kay! Achiayu umogyat ta sinuman ya achiayu machanakan, ¹⁵ta siya kay oognanyun nangapuwanyun Cristu ya iyafainyù siya. Ya makasakanaayu ko wi manongfat ta sinumani mangimus mipangkop ta pammatiyu. ¹⁶Ngim masapur am-ammaanyù mail-an na lispituyun chicha. Ya an-annachanyu ko ta maid mitatarù lawing ta somsomòyu. Tan nu amaschi, mafain chachi mangifakà lawing ta mamfaruy oyyoonyu mipakapu ta pammatiyun Cristu. ¹⁷Tan un-unnoy nu mapalikatantau ta mangwaantau ta mamfaru, nu sachin pion Apudyus, nu mapalikatantau kapu ta mangwaantau ta lawing. ¹⁸Isun Jesu Cristu wi maid purus fasurna, ngim mipakapun chitauy managfasur, naparpalikatan ingkanaan natayanà namayachana ta fasurtau. Ad umanay na sachì ing-ingkanà mangiyayanan chitaun Apudyus. Ngim uray pinatoychan long-agna, natattaku met na alichodwana. ¹⁹Ad na alichodwana, ummoy nantudtuchu ta chachi nifafarud wi alichodwan ²⁰na chachi nan-ootoy ta awi wi chichan chachi achi pu mamatin Apudyus ta timpun Noe. Inuullay Apudyus na mamatyancha ta unog na sachi timpun na nangwaan Noe ta papur, ngim na afusi nasarakhnifan yakay ta sachi timpuy nalitapan na luta warucha kay. ²¹Ad na miyalikan na nasarakhnifancha ta chanum, isun na funyag wi mangipaila ta masarakhnifantau ta manguisan Apudyus. Ngim foon pù maurasan na kaisaw na long-ag na ukuchona à makasarakhnib an chitau, tan na manchawatantau an Apudyus ta urasanan fasurtau. Tan na tummuttuwaan na masarakhnifantau siyan ummuliyan Jesu Cristu natakuwan ta natayana. ²²Ad ummuli pù Jesu Cristu nataku, ummod langit wi awachana ta sana ta apot ta machiwawan Apudyus iturayanan losani aangheles ya losani turay ya losan akoy mannakafalin wi nailangitan.

Na Puntus Na Likat

2 Cor 5:14-21

4 ¹À Cristu, napalikatan ta sachi nafiyakana ad asnay luta, siyan uray chiayu, masapur papigsaonyu kon somsomòyu wi isun na

pinagsomsomòna tan amaschi kon màwan chiayu. Tan na mapalikatan na long-ag, sachin maaanan na maryachan wi fumasur. ²Siyan nanipud ta sana ya ingkanà matayanyu, masapur ipapatiyu wi mangwa ta pion Apudyus wi foon pù sikuchi maryachan na long-ag ta lawing. ³Foon pu kumà turachonyun oy-oyyoon chachi maid pammatina wi isun na iningwayu ta sin-arkawan ta chaanyu pu mamatiyan. Tan na sachi, makaààwaayu ya mansallisallimong ya manlukuruku wi maid linausanyu ta lawingi pipion na long-ag. Ya afafain akon iningwayu wi nanayaw ta sinan-Apudyus. ⁴Ngim na sana, maschaaw na chachi chamuy fufurunyu kapu ta nangiwaranganyuy mitapin chicha ta mangwaancha ta amaschi. Siyan sachin manginsurtuwanchan chiayu. ⁵Ngim achifali tan chumatong na padchay masapur songfatanchan Apudyus na losani oy-oyyooncha, tan à Apudyus, nakasakana wi manguis ta losani taku wi uray na natoy ya uray na chaan pun. ⁶Siyan sachi kon nipagngoran na Mamfaruy Chamag ta chachi nanattoy, ta uray nu natoy na long-agcha wi sachin nitawid ta losani taku kapu ta fasur, mafalin wi maatod an chichan mannaynayuni mafiyakan wi isun na mafiyakan Apudyus.

Na Mangwaan Ta Nipiyar An Chitau
Rom 12:3-13; 1 Cor 12:4-11; Ef 4:11-16

⁷Machanchanin mapagpakan na losan siyan masapur imanmanyun oyyoonyu ya man-annad-ayu ta maid manaktak ta malluwaruwanyu. ⁸Ad na patkanyu kuma, masapur isag-ayu man-asiay-ayat, tan na mangay-ayatan ta furun, sachin foon à mamammoan ta fumasurana. ⁹Ya ipaingsayu kuma wi mammangili wi maid ngumuynguytungut an chiayu. ¹⁰Ad kapu ta waschi osa awad na innadchon Apudyus à karobfongana wi maiturung ta fufurunna, siyan masapur kuma wi mapipiyyar wi mangusar ta sachi à maturungan na uchum. ¹¹Siyan na naadchan à karobfongana wi mantudtuchu, masapur itudtuchunan inug-ugku Apudyus. Ad na naadchan à karobfongana wi fumachang, masapur ko fumachafachang à patingkan na karobfongan wi innadchon Apudyus an siya. Amaschin màwa, ta na losani màwa machaychayaw à Apudyus mipakapun Jesu Cristu. Ta Apudyus na machaychayaw ya annan mannakafalinà ing-ingkana. Amen.

Mapalikatan Na Mamati
Rom 8:17-30; 1 Cor 4:10-16; 6:1-11; 2 Tim 3:12-17

¹²Fufurun-u wi ay-ayatò, achiayu maschaaw ta amod wi mapalikatanyu, tan amaschin màwa ta losani mamatin Apudyus à mail-an na katuttuwaan na pammatiyu. ¹³Tan na oyyoonyu kuma, lagragsakonyun makalikatanyu ta napalikatan Cristu, tan na miparangan na machayawana sin-umisag na makaragragsakanyun siya. ¹⁴Siyan

lumagsak-ayu nu insurtuwon chiayu kapu ta summurutanyun siya, tan sachin mangipaila wi awad na machaychayaw wi Ispiritun Apudyus an chiayu. ¹⁵Ngim masapur an-annachanyu ta nu mapalikatan-ayu, foon pu kumà kapu ta mangwaanyu ta lawing wi isun na pumatoy ya man-akaw ya makafiyang ta foon à fiyangna. ¹⁶Ngim nu kaspangalikan palikatan chiayu kapu ta namatiyanyun Cristu, achiayu mafain ngim manyaman-ayun Apudyus kapu ta niyamunganyun siya.

¹⁷Chummatong na timpuy mangilukiyan Apudyus wi manguis ta taku, wi na oyyoona, mamanguwonan takuna. Ad nu uray chitauy mamati kuisona, sin-umamod na màwa ta chachi achi pu mamati ta Mamfaruy Chamag wi narpun siya! ¹⁸Tan awad na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana,

“Nu nalikat na masaraknifan na mamfaruy taku, sin-umamod na màwa ta chachi mangwà lawing wi maid somsomòchan Apudyus!”

¹⁹Siyan chiayuy maparpalikatan kapu ta sachin pion Apudyus, ipapatiyuy mangwa ta ustu ya ipurangyu kon long-agyun Apudyus wi kattoi mapipiyar, tan siyan nangwan chitau.

Na Tutdunchun Pedro Ta Mangipangpangu

Fili 2:1-18

5 ¹Annaya kon tudtuchù an chiayuy mangipangpangu ta mamatid asnat. Ya karobfongà wi manudtuchun chiayu tan saoni sunudyu, wi osay mangipangpangu ko, innilà na napalikatan Cristu, ad ako, milàamà ako ta machayawana wi miparangana. Siyan na itudtuchù an chiayu, ²masapur ayyuwananyun chachi mamati wi ipangpangyuy wi isù pannilun Apudyus, wi na mangwaanyu ta fiyangyu, foon kumà masapur maipapilit-ayu ngim mipakapu kay ta ayatyu. Ad ako, foon pu kumà pilak na pangkopyu ngim kapu kay ta pionyuy mansilfin Apudyus. ³Ya achiayu ko mammancharmanchar ta chachi nipiyan an chiayu, ta siya oyyoonyun long-agyù ustuy turachoncha. ⁴Amaschin oyyoonyu ta nu mangulin à Apu Jesus wi isù Angatuwani Pastor, adchonon napatog wi kunkunayu wi machaychayaw ya mannaynayun.

⁵Ad na tudtuchù akon chiayuy fabfafaru, masapur ifafayun somsomòyu ta chachi ummun-una nu chiayu. Ya masapur ko wi waschi osa ipafafanan long-agna ta furunna kanayun, tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, “Kuraon Apudyus na mangipangatu ta long-agna, ngim farfaruwonan mangipafafa ta long-agna.” ⁶Siyan mampafafaayun Apudyus wi mannakafalin ta ikadna wi mangipangatu an chiayu nu chumtong na ustuy timpuna. ⁷Ya ipiaryun losani problemayun siya tan siyan mangay-ayuwana an chiayu.

⁸Mansasagkanaayu kuma ya man-annad-ayu, tan na afusuryu wi Satan, isù layun wi nafangit ya mallifalifas wi man-inap à anona,

tan pionay manachail an chitau. ⁹Siyan papigsaonyun pammatiyu ta umislayu ta iyawisna. Tan akammuyu wi na losani susunudyuy mamati ta arutaruta, man-iisun maliglikatancha wi isun akon liglikatyu. ¹⁰Ngim foon pù iingkaw na malikatanyu, tan à Apudyus wi masmasayaaw, fadnganà chiayu ya pafaruwona ya papigsaonan pammatiyu ta achiayu pu maafak an Satan. Tan à Apudyus siyan namilin chiayù mitapi ta mannaynayuni machayawana kapu ta niyamunganyun Cristu. ¹¹Siyan machaychayaw à ing-ingkana wi maid mapagpakan na mannakafalinna. Amen!

Na Nampakumustaan Pedro Ta Taku

¹²Na annay aiti surat-un chiayu, impaiyug-is-un Silas wi ifilang-ù napipiyyar wi sunud. Ad na kakarà wi manurat an chiayu, masorkag kuman somsomòyu ya mangiyistikuwà ta katuttuwaan wi fachang Apudyus ya sayaawna. Siyan oognanyu chachi.

¹³Na anchanayay mamatid asnay ili wi isù Babilonia, wi chinutukan ako Apudyus à mantakuna, losancha pakumustaon à chiayud asnat. Ya uray akò Marcos wi ifilang-ù anàu, pakumustaona kò chiayu. ¹⁴Man-asipailaayuy mansusunud ta ayatyu.

Iluwarù ta farfaruwon Apudyus na somsomòyu losan wi mamatin Cristu.

Na Niyagway Surat Pedro

1 ¹Saon à Simon Pedro wi osay apostoles Jesu Cristu wi mansilfin siya.

Annayan surat-un chiayu losan wi mamati, wi kapu ta kinanongnong Jesu Cristu wi Apudyustau wi nanaraknib an chitau, naatod an chiayun pammatiyu wi isun akon pammatini.

²Umad-achu kuman mafadngantau ya fumaruwan na somsomòtau kapu ta naawatantaun mipangkop an Apudyus ya Jesus wi Aputau.

Na Oyyoon Na Mamati

Gal 5:22-25

³À Apudyus, kapu ta mannakafalinna innadchonon chitaun losani masapurtau wi mangwa ta losani piona ta annay mafiyakantau. Ya awad akon karobfongantau wi mangwa tan akammutau Jesu Cristu wi nangayag an chitau makafingay ta kinachayawna ya kinafaruna. ⁴Ad na nangadchan Apudyus ta chachi napatpatog ya man-afaruy impustanan chitau, mafalini makauwatau ta sachi nikakangay an siya, ya ta awad ako mangar-antau ta karobfongan wi mangilisi ta chachi lawing wi pipion na long-ag wi manachail ta taku. ⁵Siyan kapu ta sachin iningwan Apudyus an chitau, achitau pu kay mat-op ta namatiyantau, tan masapur ipapatitau wi mangwa ta ustuy achawiyen ta annay mamatiyantau. Ad kapu ta achitau pu ko mat-op ta kinafarun na oyyoontau, masapur ko wi ipapatitau mangachar ta ukud Apudyus ta maawatantaun mipangkop an siya. ⁶Ad achitau pu ko mat-op ta sachi, tan masapur koy tingnilon na long-ag. Ad achitau pu ko mat-op ta annad, tan masapur kon anus ta anusantaun sinumani likattau. Ad achitau pu ko mat-op ta anus, ta turachontau kon nikakangay an Apudyus. ⁷Ya foon pu kò umanay chachi, tan masapur koy ifilangtaun losani mamati susunudtau ta mangay-ayatantaun chicha. Ad foon pu kò afuschi, ta ipapatitau koy mangipaila ta ayattau ta uray sinuy taku. ⁸Siyan nu wachawad chachin chitau, pumigpiga ya umachun fungan na namatiyantaun Aputauy Jesu Cristu. ⁹Ngim sinumani mangwanan wi mamati ngim achina pu patkon chachi, isù nakurap tan naliwatana wi nacharusan na fasurna ta laus.

¹⁰ Siyan, susunud, ipapatitau wi mangwa ta pion Apudyus ta awad tumuttuwaan na namiliyanan chitau. Tan nu oyyoontau chachi, kapilitani achi pu miyafut na pammatitaun siyà ing-ingkana. ¹¹ Ad pipion ako Apudyus wi mangiparnò an chitau ta mitapitau ta mannaynayuni Manturayan Aputauy Jesu Cristu wi nanaranknib an chitau.

¹² Kanayun-u ipaspasmò na anchanayan chiayu, uray inaagkammuyu ya uray nimuran katuttuwaan an chiayu, ¹³ tan na somsomòu, ustu met nu ipasmopasmòun chiayu ta sanay atattakù. ¹⁴ Tan akammù wi chanchanin matayà tan sachin imfafagkan Aputauy Jesu Cristu wi màwan saon. ¹⁵ Siyan pachasò ta mampatingkaan na karobfongà wi mangifaka ta amaschin chiayu ta uray nu matoyà kanayunyu sosom-on.

Istikuwanchan Kinachayaw Cristu

Mat 17:1-8; 1 Juan 1:1-4

¹⁶ Na losani intudtuchunin chiayu mipangkop ta mannakafalin na Aputauy Jesu Cristu ya mangulinana, foon pu kà ining-ingwan na taku, tan innilan na atanin sachi summilingan na kinaapudyusna. ¹⁷ Tan iniingkaw-ani ta sachi nangipachayawan Apudyus wi Amanan siya, wi sachin nangipail-ana ta kinangatuna. Ad chingngorni kon imfakan na sachi Angatuwan wi Apudyus ta nangifag-ana wi, “Sanan ay-ayatoì anàu wi mangay-ayu an saon!” ¹⁸ Kattoi chingngornin sachi wi kinga wi narpud langit ta sachi timpuy iningkawannin Cristu ta sachi filig wi ananchay naapudyusan.

¹⁹ Siyan kapu ta sachi chingngorni ya innilani, ummisag na nanikurachuwanni ta katuttuwaan na inyug-is chachi profetas ta awi mipangkop an Jesu Cristu. Siyan mamfaru nu asikasuwonyu kon chachi inyug-ischa, tan chichan isù silaw wi manisillaw ta pangot ingkanà mafikatan na Padcha ya lumoswaan na amfikaton, wi na miyalikan na sachi, mangulinan Jesu Cristu. ²⁰ Ngim kattoi masapur maawatanyu wi maid pu takù mafalini maawatanan pion na farangnay niyug-is wi ukud Apudyus wi ifaka nu foon pù ipakaawat na Ispiritun Apudyus an siya. ²¹ Tan na losani niyug-is wi ukud Apudyus, maid pun narpu ta somsomò na taku tan narpuchan Apudyus, wi intudtuchun na Ispirituna ta nangiyug-isan chachi profetas.

Chachi Akinsusuru

1 Tim 1:3-11; 4:1-5; 6:3-10; 2 Tim 4:3-5; Juda 8-13

2 ¹ Ad iningkaw na uchumi sinanprofetas ta awi wi namparang wi mangwanan wi profetascha nun Apudyus. Ad amaschi ko ta sana, tan lumoswa kon uchumi akinsusuru wi itudtuchuchan chumachail wi foon à katuttuwaan. Ad achicha pu awaton à Jesu Cristu Apucha wi siyan nanubfut an chitau, ad sachin mangawatancha ta machanatong

wi machusaancha. ²Ngim uray amaschi, achun sumurut an chicha wi makàwa ko ta chachi lawingi oyyooncha. Ad mipakapun chicha, achun man-ukud à lawing ta katuttuwaan mipangkop an Jesu Cristu. ³Ad kapu ko ta mangkamkamcha, maid achicha ipachatù itudtuchuchan chiayù mangar-anchà pilak. Ngim nar-us nifafagkan machusaancha ya nafayaki insasagkanan Apudyus na sachi.

⁴Machuchusacha, tan sosom-onyu, wi uray chachi aangheles wi fummasur ta isag awi, foon à pinakawan Apudyus chicha ngim imfalluna chichad infierno wi nakachilaancha ta sachi fulingotan à manguullayanha ta sachi Padchay Manguisan Apudyus ta losan. ⁵Ya uray akon chachi isag lawingi taku ta awi ta timpun Noe, foon pu kò pinakawan Apudyus chicha ta fummasuranha, tan linitapnan luta ad naanudcha losan. Siyan afus yakan warù nasaraknifan wi cha Noe wi simfaryan, tan à Noe siya kan nangitudtuchu ta mamfaruwon Apudyus. ⁶Ad isuna kon nàwa ta chachi ili wi Sodom ya Gomorra wi singkob Apudyus ta nanusaana ta fafsasur na losani takud aschi, ad amaschin ingwan Apudyus ta awad mangisamparana ta machusaan na losani achi pu mamatin siya. ⁷Ngim na nanogkana ta chachi ili, sinaraknifanà Lot tan siyan mamfaruy taku wi lawing na somsomònay nangiila ta amochi linuruku wi ining-ingwan chachi kailiyana. ⁸À Lot, nakaili kon chicha, ad finikati malifulifuk na somsomòna kapu ta lawingi oyyooncha wi iillana ya chongchongrona. ⁹Siyan na iningwan Apudyus an chicha losan, sachin manuttuwaantau wi akammunay manaraknib ta takuy mangapudyus ta sinumani malikatanha, ya akammuna koy mangisakana ta machusaan na takuy achi pu mamati ta marungayi anungus na padcha wi Manguisana ta losan, ¹⁰sinchumallun chusan na chachi niluwami manurut ta pipion na long-agcha ya natangsit wi maid lispituwoncha.

Chachi akinsusuru, natangsitcha ya naturod wi mallastug ya maid lispitucha ta uray chachi machaychayaw ad langit wi awad na mannakafalinha. ¹¹Ngim chachi aangheles wi isag chakchakor na karobfongancha nu chachi akinsusuru, maid ifakachà kafasuranhan Apudyus. ¹²Ngim chachi akinsusuru, isuchà kaog-ogyati atap wi ayam wi niyanàchà machòmaan ya mapatoy. Ya maid purus faincha, ya sinumani achicha pu maawatan sachin insurtuwoncha. Siyan na mamfanakanha, mifallucha ¹³à mangchasanha ta kaog-ogyati manlikatanha tan sachin ing-ingwacha. À chicha, kankanasonchay mangwa ta uray sinuy afafain wi pipion na long-agcha, uray arkaw winnu sangwanan na taku. Siya oyyoonchan mifafainanyu nu miyamungcha wi makaan an chiayu, ad kankanasoncha kon manurtulliyanchan chiayu. ¹⁴Ad nu ilanchan fubfufai maid safalì somsom-oncha nu achi afus na mangar-anhan chicha tan foon pù mat-opchay fumasurfasur. Ya naraingcha

koy mangawis ta chachi narakan maawisanha. Ya nimumuran kamkam ta somsomòcha. Siyan chuchussaon Apudyus chicha! ¹⁵Inwarangchan ustuy mapati ad safali kon tinun-udcha ingkanà maid mapuutancha ta ustu. Siyan isuchà Balaam wi anà Beor ta awi, wi uray sinumani lawing iningwana ta awad aranà pilak. ¹⁶Ngim pinakingan Apudyus na afayuna wi nangomor an siya, ad sachin nangiwarangana wi nangwa ta sachi kinarukuna.

¹⁷Miyalig na chachi akinsusuru ta nadchù wi fufun, ya isucha kò mifalifali wi lifuu wi maid pu silfina tan maid pun uchanna. Siyan insasagkanan Apudyus na machusaancha ta lukar wi isag afulingotan. ¹⁸Siya ipaspas-archa kon ug-ugkuchoncha wi maid pun ifachangna. Ad na kinasilibcha ko, siya usaronchan lawingi pipion na long-ag à mangawischa ta chachi malluki mangiwarang ta fumasuranha tapnu mangulincha ta sachi inwarangcha. ¹⁹Tan siya itudtuchuchan uray sinumani mitapin chicha miparufuscha nu wi mangwa ta sinuy pipion na long-agcha. Ngim na katuttuwaana, chicha kon sanilun na lawing, tan achicha pu makaiwarang ta sachi illuwam na long-agcha wi manachail an chicha. Tan tuttuway sinumani oy-oyyoon wi achi pu maiwarang, sachi kon nginsanilun siya. ²⁰Sinumani takuy namatin Aputauy Jesu Cristu wi Sumaraknib ad inwarangnan chachi lawing wi manachail ta taku, ad inulina kon sachi inwarangna, sin-umamod na kinarawingna nu chamuna. ²¹Nu naawatanan mamfaruwon Apudyus, ya sin-aitan ad nan-awichanan sachi nitudtuchun siya, un-unnoy nu foon pu kumà naawatana. ²²Siyan tumuttuwaan na sachi mifaka wi ananchay, “Na asu, asinna anon na inyutana; ad na naamos wi forò, asin malludludchurud ta piyò.”

Na Nipusta Ta Mangulinan Apu Jesus

Apost 1:11; 1 Tes 5:1-11; Heb 9:28

3 ¹Fufurun-u wi ay-ayatò, annayan pigwan na surat-un chiayu. Na pangkop-uy mangisurat ta chuway surat, ipasasmòu kuman chiayun chachi nar-usyu inachar ta mimura kuma ta somsomòyu. ²Tan piò wi achiyu pu maliwatan na intudtuchun chachi profetas Apudyus ta awi ya chachi filin Apu Jesu Cristu, wi Sumaraknib, wi intudtuchun chachi apostolesnan chiayu. ³Ad masapur koy maawatanyu wi nu chanchani chumtong na anungus na padcha, lumoswan uchumi taku wi maid safali mammanchar an chicha nu achi afus na pipion na long-agcha. Ad am-amangoncha kò chiayu wi anani, ⁴“Annat, amin! Foon ayà impustanay mangulin? Ad sinun awachana? Nanipud ta timpun na iyaawi, ya uray ingkana ta sana, issiyan asinchuwan wi isun akon chamchamun na annay luta!” ⁵Chachi man-ukud à amaschi, am-amchonchay achi pu mamati ta sachi iningwan Apudyus ta chamchamu

wi nan-ukud yakay ad nàwan langit ya annay luta. Tan inyukudnay nangwa ta annay luta wi chanum na inyusarna ya chanum akon nanakuna ta losani nataku. ⁶Ad chanum akon nanlitap wi nanachail losan ta annay luta ta nanusaana ta taku. ⁷Ad isuna kon sana, tan inukud Apudyus wi nar-usna insasagkanan langit ya luta wi asin machachail. Ad apuy na usarona wi manachail à manguisana ya manusaana an chichay achi pu mamatin siya.

⁸Fufurun-uy ay-ayatò, achiyu kuma maliwatan wi na somsomò Apudyus, man-isuwonan osay padcha ta sillifuy tawon! Ad na sillifuy tawon, isù osa kay padcha an Apudyus. ⁹Siyan foon pù maanù Apudyus wi mangwa ta imfakana wi siyan mammammoan na uchum. Tan an-anusanay manguullay ta mamfafawiyen na takù mansakungancha kuman siya, tan lawingonay mifallun uray os-osàan, tan siya pionan mamfafawi kuman losan.

¹⁰Ngim na mangulinan Apu Jesu Cristu, foon pù maakammuwan na taku tan na miyalikana, isun na inyòoyyan na man-akaw wi foon pù maakammuwan ad chinumtong! Ad na mangulinana ko, maumas na langit wi amod na asana tan maskob losan na mailad langit ya asnay luta ya losani ingkaw, tan maumas losan.

¹¹Siyan kapu ta sachin màwa ta losani maila ta langit ya annay luta, sinun ustuy oyyoontaury mataku ta sana nù? Masapur ipapatitau kay wi manuntun-ud ta pion Apudyus wi afus à siyan man-ap-apu ta somsomòtau. ¹²Ya losan na annay man-uullayantau ta sachi Padchan Apudyus, kumakottau ko wi mangwa ta piona ta foon kumà mafayag ad chummatong. Na sachi Padcha, siyan maskofan na losani ingkaw ta langit, ad marunaw ta apuy na asinchuwan. ¹³Ngim chitau, urayontaun sachi impustan Apudyus wi faruy luta ya langit à ingkawantau wi afus na mamfarù ingkaw wi maid pu lawing.

¹⁴Siyan, fufurun, ipapatiyu wi mangwa ta pion Apudyus ta sanay manguullayanyu ta sachi Padcha, ta nu chumatong, ochasan chiayu wi nacharus ya natarnan somsomòyu wi maid nitatarù fasur. ¹⁵Ya maawatanyu kuma wi na mangiyaw-awniyan Aputau ta mangulinana ta wayaanan mamatiyan na losan à masaraknifancha, wi sachin inug-ugkud na sunudtauy Pablo ta nanuratanan chiayu, ta nangifag-ana ta intudtuchun Apudyus an siya. ¹⁶Tan sachin imfakana ta losani suratna ta nangifag-ana mipangkop ta mangulinan Jesu Cristu. Ngim awad na uchumi insuratna wi mansikab à maawatan na chachi ignorant wi mallasun maawisan na somsomòcha. Ad safaliyonchan mining na uchumi ukud Apudyus à turtulli. Ad siyan oyyoonchà machusaanchà ing-ingkana.

¹⁷Ngim chiayuy fufurun-u, nar-us nifafagkan sachi, siyan an-annachanyu ta achiayu masilifan ta sursurun na chachi arwingani taku, ta achiyu man-awichan na ustuy sursurutonyu. ¹⁸Tan na oyyoonyu

kuma, ipapatiyu wi mangachar-achar mipangkop an Jesu Cristu wi Aputau wi Sumaraknib, ta machog-achog-an akon maawatanyu mipangkop ta fachangnan chitau. Siyan afusi machaychayaw, ta sana ya à ing-ingkana! Amen.

Na Chamuy Surat Juan

Na Ukud Wi Tumaku

2 Ped 1:16-18

1 ¹Na sachi iniingkaw ta chamchamun na nàwaan na losan, wi chichingngornin ukudna ya innilani, wi innonongnongni ya inagpachanni, siyan isurat-un chiayu. Siyan nangatod an chitau ta ukud wi mampafiyag ta takù mannaynayun. ²Tan lummoswa pù siya innilani, siyan na sana istikuwanni siya ad ipaakammunin chiayun sachi wi matatakù ing-ingkana, wi siya kan nakafiyag an Apudyus ta chaampunan na luta màwaan, ad lummoswa ad nipaakammun chiani. ³Siyan na sachi innilani ya chingngorni, ipaakammuni kon chiayu ta mitapiayu kon chiani ta mantitimpuyukannin Apudyus wi Ama ya anàny Jesu Cristu. ⁴Siyan na annay manuratà an chiayu, ta maam-amod na maragsakantau.

À Apudyus Isù Silaw

Juan 1:4; 8:12; 9:5; 12:46; Rom 3:10-20

⁵Na ukud wi chingngornin Jesus, wi ipaakammuni kon chiayu, amasna: À Apudyus siyan silaw ya maid pu pangot an siya tan maid pu ait à kinarawingna. ⁶Siyan nu awad an chitaun mangwanan wi nakatimpuyug an Apudyus ngim lawing na oy-oyyoona wi miyalig à pangot, matuli tan foon à man-amfuruy na imfibfiyagna ta katuttuwaan. ⁷Ngim nu mamfarun oy-oyyoontau tan narawakantau, wi isun Apudyus wi niyalig à silaw tan pasig mamfaru, siyan mantitimpuyugtau ko ta uchumi mamati, ad na charan Jesus wi anà Apudyus, wi nifùfù ta natayana, charucharusanà chitau ta losani fasurtau.

⁸Nu anantau wi maid fasurtau, turtulliyantau kan long-agtau tan foon pù akammutaun katuttuwaan. ⁹Ngim nu ipudnutaun Apudyus na fasurtau, pakawanona ya charusanà chitau ta losani lawing wi iningwatau. Tan à siya, nalimpiw ya mapipiyyar, siyan tungparonan impustana. ¹⁰Ngim nu awad mangwanan an chitau wi maid anu fasurna, turtulliyana Apudyus, ya foon à ukudnan tungparona.

À Jesu Cristun Manàchor An Chitau

Jaime 2:14-19

2 ¹Na pangkop-u wi manurat an chiayuy an-ananàu, ta achiayu kuma fumasur. Ngim nu awad osà mamatin Jesus à nakafasur, mafalini pakawanon Apudyus tan awad na manàchor an chitau ta sangwanan Apudyus wi Ama, wi siyà Jesu Cristu wi maid fasurnà ait. ²Siyàn ustuy nangichatun ta fiyagna ta mafalini pakawanon Apudyus na fasurtau, ad foon pu kà fasurtau afus tan fasur na losani taku ko.

³Sachin manikurachuwantau wi akammutaù siya, nu siya tungtungparontaun sinuy imfilin Apudyus an chitau. ⁴Nu awad mangwanan wi akammuna nù Apudyus, ngim foon pù tungtungparonan sinuy imfilin Apudyus an chitau, manturtulli tan foon pù inawatnan katuttuwaan. ⁵Sinumani manungpar ta imfilin Apudyus, ipailanay niyustuustun ayatnan Apudyus. Na mangakammuwantau wi mititipuntaun Apudyus, amasna: ⁶sinumani mangwanan wi nitimpuyug an Apudyus, masapur turachonan achawiyàn Jesu Cristu ta iningkawanad asnay luta.

Na Adchatuy Lintog

Juan 13:34-35

⁷Susunud wi ay-ayatò, na annayay filin wi isurat-un chiayu, foon à adchachatu tan sikuchi filin wi inaagkammuyu nanipud ta chamchamun na namatiyanyu. Na sikuchi filin, awad ta ukud Apudyus wi nar-usyu chingngor. ⁸Ngim uray anantaüy sikuchi filin, adchachatun annay filin wi isurat-un chiayu, tan nanàila ta imfibfiyag Jesus ya uray an chiayu. Akammù na anna tan annay maumas na pangot ya annay larawwakan na tuttuway silaw na somsomòyu.

⁹Nu awad mangwanan wi inaagkammuna nù Apudyus, ngim isilonan sunudnay mamati, kassiyay pangot na iniingkawana uray ta sana. ¹⁰Ngim na mangay-ayat ta sunudnay mamati, ustuustun oy-oyyoona wi narawakan na somsomòna, ya maid oyyoonà makafasuran na uchum. ¹¹Ngim na mangiisil ta sunudnay mamati, pangot na ingkawana tan foon pù akammuna nu sinun ustuustu. Ad foon pù maawatanan mangiturungana ta sachi lawingi oy-oyyoona, tan ipalit na sachi isù pangot na mangakammuwana ta ustuustu.

¹²Annay manuratà an chiayuy an-ananàu, tan pinakawan Apudyus na fasuryu mipakapun Cristu. ¹³Anna koy manuratà an chiayuy aamma, tan akammuyù Jesu Cristu wi iniingkaw uray ta chaampunan na losan màwaan. Ya chiayu koy fabfafaru, anna koy manuratà an chiayu tan inafakyun sachi arwingan wi Satan.

¹⁴Manuratà akon chiayuy an-ananàu, tan inaagkammuyù Apudyus wi Ama. Manuratà akon chiayuy aamma, tan inaagkammuyù siya wi sikud

wi iniingkaw ta uray na chamchamun na losan. Ya suratà ako chiayuy fabfafaru, tan napigsan pammatiyu ya akammuyuy mangiturung ta Ukud Apudyus ta imfibfiyagyuy, ya inafakyu kon sachi anwingan wi Satan.

¹⁵Achiyu ay-ayaton na nailufungan ya lawingi achawiyun na takuy foon pù mangakammun Apudyus. Nu awad mangay-ayat ta amaschi, foon pù siya ay-ayatonà Apudyus. ¹⁶Tan na losani nailufungan, foon à narpun Apudyus, tan chichan lawing wi sikuchi pion na long-agtau, ad amaschin iillan na takù talikakayancha ya ipaspas-archa. Ngim losan chachi, narpu ta lawingi somsomò na takuy foon pù mangakammun Apudyus. ¹⁷Ngim losan chachi nailufungan, mapapog ya uray na losani tartalikakayan na taku. Ngim sinumani mangwamangwa ta pion Apudyus, siyan makafiyag à ing-ingkana.

Na Afusur Cristu

2 Tes 2:1-12

¹⁸An-ananàu wi ay-ayatò, chanchanin pagpag na lufung! Ad chingngoryu met wi à tapin na padcha, lumoswan sinan-Cristu wi siyan Afusur Cristu, ad nar-us lummoswan achuy amaschi wi afusurna. Ad sachin manuttuwaantau wi chanchanin pagpag na lufung. ¹⁹Na anchanay taku wi afusur Cristu, summinacha wi narpuchan chitau, ngim na katuttuwaana foon pù niyamfuruy na somsomòchan chitau. Tan nu tuttuway niyamfuruy na somsomòchan chitau, niyaamungcha kuman chitau, ngim summinacha ta maaagkammuwan wi foon pù miyamfuruychan chitauy mamati.

²⁰Ngim chiayu, innadchon Cristun Ispiritun Apudyus an chiayu, siyan naawatanyun katuttuwaan. ²¹Siyan annay manuratà an chiayu, foon pù kapu ta maid pu akammuyu ta katuttuwaan ngim kapu ta sikurachuwo wi akammuyu, ya akammuyu wi maid tulì marpu ta katuttuwaan.

²²Sinumani mangwanan wi foon pù Jesus na Cristu wi impustan Apudyus wi umali, siyan isag matuli. Tan na mangwanan ta amaschi, siyan Afusur Cristu tan isulibnà Apudyus ya uray à Anàna. ²³Tan sinumani foon pù mangifilang an Jesus à Anà Apudyus, maid pun mitipunanan Apudyus wi Ama. Ngim sinumani mangifilang an Jesus à Anà Apudyus, mitipun an Apudyus wi Ama.

²⁴Siyan chiayu, ipatipiyun chingngoryu wi nitudtuchun chiayu nanipud ta chamchamun na namatinyu. Tan nu ipatipiyu oognan chachi, mititipun na somsomòyun Apudyus wi Ama ya Anànay Jesu Cristu. ²⁵Ad na impustan Jesus an chitau, makafiyagtau ing-ingkana.

²⁶Na mangisuratà ta amasnan chiayu, tan anchanat na mamadpachas wi manurtullin chiayu. ²⁷Ngim chiayu, kapu ta innadchon Cristun chiayun Ispiritunà makarong-ag, siyan makaawat-ayu ta katuttuwaan ad siyan foon pù masapuryun awad mangitudtuchun chiayu tan siya

mangitudtuchun chiayun Ispirituna. Na itudtuchuna, pasig tuttuwa wi maid turtulli. Siyan ipapatiyu kumay tungparon na itudtuchun na Ispiritun Apudyus ta mititipun na somsomòyun Cristu.

²⁸Siyan, chiayuy an-ananà, ilanyun mititipunan na somsomòyun Jesus ta nu mangulin à siya tapin na padcha, achitau pu umogyat wi mangafot an Jesus ya maid mafainantaun siya. ²⁹Kapu ta inaagkammuy wi mamfarù Jesus wi maid fasurna, siyan mangakammuwanu wi nu awad takù siya oy-oyyoona mamfaru ya ustu, siya kon anà Apudyus.

An-ananà Apudyus

3 ¹Somsom-onyun amochi ayat Amatauy Apudyus an chitau, wi imfilang chitau anàna, ad tuttuway anàna chitau. Ngim na kaachuwan wi taku ta lufung, foon pù maawatanchan manganaan Apudyus an chitau tan foon à akammuchà Apudyus. ²Fufurun-uy ay-ayatò, tuttuway anà chitaun Apudyus ta sana. Ya uray chaan pu maakammuwan na mamfarfalinan na long-agtau tapin na padcha, akammutau wi miyisutaun Jesu Cristu ta mangulinana, tan ilantaù siyay ustuustu. ³Siyan sinumani mannamna wi miyisun Cristu, masapur macharucharusan na somsomòna ya oyyoona ta achi pu fumasur, wi isun Jesu Cristu wi maid fasurna.

⁴Sinumani fumasurfasur, sumurngasing ta lintog Apudyus tan sumurngasing na fasur ta lintog Apudyus. ⁵Ad akammuy wi na nampail-an Jesus wi ummalid asnay luta, ta aanonan fasur na taku. À Jesus, maid pu fasurnà uray ait. ⁶Ad kapilitani sinumani nititipun na somsomònan siya, foon à fumasur. Ngim na kassiyay fumasurfasur, maid akammunan Jesus ya foon pù namatin siya.

⁷An-ananà, ilanyu ta achiayu kuma maturtullian! Na sinumani mamfaru ya ustun oy-oyyoona, mamfarù siya wi isun ako Jesu Cristu. ⁸Ngim na fumasurfasur, takun Satan à siya tan is-isuwonà Satan wi sikud wi pasig lawing na oy-oyyoona nanipud ta chamchamun na sinuman. Ad na pangkop na nampail-an na Anà Apudyus ad asnay luta, manachail-ana ta losani oy-oyyoona Satan.

⁹Sinumani inanà Apudyus, foon pù mafalini fumasurfasur tan awad an siyan kina-Apudyus Apudyus. Siyan kapu ta Apudyus na amana, iwarangna kumay fumasurfasur. ¹⁰Annayan mangakammuwan ta mangkarasiyan na an-ananà Apudyus ya an-ananà Satan: sinumani lawing na oy-oyyoona ya maid ayatna ta sunudnay mamati, foon à anà Apudyus.

Masapur Man-asiay-ayattau

1 Cor 13; 1 Ped 2:20-25

¹¹Amasnan tudtuchu wi chingngortau nanipud ta chamchamun na namatiyantau: masapur man-asiay-ayattau. ¹²Siyan masapur achitau pu

turachon na iningwan Cain wi inuwan Satan ad pinatoynan sunudnay Abel. Na namatayan Cain ta sunudna, tan lawing na ining-ingwana ad mamfarun ining-ingwan na sunudna, ad sachin naapsana.

¹³ Siyan, susunud, achiayu maschaaw nu kuraon chiayu ta takuy foon pù mamati. ¹⁴ Na sin-arkawan, nisinataun Apudyus, ngim sanan mangakammuwantau wi makafiyagtaun siyà ing-ingkana. Na mangakammuwantau, ay-ayatontaun susunudtau. Ngim na foon pù mangay-ayat ta sunudna, kassiyay nisisinan Apudyus. ¹⁵ Ad sinumani mangiisil ta sunudna, isù pumappatoy. Ad akammutau wi na pumappatoy, achi pu maatod an siyan mannaynayuni fiyag.

¹⁶ Amasan mangakammuwantau ta tuttuway ayat: na iningwan Jesu Cristu wi natoy mipakapun chitau. Siyan an chitau ko, amaschi kuman ayattau ko wi masapur adchontau kon long-agtau mipakapu ta susunudtau, uray siyan iyatoytau! ¹⁷ Nu awad takù annan mafalinna ad iillanan sunudnay makurangan ta ifiyagna, ad achina pu achakuwan, siyan mangakammuwantau wi maid pun ayatnan Apudyus. ¹⁸ An-ananà, foon pu kumà ukud yakan mangwanaantau wi ay-ayatontaun uchum, tan masapur ipailataun tuttuway ayat ta inyòoyyatauy fumachang an chicha.

Masorkag Na Takuy Mamiyar An Apudyus

¹⁹ Sanan mangakammuwantau wi tuttuway Apudyus na ngin-uwana chitau, ad siyan foon à umogyattauy misangun siya ta mangkuisana.

²⁰ Siyan uray somsomòtaun mamafasur an chitau, chakchakor na karobfongan Apudyus nu somsomòtau, ya manangngaasì siya.

²¹ Siyan, susunud wi ay-ayatò, nu foon à pafasuron chitau ta somsomòtau, kattoi turochantauy mangifakan Apudyus ta losani chawatontau. ²² Ya adchonon sinumani chawatontaun siya tan tungtungparontaun filinnan chitau ya siya oy-oyyoontaun mamparagsak an siya. ²³ Na filin Apudyus an chitau, amasna: masapur patiyontaun Anàny Jesu Cristu ya man-asiay-ayattau, wi siya kon filin Cristu an chitau. ²⁴ Sinumani mamtog ta filin Apudyus, nitimpuyugchan Apudyus. Ad na mangakammuwantau wi nititipun à Apudyus an chitau, kapu ta Ispirituna wi innadchonay makarong-ag an chitau.

Na Tuttuway Ispiritun Apudyus Ya Na Foon

4 ¹ Susunud, achitau pu losan tuttuwaon na losani mangwanani awad anun Ispiritun Apudyus an chicha. Ngim panoknokanyu yan nu tuttuway Apudyus na narpuwan na ifagfakacha winnu safali. Tan ummachun takud asnay luta wi sinanprofetas, wi ananchay Ispiritun Apudyus anun nangipatudtuchun chicha. ² Amasan mangakammuwanyu nu tuttuway Ispiritun Apudyus na mangipatudtuchu ta osay taku: Nu ifakanay namfalín à Jesu Cristu taku ad ummalid asnay luta, siyan osay

nakarong-akan na Ispiritun Apudyus. ³Ngim nu isionchay ummalì Jesus wi namfalin taku, foon à siya nakarong-ag na Ispiritun Apudyus an chicha, tan amaschin somsomò na sachi Afusur Cristu wi chingngoryu wi lumoswa, ad awad ta sana ta annay lufung.

⁴Ngim à chiayuy an-ananàu, inuwan Apudyus à chiayu ad inafakyun anchanay sinanprofetas. Inafakyu chicha tan na Ispiritun Apudyus wi awad an chiayu, napigpigsa nu Satan wi awad ta anchanay nailufungan. ⁵Na anchanay sinanprofetas, siya ug-ugkuchonchan mipangkop ta nailufungan ad inanaag akon takuy nailufungan tan amaschin sikud wi somsomòcha. ⁶Ngim kapu ta uwan chitaun Apudyus, inanaag chitau ta sinumani mangakammun Apudyus, ngim foon pù chongron chitau ta chachi foon pù takun Apudyus. Ad sachin mangakammuwantau ta mangkarasiyan na takuy nitimpuyug ta Ispiritun Apudyus wi katuttuwaan na achawiyana, ta takuy nitimpuyug an Satan wi turtullin achawiyana.

Na Ayat Apudyus An Chitau

1 Cor 13

⁷Susunud-u wi ay-ayatò, iturturuytaun man-asiay-ayatantau, tan na mangay-ayatantau ta taku, tungtungparontaun oy-oyoon Apudyus. Siyan na sinumani tuttuway mangay-ayat ta susunudna, siyan anà Apudyus ya akammunà siya. ⁸Ngim sinumani maid pun ayatna ta taku, foon à akammunà Apudyus tan à Apudyus, sikud wi ay-ayatonan taku. ⁹Amasnan nangipail-an Apudyus ta kinaayatna ta taku: na nangifaunana ta os-osàani anàna ta annay lufung ta awad in-inontaury makafiyag à ing-ingkana kapu ta iningwan Jesus à paran chitau. ¹⁰Amasnan tuttuway ayat: foon pù pinag-ayattaun Apudyus ngim pinag-ayat Apudyus an chitaun nangifaunan Anàna ta matoy ta awad mamakawanan Apudyus an chitau ta fasurtau. ¹¹Susunud, nu amaschin pinag-ayat Apudyus an chitau, amaschi kuma kon man-asiay-ayatantau.

¹²Maid pu takù nangilan Apudyus; ngim nu man-asiay-ayattau siyan mitipunan Apudyus an chitau ad ay-ayatontaun takù isun na pinag-ayat Apudyus ta taku.

¹³Na manikurachuwantau wi nakatimpuyugtaun Apudyus: innadchonon Ispiritunà makarong-ag an chitau. ¹⁴Ad à chiani, innilanì Jesus, siyan istikuwanni wi imfaun Amatauy Apudyus na Anànà manaraknib ta taku ta lufung. ¹⁵Ad sinumani mangiyistiku wi Anà Apudyus à Jesus, nantimpuyugchan Apudyus. ¹⁶Ad sachin nangakammuwantau ya namiyarantau ta ayat Apudyus an chitau.

Nisisikud wi ay-ayaton Apudyus na taku. Siyan nu ay-ayatontaun fufuruntau, makatimpuyugtaun Apudyus. ¹⁷Ad chogchog-antaun ayattaun Apudyus ingkanà miyustuustu tapnu achitau pun umogyat

nu timpun na manguisan Apudyus ta atakutaku, tan man-amfuruy na imfibfiyagtau ta imfibfiyag Jesus ta iningkawanad asnay luta. ¹⁸Nu ustustun pinag-ayattaun Apudyus, kapilitani achitau pu umogyat an siya, tan na amochi ayat, siyan mangaan ta ogyat. Tan na narpuwan na ogyat, manomsom-an ta machusaan an Apudyus. Siyan sinumani umogyat, kapilitan wi chaan à miyustuustun mangayatanan Apudyus.

¹⁹Man-ay-ayattau tan inay-ayat Apudyus chitau inuna. ²⁰Ngim nu awad mangwanan wi ay-ayatona nù Apudyus, ngim inisilnan sunudna, matuli. Tan nu achina pu ay-ayaton na sunudnay mamàila, in-inona koy mangayat an Apudyus wi achi pu maila. ²¹Sanan imfilin Cristun chitau: sinumani mangay-ayat an Apudyus, masapur ay-ayatona kon susunudna.

Na Mangafakantau Ta Kinarawing Na Annay Lufung

5 ¹Sinumani mamati wi Jesus na Cristu wi impustan Apudyus wi umali, anà Apudyus. Ya sinumani mangay-ayat ta nan-aman na an-ananà, kapilitan wi ay-ayatona kon an-ananà wi inanàna. ²Na mangakammuwantau wi tuttuway ay-ayatontaun an-ananà Apudyus, na mangay-ayatantaun Apudyus ya manungparantau ta filinna. ³Tan na manungparantau ta filin Apudyus, siyan mangayatantaun siya. Ad foon pu kò nalikat na manungparantau ta filinna, ⁴tan losantaury inanà Apudyus, annan karobfongantau wi mangafak ta kinarawing na annay lufung. Ad na mangafakantau ta amaschi, maid uchum nu achi afus na mamatiyantau wi Jesus na Cristu. ⁵Na afusi makaafak ta kinarawing na annay lufung, afus na takuy mamati wi Jesus na Anà Apudyus.

Na Mangistiku An Jesu Cristu

⁶À Jesu Cristu, siyan ummalid asnay luta wi narpun Apudyus, ad na manuttuwaantau wi siyan Cristu wi Anà Apudyus, na nafunyakana ta chanum ya nifufuan na charana ta natayana ta kros. Tan foon à afus na nafunyakana manuttuwaantaun siya, tan natayana ko wi sachin nifufuan na charana. Ad na Ispiritun Apudyus wi puun na katuttuwaan, tatàchorana wi tuttuwa. ⁷Siyan turuchay mangistiku wi tuttuwan mipangkop an Jesus: ⁸na osa, na Ispiritun Apudyus; na miyagwa, na nafunyakana ta chanum; ad na miyatlu, na nifufuan na charana ta natayana. Siyan turucha, ngim man-iisun ifakacha wi à Jesus, siyan Anà Apudyus. ⁹Tuttuwaontaun istikun na farangnay taku nu awad istikuwancha, ngim napatpatog na manuttuwaantau ta sinumani istikuwan Apudyus, tan na inyistikuna, mipangkop an Jesus, wi siyan anàna. ¹⁰Sinumani tuttuway mamati ta Anà Apudyus, foon à manchuwachuwan somsomòna wi tuttuwan nangistikuwan Apudyus mipangkop ta Anàna. Ngim na takuy achi pu mamati ta imfakan Apudyus, turtullianà Apudyus, tan achina pu tuttuwaon na

istikun Apudyus mipangkop ta Anàna. ¹¹ Annayan inistikun Apudyus: innadchonan chitaun makafiyakantaù ing-ingkana, wi na annay mannaynayuni fiyag, narpu ta iningwan na Anànay Jesus. ¹² Siyan sinumani mititipun ta Anà Apudyus, makafiyag à ing-ingkana. Ngim na sinumani foon à mititipun ta Anà Apudyus, achi pu makafiyag à ing-ingkana.

Mipangkop Ta Mannaynayuni Mafiyakan

¹³ Na mangisuratà ta annayan chiayuy namati ta Anà Apudyus, ta masakurachuyu wi makafiyag-ayù ing-ingkana. ¹⁴ Ad siyan maturodtau wi manchawat an Apudyus tan namnamaontau wi chongronan ifakatau nu miyamfuruy ta piona. ¹⁵ Ya kapu ta namnamaontau wi chongron Apudyus na ifakataun siya, masakurachutau ko wi adchonan chawatontau.

¹⁶ Nu awad ilanyù nakafasuran na osay sunudyuy mamati, wi foon pù misiyanan Apudyus, iluwaruwanyù siyan Apudyus ta pakawanona, ad makafiyakon Apudyus à ing-ingkana. Ngim awad akon makafasuran wi na lisortana, misiyanan an Apudyus, siyan foon pù ifakà wi masapur iluwaruwanyun amaschi wi takù mapakawanana. ¹⁷ Losani lawing wi oyyoon na taku, fasur. Ngim uray awad makafasuran à achin pun Apudyus pakawanon, awad akon fasur wi foon à manturung ta misiyanan na nakafasur an Apudyus.

¹⁸ Akammutau met wi foon à fumasurfasur na tuttuway inanà Apudyus, tan na sachi sikud wi Anàna, siyan manitinggil an chicha ta achi pù Satan makachachail an chicha.

¹⁹ Akammutau met wi Apudyus na ngin-uan chitau, uray nu siya turay ta takuy nailufungan à Satan wi arwingan.

²⁰ Akammutau ko wi ummalin Anà Apudyus ad asnay luta, ad impakaawatna kon chitaun katuttuwaan tapnu akammuwontaun tuttuway Apudyus. Ad nitimpuyugtau ta tuttuway Apudyus tan nititipuntau ta Anànay Jesu Cristu. Na sachi os-osàani Apudyus, siyan tuttuway Apudyus, ya siya kan narpuwan na makafiyakantaù ing-ingkana.

²¹ An-ananà, masapur man-annad-ayu ta losani sinan-Apudyus.

Na Niyagway Surat Juan

¹Saoni pangrakayonyuy mamati, annay manuratà an siay ina wi pinipilliyàn Apudyus ya an-ananànu wi ay-ayatò ako. Ad foon pu kò afusà à mangay-ayat an chiayu tan ay-ayaton chiayu ko ta losani mangakammu ta katuttuwaan mipangkop an Jesu Cristu. ²Ad na sachi katuttuwaan, manakus iingkaw an chitàu ing-ingkana. ³Na chawatò an Amatauy Apudyus ya Anàny Jesu Cristu, ta fadngan chitau ya achakuwan chitau ya farfaruwoncha kon somsomòtau losan, ta akammuwontaun katuttuwaan ya man-asiay-ayattau.

Mipangkop Ta Katuttuwaan Ya Ayatyu

⁴Isakà naragsakan tan mailà wi siya wowotwotan na uchumi an-ananànun katuttuwaan wi sachin pion Amatauy Apudyus an chitau. ⁵Ad sachin mangifag-à an sia ta man-asiay-ayattau. Ad foon à adchatuy filin na annay ifakà, tan sikuchi imfilin Apudyus an chitau ta chamun na namatiyantaun siya. ⁶Na mangipail-antau ta ayattaun Apudyus, siyan mamtokantau ta imfilinna. Ad na sachi imfilinna wi chichingngortau nanipud ta chamun na namatiyantau, ananay masapur man-asiay-ayattau.

⁷Ad-adchuwan na takuy lummoswa wi mantudtuchù turtulli ta sana wi ananchay foon pù tuttuway namfalin takù Jesu Cristu wi ummali. Na amaschi wi manturtulli, Afusur Cristu. ⁸Siyan man-annad-ayu ta payan na nan-ungaranyu ta aminonyu aran na kunkunayuy insasagkanan Apudyus ad langit.

⁹Sinumani manafali ta intudtuchun Jesu Cristu, maid à Apudyus an siya. Ngim na mamangchon ta intudtuchuna, iingkaw à Amatauy Apudyus ya Anàny Jesu Cristun siya. ¹⁰Siyan nu awad umalì safalin itudtuchuna, achiyu mangiliyon à siya ta foroyyu, ya achiyu furfurnon à siya. ¹¹Tan nu sinun mammangili ta amaschi, isù fadnganà siya ta lawingi oy-oyyoona.

Na Anungus Na Isurat Juan

¹²Ad-adchuwan kuman piò wi ifakan chiayu, ngim lawingò wi mangisurat tan un-unnoy nu achitau man-uukuchan nu umaliyà. Siyan piò kumay umalì fisitaon chiayu tapnu maragsaktaun nu man-asiilatau.

¹³Na anchanayay an-ananà na sunudnuy piniliyan ako Apudyus, pakumustaoncha kò chiayud asnat.

Na Niyatluy Surat Juan

¹Saoni pangrakayonyuy mamati, annay manuratà an sia, Gayo wi tuttuway ay-ayatò.

²Sunud, sapay kuma ta farfarua ya pumigsa kon long-agnù isun na kinapigsan na pammamtim. ³Isakà naragsakan ta ummaliyan chachi uchumi susunudtauy mamati tan is-isturyaonchay ipapatim wi mangchon ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus wi sursurutom. ⁴Maid uchum à mamparagsak an saon nu achi afus na mangngorà ta manusullutan na an-ananàu ta katuttuwaan.

Naichayaw À Gayo

⁵Sunud, mamfarun achawiyam tan mangimangiliyom ya fadngafadngam chachi susunudtauy mamati uray nu kailicha.

⁶Tan chummatong na uchum ad asna wi nanchawos ad foroyyu ad inisturyachan chiani wi maamuamung ad asnan inyàayatnun chicha. Siyan mamfaru nu fadngafadngam chicha ta mamfiasiyancha tan sachin machayawan Apudyus. ⁷Tan maid uchum à pangkopchay mamfiasiyam nu achi afus na mangiwarawakancha ta mipangkop an Jesu Cristu. Ya foon pù manchawatchà fachang ta chachi achi pu mamati. ⁸Siyan chitauy mamati, masapur fadngantau chicha, tan sachin isù mitapiyantau ta iwaarcha wi mangiwarawag ta katuttuwaan.

Mipangkop An Diotrefes Ya Demetrio

⁹Iningkaw na insurat-un chiayuy maamuamung ad asnat, ngim à Diotrefes, isù asigsikuru tan foon pù patkona, tan na piona, siyan màwà pangpanguyu. ¹⁰Siyan nu umaliyà, ifakà losan na ining-ingwanay lawing, tan amod na liudnan chiani ya turtulliyana chiani! Ya foon pu kò afuschi, tan foon pu kò mangiliyanon chachi susunud wi mamati, ya foon pu kò pamangilina ta uchum, ya chachi maryad mammangili ta uchum, paryawona ta kimungyu!

¹¹Siay sunud wi ay-ayatò, achim turachon na lawing, ngim siya turachom na mamfaru. Tan sinumani mangwà mamfaru, Apudyus na ngin-uwang siya. Ngim na mangwà lawing, maid akammunan Apudyus.

¹²Losan mamfarun ifakachay mipangkop an Demetrio, tan na manuttuwaan ta kinafaruna, siya turturachonan katuttuwaan. Ya uray chiani, tàchoranni kò siya, ya akammuyu wi tuttuwa losan na ukuchonni.

Na Anungus Na Isurat Juan

¹³Achu kuman ifakà an sia, ngim lawingò wi mangisurat tan un-unnoy nu achita man-ukuchan. ¹⁴Siyan mamfaru nu foon à mafayag ad umali fisitaon sia achitaot man-ug-ugkud.

¹⁵Sapay kuma ta patarnaon Apudyus na somsomònu. Losan na fufurunnud asna, pakumustaonchà sia. Pakumustaom ad akon chachi fufuruntaud asnat.

Na Surat Juda

¹Saon à Juda wi osay sanilun Jesu Cristu ya sunud Jaime. Annayan surat-un chiayu losan wi inayakan Apudyus. À Apudyus wi Ama, ay-ayaton chiayu ya fafantayan chiayu kon Jesu Cristu.

²Iluwaruwà chiayu, ta chogchog-an Apudyus na sayaawnan chiayu, ya farfaruwonan somsomòyu, ya maaawwatanyun kinapigsan na ayatnan chiayu.

Na Oy-oyyoon Na Akinsusuru

Rom 16:17-19; 1 Tim 1:3-11; 2 Tim 3:1-9; 2 Ped 2

³Susunud wi ay-ayatò, manuratà kuman chiayu mipangkop ta nasaraknifantau. Ngim siya kasapuran na manudtuchuwà an chiayu ta ipapatyuy tàchoran na pinatitau wi sachin innadchon Apudyus ta takuna, wi foon pù mafalin wi machog-an na sachi. ⁴Itudtuchù na sachi tan annat na akinsusuru wi niyas-aslang an chiayu wi maid ustù pammatican Apudyus, ngim foon pù illasinyù chicha. Tan farfaliwanchan katuttuwaan mipangkop ta manayaawan Apudyus ta mamakawanana ta fasfasur na taku, wi ananchay uray nu farangnay linurukun oy-oyyoon, foon pu nù machusata tan pakawanon chitau ko kan Apudyus. Ad na osa ko, man-awichanchà Jesu Cristu, wi os-osàani Aputau, wi siya kon afusi surutontau. Ngim na takuy kakassachi, nar-us niyug-is ta sin-arkawan wi machuchussacha.

⁵Uray nu inaagkammuyun mipangkop ta nànwàwa ta awi, asin-u ipasasmò an chiayù manomsom-anyu. Isun na nangilayawan Apudyus ta losani kanà Israel wi namparpalikat ad Egipto, tan uray sinaraknifanà chicha ta sachi, intoynan uchum tan foon pù patiyonchà siya. ⁶Somsom-onyu kon chachi uchumi aangheles Apudyus, wi kapu ta foon pù oognanchan fyangchad langit ngim tinaynanchan ustuy ikawcha, siyan imfarud Apudyus chicha ta mannaynayuni fafalluchan wi fulingotan ingkanà machauman na padchay kaog-ogyat wi makuisan na losan. ⁷Somsom-onyu kon chachi takud Sodom ya Gomorra ya chachi uchumi nampaliwos wi il-ili, tan na kinarawing na fasfasurcha, isun akon kinarawing na fasur na chachi aangheles. Tan sillumawing na

iningwacha wi nakachagchakasancha ta isuchay lallarai. Siyan singkob Apudyus chichà mansamparantau ta inyòoyyanay manusa ta managfasur ta ikaw na mannaynayuni apuy.

⁸Isun akon anchanayay akinsusuru wi miyamuamung an chiayu, tan amaschi kon oy-oyyoonchà makafasuran na long-agcha, wi in-inponcha nu. Foon pu kò patkonchan chachi nangatngatu nu chicha, ya in-insurtuwoncha kon chachi machaychayaw wi aangheles Apudyus. ⁹Uray na pangpangun na aangheles wi Miguel, maid met iningwanà amaschi. Tan uray na nansukofanchan Satan mipangkop ta sinun mangara ta long-ag Moses, achi pù Miguel ummifakà kachusaan Satan à mainsurtuwana, tan anana kay wi, “Ikad Apudyus wi mangomor an sia!” ¹⁰Ngim na anchanayay taku, safali tan nu awad foon pù maawatancha, farang yakan ifakachay uminsurtu. Isuchà naatap wi ayam wi uray sinuy pionchay oyyoon, siyan oyyooncha. Ad sanan mifalluwancha.

¹¹Kakkaasin anchanay taku tan kaog-ogyat na machusaanacha, tan tinuradchan kinarawing Cain ta awi. Ad mipangkop ako ta pilak, tinuradchan nakafasuran Balaam ta awi. Ad is-isuwoncha kò Core wi isun na nanurngasinganan Moses ta awi, siyan machuchussacha kò isun na nachusaan Core.

¹²Na anchanay taku, maid pu iyafainchan chiayu ya uray à Apudyus, tan maid uchum à somsom-oncha nu achi afus na pion na long-agcha. Tan nu miyamungchan chiayu ta mangananyu ta Manomsom-anyun Cristu, isuchà chumimò. Maid pu ko silficha tan miyaligcha ta lifuu wi mipoyapoyaaw yakay ngim maid uchanna. Ya miyaligcha ko ta im-imong wi achi pu mamunga, uray nu imfubfunga, siyan nafag-ut na amaschi wi imong ad narangu, ad isù mamigwacha matoy. ¹³Miyaligcha ta kaog-ogyati challuyun ta fayfay, tan chachi kafafain wi oy-oyyooncha, isù mallarafurab ta kinarawingcha. Ad miyaligcha ko ta fituwon wi naaliwog. Siyan insasagkanan Apudyus na ingkawanchay afulingotan à kachusaanchà ing-ingkana.

¹⁴À Enoc wi miyanomi lunap ta kanà Adam, impadtuna ta awin kachusaan na amaschi wi taku, wi anana, “Ilanyu, tan umalì Apudyus wi awitonan alifulifuy aanghelesna. ¹⁵Umalina kuison na losani takud luta, ad chusaona losan chicha kapu ta losani lawing wi ining-ingwacha ya inukuukudchay summurngasing an siya.”

¹⁶Na anchanay taku ko, maid achicha ukuchon ya amuyuwan ya ililililichan mafiyakancha. Ad siya surutonchan farangnay lawingi som-osom-oncha. Mamaspasib-otcha, ya ay-ayuwonchan uchum à màwaan na sinuy pioncha.

¹⁷Siyan, susunud, sosom-onyun imfakan chachi apostoles Jesu Cristu wi Aputau. ¹⁸Tan anancha, “Nu chumtong na anungus na timpu, lumoswan uchumi mangam-amang an chiayuy mamati, wi maid uchum

à patkancha nu achi afus na lawing wi pipion na long-agcha.”¹⁹ Na anchanay taku, mangwachà mansusubkan na uchumi mamati ta maid mantitimpuyukancha. Siya kay oy-oyyoonchan nailufungan tan maid Ispiritun Apudyus an chicha.

²⁰Ngim an chiayu, susunud, na oyyoontau kuma, ipapatitau wi man-asipapigsa ta pammatitau wi intudtuchun Apudyus. Ya iparufustaun mamadngan na Ispiritun Apudyus ta malluwaruwantau. ²¹Ya som-osom-ontau kon namfasarantau wi ayat Apudyus, ta annay manguullayantau ta mangadchan Aputauy Jesu Cristu ta mannaynayuni fiyag, wi siyan adchona kapu ta achakunan chitau.

²²Achakuwanyun chachi uchum wi manchuwachuwa ta pammaticha ta masorkagcha. ²³Ya chachi uchum wi chaan pù mamati, tudtuchuwanyu chicha, ta nu mamaticha isù sinaraknifanyù chicha ta apuy. Ya chachi uchum wi kassiyann fumasufasurancha, achakuwanyu kò chicha ngim annachanyu ta achiayu miyamfuruy ta lawingi oy-oyyooncha.

Machayawan Apudyus

²⁴Manyamantaun Apudyus tan annan karobfongana wi mamangchon an chitau ta achitau fumasur, ya anna kon karobfongana wi mangiparang an chitau ta sachi achayawan wi sangwananna wi maid mapafasurantaun siya. Siyan maid pu miyisuwan na lagsakta. ²⁵Maid pu isun Apudyus wi siya kan afusi tuttuway Apudyus, siyan chayawontau siya wi afusi nakasaraknib an chitau kapu ta iningwan Jesu Cristu wi Aputau. Ad siyan angatuwan wi maid pu miyisuwan na kinafaruna ya mannakafalinna. Siyan mangituray ta sinuman, nanipud ta chamchamu ingkana ta sana, ya à ing-ingkana! Amen.

Na Nipaakammun Juan Wi Màwà Tapin Na Padcha

1 ¹Na annayay nibru, mipangkop ta impaiyakammun Apudyus an Jesu Cristu wi màwa ta marungayi padcha. Impaakammun Jesu Cristu inuna ta mafalini maawatan na losani mansilfin siya na màwà tapin na padcha. Na anchanaya losan, foon pù mafayag ad màwa. Na nangipaakammuwan Jesu Cristu ta anchanayan Juan wi osay mansilfin siya, finaunna anghelnà mangifaka. ²Ad à Juan, imfakana kon losani innilana ya chingngorna. Siyan na annayay nibru, siyan nangifag-ana ta ukud Apudyus wi tinàchoran ako Jesu Cristu. ³Siyan maragsak na takuy mamfasa ta annaya ta sangwanan na uchum, ya maragsak akon losani manchongor nu patkonchan ifagfakana, tan foon pù mafayag ad màwa losan na annaya!

Na Nanuratan Juan Ta Chachi Mamati Ta Pituy Ili

⁴À saoni Juan, annayan isurat-un chiayuy mamati wi maamuamung ta pituy ili ta provinsiyay Asia.

À Apudyus, sikud wi iniingkaw uray ta chamchamun na asin chuwan, ya kanayun ingkaw, uray ta sana ya ingkanà ing-ingkana. Siyan sapay kuma ta fafadngan chitau losan ya patarnaona kon somsomòtau losan an Apudyus, ya Ispirituna ko wi pituy karasi na karobfongana, wi kanayun ingkaw ta sangwanan Apudyus wi turay, ⁵ya Jesu Cristu wi managpati wi mangipaakammu ta ifakan Apudyus. À Jesu Cristu, siyan nangipangpangu ta umuliyon matakuan na natoy, ya siya kon alin na losani turay ad asnay lufung.

Ad à Jesu Cristu, amod na ayatnan chitau, ad na natayana nifufù na charanà nangilufusanan chitau, tan isù imfifarud chitau ta fasur, ⁶ya intapinà chitau ta manturayana, ya namfalinona kò chitau pachi wi mansilfin Amanay Apudyus. Siyan chaychayawontaù Jesu Cristu wi angatuwan ya mannakafalin wi manturay à ing-ingkana! Amen.

⁷Somsom-onyun annaya, wi asin umali Jesu Cristu wi mangkakawa ta lifuu, ad maid pu takù achi pu mangilan siya, tan uray chachi nanuyù an siya ta

nangtoyancha. Losani taku ta arutaruta, mamayogpogcha losan ta ogyatcha ta umaliyana tan sachin machusaancha. Ad sikurachuy màwan anchanayà!

⁸“Saon na lugrukin na losan ya saon akon anungus na losan,” anan Apudyus wi mannakafalin, tan sikud wi iniingkaw ta lugrukin na losan ya awad ako ta sana ya iingkaw akò ing-inkkana.

Na Nampail-an Cristu An Juan

⁹Saoni Juan wi sunudyu, furun-ù chiayu wi mangan-anus ta maliglikatantau kapu ta namatiyantaun Jesu Cristu, ya furun-u ko chiayu ta mitapiyantau ta Manturayan Apudyus, uray awachà ta sana ad Patmos wi osay ili wi nangkakawa ta fayfay. Impaaliyà ad asna kapu ta nangiwarawakà ta ukud Apudyus ya katuttuwaan wi impaakammun Jesus an saon. ¹⁰Na osay Chumingku, iningkaw na impain-inop na Ispiritun Apudyus an saon, ad iningkaw na chingngor-u wi chakor wi kinga wi isù kingan na pupu wi nitutuptup ta odchokà. ¹¹Ad ananan saon, “Isuratnu losan na mipaila ya mipagngor an sia, ta ipaw-itnu ta chachi mamati wi maamuamung ta chachi pituy ili wi Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ya Laodicea.”

¹²Nantuwilliyà wi mangila ta sachi makaug-ugkud an saon, ad innilà na pituy papattayan à silaw, wi pasig falituk. ¹³Ad iningkaw na osay nangkakawa wi isù taku, wi manlagragkoykoy na luputna ya nararatan na far-uungnà falituk. ¹⁴Ad na fuùna, putilaan wi isù kapos. Na atana ko, isù kumilakilab wi apuy. ¹⁵Ad na chapanna ko, sumilisiling wi isù kantar wi nabsar. Ad na kingana, isù akasaas na lumuylyuy-ud wi chanum. ¹⁶Ad na imanay chiwawan, inoognanan pituy fituwon. Ad na tupòna, lummoswan osay tachomani sabli wi nansupang na ngarabna. Ad na fosarna ko, sumiling wi isun na siling na init na apigsana.

¹⁷Ad na sachi nangil-à an siya, nalitwachà ta sangwanana wi isuwà à natoy ta amochi ogyat-u. Sachi ad, inognanà saon ta imanay chiwawan, ad anana, “Achia umogyat! Tan saon na lugrukin na losan, ya saon akon anungus na losan. ¹⁸Saon à Apudyus wi maid matayana! Pinarufusà na long-ag-ù mapatoy, ad ta sana achiyà pu matmatoy. Saon na nginfiyang ta matoy ya anna kon karobfongà ta ikaw na natoy.

¹⁹“Siyen isuratnun losani mipailan sia, wi màwa ta sana, ya chachi màwà tapin na padcha. ²⁰Na mipangkop ta anchanayay pituy fituwon wi iillam ta chiwawani imà, ya anchanayay pituy papattayan à silaw, wi falituk, amasnan miningcha wi maid nangakammu. Na pituy fituwon, chichan miyalikan na pituy mangayyuwan ta chachi pituy ili. Ad na pituy papattayan à silaw, chichan miyalikan na takuy mamati ta chachi pituy ili.”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Efeso

2 ¹Ad anana, “Isuratnun annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Efeso:

“Saon à Jesu Cristu wi mamangchon ta pituy fituwon, ya saon akon mangkakawa ta pituy papattayan à silaw, wi falituk. Annayan ifakà an chiayu. ²Akammù na losani oy-oyyoonyu; akammù na mangan-anusanyuy man-iw-iwaar ta patingkan na lobfongyu. Akammù akon mallawinganyu ta lawingi taku, ya panoknokanyu kon katuttuwaan na chachi mangwanani apostolescha, ad inakammuyu wi tuliyancha. ³Tuttuway naanus-ayu, ya naparpalikatan-ayu kapu ta pammatiyun saon wi achiyu pu inwarang.

⁴“Mamfaru met losan chanat, ngim awad akon lawingò an chiayu, tan kummapsut na mangay-ayatanyun saon ya uray na susunudyu, wi foon pù isun na chamuna wi napigsan ayatyu. ⁵Somsom-onyu kuman ayatyu ta chamu, ta mamfafawiyu ad uliyonyun sachi chamuy iningwayu. Tan nu achiayu pun, umali aanon chiayu ta iwarangyuy mansilfi à isù silaw ta ikawyu. ⁶Ngim awad akon osay mamfaruwò an chiayu, tan kattoi lawrawingonyun oy-oyyoon chachi Nicolaita wi isun akon mallawingà.

⁷“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!

“Ad chachi takuy achi pu paafak ta lawing, parufusà na makaanancha ta fungan na ayu wi awad ad langit ta ikaw Apudyus, wi sachi kon mangatod ta mannaynayuni fiyag.”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Esmirna

⁸Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Esmirna:

“Saon na lugrukin na losan ya anungus akon losan, ya saon akon sachi natoy wi ummuli nataku. Ad annayan ifakà an chiayu. ⁹Akammù losan na maparpalikatanyu ya kinakapussyu. Ngim na katuttuwaan, fafaknang-ayud langit kapu ta pammatiyun saon. Ad akammù akon lawingi ifagfakachan chiayu wi mangwanani takun anu Apudyus chicha kapu ta kina-Judiocha, ngim foon tan chichan takun Satan! ¹⁰Siyan na ifakà an chiayu, achiayu umogyat ta sinumani liglikat wi umchas an chiayu. Tan à Satan, pachasonay mangaan ta pammatiyu wi mangwà mifaruchanyuy uchum. Ngim simpuru kay padchan maparpalikatanyu ad sachi. Siyan oognanyun pammatiyun saon, uray siyan iyatoyyu, ad kunkunaà chiayù tapin na padchà mannaynayuni fiyag.

¹¹“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!

“Ad chachi takuy achi pu paafak ta lawing, achicha pu mitapi ta kachusaan wi maawakan à pigwan na matayan.”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Pergamo

¹²Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Pergamo:

“Saon na mamangchon ta tachomani sabli wi nansupang na ngarabna. Ad annayan ifakà an chiayu. ¹³Akammù na ikawyu wi isù finumroyan Satan tan siyan turay ad asnat. Ngim akammù wi ay-ayatonà an chiayu tan foon à nan-awichanyun pammatiyu uray na nangtoyan na kailiyanyu ta sunudyuy Antipas wi osay mangipapakat wi nangipaakammu ta mipangkop an saon.

¹⁴“Ngim anna ko kan uchumi lawingò mipangkop an chiayu, wi na osa, awad na uchum an chiayu wi manursurut ta intudtuchun Balaam ta awi, wi siya, tinudtuchuwanà Balak à mangawis ta chachi kanà Israel ta fummasuranca. Tan intudtuchunan manganan ta sachi nichatun ta sinan-Apudyus, ya mangwaan na lallarai ya fubfufai ta linuruku. ¹⁵Ya isuna koy awad na uchum an chiayu wi manursurut ta tudtuchun chachi Nicolaita. ¹⁶Siyan ifafawiyun fasuryu! Tan nu achiyu pun, umali chusaon chachi taku wi usarò na ukud-u wi niyalig à sabli wi lumoswa ta tupòu.

¹⁷“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!

“Ad chachi takuy achi pu paafak ta lawing, adchò an chichan maan wi awad ad langit. Ya adchò ako ta waschi osan mamputilà wi fatu wi niyug-isan na faruy ngachan, wi maid pu uchum à nangakammu nu achi afus na maadchana.”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Tiatira

¹⁸Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Tiatira:

“Saon na Anà Apudyus, wi na atà, isù kumilakilab wi apuy, ad na chapan-u ko, sumilisiling wi isù kantar wi nabsar. Ad annayan ifakà an chiayu. ¹⁹Akammù losan na oy-oyyoonyu ya kinapigsan na ayatyu ya kinapiyaryu, ya mangipapatianyanyu wi mansilfin saon, ya mangan-anusanyu ta uray sinumani likat. Akammù ako wi ummad-achun oyyoonyuy mamfaru ta sana nu iningwayu ta chamun na namatianyanyu.

²⁰“Ngim anna kon osay lawingò mipangkop an chiayu, tan parufusanyun mantudtuchuwan na osay akinsusuru wi isun Jezebel, wi mangwanani profetan anu Apudyus, ad sikapana chachi mansilfin saon à fumasuranca. Tan itudtuchunan mangwaan na lallarai ya fubfufai ta linuruku, ya manganancha ta maan wi nichatun ta sinan-Apudyus. ²¹Winayaà na mamfafawiyana, ngim achi pun tan linawingnay mangiwarang ta akaisawan wi oy-oyyoona. ²²Siyan oyyoò na amochi masakitana wi maid miyisuwana ta achi pu makafangon ta katli, ad isun akon màwa ta chachi nakarukun siya. Siyan amod na mamalikata an chicha losan nu achicha pu ifafawi ya iwarang na chachi lawingi oy-oyyooncha. ²³Ad ako, otyò losan chachi sumurut an siya ta awad mangakammuwan na losani mamati ta ailiili wi à saon, akammù na

losani somsomò ya pion na taku. Ad adchò akon sufalit na oy-oyyoon na losani taku, wi mamfaru winnu lawing.

²⁴“Ngim na uchum an chiayud asnati Tiatira, wi foon pù nanurut ta tudtuchun na sachi fufai ya foon pu kò inacharyu chachi ananchay naunog wi tudtuchun Satan, maid uchum à ifakà an chiayù maam-amchan na likatyu.

²⁵Tan na ifakà yakay an chiayu, oognanyun pammatiyu ingkanà umaliyà.

²⁶⁻²⁸“Ad chachi taku wi achi pu paafak ta lawing, wi ipapatichay mangwa ta piò ingkanà matayancha, chichan mangipatawichà ta isun na kinapigsan na amfikaton, ya adchò akon chichan mannakafalincha wi manturay ta arutaruta wi isun na nangadchan Ama ta mannakafalin-u ko wi manturay. Ya manturayò ako chicha wi amod na inyòoyyacha wi maid pu makaafak an chicha, ad na losani achi pu mapyu, machusacha wi isuchà fanga wi machiwin ad nabnabtà.

²⁹“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Sardis

3 ¹Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Sardis:

“Saon na niyamungan na Ispiritun Apudyus wi pituy karasin karobfongana. Ya saon akon mamangchon ta pituy fituwon. Ad annayan ifakà an chiayu. Akammù losan na oy-oyyoonyu, ya akammù ako wi nanchinamag wi makafiyag-ayun Apudyus. Ngim na katuttuwaan, isù nanattoy-ayun siya tan tupòyu kan ikaw na pammatiyu! ²Ya isuayu kò nasusuyop, siyan fumangon-ayu ta papigsaonyun sanati aiti pammatiyu ta achi miyungus. Tan mailà wi chaan pù miyustuustun Apudyus na oy-oyyoonyu. ³Siyan somsom-onyu chachi nitudtuchun chiayu wi chingngoryu ta chamu, ta sachin patiyonyu ad ifafawiyun fasuryu. Tan nu achiyu pu faliwan chachi, umali chusaon chiayu wi achiyu pu mapuutan wi isun na umaliyan na osay man-akaw.

⁴“Ngim awad na uchum an chiayud asnati Sardis wi foon pù nitapi ta fummasuran na kaachuwan, wi isù foon pù namansaan na luputcha. Siyan masilupanchà mamputilà ya mifuruncha kon saon à tapin na padcha tan annan karobfongancha kapu ta kinaustun na pammatica.

⁵“Ad chachi taku wi mangafak ta lawing, isuna koy masilupanchà mamputilà. Ya foon pù aanò na ngachancha ta sachi nibruy nilistaan na ngadngachan na losani makafiyag an Apudyus à ing-ingkana, tan siyan ifakà ta sangwanan Ama, ya chachi aanghelesna, wi chichan takù.

⁶“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Filadelfia

⁷Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Filadelfia:

“Saon à Jesus wi naapudyusan ya katuttuwaan. Saon akon mamangchon ta turfî na Manturayan Apudyus ad langit wi niyalig à foroy David. Siyan nu saon na mangib-at ta onob, maid pu makaiyonob. Ad nu saon na mangiyonob, maid pu ko makaib-at. Ad annayan ifakà an chiayu.

⁸“Akammù na losani oy-oyyoonyu, ya akammù ako wi ait yakan kinapigsayu. Ngim achifali tan impapatiyuy nanursurut ta losani tudtuchù ya achiyu pù saon nan-awichan. Siyan isù niwayang na liwangan an chiayu wi maid pu makaiyonob.

⁹“Siyan mailayun oyyoò ta chachi takuy nanturtulli wi mangwanani Judiocha nu wi takun Apudyus ngim foon tan takun Satan chicha. Siyan awad na oyyoò an chichà mampalintumongancha ta sangwananyù manayawanchan chiayu, ad siyan mangilasinancha wi ay-ayatò chiayu.

¹⁰Ad kapu ta pintogyun sachi imfakà wi anusanyun likat, sasallaknifà chiayu ta amochi likat wi mipachas ta losani takuy foon pù mamatid asnay lutà mail-an na kinatatakun na losani taku.

¹¹“Chanchanin mangulinà, siyan oognanyun pammatiyun saon ta maid pu makapros ta kunkunayu wi mannaynayuni mafiyakanyun Apudyus.

¹²Ad sinumani takuy achi pu paafak ta lawing, ipuistù chicha ta Templon Apudyus à ing-ingkana. Ad imarkà akon chichan ngachan Apudyus ya ngachan akon ilina wi faruy Jerusalem, wi mipatukad wi marpun Apudyus ad langit. Ya imarkà akon chichan faruy ngachan-u.

¹³“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu wi mamati ta ailili!”

Na Mitudtuchu Ta Chachi Mamatid Laodicea

¹⁴Anana ko, “Isuratnu kon annaya ta sachi mangayyuwan ta chachi mamatid Laodicea:

“Saon na nangachanan à Tuttuwa ya Mapipiyyar tan saon na mangipaakammu ta katuttuwaan mipangkop an Apudyus. Ya saon akon narpuwan na losani iningwan Apudyus. Ad annayan ifakà an chiayu. ¹⁵Akammù na losani oy-oyyoonyu, wi maid pu manturungan na pammatiyu tan isuayù nan-amungan na man-atung ya mantakaliyong. Siyan piò wi linaon kuman kinaatungyu winnu kinatakaliyongyu!

¹⁶Ngim kapu ta isuayù nan-amungan na man-atung ya mantakaliyong, isù sumraayun saon, siyan itubfà chiayu! ¹⁷Siya ananyun maid mangkuranganyu, tan wachawad anun losani masapuryu, ad na somsomòyu, fafaknang-ayu losan. Ngim foon pù akammuyu wi na katuttuwaan, chiayun akapusan ya kakkaasi tan isuayù nafofodchangan ya nakurap. ¹⁸Siyan na ifakà an chiayu, saon kuman mangar-anyu ta napungsan wi falitik wi siyan ustuy pammati, tan sachin isù tuttuway fumaknanganyu. Ya saon akon mangar-anyu ta putilaani luput ta

masilup-an-ayu tapnu maaan na mafainanyu wi nafofodchangan. Ad mangaraayu kon saon ta akas à maakasan na kurapyu ta makailaayu asin. ¹⁹Losani takuy ay-ayatò, omorà ya disiplinà chicha. Siyan sosomonyun annayay itudtuchù ad ifafawiyun fassasuryu.

²⁰“Chongronyuna! Tan annaà wi isù sumisiad ta sangwanan na somsomòyu wi mangkongkokongkong. Ad sinumani mangngor an saon ya ib-atanan somsomòna ad parnoonà, mamfurfurun-ani wi isù manufungan na chuway taku.

²¹“Ad losani achi pu paafak ta lawing, ichapat-u chicha patùchuwon an saon wi makaturay wi isun na iningwan Ama an saon ta nangafakà an Satan.

²²“Manchongor-ayu kuma ta losani ifagfakan na Ispiritun Apudyus an chiayu losan wi mamati ta ailiili!”

Na anchanaya losan, impaisurat Jesu Cristun saon.

Na Machayawan Na Sachi Tumutùchu Wi Manturay Ad Langit

4 ¹Narpas pun na sachi, nantangachà ad langit ad nipailan saon na osay liwangan wi naiib-at. Ad asin-u ko chingngor na kingan na sachi chamuy nakaug-ugku an saon wi isù pupun kingana. Ad anana, “Waynusna ta ipailà an sian masapur mapasamak à tapin na padcha.” ²Sachi ad, nan-ipangatuwà ta Ispiritun Apudyus ad langit. Ad innilà na umaachuy ta parangkan na Ali. ³Ad na itchuran na sachi tummutùchu, musilingan wi isun na musiling na chachi man-anginay fatu wi ananchay haspe ya karnelia. Ad nalìwos akon sachi tummutùchuwana afungar wi isun na siling wi fatu wi ananchay esmerelda. ⁴Ad iningkaw akon chuwapuru ya opati aachuyani nampaliwos ta sachi osay parangka wi tummutùchuwana chuwapuru ya opati mangipangpangu. Ad nasilupanchà mamputilà ya nakoronaanchà falituk. ⁵Ad iningkaw akon marpu ta sachi tummutùchuwana Ali wi sumsumlit wi ilat ya kichuur na ichur. Ad na sangwanana ko, iningkaw na pituy silaw wi kumilakilab, wi chichan pituy karasin na karobfongan na Ispiritun Apudyus. ⁶Ad na sangwanan akon sachi tummutùchuwana, iningkaw na lin-ongan wi fayfay wi isù mail-an na sarming.

Ad iningkaw akon nampaliwos ta tummutùchuwana Ali wi opati parsuwa wi losan atan ochogcha ya uray akon fuwwangancha. ⁷Na osa, isù layon na itchurana, ad na miyagwa, isù faka. Ad na miyatlu, isù fosar na takun fosarna, ad na miyapat, isù manitit wi tumattattayap. ⁸Ad losan chachi opat, sin-onnom na payàcha wi losan ako ata, ya uray na long-agcha. Ad padchaoncha ya lafioncha mangkantakanta wi maid pu umillongan na kankantacha wi anancha,

“Maid pu miyisuwana na kinafarun na Aputaay Apudyus wi Mannakafalin, tan siyan afaruwana. À siya,

iniingkaw ta lugrukin na asinchuwan, ya awad ako ta sana, ya iingkaw akò ing-ingkana.”

⁹Ad chachi opati parsuwa, siya ikankantachan kinafarun na sachi tumutùchuy Ali, ya chaychayawoncha ya manyamayamanchan siyay natatakù ing-ingkana. Ad na mangkankantaancha, ¹⁰mampalintumong na chachi chuwapuru ya opati mangipangpangu ta sangwanan na sachi tumutùchu ta manayawanchan siyay natatakù ing-ingkana. Ad inigkachan koronacha ta sangwanana, ad ananchay mangkankanta,

¹¹“Apuni wi Apudyus, karobfongam wi machayaw kapu ta kinafarum ya mannakafalinnu, tan sian nangwa ta asinchuwan. Ad kapu ta ayatnu, siyan nàwaan ya natakuwan na losan.”

Na Pannilu Ya Sachi Naruruut Wi Papil

5 ¹Ad iningkaw akon innilà wi naruruut wi papil wi inoognan na sachi tumutùchu ta chiwawani imana. Ad na sachi papil, namfinisà naug-isan ya nangampitun taodna. ²Ad iningkaw akon innilà wi osay oschorani anghel wi chinakornan kinganay mangwanani, “Sinun awad karobfonganay mangobfad ya mangukrad ta annayay naruut wi papil?”

³Ngim maid pu nginlobfong mangukrad ta sachi naruruut wi papil, uray ta chachi ingkaw ad langit ya ad asnay luta, ya uray akon losani nan-ootoy. ⁴Ad nalluruwaà tan maid pu nàchasan à nginlobfong. ⁵Ngim anan na osa ta chachi mangipangpangu an saon, “Akay, achia malluwa, tan anchiyan naawakan à Layon wi siyan nangatuy kanà David, wi kanà ako Juda. Ad inafaknà Satan ad siyan nginlobfong wi mangib-at ta sachi papil wi nangampitun taodna, siyan ukrachona ad fasaona.”

⁶Sachi ad innilà na Pannilu wi summisiad ta nangkawaan na chachi mangipangpangu ya uùchuwan Ali wi liniwos na chachi opati parsuwa. Ad na sachi Pannilu, mamàilan pilat ta natayana. Nasàkuchan à pitu ya pitu kon atana wi chichan miyalikan na pituy karobfongan na Ispiritun Apudyus wi nifaun ta losani lukar ad asnay luta.

⁷Sachi ad ummachanin sachi Pannilu ta sachi tumutùchuy Ali wi nangara ta naruruuti papil wi inoognana ta chiwawani imana. ⁸Ad innarana pun na papil, nampalintumong losan chachi opati parsuwa ya chachi chuwapuru ya opati mangipangpangu ta sangwananay manayaw an siya. Ad losan chachi mangipangpangu nanangchon à isù kitara ya chuyug wi falituk wi nanapnù fangfanguy insenso, wi miyalikan na luwarun na losani takun Apudyus. ⁹Ad kinantachan faruy kanta wi anancha,

“Sia kan afusi nginlobfong wi mangara ta naruruut wi papil wi nangampitun taodna, ya sia kan annan karobfonganay mangib-at ya mamasa,

tan sian napatoy wi nifùfù na charam.
 Ad sachin imfayadnu ta taku
 ta mafalini mantakun Apudyus chicha.
 Ad losan chachi sinubfutnu,
 narpucha ta losani aapuapuun na taku
 ta ailili ta arutaruta
 ya awad akon narpu ta losani
 mansabsafali wi ug-ug kud.

- 10 Ad intapim ako chicha ta manturayam,
 ya namfalinom ako chichà
 pachi wi mansilfin Apudyus.
 Siyan chichan manturay ad asnay lutà
 tapin na padcha.”

11 Ad nantollongà pun, chingngor-un kingan na ad-adchuwani
 aangehes wi achi pu mafilang tan alifulifucha, wi naag-agsad wi
 liniwoscha chachi opati parsuwa ya chachi mangipangpangu ya sachi
 tumutùchuwan Ali. 12 Ad chinakorhay mangkankanta wi anancha,

“Na annayay Pannilu wi napatoy,
 siyan afusi annan karobfonganay mipangatu ya machayaw,
 ya maid pu miyisuwan na kinafaknangna ya kinaraingna
 ya uray mannakafalinna ya kinafaruna.”

13 Sachi ad chingngor-u kon nangkankantaan na losani parsuwa, wi
 ingkaw ad langit ya asnay luta, ya losani ingkaw ta fayfay, ya losan
 akoy ingkaw ta awachan na nan-ootoy. Ad losancha makakankanta wi
 anancha,

“À siyay tumutùchuy Ali ya sachi Pannilu,
 machaychayawchà ing-ingkana ya mifakafakan
 kinafarucha ya kinangatucha
 ya mannakafalinchà ing-ingkana.”

14 Ad anan chachi opati parsuwa, “Amen!” Ad nampalintumong chachi
 mangipangpangu wi manayaw.

Na Naobfachan Na Nangampituy Taod

6 1 Sachi ad innilà na Pannilu wi nangobfad ta sachi pituy taod
 ta naruruut wi papil. Ad na nangobfachana ta chamuy taod,
 chingngor-un kingan na osa ta chachi opati parsuwa wi isù ichur na
 ingkigkingana, wi anana, “Waynu!” 2 Ad innilà na osay mamputilà wi
 afayu wi lummoswa. Ad iningkaw na nangaabfayu wi nanangchon à
 pana wi umoy na ikufat. Sachi ad naadchan à siyà korona, ad lummigwat
 wi umoy makakufat ta losani afusurna wi siyan mangaafak.

3 Sachi ad inobfad akon sachi Pannilun miyagway taod, ad chingngor-u
 kon kingan na miyagway parsuwa wi anana, “Waynu!” 4 Ad lummoswa

kon mancharaaki afayu. Ad na nangaabfayu, naadchan à chakor à sabli ya mannakafalin à manachail ta timpuyug na takud asnay luta ta mampipinnatoy na atakutaku.

⁵Sachi ad inobfad akon sachi Pannilun miyatluy taod, ad chingngor-u kon kingan na sachi miyatluy parsuwa wi anana, “Waynu!” Ad na nangil-à, lummoswan osay mangngititi afayu, wi na nangaabfayu, inoognanan kikilluwan. ⁶Ad chingngor-un isù kinga wi narpu ta iningkawan na opati isù aangheles, wi anana, “Maingkin annay luta, ad na nginan na osay kiluy finayu, pasar na labfu ta osay padcha, wi isun akon nginan na turuy kiluy kaaw. Ngim achi pu ngumatun nginan na fayas ya lanog.”

⁷Sachi ad inobfad akon Pannilun miyapati taod, ad chingngor-u kon kingan na sachi miyapati parsuwa wi anana, “Waynu!” ⁸Ad innilà akon lummosway osay afayu wi na chutchutna, isù kummukupas na purawna, ad na ngachan na nangaabfayu, Otoy. Ad nitun-ud na sachi nangachanan à Hades wi ingkawan na natoy. Ad naadchanchà karobfongan wi mamatoy ta nan-apatana na takud asnay luta wi na màwaana, mapatoy ta kufat na uchum, ya matoy na uchum à ingki, ya matoy na uchum à sakit, ya patoyon na tanan wi animar na uchum.

⁹Sachi ad, inobfad na Pannilun miyalimay taod, ad innilà na chukun na altar wi mampùwapùwancha ta michatun an Apudyus. Ad innilà na alichodwan chachi takuy napatoy kapu ta nangiwarawakancha ta ukud Apudyus ya nanistikuwancha ta katuttuwaana. ¹⁰Ad impoawcha anani, “Siy Apudyus wi Mannakafalin, wi maid pu miyisuwan na kinafarum ya mapipiyyar wi mangwa ta imfakam, annan sarudsuchonnin sia. Siyan maanun manguisam ta takud asnay luta wi foon pù mamati, wi manusaam an chicha kapu ta namatoyanchan chiani?” ¹¹Sachi ad, naadchancha losan à mamputilà à luput, ad imfakan Apudyus ta man-illongcha yan ingkanà man-od-ochas losan na mapatoy wi fufurunchay mansilfi kon Apudyus, wi isun akon napatoyancha.

¹²Sachi ad inobfad akon Pannilun miyanomi taod. Ad nanità napigsa, ya ngummitit na init wi isun na angititani luput. Ya chummaraag akon furan wi isù acharaag na chara. ¹³Ad na losani fituwon, nayakayagcha wi maodchag ta luta wi isun na mayakayakan na fungan na imong nu mafali. ¹⁴Ad na langit, naumas wi isun na maruutan na papil. Ya losani filfilig ya lutay nangkawa ta fayfay, naatuncha losan ta sikuchi ikawcha.

¹⁵Sachi ad ummawid na atakutaku wi nitapi kon aaliali ya losani turay ta arutaruta ya uray akon losani ap-apun na asurchasurchachu ya losani fafaknang, ya uray chachi ooschor ya chachi nasaachan ya chachi maid pu saadcha. Losancha ummawid wi ummoycha ta filfilig nantaru ta lidliyang ya chopchopras. ¹⁶Ad pin-awanchan filfilig ya chopchopras wi iningkawan, wi anancha, “Mat-ob-ayuy filfilig ya chopchopras

ta matab-unan-ani ta achi chiani kuma ilan ta sachi tumutùchuy Alid langit, ya achini pu kuma malinan manusaan na sachi Pannilu an chiani! ¹⁷Tan annay chumatong na amochi umog-otancha. Ad sanan manusaancha ta atakutakud asnay luta, wi maid osà makailigtas.”

Na 144,000 Wi Kanà Israel

7 ¹Narpas pun losan chachi, innilà akon opati aangheles wi sumisiad ta opati chugyun na luta. Ad totoppaponchan fiddid ta achi pu mafudfuchan na uray sinumani lukar ad asnay luta ya fayfay ya uray sinuy karasi wi ayu. ²Chichan aangheles wi piniyar Apudyus à mannakafalini manyam-an ta luta ya fayfay.

Ad iningkaw akon osay anghel wi innilà wi narpu ta sumingitan na init, wi inoognanan markan na natatakuy Apudyus. Ad nampoaw ta chachi opati aangheles, ³wi anana, “Achiyu yam-anon na luta ya fayfay ya imimong ingkanà mamarkaan na ichay na losani mansilfin Apudyus.” ⁴Ad chingngor-u kon filang na chachi namarkaan na ichaycha, ad ummoychà 144,000 wi narpucha losan ta kanà na chachi simpuru ya chuway anà Israel. ⁵⁻⁸Tan ummoy à simpuru ya chuway lifun namarkaan ta waschi osay apuun na chachi simpuru ya chuway kanà Israel. Siyan simpuru ya chuway lifun namarkaan ta kanà Juda, ya uray akon kanà Ruben ya kanà ako Gad ya Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose ya Benjamin.

Na Ad-adchuwani Achi Pu Mafilang

⁹Sachi ad asinà nantollong ad innilà na ad-adchuwani taku wi maid pu makafilang ta kaachucha! Maid ako achicha narpuwan, wi wachawad na narpu ta losani apuupuun na taku ta arutaruta ya ailiili wi awad na losani karasin na ug-ug kud. Ad losancha summisiad ta sangwanan na sachi tumutùchuy Ali ya sachi Pannilu, wi nasilupancha losan à mamputilà ya nanangchoncha losan à pingin na iyug à manayawanchan chicha. ¹⁰Ad chinakorchan kingacha losan wi anancha, “Ta machaychayaw à Apudyustau, wi tumutùchuy Alitau, ya sachi Pannilu, tan maid uchum à nanaraknib an chitau nu achi afus à chicha.”

¹¹Sachi ad na losani aangheles, naag-agsadcha liniwos na tumutùchuy Ali ya chachi mangipangpangu ya chachi opati isù aangheles, ad nampalintumongcha losan wi manayaw akon Apudyus, ¹²wi anancha, “Annayan katuttuwaan! Siay Apudyus, karobfongam wi machaychayaw tan sian angatuwan ya karaingan, ya anna kon mannakafalinnu tan maid achi pu mafalin an sia. Siyan manyaman-anin sia ya chaychayawonnì sià ing-ingkana! Amen!”

¹³Sachi ad anan na osa an saon ta chachi mangipangpangu wi nansarudsud, “Akammum nu sinun chachi nasilupan à mamputilà, ya nu sinun narpuwancha?”

¹⁴Ad summongfatà, “Maid akammù, Apu, ngim akammum.”

Ad anana kon saon, “Chichan takuy namati wi naparpalikatan ad luta. Ad sinàsaanchan luputcha ta charan na sachi Pannilu, wi siyan miyalig à naurasan na fasurcha. ¹⁵Ad sachin awachancha ta sangwanan Apudyus wi tumutùchuy Ali, wi mansilfin siya ta Templona ta pinadcha ya linafi. Ad à Apudyus wi tumutùchuy Ali, kanayun iingkaw an chicha. ¹⁶Ad achicha pu mafitfitil à ing-ingkana, ya maid pu ko mauwawancha, ya achicha pu asin mainitan ya malingtan. ¹⁷Tan na sachi Pannilu wi iingkaw ta tumutùchuwan na Ali, siyan isù pastorcha wi mangayyuwan an chicha, ad siyan mangipuyut an chicha ta ikaw na mainum wi chagsi wi mangatod ta mannaynayuni fiyag. Ad punasan ako Apudyus na losani luwacha ta maid asincha sumauyan.”

Na Naobfachan Na Miyapituy Taod Na Sachi Naruruuti Pabil

8 ¹Na nangobfachan na Pannilu ta miyapituy taod na sachi naruruuti pabil, kumminò na losani iingkaw ad langit ta umoy à kogwan na osay uras. ²Sachi ad innilà na pituy aangheles wi sumisiad ta sangwanan Apudyus, ad naadchancha nasin-ossà pupu.

³Sachi ad chummatong akon osay anghel wi nanangchon ta chuyug wi falituk wi maigkaan na fangfanguy insenso. Ad ummoy summiad ta sangwanan na finalituk wi altar wi awad ta sangwanan na tumutùchuwan na Ali. Ad naatod an siyan achuy insenso à ichokana ta luwarun na losani takun Apudyus, à ichatunna ta altar. ⁴Ad na asuk na nap-u wi insenso, nilauk ta luwarun na takun Apudyus ad ngummatu losan wi narpu ta sachi inoognan na anghel wi summisiad ta sangwanan Apudyus.

⁵Sachi ad pinnun na sachi anghel na chuyug à fara wi innarana ta altar, ad inwakawagnad asnay luta. Ad nangichur, ya nangilailat ya nanita.

Na Pituy Pupu

⁶Sachi ad, chachi pituy aangheles, nansakanacha wi mangipakinga ta pupucha.

⁷Sachi ad, impakingan na ummunay anghel na pupuna, ad nauchanan na lutà chararu ya apuy wi nacharaan. Ad naskob na nan-atluwan na annay luta ya nan-atluwan na losani imong wi nitapi kon losani achi pu naranguy charus.

⁸Sachi ad impakingan na miyagway anghel na pupuna, ad iningkaw na isù chakorani filig wi kumilakilab wi nitop-ar ta fayfay. Ad na nan-atluwan na fayfay, namfarfalin chara. ⁹Ad natoy na nan-atluwan na losani iingkaw ta fayfay, ya nilumnod akon nan-atluwan na losani papur ta fayfay.

¹⁰Sachi ad impakingan na miyatluy anghel na pupuna, ad naodchag na osay chakor wi fituwon wi kummilakilab, wi isù pinatud, ad nipisuk ta nan-atluwan na losani chawwang ya chagsi ta luta. ¹¹Na sachi fituwon, nangachanan à “Paitan.” Ad pinaitanan losani chanum wi nipisukana, ad natoy na achuy taku ta nanginumancha ta sachi pummai chanum.

¹²Sachi ad impakingan akon miyapati anghel na pupuna, ad naabchoy na nan-atluwan na init ya nan-atluwan na furan ya uray nan-atluwan na losani fituwon. Siyan namfalin pangot na nan-atluwan na padcha ya maid pu ko sorag ta nan-atluwan na lafi.

¹³Sachi ad innilà akon osay manitit wi tumattattayap, ad impoawna anani, “Kakkaasin losani takuy foon pù mamati wi ingkaw ta luta ta mamupuwan chachi turuy aangehes wi nanganungus!”

9 ¹Sachi ad impakingan akon miyalimay anghel na pupuna, ad innilà na osay anghel wi isù fituwon wi narpud langit wi naodchag ta luta. Ad naatod an siyan turfi na onob na sachi fitu wi maid pagpag na acharomna. ²Ad inib-atnan sachi fitu, ad lummoswan amochi asuk wi isun na asuk na chakor wi sokob, ad fummulingot na luta tan sinar-iwan na amochi asuk na init.

³Sachi ad, iningkaw akon illoswan na sachi asuk, wi isù chuchun wi sinum-op ta luta, ad naadchanchà karobfongan wi umtob à isun na otob na kayyaman. ⁴Ad nifakan chicha wi achicha an-anuwon na charus ya ay-ayu ya uray sinumani mura, ta siya kay obfanchan takuy maid markan Apudyus ta ichaycha. ⁵Ngim foon pù naparufusan na chachi chuchun wi mangtoy ta taku, ta palikatancha kay chicha ta unog na limay furan, wi na sikab na maparpalikatancha, isun na obfan na kayyaman. ⁶Ad na sachi limay furan, anapon na takun matayancha, ngim achicha pu makàwa, tan uray pionchay matoy, achicha pu maparufusan.

⁷Na itchuran na chachi chuchun, isuchà afayu wi nisasagkana wi umoy makakufat. Ya isù nampayunguscha kò falituk wi koronan na ali. Ad na fosarcha, isù fosar na taku. ⁸Ad na fuùcha ko, anchu wi isun na fuù na fufai. Ad na fafacha, isù fafan na layon. ⁹Ad na far-uungcha, natab-unan à isù aka wi manapar an chicha. Ad nu tumayapcha, umasaasacha wi isun na umasaan na achuy kalisa wi itodtodchà na afayuy umoy makakufat. ¹⁰Ad naipusanha ko ya nasilochanchà isun na saung na kayyaman. Ad na ipuscha kon ingkawan na karobfonganchay mamparpalikat ta takù limay furan.

¹¹Ya awad akon alichay mangituray an chicha, wi siyan sachi anghel wi nginfantay ta sachi fitu wi maid pagpag na acharomna. Na ngachanna ta ukud na Hebreo, Abaddon, ad ta ukud na Griego, Apolion, wi na miningna, “Manyayam-an.”

¹²Sachin napasamakan na chamuy kaog-ogyati likat, ngim awad akon chuway chaan pù chumatong.

¹³Sachi ad impakingan akon miyanomi anghel na pupuna, ad chingngor-u kon kinga wi isù narpu ta opati chugyun na sachi altar wi falituk wi ingkaw ta sangwanan Apudyus. ¹⁴Ad na sachi kinga, imfakana ta sachi miyanomi anghel wi nanangchon ta pupu, “Obfachom na chachi opati aangheles wi nafafarud ta ikaw na chakor wi chawwang wi Eufrates!”

¹⁵Sachi ad naobfad na sachi opati aangheles, wi nisasagkanacha wi nanguullay ta sachi mismuy uras ya padcha ya furan ya tawon ta patoyonchan nan-atluwan na losani takud asnay luta.

¹⁶Ad nipaila kon saon na susurchachuy naab-afayuwan, ad nifakan saon na filangcha wi ummoychà chuwangkasuk wi milyun. ¹⁷Ad amasan nangil-à ta chachi naab-afayuwan. Nagtapan na far-uungcha isù aka, wi isun na faran na apuy, ya fatuy ananchay safiro, ya asupli na mail-ana. Ad na urun na afayucha, isù urun na layon, ya lumosloswa ta tupòchan apuy ya asuk ya kumilakilab wi asupli. ¹⁸Ad kapu ta chachi turuy karasi wi lummoswa ta tupò na afayu, siyan nangtoy ta nan-atluwan na losani takud asnay luta. ¹⁹Tan na karobfongan na chachi afayu wi umtoy, iningkaw ta tupòcha ya uray ipuscha, wi na ipuscha, isù urog wi nauruwan wi mangtob ta taku.

²⁰Ngim chachi nar-usani takuy foon pù napatoy ta amaschi, issiyay achicha pu iwarang na lawingi oy-oyyooncha, tan foon pù inwarangchay manayaw ta aran ya sinumani sinan-apudyus wi ing-ingwacha ta falituk ya pilak ya kambang ya fatu ya ayu, wi achi pu makaila ya makachongor ya makachadcharan. ²¹Ad na anchanay taku, foon pu kò imfafawichan pummatoyanacha ya nanchawaanacha ya nansarumangkaanacha, ya nan-akawancha ya linurukuchay mipangkop ta lallarai ya fubfufai, tan inturuturuycha.

Na Kàiti Papil Wi Inoognan Na Osay Anghel

10 ¹Sachi ad, innilà akon osay anghel wi oschoran wi nan-osog wi narpud langit wi nalilibfuuwan ya nampayungus à afungar. Ad na fosarna, isù init na silingna, ad na ikina, isù natutuud wi kilab na apuy. ²Ad inoognana kon kagkàiti papil wi naiib-at. Ad kinuschana ta chiwawani ikinan fayfay ya kinuschana ta chuwiki wi ikinan luta. ³Ad nampoaw à chakoran, wi isù ngorngor na layon. Ad summongfat na pituy ichur. ⁴Ad narpas pun na kichuur na ichur, ilukì kuma wi mangiyug-is ta imfakacha. Ngim na sachi, chingngor-un osay kummingad langit wi mangipalit, anana, “Achim iyug-is na sachi kingan na pituy ichur tan achi pu mipaakammuchi.”

⁵Sachi ad, na anghel wi innilà wi nansasakkakang summisiad ta fayfay ya luta, intay-agnan imanay chiwawan ⁶wi nangisapatan Apudyus wi matatakù ing-ingkana, ya siyan nangwa ta langit ya luta ya uray

fayfay, ya losani ingkaw an chicha. Ad insapatan na anghel wi anana, “Maid asin mauray, tan chanchanin màwaana, ⁷tan na mamupuwan na miyapituy anghel, sachin mangamputan Apudyus ta losani chaan pù maakammuan wi puranuna, wi sachin imfakana ta chachi profetas wi nansilfin siya ta sin-arkawan.”

⁸Sachi ad asin kummingan sachi man-ukud ad langit, ad ananan saon wi, “Ing-a aran na sachi kagkàiti papil wi naiib-at wi oognan na sachi anghel wi nansasakkakang ta fayfay ya luta.”

⁹Siyan ummoy-u ta sachi anghel chinawat na sachi papil, ad ananan saon, “Annaya, aram ad inannu. Maisan ta tupònu wi isù chilu, ngim pasikafonan fuwangnu.”

¹⁰Ad innarà na sachi kagkàiti papil wi inoognana ad innan-u. Ad tuttuway maisan ta tupònu wi isù chilu. Ngim inùm-un pun, pinasikabnan fuwang-u.

¹¹Sachi ad nifakan saon wi, “Masapur wi ipaakammum akon imfakan Apudyus wi màwa ta losani turay ya losani taku ta ailiili wi mansabsafalin ukudcha.”

Na Chuway Tistikun Apudyus

11 ¹Sachi ad, naatod an saon na osay paraisong wi isù sur-ud, ad anan na sachi nangatod an saon wi, “Ing-a isongon na Templon Apudyus wi mitapi kon altar. Ad filangom akon takuschi wi manaychayaw an siya ta Templo. ²Ngim achim itapi isongon na lasin na Templo tan sachin isù nipurang ta chachi takuy foon pù takun Apudyus. Ad miparufuschay mangsod ta sachi naapudyusani ili wi Jerusalem ta unog na opatpuru ya chuway furan. ³Ngim na sachi timpuy 1,260 wi padcha, ifaun-un chuway tistikù wi umoy mangipaakammu ta pion Apudyus wi paakammu. Ad na maam-amchan na somsomòcha kapu ta fasfasur na taku, mansisillupchà saku.”

⁴Na chuway tistiku, chichan miyalikan na sachi chuway ayuy olivo ya chuway silaw, wi imfakafakan na profetas ta awi, wi awad ta sangwanan Apudyus wi Apun na losani luta. ⁵Ad nu awad mangipachas wi mangan-anun chicha, lumoswan apuy ta tupòcha wi mam-un chicha, ad siyan matayan na sinumani mangipachas wi mangan-anun chicha. ⁶Ad awad akon karobfongancha wi mamagpag ta uchan ta achi pu umud-uchan ta unog na mangipagngorancha ta ukud Apudyus. Ya isun akon losani chanum, tan karobfongancha koy mamfarfalinon na chanum à chara. Ya karobfongancha wi mamalikata taku ta uray sinumani likat wi insikun ta pioncha.

⁷Ngim nu marpas na mangipagngorancha ta ipagngorcha, sachin lomoswaan na isag kaog-ogyat wi isù atap wi animar wi marpu ta sachi fituy maid pagpag na acharomna, ad kufatonà chicha. Ad afakonà chicha

ad pinatoyna chicha. ⁸Ad na lachagcha, mifafannat ta arsan na sachi chakor wi ili wi nilansaan na Apucha. Na mangiyalikancha ta sachi ili, isù Sodoma winnu Egipto, kapu ta lawingi nànwàwa ta sachi ili. ⁹Ad umoy à turuy padcha ya kogwan mamufuyyaan na taku ta lachagcha wi achicha pu parufusan na milobnancha. Siyan maid achi namuyà takuy marpu ta ailiili ta arutaruta ya losani karasi wi ug-ugku an chicha. ¹⁰Ad maragsakan na takuy foon pù mamatid asnay luta ta natayan na chachi chuwa. Siyan mallagragkacha ya man-asiatodchà atodcha kapu ta amochi lagsakcha ta natayancha, tan na chachi chuwa, profetas Apudyus wi isagcha nu pinalikatan na takud asnay luta.

¹¹Ngim lumaus pun na turuy padcha ya kogwa ta sachi, asin Apudyus takuwon à chicha ad fumangoncha ad maid miyisuwan na ogyat na chachi mamufuya. ¹²Ad na sachi, awad na chongron na chachi chuwa, wi chakor wi kinga wi marpud langit, ad ananan chicha, “Wayyusna!” Ad na mangiil-an na losani afusurcha, mipangatucha ta lifuud langit. ¹³Ad na sachi ko, machanità napigsa ad mayam-an na man-asimpuruwan na sachi ili, ad matoy na pitunlifuy taku. Ad na uchumi takuy mafun-an, isagcha umogyat siyan chayawonchan kinangatun Apudyus ad langit.

¹⁴Ad amaschin màwaan na miyagway kaog-ogyati likat. Ngim sumarunun miyatlu!

Na Miyapituy Pupu

¹⁵Narpas pun losan chachi, impakingan na miyapituy anghel na pupuna, ad chingngor-un achuy kummingà chakoran ad langit wi anancha, “Manipud ta sana, maid uchum à manturay ta losani taku nu achi afus na Aputaay Apudyus ya sachi impaalinad asnay luta wi Cristu, ad siyan manturay à ing-ingkana!” ¹⁶Ad na chachi chuwapuru ya opati mangipangpangu wi tumutùchu ta sangwanan Apudyus, nampalintumongcha losan wi manaychayaw an siya, ¹⁷wi anancha,

“Apuni wi Apudyus wi Mannakafalin,
 wi iniingkaw uray ta chamchamun na sinuman
 ya uray ta sana ya à ing-ingkana,
 manyaman-anin sia tan impailam na mannakafalinnu
 ad illukim wi manturay!

¹⁸Ad maid pu miyisuwan na og-ot
 na chachi foon pù takum
 tan annay chinumtong na manusaam an chicha,
 wi siya kon manguisam ta natoy.
 Ad chinumtong akon manachailam
 ta losani manachail ad asnay luta
 kapu ta kinarawingcha!
 Ad sana kon mangunkunaam ta losani nansilfin sia,

wi profetasnu,
ya losan akoy takum wi nangiyafain an sia,
uray chachi nafafa ya nan-angatu.”

¹⁹Sachi ad innilà wi naanib-at na Templon Apudyus ad langit, ad mamàllan kasun wi naigkaan na chachi niyug-isan na turag Apudyus ta awi. Na sachi koy timpu, nangilailat ya nangichur-ichur à chakor, ya nanita ko, ad ummuchan à chararu.

Na Fufai Ya Kaog-ogyati Dragon

12 ¹Sachi ad iningkaw na nipailad langit wi isag kaskaschaaw wi singyar. Iningkaw na osay fufai wi summisiad ta furan, ya nasilupan à isun na siling na init, ya nampayungus à korona à simpuru ya chuway fituwon. ²Akin-annaon à siya, siyan nantuking ta amochi sikab na mangkumutana.

³Sachi ad iningkaw na nipaila ta langit wi osay kaskaschaawi singyar wi na sachi, kaog-ogyati dragon wi mancharaag na long-agna ya pitun uruna ya simpurun sàkudna. Ya losani uruna, napayungusan à koronan na ali. ⁴Ad inabchoyna ipusnan nan-atluwan na losani fituwon ta langit ad siyan nayagyakancha ta luta. Ad ummoy ta sangwanan na sachi fufai wi akin-annaon, ta anonan anàna nu fumùnag.

⁵Ngim ummanà pun na fufai, wi larain inyanàna, naiyawid naiyoy an Apudyus ta tumutùchuwana, tan siyan mangituray ta arutarutà tapin na padcha, wi istriktun pinagturayna. ⁶Ad na sachi fufai, ummawid ta filig wi ummoy ta lukar wi insasagkanan Apudyus à mantaruwana, wi mangayyuwananan siyà unog na 1,260 wi padcha.

⁷Sachi ad finumtak na kufat ad langit. Ad à Miguel wi ap-apun na aangheles, impangunan uchumi aangheles wi mangufat ta sachi dragon. Ad na sachi dragon ya aanghelesna ko, nakakufatchan chicha, ⁸ngim naafakcha losan, siyan maid pu karobfonganchay ingkaw ad langit.

⁹Siyan niparyaw na sachi kaog-ogyati dragon, ya nifallucha losan ta aanghelesnad asnay luta. Na sachi dragon, siyan urog ta awi wi ap-apun na aran, wi Satan ako kay, wi siyan nanurtulli ta atakutakud asnay luta.

¹⁰Sachi ad chingngor-un chakor wi kingad langit, wi anana, “Sanan tumuttuwaan na manaraknifan Apudyus ta taku, tan sanan mangipailana ta mannakafalinnay manturay! Ya sana kon mangipail-an na sachi imfaunnay Cristu ta karobfongana! Tan naafak na ap-apun na aran ad niparyaw ad langit, wi siyan nangipafasurfasur ta susunudtaun Apudyus ta pinadcha ya linafi. ¹¹Ngim chachi susunudtau, inafakchà siya kapu ta nifùfuan na charan na sachi Pannilu, ya kapu ko ta nangistikuwancha ta mipangkop ta sachi Pannilu, uray sachin inyotoycha wi foon pù pinatkanchan fiyagcha. ¹²Siyan losantauy annad asnay langit, lumagsaktau tan niparyaw à Satan! Ngim kakkaasi losan chachi awad

ad luta ya fayfay tan sachin nifalluwan Satan. Ad amod na og-otna tan akammunay ait na timpunay mangwa ta pionay oyyooni lawing.”

¹³Sachi ad wi illasin na dragon wi niparyaw ya nifallu ta luta, chinogchognan sachi fufai wi nangiyana ta sachi ana wi larai. ¹⁴Ngim na sachi fufai, naadchan à chuwà payà wi isun na payà na chakor wi manitit ta tumayap umawid ta sachi filig wi sachin maayyuwanana unog na turuy tawon ya kogwa, ta foon pù ochasan na sachi urog wi dragon ako kay. ¹⁵Siyan na dragon, inyutanan isù chawwang wi chanum à manlitapna ta manganudna ta sachi fufai. ¹⁶Ngim nafadngan na fufai, tan nantaang na luta ad narun-ug losan na sachi chanum wi narpu ta tupò na dragon.

¹⁷Sachi ad naam-amod na og-ot na dragon ta sachi fufai, wi maid miyisuwan na og-otna, siyan ummoyna kinufat na uchumi an-ananana, wi chichan losani namtog ta imfakan Apudyus ya nangipapati wi mamangchon ta katuttuwaan wi intudtuchun Jesus. ¹⁸Sachi ad, ummoy na sachi dragon ta tarantag na fayfay umaagsad man-uullay.

Na Kaog-ogyati Animar Wi Narpu Ta Fayfay

13 ¹Sachi ad iningkaw na innilà wi lummoswa ta fayfay wi isag kaog-ogyat wi animar. Pitun uruna ya simpuru kon sàkudna. Ad losani sàkudna, annan koronana, ad na losani ichayna, naug-isan à ngadngachan Apudyus. ²Ad na itchuran na sachi kaog-ogyati animar, isù leopardo. Ad na ikina, isù ikin na bear, ad na tupòna, isù tupò na layon. Ad inadchon na dragon ta sachi animar na mannakafalina ya manturayana ya chakor wi karobfongana.

³Na osay urun na sachi kaog-ogyati animar, iningkaw na fikadna wi inyatoyna, ngim napilatan ad asin natak. Ad sachin naschaawan na losani takud asnay luta ya sachi kon losancha summurutan an siya. ⁴Ad chinaychayawcha losan na dragon kapu ta nangadchana ta karobfongana ta sachi kaog-ogyati animar. Ad chinaychayawcha kon sachi kaog-ogyati animar wi anancha, “Maid miyisuwan na sanati animar! Maid pu nginlobfong makakufat an siya!”

⁵Ad na sachi kaog-ogyati animar, naparufusan wi tumangsit ya manginsurtun Apudyus, ya naparufusan akoy manturay ta unog na opatpuru ya chuway furan. ⁶Siyan illukinay mangin-insurtun Apudyus ya uray na mipangkop ta ngachanna ya foroynad langit ya losan chachi ingkaw ad aschi. ⁷Ad naparufusan à mangufat ta takun Apudyus à mangafakanan chicha, ad naadchan akò wayana wi mangituray ta losani taku ta ailiili ta arutaruta wi maid mar-usan ta losani mangkarakarasi wi ukud. ⁸Siyan losani takud asnay luta chayawonchà siya, wi naraksig yakan chachi takuy nilistan ngachancha ta nibrun na Panniluy napatoy. Tan nanipud ta chamchamun na sinuman, nar-us nilista ta sachi nibrun

angachangachan na losani maadchan à mannaynayun à mafiyakan an Apudyus.

⁹Masapur chongronyuna, nu naingaan-ayu! ¹⁰Chachi takuy naikasat wi mifarud, mifarudcha met laing! Ad chachi naikasat wi mapatoy à sabli, mapatoychà sabli! Siyan chitauy takun Apudyus, masapur papigsontaun pammatitau ya an-anusantaun sinumani mapasamak an chitau.

Na Kaog-ogyati Animar Wi Narpu Ta Luta

¹¹Sachi ad iningkaw akon innilà wi osay kaog-ogyati animar wi lummoswa ta luta. Chuwan sàkudna wi isù sàkud na ikaw na pannilu, ngim na kingana, kaog-ogyat wi isù kingan na dragon. ¹²Ad na losani karobfongan na sachi ummunay animar, wachawad ako ta sachi niyagwa, tan siyan isù pinakarong-agna. Ad ipapilitna pachayaw ta losani takud asnay luta na sachi osay animar wi napilatan na fikadna. ¹³Ad na sachi niyagway animar, impailanan mampataag wi kaskaschaaw, tan impaodchagnan apuy wi marpud langit à mangil-an na losani taku. ¹⁴Siyan tinurtulliyanan losani takud asnay luta ta nangwaana ta kaskaschaaw kapu ta karobfongan na sachi ummunay animar. Ad na sachi miyagway animar, nampàwa ta takù sinan-animar à isun na sachi osay animar wi nafikachan ta sabli ngim nataku. ¹⁵Ad imparufus ako Apudyus wi man-angngoson na sachi miyagwa na sachi sinan-animar ta mafalini makakinga ya mafalinna koy otyon na sinumani foon pù manayaw an siya.

¹⁶Ad ako, na sachi miyagway animar, pinilitnan losani taku wi mamarkaan na ichaycha winnu chiwawani imachà markan na sachi ummunay animar. Siyan namarkaan na losani taku wi nasaachan ya chachi maid saadcha, ya uray fafaknang ya kakapus, ya uray sasannilu ya chachi foon à sasannilu. ¹⁷Tan nu sinun foon pù mamarkaan à ngachan na sachi ummunay animar, winnu numeron na ngachanna, foon à mafalini man-ingina ya mangnginà farangna.

¹⁸Afus chachi nanakmani takù makaawat ta annaya. Siyan nu sinun naraing, ilasinnan miyalikan na sachi numeron na ummunay animar, tan na sachi numero, siya miningnan ngachan na osay taku, wi na numerona, 666.

Na Pannilu Ya Takunay 144,000

14 ¹Sachi ad wi nantollongà, iningkaw na Pannilu wi summsiad ta Filig wi Sion. Ad iningkaw akon niyamung an siya wi takuy 144,000, wi naug-isan na ichaychà ngachan na Pannilu ya ngachan na Amana. ²Ad chingngor-u kon chakorani kinga wi narpud langit wi isù akasaas na lumuylyud wi chanum ya isu kò kichuur na ichur, ngim isu kò kingan na ad-adchuwani mangkitkitara. ³Ad chachi takuy 144,000,

sinasakungchan sachi tumutùchuy Ali ya chachi opati isù aangheles ya chachi koy mangipangpangu. Ya kankantaonchan adchatuy kanta wi maid uchum à mangakammu nu achi afus chachi 144,000, tan chichan sinubfut na Pannilu ta iningkawanchad luta.

⁴Na anchanay taku, maid tuwa nakafasurancha mipangkop ta fufai, tan chichan takuy mamfaru. Mituntun-udcha ta Pannilu ta sinuy umayana, tan chicha chachi nafayachan na fasurcha wi isù inlasin Apudyus chicha ta uchumi taku ta chichan umunay mamati, wi isù michatunchan Apudyus ya sachi Pannilu. ⁵Ya maid anu nanturtulliyancha ya maid pu ko mapafasuranchan Apudyus.

Na Impachamag Na Turuy Anghel

⁶Sachi ad, innilà akon osay anghel wi tumattattayap ta ngatu, wi mangiwarawag ta losani taku ta Mamfaruy Chamag wi achi pu mabmab-os à ing-ingkana. Ad iwarawagna ta losani karasin na taku ta ailili ta arutaruta wi mangkarakarasin ukudcha. ⁷Ad chinakornan kingana, “Iyafainyù Apudyus, ya chayawonyun kinangatuna, tan annay chumtong na manguisana ta atakutaku! Siyan chaychayawonyù siya, tan siyan nangwa ta asinchuwan wi uray langit ya luta ya uray akon fayfay ya losani chusi!”

⁸Sachi ad iningkaw akon miyagway anghel wi ummun-unud, wi anana, “Kattoi nayam-an na sachi machamchamag wi ili wi Babilonia à machusaana! Tan chachi takuschi, isù impainumcha ta losani taku na sachi isù mampiyay fayascha, wi sachin miyalikan na nangawisancha ta atakutakuy mangwa ta lawingi ining-ingwacha.”

⁹Sachi ad iningkaw akon miyatluy anghel wi nitun-ud ta chachi chuwa, ad chinakorna kon kinganay anana, “Sinumani manaychayaw ta sachi kaog-ogyati animar ya sachi sinan-animarna, ya sinumani impamarkan an ichaycha winnu imana ta ngachanna, ¹⁰sikurachuy ipainum ako Apudyus an chichan paitani fayasnay natasa wi maid laukna, wi sachin miyalikan na amochi og-otna! Tan palikatan Apudyus chicha losan à apuy ya kumilab wi asupli, ad fufuyyaon na aangheles Apudyus ya sachi Pannilu. ¹¹Ad na sachi apuy wi mamalikatan an chicha, maid pu matayana tan kumilakilab à ing-ingkana wi maid pu miwarangan na asukna. Ad maid purus kumin-an na likatcha tan pinadcha ya linafi wi maliligkatancha, tan chicha chachi nanayaw ta sachi kaog-ogyati animar ya sachi sinan-animar ya chicha kon namarkaan akò ngachan na sachi animar.”

¹²Ngim chiayuy takun Apudyus, wi nanungpar ta imfakana ya mamati kon Jesus, masapur papigsaonyun pammatiyu ta achiayu maawis, uray sinun mapasamak an chiayu.

¹³Napannos ad, chingngor-u kon kingad langit, ad ananan saon, “Iyug-isnun anchanaya: Manipud ta sana, maragsak na losani mamatin Aputau nu matoycha!”

Ad anan akon Ispiritun Apudyus wi nanachun, “Oo, tuttuwa wi maragsakcha, tan na matayancha sachin man-illongancha ta nalikati iwaarcha, ad sachi kon mangar-ancha ta kunkunan na mamfaruy iningwacha.”

Na Maapitan Na Achi Pu Mamati, Wi Miyalig À Mura Ta Annay Luta

¹⁴Nantollongà pun, iningkaw na innilà wi putilaani lifuu, ad iningkaw akon tummutùchu ta lafawna wi isù taku wi napayungusan à falituk wi karonan na ali ya nanangchon à tachomani lilit. ¹⁵Sachi ad innilà akon osay anghel wi lummoswa wi narpu ta sachi Templod langit, ad pin-awanan sachi tummutùchu ta lafaw na lifuu, “Ikapasnun sanati lilitnu ta kapasom na luta, tan chummatong na ustuy inyàapit, tan isù nar-umi ani na luta!” ¹⁶Siyan na sachi tummutùchu ta lifuu, inkapasnan lilitna ad inapitna losan na ani ta luta.

¹⁷Sachi ad iningkaw akon innilà wi osay anghel wi lummoswa ko wi narpu ta sachi Templod langit, ad nanangchon akò tachomani lilit.

¹⁸Sachi ad lummoswa kon osay anghel wi narpu ta altar, wi sosogkan ta michatun an Apudyus. Na sachi anghel, siyan nginfiyang ta apuy. Ad pin-awana kon sachi osay nanangchon à tachomani lilit, “Làkacham na sanati isù wakar wi mura wi ananchay grapes ta luta tan nar-umcha losan!” ¹⁹Siyan na sachi anghel, inlàkadnan lilitna ta luta ad inaranan losani fungan na grapes, ad pinonponna ta chakor wi astan Apudyus, wi sachin alig na amochi og-otnay manusa ta takud asnay luta. ²⁰Ad na ikaw na astan na grapes, lasin na ili. Ad chara na lummoswa ta sachi astan, ad linitapnan nasuruk à turungkasut ya chuwapuruy kilometro na aanchuna, wi maagsachan na arofongna.

Na Pituy Aangheles Wi Mangipachas Ta Anungus Na Likat

15 ¹Sin-aitan ad, iningkaw akon osay nipailad langit wi isag mampataag wi singyar wi màwà tapin na padcha, tan iningkaw na pituy aangheles wi nangchon ta manganungus wi pituy likat wi mipachas ad asnay luta, wi chichan liglikat ta pagpag na manusaan Apudyus ta taku.

²Sachi ad innilà na isù mammusmussiling wi fayfay, wi naaslangan à apuy. Ad innilà akon chachi nangafak ta sachi kaog-ogyati animar kapu ta ummisianchay manayaw an siya ya ta sachi sinan-animar wi issuissuna, wi losancha ko foon à nampamarka ta numeron na ngachanna. Ad ummaagsadcha ta tarantag na fayfay wi nanangchonchà isù kitara wi innadchon Apudyus an chicha. ³Ad kinankantacha kon kantan Moses wi nansilfin Apudyus ta awi, wi sachi kon kantan na Pannilu. Amasnan kinantacha:

“Siay Apu wi Apudyus wi Mannakafalin,

maid pu miyisuwan na losani iningwam
wi isag kaskaschaaw!

Siay Alin na losani taku ta arutaruta,
isag nalimpiw ya pasig tuttuwan losani achawiyam!

⁴ Maid pu achi umogyat an sia ta sana, Apu!

Ya maid pu ko achi mangipudnu ta kinangatum,
tan maid pu miyisuwan na kinafarum.

Siyan na losani taku ta arutaruta,
umalicha losan wi manaychayaw an sia
tan naawatancha losan wi ustuustun
losani oy-oyyoom.”

⁵ Napannos ad, innilà akoy naib-at na Templod langit, ad mamàilan sachi Kachayawani Kuwartun Apudyus ta charòna. ⁶ Sachi ad lummawa chachi pituy aangheles ta sachi Templo wi nanangchon ta chachi pituy liglikat. Ad losancha nasilupan à putilaan wi pumopor-as, ya nafofod na far-uungchà falituk.

⁷ Sachi ad ummoy na osa ta chachi opati isù aangheles ad sinin-ossana inadchon ta chachi pituy aangheles na chuyug wi falituk wi nanapnù og-ot Apudyus wi matatakù ing-ingkana. ⁸ Ad kapu ta kinafarun Apudyus ya mannakafalina, losan asuk na charom na Templo, ad maid pu makarnò ingkanà marpas na pituy likat wi ipachas na chachi pituy aangheles.

Na Pituy Chuyug Wi Nanapnù Og-ot Apudyus

16 ¹ Napapannos ad, chingngor-u kon chakor wi kinga wi narpu ta Templo wi nan-ukud ta chachi pituy aangheles, anana, “Choowot ing-ayu isiyat ta lutan anchanati likat wi awad ta pituy chuyugyu, wi og-ot Apudyus ta taku.”

² Sachi ad ummoy na ummunay anghel insiyat ta lutan sachi iningkaw ta chuyugna. Ad losan chachi namarkaan ta markan na kaogogyati animar ya nanaychayaw ako ta sachi sinan-animar wi isuna, nakakatorcha losan à man-akub wi kakator wi amod na sikabna.

³ Sachi ad ummoy akon miyagway anghel insiyat ta fayfay na iningkaw ta chuyugna, ad na sachi chanum namfalin isù charan na natoy, ad na losani man-àachap ta fayfay, natoy.

⁴ Sachi ad ummoy akon miyatluy anghel insiyat ta losani chawwang ya chagsi na iningkaw ta chuyugna. Ad namfarfalin na chanum à chara. ⁵ Ad na sachi, chingngor-un imfakan na anghel wi nginfiyang ta chanum, wi anana, “Apudyus wi maid pu miyisuwan na kinafarum, wi sikuchi iniingkaw ta chamchamun na sinuman ya iingkaw-a kò ing-ingkana, kattoi nalimpiw ya ustuustun pinagchusam ta taku! ⁶ Tan pinatoychan chachi takum ya chachi profetasnu wi isu kò insiyatchan characha. Ad sachin mangipainumam an chicha ta chara ta sanà sufalit

na iningwacha!”⁷ Sachi ad chingngor-u kon summongfat wi narpu ta altar, wi anana, “Oo, Apu, siay Apudyus wi Mannakafalin, ustuustu ya nalimpiw tuwan pinagchusam ta taku!”

⁸ Sachi ad ummoy akon miyapati anghel insiyat na iningkaw ta chuyugna ta init. Ad naam-amod pummigsan atungna wi maatungan na taku. ⁹ Ad uray nu naatungancha, ar-arwakanchà Apudyus wi mannakafalin ta losani likat, ad foon pù iwarangchay fumasurfasur ya foon pù chayawonchan kinangatun Apudyus.

¹⁰ Sachi ad ummoy akon miyalimay anghel insiyat na iningkaw ta chuyugna ta tummutùchuwan na sachi manturay wi kaog-ogyati animar. Ad fummulingot isag na losani iturayana, ad obfan na takun chilacha ta likatcha. ¹¹ Ngim maid pu nangifafawi an chicha ta lawingi oy-oyooncha, ad ar-arwakanchà Apudyus ad langit kapu ta sikab na long-agcha ya kakatorcha.

¹² Sachi ad ummoy akon miyanomi anghel insiyat na iningkaw ta chuyugna ta chakor wi chawwang wi nangachanan à Eufrates. Ad nadchù na sachi chawwang à mamfallasiwan na nan-angatuy ali wi marpu ta sumingitan na init.

¹³ Ad sachin nangil-à ta turuy aran wi isù tukak na itchuracha. Na osa, lummoswa ta tupò na sachi dragon, ad na osa, lummoswa ta sachi kaog-ogyati animar, ad na miyatlu, lummoswa ta tupò na sachi sinanprofetas wi pinakarong-ag na sachi animar. ¹⁴ Na chachi turuy aran Satan, makàwachà kaskaschaaw, ad umoycha aruson na losani ali ta arutaruta ta losancha kufaton à Apudyus wi Mannakafalin. Ngim na sachi padcha, siyan mangafakan Apudyus ta losani afusurna.

¹⁵⁻¹⁶ Na lukar wi nangarusan na chachi aran an chicha, siyan ananchay Armagedon ta Hinebreo wi ukud. Ad sachin mangifag-an Jesu Cristu wi, “Tantanchaakanyun annayay ifakà, tan maid pu apuutanyù mangulinà tan isun na inyòoyyan na man-aakaw wi achi pu maakammuwan ad nachanatong! Siyan maragsak na takuy nakasakana wi manguullay an saon, wi isun na nansisillup wi achi pu masusuyop, tan foon pù màchasan wi namfodchang à mifafainana.”

¹⁷ Sachi ad ummoy na miyapituy anghel insiyat na iningkaw ta chuyugna ta poyaaw. Ad iningkaw na chakorani kinga wi narpu ta tummutùchuwan Apudyus ta Templo, wi anana, “Nakangput!” ¹⁸ Ad nangilailat ya iningkaw na umatiatiung-ung ya kichuur na ichur, ya amod wi chita wi maid miyisuwana nanipud ta nàwaan na taku ta annay luta. Maid miyisuwan na apigsana! ¹⁹ Ad nan-atlu napotpotlà na nachamchamag wi ili wi Babilonia, ad nachachail losan na chachakkor wi ili ta arutaruta. Ad simsimò Apudyus ad Babilonia wi nachamchamag wi ili ta nanusaana wi isù impainumnan natasay fayasnay paitan wi maid nafun-an uray sintodtod kapu ta amod wi

og-otna. ²⁰Ad nilumnod na losani lutay nangkawaon na fayfay, ad nan-un-unapnap na losani filifilig. ²¹Ad ummukan à nan-achakkor à chararu wi umoy à limay puruy kilu na achagson na osa, ad naodchagcha ta taku. Ad ar-arwakan na takù Apudyus kapu ta kaog-ogyati chararu ya amod wi likat.

Na Nachamchamag Wi Puta Wi Nangaabfayu Ta Kaog-ogyati Animar

17 ¹Sachi ad ummatam an saon na osa ta chachi pituy aangheles wi nachuychuyukan, ad anana, “Waynu, ta inyà ipaila na manusaan Apudyus ta chachi taku ta ili wi achani ta achuy chawwang, wi miyalig na sachi ili ta fufai wi machamchamag na kinaputana. ²Na sachi fufai, isù insuyopnan losani ali ta annay luta, ad nakafasurcha losan an siya. Ad na losani takuy foon pù mamatid asnay luta, isuchà nasalimong ta nanginumancha ta fayasna wi ipaipainumna.”

³Sachi ad tiningngilà ta Ispiritun Apudyus ad inyoyà ta anghel ta fogfokaw. Ad sachin nangil-à ta osay fufai wi nangaabfayu ta osay manchilaag wi kaog-ogyati animar wi pitun uruna ya simpurun sàkudna. Ad naug-isan losan na long-agnà ngadngachan Apudyus. ⁴Ad na sachi fufai, nakasilup à silup na ali wi manchilaag ya mallinsi wi natayutayunan à falituk, perlas ya nanginginay fatu wi sumilap. Ad nanangchon à falituk à tasa wi nanapnù afafain wi lisortan na lawingi oy-oyyoona. ⁵Ad iningkaw na niyug-is ta ichayna wi ngachan wi chaan à maakammuan na miningna, wi ananay, “Na nachamchamag wi ili wi Babilonia, siyan ina losan na puta ya nallukiyan na losani afafain wi màràwa ta annay lufung.” ⁶Ad na nangil-à ta sachi fufai, isù nasalimong ta charan na takun Apudyus wi napatoy kapu ta pammaticchan Jesus.

Siyan na nangil-à ta sachi fufai, naschaawà. ⁷Ad anan na anghel an saon, “Taako maschaaw? Chongrom ta ifakà na miyalikan na sachi fufai ya sachi kaog-ogyati animar wi nangaabfayuwana, wi pitun uruna ya simpurun sàkudna. ⁸Na sachi kaog-ogyati animar, asififiyag ta annay luta ta sin-arkawan ngim maid ta sana. Ngim asin lumoswà tapin na padcha ta sachi fitu wi maid pagpag na acharomna. Ad losan na taku ta annay luta wi foon à nilistan ngachanna ta sachi nibru nanipud ta chamchamun na annay luta wi nilistaan na losani maadchan à mannaynayun à fiyag, maschaawchay mangila ta sachi kaog-ogyati animar nu asin lumoswa. Ngim na lumoswaana, mifallu ko ad inferno.

⁹“Isù nalikatnà maawatan, ta ikad na nanakmani takuy makaawat ta anna. Tan na pituy uru, miyalig ta pituy filig wi tummutùchuan na sachi fufai, ya miyalig ako ta pituy ali: ¹⁰na lima an chicha, napapog na nanturayancha, ad na miyanom, siyan turay ta sana. Ad na miyapitu, chaan à chumtong na manturayana. Ngim nu chumtong, sin-akitan yakan manturayana. ¹¹Ad na sachi kaog-ogyati animar wi iningkaw ta sin-

arkawan ngim maid ta sana, siyan miyawaruy Ali wi misukat ta chachi pitu, ad mifallu.

¹²“Ad na miyalikan na simpuruy sàkud, chichan simpuruy ali wi chaan à chumtong na manturayancha. Ngim nu chumtong na karobfonganchay manturay, makaturaycha ta sachi kaog-ogyati animar à sin-aitan wi isun yakà osay uras na manturayancha. ¹³Ngim na chachi simpuru, man-iisun puntilyacha ad impurangchan mannakafalincha ya lobfongcha ta sachi animar, ¹⁴ta man-ossaancha wi mangufat ta sachi Pannilu. Ngim na Pannilu, ya chachi napipiyyar wi chinutukanà mamatin siya, afakoncha chicha tan siyan Apun na losani ap-apu ya Alin na losani ali.”

¹⁵Sachi ad anan akon sachi anghel an saon, “Na miyalikan na innilami achuy chawwang wi achani ta tummutùchuwan na sachi puta, chichan aapuapuan na taku ta ailiili ya arutaruta wi wachawad na losani karasin na ug-ugkud. ¹⁶Ad na chachi innilam wi simpuruy sàkud ya kaog-ogyati animar, chumtong na mallawingancha ta sachi fufai, ad losancha aran na ùuwana ya fochangancha kò siya. Ad anoncha kon fokas na long-agna ad sogkonchan mafun-an. ¹⁷Na mangwaancha losan ta amaschi, tan Apudyus na nangipasasmò ta nantitimpuyukan na sachi simpuru ya nangipurangancha ta mannakafalincha ta sachi kaog-ogyati animar à manturay, ta mituruy na puranun Apudyus ya tumuttuwaan na losani imfakana wi màwa.

¹⁸“Na miyalikan na sachi fufai wi innilam, siyan machamchamag wi ili wi mangituray ta losani turay ta annay luta.”

Na Mayam-anan Na Ilid Babilonia

18 ¹Narpas ad na sachi, innilà na osay anghel wi nan-osog wi narpud langit. Ad chakor na karobfongana ya malinangan na luta ta silingna. ²Ad impoawna anani, “Nachusa ta sana ya losan nayaman na sachi machamchamag wi ilid Babilonia! Ad namfalini iniliyan na aran ya nanùfutan akon losani kaisaw wi sissiwit wi larawwingontau. ³Tan na sachi ili, inawisan losani taku ta ailiilid asnay lutà sumurut ta kinarawingna, tan isù impainumnan paitani fayasna ta losani takù masalimngancha losan. Ad na aaliali ta luta, isù nakachagchakaschan siya tan sinurutchan achawiyana wi foon pù achawiyana Apudyus. Ad na losani manlakrakud asnay luta, fummakngancha tan naamiamin na nanginginay lakucha wi usarona ta lumagsakanay lawing!”

⁴Sachi ad, iningkaw akon kinga wi chingngor-u wi narpud langit, wi anana,

“Chiayuy takù, lumayaw-ayu ta sanati ili
ta achiayu makafasur ta fasurna
ya achiayu ko mitapi ta machusaana!

⁵ Tan na fasurna, isun na angatun na langit

na naponponancha.

Ad achin pu Apudyus maliwatan
na kinarawing na oy-oyyoona.

6 Siyan na màwan siya,
manchublin losani ining-ingwanay lawing ta uchum
à sufalit na iningwana.

Ad na sachi paitani impainumna ta uchum,
manchubli kon paitnà mipainum akon siya.

7 Tan na isag wi nallamram-ayana
ya nangipachayawana ta long-agna,
siya kon isun na manlikatana ya manchomchomana.

Tan anana ta somsomòna,
‘Isuwà à turay wi foon à nafaru,
siyan maid mipadpachas an saon
à isun na likat na mafaru!’

8 Ad kapu ta sachi, machigsan wi mipachas
na akarakarasi wi likat an siya,
tan masakit, manomchom ya maingki,
ya maskob ako, tan à Apudyus wi manusan siya,
mannakafalini Apu.”

9 Sachi ad losani turay ta annay luta wi nakachagchakas ya nakaramram-ay ta sachi ili wi niyalig ta puta, ifilancha ya ichomchomcha nu ilanchan asuk na maskofana. ¹⁰ Ad umaadchayangcha tan umogyatchà mitapicha ta machusaana. Ad anancha, “Aynga! Kakkaasin sachi nachamchamag wi ili wi Babilonia! Osay uras yakan nachusaana ad maid!”

¹¹ Ad uray ako chachi mallakraku ta arutaruta, ifilancha ya ichomchomchan sachi ili, tan maid mangngina ta lakucha. ¹² Siyan maid mangngina ta lakuchay falituk ancha kantar ya nanginginay fatu ya perlas. Ya maid ako mangngina ta nanginginay karasin na luput wi man-achilaag, man-aputilà ya man-alinsi. Ya maid ako mangngina ta man-afafaru ya man-afafangu wi ayu, ya sinumani nàwa ta saung na elefante ya nan-anginay ayu ya kambang ya aka ya man-afafaruy fatu. ¹³ Ad maid ako mangngina ta lakuchay akarakarasi wi mampafangu ta maan ya isun chachi fangfangu wi insenso, mirra ya uchum. Maid ako mangngina ta lakuchay fayas, lanog, arina, pakoy ancha faka, pannilu, afayu ya kalisa. Ya maid ako mangngina ta ilakuchay taku wi inginachà mansanilu. ¹⁴ Ad chachi mallakraku, anancha ta sachi ili, “Losan chachi mamfaruy fanfanag wi patpatkam à mallamram-ayam, mummaid. Ya losani kinafaknangnu ya kinafarum, mummaid ako. Ad uray nu sinun oyyoom, foon à makaulià ing-ingkana!”

¹⁵ Ad chachi mallakraku wi fummaknang ta sachi ili, umaadchayangcha tan umogyatchà mitaurungcha ta kachusaana. Asiiifilcha ya

asichochomchomcha anani, ¹⁶“Aynga! Kakkaasin sachi nachamchamag wi ili, tan isù fufai wi nansilup à kanginaani luput wi mallilinsi ya manchilaag wi natayutayunan à falituk, perlas ya nanginginay fatu! ¹⁷Ngim afus yakan osay uras ad mummaid na losani kinafaknangna!”

Uray chachi mammanihu ta papur ya chachi man-iiwaar ta papur ya uray losani man-iiwaar ta fayfay, ya chachi mamfifiyasi ta papur, ummaadchayangcha losan ¹⁸wi man-oottap ta asuk na naskofana. Ad impoawcha, “Maid pu miyisuwan na sachi ili!” ¹⁹Ad chinapuranchan urucha ta amochi somsomòcha ta sachi ili, ad nan-ifilcha ya nanomchomcha anani, “Aynga! Kakkaasin sachi nachamchamag wi ili, tan na kinafaknangna, siyan fummaknangan na losani annan papurna! Ad afus yakan osay uras ad mummaid losan na kinafaknangna!”

²⁰Ngim à chiayuy awad ad langit, lumagsak-ayu ta nayam-anana! Ya uray chiayuy takun Apudyus ya apostolesna ya profetasna, lumagsak-ayu losan tan imfaros Apudyus na ining-ingwanan chiayu ta nanusaana ta sachi ili!

²¹Ad iningkaw na osay oschorani anghel wi nan-itang-oynan chakorani fatu ad intop-arna ta fayfay, ad anana, “Amaschin màwa ta anchi machamchamag wi ili wi Babilonia ta mayam-anana. Ad maid asin mail-il-anà ing-ingkana. ²²Ad na sachi ili, maid asincha mangmangngoran à mangkankanta, mangitkitara ya chachi manungali ya managkaypu ya kingan na pupu! Ya maid ako isun na mamfosar ya man-afor, ya maid asin magngor à kingan na kiskisan! ²³Ya maid asin mailà lawag na silaw ya maid ako asin magngor à kingan na mallaragsak wi mangkasar. Ad uray chachi nallakraku ta sachi ili, wi chichan afaknangan ta annay luta, sachi kon nachusaancha! Ya sachi kon nachusaan na losani isun na mansasarumangka tan linukupchan losani taku ta annay luta!”

²⁴Nachusana sachi ili wi Babilonia tan siyan namatayanacha ta profetas Apudyus ya uchumi takuna, ya uray sinumani takuy napatoy ta annay luta, napatoycha losan kapu ta sachi ili.

19 ¹Sachi ad chingngor-un ngonot wi isù kingan na ad-adchuwani takud langit, wi anancha, “Chayawontaù Apudyus! Siyan afusi makasaraknib ta taku ya siyan mannakafalin ya afaruwan!

²Katuttuwaan ya nalimpiw na pinagkuisna ta taku! Chinusanan sachi fufai wi nachamchamag na kinaputana, wi siyan nangawis ta losani taku ta annay lutà mitapi makafasur ta fasurna. Ya chinusana siya kapu ta namatoyana ta chachi nansilfin Apudyus.” ³Ad anancha koy nangipoaw, “Chayawontaù Apudyus, tan kumilakilab ya umasuasuk à ing-ingkana na sachi nachamchamag wi ili à kachusaana!” ⁴Ad na chuwampuru ya opati mangipangpangu ya chachi opati parsuwa, nampalintumongcha losani manayaw an Apudyus wi tumutùchu wi manturay, ad anancha, “Oo, tuttuwa! Ta afus à Apudyus à machaychayaw!”

Na Mangkasaran Na Pannilu

⁵Sachi ad chingngor-u kon kinga wi narpu ta tummutùchuwan Apudyus, wi anana, “Chaychayawonyun Apudyustau, losan-ayuy mansilfin siya ya losani mangiyafain an siya, uray nangatu winnu nafafa, chayawonyu losan à Apudyus!”

⁶Ad na sachi, chingngor-u kon ngonot wi isù kingan na ad-adchuwani taku, wi isù akasaas na lumuylyud wi chanum ya isù kichuur na ichur, wi anancha, “Chaychayawontaù Apudyus, tan siyan afus à mannakafalin wi Aputau ya manturay ta losan! ⁷Maay-ayatantau ya maragsaktau ya chaychayawontaù siya wi angatuwan! Tan na sana, inumchas na timpuy mangkasaran na Pannilu, ya nansasagkana kon sachi asaw-ona, ⁸tan naatod an siyan farfaruy silup wi putilaan wi maid purus mansana.” (Na miyalikan na sachi silup, chachi mamfaruy ining-ingwan na takun Apudyus.)

⁹Sachi ad anan na anghel an saon, “Iyug-isnun annaya: Maragsak na chachi naimfitar ta kasar na Pannilu.” Ad anana ko, “Katuttuwaanchi tan mismuy imfakan Apudyus.”

¹⁰Ad nampalintumonga wi nanayaw ta sachi anghel, ngim anana, “Achim à saon chayawon! Afus à Apudyus à chayawom wi maid safali, tan osaà akoy mansilfin Apudyus wi isun sia ya chachi fufurunyu, wi oognantau losan na katuttuwaan wi intudtuchun Jesus. À Apudyus na chayawom!”

Tan na katuttuwaani intudtuchun Jesus, siyan impakaawat na profetas.

Na Nangafakan Na Nangaabfayu Ta Puraw Wi Afayu

¹¹Sachi ad innilà wi niwanit ad langit ad lummoswan osay puraw wi afayu. Ad na nangaabfayu, nangachanan à “Managpati ya Katuttuwaan,” tan nalimpiw na pinagkuisna ya mangufatana ta akufatna. ¹²Ad na atana, isù kilab na apuy. Ya ad-adchuwana na koronan na ali ta uruna. Ad naug-isan na long-agnà ngachan wi maid mangakammu ta miningna nu achi afus à siya. ¹³Ad charachara na silupna. Ad na iyawagchan siyay ngachan, “Na Ukud Apudyus.” ¹⁴Ad na losani surchachud langit, mituntun-udchan siya wi nakasilupchà putilaan ya nakaafayuchà puraw à afayu. ¹⁵Ad à siya, awad na lummoswa ta tupòna wi tachomani sabli wi iyafakna ta losani taku ta aturaturay wi foon à mamatin siya. Ad iturayana chicha, wi isag istriktun inyòoyyana wi maid makaafak an siya. Tan à Apudyus wi Mannakafalin, ipailana kon pinagchusana ta taku wi isun na mamposposan na astan ta astona. ¹⁶Ad naug-isan na silupna ya urpunà osay ngachan wi “Alin na losani ali ya Ap-apun na losani ap-apu.”

¹⁷Sachi ad innilà na osay anghel wi umaagsad ta init. Ad pin-awanan losani sissiwit wi asitatayap ad ngatu, wi anana, “Wayyu, man-ooan-ayu

ta annay chakor wi partiyon Apudyus! ¹⁸Wayyu, anonyun lachag na chachi tuturay ya susurchachu ya kakapitancha ko, ya chachi afayu ya nangaabfayu, ya losani taku uray nangangatu ya nafafa ya uray chachi nasaachan ya chachi maid saadna!”

¹⁹Sachi ad innilà akon sachi kaog-ogyati animar wi nitapin siyan losani turay ta annay luta ya susurchachucha. Ad naaruscha losan nan-amung ta kufatonchan sachi nangaabfayu ta puraw wi afayu ya chachi susurchachuna. ²⁰Ngim nachòmaan na sachi kaog-ogyati animar ya uray na sachi sinanprofeta wi pinakarong-agna wi nangwanangwa ta kaskaschaaw à insallutna ta losani taku wi namarkaan à markan na sachi animar ya losan akoy takuy manaychayaw ta sachi sinan-animar wi isuna. Ad na nachòmaancha, nitop-archa wi asififiyag ta sachi isù fayfay wi apuy wi kumilakilab wi asupli. ²¹Ad na losani susurchachucha, napatoycha losan ta sabli wi lummoswa ta tupò na sachi nangaabfayu ta puraw wi afayu. Ad inibsug losan chachi sissiwit na lachagcha.

Na Sillifuy Tawon

20 ¹Sachi ad innilà akon osay anghel wi nan-osog wi narpud langit wi inoognanan chakor wi kachila ya turfì na sachi fitu wi maid pagpag na acharomna. ²⁻³Ad chinpapnan dragon, wi urog ta awi wi ananchay Satan, ad kinachilaanà siya. Ad imfallun na anghel à siya ta sachi fitu, ad inchaigna ya ingkanchachuna ta maid asinna manallutan ta takud asnay luta ingkanà lumafas na sillifuy tawon. Ad nu marpas na sillifuy tawon, masapur asin miparufus ngim sin-aitan yakay.

⁴Sachi ad innilà na uchumi aachuyan na ali ya chachi tummutùchu wi naadchanchà karobfongan à mangkuis. Ad innilà akon alichodwan chachi napatoy kapu ta nangiwarawakancha ta ukud Apudyus ya katuttuwaan mipangkop an Jesus. Tan achicha pu chinayaw na sachi kaog-ogyati animar ya sinan-animar wi issuissuna, ya achicha pu impamarkan ichaycha ya imacha ta markana. Siyan losancha ummuli natakú ad nakaturaycha an Jesu Cristu ta sachi sillifuy tawon. ⁵Ad sachin chamuy umuliyon na natoy matakúwan. Ngim na uchumi natoy, achicha pu umuli matakú ingkanà marpas na sillifuy tawon. ⁶Maragsakan chachi takuy mitapi ta chamuy umuliyon na taku matakúwan, ya mafinchisyunancha ko, tan foon à mitapicha ta likat na miyagway matayan. Ad à chicha ko, mansilfichà isù pachi an Apudyus ya Jesu Cristu, ya makaturaycha kon siyà sillifuy tawon.

Na Maafakan Satan Ya Mifalluwana

⁷Ad nu marpas na sachi sillifuy tawon, miparufus à Satan ta nifaruchana, ⁸ad umoy na sallutan na losani taku ta luta. Ad man-amungona chicha losan, wi maawakanchà Gog ya Magog, ad isakanana

chichà makakufat, wi maid makafilang ta aachucha tan isù aachun na kallis ta tarantag na fayfay. ⁹Ad innilà wi niwarascha losan ta annay luta, ad inaliumchan kummampuwan na takun Apudyus ya uray sachi ili wi isagna ay-ayaton. Ngim na sachi, iningkaw na apuy wi narpud langit ad naskobcha losan. ¹⁰Sachi ad à Satan wi nanallut an chicha, nifallu ta sachi amochi apuy wi kumilakilab wi asupli wi nifalluwan akon sachi kaog-ogyati animar ya sachi pinakarong-agna wi sinanprofeta. Ad mapalikatancha ta pinadcha ya linafi à ing-ingkana.

Na Anungus Na Makuisan Na Taku

¹¹Sachi ad innilà akon chakor ya puraw wi tutùchuwan na Ali wi iningkaw akon tummutùchu. Ad nammaag wi naumas na annay luta ya langit wi maid asin mail-ila. ¹²⁻¹³Sachi ad innilà akon losani nan-ootoy wi taku wi nipasangu ta sachi tummutùchu, wi wachawad na nangangatu ya nafafa ya uray ako chachi nan-ootoy ta fayfay, tan lummoswacha losan, ya uray akon losani nan-ootoy wi iningkaw ad Hades wi ikaw na natoy. Ad sachi wi ummaagsadcha ta sangwanan na sachi tummutùchu, naib-at na chachi nibru wi niyug-isan na losani iningwan na taku. Ad naib-at akon osay nibru wi nilistaan na ngadngachan na losani makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Sachi ad nakuis losan chachi ummuli nataku, wi nifasar ta iningwacha ta atattakucha, wi niyug-is ta chachi nibru. ¹⁴Sachi ad, losan chachi natoy wi narpud Hades, nifallucha ta sachi apuy wi kumilakilab wi isù fayfay. Na sachi fayfay wi apuy, sachin pigwan na matayan wi siyan misinaan an Apudyus à ing-ingkana. ¹⁵Tan sinumani taku wi maid ngachanna ta sachi nibru wi nilistaan na losani makafiyag an Apudyus, chichan nifallu ta sachi apuy wi isù fayfay.

Na Faruy Luta Ya Langit

21 ¹Sachi ad innilà na faruy langit ya faruy luta, wi naumas na sachi chamuy langit ya luta ya uray fayfay. ²Ad innilà akon chumòoray ilin Apudyus wi narpun siyad langit, wi àoooyay Jerusalem. Ad na kinafarun na sachi ili, isù kinamagkit na osay fufai wi nansilup à mamfaruy silup wi para ta mangkasarana.

³Ad chingngor-un chakor wi kinga wi narpu ta tummutùchuwan Ali wi anana, “Inumchas na makaaforoyan Apudyus ta taku, ad na sana, mantakuna chicha. Inggaw à Apudyus an chicha ad siyan afus à Apudyuschà chaychayawoncha. ⁴Ad punasanan losani luwacha. Ad maid asin matoy ya maid asin manomchom ya man-ifil ya maid asin malikatan, tan losani napasamak an chicha ta chamuy luta, mummaid losan.”

⁵Sachi ad anan na sachi tumutùchu wi manturay, “Na sana, sukata losan chachi chamuy iningwà ta fumarun asinchuwan!” Ad anana kon

saon, “Iyug-isnun anchanay inukud-u, tan tuttuwa ya mapipiyyar.” ⁶ Ad anana ko, “Narpas losan! A saoni nangukud ta anna, saon na nallukiyan na sinuman ya saon akon anungus na losan, tan saon na nangiluki ya mamapog ta asinchuwan. Siyan sinumani mauwaw, painumà ta chanum wi marpu ta chagsi wi fumiyağ à mannaynayun, wi foon à mamfayachò. ⁷ Ad ipatawid-u losan na anchanaya ta simumani achi pu paafak an Satan, ya mamfalinò akò siya anàu ta saon na man-Apudyusna. ⁸ Ngim safalin mipatawid ta chachi mangiparufus an Satan à mangafak an chicha, wi isun na chachi nan-awichanchan pammatica, ya chachi maid pammatican saon, ya chachi nangwà afafain, ya pumappatoy ya chachi makaààwa ta foon à asawacha, ya chachi isun na mansasarumangka, chachi manayaw ta sinan-Apudyus, ya manturtulli. Tan losani ammaschi, mifallucha ta sachi fayfay wi apuy wi kumilakilab wi asupli, wi sachin ananchay pigwan na matayan.”

Na Faruy Jerusalem Wi Marpud Langit

⁹ Sachi ad ummalin saon na osa ta chachi pituy aangheles wi nangisiyat ta iningkaw ta sachi pituy chuyug wi nanapnù anungus na liglikat, ad anana, “Waynu ta ipailà an sia na chachi takun na Pannilu wi niyalig à Asawana.”

¹⁰ Sachi ad tiningngilà ta Ispiritun Apudyus, ad isù inyoyà ta anghel ta tuktuk na tângani filig. Ad impailanan saon na ilin Apudyus wi faruy Jerusalem wi chumòchòora wi narpun Apudyus ad langit. ¹¹ Ad sumilap na sachi ili ta kinafarun Apudyus wi isù sarming. Na kinasilapna, isun na silap na nanginay fatu wi ananchay jasper. ¹² Ad naarad na sachi ili tângangan wi tuping, wi nasawaran à chuwan liwanganna wi nakuwarchaan akò nasawaran à chuwa aangheles. Ad na sachi liwanganna, niyug-isnan akon ngachan chachi nasawaran à chuway anananà Israel wi nginkanà ta losani Judio. ¹³ Ad na liwanganna, turun awad ta apot ta sumingitan na init, ya turu kon awad ta apot ta masiutan na init, ya turu kon awad ta apot ta chaya ya turun awad ta apot ta lakud. ¹⁴ Ad na sachi arad, nasawaran à chuwa kon pon-adna wi niyug-isnan na ngachan chachi nasawaran à chuway apostoles na sachi Pannilu.

¹⁵ Na sachi anghel wi nakaukud an saon, nanangchon à falituk à paraisong wi iyisongna ta sachi ili ya aradna ya liwanganna. ¹⁶ Na sachi ili, man-iisun aanchuna ya achakorna ya atângangna. Ad na nangisngan na anghel ta sachi ili, ummoy à chuway lifu ya opat kasuti kilometron aanchuna wi isun akon achakorna ya uray na atângangna. ¹⁷ Ad inisongna kon aradna, ad na atângangna, nasuruk à onompuru ya onomi metro.

¹⁸ Ad na sachi ili, losan falituk ad musilingan wi isù sarming. Ad na aradnay tuping, losan jasper, wi nanginay fatu. ¹⁹ Ad na pon-adnay nasawaran à chuwa, naar-arkusan losan à akarakarasi wi nanginay fatu.

Na namon-ad, fatuy jasper; na misùnub, fatuy safiro; na miyatlu, fatuy kalsedonia; na miyapat, fatuy esmeralda; ²⁰na miyalima, sardonika; na miyanom, karnelia; na miyapitu, krisolito; na miyawaru, berilo; na miyasiyam, topasio; na miyasimpuru, krisoprasio; na miyasawar à osa, hasinto; ad na miyasawar à chuwa, amatista. ²¹Ad na liwangan wi nasawaran à chuwa, sin-ossay chachakkor wi perlas. Ad na arsa ta sachi ili, falituk wi napungsan wi isù musiling na sarming.

²²Ngim maid templò innilà ta sachi ili, tan iingkaw à Apudyus wi Mannakafalin wi Ap-apu ya sachi Pannilu, wi chichan isù templo wi machaychayaw. ²³Na sachi ili, foon à masapurnan init ya furan à silawna tan masilawan ta linang wi kachayawan Apudyus ya linang na Pannilu. ²⁴Ad losan na taku ta lufung, masilawancha ta linang na sachi ili, ad na losani ali ta luta, iyoychan kinafaknangcha ta sachi ili. ²⁵Ad chachi liwanganna, miwayayang wi foon pù miyoonnob tan maid pu lumafiyana aschi. ²⁶Ad losan akon kinafaknang ya chayaw na arutaruta, maiyoycha losan ta sachi ili. ²⁷Ngim achi pu mafalini lumnò na sinumani mangwà lawing wi isun na manturtulli ya mangwà afafain. Tan na afusi lumnò, chachi nilistan ngachancha ta nibrun na Pannilu wi nilistaan na losani ingkaw an Apudyus à ing-ingkana.

22 ¹Ad impailan akon anghel an saon na chawwang wi na chanumnay lin-ongan, fumiyag. Na sachi chawwang, lummoswa ta tumutùchuwan Apudyus ya sachi Pannilu. ²Ad umayus ta kawan na arsa ta sachi ili. Ad na nampaikid ta sachi chawwang, awad na imong wi mamiyag ta taku, wi finurani mamkas. Ad na tufucha, usaroncha iyakas ta losani taku ta ailiili. ³Ya maid ako màchasan ta sachi ilì uray sinuy lawingon Apudyus.

Afus à Apudyus ya sachi Pannilu à manturay ta sachi ili, ad na losani mansilfin Apudyus, chaychayawonchà siya. ⁴Ilanha kon fosarna ya maug-isan akon ichaychà ngachanna. ⁵Ya maid asin lumafiyana siyan foon à masapurchan silaw ya init, tan Apudyus wi Apu na silawcha. Ya isuchà ali wi manturay à ing-ingkana wi maid pagpagna.

Na Mangulinan Jesus

⁶Sachi ad anan na anghel an saon, “Tuttuwan losani naifakan sia ya sikurachuy màwa, tan à Aputauy Apudyus wi nangatod ta Ispirituna ta chachi profetasna, siya kon nangifaun an saoni anghelnà mangipaakammun chiayuy mansilfin siya ta losani masapur màwa wi foon à mafayag ad màwa.”

⁷Ad anan ako Jesus, “Chongronyuna, tan foon à mafayag ad mangulinà! Maragsak na losani mamtog ta losani niyug-is ta annay nibru!”

⁸Saoni Juan na nangngor ya nangila ta anchanaya losan. Ad narpas ad wi chingngor-u ya innilà losan, nampalintumongà ta sangwanan na sachi

anghel wi nanayaw an siya. ⁹Ngim ingkimaunà saon, anana, “Achim amasnaton, tan osaà akoy mansilfin Apudyus wi isun sia ya chachi koy fufurunnuy profetas ya uray losani mamtog ta niyug-is ta annay nibru. Siyan à Apudyus na afusi chayawom!”

¹⁰Ad anana kon saon, “Achim ilummong na inyug-isnu ta sanati nibru wi impaakammù an sia, tan chanchanin màwaancha. ¹¹Ad na sachi timpu, losani mangwà lawing, uray ituruycha oyyoon, isun akon mangwà afafain, iturturuycha ko. Ngim na losani mangwà mamfaru ya mangwa ta sinumani pion Apudyus, iturturuycha ko oyyoon.”

¹²“Chongronyuna!” anan ako Jesus. “Foon à mafayag ad mangulinà! Ad awitò na ikunkunà ta losani taku wi sufalit na losani ining-ingwacha. ¹³Saon na nallukiyan na sinuman ya saon akon anungus na losan, tan saon na nangiluki ya mamapog ta asinchuwan.”

¹⁴Naragsak na losani manàsasàsà ta silupcha tan annan karobfonganchay mangan ta fungan na imong wi mamiyag ta taku ya karobfonganchay lumnò ta sachi farfaruy ili. ¹⁵Ngim achi pu mafalini makarnò na chachi mangwamangwà afafain, ya chachi isun na mansasarumangka, ya makaààwa ta foon à asawacha, ya pumappatoy, ya chachi manayaw ta sinan-Apudyus, ya uray chachi manturtulli ta ug-ugkudcha ya oy-oyyooncha. Siyan maid pu makarnò ta amaschi ta sachi farfaruy ili.

¹⁶Ad anan ako Jesus, “Saon à Jesus wi nangifaun ta anghel-ù mangifaka ta anchanayan chiayuy mamati wi maamuamung ta ailiili. Mismuy kanaà an David, ya saon akon maawakan à amfikaton.”

¹⁷“Wayyusna!” anan na Ispiritun Apudyus ya chachi miyalig à asawan na Pannilu.

“Oo, wayyu losan,” anan akon losani mangngor ta annaya.

Umaliayu kuma, losan-ayuy nauwaw, tan sinumani maryad, uminum ta chanum wi fumiyag wi maid fayachana.

¹⁸À saoni Juan, warningà chiayu losan wi mangngor ta impaakammù ta annay nibru wi màwà tapin na padcha, tan nu awad manoka ta annayay niyug-is ta nibru, chogchog-an Apudyus na chusana wi siyan nifaka ta annay nibru. ¹⁹Ad sinumani aananan uray sinuman ta anchanayay niyug-is, aanon ako Apudyus na fingayna ta fungan na imong wi fumiyag, ya aanona kon karobfonganay lumnò ta Ilin Apudyus wi nifaka ta annay nibru.

²⁰À Jesus wi nangipaakammu ta anchanaya losan, anana ko, “Tuttuway foon à mafayag ad mangulinà!”

Ad anà ako, “Oo, mangulin-a, Apu Jesus!”

²¹Na chawat-u, ta fadngan chitau losan an Apu Jesus.

Read the New Testament daily

January

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Mateo 1:1-2:12	17	Mateo 12:1-21
2	Mateo 2:13-3:6	18	Mateo 12:22-45
3	Mateo 3:7-4:11	19	Mateo 12:46-13:23
4	Mateo 4:12-25	20	Mateo 13:24-46
5	Mateo 5:1-26	21	Mateo 13:47-14:12
6	Mateo 5:27-48	22	Mateo 14:13-36
7	Mateo 6:1-24	23	Mateo 15:1-28
8	Mateo 6:25-7:14	24	Mateo 15:29-16:12
9	Mateo 7:15-29	25	Mateo 16:13-17:9
10	Mateo 8:1-17	26	Mateo 17:10-27
11	Mateo 8:18-34	27	Mateo 18:1-22
12	Mateo 9:1-17	28	Mateo 18:23-19:12
13	Mateo 9:18-38	29	Mateo 19:13-30
14	Mateo 10:1-23	30	Mateo 20:1-28
15	Mateo 10:24-11:6	31	Mateo 20:29-21:22
16	Mateo 11:7-30		

February

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Mateo 21:23-46	15	Marcos 1:1-28
2	Mateo 22:1-33	16	Marcos 1:29-2:12
3	Mateo 22:34-23:12	17	Marcos 2:13-3:6
4	Mateo 23:13-39	18	Marcos 3:7-30
5	Mateo 24:1-28	19	Marcos 3:31-4:25
6	Mateo 24:29-51	20	Marcos 4:26-5:20
7	Mateo 25:1-30	21	Marcos 5:21-43
8	Mateo 25:31-26:13	22	Marcos 6:1-29
9	Mateo 26:14-46	23	Marcos 6:30-56
10	Mateo 26:47-68	24	Marcos 7:1-23
11	Mateo 26:69-27:14	25	Marcos 7:24-8:10
12	Mateo 27:15-31	26	Marcos 8:11-9:1
13	Mateo 27:32-66	27	Marcos 9:2-29
14	Mateo 28:1-20	28	Marcos 9:30-10:12

March

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Marcos 10:13-31	17	Lucas 2:36-52
2	Marcos 10:32-52	18	Lucas 3:1-22
3	Marcos 11:1-26	19	Lucas 3:23-38
4	Marcos 11:27-12:17	20	Lucas 4:1-30
5	Marcos 12:18-37	21	Lucas 4:31-5:11
6	Marcos 12:38-13:13	22	Lucas 5:12-28
7	Marcos 13:14-37	23	Lucas 5:29-6:11
8	Marcos 14:1-21	24	Lucas 6:12-38
9	Marcos 14:22-52	25	Lucas 6:39-7:10
10	Marcos 14:53-72	26	Lucas 7:11-35
11	Marcos 15:1-47	27	Lucas 7:36-8:3
12	Marcos 16:1-20	28	Lucas 8:4-21
13	Lucas 1:1-25	29	Lucas 8:22-39
14	Lucas 1:26-56	30	Lucas 8:40-9:6
15	Lucas 1:57-80	31	Lucas 9:7-27
16	Lucas 2:1-35		

April

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Lucas 9:28-50	16	Lucas 18:1-17
2	Lucas 9:51-10:12	17	Lucas 18:18-43
3	Lucas 10:13-37	18	Lucas 19:1-27
4	Lucas 10:38-11:13	19	Lucas 19:28-48
5	Lucas 11:14-36	20	Lucas 20:1-26
6	Lucas 11:37-12:7	21	Lucas 20:27-47
7	Lucas 12:8-34	22	Lucas 21:1-28
8	Lucas 12:35-59	23	Lucas 21:29-22:13
9	Lucas 13:1-21	24	Lucas 22:14-34
10	Lucas 13:22-14:6	25	Lucas 22:35-53
11	Lucas 14:7-35	26	Lucas 22:54-23:12
12	Lucas 15:1-32	27	Lucas 23:13-43
13	Lucas 16:1-18	28	Lucas 23:44-24:12
14	Lucas 16:19-17:10	29	Lucas 24:13-53
15	Lucas 17:11-37	30	Juan 1:1-28

May

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Juan 1:29-51	17	Juan 9:1-41
2	Juan 2:1-25	18	Juan 10:1-21
3	Juan 3:1-21	19	Juan 10:22-42
4	Juan 3:22-4:3	20	Juan 11:1-53
5	Juan 4:4-42	21	Juan 11:54-12:19
6	Juan 4:43-54	22	Juan 12:20-50
7	Juan 5:1-23	23	Juan 13:1-30
8	Juan 5:24-47	24	Juan 13:31-14:14
9	Juan 6:1-21	25	Juan 14:15-31
10	Juan 6:22-40	26	Juan 15:1-27
11	Juan 6:41-71	27	Juan 16:1-33
12	Juan 7:1-29	28	Juan 17:1-26
13	Juan 7:30-52	29	Juan 18:1-24
14	Juan 7:53-8:20	30	Juan 18:25-19:22
15	Juan 8:21-30	31	Juan 19:23-42
16	Juan 8:31-59		

June

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Juan 20:1-31	16	Apostoles 10:34-48
2	Juan 21:1-25	17	Apostoles 11:1-30
3	Apostoles 1:1-26	18	Apostoles 12:1-23
4	Apostoles 2:1-47	19	Apostoles 12:24-13:12
5	Apostoles 3:1-26	20	Apostoles 13:13-41
6	Apostoles 4:1-37	21	Apostoles 13:42-14:7
7	Apostoles 5:1-42	22	Apostoles 14:8-28
8	Apostoles 6:1-15	23	Apostoles 15:1-35
9	Apostoles 7:1-29	24	Apostoles 15:36-16:15
10	Apostoles 7:30-50	25	Apostoles 16:16-40
11	Apostoles 7:51-8:13	26	Apostoles 17:1-34
12	Apostoles 8:14-40	27	Apostoles 18:1-21
13	Apostoles 9:1-25	28	Apostoles 18:22-19:12
14	Apostoles 9:26-43	29	Apostoles 19:13-41
15	Apostoles 10:1-33	30	Apostoles 20:1-38

July

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Apostoles 21:1-16	17	Roma 4:1-12
2	Apostoles 21:17-36	18	Roma 4:13-5:5
3	Apostoles 21:37-22:16	19	Roma 5:6-21
4	Apostoles 22:17-23:10	20	Roma 6:1-23
5	Apostoles 23:11-35	21	Roma 7:1-14
6	Apostoles 24:1-27	22	Roma 7:15-8:6
7	Apostoles 25:1-27	23	Roma 8:7-21
8	Apostoles 26:1-32	24	Roma 8:22-39
9	Apostoles 27:1-20	25	Roma 9:1-21
10	Apostoles 27:21-44	26	Roma 9:22-10:13
11	Apostoles 28:1-31	27	Roma 10:14-11:12
12	Roma 1:1-17	28	Roma 11:13-36
13	Roma 1:18-32	29	Roma 12:1-21
14	Roma 2:1-24	30	Roma 13:1-14
15	Roma 2:25-3:8	31	Roma 14:1-23
16	Roma 3:9-31		

August

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Roma 15:1-21	17	1 Corinto 11:2-16
2	Roma 15:22-16:7	18	1 Corinto 11:17-34
3	Roma 16:8-27	19	1 Corinto 12:1-26
4	1 Corinto 1:1-17	20	1 Corinto 12:27-13:13
5	1 Corinto 1:18-2:5	21	1 Corinto 14:1-17
6	1 Corinto 2:6-3:4	22	1 Corinto 14:18-40
7	1 Corinto 3:5-23	23	1 Corinto 15:1-28
8	1 Corinto 4:1-21	24	1 Corinto 15:29-58
9	1 Corinto 5:1-13	25	1 Corinto 16:1-24
10	1 Corinto 6:1-20	26	2 Corinto 1:1-11
11	1 Corinto 7:1-24	27	2 Corinto 1:12-2:11
12	1 Corinto 7:25-40	28	2 Corinto 2:12-17
13	1 Corinto 8:1-13	29	2 Corinto 3:1-18
14	1 Corinto 9:1-18	30	2 Corinto 4:1-12
15	1 Corinto 9:19-10:13	31	2 Corinto 4:13-5:10
16	1 Corinto 10:14-11:1		

September

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	2 Corinto 5:11-21	16	Galacia 2:17-3:9
2	2 Corinto 6:1-13	17	Galacia 3:10-22
3	2 Corinto 6:14-7:7	18	Galacia 3:23-4:20
4	2 Corinto 7:8-16	19	Galacia 4:21-5:12
5	2 Corinto 8:1-15	20	Galacia 5:13-26
6	2 Corinto 8:16-24	21	Galacia 6:1-18
7	2 Corinto 9:1-15	22	Efeso 1:1-23
8	2 Corinto 10:1-18	23	Efeso 2:1-22
9	2 Corinto 11:1-15	24	Efeso 3:1-21
10	2 Corinto 11:16-33	25	Efeso 4:1-16
11	2 Corinto 12:1-10	26	Efeso 4:17-5:2
12	2 Corinto 12:11-21	27	Efeso 5:3-33
13	2 Corinto 13:1-14	28	Efeso 6:1-24
14	Galacia 1:1-24	29	Filipos 1:1-26
15	Galacia 2:1-16	30	Filipos 1:27-2:18

October

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Filipos 2:19-3:6	17	1 Timoteo 2:1-15
2	Filipos 3:7-4:1	18	1 Timoteo 3:1-16
3	Filipos 4:2-23	19	1 Timoteo 4:1-16
4	Colosas 1:1-20	20	1 Timoteo 5:1-25
5	Colosas 1:21-2:7	21	1 Timoteo 6:1-21
6	Colosas 2:8-23	22	2 Timoteo 1:1-18
7	Colosas 3:1-17	23	2 Timoteo 2:1-21
8	Colosas 3:18-4:18	24	2 Timoteo 2:22-3:17
9	1 Tesalonica 1:1-2:9	25	2 Timoteo 4:1-22
10	1 Tesalonica 2:10-3:13	26	Tito 1:1-16
11	1 Tesalonica 4:1-5:3	27	Tito 2:1-14
12	1 Tesalonica 5:4-28	28	Tito 2:15-3:15
13	2 Tesalonica 1:1-12	29	Filemon 1:1-25
14	2 Tesalonica 2:1-17	30	Hebreo 1:1-14
15	2 Tesalonica 3:1-18	31	Hebreo 2:1-18
16	1 Timoteo 1:1-20		

November

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	Hebreo 3:1-19	16	Hebreo 13:1-25
2	Hebreo 4:1-13	17	Jaime 1:1-18
3	Hebreo 4:14-5:14	18	Jaime 1:19-2:17
4	Hebreo 6:1-20	19	Jaime 2:18-3:18
5	Hebreo 7:1-19	20	Jaime 4:1-17
6	Hebreo 7:20-28	21	Jaime 5:1-20
7	Hebreo 8:1-13	22	1 Pedro 1:1-12
8	Hebreo 9:1-10	23	1 Pedro 1:13-2:10
9	Hebreo 9:11-28	24	1 Pedro 2:11-3:7
10	Hebreo 10:1-18	25	1 Pedro 3:8-4:6
11	Hebreo 10:19-39	26	1 Pedro 4:7-5:14
12	Hebreo 11:1-16	27	2 Pedro 1:1-21
13	Hebreo 11:17-31	28	2 Pedro 2:1-22
14	Hebreo 11:32-12:13	29	2 Pedro 3:1-18
15	Hebreo 12:14-29	30	1 Juan 1:1-10

December

<i>date</i>	<i>Scripture</i>	<i>date</i>	<i>Scripture</i>
1	1 Juan 2:1-17	17	Nipaakammu 8:1-13
2	1 Juan 2:18-3:2	18	Nipaakammu 9:1-21
3	1 Juan 3:3-24	19	Nipaakammu 10:1-11
4	1 Juan 4:1-21	20	Nipaakammu 11:1-19
5	1 Juan 5:1-21	21	Nipaakammu 12:1-18
6	2 Juan 1:1-13	22	Nipaakammu 13:1-18
7	3 Juan 1:1-14	23	Nipaakammu 14:1-20
8	Juda 1:1-25	24	Nipaakammu 15:1-8
9	Nipaakammu 1:1-20	25	Nipaakammu 16:1-21
10	Nipaakammu 2:1-17	26	Nipaakammu 17:1-18
11	Nipaakammu 2:18-3:6	27	Nipaakammu 18:1-24
12	Nipaakammu 3:7-22	28	Nipaakammu 19:1-21
13	Nipaakammu 4:1-11	29	Nipaakammu 20:1-15
14	Nipaakammu 5:1-14	30	Nipaakammu 21:1-27
15	Nipaakammu 6:1-17	31	Nipaakammu 22:1-21
16	Nipaakammu 7:1-17		